

РОБЪРТ ДЖОРДАН, БРАНДЪН САНДЪРСЪН БУРЯ СЕ НАДИГА

Част 12 от „Колелото на времето“

Превод от английски: Валерий Русинов, 2010

chitanka.info

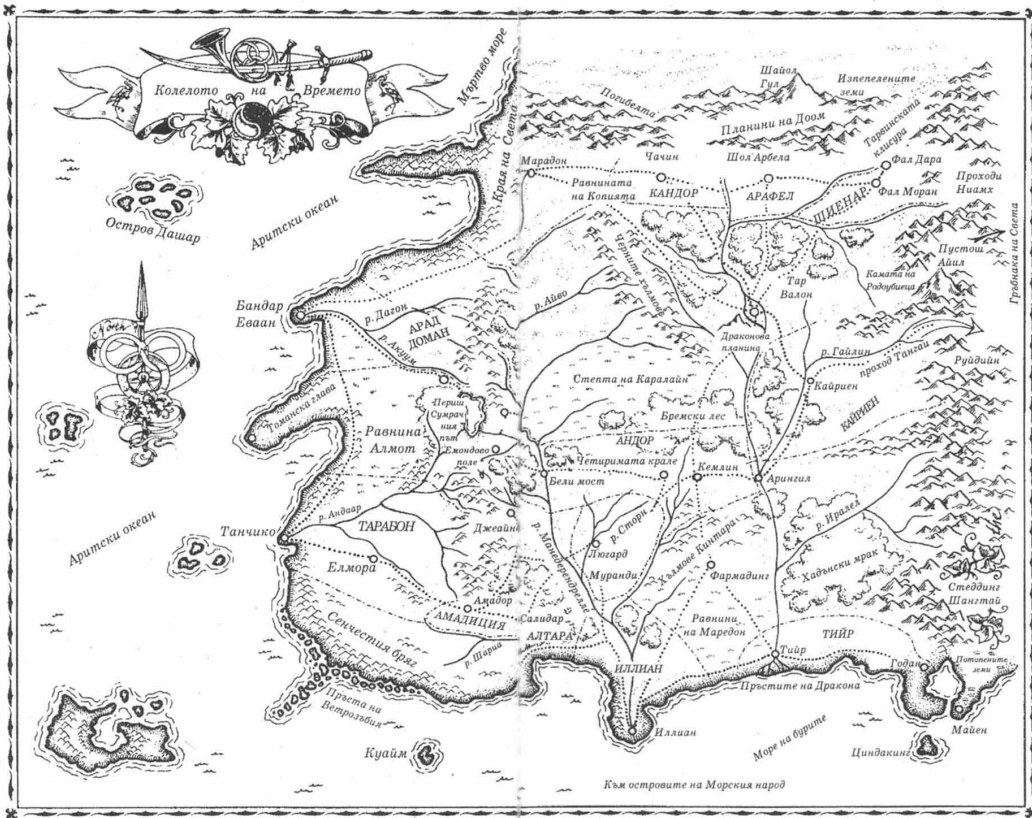
На Марая Саймънс и Алън Романчук, без които тази книга нямаше да е възможна.

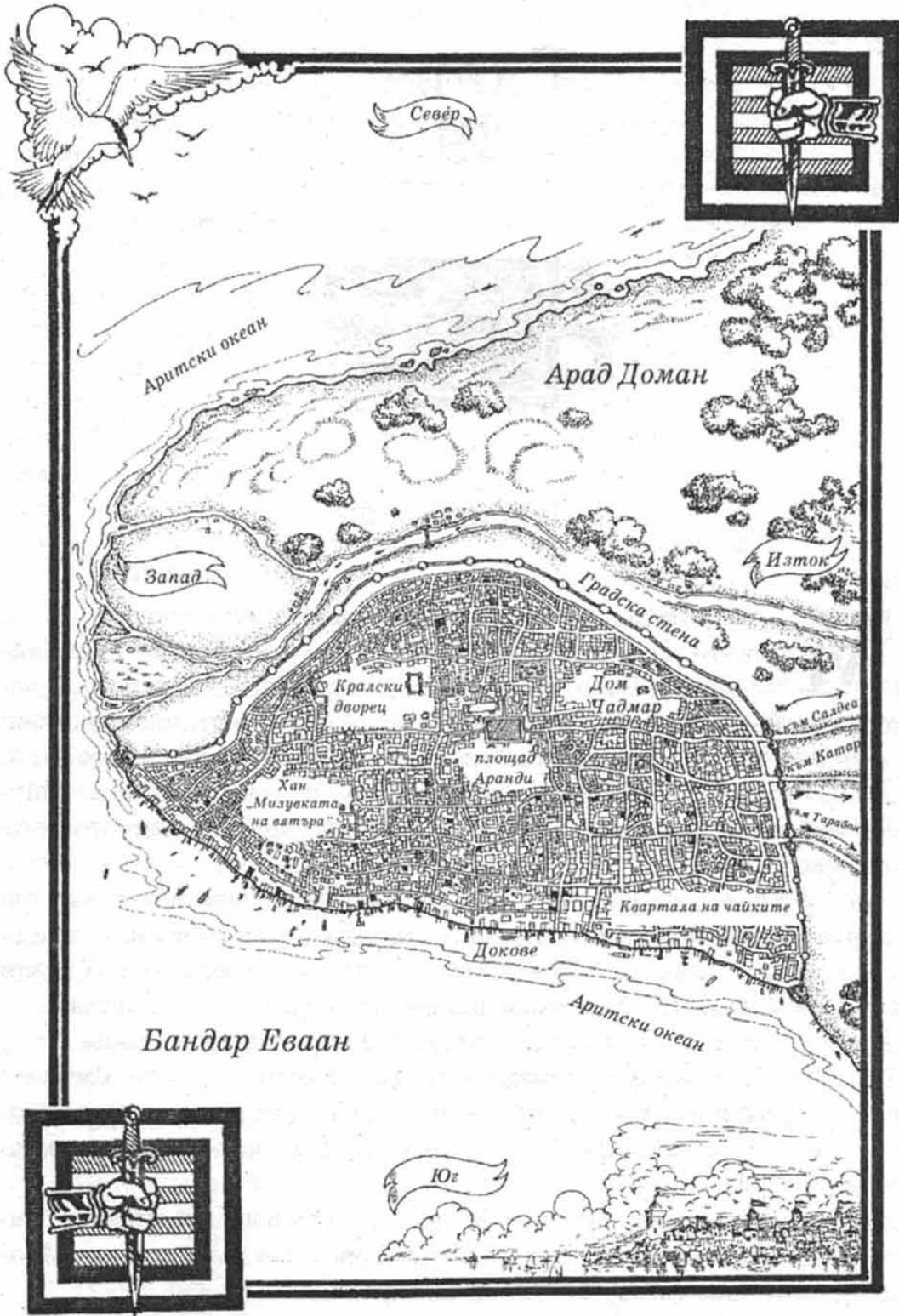
*Гарвани и врани. Плъхове. Мъгли и облаци.
Гадини и развала. Странни събития и чудати
явления. Обичайното е изкривено и необичайно.
Чудеса!*

*Мъртвите стават и тръгват, и някои ги
виждат. Други — не, ала все повече и повече
всички ние се боим от нощта.*

*Това са дните ни. Валят над нас под мъртво
небе, съкрушават ни с яростта си, докато всички
вкупом не въззовем: „Нека започне!“*

Дневник на
Незнайния схоляр,
вписано за
Празненството на Фрея,
1000 г. НЕ

ПРЕДГОВОР

В един ноемврийски ден на 2007 г. получих телефонно обаждане, което щеше да промени живота ми завинаги. Хариет Макдугъл, съпруга и редактор на покойния Робърт Джордан, ме попита дали бих приел да довърша последната книга от „Колелото на времето“.

За онези, които не знаят, че г-н Джордан е починал, съобщавам новината с прискърбие. Помня как се почувствах, когато — докато преглеждах разсеяно интернет на 16 септември 2007 г. — разбрах, че е умрял. Бях потресен, стъписан и обезсърчен. Този чудесен човек, мой герой в писателската ми кариера, си бе отишъл. Светът изведнъж стана друг.

За първи път взех в ръцете си „Окото на света“ през 1990 г., когато като пристрастен към фентъзито юноша посетих близката книжарница. Моментално станах неин почитател и зачаках нетърпеливо „Великият лов“. През годините съм чел книгите многократно, често пъти съм препрочитал цялата поредица, щом излезеше нова книга. С времето реших, че искам да стана писател на фентъзи — повлиян, до голяма степен, от любовта си към „Колелото на времето“. При все това изобщо не бях си помислял, че един ден ще ми се обади Хариет. Изненада ме напълно. Не бях молил, не се бях кандидатира, нито смеех да си пожелаю такава възможност — въпреки че когато поканата дойде, отговорът ми бе незабавен. Обичам тази поредица като никоя друга, а героите ги чувствам като стари, скъпи приятели от детството ми.

Не мога да заменя Робърт Джордан. Никой не би могъл да напише тази книга толкова добре, колкото щеше да може той. Това е ясно. За щастие, той остави много бележки, общи наброски, изцяло завършени сцени и продиктува обяснения на жена си и на свои помощници. Преди кончината си помоли Хариет да намери някой, който да довърши поредицата за почитателите му. Обичаше всички вас и прекара последните недели от живота си в диктуване на събития за последния том. Трябваше да се нарече „Спомен за светлина“.

И ето ни тук, осемнайсет месеца по-късно. Г-н Джордан обеща последната книга да бъде голяма. Но ръкописът скоро нарасна до невъзможно огромни размери. Щеше да стане три пъти по-голям от обичайния размер на една книга от „Колелото на времето“ и Хариет и „Тор“ взеха решение „Спомен за светлина“ да се раздели на три части. Имаше няколко чудесни кулминационни момента, които да предложат цялостен и завършен сюжет във всяка третина. Бихте могли да мислите за „Буря се надига“ и следващите две като за трите тома на „Спомен за светлина“ или като за последните три книги от „Колелото на времето“. И едното, и другото ще е вярно.

Колкото до писането, стигнал съм до средата на втората третина. Работим толкова бързо, колкото е благоразумно, и не искаме да ви караме да чакате твърде дълго, за да получите финала, обещан на всички ни преди близо двайсет години. (Г-н Джордан всъщност написа лично този финал, преди да почине, и аз го прочетох. И е фантастичен.) Не съм се опитвал да подражавам на стила на г-н Джордан. Вместо това приспособих своя стил, за да е подходящ за „Колелото на времето“. Главната ми цел бе да остана верен на духа на героите. Фабулата до голяма степен е на Робърт Джордан, макар много от думите да са мои. Представете си тази книга като продукт на нов режисьор, който работи над някои от сцените на филм, като запазва същите актьори и сценарий.

Но това е голям проект и ще отнеме време за довършването му. Моля ви за търпение, докато през следващите няколко години усъвършенстваме този разказ. Държим в ръцете си завършека на най-големия фентъзи епос на нашето време и възнамерявам да се постарая той да бъде направен *добре*. Възнамерявам да остана верен на желанията и бележките на г-н Джордан. Писателската ми почтеност и любовта ми към тези книги няма да ми позволят да направя нищо по-малко. Накрая, нека настоящите думи останат като най-добрия аргумент за това, което вършим.

Това не е моя книга. Това е книга на Робърт Джордан и в по-малка степен е ваша книга.

Благодаря ви за четенето.

Брандън Сандърсън

Юни, 2009 г.

ПРОЛОГ

КАКВО ОЗНАЧАВА БУРЯТА

Реналд Фанвар седеше на чардака на стола от черен дъб, който преди две години му беше направил внук му. Гледаше на север.

Към черните и сребристи облаци.

Никога не беше виждал такива облаци. Загърнали бяха целия хоризонт, високо в небето. Не бяха сиви. Бяха *черни* и *сребристи*. Тъмни гръмоносни кълба, черни като зимник посред нощ. Пронизани от изумително сребриста светлина, проблясъци на мълнии, които не издаваха никакъв звук.

Въздухът беше *натегнат*. Натегнат от мириса на прах и на пръст. На сухи листа и на дъжд, който отказваше да завали. Пролетта бе дошла. А посевите му така и не растяха. Един стрък не беше посмял да поникне от земята.

Стана бавно от стола — дървото изскърца и столът тихо се люшна зад него — и пристъпи до края на чардака. Засмука лулата, макар да беше загаснала. Не можеше да се занимава да я разпалва точно сега. Тези облаци го изумяваха. Бяха толкова черни. Като дима от огън по стърнище, само дето никой дим от запалено стърнище не се вдига толкова високо във въздуха. А как да си обясни *сребристите* облаци? Издуваха се между черните като петна излъскана стомана, блеснали изпод налепа сажди по метал.

Потърка брадичка и огледа двора. Ниска варосана ограда побираше парче трева и шубрак. Храстите бяха изсъхнали до един. Не бяха издържали зимата. Трябваше да ги оскубе скоро. А тревата... е, тревата си беше още просто зимна слама. И бурени даже не бяха поникнали още.

Внезапен гръм го разтърси. Чист, рязък, като грохот на метал в метал. Изтрещя в прозорците на къщата, разтресе дъските на чардака, завибрира сякаш чак в костите му.

Той подскочи стъписан и се дръпна назад. Тоя беше ударил близо — може би в имота му. Зачовърка го да иде да огледа. Огън от мълния

можеше да унищожи човек, да му изгори земята. Тук горе в Пограничните земи толкова много неща можеше да послужат за разпалка — суха трева, сухо дърво, сухо зърно.

Но облаците все още бяха далече. Този гръм *не можеше* да е ударил в имота му. Сребристите и черни кълба вряха и кипяха, изпиваха се и се поглъщаха.

Притвори очи да се успокои и си пое дълбоко дъх. Дали не си беше въобразил гърма? Дали дъската не му хлопаше вече, както все се шегуваше Гафин? Отвори очи.

А облаците бяха току над къщата му.

Все едно се бяха изтърколили напред изведнъж, решили да ударят, докато не ги гледа. Завладели бяха вече цялото небе и се разстилаха във всички посоки, огромни и смазващи. Почти усещаше тежестта им, затиснала въздуха около него. Пое дъх — въздухът внезапно бе натезжал от влага, — по челото му избиха капчици пот.

Облаците кипяха, тъмни черни и сребристи валма, разтърсвани от бели мълнии. Изведнъж извряха надолу като фунията на прашна вихрушка, понесоха се право към него. Той извика и вдигна ръка като заслепен от могъща ярка светлина. Тази чернота. Тази безкрайна, поглъщаща *чернота*. Щеше да го вземе. Знаеше го.

А облаците изчезнаха.

Лулата му тупна на дъските на чардака, пръсна изгорелия табак по стъпалата. Не беше усетил, че я е изтървал. Поколеба се, загледан в празното синьо небе и разбрал, че се е свил от страх пред нищо.

Облаците отново бяха далече на хоризонта, на четирийсет левги поне. Гърмът им отекваше тихо.

Вдигна лулата с разтрепераната си, нашарена с тъмни старчески петна ръка, потъмняла от многото години под слънцето. „Умът ти върти номера, Реналд — помисли си. — Почва да ти хлопа дъската май, ясно е като две и две.“

Изнервен беше заради посевите. Това го докарваше до ръба. Колкото и бодри думи да говореше на младите, просто не беше естествено. Все нещо трябваше да е поникнало досега. Работил беше тази земя четирийсет години! Не му трябваше толкова време на ечемика, за да покълне. Не му трябваше, да го изгори дано. Какво му ставаше на този свят напоследък? Да не може да разчита човек, че растенията ще покълнат и че облаците ще си стоят където трябва.

Насила седна отново на стола, с разтреперани крака. „Остарявам, хм...“

Цял живот беше работил това стопанство. Земеделието в Пограничните земи не беше лесна работа, но ако човек се трудеше упорито, можеше да връзва двата края, стига посевите му да са здрави. „Късметът ти е толкова, колкото е зърното ти в нивата“, казваше баща му.

Е, Реналд беше един от най-преуспяващите стопани в околността. Беше се справил достатъчно добре, за да изкупи двете ферми над неговата и всяка есен да може да откарва трийсет фургона на пазара. Вече разполагаше с шестима добри мъже, които работеха за него, оряха нивите и се бяхтеха по полето. Не че не му се налагаше да слиза долу в боклука всеки ден и да им показва какво е да си добър стопанин. Не може човек да се остави един малък успех да го съсипе.

Да, работил я беше тази земя, живял я беше тази земя, както казваше баща му. Разбираше го времето толкова добре, колкото може да го разбира човек. Тия облаци не бяха естествени. Грохотеха тихо като животно, заръмжало в тъмна нощ. Чака. Дебне из горите наоколо.

Подскочи при новия трясък на гръмотевица — стори му се съвсем близо. На четирийсет левги ли бяха облаците? Това ли си беше помислил? Май като да бяха на десет по-скоро, сега като ги огледа.

— Я не се дръж така — изръмжа на себе си. Собственият му глас му прозвуча добре. Истински. Хубаво беше да чуе нещо друго освен трополенето и скърцането на кепенците от вятъра. Не трябваше ли и гласа на Ауейн да може да чуе отвътре, докато готви вечерята?

— Изморен си. Това е. От умората е. — Бръкна в джоба на елека си и извади кесията с табака.

Някъде отдясно до ушите му дойде смътен грохот. Отпърво реши, че е гръмотевица. Само че този грохот беше някак много скърцащ, много редовен някак. Не беше гръм. Колелета се търкаляха.

И да, ето че една грамадна, теглена от волове кола прехвърли хълма на Малард ей там, на изток. Реналд сам го беше нарекъл така тоя хълм. Всеки добър хълм трябва да си има име. Пътят беше пътят на Малард. Защо и хълма да не го нарече така?

Наведе се напред в стола, зарязал облаците, и примижа, мъчеше се да различи лицето на коларя. Тюлин? Ковачът? Какви ги вършеше

тоя човек, подкарал кола, натоварена до небесата? Че нали новия плуг на Реналд трябваше да прави сега!

Мършав като за човек с неговия занаят, Тюлин все пак беше два пъти по-мускулест от повечето орачи. Имаше тъмната коса и смугла кожа на шиенарец и бръснеше лицето си според обичая им, но не носеше перchema. Семейството на Тюлин можеше да проследи корените си чак до героите на Пограничните земи, но самият той беше селски човек, като останалите. Държеше ковачницата в Дъбова река, на пет мили на изток. Реналд неведнъж се беше забавлявал с игри на камъчета с ковача в зимните вечери.

Тюлин застаряваше. Не беше преживял толкова лета като Реналд, но през последните няколко зими бе започнал да говори за оттегляне. Ковашкият занаят не си е за стар човек. То и земеделието не е де. Всъщност има ли *изобщо* занаяти, подходящи за старци?

Фургонът на Тюлин се приближи по отъпкания черен път към двора на Реналд с варосаната ограда. „Виж, това е странно“, помисли си Реналд. След фургона се точеше спретната върволица животни: пет кози и две дойни крави. По канатите бяха навързани кафези с чернопери пилци, а самият фургон беше натъпкан с мебели, чували и бурета. Младата щерка на Тюлин, Мирала, седеше на капрата с него, и жена му, златокосата жена от Юга, също. От двайсет и пет години Галана му беше жена, но Реналд все още мислеше за нея като за „онова южняшко момиче“.

Цялото семейство беше на фургона, с най-доброто от стоката си. Явно бяха тръгнали на път. Но накъде? Да навестят близки може би? Двамата с Тюлин не бяха играли на камъчета от... аа, от три недели вече. Не беше много време за гости сега, с идването на пролетта и суетнята покрай сеитбата и саденето. Все някой обаче трябваше да оправя палешниците и да точи косите. Кой щеше да го прави, ако ковачницата на Тюлин изстинеше?

Докато Тюлин спираше фургона пред двора му, Реналд напъха щипка табак в лулата си. Мършавият прошарен ковач връчи поводите на дъщеря си, после слезе от фургона — ходилата му вдигнаха облачета прах, щом стъпи на земята. Реналд отвори уста да поздрави, но Тюлин заговори пръв:

— Зарових най-добрата си наковалня в старата ягодова леха на Галана, Реналд. Знаеш я къде е, нали? И най-добрите си сечива

прибрах там. Всички са добре смазани и наредени в най-здравия ми сандък, на сухо. Това трябва да ги опази от ръждата. За известно време поне.

Реналд го гледаше, забравил за лулата. Щом Тюлин си беше заровил наковалнята... хм, това значеше, че не се кани да се връща скоро.

— Тюлин, какво...

— Ако не се върна — рече Тюлин и хвърли поглед на север, — изрови ги да не идат зян. Продай ги на някой грижовен, Реналд. Не ми се ще той, дето ще бие по наковалнята ми, да е кой да е. Двайсет години ги събирах тия сечива, знаеш.

— Но, Тюлин... — изломоти Реналд. — Къде си тръгнал?

Тюлин се извърна отново към него, подпрян на парапета на верандата. Кафявите му очи го загледаха сериозно.

— Буря иде. — Тюлин го гледаше, без да мига. — Та мисля на север да хвана.

— Буря ли? Онова там на хоризонта ли имаш предвид? Тюлин, лоша изглежда — костите ми да изгори, и още как, — но няма смисъл да се бяга от нея. Виждали сме лоши бури и преди.

— Не и като тая, приятелю — рече Тюлин. — Тая не е от бурите, дето ще ги пренебрегнеш току-така.

— Тюлин? — попита Реналд — За какво говориш?

Преди ковачът да успее да му отвърне, Галана подвижна от фургона:

— Каза ли му за котлетата?

— Аа — рече Тюлин. — Галана излъска ония котлета с медните дъна, дето жена ти все ги харесваше. На кухненската маса са, чакат Ауейн, ако иска да ги вземе.

И с тези думи кимна на Реналд и тръгна обратно към фургона.

Реналд остана да седи втрещен. Тюлин *винаги* беше откровен. Казваше си каквото му е на ума, без изобщо да го е грижа кой какво ще си помисли. Това бе едно от нещата, които Реналд харесваше у него. Но ковачът можеше също тъй да мине през един разговор като балван, изтъркалял се през стадо овце, и да остави всички втрещени.

Реналд се надигна, остави лулата на стола и закрачи след Тюлин през двора и към фургона. „Да го изгори дано“, рече си наум, докато

отново оглеждаше излинялата трева и сухите храсти. Толкова се беше трудил по този двор.

Ковачът проверяваше добре ли са вързани кафезите с пилци на страницата. Реналд го застигна и понечи да отвори уста, но Галана се обади от сандъка на капрата:

— Я дръж, Реналд. Вземи ги тия. — Подаде му кошница с яйца, кичур златиста коса се измъкна от кока й. — Дай ги на Ауейн. Знаем, че пилците ви са в недостиг заради ония лисици миналата есен.

Реналд взе кошницата. Някои яйца бяха бели, други — кафяви.

— Да, но къде *отивате*, Галана?

— На север, приятелю — каза Тюлин. Мина покрай него и сложи ръка на рамото му. — Армия ще се събира, мисля. Ще им трябват ковачи.

— Моля ви — рече Реналд. — Поспрате за няколко минути поне. Ауейн току-що сложи хляб, от ония самуни с мед, дето ги обичате. Можем да го обсъдим това над една игра на камъчета.

Тюлин се поколеба.

— По-добре да тръгваме — каза тихо Галана. — Бурята иде.

Тюлин кимна и тръгна към фургона.

— Може и ти да решиш да дойдете на север, Реналд. Направиш ли го, вземи всичко, което можеш. — Помълча. — Бива те достатъчно в обработката на метал й имаш добри сечива тук, тъй че вземи двете си най-добри коси и ги направи на алебарди. Хич не се скъпи с второ или трето качество. Най-добрите вземи, щото оръжието ще ти трябва.

Реналд се намръщи.

— Откъде знаеш, че ще има война? Тюлин, да ме изгори дано, не съм войник!

Тюлин продължи, все едно не го беше чул:

— С алебарда можеш да смъкнеш някой от коня и да го намушкаш. Пък като си помисля, можеш и третото качество да вземеш да го направиш на два меча.

— Какво знам аз за правене на меч? Или за боравене с меч, впрочем?

— Можеш да се научиш — рече Тюлин и се обърна на север. — Всеки меч ще е нужен, Реналд. Всеки. Идат. — Погледна го през рамо. — Един меч всъщност не е чак толкова труден за правене. Взимаш една коса и я изправяш, после си намираш парче дърво за предпазител,

да спира лезвието на врага да не се хлъзне надолу и да ти отреже ръката. Общо взето, просто ще използваш неща, които вече си имаш.

Реналд примига. Спря да задава въпроси, но не можеше да спре да мисли за тях. Бутаха се в мозъка му като добитък, всички се мъчеха да се проврат навън през едната врата.

— Вземи си и добитъка, Реналд — рече Тюлин. — Ще ги ядете — или хората ти ще ги ядат, — а и мляко ще трябва. Ако не, можеш да го разменяш. Храната ще е оскъдна, след като толкова много се развали и зимните запаси привършиха. Вземи всичко, което имаш. Сух боб, сушени плодове, всичко.

Реналд опря гръб на портата. Изведнъж се почувства изнемощял, краката едва го държаха. Най-сетне от устата му се изтръгна само един въпрос:

— Защо?

Тюлин се поколеба. После пристъпи към него и отново сложи ръка на рамото му.

— Съжалявам, че съм толкова рязък. Аз... е, знаеш ме как съм с приказките, Реналд. Не знам какво е тази буря. Но знам какво означава. Никога не съм държал меч, но баща ми воюва в Айилската война. Пограничник съм. И тази буря означава, че краят иде, Реналд. Трябва да сме там, когато дойде. — Замълча, после пак се обърна и се загледа на север, към трупаците се облаци, както орач гледа отровна змия, която е намерил наскре нивата си. — Светлината да ни опази, приятелю. Трябва да сме там.

И след тези думи се качи във фургона. Реналд ги загледа как поеха бавно на север. Дълго гледа след тях изтръпнал.

Далечният гръм изтрещя като камшик, шибнал през хълмовете.

Вратата на къщата се отвори и се затръшна. Ауейн дойде при него, сивата й коса беше прибрана на кок. От години вече беше с този цвят. Рано беше побеляла, а на Реналд цветът му харесваше. Сребристо по-скоро, отколкото сиво. Като облациите.

— Тюлин ли беше? — попита Ауейн, загледана към вдигащия прах в далечината фургон. Едно черно кокоше перо се люшна над пътя.

— Да.

— И не остана поне да побъбрим?

Реналд поклати глава.

— О, Галана ни е пратила яйца! — Тя взе кошницата и взе да прехвърля яйцата в престилката си, за да ги отнесе вътре. — Толкова е мила. Остави кошницата тук на земята. Сигурна съм, че ще прати някой да я вземе.

Реналд стоеше и гледаше на север.

— Реналд? — попита Ауейн. — Какво те прихвана, стар пън такъв?

— Излъскала е котлетата — рече ѝ той. — Ония с медните дъна. Оставила ги е на кухненската им маса. Твои са, ако ги искаш.

Чу пращане и пукане и се обърна. Ауейн беше изпуснала единия край на престилката и яйцата се изсипаха, падаха на земята и се чупеха.

С много спокоен глас Ауейн попита:

— Тя нещо друго каза ли?

Той се почеса по главата, на която не беше останало кой знае колко коса.

— Каза, че бурята иде и трябвало да тръгнат на север. Тюлин каза, че и ние трябва да заминем.

Ауейн хвана края на престилката и опази повечето яйца. Не погледна нападалите. Зяпнала беше на север.

Реналд се обърна. Бурята отново беше скочила насам. И някак си като че ли беше станало *по-тъмно*.

— Мисля, че трябва да ги послушаме, Реналд — продума Ауейн. — Аз ще... ще стегна нещата, които ще трябва да вземем. Ти иди да събереш хората. Казаха ли колко дълго ще ни няма?

— Не. Всъщност дори не казаха защо. Само, че трябва да заминем на север за бурята. И... че това е краят.

Ауейн вдиша дълбоко.

— Добре. Ти само събери хората. Аз ще се погрижа за къщата.

Влезе вътре, а Реналд с усилие обърна гръб на бурята. Заобиколи къщата, влезе в стопанския двор и повика ратаите да се съберат. Всички бяха здрави, добри мъже. Синовете му си бяха потърсили късмета другаде, но шестимата му работници му бяха станали почти като синове. Мерк, Фавидан, Ринин, Вешир и Адамад се струпаха около него. Още замаян, Реналд прати двама да съберат животните, други двама да приберат в чували колкото зърно и провизии им бяха останали от зимата, а последния да доведе Джелени, който бе отишъл в

селото да вземе ново зърно, в случай че сеитбата с техните запаси тръгне зле.

Петимата се пръснаха. Той постоя малко насред двора, после отиде в плевника и изкара ковачницата навън. Беше си пълен ковашки комплект, пригоден за местене. На колелета — човек не може да кове в плевник, нали така. Надигна дръжките и я избута до тухления навес, вдигнат в едната страна на двора — там правеше дребните ремонти, когато се наложеше.

След час огънят се беше разгорял. Не беше толкова опитен като Тюлин, но беше научил от баща си, че е много важно да можеш да се оправяш донякъде със своя ковачница. Понякога човек не може да прахоса часове да ходи до селото и обратно само за да му оправят една счупена панта.

Облаците още си бяха там. Стараеше се да не ги поглежда, когато пак тръгна към плевника. Тия облаци бяха като очи, надничаха над рамото му.

В плевника светлината се ръсеше през пукнатините в стената и падаше в прахта и сеното. Сам го беше вдигнал някъде преди двайсет и пет години. Все се канеше да подмени част от изкорубените дъски на покрива, но вече нямаше време за това.

До стената с инструментите посегна за най-лошата коса, но спря. Вдиша дълбоко и вместо нея свали най-добрата. Върна се при ковачницата и счупи почти цялото държало.

Докато хвърляше настрана откършеното дърво, се приближи Вешир — най-възрастният от ратаите, — повел с въже две кози. Видя острието на косата върху наковалнята и лицето му помръкна. Върза козите за един кол и притича до Реналд, но си замълча.

Как да направи алебарда? Тюлин беше казал, че ставали за смъкване на човек от коня. Е, трябваше да смени дръжката с по-дълъг и прав прът от ясен. Захванатият край на дръжката трябваше да стърчи над острието, оформен грубо като връх на копие и обкован с тенеке отгоре, за здравина. А после щеше да загрее острието и да го намали някъде до средата, та да стане като кука, която да може да дръпне човек от коня и може би да го прободете в същото време. Напъха железното острие в жаравата и започна да си връзва престилката.

Вешир постоя, погледа, после пристъпи и го хвана за ръката.

— Реналд, какво правиш?

Реналд дръпна ръката си.

— Отиваме на север. Бурята иде и отиваме на север.

— Отиваме на север само заради една буря? Това е лудост!

Почти същото беше казал и Реналд на Тюлин. Отекна далечен гръм.

Тюлин беше прав. Посевите... небето... храната, която се разваляше без причина. Още преди да говори с Тюлин, Реналд го беше знаел. Дълбоко в душата си го беше знаел. Тази буря нямаше да мине отгоре и да изчезне. Трябваше да я срещнат.

— Вешир — заговори Реналд и се захвана отново с работата си, — ти си ратай в тази ферма от... колко, петнайсет години вече, нали? Ти си първият, когото наех. Добре ли се отнасях с тебе и с другите?

— Добър беше с мен — отвърна Вешир. — Но да ме изгори дано, Реналд, никога досега не си решавал да *напуснеш* фермата! Тия посеви, на прах ще изсъхнат, ако ги оставим. Това не ти е южняшка мокра ферма. Как можем просто да я оставим и да заминем?

— Защото и да не заминем, ще е все едно дали сме сели, или не.

Вешир се намръщи.

— Синко — рече Реналд, — ще направиш каквото аз кажа, и толкова. Иди довърши събирането на стоката.

Вешир се поядоса, но се подчини. Добър мъж беше, макар и луда глава.

Реналд издърпа острието от жарта, металът се беше нажежил до бяло. Положи го върху малката наковалня и започна да бие с чука. Екът на метала бе сякаш по-силен, отколкото трябваше да е. Кънтеше като трясък на гръмотевица и звуците се сливаха. Сякаш всеки удар на чука бе сам по себе си част от бурята.

Докато се трудеше, кънтешите сякаш заформяха думи. Все едно някой мърмореше някъде в тила му. Една и съща фраза непрекъснато.

Бурята иде. Бурята иде...

Продължи да чука, скъси острието и направи кука на края. Още не знаеше защо. Но нямаше значение.

Бурята идеше и той трябваше да е готов.

Фалендре гледеше как кривокраките войници връзват увитото в одеяло тяло на Танера през седлото и се бореше да надвие желанието

да заплаче отново, желанието да повърне. Беше старша и трябваше да запази някакво самообладание, ако искаше и другите четири оцелели сул-дам да го направят. Опитваше си да си каже, че е виждала и по-лошо, битки, в които не една сул-дам беше загинала, и не една дамане. Това обаче я наведе на мисълта как точно бяха срещнали смъртта си Танера и Мири и тя потръпна.

Свитата до рамото ѝ Ненси изхлипа и Фалендре я погали по главата и се помъчи да отпрати утешително чувство през ай-дам. Това като че ли често вършеше работа, но не толкова добре днес. Собствените ѝ чувства бяха твърде размътени. Да можеше само да забрави, че дамане беше заслонена и от кого. От какво. Ненси изхлипа отново.

— Ще предадеш ли съобщението, както ти наредих? — каза един мъж зад нея.

Не, не просто който и да е мъж. Киселината в корема ѝ кипна, щом чу гласа му. Насила се извърна към него, наложи си да срещне студените му, жестоки очи. Сменяха цвета си, когато помръднеш, ту сини, ту сиви, но винаги оставаха лъскави като геми. Много корави мъже бе познавала, но беше ли познавала изобщо някой толкова корав, че да изгуби ръка и миг след това да я вземе, все едно че е изтървал ръкавица? Поклони се формално и подръпна ай-дам, за да направи същото и Ненси. Дотук се бяха отнасяли добре с тях като пленнички, предвид обстоятелствата, дори дотам, че да им дадат вода за измиване, и изглежда, нямаше да останат пленнички за много дълго. Обещанието за свобода можеше да е част от някакъв замисъл.

— Ще предам съобщението ви с грижата, която то заслужава — почна тя и оплете език. Каква му беше титлата? — Милорд Дракон — добави припряно. Езикът ѝ пресъхна от думите, но той кимна, тъй че явно беше достатъчно.

Една от марат-дамане се появи през онази невъзможна дупка във въздуха, млада жена със сплетена на дълга плитка коса. Носеше по себе си накити колкото за някоя от Кръвта и на всичко отгоре — червена точка по средата на челото.

— Колко дълго мислиш да останеш тук, Ранд? — попита тя строго, все едно мъжът с жестоките очи бе някакъв слуга, а не онзи, който беше. — Колко близо до Ебу Дар сме оттук? Мястото е пълно със сеанчанци, знаеш, а сигурно и с ракени прелитат над него.

— Кацуан ли те прати да ме питаш това? — каза той и страните му леко се изчервиха. — Не много дълго, Нинив. Няколко минути.

Младата жена отмести погледа си към другите сул-дам и дамане. Всички взимаха пример от Фалендре, правеха се уж, че никаква марат-дамане не ги гледа, и най-вече никакви мъже в черни палта. Другите бяха изправили гърбове, колкото можеха. Сирия беше измила кръвта от лицето си и от това на Таби, а Малиан ги беше овързала с големи компреси, от което изглеждаха все едно, че носят някакви странни шапки. Циар бе успяла да почисти повечето повърнато по предницата на роклята си.

— Все пак мисля, че трябва да ги Изщеря — каза рязко Нинив. — Ударите по главата могат да причинят някои странни неща, които не проличават веднага.

Сирия пребледня и дръпна Таби зад себе си, сякаш за да я защити. Все едно че можеше. Светлите очи на Таби се разшириха от ужас.

Фалендре вдигна умолително ръка към високия млад мъж. Към Преродения Дракон, изглежда.

— Моля ви. Ще получат медицинска помощ веднага щом стигнем в Ебу Дар.

— Откажи се, Нинив — каза младият мъж. — Като не искат Цяра, не го искат, и толкова. — Марат-дамане го изгледа навъсено и стисна плитката си толкова силно, че кокалчетата на пръстите ѝ побеляха. Погледът му отново се върна върху Фалендре. — Пътят за Ебу Дар е на около час източно оттук. Ако бързате, може да стигнете в града до вечерта. Щитовете над дамане ще се изпарят след около половин час. Вярно ли е това за изтъкани от сайдар щитовете, Нинив? — Тя само го изгледа намръщено. — Вярно ли е, Нинив?

— Половин час — отвърна тя най-сетне. — Но всичко това не е редно, Ранд ал-Тор. Връщането на тези дамане. Не е редно и ти го знаеш.

За миг очите му станаха още по-студени. Не по-сурови. Това щеше да е невъзможно. Но за този протяжен миг сякаш побраха в себе си пещери от лед.

— Редното беше лесно да се разбере, докато трябваше да се грижа само за няколко овце — промълви той. — Днес понякога е потрудно да го откриеш. — Обърна се и повиши глас. — Логаин, върни ги всички през портала. Да, да, Мерайз. Не се опитвам да ви

командвам. Но ако благоволите, все пак елате при нас. Скоро ще се затвори.

Марат-дамане, онези, които наричаха себе си Айез Седай, започнаха да се изнизват през безумния отвор във въздуха, както и мъжете с черните палта, Аша'ман, и всички се смесиха с кривоносите войници. Неколцина от тях приключиха с връзването на Танера на седлото на коня. Животните бяха осигурени от Преродения Дракон. Колко странно, че им правеше подаръци след всичко, което се беше случило.

Младежът със суровия поглед отново се обърна към нея.

— Повтори указанията си.

— Трябва да се върна в Ебу Дар с послание до водачите ни там.

— Щерката на Деветте луни — каза строго Прероденият Дракон.

— Ще отнесеш посланието ми на нея.

Фалендре се поколеба. Изобщо не беше достойна да говори на някого от Кръвта, още по-малко на Върховна лейди, дъщеря на Императрицата, дано да живее вечно! Но изражението на този мъж не допускаше никакво възражение. Фалендре трябваше да намери начин.

— Ще доставя посланието ви на нея — продължи тя. — Ще й кажа, че... не храните никаква злоба към нея заради това нападение и че желаете среща.

— *Все още желая среща* — каза Прероденият Дракон.

Доколкото Фалендре знаеше, Щерката на Деветте луни изобщо не беше знаела за първоначалната среща. Тя бе уредена тайно от Анат. И точно затова Фалендре *знаеше* със сигурност, че този мъж трябва да е Прероденият Дракон. Защото само Прероденият Дракон можеше да се изправи срещу една от Отстъпниците и не само да оцелее, но да излезе победител.

А тя наистина ли беше това? Една от Отстъпниците? Умът на Фалендре се замая от тази мисъл. Невъзможно. И все пак тук, пред нея, стоеше Прероденият Дракон. Щом той беше жив, щом той, крачеше по земята, значи и Отстъпниците щяха да са тук. Беше объркана, мислите й кръжаха в безизходен кръг. Потисна ужаса си — по-късно щеше да се оправя с това. Трябваше да запази самообладание.

Насили се и погледна замръзналите геми, които мъжът имаше вместо очи. Трябваше да съхрани някакво достойнство, макар и само

за да вдъхне увереност в другите четири оцелели сул-дам. И дамане, разбира се. Ако сул-дам отново изпаднеха в паника, никаква надежда нямаше да има за дамане.

— Ще ѝ кажа — заговори тя, мъчеше се да запази гласа си спокоен, — че вие *все още* желаете да се срещнете с нея. Че вярвате, че трябва да има мир между нашите народи. И трябва да ѝ съобщя, че лейди Анат беше... беше една от Отстъпниците.

Видя как една от марат-дамане избута Анат през дупката във въздуха. Съхранила бе гордата си осанка, въпреки че беше пленница. *Винаги* се беше опитвала да властва над положението си. Възможно ли бе наистина да е каквото този мъж твърдеше, че е?

Как щеше Фалендре да се изправи пред дер'сул-дам и да обясни тази трагедия, тази ужасна бъркотия? Искаше ѝ се да е по-далече от всичко това, да се скрие някъде.

— *Трябва* да имаме мир — заяви Прероденият Дракон. — Ще се погрижа това да стане. Кажи на господарката си, че може да ме намери в Арад Доман. Ще задържа сражението срещу вашите сили там. Нека знае, че го правя в знак на добра воля, също както освобождавам вас в знак на добра воля. Не е срамно да сте манипулирани от една от Отстъпниците, особено от... онова същество. В известен смисъл вече съм по-спокоен. Безпокоях се, че някой от тях се е внедрил сред благородниците на Сеанчан. Трябваше да се досетя, че това ще е Семирага. Тя винаги е предпочитала предизвикателството.

Говореше за Отстъпниците с невероятно чувство за фамилиарност и Фалендре се смрази от това.

— Можете да тръгвате — каза той.

След това пристъпи и прекрачи през раздраното във въздуха. Какво ли не беше готова да даде, за да има този фокус с пътуването за Ненси. Последната марат-дамане мина през дупката, тя се затвори и Фалендре и другите останаха сами. Бяха окаяна група. Талха още плачеше, а Малиан изглеждаше готова да повърне. Лицата на няколко от другите бяха изцапани със засъхнала кръв. Фалендре се радваше, че бе успяла да избегне за тях приемането на Цяра. Видяла беше как един от онези *мъже* бе Изцерил членове на свитата на Дракона. Кой знае каква поквара можеше да остане върху човек под онези мръсни ръце?

— Бъдете силни — заповяда им тя, макар да не се чувстваше толкова уверена, колкото се опитваше да изглежда. Той наистина я

беше освободил! Почти не беше се надявала на това. Най-добре беше да се махнат бързо отгук. Много бързо. Подкани ги да се качват на конете, които им беше дал, и след няколко минути вече язدهа към Ебу Дар, всяка сул-дам със своята спътничка дамане зад нея.

Събитията от този ден можеше да означават, че ще я лишат от дамане, ще ѝ забранят да държи повече ай-дам. След като Анат я нямаше, щяха да накажат някоя друга. Какво щеше да каже Върховната лейди Сурот? Дамане мъртва, Прероденият Дракон — оскърбен.

Разбира се, лишаването от достъп до ай-дам щеше да е най-лошото, което можеше да я сполети. Не можеха да направят такава като Фалендре да'ковале, нали? При тази мисъл горчивината отново кипна във вътрешностите ѝ.

Много внимателно трябваше да обясни събитията от този ден. *Трябваше* да има някакъв начин да представи нещата така, че да спаси живота си.

Дала беше думата си на Дракона да говори пряко на Щерката на Деветте луни. И щеше да го направи. Но можеше и да не го направи веднага. Всичко това трябваше да се обмисли грижливо. Много грижливо.

Наведе се над врата на коня и го пришпори напред, далече пред другите. Така нямаше да видят сълзите на безсилие, болката и ужаса в очите ѝ.

Тилий Кирган, флаг-генерал на Всепоходната армия, седеше на коня си на билото на горист хълм, загледана на север. Колко различна бе тази земя. Родината ѝ, Марам Кашор, беше сух остров в най-югоизточния край на Сеанчан. Дърветата лума там бяха прави, извисени нагоре чудовища с гигантски листа, щръкнали от върха като гребен коса на член от Висшата кръв.

Нещата, които минаваха за дървета в тази земя, бяха в сравнение с тях чворести, криви и разклонени храсти. Клоните им бяха като пръсти на стари войници, вкочанени от многото години държане на меч. Как ги наричаха местните тези растения? Шубраци? Колко странно. Като си помислиш, че предците ѝ можеше да са дошли от това място, тръгнали с Лутаир Пейендраг към Сеанчан.

Армията ѝ се нижеше в марш долу по пътя и вдигаше прахоляк. Хиляди по хиляди души. По-малко, отколкото бе имала преди, но не с много. Две недели бяха минали след битката ѝ с айилците, където планът на Перин Айбара беше подействал впечатляващо. Да се сражава рамо до рамо с мъж като него винаги беше горчиво-сладко преживяване. Сладко заради чистата му гениалност. Горчиво заради тревогата, че един ден ще се срещнат на бойното поле. Тилий не беше от тези, които изпитваха наслада от предизвикателството на сраженията. Винаги бе предпочитала да побеждава с лекота.

Някои пълководци твърдяха, че да не изпитваш никога трудности означава никога да не бъдеш принуден да се подобриш. Тилий смяташе, че тя и хората ѝ трябва да си правят тренировките на учебния полигон, а трудностите да оставят за враговете си.

Нямаше да ѝ хареса да се изправи срещу Перин. Изобщо. И не просто защото ѝ допадаше.

По пръстта бавно изтупкаха копита. Тя погледна през рамо и видя Мишима, който спря коня си, бял скопец, до нейния. Беше вързал шлема си за седлото, нашареното му с белези лице беше умислено. Чифт си бяха двамата. Лицето на самата Тилий носеше немалко стари белези.

Мишима ѝ отдаде чест, по-почтително вече, след като Тилий бе издигната до Кръвта. Точно това съобщение, донесено от ракен, бе неочаквано. Беше чест, с която все още не бе свикнала.

— Още ли размисляш над битката? — попита Мишима.

— Да — отвърна Тилий. Две недели, а все още владееше ума ѝ. — Ти какво мислиш?

— За Айбара ли? — попита той. Все още ѝ говореше като на приятел, макар и да отбягваше да среща погледа ѝ. — Добър войник е. Малко прекалено съсредоточен, прекалено сдържан. Но стабилен.

— Да — отвърна Тилий, после поклати глава. — Светът се променя, Мишима. По непредвидими за нас начини. Най-напред Айбара, после странностите.

Мишима кимна замислено.

— Хората не искат да говорят за тях.

— Случват се твърде често, за да са плод на илюзия — каза Тилий. — Съгледвачите непрекъснато виждат *нещо*.

— Хората не изчезват просто така — рече той. — Мислиш ли, че е Единствената сила?

— Не знам какво е. — Огледа дърветата наоколо. Дърветата, покрай които бе минала вчера, онзи ден, бяха започнали да се разлистват, но нито едно от тези тук не го беше направило. Приличаха на скелети, макар въздухът вече да бе достатъчно топъл за началото на сеитбата. — Имат ли дървета като тези в Халамак?

— Не точно като тези — отвърна Мишима. — Но съм виждал подобни преди.

— Не трябва ли да са напъпили вече?

Той сви рамене.

— Аз съм войник, генерал Тилий.

— Не бях забелязала — каза тя сухо.

— Имам предвид, че не обръщам внимание на дърветата — изсумтя той. — Дърветата не пускат кръв. Може би трябва да са напъпили, може би не. Малко неща изглеждат нормални от тази страна на океана. Дървета, които не напъпват през пролетта, просто поредната странност. По-добре това, отколкото марат-дамане, които са държат все едно, че са от Кръвта, всички им се кланят и раболепничат. — Мишима потръпна.

Тилий кимна, макар да не споделяше отвращението му. Поне не изцяло. Не знаеше какво да мисли за Перин Айбара и неговите Айез Седай, да не говорим за неговите Аша'ман. А и от дървета не разбираше повече от Мишима. Но имаше чувството, че вече трябва да са напъпили. И онези хора, които съгледвачите непрекъснато виждаха из полята — как можеше да изчезват толкова бързо, дори и с Единствената сила?

Интендантът днес беше отворил един от пакетите със сухи дажби и бе намерил вътре само прах. Тилий щеше да започне да търси крадец или злосторник, ако интендантът не бе настоял, че е проверил пакета само преди няколко мига. Карм беше стабилен мъж, служил й беше като интендант от години. Не можеше да греши.

Гниенето на храна бе обичайно тук. Карм обвиняваше жегата в тази странна земя. Но сухите дажби не можеше да гният или да се развалят, поне не толкова непредсказуемо. Всички поличби бяха лоши напоследък. Сутринта беше видяла два умрели плъха, лежаха по гръб,

опашката на единия в устата на другия. Най-лошата поличба, която бе виждала: още я побиваха ледени тръпки, като се сетеше за нея.

Нещо ставаше. Перин не искаше да говори много за това, но тя бе видяла, че му тежи някакво бреме. Знаеше много повече, отколкото бе казал.

„Не можем да си позволим да се бием с тези хора“, помисли си. Мисълта беше бунтовна и нямаше да я изрече пред Мишима. Не смееше да се задълбочи в нея. Императрицата, дано да живее вечно, бе заповядала тази земя да бъде върната. Сурот и Галган бяха избраните водачи на Империята в това начинание, докато Щерката на Деветте луни не се разкриеше. Макар Тилий да не можеше да знае мислите на Върховна лейди Тюон, Сурот и Галган бяха единни в желанието си да покорят тази земя. Това на практика бе единственото, за което всъщност бяха съгласни.

Никой от тях нямаше да се вслуша в съвети да си потърсят съюзници сред хората на тази земя, вместо врагове. Самото мислене за това бе близко до измяна. Неподчинение, най-малко. Тя въздъхна и се обърна към Мишима, готова да даде заповед да започнат да търсят място за нощния лагер.

Замръзна. От врата на Мишима стърчеше стрела, зловеща и грозна. Той я гледаше стъписано; понечи да заговори, но от устата му блъвна само кръв. Хлъзна се от седлото и рухна долу... а нещо огромно вече връхлиташе през шубраците към Тилий. Тя едва успя да извади мечта си и да извика, но в същия миг Прашливец — добър, стабилен боен кон, който никога не беше я провалял в битка — се вдигна в паника на задните си крака и я хвърли на земята.

Това всъщност ѝ спаси живота, защото тежкия меч на нападателя не улучи нея, а посече седлото. Тилий се надигна и изкрещя:

— На оръжие! Атака!

Гласът ѝ се сля със стотици други, които изреваха същото, буквално в същия миг. Крещяха мъже, цвилеха коне.

„Засада — помисли тя, докато вдигаше мечта. — И влязохме право в нея! Къде са съгледвачите? Какво стана?“ Хвърли се към нападателя, който се беше опитал да я убие. Той се завъртя вихрено и изръмжа.

Едва сега успя да види какво е всъщност. Не съвсем човек... някакво създание с нечовешко лице, вместо коса — груба кафява козина, дебела набръчкана кожа на челото. Очите бяха смущаващо човешки, но носът под тях беше сплескан като зурла на глиган и от устата се подаваха дълги бивни. Съществуто изрева и от почти човешките устни захвърча слюнка.

„Кръв на забравените ни отци — помисли тя. — На какво се натъкнахме?“ Чудовището беше въплътен кошмар, развихрил се да убива. Беше от онези неща, които винаги бе отхвърляла като суеверие.

Тя се хвърли към него, отби широкия му меч, извъртя се рязко, влезе в „Бий храстите“ и отпра ръката му от рамото. Удари и главата последва ръката на земята. Съществуто залитна напред, успя някак да направи три крачки и рухна.

Дърветата зашумяха, още клони запращяха наоколо. Стотици такива същества изскачаха от шубраците. Нови и нови чудовища заизвираха от дърветата.

Как се беше случило това? Как се бяха озовали тези неща толкова близо до Ебу Дар? Бяха много зад отбранителния кръг на Сеанчан, само на ден марш от столицата.

Тилий зарева заповеди. От гъсталака изригнаха още и още зверове.

Грендал се изтягаше блажено в украсената с каменни ваяния зала, заобиколена от изпълнени с благоговейна страст мъже и жени, всеки съвършен екземпляр, всички облечени в къси халати от прозирен бял плат. В камината палуваше жарък огън и огряваше тънък килим в кървавочервено. Бе изтъкан с фигури на млади жени и мъже, сплетени в пози, които биха накарали и най-опитната куртизанка да се изчерви. Отворените прозорци пропускаха следобедната светлина, а високото местоположение на палата ѝ предлагаше разкошна гледка с пинии и искрящо езеро под тях.

Грендал отпиваше сладък, щипец небцето сок. Беше облечена в светлосиня рокля доманска кройка — модата им започваше да ѝ допада, въпреки че роклята ѝ бе доста по-тънка и прозрачна от техните. Тия доманки твърде много обичаха само загатнатото, докато тя предпочиташе откритата откровеност. Отново отпи от сока.

Наистина интересен, леко накиселяващ вкус. Истинска екзотика в този Век, след като дърветата вече растяха само на далечни острови.

Най-ненадейно в центъра на залата се завихри и се разтвори портал и тя изруга, понеже насмалко да отреже ръката на една от най-изящните ѝ плячки — сочната млада Тураса, член на доманския търговски съвет. От портала лъхна задушлив зной, който зацапа съвършената смес от вледеняващ планински въздух и топлината на камината, която бе сътворила.

Грендал обаче запази хладнокръвие и се отпусна в отрупания с кадифени възглавнички стол. Пратеник в черно пристъпи през портала и тя разбра какво иска още преди да е проговорил. Само Моридин знаеше къде да я намери, след като Самаил вече бе мъртъв.

— Милейди, присъствието ви се изисква от...

— Да, да. Изправи се и ми позволи да те огледам.

Младежът застана неподвижно, само на две стъпки от нея. И леле, колко привлекателен беше! Бяло-златиста коса, толкова рядка на много места по света, зелени очи, които искряха като обрасли с мъх езера, стройно тяло, стегнато, с точно колкото трябва мускули. Грендал цъкна с език. Да не би Моридин да се опитваше да я изкуси, като ѝ прашчаше най-хубавия си, или изборът бе случаен?

Не. Сред Избраните нямаше случайности. Грендал едва не посегна със сплит на Принуда, за да сграбчи момчето за себе си. Но се сдържа. Познаеше ли човек нивото на Принуда, нямаше начин да бъде възстановен и Моридин можеше да се разгневи. Нямаше нужда да се притеснява с прищевките му. Не помнеше да е бил стабилен някога, дори в ранните години. Ако държеше да се види един ден като Не'блис, важно беше да не го дразни до момента на удара.

Отклони вниманието си от пратеника — след като не можеше да го има, значи не я интересуваше — и надзърна през отворения портал. Мразеше да я принуждават да се среща с един или друг Избран по техните условия. Мразеше да напуска укреплението си и своите любимци. Най-вече мразеше да бъде принуждавана да раболепничи пред някой, който трябваше да е неин подчинен.

Нищо не можеше да се направи по въпроса обаче. Моридин беше Не'блис. Засега. А това означаваше, че колкото и да не ѝ харесваше, нямаше друг избор, освен да се отзове на призива му. Тъй че остави

чашата, стана и прекрачи през портала, златното вземо на прозирно светлосинята ѝ рокля заблещука.

От другата страна на портала се оказа смуцаващо горещо. Тя мигновено запреде Въздух и Вода и охлади въздуха около себе си. Намираше се в черно каменно здание, яркочервена светлина нахлуваше през прозорците. Прозорци без стъкла. Просто отвори. Червеникавата багра намекваше за залез, но в Арад Доман беше едва късен следобед. Със сигурност не бе пътувала чак толкова далече, нали?

Стаята бе обзаведена само с корави столове от черно, та черно дърво. На Моридин определено му липсваше въображение напоследък. Всичко в черно и червено и всичко фокусирано върху убийството на онези глупави момченца от селото на Ранд ал-Тор. Нима само тя единствена разбираше, че самият ал-Тор е истинската заплаха? Защо просто не убиеха него и да се приключи?

Най-очевидният отговор на този въпрос — че никой от тях досега не се беше оказал достатъчно силен, за да го надвие — бе този, над който не обичаше да размишлява.

Отиде до прозореца и откри причината за ръждивочервената светлина. Отражение. Глинестата земя долу бе зацапана с червено от желязото в почвата. Намираше се на втория етаж на тъмночерна кула, камъните привличаха парещия небесен зной. Твърде малко зеленина имаше навън, а и тя бе осеяна с черни петна. Значи беше в дълбоката североизточна Погибел. Отдавна не беше се озовавала тук. Моридин явно беше намерил крепост, не какво да е.

В сянката на крепостта се издигаха няколко жалки колиби, а в далечината се мержелееха шарените кръпки на пет-шест ниви със залинели посеви. Сигурно опитваха нов сорт, да го принудят да вирее в този район. Може би няколко сорта — това обясняваше шарените кръпки. Из района обикаляха стражи, в черни униформи въпреки горещината. Да, войниците бяха нужни, за да отбиват атаките на разните Твари на Сянката, които обитаваха земите толкова навътре в Погибелта. Тия създания не се подчиняваха на никого освен на самия Велик господар. Какво търсеше Моридин чак тук?

Разсъжденията ѝ бяха прекъснати от стъпки. Демандред влезе през южния вход, придружен от Месаана. Заедно бяха пристигнали значи? Допускаха, че Грендал не знае за малкия им съюз, пакт, който

включваше и Семирага. Но честно, ако искаха да запазят това в тайна, не можеха ли да разберат, че не бива да се отзовават заедно на призив?

Грендал прикри усмивката си, кимна им и си избра най-големия и най-удобния на вид стол. Пръстът ѝ пробяга по гладкото тъмно дърво и усети влакнестата тъкан под лака. Демандред и Месаана я изгледаха хладно, но тя ги познаваше достатъчно добре, за да долови изненадата им, че я виждат. Тъй. Бяха очаквали тази среща, нали? Но не и тя да е тук. Най-добре беше да се престори, че тя самата не е обърквана. Усмихна се разбиращо и улови гнева, припламнал в очите на Демандред.

Този мъж я притесняваше, въпреки че тя никога нямаше да го признае. Месаана беше в Бялата кула, правеше се на една от тези, които минаваха за Айез Седай в този Век. Беше елементарна, лесно предвидима. Агентите на Грендал я държаха в течение за действията ѝ. И, разбира се, наскоро скрепената връзка на Грендал с Аран'гар също помагаше. Аран'гар играеше с бунтовничките Айез Седай, онези, които обсаждаха Бялата кула.

Да, Месаана не я объркваше, а останалите бяха също толкова лесни за проследяване. Моридин събираше силите на Великия господар за Последната битка и военните приготовления му оставяха много малко време за Юга — въпреки че двете му фаворитки, Циндейн и Могедиен, показваха понякога лицата си там. Прекарваха времето си в прегрупиране на Мраколюбците и в опити да изпълнят заповедите на Моридин двамата тавирен — Перин Айбара и Матрим Каутон — да бъдат убити.

Убедена беше, че Самаил е паднал от Ранд ал-Тор в борбата за Иллиан. Всъщност — след като вече имаше податки, че Семирага е дърпала конците на сеанчанците — беше уверена, че знае плановете на всеки един от другите седмина останали Избрани.

Освен на Демандред.

Какво ли замисляше този проклетник? Готова бе да замени цялото си знание за деянията на Месаана и Аран'гар дори за най-нищожен намек за плановете на Демандред. Ето го, чаровен с ястребовия си нос, с вечно гневно стиснатите си устни. Демандред никога не се усмихваше, никога като че ли не го забавляваше нищо. Макар да беше един от най-изявените пълководци сред Избраните, воюването като че ли изобщо не му носеше радост. Веднъж го беше

чула да казва, че щял се засмее в деня, в който успее да прекърши врата на Луз Терин. И само тогава.

Глупак беше да таи такава злоба. Като си помислиш, че можеше да е на другата страна — можеше да е станал самия Дракон, ако нещата се бяха обърнали по друг начин. Все пак, глупак или не, беше изключително опасен и на Грендал *никак* не ѝ харесваше, че не знае нищо за плановете му. Къде се беше устроил? Демандред обичаше да разполага с армии, които да командва, но пък по света не бяха останали никакви армии.

Освен онези Пограничници може би. Възможно ли беше да се е внедрил *сред тях*? Това определено щеше да е преврат. Но тя определено щеше да е чула нещо — шпионирала беше в онзи лагер.

Поклати глава и съжали, че няма питие, с което да овлажни устните си. Ох, този северен въздух бе прекалено сух; тя предпочиташе доманската влага.

Демандред скръсти ръце и остана прав, а Месаана се настани на един от столовете. Имаше дълга до брадичката тъмна коса и воднистосини очи. Дългата ѝ до пода бяла рокля беше без везмо и не носеше никакви накити. Учен до мозъка на костите. Понякога Грендал си мислеше, че Месаана е минала на страната на Сянката само защото това предлага по-интересна възможност за изследвания.

Месаана вече бе изцяло предана на Великия господар, също като останалите, но изглеждаше някак второстепенен член на Избраните. Самоуверено поемаше ангажименти, които не можеше да изпълни, съюзяваше се с по-силните, но ѝ липсваше умение да ги манипулира. Извършила бе злодеяния в името на Великия господар, но не можеше да се похвали с великите достижения на Избрани като Семирага и Демандред. Още по-малко на Моридин.

И тъкмо когато Грендал помисли за Моридин, той влезе. Виж, *това* беше чаровно същество. Демандред приличаше на селски дръвник в сравнение с него. Да, това тяло бе *много* по-добро от предишното му. Беше почти достатъчно хубав, за да е един от любимците ѝ, макар че тази брадичка разваляше лицето. Прекалено издадена напред, прекалено волева. Все пак тази безукорна черна коса над високото широкоплещесто тяло... Тя се усмихна, представи си го коленичил, с къса прозрачна бяла роба, взрян в нея с обожание; умът

му загърнат в Принуда дотам, че за него да не съществува никой — нищо — освен Грендал.

При влизането на Моридин Месаана стана и Грендал я последва с неохота. Не беше неин любимец, засега. Но беше Не'блис и напоследък бе започнал все повече и повече да изисква от тях прояви на покорство. Великият господар му даваше тази власт. Тримата останали Избрани неохотно сведоха глави пред него: единствено него от всички удостояваха с почитта си. Суровият му поглед отбеляза покорството им, докато той крачеше към предната част на залата, където от стената от черни като въглен камъни се издаваше полицата на камината. Какво ли можеше да е обсебило онзи, който бе построил крепост от *черен* камък сред зноя на Погибелта?

Грендал седна. Щяха ли да дойдат и другите Избрани? Ако не, какво означаваше това?

Месаана заговори, преди Моридин изобщо да ги е погледнал.

— Моридин — промълви тя, като пристъпи напред, — трябва да я освободим.

— Ще говориш, когато ти дам позволение — хладно отвърна той. — Все още не си опростена.

Тя се присви от страх, а след това явно се ядоса на себе си за това. Моридин я пренебрегна и погледна Грендал, с присвити очи. За какво беше пък този поглед?

— Можеш да продължиш — най-сетне каза той на Месаана. — Но не забравяй мястото си.

Устните на Месаана се стегнаха в резка, но тя не си позволи да възрази.

— Моридин — почна отново тя, вече не толкова настойчиво. — Ти сметна за благоразумно да се срещнеш с нас. Разбира се, това е, защото си не по-малко потресен от нас. Самите ние не разполагаме с ресурсите да ѝ помогнем: Айез Седай и онези Аша'ман сигурно я пазят добре. Трябва да ни помогнеш да я освободим.

— Семирага заслужава плена си — рече Моридин. Беше отпуснал ръка на полицата и все още не поглеждаше Месаана.

Семирага пленена? Грендал едва-що бе научила, че се е превъплътила във важна сеанчанска особа! Какво бе направила, за да се остави да я пленят? Но щом беше имало Аша'ман, сигурно бе заловена от самия ал-Тор, нали?

Въпреки изненадата си Грендал запази вещата си усмивка. Демандред ѝ хвърли сърдит поглед. Ако той и Месаана бяха помолили за тази среща, защо тогава Моридин бе повикал нея?

— Но помисли какво би могла да разкрие Семирага! — заговори Месаана, без да обръща внимание на Грендал. — Освен това тя е една от Избраните. Наш дълг е да ѝ помогнем.

„А освен това — помисли си Грендал — тя е член на малкото съюзче, което направихте двамата. Може би най-силният член. Загубата ѝ ще е удар срещу домогванията ви да се наложите над Избраните.“

— Тя не се подчини — каза Моридин. — Не трябваше да се опитва да убива ал-Тор.

— Не го направи преднамерено — припряно отвърна Месаана. — Нашата жена там смята, че мълнията на Огън е била реакция на изненада, а не намерение за убиване.

— А ти какво ще кажеш за това, Демандред? — попита Моридин.

— Аз искам Луз Терин — заяви с дълбокия си глас и с намръщено, както винаги, лице Демандред. — Семирага го знае. Знае също, че ако го беше убила, щях да я намеря и да ѝ взема живота за отплата. Никой не бива да убие ал-Тор. Никой освен мен.

— Или освен Великия господар, Демандред — каза Моридин заплашително. — Неговата воля властва над всички нас.

— Да, да, разбира се — прекъсна го Месаана и пристъпи напред, семплата ѝ рокля забърса огледално лъскавия черен мраморен под. — Моридин, фактът си остава. Че тя нямаше намерение да го убие, само да го плени. Аз...

— Разбира се, че възнамеряваше да го плени! — изрева Моридин и Месаана потръпна. — Точно това ѝ беше *заповядано* да направи. И тя се провали, Месаана. Провали се идиотски, като го остави ранен въпреки изричната ми заповед той да не пострада! И за тази си некадърност ще страда. Никаква помощ няма да дам за спасяването ѝ. *Всъщност забранявам* ви да ѝ пращате помощ. Ясен ли съм?

Месаана отново потръпна. Демандред — не. Срещна погледа на Моридин и кимна. Хладнокръвен беше, да. Грендал навярно го подценяваше. Като нищо можеше да се окаже най-силният от тримата, по-опасен от Семирага. Тя беше безчувствена и сдържана, вярно, но

емоцията понякога беше уместна. Можеше да тласне човек като Демандред към действия, каквито някой по-безчувствен не би могъл дори да си въобрази.

Моридин наведе очи и засвива лявата си ръка все едно, че беше изтръпнала. Грендал дори като че ли долови болка в изражението му.

— Семирага да гние — изръмжа Моридин. — Да види какво е да си подложен на разпит. Може би Великият господар ще намери някакво приложение за нея в следващите недели, но това *той* ще го реши. Така. Сега ми кажете за приготовленията си.

Месаана съвсем леко пребледня и се озърна към Грендал. Лицето на Демандред почервения, сякаш не можеше да повярва, че ще бъде разпитван пред други Избрани. Грендал му се усмихна.

— Аз съм напълно спокойна — заяви Месаана и тръсна глава. — Бялата кула и онези глупачки, които я управляват, скоро ще са мои. Ще поднеса на нашия Велик господар не само сломената Бяла кула, но и цяло котило преливащи, които — по един или друг начин — ще служат на нашата кауза в Последната битка. Този път Айез Седай ще се бият за нас!

— Смело твърдение — каза Моридин.

— Ще го постигна — заяви уверено Месаана. — Следовничките ми заразяват Кулата като невидима напаст, разлагаща отвътре здрав на вид човек. Все повече и повече се присъединяват към каузата ни. Някои съзнателно, други не. В края на краищата е едно и също.

Грендал я слушаше замислено. Аран'гар твърдеше, че бунтовничките Айез Седай рано или късно ще завладеят Кулата, макар самата Грендал да не беше толкова сигурна. Коя щеше да победи, детето или глупачката? Имаше ли значение?

— А ти? — попита Моридин Демандред.

— Властта ми е сигурна — отвърна кратко Демандред. — Готвя се за война. Всъщност — готов съм.

Грендал я глождеше да чуе нещо повече, но Моридин не настоя. Все пак беше доста повече от сведенията, които бе успяла да събере. Демандред, изглежда, владееше трон и разполагаше с армии. Готови за бой. Пограничните, тръгнали в поход на изток — това изглеждаше все по-вероятна картина.

— Вие двамата може да се оттеглите — каза хладно Моридин.

При това явно пренебрежение Месаана изломоти нещо неразбрано, но Демандред просто се обърна и си тръгна. Грендал кимна на себе си. Трябваше да го следи изкъсо. Великият господар одобряваше действието и често тези, които можеха да доведат армии в негово име, биваха възнаграждавани най-добре. Демандред като нищо можеше да се окаже нейният най-важен съперник — след самия Моридин, разбира се.

Нея не я беше освободил, тъй че тя остана да седи, докато другите двама се оттеглят. Моридин остана на мястото си, с все така отпусната на полицата ръка. За известно време в тъмната стая се възцари тягостна тишина, после влезе слуга с яркочервена униформа; носеше две чаши. Беше грозно създание, с плоско лице и рунтави вежди, не заслужаваше повече от един поглед мимоходом.

Тя отпи от поднесеното ѝ питие и усети вкуса на младо вино, съвсем леко стипчиво, но доста добро. Все по-трудно ставаше да се намери добро вино. Докосването на Великия господар покваряваше всичко, разваляше храната, съсипваше дори онова, което изобщо не би трябвало да се разваля.

Моридин махна вяло на слугата да напусне, без да вземе чашата си. Грендал се опасяваше за отрова, разбира се. Винаги се боеше от това, когато пиеше от чужда чаша. Но нямаше никаква причина Моридин да я отрови: той беше Не'блис. Докато повечето от тях се съпротивляваха да показват раболепие пред него, той все повече и повече налагаше волята си над тях, вкарваше ги в положението на свои по-низши. Грендал подозираше, че ако пожелае, той може да я екзекутира по всякакъв начин и Великият господар ще му го позволи. Тъй че отпи и зачака.

— Схвана ли нещо от това, което чу, Грендал? — попита Моридин.

— Толкова, колкото можеше да се схване — отвърна тя предпазливо.

— Знам колко жадуваш за информация. Могедиен открай време беше известна като Паяка, дърпаше нишките отдалече, но ти в много отношения си по-добра в това от нея. Тя заплита толкова много мрежи, че сама попада в тях. Ти си по-предпазлива. Удряш само когато е разумно, но не се боиш от конфликт. Великият господар одобрява инициативата ти.

— Скъпи ми Моридин — каза тя и се усмихна, — ласкаеш ме.

— Не си играй с мен, Грендал. — Гласът му прозвуча твърдо. —
Приеми си комплиментите и замълчи.

Тя се присви като ударена през лицето, но не каза нищо повече.

— Позволих ти да слушаш другите като награда — продължи Моридин. — Не'блис беше избран, но при възцаряването на Великия господар ще има други високи и бляскави постове. Някои — много повисоки от други. Днес беше време да вкусиш от привилегиите, на които би могла да се радваш.

— Живея единствено, за да служа на Великия господар.

— Служи му тогава в това — каза Моридин и се вгледа право в нея. — Ал-Тор се отправя за Арад Доман. Трябва да живее непокътнат, докато може да се изправи срещу мен в последния ден. Но *не трябва* да му се позволи да склучи мир в твоите земи. Ще се опита да възстанови реда. Ти трябва да намериш начини да предотвратиш това.

— Ще го направя.

— Върви тогава — каза Моридин и махна рязко с ръка.

Тя се надигна замислена и понечи да тръгне към вратата.

— А, и, Грендал — спря я гласът на Моридин.

Тя се поколеба после се обърна. Той стоеше срещу полицата, почти извърнал гръб към нея. Сякаш гледаше в празното, взрян в черните камъни на стената. Странно колко много приличаше на ал-Тор — за когото имаше много скици, изпратени от шпионите й, — когато стоеше така.

— Краят е близо — каза Моридин. — Колелото със стон е превъртяло последния си кръг, пружината на часовника се е скъсала, влечугото поема сетния си дъх. Той трябва да познае сърдечната болка. Трябва да познае безсилието и трябва да познае мъката. Дай му тези неща. И ще бъдеш възнаградена.

Тя кимна, след това прекрачи през осигурения портал и се върна в укреплението си сред хълмовете на Арад Доман.

За да започне своя заговор.

Майката на Родел Итуралд, погребана вече от трийсет години в глинестите хълмове на доманската му родина, много обичаше една поговорка: „Нещата винаги трябва да се влошат, преди да може да се

подобрят.“ Казала я беше, когато му извади забралия зъб като момче, неприятност, която го бе сполетяла, докато си играеше със селските момчета на мечове. Казала я беше, когато изгуби първата си любов от едно господарско конте, което носеше шапка с пера и чиито меки ръчички и отрупан със скъпоценни камъни меч доказваха, че изобщо не е виждал истинска битка. И щеше да я каже сега, ако беше с него на хребета и гледаше марша на сеанчанците към града, закътан в плитката долина долу.

Огледа града, Дарлуна, през далекогледа си, заслонил края с лявата си длан, и се намести на седлото. Конят стоеше кротко в ранната привечер. С неколцина от своите доманци Итуралд се бе задържал в тази малка горичка. Щеше да е нужен късметът на Тъмния, за да го забележат сеанчанците, дори със свои далекогледни.

Нещата винаги трябваше да се влошат, преди да може да се подобрят. Беше подпалил огън под краката на сеанчанците, като унищожи продоволствените им складове из цялата равнина Алмот и в Тарабон. Ето защо не биваше да се изненадва, че толкова огромна армия — най-малко сто и петдесет хиляди бойци — идваше да потуши огъня. Това бе проява на уважение. Не го подценяваха тия сеанчански нашественици. Искаше му се да бяха го подценили.

Измести далекогледа си и загледа група ездачи сред сеанчанските сили. Яздеха по двойки, едната жена във всяка двойка облечена в сиво, а другата — в червено и синьо. Бяха твърде далече, дори с далекогледа, за да може да различи извезаните мълнии на роклите в червено и синьо, нито можеше да види веригите, свързващи всяка двойка. Дамане и сул-дам.

Тази армия имаше поне сто такива двойки, навярно и повече. И сякаш това не стигаше, но успя да види и един от летящите зверове — сниши се, за да може ездачът му да пусне някакво съобщение. С тези същества, които пренасяха съгледвачите им, сеанчанската армия разполагаше с безпрецедентно предимство. Итуралд бе готов да замени десет хиляди войници за един от тези летящи зверове. Други командири можеше да искат да разполагат с дамане, с тяхната способност да мятат мълнии и да карат земята да се надига, но битките — като войните — се печелеха по-скоро с информация, отколкото с оръжия.

Разбира се, сеанчанците разполагаха не само с превъзходни съгледвачи, но и с превъзходни оръжия. Имаха също и превъзходни бойци. Макар Итуралд да се гордееше със своите доманци, много от хората му бяха зле обучени или твърде стари за бой. Сам той почти клонеше към втората група — годините започваха да се трупат отгоре му като тухли на носилка. Но не мислеше да се оттегля. Като момче често бе изпитвал известно нетърпение — безпокойство, че докато порасте, всички велики битки ще са свършили, цялата слава — спечелена.

Понякога завиждаше на момчетата за глупостта им.

— Здраво напредват, Родел — каза Лидрин. Беше младеж с белег през лявата страна на лицето и носеше модния тънък черен мустак. — Ужасно държат да завладеят този град. — Лидрин беше без опит като офицер, преди да започне тази кампания. Вече беше ветеран. Макар Итуралд и силите му да бяха спечелили почти всички стълкновения, които бяха имали със сеанчанците, Лидрин беше видял падането на трима от своите колеги офицери, сред които и на горкия Джалам Нишур. От тяхната смърт бе научил един от горчивите уроци на военното дело: побеждаването не означава непременно, че ще останеш жив. И че изпълняването на заповеди често не означава нито че ще победиш, нито че ще останеш жив.

Лидрин не носеше обичайната си униформа. Не я носеше и Итуралд, както и останалите мъже с тях. Униформите им щяха да са нужни другаде, с което им оставаха само простите изтъркани палта и кафяви панталони, много от които заети или купени от местните.

Итуралд отново вдигна далекогледа, замислен над коментара на Лидрин. Сеанчанците като че ли наистина се придвижваха на висока скорост. Възнамеряваха да завземат бързо Дарлуна. Разбираха предимството, което щеше да им осигури, защото бяха умен противник и му бяха върнали възбудата, за която бе решил, че е оставил зад гърба си преди много години.

— Здраво напират, да — каза той. — Но ти какво би направил, Лидрин? Вражеска сила от двеста хиляди души зад тебе, друга от сто и петдесет хиляди пред теб. С врагове от всички страни, не би ли тръгнал в марш просто малко твърде бързо, ако знаеш, че накрая ще намериш убежище?

Лидрин не отвърна. Итуралд обърна далекогледа и огледа пролетните нивя, пълни с работници, улисани в сеитбата. Дарлуна беше голям град за тези краища. Нищо тук на запад не можеше да се сравни с огромните градове на изток и на юг, разбира се, каквото и да твърдяха хората от Танчико или Фалме. Но все пак Дарлуна имаше яка гранитна стена, висока цели шест метра. В укрепленията нямаше нищо красиво, но стената беше здрава и загръщаше достатъчно голям град, за да накара едно селско момче да зяпне. На младини Итуралд щеше да го нарече грандиозен град. Това беше преди да влезе в битка с айилците при Гар Валон.

Тъй или иначе, беше най-доброто укрепление в района и сеанчанските командири несъмнено го знаеха. Можеше да предпочетат да клекнат на билото на някой хълм; боят в обкръжение щеше да даде възможност онези дамане да се развихрят в пълната си мощ. Само че това не само щеше да ги лиши от път за отстъпление, но щеше да им остави минимални възможности за снабдяване. Един град щеше да има кладенци и вероятно и хранителни запаси зад крепостната стена. А Дарлуна, чиито гарнизони бяха принудени да служат другаде, беше твърде малък, за да предложи сериозна съпротива...

Итуралд свали далекогледа. Не му беше нужен, за да разбере какво става, когато съгледвачите на Сеанчан стигнаха до града и настояха да отворят портите за армията им. Затвори очи и изчака.

До него Лидрин тихо издиша и прошепна:

— Не забелязаха. Придвижват ядрото на войската си към стените и чакат да ги пуснат вътре!

— Дай заповедта — каза Итуралд и отвори очи.

Имаше един проблем с превъзходни съгледвачи като ракените. Когато разполагаш с толкова полезен инструмент, си склонен да се осланяш на него. А противникът ти може да се възползва от това.

В далечината „ратаите“ по нивите захвърлиха сечивата си и извадиха скритите в браздите лъкове. Градските порти се отвориха и се показаха скритите вътре бойци — бойци, за които сеанчанските съгледвачи ракен твърдяха, че са на четири дни път отук.

Итуралд вдигна далекогледа. Битката започна.

Пръстите на Пророка деряха пръстта, изравяха бразди в почвата, докато пълзеше нагоре към билото на гористия хълм. Следовниците му се тътреха зад него. Толкова малко. Толкова малко! Но той щеше да пресъгради. Славата на Преродения Дракон го следваше и където и да отидеше, щеше да намери изпълнени с готовност души. Онези, чиито сърца бяха чисти, чиито ръце горяха от желание да унищожат Сянката.

Да! Не мислете за миналото, мислете за бъдещето, когато Господарят Дракон ще властва над цялата земя! Когато хората ще са подвластни единствено нему и на неговия Пророк. Славни дни щяха да са, наистина, дни, в които никой нямаше да дръзва да се присмее на Пророка или да се опълчи на волята му. Дни, в които Пророкът нямаше да бъде длъжен да търпи унижението да живее до самия стан — *самия стан* — на Твар на Сянката като съществото Айбара. Славни дни. Славни дни идеха.

Трудно му бе да задържи мисълта си върху тази бъдна слава. Светът бе омърсен. Хора отричаха Дракона и се домогваха към Сянката. Дори собствените му следовници. Да! Това трябваше да е причината да паднат. Заради това толкова много измряха при щурма на град Малден и неговите мраколюбци айилци.

Пророкът бе толкова уверен тогава. Допуснал беше, че Дракона ще защити хората му, ще ги поведе към съкрушителна победа. И тогава той най-сетне щеше да е постигнал желанието си. Щеше да е убил Перин Айбара със собствените си ръце! Да извие онзи дебел бичи врат, да извива и да стиска, да усети как изпращяват костите, плътта се усуква, дъхът спира.

Най-сетне се добра до върха и изтърси пръстта от пръстите си. Задигна тежко и се огледа наоколо. Храстите се разшумяха — малкото останали му следовници изпълзваха от тях към него. Дървесният саван над тях беше гъст и малко слънчева светлина пробиваше през клоните. Светлина. Лъчиста светлина.

Дракона му се беше появил в нощта преди щурма. В блясък! Фигура от светлина, засияла във въздуха с искрящ халат. Убий Перин Айбара! — заповяда Дракона. Убий го! И Пророкът бе изпратил своя най-добър инструмент, скъпия приятел на самия Айбара.

Онова момче, онзи инструмент, се бе провалил. Ейрам беше мъртъв. Хората на Пророка го бяха потвърдили. Трагедия! Затова ли не бяха успели? Затова ли от хилядите му следовници бяха останали едва

шепа? Не. Не! Сигурно се бяха обърнали срещу него, тайно бяха почитали Сянката. Ейрам! Мраколюбец! Затова се беше провалил.

Първите от поклонниците му — пребити, окаляни, изнемощели — стигнаха до билото. Облечени бяха в овехтели дрипи. Облекло, в което не изпъкваха сред другите. Облекло на простота и доброта.

Пророкът ги огледа. По-малко от сто. Толкова малко. Този прокълнат лес беше толкова тъмен, въпреки дневната светлина. Дебелите стволоче се издигаха гъсто един до друг, а небето беше помръкнало от плътна облачна пелена. Тънките клони на трънливите храсти се сплитаха и образуваха почти неестествена преграда, а бодлите им дращеха като нокти.

При тези гъсти шубраци и стръмния бряг войската нямаше да може да ги последва насам. Макар Пророкът да беше избягал от стана на Айбара едва преди час, вече се чувстваше спасен. Щяха да идат на север, където Айбара и неговите Мраколюбци нямаше да ги намерят. Там Пророкът щеше да пресъгради. Беше останал с Айбара само защото следовниците му бяха достатъчно силни, за да задържат неговите Мраколюбци на разстояние.

Неговите скъпи следовници. Храбри мъже и верни, до един. Убити от Мраколюбци. Почете светлата им памет, като наведе глава и замълви молитва. Следовниците му се присъединиха. Бяха изтощени, но светлината на ревностната вяра грееше в очите им. Всички, които се бяха оказали слаби или им липсваше отдаденост, бяха избягали или отдавна бяха избити. Тези бяха най-добрите, най-силните, най-преданите. Всеки от тях бе избил много Мраколюбци в името на Преродения Дракон.

С тях той можеше да пресъгради. Но първо трябваше да избяга от Айбара. Сега бе твърде слаб, за да му се опълчи. Но по-късно щеше да го убие. Да... Пръстите на врата му... Да...

Пророкът все още помнеше онова време, когато го бяха наричали другояче. Масема. Онези дни бяха станали много смътни, като спомени от предишен живот. Всъщност, както всички хора се бяха преродили в Шарката, така и Масема се бе преродил — отхвърлил беше стария си, нечестив живот и беше станал Пророка.

Последните му следовници се струпаха пред него на върха на стръмнината. Той се изплю в нозете им. Бяха го провалили.

Страхливци. Трябваше да се бият по-добре! Трябваше да е завоювал онзи град.

Обърна се на север и пое напред. Този пейзаж му ставаше познат, въпреки че не бяха имали нищо такова горе в Пограничните земи. Щяха да изкачат планините, после да ги прехвърлят и да навлязат в равнината на Алмот. Там имаше Заклети в Дракона, следовници на Пророка, въпреки че мнозина не знаеха за него. Там щеше да може да пресъгради.

Превази ивица тъмни шубраци и излезе на малка поляна. Хората му го последваха. Скоро щеше да им потрябва храна и той щеше да ги прати на лов. Никакви огньове. Не можеха да си позволят да ги...

— Здравей, Масема — чу се тих глас.

Той изсъска и се обърна. Следовниците му го обкръжиха и заизваждаха оръжията си: мечове и ножове; бойни криваци и тук-там по някоя алебарда. Пророкът огледа примижал сумрачната поляна, диреше с очи онази, която беше изрекла старото му име. Ето я: стоеше на малка скална издатина — жена с извит салдейски нос, леко дръпнати очи и дълга до раменете черна коса. Облечена в зелено, с разцепени за езда поли, скръстила ръце пред гърдите си.

Файле Айбара, жената на онази Твар на Сянката Перин Айбара.

— Хванете я! — изкрещя Пророкът и посочи. Неколцина от следовниците му тръгнаха напред, но повечето се поколебаха. Видели бяха онова, което той не видя. Сенки сред дърветата зад жената на Айбара, в полукръг. С насочени към поляната лъкове.

Файле махна рязко с ръка и стрелите полетяха. Следовниците му, които бяха затичали напред да изпълнят повелята му, загинаха първи: огласиха с виковете си безмълвната гора, докато падаха върху меката пръст. Пророкът зарева: всяка стрела сякаш пронизваше собственото му сърце. Неговите възлюблени следовници! Приятелите му! Прескъпите му братя!

Една стрела го удари и го отхвърли назад и на земята. Около него умираха мъже, също както бяха умирали по-рано. Защо, защо не беше ги защитил Дракона? Защо? Изведнъж ужасът на всичко онова се върна в ума му, смазващият ужас да гледа как хората му падат на вълни, да гледа как гинат от ръцете на онези Мраколюбци айилци.

Перин Айбара беше виновен. Само да го беше провидял по-рано, още в онези ранни дни, преди още да беше осъзнал кой всъщност е

Господарят Дракон!

— Моя е вината — изшепна Пророкът, когато и последният му следовник издъхна. По няколко стрели бяха потрябвали, за да спрат някои от тях. Това му вдъхна гордост.

Бавно и с огромно усилие той се надигна. Държеше се за рамото, откъдето стърчеше стрелата. Беше загубил твърде много кръв. Замаян се свлече на колене.

Файле слезе от камъка и тръгна през поляната. Последваха я две жени с панталони. Изглеждаха загрижени, но Файле пренебрегна предупрежденията им и тръгна право към него. Извади ножа си от колана. Беше хубаво оръжие, с изваяна на дръжката вълча глава. Това беше добре. Загледан в него, Пророкът си спомни деня, в който бе получил своето оръжие. Деня, в който му го беше дал баща му.

— Благодаря ти за помощта в щурма на Малден, Масема — каза Файле и спря точно пред него. А след това заби ножа в сърцето му. Той падна по гръб и усети топлината на собствената си кръв по гърдите си.

— Понякога една жена трябва да направи това, което мъжът ѝ не може — чу той да казва Файле на двете жени с нея, докато очите му се затваряха самички. — Тъмно дело е това, което извършихме днес, но необходимо. Нека никой не казва за него на съпруга ми. Той не трябва да го научи. Никога.

Гласът ѝ бе далечен. Пророкът се отпусна.

Масема. Това бе името му. Беше заслужил меча си на петнадесетия си рожден ден. Баща му бе толкова горд.

„Свърши се значи — помисли той, безсилен да задържи очите си отворени. Склопи ги и пропадна сякаш в бездънна пустош. — Добре ли се справих, тате, или се провалих?“

Отговор нямаше. И той се сля с пустошта и запропада в безкрайно море от мрак.

ГЛАВА 1

СЪЛЗИ ОТ СТОМАНА

Колелото на Времето се върти и Вековете идват и си отиват, оставяйки спомени, които се превръщат в легенди. Легендите заглъхват в мит и дори митът отдавна е забравен, когато породилият го Век се върне отново. В един Век, наричан от някои Третия век, Век, чието идване предстои и Век отдавна отминал, около алабастровия шпил, знаен като Бялата кула, се надигна вятър. Вятърът не беше началото. Няма начала, нито краища при въртенето на Колелото на Времето. Но беше *някакво* начало.

Вятърът закръжи около великолепната Кула, забърса безукорно съградените камъни и заплющя във величествените знамена. Зданието бе някак изящно и могъщо едновременно — метафора навярно за онези, които го бяха обитавали от над три хиляди години. Малцина вдигнали погледи към Кулата щяха да предположат, че в сърцевината си тя е прекършена и прогнила. Поотделно.

Задуха вятърът през град, който по-скоро приличаше на изделие на изкуството, отколкото на прозаична столица. Всяка сграда бе истинско чудо. Дори най-простите гранитни фасади на дюкяни бяха изваяни от усърдни огиерски ръце, за да будят почуда и възхита с красотата си. Тук някой купол напомняше за очертанята на изгряващото слънце. Там някой фонтан пръскаше струите си от самия връх на сграда, като пенест гребен на две разбиващи се една в друга вълни. На една застлана с каменни плочи улица две триетажни здания се издигаха едно срещу друго, изваяни във форма на девици. Мраморните творения — наполовина статуи, наполовина жилищни сгради — се протягаха с каменни ръце едно към друго като за поздрав, косите им се развяваха назад неподвижни, ала изваяни тъй деликатно, че всеки косъм сякаш се вълнуваше под напора на вятъра.

Самите улици съвсем не бяха толкова великолепни. О, бяха прокарани грижливо, излъчваха се от Бялата кула като лъчи слънчева светлина. Но тази слънчева светлина бе помрачена от боклука и

безредието, следи от човешкото стълпотворение, което бе причинила обсадата. А може би стълпотворението не беше единствената причина за хаоса. Табелите и тентите пред дюкяните бяха неизмити и небоядисвани от много дълго. Купища смет гниеха струпани в задните улички и привличаха мухи и плъхове, но отблъскваха всички останали. Опасни улични главорези се мотаеха по ъглите. Някога изобщо нямаше да дръзнат да се покажат или най-малкото — не и с такава наглост.

Къде беше Бялата кула, къде беше законът? Млади глупаци се смееха, казваха, че бедите на града са заради обсадата и че нещата щели да се оправят, щом бунтовничките бъдат разбити. По-старите мъже клатеха побелелите си глави и мърмореха, че нещата никога не са били толкова зле, дори когато дивите айилци бяха обсадили Тар Валон преди двайсет години.

Търговците не обръщаха внимание нито на едните, нито на другите. Те си имаха свои проблеми, най-вече на Южен пристан, където притокът на стоки към града по реката почти беше замрял. Работници напъваха здрави мишци под зоркия поглед на една Айез Седай, заметнала шал с червени ресни. С помощта на Единствената сила тя премахваше прегради, за да отслаби камъка, докато работниците го къртеха и изнасяха.

Работниците бяха навили ръкави, оголили къдрици черни косми по мускулестите си ръце, размахваха кирки и чукове и блъскаха древните камъни. Лееха пот по камъка или във водата долу и къртеха към корените на веригата, която преграждаше достъпа към града по реката. Половината от тази верига вече бе несъкрушим куендияр, наричан от някои и сърцекамък. Усилието да я изтръгнат и да осигурят достъпа до града бе изтощително. Каменният пристан — величествен и здрав, съграден от самата Сила — бе само един от видимите белези на мълчаливата война между бунтовничките Айез Седай и онези, които държаха Кулата.

Вятърът задуха през пристана, на който останали без работа носачи стояха и зяпаха как работниците трошат камъните един по един и сечивата им ръсят сиво-бяла прах над водата. Най-разумните — а може би най-неразумните — шепнеха, че такива поличби може да означават само едно. Тармон Гай-дон, Последната битка, май идеше. Бързо.

Вятърът залудува отвъд кейовете, прехвърли високите бели укрепления, знайни като Бляскавите стени. Тук човек най-сетне можеше да намери чистота и порядък в застаналата на стража Гвардия на Кулата. Гладко обръснати, облечени в безукорно чисти бели табарди, стрелците наблюдаваха иззад бойниците с опасната готовност на змии, готови за удар. В никакъв случай нямаше да позволят Тар Валон да падне, докато са на пост. Тар Валон беше отблъсквал всякакъв враг. Тролоци бяха минавали през крепостните стени, но бяха съкрушени в града. Артур Ястребовото крило не бе успял да превземе Тар Валон. Дори забулените в черно айилци, опустошили земята по време на Айилската война, така и не бяха завзели града. Мнозина твърдяха, че това било велика победа. Други се чудеха какво би станало, ако айилците *наистина* бяха поискали да нахлуят в града.

Вятърът мина над западния ръкав на река Еринин, остави зад себе си остров Тар Валон, мина над моста Алиндаер, зареян високо отдясно сякаш в насмешлива подкана към враговете да минат по него и да умрат. А след моста нахлу в Алиндаер, едно от многото села край Тар Валон. Беше почти обезлюдено, след като семействата бяха побягнали по моста, за да потърсят убежище в града. Вражеската армия се бе появила ненадейно, довята сякаш от зимна фъртуна. Малцина се учудиха на това. Тази бунтовническа армия се водеше от Айез Седай, а тези, които живееха в сянката на Бялата кула, рядко подлагаха на съмнение какво точно могат и какво не могат да правят Айез Седай.

Бунтовническата армия беше уседнала здраво на позициите си, но бе разколебана. Над петдесет хиляди души лагеруваха в огромен кръг шатри около по-малкия стан на Айез Седай. Между вътрешния и външния стан имаше плътен защитен кордон, вдигнат съвсем наскоро с цел да не допуска мъже, особено такива, които можеха да боравят със сайдин.

Човек почти можеше да помисли, че лагерът на бунтовниците е решил да се установи тук за постоянно. Из него цареше атмосфера на обикновено делово ежедневие. Шетаха облечени в бяло фигури, някои в официалното облекло на новачки, много други — в одежди, подобни на техните. Погледнеше ли по-внимателно, човек щеше да види, че много от тях съвсем не са млади. Косите на някои вече бяха побелели. Но ги наричаха „чеда“ и те с най-голямо послушание перяха дрехи,

тупаха черги и чистеха шатри под зорките погледи на ведролики Айез Седай. И въпреки че тези Айез Седай се озъртаха необичайно често към стърчащата като гвоздей Бяла кула, човек щеше да сгреша, ако допусне, че са притеснени или изнервени. Айез Седай пазеха самообладание. Винаги. Дори сега, когато бяха претърпели ужасно поражение: Егвийн ал-Вийр, Амирлинският трон на бунтовничките, беше пленена и затворена в Кулата.

Вятърът развя полите на няколко рокли, събори пране от просторите и продължи устремно на запад. На запад, покрай извисяващата се Драконова планина с нейния прекършен и димящ връх. Над Черните хълмове и над просторните степи на Каралайн. Тук заслонени преспи сняг се задържаха вкопчени в сенките под груби скални издатини или край малки горички планинско черно дърво. Беше време да дойде пролетта, време млади стръкове да изникнат изпод зимната трева и пъпки да напъпят по тънкоклони върби. Но почти ги нямаше. Земята още дремеше, затаила сякаш дъх в очакване. Неестествената горещина от предната есен се беше проточила чак през зимата и бе притиснала земята със суша, която бе изпекла живота в почти всички растения, освен най-жилавите. Когато зимата най-последно дойде, дойде с буря от лед и сняг и дълго задържал се убийствен мраз. Сега, след като студът най-сетне се беше отдръпнал, малобройните селяци напразно сезираха с надежда в небето.

Вятърът помете над излинялата трева, разтърси голите все още клони на дърветата. На запад, щом доближи до земята, знайна с името Арад Доман — прехвърлил хълмове и ниски ридове, — нещо изведнъж изплющя срещу него. Нещо невидимо, нещо родено от далечния мрак на север. Нещо, което потече срещу естествения напор на въздушните течения. Вятърът бе погълнат от него, изтласкан устремно на юг, през ниските върхове и кафяви планински подножия към един чифлик, самотна къща, кацнала сред обраслите с борове хълмове в източната част на Арад Доман. Вятърът задуха над чифлика и вдигнатите шатри на широкото открито поле пред него, зашумя в иглите на боровете.

Ранд ал-Тор, Прероденият Дракон, стоеше с ръце зад гърба, загледан през отворения прозорец на господарската къща. Все още мислеше за тях така, като за „ръцете си“, макар вече да имаше само една. Лявата беше отсечена в китката и свършваше с чуканче. Усещаше гладката, изцерена със сайдар кожа под пръстите на здравата си ръка.

И все пак *чувстваше*, че другата сякаш трябваше да е на мястото си и пръстите му да я докоснат.

„Стомана — помисли си. — Аз съм стомана. Това не може да се поправи, така че продължавам.“

Сградата — постройка от дебели дънери бор и кедър, съградена по план, предпочитан от богатите домански земевладелци, — простена под напора на вятъра и затихна. Нещо, понесено от този вятър, миришеше на гнило месо. Не толкова необичайна миризма напоследък. Месото се разваляше най-неочаквано, понякога само минути след заколването на добичето. Сушенето и осоляването не помагаха. Това бе допирът на Тъмния и се усилваше с всеки изминал ден. Колко ли време имаше още, докато станеше смазващо, мазно и гадно като покварата, която доскоро зацапваше сайдин, мъжката половина на Единствената сила?

Стаята, в която стоеше, бе широка и дълга, дебели дънери оформяха външната стена. Дъхави дъски бор оформяха другите. Стаята бе обзаведена оскъдно: козък на пода, два стари кръстосани меча над камината, сковани от дърво мебели, с оставена по краищата кора. Цялата бе направена така, че да наемква за идиличен дом сред горите, далече от суетнята на големите градове. Не хижа, разбира се — беше твърде голяма и разкошна за хижа. Убежище.

— Ранд? — попита тих глас. Той не се обърна, но усети как пръстите на Мин докосват ръката му. След малко дланите ѝ се смъкнаха на кръста му и главата ѝ се отпусна на рамото му. Усети безпокойството ѝ за него през връзката им.

„Стомана“, помисли си.

— Знам, че не обичаш... — започна Мин.

— Клоните — прекъсна я той и кимна към отворения прозорец. — Виждаш ли онези борове, точно до лагера на Башийр?

— Да, Ранд. Но...

— Люлеят се не както трябва — каза Ранд.

Мин замълча и макар да не реагира външно, връзката донесе до него жилото на тревога. Прозорецът им беше на горния етаж на имението и отвън срещу тях над лагера плющяха три знамена: Знамето на Светлината и Драконовото знаме на Ранд, и много по-малкият син флаг с трите червени цветчета „кралски петак“, знак за присъствието

на Дома Башийр. И трите се развяваха гордо... но точно до тях игличките на боровете се вееха в *обратната* посока.

— Тъмният се раздвижва, Мин — каза Ранд. Можеше почти да допусне, че тези ветрове са заради собственото му естество на тавирен, но пък събитията, които той предизвикваше, винаги бяха възможни. Но вятърът да духа в две посоки едновременно... добре, можеше да види сбърканото в движението на боровете, въпреки че му беше трудно да различи отделните иглички. Зрението му не беше същото след нападението, когато изгуби ръката си. Беше все едно, че... все едно, че гледа през вода и вижда изкривени очертания. Подобряваше се, но бавно.

Тази постройка беше поредната от дългата верига чифлици, имения и други закътани скривалища, които бе използвал през последните няколко недели. Трябваше да продължава да се движи, да прескача от едно място на друго след провалената среща със Семирага. Да спечели време, за да обмисли, да прецени нещата — и може би да обърка противниците, които можеше да го търсят. Имението на лорд Алгарин в Тийр беше компрометирано. Жалко. Добро място за отсядане беше. Но Ранд трябваше да продължи да се мести.

Салдейците на Башийр бяха вдигнали лагер в зеленината на имението — откритата ивица трева отпред, обкръжена от ели и борове. Да я нарече човек „зеленина“ в днешно време звучеше иронично. Дори преди да дойде войската не беше зелена — излиняла кафява зимна трева, само тук-там с колебливо покълнали млади стръкове, и те вече пожълтели и отгпкани от конски копита и мъжки ботуши.

Моравата бе покрита с шатри. От позицията на Ранд на втория етаж спретнатите им редици му приличаха на квадрати на игрално табло на камъчета. Войниците бяха забелязали вятъра. Някои сочеха, други лъскаха брони, носеха ведра с вода при коневръзките, точеха мечове и върхове на пики. Добре поне, че още мъртвите не бяха тръгнали по земята. И най-коравите мъже можеше да загубят волята си, щом духовете почнеха да излизат от гробовете, а на Ранд му бе необходима силна армия.

Необходимост. Вече не ставаше въпрос за това какво му се иска или за какво жадува. Всичко, което правеше, бе съсредоточено само в необходимостта, а това, което му беше най-необходимо, бе животът на онези, които го следваха. Войници, които да воюват и да умират, да

подготвят света за Последната битка. Тармон Гай-дон идеше. Това, което му *беше* необходимо, бе всички те да са достатъчно силни, за да победят.

Вляво, под хълма, на който бе разположен чифликът, лъкатушеш поток прорязваше земята, обрасъл с пожълтяла тръстика и сухи още дъбови шубраци. Малък поток, да, но чудесен източник на прясна вода за войската.

Ветровете внезапно се оправиха и знамената изплющяха встрани и се развяха в другата посока. Значи в края на краищата не игличките, а знамената се бяха държали сбъркано. Мин въздъхна тихо и той долови облекчението ѝ, макар че все още бе притеснена за него. Това чувство бе станало постоянно напоследък. Усещаше го у всички тях, във всяко от четирите възелчета от чувства, скътани в тила му. Три за жените, на които бе позволил да се наместят там, едно за жената, която бе влязла против волята му. Една от тях сега се приближаваше: Авиенда, идваше от Руарк, за да се срещне с Ранд в господарската къща.

Всяка от тези четири жени щеше да съжали за решението си да се обвърже с него. Жалко, че той не можеше да съжали за решението си да им го позволи — или най-малкото за решението си да го позволи на трите, които обичаше. Но истината беше, че се нуждаеше от Мин, нужна му беше силата ѝ и любовта ѝ. Щеше да я използва, както използваше много други. Никакво място нямаше в душата му за съжаление. Жалко само, че не можеше да прогони гузната съвест толкова лесно.

„Илиена! — проплака далечен глас в главата на Ранд. — Обич моя...“ Луз Терин Теламон, Родоубиеца беше сравнително кротък този ден. Ранд се стараеше да не мисли много за нещата, казани от Семирага в деня, когато бе изгубил ръката си. Тя беше от Отстъпниците; щеше да каже всичко, ако решеше, че ще причини болка на жертвата ѝ.

„Тя изтерза цял град, за да се докаже — прошепна Луз Терин. — Уби хиляда души по хиляда различни начина, за да види как писъците им ще се различават един от друг. Но рядко лъже. Рядко.“

Ранд потуши гласа.

— Ранд — промълви Мин. Съвсем тихо.

Той се извърна и я погледна. Беше жилава и мъничка и той често имаше чувството, че направо се извисява над нея. Късите ѝ къдрици бяха тъмни... но не толкова тъмни, колкото дълбоките ѝ, изпълнени с тревога очи. Както винаги бе облечена с палто и панталони. Днес бяха тъмнозелени, също като игличките на боровете отвън. Но сякаш в контраст с момчешката кройка, която харесваше, облеклото ѝ бе украсено така, че да акцентира фигурата ѝ. Маншетите ѝ бяха обшити със сребърно везмо на цветчета, а изпод ръкавите ѝ надзърташе дантела. Ухаеше смътно на лавандула, навярно от сапуна, който предпочиташе отскоро.

Защо хем носеше панталони, хем се гиздеше с дантели? Ранд отдавна се беше отказал да се опитва да разбере жените. Разбирането им нямаше да му помогне да стигне до Шайол Гул. Освен това не му трябваше да ги разбира, за да може да ги използва. Особено ако разполагаха с нужната му информация.

Стисна зъби. „Не. Има граници, които няма да престъпя. Има неща, които дори аз няма да направя.“

— Пак мислиш за нея — каза Мин почти обвинително.

Често се чудеше дали има такова нещо като връзка, действаща само еднопосочно. Готов беше много да даде за такава връзка.

— Ранд, тя е от Отстъпниците — продължи Мин. — Щеше да ни убие всичките, без изобщо да се замисли.

— Тя не искаше да ме убие — промълви Ранд, обърна се и се загледа отново през прозореца. — Искаше да ме задържи.

Мин се присви. Болка, тревога. Мислеше за извращения мъжки ай-дам, който Семирага беше донесла скришом, когато бе дошла превъплътена в Щерката на Деветте луни. Тер-ангреалът на Кацуан беше смъкнал маската на Отстъпницата и бе позволил на Ранд да познае Семирага. Или може би на Луз Терин да я познае.

Срещата бе приключила с това, че Ранд изгуби ръката си, но спечели една от Отстъпниците като своя пленничка. Последния път, когато се беше оказал в подобно положение, не беше свършило добре. Все още не знаеше къде се беше дянал Ашмодеан, нито защо беше побягнал, но подозираше, че е разкрил много от плановете и действията му.

„Трябваше да го убия. Трябваше да ги убия всичките.“

Ранд кимна. А след това се смрази. На Луз Терин ли бе тази мисъл, или негова? „Луз Терин — попита. — Тук ли си?“

Стори му се, че чу смях. Или може би беше хлип.

„Да те изгори дано! — помисли Ранд. — Говори ми! Времето идва. Трябва да знам онова, което знаеш ти. Как всъщност запечата затвора на Тъмния? Какво се обърка и защо затворът се пропука? Говори ми!“

Да, определено беше хлип, а не смях. С Луз Терин понякога бе трудно да се определи. Ранд продължаваше да мисли за мъртвия като за самостоятелна личност, независимо от твърденията на Семирага. Беше прочистил сайдин! Покварата се беше махнала и не можеше повече да засегне ума му. Той *нямаше* да полудее.

„Издаването във временна лудост може да е... внезапно.“ Отново чу думите ѝ, изречени така, че да ги чуят другите. Тайната му най-сетне бе разкрита. Но Мин беше имала видение с Ранд и друг мъж, слети. Не означаваше ли това, че той и Луз Терин са две отделни личности, принудени да обитават едно и също тяло?

„Няма никакво значение дали гласът му е реален — беше казала Семирага. — Всъщност това още повече влошава положението...“

Шестима войници оглеждаха конете на коневръза покрай десния край на моравата, между последната редица шатри и гората. Преглеждаха копитата, едно по едно.

Ранд не можеше да мисли за лудостта си. Не можеше да мисли и какво прави Кацуан със Семирага. Оставаше му да мисли само за плановете си. „Северът и Изтокът трябва да са едно. Западът и Югът трябва да са едно. Двете да са едно.“ Този отговор бе получил от странните същества отвъд червения каменен вход. Само с това разполагаше.

Северът и Изтокът. Трябваше да наложи на страните мир, все едно дали го искаха, или не. Имаше крехко равновесие на изток, с Иллиан, Майен, Кайриен и Тийр под негов контрол, по един или друг начин. Сеанчанците властваха над Юга, Алтара, Амадиция и Тарабон бяха под техен контрол. Муранди може би скоро щеше да стане тяхна, ако настъпваха в тази посока. Така оставаше Андор и Елейн.

Елейн. Тя беше далече, далече на изток, но той все още усещаше вързопчето от чувствата ѝ в главата си. При такова разстояние бе трудно да долови много, но му се струваше, че тя изпитва...

облекчение. Означаваше ли това, че борбата за власт в Андор върви добре? А армиите, които я бяха обсадили? И какво *все пак* крояха онези Пограничници? Бяха изоставили постовете си, събрали се бяха ведно и бяха тръгнали в поход на юг, за да намерят Ранд, но без да дават никакво обяснение какво искат от него. Бяха едни от най-добрите войници западно от Гръбнака на света. Помощта им щеше да е безценна в Последната битка. Но бяха напуснали северните земи. Защо?

Не желаше да се конфронтира с тях обаче — от опасение, че това може да означава нова битка. Битка, каквато не можеше да си позволи в момента. Светлина! Трябваше да се съобрази и с това, че може да се окаже зависим точно от подкрепата на Пограничните срещу Сянката.

Но все едно. Засега. Имаше мир или нещо близко до него в по-голямата част от земята. Стараеше се да не мисли нито за наскоро потушения бунт в Тийр, нито за променливите граници с владенията на Сеанчан, нито за заговорите на благородническото съсловие в Кайриен. Всеки път, щом сметнеше, че е осигурил спокойствие в една държава, десет други като че ли се разпадаха. Как можеше да донесе мир на народ, който отказва да го приеме?

Пръстите на Мин се стегнаха на рамото му и той вдиша дълбоко. Правеше каквото можеше и засега имаше две цели. Мир в Арад Доман и примирие със сеанчанците. Думите, които бе получил зад онзи портал, вече бяха ясни. Не можеше да воюва едновременно със сеанчанците и с Тъмния. Трябваше да задържи настъплението на Сеанчан, докато свърши Последната битка. След това Светлината да ги изгори всички.

Защо сеанчанците бяха пренебрегнали поканите му за среща? Ядосани ли бяха, че е пленил Семирага? Беше пуснал сул-дам на свобода. Не говореше ли това за добрата му воля? Арад Доман щеше да докаже намеренията му. Ако можеше да прекрати боевете в равнината Алмот, щеше да покаже на сеанчанците, че е сериозен в стремежа си към мир. Щеше да ги *накара* да разберат!

Вдиша дълбоко, все така загледан през прозореца. Осемте хиляди войници на Башийр вдигаха шатри, копаеха ров и вдигаха насип около моравата. Израстващият тъмнокафяв вал контрастираше с белите шатри. Ранд бе заповядал Аша'ман да помогнат с изкопните

работи и макар да се съмняваше, че този унизителен труд ги радва, той все пак ускоряваше много процеса. Освен това Ранд подозираше, че те — също като него — тайно се радват на всеки повод да държат сайдин. Виждаше малка група от тях, виждаше сплитовете, кръжащи около тях, докато изравяха нова ивица земя. Бяха десетима в лагера, макар че само Флин, Неф и Нарисма бяха пълни Аша'ман.

Салдейците работеха бързо. Някои тимаряха конете и разставяха външните постове. Други гребяха лопати пръст от струпаната от Аша'ман могила и я отгпкваха по насипа. Ранд можеше да види недоволството, изписано на лицата на кривоносите салдейци. Не им харесваше, че правят лагер в горист район, нищо, че беше съвсем рядко обрасъл с борове по този склон. Дърветата можеха да скрият приближаването на врага.

Даврам Башийр обикаляше лагера и ревеше заповеди изпод дебелия си мустак. До него крачеше лорд Телаен, едър мъж с дълго палто и с *тънък, домански мустак*.

Лорд Телаен всъщност се излагаше на риск с това, че бе приютил Ранд. Подслоняването на войски на Преродения Дракон можеше да се вземе за държавна измяна. Но имаше ли кой да го накаже? Арад Доман тънеше в хаос, тронът бе под заплаха от няколко въстанали фракции. А го имаше и великия домански пълководец Родел Итуралд с неговата изненадващо успешна война срещу сеанчанците на юг.

Също като хората си, Башийр обикаляше без оръжие. Беше с късото си синьо палто и торбестите панталони, с крачоли, затъкнати във високите до коленете ботуши. Какво ли си мислеше за това, че се беше оплел в *тавиренската* паяжина на Ранд? За това, че се беше оказал ако не в пряка опозиция на волята на своята кралица, то поне неудобно близо до това? Откога не беше се отчитал пред законната си владетелка? Не беше ли обещал на Ранд, че подкрепата на кралицата му ще дойде много скоро? Преди колко месеца беше това?

„Аз съм Прероденият Дракон — помисли Ранд. — Аз отменям всички съглашения и обети. Старите съюзи не са важни. Само Тармон Гай-дон има значение. Тармон Гай-дон и слугите на Сянката.“

— Чудя се дали ще намерим Грендал тук — каза замислено.

— Грендал ли? — попита Мин. — Защо мислиш, че може да е тук?

Ранд поклати глава. Ашмодеан беше казал, че Грендал е в Арад Доман, макар това да беше преди месеци. Още ли беше тук? Изглеждаше правдоподобно: това бе една от малкото по-важни държави, където можеше да е. Грендал обичаше да разполага със скрита база за влияние, далече от местата, където дебнеха другите Отстъпници. Нямахше да се устрои в Андор, Тийр или Иллиан. Нито щеше да се остави да я хванат в земите на югозапад, не и при сеанчанското нашествие.

Щеше да си има скрито убежище някъде. Така действаше тя. Може би в планините, скътано някъде в Севера. Не можеше да е сигурен, че е в Арад Доман, макар да му се струваше *редно* от онова, което знаеше за нея. От онова, което *Луз Терин* знаеше за нея.

Но това бе само възможност. Щеше да е предпазлив, да е нащрек. Всеки премахнат Отстъпник щеше да направи Последната битка много по-лесна. Щеше да...

Зад затворената врата се чува тихи стъпки.

Ранд пусна Мин и двамата бързо се обърнаха, той посегна за меча си... безполезно всъщност. Без лявата си ръка беше уязвим, ако се озовеше срещу опитен противник. Въпреки че сайдин бе много помогъщо оръжие, първият му инстинкт бе да посегне за меча. Трябваше да промени това. Можеше да го убие някой ден.

Вратата се отвори и влезе Кацуан, уверена като кралица на дворцов съвет. Беше чаровна жена, с тъмни очи и кокалесто лице. Тъмносивата ѝ коса беше прибрана на кок с десетина златни накита, увиснали по него, всеки тер-ангреал или ангреал. Роклята ѝ беше от проста вълна, стегната на кръста с жълт колан и с жълто взмо по яката. Самата рокля беше зелена, съвсем обичайно, след като това бе и цветът на нейната Аджа. Ранд понякога имаше чувството, че строгото ѝ лице — лишено от възраст като на всяка Айез Седай, боравила достатъчно дълго със Силата — ще е по на място в Червената Аджа.

Спря да стиска меча, но не го пусна. Пръстите му опипваха увитата с плат дръжка. Оръжието беше дълго, леко закривено, лакираната ножница бе изрисувана с виещ се дракон от червено и златно. Изглеждаше все едно мечът е изработен специално за Ранд... и все пак беше отпреди столетия, изровен от земята съвсем наскоро. Колко странно, че трябваше да го намерят точно сега и да му го подарят, без изобщо да съзнават какво държат...

Беше почнал да го носи веднага. Оръжието прилягаше добре в ръката му. Не беше казал на никого, дори на Мин, че го е познал. И странно, не от спомените на Луз Терин — а от своите.

С Кацуан дойдоха и други. Нинив се очакваше: напоследък вървеше след Кацуан като котка, намерила съперничка в района си. Заради него го правеше, сто на сто. Тъмнокосата Айез Седай така и не беше престанала да бъде Премъдрата на Емондово поле, каквото и да казваше, и беше безпощадна към всеки, който според нея злоупотребява с някой под закрилата ѝ. Освен ако самата Нинив не вършеше злоупотребата, разбира се.

Днес беше облякла рокля в сиво с жълт шарф на кръста над колана — нова доманска мода, както беше чул — и носеше обичайната червена точка на челото си. Плюс дълъг златен гердан, тънко златно коланче и подходящи гривни и пръстени, всичките отрупани с големи червени, зелени и сини скъпоценни камъни. Накитите бяха тер-ангреали — или по-скоро няколко от тях, и ангреали също така — сравними с носените от Кацуан. Ранд беше чувал Нинив да мърмори недоволно, че *нейните* тер-ангреали с натруфените геми изобщо не подхождали на никакво облекло.

Докато Нинив не беше никаква изненада, то Аливия беше. Ранд не беше си давал сметка, че бившата дамане е въввлечена в... събирането на информация. Все пак за нея се предполагаше, че е по-силна и от Нинив в Единствената сила, тъй че навярно беше доведена за подкрепа. Човек никога не можеше да е прекалено предпазлив, когато си имаше работа с Отстъпниците.

В косата на Аливия имаше бели кичури и тя бе съвсем мъничко по-висока от Нинив. Това бяло в косата ѝ беше красноречиво — всякакво бяло или сиво в косата на жена, която боравеше с Единствената сила, означаваше преклонна възраст. Много преклонна при това. Аливия твърдеше, че е на четири столетия. Днес бившата дамане носеше яркочервена рокля, сякаш възнамеряваше да се държи войнствено. Повечето дамане, след като им махнеха нашийника, си оставаха плахи. С Аливия не беше така — у нея имаше някаква напрегнатост, която почти напомняше за Бял плащ.

Ранд усети как Мин се вцепени и усети недоволството ѝ. Аливия щеше да помогне той да умре един ден. Това бе едно от виденията на Мин — а виденията на Мин никога не бъркаха. Само дето беше казала,

че е сбъркала за Моарейн. Може би това означаваше, че и на него няма да му се наложи да...

Не. Всичко, което го караше да мисли, че ще преживее Последната битка, всичко, което го караше да се надява, беше опасно. Трябваше да е достатъчно твърд, за да приеме онова, което щеше да го сполети. Достатъчно твърд, за да умре, когато дойде времето.

„Ти каза, че можем да умрем — заговори в тила му Луз Терин. — Ти обеща!“

Кацуан мина през стаята, без да продума, наля си чаша от виното с подправки на масичката за сервиране до леглото, после седна на един от столовете от червен кедър. Добре поне, че не настоя той да й налее. Не че щеше да й е неприсъщо.

— Е, какво научи? — попита той, след като отиде да налее и на себе си. Мин отиде до леглото — от кедрови дъски с боядисана в тъмно ръждивокафяво табла, — седна и сложи ръце в скута си. Гледаше напрегнато.

При резкия му тон Кацуан вдигна вежда. Той въздъхна и се опита да потисне раздражението си. Беше я помолил да му е съветничка и се бе съгласил на условията й. Мин казваше, че имало нещо важно, което трябвало да научи от Кацуан — друго нейно видение, — а и той бе открил, че съветите й са от полза. Заслужаваше си да се съобразява с постоянните й натяквания да се държи прилично.

— Как мина разпитването, Кацуан Седай? — попита той по-кротко.

Тя се усмихна мило.

— Достатъчно добре.

— Достатъчно добре ли? — сопна се Нинив. Тя не беше давала обещания на Кацуан да се държи прилично. — Тя е *нагла!*

Кацуан бавно отпи от виното.

— Ами какво друго може да очаква човек от една Отстъпничка, чедо? Разполагала е с твърде много време, за да се упражнява в... наглост.

— Ранд, онова... същество е *камък* — каза Нинив и се намръщи още повече. — Не е изрекла и едно полезно изречение въпреки толкова дни разпити! Само ни обяснява колко сме низши и изостанали и от време на време подхвърля, че рано или късно ще ни избие всички. — Нинив посегна към дългата си плитка... но спря малко преди да я

дръпне. Все по-добра ставаше в това. Ранд се зачуди защо изобщо си прави труда, след като гневът ѝ е толкова явен.

— Въпреки цялото драматично говорене на малката — рече Кацуан и кимна към Нинив, — тя все пак е схванала добре ситуацията. Пфу! Като казах „достатъчно добре“ трябваше да го изтълкуваш в смисъл „толкова добре, колкото може да се очаква предвид неприятните ни ограничения“. Не можеш да вържеш очите на художника и да се изненадваш, че няма какво да ти нарисува.

— Това не е изкуство, Кацуан — каза сухо Ранд. — Това е изтезание. — Мин го погледна и той усети загрижеността ѝ. Загриженост за него? Не беше той, когото изтезаваха.

„Сандъкът — прошепна Луз Терин. — Трябваше да умрем в сандъка. Тогава... всичко щеше да е свършило.“

Кацуан отпи от виното си. Ранд не беше опитал своето — подправките бяха толкова силни, че го правеха безвкусно. Но по-добре това, отколкото алтернативата.

— Притискаш ни за резултати, момче — каза Кацуан. — Но ни отказваш инструментите, които ни трябват, за да ги постигнем. Все едно дали ще го наречеш изтезание, разпитване или *печене*, аз го наричам глупост. Виж, ако ни беше позволил да...

— Не! — изръмжа Ранд и махна с ръка... с чукана... към нея. — Няма да я заплашваш, нито нараняваш.

Време, прекарано в тъмен сандък, дърпат те и те бият непрекъснато. Нямаше да допусне жена под неговата власт да бъде третирана така. Дори да е от Отстъпниците.

— Можете да я разпитвате, но някои неща няма да позволя.

Нинив изсумтя.

— Но тя е една от *Отстъпниците*, опасна е до невъзможност!

— Наясно съм със заплахата — мрачно отвърна Ранд и погледна чукана на мястото на лявата си ръка. Лъскавата златночервена татуировка на драконово тяло заискри на светлината на лампата. Главата му бе погълната в Огъня, който за малко не го беше убил.

Нинив си пое дъх.

— Ами тогава *трябва* да разбереш, че нормалните правила не би трябвало да се прилагат към нея!

— Казах не! Ще я разпитвате, но няма да я наранявате! — „Не и жена. Ще се задържа за тази единствена трошица светлина вътре в

мен. Вече причиних смъртта и скръбта на твърде много жени.“

— Щом настояваш за това, момче — каза сприхаво Кацуан, — значи ще бъде направено. Само недей да хленчиш, че не можем да изтръгнем от нея какво е яла вчера за закуска, камо ли местонахожденията на другите Отстъпници. Започвам да се чудя защо изобщо настояваш да продължаваме този фарс. Може би трябва просто да я предадем на Бялата кула и да се свърши.

Ранд ѝ обърна гръб. Отвън войниците бяха приключили с коневръзите. Изглеждаха добре. Равни и прави, със съвсем леко отпуснати поводи на животните.

Да я предадат на Бялата кула? Това никога нямаше да стане. Кацуан нямаше да изпусне Семирага, преди да е изтръгнала отговорите, които искаше. Вятърът продължаваше да духа, знамената плющяха пред очите му.

— Да я предадете на Бялата кула значи? — подхвърли той и я погледна през рамо. — Коя Бяла кула? Би ли я поверила на Елайда? Или имаше предвид другите? Съмнявам се, че Егвийн ще се зарадва, ако хвърля една от Отстъпниците в скута ѝ. Егвийн по-скоро би пуснала Семирага на свобода и мен би пленила вместо нея. От нея ако зависеше, вече да ме е поставила на колене пред правосъдието на Бялата кула и да ме е опитомила, само за да си спечели още една щръбка на колана.

Нинив се намръщи.

— Ранд! Егвийн никога не би...

— Тя е Амирлин. — Изпи чашата на една глътка. Виното беше точно толкова гадно, колкото го помнеше. — Айез Седай до мозъка на костите. За нея аз съм просто поредната пионка.

„Да — каза Луз Терин в ума му. — Трябва да стоим настрана от всички тях. Те отказаха да ни помогнат, знаеш. Отказаха! Казаха, че планът ми е безразсъден. Така останах само със Стоте етаири, без жени, които да оформят кръг. Предателки! Вината е тяхна. Но... но аз убих Илиена. Защо?“

Нинив отвърна нещо, но Ранд я пренебрегна. „Луз Терин? — каза безмълвно на гласа. — Какво си направил? Жените не са пожелали да помогнат? Защо?“

Но Луз Терин отново бе започнал да хлипа и гласът му заглъхна.

— Кажи ми! — изрева Ранд и хвърли чашата си на пода. — Да те изгори дано, Родоубиецо! Отговори ми!

Стаята се смълча.

Ранд примига. Никога не... никога не беше заговарял гласно Луз Терин, когато други можеха да го чуят. А те знаеха. Семирага беше говорила за гласа, който чуваше той, с пренебрежение към Ранд като към най-обикновен луд.

Посегна да прокара пръсти през косата си. Но беше вдигнал отсечената ръка и не постигна нищо.

„Светлина! Губя контрол. Половината пъти не знам кой глас е моят и кой — неговият. Това уж трябваше да се оправи, когато прочистих сайдин! Трябваше да съм в безопасност...“

„Не сме в безопасност — измърмори Луз Терин. — Вече сме луди. Лудостта не се лекува.“ И започна да се киска, но смехът премина в ридание.

Ранд огледа стаята. Тъмните очи на Мин бяха толкова загрижени, че трябваше да отклони поглед от нея. Аливия — бе наблюдавала разговора за Семирага с пронизващите си очи — сякаш разбираше всичко. Нинив най-сетне се предаде и дръпна плитката си. Този път поне Кацуан не го сгълча за избухването. Само отпи от виното си. Как можеше да пие тази гадост?

Глупава мисъл. Нелепа. Доця му се да се разсмее. Само че смехът не излезе от гърлото му. Горчив хумор дори не можеше да намери вече в себе си. „Светлина! Не мога да издържа това. Очите ми виждат като в мъгла, ръката ми изгоря, а старите рани в хълбока ми се отварят, ако направя по-рязко движение от вдишване. Пресъхнал съм като запуснат кладенец. Трябва да довърша работата си тук и да тръгна към Шайол Гул.“

„Иначе от мен няма да остане нищо, което Тъмният да убие.“

Не беше мисъл, която да предизвика смях. Носеше само отчаяние. Но Ранд не заплака, защото от стомана не може да бликнат сълзи.

Засега плачът на Луз Терин изглеждаше достатъчен и за двамата.

ГЛАВА 2

ЕСТЕСТВОТО НА БОЛКАТА

Егвийн се изправи гордо, с пламнал гръб от познатата вече болка от здравия бой под ръцете на Наставницата на новачките. Чувстваше се като парцал, изтупан току-що от прахта. Въпреки това спокойно приглади белите си поли, а след това се обърна към огледалото и спокойно изтри сълзите от ъгълчетата на очите си. Само по една сълза във всяко този път. Усмихна се на отражението си и огледалната ѝ същност също ѝ се усмихна и ѝ кимна със задоволство.

В сребърната повърхност се отразяваше и малката, облицована с тъмно дърво стая зад нея. Сурово място беше, с твърдото столче в ъгъла, с потъмнялата му от много и много години употреба повърхност. С грубото писалище с дебелия том на Наставницата на новачките върху него. На тясната маса точно зад Егвийн личеше някаква дърворезба, но кожената ѝ облицовка изпъкваше повече. Много новачки — и не една Посветена — се бяха навеждали над тази маса, за да изтърпят наказанието за неподчинение. Егвийн почти можеше да си представи, че тъмният ѝ цвят е от постоянните петна от сълзи. Много нейни сълзи бяха пролетели тук.

Но нито една днес. Само две и нито една от тях не беше капнала от бузите ѝ. Не че не я болеше — цялото ѝ тяло сякаш изгаряше от болката. Всъщност жестокостта на боя се усилваше, докато тя продължаваше да се опълчва на властта на Бялата кула. Но както наказанията ставаха все по-чести и по-болезнени, така и решимостта на Егвийн да ги издържи се усилваше. Все още не бе успяла да прегърне и да приеме болката като айилките, но чувстваше, че е близо. Айилките можеха да се смеят по време на най-жестоките изтезания. Е, тя поне можеше да се усмихне, когато се изправеше.

Всеки удар, който изтърпеше, всяка болка, която понесеше, беше победа. А победата винаги бе повод за щастие, колкото и да пареше гордостта или болката.

До масата зад Егвийн, отразена в огледалото, стоеше самата Наставница на новачките, Силвиана, и гледаше намръщено ремъка в ръцете си. Лишеното ѝ от възраст четвъртото лице изглеждаше някак смутено. Гледаше ремъка, както човек би гледал нож, отказал да реже, или лампа, отказала да свети.

Жената беше от Червената Аджа — факт, отразен в обшивката на пеша на простата ѝ сива рокля и в ресните на шала на раменете ѝ. Беше висока, с яки мишци, черната ѝ коса бе стегната на кок. В много отношения Егвийн я смяташе за превъзходна Наставница на новачките. Въпреки че *все пак* ѝ бе наложила нелепо много наказания. А може би точно заради това. Силвиана изпълняваше задължението си. Светлината знаеше, твърде малко бяха останали напоследък в Кулата, за които можеше да се каже същото!

Силвиана вдигна глава и срещна погледа на Егвийн, отразен в огледалото. Бързо остави ремъка и заличи всякакво чувство от лицето си. Егвийн се обърна спокойно.

Силвиана въздъхна — нещо неприсъщо за нея.

— Кога ще се откажеш от това, Чедо? — попита тя. — Вече доказва позицията си по най-възхитителен начин, бих казала, но трябва да знаеш, че ще продължа да те наказвам, докато не се подчиниш. Полагащият се ред трябва да се поддържа.

Егвийн затаи изумлението си. Наставницата на новачките рядко се обръщаше към нея, освен за да ѝ даде указание или за да я порицае. Все пак имало беше пропуквания и преди.

— Полагащият се ред ли, Силвиана? — попита тя. — Че да не би да се поддържа някъде в Кулата?

Устните на Силвиана се свиха на тънка резка. Тя се обърна и си отбеляза в книгата.

— Ще те видя утре заранта. Марш на вечеря.

Сутрешното наказание щеше да е защото бе нарекла Наставницата на новачките по име, без да добави почетното „Седай“. И вероятно защото и двете знаеха, че Егвийн няма да приклепне в реверанс, преди да напусне.

— Ще дойда сутринта — заяви Егвийн, — но вечерята ще трябва да почака. Заповядано ми е тази вечер да посетя Елайда, докато се храни. — Тази среща със Силвиана се беше проточила — Егвийн беше

донесла твърде дълъг списък с нарушения — и вече нямаше време за ядене. Стомахът ѝ простена измъчено.

На лицето на Силвиана за миг като че ли пролича нещо. Изненада ли беше?

— И нищо не каза за това?

— Щеше ли нещо да се промени, ако бях?

Силвиана все едно не я чу.

— Значи ще се нахраниш, след като посетиш Амирлин. Ще дам указания на Наставницата на кухните да ти запази храна. Предвид това колко често ти се дава Цярът напоследък, Чедо, трябва да се храниш редовно. Няма да позволя да ми рухнеш заради недояждане.

Строга, но справедлива. Жалко, че такава жена се беше озовала при Червените.

— Добре — отвърна Егвийн.

— А след храната — каза Силвиана и вдигна пръст — ще се върнеш при мен затова, че прояви неуважение към Амирлинския трон. Тя никога няма да бъде просто „Елайда“ за теб, Чедо. — Обърна се отново към книгата си и добави: — Освен това Светлината само знае колко неприятности още ще си навлечеш до вечерта.

Егвийн излезе в широкия коридор със сиви камъни и с подови плочки в зелено и червено и се замисли над последните думи. Може би онова, което бе издало лицето на Силвиана, когато чу за визитата ѝ при Елайда, *все пак* не беше изненада. Може би беше съчувствие. Елайда нямаше да реагира добре, когато Егвийн се изправеше пред нея тъй гордо, както заставаше пред всички други в Кулата.

Затова ли Силвиана бе решила да я повика за последен бой след ядене? Със заповедите, които ѝ беше дала, Егвийн бе *задължена* да се нахрани, преди да се върне за наказанието си, та дори ако Елайда струпаше още бой на гърба ѝ.

Беше малка проява на добрина, но Егвийн бе благодарна и на това. Понасянето на ежедневните наказания бе достатъчно тежко, за да пропуска и яденетата.

Докато размишляваше, две Червени сестри — Катерин и Баразайн — се приближиха към нея. Катерин държеше месингова чаша. Поредната доза вилняк. Елайда явно искаше да е сигурна, че Егвийн няма да може и една струйка да прелее по време на вечерята. Тя взе чашата, без да възрази, и я пресуши на една глътка, вкуси

смътния, но характерен все пак оттенък на мента. Върна чашата на Катерин с небрежен жест и на нея не ѝ остана друг избор, освен да я вземе. Почти като слугиня на кралски пир.

Егвийн не тръгна веднага към покоите на Елайда. По ирония проточилото се наказание в часа за вечеря ѝ беше оставило няколко свободни мига, а не искаше да пристигне рано, защото това щеше да е израз на уважение към Елайда. Вместо това се задържа пред вратата на Наставницата на новачките с Катерин и Баразайн. Щеше ли една определена личност да дойде да посети кабинета?

В далечината по зелените и червени плочки на пода пристъпваха малки групички Сестри. В очите им се долавяше плахост като у зайци, излезли на поляна да хрупат, но уплашени от хищника, дебнешц в сенките. Сестрите в Кулата напоследък винаги носеха шаловете си и никога не обикаляха сами. Някои дори държаха Силата, сякаш ги беше страх да не им скочат разбойници тук, в самата Бяла кула.

— Е, доволни ли сте от това? — изтърси Егвийн неволно и погледна Катерин и Баразайн. По съвпадение и двете бяха от групата, която я беше пленила.

— Какво беше това, Чедо? — попита хладно Катерин. — Да заговаряш Сестра, без първо да са ти задали въпрос? Толкова ли си зажадняла за още наказание? — Носеше крещящо много червено, роклята ѝ беше яркопурпурна, с черни ивици. Тъмната ѝ коса се къдреше на водопад по гърба ѝ.

Егвийн пренебрегна заплахата. Какво повече можеха да ѝ направят?

— Остави дърленето за малко, Катерин — отвърна тя, загледана в минаващата покрай тях група Жълти. Заситниха бързо, щом видяха двете Червени. — Остави надутите пози и заплахите. Остави тези неща и *гледай*. Гордееш ли се с това? Кулата от столетия не е издигала Амирлин от Червените. Сега, когато най-последно имате възможност, избрахте водачка, която направи *ето това* на Кулата. Жени, които не искат да погледнат в очите други, с които не се познават отблизо, Сестри, които вървят на групи. Аджите се държат все едно, че са във война една с друга!

Катерин изсумтя на коментара ѝ, но дългнестата Баразайн се поколеба и се озърна през рамо към групата Жълти, забързани по

коридора. Няколко от тях мятаха изгарящи погледи назад към двете Червени.

— Това не беше причинено от Амирлин — каза Катерин. — Направиха го твоите глупави бунтовнички с измяната си!

„Моите бунтовнички? — помисли си с вътрешна усмивка Егвийн. — Значи вече ги виждате като «мои», не ме смятате просто за една нещастна подведена Посветена? Това е напредък.“

— Къде са онези, които свалиха действаща Амирлин? — попита Егвийн. — Къде са онези, които насъскаха Стражник против Стражник, или онези, които не можаха да удържат Преродения Дракон? Избрахме ли Амирлин, която е толкова жадна за власт, че да заповяда строителството на неин дворец? Жена, която кара всяка Сестра да се чуди дали тя ще е следващата лишена от шала?

Катерин не реагира, осъзнала сякаш, че не ѝ подобава да се въвлича в спор с една обикновена новачка. Баразайн продължаваше да гледа след отдалечилите се Жълти. Загрижено.

— Според мен Червените не само не бива да защитават Елайда — каза Егвийн. — Напротив, трябва да я подложат на най-жестока критика. Защото наследството от Елайда ще е ваше. Запомнете това.

Катерин ѝ хвърли изпепеляващ поглед и тя едва потисна трепета си. Може би последното беше прекалено рязко.

— Ще се явиш тази нощ при Наставницата на новачките, Чедо — уведоми я Катерин. — И ще обясниш как си проявила неуважение към Сестри и към самата Амирлин.

Егвийн задържа езика зад зъбите си. Защо изобщо си губеше времето да се опитва да убеди Червени?

Старата дървена врата зад тях се затръшна и я накара да подскочи и да хвърли поглед през рамо. Гоблените от двете страни леко се люлееха. Не беше осъзнала, че бе оставила вратата откритата на излизане. Дали Силвиана беше подслушала разговора им?

Нямаше повече време за мотаене. Алвиарин, изглежда, нямаше да дойде тази вечер. Къде ли беше? Винаги идваше за наказание, когато Егвийн приключеше. Тя тръсна глава и закрачи по коридора. Двете Червени я последваха — вече все по-често се задържаха с нея, преследваха я, наблюдаваха я непрекъснато, освен когато Егвийн не отиваше в секторите на други Аджи за обучение. Тя се постара да се държи все едно, че тези две Сестри са ѝ почетна свита, а не

тъмничарки. Също тъй се постара да не обръща внимание на болката по гърба.

Всички признаци сочеха, че Егвийн печели своята война срещу Елайда. На обяд беше чула как новачките си шепнат за драматичния провал, претърпян от Елайда с неуспеха ѝ да задържи Ранд в плен. Събитието беше отпреди няколко месеца вече и уж трябваше да е останало в тайна. А се ширеше и слух за Аша'ман, обвързали Сестри, които били пратени да ги унищожат. Друга мисия на Елайда, за която уж не трябваше да се знае. Егвийн беше предприела стъпки тези провали да се набият здраво в умовете на обитателките на Кулата, също като с незаконните действия на Елайда спрямо Шемерин.

Каквото и да си клюкарстваха новачките, Айез Седай го чуваха. Да, Егвийн печелеше. Но започваше да губи удовлетворението, което изпитваше някога от тази победа. Кой можеше да се радва, като вижда как Айез Седай се раздират като старо прогнило платно? Кой можеше да изпита радост от това, че Тар Валон, най-величественият от всички градове, е затрупан със смет? Колкото и да презираше Елайда, не можеше да ликува, като гледаше колко некадърно води Амирлинският трон Кулата.

А сега, тази вечер, щеше лично да се срещне с Елайда. Закрачи бавно по коридорите, за да не пристигне преждевременно. Как трябваше да се държи на вечерята? През деветте дни, откакто бе върната в Кулата, не беше зърнала Елайда и за миг. Визитата при нея щеше да е опасна. Ако я оскърбеше само на косъмче повече от допустимото, можеше да я пратят на екзекуция. И все пак не можеше да се мазни и да угодничи. *Нямаше* да ѝ се кланя, дори с цената на живота си.

Зави на ъгъла и спря като закована, без малко да залитне. Коридорът свършваше в каменна стена, украсена с ярко мозаично пано. Образът беше на древна Амирлин, седнала на пищен златен стол и изпънала напред ръка в предупреждение към кралете и кралиците на земята. Плочата под мозайката съобщаваше, че това е Карайган Маконат, потушила бунта на Мосадорин. Егвийн почти ахна. Последния път, когато го беше видяла, беше на стената на библиотеката на Кулата. Но там лицето на Амирлин не беше кървавочервена маска. А и мъртвите тела, изобразени увиснали от стрехите, също ги нямаше.

Катерин спря до нея. Беше преbledняла. Никоя не обичаше да говори за свръхестествения начин, по който стаи и коридори сменяха местата си в Кулата. Тези преображения сериозно напомняха, че свадите около властта са вторични спрямо по-големите, по-ужасни беди на света. Егвийн за първи път виждаше не само преместен коридор, но и променено изображение. Тъмният се раздвижваше и самата Шарка се разтърсваше.

Тя се обърна и се отдалечи от неуместно изникналото на пътя й пано. Точно сега не можеше да обръща внимание на тези проблеми. Един под го чистиш, като първо избереш едно-единствено петно и се хванеш за работа. Беше си избрала петното. Бялата кула *трябваше* да стане цяла.

За жалост, това отклоняване щеше да отнеме повече време. Егвийн с неохота забърза. Нямаше да е подранила, но предпочиташе и да не закъснява. Двете й пазачки също забързаха, полите им зашумоляха, докато криволичеха по коридорите. Егвийн зърна за миг Алвиарин, забързана на един ъгъл, навела глава — беше тръгнала към кабинета на Наставницата на новачките. Отиваше за наказанието си все пак. Какво ли я беше накарало да се забави?

След още два завоя и едно стълбище със студени каменни стъпала Егвийн отцепи през сектора на Червената Аджа, тъй като той предлагаше най-прекия път към покоите на Амирлин. По стените висяха червени пана, подсилени от пурпурните плочки на пода. Жените, които крачеха по коридорите, бяха до една със сурови и неприветливи лица, с грижливо заметнати шалове. Тук, в жилищния отсек на собствената си Аджа, където трябваше да се чувстват уверени, изглеждаха несигурни и подозрителни дори към шетащите наоколо слугини с Пламъка на Тар Валон, извезан на гърдите. Егвийн мина по коридорите със съжаление, че се налага да бърза толкова, защото това създаваше впечатление, че изпитва страх. Нищо не можеше да се направи по въпроса обаче. В центъра на Кулата изкачи няколко стълбища и най-сетне стигна до коридора, който водеше към покоите на Амирлин.

Заестостта й с шетните на новачка и с уроците й бе оставила малко време да обмисли сблъсъка си с лъжливата Амирлин. Това бе жената, която бе свалила Сюан, жената, която се беше гаврила с Ранд, жената, която бе тласнала Айез Седай на самия ръб на погрома. Елайда

трябваше да познае гнева ѝ, трябваше да бъде унижена и посрамена! Тя...

Спря пред позлатената врата на Елайда. Не!

Лесно можеше да си представи сцената. Елайда разгневена, Егвийн — хвърлена в тъмните килии под Кулата. Каква полза щеше да донесе това? *Не можеше* да ѝ се опълчи. Все още. Това щеше само да доведе до мимолетно удовлетворение, последвано от обезсилващ провал.

Но Светлина, не можеше и да се преклони пред Елайда! Амирлин не правеше такава нещца!

Или... не. Амирлин правеше това, което се изискваше от нея. Кое беше по-важно? Бялата кула или гордостта на Егвийн? Единственият начин да спечели тази битка бе да накара Елайда да си мисли, че *тя* печели. Не... Не, единственият начин да спечели бе да накара Елайда да си мисли, че *няма никаква битка*.

Можеше ли да задържи езика си достатъчно вежлив, за да оцелее тази нощ? Не беше сигурна. Но *трябваше* да напусне тази вечеря, като остави Елайда с чувството, че се е наложила и че Егвийн е подobaващо уплашена. Най-добрият начин да постигне това и същевременно да съхрани малко гордост бе изобщо да не казва нищо.

Мълчание. Това щеше да е оръжието ѝ тази вечер. Егвийн се стегна и почука на вратата.

Първата ѝ изненада дойде, когато ѝ отвори Айез Седай. Елайда нямаше ли слуги, които да вършат това? Егвийн не познаваше Сестрата, но лишеното от възраст лице говореше красноречиво. Беше от Сивата, както издаваше шалът ѝ, и беше стройна и с пищен бюст. Златистокафявата ѝ коса падаше до средата на гърба ѝ. В очите ѝ имаше измъченост, сякаш наскоро е била под голямо напрежение.

Елайда седеше. Егвийн се поколеба на прага: виждаше съперничката си за първи път, откакто бе напуснала Бялата кула с Нинив и Елейн, за да ловят Черната Аджа — обрат, който изглеждаше преди цяла вечност. Чаровна и изящна като статуя, Елайда като че ли бе изгубила донякъде суровостта си. Седеше уверена и леко усмихната, все едно си мислеше за някоя шега, която разбира само тя. Столът ѝ бе почти трон, резбован, позлатен и боядисан с червено и бяло. До масата имаше второ място за сядане, вероятно за безименната Сива сестра.

Егвийн никога досега не беше посещавала покоите на самата Амирлин, но можеше да си представи как биха изглеждали при Сюан. Простичко, без да е аскетично. Достатъчно украса, за да изтъкне, че това е стаята на важна особа, но не толкова, че да разсейва. При Сюан всичко трябваше да изпълнява определена функция, може би няколко функции наведнъж. Маси с тайни чекмеджета. Стенни пана, разгъващи се в карти. Кръстосани мечове над камината — но задължително смазани за в случай, че потрябват на Стражниците.

Или може би само си го въобразяваше. Все едно, Елайда не само беше взела други стаи за свои покои; украсите ѝ също бяха прекалени. Целият апартамент все още не бе украсен и обзаведен — говореше се, че ден след ден добавяла нови стаи, — но това, което бе украсено, беше много пищно. Нови коприни и брокат, всичко в червено, висяха от стени и тавани. Тайренският килим на пода изобразяваше птици в полет и беше толкова фино изтъкан, че почти можеше да се сбърка с живопис. Из стаята бяха пръснати мебели в десетина различни стилове и направи, всеки изящно резбован и инкрустиран с кост. Тук виещи се лози, там вълнисти повърхности, там — преплетени змии.

По-възмутително от екстравагантната украса бе епитрахилът на раменете на Елайда. Беше обшит с шест цвята. Не седем, а шест! Макар самата Егвийн да не си беше избрала Аджа, щеше да предпочете Зелената. Но това не ѝ попречи да изпита гняв, като видя, че синият цвят е махнат. Не можеш просто така да *разпуснеш* една от Аджите, дори да си Амирлинският трон!

Задържа обаче езика си зад зъбите. В тази среща важно бе оцеляването. Можеше да понесе ударите на ремъка за доброто на Кулата. Можеше ли да понесе и наглостта на Елайда?

— Никакъв реверанс? — попита я Елайда, щом пристъпи в стаята. — *Казаха* ми, че си опърничава. Добре, тогава ще посетиш Наставницата на новачките, когато тази вечеря свърши, и ще я уведомиш за пропуската си. Е, какво ще кажеш?

„Че си най-злата и разрушителна чума, поразявала някога това здание, града и хората. Че си...“

Егвийн откъсна погледа си от Елайда. И — усещаше как срамът вибрира във всяка нейна кост — сведе глава.

Елайда се изсмя, явно схванала жеста буквално.

— Честно, очаквах, че ще си по-голяма беля. Изглежда, Силвиана *все пак* си знае задължението. Това е добре. Опасявах се, че тя, като твърде много други в Кулата напоследък, клинчи. Е, хайде, действай. Няма да чакам вечерята си цяла нощ.

Егвийн стисна юмруци, но си замълча. До задната стена бе поставена дълга маса за сервиране с няколко сребърни блюда, лъскавите им издути капаци бяха запотени от горещото съдържание. Имаше и сребърен супник. Встрани от нея Сивата сестра стоеше присвита до вратата. Светлина! Жената беше ужасена. Егвийн рядко бе виждала такова изражение на Сестра. Какво го причиняваше?

— Хайде, Мейдани — обърна се Елайда към Сивата. — Цяла нощ ли ще стърчиш там? Сядай!

Егвийн прикри мигновеното си стъписване. Мейдани? Тя беше една от пратените от Шериам и другите да шпионират Бялата кула! Докато проверяваше съдържанието на всяко блюдо, Егвийн ѝ хвърли поглед през рамо. Мейдани вече стоеше до малкия, не толкова украсен стол до Елайда. Винаги ли се обличаше Сивата толкова изящно за вечеря? Шията ѝ искреше от смарагди, а матовозелената ѝ рокля бе от най-скъпа коприна, акцентираща бюста, който можеше да мине за среден при друга жена, но изглеждаше пищен на тънкото тяло на Мейдани.

Беонин бе казала, че е предупредила Сивите сестри, че Елайда знае, че са шпионки. Защо тогава Мейдани не беше избягала от Кулата? Какво я задържаше тук?

Добре, изражението ѝ на ужас поне вече бе разбираемо.

— Мейдани — каза Елайда, след като отпи от бокала с вино, — много си пребледняла днес. Излизаш ли достатъчно на слънце?

— Много време прекарвам в проучване на исторически записки, Елайда — отвърна с колеблив глас Мейдани. — Забрави ли?

— Ах, да — отрони Елайда замислено. — Добре ще е да се знае как са наказвали предателките в миналото. Обезглавяването ми изглежда прекалено леко и просто наказание. Тези, които разцепват Кулата, тези, които се перчат с измяната си, за тях ще е нужна много *специална* отплата. Е, продължавай проучванията си.

Мейдани седна, с ръце в скута. Ако не беше Айез Седай, щеше да ѝ се наложи да трие пот от челото си. Егвийн стисна черпака така, че кокалчетата на пръстите ѝ побеляха. Елайда *знаеше*. Знаеше, че

Мейдани е шпионка, и въпреки това я беше поканила на вечеря. Да си играе с нея.

— По-бързо, момиче — сопна ѝ се Елайда.

Егвийн вдигна супника — дръжките бяха горещи — и пристъпи до масичката. Напълни купите с кафеникава супа с гъби „кralичина корона“. Миришеше толкова тежко на пипер, че всякакъв друг аромат щеше да е незабележим. Толкова много храна се беше развалила, че без подправка супата нямаше да става за ядене.

Егвийн заработи механично, като колело на фургон, затъркаляло се зад воловете. Не ѝ се налагаше да мисли. Не беше длъжна да реагира. Просто работеше. След като напълни купите, донесе кошницата с хляб и постави по едно парче — без много кора — на всяка от двете порцеланови чинийки. Върна се с по една кръгла филийка масло за всяко, отрязва ги бързо и точно от големия калъп с две первания с ножа. Все пак беше дъщеря на ханджия и от съвсем мъничка знаеше как да сервира.

Но докато работеше, отвътре ѝ кипеше. Всяка стъпка беше мъчителна и не заради все още парещия ѝ гръб. Странно, физическата болка сега изглеждаше незначителна. Беше вторична пред болката от това да мълчи, болката от това да не си позволява да се опълчи на тази ужасна жена, толкова властна и толкова нагла.

Щом двете започнаха супата — преструвайки се, че не забелязват гъгриците в хляба, — Егвийн се отдръпна в другия край на стаята и застана там, стиснала ръце пред себе си, вдървена. Елайда ѝ хвърли поглед и се усмихна, явно видяла в това поредния знак за покорство. Всъщност Егвийн не смееше да помръдне от страх, че всяко нейно действие може да свърши с шамар през лицето на Елайда. Светлина, колко трудно беше да се сдържа!

— За какво говорят из Кулата, Мейдани? — попита Елайда и топна залък хляб в супата си.

— Аз... нямам много време да слушам...

Елайда се наведе над масата към нея.

— О, разбира се, че си чула нещо. Имаш уши, а дори Сивите трябва да клюкарстват. Какво говорят за онези бунтовнички?

Мейдани пребледня още повече.

— Но... аз...

— Хм — каза Елайда. — Не те помня като толкова несхватлива, когато бяхме новачки, Мейдани. Не ме впечатли през тези последни няколко недели. Започвам да се чудя защо изобщо ти е даден шалът. Може би изобщо не му е мястото на раменете ти.

Мейдани се ококори.

Елайда ѝ се усмихна.

— О, само те дразня, Чедо. Хайде, залавяй се с яденето.

Шегуваше се! Шегуваше се за това как бе отнела шала на една жена, как я бе унизила до такава степен, че да избяга от Кулата. Светлина! Какво ли беше станало с Елайда? Егвийн я беше срещала преди и Елайда ѝ беше направила впечатление на сурова, но не и тиранична. Властта променяше хората. Изглежда, че в случая с Елайда владееенето на Амирлинския трон ѝ бе отнело твърдостта и непреклонността и ги бе заменило с безскрупулност и жестокост.

Мейдани вдигна очи.

— Аз... чух някои жени да изразяват загриженост заради сеанчанците.

Елайда махна безразлично с ръка и отпи от супата.

— Ба. Те са твърде далече, за да представляват заплаха за нас. Чудя се дали тайно не работят за Преродения Дракон. Все едно, подозирам, че слуховете за тях са силно преувеличени. — Махна с ръка към Егвийн. — Непрекъснато ме досмешава от това, че *някои* са готови да повярват на всичко, което чуят.

Егвийн онемя. Ако си беше отворила устата, едва ли щеше да може да изломоти нещо. Какво ли щеше да изпита Елайда за тези „преувеличени“ слухове, ако сеанчанците бяха плеснали един студен ай-дам на идиотския ѝ врат? Понякога Егвийн все още усещаше нашийника, сърбенето, невъзможността да помръдне. Понякога все още ѝ прилошаваше да върви свободно и имаше чувството, че трябва да е заключена, окована за стълба до стената.

Знаеше какво бе сънувала и знаеше, че тези сънища са пророчески. Сеанчанците щяха да ударят самата Бяла кула. Елайда явно пренебрегваше предупрежденията ѝ.

— Не — каза Елайда и махна на Егвийн да ѝ налее още черпак супа. — Тези сеанчанци не са проблемът. *Истинската* опасност е пълната липса на подчинение, проявявана от Айез Седай. Какво да направя, за да сложа край на онези глупави приказки при мостовете?

Колко Сестри трябва да накажа, преди да признаят властта ми? — Изправи гръб и почука с лъжицата си по купата. Егвийн вдигна супника и взе черпака от сребърния поднос.

— Да — разсъди на глас Елайда, — ако Сестрите бяха *покорни*, Кулата нямаше да е разединена. Онези бунтовнички трябваше да се покорят, вместо да се разбягат като глупаво ято подплашени птици. Ако Сестрите бяха *покорни*, щяхме да държим Преродения Дракон в ръцете си, а с онези ужасни мъже, дето се обучават в тяхната Черна кула, отдавна щяхме да сме се справили. Ти какво мислиш, Мейдани?

— Аз... подчинението определено е важно, Елайда.

Елайда поклати глава, без да поглежда Егвийн, която ѝ слагаше супа с черпака.

— Всяка би признала *това*, Мейдани. Попитах какво трябва да се направи. За щастие самата аз имам идея. Не ти ли се струва странно, че Трите клетви изобщо не упоменават за подчинение към Бялата кула? Сестрите не могат да лъжат, не могат да правят оръжие, с което хора да убиват други хора, и не могат да използват Силата за оръжие срещу други освен в защита. Тези клетви винаги са ми изглеждали твърде хлабави. Защо да няма клетва за подчинение на Амирлин? Ако това простичко обещание бе част от всички нас, колко болка и трудности можеше да избегнем! Може би е време за известна ревизия.

Егвийн стоеше неподвижно. Някога самата тя не разбираше важността на клетвите. Подозираше, че не малко новачки и Посветени са поставяли под въпрос ползата от тях. Но беше научила важността им така, както всяка Айез Седай трябваше да го направи. Трите клетви бяха онова, което *правеше* Айез Седай. Те бяха това, което държеше Айез Седай задължени да правят каквото е най-добро за света — но над това бяха и защита от обвинения.

Промяната им... е, това щеше да е безпрецедентно бедствие. Елайда трябваше да *знае* това. Фалшивата Амирлин обаче просто се зае със супата си, като се усмихна на себе си. Явно обмисляше четвърта клетва, която да наложи подчинение. Не можеше ли да разбере, че това ще подрони самата Кула? Че ще превърне Амирлин от водачка в деспот!

Гневът на Егвийн кипна, задимя като супата в ръцете ѝ. Тази жена, това... същество! Тя беше причината за проблемите в Бялата кула, *тя* беше тази, която бе довела до разделението между

бунтовничките и лоялистките. Тя беше пленила Ранд и го беше пребила. Тя беше злото!

Усети, че се е разтреперила. В друг момент щеше да изригне и да накара Елайда да чуе истината.

„Не! — помисли си. — Ако направя това, моята битка свършва. Губя своята война.“

Тъй че направи единственото, което може да се сети, за да се спре. Изля черпака на пода.

Кафеникавата супа се плисна върху нежния килим с червените, жълти и зелени птици в полет. Елайда изруга, скочи от стола си и заотстъпва от разлятото. Нищо не беше пръснало върху роклята ѝ, за жалост. Егвийн спокойно дръпна една кърпа за сервиране от масата и започна да попива разлятото.

— Непохватна тъпачка такава! — сопна се Елайда.

— Съжалявам — промълви Егвийн. — Без да искам... — И наистина не го искаше. Искаше ѝ се всичко това тази вечер изобщо да не беше се случвало. Искаше ѝ се Елайда да не беше дошла на власт. Искаше ѝ се Кулата да не беше се разцепила. Искаше ѝ се да не беше принудена да разлее супата на пода. Но я беше разляла. Тъй че коленичи и започна да търка.

— Този килим струва повече от цялото ти село, дивачко! Мейдани, помогни ѝ!

Сивата изобщо не възрази. Скочи, грабна ведрото със студена вода, в което се охлаждаше вино, и заситни да помогне на Егвийн. Елайда отиде до една врата в другия край на стаята да повика слугини.

— Повикай ме — прошепна Егвийн, щом Мейдани се смъкна на колене до нея да ѝ помогне.

— Какво?!

— Повикай ме да ми дадеш указания — каза тихо Егвийн и хвърли поглед към Елайда, която все още бе обърната с гръб към тях. — Трябва да поговорим.

Беше възнамерявала да отбягва шпионките от Салидар, да остави Беонин да действа като нейна пратеничка. Но имаше твърде много въпроси. Защо Мейдани не беше избягала от Кулата? Какво крояха шпионките? Беше ли някоя от другите приета от Елайда и бита толкова като Мейдани?

Мейдани също хвърли поглед към Елайда, после към Егвийн.

— Може да не ми личи понякога, но аз все пък съм Айез Седай, момиче. Не можеш да ми заповядваш.

— Аз съм твоята Амирлин, Мейдани — каза Егвийн спокойно, докато изстискваше в една кана подгизналата от супа кърпа. — И за теб ще е най-добре да го запомниш. Освен ако не искаш Трите клетви да се заменят с оброк за вечна служба на Елайда.

Мейдани я погледна плахо, после се присви боязливо от пронизителните викове на Елайда за слугини. Горката. Явно бе преживяла тежки изпитания напоследък.

Егвийн сложи ръка на рамото ѝ.

— Елайда може да бъде свалена, Мейдани. Кулата ще бъде обединена отново. Ще се погрижа това да стане, но трябва да сме храбри. Повикай ме.

Мейдани вдигна очи и я изгледа.

— Как... как го правиш това? Казват, че те наказват по три, по четири пъти на ден, че между всяко наказание ти трябва Цяр, за да могат да те бият още. Как можеш да го понесеш?

— Понасям го, защото трябва — отвърна Егвийн и отпусна ръката си. — Така, както всички правим каквото трябва. Твоята служба тук да наблюдаваш Елайда е трудна, разбирам го, но знай, че работата ти се забелязва и одобрява.

Не знаеше дали Мейдани наистина е изпратена да шпионира Елайда, но винаги беше добре за една жена да мисли, че страданието ѝ е за добра цел. Казаното като че ли се оказа подходящо, защото Мейдани изправи рамене, окуражи се и кимна.

— Благодаря ти.

Елайда се връщаше зад трите си слугини.

— Повикай ме — отново заповяда Егвийн на Мейдани, шепнешком. — Аз съм една от малкото в тази Кула, която има добро оправдание да се движи между отсеците на различните Аджи. Мога да помогна да се изцери това, което беше прекършено, но ще ми трябва помощта ти.

Мейдани се поколеба, след това кимна.

— Добре.

— Ти! — сопна се Елайда и пристъпи към Егвийн. — Вън! И да кажеш на Силвиана да те напердаши така, както никога не е пердашила

жена преди! Искам да те накаже, после да те Изцери на място и отново да те набие! Върви!

Егвийн се изправи и даде кърпата на една от слугините. После тръгна към вратата.

— И не си мисли, че непохватността ти ще ти позволи да се измъкнеш от задълженията си — продължи зад нея Елайда. — Ще се върнеш тук и ще ме обслужиш на друга дата. И ако пак разлееш и една капка, ако изтървеш и една *трошица*, ще заповядам да те заключат в килия без прозорци и светлина за цяла неделя. Разбра ли?

Егвийн излезе. Тази жена... що за Айез Седай беше, да не може да наложи пълен контрол над емоциите си?

Но пък и самата тя бе изгубила контрол. Изобщо не биваше да си позволи да стигне дотам, че да разлее супата. Беше подценила колко възмутителна може да е Елайда, но това повече нямаше да се случи. Успокои се, като вдишваше и издишваше дълбоко. Гневът не ѝ помагаше. Не се вбесяваш на хора, които се е промъкнал в двора ти и ти яде кокошките. Просто слагаш капан. Гневът беше безсмислен.

С вмирисани още на пипер и подправки ръце, тя се отправи към най-долния етаж, към трапезарията на новачките до главната кухня. Беше работила често в тази кухня през последните девет дни — от всяка новачка се изискваше да дава наряд там. Миризмата — на пушек, на къкрещи супи и силни сапуни без аромати — ѝ беше много позната. Миризмите всъщност не бяха кой знае колко различни от тези в бащиния ѝ хан в Две реки.

Варосаното помещение беше празно, по масите нямаше никого, но на една имаше малък поднос, покрит с капак от котле да държи яденето топло. Там беше и възглавничката, оставена от новачките да омекоти коравата пейка. Егвийн се приближи, но както винаги пренебрегна възглавничката, макар да беше благодарна за жеста. Седна и вдигна капака. За жалост имаше само купа със същата кафеникава супа. И намек нямаше от печеното, соса и тънкия боб в масло, които допълваха храната на Елайда.

Все пак беше храна и стомахът на Егвийн бе благодарен за нея. Елайда не беше заповядала *незабавно* да отиде за наказание, тъй че заповедта на Силвиана беше първа по важност.

Започна да се храни кротко, съвсем сама. Супата наистина беше лютивата и имаше толкова пипер, на колкото и миришеше, но тя нямаше

нищо против. Всъщност си беше много добра. Бяха ѝ оставили и достатъчно хляб, макар и само крайшници. Общо взето не беше лошо ядене за човек, който си е мислил, че може да не получи нищо.

Хранеше се замислено, заслушана как Лейрас и слугините ѝ дрънчат с котли и мият в другата стая и изненадана колко спокойна се чувства. Беше се променила. Нещо в нея бе станало различно. Наблюдаването на Елайда, най-сетне сбъднатата среща с жената, която ѝ беше съперничка през всичките тези месеци, я бе принудила да погледне на това, което правеше, в нова светлина.

Беше си представяла, че ще подрони устоите на Елайда и ще наложи контрол над Бялата кула отвътре. Сега осъзнаваше, че изобщо не е нужно да подронва Елайда. Тя беше напълно способна да го направи сама. Ами че Егвийн можеше да си представи реакцията на Заседателките и главите на Аджите, когато Елайда обяви намерението си да промени Трите клетви!

Елайда рано или късно щеше да се катурне, със или без помощта на Егвийн. Дългът на Егвийн, като Амирлин, не беше да ускорява това падане... а да направи всичко, което е по силите ѝ, за да задържи Кулата и обитателките ѝ единни. Не можеха да си позволят да се цепят повече. Дългът ѝ бе да не допусне хаосът и разрухата да застрашат всички, да пресъгради Кулата. Докато отопваше купата с последния залък, осъзна, че трябва да направи *всичко*, което може, за да е сила за Сестрите в Кулата. Още повече че времето летеше. Какво правеше Ранд без наставничество? Кога щяха сеанчанците да нападнат на север? Трябваше да прекосят Андор, за да стигнат до Тар Валон, а каква разруха щеше да причини това? Разбира се, имаше време да укрепят Кулата, преди атаката да е дошла, но нямаше нито миг за губене.

Отнесе купата, подноса и капака в кухнята и ги изми, с което си спечели одобрителното кимване на яката Наставница на кухните, след това тръгна към кабинета на Силвиана. Трябваше да приключи с наказанието бързо. Все още имаше намерение да посети тази вечер Леане, както ѝ беше станало навик.

Почука, влезе и завари Силвиана на писалището — прелистваше дебел том на светлината на два сребърни светилника. Щом влезе, Силвиана отбеляза страницата с малка ивица червен плат и затвори

тома. На похабената корица пишеше: „Размисли за разгарящия се пламък“, история за издигането на различни Амирлин. Любопитно.

Егвийн седна на столчето пред писалището — без да трепне от жегналата я веднага остра болка в гърба — и заговори спокойно за вечерта, като пропусна факта, че беше разляла супата нарочно. Каза обаче, че станало, понеже Елайда заговорила за промяна в Трите клетви.

Силвиана като че ли доста се замисли над това.

— Е — отрони накрая, стана и взе ремъка, — щом Амирлин казва така.

— Да, така казвам — отвърна Егвийн, стана и вдигна полите и долната си риза.

Силвиана се поколеба, а след това пердахът започна. Странно, Егвийн не изпита желание да извика. Болеше я, разбира се, но просто не можеше да запищи. Колко нелепо бе наказанието!

Спомни си болката, която изпитваше, докато гледаше минаващите по коридорите Сестри, как се поглеждаха една друга със страх, подозрение и недоверие. Спомни си болката, докато сервираше на Елайда и трябваше да си държи езика зад зъбите. И си спомни пълния ужас от идеята всяка в Кулата да бъде обвързана с клетва да се подчинява на такава тиранка.

Спомни си съжалението към горката Мейдани. Никоя Сестра не заслужаваше да се отнасят с нея така. Затворът беше едно. Но да пребиеш една жена, да се подиграваш с нея, да ѝ намекваш за предстоящото изтезание? Беше непоносимо.

Всяко от тези неща беше болка вътре в нея, нож в гърдите, който пронизваше сърцето. Докато боят продължаваше, осъзна, че нищо, което направят с тялото ѝ, не може *изобщо* да се сравни с душевната болка, която изпитваше, докато гледаше как Бялата кула страда под властта на Елайда. Сравнен с тези вътрешни терзания боят беше нелеп.

И тя започна да се смее.

Не беше насилен смях. Не беше смях на непокорство. Беше смехът на неверието. На изумлението. Как можеше да си мислят, че боят ще реши каквото и да било? Беше нелепо!

Пердашенето спря. Егвийн се обърна. Разбира се, че не беше свършило!

Силвиана я гледаше с угрижена физиономия.

— Чедо? — попита тя. — Добре ли си?

— Съвсем добре съм.

— Ти... сигурна ли си? Как са мислите ти?

„Мисли си, че съм се прекършила под напрежението — осъзна Егвийн. — Бие ме, а аз се смея.“

— Мислите ми са добре — каза тя. — Не се смея, защото съм прекършена, Силвиана. Смея се, защото е нелепо да ме биеш.

Лицето на Наставничката помръкна.

— Не можеш ли да го разбереш? — попита Егвийн. — Не чувстваш ли болката? Агонията да гледаш как Кулата рухва около теб? Може ли каквото и да е бой да се сравни с това?

Силвиана не отвърна.

„Разбирам — помисли Егвийн. — Не осъзнавах какво всъщност правят айилките. Мислех си, че просто трябва да съм по-твърда и това ще ме научи да се смея на болката. Но изобщо не е твърдостта. Не твърдостта ме кара да се смея. Разбирането е.“

Да остави Кулата да пропадне, да позволи Айез Седай да се провалят — болката от това щеше да я унищожи. Трябваше да го спре, защото тя беше Амирлинският трон.

— Не мога да откажа да те наказвам — каза Силвиана. — Разбираш това.

— Разбира се — отвърна Егвийн. — Но моля те, напомни ми нещо. Какво беше онова, дето го каза за Шемерин? Защо Елайда ѝ смъкна шала накрая?

— Защото Шемерин го прие — отвърна Силвиана. — Отнесе се към себе си все едно, че *наистина е* изгубила шала. Не се бори за него.

— Аз няма да направя същата грешка, Силвиана. Елайда може да *каже* каквото си иска. Но това няма да промени същината ми, нито на която и да било от нас. Дори да се опита да промени Трите клетви, ще ги има тези, които ще се опълчат, които ще държат на правотата. И тъй, когато ме биеш, биеш Амирлинския трон. А това би трябвало да е достатъчно смешно, за да разсмива и двете ни.

Наказанието продължи и Егвийн прегърна болката, прие я в себе си, прецени, че е несъществена, и нетърпеливо зачака наказанието да свърши.

Имаше още много работа.

ГЛАВА 3

ПЪТИЩАТА НА ЧЕСТТА

Авиенда клечеше в тревата със сестрите си по копие и неколцина съгледвачи от Вярната кръв на билото на ниския хълм и гледаше бежанците долу. Жалка сган бяха тези домански влагоземци, със зацапаните им лица, които не бяха виждали шатра-потилня от месеци, и с измъчените им деца, твърде прегладнели, за да могат дори да заплачат. Едно унило муле теглеше единствената кола сред стотиците тътрещи се хора. Онова, което не бяха струпали във возилото, го носеха. Не че беше много — и едното, и другото. Мъкнеха се на север по трасе, което трудно можеше да се нарече път. Може би имаше село натам. Може би просто бягаха от несигурността на крайбрежните земи.

Хълмистият пейзаж беше гол, ако не се брояха малките групи дървета. Бежанците не бяха видели Авиенда и спътниците ѝ, въпреки че бяха на по-малко от сто крачки от тях. Тя изобщо не разбираше как може влагоземците да са толкова слепи. Не наблюдаваха ли, не забелязваха ли странности на хоризонта? Не можеха ли да схванат, че преминаването толкова близо до било на хълм просто привлича съгледвачи, които да ги дебнат? Трябваше да са подсигурили хълма със свои съгледвачи, преди да се доближат до него.

Все едно ли им беше? Авиенда потръпна. Как може на човек да му е *все едно*, че нечии очи го следят, очи, които може да са на мъж или на Дева, държаща копие? Толкова ли нетърпеливи бяха да се събудят от съня? Авиенда не се боеше от смъртта, но пък има много голяма разлика между това да прегърнеш смъртта и да я пожелаеш, нали?

„Градовете — помисли си тя. — Те са проблемът.“ Градовете бяха вмирисани, гноясали места, като рани, които никога не зарастват. Някои бяха по-добри от другите — Елейн беше свършила възхитителна работа с Кемлин, — но и най-добрите побираха твърде много хора и ги учеха да живеят удобно, като стоят на едно място. Ако онези бежанци долу бяха привикнали да пътуват и се бяха научили да

използват собствените си крака, вместо да разчитат на коне, както толкова често правеха влагоземците, тогава нямаше да им е толкова трудно да напускат градовете си. Сред айилците занаятчиите бяха обучени да се защитават сами, децата можеха да живеят дни наред из околностите и дори ковачите можеха да пропътуват бързо големи разстояния. Цяла септа можеше да се отпрати на път за час, понесли всичко, което имат, на гърбовете си.

Влагоземците бяха странни, несъмнено. Но все пак тя изпита жал към бежанците и това я изненада. Въпреки че не беше безсърдечна, дългът ѝ беше свързан с друго, с Ранд ал-Тор. Никаква причина нямаше да я боли сърцето за група влагоземци, които дори не познаваше. Но времето, преживяно с нейната първосестра, Елейн Траканд, я беше научило, че не всички влагоземци са меки и слаби. Повечето бяха обаче. Имаше *джи* в това да си грижлива към онези, които не могат сами да се грижат за себе си.

Докато наблюдаваше бежанците, Авиенда се опитваше да ги види така, както щеше да ги види Елейн, но все още ѝ беше трудно да разбере нейната форма на водачество. Не беше простото водачество на група Деви в набег — онова бе едновременно инстинктивно и ефикасно. Елейн нямаше да наблюдава тези бежанци за признаци за опасност или за скрити между тях войници. Елейн щеше да изпитва отговорност към тях, макар и да не бяха от собствения ѝ народ. Щеше да намери начин да им прати храна, може би да използва бойците си, за да осигурят безопасен район, където да се заселят — и с това да осигури мира на тази страна за себе си.

Някога Авиенда щеше да остави подобни мисли за главатари на кланове и Надзорници на покрива. Но вече не беше Дева и бе приела това. Тъй че вече живееше под друг покрив. Беше я срам, че толкова дълго се бе съпротивлявала на промяната.

Но това ѝ създаваше един проблем. Каква чест бе останала вече за нея? Вече не беше Дева, нито беше съвсем Мъдра. Цялата ѝ самоличност беше свързана с копията, *същността* ѝ бе всечена в стоманата им толкова сигурно, колкото въглеродът, който ги беше втвърдил. От дете беше отраснала с убедеността, че ще бъде Фар Дарейз Май. Всъщност при първата възможност се беше вляла в Девите. Горда беше с живота си и с живота на своите сестри на копието. Щеше да служи на своя клан и септа до деня, в който най-

сетне паднеше под копието, докато не изкапеше и последната ѝ вода върху сухата, напукана пръст на Триделната земя.

Но това тук не беше Триделната земя и тя беше чула някои алгай'д'сисвай да умуват дали айилците изобщо ще да се върнат там. Животът им се беше променил. Тя не вярваше на промяната. Промяната не можеш да я издебнеш, нито да я намушкаш. Промяната беше по-безшумна от всеки съгледвач, по-опасна от всеки убиец. Не, изобщо не ѝ вярваше, но щеше да я приеме. Щеше да научи прийоми на Елейн и как да мисли като вожд.

Щеше да намери чест в новия си живот. Все някак.

— Те не са заплаха — прошепна Хейрн, присвит с мъжете от Вярната кръв от другата страна на Девите.

Руарк наблюдаваше бежанците настръхнал.

— Мъртвите крачат по земята — заговори вождът на клана Таардад — и хора падат произволно под злото на Заслепителя на зрака, кръвта им е покварена като водата на лош кладенец. Тия там може да са бедни хора, побягнали от разрухата на войната. Или може да са нещо друго. Държим се на разстояние.

Авиенда гледаше все по-смаляващата се в далечината колона бежанци. Не мислеше, че Руарк е прав. Тези не бяха никакви призраци или чудовища. В тях винаги имаше нещо... нередно. Нещо, от което я полазваха тръпки, все едно че някой всеки момент ще я нападне.

Все пак Руарк беше благоразумен. Беше се научил да е предпазлив в Триделната земя, където и най-малката клонка може да те убие. Групата айилци се отдръпна от билото и се спусна в покритата с излиняла трева равнина. Макар и след толкова месеци, преживени във влажните земи, за Авиенда пейзажът все още изглеждаше странен. Дърветата тук бяха високи и с дълги клони, с твърде много пъпки по тях. Когато навлязоха в ивиците прежълтjала пролетна трева сред нападките зимни листа, всичко като че ли беше толкова пълно с вода, че тя почти очакваше стръковете и листата да се пръснат под ходилата ѝ. Знаеше, че според влагоземците тази пролет е започнала неестествено бавно, но земята все пак вече беше по-тучна, отколкото в отечеството ѝ.

В Триделната земя тази морава — с хълмовете, предлагащи наблюдателни позиции и укритие — щеше веднага да се заграби от някоя септа и да се стопанисва. Тук беше само един от хилядите

късове недокосната от човешка ръка земя. Вината отново бе в градовете. Най-близките бяха твърде далече от този район, за да е добро място за стопанство на влагоземец.

Осемте айилци бързо прегазиха тревите, придвижваха се бързо и скришом. Конете изобщо не можеха да се сравнят с човешките стъпала, а и тропотът от препускането им... Ужасни зверове — защо толкова настойчиво ги предпочитаха влагоземците? Объркващо. Авиенда изобщо не можеше да проумее как трябва да разсъждава вожд или кралица, но знаеше, че никога няма да може напълно да разбере влагоземците. Просто бяха твърде странни. Дори Ранд ал-Тор.

Особено Ранд ал-Тор. Усмихна се, щом си помисли за вгълбения, настойчив поглед в очите му. Спомни си мириса му — влагоземските сапуни, които миришеха на масло, примесено с онзи особено землист дъх, който си беше съвсем негов. Щеше да се омъжи за него. Беше толкова решена, колкото и Елейн в това отношение. След като вече бяха първосестри, можеха заедно да се омъжат за него, както се полагаше. Само че как можеше Авиенда да се омъжи тепърва? Честта ѝ беше в копията ѝ, но Ранд ал-Тор вече ги носеше на кръста си, набити и изковани в тока за колан, даден му от собствената ѝ ръка.

Веднъж ѝ бе предложил брак. Мъж да предлага брак! Поредният от многото странни влагоземски обичаи. Дори да пренебрегнеше странността му — да пренебрегнеше обидата, която предложението му бе донесло на Елейн, — тогава Авиенда изобщо не можеше да го приеме за свой съпруг. Не можеше ли да разбере той, че една жена трябва да донесе чест в брака? Какво можеше да предложи една жалка чирачка? Щеше ли той да иска да отиде при него като по-низша? Щеше да е пълен позор за нея!

Сигурно не беше разбрал. Не мислеше, че е жесток, просто беше глупав. Щеше да отиде при него, когато *тя* бе готова, и да положи брачния венец в нозете му. А не можеше да го направи, докато не узнае коя е.

Пътищата на джи-е-тох бяха сложни. Авиенда знаеше как да измери честта като Дева, но Мъдрите бяха съвсем различни същества. Беше си помислила, че печели някаква трошица чест в очите им. Бяха ѝ позволили например да прекара много време със своята първосестра в Кемлин. Но след това изведнъж Доринда и Надийр се бяха появили и я уведомиха, че пренебрегва обучението си. Сиппали я бяха като дете,

ослушващо се плахо извън шатрата потилня, и я повлякоха да се върне при другите в клана си, когато тръгнаха за Арад Доман.

А сега... а сега Мъдрите се държаха с нея с *по-малко* уважение, отколкото преди! Не ѝ предложиха никакво учене. По някакъв начин беше сгрешила в очите им. Стомахът ѝ се свиваше от това. Да се посрами пред Мъдрите бе почти толкова лошо, колкото да издаде страх пред толкова храбра като Елейн!

Засега Мъдрите ѝ бяха оставили малко чест, като ѝ позволиха да отслужи наказания, но тя преди всичко не знаеше *как* се беше посрамила. Питането щеше — разбира се — да ѝ донесе още повече срам. Докато не разплетеше проблема, не можеше да срещне своя тох. Още по-лошо, имаше реална опасност отново да допусне грешка. Докато не разреши този проблем, щеше да си остане чирачка и *изобщо* нямаше да може да донесе достоен брачен венец на Ранд ал-Тор.

Стисна зъби. Друга жена можеше и да заплаче, но каква полза щеше да ѝ донесе това? Каквато и да беше грешката ѝ, сама си я беше направила и дългът ѝ беше да я поправи. *Щеше* отново да намери чест и *щеше* да се омъжи за Ранд ал-Тор, преди той да загине в Последната битка.

А това означаваше, че каквото и да трябва да научи, трябва да го направи бързо. Много бързо.

Срещнаха се с друга група айилци, които чакаха на малка поляна сред борова горичка. Земята бе покрита с дебел килим нападали кафяви иглички, небето — накъсано от извисените стволоче. Групата беше малка по мерките на кланове и септи, едва сто души. В средата на поляната стояха четири Мъдри, всичките с кафяви вълнени поли и бели блузи. Авиенда носеше сходно облекло, в което вече се чувстваше толкова естествено, колкото и в кадин-сор някога. Разузнаващата група се разпадна, мъже и жени се запътиха към членовете на своите кланове и общества. Руарк тръгна към Мъдрите и Авиенда го последва.

Всяка от Мъдрите — Амис, Баир, Мелайне и Надийр — я погледна накриво. Баир, единствената айилка с групата, която не беше Таардад или Гошиен, бе пристигнала едва наскоро, може би за съгласуване с другите. Каквато и да беше причината, нито една от тях не изглеждаше доволна. Авиенда се поколеба. Ако напуснеше сега,

щеше ли да изглежда, че се опитва да избегне вниманието им? Смееше ли вместо това да остане и да си навлече още повече недоволство?

— Е? — обърна се Амис към Руарк. Макар да имаше бяла коса, Амис изглеждаше доста млада. В нейния случай не се дължеше на боравенето със Силата — косата ѝ бе започнала да посребрява още като дете.

— Беше както го описаха съгледвачите, утеха на сърцето ми — отвърна Руарк. — Нова окаяна група влагоземски бежанци. Не видях никаква скрита опасност в тях.

Мъдрите кимнаха все едно, че точно това бяха очаквали.

— Това е десетата бежанска група за по-малко от неделя — отрони състарената Баир. Воднистите ѝ сини очи гледаха умислено.

Руарк кимна.

— Има слухове за сеанчански нападения на пристанища на запад. Може би хората се придвижват навътре в сушата, за да избегнат набезите им. — Погледна Амис. — Тази страна кипи като вода, хвърлена на горещ камък. Клановете не са сигурни какво иска Ранд ал-Тор от тях.

— Той беше много ясен — вметна Баир. — Ще е доволен, ако вие и Добрайн Таборвин подсигурите Бандар Еваан, както помоли.

Руарк кимна.

— Но все пак намеренията му не са ясни. Помоли ни да възстановим реда. Значи ли това, че трябва да бъдем като влагоземска градска стража? Това не е място за айилци. Не трябва да завоюваме, тъй че не получаваме петината. И все пак това, което правим, много прилича на завоевание. Заповедите на Кар-а-карн може да са ясни, но все пак са объркващи. Има дарба в тази област според мен.

Баир се усмихна.

— Може би очаква да направим нещо с тези бежанци.

— А какво трябва да направим? — попита Амис и поклати глава. — Да не сме Шайдо и да се очаква да направим от влагоземците гай-шайн? — Тонът ѝ не остави съмнение какво мисли за Шайдо и за идеята да превърнат влагоземците в гай-шайн.

Авиенда кимна в съгласие. Както бе казал Руарк, Кар-а-карн ги бе изпратил в Арад Доман „да възстановят реда“. Но това беше влагоземско понятие. Айилците носеха своя ред със себе си. Войната означаваше хаос и боеве, вярно, но всеки айилец разбираше мястото си

и щеше да действа според мястото си. Малките деца разбираха от чест и тох и една твърдина щеше да продължи да съществува дори след като всички водачи и Мъдри бъдеха убити.

С влагоземците не беше така. Разбягваха се като гущери, пуснати върху камъните, без изобщо да се погрижат за продоволствие в бягството си. Щом водачите им се окажеха заети или вниманието им бъдеше отвлечено, започваше да властва разбойничество и хаос. Силните грабежа слабите и дори ковачите не бяха в безопасност.

Какво можеше Ранд ал-Тор да очаква да направят айилците по въпроса? Не можеха да научат цял народ на джи-е-тох. Ранд ал-Тор им беше казал да *избягват* избиването на домански войници. Но тези войници — често самите те покварени и превърнали се в разбойници — бяха част от проблема.

— Може би той ще обясни повече, когато пристигнем в онази негова къща чифлик — каза Мелайне и поклати глава. Слънчев лъч докосна червено-златистата ѝ коса. Бременността ѝ едва започваше да напират под блузата на Мъдра. — А ако не го направи, то за нас все пак ще е по-добре да сме тук, в Арад Доман, вместо да си губим времето в земята на дървоубийците.

— Както кажеш — отстъпи Руарк. — Да тръгваме тогава. Все още ни чака доста разстояние за бягане. — Отдръпна се настрани, за да поговори с Баел. Авиенда понечи да се отдели, но строгият поглед на Амис я накара да замръзне.

— Авиенда — каза суровата белокоса жена. — Колко Мъдри отидоха с Руарк да огледат тази бежанска колона?

— Николко, освен мен — призна Авиенда.

— О, ама ти да не би да си Мъдра вече? — попита Баир.

— Не — бързо отвърна Авиенда и се посрами още повече, като се изчерви. — Лошо се изразих.

— Тогава ще бъдеш наказана — заяви Баир. — Ти вече не си Дева, Авиенда. Не ти е мястото да разузнаваш. Тази задача е за други.

— Да, Мъдра — промълви Авиенда, навела очи. Не беше помислила, че отиването с Руарк ще ѝ донесе срам — виждала беше други Мъдри да изпълняват подобни задачи.

„Но аз не съм Мъдра — напомни си тя. — Аз съм само чирачка.“ Баир не беше казала, че Мъдра не може да разузнава. Само, че не е място за Авиенда. Ставаше дума за самата нея. И за онова, което бе

направила — или може би продължаваше да го прави, — за да предизвика Мъдрите.

Дали си мислеха, че се е размекнала, като е прекарвала толкова време с Елейн? Самата Авиенда се безпокоеше, че това е вярно. През онези дни в Кемлин бе започнала да открива, че я радват коприните и баните. Накрая съвсем вяло беше възразила, когато Елейн измисли повод да я облече в някакво непрактично и безсрамно облекло с вземо и дантела. Толкова по-добре, че бяха дошли да я вземат.

Последва призивът да поемат на път и облечените в кадин-сор мъже и жени затичаха на малки групи. Въпреки бухналите си поли Мъдрите се движеха също толкова леко като войниците. Амис докосна Авиенда по рамото и каза:

— Ще тичаш с мен, за да можем да обсъдим наказанието ти.

Така че Авиенда затича до Мъдрата. Такава скорост всеки айилец можеше да поддържа почти безкрайно. Групата ѝ, от Кемлин, се беше срещнала с Руарк, докато той се беше запътил от Бандар Еваан да се срещне с Ранд ал-Тор в западната част на страната. Добрайн Таборвин, кайриенец, все още поддържаше реда в столичния град, където, според сведенията, беше издирил член на доманския управителен съвет.

Групата айилци сигурно щеше да може да Пропътува през портал останалото разстояние. Но не беше далече — само няколко дни пеш — и бяха тръгнали достатъчно рано, за да стигнат в уговореното време, без да прибегват до Единствената сила. Руарк искаше да огледа лично околностите на чифлика, който Ранд ал-Тор използваше за своя база. Други части от Гошиен и Таардад Айил щяха да се присъединят към тях при базата с помощта на портали, ако се наложеше.

— Какво според тебе иска Кар-а-карн от нас тук в Арад Доман, Авиенда? — попита Амис.

Авиенда едва прикри мръщенето си. А наказанието ѝ?

— Искането е необичайно — отвърна тя. — Но Ранд ал-Тор има много странни идеи, дори за влагоземец. Това няма да е най-необичайната задача, която е отредил за нас.

— А това, че Руарк намира задачата за притеснителна?

— Съмнявам се вождът на клана да е притеснен — отвърна Авиенда. — Подозирам, че Руарк говори това, което е чул да казват други, просто го предава на Мъдрите. Няма желание да посрами други, като разкрие кои са споделили страховете си.

Амис кимна. Каква беше целта на тези въпроси? Тя би трябвало да се е сетила същото, разбира се. Защо ще пита Авиенда за съвет?

Потичаха известно време в мълчание, без никоя да спомене за наказанията. Простили ли ѝ бяха Мъдрите несъзнателната грешка? Нямаше да я опозорят по този начин, разбира се. Щяха да ѝ дадат време да помисли какво е направила, иначе срамът ѝ щеше да е непоносим. Можеше отново да сгреси, по-лошо дори.

Амис не издаде какво мисли. Беше била Дева някога, като Авиенда. Беше твърда дори за айилка.

— А самият ал-Тор? — попита Амис. — Какво мислиш за него?

— Обичам го — отвърна Авиенда.

— Не попитах Авиенда глупавото момиче — отрязва я Амис. — Попитах Авиенда Мъдрата.

— Той е човек с много товари — заговори Авиенда по-предпазливо. — Боя се, че прави много от тези товари по-тежки, отколкото трябва да са. Някога си мислех, че има само един начин да си силен, но се научих от своята първосестра, че греша. Ранд ал-Тор... не смятам, че го е научил все още. Безпокоя се, че бърка твърдостта със силата.

Амис отново кимна, сякаш одобрително. Някакво изпитване ли бяха тези въпроси?

— Би ли се омъжила за него? — попита Амис.

„Нали уж говорехме не за «глупавото момиче» Авиенда“ — помисли си тя, но не го изрече, разбира се. Подобни неща не можеше да се кажат на Амис.

— Аз *ще* се омъжа за него — заяви тя. Тонът ѝ спечели учудения поглед на Амис, но Авиенда го издържа. Всяка Мъдра, изразила се погрешно, заслужаваше да бъде поправена.

— А влагоземката Мин Фаршоу? — попита Амис. — Тя очевидно го обича. Какво ще направиш с нея?

— Тя е моя грижа — отвърна Авиенда. — Ще го уредим някак. Говорила съм с Мин Фаршоу и вярвам, че лесно ще се сработим с нея.

— И с нея ли се каниш да станеш първосестра? — попита Амис с насмешка. Много лека, но насмешка.

— Ще постигнем споразумение, Мъдра.

— А ако не можете?

— Ще го постигнем — заяви твърдо Авиенда.

— А как можеш да си толкова сигурна?

Авиенда се поколеба. Отчасти ѝ се искаше да отвърне на този въпрос с пълно мълчание, да мине бежешком през голите храсти и да не отговори на Амис. Но беше само чирачка и макар да не можеше да бъде принуждавана да говори, знаеше, че Амис ще продължи да я притиска, докато не изтръгне отговора. Надяваше се това да не предизвика твърде много тох от отговора ѝ.

— Знаете ли за виденията на жената Мин? — попита тя.

Амис кимна.

— Едно от тези видения разказва за Ранд ал-Тор и трите жени, които той ще обича. А друго разказва за моите деца от Кар-а-карн.

Нищо повече не каза, а и Амис не настоя. Беше достатъчно. И двете знаеха, че човек може по-лесно да намери Каменно куче, което да отстъпи, отколкото видение на Мин, оказало се погрешно.

От една страна, беше добре да знае, че Ранд ал-Тор ще е неин, макар и да трябваше да го дели. Не изпитваше негодувание към Елейн, разбира се, но Мин... е, Авиенда всъщност не я познаваше. Все едно, видението носеше утеха. Но също така беше тягостно. Авиенда обичаше Ранд ал-Тор, защото *тя* го беше избрала, не защото ѝ беше предопределено. Разбира се, видението на Мин не гарантираше, че Авиенда всъщност ще може да се омъжи за Ранд, тъй че може би се бе изразила погрешно пред Амис. Да, той щеше да обича три жени и три жени щяха да го обичат, но щеше ли Авиенда да намери начин да се омъжи за него?

Не, бъдещето не беше сигурно и по някаква причина това ѝ донесе утеха. Може би трябваше да се безпокои, но не изпитваше безпокойство. Щеше да си върне честта и след това щеше да се омъжи за Ранд ал-Тор. Може би той щеше да умре скоро след това, но може би щеше да последва някоя засада и тя да падне от стрела в същия ден. Притеснението не решаваше нищо.

Тох обаче беше друга работа.

— Грешно се изразих, Мъдра — каза Авиенда. — Намекнах, че според видението ще се омъжа за Ранд ал-Тор. Това не е вярно. Ние трите ще го обичаме и макар това да предполага женитба, не го зная със сигурност.

Амис кимна. Нямахме никакъв тох. Авиенда се беше поправила достатъчно бързо. Това беше добре. Нямахме да добави още срам към

онова, което вече си бе заслужила.

— Много добре — каза Амис, гледаше право напред. — Сега да обсъдим днешното ти наказание.

Авиенда се поотпусна. Значи все още имаше време да открие какво е сгрешила. Влагоземците често като че ли се объркваха от айилските порядки с наказанието, но влагоземците не разбираха много от честта. Честта не идваше от това, че те наказват, а от *приемането* на наказание и убеждението, че то възстановява честта. Това беше душата на тох — доброволното самоунижение, за да възстановиш онова, което е било изгубено. За нея беше странно, че влагоземците не могат да го разберат. Всъщност странното беше, че те не следваха джи-е-тох инстинктивно. Защото какво е животът без чест?

Амис, съвсем правилно, нямаше да ѝ каже какво е сгрешила. Тя обаче нямаше да постигне успех, като търси отговора сама, и щеше да ѝ донесе по-малко срам, ако го откриеше в разговор.

— Да — заговори Авиенда предпазливо. — Трябва да бъда наказана. Времето, което прекарах в Кемлин, ме застраши да стана слаба.

— Не си по-слаба, отколкото беше, докато носеше копията, момиче — изсумтя Амис. — Дори си станала малко по-силна според мен. Времето ти с твоята първосестра беше важно за теб.

Значи не беше това. Когато Доринда и Надийр бяха дошли да я вземат, бяха казали, че трябва да продължи обучението си като чирачка. Но в същото време, откакто айилците бяха тръгнали за Арад Доман, не ѝ бяха давали никакви уроци. Назначаваха я да носи вода, да кърпи шалове и да поднася чай. Даваха ѝ всевъзможни наказания с малко обяснение какво е сгрешила. А когато направеше нещо очевидно — например да отиде на разузнаване, след като не би трябвало, — суровостта на наказанието винаги беше по-голяма, отколкото заслужаваше нарушението.

Беше почти все едно, че това, което Мъдрите искаха тя да научи, е *самото наказание*, но не можеше да е това. Тя не беше никаква влагоземка, та да трябва да бъде учена на пътищата на честта. Каква полза можеше да има от постоянното и необяснено наказание, освен да я предупреди за някакво тежко прегрешение, което е направила?

Амис посегна и отвърза нещо, което висеше на кръста ѝ. Вълнена торбичка, голяма колкото юмрук.

— Решихме — заговори тя, — че сме били твърде небрежни с обучението ти. Времето е ценно и няма вече място за деликатност.

Авиенда прикри изненадата си. Досегашните ѝ наказания да са били *деликатни*?

— Така че — продължи Амис и ѝ подаде торбичката — сега ще вземеш това. Вътре има семена. Някои са черни, други са кафяви, други — бели. Тази вечер, преди да заспим, ще отделиш цветовете, после ще преброиш колко са от всеки цвят. Ако сгрешиш, ще ги смесим и ще започнеш отново.

Авиенда неволно зяпна и едва не се препъна. Носенето на вода беше необходима работа. Кърпенето на дрехи беше необходима работа. Готвенето беше работа, особено след като с малката авангардна група не бяха взети никакви гай-шайн.

Но това... това беше *безполезна* работа! Беше не само неважна, беше безсмислена. Беше от наказанията, запазени само за най-упоритите или най-неприличните хора. Беше почти... почти все едно, че Мъдрите я наричаха да'цанг!

— Очи на Заслепителя на зрака — прошепна тя, докато се мъчеше да не се препъне. — Какво съм *направила*?

Амис само я изгледа и Авиенда извърна поглед. И двете знаеха, че тя всъщност не иска отговор на този въпрос. Взе мълчаливо торбичката. Най-унизителното наказание, което ѝ бяха налагали.

Амис се отдели от нея и затича с другите Мъдри. Авиенда се отърси от вцепенението си и решимостта ѝ се върна. Грешката ѝ явно бе по-дълбока, отколкото си беше мислила. Наказанието на Амис беше знак за това, намек.

Отвори торбичката. Вътре имаше три празни торбички от алгоде, за да събере в тях различните семена — хиляди мънички семенца. Това наказание бе замислено да бъде *видяно*, замислено да ѝ донесе срам. Каквото и да беше *направила*, беше оскърбително не просто за Мъдрите, а за всички около нея, дори те — като самата Авиенда — да не го знаеха.

Кое то всъщност означаваше само, че трябва да е още по-твърда.

ГЛАВА 4

СВЕЧЕРЯВАНЕ

Гавин гледаше как слънцето прогаря облаците на запад до смърт с последните си гаснещи лъчи. Мъгла от вечен сумрак държеше самото слънце забулено. Също както скриваше звездите от погледа му нощем. Днес облаците бяха неестествено високо. Често пъти върхът на Драконова планина оставаше скрит в облачни дни, но тази гъста сива мъгла бе толкова високо, че през повечето време едва докосваше разядения, прекършен връх.

— Хайде да ги ударим — изшепна Джисао, присвит до Гавин на билото на хълма.

Гавин извърна очи от залеза и загледа селцето долу. Трябваше да е затихнало, освен може би някой стопанин да проверява стоката си, преди да се е прибрал. Трябваше да е притъмняло и само тук-там в прозорците да горят свещи, докато хората довършват вечерята си.

Но не беше тъмно. Не беше тихо. Селото беше огряно от разпалени факли, понесени от десетина яки мъже. На тази светлина от факлите и на светлината на изтляващото слънце можеше да различи, че всички са облечени в невзрачна униформа в кафяво и черно. Не можеше да види тризвездния знак на униформите им, но знаеше, че е там.

Последните закъснели се измъкваха от домовете си уплашени и притеснени и се събираха с другите на препълнения с хора площад. Посрещаха с неохота въоръжената сила. Жените притискаха децата до себе си, мъжете държаха главите си чинно наведени. „Не искаме неприятности“ — говореха стойките им. Несъмнено бяха чули от другите села, че тези нашественици се държат почтено. Войниците плащаха стоките, които взимаха, а младите мъже не бяха притискани да служат — макар че не ги връщаха също така. Доста странна нашественическа армия, наистина. Само че Гавин знаеше какво си мислят хората. Тази армия се водеше от Айез Седай, а кой може да каже какво е странно или нормално, когато са замесени Айез Седай?

Точно с този патрул нямаше Сестри, слава на Светлината. Войниците вежливо, но строго строиха селяните в редици. След това двама влязоха във всяка къща и плевник, за да огледат. Нищо не взимаха и нищо не чупеха. Всичко бе много изрядно и добронамерено. Гавин само дето не чу как офицерът се извинява на селския кмет.

— Гавин? — попита Джисао. — Преброих само десетима. Ако пратим отделението на Родик да подходи от север, ще ги отрежем от двете страни и ще ги смажем. Вече става достатъчно тъмно и няма да ни видят, че се приближаваме. Можем да ги разбием, без дори да запотим конете.

— А селяните? — попита Гавин. — Долу има деца.

— Това не ни е спирало друг път.

— Другите пъти беше различно — отвърна Гавин и поклати глава. — Последните три села, където претърсиха, сочат право към Дорлан. Ако тази група изчезне, следващата ще се зачуди какво е било онова, което за малко са щели да разкрият. Ще привлечем вниманието на цялата армия в тази посока.

— Но...

— Не — каза тихо Гавин. — Трябва да знаем кога да се отдръпнем, Джисао.

— Значи бихме целия този път за нищо.

— Бихме целия този път заради възможност — отвърна Гавин и се отдръпна от билото. — А след като вече огледах тази възможност, няма да я използваме. Само глупак пуска стрелата си просто защото е видял птица пред себе си.

— Че защо да не пуснеш стрела, ако е точно пред тебе?

— Защото понякога плячката не си струва стрелата — отвърна Гавин. — Хайде.

Долу в тъмното, със заслонени фенери, ги чакаха неколцина от същите тези мъже, които търсеха войниците в селото. Гарет Брин сигурно се беше ядосал, когато бе научил, че някъде наблизо се крие ударна сила. Опитал се беше да я премахне, но околността близо до Тар Валон беше обилно осеяна със села, гори и скътани клисури, които можеха да скрият малък подвижен отряд за набези. Дотук Гавин беше успял да опази своите Младоци невидими, докато извършваше по някой рейд или устройваше засади на силите на Брин. Нищо повече не

можеше да направи човек само с триста души обаче. Особено когато е изправен срещу един от петимата Велики капитани.

„Нима ми е предопределено да се сражавам срещу всеки, който е бил мой учител?“ Гавин хвана юздите на коня си и даде мълчаливо команда за оттегляне — вдигна дясната си ръка и рязко посочи в обратна посока от селото. Мъжете тръгнаха без възражения, пеша, повели животните, та оттеглянето им да е тихо и безопасно.

Мислите му се върнаха към смъртта на Хамар и Кулин. Самият Брин го беше учил, че бойното поле понякога неочаквано превръща съюзници във врагове. Гавин се беше сражавал с бивши свои учители и беше победил. Толкова.

Отскоро обаче го беше обзела решимост да изкопае трупове им и да ги отнесе. Защо сега, след толкова време?

Подозираше, че чувството му за вина има нещо общо с това, че се налага да се изправи срещу Брин, първия си и най-влиятелен учител във военното дело. Гавин поклати глава и подръпна юздите на Претендент. Държеше хората си далече от пътя, за да не би съгледвачите на Брин да са поставили наблюдатели. Петдесетимата мъже около него крачеха тихо, конските копита почти не издаваха звук в рохкавата пролетна пръст.

Брин сто на сто се беше изненадал от появата на ударна сила, нападаща предните му конни отряди, но Гавин беше също толкова изненадан, когато видя трите звезди на униформите на мъжете, които беше убил. Как враговете на Бялата кула бяха привлекли на своя страна най-великия военен ум в цял Андор? И най-вече — какво търсеше капитан-генералът на Гвардията на кралицата тук, да се бие с група бунтовнички Айез Седай? Трябваше да е в Кемлин и да пази Елейн.

Слава на Светлината, че Елейн *все пак* беше пристигнала в Андор. Не беше възможно да е все още с бунтовничките. Не и след като отечеството се нуждаеше от своята кралица. Дългът ѝ към Андор натежаваше над дълга ѝ към Бялата кула.

„А твоят дълг, Гавин Траканд?“

Не беше сигурен дали му е останал дълг — или чест. Може би гузната му съвест за Хамар, кошмарите му за война и смърт при Думайски кладенци се дължаха на бавното осъзнаване, че може да се е обвързал с грешната страна. Предаността му беше към Елейн и

Егвийн. Защо тогава продължаваше да води битка, която не го интересуваше, защо помагаше на страна, която — ако съдеше по всичко — беше *противопоставена* на избраната от Елейн и Егвийн?

„Те са само Посветени — каза си. — Елейн и Егвийн не избраха тази страна — те просто правят каквото им е заповядано да правят!“ Но нещата, които Егвийн му беше казала преди всичките тези месеци, още в Кайриен, подсказваха, че е взела решението си съзнателно.

Беше избрала страна. Хамар беше избрал страна. Гарет Брин също беше избрал страна. Но Гавин продължаваше да иска да бъде на *двете* страни. Разделението го разкъсваше.

На един час път от селото даде заповед да се качат на конете и да излязат на пътя. Надяваше се, че съгледвачите на Брин няма да помислят да претърсят района толкова далече. Ако го направеха обаче, нямаше начин да не забележат следата, оставена от петдесет коня. Е, това нямаше как да се избегне. Най-доброто в момента бе да стигнат твърд терен, където следите от преминаването им нямаше да личат. Две двойки войници препуснаха напред, други две се задържаха назад да пазят. Останалите продължиха да мълчат, въпреки че копитата на конете затупаха по земята в здрав галоп. Никой не попита защо се оттеглят, макар Гавин да знаеше, че се чудят също като Джисао.

Бяха добри мъже. Може би прекалено добри.

Раджар доближи коня си до Гавин. Само допреди няколко месеца Раджар беше още момче. Но сега Гавин не можеше да мисли за него друго, освен като за войник. Ветеран. Някои бойци трупат опит с години. Други — с месеци, докато гледат как приятелите им умират.

Гавин погледна небето. Не видя звездите. Криеха лицата си зад облаците. Също като айилци зад черните була.

— Къде сбъркахме, Раджар? — попита той, докато препускаха.

— Сбъркахме ли, лорд Гавин? — попита Раджар. — Не знам да сме сбъркали в нещо. Не можем да знаем кои села ще реши да претърси патрулът или че няма да обърнат по Коларския път, както се надявахте. Някои от хората може да са объркани, но беше правилно да се оттеглим.

— Не говоря за набега — каза Гавин и поклати глава. — Говоря за цялата тази проклетата ситуация. Ти не трябваше да тръгваш на набези по обози и да си губиш времето в избиване на съгледвачи.

Трябваше вече да си станал Стражник на някоя новоизлюпена Айез Седай. — „А аз трябваше да съм в Кемлин, с Елейн.“

— Колелото лъкатуши така, както пожелае — отрони младежът.

— Е, нас ни излъкатуши в дупка — промърмори Гавин и отново погледна към облачното небе. — А Елайда май не гори от желание да ни измъкне от нея.

Раджар го погледна с укор.

— Методите на Бялата кула са си нейни, лорд Гавин, както и мотивите ѝ. Не е наша работа да ги оспорваме. Каква полза от Стражник, който оспорва заповедите на своята Айез Седай? Добър начин и двамата да бъдат убити, това е.

„Ти не си Стражник, Раджар. Това е проблемът!“ Гавин обаче си замълча. Никой от останалите Младоци като че ли не се измъчваше от тези въпроси. За тях светът беше много по-прост. Човек прави каквото Бялата кула и Амирлинският трон заповядат. Все едно дали тези заповеди като че ли са замислени да те убият.

Триста младоци срещу сила от над петдесет хиляди калени войници, командвани от самия Гарет Брин? Волята на Амирлин или не, това беше гибелен капан. Единствената причина Младоците все още да са оцелели бе, че Гавин познаваше добре прийомите на своя учител. Знаеше къде Брин ще прати патрули и съгледвачи и знаеше как да избегне схемите му на претърсване.

И все пак си беше напразно усилие. Гавин не разполагаше с нужния брой бойци за ударна сила, особено след като Брин се бе окопал. Освен това налице беше забележителният факт с пълната липса на снабдителна линия за армията. Как получаваха храна? Изкупуваха продоволствие от околните села, но то съвсем не беше достатъчно, за да се изхранват. Възможно ли беше просто да са си донесли всичко, което им трябва, и в същото време да са се придвижили достатъчно бързо, за да се появят изненадващо посред зима?

Атаките на Гавин бяха почти безсмислени. Това бе достатъчно, за да накара човек да си помисли, че Амирлин просто иска да премахне него и другите Младоци. Преди Думайски кладенци Гавин бе подозирал, че е това. Сега се убеждаваше. „Но въпреки това продължаваш да изпълняваш заповедите ѝ.“

Поклати глава. Съгледвачите на Брин се приближаваха опасно към базата му, а той не можеше да рискува да убие още от тях, без да се издаде. Време беше да тръгне обратно към Дорлан. Може би Айез Седай щяха да му дадат съвет как да постъпи.

„Светлина, да можех поне да видя звездите“ — помисли си.

ГЛАВА 5

ПРИКАЗКА ЗА КРЪВ

Ранд крачеше по отгъпканата морава на имението. Знамената плющяха, шатрите бяха изпънати в редици, конете цвилеха на коневръзите. Из въздуха се носеха миризмите на добре устроен военен лагер: пушекът и ароматът от къкрещите котли с яхния бе много посилен от случайния лъх на конски тор или неизмитото тяло.

Хората на Башийр поддържаха спретнат лагер, улигани в стотиците си дребни задачи, които позволяват на една войска да функционира добре: точене на мечове, смазване на кожена сбруя, кърпене на седла, носене на вода от потока. Някои упражняваха атаки с пики в другия край на моравата, отляво, в пространството между редиците шатри и голите дървета край потока. Тренировките не само поддържаха уменията им, но упражняваха и конете.

Както винаги, след Ранд се точеше върволица придружители. Девите бяха охраната му, а айилците бдително следяха с погледи салдейските войници. До него имаше няколко Айез Седай. Е, те вече винаги бяха край него. В Шарката нямаше място за някогашното му настояване всички Айез Седай да се държат на ръка разстояние. Шарката тъчеше, както тя пожелаеше, а опитът бе показал, че Ранд се нуждае от тези Айез Седай. Какво искаше вече нямаше значение и той добре разбираше това.

Не беше особена утеха, че много от тези Айез Седай бяха положили клетва за вяност към него. Всички знаеха, че Айез Седай изпълняват клетвите си по свой начин и сами решават какво изисква тяхната „вяност“.

Елза. Пенфел — една от придружаващите го днес — беше от заклетите се. Беше от Зелената Аджа и лицето ѝ можеше да се сметне за хубаво, стига човек да не забележеше липсата на възраст, която я отличаваше като Айез Седай. Беше приятна като за Айез Седай, въпреки че бе помогнала в пленяването на Ранд и затварянето му в сандъка.

Луз Терин изръмжа някъде в главата му.

Онова беше минало. Елза се беше заклела и това бе достатъчно, за да позволи на Ранд да я използва. Другата, която го придружаваше днес, беше по-малко предсказуема. Беше от свитата на Кацуан. Кореле Ховиан — Жълта със стройна фигура, сини очи, тъмна черна коса и неизменна усмивка — не беше положила никакви клетви да прави каквото ѝ се нареди. И все пак той се изкушаваше да ѝ се довери, тъй като някога бе спасила живота му. Беше оцелял само благодарение на нея, Самицу и Деймир Флин. Едната от двете рани на хълбока му — подарък от прокълнатата кама на Падан Фейн — още му напомняше за този ден. Постоянната болка от забиращото зло се наслагваше върху също толкова болезнената по-стара рана отдолу, онази, която бе получил в битката си с Ишамаел преди толкова време.

Скоро тези рани — а може би само едната — щяха да пролеят кръвта му по скалите на Шайол Гул. Не беше сигурен само дали те ще го убият, или не. При толкова многото и различни фактори, надпреварващи се да отнемат живота му, дори Мат нямаше да знае на какво ще е най-добре да заложи.

Щом Ранд си помисли за Мат, в полезрението му се завихриха цветовете и се сляха в образа на жилав мъж с кафяви очи и с шапка с широка периферия, който хвърляше зарове пред малка тълпа гледащи го войници. Беше се ухилил и сякаш се стремеше да се изтъкне, което не беше необичайно за него, макар да не се виждаха монети, които да сменят притежателя си.

Виденията идваха всеки път, когато си помислеше за Мат или за Перин, и Ранд беше престанал да ги пренебрегва. Не знаеше какво кара образите да се появяват. Може би беше заради неговата същност на тавирен, съчетаваща се с другите двама тавирен от родното му село. Каквото и да беше, той го използваше. Просто поредният инструмент. Мат като че ли все още беше с Бандата, но вече не на стан в гориста местност. Трудно беше да се разбере от ъгъла, но като че ли се намираще някъде извън град. Най-малкото наблизко се виждаше широк път. Ранд от доста време не беше виждал малката смугла жена с Мат. Коя беше тя? Къде беше отишла?

Видението угасна. Дано само Мат скоро да дойдеше. Щеше да му потрябва с тактическите си умения в Шайол Гул.

Един от интендантите на Башийр — мъж с гъсти мустаци, криви крака и набито тяло — забърза към Ранд, но той му махна да се отдръпне. Не беше в настроение да слуша доклади в момента. Интендантът отдаде чест и се оттегли моментално. Преди време Ранд може би щеше да се изненада колко бързо му се подчиняват, но вече не. Редно е войниците да се подчиняват. Ранд беше крал, макар в момента да не носеше Короната от мечове.

Излезе от лагера и подмина недовършения земен вал. Боровете продължаваха надолу по полегатия склон. Леко вдясно, закътан сред малка група дървета, беше теренът за Пътуването, четвъртит отсек земя, заграден с въжета, за да осигури безопасно местоположение на порталите.

Един от тях в момента висеше във въздуха — отвор към друго място. През него се провираха хора и излизаха на осянатата с шишарки трева. Ранд успя да види сплитовете, от които бе съставен порталът. Този бе сътворен със сайдин.

Повечето в групата носеха пъстрото облекло на Морския народ — мъжете гологърди въпреки студа на пролетния въздух, жените — с широки ярки блузи. Всички носеха широки панталони и всички имаха обеци на ушите и носовете — сложността на накитите издаваше ранга на всеки.

Един от войниците, които охраняваха терена за Пътуването, се приближи към Ранд със запечатано писмо. Сигурно бе пратено чрез Аша'ман от някой от хората му на изток. Щом го отвори, видя, че е от Дарлин, краля на Тайрен. Ранд го беше оставил със заповед да събере армия и да я подготвя за поход в Арад Доман. Събирането беше приключило вече от доста време и Дарлин питаше — за пореден път — какви ще са заповедите му по-натам. Никой ли не можеше просто да прави каквото му се каже?

— Пратете вестоносец — каза Ранд на войника и нервно прибра писмото. — Дарлин да продължи с набора. Искам да запише всеки тайренец, годен да държи меч, и или да го обучи за бой, или да го прати на работа в ковачниците. Последната битка е близо. Много близо.

— Слушам, милорд Дракон — отвърна войникът и отдаде чест.

— Кажете му, че ще пратя Аша'ман, когато поискам да тръгне — добави Ранд. — Все още смятам да го използвам в Арад Доман, но

първо трябва да видя какво са открили айилците.

Войникът пак отдаде чест и тръгна. Ранд се обърна към Морския народ. Една жена пристъпи към него.

— Корамуур. — Беше Харайн, чаровна жена на средна възраст вече, с бели кичури в косата. Блузата ѝ беше яркосиня, достатъчно ярка, за да впечатли и Калайджия, и носеше впечатляващи пет пръстена на всяко ухо, както и златна верижка от носа с нанизани на нея златни медальончета.

— Не очаквах да дойдеш да ни посрещнеш лично — продължи Харайн.

— Имам към теб въпроси, които не могат да чакат.

Харайн се стъписа. Беше посланичка на Морския народ при Корамуур, тяхното име за Ранд. Бяха ядосани на Ранд заради неделите, които беше прекарал без пазачка от Морския народ — беше обещал да държи при себе си една непрекъснато, — и въпреки това Логаин бе споменал за колебанието им да върнат Харайн. Защо беше това? Дали беше получила по-висок ранг, който да я прави твърде важна, за да служи на него? *Можеше* ли някой да е твърде важен, за да служи на Корамуур? Много неща около Морския народ не му бяха ясни.

— Ще отговоря, ако мога — отвърна Харайн предпазливо. Зад нея носачи прехвърляха останалите ѝ вещи през портала. Флин стоеше от другата страна и го задържаше отворен.

— Добре — каза Ранд и закричи напред-назад пред нея, докато говореше. Понякога се чувстваше толкова уморен — уморен почти до костите, — че знаеше, че трябва да не спира да се движи. Изобщо да не спира. Спреше ли, враговете му щяха да го намерят. Или това, или собственото му изтощение, душевно, както и физическо, щеше да го смаже.

— Кажи ми следното — настоя той, докато крачеше. — Къде са корабите, които ми бяха обещани? Хората на Доман гладуват, докато зърното на изток гние. Логаин каза, че сте се съгласили с исканията ми, но не съм видял нищо от корабите ви. Вече няколко седмици!

— Нашите кораби са бързи — заговори тя сприхаво, — но и разстоянията са дълги, а и трябва да минаваме през води, контролирани от Сеанчан. Патрулите на нашествениците са изключително усърдни и нашите кораби в няколко случая бяха принудени да обръщат и да бягат. Нима очакваше, че ще можем да ти

докараме храната мигновено? Може би удобството на тези портали те е направило нетърпелив, Корамуур. Ние трябва да се съобразяваме с реалностите на корабоплаването и войната, та дори ти да не го правиш.

Тонът ѝ намекваше, че в този случай *той* трябва да се съобразява с реалностите.

— Искам резултати — каза Ранд и поклати глава. — Искам да няма забавяния. Знам, че не обичате да ви принуждават за нищо, но няма да търпя забавяне, за да ми доказвате свободомислието си. Хора умират заради бавенето ви.

Харайн го изгледа все едно я е ударил през лицето.

— Разбира се, Корамуур не намеква, че не искаме да спазим Сделката си.

Морският народ бяха упорити и горди, а Надзорниците на вълните — повече от всички. Бяха като цяла пасмина Айез Седай. Ранд се поколеба. „Не бива да я обиждам само защото съм изнервен заради други неща.“

— Не — заяви той. — Не намеквам това. Кажете ми, Харайн, много ли беше наказана заради участието си в споразумението ни?

— Увесиха ме за глезените и ме биха с камшик, докато не можех да пицця повече. — Щом думите излязоха от устата ѝ, очите ѝ се разшириха от изненада. Често, повлияни от естеството му на тавирен, хората казваха неща, които нямаха намерение да признават.

— Толкова сурово? — попита Ранд, искрено изненадан.

— Не беше толкова зле, колкото можеше да бъде. Запазвам си положението на Надзорница на вълните на моя клан.

Но беше явно, че е изгубила много достойнство, че е накърнила тох, или както там проклетият Морски народ наричаше честта. Дори когато го нямаше, Ранд причиняваше болка и страдание!

— Радвам се, че се върна — промълви той. Без усмивка, но с помек тон. Това бе най-доброто, което можеше да направи. — Впечатлен съм от благоразумието ти, Харайн.

Тя кимна благодарно.

— Ще спазим своята Сделка, Корамуур. Не бива да се опасяваш.

Той се сети още нещо, един от въпросите, за които всъщност бе дошъл да я попита.

— Харайн. Искам да ти задам един деликатен въпрос за твоя народ.

— Ами... Задай го — отвърна тя предпазливо.

— Как Морският народ постъпва с мъже, които могат да преливат?

Тя се поколеба.

— Обвързаните с брега не е нужно да знаят това.

Ранд я погледна в очите.

— Ако се съ согласиш да ми отговориш, в замяна аз също ще отговоря на твой въпрос.

Най-добрият начин да се разбереш с Ата-ан Миере беше не с натиск или с насилие, а да предложиш сделка. Тя помълча.

— Ако отговориш на два мои въпроса, ще отговоря на твоя.

— Само на един въпрос, Харайн — каза той и вдигна пръст. — Но обещавам да отговоря толкова искрено, колкото мога. Сделката е честна и ти го знаеш. Точно сега нямам много търпение.

Харайн потупа устните си с пръсти.

— Имаме сделка тогава, под Светлината.

— Имаме — каза Ранд. — Под Светлината. Първо моят въпрос.

— На мъжете, които могат да преливат, им се дава избор — каза Харайн. — Могат или да скочат от носа на кораба си с камък, вързан за краката им, или да бъдат оставени на гол остров без храна и вода. Второто се смята за по-срамен вариант, но някои го приемат, за да поживеят още малко.

Не беше много по-различно от това, което собственият му народ правеше с опитомяването на мъже, честно казано.

— Сайдин вече е пречистен — каза той. — Тази практика трябва да спре.

Тя присви устни и го изгледа.

— Твоят... човек говори за това, Корамуур. За някои е трудно да го приемат.

— Вярно е — каза той твърдо.

— Не се съмнявам, че ти го вярваш.

Ранд стисна зъби и едва сдържа гнева си. *Беше* премахнал покварата! Той, Ранд ал-Тор, бе извършил подвиг, равен на когото не беше виждан от Приказния век. А как се приемаше това? С подозрение и съмнение. Повечето допускаха, че полудява и че му се привижда „прочистване“, каквото всъщност изобщо не е имало.

На мъжете, които можеха да преливат, винаги се бе гледало с недоверие. И все пак точно те можеха да потвърдят казаното от Ранд! Беше си представял радост и възхищение при победата, но, от друга страна, трябваше да очаква точно това. Макар в древността мъжете Айез Седай да бяха почитани като равните им в дарбата жени, това бе минало. Далечно минало. Дните на Джорлен Корбесан бяха забравени. Хората помнеха единствено Разрушението и Лудостта.

Мразеха боравещите със Силата мъже. И все пак с това, че следваха Ранд, служеха на един от тях. Нима не виждаха противоречието? Как можеше да ги убеди, че вече няма никаква причина да убиват мъже, които могат да докосват Единствената сила? Те му *трябваша!* Та нали сред същите тези мъже, които Морският народ хвърляше в океана, можеше да съществува друг Джорлен Корбесан!

Замръзна. Джорлен Корбесан бе един от най-надарените Айез Седай преди Разрушението, мъж, сътворил някои от най-удивителните тер-ангреали, които Ранд беше виждал. Само дето Ранд *не беше* ги виждал. Това бяха спомени на Луз Терин, не негови. Изследователската лаборатория Шаром на Джорлен беше унищожена — а самият той убит — от отката на Сила от Въртела.

„О, Светлина — помисли отчаяно Ранд. — Изгубвам се. Изгубвам се в него.“

Най-ужасното беше, че вече не можеше да пропъди Луз Терин от себе си. Луз Терин беше знаел как да запечата Въртела, макар и несъвършено, но Ранд нямаше представа как да подходи към тази задача. Безопасността на света можеше да зависи от спомените на мъртвия безумец.

Много от хората около Ранд изглеждаха стъписани, а погледът на Харайн беше едновременно смутен и малко изплашен. Той осъзна, че отново си мърмори сам, и каза сковано:

— Приемам отговора ти. Какъв е въпросът ти към мен?

— Ще го задам по-късно — отвърна тя. — След като имам възможност да обмисля.

— Както желаш. — Ранд се обърна и свитата му от Айез Седай, Деви и слуги тръгна след него. — Пазачите на терена за Пътуване ще ти покажат стаята ти и ще пренесат багажа ти. — Беше цяла планина. — Флин, при мен!

Старият Аша'ман скочи през портала и махна на последния носач да притича обратно на кейовете от другата страна. Остави портала да се извие в резка от светлина и да изчезне, след което забърза след Ранд. Хвърли поглед на Кореле, която го беше обвързала за свой Стражник, и ѝ се усмихна.

— Извинявам се, че толкова се забавих с връщането, милорд Дракон. — Флин беше на години, сбръчкан, само с няколко рехави кичура на главата. Много приличаше на селяните, които Ранд бе познавал в Емондово поле, макар цял живот да беше служил като войник. Бе дошъл при Ранд, защото искаше да научи Цяра. Вместо това Ранд го беше превърнал в оръжие.

— Но все пак изпълни заповедта — отвърна Ранд. Искаше му се да обвини Харайн за предразсъдъците на цял свят, но не беше честно. Трябваше му по-добър начин, начин, който да накара *всички* да разберат.

— Никога не ме е бивало много в правенето на портали — продължи Флин. — Не съм като Андрол. Трябваше да...

— Флин — прекъсна го Ранд. — Спри.

Деймир Флин се изчерви.

— Извинявам се, милорд Дракон.

Кореле до него се засмя и го потупа по рамото.

— Не му обръщай внимание, Деймир — каза с напевния си мурандийски говор. — Цяла сутрин е навъсен като зимен облак.

Ранд я изглежда сърдито, но тя само се усмихна добродушно. Независимо какво мислеха Айез Седай за преливащите мъже изобцо, тези, които бяха взели Аша'ман за свои Стражници, се отнасяха към тях грижовно като майки към децата си. Тази жена беше обвързала един от мъжете му, но това не променяше факта, че Флин *все пак* беше един от мъжете му. Аша'ман първо и преди всичко, Стражник — чак след това.

— Ти какво мислиш, Елза? — каза Ранд, като се извърна от Кореле към другата Айез Седай. — За покварата и за казаното от Харайн?

Кръглоликата жена се поколеба. Крачеше с ръце зад гърба, тъмозелената ѝ рокля бе обшита със съвсем малко везмо.

— Щом милорд казва, че покварата е прочистена — заговори тя предпазливо, — то определено е нередно да изразявам съмнение там,

където други могат да чуят.

Ранд направи гримаса. Отговор точно като от Айез Седай. Клетва или не, Елза си правеше каквото си иска.

— О, ние и двете бяхме при Шадар Логот — обади се Кореле. — Видяхме какво направи, Ранд. Освен това мога да усетя мъжката сила през скъпия ми Деймир, когато свързваме. Тя *наистина* е променена. Покварата е изчезнала. Чиста като слънчева светлина е, макар че преливането на мъжката половина все още го усещам като борба с лятна вихрушка.

— Да — заговори Елза. — Но трябва да разберете колко трудно ще е за другите да го повярват, лорд Дракон. През Времето на лудостта са били нужни десетилетия, докато хората приемат, че мъжете Айез Седай са обречени да полудеят. Вероятно ще им трябва повече време да преодолеят недоверието си, след като е било насаждано толкова дълго.

Ранд стисна зъби. Бяха стигнали до малък хълм, на който бе издигната дървена платформа — стрелкова кула за мятане на стрели над вала.

Ранд спря на върха и Девите го обкръжиха. Той загледа салдейския лагер и спретнатите му редици шатри.

Това ли само щеше да остави на света? Прочистена поквара и въпреки това все още мъже, които ги убиват или пращат в изгнание заради нещо, което не могат да избегнат? Беше привързал към себе си повечето народи. И все пак знаеше, че колкото по-здроаво стяга човек една бала, толкова по-рязко ще изплющят връзките, щом ги прережат. Какво щеше да стане, след като той умреше? Войни и разруха, лоши и от тези по време на Разрушението? Тогава не бе успял да ги предотврати, защото лудостта му и скръбта от смъртта на Илиена го бяха погълнали. Можеше ли този път да ги спре? Имаше ли избор?

Той беше тавирен. Шарката се огъваше и оформяше около него. И все пак бе научил едно нещо от това да си крал: колкото повече власт печелиш, толкова по-малко контрол имаш над собствения си живот. Дългът *наистина* бе по-тежък от планина: властваше над действията му толкова често, колкото и пророчествата. Или двете бяха едно и също? Дълг и пророчество? Естеството му на тавирен и мястото му в историята? *Можеше* ли да промени живота си? Можеше ли да остави

света по-добър в замяна на своята смърт, вместо да обрече народите на мъки и опустошение?

Гледаше лагера, забързаните по задачите си мъже, конете, които душеха земята да намерят туфи зимна трева, неопасана все още до корените. Макар да беше заповядал тази войска да пътува необременена, в лагера все пак имаше цивилни. Жени да помагат с готвенето и прането, ковачи и сарачи да се грижат за коне и снаряжение, млади момчета да разнасят съобщения или да носят оръжия. Салдеа беше Гранична земя и битката беше начин на живот за този народ.

— Завиждам им понякога — прошепна Ранд.

— Милорд? — попита Флин.

— На войниците — каза Ранд. — Правят каквото им се каже, работят всеки ден под заповеди. Строги заповеди най-често. Но заповеди или не, тези хора са по-свободни от мен.

— От вас ли, милорд? — каза Флин и потърка набръчканото си лице с костелив старчески пръст. — Вие сте най-могъщият жив мъж! Вие сте тавирен. Дори Шарката се подчинява на волята ви, мене ако питате!

Ранд поклати глава.

— Не е така, Флин. Тези хора там... всеки от тях може просто да яхне коня си и да си тръгне. Да избяга, ако поиска. Да остави битката за други.

— Познавал съм доста салдейци през живота си, милорд — каза Флин. — Простете, но се съмнявам, че някой от тях би направил това.

— Но *биха* могли — каза Ранд. — Възможно е. Въпреки всичките им закони и клетви те все пак са свободни. Колкото до мен, *изглежда* все едно, че мога да правя каквото пожелаю, но съм вързан толкова здраво, че връзките се връзват в плътта ми. Моята власт и влияние са безсмислени срещу съдбата. Свободата ми е само илюзия, Флин. И затова им завиждам. Понякога.

Флин явно не знаеше какво да каже.

„Всички правим каквото трябва — върна се в паметта на Ранд гласът на Моарейн от миналото. — Както Шарката повели. За някои има повече свобода, отколкото за други. Няма значение дали избираме, или сме избрани. Каквото трябва да бъде, трябва да бъде.“

Беше разбрала. „Опитвам се, Моарейн. Ще направя каквото трябва.“

— Милорд Дракон! — разнесе се нечий глас, Ранд се обърна и видя един от съгледвачите на Башийр, млад тъмнокос мъж, да бърза нагоре по хълма. Девите предпазливо го пропуснаха да се приближи.

— Милорд — каза задъхано съгледвачът, след като отдаде чест. — В околностите на лагера има айилци. Видяхме трима да цепят през дърветата на половин миля надолу по склона.

Девите веднага задвижиха ръцете си и заговориха на тайния си език на жестовете.

— Някой от тези айилци махна ли ви с ръка, войник? — попита сухо Ранд.

— Милорд? — попита младежът. — Защо да ни маха?

— Те са айилци. Щом сте ги видели, значи са искали да ги видите — а това означава, че са съюзници, не врагове. Уведоми Башийр, че скоро ще се срещнем с Руарк и Баел. Време е да се подсигури Арад Доман.

Или може би беше време да се унищожи. Понякога беше трудно да се разбере кое от двете.

Мерайз заговори:

— Плановете на Грендал. Кажете ми отново какво знаеш за тях.

Високата Айез Седай — от Зелената Аджа, като самата Кацуан — гледаше строго. Бе скръстила ръце под гърдите си. Отстрани в черната ѝ коса бе пъхнат сребърен гребен.

Тарабонката беше добър избор за водене на разпита. Или поне най-добрият, с който разполагаше Кацуан. Мерайз не показваше ни най-малко притеснение от това, че е толкова близо до едно от най-страшните същества в цялото мироздание, и беше неумолима в разпита си. Дори малко прекаляваше в усилията си да покаже колко е строга. С начина например, по който беше прибрала толкова стегнато косата си в кок, и с начина, по който се перчеше със своя Стражник Аша'ман.

Стаята бе на втория етаж на доманския чифлик на Ранд ал-Тор. Някогашна спалня, сега тя бе опразнена от почти всички мебели. На

поръсения с пясък под нямаше дори черга. Всъщност единствената мебел беше грубият стол, на който седеше Кацуан.

Кацуан отпи глътка чай. Излъчваше безкрайна невъзмутимост и самообладание. Това беше важно, особено ако човек изобщо не се чувства толкова невъзмутим. В този момент например на Кацуан ѝ се искаше да строши чашата с пръсти и поне цял час след това да тъпче чирепите по пода.

Отново отпи.

Източникът на безсилието ѝ — и обектът на разпитването на Мерайз — висеше във въздуха, задържан с главата надолу от сплитове на Въздух, с ръце, стегнати зад гърба. Пленничката имаше къса леко къдрава коса и тъмна кожа. Лицето ѝ не отстъпваше на това на Кацуан по спокойствие и сдържаност въпреки обстоятелствата, в които се намираще. Беше облечена в проста бяла рокля — полите бяха стегнати около краката ѝ със сплит Въздух, за да не паднат върху лицето ѝ, — вързана и заслонена, но гледаше така, все едно тя държи положението под контрол.

Мерайз стоеше пред нея. Нарисма, единственият друг в стаята, се беше подпрял на стената.

Самата Кацуан не водеше разпита. Засега. Това, че бе оставила друга да го води, ѝ даваше предимство. Даваше ѝ възможност да мисли и да планира. Извън стаята Ериан, Сарийн и Несуне държаха щита на пленничката. Цели три. Тоест две повече от смятаното обикновено за необходимо.

С Отстъпничка не можеше да се рискува.

Пленничката им беше Семирага. Чудовище, за което мнозина мислеха, че е просто легенда. Кацуан не знаеше колко от историите, разправяни за тази жена, са верни. Знаеше, че Семирага не е лесна за плашене, изнервяне или манипулиране. И това беше проблем.

— Е? — настоя Мерайз. — Чу въпроса ми. Имаш ли отговор?

Семирага я изгледа, после заговори. Гласът ѝ бе изпълнен с ледено презрение.

— Знаеш ли какво става с човек, когато кръвта му се смени с нещо друго?

— Не те пи...

— Умира, разбира се — каза Семирага, думите ѝ режеха като нож. — Смъртта често идва мигновено, а бързата смърт не

представява голям интерес. С експерименти открих, че някои разтвори могат да заменят кръвта по-ефективно, като позволяват на субекта да поживее още малко след трансфузията.

И замълча.

— Отговори на въпроса — каза Мерайз, — или пак ще виснеш във въздуха и...

— Самата трансфузия изисква прилагане на Силата, разбира се — отново я прекъсна Семирага. — Други методи не са достатъчно бързи. Сама изобретих сплита. Може изведнъж и мигновено да изтегли кръвта от дадено тяло и да я излее в кофа, като в същото време взима разтвор и го вкарва в кръвоносните съдове.

Мерайз стисна зъби и хвърли поглед към Нарисма. Дългата тъмна коса на ашамана беше сплетена на плитки с вързани в краищата им звънчета. Имаше момчешко лице, но погледът му ставаше все по-опасен. Може би заради обучението му с другите Стражници на Мерайз. Или от това, че се бе свързал с хора, готови да подложат на разпит една от Отстъпниците.

— Предупреждението ми... — почна отново Мерайз.

— Имах един субект, който оцеля цял час след трансфузията — продължи Семирага със спокоен и невъзмутим тон. — Броя го за една от най-големите ми победи. През цялото време го болеше ужасно, разбира се. Истинска болка, агония, която се изпитва във всяка вена по тялото, чак до почти невидимите капиляри на пръстите. Не знам друг метод да носи такова страдание до всяка част на тялото едновременно. — Погледна Мерайз в очите. — Ще ти го покажа някой ден.

Мерайз пребледня, макар и съвсем леко.

С шибване на ръката Кацуан заплете щит на Въздух около главата на Семирага, за да ѝ попречи да чува, след това сплете Огън и Въздух на две малки топки светлина и ги постави точно пред очите на Отстъпницата. Светлините не бяха достатъчно ярки, за да увредят очите ѝ, но щяха да ѝ пречат да вижда. Това беше един от специалните трикове на Кацуан — твърде много Сестри щяха да се сетят да отнемат слуха на пленниците, но щяха да ги оставят да виждат. А човек никога не може да знае кой се е научил да разчита по устните. Кацуан изобщо не беше склонна да подценява сегашната си пленничка.

Мерайз я погледна малко раздражено.

— Губеше контрол над нея — каза твърдо Кацуан и остави чая си на пода до стола.

Мерайз се поколеба, после кимна, искрено ядосана. Вероятно на себе си.

— Тази жена... нищо не ѝ действа — почна сърдито. — Изобщо не променя тона си, каквото и да ѝ правим. Всяко наказание, което мога да измисля, само поражда още заплахи. И всяка — по-зловеща от предишната! Светлина!

Стисна зъби и задиша през нос. Нарисма се изправи, готов да тръгне към нея, но тя го спря с махване на ръка. Мерайз се държеше подобаващо твърдо със Стражниците си, макар да се сопваше на всяка Сестра, която се опиташе да ги постави на мястото им.

— Можем да я прекършим — заяви Кацуан.

— Можем ли, Кацуан?

— Пфу! Разбира се, че можем. Тя е човек, като всеки друг.

— Вярно е — отвърна Мерайз. — Макар че е живяла три хиляди години. Три хиляди, Кацуан.

— Повечето от това време го е прекарала затворена — изсумтя пренебрежително Кацуан. — Столетия заключена в затвора на Тъмния, сигурно в транс или хибернация. Приспадни тези години и няма да е по-стара от която и да е от нас. При това доста по-млада от някои, бих казала.

Това беше смътен намек за собствената ѝ възраст, нещо рядко обсъждано между Айез Седай. Целият разговор за възраст беше всъщност признак за това колко е притеснена Мерайз от Отстъпницата. Айез Седай бяха обучени външно да съхраняват спокойствие, но имаше причина Кацуан да задържа онези, които държаха щита извън стаята. Те издаваха твърде много. Дори невъзмутимата обикновено Мерайз твърде често губеше самообладание по време на тези разпити.

Разбира се, на Мерайз и другите — като всички жени в Кулата напоследък — все още не им достигаше онова, което трябваше да е една Айез Седай. На тези млади Айез Седай им се позволяваше да израснат меки и слаби, склонни към препирни. Някои дори си бяха позволили да ги принудят да се закълнат във вярност на Ранд ал-Тор. Понякога Кацуан съжаляваше, че не може просто да ги прати всички на наказание за няколко десетилетия.

Или може би тук просто говореше възрастта ѝ? Беше стара, а това я правеше все по-нетърпелива към глупостта. Преди над две столетия се беше заклела пред себе си да доживее да присъства на Последната битка, колкото и дълго време да отнеме това. Използването на Единствената сила удължаваше годините живот, а тя бе открила, че решимостта и твърдостта могат да проточат тези години още повече. Беше една от най-старите живи.

За жалост, годините я бяха научили, че никаква решимост и планиране не могат да накарат живота да тръгне така, както човек иска. Това обаче не ѝ пречеше да се ядосва, когато не тръгваше. Човек можеше да си помисли, че годините също тъй би трябвало да са я научили на търпение, но беше станало обратното. Колкото по-стара ставаше, толкова по-малко беше склонна да чака, защото знаеше, че не ѝ остават много години.

Всеки, който твърдеше, че старостта му е донесла търпение, беше или лъжец, или оглупял от старост.

— Тя *може и ще бъде* прекършена — повтори Кацуан. — Няма да позволя лице, което знае сплитове от Приказния век, просто да се измъкне и да умре. Ще изтръгнем всяка трошица знание от мозъка на тази жена, дори да се наложи да обърнем някои от собствените ѝ „творчески“ сплитове срещу нея.

— Ай-дам! Ако лорд Дракона ни беше позволил да го използваме на нея... — Мерайз хвърли поглед към Семирага.

Ако Кацуан изобщо някога беше изкушавана да наруши думата си, то беше сега. Да стегне ай-дам на врата на тази жена... но не, да принудиш някоя да говори с ай-дам, означаваше да приложиш болка. Беше същото като изтезание, а Ранд ал-Тор бе забранил изтезанията.

Семирага беше затворила очи срещу светлините на Кацуан, но лицето ѝ беше сдържано, овладяно. Какво ставаше в ума на тази жена? Дали чакаше избавление? Дали си мислеше да ги принуди да я екзекутират, за да избегне истинско мъчение? Дали наистина допускаше, че може да се спаси и след това да отмъсти на Айез Седай, които я разпитваха?

Вероятно последното... а беше трудно да не изпиташ поне малко опасение. Тази жена знаеше за Единствената сила неща, които не бяха оцелели дори в легенди. Три хиляди години бяха много, много дълго време. Можеше ли Семирага да пробие щит по някакъв начин? Ако

можеше, защо вече не го беше направила? Кацуан нямаше да е съвсем спокойна, докато не намери поне малко чай от вилняк.

— Можеш да пуснеш сплитовете си, Кацуан — каза Мерайз. — Вече се овладях. Боя се, че ще се наложи да я увесим през прозореца за малко, както казах. Може би ако я заплашим с болка... Тя няма как да знае за глупавите изисквания на ал-Тор.

Кацуан освободи сплитовете, които държаха кълбата светлина пред очите на Отстъпничката, но без да пуска щита от Въздух, който ѝ пречеше да чува. Очите на Семирага рязко се отвориха и бързо намериха Кацуан. Да, Отстъпничката знаеше кой командва тук. Двете сплетоха погледи.

Мерайз продължи да разпитва за Грендал. Ал-Тор мислеше, че другата Отстъпничка може да е някъде в Арад Доман. Кацуан много повече се интересуваше от други въпроси, но Грендал беше приемливо начало.

Семирага мълчеше и Кацуан неволно се замисли за ал-Тор. Момчето се беше съпротивлявало на поученията ѝ толкова упорито, колкото Семирага се съпротивляваше на разпитването. О, да, беше научил някои дреболии — как да се отнася към нея с известен респект, как поне да имитира вежливост. Но нищо повече.

Кацуан мразеше да признава провал. А това *не беше* провал все още, но почти. Момчето беше предопределено да унищожи света. И може би да го спаси също. Първото беше неизбежно; второто — условно. Можеше да ѝ се иска двете да разменят местата си, но пожеланията бяха горе-долу толкова полезни, колкото монети, издялани от дърво. Можеш да нарисуваш каквото си искаш на тях, но си остават от дърво.

Стисна зъби и изтласка момчето от ума си. Трябваше да наблюдава Семирага. Всичко, което кажеше Отстъпничката, можеше да е някаква податка.

Как обаче да прекършиш една от най-могъщите жени, живели някога? Жена, извършила неизброими жестокости във времената на чудеса, преди дори Тъмният да бъде освободен? Докато се взираше в черните ѝ като оникс очи, Кацуан осъзна нещо. Забраната на ал-Тор да се наранява Семирага беше безсмислена. Те не можеха да прекършат тази жена с болка. Семирага беше великият мъчител на Отстъпниците, жена, посветила се на смъртта и агонията.

Не, нямаше да я прекършат така, дори ако им беше позволено. Докато се вглеждаше в тези очи, Кацуан си помисли, че вижда в тях нещо от самата себе си. Старост, лукавство и непоколебимост.

Значи това поставяше въпрос за самата нея. Ако ѝ се възложеше, как щеше да постъпи Кацуан, за да прекърши самата себе си?

Идеята бе толкова смущаваща, че тя изпита облекчение, когато след малко дойде Кореле и прекъсна разпита. Тъничката усмихната мурандийка беше вярна на Кацуан и задължението ѝ беше да наблюдава ал-Тор този следобед. Вестта, донесена от Кореле — че ал-Тор скоро ще се срещне с айилските вождове — сложи край на разпита и трите Сестри, които поддържаха щита, влязоха и поведоха Семирага към стаята, където щяха да я вържат и да запушат устата ѝ с потоци Въздух.

Кацуан тръсна глава. Семирага бе само началната сцена за деня. Време беше да се заеме с момчето.

ГЛАВА 6

КОГАТО СЕ ТОПИ ЖЕЛЯЗОТО

Родел Итуралд беше виждал много битки през живота си. Някои неща винаги бяха едни и същи. Мъртъвци, лежащи на купища, захвърлени като дрипи. Гарвани, нетърпеливи да започнат своя пир. Стонове, викове, ридания и ропот от онези, които не са извадили достатъчно късмет да издъхнат бързо.

Всяко бойно поле също тъй имаше своя собствен отпечатък. Човек можеше да разчете една битка като следа от мимолетна игра. Трупове, налягали в смущаващо прави редици, издаваха пехотинска атака, спряна със залпове стрели. Разпръснати и стъпкани тела бяха резултатът от съкрушена от тежката конница пехота. Тази битка свидетелстваше за голям брой сеанчанци, разбити пред стените на Дарлуна, където се бяха сражавали отчаяно. Премазани в каменните зидове. Един участък от стената беше напълно разбит — там някои дамане се бяха опитали да се спасят, като пробият в града. Боевете по улиците и между домовете щяха да дадат предимство на сеанчанците. Не бяха успели навреме обаче.

Итуралд подкара дорестия си кон през бъркотията. Една битка винаги беше бъркотия. Единствените подредени битки бяха описаните в историческите книги. Те бяха почистени и излъскани с изрядния почерк на търсещите краткостта учени. „Агресорът спечели, петдесет и три хиляди убити“ или „Защитникът устоя, дваисет хиляди паднали“.

Какво щеше да се напише за тази битка? Щеше да зависи от това кой го пише. Щяха да пропуснат кръвта, превърнала пръстта в кал. Телата — съсечени, пронизани, осакатени. Земята, раздрана на ивици от разгневените дамане. Може би щяха да помнят числата — те като че ли бяха най-важни за писачите. Половината от стоте хиляди на Итуралд мъртви. На всяко друго бойно поле петдесет хиляди жертви щяха да го засрамят и разгневят. Но тук се беше противопоставил на сила три пъти по-голяма от неговата, и с дамане отгоре на това.

Продължи след младия вестносец, който го беше довел, момче на около дванайсет години, облечено в сеанчанска униформа в червено и зелено. Минаха покрай паднало знаме, върхът на скършения прът бе забит в калта. Гербът беше слънце, пресечено от шест чайки. Итуралд обичаше да знае Домовете и имената на хората, с които се сражаваше, но с тези чужди сеанчанци нямаше как да се разбере.

Хвърляните от гаснещото слънце сенки бяха нашарили полето. Скоро покровът на тъмнината щеше да загърне телата и оцелелите щяха да могат за малко да се престорят, че степта е гроб за техните приятели. И за хората, които техните приятели бяха убили. Заобиколи малко хълмче и стигна до разпръснатата група паднали воители от сеанчанския елит. Повечето носеха прословутите насекомоподобни шлемове. Огънати, разбити или очукани. Мъртви очи гледаха безизразно изпод забралата.

Сеанчанският генерал беше жив. Шлемът му беше свален, на устните му имаше кръв. Беше се подпрял на голям, покрит с мъх балван, все едно чакаше да му донесат ядене. Образът, разбира се, се помрачаваше от безжизнените му крака и прекършеното копие, пронизало го в корема.

Итуралд слезе от коня. Като повечето от хората си, беше облечен в дрехи на ратай — прости кафяви панталони и палто, заети от мъжа, който бе взел неговата униформа като част от капана.

Почувства се неловко, че е без униформа. Мъж като генерал Туран не заслужаваше да види в сетния си час войник в селяшки дрехи. Итуралд махна на вестносеца да се задържи назад, за да не чува, и се приближи до сеанчанеца.

— Ти си значи — отрони с провлечения сеанчански говор Туран и вдигна очи към Итуралд. Беше як мъж, набит, с остър нос. Късо подстриганата му черна коса беше обръсната на два пръста ширина нагоре по слепоочията. Шлемът му с трите пера лежеше до него на земята. Посегна с разтреперана ръка в черна метална ръкавица и отри кръвта от ъгълчето на устата си.

— Аз съм — отвърна Итуралд.

— В Тарабон те наричат „велик капитан“.

— Така е.

— Заслужено е — каза Туран и се закашля. — Как го направи? Нашите съгледвачи... — Кашлицата го задави.

— Ракен — каза Итуралд, след като кашлицата заглъхна, и седна на земята до противника си. Слънцето вече беше тънка резка на запад. — Вашите съгледвачи виждат от въздуха, а истината лесно се скрива от разстояние.

— Армията зад нас?

— Жени и младоци, повечето — отвърна Итуралд. — И доста селяни, също. Облечени в униформите на моите войници тук.

— А ако се бяхме обърнали да нападнем?

— Нямахте да го направите. Вашите ракен ви казаха, че отстъпвате по численост. По-добре да подгоните по-малката сила пред вас. Още по-добре да тръгнете към града, за който съгледвачите ви казват, че е почти без защита, дори това да означава да подкарате хората си в изтощителен марш.

Туран закашля отново и кимна.

— Да. Но градът беше празен. Как вкара войска в него?

— Съгледвачите във въздуха — отвърна Итуралд — Не могат да видят вътре в сградите.

— Заповядал си на войниците си да се крият толкова дълго?

— Да. На смени, за да може малка част от тях всеки ден да работи на нивите.

Туран поклати глава невярващо, после каза:

— Разбираш какво си направил. — В гласа му нямаше и намек за заплахата. Всъщност имаше нещо като възхищение. — Върховна лейди Сурот никога няма да приеме този провал. Тя ще *трябва* вече да те разбие, поне за да опази достойнството си.

— Знам — каза Итуралд и се изправи. — Но не мога да ви изтласкам, като ви атакувам в укрепленията ви. Трябваше вие да дойдете при мен.

— Не разбираш колко сме много... — почна Туран. — Това, което ти унищожи днес, беше само полъх в сравнение с бурята, която вдигна. Достатъчно мои хора се спасиха днес, за да разкажат за хитростите ти. Те няма да действат повече.

Беше прав. Сеанчанците се учеха бързо. Итуралд беше принуден да прекрати набезите си в Тарабон заради бързата им реакция.

— Знаеш, че не можеш да ни надвиеш — промълви Туран. — Виждам го в очите ти, велики капитане.

Итуралд кимна.

— Защо тогава? — попита Туран.

— Защо враните летят? — на свой ред попита Итуралд.

Туран закашля немошно.

Итуралд наистина знаеше, че не може да спечели войната срещу сеанчанците. Странно, всяка негова победа го правеше все по-убеден в неизбежното му поражение. Сеанчанците бяха умни, добре снаряжени и много дисциплинирани. Нещо повече — бяха упорити.

Самият Туран трябваше да е разбрал, че е обречен, още в мига, в който портите се бяха отворили. Но не се беше предал. Беше се сражавал докрай. Туран разбираше, че понякога поражението не си струва цената. Беше приел смъртта, но един войник може да претърпи и много по-лош край. Да предадеш отечеството си на нашественици... е, Итуралд не можеше да направи това. Дори да не беше възможно да спечели борбата.

Правеше това, което трябваше да се прави, когато трябваше да се прави. А точно сега Арад Доман трябваше да се бори. Щяха да загубят, но децата им винаги щяха да знаят, че бащите им не са се предали. Тази съпротива щеше да е важна след сто години, когато дойдеше въстание. Ако дойдеше.

Итуралд се изправи, готов да се върне при чакащите го войници.

Туран посегна към меча си. Итуралд се поколеба.

— Ще го направиш ли? — попита Туран.

Итуралд кимна и извади меча си от ножницата.

— За мен беше чест — промълви Туран и затвори очи. Миг след това мечът на Итуралд — белязан със знака на чаплата — отнесе главата му. Мечът на самия Туран също носеше чапла, едва видима на полуиздърпаното острие. Жалко, че двамата не бяха успели да ги кръстосат... макар че в известен смисъл през последните няколко недели бяха правили точно това, в друг мащаб.

Итуралд почисти меча си и го хлъзна в ножницата. Измъкна меча на Туран и го заби в земята до падналия генерал. След това се метна на коня си, кимна на вестоносеца и пое обратно през загърнатото в сенки поле от трупове.

Гарваните бяха започнали пира си.

— Опитвах се да прелъстя някои от слугите и дворцовите стражи — каза тихо Леане, седеше до решетките на килията си. — Но е трудно. — Усмихна се на Егвийн, която седеше на столче пред килията. — Някак не се чувствам особено изкусителна напоследък.

Егвийн отвърна с кисела усмивка. Разбираше я. Леане носеше същата рокля, с която я бяха пленили, и не я беше прала оттогава. Всяка трета сутрин я сваляше и я почистваше в умивалника със сутрешното ведро вода — след като се измиеше с влажен парцал. Но без сапун не можеше да направи нищо повече. Сплиташе косата си, за да изглежда малко по-спретнато, но нищо не можеше да направи с изпочупените си и изгризани нокти.

Леане въздъхна, замислена за дългите сутрини, през които трябваше да стои в ъгъла на килията, съвсем гола, докато чакаше роклята и долната ѝ риза да изсъхнат. Това, че беше доманка, още не означаваше, че обича да се показва без нищо по себе си. Правилното съблазняване изискваше умение и деликатност. Голотата нямаше нужда и от двете.

Килията ѝ изобщо не беше лоша като за килия — имаше си легло, храна, вода и нощно гърне, което се сменяше ежедневно. Но никога не я пускаха навън и винаги я пазеха две Сестри, които я държаха заслонена. Единствената, която я посещаваше — освен онези, които се опитваха да изтръгнат сведения, свързани с Пътуването, — беше Егвийн.

Амирлин замислено седеше на столчето си. Да, тя беше Амирлин. Невъзможно беше да мисли другояче за нея. Как можеше едно толкова младо дете да се е научило толкова бързо? Този изправен гръб, това съсредоточено изражение. Самообладанието не говори толкова за силата, която имаш, колкото за силата, която внушаваш, че имаш. Същото като да се оправяш с мъжете всъщност.

— Ти... научи ли нещо? — попита Леане. — Какво се канят да правят с мен?

Егвийн поклати глава. Две Жълти сестри седяха на близката пейка и си бърбеха, осветени от лампа на масата до тях. Леане не беше отговорила на нито един от въпросите, които ѝ задаваха, а законът на Кулата беше много изричен за разпитването на Сестри. Не можеха да я наранят, особено с помощта на Силата. Но можеха да я оставят да изгние.

— Благодаря, че идваш да ме видиш в тези вечери — каза Леане, посегна през решетките и хвана ръката на Егвийн. — Вярвам, че дължа на теб това, че съм опазила разума си.

— За мен е удоволствие — отвърна Егвийн, макар очите ѝ да издаваха изтощението, която несъмнено изпитваше. Някои от Сестрите, които посещаваха Леане, споменаваха за боя, който Егвийн понася като „наказания“ за неподчинението си. Странно как една новачка, която трябваше да бъде обучавана, можеше да бъде бита, но затворничка, подложена на разпит, не можеше. И въпреки болката Егвийн идваше да посети Леане в килията ѝ буквално всяка вечер.

— *Ще се погрижа* да бъдеш освободена, Леане — обеща Егвийн и стисна пръстите ѝ. — Тиранията на Елайда не може да издържи дълго. Убедена съм, че няма да е задълго.

Леане кимна, пусна ръката ѝ и изправи гръб. Егвийн се хвана за решетките и се надигна на крака, като съвсем леко потръпна. Кимна ѝ за довиждане, после се намръщи.

— Какво има? — попита Леане.

Егвийн отдръпна ръце от решетките и погледна дланите си. Като че ли бяха зацапани с някакво лепкаво като восък вещество. Намръщена, Леане погледна решетките и се стъписа, като видя отпечатъците от пръстите на Егвийн по желязото.

— Какво, в името на Светлината... — възкликна изумено и пипна с пръст една пречка. Тя се огъна под пръста ѝ като горещ восък.

Изведнъж камъните под стъпалата ѝ се раздвижиха и тя усети, че затъва. Извика. Бучки стопен восък закапаха от тавана и се разплискаха по лицето ѝ. Не бяха горещи, но някак си бяха втечнени. И бяха с цвета на камъка!

Ахна, обзета от паника, и започна да залита и да се хлъзга, стъпалата ѝ затъваха все по-дълбоко в станалия изведнъж много хлъзгав под. Една ръка улови нейната. Тя погледна нагоре и видя сграбчилата я Егвийн. Решетките се стапяха пред очите ѝ, желязото се огъваше и се втечняваше.

— Помощ! — изпищя Егвийн към Жълтите. — Да ви изгори дано! Стига сте зяпали!

Леане зашари отчаяно с ръце да се хване за нещо, опита се да се издърпа нагоре по решетките към Егвийн. Докопа се само до восък.

Една от железните пръчки се изтръгна в ръката ѝ и потече между пръстите ѝ, подът около нея се изкриви и я засмука надолу.

А след това нишки Въздух я сграбчиха и я дръпнаха рязко нагоре. Стаята пред очите ѝ подскочи, щом тя излетя към Егвийн и я събори по гръб. Двете Жълти — белокосата Мусарин и ниската Геларна — скочиха на крака и сиянието на сайдар ги обкръжи. Мусарин извика за помощ; бе зяпнала невярващо разтапящата се килия.

Леане се надигна. Роклята и краката ѝ бяха оплескани със странния восък. Отстъпи от килията. Подът в коридора беше твърд. Светлина, как ѝ се искаше самата тя да може да прегърне Извора! Но стомахът ѝ беше пълен с отвара от вилняк, да не говорим за щита.

Егвийн също стана. Лампата на масата примигваше. Всички бяха зяпнали килията. Топенето беше спряло, решетките бяха скъсани, горните пречки бяха замръзнали с капки стомана по краищата, долните — огънати навътре. Подът на килията беше огънат, като фуния. По камъните личаха дири от пръсти, където Леане беше драскала по тях.

Бяха минали само няколко секунди. Какво трябваше да направят? Да побягнат? Щеше ли и останалата част от коридора да се стопи?

Егвийн пристъпи напред и подритна една пречка. Желязото не помръдна. Леане също направи крачка напред и роклята ѝ *изпраця*, посипаха се късчета камъни, като хоросан. Тя се пресегна, забърса с пръсти полата и усети по нея грапава като камък повърхност вместо восък.

— Такива явления стават все по-чести — каза спокойно Егвийн и извърна поглед към двете Жълти. — Тъмният става все по-силен. Последната битка приближава. Какво прави вашата Амирлин по въпроса?

Високата застаряваща Мусарин изглеждаше дълбоко обезпокоена. Взела пример от Егвийн, Леане се постара да възвърне самообладанието си и пристъпи до Амирлин; от роклята ѝ се посипаха каменни късчета.

— Хм — измърмори Мусарин. — Трябва вече да се връщаш в стаята си, новачко. А ти... — Тя погледна Леане, след това пак килията. — Ще... трябва да те преместим другаде.

— И да ми донесете нова рокля — каза Леане и скръсти ръце. Очите на Мусарин пробягаха към Егвийн.

— Хайде, върви. Това вече не е твоя работа, дете. Ние ще се погрижим за затворничката.

Егвийн стисна зъби, после се обърна към Леане.

— Бъди силна.

И забърза по коридора.

Изтощена, разтревожена от огъващия камък мехур на злото, Егвийн крачеше към крилото на Кулата с жилищата на новачките. Какво още бе нужно, за да убеди тези глупави жени, че няма време за губене в дребни свадии?!

Часът бе късен и по коридорите минаваха малко жени. И нито една новачка, разбира се. Егвийн подмина няколко слугини, забързани по късните си нощни задачи, обутите им в чехли крака стъпваха тихо по подовите плочки. Тези сектори на Кулата бяха достатъчно обитавани, за да има светилници по стените. Стотици лъскави плочки отразяваха примигващите бледооранжеви пламъци — като очи, които следяха стъпките ѝ.

Трудно ѝ беше да проумее, че тази спокойна вечер се бе превърнала в капан, който едва не бе убил Леане. Щом и на самата земна твърд не можеше да се довери човек, на какво можеше тогава? Егвийн само поклати глава, твърде уморена и пребита, за да може да мисли в момента за решения. Едва забеляза, когато плочките по пода от сиви станаха тъмнокафяви. Просто продължи напред в крилото на Кулата, като отброяваше вратите, които подминаваше. Нейната беше седемнайсетата...

Замръзна и изгледа намръщено две Кафяви сестри: Менадрин, салдейка, и Негаин. Двете си шепнеха нещо и се навъсиха, когато я видяха. Егвийн ги подмина. Защо трябваше да са тук, в жилищния отсек на новачките?

Но почакай. Жилищата на новачките нямаха кафяви подови плочки. Този сектор трябваше да е с невзрачно сиви плочки. А вратите по коридора бяха прекалено нарядко. Това изобщо не приличаше на отсека на новачките! Нима толкова се беше уморила, че беше тръгнала в погрешна посока?

Върна се и отново мина покрай двете Кафяви сестри. Стигна до един прозорец и погледна навън. Белият правоъгълник на крилото на

Кулата се изпъна пред нея точно както трябваше. Не се беше объркала.

Озадачена, тя отново погледна по коридора. Менадрин беше скръстила ръце и я гледаше с тъмните си очи. Негаин, висока и източена, закрачи към Егвийн.

— Каква работа имаш тук по това време на нощта, дете? — попита строго. — Някоя Сестра ли те изпрати? Трябва да си в стаята си и да спиш.

Без да каже и дума, Егвийн посочи през прозореца. Негаин се намръщи и надникна навън. Замръзна и ахна. Погледна през рамо към коридора, после отново навън, сякаш не можеше да повярва къде се намира.

След минути из цялата Кула цареше суматоха. Егвийн, забравена, стоеше в пълния със сънени новачки коридор, а Сестрите спореха и се мъчеха да решат какво да правят. Изглежда, две секции на Кулата бяха разменили местата си и потъналите в нощна дрямка Кафяви сестри бяха преместени от секторите си на горните нива долу в крилото. Стаите на новачките — непокътнати — се бяха озовали в доскорощния сектор на Кафявата Аджа. Никой не помнеше някакво движение или вибрации при разместването. Една редица подови плочки беше разцепена точно по средата и след това слята с плочки от другия сектор.

„Става все по-лошо и по-лошо“, помисли Егвийн, щом Кафявите сестри решиха — временно, — че ще трябва да приемат размяната. Нямаше как да преместят Сестри в стаи с големина за новачки.

С това Кафявите щяха да са разделени, половината в крилото и другата половина — на старото им място, с група новачки помежду им. Раздвоение, което много точно отразяваше по-малко видимите разделения, които преживяваха Аджите.

Накрая пратиха новачките да спят. Егвийн въздъхна — трябваше да се изтътри нагоре по много стълбища, преди да стигне до леглото си.

ГЛАВА 7

ПЛАНЪТ ЗА АРАД ДОМАН

Буря иде — каза Нинив, загледана навън през прозореца.

— Да — отвърна Дайгиан от стола край камината, без да си прави труда да поглежда към прозореца. — Мисля, че май си права, скъпа. Заклевам се, имам чувството, че е облачно вече няколко недели!

— Една неделя само — каза Нинив и стисна дългата си черна плитка. — Точно от десет дни не съм видяла и едно късче чисто небе.

Дайгиан се намръщи. Беше от Бялата Аджа, приятно закръглена и сладка. Носеше камъче на челото си, както Нинив някога, макар че при нея беше подходящо бял лунен камък. Традицията явно имаше нещо общо с това, че беше кайриенска благородничка, както и четирите цветни ивици на роклята ѝ.

— Десет дни, казваш? Сигурна ли си?

Нинив беше повече от сигурна. Обръщаше внимание на времето. Това бе едно от задълженията ѝ като селска Премъдра. Сега беше Айез Седай, но това не означаваше, че е престанала да бъде това, което беше. Времето винаги си беше там, в онова кътче в ума ѝ. Можеше да усети дъжда, слънцето или снега в шепота на вятъра.

Напоследък обаче това усещане изобщо не беше като шепот. По-скоро като далечни викове, които се усилваха. Или като вълни, разбиващи се една в друга, все още далече на север — но ставаше все по-трудно да ги пренебрегнеш.

— Е — каза Дайгиан, — сигурна съм, че това не е единственият случай в историята, когато е било облачно десет дни.

Нинив поклати глава и подръпна плитката си.

— Не е нормално. И тези облачни небеса не са бурята, за която говоря. Тя все още е далече, но идва. И ще е ужасна. По-лоша от всичко, което съм виждала. Много по-лоша.

— Добре де — заговори малко притеснено Дайгиан, — с бурята ще се оправяме, когато дойде. Ще седнеш ли все пак, за да можем да продължим?

Дайгиан беше изключително слаба в Силата. Белите изобщо бяха може би най-слабите Айез Седай, които Нинив познаваше. По традиция — негласна все още — това означаваше, че Нинив трябваше да бъде оставена да води нещата.

За съжаление положението на Нинив все още беше спорно. Егвийн я беше издигнала до шала с декрет, също както беше издигнала и Елейн: нито беше имало изпитание, нито Нинив се беше заклела над Клетвената палка. За повечето — дори за тези, които приемаха мястото на Егвийн като истинската Амирлин — тези пропуски превръщаха Нинив в нещо по-долно от Айез Седай. Не точно Посветена, но не и съвсем равна на Сестра.

Сестрите с Кацуан бяха особено лоши, тъй като все още не се бяха определили към Бялата кула ли са, или на страната на бунтовниците. А Сестрите, които се бяха заклели на Ранд, бяха още по-лоши. Повечето продължаваха да са верни на Бялата кула и не виждаха никакъв проблем в това, че подкрепят едновременно Елайда и Ранд. Нинив се чудеше какво ли си мисли Ранд, като позволява на Сестри да му се заклеват във вярност. Беше му обяснила грешката му при няколко повода — съвсем разумно, — но да се говори с Ранд напоследък беше все едно да говориш на камък. Само че по-безполезно и неопикуемо по-дразнещо.

Дайгиан продължаваше да я чака да седне. Вместо да провокира борба на воли, Нинив го направи. Дайгиан още страдаше от загубата на Стражника си — Ибин, Аша'ман — по време на битката с Отстъпничката. Тогава Нинив бе изцяло погълната в осигуряването на неимоверно количество сайдар.

Все още помнеше чистата радост — възхитителната еуфория, мощ и пълното усещане за живот, — която я бе обгърнала при извличането на толкова много сила. Плашеше я. Радваше се, че тер-ангреалът, който бе използвала, за да се докосне до толкова сила, беше унищожен.

Но мъжкият тер-ангреал си оставаше непокътнат: ключ за достъп до мощен ша-ангреал. Доколкото Нинив знаеше, Ранд не беше успял да убеди Кацуан да му го върне. И толкова по-добре. Никое човешко същество, дори Прероденият Дракон, не биваше да прелива толкова много от Единствената сила. Нещата, които можеше да се изкуси да направи...

Беше казала на Ранд, че трябва да забрави за ключа за достъп. Все едно да говориш на камък. Голям, рижав, с желязно лице идиот — камък. Не, направо кютук! Нинив изръмжа ядосано и това накара Дайгиан да вдигне вежда. Жената много успешно сдържаше скръбта си, въпреки че Нинив — стоята ѝ в имението беше до тази на Дайгиан — я чуваше как плаче сама нощем. Не беше леко да изгубиш Стражника си.

Лан...

Не, най-добре беше да не мисли за него в момента. Лан щеше да е добре. Само в края на пътя си от хиляди мили щеше да е в опасност. Там смяташе да се хвърли сам срещу Сянката, като самотна стрела, пусната срещу тухлен зид...

„Не! — помисли си тя. — Той няма да е сам. Ще се погрижа за това.“

— Е, добре — отрони Нинив и с усилие се съсредоточи. — Да продължим.

Не показваше уважение към Дайгиан. Просто ѝ правеше услуга, като я отвличаше от скръбта. Така поне го беше обяснила Кореле. Срещата им определено не беше в полза на Нинив. Тя нямаше какво да доказва. Беше Айез Седай, все едно какво си мислеха или намекваха другите.

Всичко това беше само игра, за да помогне на Дайгиан. Толкова. Нищо повече.

— Ето го осемдесет и първия сплит — заяви Бялата.

Блясъкът на сайдар лумна около нея и тя преля, изпридаше много сложен сплит от Огън, Въздух и Дух. Сложен, но безполезен. Сплитът създаде във въздуха три горящи пръстена, които заблестяха с необичайна светлина, но какъв беше смисълът от това? Нинив вече знаеше как да прави огнени кълба и топки от светлина. Защо трябваше да си губи времето в учене на сплитове, които повтаряха онова, което вече знаеше, само че по много по-сложен начин? И защо всеки пръстен трябваше да е с малко по-различен цвят?

Нинив махна безразлично с ръка и повтори сплита съвсем точно.

— Честно, това ми изглежда най-безползното от всичко досега! Какъв е смисълът им изобщо?

Дайгиан нацупи устни. Нищо не отвърна, но Нинив разбра, че според нея всичко това би трябвало да е много по-трудно за нея,

отколкото беше всъщност. Най-сетне Бялата проговори:

— Не може да ти се каже много за изпитанието. Единственото, което мога да кажа, е, че трябва да повториш тези сплитове точно и да го правиш, докато си подложена на най-голямо разсейване. Когато му дойде времето, ще разбереш.

— Съмнявам се — изсумтя Нинив и повтори сплитовете още три пъти, докато говореше. — Защото — както *мисля*, че съм ти казала вече сто пъти — аз няма да минавам през изпитанието. Аз вече съм Айез Седай.

— Разбира се, че си, скъпа.

Нинив стисна зъби. Когато се беше обърнала към Кореле — уж от Аджата на самата Нинив, — тя бе отказала да я приеме за равна. Беше учтива, разбира се, нещо присъщо за Кореле, но намекът беше съвсем ясен. Дори беше проявила съчувствие. Съчувствие! Сякаш Нинив имаше нужда от съжалението ѝ. Беше намекнала, че ако Нинив знае стоте сплита, които всяка Посветена учи за изпитанието си за Айез Седай, това може би ще помогне да получи признание.

Проблемът бе, че това поставяше Нинив в положение, в което се отнасяха с нея едва ли не пак като с ученичка. Тя *наистина* разбираше ползата да знае стоте сплита — твърде малко време беше прекарала в ученето им и буквално всяка Сестра знаеше това. Но това, че приемаше уроците, не означаваше, че *признава*, че се вижда като ученичка!

Посегна към плитката си, но бързо се спря. Видимото издаване на емоции бе друг фактор, който влияеше на отношението на другите Айез Седай към нея. Да имаше поне и тяхното лишено от възраст лице! Ба!

Следващият сплит на Дайгиан изпука във въздуха, а самият сплит отново се оказа ненужно сложен. Нинив го повтори почти без да се замисли и в същото време го запамети.

Дайгиан се загледа за миг в сплита с някак отчужден поглед.

— Какво има? — попита сприхаво Нинив.

— Мм? О, нищо. Просто... последния път, когато направих този сплит, беше, за да стресна... аз... все едно.

Ибин. Бившият ѝ Стражник беше млад, най-много шестнайсетгодишен, и тя си го беше обичала много. Ибин и Дайгиан

си бяха играли на разни игри по-скоро като момче и по-голямата му сестра, отколкото като Айез Седай и Стражник.

„Младеж само на шестнайсет — помисли Нинив. — Мъртъв. Трябваше ли Ранд да ги набира толкова млади?“

Лицето на Дайгиан се стегна. Владееше чувствата си много по-добре, отколкото Нинив щеше да се научи някога.

„Светлината дано да даде никога да не се окажа в нейното положение — помисли си тя. — Поне за още много, много години.“ Лан все още не ѝ беше Стражник, но беше решила твърдо да го направи такъв колкото може по-скоро. Беше ѝ съпруг в края на краищата. Още я беше яд, че Миреле държеше връзката.

— Бих могла да ти помогна, Дайгиан — заговори тя и сложи ръка на коляното на другата жена. — Ако опитам с Цяра, може би...

— Не — отсече Бялата.

— Но...

— Съмнявам се, че можеш да ми помогнеш.

— Всичко може да се Изцери — настоя Нинив упорито. — Дори и да не знаем все още как. Всичко освен смъртта.

— И какво ще направиш, скъпа? — попита Дайгиан и Нинив се зачуди дали нарочно отказва да я нарече по име, или е несъзнателно заради особените им отношения. Не можеше да използва „Чедо“ като с истинска Посветена, но да я нарече „Нинив“ щеше да е признание за равенство.

— Бих могла да направя нещо — каза Нинив. — Тази болка, която изпитваш, *трябва* да е резултат от връзката и следователно да има нещо общо с Единствената сила. Ако Силата ти причинява болка, значи Силата може и да отнеме болката.

— А защо трябва да го искам? — попита Дайгиан, отново се беше овладяла.

— Ами... ами, защото е болка. Боли.

— Трябва да боли — отвърна Дайгиан. — Ибин е мъртъв. *Ти* дали ще поискаш да забравиш болката си, ако изгубиш онзи свой тромав великан? Ще поискаш ли да се изрежат чувствата към него като някакво развалено парче месо от иначе доброто печено?

Нинив отвори уста да отвърне, но спря. Щеше ли да го стори? Не беше толкова просто — чувствата ѝ към Лан бяха истински, а не заради връзката. Той беше мъжът ѝ и тя го обичаше. Дайгиан беше

привързана към Стражника си, но нейното беше обич на леля към любимия ѝ племенник. Не беше същото.

Но все пак... щеше ли Нинив да поиска да махнат болката ѝ? Затвори уста, осъзнала изведнъж справедливостта в думите на Дайгиан.

— Разбирам. Извинявай.

— Няма нищо, скъпа — отвърна Дайгиан. — Логиката на това понякога ми се струва проста, но се боя, че други не го разбират. Всъщност би могло да се твърди, че логиката тук зависи от момента и от индивида. Да ти покажа ли следващия сплит?

— Да, моля те — отвърна Нинив и се намръщи. Самата тя бе толкова могъща в Силата — най-могъщата от живите, — че рядко се замисляше за дарбата си. Също както някой много висок човек не обръща внимание колко са високи другите. Всички са по-ниски от него, тъй че различните им ръстове са без значение.

Какво ли беше да си като тази жена, която беше прекарала по-дълго като Посветена от всички други, откакто се помнеше Бялата кула? Жена, която с голяма мъка си беше спечелила шала, и то с ходатайство, както казваха мнозина? Дайгиан трябваше да показва почит към всички други Айез Седай. Ако две Сестри се срещнеха, Дайгиан винаги беше по-низшата. Ако се съберяха повече от две Сестри, Дайгиан им поднасяше чая. Пред по-могъщите от нея се очакваше да пълзи и раболепничи. Е, не чак това, Айез Седай беше все пак, но...

— Има нещо грешно в тази система, Дайгиан — отрони разсеяно Нинив.

— С изпитанието ли? Изглежда уместно да съществува *някакъв* вид изпит, който да определи стойността ти, а изпълнението на трудни сплитове под силен стрес според мен запълва тази нужда.

— Нямах предвид това — каза Нинив. — Имам предвид системата, която определя как да се отнасяме. Помежду си.

Дайгиан се изчерви. Не беше редно да се обсъжда силата на друга Сестра, по никакъв начин. Но пък Нинив изобщо не я биваше в съобразяването с очакванията на другите. Особено когато очакваха глупост.

— Ето те тебе — продължи Нинив. — Знаеш колкото всяка друга Айез Седай — знаеш *повече* от много други, бих се обзаложила, — а в

момента, в който някоя Посветена, едва-що пусната се от полите на майка си, спечели шала, ти си длъжна да правиш каквото тя каже.

Дайгиан се изчерви още повече.

— Трябва да продължим.

Не беше редно. Нинив обаче изостави проблема. Беше нагазвала вече точно в тази яма, когато научи Родственичките да държат на себе си пред Айез Седай. Много скоро те вече се опълчваха и на Нинив, а намерението ѝ *не беше* това. Не беше сигурна дали държи да постигне същия обрат и сред самите Айез Седай.

Опита се отново да се върне към урока, но усещането за предстояща буря непрекъснато привличаше погледа ѝ към прозореца. Стаята бе на втория етаж и имаше добър изглед към лагера отвън. По чисто съвпадение успя да зърне Кацуан. Сивият ѝ кок, нагизден с най-невинни на вид тер-ангреали, се набиваше на очи отдалече. Кацуан бързаше през двора, Кореле почти подтичваше до нея.

„Какво прави?“ — зачуди се Нинив. Изражението на Кацуан я изпълни с подозрение. Какво беше станало? Нещо с Ранд? Ако пак беше пострадал...

— Извини ме, Дайгиан — каза Нинив и стана. — Трябва бързо да проверя нещо.

Бялата се сепна.

— О! Е, ами добре, Нинив. Можем да продължим и друг път.

Едва когато Нинив излезе и забърза надолу по стълбите, осъзна, че Дайгиан всъщност я нарече по име. Усмихна се и тръгна през моравата.

В лагера имаше айилци. Само по себе си това не беше необичайно: около Ранд често имаше Деви, които действаха като охрана. Но тези айилци бяха мъже, облечени в мръснокафявия кадинсор, и носеха къси копия. Мнозина носеха на главите си превръзки със символа на Ранд на тях.

Затова значи Кацуан се беше разбързала толкова. Щом вождовете на айилските кланове бяха дошли, то Ранд щеше да иска да се срещне с тях. Нинив закрачи през зелената морава — която изобщо не беше толкова зелена — запъхтяна. Ранд не я беше повикал. Може би не защото не беше поискал да я включи, а защото беше прекалено тъп, за да се сети. Прероден Дракон или не, този човек рядко се сещаше да сподели плановете си с други. Въпреки че след цялото това време като

че ли трябваше да е разбрал колко е важно да потърсиш съвет от някой малко по-опитен. Колко пъти се беше оставял да го отвлекат, да го ранят или пленят заради неговата припряност!

Всички тези хора в лагера можеше и да му се кланят, да му се мазнят и угодничат, но Нинив знаеше, че той всъщност е просто един овчар от Емондово поле. Все още изпадаше в беда също като едно време, когато двамата с Матрим щурееха като момчета. Само дето, вместо да стряска момичетата, можеше да хвърли цели народи в хаос.

На отсрещния край на моравата — точно срещу къщата и близо до насипа — новодошлите айилци устройваха стана си. Подреждаха жълто-кафявите си шатри различно от салдейците: вместо в прави редици, предпочитаха да ги струпват на групички, по кланове и септи. Някои от хората на Башийр подвикваха за поздрав на минаващите айилци, но никой не им се притече на помощ. Айилците бяха докачлива пасмина, а макар Нинив да намираше салдейците за доста по-благоразумни от повечето хора, те *все пак* бяха Пограничници. Стълкновенията с айилци се бяха превърнали в начин на живот за тях през годините, а и самата Айилска война не беше чак толкова далече в миналото. Засега всички воюваха на една и съща страна, но не пречеше салдейците да са малко по-предпазливи, след като айилците бяха дошли с голяма чет.

Нинив се огледа за Ранд или някой познат айилец. Съмняваше се, че Авиенда ще е с групата. Тя трябваше да е в Кемлин с Елейн, да ѝ помага да укрепят трона на Андор. Самата Нинив се чувстваше гузна, че ги беше оставила, но *все някоя* трябваше да помогне на Ранд да прочисти сайдин. Не беше нещо, което да го оставиш да свърши сам, нали?

Спря на границата между салдейците и новия айилски стан. Войници с пики в ръцете ѝ кимаха почтително. Айилци в кафяво и зелено се плъзгаха през тревата плавно като вода. Жени в синьо и зелено носеха пране от потока до къщата на чифлика. Боровете потръпваха на вятъра. Лагерът вреше и кипеше като селската морава на Бел Тин. Къде беше отишла Кацуан?

Усети преливане на североизток. Усмихна се и закричи решително натам, жълтата ѝ пола зашумоля по тревата. Преливането щеше да е или от Айез Седай, или от Мъдра. Много скоро видя, разбира се, една по-голяма айилска шатра, вдигната в ъгъла на

моравата. Закрачи право към нея, като погледът ѝ — или реномето ѝ може би — подканяха салдейските войници бързо да се отдръпват от пътя ѝ. Девите, които пазеха входа, не се опитаха да я спрат.

Ранд стоеше вътре, облечен в черно и червено, и прелистваше карти върху една груба дървена маса; лявата му ръка бе извита зад гърба му. Башийр стоеше до него, кимаше замислено и оглеждаше една малка карта.

Щом Нинив влезе, Ранд вдигна глава. Кога бе започнал толкова много да прилича на Стражник, с този мигновен преценяващ поглед? С тези очи, които улавяха всяка заплаха, с напрегнатото тяло, сякаш очакващо всеки момент нападение? „Изобщо не трябваше да позволявам на онази жена да го отведе от Две реки — помисли си тя. — Виж какво му направи.“

Моментално се намръщи на глупостта си. Ако Ранд беше останал в Две реки, щеше да полудее и да ги унищожи всички — стига, разбира се, тролоците и Сенките на самите Отстъпници да не го направеха преди него. Ако Моарейн не беше дошла за Ранд, той вече щеше да е мъртъв. И с него щеше да си е отишла светлината и надеждата на света. Просто беше трудно да изостави старите си предразсъдъци.

— А, Нинив — каза Ранд, отпусна се и се върна към картите. Махна на Башийр да погледне една, след което отново се обърна към нея. — Канех се да пратя да те повикат. Руарк и Баел са тук.

Нинив повдигна вежда и скръсти ръце.

— О? — каза кисело. — Аз пък си помислих, че всички тия айилци в лагера означават, че сме нападнати от Шайдо.

Лицето му се изопна от тона ѝ, а очите му станаха... опасни. Но после грейна отново и той тръсна глава. Нещо от стария Ранд — някогашното невинно овчарче — сякаш се върна.

— Стига де — каза той. — Радвам се, че дойде. Ще започнем веднага щом дойдат вождовете на клановете. Настоях да се погрижат хората им да се устроят, преди да започнем.

Махна ѝ да седне. По пода имаше възглавнички. Айилците ги предпочитаха, а Ранд щеше да държи да се чувстват удобно. Нинив го изгледа накриво, изненадана колко са се изопнали нервите ѝ. Беше си просто един тъп селянин, колкото и влиятелен да беше станал. Така де.

Но не можеше да се отърси от този поглед в очите му, от проблесналия гняв. Казваха, че короната на главата променяла много мъже към по-лошо. Тя възнамеряваше да се погрижи това да не се случи с Ранд ал-Тор, но към какво можеше да прибегне, ако той изведнъж решише да заповяда да я затворят? Нямаше да го направи, нали? Не и Ранд.

„Семирага каза, че е луд — помисли Нинив. — Каза, че... чувал гласове от предишния си живот. Това ли става, когато кривне главата си все едно, че слуша неща, които никой друг не може да чуе?“

Нинив потръпна. Мин беше в шатрата, разбира се, седеше в ъгъла и четеше книга: „След Разрушението“. Гледаше страниците твърде съсредоточено. Слушала беше разговора между Ранд и Нинив, разбира се. Какво си мислеше тя за промените у него? Беше по-близо до него от всеки — толкова близо, че ако бяха в Емондово поле, Нинив така щеше да ги скастри тия двамата, че... Въпреки че не бяха в Емондово поле и тя вече не беше Премъдра, беше се погрижила Ранд да разбере за неодобрението ѝ. Отговорът му беше прост:

— Ако се оженя за нея, смъртта ми ще ѝ донесе още повече болка.

Поредната идиотщина, разбира се. Щом се каниш да се въвлечаш в опасност, още *по-наложително* е да се ожениш. Очевидно. Нинив се настани на пода, оправи полите си и съзнателно *не помисли* за Лан. Него го чакаше толкова дълъг път и...

И тя щеше да се *погрижи* да ѝ дадат връзката, преди да е стигнал до Погибелта. Просто за всеки случай.

Изведнъж се стресна. Кацуан. Кацуан я нямаше. Освен охраната в шатрата бяха само Ранд, Нинив, Мин и Башийр. Дали дъртата не кроеше нещо, което...

В този момент Кацуан влезе. Бе облечена в проста жълто-кафява рокля. Разчиташе да привлече внимание с присъствието си, не с облеклото, но косата ѝ, разбира се, искреше от златните накити. Кореле влезе след нея.

Кацуан запреше преграда срещу подслушване и Ранд не възрази. Трябваше повече да държи на себе си — та тази жена насмалко да го е опитомила. Беше си направо притеснително колко много ѝ позволяваше той. Като разпитването на Семирага например. Отстъпниците бяха прекалено силни и опасни, за да се отнасяш

небрежно с тях. Семирага трябваше да я усмирят в мига, в който я бяха пленили... въпреки че мнението на Нинив в това отношение беше пряко свързано със собствения ѝ опит, докато държеше Могедиен в плен.

Кореле ѝ се усмихна. Тя като че ли имаше готова усмивка за всеки. Кацуан, както обикновено, я пренебрегна. Толкова по-добре. Нинив нямаше нужда от одобрението ѝ. Кацуан си въобразяваше, че може да се разпорежда с всички само защото е по-стара от всяка друга Айез Седай. Е, Нинив знаеше със сигурност, че старостта няма много общо с мъдростта. Кен Буйе беше стар като ланска шума, но умът му беше колкото на врабче.

Много от другите Айез Седай в лагера и лагерни водачи се изсипаха в шатрата през следващите няколко минути. Може би Ранд *наистина* беше пратил викачи и щеше да повика и Нинив. Сред новодошлите беше и Мерайз с нейните Стражници, един от които бе Аша'ман — Джаар Нарисма, със звънчетата, които подрънкваха в краищата на плитките му. Флин, Елза Пенфел и няколко от офицерите на Башийр също дойдоха. Ранд поглеждаше към входа всеки път, щом влезеше някой, напрегнат и подозрителен, но бързо се връщаше към картите. Да не би да развиваше параноя? Някои луди ставаха подозрителни към всички.

Най-сетне се появиха Руарк и Баел, с още няколко други айилци. Пристъпиха през входа на голямата шатра като дебнещи котараци. Необичайно, но с групата бяха и няколко Мъдри, Нинив ги усети още докато идваха. При айилците често пъти едно събитие се смяташе или за работа на вождовете на кланове, или за работа на Мъдрите — точно както ставаха нещата в Две реки със Селския съвет и Женския кръг. Ранд ли ги беше помолил всички да присъстват, или бяха решили да дойдат заедно по свои си причини?

Нинив беше сгрещила за Авиенда. Изненада се, като видя високата червенокоса жена щръкнала зад групата Мъдри. Защо бе напуснала Кемлин? И защо носеше този оръфан парцал?

Не получи възможност да зададе някакви въпроси на Авиенда, понеже Ранд кимна на Руарк и останалите, махна им да седнат и те насядаха. Самият той остана прав, с ръце зад гърба, здравата длан стиснала другата над чукана. Започна без предисловия.

— Кажете ми какво свършихте в Арад Доман — обърна се към Руарк. — Съгледвачите ми съобщават, че тази страна изобщо не е в мир.

Руарк прие чаша чай от Авиенда — значи все още я смятаха за чирачка — и се обърна към Ранд. Не отпи обаче.

— Много малко време имахме, Ранд ал-Тор.

— Не търся извинения, Руарк. Само резултати.

Това предизвика гняв на лицата на някои от айилците, а Девите при входа ядосано завъртяха пръсти в езика на жестовете.

Самият Руарк не показва гняв, но на Нинив й се стори, че ръката му стисна по-здраво чашката.

— Делил съм вода с теб, Ранд ал-Тор — рече той. — Не мислех, че ще ме повикаш тук, за да ми поднесеш обиди.

— Не са обиди, Руарк — отвърна Ранд. — Просто истини. Нямаме никакво време за губене.

— Никакво време ли, Ранд ал-Тор? — обади се Баел. Клановият вожд на Гошиен Айил беше много висок и сякаш се извисяваше дори когато бе седнал. — Ти остави много от нас в Андор без никаква друга работа, освен да лъскат копията и да плашат влагоземците! Сега ни пращаш в тази земя с невъзможни задачи, а няколко недели след това искаш резултати?

— Бяхте в Андор, за да помогнете на Елейн — каза Ранд.

— Тя нито искаше, нито й трябваше помощ — изсумтя Баел. — И беше права да откаже помощ. По-скоро бих пробягал през цялата Пустош само с един мях вода, отколкото да позволя друг да ми връчи водачеството на клана ми.

Лицето на Ранд отново помръкна, очите му загледаха буреносно и Нинив наново си спомни за халата, която назряваше на север.

— Тази земя е натрошена, Ранд ал-Тор — заговори Руарк с глас, по-спокоен от този на Баел. — Не е търсене на извинения да обясниш този факт и не е страхливост да си предпазлив с една трудна задача.

— Ние *трябва* да имаме мир тук — изръмжа Ранд. — Ако вие не можете да се справите...

— Момче — намеси се Кацуан. — Може би искаш да замълчиш малко и да помислиш. Колко пъти знаеш да са те проваляли айилците? Колко пъти ти си ги провалял, наранявал или обиждал?

Ранд затвори уста, а Нинив изскърца със зъби, че не беше заговорила тя. Освен това на Кацуан ѝ бяха дали и стол — Нинив не си спомняше да я е виждала някога седнала на пода. Столът явно беше взет от имението. Беше направен от бели рога на елгилрим — протягаха се навън като разтворени длани — и имаше червена възглавничка. Авиенда подаде на Кацуан чашка чай и тя отпи предпазливо.

С явно усилие Ранд овладя нервите си.

— Извинявам се, Руарк, Баел. Просто беше... изморително няколко месеца.

— Нямах тох — каза Руарк. — Но седни, моля те. Да споделим сянка и да поговорим вежливо.

Ранд въздъхна, кимна и се настани на пода пред двамата. Мъдрите — Амис, Мелайне и Баир — не изглеждаха склонни да вземат участие в обсъждането. Бяха наблюдателки, също като Нинив.

— Ние *трябва* да имаме мир в Арад Доман, приятели — каза Ранд и разгъна една карта между тримата върху чергата на шатрата.

— Добрайн Таборвин се справи добре с Бандар Еваан — каза Баел и поклати глава, — но Руарк беше прав, като нарече тази земя натрошена. Тя е като порцелан на Морския народ, пуснат от върха на висока планина. Ти ни каза да открием кой командва там и да видим дали можем да възстановим реда. Е, доколкото можем да кажем, *никой* не командва. Всеки град е оставен да се оправя сам.

— А Съветът на търговците? — попита Башийр, след като седна при тях, подръпна мустака си и огледа картата. — Съгледвачите ми казват, че те все още държат някаква власт.

— В градовете, където управляват, е така — отвърна Руарк. — Но влиянието им е слабо. В столицата е останал само един член все още, жена, и няма голяма власт там. Спряхме битките по улиците, но с големи усилия. — Руарк поклати глава. — Това става, когато се опитваш да владееш повече земи от твърдини и клан. Без своя крал тези доманци не знаят кой управлява.

— Къде е той? — попита Ранд.

— Никой не знае, Ранд ал-Тор. Изчезнал е. Според някои преди месеци, според други — преди години.

— Грендал може би го държи — прошепна Ранд, оглеждаше съсредоточено картата. — Ако е тук. Да, мисля, че вероятно е тук. Но

къде? Няма да е в кралския дворец, не е в нейния стил, избрала е някое място, което да е *нейно*, място, където може да изложи трофеите си. Място, което само по себе си е трофей, но не и място, за което да се сети веднага човек. Да, знам. Прави сте. Така се скри тя преди...

Каква фамилиарност! Нинив потръпна. Авиенда коленичи до нея с чашка чай. Нинив я взе, срещна погледа ѝ и ѝ зашепна въпрос. Авиенда само бързо поклати глава. По-късно, като че ли говореше изражението ѝ. После се отдръпна в дъното на шатрата, а след това смръщи лице, смъкна проскубания си парцал и започна да дърпа нишките една по една. Какъв беше смисълът от това?

— Кацуан — попита Ранд високо. — Какво знаеш за Съвета на търговците?

— Те са предимно жени — отвърна Кацуан. — И доста умни жени при това. Но са егоистична пасмина. Тяхно задължение е да избират краля и след изчезването на Алсалам е трябвало да го заменят с друг. Твърде много от тях виждат изгодна възможност в ситуацията и това им пречи да стигнат до разбирателство. Мога да допусна, че са се разделили при този хаос, за да осигурят властта в родните си градове, като се борят за постове и съюзи, докато всяка от тях предлага свой кандидат за крал на другите.

— А тази доманска армия, която воюва със сеанчанците? — попита Ранд. — Това тяхно дело ли е?

— Не знам нищо за това.

— Говориш за Родел Итуралд — каза Руарк.

— Да.

— Той се сражава добре преди двайсет години — каза Руарк и потърка четвъртитата си брадичка. — Един от тия, дето наричат Велики капитани. Ще ми се да танцувам копията с него.

— Няма да ги танцуваш — сръза го Ранд. — Не и докато аз съм жив поне. Ще умиротворим тази страна.

— И очакваш да направим това без бой ли? — попита Баел. — Този Родел Итуралд, както ни съобщават, се бие като пясъчна буря срещу сеанчанците, привлича гнева им по-добре дори от самия теб, Ранд ал-Тор. Няма да спи, докато завладяваш отечеството му.

— Пак повтарям — каза Ранд. — Не сме тук, за да *завладяваме*.

Руарк въздъхна.

— Тогава защо пращаш нас, Ранд ал-Тор? Защо не пратиш своите Айез Седай? Те разбират от влагоземци. Тази страна е като цяло *кралство* от деца, а ние сме твърде малко възрастни, за да ги накараме да кротуват. Особено ако ни забраняваш да ги пердашим.

— Можете да се биете, но само когато се наложи — каза Ранд. — Руарк, това вече е извън възможностите на Айез Седай да го оправят. Вие обаче *можете* да го направите. Хората са наплашени от айилците и ще правят каквото им кажете. Ако можем да спрем войната със сеанчанците, може би тази Щерка на Деветте луни ще разбере, че съм сериозен в желанието си за мир. Тогава може би ще се съгласи да се срещне с мен.

— Защо не го направим като предишния път? — попита Баел. — Завладяваме страната за самия теб?

Башийр кимна и погледна Ранд.

— Няма да се получи този път — отвърна Ранд. — Една война тук ще отнеме твърде много ресурси. Споменахте за Итуралд — той задържа сеанчанците с буквално никакво продоволствие и малко хора. Държите ли да влезем в сблъсък с толкова находчив човек?

Колко замислен изглеждаше Башийр, сякаш наистина мислеше да се сблъска с този Итуралд. Мъже! Всичките са едни и същи. Предложи им предизвикателство и стават любопитни, нищо, че предизвикателството най-вероятно най-накрая ще ги наниже на пика.

— Малко живи мъже има като Родел Итуралд — каза Башийр. — Би могъл да е от голяма полза на каузата ни, несъмнено. Винаги съм се чудил дали бих могъл да го надвия.

— Не — повтори Ранд, загледан в картата. Доколкото Нинив можеше да види, на нея бяха изобразени войски, оградени с кратки бележки. Айилците представляваха организирана гмеж от надраскани с въглен знаци по високите части на Арад Доман. Силите на Итуралд бяха дълбоко в равнината Алмот, в боеве със сеанчанците. Средата на Арад Доман беше море от хаотични бележки, вероятно личните сили на разни благородници.

— Руарк, Баел — каза Ранд. — Искам да похитите членовете на Съвета на търговците.

В шатрата се възцари тишина.

— Сигурен ли си, че е разумно, момче? — най-сетне попита Кацуан.

— Те са застрашени от Отстъпницата — каза Ранд и почука небрежно с пръсти по картата. — Ако Грендал наистина държи Алсалам, то освобождаването му няма да ни свърши работа. Толкова ще е под нейната Принуда, че едва ли ще има ум и колкото на дете. Тя не деликатничи. Трябва ни Съветът на търговците, за да избере нов крал. Това е единственият начин да вкараме това кралство в мир и ред.

Башийр кимна, но каза:

— Дръзко е.

— Ние не сме похитители — каза Баел намръщено.

— Вие сте това, което аз кажа, че сте — отвърна спокойно Ранд.

— Но ние все пак сме свободни хора, Ранд ал-Тор — каза Руарк.

— Аз ще променя айилците по пътя си — каза Ранд и тръсна глава. — Не знам какво ще бъдете, когато свърши всичко това, но не може да останете това, което сте. Ще ви накарам да поемете тази задача. От всички, които ме следват, на вас се доверявам най-много. Ако ще ходим да приберем членовете на Съвета, без да хвърляме тази страна в нова война, ще ми е нужна вашата хитрост и ловкост. Можете да проникнете в палатите и именията им, както проникнахте в Тийрския камък.

Руарк и Баел се спогледаха намръщени.

— След като заловите Съвета на търговците — продължи Ранд, явно без да се притеснява от тревогите им, — вкарват айилците в градовете, където тези търговци са управлявали. Ще се погрижите тези градове да не се разпаднат. Възстановявате реда, както го направихте в Бандар Еваан. Оттам започвате да излавяте разбойниците и да налагате закона. От Морския народ скоро ще започне да пристига продоволствие. Първо завземате градовете по крайбрежието, след това се придвижвате навътре в сушата. До месец доманците би трябвало да започнат да се стичат към вас, вместо да бягат от вас. Осигурете им безопасност и храна и редът ще се възстанови сам.

Изненадващо разумен план. Ранд наистина имаше умна глава, като за мъж. Много добро имаше в него, може би душа на водач, стига да можеше да владее нервите си.

Руарк продължаваше да търка брадичката си.

— Би помогнало, ако разполагаме с някои от твоите салдейци, Даврам Башийр. Влагоземците не обичат да се подчиняват на айилци.

Ако могат да се престорят, че ги командват влагоземци, ще е вероятно да дойдат при нас.

Башийр се изсмя.

— И също така ще станем добри мишени. Веднага щом пленим някои от Съвета, останалите със сигурност ще пратят убийци!

Руарк се засмя, сякаш това бе страхотна шега. Айилското чувство за хумор бе наистина доста странно.

— Ще те опазим жив, Даврам Башийр. Ако не, ще те натъпчем със слама, ще те вържем на коня ти и от теб ще стане наистина страхотна мишена за стрелите им.

Баел се изсмя гръмко, а Девите при входа отново подхванаха говоренето с ръце.

Башийр се изкиска, въпреки че и той май не разбра много хумора, после попита Ранд:

— Сигурен ли си, че искаш да направим това?

Ранд кимна.

— Отдели част от силите си и ги прати с айилците, както иска Руарк.

— А Итуралд? — попита Башийр и отново погледна картата. — Няма да има мир задълго, щом разбере, че сме завзели отечеството му.

Ранд потупа картата и заяви:

— Аз ще се оправя с него лично.

ГЛАВА 8

ЧИСТИ РИЗИ

Небе на началник пристанище, така го наричаха. Сиви облаци, навъсени и своенравни. Може би другите — тук в лагера извън Тар Валон — не бяха забелязали упорито задържащите се облаци, но Сюан беше. Никой моряк нямаше да ги пропусне. Не достатъчно тъмни, за да обещават буря, нито достатъчно светли, за да подсказват за гладки води.

Небе като това беше неясно. Можеш да отплаваш и изобщо да не видиш капка дъжд или намек за бурни ветрове. Или само след миг можеш да се озовеш сред шквал. Подвеждаща беше тази облачна пелена.

Повечето пристанища взимаха дневна такса за всеки съд, хвърлил котва в заливите им, но в бурни дни — когато никой рибар не можеше да хване улов — таксата падаше наполовина или изобщо се отменяше. В дни като този обаче, когато имаше мрачни облаци, но никакво доказателство за бури, повечето началници на пристанища взимаха такса за пълен ден. Тъй че рибарят трябваше да избира. Оставаш в пристанището и чакаш или излизаш, за да избиеш пристанищните такси. Повечето дни като този не обръщаха на буря. Повечето дни като този бяха безопасни.

Но ако наистина дойдеше буря в ден като този, обикновено беше много лоша. Много от най-ужасните бури в историята се бяха разразили от небе на началник-пристанище. Затова някои рибари имаха друго име за облаци като тези. Наричаха ги „було на риба лъв“. А вече бяха минали дни, откакто небето бе предложило нещо по-различно. Сюан потръпна и придърпа шала си. Това небе беше лош знак.

Едва ли много рибари биха избрали да излязат в този ден.

— Сюан? — В гласа на Лелейн се прокрадна раздражение. — Хайде побързай. И не искам да чувам повече суеверни глупости за

небето. Честно. — Високата Айез Седай се обърна и продължи по пътеката.

„Суеверни? — помисли си възмутено Сюан. — Хиляда поколения мъдрост не е суеверие. Това е здрав смисъл!“ Но не каза нищо, а забърза след Лелейн. Лагерът на верните на Егвийн Айез Седай продължаваше обичайната си дейност, стабилно като колелца на часовник. Ако съществуваше нещо, в което Айез Седай бяха добри, това беше създаването на ред. Палатките бяха подредени на групи по Аджи в подражание на разположението на Бялата кула. Имаше малко мъже и всички, които минаваха покрай тях — бойци от войските на Гарет Брин, коняри, ратаи, — бързаха по задачите си. Работничките жени ги превъзхождаха по брой, като много от тях бяха извезали Пламъка на Тар Валон на полите или елечетата си.

Една от малкото особености на селището — ако човек пренебрегнеше факта, че имаше палатки вместо стаи и дървени пътеки вместо коридори с плочки — беше броят на новачките. Бяха стотици. Всъщност броят им вече беше над хиляда, много повече, отколкото Кулата беше побираща в последно време. След като единството на Айез Седай се възстановеше, щеше да се наложи квартирите на новачките, които не бяха използвани от десетилетия, да се отворят отново. Може би щеше да им трябва дори втора кухня.

Новачките щъкаха наоколо в „семейства“ и повечето Айез Седай се стараеха да не им обръщат внимание. Някои го правеха по навик — че кой обръща внимание на новачки? Но други го правеха от неодобрение. Според тяхната преценка жени, които бяха достатъчно възрастни, за да бъдат майки и баби — всъщност много от тях бяха майки и баби — изобщо не можеше да бъдат записвани в книгата на новачките. Но какво можеше да се направи? Егвийн ал-Вийр, Амирлинският трон, бе заявила, че това трябва да стане.

Сюан все още можеше да долови потреса у някои Айез Седай, покрай които минаваше. Егвийн трябваше да бъде контролирана по-грижливо. Какво се беше объркало? Кога Амирлин се беше измъкнала от тях? Сюан щеше да изпита повече задоволство от тези погледи, ако самата тя не беше притеснена от продължителния плен на Егвийн в Бялата кула. Това си беше истинско було на риба лъв. Потенциал за голям успех, но също и за голям провал. Забърза се след Лелейн.

— Какво е състоянието на преговорите? — попита Лелейн, без да си прави труда да поглежда към Сюан.

„Можеш сама да отидеш на някоя сесия и да разбереш“ — помисли Сюан. Но Лелейн искаше да изглежда, че ръководи, без да взима активно участие. А питането на Сюан на открито беше също изчислен ход. За Сюан се знаеше, че е една от довереничките на Егвийн, а и все още се радваше на известност поради това, че самата тя бе някога Амирлин. Нещата, които казваше Сюан, не бяха важни за Лелейн. Това, че се казваха обаче, увеличаваше влиянието ѝ в лагера.

— Не вървят добре, Лелейн — отвърна Сюан. — Пратеничките на Елайда никога не се съгласяват с нищо и изглеждат възмутени всеки път, когато повдигнем важни теми, като възстановяването на Синята Аджа. Съмнявам се, че имат реални пълномощия от Елайда да направят обвързващи споразумения.

— Хм — каза Лелейн замислено и кимна на група новачки, които заприкляха в реверанси. Каквато си беше хитра, Лелейн бе започнала да се отнася много добронамерено към новите.

Неприязната на Романда към тях беше добре известна. След като Егвийн я нямаше, Романда беше започнала да намеква, че като се постигне обединението, тази „глупост“ със застарелите новачки щяла да се оправи бързо. Само че все повече и повече Сестри започваха да разбират мъдростта на Егвийн. Сред новите имаше голяма сила и немалко от тях щяха да се издигнат до Посветени веднага щом се спечелеше Кулата. Напоследък — като предлагаше мълчаливо приемане на тези жени — Лелейн си бе осигурила още една връзка към Егвийн.

Сюан изгледа през рамо отдалечаващото се семейство новачки. Бяха приклекли на Лелейн почти толкова бързо и почтително, както щяха да го сторят и с Амирлин. Ставаше все по-ясно, че след месеците равенство Лелейн печели битката за превъзходство срещу Романда.

А това беше много голям проблем.

Сюан не мразеше Лелейн. Тя беше способна, със силна воля и решителна. Бяха приятелки някога, въпреки че отношенията им се бяха променили драстично, след като и положението на Сюан се беше променило.

Да, можеше да каже дори, че харесва Лелейн. Но *не се* доверяваше на тази жена и определено не искаше да я види като

Амирлин. В друга ера Лелейн щеше да се справи добре с поста. Но този свят *се нуждаеше* от Егвийн и — приятелство или не — Сюан не можеше да приеме тази жена да замести подходящата Амирлин. И трябваше да се увери, че Лелейн не предприема никакви действия, за да предотврати завръщането на Егвийн.

— Е — каза Лелейн, — ще трябва да обсъдим преговорите в Съвета. Амирлин иска да продължат, тъй че е ясно, че не можем да ги спрем. Но трябва да има начин да ги направим по-ефективни. Трябва да се погрижим да се изпълнят желанията на Амирлин, какво ще кажеш?

— Несъмнено — отвърна твърдо Сюан.

Лелейн я изгледа накриво и Сюан се изруга наум, че си е позволила да издаде чувствата си. Лелейн трябваше да вярва, че е на нейна страна.

— Извинявай, Лелейн, но Елайда ме вбесява. Защо поддържа преговори, след като не е склонна да отстъпи нищо?

— Да. Но кой може да каже защо Елайда прави това, което прави? Съобщенията на Амирлин показват, че водачеството на Елайда в Кулата е... разколебано, меко казано.

Сюан само кимна. За щастие, Лелейн като че ли не я подозираше във вероломство. Или не я интересуваше. Забележително беше колко безвредна я смятаха сега, след като силата ѝ бе толкова намалела.

Слабостта беше ново преживяване. От самото начало на пребиваването ѝ в Бялата кула Сестрите бяха забелязали силата ѝ и остротата на ума ѝ. Почти веднага бяха започнали да шепнат, че ще стане Амирлин — понякога изглеждаше сякаш самата Шарка бе изтласкала Сюан направо към Трона. Макар бързото ѝ издигане в Амирлин още толкова млада да беше изненадало мнозина, самата тя не беше изненадана. Когато ловиш риба със сепия за стръв, не бива да се изненадваш, ако уловиш зъбарка. Ако си искала да уловиш змиорка, да си използвала друго за стръв.

Когато я Изцериха, смалената ѝ сила беше голямо разочарование. Но това се променяше. Да, вбесяващо беше да е под толкова много, да е лишена от уважението на жените наоколо. Но поради това, че беше отслабнала в Силата, много Сестри като че ли приемаха, че е отслабнало и политическото ѝ умение! Можеха ли хората наистина да

го забравят толкова бързо? Откриваше, че новото ѝ положение сред Айез Седай ѝ развързва ръцете.

— Да — каза Лелейн, докато кимаше на поредната група новачки, — вярвам, че е време да пратим посланички в кралствата, които ал-Тор не е завладял. Може да не държим самата Кула, но това не е причина да изоставяме политическия си надзор над света.

— Да, Лелейн — отвърна Сюан. — Но сигурна ли си, че Романда няма да възрази?

— Защо да възразява? — изсумтя Лелейн пренебрежително. — Не би било логично.

— Всъщност Романда е доста логична — каза Сюан. — Та дори да възразява само за да ти прави напук. Но я видях да си бърби с Мараленда преди няколко дни.

Лелейн се намръщи. Мараленда беше далечна братовчедка от рода Траканд.

Сюан прикри усмивката си. Удивително колко много може да се постигне, когато хората те подценяват. Колко ли жени *самата тя* беше подценявала само защото видимо им липсваше сила? Колко пъти *тя самата* беше манипулирана така, както сега манипулираше Лелейн?

— Ще проверя това — заяви Лелейн. Нямахше значение какво щеше да открие. Докато продължаваше да се притеснява от Романда, нямаше да може да заделя толкова много време, за да краде от силата на Егвийн.

Егвийн. Амирлин трябваше да побърза и да приключи с кроежите си в Бялата кула. Каква полза щеше да има да подкопае властта на Елайда, ако Айез Седай отвън се разпаднела, останали без надзора ѝ? Сюан не можеше да държи вниманието на Романда и Лелейн отвлечено за много дълго, особено сега, след като Лелейн печелеше значително предимство. Светлина! Някои дни имаше чувството, че се опитва да жонглира с намазана с масло жива сребруша.

Погледна нагоре да види положението на слънцето в сивото небе. Беше късен следобед.

— Рибешки карантии! — измърмори тя. — Трябва да тръгвам, Лелейн.

— Имаш да переш ли? На онзи твой грубиян генерал?

— Той *не е* грубиян — сопна се Сюан и веднага се изруга наум. Щеше да изгуби много предимство, ако продължаваше да се държи рязко с онези, които се мислеха за по-добри от нея.

Лелейн се усмихна и в очите ѝ заиграха весели пламъчета все едно, че знаеше нещо по-специално. Непоносима жена. Приятелка или не, Сюан почти бе готова да...

Не.

— Извинявам се, Лелейн — промълви Сюан с усилие. — Изнервям се, като се сетя какво иска този мъж от мен.

— Да. Мислила съм за това, Сюан. Амирлин може и да търпеше тормоза на Брин над Сестра, но аз няма да го търпя. Ти вече си една от компаньонките ми.

„Една от компаньонките ти? Нали уж трябваше само да те подкрепям, докато Егвийн се върне.“

— Да — разсъди на глас Лелейн. — Мисля, че е време да сложим край на слугуването ти на Брин. Аз ще ти изплатя дълга, Сюан.

— Да ми изплатиш дълга? — възкликна в паника Сюан. — Разумно ли е? Не че не бих искала да се освободя от този мъж, но положението ми предлага доста полезни възможности да слушам за плановете му.

— Планове ли? — попита Лелейн намръщено.

Сърцето на Сюан се сви. Светлина, последното, за което искаше да намекне, беше недобросъвестност от страна на Брин. Той бе толкова точен, толкова стриктен, че пред него и *Стражниците* щяха да изглеждат нехайни в спазването на клетвите си.

Трябваше просто да позволи на Лелейн да сложи край на глупавото ѝ слугуване, но стомахът ѝ се свиваше от тази мисъл. Брин вече бе разочарован от това, че бе нарушила клетвата си пред него преди месеци. Е, тя *не беше* нарушила онази клетва — просто бе отложила периода на слугуване. Но хайде опитай се да го убедиш упорития му глупак!

Ако сега избере лесния начин да се измъкне, какво щеше да си помисли за нея? Щеше да си помисли, че е спечелил, че тя е доказала, че не може да удържи на думата си. Нямахше да го позволи това.

Освен това нямахше да позволи точно Лелейн да я освобождава. Това само щеше да измести дълга ѝ от Брин към Лелейн. Айез Седай щеше да си го събере по много по-дискретни начини, но накрая всяка

монета така или иначе щеше да бъде изплатена, макар и само чрез настоявания за вяност.

— Лелейн — заговори тихо Сюан. — Не подозирам генерала в нищо. Само че той командва нашите войски. Може ли наистина да му се доверим, че ще прави каквото трябва без никакъв надзор?

Лелейн изсумтя.

— Не съм сигурна дали човек може да се довери на *който и да е* мъж без надзор.

— Мразя да му пера — каза Сюан. Е, наистина мразеше. Въпреки че нямаше да спре да го прави и срещу всичкото злато на Тар Валон. — Но ако това ми дава възможност да съм близо до него и да надавам ухо...

— Мда. — Лелейн кимна замислено. — Да, права си. Няма да забравя саможертвата ти, Сюан. Добре, свободна си.

И Лелейн погледна ръката си, сякаш виждаше нещо на нея. Сигурно пръстена с Великата змия, който — като Амирлин — щеше да може да поднесе за целувка при раздяла с друга Сестра. Светлина, Егвийн наистина трябваше да се върне скоро. Намазана с масло сребруша! Проклетата намазана с масло сребруша!

Армията обкръжаваше лагера на Айез Седай в широк пръстен, но Сюан се намираше от другата страна на пръстена спрямо Брин. Имаше половин час ходене до командния му пост. За щастие един колар, който караше товар провизии, донесени през портал, нисък набит мъж с посребряла коса, веднага се съгласи да я повози с рязката, макар да изглеждаше озадачен защо не е взела кон, както ѝ се полагаше като на Айез Седай. Е, не беше *чак толкова* далече, а возенето със зеленчуци беше *далеч* по-малко унижително от това да си принудена да се друсаш на конски гръб. Само да посмееше Гарет Брин да мрънка за закъснението ѝ, здравата щеше да го нахока, да!

Облегна се на един чувал, провеси крака от задницата на фургона и докато той се катереше по полегатия склон, загледа лагера на Айез Седай и белите му, организирани като град палатки. В пръстен около него беше армията, с по-малки палатки в спретнати редици, а *около* тях беше нарастващият кръг от цивилни, съпътстващи войниците.

Зад всичко това пейзажът беше кафяв, зимните снегове се бяха стопили, но пролетни стръкове бяха поникнали съвсем нарядко.

Околността беше прошарена с горички дъбов шубрак. Сенки из долините и виещ се от комините дим издаваха далечните селца. Изненадващо беше колко близки и ласкави изглеждаха тези степни земи. Когато за първи път бе дошла в Бялата кула, беше сигурна, че никога няма да заобича този лишен от морски простор и забутан в сушата край.

Вече бе преживяла повече в Тар Валон, отколкото в Тийр. Понякога ѝ беше трудно да си спомни онова момиче, което беше кърпило мрежи и бе излизало рано сутрин на тралене с баща си. Беше се превърнала в нещо друго, в жена, която тъгуваше с тайни вместо с риба.

Тайни. Могъщи, опасни тайни. Бяха се превърнали в нейния живот. Никаква любов — освен момичешките увлечения. Никакво време за оплитания във връзки, малко място за приятелства. Беше се съсредоточила само върху едно: да намери Преродения Дракон. Да му помага, да го напътства, с надеждата да го контролира.

Моарейн беше загинала в преследване на същата цел, но тя поне беше могла да излезе навън и да види света. Сюан беше остаряла — духом, ако не телом — затворена горе в Кулата, докато дърпаше нишките си и подбутваше света в правия път. Беше направила нещо добро. Времето щеше да покаже дали усилията ѝ са били достатъчни.

Не съжаляваше за живота си. Да, в този момент, докато подминаваше военните палатки — дупки и разровени коловози по пътеката разтърсваха колата и тя дрънчеше като сухи рибешки кости в котле, — завиждаше на Моарейн. Колко пъти бе поглеждала навън към красивия, потънал в зеленина пейзаж, преди всичко да започне бързо да линее? Почти никога. Двете с Моарейн толкова здраво се бяха борили да спасят този свят... а накрая бяха останали без нищо, което да ги радва в него.

Може би Сюан бе направила грешка, като остана със Синята, за разлика от Леане, която се беше възползвала от усмиряването и Изцеряването им, за да се прехвърли към Зелената Аджа. „Не — помисли си, докато се друсаше на вмирисаната на горчива ряпа каруца. — Не, все още съм длъжна да работя за спасяването на този проклет свят.“ Нямаше да има прехвърляне към Зелената за нея. Макар че като си помислеше за Брин, съжаляваше, че Сините не бяха малко повече като Зелените в някои отношения.

Сюан Амирлин нямаше никакво време за любовни афери, но Сюан компаньонката? Насочването на хората с кротко манипулиране изискваше много повече умение от натиска над тях с властта на Амирлинския трон и освен че се оказваше по-ефективно, я освобождаваше от смазващото бреме на отговорността, което беше носила през годините, докато оглавяваше Бялата кула. Дали пък в живота ѝ нямаше и малко място за още някои промени?

Фургонът стигна до другия край на войсковия лагер и тя тръсна глава, ядосана на собствената си глупост, скочи долу и кимна благодарно на коларя. Да не би да беше някакво си момиченце, едва пораснало за първия си пълен ден тралене на черна риба? Нямаше полза да мисли по този начин за Брин. Най-малкото не и точно сега. Твърде много работа имаше.

Тръгна по външния край на лагера, войнишките палатки се падаха от лявата ѝ страна. Стъмваше се и фенерите, които горяха ценно масло, осветяваха безредно разхвърляните колиби и палатки отдясно. Пред нея, откъм страната на армията, се издигаше малка кръгла палисада. Не заграждаше цялата армия — всъщност побираше само петдесетина офицерски палатки и няколко големи командни тенти. Трябваше да действа като укрепление при извънредно положение, а постоянно — като оперативна база: Брин държеше да има физическа преграда, която да отделя по-големия лагер от мястото, където провеждаше съвещанията с офицерите си. Иначе при бъркотията в цивилния лагер и при толкова дългата граница за патрулиране щеше да е много лесно до командните му палатки да проникнат шпиони.

Палисадата не беше довършена, но работата напредваше бързо. Може би Брин щеше да реши да огради цялата армия след време, ако обсадата се проточеше дълго. Засега обаче смяташе, че този малък укрепен команден пост не само ще внушава сигурност на войниците, но и ще затвърждава авторитета на офицерите.

Високите осем стъпки дървени стълбове се издигаха от земята в плътна редица като застанали рамо до рамо стражи, с изпънати към небето заострени върхове. При поддържане на обсада обикновено имаше достатъчно човешка сила за такава работа. Стражите при портата на палисадата знаеха, че трябва да я пуснат, и тя бързо се отправи към палатката на Брин. Наистина я чакаше много пране, но

повечето щеше да изчака до сутринта. След стъмване трябваше да се срещне с Егвийн в Тел-айеран-риод, а залезът вече започваше да гасне.

Палатката на Брин както винаги беше огряна с едва мъждукаща светлина. Докато хората отвън разхищаваха маслото си на поразия, на него му се свидеше. Повечето му хора живееха по-добре от него. Глупав човек. Сюан нахлу в палатката, без да се обади. Ако се окажеше толкова глупав, че да се преоблича, без да иде зад паравана, щеше да си е заслужил да го видят.

Той седеше зад писалището си и работеше на светлината на единствената запалена свещ. Като че ли четеше донесения на съгледвачи.

Сюан изсумтя и остави платнището на входа да се спусне зад нея. Една лампа нямаше запалена! Какъв човек!

— Ще си съсипеш очите от четене на толкова оскъдна светлина, Гарет Брин.

— Чел съм на светлината на свещ през повечето си живот, Сюан — отвърна той и отгърна страницата, без да вдига глава. — И мога да те уверя, че зрението ми си е същото, както когато бях момче.

— О? Искаш да ми кажеш, че зрението ти си е било лошо поначало?

Брин се усмихна, но продължи да чете. Сюан изсумтя отново, по-силно този път, за да е сигурна, че ще чуе. После запреше кълбо светлина и я отпрати във въздуха до писалището. Глупак. Нямаше да го остави да ослепее толкова, че да падне в битка от нападение, което не е видял. След като нагласи светлината до главата му — може би прекалено близо, защото го принуди рязко да се дръпне настрани, — отиде да събере прането от въжето за сушене, изпънато през средата на палатката. Не беше възразил, че използва *вътрешността* на палатката му за сушене, и не го беше махнал. Това я разочарова. Беше се канила да го сгълчи.

— Някаква жена от лагера вън говори днес с мен — каза Брин и вдигна нова купчина страници. — Предложи ми перачески услуги. Каза, че организира група перачки в лагера, и твърдеше, че може да пере дрехите ми по-бързо и ефикасно от една разсеяна слугиня.

Сюан замръзна и го погледна крадешком. Брин прелистваше страниците. Волевата му брадичка бе осветена отляво от равномерната светлина на сферата, а отдясно — от мъждукащата светлина на свещта.

Възрастта придаваше немощ на някои мъже и правеше други да изглеждат уморени или занемарени. Брин просто бе станал изящен като колона, изваяна от майстор каменоделец и оставена след това на стихииите. Възрастта не беше намалила ефективността или вътрешната му сила. Просто му беше придала характер, бе запитала със сребро слепоочията му и нашарила суровото му лице с бръчиците на мъдростта.

— И ти какво каза на тази жена? — попита тя.

Брин отгърна следващата страница.

— Казах й, че съм доволен как ме перат. — Вдигна очи към нея. — Трябва да призная, че съм изненадан, Сюан. Допускам бях, че една Айез Седай може и да разбира нещичко от пране, но униформите ми рядко са притежавали такова чудесно съчетание от стегнатост и удобство. Заслужаваш похвала.

Сюан се извърна, за да не я види, че се изчервява. Глупак! Тя беше карала крале да й падат на колене! Манипулираше Айез Седай и замисляше как да избави човечеството! А той я хвалеше за уменията й като *перачка*?

Работата бе в това, че от устата на Брин похвалата звучеше сериозно. Той не гледаше с презрение на перачките или на момчетата, разнасящи съобщения. Отнасяше се с всички равнопоставено. В очите на Гарет Брин човек не печелеше престиж с това, че е крал или кралица. Печелеше уважението му с това, че спазва клетвите си и изпълнява дълга си. За него похвала за добро пране бе толкова сериозна, колкото и медал за войник, който не е отстъпил от позицията си срещу противника.

Обърна се пак към него. Брин продължаваше да я гледа. Глупав мъж! Тя взе припряно още една от ризите му и започна да я сгъва.

— Така и не ми обясни задоволително защо наруши клетвата си — рече той.

Сюан замръзна, взряна в нашарената със сенките на висящото на въжето пране задна стена на палатката.

— Мислех, че си разбрал — отвърна му и продължи да сгъва ризата. — Получих важно сведение за Айез Седай в Салидар. Освен това не можех току-така да оставя Логаин да избяга, нали? Трябваше да го намеря и да го пратя в Салидар.

— Това са извинения — рече Брин. — О, знам, че са верни. Но ти си Айез Седай. Не можеш да приведеш четири факта и с тях да прикриеш същинската истина така ефективно, както друг би го направил с лъжи.

— Твърдиш, че съм лъжкиня ли? — тросна се тя.

— Не. Само клетвонарушителка.

Тя присви очи. Добре, щом толкова държеше, щеше да му каже суровата...

Поколеба се. Той я гледаше, окъпан от сиянието на двете светлини, замислено. Сдържано, но не обвинително.

— Този въпрос ме привлече тук, знаеш ли — заговори Брин. — Затова те преследвах по целия път. Затова най-сетне се заклек на тези бунтовнички Айез Седай, макар да нямах никакво желание да се въвличам в поредна война при Тар Валон. Направих го, защото трябваше да разбере. Трябваше. Защо? Защо жената с онези очи — онези страстни, терзаещи очи — нарушава клетва.

— Казах ти, че щях да се върна и да изпълня онази клетва. — Сюан отново се извърна от него и тръсна ризата, за да махне гънките.

— Поредното оправдание — промълви той. — Пореден отговор от Айез Седай. Никога ли няма да науча пълната истина от теб, Сюан Санче? Някой изобщо чувал ли я е?

Въздъхна и тя чу как прошумоляха страниците — светлината на свещта леко потрепна, — щом се върна към донесенията.

— Докато все още бях Посветена в Бялата кула — заговори тихо Сюан, — бях едно от четирите присъствали лица, когато едно Прорицание възвести предстоящото раждане на Преродения Дракон на склоновете на Драконова планина.

Шумоленето секна.

— Една от другите две присъствали умря на място — продължи Сюан. — Другата също умря скоро след това. Убедена съм, че тя — самата Амирлински трон — беше убита от Черната Аджа. Да, тя съществува. Ако кажеш на който и да било, че съм го признала, ще ти отрежа езика.

— Все едно. Преди да издъхне, Амирлин прати Айез Седай да търсят Дракона — продължи Сюан. — Една по една, тези жени изчезнаха. Черните трябва да са изтръгнали имената им с изтезания от

Тамра, преди да я убият. Тя нямаше да ги издаде така лесно. Още потръпвам, като си помисля какво ли е преживяла.

— Скоро останахме само две, които знаеха. Моарейн и аз. Ние не трябваше да чуем Прорицанието. Бяхме само Посветени, случайно се бяхме озовали в стаята. Вярвам, че Тамра по някакъв начин е успяла да затаи имената ни от Черните, защото иначе несъмнено щяхме да бъдем убити като другите... Така останахме двете. Единствените две в целия свят, които знаеха какво предстои. Или поне единствените две, които служеха на Светлината. Тъй че направих каквото трябваше, Гарет Брин. Посветих живота си на подготовката за идването на Дракона. Заклех се да вложа всичко, за да надделеem в Последната битка. Да направя всичко необходимо — *каквото* е необходимо, — за да понеса бремето, което ми бе отредено. Имаше само още едно лице, на което знаех, че мога да се доверя, и сега тя е мъртва. — Сюан се обърна и го погледна в очите. Лек полъх раздвижи стените на палатката и пламъкът на свещта изпърха. Брин седеше и я гледаше втренчено.

— Тъй че разбираш, Гарет Брин. *Трябваше* да отложи клетвата си към теб заради други клетви. Заклех се да се погрижа за това до самия му край, а Дракона все още не е срещнал съдбата си в Шайол Гул. Клетвите на човек трябва да следват своя ред на важност. Когато се заклех на теб, *не обещах* да ти служа незабавно. Съзнателно внимавах по този пункт. Ти ще го наречеш айезседайска игра на думи. Аз бих го нарекла другояче.

— И как по-точно? — попита той.

— Заклех се да направя каквото трябва, за да защитя теб, твоите земи и твой народ, Гарет Брин. Ти ме обвини за загубата на един плевник и няколко крави. Е, в такъв случай те съветвам да помислиш за цената, която твой народ би заплатил в случай, че Прероденият Дракон се провали. Понякога трябва да се плати скъпо, за да се изпълни по-важен дълг. Един войник би трябвало да разбира това.

— Трябваше да ми кажеш. — Брин не откъсваше очи от нея. — Трябваше да ми обясниш коя си.

— Какво? Щеше ли да ми повярваш?

Той се поколеба.

— Освен това аз не можех да ти се доверя — каза тя откровено. — Предишната ни среща не беше особено... дружелюбна, доколкото си спомням. Можех ли да поема този риск, Гарет Брин, с човек, когото

не познавам? Можех ли да му дам власт над тайни, които знаех само аз, тайни, които трябваше да се предадат на новата Амирлински трон? Можех ли да заделя и един миг, когато целият свят беше с клуп на шията?

Гледаше го в очите и чакаше отговор.

— Не — най-сетне призна той. — Да ме изгори дано, Сюан, но не е трябвало да чакаш. И преди всичко не трябваше да даваш онази клетва!

— *Ти* трябваше да слушаш по-внимателно — каза тя и най-сетне откъсна погледа си от него. — Съветвам те, ако в бъдеще се закълнеш да служиш някому, постарай се да предвидиш времева рамка за тази служба.

Брин въздъхна, а Сюан дръпна рязко последната риза от въжетото и по задната стена на палатката пробяга размътена сянка.

— Добре — заговори Брин. — Казах си, че ще те задържа на работа само толкова, колкото ще ми трябва, докато получа този отговор. Вече знам. Бих казал, че...

— Спри! — прекъсна го Сюан и се извърна рязко, изпълнала пръст към него.

— Но...

— Не го казвай — заплаши го тя. — Ще ти затъкна устата и ще те оставя да висиш във въздуха до утре вечер. Не си мисли, че няма да го направя.

Брин се отпусна на стола си смълчан.

— Още не съм приключила с теб, Гарет Брин. — Тя тръсна ризата и я сгъна. — Ще ти кажа, когато приключа.

— Светлина, жено — изпъшка той. — Ако знаех, че си Айез Седай, преди да те подгоня към Салидар... ако знаех какво правя...

— Какво? — попита тя рязко. — Нямаше ли да ме подгониш?

— Разбира се, че щях — възмути се той. — Просто щях да съм по-предпазлив или може би по-добре подготвен. Тръгнах да ловя глигани с нож за зайци вместо с копие!

Сюан сложи сгънатата риза върху другите и вдигна купчината. Погледна го измъчено.

— Ще се опитам да се престоря, че *не ме* сравни току-що с глиган, Брин. Най-учтиво моля да внимаваш малко с езика си. Иначе

ще се окажеш без слугиня и *наистина* ще ти се наложи да използваш онези перачки.

Той я погледна озадачено. След това прихна. Самата тя не можа да сдържи усмивката си. Е, след този разговор Брин вече щеше да знае кой командва в тази връзка.

Но... Светлина! Защо му беше казала за Прорицанието? Докато прибираше дрехите му в походния скрин, го погледна крадешком. Брин продължаваше да клати глава и да се киска.

„Когато други клетви престанат да властват над мен — помисли Сюан. — Когато се уверя, че Прероденият Дракон прави каквото трябва, може би ще има време. Всъщност вече очаквам с нетърпение това изпитание да свърши.“

— Трябва вече да си лягаш, Сюан — каза Брин.

— Рано е още — отвърна тя.

— Да, но вече е залез-слънце. Всеки трети ден си лягаш необичайно рано, като си слагаш онзи странен пръстен, който си скрила между възглавниците на постелята си. — Обърна една страница на писалището си. — Моля, предай най-сърдечните ми поздравии на Амирлин.

Тя го зяпна. *Не можеше* да знае за Тел-айеран-риод, нали? Засече доволната му усмивка. Добре, може би не знаеше за Тел-айеран-риод, но явно се досещаше, че пръстенът и графикът ѝ за спане имат нещо общо с общуването с Егвийн. Хитрец. Хвърли ѝ поглед, докато минаваше покрай него, и в очите му припламнаха весели искри.

— Непоносим човек — измърмори тя, седна на нара си и остави кълбото светлина да угасне. После вяло взе пръстена тер-ангреал и го окачи на шията си, обърна гръб на Брин и легна и се опита да заспи с усилие на волята. Всеки трети ден се стараше да става рано, за да е изморена вечерта. Съжаляваше, че не може да заспива тъй лесно като Егвийн.

Непоносим... *непоносим* човек! Трябваше да направи нещо, за да му го върне. Мишки в чаршафите му. Това щеше да е добра отплата.

Лежа будна дълго, но най-сетне успя да се унесе, смътно усмихната при мисълта за едно подобаващо отмъщение. Събуди се в Тел-айеран-риод без нищо по тялото освен едно скандално, едва покриващо я прозрачно парче плат. Ахна уплашено и моментално го смени — със съсредоточаване — със зелена рокля. Зелена ли? Защо

зелена? Направи я на синя. Светлина! Как ставаше тъй, че Егвийн винаги я биваше в задържането на нещата под контрол в Тел-айеран-риод, докато Сюан едва успяваше да задържи облеклото си да не се променя при всяка разсеяна мисъл? Трябваше да има нещо общо с това, че Сюан трябваше да носи това несъвършено копие на терангреал, което не действаше така добре като оригинала. Правеше я да изглежда нематериална за другите, които я виждаха.

Стоеше посред лагера на Айез Седай, обкръжена от палатки. Платницата им се отваряха за миг и се затваряха. Небето бе натезало от силна и в същото време странно затаена буря. Любопитно, колко често нещата изглеждаха странни в Тел-айеран-риод. Тя затвори очи и пожела да се озове в кабинета на Наставницата на новачките в Бялата кула. Щом ги отвори, вече бе там. Малка стая с дървена ламперия, с грубо писалище, столче и масата за боя с каиша.

Щеше да е добре, ако разполагаше с оригиналния пръстен, но той зорко се пазеше от Заседателките. Трябваше да е благодарна и за малък улов, както казваше навремето баща ѝ. *Можеше* да е останала без нито един от тези пръстени. Заседателките си мислеха, че този е у Леане, когато бе заловена.

Добре ли беше Леане? Във всеки момент лъжливата Амирлин можеше да нареди да я екзекутират. Сюан знаеше много добре колко зла може да е Елайда. Все още я жегваше скръб, когато си помислеше за горкия Алрик. Изпитала ли беше Елайда поне за миг чувство за вина от хладнокръвното убийство на Стражник, преди напълно да унищожи жената, която сваляше от власт?

— Меч ли, Сюан? — внезапно попита гласът на Егвийн. — Това е новост.

Сюан погледна надолу и се сепна, като видя, че държи кървав меч, предназначен навярно за сърцето на Елайда. Накара го да изчезне, след което изгледа Егвийн. Момичето приличаше досущ на Амирлин: великолепна златна рокля, кафявата коса прибрана в изящна, обсипана с перли мрежичка. Лицето ѝ все още не беше безвременно, но Егвийн ставаше все по-добра в постигането на спокойната ведрост, присъща за Айез Седай. Всъщност беше станала видимо по-добра, след като бе попаднала в плен.

— Изглеждаш добре, Майко — каза Сюан.

— Благодаря — отвърна Егвийн с лека усмивка. Издаваше повече от самата себе си в компанията на Сюан, отколкото с други. Двете знаеха колко много бе разчитала Егвийн на нея, за да я научи как да стигне там, където бе сега.

„Макар че най-вероятно щеше да го постигне и сама — призна си Сюан. — Просто не толкова бързо.“

Егвийн огледа стаята и се намръщи.

— Знам, че предложих това място последния път, но вече му се нагледах предостатъчно. Ще се срещнем в трапезарията на новачките. — И изчезна.

Странен избор, но едва ли за да ги прикрие от нежелани уши. Сюан и Егвийн не бяха единствените, които използваша Тел-айеранриод за тайни срещи. Сюан затвори очи — не че ѝ трябваше, но като че ли помагаше — и си представи трапезарията на новачките с редиците пейки и празните маси. Когато отново ги отвори, беше там, както и Егвийн. Амирлин се отпусна и зад нея се появи величествен, отрупан с възглавнички стол, който леко я обгърна, докато седаше. Сюан не можеше да се довери на себе си за нещо толкова сложно и просто седна на една пейка.

— Мисля, че може би ще се наложи да се срещаме по-често, Майко — почна Сюан.

— Защо? Случило ли се е нещо?

— Няколко неща — отвърна Сюан. — И се боя, че някои от тях вече миришат като улов отпреди цяла неделя.

— Каж ми.

— Една от Отстъпниците е била в лагера ни — рече Сюан. Не искаше да мисли *точно* за това. Направо настръхваше.

— Загинал ли е някой? — попита Егвийн със спокоен глас, макар погледът в очите ѝ да стана стоманен.

— Не, блажена да е Светлината — отвърна Сюан. — Освен онези, за които вече знаеш. Романда направи връзката. Егвийн, съществува е било сред нас от доста време, скришом.

— Коя?

— Делана Мосалайн. Или нейната слугиня, Халима. Най-вероятно Халима, тъй като познавам Делана от много отдавна. — Очите на Егвийн съвсем леко се разшириха. Халима бе дебнала

Егвийн. Беше я докосвала и обслужвала — една от Отстъпниците! Егвийн обаче прие новината добре. Като Амирлин.

— Но Аная беше убита от мъж — каза сухо. — Онези убийства друго ли бяха?

— Не, Аная не беше убита от мъж, а от жена, владееща сайдин. Така трябва да е било — единствено това обяснява нещата.

Егвийн кимна замислено. С Тъмния всичко беше възможно. Сюан се усмихна доволно и с гордост. Това момиче се учеше да бъде Амирлин. Светлина, то *беше* Амирлин!

— Нещо повече? — попита Егвийн.

— Не много по тази тема — отвърна Сюан. — За жалост ни избягаха. Изчезнаха в същия ден, в който ги разкрихме.

— Какво ли ги е предупредило?

— Ами, това включва едно от другите неща, които искам да ти кажа. — Сюан си пое дълбоко дъх. Най-лошото бе казано, но следващото също нямаше да е никак лесно. — Същия ден, имаше среща в Съвета, водеше я Делана. На тази среща един Аша'ман заяви, че усеща в лагера мъж, който прелива. Смятаме, че това я е предупредило. Направихме връзката едва след като Делана изчезна. Същият този Аша'ман ни каза, че негов приятел е срещнал жена, която можела да прелива сайдин.

— А защо е имало Аша'ман в лагера? — попита хладно Егвийн.

— Беше пратен като посланик — обясни Сюан. — От Преродения Дракон. Майко, изглежда, че мъжете, които следват ал-Тор, са обвързали Айез Седай.

Егвийн дори не мигна.

— Да. Чух слухове за това. Надявах се, че са преувеличени. Този Аша'ман каза ли кой е дал разрешение на Ранд да извършва такова отвратително деяние?

— Той е Прероденият Дракон — отвърна Сюан с гримаса. — Не вярвам да смята, че му *трябва* разрешение. Но, в негова защита, изглежда, не знае, че това става. Жените, които са обвързали неговите мъже, бяха пратени от Елайда да унищожат Черната кула.

— Аха. — Егвийн най-сетне показа нещо като емоция. — Значи все пак слуховете са точни. Твърде точни. — Красивата ѝ рокля запази формата си, но помръкна до тъмнокафяв цвят, като айилско облекло.

Егвийн, изглежда, не забеляза промяната. — Никога ли няма да спре този порой от бедствия от страна на Елайда?

Сюан поклати глава.

— Предложени ни бяха четирийсет и седем Аша'ман като компенсация, един вид, за жените, които са обвързали мъжете на ал-Тор. Замяната трудно може да се нарече справедлива, но Съветът все пак реши да приеме предложението.

— И правилно — заяви Егвийн. — Ще трябва да се заемем с тази глупост на Дракона по-късно. Може хората му да са действали без негова пряка заповед, но Ранд трябва да поеме отговорност. Мъже! Да обвързват жени!

— Те твърдят, че сайдин е прочистен — каза Сюан.

Егвийн повдигна вежди, но не възрази.

— Да, това би могло да е разумна причина. Ще ни трябва допълнително потвърждение, разбира се. Но покварата се появи, когато всичко изглеждаше спечелено. Защо да не се махне, когато всичко изглежда на ръба на чистото безумие?

— Не съм го обмисляла под този ъгъл — каза Сюан. — Е, какво да правим, Майко?

— Оставяме на Съвета да се оправи с това — каза Егвийн. — Изглежда, държат нещата в ръце.

— Те да гледат да ги задържат, докато се върнеш, Майко.

— И това ще стане. — Егвийн се отпусна в стола. Изглеждаше някак по-състарена, отколкото издаваше лицето ѝ. — Работата ми е тук, засега поне. Ти ще трябва да се погрижиш Съветът да прави каквото трябва. Имам огромна вяра в теб.

— Благодарна съм за това, Майко — отвърна Сюан, като преглътна разочарованието си. — Но губя влияние над тях. Лелейн е започнала да се налага като втора Амирлин — и го прави, като се преструва, че подкрепя теб. Разбрала е, че създаването на впечатление, че действа от твое име, обслужва самата нея.

Егвийн присви устни.

— Щях да си помисля, че Романда печели предимство, след като тя е разкрила Отстъпницата.

— Според мен тя смяташе, че има предимство — каза Сюан, — но твърде дълго се наслаждаваше на победата си. Лелейн, с не малко усилие, се наложи като най-преданата служеща на Амирлин. Човек

направо да си помисли, че двете с нея сте най-близките и доверени приятелки, като я чуе как говори! Представя ме за своя „придружителка“ и всеки път, когато Съветът заседава, е все „Егвийн искаше това“ и „Спомнете си какво каза Егвийн, когато направихме онова“.

— Умно — каза Егвийн.

— Гениално — въздъхна Сюан. — Но ние знаехме, че рано или късно едната ще изпълзи пред другата. Непрекъснато я отклонявам към Романда, но не знам колко дълго още ще мога да я разсейвам.

— Постарай се — отвърна Егвийн. — Но не се притеснявай, ако Лелейн откаже да се разсейва.

Сюан се намръщи.

— Но тя узурпира твоето място!

— Като го укрепва — каза Егвийн с усмивка. Най-сетне забеляза, че роклята ѝ се е променила в кафява, и бързо я възстанови, без да прекъсва разговора. — Играта на Лелейн ще успее само ако аз не успея да се върна. Тя използва *мен* като източник на авторитет. Когато се върна, няма да има друг избор, освен да приеме върховенството ми. Ще е изразходвала всичките си усилия, за да укрепи мен.

— А ако не се върнеш, Майко? — попита тихо Сюан.

— Тогава ще е по-добре за Айез Седай да имат силна водачка — каза Егвийн. — Ако Лелейн се окаже по-силната, така да бъде.

— Тя има сериозно основание да се *погрижи* да не се върнеш — каза Сюан. — Най-малкото залага срещу теб.

— Ами не може да бъде обвинена за това. — Егвийн престана да се пази дотолкова, че направи гримаса. — Щях да съм изкусена и аз да се обзаложа против себе си, ако бях отвън. Просто ще трябва ти да се справиш с нея, Сюан. Не мога да си позволя да се отвличам. Не и след като виждам колко потенциал за успех има тук и не и след като има по-голяма цена за провала.

Сюан познаваше тази упоритост в стегнатата брадичка на Егвийн. Тази нощ нямаше да може да я убеди. Просто трябваше да се опита отново на следващата им среща.

Всичко това — пречистването, Аша'ман, рухването на Кулата — я накара неволно да потръпне. Макар да се беше подготвяла за тези дни през по-голямата част от живота си, все още беше притеснително, че най-сетне бяха дошли.

— Последната битка наистина иде — каза Сюан почти на себе си.

— Да, иде — промълви сдържано Егвийн.

— Ще я посрещна с едва трошица от предишната си сила — каза с гримаса Сюан.

— Е, може би ще успеем да ти намерим ангреал, след като Кулата отново стане цяла — заяви Егвийн. — Ще използваме всичко, което имаме, когато тръгнем срещу Сянката.

Сюан се усмихна.

— Би било хубаво, но не е необходимо. Просто негодувам по навик, предполагам. Всъщност се уча да се справям с новото си... положение. Не е толкова трудно да се приеме, особено след като вече виждам, че има и някои предимства.

Егвийн се намръщи, сякаш се опитваше да отгатне какви предимства може да има в това мощта ти да е отслабнала. Накрая поклати глава.

— Елейн веднъж спомена пред мен за стая в Кулата, пълна с предмети на Силата. Предполагам, че наистина съществува, нали?

— Разбира се — отвърна Сюан. — Подземният склад. На второто ниво на подземие, в североизточната страна. Малка стая с прост дървен под, но не може да я пропуснеш. Тя е единствената в коридора, която е заключена.

Егвийн кимна замислено.

— Добре. Не мога да победя Елайда с брутална сила. Все пак е хубаво да знам това. Има ли още нещо важно, което да ми съобщиш?

— В момента не, Майко.

— Тогава се върни и поспи. — Егвийн помълча. — И следващия път ще се срещнем след два дни. Тук, в трапезарията, макар че можем да решим да започнем да се срещаме и в града. Не мога да разчитам на това място. Щом е имало Отстъпница в нашия лагер, готова съм да заложа половината от бащиния си хан, че има някой, който шпионира и в Бялата кула. Хайде, тръгвай.

Сюан затвори очи и скоро примига и се намери отново в палатката на Брин. Свещта бе догоряла и тя чу как Брин тихо похърква в постелята си в другия край на палатката. Надигна се и погледна към него, макар да беше твърде тъмно, за да види нещо повече от сенки.

Странно, но след тези приказки за Отстъпници и Аша'ман близостта на грубоватия генерал я утеши.

„Има ли още нещо важно, което да ти съобщя, Егвийн? — разсеяно си помисли Сюан, докато ставаше, за да смъкне роклята си зад паравана и да си облече нощницата. — Мисля, че може би съм влюбена. Това достатъчно важно ли е?“ — За нея изглеждаше по-странно от това, че покварата е пречистена, или от това, че жена прелива сайдин.

Тръсна глава, прибра тер-ангреала за сън в скривалището му и се сгуши под завивките си.

Забрави за мишките, поне този път.

ГЛАВА 9

НАПУСКАНЕ НА МАЛДЕН

Хладен пролетен вятър лъхна в лицето на Перин. Такъв вятър трябваше да носи със себе си мириса на полен и свежа утринна роса, на пръст, прорязана от напъпили стръкове, протягащи се към светлината, на нов живот и преродена земя. Този вятър носеше само мириса на кръв и смърт. Перин обърна гръб на вятъра, коленичи и огледа колелата на фургона. Возилото бе грубо, с потъмняло от старост дърво. Изглеждаше добре поправено, но Перин се беше научил да внимава, когато си имаше работа с оборудване от Малден. Шайдо не се мръщеха на фургони и волове толкова, колкото на конете, но пък те — като всички айилци — предпочитаха да пътуват леко. Не бяха поддържали фургоните и колите и Перин бе открил не един скрит недостатък по време на огледа си.

— Следващият! — изрева той, докато проверяваше главината на първото колело. Подканата му бе отправена към тълпата хора, чакащи да говорят с него.

— Милорд — обади се един. Гласът беше дълбок и дрезгав, като дърво, стържещо в дърво. Жерард Арганда, Първи капитан на Геалдан. Миризмата му бе на смазана броня. — Трябва да поставя въпроса с тръгването ни. Позволете ми да препусна пред Нейно величество.

„Нейно величество“ наричаше Алиандре, кралицата на Геалдан. Перин продължи заниманието си с колелото. Не беше толкова запознат с дърводелство, колкото с ковачество, но баща му бе научил всичките си синове да разпознават признаците за бъдеща неприятност в един фургон. По-добре да оправиш проблема преди тръгване, отколкото да изпаднеш в безизходица насред път. Пръстите му опипаха гладкото кафяво дърво и затърсиха пукнатини по всяка точка с голямо натоварване. И четирите колелета изглеждаха добре.

— Милорд? — попита Арганда.

— Всички пътуваме заедно — каза Перин. — Това е заповедта ми, Арганда. Няма да позволя бежанците да си помислят, че ги

изоставяме.

Бежанците. Над сто хиляди души, за които трябваше да се погрижи. Сто хиляди! Светлина, това бе много повече от всички, които живееха в Две реки. И Перин трябваше да ги изхрани всичките. Фургони. Много хора не разбираха важността на един добър фургон. Легна по гръб, за да огледа осите, и това му предложи гледка към облачното небе, затулено отчасти от близката градска стена на Малден.

Градът беше голям като за селище толкова далече на север в Алтара. Беше повече укрепление, отколкото град, със страховити стени и кули. До предния ден земята около този град бе приютила Шайдо Айил, но те вече си бяха заминали, много от тях избити, други побягнали, пленниците им — освободени от съюза между силите на Перин и сеанчанците.

Шайдо му бяха оставили две неща: мирис на кръв във въздуха и сто хиляди бежанци, за които да се грижи. Макар да се радваше, че може да им даде свобода, целта му с освобождаването на Малден бе съвсем друга: да спаси Файле.

Към позицията му беше настъпила друга айилска група, но бяха забавили, а след това спряха на стан и вече не напредваха към Малден. Навярно бяха предупредени от бягащите от битката Шайдо, че пред тях има голяма войска, която ги е надвила въпреки преливащите им. Тази група зад Перин като че ли не желаше влезе в бой с него повече, отколкото той желаше да се срази с нея.

Това му даваше време. Малко, но все пак време.

Арганда продължаваше да стои и да го гледа. Беше с лъскавата си нагръдна броня и държеше шлема си под мишница. Не беше някое наперено офицерче, а обикновен човек, издигнал се от прост войник. Биеше се добре и изпълняваше каквото му се каже. Обикновено.

— Няма да склоня на това, Арганда — рече Перин и се вмъкна под фургона. Земята беше мокра.

— Не може ли поне да използваме портали? — попита Арганда, коленичи и посивялата му коса — късо подстригана — почти забърса земята, щом надникна под фургона.

— Аша'ман са примрели от умора — сопна му се Перин отдолу. — Знаеш го.

— Много са уморени за голям портал — рече Арганда, — но сигурно ще могат да пратят малка група. Милейди е изтощена от

плена! Разбира се, не сте решили да я карате да върви в поход!

— Бежанците също са уморени — отвърна Перин. — Алиандре може да язди кон, но тръгва, когато тръгнем всички. Светлината дано даде да е скоро.

Арганда въздъхна, но кимна и се изправи. Перин опипа оста. Можеше да види напрежение в дървото от един поглед, но предпочиташе допира. На допира можеше да се разчита повече. Винаги имаше пукнатина или разцепено там, където дървото беше отслабнало, и човек можеше да усети дали скоро ще се прекърши. На дървото можеше да се довери човек за това.

За разлика от хората. За разлика от него самия.

Стисна зъби. Не искаше да мисли за това. Трябваше да продължи да работи, да продължи да прави *нещо*, за да се разсее. Обичаше да работи. Твърде малко възможности за това бе имал напоследък.

— Следващият! — подвикна той и гласът му отекна от дъното на фургона.

— Милорд, трябва да нападнем! — заяви наперен глас от другата страна на фургона.

Перин отпусна глава на отъпканата трева и затвори очи. Бертаин Гален, лорд-капитан на Крилатата гвардия, беше за Майен това, което Арганда беше за Геалдан. Освен тази единствена прилика двамата бяха толкова различни, колкото можеше да са двама мъже. Перин можеше да види изпод фургона красиво изработените ботуши на Гален — закопчалките бяха направени като ястреби.

— Милорд — продължи Бертаин. — Една хубава атака на Крилатата гвардия ще разпръсне онази айилска измет, убеден съм в това. Ами вижте колко лесно се справихме с айилците тук в града!

— Имахме сеанчанците тогава — изръмжа Перин, приключи със задната ос и се запровира напред да провери предната. Носеше старото си оцапано палто. Файле щеше да го сгълчи за това. Трябваше да се показва като лорд. Но нима трябваше да си облече хубаво палто, след като цял час щеше да лежи в разкаляната трева и да оглежда долници на фургонали?

Файле преди всичко щеше да му се скара, че ляга в калната трева. Перин се поколеба, с ръка на предната ос, щом си помисли за черната ѝ коса и характерния ѝ салдейски нос. Файле обобщаваше цялата му представа за обич. Беше всичко за него.

Беше успял — беше я спасил. Защо тогава имаше чувството, че все едно всичко е почти толкова зле, колкото и преди? Трябваше да се радва, да ликува, трябваше да изпитва облекчение. Толкова се беше безпокоил за нея по време на плена ѝ. А ето че сега, след като тя беше в пълна безопасност, всичко продължаваше да изглежда някак не наред. Някак. По начин, който не можеше да обясни.

Светлина! Не можеше ли *нещо* да си върви така, както трябва? Посегна към джоба си, за да опипа вързаната на възли каишка, която бе носил там. Но я беше захвърлил вече. „Престани! — помисли си. — Тя е тук. Можем да се върнем към онова, което беше. Нали?“

— Да — продължи Бертаин, — предполагам, че заминаването на сеанчанците би могло да е проблем в една атака. Но айилската група на стан е по-малка онази, която победихме. А ако сте притеснен, можем да известим сеанчанската пълководка и да я върнем. Тя, разбира се, с радост ще иска отново да се бие редом с нас!

Перин с усилие се върна към настоящето. Собствените му глупави проблеми бяха без значение. Точно сега трябваше да накара тези фургони да тръгнат. Предната ос беше добра. Обърна се и се измъкна изпод фургона.

Бертаин беше среден на ръст, въпреки че трите пера на шлема му го правеха да изглежда по-висок. Беше с червената кръпка на едното си око — Перин не знаеше къде го е изгубил — и бронята му лъщеше. Изглеждаше възбуден, сякаш си мислеше, че мълчанието на Перин означава, че ще нападнат.

Перин се изправи и изтупа пръстта от кафявите си панталони.

— Тръгваме — заяви той и вдигна ръка да сложи край на споровете. — Надвихме септите тук, но ги бяхме омаяли с вилняк, а на наша страна имахме дамане. Уморени сме, имаме ранени и си върнахме Файле. Няма никаква причина да се бием повече. Бягаме.

Бертаин не изглеждаше доволен, но кимна, обърна се и закричи по разкаляната земя към хората си. Перин погледна другите, които чакаха скупчени около фургона да говорят с него. Допреди време точно тази работа му се беше струвала отчайваща. Изглеждаше му безсмислена, след като много от молителите вече знаеха какъв ще е отговорът му.

Но имаха нужда да чуят тези отговори от него и Перин бе започнал да разбира важността на това. Освен това въпросите им му

помагаха да се разсее от странното напрежение, което изпитваше, откакто бе спасил Файле.

Тръгна към следващия фургон по колоната и малката му свита го последва. Имаше цели петдесет фургона, подредени в дълъг керван. Първите бяха натоварени с вещи от Малден, средните предстоеше да ги сполети същото и му оставаха още два за оглед. Искал беше преди залез-слънце да е далече от Малден. Достатъчно далече, за да е в безопасност.

Освен ако тези нови Шайдо не решаха да го подгонят за отмъщение. С толкова хора, които Перин трябваше да поведе, и слепец щеше да може да ги проследи.

Слънцето се снишаваше към хоризонта, светло петно зад облачната пелена. Светлина, каква бъркотия! Цялата тази суматоха по организирането на бежанците и войсковите лагери. А заминаването уж трябваше да е лесната част!

Лагерът на Шайдо беше истинско бедствие. Хората му бяха опразнили и сгънали повечето изоставени шатри. Вече разчистена, земята около града беше отъпкана трева и кал, осеяна със смет. Шайдо, като айилци, бяха предпочели да останат на стан *извън* градските стени, вместо зад тях. Странен народ бяха, не можеше да се отрече. Кой ще презре едно хубаво легло, да не говорим за по-добрата военна позиция, и да остане навън в шатри?

Айилците обаче презираха градовете. Повечето сгради или бяха опожарени при първоначалния щурм на Шайдо, или оплячкосани за ценности. Избити врати, счупени прозорци, вещи, изоставени по улиците.

Все още щъкаха хора, като насекоми, влизаха и излизаха през градските порти, обикаляха бившия лагер на Шайдо, грабеха каквото можеха и го трупяха за товарене. Щеше да им се наложи да изоставят фургоните, щом вземеха решение да Пътуват — Грейди не можеше да направи достатъчно голям портал, за да мине през него фургон, — но засега те щяха да са от голяма помощ. Имаше и много волове. В момента ги оглеждаха дали са годни да теглят фургоните. Шайдо бяха оставили много от конете на града да избягат на свобода. Жалко. Но човек трябва да се оправя с това, което има.

Перин стигна до следващия фургон и започна огледа си от дългия ок.

— Следващият!

— Милорд — обади се един стържещ глас, — мисля, че аз съм следващият.

Перин погледна през рамо заговорилия: беше Себбан Балвер, секретарят му. Мъж със сухо, изпито лице и вечно изгърбен, което му придаваше вид на дремещ лешояд. Макар палтото и бричовите му да бяха чисти, на Перин му се струваше, че би трябвало да вдигат облачета прах при всяка негова стъпка. Миришеше мухлясало като стара книга.

— Балвер — каза Перин, докато опипваше с пръсти ока, а след това провери каишките на сбруята, — мислех, че говориш с пленниците.

— Говорих, естествено, зает бях с работата си там — отвърна Балвер. — Само че ми стана любопитно. Трябваше ли да позволите сеанчанците да вземат всички преливащи Шайдо?

Перин погледна през рамо мухлясалия си секретар. Мъдрите, които можеха да преливат, бяха изпадали в безсъзнание от вилняка. Дали ги бяха на сеанчанците още докато бяха в несвяст, да правят с тях каквото намерят за добре. Решението никак не зарадва айилците между съюзниците на Перин, но той *нямаше* да позволи онези преливащи да хукнат да му отмъщават.

— Не разбирам за какво ти са — изсумтя той.

— Ами, милорд, доста интересни неща може да се научат от тях. Например, изглежда, че мнозина от Шайдо се срамуват от поведението на своя клан. Самите Мъдри са разколебани. Също тъй имало е сделки с някакви доста любопитни индивиди, които им предлагали предмети на силата от Приказния век. Които и да са били, можели са да правят портали.

— Отстъпници. — Перин сви рамене и клекна да провери дясното предно колело. — Съмнявам се, че ще разберем кои са били. Сигурно са се били предрешили.

С крайчеца на окото си видя как Балвер се намръщи на коментара му и попита:

— Не си ли съгласен?

— Не, милорд — отвърна Балвер. — „Предметите“, дадени на Шайдо, са много подозрителни по моя преценка. Айилците са били

измамани, но защо — още не мога да отгатна. Но ако имахме още време да претърсим града...

Светлина! *Всички* ли в този лагер щяха да го молят за неща, които знаеха, че няма да получат? Наведе се да провери задната част на главината. Нещо по нея го притесни.

— Вече знаем, че Отстъпниците ни се противопоставят, Балвер. Няма просто така да посрещнат Ранд с отворени обятия, за да ги запечата пак или каквото там ще прави с тях.

Проклети цветове, лумнаха и показаха Ранд във вътрешния му взор! Той ги разкара. Появяваха се всеки път, щом си помислеше за Ранд или Мат, и носеха видения за тях.

— Все едно — продължи Перин, — не разбирам какво искаш да направя. Ще вземем гай-шайн на Шайдо с нас. Девите си плениха своя дял. Можеш да разпиташ тях. Но напускаме това място.

— Да, милорд — отвърна Балвер. — Обаче просто е срамота, че изгубихме онези Мъдри. Опитът ми показва, че сред айилците тъкмо те са с най-много... разбиране.

— Сеанчанците ги поискаха — рече Перин. — И си ги получиха. Не можех да оставя Едара да ме притиска за това и станалото — станало. Какво очакваш от мен, Балвер?

— Да пратим писмо може би — отвърна Балвер. — Да зададат няколко въпроса на Мъдрите, като се събудят. Аз... — Замълча, след това се наведе изгърбен да погледне Перин. — Милорд, това е доста разсейващо. Не можеше ли да намерим някой друг да огледа фургоните?

— Всеки друг е или твърде уморен, или твърде зает — отвърна Перин. — Искам повечето бежанци да тръгнат, щом дадем заповед за тръгване. А повечето ни войници претърсват града за провизии — всяка шепа зърно, която намерят, ще ни трябва. Половината бездруго е развалено. С тази работа не мога да помогна, защото трябва да съм там, където хората могат да ме намерят. — Приел беше това, колкото и да го ядосваше.

— Да, милорд — рече Балвер. — Но, разбира се, можеше да сте достъпен някъде и без да лазите под фургони.

— Това е работа, която мога да върша, докато хората говорят с мен — отвърна Перин. — Не ти трябваат ръцете ми, само езикът ми. И този език ти казва да забравиш айилците.

— Но...

— Нищо повече не мога да направя, Балвер — заяви Перин твърдо и го погледна през спиците на колелото. — Заминаваме на север. Приключих с Шайдо. Да изгорят дано, все ми е едно.

Балвер отново присви тънките си устни и замириса съвсем леко на раздразнение.

— Разбира се, милорд — измърмори и бързо се поклони. После се оттегли.

Перин се измъкна навън, изправи се и кимна на една млада жена с мръсна рокля и протрити обуца, която стоеше край фургоните.

— Иди доведи Линкон. Кажу му да погледне главината на това колело. Мисля, че ще вземе да изпадне.

Младата жена кимна и затича. Линкон беше майстор дърводелец, извадил лошия късмет да навести роднини в Кайриен, когато Шайдо бяха нападнали. Цялата воля бяха избили от него. Може би той трябваше да е човекът, който да огледа фургоните, но с този измъчен поглед Перин не беше сигурен колко може да му се довери за надежден оглед. Изглеждаше обаче достатъчно добър да оправи проблемите, щом някой му ги посочи.

А истината беше, че Перин просто искаше да *прави* нещо. Без да мисли. Фургоните бяха лесни за оправяне. Не бяха като хората, ни най-малко.

Обърна се и погледна над осеяния с дупки от огнища и захвърлени дрипи празен лагер. Файле крачеше към града. Организирана беше своите следовници да разузнаят околността. Беше изумителна. Красива. Тази красота не беше просто в лицето ѝ или в стройната ѝ фигура, беше в лекотата, с която командваше хората, в бързината, с която винаги разбираше какво да прави. Беше умна по начин, който за Перин беше непостижим.

Той не беше глупав. Просто обичаше да мисли за разни неща. Но открай време не го биваше с хората, не и като Мат или Ранд. Файле му беше показала, че не е нужно да го бива с хората, стига да може да накара *една* личност да го разбере. Не беше нужно да е добър в говоренето с когото и да е друг, стига да можеше да говори с нея.

Но сега не можеше да намери думите, които да каже. Тревожеше се за онова, което можеше да ѝ се е случило по време на пленничеството. И се ядосваше, разбира се. Но каквото и да ѝ се беше

случило, не беше по нейна вина. Човек прави каквото трябва, за да оцелее. Уважаваше я заради силата ѝ.

„Светлина! — помисли си. — Пак мисля! Трябва да работя.“

— Следващият! — изрева той и се наведе, за да продължи огледа на фургона.

— Ако бях видял само лицето ти и нищо друго — заговори ведър глас, — щях да реша, че сме изгубили битката.

Перин се обърна изненадан. Не беше разбрал, че Трам ал-Тор е сред хората, които чакаха да говорят с него. Тълпата беше оредяла, но още имаше няколко пратеници и помощници. Едрият як овчар се беше подпрял на кривака си и чакаше най-отзад. Цялата му коса беше посребряла. Перин помнеше времето, когато все още беше черна. Когато той самият бе още малко момче, още преди да е опознал чука и ковачницата.

Посегна и опипа чука на кръста си. Беше го предпочел пред брадвата. Беше се оказало правилното решение, но все пак бе престанал да се владее при битката за Малден. Това ли го притесняваше?

Или удоволствието, което бе изпитал от убиването?

— Какво има, Трам?

— Само докладвам, милорд — отвърна Трам. — Мъжете на Две реки са готови за похода, всеки с по две палатки на гръб, за всеки случай. Не можем да използваме вода от града заради вилняка, тъй че пратих няколко момчета до водопровода да напълнят там няколко бурета. Можем да ги докараме с фургон.

— Става — каза Перин с усмивка. Най-сетне един, който правеше нужни неща, без първо да пита! — Кажете на хората от Две реки, че смятам да ги върна у дома колкото може по-скоро. Веднага щом Грейди и Неалд се възстановят достатъчно, за да направят портал. Може да отнеме време обаче.

— Това го разбираме, милорд — отвърна Трам. Колко странно звучеше титлата от неговата уста. — Може ли обаче да поговорим с вас насаме за малко?

Линкон вече идваше — куцукането му се забелязваше отдалече. Перин кимна на Трам и го поведе към сянката на крепостната стена. Основата ѝ беше обрасла със зелен мъх. Странно, че мъхът бе по-ярко

зелен от стъпканите разкаляни треви под краката им. Тази пролет като че ли само мъхът растеше зелен.

— Какво има, Трам? — попита Перин, след като се отдалечиха достатъчно.

Трам потърка лицето си — по него беше набола сива четина. Перин бе подложил хората си голямо напрежение през последните няколко дни и не бяха имали време за бръснене. Трам носеше просто синьо вълнено палто — дебелият плат бе добра защита срещу планинския вятър.

— Момчетата се чудят, Перин — заговори Трам вече не толкова официално, след като останаха сами. — Сериозно ли беше онова, дето го каза — че се отказваш от Манедерен?

— Да — отвърна Перин. — Това знаме е само една беля, още откакто се появи. Сеанчанците, както и всички останали, по-добре да го знаят. Аз не съм никакъв крал.

— Имаш кралица, която ти се е заклела във васална вярност.

Перин се замисли над думите му, мъчеше се да намери най-добрия отговор. Преди време това държане караше хората да смятат, че е мудар в мисленето. Сега приемаха, че разсъдливостта му издава проницателност и прозорливост. Колко можеха да променят един човек няколко засукани думи пред името му!

— Смятам, че си прав с това, което направи — изненада го Трам. — Наричането на Две реки Манедерен щеше не само да настрои сеанчанците против теб, но и самата кралица на Андор. Щеше да намеква, че смяташ да владееш не само Две реки, че може би искаш да завладееш всичко, което Манедерен е притежавала някога.

Перин поклати глава.

— Не се каня да завладявам нищо, Трам. Светлина! Нямам намерение да владея и онова, което хората казват, че съм завладял. Колкото по-скоро Елейн си вземе трона и прати подходящ владетел на Две реки, толкова по-добре. Можем да приключим с цялата тази работа с лорд Перин и нещата да се върнат към нормалното.

— А кралица Алиандре? — попита Трам.

— Тя може да се закълне на Елейн вместо на мен — заяви Перин упорито. — Или може би пряко на Ранд. Той май обича да събира кралства. Като дете топчета.

Трам замириса угрижено. Притеснено. Перин извърна очи. Нещата трябваше да са по-прости. *Трябваше.*

— Какво?

— Просто си мислех, че си го надмогнал това — каза Трам.

— Нищо не се е променило от времето преди да пленят Файле. Все още не харесвам и знамето. Мисля, че може би е време и то да се сваля.

— Хората вярват в това знаме, Перин — промълви Трам. Имаше някаква мекота в него, но това караше човек да го слуша, щом заговори. Разбира се, той обикновено говореше разумни неща. — Отделих те настрана, защото исках да те предупредя. Ако осигуриш възможност на момчетата да се върнат в Две реки, някои ще заминат. Но не много. Чух, че повечето се кълнат, че ще те последват до Шайол Гул. Знаят, че Последната битка иде — кой не го знае при всички тези знаци в последно време? Няма намерение да останат настрана. — Замълча. — А и аз също. — Замириса на решимост.

— Ще видим — отвърна намръщено Перин. — Ще видим.

После го прати да вземе един фургон за буретата. Войниците щяха да се подчинят. Трам беше първи капитан. Това му изглеждаше някак нередно. Перин не знаеше много за миналото му, но Трам се беше сражавал в Айилската война. Беше държал меч още преди Перин да се роди. А сега изпълняваше заповедите му.

Всички ги изпълняваха. И искаха да продължат да ги изпълняват! Защо?

Сега, след като стигна до този въпрос, осъзна, че той е част от онова, което го безпокои. Не цялото, но част, свързана с извора на тревогата му. Дори сега, след като Файле пак беше с него.

Напоследък не се беше показал като добър водач. Не помнеше да е бил идеален някога, разбира се, дори докато Файле беше с него, за да го напътства. Но докато я нямаше, беше станал още по-лош. Много по-лош. Беше пренебрегнал заповедите на Ранд, пренебрегнал беше всичко, само за да си я върне.

Но какво друго може да направи един мъж, ако жена му е отвлечена?

Беше я спасил. Но междувременно бе изоставил всички други. И заради него бяха загинали хора. Добри хора. Хора, които му бяха вярвали.

Спомни си един миг — само преди ден, — когато негов съюзник бе паднал под айилските стрели със сърце, отровено от Масема. Ейрам беше приятел, а Перин го бе изоставил в усилието си да спаси Файле. Ейрам заслужаваше по-добра участ.

„Не трябваше изобщо да позволя Калайджията да вдигне меч“ — помисли си, но точно сега не искаше да се занимава с този проблем. *Не можеше*. Твърде много работа имаше да свърши. Реши да прегледа и последния фургон и докато се навеждаше над първото колело, ревна.

— Следващият!

Аравайн Карнел от Амадиция пристъпи напред. Не носеше вече халата на гай-шайн. Беше облякла проста светлозелена рокля, зацапана, измъкната от спасените вещи. Беше пълничка, но лицето ѝ все още изглеждаше изпито от дните ѝ като пленничка. Излъчваше твърдост и решимост. Беше се оказала изненадващо добра в организирането и Перин подозираше, че има благородно потекло. Имаше го този особен мирис у нея: на самоувереност, на лекота в издаването на заповеди. Цяло чудо беше, че тези неща бяха оцелели по време на пленничеството ѝ.

Странно беше, че Файле бе избрала Аравайн да ръководи бежанците. Защо не някой от нейните младоци от Ча Файле? Онези контета можеше да са досадни, но бяха показали изненадваща компетентност.

— Милорд — заговори Аравайн и сръчният ѝ реверанс отново издаде произхода ѝ. — Приключих с организирането на хората за тръгване.

— Толкова скоро? — попита Перин и вдигна очи от колелото.

— Не беше толкова трудно, колкото очаквахме, милорд. Заповядах им да се съберат по националност, а след това по роден град. Не беше изненадващо, че най-голямата маса от тях се оказаха от Кайриен, след тях от Алтара и Амадиция, с по-малки групи други. Няколко доманци, малко тарабонци, тук-там по някой от Граничните земи или Тайрен.

— Колко от тях могат да издържат ден или два в поход, без да се возят във фургоните?

— Повечето, милорд — отвърна тя. — Болните и старите бяха прогонени от града, когато Шайдо го завзеха. Хората тук са привикнали да ги подлагат на тежък труд. Изтощени са, милорд, но

никой не държи особено да чака тук с онези, другите Шайдо на стан само на половин ден път.

— Добре — каза Перин. — Да тръгват веднага.

— Веднага ли? — изненада се Аравайн.

Той кимна.

— Да излязат на пътя и да тръгнат на север, колкото по-скоро можеш да ги поведеш. Ще пратя Алиандре и гвардията ѝ да водят. — Това трябваше да спре оплакванията на Арганда и бежанците нямаше да пречат повече. Девите щяха да са много по-ефикасни в събирането на провизии. Претърсването за полезни вещи бездруго почти бе привършило. Хората му трябваше да оцелеят по пътя само за няколко недели. След това можеше да се прехвърлят през портал на по-сигурно място. Андор може би, или Кайриен.

Онези Шайдо отзад го притесняваха. Можеше да решат да нападнат по всяко време. По-добре беше да се отдалечат и да премахнат изкушението.

Аравайн пак приклепна в реверанс и забърза да довърши приготвянията, а Перин благодари на Светлината, че има поне още един човек, който не вижда нужда да спори с него или да възразява. Прати едно момче да уведоми Арганда за предстоящото тръгване, приключи с огледа на фургона, изправи се и изтупа ръце в панталоните си.

— Следващият!

Никой не пристъпи напред. Около него бяха останали само стражи, момчета бегачи и няколко колари, които чакаха да впрегнат воловете и да подкарат фургоните за товарене. Девите бяха струпали голям куп храни и фураж в средата на бившия лагер и Перин успя да различи Файле сред тях — внасяше ред в работата.

Прати всички да ѝ помогнат и остана сам. Без никаква работа.

Точно това, което искаше да избегне.

Вятърът отново задуха, понесъл онази ужасна миризма на смърт. Носеше също тъй спомени. Яростта на битката, страстта и възбудата от всеки замах. Айилците бяха великолепни воители — най-добрите, които земята познаваше. Всеки сблъсък бе на ръба на смъртта и Перин бе получил своя дял рани и отоци, макар да бяха Изцерени след това.

Боят с айилците го бе накарал да се почувства жив. Всеки, когото бе убил, беше майстор с копията. Всеки можеше да убие него. Но той

бе спечелил. През тези мигове по време на боя беше изпитвал неударима страст. Страстта най-сетне *да правиш* нещо. След два месеца чакане всеки удар бе означавал още стъпка по-близо до Файле.

Никакви приказки повече. Никакво обмисляне. Беше намерил цел. А сега я нямаше.

Чувстваше се празен. Беше като... както когато баща му му обеща нещо специално за подарък за Зимната нощ. Перин чака месеци наред нетърпеливо, вършеше прилежно работата си, за да заслужи незнайния дар. Когато най-сетне получи малкото дървено конче, се зарадва. Но на другия ден се почувства изненадващо тъжен. Не заради подаръка, а защото вече нямаше нищо, за което да копнее. Възбудата си бе отишла. Тогава бе осъзнал колко по-ценно е очакването от самия дар.

Скоро след това започна да навестява ковачницата на майстор Люхан, за да му стане след време чирак.

Радваше се, че си беше върнал Файле. Ликуваше. И все пак — какво му оставаше сега? Тези проклети хора го виждаха като свой водач. Някои дори го смятаха за свой крал! Никога не беше им искал това. Карал ги беше да прибират знамената всеки път, щом ги извадеха, докато накрая Файле не го бе убедила, че използването им е предимство. Все още не вярваше, че на знамето с вълчата глава мястото му е тук, дръзко развято над лагера му.

Но можеше ли да го свали? Хората *наистина* поглеждаха към него. Можеше да подуши гордостта им всеки път, щом минеха покрай знамето. Не можеше да ги върне. Ранд щеше да се нуждае от помощта им — щеше да му трябва помощта на всеки един — в Последната битка.

Последната битка. Можеше ли човек като него, човек, който не искаше да бъде начело, да поведе тези сили към най-важния миг от живота им?

Цветовете се завихриха и му показаха Ранд, седнал в нещо като каменен тайренски дом. В изражението на стария му приятел имаше нещо мрачно, приличаше на човек, изтерзан от тежки мисли. Дори седнал така, Ранд изглеждаше царствен. *Той* бе това, което трябваше да е един крал, с пищното си червено палто, с благородната си осанка. Перин бе просто ковач.

Въздъхна и тръсна глава, за да прогони образа. Трябваше да издири Ранд. Чувстваше, че нещо го дърпа към него, *притегля* го.

Ранд се нуждаеше от него. Върху това трябваше да се съсредоточи, да.

ГЛАВА 10

ПОСЛЕДНИЯТ ТАБАК

Родел Итуралд пуфкаше кротко с лулата си. Димът се виеше от нея като змия, струйките се сплитаха една с друга, издигаха се към тавана на паянтовата барака и се процеждаха през пукнатините. Стените бяха изкорубени от старост, сивото дърво беше напукано и се цепеше и ветровете свиреха през пролуките в стените, сякаш щяха да издухат цялата постройка.

Итуралд седеше на трикрако столче. На масата пред него имаше няколко карти. Кесията му за табак затискаше омачкан къс хартия — нагънат от носенето във вътрешния джоб на палтото му.

— Е? — попита Раджаби. Дебеловрат и с много твърд нрав, Раджаби беше с кафяви очи, широк нос и кръгла брадичка. Беше вече съвсем оплешивял и смътно напомняше за голям речен балван. И обикновено действаше точно като балван. Трябва ти голямо усилие, докато го накараш да се затъркаля, но тръгне ли, е адски трудно да го спреш. Раджаби беше един от първите присъединили се към каузата на Итуралд, въпреки че малко преди това бе настроен да въстане срещу краля.

Беше близо две недели след победата на Итуралд при Дарлуна. Много се беше разтеглил за тази победа. Може би твърде много. „Ах, Алсалам — помисли си той. — Дано всичко това да си струва, стари приятелю. Дано да не си просто полудял. Раджаби може и да е балван, но сеанчанците са лавина и ние привлякохме грохота ѝ върху себе си.“

— Сега какво? — подкани го Раджаби.

— Изчакваме — отвърна Итуралд. Светлина, колко мразеше да изчаква. — После се бием. Или може би пак бягаме. Все още не съм решил.

— Тарабонците...

— Няма да дойдат — заяви Итуралд.

— Те обещаха!

— Обещаха.

Итуралд лично бе отишъл при тях, беше ги въодушевил, помолил ги беше да се сразят със сеанчанците само още един път. Бяха ревали и викали от възторг, ала не го бяха последвали особено охотно. Щяха да си влачат краката. Канил ги беше да се бият „още един последен път“ вече по шест повода. Можеха да разберат накъде отива тази война, а той не можеше повече да разчита на тях. Ако изобщо бе могъл някога всъщност.

— Проклети страхливци — измърмори Раджаби. — Светлината да ги изгори тогаз! Ще го направим сами. Правили сме го вече.

Итуралд дръпна дълго и замислено от лулата. Последният му табак. От Две реки. Беше го пазил от месеци. Добър аромат. Най-добрият.

Отново огледа картите и вдигна една по-малка. Можеше и по-добри да са, несъмнено.

— Този нов сеанчански генерал — заговори Итуралд — води над триста хиляди души, с цели двеста дамане.

— Разбивали сме големи сили и преди. Виж какво направихме в Дарлуна! Ти ги съкруши, Родел!

И затова бе нужна цялата хитрост, умение и късмет, които Итуралд успя да събере. Въпреки това беше загубил над половината от хората си. И сега бягаше от тази втора — по-голяма сила — на Сеанчан.

Този път сеанчанците не правеха никакви грешки. Вече не разчитаха единствено на своите ракен. Хората му бяха пленили няколко пеши съгледвачи, а това означаваше, че десетки други *не са* хванати. Този път сеанчанците знаеха истинската численост на войската на Итуралд и истинското му местоположение.

Враговете му бяха престанали да се мъкнат като стадо, накъдето ги сръгат с остена. Сега го гонеха, неумолимо, като избягваха капаните му. Итуралд беше замислял да се оттегля все по-навътре в Арад Доман. Това щеше да облагодетелства силите му и да разтегли снабдителните линии на сеанчанците. Смятал беше, че ще може да задържи така още четири или пет месеца. Но тези планове вече бяха безполезни. Правени бяха, преди Итуралд да открие, че из Арад Доман обикаля цяла проклета армия айилци. Ако можеше да се вярва на донесенията — а донесенията за айилци често се оказваха преувеличени, тъй че той не

беше много сигурен колко да им вярва, — бяха над сто хиляди и държаха големи райони на север, включително Бандар Еваан.

Сто хиляди айилци. Това беше все едно двеста хиляди домански бойци. Може би повече. Итуралд добре помнеше Кървавия сняг преди двайсет години, когато изглеждаше, че губи по десет души за всеки паднал айилец.

Беше заклещен, като орех, строшен между два камъка. Най-доброто, което можеше да направи, бе да се оттегли тук, в този изоставен стеддинг. Това щеше да му даде предимство срещу сеанчанците. Но съвсем малко предимство. Сеанчанците разполагаха със сила шест пъти по-голяма от неговата, а и най-неопитният командир знае, че при бой такова съотношение е равно на самоубийство.

— Виждал ли си някога майстор жонгльор, Раджаби? — попита Итуралд, докато оглеждаше картата.

С крайчеца на окото си видя как едрият като бик мъж се намръщи объркано.

— Виждал съм веселчун, който...

— Не веселчун. Майстор.

Раджаби поклати глава.

Итуралд замислено изпуфка кълбо дим, после каза:

— Аз видях веднъж. Беше дворецовият бард на Кемлин. Чевръст тип, с ум, който сигурно щеше да е по на място в дворецовия съвет, въпреки всичките дрънкулки по него. Бардовете рядко жонглират. Но този тип не отказа поканата. Искаше да зарадва младата Щерка-наследница, доколкото разбрах.

Извади лулата от устата си и понатисна табака.

— Родел — каза Раджаби, — сеанчанците...

Родел вдигна пръст и намести лулата между зъбите си, преди да продължи:

— Започна с жонглиране на три топки. После ни попита дали смятаме, че може да се справи с още една. Подканихме го. Мина на четири, после на пет, после на шест. С всяка топка, която добавяше, виковете и ръкоплясканията ставаха все по-силни, а той все ни питаше дали смятаме, че може да добави още една. Разбира се, ние винаги казвахме „да“. Седем, осем, девет. Скоро вече имаше десет топки, които хвърчаха из въздуха в толкова сложна фигура, че не можех да ги

следя. Той непрекъснато трябваше да се пресяга надолу, за да улови топката, която след миг щеше да падне. Беше твърде съсредоточен, за да може да ни попита дали да добави още една, но тълпата завика за нея. Единайсет! Дай с единайсет! И тъй, помощничката му подхвърли още една топка в цялата бъркотия.

Итуралд изпуфка дим.

— И той изтърва ли ги? — попита Раджаби.

Родел поклати глава.

— Последната топка всъщност изобщо не беше топка. Беше някакъв илюминаторски фокус. На средата на полета си към барда изведнъж гръмна и изригна светлина и дим. Докато разберем какво става, бардът беше изчезнал, а на пода стояха подредени десет топки. Огледах се и го видях да седи на една от масите с другите пируващи, пиеше вино и флиртуваше с жената на лорд Финдал.

Горкият Раджаби изглеждаше съвсем объркан. Обичаше да получава ясни и точни отговори. Итуралд обикновено изпитваше същото, но тези дни напоследък — с неестествено облачното небе и това усещане за вечен сумрак — го настройваха философски.

Пресегна се, взе омачкания лист хартия от масата и го връчи на Раджаби.

— „Удряй здраво по сеанчанците — зачете Раджаби. — Изтласкай ги, принуди ги да се качат на корабите си и да отплават през проклетия си океан. Разчитам на теб, стари приятелю. Крал Алсалам.“ — Раджаби отпусна писмото на масата. — Знам за заповедите му, Родел. Не влязох в това заради него. Дойдох заради теб.

— Да, но аз се бия заради него — каза Итуралд.

Беше човек на краля. Винаги щеше да е такъв. Стана, изтупа табака от лулата и стъпка въгленчетата с петата на ботуша си. Остави лулата, взе писмото от Раджаби и тръгна към вратата.

Трябваше да вземе решение. Да остане и да се бие или да бяга към по-лошо място, но да спечели още малко време?

Бараката пак изскърца и вятър разклати дърветата. Итуралд излезе в облачната утрин. Заслонът не беше строен от огиери, разбира се. Твърде паянтов беше за това. Този стеддинг бе изоставен отпреди много време. Хората му устройваха лагера си сред дърветата. Едва ли най-добрата позиция за военен лагер, но човек си вари супата с подправките, които са му подръка. Сtediringът беше твърде удобен, за

да се подмине. Друг можеше да е побягнал към някой град и да се е скрил зад стените му, но тук сред тези дървета Единствената сила беше безполезна. Лишаването на сеанчанците от дамане беше по-добро от стени, колкото и високи да са.

„Трябва да останем“ — помисли Итуралд, загледан в работата на войниците. Копаеха ров и вдигаха палисада. Мразеше мисълта, че сече дървета в стеддинг. Бе познавал няколко огиери през живота си и хранеше дълбоко уважение към тях. Тези масивни дъбове навярно пазеха някаква затаена сила от дните, когато тук бяха живели огиери. Изсичането им беше престъпление. Но човек прави каквото трябва. Бягането можеше да му спечели още време, но също толкова лесно можеше да му загуби време. Тук имаше няколко дни, преди сеанчанците да го ударят. Успееше ли да се окопае добре, можеше да ги принуди да минат в обсада. Стеддингът щеше да ги разколебае, а укреплението щеше да даде предимство на по-малката сила на Итуралд.

Мразеше да е заклещен. Може би заради това го беше обмислял толкова дълго, въпреки че дълбоко в себе си вече бе разбрал, че е време да престане да бяга. Сеанчанците най-после го бяха хванали.

Тръгна покрай работещите, за да го видят. Бяха му останали четиридесет хиляди бойци, което беше чудо предвид неравното съотношение, при което се бяха сражавали. Досега тези мъже трябваше да са дезертирали. Но бяха виждали как печели една невъзможна битка след друга, как хвърля топка след топка във въздуха за все по-гръмки ръкопляскания. Мислеха си, че нищо не може да го спре. Не разбираха, че докато хвърля все повече топки във въздуха, не само *представлението* става все по-зрелищно.

Провалът накрая също щеше да е още по-зрелищен.

Затаи мрачните мисли за себе си, защото Раджаби дойде и двамата продължиха през лагера, за да огледат палисадата. Строежът напредваше добре, мъжете наместваха дебелите стволоче в прясно изкопаните ями. След огледа Итуралд кимна замислено и каза:

— Оставаме, Раджаби. Предай го на хората.

— Някои казват, че да останем тук означава сигурна смърт — отвърна Раджаби.

— Грешат — каза Итуралд.

— Но...

— Нищо не е сигурно, Раджаби. Напълни дърветата зад палисадата със стрелци. Ще са ефективни почти колкото кули. Отвън ни трябва мъртво поле. Изсечете колкото може повече дървета около палисадата, след това вкарайте дънерите вътре като бариери, втора линия за отстъпление. Ще държим здраво. Може би сгреших за тарабонците и те ще ни се притекат на помощ. Или може би кралят е скрил някъде армия, която да ни защити. Кръв и пепел, може би ние самите ще успеем да ги изтласкаме. Ще видим колко ще им хареса да се бият без дамане. Ще оцелеем.

Раджаби отново придоби увереност. Итуралд знаеше, че очаква точно такава говорене. Също като другите, Раджаби вярваше на Малкия вълк. Не вярваха, че *може* да бъде победен.

Итуралд не се заблуждаваше. Но щом ще умираш — направи го с чест. Младият Итуралд често си мечтаеше за войни, за славата на битката. Старият Итуралд знаеше, че такива неща като слава в битка няма. Но *имаше* чест.

— Милорд Итуралд! — извика един бегач, затичан покрай вътрешната страна на недовършената палисада. Беше момче, толкова младо, че сеанчанците вероятно щяха да го оставят живо. Само вероятно обаче. Иначе Итуралд щеше да го е отпратил надалече, както и всички като него.

— Да? — Итуралд се обърна. Раджаби стоеше до него като планина.

— Един мъж — заговори момчето задъхано. — Съгледвачите го хванаха да върви към стеддинга.

— Дошъл да се бие за нас ли? — попита Итуралд. Не беше необичайно армия да привлича нови бойци. Винаги имаше изкусени от съблазънта за слава, или поне от съблазънта за топла храна.

— Не, милорд — отвърна задъхано момчето. — Казва, че идва да се види с вас.

— Сеанчанец ли? — изръмжа Раджаби.

Момчето тръсна глава.

— Не. Но има хубави дрехи.

Пратеник на някой лорд значи. Домански или навярно тарабонски ренегат. Който и да беше, едва ли щеше да влоши положението им повече.

— И е дошъл сам?

— Да, сър.

Храбрец.

— Доведете го — каза Итуралд.

— Къде ще го приемете, милорд?

— Какво? — сръза го Итуралд. — За някой натруфен търговец с палат ли ме мислиш? Полето тука ще свърши работа. Иди го доведи, но не бързай толкова на връщане. И гледай да е добре охраняван.

Момчето кимна и затича. Итуралд махна на няколко войници и ги прати да повикат Вакеда и другите офицери. Шимрон беше мъртъв, изгорен на въглен от огнена топка на дамане. Много лошо. Итуралд щеше да предпочете да беше оцелял той вместо мнозина други.

Повечето офицери дойдоха, преди да доведат непознатия. Длъгнестият Анкаер. Едноокият Вакеда, който иначе можеше да мине за хубав мъж. Тромавият Меларнед. Младоликият Лидрин, който продължаваше да следва Итуралд след смъртта на баща си.

— Какво е това, дете чувам? — заговори Вакеда, докато крачеше към тях. — Оставаме в този смъртен капан? Родел, нямаме достатъчно бойци за съпротива. Ако дойдат, ще сме заклещени тук.

— Прав си — отвърна кратко Итуралд.

Вакеда се обърна към другите, после пак към Итуралд, разколебан от прямия му отговор.

— Е... защо не бягаме тогава? — Избухваше в гняв много порядко, отколкото само допреди няколко месеца, когато Итуралд бе започнал тази кампания.

— Няма да ви предложи захарчета и лъжи — каза Итуралд и ги изгледа един по един. — В лоша форма сме. Но ще сме в *още по-лоша*, ако бягаме. Нямаме повече дупки, в които да се сврем. Тези дървета ще действат в наше предимство и можем да се укрепим. Стеддингът ще попречи на дамане и дори само това си заслужава цената на оставането. Ще се бием тук.

Анкаер кимна, разбрал сякаш тежестта на положението.

— Трябва да му се доверим, Вакеда. Дотук ни водеше вярно.

Вакеда изсумтя, но кимна.

Проклети глупци. Преди четири месеца половината от тях щяха да го убият още щом го видят, защото е останал верен на краля. Сега си мислеха, че може да направи невъзможното. Беше жалко. А той

беше започнал да си мисли, че би могъл да ги върне на Алсалам като лоялисти.

— Добре — рече Итуралд и започна да сочи различни места по укреплението. — Ето какво ще направим, за да подсилим слабите точки. Искам...

Млъкна, като видя групата, приближаваща се през поляната. Малкият пратеник, придружен от отделение войници, обкръжили мъж в червено и златно.

Нещо в новодошлия привлече погледа му. Може би беше ръстът му. Младият мъж беше висок като айилец и също така русокос като тях. Но никой айилец не се обличаше във фино червено палто с изпъкващо златно взмо. На кръста му имаше меч, а начинът, по който вървеше, накара Итуралд да си помисли, че знае как да борави с него. Крачеше с твърди, решителни стъпки все едно смяташе войниците около себе си за почетна гвардия. Лорд значи, от навикналите да командват. И бе дошъл лично, вместо да прати вестonosец?

Младият лорд спря пред Итуралд и пълководците му, огледа ги бавно един по един, след което погледът му се върна на Итуралд и той попита:

— Родел Итуралд?

Що за акцент беше това? Андорски?

— Да — отвърна Итуралд предпазливо.

Младият мъж кимна.

— Описанието на Башийр е точно. Виждам, че се затваряте тук. Честно, очаквате ли да удържите срещу сеанчанската армия? Те ви превишават многократно, а тарабонските ви съюзници не изглеждат много... нетърпеливи да се присъединят към вас в отбраната ви.

Имаше добро разузнаване, който и да беше.

— Нямам навика да обсъждам отбраната си с непознати. — Итуралд огледа мълчаливо младия лорд. Беше здрав — строен и стегнат, макар да беше трудно да се разбере с палтото отгоре. По ръцете му — лявата бе отсечена в китката — имаше някакви странни татуировки в червено и златно.

И тези очи. Тези очи, които бяха виждали смърт многократно. Не просто млад лорд. Млад пълководец. Итуралд присви очи.

— Кой сте вие?

Непознатият го гледаше в очите.

— Аз съм Ранд ал-Тор, Прероденият Дракон. И се нуждаю от теб. И твоята армия.

Няколко от мъжете с Итуралд изругаха и той хвърли поглед към тях. Вакеда гледаше невярващо, Раджаби — изненадано, младият Лидрин — с нескрито презрение.

Итуралд отново погледна новодошлия. Прероденият Дракон? Този младеж? Сигурно беше възможно. Повечето слухове твърдяха, че Прероденият Дракон бил млад и с рижа коса. Но пък слуховете също така твърдяха, че бил десет стъпки висок, а пък според други очите му блестели със смътна светлина. А имаше и разкази за него как се появил в небето при Фалме. Кръв и пепел, Итуралд не знаеше дали изобщо да вярва, че Дракона *наистина* се е преродил!

— Нямам време за спорове — каза непознатият безстрастно. Беше някак... по-стар, отколкото изглеждаше. Като че ли не се притесняваше, че е обкръжен от въоръжени бойци. Всъщност идването му сам... трябваше да изглежда глупав акт. Но накара Итуралд да се замисли. Само някой като Преродения Дракон можеше навлезе така в един военен лагер, съвсем сам и да *очаква* да му се подчинят.

Да го изгори дано, ако този факт сам по себе си не караше Итуралд да му се прииска да му повярва. Този мъж или беше това, което твърдеше, че е, или беше пълен безумец.

— Ако излезем извън стеддинга, ще докажа, че мога да преливам — каза непознатият. — Това би трябвало да значи нещо. Ако ми позволите, ще ви докарам тук десет хиляди айилци и няколко Айез Седай, и всички ще се закълнат, че съм този, който казвам, че съм.

Слуховете също така твърдяха, че айилците следвали Преродения Дракон. Мъжете около Итуралд се закашляха и заозъртаха неловко. Много от тях бяха Заклети в Дракона, преди да дойдат при Итуралд. С подходящите думи този Ранд ал-Тор — или който там беше — можеше да обърне лагера на Итуралд срещу самия него.

— Дори да допуснем, че ви вярвам — заговори предпазливо Итуралд, — не разбирам с какво може да е важно това. Аз имам да водя война. Вие си имате друга грижа, предполагам.

— *Ти* си моята грижа — каза ал-Тор. Гледаше го с толкова твърд поглед, че сякаш бе готов да пронже черепа му и да подири вътре всичко, което може да му е от полза. — Ти трябва да склучиш мир със Сеанчан. Тази война не ни печели нищо. Искам те горе на Граничните

земи. Не мога да отделя мъже да бранят Погибелта, а самите Пограничници са изоставили дълга си.

— Имам заповеди — каза Итуралд и тръсна глава. Чакай. Нямахте да направите това, което искаше този младеж, и да *нямаше* заповеди. Само че... тези очи. Алсалам бе имал очи като тези, когато и двамата бяха по-млади. Очи, които настояваха да се подчиниш.

— Заповедите ти — каза ал-Тор. — Те от краля ли са? Затова ли се хвърляте така срещу сеанчанците?

Итуралд кимна.

— Изслушах те, Родел Итуралд — каза ал-Тор. — Мъже, на които вярвам, мъже, които уважавам, вярват и уважават *теб*. Вместо да бягате и да се криете, засядате тук, за да водите битка, която знаете, че ще ви убие. Само заради верността към своя крал. Поздравявам ви за това. Но е време да отстъпите и да поведете битка, която означава нещо. Битка, която означава *всичко*. Елате с мен и ще ти дам трона на Арад Доман.

Итуралд изправи рязко рамене, настръхнал.

— След като одобрявате верността ми, очаквате да детронирам своя крал?

— Вашият крал е *мъртъв* — каза ал-Тор. — Или това, или мозъкът му е разтопен като восък. Все повече и повече вярвам, че Грендал го държи. Виждам допира ѝ в хаоса на тази земя. Каквито и заповеди да сте получили, вероятно са дошли от нея. Защо иска да се биете със сеанчанците, все още не съм успял да отгатна.

Итуралд изсумтя.

— Говорите за една от Отстъпниците все едно, че сте ѝ били гост на вечеря.

Ал-Тор отново се взря в очите му.

— Помня всеки от тях — лицата им, жестовете им, начина, по който говорят или действат — все едно, че съм ги познавал хиляда години. Помня ги по-добре, отколкото помня собственото си детство понякога. Аз съм Прероденият Дракон.

Итуралд примига. „Да ме изгори дано. Вярвам му. Кръв и пепел!“

— Хайде да... хайде да видим това ваше доказателство.

Имаше възражения, разбира се, най-вече от Лидрин, според когото това бе твърде опасно. Другите бяха потресени. Пред тях беше

човекът, на когото се бяха заклели, без изобщо да са го срещали. Като че ли имаше някаква... *сила* в ал-Тор, която притегляше Итуралд, налагаше му да изпълни това, което искаше този млад мъж. Е, първо държеше да види доказателството.

Пратиха да доведат коне, а ал-Тор заговори на Итуралд все едно, че вече бе негов човек.

— Може би Алсалам е жив — каза той, докато чакаха. — Ако е така, мога да се погрижа да ти заменя трона му с нещо друго. Амадиция би ли ти харесала? Ще ми трябва някой да управлява там и да държи сеанчанците под око. Сега там се бият Белите плащове. Не съм сигурен дали ще мога да спра този конфликт преди Последната битка.

Последната битка. Светлина!

— Няма да я взема, ако убиете краля там — каза Итуралд. — Ако Белите плащове вече са го убили, или сеанчанците — тогава може би.

Крал! Какви ги говореше? „Да те изгори дано! Изчакай поне да ти дадат доказателство, преди да се съгласяваш да приемаш тронове!“ Имаше нещо у този мъж, нещо в начина, по който обсъждаше събития като Последната битка — събития, от които човечеството се боеше от хиляди години, — все едно, че бяха ежедневни лагерни проблеми.

Доведоха коне и Итуралд, ал-Тор, Вакеда, Раджаби, Анкаер, Меларнед, Лидрин и още няколко по-низши офицери ги яхнаха.

— Доведох айилци в земите ви — каза Ранд ал-Тор, след като подкараха. — Много. Надявах се да възстановят реда, но те напредват много по-бавно, отколкото ми се искаше. Смятам да си осигуря членовете на Търговския съвет. Може би като ги хвана здраво, ще успея да подобра стабилността в района. Ти какво мислиш?

Итуралд не знаеше какво да мисли. Да си осигури Търговския съвет? Какво мислеше — да ги похищава ли? В какво се забъркваше Итуралд?

— Би могло да свърши работа — усети се, че отвръща. — Светлина, това май е най-добрият план.

Ал-Тор кимна, гледаше напред. Излязоха от палисадата и подкараха по пътеката към края на стеддинга.

— Все едно, ще трябва да подсигурия Пограничните. Ще се погрижа за отечеството ви. Да ги изгори дано Пограничните! Какво си мислят? Не. Не, още не. Те може да почакаат. Не, той ще свърши

работа. Той може да устои. Ще го пратя с Аша'ман. — Ал-Тор внезапно се обърна към Итуралд. — Какво би могъл да направиш, ако ти дам сто мъже, които могат да преливат?

— Луди?

— Не, повечето са си наред — каза ал-Тор, явно без да го приеме за обида. — Каквато лудост ги е поразила, преди да прочистя покварата, все още я има — премахването на покварата не ги изцери, — но малко от тях са стигнали далече. Няма да станат по-зле, след като сайдин вече е чист.

Сайдин? Чист? Ако Итуралд имаше свои мъже, които да могат да преливат... Свои дамане, един вид. Почеса се по брадичката. Бързо схващаше — но пък един пълководец трябва да може да реагира бързо.

— Бих могъл да ги използвам добре — отвърна той. — Много добре.

— Хубаво. — Бяха напуснали стеддинга. Въздухът извън него бе някак по-различен. — Имате много земя за пазене, но много от преливащите, които ще ви дам, могат да запридат портали.

— Портали?

Ал-Тор го погледна, а след това стисна зъби, затвори очи и потрепери, сякаш му призля. Итуралд се изправи нащрек в седлото, с ръка на меча. Отрова? Или мъжът беше ранен?

Но не. Ал-Тор отвори очи и в дълбините им сякаш имаше възторг. Обърна се, махна с ръка и бляскава черта разцепи въздуха пред него. Мъжете около Итуралд засипаха ругатни и се заотдръпваха. Едно беше някой да твърди, че може да прелива. Съвсем друго — да го видиш с очите си!

— Това е портал — каза ал-Тор, щом светлата резка се завъртя и се разтвори като черна дупка във въздуха. — В зависимост от силата си един Аша'ман може да направи достатъчно широк портал, за да минат през него фургони. Може да пътувате почти навсякъде много бързо, почти мигновено, според обстоятелствата. С няколко обучени Аша'ман армията ви може да закуси в Кемлин и след няколко часа да обядва в Танчико.

Итуралд потърка брадичката си.

— Е, *това* си струва да се види. Струва си, и още как. — Ако този човек говореше вярно и тези портали *наистина* вършеха работа...

— С това бих могъл да прочистя сеанчанците от Тарабон и може би от цялата земя.

— Не! — отсече ал-Тор. — С тях ще склучим мир. Според това, което ми казват съгледвачите, ще е доста трудно да ги склоним на споразумение, без да им обещава главата ти. Няма да ги дразня повече. Няма време за препирни. Имаме по-важни неща, с които да се заемем.

— Нищо не е по-важно от отечеството ми — заяви Итуралд. — Дори ако онези заповеди са фалшиви... познавам Алсалам. Той щеше да се съгласи с мен. Няма да търпим чужди войски на земята на Арад Доман.

— Обещавам, тогава — каза ал-Тор. — Ще се погрижа сеанчанците да напуснат Арад Доман. Обещавам ви това. Но повече не се бием с тях по никакъв начин. В замяна вие отивате в Граничните земи и ни браните там от нашествие. Задържате тролоците, ако дойдат, и ми оставяте някои от офицерите си, за да подсигурием Арад Доман. Ще е по-лесно да възстановим реда, ако хората видят, че лордовете им действат с мен.

Итуралд помисли, макар вече да знаеше какъв ще е отговорът му. Този портал можеше да измъкне хората му от този смъртен капан. С айилците на своя страна — с Преродения Дракон за съюзник — *наистина* имаше шанс да съхрани Арад Доман. Една достойна смърт бе нещо хубаво. Но възможността да продължиш да се сражаваш с чест... това бе много по-ценна награда.

— Съгласен — заяви Итуралд и протегна ръка.

Ал-Тор я стисна.

— Вдигай лагера. До свечеряване трябва да сте в Салдеа.

ГЛАВА 11

СМЪРТТА НА ЕЙДРИН

„Мисля, че пак трябва да бъде набит — каза Лериан: мърдаше пръсти в сложните жестове на ръчния говор на Девите. — Той е като дете, а когато едно дете пипа нещо опасно, го бият. Ако детето се нарани, защото не е научено добре да се пази от ножове, срамът е за родителите.“

„Предишният бой май не свърши работа — отвърна й Суриал. — Той го прие като мъж, не като дете, но не промени действията си.“

„Значи трябва да опитаме отново“ — отвърна Лериан.

Авиенда пусна камъка на купчината до стражевия пост и се обърна. Не поздрави Девите, които пазеха пътя към лагера, и те също не я поздравиха. Говоренето с нея, докато изтърпяваше наказание, щеше само да ѝ донесе още повече срам и сестрите ѝ по копие нямаше да ѝ го причинят.

Също така не издаде, че разбира разговора им. Макар никой да не очакваше, че една бивша Дева ще е забравила ръчния говор, най-добре беше да не се натрапва. Ръчният говор си беше за Девите.

Взе един голям камък от другия куп и тръгна обратно към лагера. Не можеше да разбере дали Девите продължават разговора си, тъй като вече не виждаше ръцете им. Но онова, което си казаха, се задържа в ума ѝ. Ядосани бяха на Ранд ал-Тор, че бе отишъл да се срещне с Родел Итуралд без охрана. Не за първи път постъпваше толкова глупаво, но като че ли не искаше — или не можеше — да се научи да се държи порядъчно. Всеки път, когато се изложеше на опасност без защита, обиждаше Девите толкова силно, колкото ако беше зашлевил всяка през лицето.

Авиенда може би имаше малък тох към своите сестри на копието. Да научи Ранд ал-Тор на айилските порядки бе нейна задача и тя съвсем очевидно се бе провалила. За жалост имаше много по-голям тох към Мъдрите, макар все още да не знаеше причината. По-малкият

й дълг към сестрите на копието трябваше да изчака за подходящ момент.

Ръцете я боляха от носенето на камъни. Бяха гладки и тежки. От нея се искаше да ги вади от речното корито до къщата на чифлика. Само че времето, преживяно с Елейн — когато бе принудена да се къпе във вода! — й бе дало силата да газии в тази река. В това не се беше посрамила. А и реката беше малка, въпреки че влагоземците съвсем неточно я наричаха „поток“. Поток беше малка вадичка в скалите, в която можеш да топнеш длани или да си напълниш меха. Всичко, в което можеш да нагазиш, определено си беше река.

Денят беше облачен, както обикновено напоследък, и лагерът бе затихнал. Хората, които само допреди няколко дни щъкаха оживено из него — когато пристигнаха айилците, — сега се бяха отпуснали. В никакъв случай не можеше да се каже, че лагерът е занемарен: Даврам Башийр беше твърде грижлив командир, за да допусне това, нищо, че беше влагоземец. Но хората *все пак* се движеха по-мудно. Беше чула някои да се оплакват, че тъмното небе помрачавало настроението им. Колко странни бяха влагоземците! Какво общо можеше да има времето с настроението на човек? Можеше да разбере някой да негодува, че не предстоят набези или че ловът е минал лошо. Но заради това, че имало облаци в небето? Толкова ли не обичаха сянката тук?

Тя поклати глава и продължи по пътя си. Избра тежки камъни. Иначе щеше да омаловажи наказанието си, а нямаше да направи това — въпреки че всяка стъпка уязвяваше честта й. Трябваше да минава през целия лагер, пред очите на всички, и да върши безполезна работа! Би предпочела да я съблекат гола пред всички извън палатката потилня. Да пробяга хиляда обиколки или да я набият толкова силно, че да не може да върви.

Стигна до къщата и остави камъка със скрита облекчена въздишка. Двама влагоземски войници от войската на Башийр стояха на пост пред вратата на имението, като двете Деви в другия край на мъчителното й трасе. Докато се навеждаше, за да вдигне поредния голям камък от другия куп до стената, ги чу да си говорят.

— Да ме изгори дано, голяма жега — оплака се единият.

— Жега ли? — отвърна другият и погледна към небето. — Шегуваш се.

Първият страж махна вяло с ръка; беше задъхан и плувнал в пот.

— Как може да не я усещаш?

— Треска трябва да си хванал, или нещо такова.

Първият страж поклати глава.

— Просто не обичам жегата.

Авиенда вдигна камъка и тръгна обратно през моравата. След доста размисъл беше стигнала до извода, че за да си влагоземец е нужно да имаш една особена черта: да обичаш да се оплакваш. През първите месеци, преживени във влажните земи, беше смятала това за срамно. Не се ли притесняваше стражът, че ще изгуби чест пред приятеля си, като издава слабостта си?

Всички бяха такива, даже и Елейн. Ако я слушаше човек как приказва за болките си, болезните и несгодите от бременността, щеше почти да си помисли, че всеки момент ще умре! Само че щом оплакването бе нещо, което правеше Елейн, значи не можеше да е проява на слабост. Нейната първосестра нямаше да се държи по толкова срамен начин.

Следователно в това трябваше да има някаква скрита чест. Може би влагоземците издаваха слабостта си пред най-близките си като начин да им предложат приятелство и доверие. Ако приятелите ти знаят слабостта ти, това би им дало предимство в случай, че затанцуваш копията с тях. Или пък може би оплакването бе влагоземски начин да покажеш смирение, също както гай-шайн показваха доблест с това, че са покорни.

Попитала беше Елейн за предположенията си и бе получила в отговор сърдечен смях. Дали пък това не беше някакъв аспект на влагоземското общество, забранен да се обсъжда с външни? Дали Елейн не се беше засмяла, защото Авиенда се е досетила за нещо, което не ѝ се полага да знае?

Тъй или иначе, определено беше начин да се покаже чест и това задоволи Авиенда. Да можеше и собствените ѝ проблеми с Мъдрите да са толкова прости! От влагоземците се очакваше да се държат чудато и неестествено. Но какво трябваше да направи, когато Мъдрите се държаха толкова странно?

Все повече се обезсърчаваше — не заради Мъдрите, а заради себе си. Беше силна и храбра. Не толкова храбра, колкото някои други, разбира се. Можеше само да желае да е храбра колкото Елейн. И все пак можеше да се сети за много малко проблеми, които не бе успяла да

разреши с помощта на копията, на Единствената сила или на ума си. А ето, че напълно се проваляше в усилието да си обясни сегашното си положение.

Стигна до другата страна на лагера, остави камъка и изтупа ръце. Девите стояха неподвижни и умислени. Авиенда отиде до другата купчина и вдигна един продълговат камък с нащърбен ръб. Беше три педи широк и гладката повърхност заплашваше да се изплъзне от пръстите ѝ. Трябваше да го намести няколко пъти, докато успее да го хване здраво. Пое обратно по отъпканата зимна трева, покрай салдейските палатки и към къщата на чифлика.

Елейн щеше да каже, че Авиенда не е обмислила задълбочено проблема. Елейн беше спокойна и разсъдлива, докато другите бяха напрегнати. Понякога Авиенда се обезсърчаваше от това колко много говори първосестра ѝ, преди да се залови за действие. „Трябва да съм повече като нея. Трябва да запомня, че вече не съм Дева на копието. Не мога да връхлитам с вдигнато високо оръжие.“

Трябваше да подходи към проблема като Елейн. Това беше единственият начин да върне честта си, а едва тогава щеше да може да поиска Ранд ал-Тор и да го направи свой, както беше на Елейн и на Мин. Можеше да го усети през връзката. Все още беше в стаята си, но не спеше. Твърде много се натоварваше и твърде малко спеше.

Залитна и насмалко да изпусне камъка. Намести го в уморените си ръце. Няколко войници на Башийр, които минаваха покрай нея, я изгледаха озадачено и Авиенда усети, че се е изчервила. Можеше и да не знаят, че изтърпява наказание, но се беше посрамила пред тях.

Как щеше да изтълкува това положение Елейн? Мъдрите бяха ядосани на Авиенда, че не се учи „достатъчно бързо“. И все пак не я учеха. Само задаваха онези въпроси. Въпроси за това какво мисли за положението си, въпроси за Ранд ал-Тор или за начина, по който Руарк се беше справил на срещата си с Кар-а-карн.

Авиенда не можеше да се отърве от чувството, че тези въпроси са проверка. Погрешно ли отговаряше? Ако беше така, защо не ѝ казваха правилните отговори?

Мъдрите не смятаха, че е мека. Какво оставаше тогава? Какво щеше да каже Елейн? Да можеше да си вземе пак копията и да намушка нещо. Да нападне, да се изпита срещу някой друг, да избие гнева си.

„Не — каза си тя твърдо. — Ще се науча да правя нещата като Мъдра. Ще намеря отново чест!“

Стигна до къщата и пусна камъка. Избърса чело. Пренебрегването на горещина и студ, както я беше научила Елейн, не я предпазваше от потене, когато натовареше тялото си толкова силно.

— Ейдрин? — каза единият страж. — Светлина, ама ти наистина не изглеждаш добре. Сериозно.

Авиенда хвърли поглед към входа на имението. Пазачът, който се беше оплакал от жегата, беше клюмнал, отпуснал гръб на рамката на вратата. Наистина *не изглеждаше* добре. Авиенда прегърна сайдар. Не беше съвсем добра в Цяра, но може би щеше да успее да...

Мъжът изведнъж вдигна ръка и се зачеса по слепоочията. Очите му се изцъклиха, ноктите раздраха бразди в плътта му. Само че вместо кръв от раните блъвна черно като въглен вещество. Авиенда усети силния зной, макар да беше на няколко крачки от вратата.

Другият страж зяпна в ужас как приятелят му издрасква от лицето си ивици черен пламък. От раните капеше катран, кипнал и съскащ. Дрехите му избухнаха в пламъци, плътта му се сгърчи от горещината.

Не издаде и звук.

Авиенда се отърси от стъписването си и запреше мигновено Въздух в прост сплит, за да издърпа на безопасно разстояние непострадалия страж. Приятелят му вече се бе превърнал в пулсираща купчина черен катран, от която започваха да щръкват почернели кокали. Нямаше никакъв череп. Горещината бе толкова силна, че Авиенда отстъпи назад. Издърпа и стража със себе си.

— Нападат ни! — изшепна мъжът. — Преливащи!

— Не — каза тя. — Това е нещо много по-зло. Тичай за помощ!

Пазачът се беше вцепенил от ужас, но тя го блъсна силно и той хукна. За щастие самият катран не се разливаше, но вече беше запалил вратата на чифлика. Цялата сграда можеше да лумне в пламъци, преди някой вътре да е усетил опасността.

Авиенда запреше Въздух и Вода с намерението да изгаси пожара. Но сплитовете ѝ затрепериха и се огънаха, щом се доближиха до огъня. Не се разпаднаха, но огънят по някакъв начин им се възпротиви.

Тя направи още крачка назад от страховития, изгарящ зной. По челото ѝ изби пот и тя вдигна ръка, за да заслони лицето си от

горещината. Едва успя да различи черния въглен в центъра, когато той засвети с наситеното червено и бяло на свръхнагорещена жар. Скоро останаха само малки петна черно. Огънят плъзна по предната стена на сградата. Отвътре се чуха писъци.

Авиенда тръсна глава, изръмжа и заплете Земя и Въздух, заизтегля буци пръст от земята наоколо. Започна да ги хвърля в огъня, за да го изгаси. Сплитът ѝ не можа да изтегли горещината, но това не я спря да хвърля с него неща в огъня. Буци покрити с трева пръст зацвърчаха и засъскаха, посърналите стръкове блясваха и се разпадаха на пепел от невероятната горещина. Авиенда продължи усилието си, плувнала в пот от горещината и напрежението.

Чу отдалече хора — сигурно и пазачът беше сред тях — да викат за ведре.

Ведре ли? Разбира се! В Триделната земя водата бе твърде ценна, за да я използват за гасене на пожари. Пръст или пясък използваха. Но тук *щяха* да използват вода. Авиенда направи още няколко стъпки назад, огледа се къде ѝ се пада лъкатушещата река, която минаваше покрай чифлика. Ето я — повърхността ѝ отразяваше лудуващите червени и оранжеви пламъци. Вече цялата предна част на сградата беше пламнала! Усети преливане отвътре — Айез Седай или Мъдрите. Дано да успееш да се измъкнат от задната страна. Огънят вече бушуваше в коридора, а стаите покрай него нямаха изход навън.

Авиенда запреше огромен стълб от Въздух и Вода и засмука реката. Водният стълб се люшна във въздуха като съществото на знамето на Ранд, лъскав гърчещ се дракон, и шибна пламъците. Парата изригна с грохот.

Зноят беше непоносим, парата пърлеше кожата ѝ, но тя не отстъпи. Притегли още вода и я запокити в потъмняващата купчина, която едва успяваше да различи през гъстата пара.

Беше толкова горещо! Авиенда залитна назад, стисна зъби и продължи да работи. Последва внезапен взрив и втори воден стълб изригна от реката и се заизлива в огъня. Авиенда примига. Другият стълб бе насочен от сплит, който не можа да види, но забеляза някаква фигура на един прозорец на втория етаж, с изпъната ръка и напрегнато лице. Неф, един от ашаманите на Ранд. Казваха, че бил изключително силен с Въздух.

Пламъците бяха отстъпили. Останала беше само катранената купчина, която излъчваше невъобразима горещина. Стената до нея и целият вход се бяха превърнали в зейнала черна дупка. Авиенда продължи да тегли вода и да я излива в овъглената черна паст, въпреки че започваше да се чувства неопишимо изтощена. Извличането на толкова много вода налагаше да прелива до ръба на силите си.

Скоро водата спря да съска. Авиенда разхлаби сплита, забави потока и най-сетне го прекъсна. Земята наоколо беше мокра и почерняла, миришеше тежко на влажна пепел. Почернели късчета дърво плуваха в разкаляната вода, в дупките, които бе изровила в пръстта, се бяха събрали локви. Тя тръгна колебливо напред и огледа купчината, останала от нещастния войник. Лъскава черна буца, като обсидиан, и блещукаше влажна. Вдигна някакво обгоряло дърво и мушна купчината. Беше плътна и твърда.

— Да изгориш дано! — изрева глас и Авиенда вдигна очи. Ранд ал-Тор прекрачи през разядената дупка в предната стена на чифлика, взря се нагоре към небето и размаха юмрук. — Аз съм този, когото искаш! Много скоро ще получиш своята война!

— Ранд — промълви колебливо Авиенда. По моравата се трупаха войници и гледаха угрижено, сякаш очакваха битка. Объркани слуги надничаха от стаите на къщата.

— Аз ще те спра! — изрева Ранд. — Чуваш ли ме? Идвам! Не си хаби силата! Ще ти трябва срещу мен!

— Ранд! — извика Авиенда.

Той замръзна. След това я погледна замаяно. Тя се вгледа в очите му и усети гнева в тях, също както бе усетила зноя на пламъците преди няколко мига. Ранд се обърна и закричи назад в сградата и нагоре по черните дървени стъпала.

— Светлина! — извика нечий уплашен глас. — Често ли стават такива неща, когато *той* е наблизо?

Авиенда се обърна и видя зад себе си млад мъж с непозната униформа. Беше дългнест, със светлокафява коса и бронзова кожа — не му помнеше името, но беше съвсем сигурна, че е един от офицерите, които Ранд бе довел след срещата с Родел Итуралд.

Башийр вече беше дошъл и поемаше командването, разпращаше мъжете на постове по периметъра на лагера, макар че най-вероятно просто искаше да им създаде работа. Това не беше начало на атака.

Беше просто поредният допир на Тъмния, също като гниещото месо, буболечките и плъховете, появяващи се от нищото, и хората, падащи поразени от странни болести.

— Да — отвърна тя на въпроса на младия мъж. — Случва се често. По-често около Кар-а-карн, отколкото по други места, най-малко. Имали ли сте подобни събития сред вас?

— Чувал съм за такива неща — каза той. — Мислех, че са измислици.

— Не всички. — Авиенда погледна през рамо овъглените останки от войника. — Затворът на Тъмния е слаб.

— Кръв и пепел — изруга младият офицер. — В какво ни въвлече, Родел? — Поклати глава и се отдалечи.

Щеше ли Ранд да се махне от чифлика сега? При появата на мехури на злото хората често искаха да се махнат. И все пак през връзката си с Ранд тя не усети никаква тревога. Всъщност... той като че ли се беше върнал да си почива! Настроенията му ставаха толкова непостоянни, колкото и на бременната Елейн.

Авиенда поклати глава и започна да събира обгорели парчета дърво, за да помогне в почистването. Докато работеше, няколко Айез Седай излязоха от сградата и започнаха да оглеждат щетите. Цялата фасада беше нашарена с черни петна, дупката на мястото на доскорошния вход беше широка поне петнайсет стъпки. Една от жените, Мерайз, погледна Авиенда одобрително и каза:

— Безобразие.

Авиенда се изправи, с парче овъглено дърво в ръцете, с прогизнали дрехи. При тези затулили слънцето облаци щеше да мине много време, докато изсъхне.

— Безобразие? — попита тя. — Чифлика ли имаш предвид?

Дебеличкият лорд Телаен, собственикът, бе седнал на трикрако столче вътре в коридора, хлипаше тихо, бършеше челото си и клатеше глава.

— Не — рече Мерайз. — Теб имам предвид. Умението ти със сплитовете е впечатляващо. Ако беше при нас в Бялата кула, щеше вече да си Айез Седай. Сплитът ти... е, малко грубичък е, но щеше бързо да се научиш да го оправяш, ако те учеха Сестри.

Чу се силно сумтене и Авиенда рязко се обърна. Зад нея стоеше Мелайне. Златокосата Мъдра беше скръстила ръце под гърдите си,

коремът ѝ вече започваше да се издува от детето, което носеше. На лицето ѝ нямаше усмивка. Как Авиенда бе допуснала да се доближи до нея, без да я усети? Позволяваше на умората си да я прави небрежна.

Мелайне и Мерайз се изгледаха продължително. После високата Айез Седай се завъртя, зелените ѝ поли се люшнаха и тя тръгна навътре по коридора, сигурно да провери дали някой няма нужда от Цяра. Мелайне погледа след нея, това поклати глава и измърмори:

— Непоносима жена. И като си помисля само колко ги уважавахме преди!

— Мъдра? — попита Авиенда.

— Аз съм по-силна от повечето Айез Седай, Авиенда, а ти си много по-силна от мен. Имаш такава власт и разбиране за сплитовете, че можеш да засрамиш повечето от нас. Другите трябва да се напрягат, за да научат това, което при теб идва естествено. „Грубички“ ти били сплитовете, ха! Съмнявам се, че някоя Айез Седай, освен може би Кацуан Седай, щеше да може да се справи като тебе с онзи стълб вода. Придвижването на вода толкова далече налага да използваш течението и налягането на самата река.

— Това ли направих? — възкликна Авиенда и примига.

Мелайне я изгледа и отново изсумтя, но този път тихо, на себе си.

— Да, точно това направи. Имаш *огромен* талант, дете.

Авиенда засия. От устата на Мъдри похвалите бяха рядкост, но винаги бяха искрени.

— Но отказваш да се *учиш* — продължи Мелайне. — Няма много време! Ето, имам друг въпрос за тебе. Какво мислиш за плана на Ранд ал-Тор да отвлече доманските търговски началници?

Авиенда отново примига. Беше толкова уморена, че ѝ беше трудно да мисли. Самата идея доманците да използват търговци за свои водачи беше преди всичко нелепа. Та нали търговците трябваше да се занимават със стоките си? Пълна глупост. Щяха ли влагоземците изобщо някога да престанат да я изумяват със странните си порядки?

И защо Мелайне я питаше за това *точно* сега?

— Планът му изглежда добър, Мъдра — каза Авиенда. — Въпреки това копията не искат да бъдат използвани за похищаване. Мисля, че Кар-а-карн трябваше да говори по-скоро за закрила —

принудителна закрила — за търговците. Вождовете щяха да реагират по-добре, ако им се кажеше, че ще пазят, а не че ще отвлечат.

— Щяха да правят съвсем същото, независимо как го наричаш.

— Важно е как наричаш нещо — отвърна Авиенда. — Не е непочтено, ако и двете определения са верни.

В очите на Мелайне проблесна искрица и Авиенда долови смътна усмивка на устните ѝ.

— Какво друго мислиш за срещата?

— Ранд ал-Тор, изглежда, продължава да си мисли, че Кар-а-карн може да поставя изисквания като влагоземски крал. Това е мой срам. Не успях да му обясня правилния начин.

Мелайне махна с ръка.

— Нямах срам тук. Всички знаем колко упорит е Кар-а-карн. Мъдрите също се опитваха и никоя не можа да го научи как да се държи правилно.

Тъй. Не това беше причината за позора ѝ пред Мъдрите. Какво беше тогава? Авиенда стисна зъби от безсилие, след това продължи с мъка:

— Все едно, трябва да му се напомня. Непрекъснато. Руарк е разумен и търпелив, но не всички водачи на кланове са такива. Знам, че някои от другите се чудят дали решението да се следва Ранд ал-Тор не беше грешка.

— Така е — каза Мелайне. — Но виж какво стана с Шайдо.

— Не казах, че са прави, Мъдра — отвърна Авиенда. До тях няколко войници предвидливо се опитваха да откъртят и вдигнат лъскавата като стъкло черна купчина, която като че ли се беше споила със земята. Авиенда заговори по-тихо: — Не са прави да оспорват Кар-а-карн, но пък *разговарят* един с друг. Ранд ал-Тор трябва да разбере, че няма да приемат обида след обида от него безкрайно. Може да не се обърнат срещу него като Шайдо, но не бих изключила Тимолан например просто да се върне в Триделната земя и да остави Кар-а-карн да се оправя сам, като е толкова арогантен.

Мелайне кимна.

— Не се тревожи. Осъзнаваме тази... възможност.

Това означаваше, че Мъдрите са пратили да успокоят Тимолан, който беше вожд на Миагома Айил. Нямахше да е за първи път. Не знаеше ли Ранд ал-Тор колко усилено се трудят Мъдрите зад гърба му,

за да поддържат айилската вяроност? Сигурно не. Той виждаше всички тях като цялостна група, която му се е заклела, и искаше да ги използва. Това бе една от най-големите слабости на Ранд. Не можеше да разбере, че айилците не обичат да бъдат използвани като инструменти като някои други. Клановете съвсем не бяха сплотени толкова здраво, колкото си мислеше той. Кръвни вражди бяха отложени заради него. Не можеше ли да разбере колко невероятно е това? Не можеше ли да види колко крехък продължава да е този съюз?

Но той не само че беше влагоземец по рождение, а не беше и Мъдра. Малцина от самите айилци виждаха каква работа вършат Мъдрите в десетина различни области. Колко прост бе изглеждал животът, докато тя беше Дева! Щеше да се изуми тогава, ако разбере колко много неща не забелязва.

Мелайне гледаше почернялата сграда.

— Отломка от отломка — промълви сякаш на себе си. — А ако той ни остави изгорени и потрошени, като тези дъски? Какво ще стане с айилците тогава? Дали ще изкуцукаме обратно до Триделната земя и ще продължим като преди? Мнозина няма да поискат да напуснат. Тези земи предлагат твърде много.

Авиенда примига. Рядко се беше замисляла какво ще стане, след като Кар-а-карн приключи с тях. Съсредоточила се беше върху сегашното, върху това да си върне честта и да е до Ранд ал-Тор, за да го защити в Последната битка. Но една Мъдра не можеше да мисли просто за *сега* или за *утре*. Трябваше да мисли за годините напред и за времената, които щяха да донесат ветровете.

Отломка от отломка. Той беше прекършил айилците като народ. Какво *щеше* да стане с тях?

Мелайне отново погледна Авиенда. Лицето ѝ се беше смекчило.

— Иди в шатрите, дете, и отдъхни. Приличаш на *шарадан*, който три дни се е влачил по пясъка по корем.

Авиенда погледна полепналата пепел по ръцете си. Дрехите ѝ бяха прогизнали и почернели, лицето ѝ сигурно бе също толкова мръсно. Ръцете я боляха от носенето на камъните.

Щом призна умората, тя сякаш я връхлетя като бурен вятър. Авиенда стисна зъби. Нямахше да се посрами, като рухне! Но се обърна да си тръгне, както ѝ бе наредено.

— О, и, Авиенда — подвикна след нея Мелайне. — Утре ще обсъдим наказанието ти.

Тя се обърна стъписана.

— За това, че не довърши с камъните — каза Мелайне спокойно, отново оглеждаше отломките. — И затова, че не се учиш достатъчно бързо. Върви.

Авиенда въздъхна. Нов кръг въпроси и ново незаслужено наказание. *Имаше* някаква връзка все пак. Но каква?

Твърде изтощена беше, за да мисли сега за това. Искаше само постелята си и се усети как я обзе коварният спомен за меките, разкошни дюшеци в двореца на Кемлин. Изтласка с усилие тези мисли от ума си. Спи дълбоко на меките възглавници под топлите завивки — и ще си толкова отпусната, че няма се събудиш, ако някой се опита да те убие! Как бе допуснала Елейн да я убеди да спи в един от онези меки пухени смъртни капани?

Като стана въпрос за спане, нова мисъл я споходи — много коварна. Мисъл за Ранд ал-Тор, който отдъхваше в стаята си. Можеше да иде при него...

Не! Не преди да си върне честта. Нямаше да иде при него като просякиня. Щеше да иде при него като жена на честта. Стига изобщо да успееше някога да разбере в какво греша.

Тръсна глава и затича към айилския стан.

ГЛАВА 12

НЕОЧАКВАНИ СРЕЩИ

Егвийн крачеше по глухите коридори на Бялата кула, потънала в мисли. Двете ѝ Червени пазачки ситнеха зад нея. Изглеждаха малко потиснати напоследък. Елайда все по-често им заповядваше да са с Егвийн. Макар жените да се сменяха, почти винаги две бяха с нея. И все пак като че ли усещаха, че Егвийн ги смята по-скоро за свои придружителки, отколкото за пазачки.

Сюан ѝ беше съобщила смущаващите вести в Тел-айеран-риод преди повече от месец, но Егвийн продължаваше да мисли за това. Събитията напомняха, че светът се разпада. Беше време, в което Бялата кула трябваше да е извор на стабилност. Но вместо това тя беше раздвоена, а мъжете на Ранд ал-Тор обвързваха Сестри. Как можеше Ранд да си е позволил такова нещо? Явно много малко бе останало от младежа, с когото беше отраснала. Разбира се, много малко бе останало и от младата Егвийн. Отишло си беше времето, когато двамата изглеждаха предопределени да се оженят и да изживеят живота си в Две реки.

Това, по някакъв странен начин, я наведе на мисълта за Гавин. Колко ли време беше минало, откакто за последен път го беше срещнала и се бяха целунали скришом в Кайриен? Къде ли беше той сега? Беше ли в безопасност?

„Съсредоточи се — каза си тя. — Почисти първо петното, което си почнала, преди да се преместиш на следващото.“ Гавин можеше да се погрижи за себе си. Добре се беше справял с това в миналото. Дори твърде добре в някои случаи.

Сюан и останалите щяха да се справят с проблема с Аша'ман. Другите новини бяха далеч по-обезпокоителни. Една от Отстъпниците в лагера? Жена, при това преливаща *сайдин* вместо *сайдар*? Странните ѝ главоболия изчезнаха веднага щом я плениха. Защо не беше помислила, че може да ѝ ги е причинявала Халима? Какво друго беше

кроила онази жена? На какви ли скрити клопки щяха да се натъкнат Айез Седай, какви капани им беше заложила?

По една част от пода наведнъж. Почистваш това, до което можеш да стигнеш, после продължаваш. Понякога се смееше, когато я биеха, понякога не. Каишът не беше важен. По-голямата болка — онова, което бе причинено на Бялата кула — беше много по-настойчива. Тя кимна на група облечени в бяло новачки, които минаха покрай нея, а те заприкляхаха в реверанси. Егвийн се намръщи, но не ги сгълча — само се надяваше да не си навлекат наказания от нижещите се подире й Червени, че показват уважение към нея.

Целта ѝ беше жилищата на Кафявата Аджа, секторът, който сега се намираще долу в крилото. Днес Мейдани бе заделила доброволно от времето си, за да я обучава. Заповедта най-сетне бе дошла, цели няколко недели след първата вечеря с Елайда. Странно, но Бене Налсад също беше предложила да даде урока си днес. Егвийн не беше говорила с Кафявата от Шиенар след онзи първи разговор преди няколко недели. Никога не повтаряше уроци с една и съща жена. И все пак сутринта ѝ бяха дали името ѝ като първото от посещенията ѝ за деня.

Стигна до източното крило, което сега побираше Кафявия сектор на Кулата, и Червените ѝ пазачки с неохота спряха в началото на коридора, за да изчакат връщането ѝ. Елайда сигурно щеше да предпочете да останат с Егвийн, но след като самите Червени пазеха границата си, малка беше възможността друга Аджа — дори благодушните Кафяви — да допуснат две Червени сестри да проникнат в жилищния им сектор. Щом навлезе в участъка с кафявите подови плочки, Егвийн забърза крачка; подминаваше улисани в работа жени в невзрачни бозави облекла. Очакваше я дълъг ден със срещите ѝ със Сестрите, разписанието ѝ за бой и обичайните за новачка шетни и търкане на подове.

Стигна до вратата на Бене и се поколеба. Повечето Сестри се съгласяваха да ѝ дават уроци само след като ги принудеха и преживяването често не беше приятно. Някои от учителките на Егвийн я мразеха заради връзката ѝ с бунтовниците, други се дразнеха от това колко лесно може да се справя със сплитовете, а трети пък се вбесяваха, щом видеха, че не е склонна да им отдава почит като новачка.

Тези „уроци“ обаче бяха за нея едни от най-добрите възможности да сее семена срещу Елайда. Едно от тях беше посяла по време на първото си посещение при Бене. Дали беше започнало да поклъва?

Егвийн почука и щом я поканиха, влезе.

Дневната беше претърпана с признаци за най-разнострани научни занимания. Купища и купища книги, като миниатюрни градски кули. Скелети на всевъзможни същества в различни стадии на сглобяване: жената разполагаше с достатъчно кости, за да засели цяла менажерия. Егвийн потръпна, като видя в ъгъла цял човешки скелет, изправен и навързан с каишки, с детайлни бележки, изписани направо върху кокалите с черно мастило.

Едва имаше пространство за минаване и само едно чисто място за сядане — тапицираното кресло на Бене с изтъркани облегалки с две вдлъбнатини, явно там, където Кафявата отпускаше лакти по време на безкрайното си среднощно четене. Ниският таван изглеждаше още понисък заради няколкото препарирани птици и астрономични модели, които висяха от него. Егвийн трябваше да се наведе под един модел на слънцето, за да стигне до Бене, която стоеше права и ровеше из купчина подвързали с кожа томове.

— Аа — каза, без да я поглежда. — Хубаво.

Беше тънка и кокалеста, с тъмна коса, прошарена от възрастта. Косата ѝ беше на кок и носеше — като много от Кафявите — семпла рокля, излязла от мода преди столетие или две.

Отиде до креслото си и седна. Двата стола до камината бяха затрупани с купища листове, така че Егвийн махна прашасалия скелет на някакъв плъх от едно трикрако столче, сложи го на пода между две купчини книги за царуването на Артур Ястребовото крило, премести столчето срещу Бене и също седна.

— Е, да се залавяме с урока ти — каза Кафявата. Лицето ѝ беше безизразно.

Лицето на Егвийн също. Бене *наистина* ли беше поискала да ѝ се предостави нова възможност да я учи? Или я бяха принудили? Лесно можеше да си представи как непрекъснато налагат на чистосърдечната Кафява задължения, които никоя друга не иска.

По молба на Бене тя изпълни няколко сплита, работа далече над възможностите на повечето новачки, но лесна за нея, въпреки че силата ѝ бе потисната от вилняка. Опита се да изчопли какво чувства

Кафявата по повод преместването на жилището ѝ, но Бене — като повечето Кафяви, с които беше говорила — предпочиташе да избягва тази тема.

Направи още няколко сплита. По някое време започна да се чуди какъв изобщо е смисълът от тази среща. Та нали беше правила същите тези сплитове и при предишното си посещение?

— Добре — отрони Бене и си наля чай от чайника, който се топлеше на малък мангал. Не предложи на Егвийн. — Достатъчно веща си в това. Но се чудя. Имаш ли нужната острота на ума, способността да се справяш с трудни ситуации, каквито се изисква да притежава една Айез Седай?

Егвийн си замълча, въпреки че многозначително си наля сама. Бене не възрази.

— Да видим... — каза замислено Бене. — Да предположим, че си в ситуация на конфликт с някои членове на собствената ти Аджа. Случайно си се натъкнала на информация, която не е трябвало да знаеш, и водачките на твоята Аджа са ти много ядосани. Изведнъж се оказва, че си осъдена на някои крайно неприятни задължения все едно, че се опитват да те подметат под чергата и да забравят за теб. Каж ми, при тази ситуация как би реагирала?

Егвийн едва не се задави с чая. Кафявата не беше особено дискретна. Беше започнала да разпитва за Тринадесетия депозитар, нали? И това я беше вкарало в беда. Само единици би трябвало да знаят тайните истории, за които Егвийн толкова небрежно бе споменала при предишното си посещение тук.

— Ами... — проточи Егвийн, докато отпиваше от чая. — Нека да подхожда към проблема с ясен ум. Най-добре би било да се погледне от гледната точка на водачките на Аджата, допускам.

Бене леко се намръщи.

— Може би.

— Значи, в тази ситуация, която описваш, можем да допуснем, че тези тайни са поверени на Аджата за съхранение, нали? Добре. Е, от тяхна гледна точка са осуетени важни и грижливо съставени планове. Помисли как би трябвало да изглежда. Някои са научили тайни, които не е трябвало да знаят. Това намеква за изтичане на информация от най-доверените ти членове.

Бене пребледня.

— Да, би могло да се погледне и така.

— Тогава най-добрият начин за справяне със ситуацията би бил двуходов — каза Егвийн и отново отпи от чая. Вкусът му беше ужасен. — Първо, водачките на Аджата трябва да бъдат успокоени. Трябва да разберат, че информацията е изтекла не по *тяхна* вина. Ако аз бях хипотетичната Сестра в беда — ако не съм извършила никакво прегрешение, — щях да отида при тях и да обясня. И тогава ще престанат да търсят онази, която е допуснала да изтече информацията.

— Но това вероятно няма да помогне на Сестрата — хипотетичната в беда — да избегне наказанията.

— Не би могло да й навреди обаче — отвърна Егвийн. — Най-вероятно нея я „наказват“, за да я държат настрана, докато водачките на Аджата търсят предателка. Когато разберат, че такава няма, ще са по-склонни да погледнат със съчувствие на положението на въпросната Сестра — особено ако тя им е предложила решение.

— Решение ли? — попита Бене. Беше забравила за чая. — И какво решение би предложила ти?

— Най-доброто: компетентност. Очевидно *някои* хора в Аджата знаят тези тайни. Добре, ако тази Сестра докаже своята благонадеждност и компетентност, може би водачките на нейната Аджа ще разберат, че най-доброто място за нея е като една от пазителките на тайните. Лесно решение, ако помисли човек.

Бене седеше умислена. Точно над главата ѝ на едно шнурче бавно се въртеше малка препарирана сипка.

— Да, но ще подейства ли?

— Определено е по-добре, отколкото нашата Сестра да служи в някой забравен склад и да каталогизира свитъци — каза Егвийн. — Несправедливото наказание понякога не може да се избегне, но най-добре е да не се позволява на другите да забравят, че е несправедливо. Ако тя просто приеме начина, по който се отнасят към нея, то те много скоро ще решат, че заслужава положението, в което са я поставили. — „И ти благодаря, Силвиана, за този малък съвет.“

— Да — промълви Бене и кимна. — Да, мисля, че си права.

— Винаги съм готова да помогна, Бене — каза тихо Егвийн и отпи от чая. — В хипотетични ситуации, разбира се.

За миг се притесни, че е прекарила, като нарича Бене по име. Но тя я погледна в очите и дори стигна дотам, че съвсем леко ѝ кимна за

благодарност.

Ако беше само часът, прекаран с Бене, Егвийн все пак щеше да го сметне за забележителен. Но след като напусна жилището-бърлога на Бене, с изумление откри, че я чака новачка със съобщение, което ѝ нареждаше да се яви при Нагора, Бяла сестра. Егвийн все още имаше време преди срещата с Мейдани, тъй че отиде. Не можеше да пренебрегне повикване от Сестра, макар че несъмнено щеше да се наложи да свърши допълнителна черна работа като компенсация, че е пропуснала търкането на подове.

Нагора я подложи на обучение в логика... а „логическите задачи“, които ѝ постави, приличаха много на молба за помощ в справянето със Стражник, който все повече се обезсърчавал от състаряването си и неспособността си да се сражава. Егвийн предложи каквато помощ можеше, а преди да я освободи, Нагора заяви, че логиката ѝ е „безпогрешна“. След това имаше друго съобщение, този път от Суана, една от Сестрите на Жълтата Аджа.

Заседателка! За първи път нареждаха на Егвийн да се яви при Заседателка. Тя забърза за срещата и една слугиня я пусна. Жилището на Суана приличаше по-скоро на градина, отколкото на стаи. Като Заседателка, Суана разполагаше с жилище с прозорци и изцяло използваше вградения си балкон за градина с билки. Но освен това имаше огледала, разположени така, че да вкарват светлината в стаята — тя цялата беше пълна с малки дървета в глинени саксии, храсти в големи легени с пръст и дори лехичка с моркови и репички. Егвийн с неудоволствие забеляза в една кошница купчинка изгнили грудки, навярно току-що събрани, но незнайно защо вече развалени.

В стаята силно миришеше на босилек, бабина душица и още поне десетина билки. Въпреки проблемите в Кулата, въпреки изгнилите растения, духът на Егвийн се повиши от аромата на живот в стаята — на прясно прекопана пръст и избуяла зеленина. А Нинив недоволстваше, че Сестрите в Бялата кула пренебрегвали ползата от билките! Да можеше само да прекара малко време с пълничката кръглолика Суана.

Беше изключително приятна. Преведе я през група сплитове, много от които свързани с Изцеряването, област, в която Егвийн не беше особено блестяща. Все пак умението ѝ явно впечатли Заседателката, защото към средата на урока — Егвийн седеше на

столче с възглавничка между две дръвчета в саксии, а Суана на тапициран с кожа стол — тонът на разговора се промени.

— Много бихме искали да те имаме в Жълтата, поне според мен — каза жената.

Егвийн се сепна.

— Никога не съм показвала особено умение в Изцеряването.

— Да си в Жълтата не е толкова въпрос за умение, Чедо — каза Суана. — Въпрос е за страст. Щом обичаш да правиш нещата добре, да поправяш това, което е счупено, то за теб би имало предназначение тук.

— Много благодаря — отвърна Егвийн. — Но Амирлин няма своя Аджа.

— Да, но е издигната от една. Помисли за това, Егвийн. Мисля, че би намерила добър дом тук.

Разговорът бе изненадващ. Суана очевидно не смяташе Егвийн за Амирлин, но самият факт, че я привличаше към своята Аджа, говореше много. Означаваше, че тя приема легитимността на Егвийн, поне до някаква степен, като Сестра.

— Суана — почна Егвийн, за да види докъде може да подсили това чувство за легитимност, — Заседателките разговаряли ли са какво да се направи с тези напрежения между Аджите.

— Не виждам какво може да се направи — отвърна Суана, като извърна очи към обраслия със зеленина балкон. — Щом другите Аджи са решили да гледат на Жълтата като на свой враг, не мога да ги принудя да не се държат толкова глупаво.

„Те вероятно казват същото за вас“ — помисли Егвийн, но каза:

— Някой трябва да направи първите стъпки. Черупката на недоверието става все по-дебела и скоро ще е трудно да се разпука. Може би ако някои от Заседателките на различни Аджи започнат да се хранят заедно или да ги виждат, че обикалят по коридорите заедно, това ще се окаже поучително за останалите.

— Може би... — промълви Суана.

— Те не са твои врагове, Суана — каза Егвийн, като си позволи малко по-твърд тон.

Жената я изгледа намръщено, сякаш едва сега осъзнала коя от коя получава съвет.

— Е, мисля, че е време да бягаш по задачите си. Сигурна съм, че днес те чака още много работа.

Егвийн си тръгна, като внимателно избягваше надвисналите клонки и купищата саксии. След като напусна Жълтия сектор и си прибра придружителките от Червената Аджа, осъзна нещо. Беше минала през цели три срещи, без да ѝ наложат нито едно наказание. Не знаеше какво да мисли за това. Дори си беше позволила да нарече две от тях по име в лицата!

Започваха да я приемат. За жалост, това бе само една малка част от битката. По-голямата част бе да се погрижи Бялата кула да оцелее под натиска, налаган ѝ от Елайда.

Жилището на Мейдани беше изненадващо удобно и уютно. Егвийн винаги беше гледала на Сивите като на сходни с Белите — лишени от страст, свършени дипломатки, които нямат време за лични емоции и фриволности.

Тези стаи обаче наемкваха за жена, която обича да пътува. По стените, добре центрирани като ценни произведения на изкуството, висяха карти в деликатни рамки. От двете страни на една бяха окачени айилски копия. Друга карта беше на островите на Морския народ. Въпреки че мнозина щяха да заложат на порцелановите сувенири, които обикновено се свързваха с Морския народ, Мейдани имаше малка колекция от обеци и боядисани раковини, грижливо изложени в рамки. В малък плакет отдолу се описваше датировката на колекцията.

Дневната приличаше на музей, посветен на нечии пътувания. Алтарски брачен нож, инкрустиран с четири искрящи рубина, бе окачен до кайриенски флаг и шиенарски меч. Всеки предмет имаше малък плакет, обясняващ важността му. Брачният нож например бе подарен на Мейдани заради помощта ѝ в разрешаването на спор за наследство след смъртта на особено важен земевладелец. Съпругата му ѝ бе подарила ножа в израз на благодарност.

Кой да предположи, че боязливата жена на вечерята преди няколко недели има такава горда колекция? Чергата на пода също беше подарък — от търговец, който я купил в едно от затворените пристанища на Шара, а след това я поднесъл на Мейдани в благодарност за изцеряването на дъщеря му. Беше странна изработка,

изтъкана като че ли от тънки изсушени тръстики, с кичури странна сива козина по края. Шарката изобразяваше екзотични същества с дълги шии.

Самата Мейдани седеше на чудат стол от ракета, измайсторен така, че да наподобява израстващ гъсталак, съвсем случайно придобил формата на стол. Щеше да изглежда ужасно не на място във всяка друга стая в Кулата, но подходеше за това жилище, където всеки предмет бе различен, несъотносим с другите — и в същото време всичките някак си бяха свързани с общата тема за дарове, получени в пътувания.

Външността на Сивата се оказа изненадващо различна от онази на вечерята с Елайда. Вместо цветната рокля с голямото деколте беше облякла чисто бяла, с висока яка, скроена така, че бюстът ѝ да не изпъква. Беше събрала тъмnozлатистата си коса на кок и не носеше и най-скромен накит. Преднамерен ли беше този контраст?

— Доста време ти отне, докато ме повикаш — каза Егвийн.

— Не исках да изглеждам подозрителна пред Амирлин — отвърна Мейдани, след като Егвийн мина по екзотичната черга от Шара. — Освен това не съм сигурна как да се отнасям с теб.

— Все ми е едно как се отнасяш с мен. — Егвийн се настани на един голям дъбов стол с плакет, който указваше, че е дар от тийрски лихвар. — Амирлин не се нуждае от почитанието на тези, които я следват, стига да ѝ се подчиняват.

— Ти беше пленена и свалена.

Егвийн повдигна вежда и погледна Мейдани в очите.

— Пленена, да.

— Съветът на бунтовничките трябва вече да е избрал нова Амирлин.

— Случайно знам, че не са.

Мейдани се поколеба. Разкриването на съществуващия контакт с бунтовничките Айез Седай беше рискован ход, но ако не можеше да си осигури верността на Мейдани и шпионките, Егвийн беше наистина на хлъзгав терен. Беше приела, че ще е лесно да спечели подкрепата ѝ, предвид колко уплашена беше на вечерята. Но май не беше толкова лесно да се сплаши, колкото изглеждаше.

— Добре — каза Мейдани. — Дори това да е вярно, трябва да знаеш, че са те избрали за своя марионетка. Кукла, чиито конци да

дърпат.

Егвийн издържа погледа ѝ.

— Нямах реална власт — настоя Мейдани, но гласът ѝ този път съвсем леко потрепери.

Егвийн не извърна очи. Мейдани се взираше в нея, челото ѝ бавно, малко по малко се набръчка, по гладкото ѝ, лишено от възраст айезседайско лице се появиха бръчици. Взираше се в очите на Егвийн, както зидар оглежда камък за пукнатини, преди да го намести в зида. Това, което откри, като че ли я обърка още повече.

— Така — заговори Егвийн, все едно не бяха оспорили властта ѝ току-що. — Сега ще ми кажеш защо не избяга от Кулата. Макар да съм убедена колко ценно е шпионирането ти, не може да не знаеш в каква голяма опасност си, след като Елайда вече знае на чия страна си всъщност. Защо не избяга?

— Не... мога да кажа — промълви Мейдани и извърна очи.

— Заповядвам ти като твоя Амирлин.

— Въпреки това, не мога. — Мейдани заби поглед в пода, сякаш засрамена.

„Любопитно“ — помисли си Егвийн и прикри разочарованието си.

— Очевидно е, че не разбираш сериозността на положението си. Или приемаш моята власт, или приемаш властта на Елайда. Няма средно положение, Мейдани. И ти гарантирам това: ако Елайда остане Амирлински трон, ще откриеш, че начинът, по който се отнася към жените, които смята за приятелки, е доста неприятен.

Мейдани продължаваше да гледа надолу. Въпреки първоначалната ѝ съпротива, като че ли не ѝ беше останала много сила.

— Разбирам. — Егвийн се изправи. — Предала си ни, нали? Кога отиде при Елайда, преди да те разкрийт или след признанието на Беонин?

Мейдани моментално вдигна глава.

— Какво? Не! Никога не съм предавала нашата кауза! — Беше преbledняла, устата — свита на тънка резка. — Как можа да си помислиш, че бих подкрепила тази ужасна жена? Ненавиждам я за това, което причини на Кулата.

Е, това беше достатъчно недвусмислено. Малко място имаше за усукване около Трите клетви в тези твърдения. Или Мейдани беше искрена, или беше Черна... макар на Егвийн да ѝ беше трудно да повярва, че една Черна сестра би се изложила на опасност, като каже лъжа, която толкова лесно може да бъде разкрита.

— Защо не избяга тогава? — попита Егвийн. — Защо остана?

Мейдани поклати глава.

— Не мога да кажа.

Егвийн си пое дъх. Нещо в целия този разговор я дразнеше.

— Ще ми кажеш ли поне защо толкова често вечеряш с Елайда? Едва ли е защото ти харесва такава отношение.

Мейдани се изчерви.

— С Елайда бяхме дружки за възглавничка като новачки. Другите решиха, че ако подновя връзката ни, може би това ще ми даде възможност да се добера до ценна информация.

Егвийн скръсти ръце под гърдите си.

— Изглежда безразсъдно да се допусне, че тя ще ти се довери. Но пък жаждата за власт на Елайда също я тласка към безразсъдни ходове, тъй че планът може би не е бил чак толкова неразумен. Все едно, тя изобщо няма да те включи в доверения си кръг, след като знае на чия страна си.

— Знам. Но се реши да не издавам, че знам какво знае тя. Ако избягам, това би издало, че сме предупредени — а това, че уж не знаем, е едно от малкото предимства, които все още имаме.

Толкова малко, че трябваше просто да е избягала от Кулата. Нищо нямаше да се спечели с оставането ѝ. Защо тогава? Явно нещо я задържаше. Нещо силно. Обещание?

— Мейдани — каза Егвийн, — трябва да знам какво е това, което не ми казваш.

Тя поклати глава. Изглеждаше почти уплашена. „Светлина! — помисли си Егвийн. — Няма да ѝ причиня онова, което Елайда ѝ причинява на онези вечери.“

— Стегни се, Мейдани. Ти не си някаква плашлива новачка. Ти си Айез Седай. Започни да се държиш като Айез Седай.

Мейдани вдигна глава и очите ѝ блеснаха от упрека. Егвийн кимна одобрително.

— Ние *ще* поправим щетите, които нанесе Елайда, и аз *ще* седна на полагащото ми се място като Амирлин. Но ни чака много работа.

— Не мога...

— Да. Не можеш да ми кажеш какво не е наред. Подозирам, че тук са намесени Трите клетви, макар че Светлината знае как. Можем да заобиколим проблема обаче. Не можеш да ми кажеш защо си останала в Кулата. Но можеш ли да ми покажеш?

— Не съм сигурна. Бих могла да те заведа до... — И спря. Да, една от Клетвите ѝ пречеше да продължи. — Сигурно бих могла да ти покажа — вяло добави Мейдани. — Не съм сигурна.

— Хайде да го разберем тогава. Опасно ли ще е, ако онези мои Червени дресьорки ни последват?

Мейдани пребледня.

— Да. Опасно.

— Значи ще трябва да им се изплъзнем — каза Егвийн и почука разсеяно с нокът по облегалката на стола си. — Бихме могли да напуснем сектора на Сивите по друг път, но ако ни видят, това може да повдигне трудни въпроси.

— Много Червени дебнат покрай входовете и изходите на сектора ни — каза Мейдани. — Подозирам, че всъщност всички Аджи се дебнат. Ще е много трудно да се измъкнем, без да ни забележат. Сама едва ли ще ме проследят, но ако видят и тебе...

Шпионки, наблюдаващи жилищата на другите Аджи? Светлина! Толкова лошо ли беше станало? Като съгледвачи, пращани да наблюдават вражески лагери. Не можеше да рискува да видят, че излиза с Мейдани, но ако тръгнеше сама, също щеше да привлече внимание — нали Червените я пазеха.

Това бе проблем, за който можеше да измисли само едно решение. Изгледа замислено Мейдани. Доколко можеше да ѝ се довери?

— Гарантираш ли, че не поддържаш Елайда и че приемаш моето водачество?

Жената се поколеба, после кимна.

— Да.

— Ако ти покажа нещо, заклеваш ли се, че няма да го разкриеш на никоя друга, без аз да разреша първо?

Мейдани се намръщи.

— Да.

Егвийн взе решение. Пое си дълбоко дъх и прегърна Извора.

— Гледай внимателно — каза и запрече нишки Дух. Беше изтощена от вилняка и силата ѝ не беше достатъчна, за да отвори портал, но все пак можеше да покаже сплитовете на Мейдани.

— Какво е *това*? — попита Мейдани.

— Нарича се портал — отвърна Егвийн. — Използва се за Пътуване.

— Пътуването е невъзможно! — възкликна Мейдани. — Способността е изгубена за... — Млъкна и очите ѝ се разшириха още повече.

Егвийн остави сплита да се разсипе. Мейдани мигновено прегърна Извора, обзета от решимост.

— Помисли за мястото, където искаш да отидеш — каза ѝ Егвийн. — За да се получи това, трябва много добре да познаваш мястото, което напускаш. Предполагам, че познаваш собственото си жилище достатъчно добре. Избери крайна точка, където не е възможно да има никой. Порталите може да са опасни, ако се отворят на неподходящо място.

Мейдани закима — златният ѝ кок заподскача — и се съсредоточи. Справи се възхитително и точно пред двете се разтвори портал: бяла резка разцепи въздуха и се закриви навътре. Дупката беше откъм страната на Мейдани. Егвийн видя само потръпващо като лятна мараня петно във въздуха. Заобиколи портала, погледна през дупката и видя тъмен каменен коридор. Плочките на пода бяха мътнобели и кафяви, прозорци не се виждаха. Беше някъде в дълбините на Кулата.

— Бързо — каза Егвийн. — Ако не изляза оттук до час, Червените ми наставнички може да се зачудят какво ме бави толкова. И без това е подозрително, че точно ти ме повика. Можем само да се надяваме, че Елайда няма да е достатъчно прозорлива, за да се замисли над съпадението.

— Да, Майко — отвърна Мейдани, притича и взе от масата бронзов светилник; пламъкът примига пред отвора. След това тя се поколеба.

— Какво има? — попита Егвийн.

— Просто... съм изненадана.

Егвийн за малко щеше да попита какво толкова е изненадващото, но видя очите ѝ. Мейдани беше изненадана колко бързо се е подчинила. Изненадана беше колко естествено се бе оказало да мисли за Егвийн като за Амирлин. Тази жена не беше спечелена напълно, но почти.

— Бързо — повтори Егвийн.

Мейдани кимна, пристъпи през портала и Егвийн я последва. Макар по пода от другата страна да нямаше прах, в коридора миришеше тежко на мухъл от застоялия въздух. Стените бяха голи, без украсата, която можеше да се види по горните коридори, и единствените звуци, които се чуваха, бяха от дращенето на плъхове в далечината. Плъхове. В Бялата кула. Някога това щеше да е невъзможно. Провалът на магическите прегради бе само още една невъзможност върху все по-нарастващия куп.

Слугите на Кулата не се грижеха за тази зона. Може би затова Мейдани бе избрала да отвори портала тук. Добре, но може би грешеше по отношение на безопасността. Толкова дълбоко в Кулата сигурно щеше да им отнеме ценни минути, докато се върнат в главните коридори, за да намерят каквото Мейдани искаше да ѝ покаже. А това само по себе си щеше да създаде проблеми. Какво щеше да стане, ако други Сестри забележеха, че Егвийн се движи из коридорите без обичайния си антураж от Червената Аджа?

Преди да успее да изрази безпокойството си, Мейдани тръгна. Не към стълбището обаче. Егвийн се намръщи, но я последва.

— Не съм сигурна дали ми е позволено да ти го покажа — промълви тихо Мейдани. — Трябва да те предупредя обаче, че може да е опасно.

Физическа или политическа опасност имаше предвид? На Егвийн ѝ се струваше, че и двете са еднакво възможни. Въпреки това кимна и прие предупреждението сериозно.

— Разбирам. Но ако *наистина* в Кулата става нещо опасно, трябва да го знам. Това е не само мое право, но и мой дълг.

Мейдани я поведе по лъкатушещия проход, като мърмореше колко съжالياва, че не могла да вземе Стражника си — той явно беше в града по някаква работа.

Коридорът кръжеше на спирала досущ като извивките на самата Велика змия. Точно когато нетърпението на Егвийн започна да се

усилва, Мейдани спря пред една затворена врата. Не изглеждаше с нищо по-различна от десетките полузабравени врати на складове, които се низеха покрай главния коридор. Мейдани вдигна колебливо ръка, след което рязко почука.

Вратата се отвори мигновено и на прага се появи Стражник с пронизващи очи, с тъмнорижа коса и четвъртита брадичка. Изгледа косо Мейдани, след което се обърна към Егвийн. Лицето му се намръщи още повече, а ръката му потрепери, сякаш едва се сдържаше да не посегне за меча си.

— Това трябва да е Мейдани — чу се женски глас от стаята. — Дошла е да докладва за срещата си с момичето. Адсалан?

Стражникът отстъпи встрани и Егвийн видя малка стаичка с шест сандъка вместо столове. И четири жени, всички Айез Седай. И изумително, всички бяха от различна Аджа! Егвийн не беше виждала жени от четири различни Аджи дори да си говорят по коридорите, камо ли да провеждат съвещание. Нито една от тях не беше Червена и всяка от четирите беше Заседателка.

Сеайне беше достолепна жена с бял халат, обшит със сребро. Заседателка от Бялата Аджа. Имаше гъста черна коса и вежди и воднистосини очи, които изгледаха Егвийн спокойно. До нея беше Дезине, Заседателка на Жълтата Аджа, слаба и висока за кайриенка. Пищната ѝ розовоцветна рокля бе извезана със злато. Косата ѝ бе увенчана със сапфири, камъчето на челото ѝ също беше сапфир.

Юкири, Сивата сестра, седеше до Дезине. Юкири беше от най-ниските жени, които Егвийн изобщо бе виждала, но умееше така да гледа другите, че винаги като че ли тя владееше положението, дори когато бе в компанията на много висока Айез Седай.

Последната беше Серин, Заседателка за Кафявите от Алтара. Като повечето Кафяви, носеше дрехи без украса, този път в невзрачен жълто-кафяв цвят. Маслинената ѝ кожа беше обезобразена от белег на лявата буза. Егвийн знаеше много малко за нея. От всички Сестри в стаята Серин като че ли най-малко се изненада, като я видя.

— Какво си направила, Мейдани? — възкликна Сеайне.

— Адсалан, доведи ги тук — обади се Дезине и махна припряно с ръка. — Ако някоя мине и вземе, че види момичето...

Мейдани се присви... да, много трябваше да се потруди, докато си върне поведението, присъщо на Айез Седай. Егвийн пристъпи в

стаичката, преди грубият Стражник да е посегнал да я дръпне напред. Мейдани я последва, а Адсалан затръшна вратата зад тях.

Стаята бе осветена от две мъждиви лампи, които само подчертаваха заговорническия характер на срещата.

Сандъците обаче можеше да минат за тронове по начина, по който четирите Заседателки седяха на тях, тъй че Егвийн също се настани на един.

— Не ти е давано разрешение да сядаш, момиче — каза хладно Серин. — Мейдани, какво означава това нахалство? Клетвата ти трябваше да те възпре да направиш подобно опущение!

— Клетва ли? — попита Егвийн. — И коя клетва трябва да е тази?

— Тихо, момиче — сопна се Юкири и я плесна по гърба с шибалка от Въздух. Беше толкова плахо наказание, че Егвийн едва не се разсмя.

— Не съм си нарушила клетвата! — бързо отвърна Мейдани и пристъпи до Егвийн. — Заповядайте ми да не казвам на никого за тези срещи. Е, аз се подчиних — не й казах. Показах й. — Имаше искрица непокорство в нея. Това беше добре.

Егвийн не беше сигурна какво точно става тук, но присъствието на четири Заседателки ѝ предлагаше страхотна възможност. Изобщо не си беше и помисляла, че може да ѝ се удаде шанс да говори с толкова много наведнъж. А щом тези бяха готови да се събират, то може би бяха незасегнати от раздорите, които подкопаваха единството на Кулата.

Или пък тази среща бе податка за нещо по-тъмно? Клетви, за които Егвийн не знаеше, срещи далече от горните коридори, Стражник, който пази вратата... от четири Аджи ли бяха тези жени, или от една? Да не би неволно да беше нагазила право в гнездо на Черните?

Сърцето ѝ се разтуптя, но тя си наложи да не бърза със заключенията. Ако *наистина* бяха Черни, значи бе попаднала в капана им. Ако не бяха — чакаше я работа.

— Това е много неочаквано — говореше спокойната Сеайне на Мейдани. — Ще трябва особено да внимаваме с формулирането на бъдещите ти заповеди, Мейдани.

Юкири кимна.

— Не допусках, че може да постъпиш толкова детински и да ни издадеш напук. Трябваше да се досетим, че като всички нас и ти имаш опит в усукването на клетвите в своя угода.

„Чакай — помисли си Егвийн. — Това звучи като...“

— Разбира се — продължи Юкири, — смятам, че ще се наложи наказание за това нарушение. Но какво да правим с това момиче, което ни доведе? Тя не се е заклела над Палката, тъй че може да е...

— Дадохте й *четвърта клетва*, така ли? — прекъсна ги Егвийн. — Какво си въобразявате, в името на Светлината?

Юкири я изгледа и Егвийн усети ново перване на Въздух.

— Не са ти разрешили да говориш.

— Амирлин не се нуждае от разрешение да говори — заяви Егвийн и изгледа твърдо жените. — Какво сте *направили* тук, Юкири? Изменяте на всичко, което сте! Клетвите не може да се използват като средство за разделяне. Нима цялата тази Кула е полудяла като Елайда?

— Не е лудост — намеси се изведнъж в разговора Серин, тръсна глава и я погледна по-властно, отколкото Егвийн би очаквала от жена от нейната Аджа. — Направено беше по необходимост. На тази не можеше да се доверим, не и след като взе страната на бунтовниците.

— Не си мисли, че не знаем за връзката ти с онази група, Егвийн ал-Вийр — заговори отново Юкири. Надменната Сива едва сдържаше яда си. — Ако зависеше от нас, нямаше да те глезим като Елайда.

Егвийн махна равнодушно с ръка.

— Усмирете ме, убийте ме или ме пребийте, Юкири, но Кулата пак ще е в хаос. Онези, на които толкова лесно лепите етикета бунтовнички, не са виновни за това. Тайни срещи в подземията, клетви, налагани без пълномощия — това са престъпления, *най-малкото* съпоставими с разцеплението, причинено от Елайда.

— Не оспорвай действията ни — заговори Сеайне, която изглеждаше по-кротка от другите. — Понякога трябва да се вземат трудни решения. Не може да имаме Мраколюбки сред Айез Седай и бяха взети мерки те да бъдат издирени. Всяка една от нас тук доказва на Мейдани, че не сме приятелки на Сянката, тъй че и тя трябваше да ни даде клетва. Беше разумен ход, за да сме сигурни, че всички работим за едни и същи цели.

Лицето на Егвийн не издаде вълнение. Сеайне току-що бе признала съществуването на Черната Аджа! Никога не беше очаквала

да чуе това от Заседателка, особено пред толкова много свидетелки. Значи тези жени използваха Клетвената палка, за да издирят Черните сестри. Ако вземеш всяка Сестра, премахнеш клетвите ѝ и я накараш да ги положи отново, можеш да я запиташ дали е Черна. Отчаян метод, но легитимен, предвид времената.

— Признавам, че е разумен план — каза Егвийн. — Но принуждаването на тази жена да положи нова клетва е ненужно!

— А ако се знае, че жената е предана на други? — настоя Серин. — Само защото една жена не е Мраколюбка не означава, че няма да ни предаде по друг начин.

Тъкмо тази клетва за подчинение вероятно бе причината Мейдани да не може да избяга от Кулата. Жегна я съчувствие към горката жена. Пратена от Айез Седай в Салидар да шпионира в Кулата, разкрита от тези жени — вероятно, — докато са издирвали Черните, след това истинските ѝ цели издадени на Елайда. Притисната от три страни.

— Въпреки това е неуместно — каза Егвийн. — Но това можем да го оставим настрана засега. А самата Елайда? Открихте ли дали е от Черните? Кой ви възложи тази задача и как възникна заговорът ви?

— Ба! Защо изобщо *разговаряме* с нея? — Юкири се изправи ядосана и опря юмруци на бедрата си. — Трябва да решим какво да правим с нея, а не да отговаряме на въпросите ѝ!

— Ако ще ви помагам в работата ви, трябва да съм наясно с фактите — каза Егвийн.

— Ти *не си* тук, за да ни помагаш, Чедо — заяви Дезине твърдо. — Очевидно Мейдани те доведе, за да докаже, че не я държим съвсем изкъсо. Като дете, което прави напук.

— Ами другите? — каза Сеайне. — Трябва да ги съберем и да се погрижим заповедите им да са формулирани по-добре. Не бива да допуснем някоя от тях да отиде при Амирлин, преди да знаем на кого са верни.

„Другите? — помисли си Егвийн. — Всички ли шпионки са заклели?“ Изглеждаше логично. След като бяха разкрили една, сигурно лесно бяха научили имената и на другите.

— Открили ли сте действителни членове на Черната? — попита Егвийн. — Кои са те?

— Трябва да мълчиш, Чедо — каза Юкири и впи зелените си очи в Егвийн. — Още една дума и ще се погрижа така да те накажат, че сълзи да не ти останат от плач.

— Едва ли можеш да ме накажеш повече, отколкото вече ме наказват, Юкири — отвърна Егвийн спокойно. — Освен ако не трябва да стоя в кабинета на Наставницата на новачките по цял ден. Освен това, ако ме пратиш при нея, какво ще й кажа? Че ти лично си ми наложила наказание? Тя знае, че не ми е наредено да те видя днес. Това би могло да повдигне въпроси.

— Можем да накараме Мейдани да ти наложи наказанието — каза Бялата Сеайне.

— Тя не би го направила — отвърна Егвийн. — Тя приема властта ми като Амирлин.

Всички се обърнаха към Мейдани. Егвийн затаи дъх. Мейдани кимна едва-едва, макар да изглеждаше ужасена, че се опълчва на заповеди. Егвийн въздъхна благодарно.

Серин гледаше изненадано, но и с любопитство. Юкири, все така права и скръстила ръце, не изглеждаше разубедена.

— Това е безсмислено. Просто ще й *заповядаме* да те прати за наказание.

— Нима? — каза Егвийн. — Нали казахте, че четвъртата клетва трябвало да възстанови единството, да й попречи да избяга при Елайда с тайните ви. Сега се каните да използвате тази клетва като сопа, за да я принудите да се превърне във ваш инструмент, така ли?

Това предизвика тишина в стаята.

— Ето защо една клетва за подчинение е ужасна идея — продължи Егвийн. — Никоя жена не бива да има толкова много власт над друга. Това, което сте направили на другите, е само на стъпка до Принудата. Все още се мъча да реша дали този отвратителен акт е по някакъв начин оправдан. Начинът, по който се отнасяте с Мейдани и останалите, вероятно ще наклони везните за това решение.

— Трябва ли да се повтарям? — сопна се Юкири и се обърна към другите. — Защо си губим времето в клопане с това момиче като кокошки, оставени да кълват из двора? Трябва да вземем решение!

— Говорим с нея, защото, изглежда, е решила да си докара беля — отсеке Серин и изгледа Егвийн. — Седни, Юкири. Аз ще се оправя с детето.

Егвийн срещна погледа на Серин с разтуптяно сърце. Юкири изсумтя, седна и най-сетне май си спомни, че е Айез Седай, защото лицето ѝ си върна маската на спокойствие. Егвийн разбираше, че и четирите са под огромно напрежение. Ако се разчуеше какво правят...

Погледна Серин. Беше допуснала, че Юкири командва групата — двете със Серин бяха почти равни по сила, а много от Кафявите бяха хрисими жени. Но това се оказа погрешно: твърде лесно беше да сбъркаш в преценката си за жена заради Аджата ѝ.

Серин се наведе към нея и заговори строго:

— Чедо, ние *трябва* да имаме подчинението ти. Не можем да те накараме да се закълнеш над Клетвената палка, а и бездруго се съмнявам, че ще дадеш клетва за подчинение. Но не можем и да продължим този фарс, че си Амирлинският трон. Всички знаем колко често те наказват и всички знаем колко малка полза носи това. Тъй че позволи ми да опитам нещо, за което съм сигурна, че никоя друга не е опитвала: убеждаване.

— Позволявам — отвърна спокойно Егвийн. Все пак *беше* Амирлинският трон, нали?

Кафявата изсумтя, но почна спокойно:

— Добре. Първо, ти не може да бъдеш Амирлин. С този вилняк едва можеш да преливаш!

— Нима властта на Амирлинския трон е в нейната сила да прелива? Нима тя не е нищо повече от една тиранка, на която се подчиняват само защото ги принуждава със сила да правят каквото поиска?

— Е, не — отвърна Серин.

— Тогава не разбирам какво общо има това, че ми се дава вилняк, с моята власт.

— Ти беше понижена в новачка.

— Само Елайда е толкова глупава да допусне, че рангът на Айез Седай може да се отнеме — каза Егвийн. — Изобщо не трябваше да ѝ се позволява да си *помисли*, че има такава власт, преди всичко.

— Ако не си го беше помислила, ти щеше да си мъртва, момиче.

Егвийн се взря в очите ѝ.

— Понякога имам чувството, че щеше да е по-добре да съм мъртва, отколкото да виждам какво е направила Елайда на жените от тази Кула.

Това вече предизвика *истинска* тишина.

— Трябва да кажа — заговори кротко Сеайне след малко, — че претенциите ти са съвсем неразумни. Елайда е Амирлин, защото беше издигната правилно от Съвета. Следователно ти *не можеш* да си Амирлин.

Егвийн поклати глава.

— Тя беше „издигната“ след позорно и неправомерно сваляне на Сюан Санче от трона. Как може да наричате положението на Елайда законно пред лицето на това? — Хрумна ѝ нещо. Рискован ход, но чувстваше, че е съвсем уместен. — Кажете ми следното. Разпитвали ли сте жени, които в момента са Заседателки? Разкрили ли сте Черни между тях?

Погледът на Серин остана невъзмутим, но Сеайне извърна очи притеснено.

— Открили сте — каза Егвийн. — Логично. Ако аз бях от Черната, щях много да се потрудя някоя от моите съмишленички Мраколюбки да бъде посочена за Заседателка. Оттам те най-добре могат да манипулират Кулата. Сега ми кажете следното. Имаше ли от Черните Заседателки между тези, които издигнаха Елайда? Стана ли някоя от тях за свалянето на Сюан?

Мълчание.

— Отговорете ми! — настоя Егвийн.

— Открихме една Черна между Заседателките — призна най-сетне Дезине. — И... да, тя беше една от тези, които станаха за свалянето на Сюан Санче. — Тонът ѝ беше мрачен. Беше разбрала накъде клони Егвийн.

— Сюан беше свалена с гласовете на *минималния* брой Заседателки, който е необходим — каза Егвийн. — Една от тях е била Черна, което прави нейния глас невалиден. Вие усмирихте и свалихте своята Амирлин, убихте Стражника ѝ и направихте това *незаконно*.

— В името на Светлината — прошепна Сеайне. — Тя е права.

— Това е безсмислено — каза Юкири и отново стана. — Ако започнем да различаваме назад и да се опитваме определим кои Амирлин *би могло* да са били издигнати от членове на Черната, ще имаме основание да заподозрем всяка Амирлин, която някога е заемала трона!

— О? — повдигна вежди Егвийн. — И колко от тях са били издигнати от Съвет, съставен от минимум членове, които в момента са Заседателки? Това е една от причините, поради които беше огромна грешка да свалите Сюан така. Когато бях издигната аз, се погрижихме всяка Заседателка в града да е в течение какво става.

— Лъжезаседателки — настоя Юкири. — Местата им бяха дадени незаконно!

Егвийн се извърна към нея. Добре поне, че не можеха да чуят неспокойно разгуптяното ѝ сърце. Трябваше да запази самообладание. *Трябваше.*

— Фалшиви ли ни наричаш, Юкири? Коя Амирлин би предпочела да следваш? Тази, която понижава Айез Седай в новачки и Посветени, която премахва цяла Аджа и причинява в Кулата разделения, по-опасни от всяка армия, която някога я е нападала? Жена, издигната отчасти с помощта на Черната Аджа? Или би предпочела да служиш на Амирлин, която се стреми да поправи всичко това?

— Разбира се, не твърдиш, че според теб сме служили на Черната с издигането на Елайда — каза Дезине.

— Според мен *всички* в момента обслужваме интересите на Сянката — отвърна рязко Егвийн, — докато си позволяваме да оставаме разделени. Как си представяте, че са реагирали Черните на почти тайното сваляне на Амирлински трон, последвано от разцепление между Айез Седай? Не бих се изненадала, ако открия, след известно проучване, че тази безименна Черна сестра, която сте разкрили, не е била единствената Мраколюбка в групата, която се потруди да свали законната Амирлин.

Това предизвика нова мъртва тишина в стаята.

Серин се отпусна с въздишка.

— Не можем да променим миналото. Колкото и убедителни да са аргументите ти, Егвийн ал-Вийр, в крайна сметка са безплодни.

— Съгласна съм, че не можем да променим вече станалото — отвърна Егвийн. — Но *можем* да се погрижим за бъдещето. Колкото и достойна за възхищение да намирам работата ви по разкриването на Черната Аджа, много повече ме окуражава вашата готовност да работите заедно, за да го направите. В момента в Кулата взаимодействието между Аджите е рядкост. Приканвам ви да

поставите *това* за своя главна цел, да донесете единство на Бялата кула. На каквато и да е цена.

Стана и почти очакваше някоя Сестра да я укори, но те като че ли бяха забравили, че говорят с „новачка“ и бунтовничка.

— Мейдани — каза Егвийн. — Ти ме приемаш за Амирлин.

— Да, Майко — отвърна жената и наведе глава.

— Възлагам ти тогава да продължиш работата си с тези жени. Те не са наши врагове и никога не са били. Връщането ти тук като шпионка беше грешка и съжалявам, че не можах да я спра. Но след като вече си тук, може да си от полза. Съжалявам, че се налага да продължиш представлението си пред Елайда, но те поздравявам за куража в това отношение.

— Ще служа както е необходимо, Майко — отвърна Мейдани, макар да изглеждаше преbledняла.

Егвийн изгледа останалите.

— Верността е по-добра спечелена, отколкото наложена. Клетвената палка тук ли е?

— Не — отвърна Юкири. — Много е трудно да я взимаме.

— Жалко. Бях готова да положа клетвите. Все едно, ще я вземете и ще освободите Мейдани от четвъртата клетва.

— Ще го обсъдим — отвърна Серин.

Егвийн повдигна вежда.

— Както желаете. Но знайте, че щом Бялата кула възстанови целостта си, Съветът ще научи за това ваше действие. Бих искала да мога да ги уведомя, че сте били предпазливи и не сте се стремили към незаконна власт. Ако имате нужда от мен през следващите няколко дни, можете да ме повикате — но бъдете така добри да намерите начин да се справите с двете Червени сестри, които ме пазят. Бих предпочела да не прибягвам до Пътуването отново, за да не разкрия неволно твърде много на тези, които ще е по-добре да останат в неведение.

Остави последната фраза да виси и тръгна към вратата. Стражникът не я спря, макар че я изгледа подозрително. Зачуди се чий Стражник е — не вярваше някоя от Сестрите в стаята да има Стражници, макар да не беше сигурна. Може би беше на някоя от другите шпионки, пратени от Салидар?

Мейдани бързо я догони и хвърли поглед през рамо, сякаш очакваше от стаята да излети някое порицание. Стражникът просто

дръпна вратата и я затвори.

— Не мога да повярвам, че успя — заговори Сивата. — Трябваше да почнат да те пердашат по петите, докато не завиеш!

— Твърде разумни са за това — отвърна Егвийн. — Те са единствените в тази проклета Кула — освен Силвиана може би, — които имат някакво подобие на глави на раменете.

— Силвиана ли? — възкликна изненадано Мейдани. — Тя не те ли бие всеки ден?

— Даже по няколко пъти — каза Егвийн разсеяно. — Много е старателна, да не говорим, че е разсъдлива. Ако имахме повече като нея, Кулата нямаше да се е докарала до това състояние.

Мейдани я погледна странно, после промълви:

— Ти наистина си Амирлин.

Наистина странен коментар. Та нали току-що се беше заклела, че приема избора ѝ?

— Хайде — подкани я Егвийн и ускори крачка. — Трябва да се върнем, преди Червените да станат подозрителни.

ГЛАВА 13

ПРЕДЛОЖЕНИЕ И ЗАМИНАВАНЕ

Гавин стоеше срещу двамата Стражници, вдигнал меча за бой. През процепите на плевника се процеждаше светлина, въздухът искреше от разхвърчали се златни пращинки. Бавно заотстъпва по отъпкания пръстен под. Струйки пот се стичаха по слепоочията му, но хватката му беше здрава. Двамата Стражници настъпиха към него.

Единият беше Слийти, гъвкав дългорък мъж с грубо изсечено лице. В сумрачната светлина на плевника приличаше на недовършена творба, каквато човек може да намери в работилница на скулптор: с тъмни сенки около очите, с белег през брадичката, с чупен и зараснал накриво нос — не му бяха прилагали Цяра. С дълга коса и тъмни бакенбарди.

Хатори много се беше зарадвала, когато Стражникът ѝ най-сетне бе пристигнал в Дорлан. Беше го изгубила при Думайски кладенци, а историята му бе от онези, за които пееха веселчуни и бардове. Беше лежал ранен часове, беше успял някак да се докопа до юздите на коня си и да се покатери на седлото. Вярното животното го беше отнесло до някакво село. Като го видели ранен и в несвяст, селяните се изкусили да го продадат на местна банда разбойници — главатарят им бил обещал безопасност като награда, ако му издадат всеки оцелял от битката. Но кметската дъщеря се застъпила за живота на Слийти: убедила ги, че разбойниците трябва да са Мраколюбци, щом търсят ранени Стражници. Тъй че селяните решили да го скрият, а момичето се грижило за него, докато се вдигне на крака.

Слийти се измъкнал скришом веднага щом се съвзел достатъчно, за да може да тръгне на път. Момичето пък, изглежда, започнало да го обиква. Слуховете сред Младоците наемкваха, че Слийти избягал и защото и той самият започнал да се привързва към момичето. А повечето Стражници бяха достатъчно благоразумни, за да си позволят привързване. Слийти тръгнал през нощта, когато момичето и

семейството му били заспали, като в замяна на милостта на селяните изловил разбойниците и се погрижил никога повече да не ги тормозят.

Това беше канава за разкази и легенди — поне сред обикновените, простички хора. За Стражник историята на Слийти беше почти банална. Мъже като него привличаха легенди така, както обикновените мъже привличат бълхи. Всъщност Слийти не беше искал да споделя историята си. Излязла беше найве само благодарение на енергичната кампания от въпроси от страна на Младоците. Той продължаваше да се държи все едно, че оцеляването му изобщо не е нещо, с което си заслужава да се хвали. Беше Стражник. Оцеляване при изключително неблагоприятни шансове, яздене в несвят мили наред през пресечен терен, избиване на цяла банда крадци, без раните ти все още да са зараснали напълно — това просто бяха нещата, които човек правеше, когато е Стражник.

Гавин уважаваше Стражниците. Дори онези, които беше убил. Особено онези, които беше убил. Нужно беше да си уникален тип мъж, за да покажеш такава преданост, такава бдителност. Такава смиреност. Докато Айез Седай манипулираха света, а чудовища като ал-Тор получаваха славата, мъже като Слийти кротко вършеха работата си на герои, безотказно всеки ден. Без слава или признание. Ако ги запомняха, обикновено беше само във връзка с тяхната Айез Седай. И другите Стражници, разбира се. Човек не забравя своите.

Слийти атакува, мечът се понесе напред в право забиване, нанесено с максимална скорост. „Пепелянката забива с език“, дързък удар, още по-ефективен с това, че Слийти се биеше в тандем със слабия нисък мъж, който тъкмо заобикаляше Гавин отляво. Марлеш беше единственият друг Стражник в Дорлан и неговото пристигане съвсем не беше толкова драматично като на Слийти. Бе дошъл с първоначалната група от единадесет Айез Седай, които се бяха спасили от Думайски кладенци, и беше останал с тях през цялото време. Неговата Айез Седай, красива млада доманка от Зелените, казваше се Ваша, наблюдаваше вяло битката от другата страна на плевника.

Гавин контрира „Пепелянка забива с език“ с „Котка танцува на стената“, като избягна удара настрани и със същия замах посече към краката. Не да нарани обаче. Беше защитен ход, целящ да му даде възможност да държи под око и двамата си противници. Марлеш опита

„Леопардова ласка“, но Гавин премина в „Сгъване на въздуха“, като внимателно отби удара и зачака за нов от Слийти, който беше по-опасният от двамата. Слийти възстанови стойката си, направи няколко плавни стъпки с оръжието, изпънато встрани, и с гръб към огромните купове сено в задната част на душния плевник.

Гавин премина в „Котка на горещ пясък“, щом Марлеш опита „Колибри целува медена роза“. Колибрито не беше подходящата форма за такава атака — рядко се оказваше полезно срещу противник в защита, но на Марлеш явно му беше омръзнало да го парират. Ставаше нетърпелив. Гавин можеше да се възползва от това. И щеше.

Слийти настъпваше отново. Докато Стражниците се приближаваха в тандем, Гавин прибра меча си в гард и веднага премина в „Ябълкови цветчета във вятъра“. Мечът му посече три пъти и изтласка ококорения Марлеш назад. Той изруга, хвърли се напред, но Гавин плавно премина в „Сипеца се роса от клона“. Запристъпва напред в поредица от шест резки удара, по три към всеки противник, като събори Марлеш по гръб — той беше избързал с влизането в схватка, — два пъти отби меча на Слийти встрани и завърши с острие, опряно в шията му.

Двамата Стражници го гледаха изумено. Същите изражения бяха имали последния път, когато ги беше надвил, както и преди това. Слийти носеше меч със знака на чаплата и беше почти легендарен в Бялата кула със силата и ловкостта си. Разправяха, че надвивал два от седем пъти дори Лан Мандрагоран, докато той още партнирал в упражнения с други Стражници. Марлеш не беше толкова прочут като приятеля си, но все пак бе напълно способен и обучен Стражник, нелек противник.

Но Гавин беше спечелил. Отново. Нещата изглеждаха толкова прости, когато тренираше. Светът се свиваше, изстискан като плодове за сока им, в нещо по-малко и по-лесно за виждане отблизо. Единственото, което Гавин изобщо искаше, бе да защитава Елейн. Да брани Андор. И може би да се научи да е малко повече като Галад.

Защо не можеше животът да е толкова прост като двубоя с мечове? Противниците ясни и подредени пред теб. Цената ясна: оцеляване. Когато се биеха, мъжете се свързваха. Ставате братя, докато разменяте удари.

Гавин отдръпна меча, отстъпи и го прибра в ножницата. Подаде ръка на Марлеш, той я прие, изправи се и поклати глава.

— Забележителен си, Гавин Траканд. Като същество от светлина, цвят и сянка, когато се движиш. Чувствам се като бебе с пръчка в ръка, когато се изправя срещу теб.

Слийти нищо не каза, докато прибираше меча си, но кимна почитателно на Гавин — точно както беше направил последните два пъти, когато се дуелираха. Не беше човек на многото думи. Гавин уважаваше това.

В ъгъла на плевника имаше бъчва с вода и тримата тръгнаха към нея. Корбет, един от Младоците, припряно гребна с черпак и го подаде на Гавин. Гавин го подаде на Слийти, който кимна отново и отпи, а Марлеш взе чаша от прашния перваз и си гребна сам.

— Казвам ти, Траканд — продължи нисичкият мъж, — ще трябва да ти намерим оръжие с чапли. Никой не трябва да застава срещу теб, без да знае в какво се въллича!

— Не съм майстор на меча — отвърна кротко Гавин, взе черпака от кривоносия Слийти и отпи.

— Ти уби Хамар, нали? — попита Марлеш.

Гавин се поколеба. Простотата, която изпитваше, докато се биеше, вече рухваше.

— Да.

— Е, тогава си майстор — каза Марлеш. — Трябваше да вземеш меча му, когато падна.

— Не беше почитателно — отвърна Гавин. — Освен това нямах време да прибирам плячка.

Марлеш се засмя, все едно това беше шега, макар че Гавин го каза сериозно. Слийти ги гледаше с любопитство.

Шумоленето на поли издаде приближаващата се Ваша. Зелената имаше дълга черна коса и изумителни зелени очи, които понякога приличаха почти на котешки.

— Наигра ли се вече, Марлеш? — попита тя с лек домански акцент.

Марлеш се изсмя.

— Би трябвало да се радваш, че ме виждаш да си играя, Ваша. Май си спомням, че „играта“ ми ти е спасявала един-два пъти вратлето на бойното поле.

Тя изсумтя и вдигна вежда. Гавин рядко беше виждал Айез Седай и Стражник с такива непринудени отношения като тези двамата.

— Хайде — каза тя, врътна се и закрачи към отворените врати на плевника. — Искам да видя какво толкова задържа Наренвин и другите вътре. Намирисва на взимане на решения.

Марлеш сви рамене и подхвърли чашата на Корбет.

— Каквото и да решават, надявам се да означава движение. Омръзна ми да кисна в този град. Като нищо ще взема да избягам и ще тръгна с Калайджиите.

Гавин кимна. Няколко недели бяха изтекли, откакто за последен път беше посмял да изпрати Младоците в набег. Патрулите на Брин се приближаваха все по-близо до града, а това означаваше все по-малко конни излази в околността.

— Като малко дете си понякога — подметна Ваша от вратата.

Марлеш само сви рамене, махна за довиждане на Гавин и Слийти и се изниза подир нея.

Гавин поклати глава, гребна отново с черпака и отпи.

— Тези двамата ми напомнят за брат и сестра понякога.

Слийти се усмихна.

Гавин остави черпака, кимна на Корбет и тръгна да излиза. Искаше да провери готова ли е вечерята за Младоците и да се увери, че се разпределя правилно.

Но Слийти посегна и го хвана за ръката. Гавин спря и го погледна изненадано.

— Хатори си има само един Стражник — каза мъжът с тихия си хриплив глас.

Гавин кимна.

— Не е чак нещо нечувано за Зелена.

— Не е защото не е отворена да има повече — каза Слийти. — Преди години, когато ме обвърза, каза, че би взела още един само ако аз го оценя като достоен. Помоли ме да търся. Не отделя много време за такива неща. Твърде заета е с други проблеми.

„Ами хубаво“ — помисли си Гавин, зачуден защо му казва това.

Слийти го погледна в очите.

— Беше преди повече от десет години. Вече намерих достоен. Ще те обвърже още този час, стига да го пожелаеш.

Гавин примига от изненада. Дългокракият мъж отново се беше загърнал в сменящото цветове си наметало, облечен в убито кафяво и зелено отдолу. Някои недоволстваха, че заради дългата си коса и бакенбардите Слийти изглеждал по-немарлив, отколкото се полагало за Стражник. Но „немарлив“ беше неподходящо определение за този мъж. Груб може би, но естествен. Като недодялан камък или чворест — но все пак здрав — дъб.

— Поласкан съм, Слийти — отвърна Гавин. — Но аз дойдох да уча в Бялата кула заради андорските традиции, а не за да ставам Стражник. Мястото ми е до сестра ми. — „А ако някоя ще ме обвърже, това ще е Егвийн.“

— Ти *дойде* по тези причини — каза Слийти, — но тези причини са минало. Сражавал си се в наша война, убивал си Стражници и си защитавал Кулата. Ти си един от нас. Мястото ти е при нас.

Гавин се поколеба.

— Ти търсиш — каза Слийти. — Като ястреб, озърташ се насам и натам, мъчиш се да решиш да кацнеш ли, или да се спуснеш в лов. Рано или късно ще се умориш от летене. Присъедини се към нас и стани един от нас. Ще видиш, че Хатори е добра Айез Седай. По-благоразумна от повечето, по-малко склонна към препирни и глупости от много Айез Седай.

— Не мога, Слийти — отвърна Гавин. — Андор...

— Хатори не е смятана за влиятелна от Бялата кула — каза Слийти. — Другите рядко ги интересува какво прави. Ако има теб, ще се чувства свързана с каузата на Андор. Би могъл да притежаваш и двете неща, Гавин Траканд. Помисли над това.

Гавин отново се поколеба, след което кимна.

— Добре. Ще помисля.

Слийти пусна ръката му.

— Това е толкова, колкото може да поиска един мъж.

Гавин понечи да си тръгне, но спря, огледа прашния плевник, махна на Корбет и му даде знак с ръка. „Излез и пази“ — означаваше знакът. Младокът кимна нетърпеливо — беше един от най-младите и все търсеше да направи нещо, с което да се докаже. Щеше да пази вратите и да предупреди, ако някой се приближи.

Слийти погледна с любопитство как Корбет заема позиция с ръка на меча, а Гавин пристъпи към него и заговори съвсем тихо:

— А *ти* какво мислиш за случилото се в Кулата, Слийти?

Грубоватият мъж се намръщи, после отстъпи назад и опря гръб на стената до прозореца, при което небрежно хвърли поглед навън, за да се увери, че никой не подслушва от другата страна.

— Лошо е — заговори най-сетне приглушено. — Стражник не би трябвало да се бие със Стражник. Айез Седай не би трябвало да се бият с Айез Седай. Изобщо не биваше да се случва. Нито сега, нито никога.

— Но се случи — каза Гавин.

Слийти кимна.

— И сега имаме две различни групи Айез Седай — продължи Гавин. — С две различни армии, и едната обсажда другата.

— Просто дръж главата си ниско наведена — каза Слийти. — В Кулата има горещи нрави, но има и разумни глави също така. Те ще направят каквото трябва.

— А то е?

— Да сложат край на това — каза Слийти. — С убийства, ако се наложи, по други начини, ако е възможно. Нищо не оправдава това разделение. Нищо.

Гавин кимна.

Слийти поклати глава.

— Моята Айез Седай... никак не ѝ хареса усещането за нещата в Кулата. Искаше да се махне. Тя е мъдра... мъдра и прозорлива. Но е без влияние също така, тъй че другите не я слушат. Айез Седай. Понякога изглежда все едно, че всичките ги интересува единствено коя държи най-голямата сопа.

Човек рядко чуваше приказки за рангове и влияние при Айез Седай. Те нямаха рангове както военните, но всички инстинктивно знаеха коя командва. Как ставаше това? Слийти като че ли имаше някаква идея, но не пожела да говори повече за това, тъй че засега трябваше да остане загадка.

— Та Хатори се махна — продължи тихо Слийти. — Отиде на тази мисия при ал-Тор, без изобщо да е наясно с дълбочината на проблема. Просто не искаше да остане в Кулата. Мъдра жена. — Въздъхна, изправи се и отпусна ръка на рамото на Гавин. — Хамар беше добър мъж.

— Да — промълви Гавин и стомахът му се сви.

— Но той щеше да те убие — каза Слийти. — Да те убие чисто и бързо. Той беше нападащият, не ти. Разбра защо направи това, което направи. Никой не взе добри решения в онзи ден. Не можеха да се вземат добри решения.

— Аз... — Гавин само кимна. — Благодаря ти.

Слийти отдръпна ръката си и закрачи към входа. Но се спря и го погледна през рамо.

— Някои казват, че Хатори е трябвало да се върне за мен — заговори той. — Онези твои Младоци, мислят си, че тя ме е изоставила при Думайски кладенци. Но тя не ме изостави. Знаеше, че съм жив. Знаеше, че съм ранен. Но също така знаеше, че ще изпълня дълга си, докато тя изпълнява своя. Тя трябваше да донесе вестта на Зелените за случилото се при Думайски кладенци, за това какво повеляваха всъщност заповедите на Амирлин, свързани с ал-Тор. А аз трябваше да оцелея. Всеки от нас изпълни дълга си. Но след като съобщението бе изпратено, ако не беше почувствала, че идвам, щеше да дойде да ме вземе. Независимо от всичко. И двамата го знаем.

И излезе, а Гавин остана да мисли над странните му думи. Но пък със Слийти често беше странно да се говори. Колкото и ловък да беше в боравенето с меч, в думите хич го нямаше.

Гавин поклати глава и махна на Корбет, че го освобождава от поста. Никога нямаше да се съгласи да стане Стражник на Хатори. За миг предложението му се беше сторило съблазнително, но само като начин да избяга от проблемите си. Знаеше, че няма да е щастлив като неин Стражник, нито като Стражник на която и да било — освен на Егвийн.

Беше обещал на Егвийн всичко. Всичко, стига да не уязвява Андор и Елейн. Светлина, беше й обещал да не убие ал-Тор. Най-малкото не и преди да е доказал категорично, че Дракона е убил майка му. Защо не можеше Егвийн да разбере, че мъжът, с когото бе отраснала, се бе превърнал в чудовище, извратен от Единствената сила? Ал-Тор трябваше да бъде премахнат. За доброто на всички.

Стискаше и отпускаше юмруци, докато крачеше по улиците, и съжаляваше, че не може да разпростре мира и спокойствието на боя с меч и над всичко останало в живота си. Въздухът бе наситен с острата миризма на крави и тор. Щеше да се радва да се върне в истински град. Отдалечеността на Дорлан го правеше добро място за криене, но Гавин

съжаляваше, че Елайда не бе избрала някое не толкова миризливо място, което да приюти Младоците. Дрехите му сякаш щяха да носят вонята на добитък до края на дните му — стига бунтовническата армия да не ги разкриеше и да не ги избиеше през следващите няколко седмици.

Двуетажната къща на кмета бе в самия център. Ядрото на Младоците беше устроило лагера си в малкото поле зад нея. Преди там бяха расли къпини, но много горещото лято и последвалата го люта зима ги бяха убили. Една от многото жертви, които щяха да доведат до още по-сурова зима тази година.

Полето не беше най-доброто място за лагер — мъжете непрекъснато недоволстваха, че трябва да вадят бодли от кожата си, — но беше близо до центъра и в същото време донякъде скътано. Някоя и друга драскотина си струваше удобството.

За да стигне до полето, Гавин трябваше да прекоси отъпкания селски площад и да мине покрай вадата пред къщата на кмета. Кимна на няколко жени, които перяха там. Айез Седай ги бяха наели да се грижат за прането на Сестрите и офицерите на Гавин. Заплащането беше мизерно за толкова много работа, но Гавин даваше на жените по малко отгоре, колкото можеше да си позволи от собствения си джоб, жест, който му беше спечелил присмеха на Наренвин Седай, но благодарности от селските жени. Майка му винаги го беше учила, че работниците са гръбнакът на едно кралство. Прекършиш ли ги, скоро ще откриеш, че всъщност изобщо не можеш да се движиш. Хората тук можеше и да не са поданици на сестра му, но той нямаше да позволи на войската си да се възползва от тях.

Кепенците на кметската къща бяха затворени. Марлеш се беше облегал лениво на стената, а дребничката му Айез Седай стоеше с ръце на кръста и се въсеше на вратата. Явно ѝ бяха отказали да я пуснат. Защо? Ваша нямаше кой знае какъв ранг сред Айез Седай, но и не беше толкова ниско като Хатори. Щом на Ваша отказваха достъп... хм, значи вътре *наистина* се обсъждаше нещо важно. Това възбуди любопитството му.

Хората му щяха да пренебрегнат тази подробност — Раджар щеше да каже, че е най-добре съвещанията на Айез Седай да си останат тяхна работа, понеже иначе нещата ще се объркат още повече. Но пък една от причините, поради които от Гавин нямаше да

се получи добър Стражник, беше, че е недоверчив към Айез Седай. Майка му им беше вярвала и виж докъде я докара това. А и как Бялата кула се беше отнесла с Елейн и Егвийн... добре, можеше да поддържа Айез Седай, но определено не можеше да им се довери.

Заобиколи сградата и се зае с напълно законния преглед на охраната. Повечето Айез Седай в селото нямаха Стражници — или бяха Червени, или ги бяха оставили. Няколко бяха твърде стари, за да загубят Стражниците си от старост и така и да не си изберат нови. Две нещастни жени бяха загубили Стражниците си при Думайски кладенци. Гавин и останалите правеха всичко възможно да не издават, че забелязват червените кръгове около очите им и не чуват сподавения плач, който долиташе понякога от стаите им.

Айез Седай, разбира се, твърдяха, че не се нуждаят от охраната и защитата на Младоците. Вероятно бяха прави. Но Гавин беше видял мъртви Айез Седай при Думайски кладенци. Не бяха непобедими.

При задния вход Хал Моир отдаде чест и го пусна да влезе, за да продължи прегледа си. Гавин се качи по късото право стълбище в горния коридор. Там освободи Берден, тъмнокожия тайренски Младок, който беше на пост, и му нареди да иде да провери храната и разпределението ѝ.

Пред вратата на стаята на Наренвин Седай се поколеба. Ако искаше да чуе какво става вътре, очевидният начин бе да подслуша. Берден беше единственият страж на горния етаж, а нямаше никакви Стражници, които да пазят срещу нежелани уши. Но да подслушва? Не му се *налагаше* да подслушва. Той беше командирът на Младоците и Айез Седай добре се възползваха от бойците му. Дължаха му информация. Ето защо Гавин решително почука на вратата.

Отговори му мълчание. После вратата съвсем леко се откряна и се видя малка част от смръщеното лице на Коварла. Светлокосата Червена беше начело на Сестрите тук, преди да я свалят, и все още бе една от най-важните жени в Дорлан.

— Никой не бива да ни прекъсва — изсъска тя през процепа на открянатата врата. — Войниците ти имат заповеди да не пускат никого, дори други Сестри.

— Тези правила не се отнасят за мен — заяви Гавин и я погледна в очите. — Хората ми са в сериозна опасност. Като не ми позволявате да участвам в обсъждането, настоявам поне да мога да слушам.

Безизразното лице на Коварла сякаш издаде раздражение.

— Нахалството ти май расте от ден на ден, дете. Май трябва да бъдеш свален и да бъде издигнат по-подходящ капитан на момченцата ти.

Гавин стисна зъби.

— Мислиш ли, че няма да те отстранят, ако го поиска Сестра? — попита с надменна усмивка Коварла. — Може да са жалко подобие на войска, но си знаят мястото. Жалко, че същото не може да се каже за командира им. Връщай се при хората си, Гавин Траканд.

И му затръшна вратата.

Засърбя го насила да нахлуе в стаята. Но това щеше да му донесе удовлетворение само за два дъха — колкото щеше да им трябва на Айез Седай, за да го вържат с Единствената сила. Как щеше да се отрази това на бойния дух на Младоците? Да видят своя командир, храбрия Гавин Траканд, изхвърлен от сградата с уста, затъкната с Въздух! Преглътна безсилието си, слезе по стълбите, влезе в кухнята, подпря се на стената и се загледа към стъпалата към горния етаж. След като беше освободил Берден, или той трябваше да застане на пост, или да прати да доведат смяна. Но първо искаше да помисли малко. Ако съвещанието им се проточеше много дълго, щеше да намери заместник.

Айез Седай. Благоразумните хора стояха далече от тях, когато бе възможно, и им се подчиняваха най-усърдно, когато стоенето далече от тях бе невъзможно. Гавин имаше проблем и с едното, и с другото. Родословието му пречеше да стои далече, гордостта му пречеше да им се подчинява. Беше подкрепил Елайда в бунта не защото я харесваше — винаги беше студена през годините, докато действаше като съветничка на майка му. Не, беше я подкрепил, защото не му харесваше отношението на Сюан към сестра му и Егвийн.

Но дали Елайда се държеше с момичетата по-добре? Дали която и да било щеше да се държи по-добре? Гавин беше взел решението си в момент на страст. Не беше хладнокръвно премислен акт на преданост, както допускаха хората му.

На какво беше предан тогава?

След няколко минути чу горе стъпки и тихи гласове. Айез Седай бяха приключили тайното си съвещание. Коварла заслиза по стълбището, като говореше нещо на Сестрите зад нея.

— ... не мога да повярвам, че бунтовничките са издигнали своя Амирлин.

Наренвин — слаба и със скулесто лице — слизаше след нея и кимаше. След това — изумително — зад тях се появи Катерин Алрудин. Гавин се изправи и зяпна стъписан. Катерин *беше* напуснала лагера преди няколко недели, в деня след пристигането на Наренвин. Червената с катраненочерната коса не беше от първоначалната група, на която бе заповядано да замине в Дорлан, и бе използвала това като повод да се върне в Бялата кула.

Кога се беше върнала в Дорлан? Как се беше върнала? Щяха да са му докладвали, ако я бяха видели. А нямаше начин постовеите да са пропуснали идването ѝ.

Тя изгледа Гавин, докато трите Айез Седай минаваха през кухнята, и се усмихна лукаво. Беше забелязала изумлението му.

— Да — каза Катерин, като се обърна към Коварла. — Представи си го — Амирлин без трон, на който да седне! Те са група глупави момиченца, които си правят детско куклено позорище с куклички, облечени като по-старшите от тях. Разбира се, че ще си изберат някоя дивачка да свърши работата, и само Посветена при това. Що за жалко решение!

— Но поне е пленена — вметна Наренвин и спря на прага, докато Коварла излизаше.

Катерин се изсмя злорадо.

— Пленена и я карат да вие половината ден. Точно сега не бих искала да съм на мястото на момиченцето ал-Вийр. Разбира се, напълно си го е заслужила, щом е позволила да поставят шала на Амирлин на раменете ѝ.

Трите излязоха през кухнята и гласовете им заглъхнаха. Гавин гледаше невярващо след тях. Олюля се и се подпря на стената. Не можеше да бъде! Егвийн... *Не можеше да е чул добре!*

Но Айез Седай не можеха да лъжат. Чувал беше слухове, че бунтовничките си имали свой Съвет и Амирлин... но Егвийн? Беше нелепо! Та тя беше само Посветена!

Но коя щеше да е по-подходяща за възможен провал? Може би никоя от Сестрите не бе пожелала да сложи въжето на врата си, като приеме титлата. По-млада жена като Егвийн щеше да е идеалната марионетка.

Стегна се и бързо излезе от кухнята след Айез Седай. Ваша стоеше зяпнала, облещила очи към Катерин. Явно не само той се беше стъписал от внезапното завръщане на Червената.

Гавин спипа за рамото Тандо, един от стражите на Младоците пред сградата.

— Видя ли я да влиза в сградата?

Младият андорец поклати глава.

— Не, милорд. Един от мъжете вътре каза, че я видял да се среща с другите Айез Седай — слязла от тавана, както изглежда. Но никой от стражите не знае как е влязла!

Гавин го пусна и затича след Катерин. Догони трите Айез Седай по средата на площада. И трите извърнаха лишените си от възраст лица към него, намръщени и присвили устни. Погледът на Коварла беше особено строг, но на Гавин вече му беше все едно дали ще му отнемат Младоците, или ще го вържат и ще го вдигнат във въздуха. Унижението беше без значение. Само едно беше важно.

— Вярно ли е? — попита той настойчиво. След това наведе раболепно глава и заговори почтително: — Моля ви, Катерин Седай. Вярно ли е това, което чух да казвате за бунтовничките и тяхната Амирлин?

Тя го измери с поглед.

— Може би ще е добре да предадете тази новина на войниците си. Да, бунтовничката Амирлин е пленена.

— А името ѝ? — попита Гавин.

— Егвийн ал-Вийр — отвърна Катерин. — Нека веднъж поне слуховете да разнесат една истина. — Кимна му пренебрежително и отново тръгна с другите две. — Възползвайте се добре от това, което ви научих. Амирлин настоява набезите да се подновят, а тези сплитове би трябвало да ви осигурят безпрецедентна подвижност. Не се изненадвайте обаче, ако бунтовничките ви изпреварят. Те знаят, че държим тяхната така наречена Амирлин, и вероятно са предположили, че също разполагаме с новите сплитове. Много скоро Пътуването ще се владее от всички. Използвайте острието, което ви е дадено, преди да се е затъпило.

Гавин гледаше стъписано след тях. Пътуването? Това беше от легендите. Така ли снабдяваше войската си Гарет Брин?

Но не това всъщност го бе стъписало. Сюан Санче беше усмирена и нарочена за екзекуция, а тя просто беше свалена Амирлин. Какво щяха да направят с една *самопровъзгласила се* Амирлин, водачка на бунтовническа фракция?

„Карат я да вие половината ден...“

Егвийн я изтезаваха. Щеше да бъде усмирена! Вероятно вече го бяха направили. След това щяха да я екзекутират. Гавин гледаше след трите отдалечаващи се Айез Седай. После бавно се обърна, странно спокоен, отпуснал ръка на меча.

Егвийн беше в беда. Той примига, застанал сам насред площада. Някъде мучаха говеда, вадата бълбукаше до него.

Егвийн щяха да я екзекутират.

„На кого си предан, Гавин Траканд?“

Тръгна с някак странно уверени стъпки. На Младоците не можеше да разчита за акция срещу Бялата кула. Не можеше да ги използва за спасителна операция. Но едва ли щеше да може да я проведе сам. Значи му оставаше само една възможност.

След десет минути вече беше в палатката си и грижливо стягаше багажа си. Трябваше да остави повечето си неща. Имаше далечни наблюдателни постове и той вече ги бе обикалял за внезапни прегледи. Това щеше да е добро извинение за напускането на лагера.

Не можеше да събуди подозрения. Коварла беше права. Младоците го следваха. Уважаваха го. Но не бяха негови — бяха на Бялата кула и щяха да се обърнат срещу него толкова бързо, колкото той се беше обърнал срещу Хамар, ако такава се окажеше волята на Амирлин. Ако някой от тях доловеше и *намек* за това, което замисляше, нямаше да може да се отдалечи и на сто разтега.

Затвори дисагите, метна ги на рамо, излезе от палатката си и тръгна към коневръза. Махна на Раджар, който показваше на отделение войници някои по-сложни техники на боравенето с меча, и той дотича при него и погледна намръщено дисагите.

— Отивам да прегледам четвърти външен пост — каза Гавин.

Раджар погледна към небето. Вече се смрачаваше.

— Толкова късно?

— Последния път ги проверих на зазоряване — отвърна Гавин. Странно, но сърцето му изобщо не се беше разтуптяло. Биеше спокойно и равно. — Преди това беше следобед. Но най-опасното

време за изненада е вечер, когато все още е достатъчно светло за атака, но е и достатъчно късно и хората са уморени и с пълни стомаси от вечерята.

Раджар кимна и закричи до него.

— Ще ти дам ескорт.

— Няма нужда — отвърна Гавин. — Последния път ни видяха от половин миля. Едно отделение вдига твърде много прах. Искам да видя колко наблюдателни са, когато е само един ездач.

Раджар отново се намръщи.

— В безопасност ще съм — увери го Гавин с принудена усмивка. — Раджар, знаеш, че няма страшно. Какво? Страх те е да не ме хванат разбойници ли?

Раджар се отпусна и се изсмя.

— Теб ли? По-скоро Слийти ще хванат. Е, добре. Но не забравяй обаче да ми съобщиш, като се върнеш. Иначе няма да спя половината нощ от тревога.

„Съжалявам, че ще лиша от съня ти, приятелю“ — помисли си Гавин, докато кимаше. Раджар затича обратно да продължи упражненията, а Гавин стигна до конете, прати едно селско момче, хванало се за ратай в конюшните, да донесе седлото и почна да маха букаите на Претендент.

— Приличаш на човек, който е взел решение — каза внезапно нечий тих глас.

Гавин рязко се обърна и ръката му посегна към меча. Една от близките сенки се движеше. Вгледа се внимателно и успя да различи смътната фигура на мъж с крив нос. Проклети да са тези Стражнически наметала!

Гавин се опита да подходи небрежно, както беше направил с Раджар.

— Щастлив, че имам нещо за вършене, по-скоро — отвърна и обърна гръб на Слийти, щом конярчето се приближи. Хвърли му един медник, взе седлото и го освободи.

Слийти продължаваше да го гледа от сянката на един дебел бор. Знаеше. Лъжата с внезапната проверка можеше да заблуди всеки друг, но Гавин усещаше, че при него няма да мине. Светлина! Нима трябваше да убие още един човек, когото уважаваше? „Да те изгори,

Елайда! Да те изгори, Сюан Санче, и цялата ви Кула. Престанете да използвате хората. Престанете да ме използвате!“

— Кога да кажа на хората ти, че няма да се върнеш? — попита Слийти.

Гавин нагласи седлото на гърба на Претендент, стегна здраво подпръга и зачака коня да издиша. Погледна намръщено над гърба му.

— Не се каниш да ме спреш?

Слийти се изсмя късо.

— Три пъти се бих с теб днес и не спечелих нито веднъж, макар да имах добър помощник. Имаш вид на човек, който ще убие, ако потрябва, а не съм толкова зажаднял за смърт, колкото може да допускат някои.

— Можеш да се биеш с мен — каза Гавин, приключи със седлото, намести дисагите и ги завърза. Претендент изпръхтя — не обичаше да носи допълнителен товар. — Знам, че ще приемеш смъртта, ако смяташ, че е нужно. Ако ме нападнеш, дори да те убия, ще се вдигне шум. Няма да мога изобщо да обясня защо съм убил Стражник. Можеш да ме спреш.

— Вярно — каза Слийти.

— Тогава защо ме оставяш да тръгна? — попита Гавин, докато обръщаше коня и хващаше юздите. Срећна скритите в сянка очи и му се стори, че долавя много смътен намек за усмивка на устните под тях.

— Може би просто харесвам да видя мъже, които не са безразлични — отвърна Слийти. — Може би се надявам да намериш начин да помогнеш това да свърши. Може би съм уморен и с наранен дух от толкова много поражения. Дано намериш каквото търсиш, млади Траканд.

И с шумолене на наметалото Слийти се отдръпна и се стопи в здрача на спускащата се нощ.

Гавин се метна на седлото. Имаше само едно място, където можеше да потърси помощ за спасяването на Егвийн.

Смуши коня и остави Дорлан зад гърба си.

ГЛАВА 14

ОТВАРЯ СЕ КУТИЯ

— Значи тази е от Сенкодушните — каза Сорилея. Белокосата Мъдра обикаляше пленничката и я оглеждаше замислено. Разбира се, Кацуан не очакваше да види страх у жена като Сорилея. Айилката беше гранитно същество, като статуя, брулена от бури и бури, търпелива пред ветровете. Беше пристигнала в чифлика съвсем наскоро, с тези, които бяха донесли на ал-Тор за развоя на събитията в Бандар Еваан.

Кацуан беше очаквала да намери много неща сред айилците, които следваха Ранд ал-Тор: свирепи воители, странни порядки, доблест и вяност, неопитност в интриги и политика. Беше се оказала права. Едно нещо, което определено *не беше* очаквала да намери обаче, беше равна на себе си. Определено не и у една Мъдра, която едва можеше да прелива. И все пак, странно, точно така възприемаше айилката със сбръчканото лице.

Не че се доверяваше на Сорилея. Мъдрите си имаха свои цели и те можеше да не съвпадат напълно с целите на Кацуан. Но все пак *намираше* Сорилея за способна, а в днешно време на света имаше изключително малко хора, заслужаващи тази дума.

Семирага изведнъж се сепна и Сорилея кривна глава. Този път Отстъпницата не се рееше във въздуха. Стоеше изправена, облечена в коравата кафява рокля, късата й тъмна коса беше чорлава. Все още излъчваше превъзходство и самообладание. Точно както щеше да е самата Кацуан в подобно положение.

— Какви са тези сплитове? — попита Сорилея и посочи. Въпросните сплитове бяха източникът на внезапните сепвания на Семирага.

— Мой личен трик — отвърна Кацуан, като ги разплете и заплете отново, за да покаже как става. — През няколко минути издават рязък звук в ушите на овързания и бляскат в очите му, за да не му дават да заспи.

— Надяваш се да я умориш толкова, че да заговори — каза Сорилея и отново огледа Отстъпницата.

Семирага беше обкръжена с прегради, за да не може да ги чува, разбира се. Въпреки двата дни без сън обаче изражението ѝ беше ведро, а очите — бистри. Сигурно владееше някоя умствена хитрина, която ѝ помагаше да надвие умората.

— Съмнявам се, че това ще я прекърши — призна Кацуан. — Пфу! Едва я кара да се сепва. — Трите със Сорилея и Баир, стара Мъдра без никаква дарба в преливането, бяха единствените в стаята. Айез Седай, които поддържаха щита над Семирага, седяха отвън.

Сорилея кимна.

— Една от Сенкодушните няма да може бъде манипулирана толкова лесно. Все пак много разумно от твоя страна, че си се опитала, предвид... ограниченията ти.

— Бихме могли да поговорим на Кар-а-карн — каза Баир. — Да го убедим да ни я даде тази за малко. Няколко дни... деликатен айилски разпит и ще каже всичко, което поискаш.

Кацуан се усмихна уклончиво. Сякаш щеше да позволи друга да поеме разпита! Тайните на тази жена бяха твърде ценни, за да се излагат на риск, дори в ръцете на съюзници.

— Е, бихте могли да го помолите. Но не вярвам да ви послуша. Знаете как се инати глупавото момче, стане ли дума за нараняване на жени.

Баир въздъхна. Странно беше да си представи човек тази благодушна на вид баба, увлечена в „деликатен айилски разпит“.

— Да — отрони тя. — Права си. Ранд ал-Тор е дважд по-упорит от всеки вожд на клан, когото съм познавала. И дважд по-нагъл при това. Да си въобразява, че жените не могат да понасят болка толкова добре като мъжете!

Кацуан изсумтя.

— Честно казано, мислех да наредя да я вържат тая и да я напердашат с камшика, и поврага забраните на ал-Тор! Но не мисля, че ще подейства. Пфу! Ще трябва да намерим нещо друго вместо болка, с което да я прекършим.

Сорилея — продължаваше да гледа Семирага — каза:

— Искам да поприказвам с нея.

Кацуан махна с ръка и пусна сплитовете, които пречеха на Семирага да чува, вижда и говори. Тя примига — само веднъж, за да проясни погледа си — и се обърна към Сорилея и Баир.

— А. Айилки. Толкова добри слуги бяхте някога. Я ми кажете не ви ли гризе да знаете как сте престъпили клетвите си? Предците ви щяха да крецят за наказание, ако знаеха колко много смърт лежи на ръцете на потомците им.

Сорилея не реагира. Кацуан знаеше това-онова от разкритото от ал-Тор за айилците, неща, разказани от втора или трета ръка. Ал-Тор твърдеше, че айилците някога следвали Пътя на листото, заклетни да не причиняват зло, преди да изменят на клетвите си. Кацуан се беше заинтересувала за тези слухове, а още повече се интересува, като чу, че Семирага ги потвърждава.

— Изглежда много повече човек, отколкото бях допускала — каза Сорилея на Баир. — Израженията ѝ, тонът, акцентът, макар и странни, са лесни за разбиране. Не го очаквах.

При този коментар, макар и само за миг, очите на Семирага се присвиха. Любопитно. Това беше по-силна реакция от буквално всичко, което бяха предизвикали наказанията. Блясъците светлина и звънът в ушите бяха довели само до леки неволни сепвания. Коментарът на Сорилея обаче като че ли въздейства на Семирага на емоционално ниво. Дали Мъдрите всъщност нямаше да успеят съвсем лесно, след като Кацуан се беше провалила след толкова усилия?

— Мисля, че трябва да запомним това — каза Баир. — Една жена е просто жена, колкото и да е стара, каквито и тайни да помни. Плътта може да бъде срязана, кръвта може да бъде пролята, костите могат да бъдат строшени.

— Всъщност, чувствам се почти разочарована, Кацуан Мелайдрин — заяви Сорилея и поклати белокосата си глава. — Това чудовище има много малки нокти.

Семирага не реагира. Самообладанието ѝ се беше върнало, лицето ѝ бе ведро, очите — властни.

— Подочула съм нещичко за вас, новите клетвопрестъпни айилци, и за вашите тълкувания на честта. С голямо удоволствие бих проучила колко болка и страдание ще е нужно, преди членове на вашите кланове да се посрамят. Кажете ми, колко според вас ще трябва

да притискам, преди някой от вас да склони да убие ковач и да изяде плътта му?

Знаеше доста повече от „нещичко“, щом разбираше почти свещения статут на ковачите сред айилците. Сорилея я изгледа, но не каза нищо. Заплетете отново преградата против слушане, след това постави и топките светлина пред очите на Семирага. Да, немощна беше в Силата, но се учеше много бързо.

— Разумно ли е да я държите така? — попита Сорилея с тон, намекващ, че с всяка друга би била много по-настойчива. За Кацуан обаче смекчи думите си и това почти докара усмивка на устните на старата Айез Седай. Бяха като два стари ястреба, Сорилея и тя, свикнали да властват над гнездата си, а сега принудени да гнездят на съседни дървета. Трудно се удаваше почитта и на двете.

— Ако аз трябваше да избирам — продължи Сорилея, — мисля, че щях да наредя да ѝ прережат гърлото и да хвърлят тялото ѝ да изсъхне в прахта. Да се държи жива е все едно да държиш отровна змия за домашен любимец.

— Пфу! — рече Кацуан с гримаса. — Права си за опасността, но ако я убием сега, ще е още по-лошо. Ал-Тор не може — или не иска — да ми даде точен отчет колко Отстъпници е убил, но намеква, че поне половината от тях още са живи. Ще са на Последната битка и всеки сплит, който научим от Семирага, ще намали с един онези, с които ще ни изненадат.

Сорилея не изглеждаше убедена, но не настоя повече.

— А онази вещ? — попита тя. — Може ли да я видя?

Кацуан за малко щеше да отсече: „Не“. Но... Сорилея я беше научила на Пътуването, невероятно могъщ инструмент. Беше подарък, протегнатата ръка. Кацуан трябваше да работи с тези жени, най-вече със Сорилея. Ал-Тор беше прекалено голям проект, за да може да се справи с него само една жена.

— Елате с мен — каза Кацуан и излезе от стаята. Мъдрите я последваха. Отвън Кацуан нареди на Сестрите — Дайгиан и Сарийн — да държат Семирага будна, с отворени очи. Едва ли щеше да подейства, но беше най-добрата стратегия, която можеше да измисли за момента.

Макар че... *все пак* разполагаше с онова мигновено изражение на Семирага, онази издайническа нотка на гняв при коментара на

Сориля. Когато можеш да контролираш нечий гняв, можеш да контролираш и другите емоции. Затова толкова упорито се бе съсредоточила да научи ал-Тор да владее гнева си.

Контрол и гняв. Какво беше казала Сориля, за да предизвика тази реакция? Че Семирага изглежда разочароващо човешки. Все едно беше очаквала Отстъпницата да е извратена като мърдраал или драгхар. И защо не? Отстъпниците бяха легендарни фигури от три хиляди години, надвиснали сенки от мрак и мистерия. Можеше да е разочароващо да откриеш, че в много отношения са най-човешките от следовниците на Тъмния: жалки, пагубни и свадливи. Поне така твърдеше ал-Тор, че се държали. Колко странно запознат беше с тях.

Семирага виждаше себе си като нещо свръхчовешко обаче. Позата ѝ, претенциите ѝ за власт над обкръжението ѝ, бяха източник на сила за нея.

Кацуан поклати глава. Твърде много проблеми и твърде малко време. Коридорът за пореден път ѝ напомни за глупостта на момчето ал-Тор. Все още можеше да надуши миризмата на пушек, твърде силна, за да е приятна. Зейналата дупка в предната стена на къщата — покрита само с платнена завеса — пропускаше мразовит въздух в пролетните нощи. Трябваше да се преместят досега, но той упорстваше, че нямало да се остави да го гонят.

И като че ли гореше от нетърпение за Последната битка. Или може би просто се беше примирил. Чувстваше, че за да стигне до края, трябва да си пробие път през дребните човешки свади като среднощен пътник, газещ през преспите сняг, за да се добере до хана. Проблемът бе, че ал-Тор не беше готов за Последната битка. Кацуан го усещаше в начина, по който говореше, в начина, по който действаше. В начина, по който гледаше света — мрачно, почти замаяно. Ако мъжът, който беше той сега, се изправеше срещу Тъмния, за да реши съдбата на света, Кацуан се боеше за всички хора.

Кацуан и двете Мъдри стигнаха до стаята ѝ: хубава стая с хубава гледка към отъпканата морава и лагера отпред. Кацуан беше поставила съвсем малко изисквания за обзавеждането: твърдо легло, заключващ се скрин и масичка с огледало. Твърде стара и нетърпелива беше, за да ѝ досаждат повече вещи.

Скринът беше уловка; в него държеше малко злато и други не особено ценни неща. Най-ценните си притежания или носеше по себе

си — накитите тер-ангреал, — или пазеше заключени в една неугледна кутия за документи до огледалото. От изтъркано дъбово дърво и зацапана, с предостатъчно щръбки и драскотини, за да изглежда често използвана, но не беше чак толкова похабена, че да е не на място сред другите ѝ неща. Щом Сорилея затвори вратата зад трите, Кацуан изключи капаните по кутията.

Беше ѝ странно колко малко Айез Седай в последно време се учеха да правят нововъведения с Единствената сила. Запаметяваха проверени във времето и традиционни сплитове, но рядко се замисляха какво друго биха могли да направят. Вярно, експериментирането с Единствената сила можеше да е гибелно, но някои простички усъвършенствания можеше да се направят без опасност. Сплитът ѝ за тази кутия беше такъв. Доскоро беше използвала обичаен сплит от Огън, Дух и Въздух да унищожи документите в кутията, ако я отвори натрапник. Ефикасно, но някак лишено от въображение.

Новият ѝ сплит беше много по-гъвкав. Той не унищожаваше предметите в кутията — Кацуан всъщност не беше сигурна дали е възможно да се унищожат. Вместо това сплитовете, извърнати навътре, за да са невидими — изскачаха навън на усукани нишки Въздух и залавяха всеки в стаята, когато кутията се отвореше. След това друг сплит издаваше силен звук, наподобяващ свиренето на сто тръби, и блясваха светлини, за да вдигнат тревога. Сплитовете също така щяха да се задействат, ако някой отвори кутията, премести я или дори само я докосне с най-тънката нишчица на Единствената сила.

Кацуан вдигна капака. Изключителните предпазни мерки бяха необходими. Защото в кутията се пазеха два предмета, които представляваха сериозна опасност.

Сорилея се приближи и погледна. Единият предмет беше висока около една стъпка статуетка на стар брадат мъж, вдигнал високо сфера. Другият беше черен метален нашийник и две гривни: ай-дам, направен за мъж. С този тер-ангреал една жена можеше да превърне мъж, способен да прелива, в свой роб и да контролира способността му да докосва Единствената сила. Може би да го контролира напълно. Не бяха изпробвали нашийника, Ал-Тор го беше забранил.

Сорилея изсъска. Гледаше гривните и нашийника, без изобщо да обръща внимание на статуетката.

— Това нещо е зло.

— Да — каза Кацуан. Рядко щеше да нарече един предмет „зло“, но този беше. — Нинив ал Мийра твърди, че това нещо донякъде ѝ е познато. Макар да не успях да изтръгна от момичето *как* познава тези неща, тя твърди, че знае, че имало само един мъжки ай-дам и че била уредила да бъде хвърлен в океана. Но също така признава, че не е видяла лично как е унищожен. Може да е бил използван като модел от сеанчанците.

— Притеснително е дори да се гледа — каза Сорилея. — Ако някоя от Сенкодушните или дори от сеанчанците го плени с това...

— Светлината да ни пази всички — прошепна Баир.

— И хората, които ги имат тези, са същите, с които ал-Тор иска да сключва мир? — Сорилея поклати глава. — Самото създаване на тези отвратителни неща би трябвало да предизвика кръвна вражда. Чух, че имало и други като това. Къде са?

— Пазят се другаде — отвърна Кацуан и затръшна капака. — Заедно с женските ай-дам, които взехме. Някои мои познати — Айез Седай, които са се оттеглили от света — ги изпробват, като се опитват да открият слабостта им.

В техните ръце беше и Каландор. Кацуан много я беше яд, че не е пред очите ѝ, но чувстваше, че мечът още пази тайни, които могат да се изтръгнат.

— Това го държа при мен, защото смятам да намеря начин да го изпробвам на мъж — рече тя. — Ал-Тор обаче няма да позволи никой негов Аша'ман да бъде окаишен. Дори и за съвсем къс срок.

Това посмути Баир и тя измърмори:

— Това ще е малко като да изпробваш силата на копие, като го мушкаш в някого.

Сорилея обаче кимна. Тя разбираше.

Едно от първите неща, които Кацуан бе направила, след като плениха онези женски ай-дам, бе да си сложи един и да изпробва начини да се измъкне от него. Направила го беше при грижливо контролирани обстоятелства, разбира се, с жени, на които разчиташе, че ще ѝ помогнат да се измъкне. Успяла бе да открие, че сама изобщо не може да се измъкне.

Но ако врагът се кани да направи нещо, трябва да откриеш как да го контрираш. Дори това да означава сам да се окаишиш. Ал-Тор не

можеше да разбере това. Когато го попита, той само промърмори за „онзи проклет сандък“ и как са го били.

— Трябва да направим нещо с този мъж — каза Сорилея и погледна Кацуан в очите. — Станал е по-лош, откакто се срещнахме последния път.

— Да — отвърна Кацуан. — Станал е изненадващо ловък в избягването на обучението ми.

— Да го обсъдим тогава — каза Сорилея. — План трябва да се състави. За доброто на всички.

— За доброто на всички — съгласи се Кацуан. — И най-вече на самия ал-Тор.

ГЛАВА 15

МЯСТО ЗА НАЧАЛО

Ранд се пробуди на пода на някакъв коридор. Сепна се и се вслуша в далечния ромон на вода. Потокът извън къщата? Не... не, не беше това.

Стените и подът тук бяха от камък, а не от дърво. Нямахме никакви свещи или светилници и въпреки това беше светло...

Той се надигна, после оправи червеното си палто. Странно, не изпитваше никакъв страх. Познаваше това място отнякъде, от някакъв далечен спомен. Как се беше озовал тук? Скорошното минало беше замъглено и сякаш му се изплъзваше, като стапяща се мъгла...

„Не“ — помисли си твърдо и спомените му се подчиниха на решимостта му, върнаха се на местата си. Беше се намирал в къщата на доманския чифлик, чакаше донесение от Руарк за пленяването на първите няколко членове на Търговския съвет. Мин седеше в дълбокото зелено кресло на общата им стая и четеше „Всеки замък“, биографичен труд.

Ранд се беше почувствал изтощен, както често ставаше с него напоследък. Беше отишъл да си легне. След това спеше. Светът на сънищата ли бе това? Макар да го беше посетил веднъж, знаеше много малко подробности. Егвийн и айилските сънеброднички говореха за него много предпазливо.

Мястото изглеждаше различно от света на сънищата — странно познато. Погледна по коридора. Беше толкова дълъг, че чезнеше в сенки, по стените имаше врати, дървото им бе сухо и напукано. „Да... — помисли си той, вкопчил се в един спомен. — Бил съм тук, но много отдавна.“

Избра една от вратите напосоки — знаеше, че ще е все едно коя ще избере, — бутна и я отвори. Зад нея имаше неголяма стая. От другата страна се виждаше редица сиви каменни арки, зад тях малък двор и небе от изгарящо червени облаци. Облаците нарастваха и

извираха един от друг като мехури в кипнала вода. Бяха облаци на предстояща буря, колкото и неестествени да изглеждаха.

Вгледа се по-внимателно и видя, че всеки нов облак очертава изтерзано лице с уста, отворена в безмълвен писък. Облакът се издуваше, разширяваше се, лицето се изкривяваше, челюстта се движеше, страните се огъваха, очите се облещваха. След това се разцепваше, други лица изригваха на повърхността, ревяха и съскаха. Беше смайващо и ужасяващо едновременно.

Нямаше никаква земя отвъд двора. Само това ужасно небе.

Ранд не искаше да погледне към лявата страна на стаята. Там беше камината. Камъните, които оформяха пода, камината и колоните, бяха изкорубени, все едно разтопени от непоносима горещина. На границата на полезрението му сякаш се изместваха и изменяха. Ъглите и пропорциите на стаята бяха сбъркани. Точно каквито бяха, когато бе дошъл тук много отдавна.

Този път обаче нещо бе различно. Нещо с цветовете. Много от камъните бяха черни, все едно бяха горели, и бяха прошарени с пукнатини. Отвътре сияеше далечна червена светлина, все едно че имаха ядра от разтопена лава. Някога бе имало маса тук, нали? Излъскана и от изящено дърво, обикновените ѝ очертания в притеснителен контраст с ъглите на камъните?

Масата беше изчезнала, но пред огнището стояха два стола, с високи гърбове и обърнати към пламъците, така че онези, които можеше да седят на тях, не се виждаха. С усилие на волята Ранд zakрачи към тях, ботушите му отекваха по камъните, които горяха. Не усети горещина нито от тях, нито от огъня. Дъхът му секна и сърцето му се разтуптя. Страхуваше се от онова, което щеше да намери.

Заобиколи ги. В стола отляво седеше мъж. Висок и младолик, със скулесто лице и много стари сини очи, които отразяваха огъня в камината и превръщаха ирисите му в почти пурпурни. Другият стол беше празен. Ранд отиде до него и седна, успокои сърцето си и се загледа в танцуващите пламъци. Беше виждал този мъж във виденията си, същите като онези, които изникваха, щом помислеше за Мат или Перин.

Този път при мисълта за приятелите му цветовете не се появиха. Това беше странно, но някак си не и неочаквано. Виденията, които го бяха спохождали за мъжа в другия стол, бяха различни от свързаните с

Перин и Мат. Бяха по-дълбоки някак, по-реални. Понякога по време на тези видения Ранд бе имал чувството, че може да посегне и да пипне този мъж. Беше се страхувал какво ще се случи, ако го направи.

Беше го срещал. Веднъж. В Шадар Логот. Непознатият бе спасил живота на Ранд и Ранд се беше зачудил кой е той. Сега, в това място, най-сетне разбра.

— Ти си мъртъв — прошепна Ранд. — Аз те убих.

Мъжът не извърна поглед от пламъците. Засмя се. Груб гърлен смях, в който нямаше много веселие. Някога Ранд бе познавал този мъж само като Баал-замон — име за Тъмния — и глупаво си бе помислил, че като го е убил, е победил Сянката завинаги.

— Видях как умря — каза Ранд. — Промуших те в гърдите с Каландор. Иша...

— Това не е мое име — прекъсна го мъжът, продължаваше да гледа в пламъците. — Сега ме знаят като Моридин.

— Името не е важно — каза ядосано Ранд. — Ти си мъртъв и това е просто сън.

— Просто сън — повтори Моридин с кикот. — Да. — Беше с черно палто и панталони, строго тъмното — облекчено само от червено везмо на ръкавите.

Моридин най-после погледна към него. Пламъците на огъня хвърлиха яркочервена и оранжева светлина през скулестото му лице и немигащите очи.

— Защо винаги хленчиш така? Просто сън. Не знаеш ли, че много сънища са по-истински от будния свят?

— Ти си мъртъв — упорито повтори Ранд.

— Ти също. Видях как *ти* умря, знаеш. Развихри се като буря, сътвори цяла планина, която да бележи гроба ти. Колко безочливо.

Луз Терин — след като бе осъзнал, че е убил всички, които беше обичал — беше извлякъл от Единствената сила и се беше самоунищожил, създавайки с това Драконовата планина. Споменаването на това събитие винаги будеше в ума на Ранд вой на скръб и на гняв.

Но този път последва мълчание.

Моридин се извърна и отново загледа негреещите пламъци. Отстрани, в камъните на камината, Ранд зърна някакво движение. Потръпващи късчета сянка, едва видими през пукнатините в камъните.

Отзад блесна нажежена до червено горещина като разтапяща се скала и сенките се задвижиха в паника. Съвсем смътно Ранд успя да долови стържене. Плъхове. Зад камъните имаше плъхове и ги поглъщаше ужасният зной, затворен от другата страна. Ноктите им дращеха, напиреха през цепнатините, докато животинчетата се мъчеха да се спасят.

Мъничките лапички изглеждаха като човешки ръце.

„Просто сън“ — каза си Ранд упорито. Просто сън. Но знаеше, че казаното от Моридин е истина. Врагът на Ранд все още беше жив. Светлина! Колко още от другите се бяха върнали? Заля го гняв. Може би трябваше да се е ужасил, но отдавна беше престанал да бяга от това същество и неговия господар. Не му беше останало място за страх. Всъщност уплашеният трябваше да е Моридин, защото последния път, когато се бяха срещнали, Ранд го беше убил.

— Как? — настоя той.

— Преди много време те уверих, че Великият господар би могъл да възкреси изгубената ти любов. Не мислиш ли, че също толкова лесно би могъл да възкреси и някой, който му служи?

Друго име за Тъмния бе Господарят на гроба. Да, истина беше, макар на Ранд да му се искаше да може да го отрече. Защо трябваше да се изненадва, че вижда враговете си да се връщат на света, след като Тъмния можеше да съживи мъртвите?

— Всички сме преродени — продължи Моридин, — втъкаваме се в Шарката отново и отново. Смъртта не е преграда за моя господар, освен за поразените с белфир. Те за него са недостижими. Чудно е, че можем да ги помним.

Значи някои от другите *наистина* бяха мъртви. Белфир, гибелният огън, беше ключът. Но как се бе озовал Моридин в сънищата на Ранд? Нали всяка нощ поставяше прегради. Ранд го погледна и забеляза в очите му нещо странно. В бялото им плуваха малки черни петънца, прескачаха напред-назад като късчета пепел, понесени от ленив вятър.

— Великият господар може да те дари със здрав разум, знаеш ли — каза Моридин.

— Последният ти дар не ми донесе утеха — отвърна Ранд и сам се изненада от думите си. Това бе спомен на Луз Терин, не негов личен. И все пак Луз Терин се беше махнал от ума му. Странно, тук,

където всичко друго изглеждаше изменчиво, Ранд се чувстваше някак по-стабилен. Отделните части на същността му се наместваха една към друга по-добре. Не съвършено, разбира се, но по-добре, отколкото доскоро.

Моридин изсумтя тихо, но не му отвърна. Ранд отново се обърна към пламъците и се загледа как се извиват и потръпват. Образуваха фигури като облаците, но тези бяха обезглавени тела и скелети, извиващи се от болка гърбове, сгърчваха се за миг сред огъня, блясваха и се губеха в нищото.

Човек можеше да си помисли, че са двама стари приятели, седнали да се насладят на топлината на зимна камина. Само дето пламъците не грееха, а Ранд някой ден щеше отново да убие този мъж. Или да умре от неговите ръце.

Моридин почука с пръсти по стола си.

— Защо си дошъл тук?

Ранд се изненада. Не беше ли го довел Моридин?

— Чувствам се толкова уморен — продължи Моридин, затворил очи. — Ти ли си това, или аз? Бих могъл да удуша Семирага заради онова, което направи.

Ранд се намръщи. Луд ли беше Моридин? Ишамаел определено приличаше на луд в края.

— Не е време да се бием — каза Моридин и махна с ръка. — Върви си. Остави ме на мира. Не знам какво би станало с нас, ако се убием един друг. Великият господар обаче скоро ще те има. Неговата победа е гарантирана.

— Той се провали преди и ще се провали отново — заяви Ранд. — Аз ще го победя.

Моридин отново се изсмя — същия безсърдечен смях като преди.

— Може би. Но мислиш ли, че това има значение? Разсъди. Колелото се върти, отново и отново. Вековете се обръщат и обръщат, и мъже надвиват Великия господар. Но някой ден той ще спечели и тогава Колелото ще спре. Ето защо победата му е гарантирана. Мисля, че ще бъде в този Век, но ако не, тогава в друг. Когато побеждаваш ти, това само води до друга битка. Когато той победи, всички неща ще свършат. Не можеш ли да разбереш, че няма надежда за теб?

— Това ли те накара да минеш на неговата страна? — попита Ранд. — Винаги си бил толкова изпълнен с мисли, Елан. Логиката ти те унищожи, нали?

— Няма път към победата — каза Моридин. — Единственият път е да последваш Великия господар и да властваш малко време, докато всичко свърши. Другите са глупци. Очакват велики награди във вечността, но вечност няма да има. Има само сега, последните дни.

Засмя се отново и този път в смеха му имаше радост. Искрено доволство.

Ранд стана. Моридин го изгледа нащрек, но не се надигна.

— *Има* начин да се победи, Моридин — каза Ранд. — Смятам да го убия. Да премахна Тъмния. Да оставя Колелото да се върти без постоянната му поквара.

Моридин не реагира. Продължи да се взира в пламъците.

— Ние сме свързани — най-сетне отрони той. — Така дойде тук, подозирам, макар самият аз да не разбирам връзката ни. Съмнявам се, че би могъл да осъзнаеш величината на глупостта в твърдението си.

Жегна го гняв, но Ранд успя да го надвие. Нямахше да се поддаде.

— Ще видим.

Посегна към Единствената сила. Беше далечна, едва уловима. Вкопчи се в нея и се изтръгна навън, като по въже от сайдин. Стаята изчезна, както и Единствената сила, и Ранд потъна в непрогледен мрак.

Ранд най-сетне спря да се мятая насън и Мин затаи дъх, с надеждата да не започне отново. Седеше и четеше в стола си в ъгъла на стаята, сгънала крака и загърната в одеяло. На масичката до нея пламъкът на малката лампа потрепваше и танцуваше, огряваше лавицата ѝ с мухлясали книги. „Падащата шиста“, „Знаци и коментари“, „Древни паметници“. Истории, повечето.

Ранд въздъхна тихо, но не помръдна повече. Мин издиша и се отпусна в стола си, задържала пръст на пасаж от екземпляра на „Размисли“ на Пелатеос. Въпреки затворените за нощта кепенци чуваше фученето на вятъра в боровете. В стаята още смътно миришеше на пушек от странния огън. Бързата реакция на Авиенда беше свела възможното бедствие до малка неприятност. Не че я бяха

възнаградили за това. Мъдрите продължаваха да я товарят като муле със задачи и наказания.

Мин така и не беше успяла да се доближи достатъчно до нея, за да поговорят, въпреки че вече от доста време бяха заедно в лагера. Не знаеше какво да мисли за нея. Бяха се почувствали малко по-добре заедно, по-близки, когато пиха уускай. Но един ден не прави хората приятели, а и определено бе изпитала неловкост.

Погледна отново към Ранд. Лежеше по гръб и вече дишаше спокойно. Лявата му ръка лежеше отпусната върху завивките, с оголеното чуқанче. Не знаеше как успява да заспи с онези рани в хълбока. Само щом си помислеше за тях, можеше да усети болката — всичко това бе част от заплетеното кълбо от чувства на Ранд, заседнало в ума ѝ. Беше се научила да пренебрегва болката. Трябваше. За него болката беше много, много по-силна. Не знаеше как успява да я надмогне.

Мин не беше Айез Седай — слава на Светлината, — но по някакъв начин бе успяла да го обвърже. Беше удивително. Можеше да разбира къде е той, да знае дали е притеснен. Общо взето успяваше да се предпази чувствата му да не я завладеят, освен когато бяха страстни. Но коя жена не иска да бъде завладяна в такива моменти? Беше особено... възбуждащо преживяване с връзката. Позволяваше ѝ да усеща собственото си желание и кипящата огнена страст на Ранд към нея.

Мисълта я накара да се изчерви и тя разтвори „Размисли“, за да се разсее. Ранд имаше нужда от сън и тя щеше да го остави да се наспи. Освен това трябваше да проучи написаното, макар да се натъкваше на заключения, които не ѝ харесваха.

Тези книги бяха на Херид Фел, добродушния стар учен, включил се някога в школата на Ранд в Кайриен. Мин се усмихна, щом си спомни понякога почти несвързания му говор и обърканите му — и в същото време гениални — открития.

Херид Фел бе мъртъв. Убит, разчленен от Твар на Сянката. Беше открил нещо в тези книги, нещо, което беше възнамерявал да каже на Ранд. Нещо за Последната битка и печатите на затвора на Тъмния. И беше убит малко преди да успее да предаде информацията. Може би беше съвпадение. Може би книгите нямаха нищо общо със смъртта му.

Но можеше и да имат. Мин беше решена да намери отговорите. Заради Ранд, заради самия Херид.

Остави „Размисли“ и вдигна „Мисли сред руините“, книга отпреди над хиляда години. Беше си отбелязала едно място с късче пергамент, същата избеляла вече бележка, която Херид беше пратил на Ранд малко преди убийството. Мин я обърна и я прочете отново.

„Вяра и ред дават сила. Трябва да почистиш отломки, преди да строиш. Ще обясня когато пак те видя. Момиче не води. Твърде хубаво.“

Допускаше, че би могла да проследи мислите му. Ранд беше поискал информация как да запечата затвора на Тъмния. Възможно ли беше Фел да е открил онова, което тя си мислеше, че е открила?

Поклати глава. Какво си въобразяваше *тя* с тези опити да разреши една научна загадка? Но кой друг да се заеме с това? Някоя от Кафявата Аджа щеше да е по-подходяща, но можеше ли да се разчита на тях? Дори онези, които се бяха заклели на Ранд, можеше да решат, че е най-добре да затаят тайните от него. Самият Ранд беше прекалено зает, а и бездруго напоследък нямаше нужното търпение да се занимава с книги. Тъй че оставаше Мин. Беше започнала да сглобява отчасти онова, което трябваше да направи, но имаше много — толкова много, — което все още бе неизвестно. Чувстваше, че е близо, но се притесняваше да сподели с Ранд какво е открила. Как щеше да реагира той?

Въздъхна. Изобщо не беше си мислила, че точно тя ще се превърне в глупачка заради един мъж. Но ето, че го следваше навсякъде и поставяше неговите нужди пред своите. Това съвсем не означаваше, че е галената му кукличка, каквото и да казваха някои хора в лагера. Следваше Ранд, защото го обичаше и можеше да усети — буквално, — че и той отвърща на любовта ѝ. Въпреки жестокостта, която го обсебваше малко по малко, въпреки гнева в душата му и безрадостния му живот, той я обичаше. Тъй че тя продължаваше да прави каквото може, за да му помогне.

Ако успееше да помогне в решаването само на тази загадка, загадката със запечатването на затвора на Тъмния, щеше да постигне нещо не само за Ранд, а и за самия свят. Никакво значение нямаше, че войниците в лагера не съзнаваха нейната стойност. Може би дори беше по-добре, че всички я смятаха за пренебрежима. Всеки наемен убиец,

дошъл, за да убие Ранд, щеше да сметне, че може да пренебрегне Мин. Но кандидат-убиецът скоро щеше да опита скритите в ръкавите ѝ ножове. Не беше толкова добра с тях като Том Мерилин, но достатъчно, за да убие.

Ранд се обърна в съня си, но отново се отпусна. Тя го обичаше. Не беше избрала сама да го обича: сърцето ѝ — или Шарката, или Създателят, или каквото там властваше над тези неща — бе взело решението вместо нея. И тя нямаше да промени чувствата си, дори да можеше. Дори това да означаваше опасност, дори да означаваше да търпи погледите на мъжете в лагера, дори да означаваше... да го сподели с други.

Ранд отново се размърда. Този път простена, отвори очи и се надигна. Вдигна ръка към главата си и странно, изглеждаше сякаш поуморен, отколкото преди да заспи. Беше само по долни дрехи и гърдите му бяха голи. Поседя така, след това стана и отиде до затворения прозорец.

Мин затвори книгата.

— Защо ставаш, овчарю? Спа само два часа!

Той отвори кепенците към нощния мрак. Пламъкът на лампата потрепери от полъха на вятъра.

— Ранд? — попита Мин.

Едва чу гласа му:

— Той е в главата ми. Беше си отишъл, докато спях. Но сега се върна.

Мин едва се сдържа да не потрепери. Светлина, колко мразеше да слуша за лудостта му. Беше се надявала, че след като бе изцерил сайдин, ще се освободи от лудостите на покварата.

— Той ли? — попита го, като се постара да запази гласа си спокоен. — Луз Терин?

Той се обърна. Облачното нощно небе отвън очерта лицето му, потънало в сенки от треперливата светлина на лампата.

— Ранд. — Тя остави книгата, стана и отиде при него до прозореца. — Трябва да поговориш с някого. Не можеш да таиш всичко в себе си.

— Трябва да съм силен.

Тя го хвана за рамото и го извърна към себе си.

— Това, че ме държиш настрана, означава, че си силен ли?

— Не съм...

— Си. Там вътре, зад тези твои айилски очи, става нещо. Ранд, мислиш ли, че ще престана да те обичам заради това, което чуваш?

— Ще се изплашиш.

— О? — Мин скръсти ръце. — Значи съм едно крехко цвете, така ли?

Той отвори уста, мъчеше се да намери думи — точно както го правеше някога. Още докато не беше нищо повече от едно селско овчарче, тръгнало на приключение.

— Мин, знам, че си силна. Знаеш, че го знам.

— Тогава ми повярвай, че ще съм достатъчно силна да понеса това, което е вътре в теб — каза тя. — Не можем просто да се преструваме, че нищо не се е случило. — Продължи с усилие: — Покварата е оставила следи по теб. Знам го. Но ако не можеш да го споделиш с мен, с кого би могъл тогава?

Той прокара ръка през косата си, обърна се и закрачи из стаята.

— Да изгори всичко дано, Мин! Ако враговете ми открият слабостта ми, ще я използват. Чувствам се сяп. Тичам в тъмното по непознатата пътека. Не знам дали има отклонения по пътя, или дали всичко не свършва в пропаст!

Тя сложи ръка на рамото му и го спря.

— Каж ми.

— Ще си помислиш, че съм луд.

Тя изсумтя.

— Аз вече съм си помислила, че си тъп глупак. Може ли да е много по-лошо от това?

Той я погледна и напрежението сякаш отчасти се смъкна от лицето му. Седна на ръба на леглото и въздъхна тихо. Е, това все пак беше напредък.

— Семирага е права — заговори Ранд. — Аз чувам... неща. Гласа на Луз Терин, Дракона. Той ми говори и реагира на света около мен. Понякога се опитва да ми отнеме сайдин. И... и понякога успява. Той е луд, Мин. Безумен. Но нещата, които може да прави с Единствената сила, са удивителни.

Зарей поглед в далечината. Мин потръпна. Светлина! Да оставя гласът в главата му да владее Единствената сила? Какво означаваше това? Че е позволил на безумната част в мозъка му да се наложи?

Ранд поклати глава.

— Семирага твърди, че това е просто лудост, номера, които ми върти умът ми, но Луз Терин знае неща — неща, които аз не зная. Неща, свързани с история, с Единствената сила. Ти имаше видение за мен, показващо как двама мъже се сливат в един. Това означава, че Луз Терин и аз сме отделни! Двама души, Мин. Той е *реален*.

Тя седна до него.

— Ранд, той е *ти*. Или ти си той. Втъкан отново в Шарката. Онези спомени и неща, които можеш да правиш... те са останки от онзи, който си бил преди.

— Не — отвърна Ранд. — Мин, той е безумен, а аз не съм. Освен това той се е провалил. Аз няма да се проваля. Няма, Мин. Няма да нараня тези, които обичам, като него. А когато надвия Тъмния, няма да му дам възможност да се върне толкова скоро и да ни измъчва отново.

Три хиляди години било „скоро“? Тя го прегърна.

— Има ли значение? Независимо дали съществува друга личност, или това са просто спомени отпреди, информацията е полезна.

— Да — промълви Ранд, сякаш отново отчужден. — Но се боя да използвам Единствената сила. Когато го правя, рискувам да позволя *той* да я завладее. Не мога да му се доверя. Той не е искал да я убие, но това не променя факта, че го е направил. Светлина... Илиена...

Така ли беше станало с всички тях? Всички са смятали, че самите те са разумни и че *другата* личност вътре в тях прави ужасни неща?

— Всичко вече е свършило, Ранд — каза тя и го притисна до себе си. — Каквото и да е този глас, няма да стане по-лошо. Сайдин е прочистен.

Ранд не отвърна, но се отпусна. Тя затвори очи, наслаждаваше се на топлината му до себе си, особено след като бе оставил прозореца отворен.

— Ишамаел е жив — промълви Ранд.

Тя се сепна.

— Какво? — Точно когато бе започнало да й става хубаво!

— Ишамаел... — прошепна Мин. — Ти го уби!

— Да. В Тийрския камък. Върнал се е, с ново лице и под ново име, но е той. Трябваше да се досетя, че ще се случи. Тъмния не би

изоставил толкова полезен инструмент без борба. Той може да се пресегне отвъд гроба.

— Тогава как можем да победим? Ако всеки, когото убиваме просто се връща...

— Белфир — отвърна Ранд. — Това ще ги убие завинаги.

— Кацуан каза...

— Не ме *интересува* какво е казала Кацуан — изръмжа той. — Тя е моя съветничка и ми дава съвети. Само съвети. Аз съм Прероденият Дракон и аз ще реша как да се боря. — Замълча и си пое дълбоко дъх. — Все едно, няма значение дали Отстъпниците се връщат, няма значение кого или какво изпраща Тъмния срещу нас. Накрая ще унищожа него, ако е възможно. Ако не, то поне ще го запечатам толкова здраво, че светът да може да забрави за него.

Погледна я.

— Но затова... гласът ми трябва, Мин. Луз Терин знае разни неща. Или... или аз знам разни неща. Кое и от двете да е вярно, знанието го има. В известен смисъл покварата на самия Тъмен ще го унищожи, защото тя ми дава достъп до Луз Терин.

Мин хвърли поглед към книгите. Малкото късче пергамент на Херид все още се показваше между страниците на „Мисли сред руините“.

— Ранд. Трябва да унищожиш печатите на затвора на Тъмния.

Той я погледна намръщено.

— Сигурна съм в това. През цялото това време четох книгите на Херид и вярвам, че точно това има предвид той с „да почистиш отломките“. За да изградиш отново затвора на Тъмния, първо ще трябва да го отвориш. Да разчистиш кръпката, направена върху Въртела.

Беше очаквала, че ще го приеме с неверие. Изненадващо, той само кимна.

— Да. Да, звучи съвсем правилно. Съмнявам се, че мнозина ще пожелаят да го чуят. Ако печатите се счупят, не може да се предвиди какво ще се случи. Ако не успея да го удържа...

Пророчествата не казваха, че Ранд ще спечели. Казваха само, че ще се бие. Мин отново потръпна — проклетият прозорец! — но погледна Ранд в очите.

— Ти ще спечелиш. Ще го победиш.

Той въздъхна.

— Вярв в един луд ли е това, Мин?

— Вярв в тебе, овчарю.

Изведнъж около главата му се завихрихв видения. В повечето случаи тя ги пренебрегваше, освен ако не бяха нови, но сега ги загледа внимателно и ги различи. Светулки, гаснещи в мрак. Три жени предклада. Искри от светлина, мрак, сянка, знаци за смърт, корони, страдание, болка и надежда. Вихрушка около Ранд ал-Тор, по-силна от всяка физическа буря.

— Все още не знам какво да направя — каза той. — Печатите са толкова крехки, че мога да ги счупя в ръката си, но след това какво? Как ще го спра? Казва ли се нещо за това в книгите ти?

— Трудно е да се каже — призна тя. — Податките — стига да са това — са смътни. Ще продължа да търся. Обещавам. Ще ти намеря отговорите.

Той кимна и тя с изненада усети доверието му през връзката. Напоследък това бе плашещо рядко чувство от негова страна, но като че ли беше по-мек, отколкото в предишните дни. Все още като камък, но може би с малко пукнатини и готов да я пропусне вътре. Беше начало.

Мин стегна прегръдката си около него и отново затвори очи. Място за начало, но с толкова малко оставащо време. Трябваше да стигне.

Грижливо заслонила горящата свещ, Авиенда запали фенера на върха на стълба. Пламъкът му затрептя и освети моравата около нея. Спящите войници хъркаха в палатките. Вечерта беше студена, отривист вятър прошумя в далечните клони. Избуха самотен бухал. Авиенда беше капнала от умора.

Беше прекосила петдесет пъти терена на лагера, запалваше фенера, гасеше го, след това тичаше обратно през моравата и запалваше свещта си в къщата, преди да тръгне внимателно — заслонила пламъчето — и да запали фенера отново.

Още месец наказания и сигурно щеше да полудее като влагоземка. Мъдрите щяха да се събудят някоя сутрин и да я видят, че плува или носи недопълнен с вода мях, или — дори — че язди кон за

удоволствие! Тя въздъхна, твърде уморена, за да може да мисли повече, и се обърна към айилската част на лагера, за да легне най-сетне да поспи.

Някой стоеше зад нея.

Тя се сепна и ръката ѝ посегна към камата, но се отпусна, щом позна Амис. От всички Мъдри само тя — бивша Дева — можеше да се прокрадне неусетно зад Авиенда.

Мъдрата стоеше стиснала ръце пред себе си, кафявият шал и полата ѝ леко се развяваха на вятъра. Сребрилата ѝ коса изглеждаше почти призрачна на вечерната светлина. Една понесена от вятъра борова игличка се беше вплегла в нея.

— Подхождаш към наказанията си с такава... отдаденост, дете — каза Амис.

Авиенда наведе очи. Изтъкването на заниманията ѝ беше, за да я засрами. Времето ли ѝ свършваше? Да не би Мъдрите най-после да бяха решили да се откажат от нея?

— Правя само това, което дългът ми налага.

— Да, така е — каза Амис. Прокара длан през косата си, напипа боровата игличка и я пушна на сухата земя. — И също така не го правиш. Понякога, Авиенда, сме толкова загрижени с нещата, които сме направили, че не можем да се спрем и да обмислим нещата, които не сме.

Авиенда беше благодарна на тъмнината, че скри срамната червенина, която избя на лицето ѝ. В далечината войник удари камбаната за поредния час, тих метален звън с единадесет тъжни отеквания. Как да отговори на коментара на Амис? Като че ли нямаше подходящ отговор.

Спаси я внезапният блясък на светлина точно зад лагера. Беше смътна, но в тъмното бе лесно да се забележи.

— Какво? — попита Мъдрата, забелязала вторачения ѝ поглед, и се обърна, за да го проследи.

— Светлина — отвърна Авиенда. — От терена за Пътуване.

Амис се намръщи, а след това двете се запътиха към терена. Скоро се натъкнаха на Деймир Флин, Даврам Башийр и малка охрана салдейци и айилци, които влизаха в лагера. Какво да мислиш за съществуване като Флин? Покварата беше прочистена, но този мъж — и много от останалите — бяха дошли с молба да се учат, преди да стане

това. Самата Авиенда по-скоро щеше да прегърне самия Заслепител на зрака, отколкото да ги приеме, но те *наистина* се бяха оказали мощно оръжие.

Амис и Авиенда тръгнаха до тях. Макар повечето сила, пратена на срещата със сеанчанците, да беше съставена от войници на Башийр, в групата имаше и няколко Деви. Амис се спогледа с една от тях, възрастната Корана, и тя изостана назад. Макар да беше трудно да се определи в тъмното, изглеждаше загрижена. Може би дори ядосана.

— Каква е новината? — попита Амис.

— Нашествениците, тези сеанчанци — изсумтя Корана. — Съгласиха се на нова среща с Кар-а-карн.

Амис кимна. Корана обаче изсумтя пак. Студеният вятър разроши късата ѝ коса.

— Говори — подкани я Амис.

— Кар-а-карн прекалено настойчиво държи на този мир — отвърна Корана. — Тези сеанчанци му дадоха повод да обяви кръвна вражда, но той раболепничи пред тях и ги окуражава. Чувствам се като дресирано куче, пратено да ближе краката на непознат.

Амис погледна Авиенда.

— Ти какво ще кажеш за това, дете?

— Сърцето ми е съгласно с думите ѝ, Мъдра. Но макар Кар-а-карн да е глупав в някои неща, в случая не е. Умът ми е съгласен с него и в този случай бих послушала ума си.

— Как можеш ти да кажеш това? — сопна се Корана. Натърти на „ти“, сякаш за да намекне, че Авиенда — Дева доскоро — би трябвало да разбере.

— Кое е по-важно, Корана? — отвърна Авиенда и вирна брадичка. — Спорът, който имаш с друга Дева, или враждата, която кланът ти има със своя враг?

— Кланът е на първо място, разбира се. Но какво общо има това?

— Сеанчанците заслужават да се бием с тях — каза Авиенда, — и ти си права, че е неприятно да ги молим за мир. Но забравяш, че имаме по-голям враг. Самият Заслепител на зрака е във вражда с всички хора и дългът ни е по-голям от враждите между народите.

Амис кимна и каза:

— Ще има достатъчно време да покажем на сеанчанците тежестта на копията си по-късно.

Корана поклати глава.

— Мъдра, говориш като влагоземка. Какво ни интересуват нас техните пророчества и истории? Дългът на Ранд ал-Тор като Кар-а-карн е много по-голям от дълга му към влагоземците. Той *трябва* да ни поведе към славата.

Амис изгледа сурово русата Дева.

— Говориш като Шайдо.

Корана издържа погледа ѝ за миг, след това извърна очи.

— Извини ме, Мъдра. Имам тох. Но трябва да знаеш, че сеанчанците държат айилки в лагера си.

— Какво?!

— Окаишени — каза Корана. — Като техните дресирани Айез Седай. Подозирам, че нарочно ни ги показаха като своя плячка. Разпознах много Шайдо между тях.

Амис изсъска. Шайдо или не, да се държат айилки като дамане беше тежко оскърбление. А сеанчанците парадираха с пленничките си. Тя стисна камата си.

— Сега какво ще кажеш? — обърна се Амис към Авиенда.

Авиенда изскърца със зъби.

— Същото, Мъдра, макар че по-скоро бих си отрязала езика, отколкото да го призная.

Амис кимна и отново се обърна към Корана.

— Не си мисли, че ще пренебрегнем това оскърбление, Корана. Възмездие *ще има*. След като тази война свърши, сеанчанците ще изпитат бурята на стрелите ни и върховете на копията ни. Но едва *след това*. Иди и кажи на двамата водачи на кланове, че си ми го съобщила.

Корана кимна — щеше да срещне своя тох по-късно, насаме с Амис — и ги остави. Деймир Флин и останалите вече бяха стигнали до къщата. Щяха ли да събудят Ранд? Той сега спеше, макар Авиенда да се беше принудила да притъпи връзката си посред нощното си наказание, за да не съпреживее усещания, които предпочиташе да избегне. Най-малкото да ги избегне, докато бяха от втора ръка.

— Сред копията ще се кажат опасни думи за това — каза Амис замислено. — Ще има призови за нападение, искания Кар-а-карн да се откаже от опитите си да склучи мир.

— Ще останат ли с него, когато откаже? — попита Авиенда.

— Разбира се, че ще останат — отвърна Амис. — Те са айилци. — Погледна я. — Нямах много време, дете. Може би е време да престанем да те глезим. Ще помисля за по-добро наказание за теб от утре.

„Да ме глезят? — Авиенда зяпна след отдалечаващата се Амис. — Не е възможно да измислят нещо по-безполезно или унижително!“

Но отдавна се беше научила да не подценява Амис. Въздъхна и се затича към шатрата си.

ГЛАВА 16

В БЯЛАТА КУЛА

— Любопитна съм да чуя какво ще каже новачката. Кажи ми, Егвийн ал-Вийр, как *ти* щеше да се справиш със ситуацията?

Егвийн вдигна очи от купата с черупки, с орехотрошачката в едната ръка и голям орех в другата. За първи път някоя от присъстващите тук Айез Седай се беше обърнала към нея. Беше започнала да си мисли, че гостуването ѝ при трите Бели ще се окаже поредната загуба на време.

Мястото този път бе малък вграден балкон на третото ниво на Бялата кула. Заседателките можеха да си поискат стаи не само с големи прозорци, но и с балкони, нещо, което бе необичайно — макар не и нечувано — за обикновените Сестри. Този беше оформен като куличка, с груба каменна стена, минаваща на извивка по ръба, и подобна, висяща от издатината отгоре. Между двете имаше широко пространство и гледката бе доста красива, на изток към издигащите се хълмове, които по-натам продължаваха стръмно до Камата на Родоубиеца. Самата Кама смътно можеше да се види при ясен ден.

Полъхваше хладен вятър — толкова високо беше свеж и незамърсен от вонята на града долу. От двете страни на балкона растяха бодливки с тривърхи листа и виещи се лозници, тънките им пипалца се впиваха в каменния зид и почти му придаваха вид на скрита дълбоко в леса руина. Растенията бяха повече, отколкото Егвийн би очаквала в жилището на Бяла, но за Ферейн се разправяше, че била доста суетна. Вероятно ѝ допаднаше това, че балконът толкова изпъква сред останалите, въпреки че протоколът налагаше да държи лозите си подкастрени, за да не разваля блестящия профил на самата Кула.

Трите Бели седяха в плетени столове около ниска масичка. Егвийн седеше пред тях на плетено столче с гръб към гледката и им трошеше орехите. Всяка от слугините или кухненските работнички можеше да свърши тази работа, но с такива неща Сестрите запълваха

времето на новачките, за които смятаха, че може прекалено да се разгледят от бездействие.

Егвийн си беше помислила, че трошенето на орехи е само повод. След като не ѝ бяха обърнали внимание близо час, беше започнала да се съмнява, но сега и трите я гледаха. Не биваше да се съмнява в инстинктите си.

Ферейн имаше медената кожа на доманка и съответния за това нрав, нещо странно за Бяла. Беше ниска, със закръглено като ябълка лице и тъмна лъскава коса. Беше облякла светлокафява рокля, полупрозрачна, но с прилична кройка, с широк бял пояс около кръста, подхождащ на шала. Дрехата не беше лишена от везмо, а тъканта определено намекуваше, може би преднамерено, за доманското ѝ потекло.

Другите две, Мийаси и Тесан, бяха в бяло, сякаш се опасяваха, че рокли в каквито и да е други цветове ще са измяна към Аджата им. Този възглед ставаше все по-обичаен сред всички Айез Седай. Тесан беше тарабонка — личеше си и по това, че тъмната ѝ коса на плитки с мъниста, бели и златни. Винаги изглеждаше притеснена от нещо. Макар че можеше да е просто заради времената, които преживяваха. Светлината знаеше, всички имаха твърде много поводи за тревога.

Мийаси беше по-спокойна. Желязносивата ѝ коса бе прибрана на кок. Лицето ѝ на Айез Седай изобщо не издаваше многото години, които трябваше да е преживяла, за да посребрее толкова. Никакви счупени парченца ядки за нея, само цели половинки. Егвийн грижливо измъкна една от черупката, която току-що беше строшила, и ѝ я подаде. Беше набръчкана и набраздена като мозъка на малко животинче.

— За какво попита, Ферейн? — каза Егвийн, докато трошеше нов орех.

Бялата почти не се намръщи на неуместното обръщение на Егвийн.

Всички май започваха да привикват с факта, че тази „новачка“ рядко се държи така, както предполага положението ѝ.

— Попитях — хладно отвърна Ферейн — какво *ти* щеше да направиш на мястото на Амирлин. Смятай го за част от урока си. Знаеш, че Дракона се е преродил, и знаеш, че Кулата *трябва* да го

контролира, за да се проведе Последната битка. Как щеше да се отнесеш с него?

Любопитен въпрос. Не звучеше много като „урок“. Но тонът ѝ също така не създаваше впечатление, че е оплакване срещу Елайда. Твърде много презрение имаше в този тон за Егвийн.

Другите две Бели запазиха мълчание. Ферейн беше Заседателка и се отнасяха почтително към нея.

„Чула е колко често споменавам за провала на Елайда с Ранд — помисли Егвийн, взряна в стоманеночерните очи на Ферейн. — Тъй. Проверка, а?“ Много предпазливо трябваше да борави с това.

Посегна за нов орех.

— Първо, щях да пратя група Сестри в родното му село.

Ферейн повдигна вежда.

— Да сплашат семейството му?

— Не, разбира се. Да ги разпитат. Кой е този Прероден Дракон? Буен мъж ли е, податлив ли е на страсти? Или е спокоен, внимателен и предпазлив? Има ли навика да прекарва времето си сам сред полето, или бързо се сприятелява с другите младежи? По ли е вероятно да го намериш в пивница, или в работилница?

— Но *ти* вече го познаваш — изгука Тесан.

— Аз да — отвърна Егвийн, докато трошеше ореха. — Но ние говорим за хипотетична ситуация. — „Най-добре е да не забравяте, че в реалния свят аз познавам Преродения Дракон лично. Както не го познава никоя друга в тази Кула.“

— Да предположим, че ти си ти — каза Ферейн. — И че той е Ранд ал-Тор, твоят приятел от детинство.

— Добре.

— Кажи ми — Ферейн се наведе към нея, — от типовете мъже, които изброи току-що, кой най-добре съответства на този Ранд ал-Тор?

Егвийн се поколеба.

— Всички. — Пусна строшения орех в малката купа при другите. Мийаси нямаше да го пипне, но другите не бяха толкова придирчиви. — Ако бях аз и Дракона беше Ранд, щях да знам, че е разумен човек, като за мъж — макар и донякъде инатлив понякога. Е, повечето пъти. По-важното, щях да знам, че е добър по сърце. И тъй, следващата ми стъпка щеше да е да изпратя Сестри, за да му предложат напътствие.

— А ако той ги отхвърли? — попита Ферейн.

— Тогава ще изпратя шпиони — отвърна Егвийн. — И ще го наблюдавам, за да видя дали се е променил от човека, когото съм познавала преди.

— И докато чакаш и наблюдаваш, той ще тероризира страната, ще сее хаос и ще привлича армии под знамето си.

— А ние не искаме ли да прави точно това? — попита Егвийн. — Не вярвам, че можеше да му се попречи да вземе Каландор, дори да го искахме. Той успя да възстанови реда в Кайриен, да обедини Тийр и Иллиан под един владетел и вероятно си е спечелил и благоразположението на Андор.

— Да не говорим за покоряването на айилците — каза Мийаси, докато се пресягаше за шепа ядки.

Егвийн я изгледа остро.

— Никой *не* покорява айилците. Ранд спечели уважението им. Бях с него тогава.

Ръката на Мийаси замръзна на средата на пътя към купата. Овладя се, откъсна погледа си от Егвийн, взе купата и се облегна в стола си. Лъхна хладен вятър и раздвижи лозите — Ферейн се беше оплакала, че тази пролет не се разделенявали както трябва. Егвийн отново се зае с трошенето на орехи.

— Изглежда, просто щеше да го оставиш да сее хаос, както намери за добре — каза Ферейн.

— Ранд ал-Тор е като река — заговори Егвийн. — Спокоен и кротък, когато не е възбуден, но яростно и убийствено течение, когато е стегнат прекалено силно. Това, което направи Елайда, беше все едно да се опиташ да вкараш Манедерендрелле през каньон, тесен едва две стъпки. Да изчакаш, за да разбереш нрава на един мъж, не е глупаво, нито е признак за слабост. Действието без информация е безумие и Бялата кула си заслужи бурята, която предизвика.

— Може би — каза Ферейн. — Но все пак не ми каза как *ти* би се справила със ситуацията, след като информацията е събрана и времето за чакане е минало.

Ферейн беше известна с гневливия си нрав, но в този момент гласът ѝ прозвуча с присъщата за Белите студенина. Студенината на жена, която говори без емоции, мисли за логиката на нещата, без да търпи външни влияния.

Според Егвийн това не беше най-добрият начин да се подхожда към проблемите. Хората бяха много по-сложни от някаква система от правила или числа. Вярно, имаше време за логика, но имаше и време за чувство.

Ранд беше проблем, с който тя не си позволяваше да се занимава — трябваше да се справя с по един проблем наведнъж. Но също тъй много можеше да се каже за планирането напред. Ако не помислеше как да се оправи с Преродения Дракон, накрая можеше да се озове в също толкова тежко положение като Елайда.

Той *наистина* бе станал различен от мъжа, когото бе познавала. И все пак семената на личностното в него трябваше да са си останали същите. Беше виждала гнева му през месеците, докато пътуваха заедно в Айилската пустош. Не се беше проявявал често по време на детството му, но вече можеше да разбере как се е спотайвал. Не че изведнъж нравът му бе станал избухлив — просто в Две реки не бе имало нищо, което да го разгневи особено.

През месеците, докато бяха пътували заедно, той сякаш се беше втвърдявал с всяка следваща стъпка. Беше под изключителен натиск. Как да се справиш с такъв мъж? Честно казано, нямаше представа.

Само че този разговор не беше, за да се разбере какво да се прави с Ранд. Беше, за да може Ферейн да определи що за жена е Егвийн.

— Ранд ал-Тор вижда себе си като император — каза Егвийн. — И предполагам, че вече е такъв. Ще реагира лошо, ако си помисли, че го бутат или ръчкат в определена посока. Ако аз трябваше да се оправям с него, щях да изпратя делегация, която да го почете.

— Пищна процесия ли? — попита Ферейн.

— Не. Но не и оскъдна. Група от три Айез Седай, водена от Сива, придружена от Зелена и Синя. Той гледа на Синята благосклонно заради предишни асоциации, а Зелените често са възприемани като противоположни на Червените, дискретен намек, че желаем да работим с него, вместо да го опитомяваме. Сива, защото ще се очаква, но също тъй защото, ако се изпрати Сива, това означава, че ще следват преговори, а не войни.

— Добра логика — кимна Тесан.

Ферейн обаче не беше толкова убедена.

— Делегации като тази са се проваляли в миналото — каза тя. — Мисля, че делегацията на самата Елайда се водеше от Сива.

— Да, но делегацията на Елайда беше дълбоко погрешна — отвърна Егвийн.

— А защо?

— Ами защото беше изпратена от Червена, разбира се — отвърна Егвийн, докато трошеше поредния орех. — Трудно ми е да видя логиката в издигането на жена от Червената Аджа в Амирлин по времето на Преродения Дракон. Това не изглежда ли обречено да предизвика неприязън между него и Кулата?

— Би могло да се твърди — контрира Ферейн, — че Червените са необходими в тези тревожни времена, защото Червените са най-опитни в справянето с мъже, които могат да преливат.

— „Справянето със“ е различно от „работата със“ — отвърна Егвийн. — На Преродения Дракон не бива да се позволи да се вихри на воля, но откога Бялата кула се е въвлякла в *похищаването* и подчиняването на хора на нашата воля? Не сме ли известни като най-деликатните и предпазливите от всички? Не се ли гордеем с това, че сме способни да накараме други да правят каквото трябва, като през цялото време ги караме да си мислят, че е *тяхна* идея? Кога в миналото сме заключвали крале в сандъци и сме ги биели за неподчинение? Защо точно сега — в името на Светлината — отстъпихме от чудесната си практика и вместо това се превърнахме в обикновени разбойници?

Ферейн си избра ядка. Другите две Бели се спогледаха притеснено.

— Има логика в думите ти — най-сетне призна Заседателката.

Егвийн остави орехотрошачката настрана.

— Ранд ал-Тор е добър човек в сърцето си, но се нуждае от напътствие. Точно в тези дни трябваше да сме възможно най-деликатни. Той трябваше да бъде насочен така, че да се довери на Айез Седай над всички други, да разчита на нашия съвет. Трябваше да му се покаже благоразумието на това да се вслушва. Вместо това му беше показано, че ще се държим с него като с непослушно дете. Дори да е това, не може да се позволи той да си мисли, че гледаме на него по този начин. Заради кашата, която беше забъркана, той е пленил няколко Айез Седай и е позволил други да бъдат *обвързани* от онези негови Аша'ман.

Ферейн се сепна.

— О, по-добре да не споменаваме за това зверство.

— Какво? — възкликна Тесан стъписано и вдигна ръка към гърдите си. Някои Бели, изглежда, изобщо не обръщаха внимание на света около себе си. — Ферейн? Ти знаеше ли за това?

Ферейн не отвърна.

— Аз... чух този слух — каза пълничката Мийаси. — Ако е вярно, трябва да се предприеме нещо.

— Да — каза Егвийн. — За съжаление обаче точно сега не можем да се съсредоточим върху ал-Тор.

— Той е най-големият проблем пред света — каза Тесан и се наведе над масата. — Първо трябва да се оправим с него.

— Не. Има други проблеми.

Мийаси се намръщи.

— При положение че Последната битка приближава, не мога да разбера кои други проблеми ще са по-важни.

Егвийн поклати глава.

— Да се занимаваме с Ранд сега ще е все едно да сме като селянин, който гледа колата си и се тревожи, че няма стока за продан — но не обръща внимание на това, че оста ѝ е пукната. Напълниш ли колата, преди да му е дошло времето, просто ще я счупиш и ще стане по-лошо, отколкото в началото.

— За какво по-точно намекваш? — попита Тесан.

Егвийн извърна очи към Ферейн.

— Разбирам — кимна тя. — Имаш предвид разделението в Бялата кула.

— Може ли пропукал камък да е добър темел за сграда? — попита Егвийн. — Може ли протритото въже да държи паникьосан кон? Как можем *ние*, в сегашното си състояние, да се надяваме да се справим със самия Прероден Дракон?

— Защо тогава продължаваш да налагаш разцеплението, като настояваш, че ти си Амирлинският трон? — каза Ферейн. — Противоречиш на собствената си логика.

— А отказът ми от претенцията над Амирлинския трон ще заздравя ли Кулата? — попита Егвийн.

— Би помогнал.

Егвийн повдигна вежда.

— Нека допуснем за момент, че отказът ми би убедил бунтовническата фракция да се присъедини отново към Бялата кула и да приеме водачеството на Елайда. — Вдигна още по-високо вежда, за да покаже колко вероятно е *това* според нея. — Дали разделенията биха се изцерили?

— Току-що каза, че биха — отвърна ѝ Тесан намръщено.

— О? Ще спрат ли Сестрите да притичват по коридорите от страх, че са сами? Ще спрат ли групи Сестри от различни Аджи да се гледат едни други с враждебност, когато се подминават по коридорите? С цялото ми уважение, ще престанем ли да изпитваме нужда да носим шаловете си непрекъснато, за да утвърждаваме кои сме и на кого сме верни?

Ферейн сведе за миг очи към шала си с белите ресни.

Егвийн се наведе напред и продължи:

— Разбира се, точно вие от всички жени в Бялата кула можете да разберете колко е важно Аджите да действат заедно. Трябват ни жени с различни умения и интереси да се събират в различни Аджи. Но логично ли е да отказваме да действваме заедно?

— Белите не сме причинили това... достойно за съжаление напрежение — заяви малко възмутено Мийаси. — Действията на другите и техните емоции доведоха до това положение.

— Сегашното водачество доведе до това положение — каза Егвийн. — Водачество, което учи, че е съвсем нормално тайно да бъдат усмирявани наши Сестри, да се убиват Стражници, преди техните Айез Седай дори да са изправени на съд. Че нищо грешно няма в отнемането на шала от Сестра и понижаването ѝ в Посветена, че нищо грешно няма в *премахването* на цяла Аджа. А какво да кажем за действия без решението на Съвета в нещо толкова опасно като отвличането и затварянето на Преродения Дракон? Неочаквано ли е Сестрите да са толкова уплашени и разтревожени? Не е ли напълно *логично* това, което се случи с нас?

Трите Бели сестри мълчаха.

— Няма да отстъпя — заяви Егвийн. — Не и докато това ни оставя разделени. Ще продължавам да твърдя, че Елайда *не е* Амирлин. Действията ѝ го доказаха. Искате да помогнете в битката с Тъмния? Добре, първата ви стъпка не е да се занимавате с Преродения

Дракон. Първата ви стъпка е да подадете ръка на Сестрите от другите Аджи.

— Защо ние? — каза Тесан. — Действията на другите не са наша вина.

— А вие никаква вина ли нямате? — попита Егвийн и позволи на яда си да се прокрадне леко в гласа ѝ. Нима *никоя* от Сестрите нямаше да поеме поне мъничко отговорност? — Вие, от Белите, трябваше да видите докъде ще доведе този път. Да, Сюан и Сините не бяха без недостатъци — но *вие* трябваше да видите недостатъка в свалянето ѝ и в позволяването след това на Елайда да разформирова Сините. Освен това съм убедена, че поне няколко от вашите членове са съпричастни в акта на издигането на Елайда в Амирлин.

Мийаси леко се присви. Белите не обичаха да им се напомня за Алвиарин и провала ѝ като Пазителка на Елайда. Вместо да се обърнат против Елайда за изгонването на Бялата, те като че ли се бяха обърнали против своята заради срама, който им беше донесла.

— Все пак смятам, че това е работа за Сивите — каза Тесан, този път обаче не толкова убедено като преди малко. — Би трябвало да поговориш с тях.

— Говорих и говоря — отвърна Егвийн. Търпението ѝ започваше да се изчерпва. — Някои не искат да говорят с мен и продължават да ме пращат за наказание. Други казват, че тези пукнатини не са по тяхна вина, но с малко подбутване се съгласиха да направят каквото могат. Жълтите бяха много благоразумни и мисля, че започват да гледат на проблемите в Кулата като на рани, които трябва да се изцерят. Все още работя с няколко Кафяви сестри — те като че ли са по-скоро очаровани от проблемите, отколкото разтревожени от тях. Пратих няколко от тях да потърсят в историите за примери на разделение, надявам се, че ще се натъкнат на историята на Ренала Мерлон. Връзката би трябвало да се направи лесно и може би ще започнат да разбират, че проблемите ни тук може да се разрешат. Зелените, колкото и да е иронично, се оказаха най-упорити. Те в много отношения могат да са като Червените, което е дразнещо, защото трябваше да са готови да ме приемат като жена, която можеше да е сред тях. Така остават само Сините, които бяха премахнати, и Червените. Съмнявам се, че Сестрите от последната Аджа ще са особено възприемчиви към съветите ми.

Ферейн се отпусна в стола си умислена. Тесан седеше с три забравени ядки в шепата, зяпнала Егвийн. Мийаси се почесваше по железносивата коса, очите ѝ бяха разширени от изненада.

Много ли беше издала Егвийн? Айез Седай забележително приличаха на Ранд ал-Тор. Не обичаха да знаят кога ги манипулират.

— Стъписани сте — каза тя. — Какво, мислите си, че просто ще си седя — като повечето — и няма да направя нищо, докато Кулата се разпада? Тази бяла рокля ми беше наложена насила и аз не приемам това, което представлява тя, но *ще я* използвам. Една жена в бялото на новачка е от малкото, които могат да минават от жилищата на една Аджа към друга в днешно време. Някой трябва да се потруди да се изцери Кулата и аз съм най-добрият избор. Освен това е и мой дълг.

— Колко... разумно от твоя страна — каза Ферейн, сбръчкала лишеното си от възраст чело.

— Благодаря — отвърна Егвийн. Притеснени ли бяха, че е престъпила границите си? Ядосани, че манипулира Айез Седай? Или решени отново да се погрижат да бъде наказана?

Ферейн се наведе напред.

— Да кажем, че сме пожелали да работим за заздравяването на Кулата. Кой път би препоръчала?

Егвийн усети прилив на възбуда. През последните няколко дни бе имала само поражения. Идиотките Зелени! Наистина щяха да се почувстват глупаво, след като бъдеше призната за Амирлин.

— Суана, от Жълтата Аджа, скоро ще ви покани да обядвате с нея — каза Егвийн. Суана поне щеше да склони да направи предложението, след като Егвийн я подтикнеше. — Приемете и обядвайте на някое публично място, може би в една от градините на Кулата. Нека да ви видят, че изпитвате взаимно удоволствие от компанията си. Ще се опитам да накарам една Сестра от Кафявите да ви покани след това. Оставете се другите Сестри да ви видят, че общувате с различни Аджи.

— Съвсем просто — каза Мийаси. — Съвсем малко усилие е нужно, но има чудесен потенциал за успех.

— Ще видим — заяви Ферейн. — Можеш да се оттеглиш, Егвийн.

Егвийн не обичаше да я пъдят, но това не можеше да се избегне. Все пак жената бе проявила уважение, като я нарече по име. Егвийн се

изправи, а след това — много внимателно — сведе глава пред Ферейн. Макар Тесан и Мийаси да не издадоха силна реакция, очите и на двете съвсем леко се разшириха. Досега в Кулата се знаеше много добре, че Егвийн не се кланя на никого. И най-изненадващо — Ферейн също сведе съвсем леко глава, за да отвърне на жеста.

— В случай, че решиш да избереш Бялата, Егвийн ал-Вийр — каза тя, — знай, че ще намериш добър прием тук. Логиката ти днес беше забележителна за толкова млада жена.

Егвийн прикри усмивката си. Само преди четири дни Бене Налсад едва ли не ѝ беше предложила място в Синята, а Егвийн все още бе изненадана колко горещо Суана ѝ бе препоръчала Жълтата. Почти я бяха накарали да си промени намерението — но това бе главно заради разочарованието ѝ от Зелените в момента.

— Благодаря — отвърна тя. — Но трябва да помните, че Амирлин е длъжна да представлява всички Аджи. Разговорът ни беше приятен обаче. Надявам се, че ще ми позволите да се срещна отново с вас в бъдеще.

Позволи си да се усмихне широко, кимна на якия кривокрак Стражник на Ферейн, застанал на входа на балкона, и си тръгна. Усмивката ѝ се задържа, докато не напусна сектора на Белите и не се натъкна на чакащата я в коридора Катерин. Червената не беше от прикрепените към Егвийн по-рано същия ден, но според приказките из Кулата Елайда все повече и повече разчиташе на нея, след като Пазителката ѝ бе изчезнала на някаква загадъчна мисия.

На тясното лице на Катерин също имаше усмивка. Това не беше добър знак.

— Дръж — каза жената и ѝ подаде дървена чаша с бистра течност. Беше време за Егвийн да си изпие следобедната доза вилняк.

Тя направи гримаса, но взе чашата и я изпи. Изтри уста с кърпата си и тръгна по коридора.

— И къде отиваш? — попита Катерин.

Самодоволството в тона ѝ накара Егвийн да се поколебае. Тя се обърна намръщена.

— Следващият ми урок.

— Няма да имаш повече уроци — каза Катерин. — Най-малкото не и тези, които получаваше досега. Всички са съгласни, че умението ти със сплитовете е впечатляващо за новачка.

Егвийн я изглежда намръщено. Пак ли щяха да я повишат в Посветена? Съмняваше се, че Елайда ще ѝ позволи повече свобода, а рядко се задържаше в жилището си, тъй че допълнителното пространство щеше да е без значение.

— Не — каза Катерин, играеше си разсеяно с ресните на шала. — Реши се, че това, на което трябва да се учиш, е смирение. Амирлин е чула за глупавия ти отказ да се кланяш на Сестрите. По нейно мнение това е последният знак за опърничавия ти нрав, тъй че трябва да получиш нова форма на обучение.

За миг Егвийн изпита страх.

— Какво обучение? — Постара се да съхрани гласа си спокоен.

— Шетане и работа — каза Катерин.

— Вече имам достатъчно, като всяка новачка.

— Погрешно ме разбра — каза Катерин. — Отсега нататък *единственото*, което ще вършиш, е шетане. Трябва да се явиш в кухните веднага — ще прекарваш всеки следобед в работа там. Вечер ще търкаш подове. Сутрин ще се явяваш при майстор градинаря и ще копаеш в градините. Това ще е животът ти — същите тези три дейности всеки ден — по пет часа всяка, — докато не се откажеш от глупавата си гордост и не се научиш да приклякаш на по-старшите от теб.

Беше краят и на малкото свобода, с която Егвийн разполагаше. В погледа на Катерин имаше ликуване.

— А, значи разбираш — каза Катерин. — Повече никакви посещения на Сестри в жилищата им, да им губиш времето с упражнения на сплитове, които вече си усвоила. Никакво мързелуване повече. Вече ще се трудиш. Какво ще кажеш за това?

Не тежкият труд притесняваше Егвийн — нямаше нищо против шетнята, която вършеше ежедневно. Но липсата на контакт с други Сестри щеше да я провали. Как щеше да заздравя Кулата? Светлина! Това беше катастрофа.

Стисна зъби и се овладя. Погледна Катерин в очите и отвърна:

— Добре. Да вървим.

Катерин примига. Явно очакваше да избухне или поне да се възпротиви. Не беше време за това обаче. Егвийн не можеше да позволи да разберат колко ефикасно е това наказание.

Докато вървеше по пустите коридори на вътрешната Кула, под лампите в скобите по стените, дълги и извити като главите на влечуги, бълващи пламъчетата си към високия таван, надви паниката си. Можеше да се справи с това. *Щеше* да се справи с това. Нямаше да я прекършат.

Може би трябваше да поработи няколко дни, а след това да се престори, че се е смирила. Трябваше ли да прави реверанса, за който настояваше Елайда? Беше проста работа всъщност. Само един реверанс — и щеше да може да се върне към важните си задължения.

„Не — помисли си. — Това няма да е краят. Ще загубя в момента, в който направя първия реверанс.“ Това щеше да докаже на Елайда, че Егвийн може да бъде прекършена. Приклякването щеше да е началото на разгрома. Скоро Елайда щеше да реши, че Егвийн трябва да започне да се обръща към Сестрите с почетното Айез Седай. И тогава ли щеше да се огъне? Колко време щеше да мине, докато цялото доверие, което си беше спечелила, се окажеше забравено, стъпкано в плочките на коридорите на Кулата?

Не можеше да се огъва. Боят не беше променил поведението ѝ, тежкия труд също не трябваше да го промени.

Трите часа работа в кухните не подобриха много настроението ѝ. Лейрас, мускулестата Надзорничка на кухните, ѝ възложи да почисти една от пещите. Тежка и мръсна работа, не предразполагаща към мислене. Не че Егвийн можеше да измисли изход от положението, в което се беше оказала.

Пещта бе четвъртита, иззидана от печени тухли. Беше отворена от двете страни и достатъчно голяма, за да пропълзиш вътре — точно това трябваше да направи Егвийн. Вътре по стените на димоотвода и комина нагоре бяха полепнали черни кори и трябваше да се остържат, за да не запушат комина или да се откъртват и да падат в храната. Чуваше бърборенето и смеха на Катерин и Лайрен отвън в трапезарията. От време на време Червените надничаха да я проверят, но същинската ѝ надзирателка беше Лейрас, която търкаше котли в другия край на кухнята.

Егвийн беше с работна рокля, бяла някога, но толкова пъти използвана от новачки за почистване на огнищата, че саждите се бяха просмукали в нишките на плата и сиви петна го бяха зацапали като сенки.

Егвийн се почеса по гърба и пропълзя още по-навътре в огнището. С малко дървено стъргало откъртваше буци пепел и сажди от фугите между тухлите и ги събираше в пиринчени кофи, побелели и посивели от пепелта. Ръцете ѝ бяха толкова почернели, че сякаш нямаше да се изчистят и с най-свирепото търкане. Коленете я боляха, а гърбът още я щипеше от редовния сутрешен бой с каиша.

Намести парцала, с който бе вързала носа и устата си, и продължи да остъртва един почернял участък от тухлите, смътно осветен от фенера, който бе оставила в единия ъгъл. Досърбя я да прибегне до Единствената сила, но Червените щяха да усетят преливането, а и беше открила, че следобедната ѝ доза е нехарактерно силна, заради което не можеше да прелее повече от струйка. Всъщност беше толкова силна, че я беше замаяла, което правеше работата още по-тежка.

Това ли щеше да е животът и? Натикана в огнище, да търка тухли, които никой не вижда, сякаш безкрайно далече от целия свят? Не можеше да се противопостави на Елайда, ако всички забравеха за нея. Покашля се тихо и звукът отекна нагоре в комина.

Имаше нужда от план. Единствените, към които можеше да прибегне, като че ли бяха Сестрите, които се опитваха да изкоренят Черната Аджа. Но как да ги посети? След като обучението ѝ бе отменено, нямаше как да се отърве от Червените си пазачки, като влезе в зоните на други Аджи. Можеше ли да се измъкне някак, докато работеше? Ако откриеха, че я няма, вероятно щеше да се окаже в още по-тежко положение.

Но не можеше да позволи животът ѝ да се превърне в този черен труд! Последната битка приближаваше, Прероденият Дракон се вихреше на воля, а Амирлинският трон на четири крака чистеше огнища! Стисна зъби и затърка свирепото. Саждите бяха полепвали толкова дълго, че образуваха по камъка лъскава черна патина. Никога нямаше да го почисти напълно. Трябваше просто да се постарее да е достатъчно чисто, за да не се кърти и пада.

Изведнъж видя, отразена в същата лъскава патина, сянка, която премина през отвора в другия край на огнището. Мигновено посегна към Извора... но не намери нищо, разбира се. Не и с толкова вилняк, размътил ума ѝ. Но до огнището *определено* имаше някой, наведен, движеше се безшумно...

Стисна стъргалката в едната си ръка и бавно посегна с другата, за да сграбчи четката, с която помиташе пепелта. След това рязко се обърна.

Лейрас замръзна, както надничаше в огнището. Бялата ѝ престилка също бе зацапана със сажди. Пухкавото ѝ кръгло лице бе преживяло немалко зими. Косата ѝ започваше да посивява и очите ѝ бяха обкръжени от бръчици. Както се беше навела, гушата ѝ образуваше втора, трета и четвърта брадичка.

Егвийн се успокои. Защо беше толкова сигурна, че някой я дебне? Просто Лейрас бе дошла да я провери.

И все пак — защо се бе приближила толкова тихо? Лейрас се огледа настрани, присвила очи. След това вдигна пръст към устните си. Егвийн отново се напрегна. Какво ставаше?

Лейрас се отдръпна от огнището и ѝ махна да я последва. Движеше с лекота и толкова тихо, че Егвийн се изненада. В други части на кухнята готвачи и слугини дрънчаха с котли и прибори, но оттук не се виждаха.

Егвийн се измъкна от пещта, затыкна стъргалото в колана си и отри ръце в роклята. Смъкна парцала от лицето си и вдиша дълбоко. И явно шумно, защото Лейрас я изгледа строго и отново вдигна пръст пред устните си.

Егвийн кимна и я последва през кухненските помещения. След няколко мига се озоваха в едно килерче, вмирисано на зърно и престояло сирене. Тук плочките отстъпваха на по-издръжлива тухлена настилка. Лейрас извлече настрана няколко чувала, след което отвори дървен капак, покрит с рязани тухли, за да се слива с пода. Под килера имаше малко помещение с каменни стени, достатъчно, за да побере човек, въпреки че на висок мъж щеше да му е доста неудобно.

— Ще чакаш тук, докато се стъмни — заговори тихо Лейрас. — В момента не мога да те изведа навън, при това пърхане из Кулата като в курник, когато се е вмъкнала лисицата. Но боклукът се изнася късно през нощта и ще те скрия между момичетата, които го разтоварват. Един пристанищен ратай ще те прекара през реката. Имам някои приятели сред градската стража. Щом стигнеш оттатък, ти си знаеш какво ще правиш. Не бих те съветвала да се връщаш при онези глупачки, които те направиха своя кукла. Намери си някое местенце и се скрий там, докато всичко това отшуми, а после се върни и виж която

там ще командва дали ще те приеме. Едва ли ще е Елайда, както вървят нещата...

Егвийн примига изненадана.

— Хайде — подкани я едрата жена. — Пъхай се долу.

— Аз...

— Няма време за дърдорене! — прекъсна я Лейрас, все едно не тя беше приказвала през цялото време. Очевидно беше изнервена, ако се съдеше по неспокойните ѝ озъртания и потропването с крак по пода. Но *също така* беше очевидно, че е правила това и преди. Защо простата готвачка в Бялата кула бе толкова ловка в промъкването, толкова готова с план да измъкне Егвийн от укрепления и обсаден град? И защо имаше това скривалище в кухнята преди всичко? Светлина! Как го беше направила?

— Не се безпокой за мен — каза Лейрас, като я стрелна с поглед. — Аз ще се оправя. Ще задържа всички кухненски слуги далече от мястото, където работеше. Онези Айез Седай те проверяват на половин час — и тъй като провериха едва преди минута, ще мине доста време, докато погледнат отново. Когато проверят, ще кажа, че не знам нищо, и всички ще решат, че си се измъкнала от кухните. Скоро ще сме те измъкнали и от града и никой няма да се сети как е станало.

— Да — най-сетне успя да проговори Егвийн. — Но *защо?* — Беше смятала, че след помощта за Мин и Сюан Лейрас няма да гори от желание да помага на друга бегълка.

Лейрас я погледна. Решимостта в очите ѝ не отстъпваше на която и да е Айез Седай. Егвийн определено беше подценявала тази жена! Коя бе тя всъщност?

— Няма да съм съучастничка в прекършването на духа на едно момиче — заяви твърдо Лейрас. — Тези побоища са срамни! Глупави Айез Седай. Служила съм вярно през тези години, да, но сега ми казват, че трябва да работиш толкова тежко, колкото мога да те натоваря, до безкрай. Е, мога да видя кога едно момиче го лишават от уроците му и го тъпчат. Няма да го търпя обаче, не и в кухните ми. Светлината да я изгори Елайда, дето си мисли, че може да прави това! Дали ще те екзекутира, или ще те направи новачка — не ме интересува. Но това отношение е недопустимо!

Странно, но Егвийн се усети, че обмисля предложението. Беше отхвърлила предложението на Сюан да я спаси, но ако избягаше сега,

щеше да се върне в лагера на бунтовничките, след като се е освободила сама. Щеше да е много по-достойно, отколкото ако я бяха освободили. Можеше да се отърве от всичко това, да се отърве от боя, от робския труд.

И какво да прави? Да седи отвън и да гледа как Кулата рухва?

— Не — заяви тя твърдо. — Предложението ти е много мило, но не мога да го приема. Съжалявам.

Лейрас се намръщи.

— Виж, чуй ме...

— Лейрас — прекъсна я Егвийн. — Никой не говори с такъв тон на една Айез Седай, дори да е Наставничката на кухните.

Лейрас се поколеба.

— Глупаво момиче. Ти не си Айез Седай.

— Дали го приемаш, или не, все пак не мога да избягам. Освен ако не смяташ да се опиташ да ме натикаш насила в тази дупка — да ми запушиш устата, да ме вържеш и да ми попречиш да викам, след което лично да ме прекараш през реката, — предлагам да ми позволиш да се върна към работата си.

— Но защо?

— Защото — отвърна Егвийн — някоя трябва да я надвие.

— Не можеш да се бориш така — каза Лейрас.

— Всеки ден е битка. Всеки ден, в който отказвам да се огъна, означава нещо. Дори Елайда и нейните Червени да са единствените, които го знаят, това е нещо. Нещо малко, но повече, отколкото бих могла да направя отвън. Трябва да тръгвам. Все още ми остават два часа работа.

Лейрас с неохота затвори капака на скривалището и излязоха от килера. Наставничката на кухните вече вдигаше много повече шум, забърсваше тезгяхите и стъпките ѝ отекваха по тухления под. Любопитно как успяваше да е толкова тиха, когато поиска.

Пред тях се мярна яркочервено петно, като кръвта на заек по сняг, и Егвийн замръзна. Беше Катерин. Устата ѝ беше стегната, очите ѝ присвити. Беше ли ги видяла, че излизат?

Лейрас също замръзна.

— Вече разбирам какво съм сбъркала — заговори бързо Егвийн на Наставничката на кухните и кимна към втората пещ близо до килера

със скривалището. — Благодаря ти, че ми го показа. Вече ще съм внимателна.

— Гледай да си — рече Лейрас, съвзела се от стъписването си. — Иначе ще видиш какво е *истинско* наказание, не като ония потупвания, дето ти ги дава Наставничката на новачките. Хайде, марш на работа.

Егвийн кимна и забърза към огнището. Катерин изпъна ръка да я спре и сърцето ѝ издайнически затупка.

— Няма нужда — каза Червената. — Амирлин заповяда новачката да я обслужи на вечеря. Казах ѝ, че един ден работа едва ли ще прекърши някоя толкова глупаво упорита като тази, но тя настоя. Предполагам, че ще ти се предложи първа възможност да докажеш смирението си, дете. Съветвам те да я приемеш.

Егвийн погледна почернелите си длани и мръсната рокля.

— Хайде, бягай — подкани я Катерин — Измий се и се почисти. Не бива да караш Амирлин да чака.

Измиването се оказа почти толкова трудно, колкото чистенето на огнището. Саждите бяха зацапали дланите ѝ също като работната рокля. Егвийн похаби близо час в търкане в коритото, пълно с хладка вода, за да се приведе в по-приличен вид. Ноктите ѝ бяха разядени от търкането на тухлите, а всеки път, щом изплакнеше косата си, като че ли смъкваше цяла кофа сажди и пепел.

Но все пак се радваше. Рядко бе имала толкова време за къпане. Обикновено не можеше да спре за повече от едно бързо изтриване. Докато се търкаше и плакнеше в малката баня със сиви плочки, обмисляше следващата си стъпка.

Беше отказала възможността да избяга. Това означаваше, че трябва да работи с Елайда и Червените, единствените Сестри, които виждаше. Но можеше ли да ги накара да разберат грешките си? Да можеше само да прати цялата им пасмина за наказание и да се отърве от тях...

Но не. Тя беше Амирлин. Представляваше всички Аджи, включително Червената. Не можеше се отнесе с тях така, както Елайда се беше отнесла със Сините. Те бяха най-враждебно настроените към нея, но пък това бе още по-голямо предизвикателство. Като че ли постигаше известен напредък със Силвиана, а не беше ли Лайрен Дойрелин признала, че Елайда е направила сериозни грешки?

Може би Червените не бяха единствените, на които можеше да влияе. Винаги оставаха случайните срещи с други Сестри в коридорите. Ако някоя от тях се приближеше до нея да ѝ говори, Червените не можеха току-така да я избутат настрана. Щяха да проявят малко приличие, а това щеше да даде на Егвийн поне малък шанс да общува с други Сестри.

Но как да постъпи със самата Елайда? Разумно ли беше да позволи на лъжливата Амирлин да продължава да си мисли, че Егвийн е почти прекършена? Или беше време да даде отпор?

След банята се почувства много по-чиста и още по-уверена в себе си. Войната ѝ беше взела сериозен обрат към по-лошо, но все още можеше да продължи да се бори. Вчеса припряно косата си, навлече прана рокля на новачка — Светлина, колко хубаво бе усещането за мека, чиста тъкан по кожата ѝ! — и се остави на пазачките си да я поведат.

По пътя към покоите на Амирлин се разминаха с няколко групи Сестри и заради тях Егвийн се постара да върви с изправен гръб. Пазачките ѝ я поведоха през Червения сектор на Кулата, където подовите плочки преливаха във фигури в червено и въгленочерно. Тук из коридорите имаше повече хора: Сестри, загърнати в шалове си, и слуги с Пламъка на Тар Валон на гърдите. Никакви Стражници. Това винаги ѝ бе изглеждало странно, след като бяха толкова обичайни в други части на Кулата.

След дълго изкачване стигнаха до покоите на Елайда. Егвийн неволно заоправя полите си. Докато вървяха, беше решила, че ще подходи към Елайда с мълчание, също като последния път. Дразненето ѝ само щеше да доведе до още повече ограничения. Егвийн нямаше да се унизи, но нямаше и да обиди Елайда. Щеше да я остави да си мисли каквото си иска.

Една слугиня отвори вратата, отведе я в трапезарията и Егвийн се стъписа. Беше очаквала, че ще обслужва само Елайда, най-много с Мейдани. И за миг не беше допуснала, че трапезарията ще е пълна с жени. Бяха пет, по една от всяка Аджа, освен Червената и Синята. И всяка беше Заседателка. Юкири беше тук, както и Дезине, и двете — тайни ловкини на Черната Аджа. Ферейн беше тук, макар да изглеждаше изненадана от това, че вижда Егвийн. Не беше ли знаела Бялата преди това за тази вечеря, или просто не я беше споменала?

Рубинде, от Зелената Аджа, седеше до Шеван от Кафявата — Сестра, с която Егвийн искаше да се срещне. Шеван беше от онези, които подкрепяха воденето на преговори с бунтовничките Айез Седай, и Егвийн се надяваше, че ще успее да я подтикне да помогне Бялата кула да се сплоти отвътре.

На масата нямаше друга Червена сестра освен Елайда. Дали беше защото всички Червени Заседателки бяха извън Кулата? А може би Елайда смяташе, че нейното присъствие балансира нещата, след като продължаваше да се смята за Червена, въпреки че не трябваше?

Масата беше дълга, кристалните бокали искряха и отразяваха светлината от бронзовите светилници, подредени на стойки покрай стените. Всяка жена бе облечена в изящна рокля с цвета на своята Аджа. В стаята ухаеше на сочни меса и запарени моркови. Жените си говореха. Дружески, но принудено. Напрегнато. Не искаха да са тук.

От другата страна на стаята Дезине кимна на Егвийн, почти с уважение. Беше намек за нещо. „Тук съм, защото ти каза, че това е важно“ — сякаш казваше жестът ѝ.

Елайда бе с рокля с дълги ръкави, обшити, както и корсажът, с необработени гранати. Усмиваше се доволна. Слуги влизаха и излизаха, наливаха вино и носеха храна. Защо Елайда бе поканила Заседателки на вечеря? Опит ли беше това да се запълнят пукнатините в Бялата кула? Погрешно ли я беше преценила Егвийн?

— А, добре — каза Елайда, щом забеляза Егвийн. — Най-сетне пристигна. Ела тук, Чедо.

Егвийн се подчини и тръгна през стаята. Всички Заседателки я загледаха. Някои изглеждаха объркани от присъствието ѝ, други — обзети от любопитство. Докато вървеше, Егвийн осъзна нещо.

Тази единствена вечер като нищо щеше да развали всичко, за което се беше трудила.

Ако Айез Седай я видеха да обслужва раболепно Елайда, щеше да загуби всякакво уважение в очите им. Елайда беше заявила, че Егвийн е обуздана — но Егвийн беше доказвала обратното. Ако сега се огънеше, дори и малко, пред волята на Елайда, щяха да го приемат като доказателство.

Светлината да изгори тази жена! Защо беше поканила толкова много жени, на които Егвийн се беше мъчила да повлияе? Беше ли просто съвпадение?

Спря при фалшивата Амирлин и една слугиня ѝ подаде кристална кана с искрящо червено вино.

— Ще пълниш чашата ми — каза Елайда. — Чакай ей там и не се доближавай много. Не искам да мириша саждите по теб от наказанията ти този следобед.

Егвийн стисна зъби. Да мирише саждите? След цял час търкане в банята? Едва ли. Успя да види отстрани задоволството в очите на Елайда, докато отпиваше от виното. След това Елайда се обърна към Шеван, която седеше на стола вдясно от нея. Кафявата беше мършава жена с кокалести ръце и лице, все едно беше направена от чворести клони. Очите ѝ бяха замислени.

— Каж ми, Шеван — заговори Елайда. — Все още ли настояваш за онези глупави приказки с бунтовниците?

— На Сестрите трябва да се даде възможност да се помирят — отвърна Шеван.

— Шансът им беше даден — заяви Елайда. — Честно, очаквах повече от една Кафява. Държиш се твърдоглаво, без изобщо да ти е ясно как стават нещата в реалния свят. Ами ето, дори Мейдани е съгласна с мен, а тя е Сива! Знаеш ги *те* какви са.

Шеван извърна очи притеснено. Защо Елайда ги беше поканила на вечеря, ако само щеше да обижда и тях, и Аджите им? Пред очите на Егвийн Червената насочи вниманието си към Ферейн и ѝ се оплака от Рубинде, Заседателка от Зелените, която също се бе противопоставила на усилията на Елайда да прекратят разговорите. Докато говореше, вдигна чашата си към Егвийн и я почука с пръст. А беше отпила само глътка.

Стиснала зъби, Егвийн доля чашата. Другите я бяха виждали да слугува — та нали беше трошила орехи за Ферейн. Това нямаше да съсипе репутацията ѝ, освен ако Елайда не я принудеше да се унизи по някакъв начин.

Но какъв беше смисълът на тази среща? Елайда като че ли не правеше никакви опити да обедини Аджите. Напротив, още повече разширяваше пукнатините между тях, ако се съдеше по пренебрежението, с което се отнасяше към несъгласните с нея. От време на време караше Егвийн да ѝ долива чашата, но никога не оставаше място за повече от глътка-две.

Постепенно Егвийн започна да разбира. Целта на тази вечеря не беше да се привлекат Аджите. Целта беше да се принудят Заседателките да правят това, което Елайда смяташе, че трябва да правят. А Егвийн беше тук само за показ! Всичко това беше само за да се покаже колко власт има Елайда — можеше да вземе някоя, която други са обявили за Амирлин, да я облече в рокля на новачка и да я праща за наказание всеки ден.

Егвийн усети, че отново я обзема гняв. Защо Елайда винаги успяваше да я изкара от равновесие?

Слугите прибраха купите от супата и донесоха блюда с димящи, задушени в масло моркови с лек дъх на канела. На Егвийн не ѝ бяха дали вечеря, но се чувстваше твърде зле, за да я интересува яденето.

„Не — помисли си тя и се стегна. — Това няма да го приключи толкова рано като последния път. Ще издържа. По-силна съм от Елайда. По-силна съм от безумието ѝ.“

Разговорът продължаваше, Елайда подхвърляше обидни коментари, понякога преднамерено, друг път като че ли неволно. Другите постепенно отклониха темата от бунтовничките към странно облачното като пред идеща буря небе. По някое време Шеван спомена за слух за сеанчанците, които действали в съюз с айилците на юг.

— Пак ли тези сеанчанци? — каза Елайда с въздишка. — Не е нужно да се притеснявате от тях.

— Източниците ми твърдят друго, Майко — заяви упорито Шеван. — Мисля, че трябва да обърнем много сериозно внимание на това, което правят. Накарах някои Сестри да попитат това дете за опита ѝ с тях, който е бил доста продължителен. Би трябвало да чуете за нещата, които правят те на Айез Седай.

Елайда се изсмя със звънък, мелодичен глас.

— Знаеш, естествено, колко е склонно детето към преувеличения! — Хвърли бегъл поглед към Егвийн. — Да не си разпространявала лъжи в полза на приятеля си, глупака ал-Тор? Какво ти каза той да приказваш за тези нашественици? Те работят за него, нали?

Егвийн не реагира.

— Говори — каза Елайда и ѝ махна с чашата. — Кажи на тези жени, че си говорила лъжи. Признай си или отново ще те пратя за наказание, момиче.

Наказанието, което щеше да получи затова, че не говори, щеше да е по-добро, отколкото да понесе гнева на Елайда от това, че ѝ противоречи. Мълчанието беше пътят към победата.

И все пак, когато Егвийн погледна по дългата махагонова маса, подредена с белия порцелан на Морския народ и примигващите червени свещи, видя втренчените в нея пет чифта очи. Можеше да види въпросите в тях. Беше говорила дръзко с тях насаме, но щеше ли да държи на твърденията си сега, срещу най-могъщата жена на света? Жена, която държеше живота ѝ в ръцете си?

Беше ли Егвийн Амирлин? Или беше просто момиченце, което обича да се прави на важно?

„Светлината да те изгори, Елайда — помисли си тя, стиснала зъби. Да, мълчанието нямаше да доведе до победа, не и пред тези жени. — Няма да ти хареса обаче какво ще кажа.“

— Сеанчанците не работят за Ранд — заяви Егвийн твърдо. — И са сериозна опасност за Бялата кула. Не съм разпространявала лъжи. Да кажа обратното означава да наруша Трите клетви.

— Ти не си давала Трите клетви — каза строго Елайда.

— Дала съм ги — каза Егвийн. — Не съм държала Клетвената палка, но не Палката е тази, която прави думите ми верни. Изрекла съм думите на клетвите в сърцето си и за мен те са още по-скъпи, защото няма нищо, което да ме принуждава да бъда вярна на тях. И с тази клетва, на която съм вярна, ви го казвам отново. Аз съм Сънуваща и Сънувах, че сеанчанците ще щурмуват Бялата кула.

Очите на Елайда блеснаха за миг и тя стисна вилицата си така, че кокалчетата ѝ побеляха. Егвийн задържа погледа ѝ и накрая Елайда отново се изсмя.

— Ах, упорита както винаги. Катерин е права. Ще получиш наказание за преувеличенията си, дете.

— Тези жени знаят, че не говоря лъжи — заяви Егвийн спокойно. — И всеки път, когато настояваш на това, ти пропадаш все по-ниско в очите им. Дори да не вярваш на моя Сън, *трябва* да признаеш, че сеанчанците са заплаха. Те окаишват жени, които могат да преливат, използват ги за оръжия с помощта на един извратен тер-ангреал. Усещала съм нашийника на шията си. Все още го усещам понякога. В кошмарите си.

Всички мълчаха.

— Ти *наистина* си глупаво дете — каза Елайда небрежно, явно за да покаже, че Егвийн не е заплаха за нея. Трябваше да се обърне и да погледне в очите на другите. Там щеше да види истината. — Е, ето, че ме принуди. Сега ще коленичиш пред мен, Чедо, и ще помолиш за прошка. Точно сега. Иначе ще те затворя сама. Това ли искаш? Не си мисли обаче, че боят ще спре. Пак ще си получаващ ежедневното наказание, но просто след всяко ще бъдеш хвърляна в килията си. Хайде, на колене и се помоли за прошка.

Заседателките се заозъртах. Връщане вече нямаше. Егвийн *съжсалаваше*, че се бе стигнало дотук. Но беше. Елайда искаше битка. Време беше да ѝ я даде.

— А ако не ти се преклоня? — попита Егвийн и я погледна в очите. — Тогава какво?

— *Ще* коленичиш, така или иначе — изръмжа Елайда и прегърна Извора.

— Силата ли ще използваш върху мен? — попита Егвийн невъзмутимо. — До нея ли трябва да прибегнеш? Никаква ли власт нямаш, без да преливаш?

— В правото ми е да дисциплинирам тези, които не проявяват дължимото уважение.

— И ще ме *принудиш* да се подчиня — каза Егвийн. — Това ли ще направиш с всички в Кулата, Елайда? Една Аджа ти се противопоставя и ти я премахваш. Някоя те ядосва и ти посягаш на правото ѝ да бъде Айез Седай. Като нищо ще накараш всяка Сестра да ти падне на колене, докато всичко това не свърши.

— Глупости!

— О? А казала ли си им за идеята си за нова клетва? Положена над Клетвената палка от всяка Сестра? Клетва да се подчиняват на Амирлин и да я подкрепят?

— Аз...

— Отречи го — каза Егвийн. — Отречи, че си правила такова изявление. Ще ти го позволят ли Клетвите?

Елайда замръзна. Ако беше Черна, щеше да *може* да го отрече, въпреки Клетвената палка. Но тъй или иначе Мейдани щеше да потвърди казаното от Егвийн.

— Беше небрежен разговор — отвърна Елайда. — Просто разсъждения, мисли, изказани на глас.

— Често пъти в разсъжденията има истина — продължи Егвийн. — Ти заключи самия Прероден Дракон в сандък. Току-що заплаши да направиш същото с мен, пред всички тези свидетелки. Някои хора наричат Дракона тиран, но ти си тази, която унищожава закони и управлява със страх.

Елайда я изгледа гневно, но и... стъписано. Сякаш не можеше да проумее как от дисциплиниране на една непослушна новачка беше нагазила в спор с равна. Егвийн я видя как започна да заплита нишка на Въздух.

— Не съм длъжна да оборвам една проста новачка — отсече Елайда. — Амирлин не се обяснява на такава като теб.

— „Амирлин разбира и най-сложните възгледи и дискусии — цитира по памет Егвийн. — Но в крайна сметка тя е слуга на всички, дори на най-низшите слугини.“ — Беше казано от Баладари Арандейл, първата Амирлин, издигната от Кафявата Аджа. Написала бе тези думи в последните дни преди смъртта си, в записките, в които обясняваше царуването си и какво е направила по време на Квартенските войни. Арандейл бе почувствала, че след като кризата е отминала, моралният дълг на една Амирлин е да обясни действията си пред обикновените хора.

Седналата до Елайда Шеван кимна одобрително. Цитатът беше донякъде смътен. Егвийн беше безкрайно благодарна на Сюан за воденото тихомълком обучение в мъдростта на предишните Амирлин. Много от онова, което ѝ бе казала, идваше от тайните истории, но имаше и много ценни бисери от жени като Баладари.

— Каква е тази глупост, дето я изломоти? — сопна се Елайда.

— Какво смяташе да правиш с Ранд ал-Тор, след като го плениш? — запита я на свой ред Егвийн.

— Не съм...

— Не отговаряш на мен — каза Егвийн и кимна към масата, — а на тях. Дала ли си обяснение, Елайда? Какви бяха плановете ти? Или ще се измъкнеш от този въпрос, както направи и с другите, които ти зададох?

Лицето на Елайда почервеняваше, но тя с известно усилие се овладя.

— Щях да го пазя на сигурно и добре заслонен тук в Кулата, докато дойде време за Последната битка. Това щеше да му попречи да

сее страдания и хаос, както прави сега сред толкова много народи. Заслужаваше си риска да бъде разгневен.

— „Както палешникът разравя пръстта, ще разрови той живота на людете и всичко ще бъде погълнато в огъня на очите му — каза Егвийн. — Бойни тръби ще въззоват по стъпките му, гарвани ще пируват при вика му, и ще носи той корона от мечове.“

Елайда се намръщи неразбиращо.

— „Каретонският цикъл“, Елайда — каза Егвийн. — Когато плени Ранд, за да го „пазиш на сигурно“, беше ли превзел той Иллиан? Носеше ли онова, което щеше да се нарече Короната от мечове?

— Е, не.

— А как очакваше да изпълни той пророчествата, ако беше държан скрит в Бялата кула? — продължи Егвийн. — Как щеше да предизвика той войната, която трябваше да предизвика, според Пророчествата? Как щеше да съкруши той народи и да ги привърже към себе си? Как щеше да може той да „избие своите люде с меч на мира“ или да „обвърже деветте луни да му служат“, ако беше затворен? Казват ли пророчествата, че той ще бъде „от окови освободен“? Не говорят ли те за „хаоса, където той мине“? Как може да мине през където и да е, ако е държан в окови?

— Аз...

— Логиката ти е изумителна, Елайда — каза хладно Егвийн, а Ферейн се усмихна лукаво: навярно отново си беше помислила, че Егвийн щеше да е съвсем на място в Бялата Аджа.

— Ба! — изсумтя Елайда. — Задаваш ми безсмислени въпроси. Пророчествата *все едно* щяха да се изпълнят. Няма друг начин.

— Искаш да кажеш, че опитът ти да го задържиш поначало е бил обречен на провал.

— Не, ни най-малко! — Лицето на Елайда отново почервенея. — Не трябва да се занимаваме с това... не си ти тази, която трябва да съди. Трябва да говорим за твоите бунтовнички и какво *те* причиниха на Бялата кула!

Добър обрат на разговора. Опит Егвийн да бъде поставена в положение на защита. Елайда не беше съвсем некадърна. Просто нагла.

— За мен *точно те* се опитват да запълнят пропастта между нас — отвърна Егвийн. — Не можем да променим това, което се случи. Не

можем да променим това, което ти направи на Сюан, въпреки че жените с мен откриха начин да се Изцери усмиряването ѝ. Можем само да продължим напред и да направим всичко по силите си, за да загладим белезите. Но какво правиш ти, Елайда? Отказваш разговори, опитваш се да принудиш Заседателките да се оттеглят от тях. Обиждаш Аджите, които не са твои.

Дезине, Жълтата, измърмори тихо в съгласие. Това привлече погледа на Елайда и тя замълча за миг, осъзнала, че губи в спора.

— Стига с това.

— Страхливка — каза Егвийн.

Очите на Елайда се разшириха от гняв.

— Как *смееш*?!

— Смея да кажа истината, Елайда — отвърна Егвийн спокойно. — Ти си страхливка и тиранка. Бих те нарекла и Мраколюбка също така, но подозирам, че и Тъмния сигурно би се притеснил да го свързват с теб.

Елайда изкрещя от гняв, мигновено привлече от Силата и блъсна Егвийн в стената. Каната излетя от ръцете ѝ, пръсна се върху дървения под до чергата и кървавочервената течност се плисна през масата и половината жени около нея и зацапа бялата покривка с пурпурни петна.

— *Мен* ли наричаш Мраколюбка? — изкрещя Елайда. — Ти си Мраколюбката! Ти и онези бунтовнички отвън, дето искат да ми попречат да направя това, което трябва да направя!

Сплит от Въздух отново шибна с все сила Егвийн в стената и тя се свлече на пода, парчета от счупената кана посякоха ръцете ѝ. Сноп камшици я запердаши и разкъса дрехата ѝ. Кръв закапа от ръцете ѝ, разплиска се във въздуха и зацапа стената, докато Елайда я биеше.

— Елайда, престани! — извика Рубинде и се надигна от стола си. — Полудя ли?

Елайда се обърна към нея задъхана.

— Не ме предизвиквай, Зелена!

Камшиците продължиха да бият по Егвийн. Тя стисна зъби и се надигна с усилие. Лицето ѝ ръцете ѝ вече се подуваха. Но погледът ѝ, насочен към Елайда, остана невъзмутим.

— Елайда! — викна Фереин и също стана. — Нарушаваш закона на Кулата! *Не можеш* да използваш Силата, за да наказваш

новопосветена!

— *Аз съм законът на Кулата!* — изкрещя Елайда и посочи с изпъната ръка Сестрите. — Подигравате ми се. Знам го. Зад гърба ми. Показвате ми уважение, когато ме видите, но знам какво говорите, какво си шепнете. Неблагодарни глупачки! След всичко, което направих за вас! Нима си мислите, че ще го търпя вечно? Нека тази да ви е за пример!

Обърна се рязко и посочи Егвийн — и залитна стъписана, щом видя с какво невъзмутимо спокойствие я гледа тя. Изохка тихо и вдигна ръка към гърдите си, докато камшиците продължаваха да бият. Всички можеха да видят сплитовете ѝ и всички можеха да видят, че Егвийн не пици, въпреки че устата ѝ не е затъкната с Въздух. От ръцете ѝ капеше кръв, тялото ѝ се гърчеше под ударите, но тя не пицеше. Не виждаше никаква причина да пици. Вместо това благославяше наум айилските Мъдри за мъдростта им.

— И за какво точно трябва да съм пример, Елайда? — попита спокойно Егвийн.

Боят продължаваше. О, как болеше! В ъгълчетата на очите ѝ натезаха сълзи, но Егвийн беше изпитвала и по-лошо. Много по-лошо. Изпитвала го беше всеки път, когато си помислеше какво причинява тази жена на институцията, която обичаше. Същинската ѝ болка не беше от раните, а от начина, по който се държеше Елайда пред Заседателките.

— В името на Светлината... — прошепна Рубинде.

— Съжалявам, че трябваше да съм тук, Елайда — заговори тихо Егвийн. — Съжалявам, че Кулата няма една велика Амирлин в твое лице. Бих искала да можеш да отстъпя и да приема твоята власт. Бих искала да я заслужаваше. Бих приела доброволно екзекуция, ако това означаваше, че ще остане една достойна Амирлин. Бялата кула е по-важна от мен. Можеш ли ти да кажеш същото?

— Искаш екзекуция!? — изрева Елайда, върнала си дар словото. — Е, няма да я получиш! Смъртта е твърде добър изход за теб, Мраколюбке! Ще се погрижа да бъдеш бита — всички ще го видят, — докато не свърши с теб. Едва тогава ще умреш! — Обърна се към слугите, които стояха зяпнали до стените. — Извикайте войници! Искам тази да бъде хвърлена в най-дълбоката килия! И в града да бъде

огласено, че Егвийн ал-Вийр е Мраколюбка, отхвърлила милостта на Амирлин!

Слугите се разтичаха да изпълнят заповедта ѝ. Камшиците продължаваха да бият, но Егвийн вече беше претръпнала. Затвори очи. Виеше ѝ се свят — беше изгубила твърде много кръв от лявата ръка, по която раните бяха най-дълбоки.

Беше се стигнало до предела, точно както се бе опасявала. Беше изтеглила жребия си.

Но не се страхуваше за живота си. Страхуваше се за Бялата кула. Отпусна гръб на стената, смазана от скръб. Причерня ѝ.

Битката ѝ вътре в Кулата беше към края си.

ГЛАВА 17

ВЪПРОСИ НА КОНТРОЛ

— Трябва да си по-умна — говореше Сарийн. — Може да успеем да убедим Амирлинския трон да намали наказанията ти, ако сътрудничиш.

Кацуан, която слушаше от коридора пред стаята за разпит, седнала на удобен дървен стол, чу съвсем ясно как Семирага изсумтя презрително. Коридорът беше застлан с дълга черга в червено-кафяво и бяло, лампите по стените мятаха жълта треперлива светлина. Кацуан отпи от чая от сладник.

В коридора имаше още няколко жени — Дайгиан, Ериан и Елза, — чийто ред беше да поддържат щита над Семирага. Освен самата Кацуан всички Айез Седай в лагера се редуваха в тази задача. Твърде опасно беше да се рискува да се повери само на Айез Седай с по-нисък статут, защото можеше да се изтощят. Щитът трябваше да се поддържа здрав. Светлината само знаеше какво можеше да се случи, ако Семирага се измъкне на свобода.

Кацуан пак отпи от чая. Ал-Тор бе настоял и на „неговите“ Айез Седай да се даде възможност да разпитват Семирага, а не само на избраните от Кацуан. Тя не беше сигурна дали това е опит да се наложи, или искрено смята, че те може да успеят в нещо, в което тя — досега поне — се проваляше.

Все едно, това бе причината днес разпитът да се води от Сарийн. Тарабонската Бяла беше разсъдлива жена, така и не осъзнала, че е една от най-красивите жени, печелили шала от много години. Безразличието ѝ не беше неочаквано предвид това, че беше от Бялата Аджа — те често бяха също толкова заваяни като Кафявите. Сарийн също така не знаеше, че Кацуан е отвън и подслушва с помощта на малки сплитове Дух: проста хитринка, която знаеха дори новачките. Смесването ѝ с новооткрития малък номер с извъртането на сплитовете означаваше, че Кацуан може да слуша, без някоя вътре да разбере.

Айез Седай отвън виждаха какво прави, разбира се, но си траеха. Дори Елза и Ериан — те бяха от глупачките, заклели се във вяроност на ал-Тор. Знаеха много добре мнението й за тях. Идиотки. Понякога имаше чувството, че половината й съюзнички просто са решили да затрудняват работата й.

Сарийн продължаваше разпита. Повечето Айез Седай в чифлика вече се бяха пробвали. Кафяви, Зелени, Бели и Жълти — всички се бяха провалили. Самата Кацуан все още не беше задавала лично никакви въпроси на Отстъпничката. Другите Айез Седай гледаха на нея почти като на митична фигура, реноме, което тя самата беше поддържала. Беше се задържала извън Бялата кула десетилетия наред, така че мнозина да започнат да я смятат за умряла. Когато се появи, това предизвика вълнение. Тръгнала беше да залавя Лъжедракони не само защото бе необходимо, а и защото всеки пленен мъж подсилваше реномето й сред другите Айез Седай.

Целият й труд бе насочен към тези последни дни. Светлината да я изгори, ако позволеше на това момченце ал-Тор тепърва да съсипе всичко!

Прикри намръщването си, като отпи нова глътка от чая. Бавно започваше да губи контрол, нишка по нишка. Някога нещо толкова драматично като препирните в Кулата щеше незабавно да привлече вниманието й. Но сега не можеше да се занимава с този проблем. Самото Сътворение се различаваше и единственият начин да се пребори с това бе да насочи всичките си усилия към ал-Тор.

А той се съпротивляваше на всяко нейно усилие да го подпомогне. Стъпка по стъпка се превръщаше в мъж като от камък, непоклатим и неспособен да се приспособи. Една статуя без чувства *не можеше* да се противопостави на Тъмния.

Проклето момче! А сега и Семирага, която продължаваше да й се опълчва. Кацуан я сърбеше да влезе вътре и да се разправи с нея, но Мерайз й беше задала същите въпроси и не беше успяла. Колко още щеше да остане непокътнат авторитетът на Кацуан, ако се окажеше също толкова безсилна, колкото и другите?

Сарийн заговори отново.

— Не бива да се отнасяш така с Айез Седай.

— Айез Седай ли? — отвърна с кикот Семирага. — Не ви ли е срам да се наричате така? Като кутре, което нарича себе си „вълк“.

— Може и да не знаем всичко, признавам, но...

— Нищо не знаете — отвърна Семирага. — Вие сте деца, които си играят с играчките на родителите си.

Кацуан почука по чашката с показалец. За пореден път я поразяваха приликите между самата нея и Семирага. И за пореден път от тези прилики я засърбя отвътре.

С крайчеца на окото си зърна една тъничка слугиня да се качва по стълбите, носеше чиния с боб и попарена ряпа за обяда на Семирага. Време ли беше вече? Сарийн беше разпитвала Отстъпничката три часа и през цялото време разговорът се въртеше в омагьосан кръг. Слугинята се приближи и Кацуан ѝ махна с ръка да влезе.

Миг след това подносът изтрещя на пода и Кацуан скочи и прегърна сайдар, готова да нахлуе в стаята. Гласът на Семирага я разколеба.

— Няма да ям това — заяви Отстъпничката с пълно самообладание, както винаги. — Омръзна ми вашата помия. Ще ми донесете нещо свястно.

— Ако го направим — чу се гласът на Сарийн, която явно се опитваше да се вкопчи във всяка възможност, — ще отговориш ли на въпросите ни?

— Може би — отвърна Семирага. — Зависи какво ще е настроението ми.

Последва тишина. Кацуан погледна другите в коридора. Всички бяха станали при звука, въпреки че не можеха да чуят гласовете. Махна им да си седнат.

— Иди да ѝ донесеш нещо друго — каза Сарийн на слугинята вътре в стаята. — И прати някоя да почисти. — Вратата се отвори, слугинята се изниза навън и я затвори.

Сарийн продължи:

— Следващият въпрос ще определи дали ще получиш ядене, или не. — Въпреки твърдия ѝ тон Кацуан долови в думите ѝ припряност. Внезапното падане на подноса с храна я беше стреснало. Всички бяха толкова нервни около Отстъпничката. Не бяха раболепни, но *все пак* се отнасяха към Семирага с известен респект. И как не? Тя беше легенда. Човек не можеше да се озове в близост до такова същество — едно от

най-злите същества, живели някога — и да не изпита поне малко страхопочитание.

Малко страхопочитание...

— Това е грешката ни — прошепна Кацуан. Примига, после пристъпи и отвори вратата на стаята.

Семирага стоеше в средата на малкото помещение. Отново беше стегната с Въздух, сплитовете навярно бяха изпредени в мига, в който беше хвърлила подноса. Месинговата чиния беше преобърната, сосът от боба попиваше в старите дъски.

Стаята нямаше прозорец — беше служила за склад доскоро и я бяха приспособили в „килия“ за Отстъпничката. Сарийн — тъмната ѝ коса както винаги на плитки с мъниста — седеше на стол пред Семирага. Стражникът ѝ, Виталиен, широкоплещест и със сурово лице, стоеше в ъгъла.

Главата на Семирага не беше овързана и очите ѝ примигаха към Кацуан.

Кацуан беше взела решението си: трябваше да се справи с тази жена сега. За щастие планът ѝ не изискваше особена деликатност. Всичко се свеждаше до един въпрос. Как Кацуан можеше да прекърши самата себе си? Решението беше лесно, след като ѝ хрумна.

— А-ха — каза тя с нетърпящ възражения тон. — Виждам, че Чедото е отказало яденето си. Сарийн, освободи сплитовете си.

Семирага вдигна вежди и отвори уста, за да се изсмее, но щом Сарийн освободи сплитовете си на Въздух, Кацуан я сграбчи за косата, изрита я в глезените я събори на пода.

Можеше да прибегне до Силата, но ѝ се стори *редно* да го направи с ръце. Пригответи няколко сплита, но вероятно нямаше да ѝ потрябват. Семирага, макар и висока, беше жена с гъвкава фигура, докато самата Кацуан, откакто се помнеше, бе по-скоро набита, отколкото слаба. На всичко отгоре Отстъпничката изглеждаше съвсем объркана от начина, по който се отнесоха към нея.

Кацуан коленичи, затисна гърба ѝ с коляно и натика лицето ѝ в разсипаната храна.

— Яж. Не одобрявам да се пилее храна, Чедо, особено в такива времена.

Семирага заломоти нещо. Кацуан можеше само да предположи, че са проклетия, макар и да не разбра нито дума. Значението им

сигурно се беше изгубило във времето. Клетвите скоро заглъхнаха и Семирага млъкна. Не понечи да се бори. Кацуан също нямаше да го направи на нейно място — това само щеше да урони престижа ѝ. Силата на Семирага като пленничка идваше от страха и почитанието, което ѝ отдаваха Айез Седай. Кацуан трябваше да промени това.

— Столът ти, моля — каза на Сарийн.

Бялата стана, стъписана. Бяха опитали всички възможни мъчения, които позволяваха изискванията на ал-Тор, но нито едно не бе оправдало очакванията им. Отнасяха се със Семирага като с опасна сила и достоен враг. А това само укрепваше самочувствието ѝ.

— Ще ядеш ли? — попита Кацуан.

— Ще те убия — заяви спокойно Семирага. — Първо теб, преди всички други. Ще ги накарам да слушат писъците ти.

— Разбирам — отвърна Кацуан. — Сарийн, иди кажи на трите Сестри отвън да влязат. — Помълча замислено. — Видях и няколко слуги да почистват стаите в другия край на коридора. Доведи ми и тях, ако обичаш.

Сарийн кимна и изтича навън. Кацуан седна в стола ѝ, после запреше нишки Въздух и надигна Семирага. Елза и Ериан надникнаха любопитно в стаята. После пристъпиха вътре, Сарийн след тях. Малко след това влезе Дайгиан с петима слуги: три домански жени с престилки, слаб мъж със зацапани от боядисването на дъсчените стени пръсти и едно ратайче. Чудесно.

Щом влязоха, Кацуан обърна Семирага с нишките Въздух и я нагласи на коляното си. И започна да пердаши с ръка Отстъпничката по задника.

Отначало Семирага се държеше. След това започна да къльне. После засипа закани. Кацуан продължаваше, ръката започна да я боли. Заплахите на Семирага преминаха във вой на гняв и болка. Слугинчето с храната се върна в разгара на всичко това, за още по-голям срам на Семирага. Айез Седай гледаха зяпнали.

— Така — каза Кацуан след още малко бой. — Ще ядеш ли?

— Ще намеря всички, които си обичала някога — изломоти Отстъпничката със сълзи в очите, — и ще ги накарам пред тебе да се изядат едни други. Ще...

Кацуан цъкна с език и я подхвана отново. Всички в стаята гледаха стъписани и смълчани. Семирага започна да реве — не от

болката, а от унижението. Това бе ключът. Семирага не можеше да бъде надвита с болка или с убеждение — но унищожаването на образа ѝ, това в ума ѝ щеше да е по-ужасно от всякакво наказание. Точно както щеше да е за Кацуан.

След още няколко минути Кацуан спря ръката си, отпусна сплитовете, които държаха Семирага неподвижна, и пак попита:

— Ще ядеш ли?

— Да...

Кацуан я пусна и Семирага буквално се свлече от скута ѝ, запълзя по пода и започна да яде боба.

— Тя е човек — каза Кацуан и погледна другите. — Просто човек, като всеки от нас. Има си тайни, но всяко детенце може да си има тайни, които отказва да каже. Запомнете това.

Стана и тръгна към вратата. Спря до Сарийн, която гледаше изумена как Отстъпничката ближе боба от пода.

— Би могла да започнеш да носиш тук четка за коса — подхвърли Кацуан. — Няма да ти натежи много.

Сарийн се усмихна.

— Да, Кацуан Седай.

„Така — помисли си Кацуан на излизане от стаята. — Какво да правим сега с ал-Тор?“

— Милорд — каза Грейди и потърка с длан грубоватото си лице, — не мисля, че разбирате.

— Тогава ми обясни.

Перин стоеше на склона, загледан надолу към огромното множество бежанци и войници. Пъстри палатки с всевъзможна големина и направа — островърхи айилски шатри, разноцветни широки павилиони на кайриенци, двуостри войнишки — се вдигаха навсякъде: хората се подготвяха за нощуване.

Както се беше надявал, Шайдо Айил не се бяха впуснали в преследване. Бяха позволили на армията му да се оттегли, но съгледвачите му бяха донесли, че са се приближили да разузнаят града. Тъй или иначе, това означаваше, че Перин разполага с време. Време за отдих, време да се отдалечи, време — както се беше надявал — да прехвърли далече с портали повечето от тези бежанци.

Светлина, колко много бяха! Хиляди и хиляди, истински кошмар за координиране и управление. Последните му няколко дни бяха запълнени с безкраен поток от оплаквания, възражения, присъди и бумажки. Откъде намираще Балвер толкова много хартия? Тя обаче като че ли задоволяваше много от хората, които идваха при Перин. Отсъжданията и разрешаването на спорове им изглеждаха много по-официални, щом са нахвърляни на хартия. Балвер пък твърдеше, че на Перин му трябвал и печат.

Работата го отвличаше, което беше добре. Но Перин знаеше, че няма да може да изтласка настрана проблемите си задълго. Ранд го теглеше на север. Перин *трябваше* да тръгне за Последната битка. Нищо друго нямаше значение.

И все пак същата тази негова склонност — да пренебрегва всичко друго освен целта си — се бе оказала източник на много неприятности по време на освобождаването на Файле. Трябваше някак да намери равновесие. Трябваше да реши за самия себе си дали иска да води тези хора. Трябваше да склучи мир с вълка в себе си, със звяра, който се разбесняваше, щом влезеше в битка.

Но преди да може да направи всичко това, трябваше да върне бежанците по домовете им. А това се оказваше проблем.

— Имаше време да си починеш, Грейди — каза Перин.

— Не е само умората, милорд. Макар че, честно казано, *все още* имам чувството, че бих могъл да спя цяла неделя.

Наистина изглеждаше уморен. Грейди беше силен мъж, с лице на селяк — и с упорития характер на селяк също, но и неговите сили имаха предел. Какво ли причиняваше на един мъж да прелее толкова много? Грейди имаше торбички под очите и лицето му бе преbledняло, въпреки загара на кожата му. Макар да беше все още млад, беше започнал да побелява.

„Светлина, пресилих го този човек — помисли си Перин. — Него, както и Неалд.“ Още един резултат от неговата целеустременост, както бе започнал да разбира. Онова, което бе причинил на Ейрам, как беше позволил на хората около себе си да вървят без водач... „Трябва да поправа това. Трябва да намеря начин да се справя с всичко това.“

Не го ли направеше, можеше и да *не стигне* до Последната битка.

— Ето го проблема, милорд. — Грейди отново се потърка по брадичката, докато оглеждаше лагера. Различните части — майенци, гвардията на Алиандре, мъжете от Две реки, айилците, бежанците по отделните им градове — всички бяха вдигнали биваците си отделно, в своите кръгове. — Има някъде към сто хиляди души, които трябва да се приберат у дома. Поне тези, които ще си заминат. Много от тях казват, че се чувстват по-сигурно тук, с вас.

— А, не — каза Перин. — Мястото им е при семействата им.

— А тези, чиито семейства са в сеанчанските земи? — Грейди сви рамене. — Преди да дойдат нашествениците, много от тези хора щяха с радост да се върнат. Но сега... Продължават да говорят, че ще останат там, където има храна и защита.

— Все пак можем да изпратим тези, които искат да си идат — каза Перин. — Без тях ще се движим по-леко.

Грейди поклати глава.

— Точно това е проблемът, милорд. Вашият човек, Балвер, го сметна. Мога да направя портал, голям колкото през него да минават по двама души наведнъж. Ако пресметне човек, че ще им трябва по секунда, за да минат... Ами, ще отнеме часове и часове, докато ги изпратим всички. Не им знам броя, но той твърдеше, че ще трябва дни, докато се свърши работата. И каза, че сметките му може би са твърде оптимистични. Милорд, едва мога да задържа един портал отворен за час, както съм уморен.

Перин стисна зъби. Трябваше да провери той тези сметки... но имаше тягостното чувство, че Балвер ще се окаже прав.

— Ще продължим похода тогава — каза Перин. — Вървим на север. Всеки ден двамата с Неалд правите портали и връщаме по малко хора по домовете им. Но без да се изморявате.

Грейди кимна. Очите му бяха хлътнали от умора. Може би щеше да е по-добре да изчакат тук още няколко дни?

Перин освободи с кимване Вречения и той забърза надолу към лагера. Самият Перин остана на склона и погледът му обходи различните части на лагера още веднъж. Хората се подготвяха за вечерята. Фургоните бяха струпани в средата на лагера, натоварени с храна, която — както се опасяваше — щеше да свърши, преди да е успял да стигне до Андор. Или трябваше да заобиколи до Кайриен? Там беше видял Ранд последния път, макар че според виденията му

той като че ли не беше в нито една от двете страни. Съмняваше се, че кралицата на Андор ще го посрещне с отворени обятия след слуховете за него и онова проклето знаме с Червения орел.

Остави този проблем засега. Лагерът като че ли улягаше. Всеки кръг от палатки изпрати представители до централния продоволствен склад, за да получат вечерните дажби. Всяка група сама отговаряше за храната си. Перин само надзираваше разпределението на продуктите. Беше наредил на интенданта — кайриенец, казваше се Бавин Рокшоу — да стои при фургоните и да се оправя с представителите.

Доволен от огледа, Перин заслиза към лагера.

Вече приемаше изострените си сетива за даденост. Бяха дошли заедно с пожълтяването на очите му. Повечето хора като че ли вече не ги забелязваха, но контрастът рязко му се напомняше, щом срещнеше някой нов. Много от каирейнските бежанци по пътя му през лагера им към палатките на Две реки например спираха работата си, заглеждаха се след него, докато ги подминаваше, и си шепнеха: „Златоокия“.

Айбара си беше фамилното му име и той си го носеше с гордост. Беше от малцината, които все още го носеха. Тролоците се бяха погрижили за това.

Изглежда остро поредните бежанци и те припряно се извърнаха. После се размина с двама мъже от Две реки — Тод ал-Каар и Джори Конгар. Видяха го и отдадоха чест, с юмруци на сърцата. За тях Перин Златоокия не беше човек, вдъхващ страх, а мъж, когото уважаваха, макар все още да шепнеха за онази нощ, която беше прекарал в палатката на Берелайн. Перин съжаляваше, че не можеше да избяга от сянката на *онова* събитие. Мъжете все още бяха въодушевени от победата си над Шайдо, но съвсем доскоро той се чувстваше не особено желан между тях.

Все пак засега поне тези двамата като че ли бяха зарязали неприязънта си. Чест му отдадоха даже. Забравили ли бяха, че е отраснал с тях? А когато Джори го беше заяждал заради бавната му реч, или когато се спираше при ковачницата да се поперчи от колко момичета е успял да открадне целувка?

Перин само им кимна в отговор. Нямаше смисъл да рови в миналото, не и след като верността им към „Перин Златоокия“ му бе помогнала за спасяването на Файле. Макар че щом ги подмина, острият му слух долови как си забърбориха за битката само отпреди

няколко дни. Единият още миришеше на кръв — не си беше почистил ботушите. Сигурно дори не забелязваше зацапаната с кръв кал.

Понякога Перин се чудеше дали наистина сетивата му са по-добри от тези на другите. Забелязваше неща, които другите пренебрегваха. Как можеха да не усетят миризмата на кръв? И свежия въздух откъм планините на север? Миришеше на родния край, макар да бяха на много левги от Две реки. Ако хората отделяха време да затворят очи и да обърнат внимание, нямаше ли да могат да подушат същото като него? Ако отвореха тези очи и погледнеха по-внимателно света около тях, нямаше ли очите им да са също толкова „остри“ като неговите?

Не. Това бяха глупости. Сетивата му *наистина* бяха по-добри. Сродяването му с вълците го бе променило. От доста време не бе помислял за това родство — беше твърде съсредоточен върху спасяването на Файле. Но беше престанал да се чувства гузно заради очите си. Бяха си част от него. Нямаше полза да негодува заради тях.

И все пак този гняв, който изпитваше, докато се биеше... тази загуба на контрол. Притесняваше го все повече и повече. Първия път, когато го бе почувствал, беше в онази нощ, преди толкова време, когато се би с Бели плащове. За известно време не знаеше вълк ли е, или човек.

А сега — по време на едно от скорошните си гостувания във вълчия сън — се беше опитал да убие Скокливец. Във вълчия сън смъртта бе окончателна. Перин почти се беше забравил него ден. Мисълта за това събуди стари страхове, страхове, които бе изтласкал. Страхове, свързани с човек, който се държи като вълк, заключен в клетка.

Докато вървеше към палатката си, взе някои решения. Беше преследвал Файле с решимост, отбягвайки вълчия сън така, както бе отбягвал и всички свои отговорности. Но знаеше, че истината е много по-трудна. Беше се съсредоточил върху Файле, защото я обичаше ужасно много, но — освен това — го бе направил и защото така му беше удобно. Спасяването ѝ бе извинение да избегне да мисли за притеснението си като водач и за онова смътно примирие между себе си и вълка в себе си.

Беше спасил Файле, но още толкова много неща оставаха сбъркани. Отговорите може би се криеха в сънищата му.

Време беше да се завърне.

ГЛАВА 18

ПРИПРЯНО СЪОБЩЕНИЕ

Сюан замръзна — с коша с пране на бедрото — в мига, в който влезе в лагера на Айез Седай. Беше собственото ѝ пране този път. Най-после беше разбрала, че няма нужда да пере и своето, и на Брин. Защо новачките да не отделят малко време за прането ѝ? Определено имаше предостатъчно новачки напоследък.

Да, много повече от предостатъчно бяха. И всичките се бяха струпали на дървената пътека около павилиона в центъра на лагера. Стояха рамо до рамо, бяла стена, увенчана от глави с коси с всички възможни естествени цветове. Никакво обикновено съвещание на Съвета нямаше да привлече такова внимание. Със сигурност ставаше нещо важно.

Сюан остави плетения кош на един пън и го покри с кърпа. Не вярваше на това небе, въпреки че не беше валило повече от по някой рядък ситен дъждец през последните няколко недели. Не вярвай на небе на началник-пристанище. Думи за оцеляване. Дори последствията да бяха само един кош с мокро пране, прогизнало от пот при това.

Забърза по черния път и се качи на една от дървените пътеки. Грубите дъски леко се изместваха под стъпалата ѝ, докато крачеше забързано към павилиона. Говореше се да заменят пътеките с нещо по-трайно, може би дори със скъпата каменна настилка.

Стигна до гърбовете на събралите се жени. Последното заседание на Съвета, привлякло толкова голямо внимание, бе разкрило, че Аша'ман са обвързали Сестри и че самата поквара е прочистена. Светлината дано да не даваше да я чакат изненади от *такава* величина! Нервите ѝ бяха достатъчно изпънати покрай проклетия Гарет Брин. Да ѝ предлага да я учи как да държи меч, просто за всеки случай. Никога не беше мислила, че от мечовете има голяма полза. Освен това кой беше чувал някога за Айез Седай с оръжие, да се бие като айилка? Ужасен човек, наистина.

Запробива си път през стената от новачки, ядосана, че трябваше да привлеча вниманието им, за да ги накара да я пропуснат. Те, разбира се, веднага се отдръпваха, щом видеха, че е Сестра, но все пак трябваше да ги разблъсква от пътя си. Сгълча няколко, че са зарязали задълженията си. Къде беше Тиана? Трябваше да е пратила тези момичета по задачите им. Дори проклетият Ранд ал-Тор да се появеше в лагера, новачките трябваше да си продължават уроците.

Най-после, близо до платнищата на входа на павилиона, намери жената, която очакваше да види там. Шериам, като Пазителка на Егвийн, не можеше да влезе в Съвета без Амирлин. Тъй че беше принудена да чака отвън. Но пък може би така беше по-добре, отколкото да се притеснява в палатката си.

През последните недели русокосата жена беше изгубила доста от пълнотата си. Наистина трябваше да си поръча нови рокли — старите ѝ висяха. Все пак си беше възвърнала спокойствието донякъде, не беше толкова нестабилна. Може би онова, което я мъчеше, беше минало.

— Рибешки карантии — изръмжа Сюан, когато една новачка, без да иска, я сръга с лакът, изгледа я ядосано и момичето се присви и заситни назад; семейството ѝ новачки с неохота я последва. Сюан се обърна към Шериам. — Та какво става тук? Да не би да се е оказало, че някое конярче е кралят на Тийр?

— Елайда разполага с Пътуването — отвърна Шериам.

— Какво?! — Сюан погледна към палатката. Седалките бяха пълни с Айез Седай и дългнестата Ашманаил — от Сивите — им говореше. Защо това заседание не беше Впечатано в Пламъка?

— Разбра се, когато Ашманаил беше изпратена да събере налозите от Кандор — продължи Шериам.

Налозите бяха един от главните доходи на Айез Седай на Егвийн. От много столетия всяко кралство бе изпращало такива дарения в Тар Валон. Бялата кула беше престанала да разчита на този доход — беше намерила много по-добри начини да се самоиздържа, вместо да разчита на щедрост отвън. Все пак налозите не бяха отказани и много погранични кралства продължаваха да се придържат към старите порядки.

Преди Бялата кула да се прекърши, едно от задълженията на Ашманаил бе да се грижи за тези дарения и да изпраща ежемесечно

благодарности от името на Амирлин. Разцеплението на Бялата кула и откриването на Пътуването бе улеснило Айез Седай на Егвийн да изпращат делегации да събират налога лично. На главния чиновник на Кандор пък му беше все едно на коя от двете страни на Бялата кула брой парите, стига да му се подпишат, че ги е изпратил.

Обсадата на Тар Валон бе улеснила източването на тези пари от данъци, които иначе щяха да отидат при Елайда, вместо да се плаща с тях на войниците на Брин. Много приятен обрат на съдбата. Но пък никое море не остава спокойно завинаги.

— Главният чиновник беше вбесен — каза Ашманаил с назидателен тон. — „Вече платих парите този месец — така ми каза. — Дадох ги на една жена, която дойде само преди дни. Донесе писмо от самата Амирлин, подпечатано както си му е редът, и ми каза да давам парите само на член на Червената Аджа.“

— Това не доказва със сигурност, че Елайда разполага с Пътуването — отбеляза Романда. — Червената сестра може да е стигнала до Кандор по друг начин.

Ашманаил поклати глава.

— Видели са отворен портал. Главният чиновник открил счетоводна грешка и пратил един писар след делегацията на Елайда да им даде остатъка от парите. Мъжът описа това, което е видял, свършено. Конете минали през черна дупка във въздуха. Толкова се стъписал, че извикал стражата — но дотогава хората на Елайда вече ги нямало. Лично го разпитах.

— Не обичам да разчитам на думите само на един човек — каза Мория, която седеше най-отпред.

— Главният чиновник описа подробно жената, която е взела парите от него — заяви Ашманаил. — Убедена съм, че е била Несита. Сигурно бихме могли да разберем дали е в Кулата. Това би ни дало допълнително доказателство.

Други жени повдигнаха възражения, но Сюан престана да слуша. Може би това бе някоя много умна хитрина, целяща да отвлече вниманието им, но не можеха да рискуват. Светлина! Само тя ли имаше глава на раменете?

Слипа най-близката новачка, момиченце, което сигурно беше по-голямо, отколкото изглеждаше — трябваше да е, защото не изглеждаше на повече от девет.

— Трябва ми куриер. Намери ми някой от вестоносците на лорд Брин. *Бързо!*

Момичето изскимтя уплашено и хукна.

— Защо? — попита Шериам.

— Спасяваме си живота — отвърна Сюан и огледа ядосано струпалите се около тях новачки. — Добре! — изръмжа им. — Стига заплесии! Ако уроците ви са отложени заради тази издънка, намерете си някаква работа. До десет секунди видя ли някоя новачка да стърчи на тази пътека, толкова нареди ще получи, че главата ѝ ще бръмне!

Това предизвика масово изнасяне на жени в бяло, семействата новачки се пръснаха и заситниха припряно във всички посоки. След малко беше останала само група Посветени с Шериам и Сюан. Посветените се записвиваха боязливо, щом Сюан ги изгледа, но тя си замълча. Една от привилегиите на Посветените бе в повечето свобода. А и след като можеше да се движи, без да се бута в навалищата, Сюан беше доволна.

— Първо, защо това заседание не е Подпечатано в Пламъка? — попита тя Шериам.

— Не знам — призна Шериам. — Новината е плашеща, ако е вярно.

— Трябваше да се случи, рано или късно — отсъди трезво Сюан, макар изобщо да не беше спокойна. — Все някога щеше да се разчуе за Пътуването.

„Какво е станало? Не са прекършили Егвийн, нали? Светлината да не дава дано тя или Леане да са били принудени да издадат тази тайна. Беонин. Тя трябва да е била. Да изгори дано!“

Поклати угрижено глава.

— Светлината да даде дано да опазим Пътуването в тайна от сеанчанците. Когато *те* нападнат Бялата кула, ще ни е нужно поне това предимство.

Шериам я изгледа с откровено неверие. Повечето Сестри не вярваха на Сънуването на Егвийн за нападението. Глупачки — искаха да хванат рибата, но не искаха да я изкормят. Не издигаш жена в Амирлин, та след това да гледаш с лекота на предупрежденията ѝ.

Сюан зачака нетърпеливо, като потропваше нервно с крак и надаваше ухо към разговора в палатката. И тъкмо бе започнала да се чуди дали да прати друга новачка, когато един от куриерите на Брин се

приблужи в лек галоп. Злият звяр, който яздеше, бе черен, със съвсем малко бяло над копитата, и изпръхтя на Сюан, щом ездачът, в стегната униформа и с късо подстригана кестенява коса, дръпна рязко юздите. Ама наистина отвратително животно!

— Айез Седай? — попита мъжът и се поклони от гърба на коня.
— Имате съобщение за лорд Брин?

— Да — каза Сюан. — И се постарай да го отнесеш възможно *най-бързо*. Разбра ли ме? Животът на всички ни зависи от това.

Войникът кимна отсечено.

— Кажи на лорд Брин... — започна Сюан. — Кажи му да пази фланговете си. Врагът е научил средството, с което ние дойдохме тук.

— Слушам.

— Повтори ми го — каза Сюан.

— Айез Седай — почна мъжът с нов поклон. — Вестоносец съм на генерала вече от десет години. Паметта ми...

— Спри — прекъсна го Сюан. — Не ме интересува колко *дълго* си вестоносец. Нито колко ти е добра паметта. Нито дали по някакъв каприз на съдбата са те карали да отнесеш *същото това съобщение* вече хиляда пъти. *Ще* ми го повториш.

— Мм, слушам, Айез Седай. Трябва да кажа на лорд-генерала да пази фланговете си. Нашият враг е научил средството, с което ние дойдохме тук.

— Добре. Тръгвай.

Мъжът пак кимна.

— Веднага! — кресна Сюан.

Той обърна ужасния си кон и се понесе в галоп, наметалото заплющя зад гърба му.

— *Това* пък защо беше? — попита Шериам.

— За да не се събудим обкръжени от армията на Елайда — отвърна Сюан. — Обзалагам се, че съм единствената, която се сети да предупреди генерала, че врагът може да ни е отнел най-голямото тактическо предимство. Толкова с обсадата.

Шериам се намръщи — не беше помислила за това. Нямаше да е само тя. О, някои щяха да се сетят за Брин и рано или късно да решат да го известят. Но за много от тях катастрофата тук *не беше* в това, че Елайда вече можеше да придвижи армиите си на фланговете им, или в това, че обсадата на Брин вече се оказваше безполезна. Катастрофата

за тях щеше да е от по-лично естество: знанието, което се бяха старали да опазят в тайна, бе попаднало в ръцете на други. Пътуването беше *тяжно*, а сега Елайда го имаше! Съвсем типично за Айез Седай. Първо възмущението, изводите после.

А може би просто изпитваше горчивина. Някоя вътре в павилиона най-после се сети да призове заседанието да бъде Запечатано в Пламъка, тъй че Сюан се оттегли, слезе от дървената пътека и закрачи по отгъпканата пръст. Новачки щъкаха насам-натам, навели глави, за да избегнат погледа ѝ, макар да приклякваша припряно по пътя ѝ. „Днес не ме бива много в преструвките, че съм слаба“ — помисли си Сюан с гримаса.

Бялата кула се разпадаше. Аджите взаимно се омаломощаваха с жалките вътрешни борби. Дори тук, в лагера на Егвийн, се отделяше повече време за интриги, отколкото за подготовка за идващата буря.

А Сюан отчасти беше виновна за тези провали.

Елайда и нейната Аджа определено бяха най-виновни. Но щеше ли Кулата изобщо да се разцепи, ако Сюан бе насърчавала взаимодействието между Аджите? Елайда не беше имала чак *толкова* много време да действа. Всеки разрив, появил се в Кулата, сигурно можеше да се проследи назад до малките пукнатини, възникнали, докато Сюан служеше като Амирлин. Ако беше наблюдавала повече на ролята си като посредник между фракциите в Бялата кула, дали щеше да е вдъхнала повече сила в костите на тези жени? Дали щеше да ги опази да не се нахвърлят една върху друга като риби острици в кърваво безумие?

Прероденият Дракон беше важен. Но той бе само една фигура в тъканта на тези последни дни. Твърде лесно беше да се забрави това. Твърде лесно беше да зяпнеш драматичната фигура от легендата и да забравиш за всички други.

Въздъхна, вдигна коша с прането и — по навик — го запреглежда да се увери, че всичко е налице. По една от разклоняващите се пътеки към нея се приближи жена в бяло.

— Сюан Седай?

Сюан вдигна очи намръщена. Новачката пред нея — Шарина — беше една от най-странните в лагера. Близко седемдесетгодишна, с изнуреното и сбръчкано лице на баба. Носеше посребрялата си коса на стегнат кок и макар да не ходеше изгърбена, *бремето* на живота

определено ѝ личеше. Толкова много беше видяла, толкова неща бе направила, през толкова години беше минала. И за разлика от някоя Айез Седай, Шарина беше *живяла* през всичките тези години. Беше работила, беше гледала семейство, деца дори беше погребала.

Беше могъща в Силата. Забележително при това. Със сигурност щеше да носи шала и веднага щом го получеше, щеше да стои над Сюан. Сега обаче я удостои с най-дълбок реверанс. Демонстрираше почитанието си почти съвършено. От всички новачки най-малко се оплакваше, най-малко неприятности създаваше и най-усърдно се учеше. Като новачка разбираше неща, които повечето Айез Седай така и не бяха научили — или ги бяха забравили в момента, в който бяха получили шала. Как да се смириш, когато е нужно, как да понесеш наказание, как да разбереш кога трябва да се учиш, вместо да претендираш, че вече знаеш. „Да можеше само да имаме няколко десетки като нея — помисли Сюан. — И няколко десетки по-малко Елайди и Романди.“

— Да, Чедо? — попита я. — Какво има?

— Видях ви, че вдигате това пране, Сюан Седай — каза Шарина. — И си помислих, че може би е редно аз да го нося вместо вас.

Сюан се поколеба.

— Не бих искала да те изморявам.

Шарина повдигна вежда с изражение не съвсем типично за новачка.

— Тези стари ръце са носили два пъти по-тежки кошове до реката и обратно само допреди година, Сюан Седай, и са дундуркали три внучета през това време. Ще се оправя.

В очите ѝ имаше нещо, намек, че предложението ѝ изобщо не е това, което изглежда. Тази жена май беше нещо не само в сплитовете на Цяра.

Обзета от любопитство, Сюан ѝ позволи да вземе коша и тръгнаха по пътеката към палатките на новачките.

— Любопитно — заговори Шарина, — как толкова голямо възмущение може да бъде предизвикано от едно като че ли най-простичко разкритие, не мислите ли, Сюан Седай?

— Това, че Елайда е открила Пътуването, е важно разкритие.

— И все пак не чак толкова важно, колкото онези, за които се говори, че са дошли при посещението на мъжа, който може да прелива.

Странно, че това трябваше да предизвика такава сцена.

Сюан поклати глава.

— Мисленето на тълпите често е странно на пръв поглед, Шарина. Всички все още говорят за посещението на онзи Аша'ман и са жадни за повече. Затова реагират с възбуда на възможността да чуят още нещо. По този начин големите разкрития може да дойдат тайно, но заради тях по-маловажните да бъдат приети с взрив от възбуда.

— Някой би могъл да се възползва от това наблюдение според мен. — Шарина кимна на група новачки. — Ако този някой иска да предизвика тревога, разбира се.

— За какво намекваш? — попита Сюан и присви очи.

— Ашманаил докладва първо на Лелейн Седай — каза тихо Шарина. — Чух, че Лелейн е била тази, която е позволила новината да се разпространи. Изрекла я е на висок глас в близост до семейство новачки, когато е призовала Съветът да се събере. Също така е отклонила няколко призова заседанието да бъде Запечатано в Пламъка.

— Аха. *Затова* значи!

— Предавам само каквото чух, разбира се — обясни Шарина и спря да отдъхне в сянката на едно голо черно дърво. — Може и да не е вярно. Ами че една Айез Седай с положението на Лелейн *би трябвало* да знае, че щом допусне едно сведение да стигне до ушите на новачки, скоро ще стигне до всяко любопитно ухо.

— А в Кулата всяко ухо е любопитно.

— Точно така, Сюан Седай — усмихна се Шарина.

Лелейн беше поискала заседанието да се превърне в зверилница — поискала беше новачките да слушат и всяка Сестра в лагера да се включи в обсъждането. Защо? И защо Шарина споделяше с нея не съвсем присъщите си за новачка мнения?

Отговорът бе очевиден. Колкото по-заплашени се почувстваха жените в лагера — колкото по-голяма опасност видеха от страна на Елайда, — толкова по-лесно една твърда ръка щеше да се наложи. Макар в момента Сестрите да се възмущаваха заради самата загуба на една грижливо пазена тайна, скоро щяха да осъзнаят опасността, която Сюан вече беше видяла. Скоро щеше да настъпи страх. Безпокойство. Тревога. Обсадата така и нямаше да подейства, не и след като Айез Седай вътре вече можеха да Пътуват където и когато си поискат. Армията на Брин при мостовете се беше оказала безполезна.

Освен ако Сюан не грешеше, Лелейн щеше да се погрижи всички други да забележат и тези последствия.

— Тя иска да сме изплашени — каза Сюан. — Иска криза. — Умно. Сюан би трябвало да го е предвидила. Това, че не беше — и това, че не беше надушила плановете на Лелейн, — нашепваше и за още нещо важно. Лелейн май не ѝ се доверяваше толкова много, колкото изглеждаше. Проклятие!

Шарина стоеше и чакаше търпеливо, докато Сюан премисли това, което ѝ беше разкрила.

— Защо ми го каза това? — попита Сюан. — Доколкото знаеш, аз съм личната слугиня на Лелейн.

Шарина повдигна вежди.

— Моля ви, Сюан Седай. Тези стари очи не са слепи и виждат жена, която упорито се старее да държи враговете на Амирлин заети.

— Чудесно — каза Сюан. — Но все пак се излагаш на риск срещу доста малка награда.

— Малка награда ли? — попита Шарина. — Извинете ме, Сюан Седай, но каква според вас ще е съдбата ми, ако Амирлин не се върне? Каквото и да твърди Лелейн Седай сега, всички долавяме истинските ѝ намерения.

Сюан се поколеба. Макар Лелейн в момента да играеше ролята на благочестива защитничка на Егвийн, съвсем доскоро и тя беше недоволна като всички други от престарелите новачки. Но пък кой обича да се променят традициите?

Сега, след като тези жени бяха вписани в Книгата на новачките, щеше да е много трудно да бъдат изхвърлени от Кулата. Но това не означаваше, че Айез Седай щяха да продължат да допускат стари жени. Освен това беше напълно възможно Лелейн — или която се възкачеше на Амирлинския трон — да намери начин да забави или да прекъсне напредъка на жените, приети против традицията. Това със сигурност щеше да засегне и Шарина.

— Ще уведомя Амирлин за действията ти — каза Сюан. — Ще бъдеш възнаградена.

— Наградата за мен ще е завръщането на Егвийн Седай, Сюан Седай. Моля се да е бързо. Тя сплете съдбата ни със своята в мига, в който ни прие. След онова, което видях и което изпитах, нямам

никакво намерение да спра обучението си. — Жената надигна коша. — Предполагам, че желаете това да се изпере и да ви се върне?

— Да. Благодаря ти.

— Аз съм новачка, Сюан Седай. За мен е дълг и удоволствие. — Старата жена се поклони почтително и тръгна по пътеката. Може да беше на години, но стъпваше като млада жена.

Сюан я погледа, докато се отдалечи, след това спря друга новачка. Още един вестносец за Брин. Просто за всеки случай. „Побързай, момиче — помисли си тя за Егвийн и погледна към далечния връх на Бялата кула. — Шарина не е единствената, чиято съдба е сплетена с твоята. Всички си ни заплела в тази своя мрежа.“

ГЛАВА 19

ГАМБИТИ

Хаос. Целият свят беше хаос.

Тюон стоеше на терасата на своята зала за аудиенции в двореца на Ебу Дар, стиснала ръце зад гърба си. Долу на дворцовия площад — с блесналите в бяло каменни плочи като толкова много други повърхности в града — група алтарски войници упражняваха престрояване под бдителните погледи на двама от нейните офицери. Зад тях се издигаше самият град с белите си кули и куполи.

Ред. Тук, в Ебу Дар, имаше ред, дори в палатките и фургоните извън града. Сеанчански войници патрулираха и поддържаха мира. Имаше планове за прочистването на Рахад. Това, че си беден, не беше причина — нито извинение — да живееш без закон.

Но този град беше мъничко, мъничко гнездо на ред сред един бурен свят. Самият Сеанчан бе затънал в гражданска война, след като императрицата беше умряла. Коренне беше настъпило, но възвръщането на тези земи на Артур Ястребовото крило напредваше бавно, осуетено от Преродения Дракон на изток и армиите на Доман на север. Тя все още чакаше да ѝ донесат вест за лейтенант-генерал Туран, но поличбите не бяха добри. Галган твърдеше, че е възможно тепърва да се изненадат от изхода, но Тюон беше видяла черна гълъбица в часа, в който я уведомиха за затрудненото положение на Туран. Поличбата беше ясна. Той нямаше да се върне жив.

Хаос. Погледна настрани, към верния Карийд, който стоеше неподвижно в тежката си броня, боядисана в кървавочервено и тъмозелено, почти черно. Беше висок мъж, с ръбато лице, здраво почти като бронята, която носеше. Беше довел цели две дузини от Смъртната стража плюс шестима огиери Градинари, всички изправени покрай стените. Карийд усещаше хаоса и нямаше намерение да позволи да посегнат отново на Тюон. Хаосът е най-опасен, когато започнеш да допускаш какво би могъл и не би могъл да засегне. Тук, в

Ебу Дар, той се проявяваше в лицето на фракция, замислила да посегне на живота на самата Тюон.

Беше избягвала покушенията, откакто бе проходила, и беше преживяла всички. Предугаждаше ги. В известен смисъл беше израснала и укрепнала благодарение на тях. Как би могла да разбереш могъществото си, ако не изпращат убийци срещу теб?

Но измяната на Сурот... Хаос, и още как, след като самата водачка на Предтечите се беше оказала предателка. Връщането на света към ред щеше да е много, много трудно. Може би невъзможно.

Тюон изправи гръб. Не беше мислила как ще стане императрица от много години. Но щеше да изпълни дълга си.

Обърна се и влезе в залата за аудиенции, за да се изправи пред очакващото я множество. Като другите от Кръвта, беше покрила страните си с пепел в знак на траур за загубата на императрицата. Не хранеше голяма привързаност към майка си, но привързаността не беше необходима за една императрица. Задачата на императрицата е да осигурява ред и стабилност. Тюон бе започнала да разбира важността на тези неща едва след като бремето бе паднало върху раменете ѝ.

Залата беше голяма, правоъгълна, осветена от канделабри между колоните и лъчи слънчева светлина, проникващи през широката тераса отзад. Тюон беше заповядала да махнат пътеките — предпочиташе ярката белота на плочите. Таванът бе покрит с фреска с рибари в открито море, с чайки и чисто небе, а стените бяха бледосини. Десет да'ковале бяха коленичили под канделабрите вдясно от Тюон. Бяха с прозирни дрехи и чакаха заповедите ѝ. Сурот не беше сред тях. Гвардията на Смъртната стража се грижеше за нея — поне докато не порасте косата ѝ.

Щом Тюон, облечена в надиплена рокля от най-тъмно морскосиньо, с пърхаща зад нея бяла пелерина, влезе, всички от простолюдието се смъкнаха на колене и опряха чела в пода. Тези от Кръвта коленичиха и сведоха глави.

Срещу да'ковале, от другата страна на залата, Ланел и Мелитен също бяха на колене. Окаишените им дамане бяха опрели чела в пода. Отвлечането на Тюон се бе оказало непоносимо за няколко от тях и те бяха плакали неутешимо по време на отсъствието ѝ.

Тронът ѝ за аудиенции беше сравнително скромнен — дървен стол с черно кадифе по облегалките и гърба. Веднага щом Тюон се настани,

хората в залата започнаха да стават — всички освен да'ковале, които останаха на колене. Селусия застана до трона: златната ѝ коса бе сплетена на дълга плитка от дясната ѝ страна, лявата страна на главата ѝ бе обръсната. Не носеше пепел по лицето, защото не беше от Кръвта, но бялата ивица на ръката ѝ показваше, че и тя — като цялата империя — е в траур.

Юрил, секретарката на Тюон и тайната ѝ Ръка, пристъпи от другата страна на стола. Гвардейците от Смъртната стража дискретно застанаха около нея и тъмната им броня заблестя на слънчевата светлина. Бяха особено бдителни напоследък. Предвид скорошните събития Тюон не можеше да ги упреква.

„Ето ме тук — помисли си, — обкръжена от моята мощ, с дамане от едната страна и Гвардията на Смъртната стража от другата. И все пак не се чувствам по-сигурна, отколкото бях с Матрим.“ Колко странно — да се чувства сигурна с него.

Точно пред нея, осветена от косо падащата от отворения балкон слънчева светлина, стоеше пъстра група от Кръвта. Най-висшият в нея бе капитан-генерал Галган. Нагръдникът на бронята му беше боядисан в тъмносиньо, толкова тъмно, че почти черно. Прашливо бялата му коса стърчеше на гребен и отзад беше сплетена до раменете му, защото беше от Висшата кръв. С него бяха и двама от Низшата кръв — флаг-генерал Наджира и флаг-генерал Ямада — и няколко по-низши офицери. Изчакваха търпеливо, като избягваха да срещнат погледа на Тюон.

На няколко стъпки по-назад стоеше друга група от Кръвта, предвождана от Фаверде Нотиш и дълголикия Аменар Шумада. И двамата бяха важни — толкова важни, че можеше да са опасни. Сурот нямаше да е единствената, която да търси удобна възможност в тези времена. Ако Тюон паднеше, на практика всяка висша особа можеше да стане императрица. Или император.

Войната в Сеанчан нямаше да свърши бързо. Но свършеше ли, победителят (той или тя) несъмнено щеше да се самоиздигне на Кристалния трон. И тогава щеше да има двама водачи на Сеанчанската империя, разделени от океана и обединени от желанието да се унищожат. Никой от двамата не можеше да позволи другият да живее.

„Ред — помисли Тюон и почука с лакирания си в синьо нокът облегалката от черно дърво. — Ред трябва да се излъчва от мен. Ще

донеса спокойствие и мир на изтерзаните от бури.“

— Селусия е моята Истинореча — обяви тя на залата. — Нека бъде оповестено сред Кръвта.

Това заявление бе очаквано. Селусия сведе глава в знак на приемане, макар да не беше искала никакво друго назначение, освен да служи и да пази Тюон. Нямаше да се зарадва на този пост. Но също така беше искрена и пряма. Щеше да е великолепна Истинореча.

Този път поне Тюон можеше да е сигурна, че Истиноречата ѝ не е от Отстъпниците.

Вярваше ли на разказа на Фалендре все пак? Това минаваше всякакви граници на достоверност. Звучеше като някоя от чудатите приказки на Матрим за въображаеми същества, които дебнат в мрака. И все пак другите сул-дам и дамане бяха потвърдили версията на Фалендре.

Някои факти поне изглеждаха недвусмислени. Анат беше действала със Сурот. Сурот — след известно убеждаване — беше признала, че се е срещала с една от Отстъпниците. Или поне мислеше, че се е срещала. Не беше знаела, че Отстъпницата всъщност е Анат, но като че ли разкритието ѝ се беше сторило правдоподобно.

Независимо дали наистина беше Отстъпница, Анат се беше срещнала с Преродения Дракон, представяйки се за Тюон. И се беше опитала да го убие. „Ред — помисли Тюон, като запази лицето си безизразно. — Аз олицетворявам реда.“

Махна рязко на Селусия, която все още беше нейният Глас — и нейната сянка — освен добавената отговорност на Истинореча. Когато заповядваше на много по-низшите от нея, Тюон първо щеше да предава думите си на Селусия, а тя след това щеше да ги изрича.

— Повелява ти се да го въведеш — каза Селусия на един да'ковале до трона. Мъжът се наведе, опря главата си в пода, изправи се, забърза към другия край на голямата зала и отвори вратата.

Беслан, кралят на Алтара и Висш трон на Дома Мицобар, беше тънък и строен младеж с черни очи и коса. Имаше маслинената кожа, обичайна за хората на Алтара, но се беше облякъл в стил, предпочитан от Кръвта — широки жълти панталони и къс жакет с висока яка с жълта риза отдолу. Кръвта бяха оставили проход по средата на помещението и Беслан тръгна по него, навел очи. Щом стигна до определеното място, падна на колене и ниско се поклони.

Съвършеният образ на верен поданик, освен тънката златна корона на главата му. Тюон даде знак на Селусия и Истиноречата каза високо:

— Повелява ти се да станеш.

Беслан се изправи, макар да задържа погледа си надолу. Беше чудесен актьор.

— Щерката на Деветте луни изразява съболезнованията си за твоята загуба — каза му Селусия.

— Предавам ѝ своите за нейната загуба — отвърна той. — Моята скръб е само воценица пред големия пламък, изгарящ народа на Сеанчан.

Беше *прекалено* раболепен. Той беше крал. Не се изискваше да се кланя чак толкова. Беше равен на мнозина от Кръвта.

Можеше да повярва, че просто угодничи пред жената, която предстоеше да стане императрица. Но знаеше твърде много за нрава му, от шпиони и дочути тук-там неща.

— Щерката на Деветте луни желае да узнае причината, поради която си престанал да провеждаш дворцови заседания — каза Селусия, като гледаше движещите се ръце на Тюон. — Тя намира за притеснително, че народът ти не може да получи аудиенция със своя крал. Смъртта на майка ти бе трагична и шокираща, но кралството ти се нуждае от теб.

Беслан се поклони.

— Моля уведовете я, че не смятах за уместно да се изтъквам над нея. Не съм сигурен как трябва да действам. Не исках да я оскърбя.

— Сигурен ли си, че това е истинската причина? — Огласи Селусия. — Да не би да е защото замисляш въстание срещу нас и нямаш време за другите си задължения?

Беслан вдигна очи и я зяпна стъписано.

— Ваше величество, аз...

— Не трябва да изричаш повече лъжи, дете на Тилин — каза му Тюон пряко, с което предизвика изненадани ахкания от страна на Кръвта. — Зная нещата, които си казал на генерал Хабигер и на твоя приятел лорд Малалин. Зная за тайните ви срещи в подземията на Трите звезди. Зная за всичко това, крал Беслан.

В залата се възцари тишина. Беслан наведе глава за миг, а след това, изненадващо, се изправи и я погледна право в очите. Изобщо не бе предполагала, че у този кротък младеж има толкова кураж.

— Няма да позволя моят народ да...

— На твое място бих си задържала езика зад зъбите — прекъсна го Тюон. — Бездруго стоиш на пясък.

Беслан се поколеба. Тя виждаше ясно въпроса в очите му. Дали ще го екзекутира? „Ако се канех да те убия, щеше вече да си мъртъв и нямаше изобщо да си видял ножа.“

— Сеанчан е в размирици — заяви Тюон, без да откъсва очи от него. Той изглеждаше стъписан от думите ѝ. — Или си мислеше, че ще го пренебрегна, Беслан? Няма да гледам в звездите, докато моята империя рухва около мен. Истината трябва да се приеме. Майка ми е мъртва. Няма императрица.

— Но силите на Коренне са *предостатъчни*, за да поддържаме позициите си тук, отсам океана, включително и в Алтара. — Наведе се напред в опит да излъчи усещане за *власт*, за *твърдост*. Майка ѝ винаги беше успявала да го постига. Тюон нямаше нейния ръст, но имаше нужда от същата аура. Другите трябваше да се чувстват в по-голяма безопасност, по-сигурни само от това, че са близо до нея.

— Във времена като тези — продължи Тюон — заплахи за въстание не може да се толерират. Мнозина ще видят удобна възможност в слабостта на империята и разколът, предизвикан от дребните им кавги — ако се позволи да се развихрят, — ще се окаже краят на всички нас. Следователно трябва да съм твърда. Много твърда. Прямо тези, които ми се опълчват.

— Тогава защо все още съм жив? — попита Беслан.

— Ти започна да замисляш въстанието си *преди* да станат известни събитията в империята.

Той се намръщи объркано.

— Да, започна, когато Сурот командваше тук — продължи тя. — И докато майка ти все още беше кралица. Много неща се промениха оттогава, Беслан. Твърде много. Във времена като тези има възможности за голям напредък.

— Трябва да знаете, че не жадувам за власт — каза Беслан. — Всичко, което желая, е свободата на моя народ.

— Знам това. — Тюон събра длани пред себе си, без да вдига лакти от облегалките на стола. — И това е другата причина все още да си жив. Ти се бунтуваш не от стремеж за висок сан, а от чисто

невежество. Подведен си, а това означава, че можеш да се промениш, стига да си склонен да научиш истините.

Той я гледаше все така объркано. „Наведи си очите, глупако. Не ме карай да заповядам да те напердашат с камшик заради наглостта ти!“ Сякаш чул мислите ѝ, той извърна очи, а след това ги сведе. Да, правилно бе преценила за този човек.

Колко несигурно бе положението ѝ! Вярно, имаше армии — но толкова много от тях бяха отблъснати от агресията на Сурот.

На всички кралства отсам океана щеше да им се наложи да коленичат пред Кристалния трон, рано или късно. Всяка марат-дамане щеше да бъде окаишена, всеки крал или кралица щеше да положи клетвите. Но Сурот беше натиснала твърде безскрупулно, особено в провала с Туран. Сто хиляди души, изгубени в една битка. Безумие.

Тюон се *нуждаеше* от Алтара. Нуждаеше се от Ебу Дар. Беслан беше много обичан от своя народ. Но набучването на главата му на пика след загадъчната смърт на майка му... Е, Тюон *щеше* да има стабилност в Ебу Дар, но предпочиташе да не остави фронтове без жива сила, за да я постигне.

— Смъртта на майка ти беше загуба — каза Тюон. — Тя беше добра жена. Добра кралица.

Устните на Беслан се присвиха.

— Можеш да говориш — каза Тюон.

— Нейната смърт е... необяснена — промълви той. Намекът бе очевиден.

— Не знам дали Сурот е поръчала убийството ѝ — отвърна му тя с по-мек тон. — Самата тя твърди, че не е. Но случаят се разследва. Ако се окаже, че Сурот е стояла зад смъртта ѝ, ти и Алтара ще получите извинение от самия трон.

Последва ново ахване на Кръвта. Тя ги усмири с поглед и отново се обърна към Беслан.

— Загубата на майка ти *наистина* е голяма. Трябва да знаеш, че тя беше вярна на клетвите си.

— Да — промълви той с горчивина. — И предаде трона.

— Не — отсече Тюон. — Тронът принадлежи на теб. Това е невежеството, за което споменах. Ти *трябва* да водиш своя народ. Хората ти *трябва* да имат крал. Нямам нито време, нито желание да изпълнявам задълженията ти вместо теб.

— Допускаш, че сеанчанското господство над отечеството ти ще означава, че народът ти не е свободен — продължи тя. — Това е погрешно. Те ще са по-свободни, по-защитени, когато приемат нашето управление.

— Да, аз седя над теб. Но толкова неприемливо ли е това? С мощта на империята ще можеш да пазиш своите граници и да патрулираш из земите си извън Ебу Дар. Говориш от името на своя народ? Добре, заповядала съм да приготвят нещо за теб. — Кимна и една жилава да'ковале пристъпи напред с кожена чанта.

— Вътре — продължи Тюон — ще намериш числа, събрани от мои съгледвачи и стражата ми. Можеш да видиш пряко докладите за престъпления по време на окупацията ни тук. Ще разполагаш с донесения и манифести, за да сравниш как са били хората *преди* Завръщането и *след* това. Вярвам, че знаеш какво ще намериш. Империята е ресурс за теб, Беслан. Могъщ, много могъщ съюзник. Няма да те обидя, като ти предлагам тронове, които не искаш. Ще те привлече, като ти обещава стабилност, храна и закрила за твоя народ. Всичко това срещу простата цена на твоята вяроност.

Той колебливо взе чантата.

— Предлагам ти избор, Беслан — каза Тюон. — Можеш да избереш екзекуция, ако желаеш. Няма да те направя да'ковале. Ще ти позволя да умреш с чест и ще бъде оповестено, че си умрял, защото си отхвърлил клетвите и си избрал да не подкрепиш господството на Сеанчан. Ако това пожелаеш, ще го позволя. Твоят народ ще узнае, че си умрял непокорен. Или можеш да избереш да им служиш по-добре. Можеш да избереш да живееш. Направиш ли това, ще бъдеш издигнат до Висшата кръв. Ще излезеш напред и ще царуваш така, както народът ти има нужда. Обещавам ти, че *няма* да управлявам делата на твоя народ. Ще искам ресурси и хора за армиите си, както се полага, и твоята дума не може да противоречи на моята. Извън това твоята власт в Алтара ще бъде абсолютна. Никой от Кръвта не ще им правото да заповядва, да вреди или да затваря твоите хора без моето разрешение.

— Ще приема и ще прегледам списък на благородни фамилии, които решиш, че би трябвало да бъдат издигнати до Низшата кръв, и ще издигна не по-малко от двадесет от тях, Алтара ще стане постоянното седалище на императрицата отсам океана. Като такава, ще бъде най-могъщото кралство тук. Можеш да избираш. — Наведе се

напред и разпери пръсти. — Но разбери следното. Ако решиш да се присъединиш към нас, ще ми дадеш *сърцето* си, а не просто думите си. Няма да ти позволя да пренебрегнеш клетвите си. Давам ти този шанс, защото знам, че можеш да бъдеш силен съюзник, и смятам, че си бил подведен, може би от интригите на Сурот... Ще имаш един ден, за да вземеш решението си. Мисли добре. Майка ти бе решила, че това е най-добрият курс, а тя беше мъдра жена. Империята означава стабилност. Едно въстание би означавало само страдание, глад и неясен изход. В тези времена не е добре да си сам, Беслан.

Беслан гледаше кожената чанта в ръцете си. Наведе се в почителен поклон, за да се оттегли, но движението беше сковано, сякаш се колебаеше.

— Можеш да си тръгнеш.

Той обаче не се обърна, за да напусне. Залата стихна. Беслан стоеше зяпнал чантата. Изражението му издаваше вътрешната му борба. Един да'ковале се приближи, за да го подкара навън, но Тюон вдигна ръка и го спря.

Наведе се напред. Дори някои от Висшата кръв запристъпваха нервно на място в очакване. Беслан продължаваше да гледа зяпнал чантата в ръцете си. Най-сетне вдигна глава и я погледна с решимост. А след това, изненадващо, отново падна на колене.

— Аз, Беслан от Дома Мицобар, обричам своята вярност и служба на Щерката на Деветте луни и чрез нея на Сеанчанската империя, сега и завинаги, освен ако тя не избере да ме освободи по своя воля. Земите ми и тронът ми са нейни, и ги предавам в нейните ръце. В това се заклевам пред Светлината.

Тюон си позволи усмивка. Зад Беслан капитан-генерал Галган пристъпи напред и се обърна към краля:

— Това не е подobaващият начин да...

Тюон го спря с жест.

— Настояваме тези хора да усвоят нашите порядки, генерале. Редно е и ние да приемем някои от техните.

Не прекалено много, разбира се. Но беше благодарна за дългите разговори с госпожа Анан — те й бяха помогнали да разбере някои неща. Сеанчанците може би бяха направили грешка с тези хора, като ги караха да полагат сеанчанските клетви за подчинение. Матрим беше положил тези клетви, но с лекота ги беше пренебрегнал, когато дойде

времето — и все пак бе заявил твърдо, че ще спази думата си към нея, а хората му я бяха уверили, че е мъж на честта.

Колко странно, че бяха готови да поставят една клетва над друга. Особени бяха тези хора. Но трябваше да ги разбере, за да може да ги управлява — а трябваше да ги управлява, за да събере сили за завръщането си в Сеанчан.

— Клетвата ви ме удовлетворява, крал Беслан. Издигам ви до Висшата кръв и давам на вас и на фамилията ви господство над кралство Алтара, сега и завинаги. За неговото администриране и управление ще бъдете единствено под самия Имперски трон. Станете.

Той се изправи. Краката му трепереха.

— Сигурна ли сте, че не сте тавирен, милейди? — попита. — Защото аз определено не очаквах да направя *това*, когато влязох тук.

Тавирен! Тези хора с техните глупави предразсъдъци!

— Удовлетворена съм от вас — каза му тя. — Познавах майка ви съвсем за кратко, но наистина я намирах за много способна. Нямаше да се радвам, ако бях принудена да екзекутирам единствения ѝ останал син.

Той кимна за благодарност. Застаналата до нея Селусия скришом ѝ даде знак с ръка: „Това беше добре. Необичайно може би, но много деликатно направено.“

Чувството на гордост стопли Тюон. Тя се обърна към белокосия генерал Галган.

— Генерале. Разбирам, че чакате да говорите с мен, и търпението ви трябва да бъде похвалено. Вече можете да изкажете мислите си. Крал Беслан, вие можете да се оттеглите или да останете. Ваше право е да присъствате на публичните заседания, които събирам в кралството ви, и не ви е нужно разрешение или покана, за да присъствате.

Беслан кимна и се поклони, после се оттегли встрани, за да гледа.

— Благодаря ви, Най-висша Щерко — заговори почтително Галган, пристъпи напред и махна на своите со'джин, които стояха отвън в коридора. Те влязоха, проснаха се ничком пред Тюон и след това бързо поставиха маса и сложиха на нея няколко карти. Един слуга донесе на Галган вързоп и той тръгна към Тюон. Карийд в миг се озова до дясното ѝ рамо, а Селусия до лявото се напрегна, но Галган спря на прилично разстояние. Поклони се и разгъна вързоп на пода пред себе

си. Беше червено знаме в центъра с кръг, раздвоен от лъкатушеща линия. Едната половина на кръга беше черна, другата бяла.

— Какво е това? — попита Тюон и се наведе напред.

— Знамето на Преродения Дракон — каза Галган. — Изпрати го с вестonosец и моли за нова среща. — Погледна нагоре — без да среща очите ѝ, но с умислено, загрижено лице.

— Тази сутрин, когато станах — заговори Тюон, — видях шарка като три кули в небето и ястреб високо във въздуха да преминава между тях.

Членовете на Кръвта в залата закимаха разбиращо. Само Беслан изглеждаше объркан. Как можеше да живеят тези хора, без да знаят поличбите? Никакво желание ли нямаха да разберат виденията на съдбата, които им даваше Шарката? Ястребът и трите кули бяха поличба за предстоящ труден избор. Показваха, че ще е нужна храброст.

— Какво мислите за Преродения Дракон и поканата му за среща? — попита тя Галган.

— Може би ще е неразумно да се срещнете с този мъж, Най-висша Щерко. Не съм сигурен доколко претенциите му за тази титла са основателни. А и няма ли империята други грижи в днешно време?

— Чудите се защо силите ни не са се оттеглили — каза Тюон. — Защо не сме поели за Сеанчан, за да осигурим стабилността на трона.

Той сведе глава.

— Вярвам във вашата мъдрост, Най-висша Щерко.

— Той е Прероденият Дракон — заяви Тюон. — А не просто някой претендент. Убедена съм в това. Той трябва да се поклони пред Кристалния трон, преди да може да започне Последната битка. И затова трябва да останем. Не е случайност, че Завръщането стана сега. Ние сме нужни тук. Повече, отколкото сме нужни, за жалост, в отечеството ни.

Галган бавно кимна. Съгласен беше с нея за отказа да се върнат в Сеанчан. Просто беше предположил, че такова ще е желанието ѝ. Като бе заявила, че ще останат, тя бе спечелила уважението му. Не че той щеше да престане да мисли за трона. Човек не може да задържи високия си сан, ако няма големи амбиции.

Но Галган беше известен като разумен мъж, а не само като амбициозен. Нямаше да нанесе удар, освен ако не беше убеден, че ще е

за добро. Трябваше да повярва, че има добри възможности за успех и че премахването на Тюон ще е за доброто на империята. Това бе разликата между един амбициозен глупак и амбициозен разумен човек. Вторият разбираше, че убийството на някого е само началото. Отнемането на живота на Тюон и присвояването на трона нямаше да му спечели нищо, ако отчуждеше останалите от Кръвта.

Галган отиде до масата с картите.

— Ако желаете да продължим воденето на войната, Най-висша, позволете ми да обясня състоянието на вашата армия. Един от най-амбициозните планове се организира от лейтенант-генерал Юлан.

Той махна към събраните офицери и един нисък тъмнокос мъж от Низшата кръв пристъпи напред. Носеше черна перука, за да скрие плешивината си. Щом се приближи, коленичи пред Тюон и се поклони.

— Повелява ви се да станете и да говорите, генерале — Огласи Селусия.

— Предайте благодарностите ми на Най-висшата Щерка — отвърна Юлан, стана и даде знак на двама адютанти да вдигнат една карта, за да може Тюон да я вижда. — Като изключим спънките в Арад Доман, процесът на възвръщане на тези земи протича според очакванията. По-бавно, отколкото бихме желали, но не и без големи победи. Хората от тези кралства не се сплотяват в защита на съседните държави. Имахме големи успехи в завладяването им една по една. Само два проблема будят тревога. Първият е този Ранд ал-Тор, Прероденият Дракон, който води агресивна война за обединение на Севера и Изтока. Ще е нужна мъдростта на Най-висшата Щерка, за да ни научи да го подчиним. Другата ни грижа е големият брой марат-дамане, съсредоточени в мястото, известно като Тар Валон. Вярвам, че Най-висшата Щерка е чула за мощното оръжие, с чиято помощ са унищожили голям къс земя на север от Ебу Дар.

Тюон кимна.

— Сул-дам никога не са виждали подобно на него — продължи Юлан. — Допускаме, че е нещо, на което дамане може да бъдат научени, ако бъдат пленени подходящите марат-дамане. Тази удивителна способност, която те притежават, тоест да се прехвърлят мигновено от едно място на друго — ако е вярно, — ще се окаже втора техника с огромно тактическо предимство, която *трябва* да пленим.

Тюон отново кимна, докато оглеждаше картата: тя показваше мястото, наречено Тар Валон. Селусия Огласи:

— Най-висшата Щерка е любопитна да чуе твоите планове. Ще продължиш.

— Изразявам най-дълбока благодарност — отвърна с поклон Юлан. — Като Въздушен командир, имам честта да командвам ракен и то'ракен, служещи в Завръщането. Вярвам, че един удар в самото ядро на вражеските земи би бил не само възможен, но и изключително изгоден. Все още не ни се е налагало да воюваме с много от тези марат-дамане в сражение, но когато настъпим в земите, контролирани от Преродения Дракон, несъмнено ще се изправим срещу тях в голямо количество.

— Те допускат, че в момента не ги застрашаваме — продължи той. — Един удар сега би имал големи последствия за бъдещето. Всяка марат-дамане, която окаишим, е не само мощно оръжие, спечелено от нашите сили, но и оръжие, изгубено от нашия враг. Първите донесения твърдят, че има стотици и стотици марат-дамане, събрани в онова място, наречено Бялата кула.

„Толкова много?“ — помисли Тюон. Такава сила можеше изцяло да обърне хода на войната. Вярно, онези марат-дамане, които бяха пътували с Матрим, твърдяха, че няма да се замесят във войни. Всъщност марат-дамане, бивши Айез Седай, се бяха оказали — засега — безполезни като оръжия. Но дали беше възможно по някакъв начин да се заобиколят така наречените им клетви? Нещо, подхвърлено мимоходом от Матрим, я караше да се съмнява. Пръстите ѝ се раздвижиха бързо.

— Щерката на Деветте луни се чуди как би могъл да се осъществи удар срещу тях — Огласи Селусия. — Разстоянието е огромно. Стотици левги.

— Ще използваме сила главно от то'ракен — заяви генерал Юлан. — С няколко ракен за разузнаване. Пленените от нас карти показват големи пространства степи с много малко обитатели, които може да се използват като пунктове за отдых по пътя. Бихме могли да нанесем удара през Муранди ето тук. — Посочи втора карта, която вдигнаха други двама адютанти. — И да стигнем до Тар Валон от юг. Ако Най-висшата Щерка благоволи, бихме могли да извършим набега

нощем, докато марат-дамане спят. Целта ни ще е да пленим колкото може повече от тях.

— Изразява се учудване дали това наистина е възможно да се осъществи — Огласи Селусия. — Какъв брой бихме могли да използваме за такъв набег?

— При пълен ангажимент ли? — попита Юлан. — Вярвам, че бих могъл да събера между осемдесет и сто то'ракен за нападението.

Осемдесет до сто то'ракен. Това означаваше около триста войници със снаряжението, за да остане място за пленените марат-дамане. Триста души щеше да е значителна сила за такъв набег, но трябваше да се придвижват бързо и леко, за да не заседнат и да ги обкръжат.

— Ако Най-висшата Щерка благоволи — каза генерал Галган и отново пристъпи напред. — Вярвам, че планът на генерал Юлан има много достойнства. Съществува потенциален риск за голяма загуба, но никога няма да имаме такава удобна възможност. Ако се замесят в нашия конфликт, тези марат-дамане биха могли да ни осакатят. А ако успеем да получим достъп до това тяхно оръжие или дори до способността им да пътуват на големи разстояния... Вярвам, че рискът за всеки то'ракен в армията ни си заслужава печалбата.

— Ако Най-висшата Щерка благоволи — продължи генерал Юлан. — Нашият план налага използването на двадесет отделения от Небесния юмрук — всичко двеста бойци — и петдесет свързани сулдам. Смятаме, че може би една малка група от Кърравите ножове също ще е подходяща.

Кърравите ножове, най-елитните членове на Небесния юмрук, който сам по себе си беше изключителна група. Юлан и Галган *наистина* се бяха посветили на тази операция! Никога не въвличаш Къррави ножове, освен ако не си съвсем сериозен, защото те не се връщаха от мисиите си. Задачата им беше да останат в тила, след като Юмруците се оттеглят, и да причинят щети — колкото може повече щети — на врага. Ако можеха да вкарат няколко от тях в Гар Валон със заповед да избият колкото може повече марат-дамане...

— Прероденият Дракон няма да реагира добре на този набег — каза Тюон на Галган. — Той не е ли свързан с тези марат-дамане?

— Според някои донесения — отвърна Галган. — Според други е във вражда с тях. Според трети те са негови пионки. Лошото ни

разузнаване в тази област снишава очите ми, Най-висша. Не съм успял засега да отсея лъжите от истините. Докато не разполагаме с по-добра информация, трябва да допуснем най-лошото — че този набег много ще го разгневи.

— И въпреки това смятате, че си заслужава?

— Да — заяви Галган без колебание. — Ако тези марат-дамане са свързани с Преродения Дракон, значи имаме още по-голямо основание да ударим сега, преди да ги е използвал срещу нас. Може би набегът ще го разгневи — но също така ще го отслаби, което ще ви постави в по-добра позиция за преговорите с него.

Тюон кимна замислено. Несъмнено това беше трудното решение от поличбата. Но изборът ѝ изглеждаше съвсем очевиден. Изобщо не беше трудно решение. Всички марат-дамане в Тар Валон трябваше да бъдат окаишени и това беше великолепен начин да се отслаби съпротивата срещу Всепобедната армия с един-единствен мощен удар.

Но поличбата говореше за трудно решение. Тя даде знак на Селусия.

— Има ли някой в залата, който не одобрява този план? — попита Гласът. — И кой би предложил възражение на предложеното от генерал Юлан и хората му?

Кръвта в залата се заозъртаха. Беслан като че ли се размърда, но не се обади. Досега алтарците не бяха възравявали на окаишването на техните марат-дамане. Изглежда, хранеха недоверие към способните да преливат. Не бяха толкова благоразумни като в Амадиция, където тези Айез Седай бяха обявени извън закона, но не бяха и дружелюбни към тях. Беслан нямаше да възрази на един удар срещу Бялата кула.

Тя се отпусна в стола и зачака... За какво? Може би не това бе трудното решение, за което предупреждаваше поличбата. Отвори уста, за да заповяда да продължат с организирането на набега, но в този момент отварянето на вратите я накара да спре.

Воините от Гвардията на Смъртната стража, които пазеха вратите, се отдръпнаха, за да пропуснат служещия в коридора со'джин. Ма'комбе, мъж с яки мишци, се поклони ниско, черната плитка над дясното му рамо се смъкна и докосна плочките на пода.

— Ако Щерката на Деветте луни благоволи, лейтенант-генерал Тилий Кирган моли за аудиенция.

Галган изглеждаше изненадан.

— Какво има? — попита го Тюон.

— Не знаех, че се е завърнала, Най-висша Щерко — каза той. — Най-смирено бих посъветвал да ѝ се разреши да говори. Тя е сред най-добрите ми офицери.

— Може да влезе — Огласи Селусия.

Влезе мъж да'ковале с бял халат, последван от жена с броня — държеше шлема си под мишница. Тъмнокожа, с къдрава черна коса, полепнала по черепа, висока и мършава. Косата ѝ бе прошарена с бяло на слепоочията. Застъпващите се плочки на бронята ѝ бяха нашарени с червен, жълт и син лак и скърцаха, докато вървеше. Беше само от Низшата кръв — издигната наскоро по заповед на генерал Галган, — но я бяха уведомили за това посредством ракен. Носеше косата си обръсната само на един пръст ширина от двете страни.

Около очите ѝ имаше червени кръгове от умора, а ако се съдеше по миризмата на пот и на кон, която лъхна от нея, след пристигането си в града идваше направо при Тюон. След нея в залата влязоха няколко по-млади войници, също изтощени; един носеше голям кафяв чувал. Щом стигнаха до мястото за преклонение — червено каре плат, — всички се смъкнаха на колене. Обикновените войници опряха чела в пода. Тилий понечи да ги последва, но спря. Все още не беше свикнала, че е от Кръвта.

— Очевидно е, че сте уморена, воин — Огласи Селусия. Тюон се наведе напред. — Предполага се, че имате много важна новина?

Тилий се надигна на едно коляно и даде знак с ръка. Войникът с кафявия чувал се изправи на колене и го вдигна. Видя се, че отдолу е зацапан с тъмна засъхнала кръв.

— Ако Най-висшата Щерка благоволи — каза Тилий, умората ѝ пролича и в гласа ѝ. Кимна на войника и той отвори чувала и изсипа съдържанието му на пода. Главите на няколко животни. Глиган, вълк и... ястреб? Тюон се смрази. Ястребовата глава беше голяма колкото човешка. Може би дори по-голяма. Но в тези глави имаше нещо... сбъркано. Бяха ужасно... изопачени.

Можеше да се закълне, че ястребовата глава, която се изтъркаля така, че лицето се виждаше ясно, има човешки очи. И... другите глави имаха... също човешки черти. Тюон едва потисна трепета си. Що за грозна поличба беше това?

— Какво означава това? — попита намръщено Галган.

— Допускам, че Най-висшата Щерка знае за военното ми начинание срещу айилците — каза Тилий, все още на едно коляно. По време на схватката Тилий беше пленила дамане, въпреки че Тюон не знаеше много повече от това. Генерал Галган беше очаквал връщането ѝ с известно любопитство, за да получи пълния доклад.

— В моето начинание — продължи Тилий — действах с хора от различни националности, които не бяха положили клетвите. Ще дам пълен доклад, когато наредите. — Поколеба се за миг и погледна главите. — Тези... същества... нападнаха отряда ми, докато яздехме на връщане, на десет левги от Ебу Дар. Понесохме тежки загуби. Донесохме няколко цели тела, както и тези глави. Вървяха на два крака, като хора, но много приличаха на животни. — Замълча отново. — Вярвам, че са това, което отсам океана наричат „тролоци“. Вярвам, че идват насам.

Хаос. Кръвта в залата заговориха колко неправдоподобно е това. Генерал Галган моментално нареди на офицерите си да организират патрули и да пратят бегачи да предупредят за възможна атака на града. Сул-дам забързаха напред да огледат главите, а гвардейците на Смъртната стража тихомълком заобиколиха Тюон във втори защитен кръг.

Тюон усещаше, че трябва да е стъписана. Но странно, не беше. „Значи Матрим е бил прав за това“ — даде тайно знак на Селусия. А беше убедена, че тролоците не са нищо повече от суеверие. Отново погледна главите. Отвратително.

Селусия изглеждаше обезпокоена. „Дали има и други неща, които той каза и които пренебрегнахме?“

Тюон се поколеба. „Ще трябва да го попитаме. Много би ми се искало да го върнем.“ Замръзна. Не се беше канила да признава толкова много. Но собствените ѝ чувства будеха любопитство. *Наистина* се беше чувствала в безопасност с него, колкото и нелепо да изглеждаше. И съжаляваше, че не е с нея сега.

Тези глави бяха поредното доказателство, че знаеше твърде малко за него.

Трябваше да наложи контрол над разшумялата се тълпа. Даде знак на Селусия и тя огласи:

— Ще замълчите.

Залата стихна. Кръвта и сул-дам изглеждаха много притеснени. Тилий стоеше на едно коляно, навела глава. Да, трябваше да бъде разпитана *много* подробно.

— Тази новина не променя нищо — Огласи Селусия. — Ние вече съзнавахме, че Последната битка приближава. Оценяваме разкритията на лейтенант-генерал Тилий. Тя заслужава похвала. Но това само прави още по-спешна необходимостта да подчиним Преродения Дракон.

Това бе посрещнато с няколко кимвания, включително от генерал Галган. Беслан не изглеждаше толкова убеден. Изглеждаше просто обезпокоен.

— Ако Най-висшата Щерка благоволи — каза Тилий, все така навела глава.

— Позволено ти е да говориш.

— През тези последни няколко недели видях много неща, които ме навеждат на една мисъл — каза Тилий. — Дори преди да бъдат нападнати бойците ми, бях разтревожена. Мъдростта и благоволението на Най-висшата Щерка несъмнено ѝ позволяват да вижда по-надалеч от такава като мен, но вярвам, че нашите завоевания дотук в тази земя бяха лесни в сравнение с онова, което би могло да ни сполети. Ако мога да си позволя такава дързост... вярвам, че Прероденият Дракон и свързаните с него може да се окажат по-добри съюзници, отколкото врагове.

Наистина беше дръзко. Тюон се наведе напред, лакираните ѝ нокти изщракаха на облегалките на стола. Мнозина от Низшата кръв щяха да изпитат такава благоговение при среща с особа от императорската фамилия, камо ли с Най-висшата Щерка, че изобщо нямаше да посмеят да проговорят. А тази жена предлагаше съвети! При това в пряко противоречие с оповестената воля на Тюон!

— Едно трудно решение не винаги е решение, в което и двете страни са равностойни — заяви неочаквано Селусия. — Може би в този случай едно трудно решение е правилното, но трябва да се допусне и възможност да е погрешно.

Тюон примига от изненада. „Да — осъзна тя изведнъж. — Селусия вече е моята Истинореча.“ Щеше да е нужно време, докато привикне с тази ѝ роля. Години бяха минали, откакто Селусия я беше поправяла или укорявала публично.

И все пак, среща с Преродения Дракон, лично? *Наистина* ѝ беше нужен контакт с него, и го беше замисляла. Но нямаше ли да е по-добре да отиде при него със сила, след като армиите му са победени и Бялата кула съборена? Трябваше ѝ изправен пред Кристалния трон при много добре контролирани обстоятелства и да разбира, че е длъжен да се покори на нейната власт.

И все пак... при бунтовете в Сеанчан... при едва стабилизираната ѝ позиция тук, в Алтара... Добре, може би малко време за размисъл — малко време, за да си поеме няколко глътки въздух и да обезпечи това, което вече имаше — щеше да си заслужава отлагането на удара по Бялата кула.

— Генерал Галган, изпратете ракен до нашите сили в равнината Алмот и Източна Алтара — каза тя твърдо. — Кажете им да поддържат нашите интереси, но да избягват сблъсък с Преродения Дракон. И отговорете на молбата му за среща. Щерката на Деветте луни ще се срещне с него.

Генерал Галган кимна и се поклони.

Ред трябваше да се донесе на света. Дори да се наложеше малко да сниши очи и да се срещне с Преродения Дракон, така да бъде.

Странно, усети, че ѝ се иска — за пореден път — Матрим да е с нея. Можеше добре да се възползва от знанията му за този Ранд ал-Тор в подготовката си за срещата. „Бъди здрав и се пази, странни човеко — помисли си тя и се озърна неволно към балкона, на север. — Не затъвай в беда по-дълбоко, отколкото можеш да се изкатериш на свобода. Ти вече си Принцът на Гарваните. Помни го и действай подобаващо.“

„Където и да си.“

ГЛАВА 20

ПО РАЗНЕБИТЕН ПЪТ

— Жените — заяви Мат и смуши Пипс по прашния занемарен път — са като мулета. — И се намръщи. — Чакай. Не. Кози. Жените са като *кози*. Само че всяка проклетница си мисли, че е кон, и първокласна състезателна кобила при това. Разбираш ли ме, Талманес?

— Чиста поезия, Мат — отвърна Талманес, докато тъпчеше табак в лулата си.

Високи борове обграждаха от двете страни каменното платно. Бяха извадили късмет, че намериха този древен път, правен сигурно още преди Разрушението. Беше буренясал, камъните бяха разкъртени на много места, големи части от настилката просто... ами, просто ги нямаше.

Покрай пътя и между камъните бяха покарали малки борчета, миниатюрни копия на извисилите се зад тях бащи. Макар и разнебитено, платното беше широко, което беше добре. Мат водеше седем хиляди мъже, всички на коне, и бяха яздили здраво почти цяла неделя, откакто тръгнаха на път, след като върнаха Тюон в Ебу Дар.

— Да се разбереш с жена е невъзможно — продължи Мат, загледан напред. — Все едно да... Мм, да се разбереш с жена е все едно да седнеш на дружеска игра на зарове. Само че жената не ти признава основните проклети правила на играта. Мъж ще те мами — но ще го прави честно. Ще използва зарове с тежест, за да си помислиш, че губиш от лош шанс. И ако не си достатъчно умен да забележиш какво прави, значи може би заслужаваш да ти приберат парите. И толкова. Една жена обаче ще седне в същата тази игра, ще се усмихне и ще се направи уж, че ще играе. Само че като ѝ дойде ред да хвърли, ще ти хвърли чифт *нейни* зарове, които са *празни* от всичките шест страни. Нито една точка няма. Ще погледне какво ѝ се е паднало, ще вдигне глава и ще ти каже: „Явно спечелих“. Значи, ти ще се почешеш по главата и ще погледнеш заровете ѝ. После ще вдигнеш очи към нея и пак ще погледнеш заровете. „Но на тия зарове няма

никакви точки“, ще кажеш. „А, има, — ще каже тя. — И двата зара паднаха на едно“. „Точно това ти трябва, за да спечелиш“, ще кажеш ти. „Какво съвпадение“, ще отвърне тя и почва да ти събира монетите. А ти ще седиш там и ще се чудиш какво става. И ще се сетиш нещо. Чифт единици *не печели* врътката! Не и след като ти си хвърлил шестица. Това означава, че тя е трябвало да хвърли двойки! И възбудено ще ѝ обясниш как стоят нещата. Само че знаеш ли какво ще направи тя тогава?

— Представа нямам, Мат — отвърна Талманес, захапа лулата и от чашката се закъдри струйка дим.

— Тогава тя ще се пресегне и ще забърше празните си зарове — каза Мат. — А после, с най-невъзмутимо лице, ще каже: „Имаше малко прашец по заровете. Съвсем ясно се вижда, че всъщност ми се паднаха двойки!“ И ще го вярва! Ще го вярва, проклетницата!

— Невероятно — отрони Талманес.

— Само че това не е краят!

— Така и предполагам, Мат.

— И значи тя ти прибира всичките монети — рече Мат и показа с една ръка; другата остана върху ашандарея на седлото. — И тогава всяка друга жена в стаята ще дойде и ще я поздрави, че е хвърлила двойки! Колкото повече негодуваш, толкова повече проклетни жени ще се включват в спора. За нула време ще си сам срещу много и всяка от тези жени ще ти обяснява как на заровете *ясно* се виждат двойки и как ти всъщност трябва да престанеш да се държиш като дете. Всяка една *проклет* жена ще вижда две двойки! Всяка скромна женица, която е мразила своята от рождение — откакто бабата на своята жена е откраднала от бабата на другата жена рецептата за меденки, докато двете са били още момичета, — *тази* жена също ще застане срещу теб.

— Нечестиви същества са, спор няма — каза Талманес унило. Талманес рядко се усмихваше.

— Накрая — продължи Мат почти на себе си — ще си останал без никакви монети, с няколко списъка задачи за свършване и какви дрехи да обличаш, и главата те цепи. И седиш там, зяпнал масата, и почваш да се чудиш дали все пак на тия зарове няма двойки в края на краищата. Ако не за друго, поне за да не се побъркаш съвсем. *Това* е да се разбереш с една жена, казвам ти.

— И ти го направи. Накрая.

— Не се майтапиш с мен, нали?

— Е, Мат! — каза кайриенецът. — Знаеш, че никога не бих направил такова нещо.

— Толкова по-зле — измърмори Мат и го изгледа подозрително. — Малко смях щеше да ми дойде добре. — Погледна през рамо. — Ванин! Къде на пъпчивия задник на Тъмния сме?

Дебелият бивш конекрадец вдигна глава. Яздеше зад Мат и носеше карта на района, нагласена на дъска, за да може да я чете в седлото. Взираше се в тая проклета карта още от сутринта. Мат го беше помолил кротко да ги преведе през Муранди, не да ги изгуби из планините за месеци!

— Онова там е Заслепителя — каза Ванин и посочи с дебелия си пръст към една височина с плосък връх, едва видима зад върховете на боровете. — Така мисля поне. Би могло да е и връх Сардлен.

Ниският хълм не приличаше много на връх. Даже сняг почти нямаше по него. Разбира се, малко „планини“ тук бяха впечатляващи, не и ако ги сравни човек с Мъгливите планини близо до Две реки. Тук, на североизток от хребета Дамона, се простираха ниски планински подножия. Беше труден терен, но преодолим, особено ако човек е решен. А Мат беше решен. Решен да не го заклещят пак сеанчанците, решен да не го види никой, който *не трябва* да го види тук. Твърде много беше платил вече на касапина. Искаше да се махне от тази проклета страна, която беше като клуп на шията му.

— Е — рече Мат и дръпна юздите на Пипс, за да се изравни с Ванин. — Кой от двата все пак? Май пак трябва да питаме майстор Ройдел.

Картата беше на майстора картограф. Всъщност само благодарение на него бяха успели да намерят този стар път. Но Ванин настояваше той да води четата — картограф не било същото като съгледвач. Не можело един прашасал картограф да го сложиш да ти показва пътя, настояваше Ванин.

Всъщност майстор Ройдел наистина нямаше много опит като водач. Той беше учена глава, академик. Можеше да ти обясни една карта съвършено, но му беше трудно да разбере къде са също като на Ванин, след като този път беше толкова накъсан и разнебитен, боровете се издигаха толкова високо, че скриваха ориентирите, а върховете на хълмовете бяха почти еднакви.

Разбира се, имаше го и това, че Ванин изглеждаше заплашен от присъствието на картографа, сякаш се притесняваше, че ще изгуби поста си на водач на Мат и Бандата. Мат изобщо не беше очаквал такива чувства от дебелия конекрадец. Може би това щеше да е достатъчно, за да го развесели, ако не бяха загубили толкова проклето време.

Ванин се навъси.

— Мисля, че *трябва* да е Сардлен. Да. Той трябва да е.

— Което значи, че...?

— Което значи, че продължаваме по пътя — отвърна Ванин. — Същото, което ти казах преди час. Не можем скапано да подкараме цяла армия през толкова гъста гора, нали? Което пък означава, че оставаме на пътя.

— Само питам — каза Мат и дръпна периферията на шапката си да се заслони от слънцето. — Един командир трябва да пита такива неща.

— Трябва да продължим напред — каза Ванин и се навъси. Падаше си по въсенето. — Ако това *наистина* е Сардлен, би трябвало да има голямо село на час-два по-натам. Сигурно ще мога да го мерна от следващото възвишение.

— Върви тогава — каза Мат. Имаха съгледвачи напред, разбира се, но никой не беше толкова добър като Ванин. Въпреки големината си човекът можеше да се приближи толкова близо до вражеско укрепление, че да преброи космите по брадите на лагерната стража и изобщо да не го видят. Може би и да духне с яхнията им също така.

Ванин поклати глава и отново погледна картата.

— Всъщност, като си помисля — измърмори, — може и да е връх Фавленд... — Пришпори коня си в галоп и се отвя напред.

Мат въздъхна, смуши Пипс и настигна Талманес. Кайриенецът поклати глава. Дръпнат човек можеше да е тоя Талманес. Когато се запознаха, Мат беше решил, че е все сърдит, че изобщо не може да му е весело от нищо. Променил си беше мнението обаче. Талманес не беше сърдитко, просто си беше сдържан. Но понякога като че ли проблясваха искрици в очите му, сякаш се смееше на света, въпреки тая вечно начумерена физиономия.

Днес беше с червено палто, обшито със златно, лобът му беше обръснат и напудрен по кайриенската мода. Изглеждаше адски нелепо,

но кой беше Мат, че да съди? Талманес можеше да има ужасен вкус за мода, но беше верен офицер и свестен човек. Освен това разбираше от вино.

— Не гледай толкова мрачно, Мат — каза Талманес и изпуфка с обкованата си със злато лула. Откъде ли я беше намерил, впрочем? Мат не помнеше да я е виждал. — Хората ти са с пълни тумбащи и с пълни кесии и току-що спечелиха голяма победа. Какво повече може да иска един войник?

— Погребахме хиляда души — отвърна Мат. — Никаква победа не е това.

Спомените в главата му — ония, дето не бяха негови — казваха, че трябва да е горд. Битката *наистина* беше минала добре. Но все пак си оставаха онези мъртви, които бяха разчитали на него.

— Винаги има загуби — изтъкна Талманес. — Не бива да им позволяваш да те гризат, Мат. Случва се.

— Ако не се биеш, няма загуби.

— Защо тогава влизаш толкова често в бой?

— Бия се само когато не мога да го избегна! — сопна се Мат. Кръв и кървава пепел, *наистина* се биеше само когато му се наложеше. Когато го заклещеха в капан! Но защо това му се случваше непрекъснато?

— Щом казваш — отвърна Талманес, извади лулата от устата си и почти му навря дръжката в очите като пръст. — Но нещо те нервира. И това нещо не са хората, които загубихме.

Проклети благородници. Дори ония, които човек можеше да търпи, като Талманес, винаги си въобразяваха, че всичко знаят.

Но пък самият той също вече беше благородник. „Не мисли за това“ — каза си. Талманес цели пет дни го беше наричал „ваше височество“, докато накрая Мат не побесня и не му кресна — големи педанти бяха кайриенците с ранговете.

Когато разбра какво означава бракът му с Тюон, Мат се изсмя, но това беше горчив смях на неверие. А всички го наричаха късметлия. Добре, защо късметът не беше му помогнал да избегне *тази* съдба? Проклет Принц на Гарваните? Какво трябваше да означава *това*?

Е, точно сега трябваше да се грижи за хората си. Погледна през рамо и огледа редиците конници. Стрелците с арбалети язدهа в ариергарда. Бяха хиляди от едните и от другите, макар Мат да им беше

заповядал да приберат знамената. Едва ли щяха да срещнат много пътници в този пуцинак, но ако някой *все пак* ги видеше... Мат не искаше излишни приказки.

Щяха ли сеанчанците да го подгонят? Двамата с Тюон знаеха, че вече са на противоположни страни, а тя беше видяла на какво е способна армията му.

Обичаше ли го тя? Беше се оженил за нея, но сеанчанците не разсъждаваха като нормални хора. Беше останала негова плячка, понасяла беше плена си, не се и опита да избяга. Но той изобщо не се съмняваше, че ще тръгне срещу него, ако реши, че така ще е по-добре за империята ѝ.

Да, беше изпратила хора след него, макар възможната гонитба изобщо да не го притесняваше толкова, колкото че може да не стигне жива и здрава до Ебу Дар. Някой беше предложил куп пари за главата на Тюон. Онзи сеанчански предател, пълководецът на армията, която Мат беше унищожил. Сам ли беше действал? Имаше ли и други? В какво беше оставил Тюон да се въвлече, като я пусна?

Тези въпроси го глождеха.

— Трябваше ли да я пусна да замине, как мислиш? — изтърси неволно.

Талманес сви рамене.

— Ти даде думата си, Мат, и смятам, че онзи якият сеанчански тип с твърдия поглед и с черната броня нямаше да реагира добре, ако се беше опитал да я задържиш.

— Все пак може да е в опасност — измърмори Мат повече на себе си, все още загледан назад. — Не трябваше да я изпускам от очи. Глупава жена.

— Мат — рече Талманес и отново го посочи с лулата си. — Изненадваш ме. Започваш да говориш точно като съпруг, човече.

Това го сепна. Извърна се рязко на седлото.

— Какво? Какво значи това?

— Нищо, Мат. Просто си рекох, както се занасяш по нея...

— Не се *занасям* — сопна се Мат и дръпна периферията на шапката си, после оправи шала си. Медальонът тежеше успокоително на гърдите му. — Просто съм притеснен. Нищо повече. Тя знае много за Бандата и би могла да издаде силите ни.

Талманес сви рамене и изпуфка с лулата. Пояздиха известно време в мълчание. Боровите иглички шепнеха на вятъра, от време на време Мат чуваше женски смях отзад, където на малка група яздеха Айез Седай. При все че се мразеха и в червата, обикновено се държаха чудесно помежду си, когато можеха да ги видят други. Но както беше казал на Талманес, жените са врагове помежду си само докато наблизко няма някой мъж, срещу когото да се съюзят.

Слънцето все така беше затулено от проклетите облаци. От няколко дни не се беше показвало. Ама изобщо. От също толкова време не беше виждал и Тюон. Двете неща се съчетаваха в главата му. Дали имаше връзка помежду им?

„Проклет глупак. Още малко и ще почнеш да мислиш като нея, да виждаш знамения във всяко дребно нещо, да търсиш знаци и смисъл всеки път, щом някой заек притича през пътя ти или някой кон пръдне.“

Тоя вид предсказване на бъдещето си беше пълна глупост. Макар че трябваше да признае, вече се свиваше от страх всеки път, щом чуеше бухал да избуха два пъти.

— Обичал ли си някога жена, Талманес?

— Няколко — отвърна niskият мъж, димът се къдреше от лулата зад него.

— Мислил ли си да се жениш за някоя от тях?

— Не, слава на Светлината. — После явно премисли казаното. — В смисъл, тогава не беше подходящо за мен, Мат. Но съм сигурен, че за теб ще е чудесно.

Мат се намръщи. Щом Тюон скапано го беше решила накрая това с женитбата, не можеше ли поне да избере момент, когато другите да не чуят?

Но не. Излезе и го каза пред всички, включително и Айез Седай. Това означаваше, че Мат е обречен. Айез Седай бяха страхотни в пазенето на тайни, освен ако тези тайни можеха по някакъв начин да притеснят или да създадат неудобства на Матрим Каутон. *Тогав*а човек можеше да е сигурен, че до вечерта новината ще се разпространи из целия лагер, че и из околните даже. Собствената му проклета *майка* — на безброй левги и левги разстояние — сигурно вече бе чула новината.

— Няма да оставя комара — измърмори Мат. — Нито пиенето.

— Вече го каза — изтъкна Талманес. — Три-четири пъти досега. Почти съм сигурен, че ако надникна нощем в палатката ти, ще те видя да бълнуваш насън: „Ще продължавам с проклетия комар! С проклетия комар и с пиенето! Къде ми е проклетото пиене? Някой да иска да заложи?“ — Лицето му беше абсолютно безизразно, но го имаше онзи намек за усмивка в очите му, стига да знаеш къде да гледаш.

— Просто държа всички да го знаят — заяви Мат. — Не искам някой да започне да си мисли, че се размеквам само защото... а бе знаеш защо.

Талманес го погледна утешително.

— Няма да се размекнеш само защото си женен, Мат. Някои от великите пълководци също са женени, доколкото знам. Даврам Башийр със сигурност, Родел Итуралд също. Не, от това, че си женен, няма да се размекнеш.

Мат кимна рязко. Добре, че това поне беше ясно.

— Може да станеш *досаден* обаче — отбеляза Талманес.

— О, стига! — възкликна Мат. — В следващото село, което намерим, сядаме да хвърлим зарове в кръчмата. Ти и аз.

Талманес се намръщи.

— И да им пияolinoкачественото вино на тия планински селца? Моля те, Мат. Още малко и ще поискаш и ейл да пия.

— Че какво му е на ейла?

Чу познати гласове и се обърна. Олвер — с щръкналите уши и най-грозното дребно личице, каквото Мат изобщо бе виждал — седеше на гърба на Вятър и бърбеше с Ноал, който яздеше до него. Сбръчканият старец кимаше одобрително на думите му. Малкото момче изглеждаше изумително сериозно и несъмнено обясняваше поредната си теория как най-добре може да се промъкне човек в Кулата на Генджей.

— Ха — каза Талманес. — Ей го и Ванин.

Мат пак се обърна напред. Ванин винаги изглеждаше скапано нелепо, кацнал като огромен пъпеш на гърба на черния си кон и с щръкнали настрани крака. Но можеше да язди, за това нямаше никакъв спор.

— *Все пак* е Сардлен — заяви Ванин, щом спря до тях, и изтри потното си плешиво теме. — Селото е ей там, отпред. На картата се води Хиндерстап. А бе добри са му картите — добави с неохота.

Мат въздъхна облекчено. Беше започнал да си мисли, че ще се скитат из тия планини, докато Последната битка дойде и си отиде.

— Страхотно — почна той, — можем да...

— Село ли? — кресна груб женски глас.

Мат се обърна с въздишка — този път на досада. Трите ездачки си пробиваха път през колоната. Талманес с неохота вдигна ръка на войниците да спрат, докато Айез Седай връхлитаха горкия Ванин. Дебелият мъж се сви на седлото. Изглеждаше така, все едно предпочита да го хванат как краде коне — и да го осъдят на смърт за това, — отколкото да го разпитват Айез Седай.

Джолайн водеше глутницата. Някога Мат сигурно щеше да я нарече хубавичко момиче, с тая тънка фигура и мамещите кафяви очи. Но лишеното от възраст айезседайско лице вече го държеше нащрек. Не, вече нямаше и да помисли за Зелената като за хубавичка. Позволиш ли си да мислиш за една Айез Седай като за хубавичка, за две цъквания с език ще те омотае на пръста си и ще скачаш под командата ѝ. Ами че Джолайн вече на два пъти беше намекнала, че от Мат щяло да стане добър Стражник!

Беше ли му още ядосана, че я плесна по задника? Не можеше да го нарани със Силата, разбира се — дори без медальона му, тъй като Айез Седай се бяха заклели да не използват Силата за убиване, освен при много изрични обстоятелства. Но Мат не беше глупав. Забелязал беше, че клетвите им не казват нищо за използване на ножове.

С Джолайн бяха Едесина, от Жълтата Аджа, и Теслин, от Червената. Едесина беше доста приятна на вид, ако изключиш лишеното от възраст лице, но иллианката Теслин беше апетитна горедолу колкото суха съчка. Да не говорим, че беше кокалеста и свадлива като проскубана котка. Но пък беше умна, а и Мат беше забелязал, че се отнася към него с известен респект. Респект от Червена, моля ви се!

Все пак, от начина, по който го изгледаха, щом стигнаха до челото на колоната, човек така и нямаше да разбере, че му дължаха живота си. Ей така е то с жените. Спасиш ѝ живота и тя неизбежно ще заяви, че щяла сама да си го спаси, тъй че не ти дължи нищо. И ще те сгълчи отгоре на това, че си ѝ объркал плановете.

Защо изобщо си направи труда? Да го изгори дано, някой ден щеше да се направи на тарикат и да остави следващите тъпанарки да реват в оковите си.

— Какво стана? — кресна Джолайн на Ванин. — Успя ли да определиш най-последно къде сме?

— Че как — отвърна Ванин и се почеса най-невъзмутимо. Биваше го тоя Ванин. Мат се усмихна. На никого не цепеше басма, даже на Айез Седай.

Джолайн се взря в очите на Ванин, надвиснала като водоливник от каменната стена на имението на някой благородник, и той все пак се предаде:

— В смисъл, определих, Джолайн Седай.

Усмивката на Мат се стопи. „Проклятие, Ванин!“

— Чудесно — каза Джолайн. — И пред нас има село, както чух? Най-последно може би ще намерим някой приличен хан. Няма да ми дойде зле нещо по-свястно от този буламач, дето грубияните на Каутон наричат „храна“.

— Хайде сега — намеси се Мат, — това да не е...

— Колко далече сме от Кемлин, господин Каутон? — намеси се Теслин. Правеше всичко възможно да пренебрегне Джолайн. Двете напоследък сякаш се бяха хванали за гърлата — по най-хладнокръвния и външно дружелюбен начин, разбира се. Айез Седай не се дърлеха. Бяха се докачили веднъж, че беше нарекъл „дискусията“ им „дърлене“. Нищо, че Мат си имаше сестри и много добре знаеше как изглежда едно хубаво дърлене.

— Какво каза сутринта, Ванин? — попита Мат и го погледна. — На двеста левги някъде?

Ванин кимна. Планът беше първо да се запътят към Кемлин, защото Мат трябваше да се срещне с Естеан и Дерид и да осигури нужната информация и продоволствие. След това щеше да си изпълни обещанието към Том. Кулата на Генджей можеше да почака още няколко недели.

— Двеста левги — каза Теслин. — Колко време ще ни трябва да стигнем?

— Ами... зависи — отвърна Ванин. — Лично аз бих се оправил за малко повече от неделя, ако съм сам, с два добри коня за смяна и минавам през познат терен. Цялата армия обаче, през тия хълмове по тоя разнебитен път? Двайсет дни. Може би малко повече.

Джолайн се обърна към Мат и го изгледа въпросително.

— А, не — заяви той. — Изключено, Джолайн. Яздим всички заедно.

Тя се намръщи недоволно.

— Вие обаче спокойно можете да продължите сами — продължи Мат. — Това важи за всяка от вас. Вие, Айез Седай, не сте мои пленнички. Напуснете когато поискате, стига да вървите на север. Няма да рискувам да тръгнете назад и да ви хванат сеанчанците.

Ех, че хубаво щеше да е да си е пак само с Бандата, без да му се мяркат никакви Айез Седай пред очите! Ах, да можеше.

Теслин изглеждаше замислена. Джолайн я погледна, но Червената с нищо не издаде дали е готова да напусне, или не. Едесина обаче се поколеба, след което кимна на Джолайн. Беше готова.

— Много добре — каза Джолайн високомерно. — Ще е добре да сме по-далече от грубостта ти, Каутон. Пригответи ни, да речем, двайсет коня и ще си тръгнем.

— Двайсет?!

— Да. Твоят човек нали каза, че ще му трябват два коня, за да вземе разстоянието в разумен срок. За да може да ги сменя.

— Като ви гледам, сте две. — На Мат му закипя отвътре. — Това означава *четири* коня. Мислех, че си достатъчно умна, за да направиш *тази* сметка, Джолайн. — И добави, по-тихо: — С малко напъване.

Джолайн се ококори, а Едесина го погледна стъписана. На лицето на Теслин се изписа явно разочарование. Талманес изпуфка изненадано с лулата.

— Онзи твой медальон те прави безочлив, Матрим Каутон — каза хладно Джолайн.

— Устата ми ме прави безочлив, Джолайн — отвърна Мат с въздишка и опипа с пръсти медальона, скрит под хлабаво вързаната му риза. — Медальонът само ме прави искрен. Все пак би ли ми обяснила защо трябва да вземете двайсет от моите коне, след като бездруго едва стигат за хората ми?

— По два за Едесина и за мен — заяви твърдо Джолайн. — По два за бившите сул-дам. Не си въобразяваш, че ще ги оставя бандата ти да ги поквари, нали?

— Две сул-дам — каза Мат, без да се хваща на въдицата ѝ. — Това прави осем коня.

— Два за Сетале. Предполагам, че ще иска да се махне от всичко това с нас.

— Десет.

— Още два за Теслин — добави Джолайн. — Тя несъмнено ще иска да тръгне с нас, въпреки че в момента няма какво да каже по въпроса. И ще ни трябват четири товарни животни, за да ни носят багажа. Те също ще трябва да се сменят, тъй че още четири. Двайсет.

— И как ще ги храните? — попита Мат. — Ако яздите толкова бързо, няма да има време конете да пасат. Бездруго едва се намира храна за тях напоследък.

Това се беше оказало голям проблем. Пролетта не идваше. Ливадите, покрай които минаваха, бяха кафяви от нападалите листа, мъртвата зимна трева бе сплескана от снега, едва тук-там се мяркаше покълнала нова или бурен. Конете можеха да се хранят с изсъхнали листа и трева, разбира се, но не беше същото.

Ако земята не решише да се разделени скоро... хм, чакаше ги тежко лято. Но това беше съвсем друг проблем.

— Ще трябва да ни дадеш храна, разбира се — каза Джолайн. — И някакви пари за ханове...

— А кой ще се грижи за всички тези коне? Вие ли ще ги тимарите всяка вечер, ще им преглеждате подковите, ще се грижите дали дажбите им са отмерени правилно?

— Ами значи ще трябва да вземем и няколко от войниците ти — отвърна Джолайн, явно недоволна. — Необходимо неудобство.

— Единственото, което е *необходимо* — заяви твърдо Мат, — е хората ми да стоят там, където са нужни, а не където са *неудобство*. Не, те остават — и няма да получите никакви пари от мен. Ако искате да тръгнете, може да вземете по един кон всяка и един товарен да ви носи нещата. Ще ви дам малко зоб за горките животни, макар че и това ще е голяма щедрост.

— Но само с по един кон за всяка няма да можем да се движим много по-бързо от армията! — каза Джолайн.

— Тъй ли? — Мат й обърна гръб. — Ванин, иди кажи на Мандевин да предаде на всички. Скоро спираме на лагер. Знам, че е още следобед, обаче искам Бандата да е достатъчно далече от селото, за да не ги заплашваме, но и достатъчно близо, та неколцина да идем да опипаме как са нещата.

Ванин кимна и смуши коня покрай колоната.

— А, Ванин — подвикна след него Мат. — И гледай Мандевин да разбере, че като казвам „неколцина“, имам предвид наистина много малка група, плюс мен и Талманес. Няма да позволя в селото да нахлуят седем хиляди войници, търсеци забавления! Ще купя каруца и колкото ейл мога да намеря и ще го пратя в лагера. Искам обаче стриктен ред и никой да не ми се вясва в селото. Разбрано?

Ванин кимна малко сърдито. Не е приятно да си този, който трябва да каже на мъжете, че няма да има отпуски. Мат отново се обърна към Айез Седай.

— Е? Приемате ли учтивото ми предложение, или не?

Джолайн само изсумтя и подкара в тръс коня си назад, явно отказала се от възможността да тръгне сама. Жалко. Макар че сигурно нямаше да ѝ трябват повече от три дни, за да намери някой мухльо в някое село, който да ѝ даде конете си, та групата ѝ да може да тръгне по-бързо.

Едесина също тръгна, а Теслин пое след нея, като изгледа Мат с любопитство, но и с нещо като разочарование. Мат извърна очи, ядосан на себе си. Какво му пукаше *на него* какво си мисли?

— Това беше странно от твоя страна, Мат — подхвърли Талманес.

— Кое? Ограничението за мъжете ли? Добри хора са, Бандата, но не познавам войници, които да не са склонни да се набутат в някоя беля от време на време, особено ако се намира ейл.

— Не говоря за мъжете, Мат — каза Талманес и се наведе да изчука лулата си в стремето. Пепелта се посипа по каменния път. — Говоря за това как се отнесе с Айез Седай. Светлина, Мат, можехме да се отървем от тях! Според мен двацет коня и малко пари щяха да са добра сделка, за да се отървем от две Айез Седай.

— Няма да позволя да ме разиграват — заяви Мат упорито и махна с ръка на Бандата да продължи похода. — Дори за да се отърва от Джолайн. Ако иска нещо от мен, да ме помоли с ей толкова учтивост поне, а не да се опитва да ме притиска да ѝ дам каквото иска. Не съм ѝ никакво паленце. — Да го изгори дано, не беше! И *не се* държеше като съпруг, каквото и да значеше това.

— Тя наистина ти липсва — каза Талманес малко изненадано.

— Какви ги дърдориш пък сега?

— Мат, ти не си винаги особено изтънчен човек, признавам. Понякога чувството ти за хумор наистина е малко хапливо и тонът ти е доста груб. Но рядко си пълен грубиян, не обиждаш *преднамерено*. Наистина си изнервен, нали?

Мат не отвърна нищо, само дръпна отново периферията на шапката си.

— Сигурен съм, че тя ще се оправи чудесно, Мат — продължи Талманес с по-мек тон. — Кралска особа е. Те знаят как да се грижат за себе си. А и си има войници, да я пазят. Да не говорим за огиерите. Огиери воини! Кой би си помислил такова нещо? Ще се оправи.

— Приключихме с тоя разговор — каза Мат и намести копието си така, че да го държи изправено, е извитото острие към невидимото слънце горе и тъпия край в каишката за пиката отстрани на седлото.

— Аз само...

— Край. Нямах повече табак, нали?

Талманес въздъхна.

— Беше последната щипка. Хубав табак — от Две реки. Единствената кесия, която съм виждал от доста време. Подарък от крал Редран, и лулата също.

— Сигурно те е ценил високо.

— Беше добра работа, честна — отвърна Талманес. — И ужасно досадна. Не като да яздя с теб, Мат. Добре, че се върна, с грубостта и всичко. Но приказките ти за храната с Айез Седай наистина ме притесниха.

Мат кимна и попита:

— Как сме с порционите?

— Зле.

— Ще купим каквото можем в селото. Пари поне имаме, нали?

Едно малко село едва ли щеше да има достатъчно продоволствие за цялата армия. Но според картите скоро щяха да навлязат в по-гъсто населени земи. В тези райони човек можеше да мине през едно-две села на ден, ако пътува достатъчно бързо. За да не спираш, скубеш и изкупуваш малкото, което можеш, във всяко село, през което минеш. Фургон товар тук, волска кола там, едно-две бурета ябълки пътом от някоя ферма. Седем хиляди гърла наистина бяха много, но пък един добър командир знае как да използва и шепа зърно.

— Да, но селяните дали ще продават? — попита Талманес. — Докато пътувахме да те срещнем, подивяхме, докато намерим някой да ни продаде храна. Напоследък наистина трудно се намира. Става оскъдна, където и да идеш и колкото и пари да имаш.

Адски вярно. Мат скръцна със зъби и веднага се ядоса на себе си, че го е направил. Добре, може би *наистина* беше малко изнервен. Не заради Тюон обаче.

Все едно, трябваше да се отпусне. А онова селце отпред... как го нарече Ванин? Хиндерстап?

— Колко пари имаш?

Талманес се намръщи.

— Две златни марки и кесия сребърни корони. Защо?

— Не стигат — рече Мат и се почеса по брадичката. — Ще трябва да прибегнем и до личното ми ковчеже. Може би да го вземем цялото. — Обърна Пипс. — Хайде.

— Чакай, Мат — рече Талманес, дръпна юздите и подкара след него. — Какво точно си намислил?

— Най-учтиво ще приемеш предложението ми да идем да се позабавляваме в кръчмата — каза Мат. — И междувременно да съберем продоволствие. Ако късметът ми е с мен, ще минем и без пари.

Ако Егвийн и Нинив бяха тук, щяха да му скъсат ушите и да му кажат да не е посмял да прави такова нещо. Тюон сигурно щеше да го погледне с любопитство и след това да му каже нещо, от което щеше да се почувства засрамен чак в ботушите си.

Хубавото с Талманес обаче беше, че той просто пришпори коня си със стоическа физиономия и с очи, издаващи съвсем леко веселие.

— Е, *трябва* да го видя това, няма начин!

ГЛАВА 21

ЖАР И ПЕПЕЛ

Перин отвори очи и се намери увиснал във въздуха.

Зарита. Отгоре кипяха черни облаци, тъмни и злокобни. Отдолу се беше ширнала обрулена от ветровете кафява тревиста равнина, без никакви следи от хора. Никакви палатки, пътища, никакви дири дори.

Не падаше. Просто висеше в небето. Инстинктивно загреба с ръце все едно да заплува, докато умът му се мъчеше да осмисли обърканата гледка.

„Вълчийт сън — помисли си. — Аз съм във вълчия сън. Легнах да спя с надеждата, че ще дойда тук.“

Висеше на стотици стъпки над земята.

Изведнъж покрай него профуча фигура със сива козина, носеше се на дълги отскоци. Полетя надолу и кацна сред полето с лекота.

— Скокливец!

„Скачай долу, Млади бико. Скачай. Безопасно е.“ Както винаги, посланието от вълк дойде като смесица от миризми и образи. Перин ставаше все по-добър и по-добър в тълкуването им — меката пръст бе земната твърд, напористият вятър изразяваше скокове, мирисът на облекчение и спокойствие известяваше, че няма защо да се бои.

— Но как?

„Преди ти все тичаше напред, като току-що отбито кутре. Скачай. Скачай долу!“ Далече долу Скокливец клечеше сред полето и се хилеше нагоре към Перин.

Перин стисна зъби и измърмори една-две ругатни към инатливите вълци. Струваше му се, че мъртвите пък бяха особено безразсъдни. Макар че Скокливец беше прав. Скачал беше преди в това място, макар и никога от небето.

Вдиша дълбоко, затвори очи и си представи, че скача. Въздухът изсвистя покрай него с внезапен напор, после стъпалата му удариха в меката пръст. Отвори очи. Грамаден сив вълк, покрит с белези от много битки, клечеше до него, широката равнина беше обрасла с диво

просо, примесено със стръкове висока тънка трева. Раздвижени от вятъра бодливи стръкове затъркаха Перин по ръцете и го досърбя. Тревите миришеха много сухо, като сено, оставено в плевник за зимата.

Някои неща бяха преходни тук, във вълчия сън. В един момент до краката му лежаха купища жълта шума, в следващия ги нямаше. Всичко миришеше някак смътно — все едно, че не беше съвсем тук.

Погледна нагоре. Небето беше бурно. Обикновено облаците в това място бяха също толкова преходни като другите неща. Можеше да е съвсем облачно. След това, с едно мигване на очите, можеше изведнъж да стане ясно. Този път тъмните буреносни облаци останаха. Кипяха, завъртаха се, бели резки на мълнии просветваха между тях. Но мълниите не падаха на земята и не вдигаха никакъв шум.

Равнината беше странно безмълвна. Облаците загръщаха злокобно цялото небе. И не се махаха.

„Последният лов иде. — Скокливец вдигна очи към небето. — Ще бягаме заедно значи. Освен ако спим.“

— Да спим? А Последният лов?

„Той иде — съгласи се Скокливец. — Ако Сенкоубиеца падне в тази буря, всички ще спим вечно. Остане ли жив, ще ловуваме заедно. Ти и ние.“

Перин потърка брадичка, докато се мъчеше да осмисли посланието от образи, миризми, звуци и чувства. Непонятно му беше.

Но беше тук все пак. Искал беше да дойде и бе решил да получи някои отговори от Скокливец, ако може. Хубаво беше, че отново вижда Скокливец.

„Бягай“ — отпрати Скокливец. Посланието му не беше тревога. Беше предложение. Да тичаме заедно.

Перин кимна и затича през тревите. Скокливец пое на дълги отскоци до него и отпрати насмешка. „Два крака, Млади бико? Два крака са бавни!“ Това послание бе образ на залитащи хора, препъващи се заради дългите си глупави крака.

Перин се поколеба.

— Трябва да се владее, Скокливец. Когато в мен влезе вълкът... правя опасни неща.

Вълкът извърна глава, без да спира да тича през обраслото с високи треви поле. Стръковете пращяха и дращеха. Стигнаха дивечова

диря и завиха по нея.

„Бягай“ — подкани го Скокливец, явно озадачен от колебанието му.

— Не мога — отвърна Перин и спря. Скокливец се обърна и с няколко скока се върна при него. Миришеше смутено.

— Скокливец, плаша се от себе си — каза Перин. — Когато изгубя самообладание. Първият път, когато ми се случи, беше точно след като срещнах вълците. Трябва да ми помогнеш да го разбера.

Скокливец просто продължи да го гледа, с провиснал от устата език, с леко разтворени челюсти.

„Защо правя това?“ — помисли си Перин и поклати глава. Вълците не разсъждаваха като хората. Имаше ли значение какво мисли Скокливец за всичко това?

„Ще ловуваме заедно“ — прати Скокливец.

— А ако не искам да ловувам с теб? — каза Перин. Сърцето му се сви, щом го изрече. *Харесваше* това място, вълчия сън, колкото и опасен да беше. Имаше чудесни неща в преживяното, след като бе напуснал Две реки.

Но не можеше да продължава да губи контрол. Трябваше да намери баланс. Захвърлянето на брадвата бе променило нещата. Брадвата и чукът бяха различни оръжия — едното можеше да се използва само за убиване, докато другото предлагаше избор.

Но трябваше да стане добър в този избор. Трябваше да се владее. А първата стъпка като че ли беше да овладее вълка в себе си.

„Бягай с мен, Млади Бико — отпрати Скокливец. — Забрави тези мисли. Бягай като вълк.“

— Не мога — каза Перин. Обърна се и огледа равнините. — Но трябва да опозная това място, Скокливец. Трябва да се науча да го използвам, да го владеея.

„Хора! — Послание с миризма на пренебрежение и гняв. — Власт. Винаги власт.“

— Искам да ме научиш — каза Перин и отново се обърна към вълка. — Искам да владеея това място. Ще ми покажеш ли как?

Скокливец седна на задницата си.

— Добре. Ще потърся други вълци, които ще искат.

Обърна се и закрачи по дирята. Не познаваше мястото, но беше научил, че вълчият сън е непредсказуем. Това поле с високата до

кръста трева и горичките тис можеше да е навсякъде. Къде щеше да намери вълци? Потърси с ума си и откри, че тук е много по-трудно да го направи.

„Не искаш да бягаш. Но търсиш вълци. Защо си толкова труден, кутре?“ Скокливец клечеше пред него в тревата.

Перин изръмжа, после направи скок, който го изстреля на стотина крачки напред. Стъпи на тревата спокойно, все едно бе направил най-обикновена крачка.

А Скокливец отново беше пред него. Перин не го беше видял да скача. Преди миг стоеше на едно място, сега — на друго. Стисна зъби и потърси отново. За други вълци. Долови нещо далечно. Трябваше да се напегне повече. Съсредоточи се, притегли още сила в себе си и успя да изтласка ума си още напред.

„Това е опасно, Млади бико. Прекалено силно идваш тук. Ще умреш.“

— Винаги казваш това — отвърна Перин. — Кажи ми каквото искам да знам. Кажи ми как да се науча.

„Упорито кутре. Върни се, когато няма да искаш така настойчиво да пъхаш муцуната си в гнездо на усойници.“

А след това нещо блъсна Перин, тежест премаза ума му. Всичко изчезна и той бе изхвърлен — като листо, понесено от буря — от вълчия сън.

Файле усети как мъжът ѝ се размърда до нея в съня си. Погледна го в тъмната стая. Макар да лежеше на постелята до него, не беше спала. Беше чакала, заслушана в дъха му. Той се обърна на гръб и промърмори сънено.

„Точно тази нощ да е неспокоен...“ — помисли тя ядосано.

Бяха на една неделя път от Малден. Бежанците бяха вдигнали лагер — добре, лагери по-скоро — до един плавателен канал, който водеше право към пътя за Джеанна, вече съвсем наблизко.

През последните няколко дни нещата бяха вървели гладко, макар Перин да беше преценил, че Аша'ман все още са твърде изтощени, за да правят портали. Вечерта беше прекарала с мъжа си — припомни му няколко важни причини да е женен, и то тъкмо за нея преди всичко. Той определено беше въодушевен, макар да я имаше онази странна

напрегнатост в погледа му. Не опасна напрегнатост, просто печална. Призраци го бяха обладали, докато бяха разделени. Тя също си имаше няколко. Но пък не можеше да очаква, че всичко ще си остане същото, а разбираше, че той все още я обича — обичаше я пламенно. Това стигаше, тъй че Файле не се тревожеше повече.

Но *все пак* се канеше да предизвика спор, който да изтръгне тайните му. Щеше обаче да изчака още няколко дни. Добре беше да му се напомни, че не бива да е прекалено самодоволен, но нямаше да е хубаво да го накара да си помисли, че не цени това, че си го е върнала.

Точно обратното. Файле се усмихна, обърна се и отпусна ръка на косматите му гърди; главата ѝ бе полегнала на голото му рамо. Обичаше този грамаден, връхлетял като лавина по планински склон в живота ѝ мъж. Това, че отново е с него, бе по-сладко дори от победата и спасяването ѝ от Шайдо.

Очите му трепнаха и се отвориха и тя въздъхна. Колкото и да го обичаше, искаше ѝ се да си беше останал да спи тази нощ! Не го ли беше изтощила достатъчно?

Той я погледна. Златните му очи сякаш едва доловимо засияха в тъмното — тя знаеше, че това е само игра на светлината. После я придърпа към себе си.

— Не спях с Берелайн — каза хрипливо. — Каквото и да разправят.

Скъпият ѝ, мил, *прям* Перин.

— Зная, че не си — прошепна му тя утешително.

Чула беше слуховете. Буквално всяка жена, с която беше говорила в лагера, от Айез Седай до слугинята, се беше преструвала, че си държи езика зад зъбите, но бяха изтърсвали една и съща новина: Перин прекарал една нощ в палатката на Първата на Майен.

— Не, наистина — настоя Перин и в гласа му се прокрадна умолителна нотка. — Не съм, Файле. Моля те.

— Казах, че ти вярвам.

— Но прозвуча... Не знам. Да го изгори дано, прозвуча все едно, че ревнуваш.

Щеше ли изобщо да се научи?

— Перин — каза тя строго. — На мен ми трябваше почти цяла година — да оставим огромното усилие — да те съблазня и се получи

само защото беше намесена женитба! Берелайн няма нужното умение да се справи с теб.

Той вдигна дясната си ръка и объркано се почеса по брадата. После само се усмихна.

— Освен това — добави тя и се гушна в него — ти изрече думите. И аз ти вярвам.

— Значи не ревнуваш?

— Разбира се, че ревнувам — отвърна тя и го плесна по гърдите. — Перин, не съм ли ти обяснила това? Един съпруг *трябва* да знае, че жена му е ревнива, иначе няма да разбере колко държи на него. Човек пази онова, което му е най-скъпо. Честно, ако продължаваш да ме караш да казвам такива неща, няма да ми останат никакви тайни!

Той изсумтя тихо:

— Съмнявам се, че е възможно.

После затихна и тя затвори очи, надяваше се отново да заспи. Отвън долитаха далечните гласове на стражи, чуваха се и удари на чук: някой от налбантите — Джерасид, Емин или Фалтон — бе останал да работи късно през нощта. Хубаво беше да чува отново този звук. Айилците бяха негодни, станеше ли дума за коне, и Шайдо или бяха пуснали на свобода пленените от тях, или ги бяха превърнали в товарни животни. През времето, прекарано в Малден, беше видяла много чудесни кобили да теглят каруци.

Трябваше ли да се чувства странно, че се е върнала? Беше прекарала по-малко от два месеца в плен, но ѝ се бяха сторили като години. Години, прекарани в шетане за Севанна и в произволни наказания. Но това време не я беше прекършило. Странно, през онези дни се беше чувствала повече като благородничка, отколкото преди.

Преди Малден не беше разбирала напълно какво е да си благородна дама. О, имала беше своите победи. Ча Файле, хората на Две реки, Алиандре и членовете на лагера на Перин. Впрегнала беше цялата си подготовка, за да помогне на Перин да се научи да бъде водач. Всичко това беше важно, изисквало бе да е такава, каквато майка ѝ и баща ѝ я бяха учили да бъде.

Но Малден ѝ беше отворил очите. Там беше намерила хора, които се нуждаеха от нея повече, отколкото се беше чувствала необходима някога. Под жестоката диктатура на Севанна не беше имало никакво време за игри, никакво място за грешки. Бяха я

унизявали, били я бяха и едва не я бяха убили. А това ѝ беше дало истинско разбиране какво е да си знатна дама. Всъщност изпитваше чувство на вина за времето, когато беше властвала над Перин, опитвайки се да го принуди — а и други — да се подчини на волята ѝ. Да си благородничка означаваше да вървиш първа. Означаваше да те бият, за да не бият други. Означаваше саможертва, риск да загинеш, но да защитиш онези, които зависят от теб.

Не, не се чувстваше странно, че се е върнала, защото беше взела Малден — важните неща — със себе си. Стотици гай-шайн ѝ се бяха заклели във вярност и тя ги беше спасила. Беше го направила чрез Перин, но беше имала планове и така или иначе щеше да избяга и да се върне с армия, която да освободи заклелите ѝ се.

Имало беше цена. Но щеше да се справи с това по-късно тази нощ. Ако даде Светлината. Отвори око и погледна Перин. Той като че ли спеше, но равен ли беше дъхът му?

— Не ме интересува какво се е случило с теб — промълви той.

Файле въздъхна. Не, не беше заспал.

— Какво се е случило с мен? — попита го объркано.

Той отвори очи и се загледа нагоре.

— Шайдо. Онзи мъж, който беше с теб, когато те спасих. Каквото и да е направил... каквото и да си направила, за да оцелееш. Всичко е наред.

Какво го притесняваше? Светлина!

— Вол такъв. — Тупна го с юмрук по гърдите и го накара да изпъшка. — Какви ги дрънкаш? Че всичко ще е наред, ако не съм ти била вярна? Точно след като беше толкова притеснен да ми кажеш, че *ти* си ми бил верен?

— Какво? Не, различно е, Файле. Ти беше пленничка и...

— И не мога да се грижа за себе си, така ли? Ти *наистина* си вол. Никой не ме е пипнал. Те са айилци. *Знаеш*, че не биха посмели да навредят на гай-шайн. — Не беше съвсем вярно. В лагера на Шайдо често пъти бяха насилвани жени, защото Шайдо бяха престанали да се държат като айилци.

Но в лагера беше имало други. Айилци, които не бяха Шайдо. Мъже, отказали да приемат Ранд за своя Кар-а-карн, но които също тъй не приемаха властта на Шайдо. Лишените от братя бяха мъже на честта. Макар да се наричаха „отлъчени“, бяха единствените в Малден,

които държаха на старите порядки. Когато жените гай-шайн изпаднаха в опасност, Лишените от братя избраха и защитиха онези, които можаха. Нищо не поискаха за това.

Е... не беше съвсем вярно. Бяха *поискали* много, но не бяха *настояли* за нищо. Ролан завинаги си оставаше за нея айилец на дело, ако не на думи. Но също като смъртта на Масема, отношенията ѝ с Ролан не бяха нещо, за което Перин трябваше да знае. Тя дори не беше целунала Ролан, но *беше* използвала желанието му в своя изгода. И подозираше, че той е разбрал какво прави.

Перин беше убил Ролан. Това беше друга причина мъжът ѝ да не знае за добротата на мъжа от Лишените от братство. Щеше да го гризе отвътре, ако разбереше какво е направил.

Перин се отпусна, затворил очи. Променил се беше през тези два месеца, може би толкова, колкото и тя. Това беше добре. В Граничните земи хората имаха поговорка: „Само Тъмния си остава един и същ.“ Хората израстват и вървят напред. Сянката си остава просто каквато е. Зла.

— Ще трябва да планираме някои неща утре — каза Перин с прозявка. — Щом порталите отново станат достъпни, ще трябва да решим дали да принудим хората да си идат и да решим кой тръгва пръв. Някой разбрал ли е какво стана с Масема?

— Не, доколкото знам — отвърна тя предпазливо. — Но при толкова негови ценности, изчезнали от палатката му...

— Масема не държи на ценности — измърмори Перин. — Макар че може да си ги е взел, за да започне да гради отново. Предполагам, че *може* да е избягал, макар че е странно защо никой не знае накъде, нито как.

— Сигурно се е измъкнал по време на бъркотията след битката.

— Сигурно — съгласи се Перин. — Чудя се... — Прозя се отново. — Чудя се какво ще каже Ранд. Масема беше смисълът на цялото това пътуване. Трябваше да го хвана и да му го върна, и май се провалих.

— Ти унищожи хората, които убиваха и грабеха в името на Дракона — каза Файле. — Обезглави водачеството на Шайдо, да не говорим за нещата, които научи за сеанчанците. Мисля, че за Дракона постигнатото от теб ще надвишава многократно това, че не му връщаш Масема.

— Може би си права — изломоти сънено Перин. — Проклети цветове... Не искам да те гледам как спиш, Ранд. Какво е станало с ръката ти? Заслепен от Светлината глупак, грижи се по-добре за себе си. Ти си всичко, което имаме... Последният лов идва...

Файле едва успя да долови последното. Защо говореше за ръката на Ранд и за лов? Дали наистина заспиваше този път?

Скоро той захърка. Файле се усмихна и поклати глава. *Наистина* беше вол понякога. Но си беше нейният вол. Измъкна се от постелята, облече си халата и го върза. Последваха чехлите. След това се шмугна през платницата на входа. Арела и Ласайл пазеха отвън с две Деве. Девите й кимнаха мълчаливо. Щяха да опазят тайната.

Файле остави Девите да пазят, взе Арела и Ласайл и тръгна в тъмното. Арела беше тъмнокоса тайренка, по-висока от повечето Деве и с груб нрав. Ласайл беше нисичка, светлокожа и много нежна, вървеше с изящно полюшване на бедрата. Бяха толкова различни, колкото можеха да са две жени, сигурно, въпреки че пленничеството им ги беше сплотило всички. И двете бяха от Ча Файле, бяха пленени с нея и превърнати в гай-шайн.

След като повървяха малко, други две Деве се присъединиха към тях. Подминаха лагера и продължиха до едно място с две израснали една до друга върби. Малко преди тях ги чакаха Баин и Чиад, все още с бялото на гай-шайн. И двете бяха Деве, първосестри и скъпи на Файле. Бяха по-верни дори от онези, които й се бяха заклели. Верни на нея и все пак необвързани с клетви към нея. Противоречие, с което можеха да се справят само айилци.

За разлика от Файле и останалите, Баин и Чиад не бяха смъкнали бялото само защото Шайдо бяха победени. Щяха да го носят година и един ден. Всъщност идването им тук тази нощ — жест на признателност към живота им отпреди пленничеството — поставяше на изпитание онова, което им позволяваше честта им. Но признаваха, че да си гай-шайн в лагера на Шайдо няма нищо общо с традицията.

Файле ги срещна с усмивка, но не ги засрами, като ги нарече по име или прибегне до езика на жестовете на Девите. Все пак не можа да се сдържи и ги попита добре ли са, докато взимаше малкия вързоп от Чиад.

Чиад — красива, със сиви очи и къса светлочервена коса, скрита под качулката на халата на гай-шайн — се намръщи на въпроса.

— Гаул претърси целия лагер да ме намери и, както ми съобщават, е надвил дванайсет алгай'д'сисвай с копието си. Май ще трябва все пак да му направя брачния венец, след като всичко това свърши.

Файле се усмихна.

Чиад отвърна на усмивката.

— Той не очакваше, че един от мъжете, които е убил, ще се окаже този, на когото Баин беше гай-шайн. Не мисля, че Гаул се радва на това, че му слугуваме и двете.

— Глупав мъж — каза Баин, по-високата. — Съвсем типично за него, да не гледа къде забива копието си. Не можа да убие когото трябва, без да избие още няколко покрай него. — Двете се изкискаха.

Файле се усмихна и кимна. Айилският хумор ѝ беше непостижим.

— Много ви благодаря, че ми ги донесохте — каза тя и вдигна малкия вързоп.

— Няма нищо — отвърна Чиад. — Днес имаше много работна ръка, тъй че беше лесно. Алиандре Марита Кигарин вече те чака при дърветата. Ние трябва да се върнем в лагера.

— Да — добави Баин. — Гаул може да поиска пак да му изтрием гърба или да му донесем вода. Ядосва се, щом го попитаме, но гай-шайн печелят чест само със служба. Какво друго да правим?

Двете отново се разсмяха, а Файле поклати глава, щом затичаха обратно към лагера, с развети халати. Потръпна при мисълта какво ли ще е да облече тези дрехи отново, макар и само за да ѝ напомнят за дните ѝ в служба на Севанна.

Кокалестата Арела и изящната Ласайл тръгнаха с нея към двете върби. Девите стражи се задържаха назад, да пазят отдалече. Към тях се присъедини трета Дева, излязла от сенките — пратена сигурно от Баин и Чиад да пази Алиандре.

Тъмнокосата кралица стоеше под дърветата. Беше си върнала царствения облик, особено с разкошната червена рокля и златните верижки, стегнали косата ѝ. Беше екстравагантна гледка, сякаш кралицата бе решила да заличи времето, което бе преживяла като слугиня. Облеклото ѝ подсети Файле за простия халат, в който се беше загърнала. Но не можеше да направи нещо повече, за да не събуди

Перин. Арела и Ласайл носеха везани бричове и ризи, обичайни за хората в Ча Файле.

Алиандре носеше малък фенер със затворени капаци и тънкия лъч светлина едва огряваше младото ѝ лице.

— Намериха ли нещо? — попита тя. — Моля те, кажи ми, че са.

Беше впечатляващо непринудена за кралица, но пък доста настойчива. Времето, прекарано в Малден, все пак като че ли бе посмекчило последната черта.

— Да. — Файле коленичи на земята и разгъна вързопа.

Малка кърпа от жълта коприна. Колан от кожа с впечатани шарки на птичи пера. Черно було. И тънка кожена ивица с камъче, вързано в центъра.

— Коланът беше на Кинхуин — посочи го Алиандре. — Видях го да го носи преди... — Замълча, после коленичи и го вдигна.

— Булото е на Дева — каза Арела.

— Различни ли са? — попита с изненада Алиандре.

— Разбира се. — Арела вдигна булото. Файле така и не познаваше Девата, станала защитничка на Арела, но тя бе паднала в битката, макар и не така драматично като Ролан и останалите.

Парчето коприна беше на Джорадин. Ласайл се поколеба, след това се наведе и го взе. Обърна го и видя, че на него има петно кръв. Така остана само кожената каишка. Ролан я беше носил на врата си понякога, под своя кадин-сор. Файле се зачуди какво ли бе означавала за него и има ли някакво особено значение в късчето камък — грубо отсечено парче тюркоаз. Вдигна я и погледна Ласайл. За нейна изненада, мъничката жена като че ли плачеше. След като Ласайл толкова бързо се бе озовала в постелята на едрия Лишен от братя, Файле бе допуснала, че връзката ѝ с него е била по необходимост, а не от обич.

— Четирима души са мъртви — заговори Файле с изведнъж пресъхнала уста. Заговори официално, само така можеше да не издаде чувствата си. — Те ни защитиха, дори се грижеха за нас. Макар да бяха нашият враг, скърбим за тях. Помнете обаче, че те бяха айилци. За един айилец може да има много по-лош край от смъртта в битка.

Другите кимнаха, но Ласайл я погледна в очите. За тях двете беше различно. Когато Перин бе връхлетял от онази уличка — с гневен рев, видял, че Шайдо явно се отнасят зле с Файле и Ласайл, — много

неща бяха станали бързо. В суматохата Файле беше разсеяла Ролан, беше го накарала да се поколебае. Беше го направил от тревога за нея, но това бе позволило на Перин да го убие.

Нарочно ли го беше направила? Все още не знаеше. Толкова неща бяха минали през ума ѝ, толкова много чувства, щом видя Перин. Беше извикала и... не можеше да реши дали се бе опитала да отвлече вниманието на Ролан, за да може да загине от ръката на Перин.

За Ласайл нямаше такова двоумение. Джорадин беше скочил пред нея, беше я избутал зад себе си и бе вдигнал оръжието си срещу нападащия. А тя беше забила нож в гърба му, бе убила за първи път човек. И това беше мъжът, чието ложе бе споделила.

Файле беше убила Кинхуин, другия член на Лишените от братя, който ги бе защитавал. Не беше първият, чийто живот бе отнела, нито първият, когото бе ударила в гръб. Но беше първият убит от нея човек, който я беше приемал като приятел.

Нищо друго не можеше да се направи. Перин беше видял само Шайдо, а Лишените от братя бяха видели само нападащ враг. Този конфликт не можеше да свърши, без да загине или Перин, или Лишеният от братя. Никакви писъци нямаше да спрат никого от двамата.

Но това правеше нещата още по-трагични. Файле се стегна, за да не се разплаче като Ласайл. Не беше обичала Ролан и се радваше, че Перин бе оцелял в сблъсъка. Но Ролан *все пак* беше доблестен мъж и тя се чувстваше... омърсена някак от това, че смъртта му беше по нейна вина.

Това не трябваше да се случи. Но беше станало. Баща ѝ често ѝ бе говорил за ситуации като тази, когато трябва да убиеш хора, които харесваш, просто защото ги срещаш на противната страна в битката. Така и не го беше разбирала. Ако трябваше да се върне и да го направи отново, щеше да е същото. Нямаше да може да рискува Перин. Ролан трябваше да загине.

Но заради тази неизбежност светът ѝ се струваше още по-тъжен.

Ласайл извърна очи и изхлипа тихо. Файле коленичи и взе шишенце масло, и то донесено от Чиад. Свали камъчето от кожената каишка и я сложи на земята. Изля маслото върху нея, след това със суха клонка, разпалена от фенера, я подпали.

Загледа я как гори — със сини, зелени и оранжеви пламъчета. Миризмата на горяща кожа стъписващо напомняше за изгаряща човешка плът. Нощта бе тиха, без вятър, който да пречи на пламъците, и те затанцуваха на воля.

Алиандре постави върху тях колана. Арела направи същото с булото. Накрая Ласайл добави и кърпата. Все още плачеше.

Нищо повече не можеха да направят. Не бяха успели да видят телата в суматохата около напускането на Малден. Чиад беше казала, че нищо позорно няма в това, че ги оставят, но Файле изпитваше необходимост да направи нещо. Някакъв малък жест, с който да почетат Ролан и другите.

— Загинали от нашата ръка — каза тя, — или просто в битката, тези четирима се отнесоха доблестно с нас. Както биха казали айилците, имаме тох към тях. Не мисля, че може да се изплати. Но можем да ги помним. Лишените от братя и Девата проявиха към нас доброта, когато не бяха длъжни. Опазиха своята чест, когато други я изоставиха. Ако може да се намери изкупление за тях, и за нас, ще е това.

— Има един Лишен от братя в лагера на Перин — каза Ласайл. Пламъчетата на малката клада играеха в очите ѝ. — Ниаген. Той е гай-шайн на Сюлин, Девата. Отидох да му кажа какво направиха другите за нас. Той е добър мъж.

Файле затвори очи. Ласайл навярно имаше предвид, че е отишла в постелята на този Ниаген. Това беше забранено за гай-шайн.

— Не можеш да заместиш Джорадин така — промълви тя и отвори очи. — Нито да отмениш това, което направи той.

— Знам — защити се Ласайл. — Но те бяха толкова пълни с хумор, въпреки ужасната ситуация. Имаше нещо в тях. Джорадин искаше да ме отведе в Триделната земя, да ме направи своя жена.

„А ти никога нямаше да го направиш — помисли си Файле. — Знам, че нямаше да го направиш. Но след като вече е мъртъв, разбираш възможността, която си изгубила.“

Добре, коя беше тя, че да упреква? Нека Ласайл да прави каквото си иска. Ако този Ниаген беше наполовина мъж, каквито бяха Ролан или другите, може би на Ласайл щеше да ѝ е хубаво с него.

— Кинхуин едва беше започнал да ме търси — каза Алиандре — Знам какво желаше, но така и не го поиска. Мисля, че се канеше да

остави Шайдо и щеше да ни помогне да избягаме. Дори ако му бях отказала, щеше да ни помогне.

— Мартея ненавиждаше това, което правеха другите Шайдо — каза Арела. — Но остана с тях заради клана си. Умря заради тази вярност. Има и по-лоши неща, за които можеш да умреш.

— Мисля, че Ролан всъщност ме обичаше — промълви Файле, когато и последните въгленчета на малката клада угаснаха.

Това беше всичко.

Върнаха се в лагера. Миналото е поле от въглени и пепел, гласеше една стара салдейска поговорка, останки от огъня на някогашното сега. Тези въглени угаснаха зад нея. Но задържа късчето тюркоаз на Ролан. Не от съжаление, а за спомен.

Перин лежеше буден в тихата нощ, с мириса на платното на палатката и несравнимия мирис на Файле около него. Нея я нямаше. Беше задрямал, а сега я нямаше. Излязла беше. Може би до нужника.

Взря се в тъмното, мъчеше се да осмисли Скокливец и вълчия сън. Колкото повече мислеше за това, толкова по-голяма решимост го обземаше. Щеше да тръгне към Последната битка. А когато го направеше, искаше да може да владее вълка в себе си. Искеше или да се отърве от всички тези хора, които го следваха, или да се научи как да приема верността им.

Трябваше да вземе някои решения. Нямаше да са лесни, но щеше да ги вземе. Човек трябва да направи трудни неща понякога. Така е в живота. Това беше сбъркал в начина, по който се беше справил с плена на Файле. Вместо да взима решения, ги беше избягвал. Майстор Люхан щеше да е разочарован от него.

А това го доведе до друго решение, най-трудното от всички. Щеше да му се наложи да позволи на Файле да тръгне с него към опасността, може би отново да я изложи на риск. Беше ли решение това? Можеше ли да вземе такова решение? От самата мисъл, че тя ще е в опасност, отново му призля. Но щеше да се наложи да предприеме нещо.

Три проблема. Щеше да се изправи пред тях и щеше да реши. Но първо щеше да ги обмисли — всъщност нали точно това правеше. Човек е глупав, ако взима решения, без първо да обмисли.

Но решението да се изправи пред тези проблеми му донесе покой и той се обърна и отново се унесе в сън.

ГЛАВА 22

ПОСЛЕДНОТО ВЪЗМОЖНО

Семирага седеше сама в стаичката. Бяха ѝ взели стола и не ѝ бяха дали фенер или свещ.

Поврага този проклет Век и проклетите му хора! Какво ли не беше готова да даде за светещи топки по стените. По *нейно* време не лишаваша затворниците от светлина. Разбира се, заключвала беше няколко от опитните си екземпляри в пълен мрак, но онова беше друго. Важно беше да открие какво въздействие ще има върху тях липсата на светлина. Тези тъй наречени Айез Седай, които я държаха тук, нямаша никакво разумно основание да я оставят на тъмно. Направиха го само за да я унижат.

Прибра ръце в скута си и се присви до дървената стена. *Не* заплака. Беше една от Избраните! Тъй че какво като я бяха принудили да се унизи? Не беше прекършена.

Но... глупавите Айез Седай вече не се отнасяха с нея като преди. Семирага не се беше променила, но те — да. Незнайно как с един замах онази проклета жена с парализичната мрежичка в косата беше разбила авторитета ѝ пред цялата им сган.

Как? Как толкова бързо бе изгубила самообладание? Потръпна, щом си спомни как онази я сложи на коленете си и я напляска. И пълното ѝ равнодушие. Единственото чувство на лицето ѝ беше леката досада. Беше се отнесла със Семирага — една от Избраните! — все едно, че едва заслужава внимание. Това я беше уязвило повече от ударите.

Това нямаше да се случи повече. Следващия път Семирага щеше да е готова за ударите и нямаше да им придаде никаква тежест. Това щеше да свърши работа, да. Нали?

Потръпна отново. Беше изтезавала стотици хора, хиляди може би, в името на знанието и на логиката. В изтезанието имаше смисъл. Можеш ясно да видиш от какво е съставена една личност, и то в много

отношения, когато започнеш да я режеш. Една от любимите ѝ фрази. Обикновено я караше да се усмихне.

Но този път — не.

Защо не ѝ причиняваха болка? Счупени пръсти, рязане на плътта ѝ, въглени в свивките на лактите ѝ? Беше стегнала ума си за всяко от тези мъчения, подготвила се беше за тях. Една малка частица от нея ги беше очаквала нетърпеливо.

Но това? Да я принудят да яде храна от пода? Да се отнесат с нея като с дете пред онези, които я бяха гледали с такова страхопочитание?

„Ще я убия — помисли си тя не за първи път. — Ще ѝ изтръгна сухожилията едно по едно, а със Силата ще я изцерявам, за да продължава да живее и да изпитва болката. Не. Не, ще направя с нея нещо ново. Ще я накарам да изпита агония, каквато не е изпитал никой в нито един Век!“

— Семирага. — Шепот.

Тя замръзна и вдигна очи в тъмното. Гласът беше тих, студен като леден вятър и все пак парещ и жилещ. Въобрази ли си го беше? Той не можеше да е тук, нали?

— Ти ужасно се провали, Семирага — продължи гласът, съвсем тих. Изпод вратата се процеждаше смътна светлина, но гласът идваше от *вътрешността* на килията ѝ. Светлината сякаш стана по-ярка, нажежи се до тъмночервено и очерта подгъва на черно наметало, загърнало стоящата пред нея фигура. Тя вдигна очи. Червената светлина разкри бледо лице с цвета на мъртва кожа. Лицето нямаше очи.

Тя мигновено се смъкна на колене и се просна на дървения под. Макар фигурата пред нея да приличаше на мърдраал, беше много по-висока ѝ много, *много* по-важна. Потръпна, щом си спомни гласа на самия Велик господар.

„Когато се подчиняваш на Шайдар Харан, подчиняваш се на мен. Когато не се подчиниш...“

— Трябваше да плениш момчето, не да го убиеш — зашепна фигурата със съсък, като пара, изригваща от пролуката между гърне и капак. — Отне ръката му и едва не отне живота му. Издаде се и загуби ценни слуги. Беше пленена от враговете ни и сега те прекършиха. — Чу сякаш усмивката на устните му. Шайдар Харан беше единственият

мърдраал, който бе виждала да се усмихва. Но пък все още не можеше да мисли за това същество като за истински мърдраал.

Не отвърна на обвиненията му. Пред Шайдар Харан не можеше да лъжеш, нито да се извиняваш дори.

Изведнъж щитът, който я засланяше, изчезна. Тя затаи дъх. Сайдар се беше върнал! Сладката сила. Но щом посегна към нея, се поколеба. Онези жалки подражания на Айез Седай щяха да усетят, ако прелееше.

Една студена ноктеста длан докосна брадичката ѝ. Лепкава като кожа на мъртвец. Извърна лицето ѝ нагоре, за да се взре в безокия поглед.

— Даден ти е последен шанс — прошепнаха бледите като личинки устни. — Не се проваляй.

Светлината угасна. Ръката на брадичката ѝ се отдръпна. Тя остана на колене, мъчеше се да надвие ужаса. Последен шанс. Великият господар винаги възнаграждаваше провала с... голямо въображение. Самата тя бе раздавала подобни награди и нямаше никакво желание да ги получи. Всякакво изтезание или наказание, което тези Айез Седай можеха да си представят, щеше да изглежда детинско пред тях.

Изправи се с усилие и пипнешком тръгна из стаята. Стигна до вратата, затаи дъх и натисна дръжката.

Вратата се отвори, без пантите изобщо да изскърцат. На пода пред вратата лежах три трупа. Жените, които бяха поддържали щита ѝ. Имаше още една фигура, коленичила пред трите. Една Айез Седай. Жена в зелено, с кафява, прибрана на опашка коса, с наведена глава.

— Живея, за да служа, Велика господарке — прошепна жената. — Заповядано ми е да ви кажа, че в ума ми има Принуда, която трябва да премахнете.

Семирага повдигна вежда. Не беше разбрала, че сред Айез Седай тук има от Черната. Премахването на Принуда можеше да има много... гадно въздействие. Дори ако Принудата беше слаба или дискретна, с махането ѝ мозъкът можеше сериозно да се увреди. Ако Принудата беше силна... хм, щеше да е интересна гледка.

— Също така — продължи жената и ѝ поднесе нещо увито в плат, — трябва да ви дам това.

Разви плата и Семирага видя сив метален нашийник с две гривни. Обръчът „Господство“. Създаден по време на Разрушението и изумително сходен с ай-дам, над чието изработване се беше трудила толкова много време.

С този тер-ангреал можеше да държи под властта си преливащ мъж. Усмивката най-сетне надви страха ѝ.

Ранд бе посетил Погибелта само веднъж, макар да имаше смътни спомени, че е идвал по много поводи тук, преди Погибелта да порази земята. Спомените на Луз Терин.

Лудият съскаше и мърмореше сърдито. Дори Тай'дайшар ставаше плашлив с придвижването им все по на север.

Салдеа представляваше обрасла с трънаци черно-кафява шир, съвсем не толкова гола като Айилската пустош, но плодородна. Срецаха се самотни ферми, но приличаха по-скоро на укрепления и децата в тях се държаха като обучени воители. Лан му беше казал веднъж, че при Пограничните едно момче става мъж веднага щом заслужи правото да носи меч.

— Хрумвало ли ти е — заговори Итуралд, яздеше отляво на Ранд, — че това, което правим, може да се приеме като нашествие?

Ранд кимна към Башийр, който яздеше вдясно от него.

— Водя с мен воители от тяхната кръв. Салдейците са мои съюзници.

Башийр се засмя.

— Едва ли кралицата ще го види така, приятелю! От много месеци не съм я питал какво ще заповяда. Не бих се изненадал, ако разбере, че вече е поискала главата ми.

Ранд извърна поглед напред.

— Аз съм Прероденият Дракон. Не е нашествие да тръгнеш на поход срещу Тъмния.

Далече пред тях се издигаха подножията на планините Доом. Склоновете им бяха тъмни, сякаш покрити със сажди.

Какво щеше да направи самият той, ако някой друг монарх прехвърлеше през портал близо петдесет хиляди бойци в територията му? *Наистина* беше акт на война, но силите на Пограничните бяха заминали нанякъде, за да вършат Светлината знае какво, а той нямаше

да остави тези земи незащитени. Само на един час езда на юг доманците на Итуралд бяха вдигнали укрепен лагер край река, извираща от височините на Края на света. Ранд беше прегледал лагера и бойния им строй. След това Башийр бе предложил да огледа Погибелта. Съгледвачите се бяха изненадали колко бързо настъпва Погибелта и Башийр беше сметнал, че е важно Итуралд и Ранд да видят с очите си. Ранд се съгласи. Картите понякога не могат да предадат истината, която могат да видят очите.

Слънцето се стапяше на запад като уморено око, зажадняло за сън. Тай'дайшар удари земята с копито и замята глава. Ранд вдигна ръка, за да спре групата си — двама генерали, петдесет войници и още толкова Деви, с Нарисма отзад, да отваря портали.

По ниския склон на север острата трева и ниските шубраци се полюшваха като вълни под напора на вятъра. Нямахше строга граница, от която да започва Погибелта. Петна главня тук, залиNELи стръкове там. Всяко отделно петънце изглеждаше невинно, но бяха все по-често, твърде много. Главнята сякаш забираше пред очите им.

Болестта внушаваше усещането за нещо лепкаво и мазно, като разлагане, полуживите растения все едно бяха пленници, оставени да линейт от глад на ръба на тленността. Ако Ранд видеше нещо такова в нива из Две реки, щеше да се разпорежи да изгорят цялата реколта и да се изненада, че вече не е направено.

Башийр поглади с юмрук дългите си черни мустаци.

— Помня, че започваше чак на две левги по-натам. А не беше толкова отдавна.

— Поставил съм патрули да обикалят по границата — каза Итуралд, загледан напред към унилия пейзаж. — Всички донесения са едни и същи. Тихо е.

— Достатъчно основание да сме нащрек — отбеляза Башийр. — Винаги има патрули или набези на тролоци. Ако не, значи ги плаши нещо по-лошо. Червеи или кръвници.

Итуралд поклати глава, без да откъсва очи от Погибелта.

— Никакъв опит нямам в боя с такива неща. Знаем как разсъждават хората, но отрядите на тролоците не поддържат снабдителни линии, а само със чувал *приказки* какво могат да правят червеите.

— Ще ти дам няколко офицери на Башийр за съветници — увери го Ранд.

— Това ще е добре. Но се чудя дали няма да е по-добре просто да оставите *него* тук. Войниците му могат да патрулират този район, а моите може да използвате в Арад Доман. Без да се засягате, милорд, но не мислите ли, че е нелепо да ни карате всеки да служи в кралството на другия?

— Не — отвърна Ранд. Не беше нелепо. Беше горчиво, но наложително решение. Вярваше на Башийр все пак и неговите салдейци му бяха служили добре, но щеше да е опасно да ги остави в родните им земи. Башийр беше братовчед на самата кралица. А хората му? Как щяха да реагират, ако сънародниците им ги запитат защо са станали Заклети в Дракона? Колкото и да беше странно, Ранд знаеше, че ще предизвика по-малък пожар, ако остави на салдейска земя чужденци.

Съображенията му за Итуралд бяха също толкова горчиви. Той му се беше заклел, но клетвите за вярност могат да се променят. Тук, близо до Погибелта, Итуралд и бойците му щяха да имат твърде малка възможност да се обърнат срещу Ранд. Бяха във враждебна територия и неговите Аша'ман щяха да са единствената им възможност бързо да се върнат в Арад Доман. Оставеше ли го в отечеството му обаче, Итуралд можеше да събере войски и може би да реши, че вече не се нуждае от защитата на Преродения Дракон.

Много по-безопасно беше да държи двете войски във вражеска територия. Мразеше да разсъждава така, но това бе една от главните разлики между предишния Ранд и мъжа, в който се беше превърнал. Само един от двамата можеше да направи каквото трябва, колкото и да му беше омразно.

— Наришма — извика Ранд. — Портал.

Не беше нужно да се обръща, за да усети как Наришма привлече Единствената сила и започна да заплита. Настръхна от усещането и едва успя да надвие изкушението. Все по-трудно ставаше да посегне към Силата, без да повърне, а *нямаше* да го направи пред очите на Итуралд.

— До края на неделата ще разполагаш със сто Аша'ман — заговори той на Итуралд. — Предполагам, че ще ги използваш добре.

— Да, мисля да направя точно това.

— Искам ежедневни доклади, дори да не се случва нищо — отвърна Ранд. — Изпращай вестоносците през портал. До четири дни ще вдигна лагера и тръгвам за Бандар Еваан.

Башийр изсумтя. Ранд за първи път споменаваше за този ход. Ранд обърна коня си към отворения зад тях портал. Някои от Девите вече бяха скочили през него, първи както винаги. Нарисма с плитките със звънчетата по тях стоеше отстрани. Той също бе някогашен Пограничник, преди да стане Аша'ман. Твърде много размита преданост и тук. Кое щеше да постави на първо място Нарисма? Отечеството си? Ранд? Айез Седай, на която бе Стражник? Ранд беше убеден, че мъжът е верен. Беше един от дошлите при него при Думайски кладенци. Но най-опасните врагове са тези, за които си приел, че можеш да им се довериш.

„На никого от тях не можеш да се довериш! — каза Луз Терин. — Не трябваше изобщо да ги допускаме толкова близо до нас. Ще се обърнат против нас!“

Лудият винаги губеше самообладание в близост до мъже, способни да преливат. Ранд смуши Тай'дайшар, без да обръща внимание на бълнуванията му, макар гласът да го върна отново към онази нощ. Нощта, в която бе сънувал Моридин, а Луз Терин бе изчезнал от ума му. Стомахът му се сви от мисълта, че сънищата му вече не са безопасни. Беше започнал да разчита на тях като на убежище. Можеше да го обсебят кошмари, но си бяха *негови* кошмари.

Защо бе дошъл да му помогне Моридин в Шадар Логот, по време на битката със Самаил? Що за коварни мрежи заплиташе? Твърдеше, че Ранд е нахлул в *неговия* сън, но дали това не беше просто поредната лъжа?

„Трябва да ги унищожа — помисли си той. — Всички Отстъпници трябва да унищожа. И този път трябва да го направя окончателно. Трябва да съм твърд.“

Само че Мин не искаше да е твърд. А той не искаше да я плаши, точно нея. С Мин нямаше игри. Можеше да го нарича глупак, но не лъжеше, а заради това му се искаше да е мъжът, който *тя* желаше да бъде. Но смееше ли? Можеше ли един мъж, способен да се засмее, да се изправи пред неизбежното при Шайол Гул?

„За да живееш, трябва да умреш“ — отговорът на един от трите му въпроса. Успееше ли, то паметта му — наследството му — щеше да

живее след неговата смърт. Не беше много утешително. Не искаше да умре. Че кой иска? Айилците твърдяха, че не търсят смъртта, макар да я прегръщаха, щом дойдеше.

Влезе в портала и Пътуването го върна в чифлика в Арад Доман, с кръга от борове, обкръжил отъпканата морава и дългите редици палатки. Човек трябваше да е твърд, за да се изправи пред собствената си смърт, да се срази с Тъмния, докато кръвта му се излива по камъните. Кой можеше да се смее пред това?

Ранд поклати глава. Това, че Луз Терин бе в ума му, не помогна.

„Тя е права“ — промълви ненадейно Луз Терин.

„Тя ли?“

„Красивата. С късата коса. Казва, че трябва да счупим печатите. Права е.“

Ранд замръзна. Дръпна юздите на Тай’дайшар, без да обръща внимание на ратая, дошъл да го прибере. Луз Терин да се съгласява...

„А след това?“ — попита Ранд.

„След това ще умрем. Ти обеща, че можем да умрем!“

„Само ако надвием Тъмния. Знаеш, че ако той спечели, за нас няма да остане нищо. Дори смърт.“

„Да... Нищо — промълви Луз Терин. — Това ще е хубаво. Никаква болка, никакво съжаление. Нищо.“

Полазиха го ледени тръпки. Щом Луз Терин започваше да разсъждава така...

„Не, няма да е нищо. Той ще има душата ни. Болката ще е много, много по-лоша.“

Луз Терин заплака.

„Луз Терин! — извика Ранд в ума си. — Какво след това? Как запечата Въртела последния път?“

„Не се получи — прошепна Луз Терин. — Използвахме сайдин, но го докоснахме до Тъмния. Това беше единственият начин! Нещо трябваше да го докосне, нещо, за да затвори разлома, но той успя да го поквари. Печатът беше слаб!“

„Да, но как да го направим другояче?“ — помисли си Ранд.

Мълчание. Ранд остана още миг на седлото, после се смъкна от Тай’дайшар и остави изнервения коняр да го отведе. Останалите Деви вече прииждаха от широкия портал, Башийр и Наришма бяха накрая. Ранд не ги изчака. Забеляза Дейра Башийр — жената на Даврам

Башийр — край терена на Пътуването. Високата достолепна жена с тъмна коса, побеляла по слепоочията, го измери с поглед. Какво щеше да направи, ако Башийр загинеше в служба на Ранд? Щеше ли да продължи да го следва, или щеше да върне войската в Салдеа? Беше със силна воля, като мъжа си. Може би дори повече.

Ранд я подмина с кимване и усмивка и тръгна през вечерния лагер към къщата. И тъй, Луз Терин не знаеше как да бъде запечатан затворът на Тъмния. Каква полза от гласа тогава? Да го изгори дано, та нали в него беше една от малкото му надежди!

Повечето хора благоразумно се отдръпваха от пътя му. Не помнеше да са го обземали такива настроения, докато беше прост овчар. Ранд Прероденият Дракон беше съвсем друг човек. Беше човек на отговорността и на дълга. Трябваше да бъде.

Дългът. Дългът беше като планина. Е, Ранд се чувстваше затиснат от цял куп такива планини и всички те натежаваха още повече, за да го унищожат. Чувствата му сякаш кипяха под натиска им. Чудно ли беше, че щяха да изригнат един ден?

Поклати глава. На изток се простираха Мъгливите планини. Слънцето залязваше и планините бяха окъпани в червена светлина. Отвъд тях и на юг, толкова странно близо, беше Емондово поле и Две реки. Домът, който никога повече нямаше да види, защото едно гостуване щеше да издаде на враговете привързаността му към него. Толкова усилия бе положил, за да ги накара да мислят, че не е привързан към нищо. Понякога се боеше, че тази заблуда се е превърнала в реалност.

Планини. Планини като дълг. Дългът на самотата в този случай, защото там някъде на юг край тези планини беше баща му. Трам. Ранд не го беше виждал толкова отдавна. Трам *беше* неговият баща. Ранд бе решил това. Така и не познаваше рождения си баща, вожда на айилски клан Джандуин, и макар да беше сигурно, че е бил доблестен мъж, Ранд не изпитваше никакво желание да го нарече баща.

Понякога копнееше за гласа на Трам, за мъдростта му. В такива моменти знаеше, че трябва да е твърд, защото дори един миг на слабост — миг, в който би се домогнал до бащината опора — щеше да унищожат всичко, за което се беше трудил. И навярно щеше да струва живота на самия Трам също така.

Влезе в къщата през изгорената в предната стена дупка, като избута тежкото платнище. Беше сам. *Трябваше* да е сам. Да разчита на друг означаваше да рискува да се окаже слаб, щом стигне до Шайол Гул. В Последната битка нямаше да можеше да се опре на никого освен на самия себе си.

Дълг. Колко планини *трябваше* да носи един човек?

Вътре все още миришеше на пушек. Лорд Телаен се беше оплакал заради пожара — плахо, но настойчиво — и Ранд се разпореди да го обезщетят, макар мехурът на злото да не беше по негова вина. Или беше? Това, че бе тавирен, имаше много странни последствия: от това, че караше хора да казват неща, които иначе не биха изrekli, до това да превръща в свои съюзници колебливите. Привличаше неприятности, сред които и мехури на злото. Не беше избрал сам да е такъв център, но *беше* избрал да остане в този чифлик.

Тъй или иначе, Телаен беше обезщетен. Дребно подаяние, сравнено с парите, които Ранд харчеше, за да издържа армиите си, а и те бяха малко в сравнение със сумите, които бе отделил, за да снабдява с храна Арад Доман и други изпаднали в беда райони. Икономите му се безпокояха, че при тези разходи скоро ще изчерпи запасите си в Иллиан, Тийр и Кайриен. Ранд не им беше казал, че му е все едно.

Щеше да доведе света до Последната битка.

„И само това наследство ли ще оставиш? — прошепна глас в едно кътче в ума му. Не Луз Терин, а собствената му мисъл. Онзи тънък гласец, част от него самия, който го беше тласнал да основе школи в Кайриен и Андор. — Искаш да живееш, след като умреш? Ще оставиш ли всички, които са те следвали, на войната, глада и хаоса? В разруха ли ще продължиш да живееш?“

Ранд тръсна глава. Не можеше да оправи всичко! Беше само човек. Да гледа отвъд Последната битка беше глупаво. Не можеше да се грижи за света след нея, *не можеше*. Да го направи означаваше да отклони погледа си от целта.

„А какво е целта? — каза сякаш същият глас. — Оцеляване ли е, или възход? На ново Разрушение ли ще поставиш основите, или на нов Приказен век?“

Нямаше отговори. Луз Терин замърмори несвързано, като в просъница. Ранд се качи по стълбите на втория етаж. Светлина, колко беше уморен!

Какво беше казал лудият? Че когато запечатал Въртела в затвора на Тъмния, използвал сайдин. Това беше защото много от Айез Седай по онова време се бяха обърнали срещу него и бе останал само със Стоте етаири — най-могъщите мъже Айез Седай по негово време. Без жени. Жените Айез Седай бяха нарекли плана му прекалено рискован.

Имаше смътното чувство, че почти може да си спомни онези събития — не точно случилото се, а гнева, отчаянието и решението. Грешка ли беше неизползването на женската половина на силата заедно с мъжката? Това ли бе позволило на Тъмния да нанесе ответния си удар и да поквари сайдин, като докара до безумие Луз Терин и останалите от Стоте етаири?

Възможно ли беше да е толкова просто? Колко Айез Седай щяха да са му нужни? Щяха ли *изобщо* да са му нужни? Много Мъдри можеха да преливат. Тук със сигурност имаше нещо повече.

Имаше една детска игра, Змии и лисици. Казваха, че единственият начин да спечелиш в нея е като нарушиш правилата. А другият му план тогава? Възможно ли беше да наруши правилата, като убие Тъмния? Смееше ли изобщо да мисли за това — дори той, Прероденият Дракон?

Мина по скърцащите дъски на коридора и отвори вратата на стаята си. Мин лежеше, подпряна на възглавничките на дългото легло, облечена в извезаните си зелени панталони и ленена риза, и прелистваше поредната книга на светлината на лампа. Из стаята шеташе стара слугиня, събираше съдовете от вечерята ѝ. Ранд смъкна палтото си, въздъхна тихо и сви ръката си.

Седна на ръба на леглото, а Мин остави книгата — „Подробно обсъждане на реликви отпреди Разрушението“ — и го погали по врата. Слугинята се поклонил извинително и припряно започна да реди съдовете в коша за изнасяне.

— Пак се натоварваш твърде много, овчарю — каза Мин.

— Длъжен съм.

Тя го ощипа силно по врата и той трепна и изпъшка.

— Не, не си — промълви Мин до ухото му. — Не ме ли слушаш? Каква полза, ако се похабиш, преди да си стигнал до Последната битка? Светлина, Ранд, не съм те чула да се засмееш от месеци!

— Нима е време за смях? — попита той. — Искаш от мен да съм щастлив, докато гладуват деца и хора се избиват? Трябва ли да се смея,

щом чуя, че тролоци продължават да извират през Пътищата? Трябва ли да съм щастлив, че Отстъпниците са някъде наблизко и кроят как да ме убият?

— Е, не — отвърна Мин. — Разбира се, че не. Но не можем да позволим световните бедни да ни унищожат. Кацуан казва, че...

— Чакай — прекъсна я той рязко и се извъртя към нея. Тя коленичи на леглото, тъмните ѝ къдрици се спускаха под брадичката ѝ. Изглеждаше стъписана от тона му.

— Какво общо има Кацуан с това? — попита Ранд.

Мин се намръщи.

— Нищо.

— Тя ти казва какво да говориш. Използва те, за да се добере до мен!

— Не бъди идиот.

— Какво е казала за мен?

Мин сви рамене.

— Безпокои се от това колко суров си станал. Ранд, какво ти е?

— Тя се опитва да се добере до мен, да ме манипулира. Тя те използва. Какво си ѝ казала, Мин?

Мин отново го ощипа.

— Не ми харесва този тон, глупчо. Мислех, че Кацуан ти е съветничка. Защо трябва да внимавам какво говоря пред нея?

Слугинята продължаваше да трака със съдовете. Защо не можеше просто да излезе? Ранд не искаше да обсъжда такива неща пред непознати.

Мин не можеше да сътрудничи на Кацуан, нали? Ранд не можеше да вярва на Кацуан. Ако тя се беше докопала до Мин...

Сърцето му се сви. Не подозираше *Мин*, нали? Тя винаги беше тази, при която можеше да потърси искреност, тази, която никога не си играеше игри с него. Какво щеше да прави, ако я изгубеше? „Да ме изгори дано — помисли си той. — Тя е права. Станал съм твърде суров. Какво ще стане с мен, ако започна да подозирам и онези, за които знам, че ме обичат? С нищо няма да съм по-добър от лудия Луз Терин.“

— Мин — промълви той по-меко. — Може би си права. Може би прекарах.

Тя го погледна с облекчение. И изведнъж се вцепени и очите ѝ се разшириха от изненада.

Нещо студено изщрака на врата на Ранд.

Ранд мигновено вдигна ръка към шията си и се завъртя вихрено. Слугинята стоеше зад него, но фигурата ѝ потръпваше. Разми се и на нейно място се появи жена с тъмна кожа и черни очи, с остро, изкривено в победоносна усмивка лице. Семирага.

Ръката му докосна метал. Студен като лед метал, долепен до кожата му. Обзет от гняв, той понечи да издърпа меча си от черната ножница с изрисувания златен дракон, но откри, че не може. Краката му се напрегнаха като под някаква невероятна тежест. Пръстите му задраскаха по нашийника — все още можеха да се движат, — но металът сякаш беше от един-единствен плътен къс.

Обзе го ужас. Но все пак погледна Семирага в очите.

Усмивката ѝ се разшири.

— Дълго чаках, докато мога да ти поставя обръча „Господство“, Луз Терин. Странно как нещата се...

Нещо блесна във въздуха и Семирага едва намери време да извика, преди летящото острие да бъде отклонено едва на косъм от... сплит от Въздух, можа само да предположи Ранд, защото не можеше да види сплитове, направени от сайдар. Все пак ножът на Мин остави резка на лицето на Семирага, преди да се забие в дървената врата.

— Стражи! — извика Мин. — Деви, на оръжие! Кар-а-карн е в опасност!

Семирага изруга, махна с ръка и Мин млъкна. Ранд понечи — безуспешно — да сграбчи сайдин. Нещо го спираше. Мин бе вдигната от леглото със сплитове Въздух, устата ѝ беше запушена. Ранд понечи да затича към нея, но отново откри, че не може. Краката му просто отказаха да се движат.

В този момент вратата се отвори и забързано влезе друга жена. Елза. За миг Ранд се обнадежди, но след това мъничката жена отиде до Семирага и взе другата гривна, контролираща ай-дам на врата му. Погледна го със зачервени и сякаш замъглени очи — все едно нещо я беше ударило силно по главата. Но щом го видя свлечен на колене, се усмихна.

— А, най-последно съдбата ти те настигна, Ранд ал-Тор. Ще се изправиш пред Великия господар. И ще загубиш.

Елза. Елза беше Черна, да я изгори дано! Настръхна, щом я усети как прегърна сайдар, застанала до господарката си. Двете го контролираха, всяка с гривна. Семирага изглеждаше непоклатимо уверена.

Ранд изръмжа и се обърна към нея. *Нямаше* да се остави да го хванат така!

Отстъпничката опипа кървящата си буза и цъкна с език. Носеше груба кафява рокля. Как се беше измъкнала от плена? И откъде беше намерила този проклет нашийник? Ранд го беше дал на Кацуан да го пази. *Беше се заклела*, че ще е в безопасност!

— Никакви стражи няма да дойдат, Луз Терин — каза разсеяно Семирага, вдигнала ръката си с гривната. *Беше от същия метал като обръча на врата му.* — Преградила съм стаята срещу подслушване. *Ще видиш, че няма да можеш да помръднеш, без аз да го позволя.* Вече опита и сто на сто си разбрал, че е напразно.

Ранд отново потърси сайдин, но не намери нищо. В главата му Луз Терин заръмжа и захлипа, а самият той имаше чувството, че е готов да започне с него. Мин! Трябваше да стигне до нея. Трябваше да е силен!

Напрегна се, за да тръгне към Семирага и Елза, но беше все едно да се опитва да задвижи чужди крака. *Беше затворен в собствената си глава, също като Луз Терин.* Отвори уста да изругае, но освен грак от нея не излезе нищо.

— Да. И да говориш не можеш без мое разрешение — каза Семирага. — И бих те посъветвала да не посягаш повече към сайдин. Усещането ще е неприятно. Когато навремето изпитвах обръча „Господство“, открих, че е много по-елегантен инструмент от сеанчанския ай-дам. Техният ай-дам позволява някаква малка степен на свобода и разчитат на гаденето като сдържащ фактор. Но „Господство“ налага много по-голямо подчинение. *Ще действаш точно както аз пожелаля.* Например...

Ранд се надигна от леглото, краката му се задвижиха въпреки волята му. След това собствената му ръка литна нагоре и започна да го стиска за гърлото точно над обръча. Той изпъшка, залитна и в паника отново потърси сайдин.

Това, което намери, беше болка. Все едно бръкна в казан с врящо масло и то потече по жилите му. Изпищя в агония и се свлече на пода.

— Вече разбираш. — Гласът на Семирага прозвуча от много далече. — Ах, забравила бях колко удовлетворяващо е това.

Болеше все едно милион мравки го хапеха, минаваха през кожата му и се вмъкваха надолу до костите. Той се извиваше и мускулите му се гърчеха в спазми.

„Пак сме в сандъка!“ — извика Луз Терин.

Изведнъж Ранд се върна там. Виждаше черните стени, които го премазваха. Тялото му, пребито от непрестанните удари, разумът му, борещ се отчаяно с безумието. Луз Терин беше единственият му спътник. Това беше един от първите му мигове на общуване с лудия. Луз Терин бе започнал да му отвръща съвсем наскоро преди този ден.

Ранд не беше искал да приеме Луз Терин като част от самия себе си. Безумната своя част, онази, която можеше да се справи с изтезанието, макар и само защото вече бе изтезавана. Повече болка и страдание бяха безсмислени. Не можеш да напълниш чаша, която вече е започнала да прелива.

Спря да крещи. Болката все още бе тук и от нея очите му плуваха в сълзи, но крясъци повече нямаше да има.

Семирага го изгледа намръщено. Заля го нова вълна болка.

Той — който и да беше от двамата — я погледна в очите. Мълчаливо.

— Какво правиш? Говори. — Заповедта ѝ беше неумолима.

— Нищо повече не може да ми се причини — прошепна той. Последва нова вълна болка и нещо в него изхлипа, но си остана там.

Не защото задържа крясъците си, а защото *не можеше* да почувства нищо. Сандъкът, двете рани в хълбока, които мърсяха кръвта му, боят, унижението, скръбта и самоубийството му. Самоубийството. Споменът за това се върна внезапно и съвсем ярко. След всички тези неща какво повече можеше да му причини Семирага?

— Велика господарке — обърна се Елза към Семирага с все така замъглени от нещо очи. — Може би трябва вече да...

— Тихо, червей — прекъсна я Семирага и избърса кръвта от бузата и брадичката си. Погледна я. — Два пъти вече тези ножове вкусиха от кръвта ми. — Поклати глава, след това се обърна и се усмихна на Ранд. — Казваш, че нищо повече не може да ти се причини? Забравяш на кого говориш, Луз Терин. Болката е моята

специалност, а ти все още не си много повече от едно момче. Прекършвала съм мъже десетократно по-силни от теб. Стани.

Той се изправи. Болката не си беше отишла. Семирага явно смяташе да продължи да я използва срещу него.

Обърна се, подчинявайки се на безмълвната ѝ заповед, и видя Мин увиснала над пода, вързана с невидими въжета от Въздух. Очите ѝ бяха подивели от страх, ръцете ѝ стегнати зад гърба, устата — затъкната с изтъкана от Въздух дрипа.

Семирага се изсмя.

— Нищо повече не мога да ти причиня, казваш?

Ранд сграбчи сайдин — не по свой избор, а по нейна повеля. Силата с грохот се вля в него, донесе със себе си гаденето, което така и не беше успял да си обясни. Той падна на ръце и колене и повърна със стон; стаята се тресеше и въртеше около него.

— Колко странно — чу отново гласа на Семирага, далечен. Тръсна глава, вкопчен в Единствената сила — бореше се с нея, както винаги трябваше да прави със сайдин, за да подчини на волята си този могъщ, извиващ се в хватката му поток енергия. Беше все едно да оковеш бурен вятър, беше трудно дори когато бе силен и здрав. Сега беше почти невъзможно.

„Използвай го — изшепна Луз Терин. — Убий я, докато можем!“

„Няма да убия жена — помисли си упорито Ранд и от дълбините на ума му изплува мним спомен. — Това е чертата, която няма да престъпя...“

Луз Терин изрева, мъчейки се да му отнеме сайдин, но безуспешно. Всъщност Ранд откри, че не може да прелее по своя воля, също както не можеше да помръдне и пръст без позволението на Семирага.

Изправи се по нейна заповед, стаята около него спря да се върти, гаденето отстъпи. И той затъкми сплитове от Дух и от Огън.

— Да — отрони Семирага почти на себе си. — Сега ако мога да си спомня... Мъжкият начин да се прави това е толкова странен...

Ранд довърши сплитовете, тласна ги към Мин и в същото време изкрещя:

— Не! Не това!

— А, ето, че виждаш — каза Семирага. — Не е толкова трудно да бъдеш прекършен в края на краищата.

Сплитовете докоснаха Мин и тя се загърчи в агония. Ранд продължи да прелива и в очите му избиха сълзи, щом го принудиха да пониже тялото ѝ със сложните сплитове. Причиняваха само болка, но го правеха много добре. Семирага беше отпустила устата на Мин и тя запищя, обляна в сълзи:

— Моля те, Ранд! Недей, моля те!

Ранд изрева от гняв, мъчеше се да спре, но беше безсилен. *Усещаше* болката на Мин през връзката, докато я причиняваше самият той.

— Спри! — изрева на Семирага.

— Помоли се!

— Моля те! — проплака той. — Моля те, спри.

И тя изведнъж спря. Изтезващите сплитове се различиха. Мин висеше отпусната във въздуха и хлипаше. Ранд се обърна към Семирага и дребната Елза до нея. Черната изглеждаше стъписана от ужас, въвлякла се сякаш в нещо, за което не бе подготвена.

— Така — заговори Отстъпницата. — Разбираш, че винаги си бил предназначен да служиш на Великия господар. Сега ще напуснем тази стая и ще се справим с тъй наречените Айез Седай, които ме плениха. Ще отпътуваме до Шайол Гул и ще те представим на Великия господар, и тогава всичко това може да приключи.

Ранд сведе глава. Трябваше да има изход! Представи си как Семирага го използва, за да разкъса редиците на хората му. Представи си как не смеят да нападнат, за да не го наранят. Видя кръвта, смъртта и разрухата, които щеше да причини. И това го смрази, вледени го отвътре.

Отстъпниците бяха спечелили.

Семирага погледна към вратата, след това отново се обърна към него с усмивка.

— Но се боя, че първо трябва да се справим с нея. Хайде, да свършваме.

Ранд се обърна и тръгна към Мин. Не можеше да спре.

— Не! Ти обеща, че ако се помоля...

— Не обещах нищо — отвърна със смях Семирага. — Ти се помоли много мило, Луз Терин, но реших да пренебрегна молбите ти. Можеш да освободиш сайдин обаче. Това трябва да е някак по-лично.

Сайдин угасна и Ранд изпита съжаление, щом силата се отля. Светът стана по-сив. Той пристъпи към Мин и умоляващите ѝ очи срещнаха неговите. Той вдигна ръка към гърлото ѝ, сграбчи го и започна да стиска.

— Не... — прошепна в ужас, докато ръката му — въпреки волята му — прекъсваше въздуха ѝ. Мин залитна и той я натисна на пода, надвисна над нея, стиснал гърлото ѝ, стискаше и я душеше. Очите ѝ, все така впити в него, започваха да се оцъклят.

„Това не може да се случва...“

Семирага се смееше.

„Илиена! — проплака Луз Терин. — О, Светлина! Аз я убих!“

Ранд натисна още по-силно, пръстите му се впиха в гръкляна. Все едно изтръгваше собственото си сърце. Светът потъмня и всичко почерня — всичко освен лицето на Мин. Усещаше пулса на кръвта под пръстите си.

Красивите ѝ тъмни очи го гледаха. Обичаха го, докато я убиваше.

„Това не може да се случва!...“

„Аз я убих!“

„Аз съм луд!“

„Илиена!“

Трябваше да има изход! Трябваше! Ранд искаше да затвори очи, ала не можеше. Тя нямаше да му го позволи... не Семирага, а Мин. Задържаше очите му със своите, сълзите бяха облели страните ѝ, тъмната ѝ къдрава коса бе разчорлена и сплъстена. Беше толкова красива...

Затърси неистово сайдин, но не успя да се домогне до него. Мъчеше се с всяка трошица воля, която му бе останала, да отпусне пръстите си, но те продължаваха да стискат. Изпитваше ужас, изпитваше *нейната* болка. Лицето на Мин стана мораво, очите ѝ се подбелиха.

Ранд простена. „ТОВА НЕ МОЖЕ ДА СЕ СЛУЧВА! НЯМА ДА ГО НАПРАВЯ ПАК!“

Нещо в него се прекърши. Той изстина. След това и този студ изчезна — и той вече не можеше да изпита нищо. Никакво чувство. Никакъв гняв.

И в този момент усети странна сила. Като езеро, кипнало и врящо току отвъд погледа му. Пресегна се с ума си към него.

Пред очите му пробяга размито лице — не можа да различи чертите му — и изчезна.

И Ранд се усети изпълнен с чужда сила. Не сайдин, нито сайдар, а нещо друго. Нещо, което не беше изпитвал никога досега.

„О, Светлина — изкрещя изведнъж Луз Терин. — Това е невъзможно! Не можем да я използваме! Изхвърли я! Това, което държим, е смърт, смърт и измяна!“

„Това е ТОЙ!“

Ранд затвори очи, коленичил над Мин, след което преля от странната, неведома сила. Енергия и живот се вляха в него, ураган от сила като сайдин, само че десетократно по-сладка и стократно по-яростна. Направи го жив, накара го да осъзнае, че никога досега не е бил жив. Даде му мощ, каквато не беше си представял никога. Съперничеше дори на силата, която беше владал, докато извличаше от Чедан Кал.

Той изкрещя, обладан от възторг и кипнал от ярост, и заплете огромни пръти от Огън и Въздух. Удари със сплитовете в нашийника на врата си и стаята изригна от пламъци и късове разтопен метал, всеки излетял къс — ясно различим за Ранд. Усещаше как всяко парче метал се пръска от врата му, нажежава въздуха и оставя след себе си струя дим, преди да се блъсне в стена или в пода. Отвори очи и пусна Мин. Тя отвори уста и изхлипа.

Ранд се надигна и се обърна. Нажежената до бяло магма в жилите му — като онази, с която го бе изтезавала Семирага, и в същото време някак... противоположна — кипеше. Колкото и да беше болезнена, носеше и неописуем екстаз.

Семирага го гледаше стъписано.

— Но... това е невъзможно. Не усетих нищо. Не можеш... — Вдигна глава и го погледна невярващо. — Вярната сила. Защо ме предаде, Велики господарю? Защо?

Ранд вдигна ръка и изпълнен с непонятната сила, заплете единствен сплит. Лъч чисто бяла светлина, пречистващ огън изригна от дланта му и порази Семирага в гърдите. Тя лумна и изчезна, като за миг остави смътен образ. Гривната ѝ издрънча на пода.

Елза затича към вратата. И изчезна от друг лъч — за миг цялата ѝ фигура се превърна в светлина. Гривната ѝ също падна на пода.

Двете със Семирага бяха заличени напълно от Шарката.

„Какво направи? — попита Луз Терин. — О, Светлина. По-добре да беше убил отново, отколкото това. О, Светлина. Обречени сме.“

Ранд се наслади още за миг на силата, а след това — със съжаление — я остави да се изцеди. Щеше да я задържи още, само че се чувстваше безкрайно изтощен. Изчезването ѝ го остави вцепенен.

Или... не. Тази изтръпналост нямаше нищо общо със силата, която беше владял. Обърна се и погледна Мин, която кашляше тихо и разтриваше шията си. Вдигна очи към него. Изглеждаше уплашена. Едва ли щеше да го вижда повече като преди.

Беше сгрешил. *Наистина* бе имало още нещо, което Семирага можеше да му причини. Сам беше изпитал какво е да убива същество, което толкова обича. Преди, когато го бе сторил като Луз Терин, беше луд и неспособен да се владее. Едва можеше да си спомни убийството на Илиена, като в смътен сън. Беше осъзнал какво е направил едва след като Ишамаел го бе събудил.

Сега най-сетне вече знаеше точно какво е да гледаш как убиваш обичаните от теб.

— Свърши се — прошепна Ранд.

— Какво? — попита Мин и закашля отново.

— Последното възможно, което можеше да ми се причини — отвърна той, изумен от спокойствието си. — Те вече отнеха всичко от мен.

— Какво говориш, Ранд? — попита Мин. Потърка отново шията си. Тя вече започваше да посинява.

Той поклати глава. В коридора — най-сетне се чуха гласове. Аша'ман навярно го бяха усетили да прелива, докато изтезаваше Мин.

— Направих избора си, Мин — каза той и се обърна към вратата. — Ти поиска от мен гъвкавост и смях, но такива неща повече не мога да дам. Съжалявам.

Веднъж, преди няколко недели, бе решил, че трябва да стане по-силен. След като беше желязо, трябваше да стане стомана. Стоманата, изглежда, бе твърде слаба.

Вече щеше да е по-твърд. Вече знаеше как. Беше станал стомана, но сега вече бе станал нещо друго. Отсега вече беше куендияр. Стигнал беше до място като онази пустота, която Трам го беше учил да търси, преди толкова време. Но в тази пустота нямаше чувство. Никакво.

Не можеха да го прекършат или огънат.
Беше свършило.

ГЛАВА 23

ИЗКРИВЯВАНЕ ВЪВ ВЪЗДУХА

— А Сестрите, които пазеха килията и? — попита Кацуан, докато тропаше нагоре по дървените стъпала до Мерайз.

— Кореле и Несуне са живи, за щастие, макар че са напълно изтощени — каза Мерайз задъхано. Наришма се качваше след тях, звънчетата в плитките му подрънкваха. — Дайгиан е мъртва. Не е ясно защо другите две са оставени живи.

— Заради Стражниците. Убиеш ли Айез Седай, Стражниците ще го разберат моментално... и щяха да разберат, че нещо не е наред. — Стражниците обаче трябваше да са забелязали, че нещо не е наред. Трябваше да разпитат и да разберат дали са почувствали нещо. Но вероятно имаше връзка.

Дайгиан нямаше жив Стражник. Кацуан я жегна за миг съжаление за добрата Сестра, но го изтласка от ума си. Не беше време за съжаления сега.

— Другите две бяха оставени в нещо като транс — продължи Мерайз. — Не можах да видя утайка от сплитове, Наришма също. Открихме ги точно преди да се подаде сигналът за тревога и дойдохме при теб веднага щом се уверихме, че ал-Тор е жив и че с враговете ни е приключено.

Кацуан кимна ядосано. Точно тази нощ да ходи на гости на Мъдрите в шатрите им! Сорилея и още няколко от тях напиреха след Наришма и Кацуан не смееше да забави крачка, та айилките да не я стъпчат в бързината си да видят ал-Тор.

Стигнаха горната площадка и забързаха по коридора към стаята на ал-Тор. Как беше могъл отново да се ввлече в тази голяма неприятност? *Отново!* И как проклетата Отстъпница бе успяла да се измъкне от килията си? Някой трябваше да ѝ е помогнал, но това означаваше Мраколюбка в лагера им. Не че беше невъзможно — щом съществуваха Мраколюбки в Бялата кула, значи несъмнено можеше да се намерят и тук. Но коя Мраколюбка можеше да обезсили три Айез

Седай? Преливане на такова ниво трябваше да се е усетило от всяка Сестра и всеки Аша'ман в лагера.

— Чаят замесен ли е? — попита тихо Кацуан.

— Не, доколкото можем да разберем — отвърна Зелената. — Ще научим повече, когато двете се събудят. Припаднаха веднага щом ги извадихме от трансa.

Кацуан кимна. Вратата на ал-Тор беше отворена и пред нея бръмчаха Деви като оси, току-що открили, че гнездото им го няма. Кацуан не можеше да ги вини. Явно ал-Тор не беше казал много за случилото се. Глупавото момче беше извадило късмет, че все още е живо! Каква проклета от Светлината бъркотия!

Влезе в стаята. В другия край се бяха скупчили Айез Седай и си шепнеха. Сарийн, Ериан, Белдеин — всички в лагера, които не бяха мъртви или обездвижени. Освен Елза. Къде беше Елза?

Трите ѝ кимнаха, щом влезе, но Кацуан ги удостои само с бегъл поглед. Мин седеше на леглото и разтвиваше шията си; очите ѝ бяха плувнали в червени кръгове, беше разчорлена и пребледняла. Ал-Тор стоеше до отворения прозорец отсреща, загледан в нощта, ръката му стискаше чуканчето на другата зад гърба му. Палтото му лежеше смачкано на пода и той беше само по бяла риза с бухнали ръкави. Хладният вятър развяваше червено-златистата му коса.

Кацуан огледа стаята. Зад нея, в коридора, Мъдрите започнаха да разпитват Девите.

— Е? — попита тя. — Какво стана?

Мин вдигна глава. По шията ѝ имаше червени следи и започваха да отичат. Ранд не се обърна от прозореца. „Безочливо момче“ — помисли Кацуан и пристъпи към него.

— Говори, момче! Трябва да знаем дали лагерът е в опасност.

— Опасността е премахната — промълви той тихо. Нещо в гласа му я накара да се поколебае. Очаквала беше от него гняв или може би задоволство. Най-малкото умора. Но гласът му прозвуча хладно.

— Ще обясниш ли какво означава това? — настоя Кацуан.

Най-сетне той се обърна и я погледна и тя неволно направи стъпка назад, макар да не можеше да обясни защо. Той все още си беше същото глупаво момче. Прекалено висок, прекалено самоуверен и прекалено упорит. Сега обаче излъчваше някакво странно спокойствие, в което имаше нещо мрачно. Като спокойствието, което

виждаш в очите на осъден в мига преди да пристъпи към клупа на палача.

— Наришма — каза Ранд, загледан над рамото на Кацуан. — Имам сплит за теб. Запамети го. Ще ти го покажа само веднъж.

С тези думи ал-Тор изпъна ръката си настрани и лъч ярка бяла светлина се изстреля от пръстите му и порази палтото му на пода. То изчезна сред взрив от светлина.

— Казах ти никога да не използваш това, момче! — изсъска Кацуан. — *Никога* повече няма да го правиш. Чуваш ли ме! Това не е...

— Това е сплитът, който трябва да използваме в битката си с Отстъпниците, Наришма — каза ал-Тор и тихият му глас се вряза в гласа на Кацуан. — Ако ги убиваме с всичко друго, могат да се преродят. Опасен инструмент е, но все пак е инструмент. Като всеки друг.

— Забранен е — заяви Кацуан.

— Аз реших, че не е — заяви спокойно ал-Тор.

— Никаква представа нямаш какво може да причини този сплит! Ти си просто дете, което си играе с...

— Виждал съм белфир да унищожава градове — заговори ал-Тор, очите му бяха измъчени. — Виждал съм хиляди, прогорени от Шарката от пречистващия му огън. Ако мен наричаш дете, Кацуан, какво тогава са онези от вас, които са с хиляди години по-млади от мен?

Погледна я в очите. Светлина! Какво беше станало с него? Кацуан с усилие събра мислите си.

— Значи Семирага е мъртва?

— По-лошо от мъртва — отвърна ал-Тор. — И много по-добре в много отношения, бих казал.

— Е, добре. Предполагам, че можем да продължим с...

— Познаваш ли това, Кацуан? — каза ал-Тор и кимна към нещо метално на леглото му, почти скрито под завивките.

Тя пристъпи напред колебливо. Сорилея я изгледа с неразгадаемо изражение. Явно не желаше да се въвлича в разговора, докато ал-Тор е в такова настроение. Кацуан не можеше да я вини.

Дръпна завивките и видя две много познати гривни. Нашийника го нямаше.

— Невъзможно — прошепна тя.

— Така и предположих — отвърна ал-Тор със същия ужасяващо спокоен глас. — Казах си, че очевидно *не би могъл* да е същият тер-ангреал, който ти поверих. Ти ми обеща, че ще е защитен и скрит.

— Е, добре — каза смутено Кацуан. Дръпна отново завивките над гривните. — Уточнено е значи.

— Да. Пратих хора в стаята ти. Каж ми, това ли е кутията, в която държеше гривните? Намерихме я отворена на пода на жилището ти.

Една Дева внесе позната дъбова кутия. Нейната кутия!

— Претърсил си стаята ми!? — възкликна ядосано Кацуан.

— Не знаех, че си на гости на Мъдрите — каза ал-Тор, кимна със сдържана почителност на Сорилея и Амис и те му отвърнаха колебливо. — Пратих слуги да те намерят, защото се опасявах, че Семирага може да се е опитала да ти отмъсти.

— Не трябваше да могат да пипнат това — промълви Кацуан и взе кутията от ръцете на Девата. — Бях я защитила с най-сложните прегради.

— Недостатъчно сложни — отвърна ал-Тор, обърна ѝ гръб и пак се загледа навън към лагера.

Възцари се тишина. Ранд явно смяташе, че Кацуан е виновна за кражбата на мъжкия ай-дам, но това беше нелепо. Беше подготвила най-добрата позната ѝ преграда, но пък никой знаеше на какво са способни Отстъпниците.

Как *все пак* бе оцелял ал-Тор? А останалото в кутията? Разполагаше ли ал-Тор с ключа за достъп, или статуетката бе открадната от Семирага? Смееше ли Кацуан да попита? Мълчанието се проточи.

— Какво чакаш? — попита най-сетне тя с цялата дързост, която успя да събере. — Извинение ли чакаш от мен?

— От тебе? — В гласа на Ранд нямаше подигравка, само хладно равнодушие. — Не, подозирам, че по-скоро ще изтръгна извинение от камък, отколкото от теб.

— Тогава...

— Прокудена си от погледа ми, Кацуан — промълви той. — Ако отново видя лицето ти след тази нощ, ще те убия.

— Ранд, не! — възкликна Мин, но той все едно не я чу.

За миг Кацуан я жегна паника, но тя я изтласка с гнева си.

— Какво? Това е глупост, момченце. Аз...

Той се обърна и погледът му отново я накара да млъкне. Закана имаше в очите му и мракът в тях ѝ внуши повече страх, отколкото бе мислила, че може да понесе старото ѝ сърце. Пред погледа ѝ въздухът около него сякаш се *изкриви* и тя почти беше сигурна, че стаята помръкна.

— Но... Но ти не убиваш жени. Всички го знаят. Не можеш да изложиш Девите на риск от страх да не пострадат!

— Принуден бях да преразгледам точно тази си склонност — каза ал-Тор. — Тази нощ.

— Но...

— Кацуан — промълви той. — Вярваш ли, че мога да те убия? Тук, сега, без помощта на меч или на Силата? Вярваш ли, че само ако го пожелае, Шарката ще се огъне около мен и ще спре сърцето ти? По... съвпадение?

Да си тавирен не действаше така. Светлина! Не действаше, нали? Не можеше да огъне самата Шарка под волята си, нали?

И все пак, взряна в очите му, тя *повярва*. Противно на всякаква логика, взряна в тези очи, разбра, че ако не си тръгне, ще умре.

Кимна бавно, с омраза към себе си и странно безсилна.

Той ѝ обърна гръб и се загледа отново навън през прозореца.

— Да не виждам повече лицето ти. Никога повече, Кацуан. Можеш да си вървиш.

Зашеметена, тя се обърна... и с крайчеца на околото си зърна дълбокия мрак, загърнал ал-Тор и изкривил въздуха още повече. Погледна отново — нямаше го. Стисна зъби и излезе.

— Подгответе се. Себе си и войските си — каза ал-Тор на останалите и гласът му прокълтя от стаята зад гърба ѝ. — В края на тази неделя тръгвам.

Кацуан вдигна ръка към главата си и се подпря на стената в коридора. Сърцето ѝ блъскаше, дланта ѝ беше потна.

Досега се беше трудила срещу едно инатливо, но добросърдечно момче. Някой беше отнел онова дете и го бе сменил с този мъж, мъж по-опасен от всички, които бе срещала.

Ден след ден се беше изплъзвал.

А тя нямаше и една проклета догадка какво да направи.

ГЛАВА 24

НОВО ОБВЪРЗВАНЕ

Изтощен от двудневна езда, Гавин спря Претендент на билото на нисък хълм югозападно от Тар Валон.

Околността трябваше да е зелена с идването на пролетта, но по склона пред него се виждаше само излиняла трева, убита от зимните снегове. Тук-там горички тис и акация накъсваха кафявия пейзаж. От повечето бяха останали само голи пънове. Всеки военен лагер поглъщаше дърветата като горски пожар, за да ги използва за стрели, огньовете, постройки и обсадни машини.

Гавин се прозя уморено — препускал беше през цялата нощ. Военният лагер на Брин беше добре окопан тук и из него вреше и кипеше. Една толкова голяма армия можеше в най-добрия случай да породи организиран хаос. Малък конен отряд като Младоците на Гавин можеше да се придвижва леко. Такава сила можеше да стигне до няколко хиляди, без да загуби гъвкавостта си. За опитни конници като салдейците казваха, че могат да съберат по-големи отряди, до седем, че и десет хиляди души, и да запазят подвижността си.

Но сила като тази долу беше съвсем друго нещо. Беше нещо огромно и тромаво, наподобяващо гигантски мехур с по-малък лагер в центъра. Там сигурно бяха Айез Седай. Брин имаше и сили, заели всички мостови села от двете страни на река Еринин, и ефикасно откъсваше острова от снабдителните пътища.

Армията клечеше край Тар Валон като паяк, хвърлил око на пеперуда, пърхаща току извън паяжината му. Колони бойци влизаха и излизаха на патрул, да изкупуват храна и да разнасят съобщения. Десетки и десетки отделения, някои на коне, други — пеша. Като пчели, напускащи кошера, докато други прииждаха вътре. При източния край на главния лагер бяха струпани безредно навеси и палатки, обичайната утайка от цивилни, привлечана от всяка голяма войска. Наблизо, в границата на военния лагер, се издигаше висока

дървена палисада, може би петдесет разтега в диаметър. Вероятно команден пост.

Гавин знаеше, че съгледвачите на Брин са го забелязали, но никой не го беше спрял. Вероятно нямаше и да го спрат, освен ако не се опиташе да препусне обратно. Сам мъж с хубаво сиво наметало и панталони, с бяла риза, нямаше да е от особен интерес. Можеше да е наемник, дошъл да търси място във войската. Можеше да е пратеник от някой местен земевладелец, пратен с оплакване от група съгледвачи. Можеше дори да е от самата армия. Макар мнозина във войската на Брин да носеха униформи, немало бяха само с жълта лента на ръкава на палтото — не бяха успели все още да платят, за да им пришият подходящите воински знаци.

Не, един самотен мъж, приближаващ се към армията, не представляваше опасност. Самотен мъж, бягащ от нея обаче, щеше да е повод за тревога. Идващият към лагера можеше да е приятел, враг или нито едно от двете. Мъж, огледал лагера и препуснал след това назад, почти сигурно щеше да е шпионин. Стига Гавин да не тръгнеше назад, преди да е издал намеренията си, предните постове на Брин едва ли щяха да го притеснят.

Светлина, колко добре щеше да му дойде една постеля. Беше прекарал без отдих две нощи, през всяка бе подремнал само за два часа, загърнат в наметалото. Беше изнервен и раздразнен, отчасти просто на себе си, че бе отказал да отседне в хан, за да не би да го догонят Младоците. Примига да махне умората от очите си и пришпори Претендент надолу по склона. Вече се беше обвързал.

Не. Беше се обвързал в мига, в който остави зад себе си Слийти в Дорлан. Младоците вече щяха да знаят за измяната му. Слийти нямаше да им позволи да си губят времето в търсене. Щеше да им е казал каквото знаеше. За жалост едва ли щяха да са изненадани. Неведнъж го бяха поглеждали намръщено или объркано заради начина, по който говореше за Елайда и Айез Седай.

Бялата кула не заслужаваше предаността му, но Младоците... никога нямаше да може да се върне при тях. За първи път колебанията му се разкриваха пред много хора. Никой не знаеше, че бе помогнал на Сюан в бягството ѝ, нито се беше разчуло за задявките му с Егвийн.

И все пак заминаването му беше правилно. За първи път от месеци действията му съвпадаха с порива на сърцето му. Да спаси

Егвийн. Това бе нещо, в което можеше да вярва.

Подходи бавно към крайнините на лагера, стараяше се да съхрани външно спокойствие. Ненавиждаше идеята да сътрудничи на бунтовничките Айез Седай почти толкова, колкото и това, че бе изоставил хората си. Тези бунтовнички не бяха по-добри от Елайда. Точно те бяха изтикали Егвийн като своя Амирлин — за мишена. Егвийн! Едва Посветена. Пионка. Ако се проваляха в домогванията си за Кулата, те самите може би щяха да избегнат наказанието. Егвийн щяха да я екзекутират.

„Ще вляза. Ще я спася някак. След това ще я вразумя и ще я измъкна от всички Айез Седай. Може би дори ще успея да вразумя и Брин. Всички можем да се върнем в Андор, да помогнем на Елейн.“

Подкара Претендент с подновена решимост, прогонил отчасти умората. За да стигне до командния пост, трябваше да мине през лагера на цивилните, които надвишаваха на брой същинските войници. Готвачи, които да приготвят храната. Жени, които да я разнасят и да мият съдовете. Колари, които да докарват храната. Дърводелци, които да поправят колите, с които карат храната. Ковачи, които да правят подковите за конете, каращи колите, които карат храната. Търговци, които да изкупуват храната, и интендантите, които да я разпределят. Не толкова почтени търговци, които търсеха печалба от войниците и тяхната заплата, и жени, които търсеха същото. Момчета, които да разнасят съобщенията с надеждата, че някой ден и те ще носят меч.

Беше пълна бъркотия. Мешавица от съборетини и палатки, всяка с различен цвят, форма и състояние, една от друга по-окаяни. Дори генерал като Брин не можеше да наложи повече ред на цивилните, които вървяха след войниците. Хората му щяха да поддържат мира сред тях, повече или по-малко, но не можеха да им наложат военна дисциплина.

Гавин мина през всичко това, без да обръща внимание на подвикващите след него да излъскат меча му или да му продадат сладка кифла. Цените щяха да са ниски — това място се изхранваше от войниците, — но с бойния му кон и хубавото облекло щяха да го вземат за офицер. Купеше ли от един, другите щяха да надушат парата и накрая щеше да е обкръжен от безброй желаещи да му продадат нещо.

Не слушаше виковете им, вперил очи напред към самата армия. Палатките ѝ бяха изпънати в спретнати редици, групирани по отделения със забити знамена. Гавин можеше да се досети за разположението и без да го е видял. Брин обичаше организацията, но също така силно залагаше на делегираните права. Бе позволил на офицерите си да устроят лагерите си, както те пожелаят, което водеше до не толкова еднакво подреждане — но пък много по-добро за самоподдръжка.

Подкара направо към палисадата. Цивилните не се оказаха толкова лесни за пренебрегване обаче. Виковете им зад гърба му се задържаха във въздуха редом с миризмите на готвене, нужник, конски тор и евтин парфюм. Лагерът не беше толкова многолюден като град, но също тъй не беше и толкова добре поддържан. Пот и дим от горящи готварски огньове, застояла вода и некъпани тела. Доця му се да покрие лицето си с кърпа, но се въздържа. Щеше да заприлича на глезен благородник, навирил нос над обикновените хора.

Вонята, бъркотията и ревовете изобщо не му оправиха настроението. Трябваше да стиска зъби и да се сдържа да не изругае всеки дребен продавач. На пътеката пред него залитна някаква жена и той дръпна юздите. Жената бе с кафява пола и бяла блуза, с мръсни ръце.

— Марш от пътя ми — сопна се Гавин. Майка му щеше да се ядоса, ако го чуеше, че говори с такъв гняв. Е, майка му вече бе мъртва, от ръката на ал-Тор.

Жената притича встрани от пътя му. Имаше светла коса, вързана с жълта забрадка, и леко закръглено тяло. Гавин за миг зърна лицето ѝ.

Замръзна. Това беше лице на Айез Седай! Не можеше да го сбърка с нищо. Зяпна втрещен, а тя придърпа забрадката си и бързо се отдалечи.

— Чакай! — извика той след нея и обърна коня си. Но жената не спря. Гавин се разколеба и отпусна вдигнатата си ръка, щом видя как се вля сред жените до няколко дървени корита. Щом се преструваше на обикновена жена, значи си имаше някакви свои проклети айезседайски причини и никак нямаше да се зарадва, ако я издадеше. Добре. Гавин потисна раздражението си. Егвийн. Трябваше да се съсредоточи върху Егвийн.

Щом стигна дървеното командно укрепление, въздухът доловимо се подобри. На стража стояха четирима войници с лъскави стоманени шлемове и нагръдни брони с трите звезди на герба на Брин на тях. До портала се вееше знаме с пламъка на Тар Валон.

— Нов ли си? — попита един от войниците, плещест мъж с червена лента на лявото рамо, отличаваща го като караулен сержант. Носеше меч вместо алебарда. Бронята едва побираше широките му гърди, брадичката му бе обрасла с рижа четина. — Ще трябва да се срещнеш с капитан Алдан. Голяма синя палатка на четвърт път покрай лагера. Имаш си кон и меч. Това ще ти донесе добра плата. — Посочи в далечината.

Нямаше да стане така. Гавин виждаше веещото се зад палисадата знаме на Брин.

— Не съм наемник — отвърна Гавин и обърна коня, за да може по-добре да вижда мъжете на портала. — Казвам се Гавин Траканд. Трябва да говоря с генерал Брин незабавно, по много спешен въпрос.

Войникът вдигна вежда и се изсмя.

— Не ми вярваш — каза навъсено Гавин.

— Трябва да говориш с капитан Алдан — повтори лениво мъжът и отново посочи към далечната палатка.

Гавин си пое дъх, мъчеше се да потисне раздражението си.

— Ако просто уведомяте Брин, ще разберете, че...

— Главоболия ли ще ми създаваш? — изръмжа войникът и изпъчи гърди. Другите стиснаха алебардите, готови за бой.

— Никакви главоболия. Просто трябва да...

— Ако ще си в лагера ни — прекъсна го войникът и пристъпи напред, — ще трябва да се научиш да правиш каквото ти се каже. Иначе — бой.

Гавин го погледна в очите.

— Добре. Може да го направим и така. Бездруго ще е по-бързо.

Сержантът отпусна ръка на меча си.

Гавин изрита стремената напред и се хвърли от седлото. Щеше да е твърде трудно да се справи със сержанта, без да го убие, от гърба на коня. Измъкна меча си, щом ходилата му удариха в разкаляната пръст, и влезе в „Дъбът разтърсва клони“, форма, която нанасяше несмъртоносни удари, често използвани от майстори за тренировка на

учениците им. Беше също така много ефективна срещу голяма група с различни оръжия.

Преди сержантът да успее да извади меча си, Гавин го блъсна и заби лакът в корема му точно под лошо стегнатия нагръдник. Мъжът изпъшка и се преви, а Гавин го перна отстрани по главата с дръжката на меча — тоя тип трябваше да е по-разумен и да не носи шлема си кривнат на една страна. След това влезе в „Разцепване на коприната“, за да се справи с първия с алебардата. Докато друг от стражите крещеше за помощ, острието на Гавин посече през гръдната броня на първия, стоманата изкънтя и мъжът залитна назад. Довърши, като го подсече с ритник и влезе в „Извивката на вятъра“, за да блокира ударите на другите двама.

Беше неприятно, но се наложи да прибегне до удари в бедрата. Би предпочел да не ги ранява, но битките — дори като тази, срещу много по-неопитни противници — стават непредсказуеми, колкото по-дълго продължат. Трябваше да овладее бойното поле бързо и твърдо, а това означаваше да свали тези двамата... ето ги, изтърваха оръжията и се хванаха за окървавените си бедра. След удара в главата сержантът легеше неподвижно, но първият с алебардата се изправяше разтреперан. Гавин изрита оръжието настрани, след това заби ботуша си в лицето му и му счупи носа.

Претендент изцвили зад него, запръхтя и заудря с копита по земята. Искаше да се включи в битката, но беше добре обучен: знаеше, че щом юздите му са пуснати, трябва да стои на място. Гавин изтри оръжието в крачола си и го пъкна в ножницата. Ранените стенеха на земята. Той потупа Претендент по ноздрите и хвана юздите. Зад него най-близките цивилни зяпачи се заотдръпваха и се разбягаха. От палисадата излязоха войници с опънати лъкове. Това не беше добре. Гавин се извърна към тях, извади прибрания вече меч с дръжката нагоре и го хвърли на земята пред тях.

— Без оръжие съм — извика им, за да надмогне стоновете на ранените. — И нито един от тия четиримата няма да умре от раните си. Идете и кажете на генерала си, че един-единствен човек току-що е повалил отделение от стражата му за по-малко от десет дъха. Аз съм негов ученик. Ще иска да ме види.

Един от мъжете пристъпи бързо напред и взе меча на Гавин, друг хукна да предаде съобщението му. Останалите го държаха на прицел и

Гавин обърна Претендент така, че да може да се сниши зад коня, ако стрелят. Надяваше се да не се стигне до това, но бе по-вероятно Претендент да преживее няколко стрели, отколкото той.

Едрият сержант се размърда, надигна се и изруга. Гавин се стараяше да не помръдва.

Може би беше грешка да влезе в бой, но вече бе изгубил твърде много време. Егвийн можеше вече да е загинала! Когато човек като сержанта се опита да наложи властта си, всъщност имаш две възможности. Можеш да си пробиеш пътя нагоре през ранговете бюрокрация с молби и увещания, като убеждаваш всеки на всяко стъпало, че *наистина* си важен. Или можеш да предизвикаш бъркотия. Вторият начин беше по-бърз, а и в лагера явно имаше достатъчно Айез Седай да Изцерят няколко ранени войници.

Най-сетне към портата се приближиха неколцина мъже. Бяха с безукорни униформи и заплашително смръщени лица. Най-отпред крачеше мъж с грубовато лице, с побелели слепоочия и здраво набито тяло. Гавин се усмихна. Самият Брин. Рискованият ход бе свършил работа.

Капитан-генералът го огледа мълчаливо, след което бързо обходи с поглед нападалите войници и поклати глава.

— Свободно — заповяда на хората си. — Сержант Кордс.

Едрият сержант се изправи.

— Сър!

Брин отново погледна Гавин.

— Следващия път, щом някой дойде на портала, заяви, че е благородник, и попита за мен, повикайте офицер. Незабавно. Не ме интересува дали ще е с немита от два месеца брада и ще вони на евтин ейл. Разбрано?

— Да, сър — отвърна сержантът и се изчерви. — Разбрано, сър.

— Пратете хората си в лазарета, сержант — каза Брин, без да откъсва очи от Гавин. — *Ти*. Ела с мен.

Гавин стисна зъби. Гарет Брин не му беше говорил с такъв тон отпреди да започне да се бръсне. Все пак не можеше да очаква да е доволен, нали? Последва го в укреплението, зърна едно младо момче, което трябваше да е конярче, подаде му юздите на Претендент и му нареди да се погрижи добре за него. Вече бе прибрал мечата си от войника.

— Гарет — почна Гавин, след като догони Брин, — аз...

— Дръж си езика зад зъбите, младежо — срязва го Брин, без да се обръща. — Не съм решил какво да правя с тебе.

Това беше неуместно! Все пак той беше брат на законната кралица на Андор и щеше да стане Първи принц на меча, ако Елейн вземеше и задържеше трона! Брин трябваше да прояви поне малко уважение.

Но Брин беше упорит като глиган и Гавин си замълча. Стигнаха до висока островърха палатка с двама стражи отпред. Брин се шмугна вътре и Гавин го последва. Беше спретнато и чисто, даже прекалено, но пък Брин си беше Брин. Писалицето беше затрупано с карти и листове хартия, постелите в ъгъла бяха грижливо навити, със сгънати одеяла. Брин явно разчиташе на някоя особено усърдна слугиня да му поддържа реда.

Брин се обърна и го изгледа твърдо.

— Добре. Обясни сега какво правиш тук.

Гавин се стегна.

— Генерале. Мисля, че грешите. Вече не съм вашият ученик.

— Знам — отсече Брин. — Момчето, което аз обучавах, изобщо нямаше да ми спретне такава детинска щуротия, за да привлече вниманието ми.

— Караулният сержант се държеше нахално, а и нямах време да се разправам с надути глупаци. Това ми се стори най-добрият начин.

— Най-добрият за какво? — попита Брин. — Да ме ядосаш ли?

— Виж — заговори Гавин, — може би бях малко прекалено припрян, но става въпрос за нещо много важно. Трябва да ме изслушаш.

— А ако не те изслушам? — попита Брин. — Ако реша вместо това да те изхвърля от лагера като едно разглежено принцче с твърде много гордост и твърде малко разум?

Гавин се намръщи.

— Внимавай, Гарет. Вече не съм дете. Мечът ти вече не може да надвие моя толкова лесно като някога.

— Не се съмнявам в това. Светлина, момче! Винаги си бил талантлив. Но смяташ ли, че заради умението ти с меча думите ти имат повече тежест? Длъжен ли съм да те изслушам, защото ще ме убиеш,

ако не го направя? Мислех, че съм успял да те науча поне на някои неща.

Брин беше остарял. Но възрастта не го беше огънала — напротив, лежеше удобно на раменете му. Малко повече бяло по слепоочията, малко повече бръчки около очите, но все още беше достатъчно силен и с гъвкаво тяло, и изглеждаше с години по-млад, отколкото беше всъщност. Човек можеше да погледне Гарет Брин и да не види нищо повече от мъж в разцвета на силите си.

Гавин сдържа гнева си и погледна генерала в очите. Брин издържа погледа му спокойно. Хладнокръвно. Както подобава на генерал. Както трябваше да го направи и самият Гавин.

Той извърна поглед, изведнъж засрамен.

— Светлина! — промълви уморено. — Извинявай, Гарет. Прав си. Държах се като глупак.

— Добре е, че го чувам — изсумтя Брин. — Започвах вече да се чудя какво е станало с теб.

Гавин въздъхна и избърса потното си чело. Нямаше ли нещо студено за пиене тук? Гневът му се стопи и се почувства ужасно изтощен.

— Беше трудна година. И се уморих, докато яздех насам. Изтощен съм. И страшно изнервен.

— Не си само ти, момче — каза Брин, въздъхна, отиде до масичката за сервиране, наля една чаша и му я подаде. Оказа се някакъв хладък гаден чай и Гавин отпи само глътка.

— Тези времена са изпитание за всички ни — въздъхна пак Брин, наля и на себе си, отпи и направи гримаса.

— Какво е това? — попита Гавин и погледна чашата си.

— Чай. Не мога да го понасям.

— Защо го пиеш тогава?

— Бил полезен за здравето — изсумтя Брин и преди Гавин да успее да отвори уста, продължи: — Е, сега да те оковам ли, или ще ми кажеш защо реши да нахълташ в командния ми пост с бой?

Гавин пристъпи напред.

— Гарет. Заради Егвийн е. Те са я пленили.

— Айез Седай в Бялата кула ли?

Гавин кимна отсечено.

— Знам. — Брин отпи още една глътка и пак се намръщи.

— Трябва да я спася! Дойдох да те помоля за помощ.

— И как смяташ да проникнеш в Бялата кула? Дори айилците не можаха да влязат.

— Защото не искаха — отвърна Гавин. — Но аз нямам нужда да завземам града. Искам само да се промъкна вътре с малка сила и да... да я изведа. Всеки камък си има пукнатина. Ще намеря начин.

Брин остави чашата си и го погледна. Коровото му лице бе олицетворение на благородството.

— Я ми кажи едно нещо, момче. Как ще накараш *нея* да дойде с теб?

Гавин зяпна.

— Ами... ще дойде с радост. Защо не?

— Защото ни е забранила да я спасяваме — каза Брин и сплете пръсти зад гърба си. — Поне аз така разбрах. Айез Седай не ми казват много. Въпреки че би трябвало да се доверяват повече на човек, от когото зависят да им води обсадата. Но както и да е, Амирлин по някакъв начин може да се свързва с някои от тях и им е наредила да не правят никакви опити да я спасяват.

Какво? Това беше нелепо! Айез Седай в лагера явно изопачаваха фактите.

— Брин, тя е пленничка! Айез Седай, които чух да говорят за нея, казаха, че я бият всеки ден. Те ще я екзекутират!

— Едва ли. Тя е там вече няколко недели и все още не са я убили.

— Ще я убият — повтори припряно Гавин. — Знаеш, че ще я убият. Можеш да показваш известно време пленен враг пред вражеските войници, но рано или късно трябва да му набучиш главата на пика, за да разберат, че е мъртъв и че е свършено. Знаеш, че съм прав.

Брин го изгледа и кимна.

— Може би. Но все пак нищо не мога да направя. Обвързан съм от клетви, Гавин. Нищо не мога да направя, освен ако момичето не ми заповяда.

— Ще позволиш да загине?!

— Ако се наложи, за да спазя клетвата си — да.

Ако Брин беше обвързан с клетва... е, по-скоро Айез Седай щеше да изрече лъжа, отколкото Гарет Брин да наруши думата си. Но Егвийн!? Все пак трябваше да може да направи нещо!

— Ще се опитам да ти уредя среща с някоя от Айез Седай, на които служи — каза Брин. — Вероятно те могат да направят нещо. Ако ги убедиш, че е необходима спасителна акция и че Амирлин ще я иска, тогава ще видим.

Гавин кимна. Все пак беше някакъв напредък.

— Благодаря ти.

Брин махна равнодушно с ръка.

— Макар че *би трябвало* да те арестувам. Затова, че рани трима от хората ми, ако не за друго.

— Накарай някоя Айез Седай да ги Изцери — каза Гавин. — Доколкото чух, имаш предостатъчно Айез Седай, които да те тормозят.

— Ба. Изобщо не мога да ги накарам да Изцерят някого, освен ако не е застрашен животът му. Един падна лошо, докато яздеше, и ми казаха, че Цярът само щял да го приучи на безразсъдство. „Болката е урок сама по себе си — така каза оная проклетница. — Ще го научи друг път да внимава“.

— Но сигурно ще направят изключение за тези тримата. В края на краищата са ранени от враг.

— Не знам — отвърна Брин. — Сестрите рядко посещават войниците. Гледат си тяхната си работа.

— Видях една във външния лагер — подхвърли Гавин разсеяно.

— Младо момиче ли? Тъмна коса, без неостаряващото айезседайско лице?

— Не, тази си беше Айез Седай. Познах я тъкмо по лицето. Малко пълничка, със светла коса.

— Вероятно оглежда за Стражници. Правят го това.

— Не мисля — отвърна Гавин и го погледна. — Скри се при перачките. — И щом го каза, осъзна, че онази жена като нищо може да е шпионка на Бялата кула.

Брин се намръщи. Сигурно и той си помисли същото.

— Я ела да ми я покажеш — каза и поведе Гавин навън.

— Така и не ми обясни какво правиш тук, Гавин — подхвърли, щом излязоха.

— Казах ти — отвърна Гавин и несъзнателно посегна към меча си. — Ще *намеря* начин да измъкна Егвийн от плен.

— Нямах предвид това. Питам защо си *тук*. Защо не си в Кемлин, да помагаш на сестра си?

— Имаш вести от Елейн? — възкликна Гавин. Светлина! Трябваше да попита по-рано. Наистина беше уморен. — Чух, че тя е била в лагера ти. Върнала ли се е в Кемлин? В безопасност ли е?

— Не е при нас от много време — отвърна Брин. — Но доколкото знам, се справя добре. — Погледна го. — Искаш да кажеш, че не знаеш?

— Какво да знам?

— Е, на слухове не може да се разчита. Но много от тях бяха потвърдени от Айез Седай, които Пътуваха до Кемлин. Сестра ти държи Лъвския трон. Изглежда, се е справила с повечето бъркотия, която ѝ остави майка ви.

Гавин вдиша дълбоко. Слава на Светлината! Елейн беше жива. Елейн държеше трона. Облачното небе му се стори малко по-светло.

— Наистина не знаеш значи? — попита Брин. — Къде си бил, момче? Ти вече си Първи принц на меча — или ще бъдеш, щом се върнеш в Кемлин! Мястото ти е до сестра ти.

— Първо Егвийн.

— Дал си клетва — каза строго Брин.

— Знам. Но щом Елейн е на трона, значи е в безопасност. Поне засега. Ще измъкна Егвийн и ще я отведа в Кемлин, където ще мога да я наглеждам. Ще мога да наглеждам и двете.

— Много ще ми е интересно как ще се справиш с измъкването. Но твоя си работа. Защо обаче не беше до Елейн, докато тя се опитваше да вземе трона? Какво толкова правеше, че да е по-важно от това?

— Бях... въввлечен — отвърна Гавин, без да го поглежда.

— Въвлечен? Ти беше в Бялата кула, когато всичко това... — Брин изведнъж млъкна. Повървяха за миг в тишина.

— Къде чу да говорят Сестри за плена на Егвийн? — попита Брин. — Как разбра, че я наказват?

Гавин не отвърна.

— Кръв и кървава пепел! — изруга Брин. — *Знаех*, че този, който води набезите, е твърде добре осведомен. И търсех изтичане на сведения тук, сред офицерите си!

— Вече е без значение.

— Аз ще го реша това — каза Брин. — Избивал си мои хора. Водил си набези срещу мен!

— Водех набези срещу бунтовници — заяви Гавин и го погледна твърдо. — Можеш да ме обвиниш, че влязох с бой в лагера ти, но честно ли очакваш да се чувствам виновен, че съм помагал на Бялата кула срещу сила, която я *обсажда*?

Брин замълча. После кимна отсечено.

— Добре. Но това все пак те прави вражески командир.

— Вече не — заяви Гавин. — Отказах се от командирството.

— Но...

— Помагах им — продължи Гавин. — Вече не. Нищо от това, което виждам тук, няма да стигне до враговете ти, Брин. Заклевам се в Светлината.

Брин не отвърна веднага. Подминаха група палатки, навярно за старши офицери, на път към палисадата.

— Добре — най-сетне отрони Брин. — Вярвам, че не си се променил чак толкова, та да нарушиш думата си.

— Не бих престъпил тази клетва — отсече Гавин. — Как може изобщо да си го помислиш?

— Сблъсквам се напоследък с някои неочаквани отмятания от клетви — каза Брин. — Но казах, че ти вярвам, момче. И наистина ти вярвам. Но *все пак* не ми обясни защо не се върна в Кемлин.

— Егвийн беше с Айез Седай — отвърна Гавин. — Доколкото знаех, Елейн също беше с тях. Мястото изглеждаше подходящо за мен, макар да не бях много сигурен дали ми харесва властта на Елайда.

— А Егвийн какво е за теб? — попита го тихо Брин.

Гавин го погледна в очите.

— Не знам. Бих искал да знам.

Най-неочаквано Брин се изкиска.

— А, ясно. Разбирам. Дай сега да я намерим тази Айез Седай, която смяташ, че си видял.

— *Наистина* я видях, Гарет — каза Гавин и кимна на стражите, щом излязоха през портата. Те отдадоха чест на Брин, но изгледаха Гавин настръхнали, все едно виждаха пепелянка. И толкова по-добре.

— Ще видим. Все едно, щом ти уредя среща с водачките на Айез Седай, искам думата ти, че ще се върнеш в Кемлин. Егвийн я остави на нас. Ти трябва да помогнеш на Елейн. Мястото ти е в Андор.

— Бих могъл да кажа същото за теб. — Гавин огледа гъмжилото цивилни. Къде беше видял жената?

— Би могъл — изсумтя Брин. — Но няма да е вярно. Майка ти се погрижи за това.

Гавин го погледна изненадано.

— Тя ме изпъди, Гавин. Изгони ме и ме заплаши със смърт.

— Невъзможно!

Лицето на Брин беше помръкнало.

— И аз си мислех така. Но все пак е вярно. Нещата, които ми каза... жилеха, Гавин. И още как.

Само това каза, но от неговите уста говореше много. Гавин никога не беше чувал от него и дума на недоволство от положението му или от заповедите, които е получил. Беше верен на Мургейз — верен с такава непоклатима преданост, за каквато един владетел може само да мечтае.

— Трябва да е било част от някакъв план — каза Гавин. — Познаваш майка ми. Ако те е уязвила, имало е някаква причина.

Брин поклати глава.

— Никаква причина нямаше освен глупавата ѝ любов към онова надутото конте Гебрил. Толкова беше луднала по него, че едва не съсипа Андор.

— Никога! — възмути се Гавин. — Гарет, точно ти би трябвало да знаеш това!

— Би трябвало — промълви Брин. — Де да беше така.

— Имала е друг мотив — настоя упорито Гавин. — Но вече никога няма да го узнаем. *Проклетият* ал-Тор! Търпение нямам да дойде денят, в който ще го убия.

Брин го изгледа сърдито.

— Ал-Тор спаси Андор, синко. Поне доколкото бе възможно за човек.

— Как можа да кажеш това?! — кипна Гавин. — Как можеш да говориш така за онова чудовище? Той уби майка ми!

— Не знам дали да вярвам на онези слухове — отвърна Брин и потърка брадичката си. — Но ако са верни, момче, може би е направил услуга на Андор. Не знаеш колко зле беше станало накрая.

— Не мога да повярвам, че чувам това — възкликна Гавин и ръката му посегна към меча. — Няма да слушам повече името ѝ да се петни така, Брин. Най-сериозно.

Брин го погледна право в очите. Погледът му беше толкова *твърд*. Като очи, изсечени в гранит.

— Винаги ще говоря истината, Гавин. Все едно кого ще предизвика срещу мен. Тежко ли е да се чуе? Е, и да се живее е тежко. Няма полза да се оплакваш. Но синът ѝ трябва да знае. В края, Гавин, майка ти се обърна против Андор, и се събра с Гебрил. Тя *трябваше* да бъде премахната. Ако ал-Тор е направил това за нас, длъжни сме да му благодарим.

Гавин поклати глава. Гневът и изумлението се бореха в него. И това да го чуе от Гарет Брин?

— Това не са приказки на отритнат любовник — заяви Брин. Лицето му беше сурово, обуздавал беше всякакви чувства. Говореше съвсем тихо. — Мога да приема, че една жена може да загуби обичта си към един мъж и да я отдаде на друг. Да, на жената Мургейз мога да простя. Но на Мургейз кралицата? Тя предаде кралството на онази змия. Прати съюзниците си да бъдат надвити и пленени. Не беше с ума си. Понякога, когато ръката на един войник забере, се налага да се отреже, за да се спаси животът му. Радвам се на успеха на Елейн и ме боли, когато изричам тези думи. Но трябва да погребеш омразата си към ал-Тор. Не той беше проблемът. Майка ти беше.

Гавин стисна зъби. „Никога. Никога няма да простя на ал-Тор. Не и за това.“

— Виждам упоритостта в очите ти — каза Брин. — Толкова важно е да се върнеш в Андор. Ще видиш. Ако не вярваш на мен, попитай сестра си. Чуй тя какво ще ти каже за това.

Гавин кимна рязко. Стига с това. Забеляза напред мястото, където беше видял жената. Огледа отдалече редиците перачки, после тръгна към тях, като се провря между двама търговци, които продаваха яйца от вмирисани кафези, пълни с кокошки.

— Насам — подхвърли през рамо, може би твърде рязко.

Не се обърна да види дали Брин ще го последва. Скоро генералът го настигна, видимо недоволен, но закрачи редом до него. Тръгнаха по пълната с хора криволичеща уличка между облечени в бозаваокафяво и сиво хора и скоро стигнаха до редицата жени, коленичили пред две дълги дървени корита. В другия край стояха мъже и наливаха вода в коритата, а жените изпираха дрехите в коритото със сапуна и след това

ги изплакваха в другото. Нищо чудно, че земята наоколо бе кална. Но поне миришеше на сапун и на чистота.

Жените бяха запретнали ръкави над лактите и повечето си бърбреха разсеяно, докато търкаха прането в дървото на коритата. Всички бяха облечени в същите кафяви поли като онази, която беше видял на Айез Седай. Гавин отпусна небрежно ръка на меча си, докато ги оглеждаше отзад.

— Коя? — попита Брин.

— Един момент. — Бяха десетки. Наистина ли беше видял каквото си мислеше? Защо една Айез Седай щеше да е точно в този лагер преди всичко? Елайда едва ли щеше да прати Айез Седай да шпионира. Лицата им ги издаваха много лесно.

Но пък щом беше толкова лесно, защо не можеше да я види сега?

И тогава я видя. Беше една от малкото, които не бърбореха с другите. Беше на колене, с наведена глава, жълтата забрадка прикриваше лицето ѝ, но няколко кичура светла коса се подаваха. Позата ѝ беше толкова раболепна, че за малко щеше да я пропусне, но фигурата ѝ изпъкваше. Беше пълничка, а забрадката беше единствената жълта в редицата.

Гавин закрачи покрай жените и спря до жълтата забрадка.

„Това е безумно. В цялата история никога не е имало Айез Седай, която да заеме такава раболепна поза.“

Брин спря до него. Гавин се наведе, за да види лицето на жената. Тя се присви още повече и затърка ризата, която переше, още по-енергично.

— Жено — каза Гавин. — Може ли да видя лицето ти?

Тя не реагира. Той вдигна очи към Брин. Генералът колебливо се пресегна и дръпна забрадката на жената.

Лицето ѝ беше *непогрешимо* айезседайско, с онази набиваща се на очи липса на възраст. Жената продължи да търка ризата, без да вдига глава.

— Казах ѝ аз, че няма да стане — обади се една едра мускулиста жена наблизо и стана. — Милейди, рекох ѝ, ваша воля, не съм тая, дето ще откаже на такава като вас, но все някой ще ви забележи.

— Ти командваш перачките — рече Брин.

Едрата жена кимна уверено и рижите ѝ къдрици се разлюляха.

— Да, генерале. — Обърна се към Айез Седай и приклепна в реверанс. — Лейди Тагрен, предупредих ви. Светлината да ме изгори, наистина ви предупредих. Ужасно съжалявам.

Жената, която нарекоха Тагрен, наведе глава. Сълзи ли бяха това — по страните ѝ? *Възможно* ли беше изобщо? Какво ставаше тук?

— Милейди — промълви Брин и приклепна до нея. — Айез Седай ли сте? Ако сте и ми заповядайте да напусна, ще го направя без повече въпроси.

Добър подход. Ако наистина беше Айез Седай, не можеше да лъже.

— Не съм Айез Седай — прошепна жената.

Брин вдигна очи към Гавин и се намръщи. Какво означаваше това? Една Айез Седай не можеше да лъже. Значи...

Жената промълви тихо:

— Казвам се Шемерин. Бях Айез Седай, някога. Но вече не. Не и след като... — Отново наведе очи. — Моля ви. Просто ме оставете да работя в срама си.

— Добре — каза Брин, но се поколеба. — Само че първо трябва да поговорите с някои Сестри в лагера. Ще ми откъснат ушите, ако не ви заведе да говорите с тях.

Шемерин въздъхна и стана.

— Хайде — обърна се Брин към Гавин. — Не се съмнявам, че ще искат да поговорят и с теб. По-добре да го приключим бързо.

ГЛАВА 25

НА ТЪМНО

Шериам колебливо надникна в тъмната си палатка. Нямахше никого. Усмихна се доволно и влезе. Нещата най-после тръгнаха добре.

Разбира се, все още проверяваше палатката си, преди да влезе — за онова, което понякога дебнеше вътре. Онова, което никога не можеше да усети и все пак имаше чувството, че трябва да може. Да, Шериам все още проверяваше и вероятно щеше да го прави още месеци наред... но вече не беше нужно. Никакъв призрак не я чакаше, за да я накаже.

Малката четвъртита палатка бе достатъчно голяма, за да стои вътре права; походното легло бе от едната страна, скринът от другата. Можеше да вмъкне и писалище, но пък тогава щеше да е толкова претъпкано, че едва щеше да може да се движи. Освен това наблизко си имаше съвсем приемливо писалище — в празната палатка на Егвийн.

Имало беше разговори да се даде палатката на някоя друга — повечето Сестри трябваше да спят по две в една, въпреки че всяка неделя докарваха нови. Само че палатката на Амирлин беше символ. Докато имаше надежда Егвийн да се върне, палатката ѝ трябваше да я чака. Поддържаше се чиста от неутешимата Чеса, която Шериам *все още* чуваше да плаче за господарката си. Е, докато Егвийн я нямаше, тази палатка беше изцяло на разположение на Шериам, освен за спане. В края на краищата от Пазителката на Амирлин се очакваше да се грижи за делата ѝ.

Шериам се усмихна отново и седна на леглото. Съвсем доскоро животът ѝ се бе превърнал в непрекъснат низ от безсилие и болка. Това вече бе свършило. Благословена да е Романда. Каквато и да беше, тъкмо тя бе прогонила Халима — и наказанията ѝ — от лагера.

Болката щеше да дойде отново. В службата ѝ винаги имаше страдание и наказание. Но се беше научила да приема миговете на мир и да ги цени скъпо.

Понякога съжаляваше, че не си беше държала устата затворена, без да задава въпроси. Но ги беше задала и ето докъде я беше докарало това. Положената клетва ѝ беше донесла власт, както бе обещано. Но никой не я беше предупредил за болката. Нерядко съжаляваше, че не беше избрала Кафявата Аджа и не се беше скрила в някоя затънтена библиотека, та да не вижда никого. Но вече беше каквото беше. Нямахме смисъл да размишлява какво е могло да стане.

Въздъхна, после смъкна роклята си и смени долната си риза. Направи го на тъмно: свещите и маслото се пестяха строго.

Легна и се зави. Не беше толкова наивна, че да изпитва *вина* за нещата, които бе сторила. Всяка Сестра в Бялата кула се стремеше да се издигне, нали това бе смисълът на живота! Нямахме и една Айез Седай, която да не е готова да промуши и първата си приятелка в гръб, ако прецени, че това ще ѝ даде предимство. Приятелките на Шериам просто бяха малко по-... опитни в това.

Но защо краят на времето трябваше да идва *точно сега*? Други, с които бе свързана, говореха за славата и за великата чест да си жива в такова време, но Шериам не беше съгласна. Беше се включила, за да се издигне в политиката на Бялата кула, да има властта да накаже онези, които я презираха. Изобщо не беше искала да участва в някакво окончателно разчистване на сметки с Преродения Дракон. И определено никога не беше желала да има *нищо общо* с Избраните!

Но вече нищо не можеше да се направи. Най-добре беше просто да се наслади на мира и на това, че бе освободена от изтезанията и от самодоволното дърдорене на Егвийн. О, да...

Отвън пред входа на палатката бе застанала жена с огромна мощ в Силата.

Шериам отвори очи стъписана. Можеше да усети преливащи жени като всяка друга Сестра. „Кръв и пепел! — помисли си с ужас и стисна очи. — Не пак!“

Платнището на входа се люшна. Тя отново отвори очи и видя катраненочерна фигура, застанала над леглото ѝ. Лунните лъчи откъм оставения отворен вход едва я очертаваха. Беше загърната в свръхестествен мрак, ивици черен плат пърхаха зад нея, лицето бе забулено в пълна чернота. Шериам ахна, хвърли се от постелята си и коленичи на пода на палатката. Присви се в очакване болката отново да се стовари върху ѝ.

— А... — изстърга глас в ушите ѝ. — Добре. Покорна си. Радвам се.

Не беше Халима. Шериам така и не беше успяла да усети Халима — тя, изглежда, през цялото време беше преливала сайдин. Освен това Халима никога не се беше появявала толкова... драматично.

Такава мощ! Най-вероятно беше някоя от Избраните. Или най-малкото беше някоя много могъща слугиня на Великия господар, много над Шериам. Това дълбоко я притесни и тя се поклони разтреперана.

— Обичам да служа, Велика господарке — заговори бързо Шериам. — Аз, която съм благословена да коленича пред вас, да живея в тези времена, да...

— Стига дърдорене — изръмжа гласът. — Добре си поставена в този лагер, разбирам?

— Да, Велика господарке — отвърна Шериам. — Аз съм Пазителката на хрониките.

Непознатата посетителка изсумтя.

— Пазителка на дрипава сган самозвани Айез Седай бунтовнички. Но все едно. Трябваш ми.

— Живея, за да служа, Велика господарке — повтори Шериам още по-притеснена. Какво искаше това същество от нея?

— Егвийн ал-Вийр трябва да бъде свалена.

— Какво? — попита стъписано Шериам. Сноп от Въздух я шибна през гърба и той пламна. Глупачка! Да се самоубие ли искаше? — Моля за извинение, Велика господарке — заговори тя бързо. — Простете ми за изблика. Но една от Избраните ми заповяда да помогна да бъде издигната в Амирлин!

— Да, но това се оказа... лош избор. Трябваше ни дете, а не жена с лице на дете. Тя трябва да бъде отстранена. Ще се погрижиш тази група глупави бунтовнички да престане да я подкрепя. И да се сложи край на проклетите посещения в Тел-айеран-риод. Как става тъй, че толкова много от вас ходят там?

— Имаме тер-ангреали — отвърна Шериам колебливо. — Няколко като кехлибарени плочки, други няколко с формата на железен диск. И няколко пръстена.

— А, сънеплетци — каза тъмната фигура. — Да, те биха могли да вършат работа. Колко са?

Шериам се поколеба. Първият ѝ, инстинктивен порив бе да излъже или да увърта — като че ли трябваше да затаи точно това сведение от гостенката. Но да излъжеш една от Избраните? Лош избор.

— Имахме двацет — отвърна искрено Шериам. — Но един беше с Леане, която плениха. С това ни остават деветнайсет. — Достатъчно за срещите на Егвийн в Света на сънищата — по един за всяка Заседателка и един за самата Шериам.

— Да — изсъска загърнатата в мрак фигура. — Вършат работа, наистина. Открадни сънеплетците и ми ги дай. На тази сган не ѝ е работа да стъпва там, където вървят Избраните.

— Аз... — Да открадне тер-ангреали? Как щеше да се справи с това? — Живея, за да служа, Велика господарке.

— Точно така. Направиш ли това за мен, ще бъдеш щедро възнаградена. Провалиш ли се... — Фигурата помисли за миг. — Имаш три дни. Всеки сънеплетец, който не успееш да прибереш за това време, ще ти струва един пръст на ръка или крак. — След тези думи Избраната отвори портал посред самата палатка и изчезна. Шериам успя да зърне познатите облицовани с плочки коридори на Бялата кула от другата страна.

Да открадне сънеплетците!? Всичките деветнайсет? „Велика Тъмнина! Трябваше да я излъжа за броя, който имаме! Защо не излъгах?“

Остана дълго на колене, задъхана; мислеше за безизходицата, в която отново бе попаднала. Времето ѝ на мир явно беше приключило.

Оказа се кратко.

— Ще бъде съдена, разбира се — каза Сеайне. Кротката Бяла седеше на стол, предложен ѝ от двете Червени, които пазеха килията на Егвийн.

Вратата на килията бе отворена и Егвийн седеше на трикрако столче вътре — също дадено ѝ от Червените. Двете пазачки, пълничката Кариандре и строгата Патринда, я наблюдаваха внимателно от коридора, без да изпускат Извора. Сякаш ако сваляха

щита и за миг, Егвийн щеше да изхвърчи навън и да се бори със зъби и нокти за свободата си.

Егвийн не им обръщаше внимание. Двата ѝ дни затвор не бяха приятни, но ги бе понесла с достойнство. И щеше да продължи така. Въпреки че я заключваха в малка стаичка с врата, която не пропускаше никаква светлина. Въпреки че ѝ отказваха да си смени оцапаната с кръв рокля на новачка. *Нямаше* да се огъне.

Червените пускаха посетителките ѝ с неохота, но пък нямаше как да ги спрат — законът на Кулата позволяваше посещенията. Егвийн беше изненадана, че *изобщо* има посетителки. Сеайне беше поредната. Няколко от другите бяха Заседателки. Любопитно. При все това Егвийн беше зажадняла за новини. Как реагираше Кулата на затварянето ѝ? Все още ли бяха толкова дълбоки и широки пропастите между Аджите, или работата ѝ бе започнала да гради мостове между тях?

— Елайда съвсем категорично наруши закона на Кулата — каза Сеайне. — И това бе засвидетелствано от пет Заседателки от пет различни Аджи. Опита се да предотврати съда, но беше неуспешно. Някои обаче се вслушаха в аргумента ѝ.

— И какъв беше той? — попита Егвийн.

— Че ти си Мраколюбка — отвърна Сеайне. — И че заради това те е изпъдила от Кулата, а *след това* те е набила.

Егвийн се смрази. Ако Елайда успееше да спечели достатъчно подкрепа за този аргумент...

— Няма да устои — утеши я Сеайне. — Това не е някое затънтено село, където Драконовият зъб, драснат на нечия врата, е достатъчен, за да го осъдят.

Егвийн повдигна вежда. Самата тя бе отраснала в „затънтено село“ и там имаха достатъчно разум, за да търсят нещо повече от слухове, преди да осъдят някого, каквото и да е престъплението. Но си замълча.

— Тъй че това обвинение трудно ще мине според мерките на Кулата — продължи Сеайне. — И подозирам, че тя няма да се опита да го докаже в съда — отчасти защото ако го направи, ще трябва да ти позволят да се защитиш, а мисля, че ще предпочете да те държи изолирана.

— Да — промълви Егвийн и изгледа двете отпуснали се на пейката Червени. — Вероятно си права. Но ако не може да докаже, че съм Мраколюбка, и не може да предотврати това да стигне до съда...

— Оскърблението не е достатъчно, за да бъде свалена — каза Сеайне. — Максималното наказание е формално отстраняване от Съвета и наказание за един месец. Ще си запази шала.

„Но ще загуби много доверие“ — помисли си Егвийн. Беше окуражаващо. Но как да направи така, че Елайда да не я задържи изолирана? Трябваше да продължи натиска си... но как, след като беше затворена в тази килия? Малко време беше изтекло, но пропуснатите възможности вече я глождеха.

— Ще присъстваш ли на съда? — попита Егвийн.

— Разбира се — отвърна невъзмутимо Сеайне, както и трябваше да се очаква от Бяла. Някои Бели бяха самото олицетворение на хладнокръвие и логика. Сеайне беше много по-сърдечна и топла, но все пак ужасно сдържана. — Аз съм *Заседателка*, Егвийн.

— Все още виждате влияния от раздвижването на Тъмния, нали? Егвийн потръпна, като си спомни случилото се с Леане.

— Да. — Гласът на Сеайне стана по-тих. — Като че ли стават все по-лоши. Смърт на слуги. Развалена храна. Цели сектори от Кулата се преподреждат най-безразборно. Втората кухня снощи се премести на шестия етаж, а цял сектор от жилищата на Жълтата Аджа се озова в мазето. Същото каквото се случи с Кафявите, а онова *все още* не е оправено.

Егвийн кимна. Както се бяха разместили стаите, малкото новачки, чиито стаи бяха останали на местата си, бяха настанени на двајсет и първия и двајсет и втория етаж, където преди бяха жилищата на Кафявата Аджа. Всички Кафяви с неохота се бяха преместили долу в крилото. Щеше ли промяната да остане постоянна? Преди Сестрите винаги бяха обитавали същинската Кула, а новачките и Посветените живееха в крилото.

— Трябва да изтъкваш тези неща, Сеайне — каза тихо Егвийн. — Непрекъснато да напомняш на Сестрите, че Тъмния се раздвижва и че Последната битка наближава. Да настояваш, че трябва да действат заедно, а не разделени.

Една от Червените сестри погледна свещта на масата. Времето, отредено на Егвийн за посещения, приключваше. Скоро щяха да я

заклучат отново. Тя усещаше прашната миризма на несменяна слама зад себе си.

— *Трябва да се трудиш упорито, Сеайне* — каза Егвийн и се изправи, щом Червените станаха. — Прави това, което аз не мога. Помоли другите да го правят и те.

— Ще се опитам — отвърна Сеайне. Стана, а Червените взеха столчето на Егвийн и й дадоха знак да се прибере навътре в килията. Таванът бе твърде нисък, за да стои права, без да се наведе.

Егвийн тръгна с неохота.

— Последната битка иде, Сеайне. Помни го.

Бялата кимна.

Вратата се затръшна и Егвийн остана на тъмно. Седна на пода. Толкова сляпа се чувстваше! Какво щеше да стане в съда? Дори да накажеха Елайда, какво щеше да стане с нея самата?

Елайда щеше да се опита да им наложи да я екзекутират. И все още имаше основания, след като Егвийн — според дефиницията на Бялата кула — се беше представяла за Амирлинския трон.

„Трябва да остана твърда — каза си Егвийн в тъмното. — Сама запалих огъня под казана и сега трябва да се варя в него, ако това ще съхрани Кулата.“ Сестрите знаеха, че продължава съпротивата си. Това бе всичко, което можеше да им даде.

ГЛАВА 26

ПУКНАТИНА В КАМЪКА

Авиенда огледа гъмжилото готвещи се за тръгване хора. Мъжете и жените на Башийр бяха добре обучени като за влагоземци и при тях събирането на палатките и подготовката на снаряжението вървеше бързо и в ред. Но за разлика от айилците, сред останалите влагоземци — особено тези, които не бяха войници — цареше пълна бъркотия. Лагерни жени се суетяха припряно, сякаш убедени, че са оставили някоя работа несвършена или някоя вещ неприбрана. Момчета вестоносци тичаха насам-натам, правеха се на заети, за да не ги накарат да свършат нещо. Прибирането и опаковането на багажа при цивилните вървеше бавно, а и щяха да им трябват коне, фургони и колари, за да извозят всички там, където трябваше да отидат.

Авиенда поклати глава. Айилците взимаха със себе си само онова, което можеха да носят, и бойният им отряд включваше само войници и Мъдри. А когато за дълга кампания трябваша не само копия, всички работници и занаятчии умееха да се приготвят за тръгване бързо и ефикасно. В това имаше чест. Чест, която изискваше всеки да може да се грижи за себе си, без да забавя клана.

Тръсна глава и отново се зае със задачата си. Единствените, на които наистина им липсваше чест в ден като този, бяха неработещите. Топна пръст във ведрото с вода на земята пред себе си, после го извади и го протегна над второто ведро до него. От върха на пръста ѝ се откъсна и цопна капка вода. Тя премести ръка и го направи отново.

Беше наказание, в което никой влагоземец нямаше да види особена значимост. Щяха да си помислят, че е лесна работа: да седи на земята, опряла гръб на купчина дърва. Да изпразва едно ведро и да пълни друго, капка по капка. За тях едва ли щеше да е наказание изобщо.

Така беше, защото влагоземците бяха мързеливи. Щяха да предпочетат да капят вода от ведро във ведро, вместо да носят камъни. Носенето на камъни обаче включваше действие — а действието беше

добро за ума и за тялото. Местенето на вода беше безсмислено. Безполезно. Не ѝ позволяваше да изпъне крака или да натовари мускулите си. А го правеше, докато останалите в лагера прибираха шатрите за поход. От това наказанието ставаше десетократно по-срамно! Трупаше тох за всеки миг, в който не помагаше, а нищо не можеше да направи.

Освен да мести вода. Капка по капка. Капка по капка.

Това я ядоса. А след това ядът я засрами. Мъдрите никога не позволяваха гневът да завладее чувствата им. Трябваше да е търпелива и да се опита да разбере защо я наказват.

От самото усилие да подходи към проблема ѝ се искаше да запищи. Колко пъти можеше да стига до едни и същи заключения? Може би беше прекалено глупава, за да го разреши. Може би не заслужаваше да е Мъдра.

Топна отново ръката си във ведрото и премести още една капка вода. Не ѝ харесваше това, което ѝ причиняваха тези наказания. Тя беше воин, въпреки че вече не носеше копието. Не се боеше от наказания, нито се боеше от болка. Но все повече се *боеше*, че ще се обезсърчи и ще стане безполезна като някой блуждаещ из пясъците.

А *искаше* да стане Мъдра, Искаше го отчаяно. Това я изненадваше, защото не беше си и помисляла, че може да пожелае нещо толкова страстно, откакто бе поискала да носи копията. И все пак бе наблюдавала Мъдрите през тези последни месеци, уважението ѝ към тях бе нараснало и бе приела, че може да им бъде равна, за да помогне да се преведат айилците през това най-опасно време.

Последната битка щеше да е изпитание, каквото народът ѝ никога не бе познавал. Амис и останалите се трудеха, за да опазят айилците. А тя седеше и местеше капки вода.

— Добре ли си?

Авиенда се сепна и посегна за ножа си толкова рязко, че едва не разля ведрата. В сянката на сградата, недалече от нея, стоеше жена с къса тъмна коса. Мин Фаршоу, с палто в кобалтовосин цвят със сребърно вземо и с шалче на шията. Гледаше я, скръстила ръце.

Авиенда се отпусна и ръката ѝ се отдръпна от ножа. Вече позволяваше и на влагоземци да я издебват?

— Добре съм — отвърна тя, като се мъчеше да не се изчерви.

Тонът и поведението ѝ трябваше да подсказват, че не иска да я посрамят с разговор. Но Мин май не забеляза това.

— Нямах ли... нямах ли някаква работа?

Този път Авиенда не можа да надвие срама ѝ лицето ѝ поруменя.

— Правя каквото съм длъжна.

Мин кимна, а Авиенда с усилие се овладя. Не можеше да си позволи да се ядоса на тази жена. Първосестра ѝ я беше помолила да е мила с Мин. Реши да не се обижда. Мин просто не разбираше какво говори.

— Помислих си, че мога да поговоря с теб — каза Мин, загледана към лагера. — Не знам към коя друга бих могла да се обърна. На Айез Седай не вярвам, а и той също. Вече не съм сигурна дали изобщо вярва на някого. Дори и на мен.

Авиенда вдигна глава и видя, че Мин се е загледала в Ранд ал-Тор. Той крачеше из лагера, облечен в черно палто, златночервената му коса бе грейнала на следобедната светлина. Сякаш се извисяваше над салдейците, които го придружаваха.

Беше чула за събитията от предната нощ, когато Семирага го бе нападнала. Една от самите Сенкодушни. Съжаляваше, че не я беше видяла, преди да я убият. Потръпна от тази мисъл.

Ранд ал-Тор беше влязъл в битка и бе спечелил. Макар да се държеше глупаво през повечето време, беше опитен воин и с голям късмет. Кой друг жив човек можеше да заяви, че лично е победил толкова много Сенкодушни? Много чест имаше в него.

Битката му го бе наранила по начини, които тя все още не можеше да разбере. Усещаше болката му. Беше я усетила и при нападението на Семирага, макар отначало погрешно да си беше помислила, че е кошмар. Бързо бе осъзнала грешката си. Никой кошмар не можеше да е толкова ужасен. Още чувстваше ехото на онази невероятна болка, вълните от непоносима агония, яростта в него.

Авиенда беше вдигнала тревогата, но недостатъчно бързо. Имаше тох към него заради грешката си. Щеше да се оправя с това, след като приключеше с наказанията си. Ако *изобщо* свършеха.

— Ранд ал-Тор ще се справи с проблемите си — каза тя и капна нова капка вода.

— Как можеш да кажеш това? — попита Мин и извърна очи към нея. — Не можеш ли да усетиш болката му?

— Усещам я всеки миг — отвърна Авиенда, стиснала зъби. — Но той трябва да се изправи пред изпитанията си, както аз пред своите. Навярно ще дойде ден, когато двамата ще можем заедно да се изправим пред тях, но не сега.

„Трябва да съм му равна — добави тя наум. — Няма да застана до него като по-низша.“

Мин я изгледа мълчаливо и Авиенда се смрази, зачудена какви ли видения са я споходили този път. Казваха, че предсказанията ѝ за бъдещето винаги се сбъдвали.

— Ти не си каквото очаквах — най-сетне отрони Мин.

— Заблудила ли съм те? — попита Авиенда намръщено.

— Не, не е това. — Мин се изсмя късо. — Имам предвид, че май сгреших за теб. Не знаех какво да мисля след онази нощ в Кемлин, когато... е, нощта, когато заедно обвързахме Ранд. Чувствам те близка и в същото време — отдалечена. — Сви рамене. — Май очаквах да ме потърсиш в момента, в който дойде в лагера. След като не го направи, се притесних. Помислих си, че може да съм те обидила.

— Нямах тох към мен — отвърна Авиенда.

— Добре. Все пак се безпокоя понякога, че ще... стигнем до сблъсък.

— И каква ще е ползата от един сблъсък?

— Не знам. — Мин сви рамене. — Мислех си, че ще е по айилски. Че ще ме предизвикаш на битка за чест. За него.

— Да се бием за мъж? — изсумтя Авиенда. — Кой прави такова нещо? Ако имаше тох към мен, сигурно бих могла да настоя да танцуваме копията — но само ако беше Дева. И само ако и аз бях Дева. Сигурно бихме могли да се бием с ножове, но това едва ли ще е честна битка. Каква чест може да се спечели, ако се биеш с някоя без опит?

Мин се изчерви, все едно Авиенда я беше обидила. Колко странна реакция.

— Не съм сигурна. — С тръсване на китката Мин измъкна нож от ръкава си и го завъртя между пръстите си. — Едва ли съм беззащитна.

Ново движение и ножът изчезна в другия ѝ ръкав. Защо влагоземците толкова обичаха да се перчат с такива фокуси с ножовете си? Том Мерилин също имаше слабост към това. Не разбираше ли Мин, че Авиенда можеше три пъти да ѝ среже гърлото за времето,

докато праметне ножа си като някой уличен фокусник? Авиенда обаче си замълча. Мин явно се гордееше с умението си и нямаше нужда да я обезсърчава.

— Това не е важно — отвърна Авиенда и продължи работата си. — Не бих се била с теб, освен ако не си ми нанесла много тежка обида. Моята първосестра те смята за приятелка и бих искала и аз да те смятам за такава.

— Добре — отвърна Мин, скръсти отново ръце и се загледа към Ранд. — Хм, това като че ли е добре. Трябва да призная, че идеята да го делим не ми харесва много.

Авиенда се поколеба, после топна пръст във ведрото.

— На мен също.

Най-малкото не ѝ харесваше идеята да го дели с жена, която не познаваше много добре.

— Тогава какво ще правим?

— Ще продължаваме както досега — отвърна Авиенда. — Ти си имаш каквото желаш, а аз съм заета с други неща. Когато дойде друго време, ще ти кажа.

— Много... много прямо от твоя страна — каза Мин объркано. — Заета си с други неща? Например да си топиш пръста в това ведро и да капеш в другото?

Авиенда отново се изчерви.

— Да! Точно така. Ще ме извиниш.

Стана и бързо се отдалечи. Знаеше, че не трябва да се ядосва, но не можа да се сдържи. Мин да ѝ натяква за наказанието ѝ. Да не може да отгатне какво искат Мъдрите от нея. Ранд ал-Тор непрекъснато да се излага на опасност, а тя да не може пръста си да мръдне, за да му помогне.

Не можеше да търпи повече. Закрачи през кафявата трева, стискаше и отпускаше юмруци. Искеше да е колкото се може по-далече от Ранд. Както беше тръгнал този ден, щеше да забележи набръчкания ѝ пръст и да я попита защо го е топила! Ако разбереше, че Мъдрите я наказват, сигурно щеше да направи нещо безразсъдно и да се изложи като глупак. Мъжете бяха такива, а Ранд ал-Тор най-много от всички.

Газеше по жилавата трева, по четвъртитите петна на мястото на вдигнатите палатки, провираше се между щъкащите насам-натам влагоземци. Подмина редица войници, които си подаваха чували със

зърно и ги мятаха на голям фургон с впряг от два товарни коня с огромни копита.

Вървеше и едва се сдържаше да не избухне. Истината беше, че самата тя май беше готова да направи нещо „безразсъдно“, също като Ранд ал-Тор. Защо? Защо не можеше да разбере в какво греша? Другите айилци в лагера като че ли също не знаеха, макар, разбира се, да не бяха говорили пред нея за наказанията ѝ. Добре помнеше, че бе виждала подобни наказания, докато беше Дева, но пък знаеше, че трябва да стои настрана от работите на Мъдрите.

Заобиколи фургона и се усети, че отново е тръгнала към Ранд ал-Тор. Той говореше с трима от интендантите на Даврам Башийр. Бе с цяла глава по-висок и от тримата. Един от тях, мъж с дълги черни мустаци, посочи към коневръзите и каза нещо. Ранд зърна Авиенда и вдигна ръка към нея, но тя бързо се обърна и продължи към айилския стан в северната част на моравата.

Стисна зъби, мъчеше се — безуспешно — да укроти гнева си. Никакво право ли нямаше да се ядоса, дори на самата себе си? Светът отиваше към края си, а тя си губеше времето с наказания! Забеляза напред малка група Мъдри — Амис, Баир и Мелайне. Стояха до купчина стегнати за път кафяви шатри. Дългите вързопи имаха ремъци, за да се носят по-лесно на рамо.

Трябваше да се върне при ведрата и да удвои усилията си. Но не го направи. Като дете с пръчка, подгонило *нарша*, закрочи кипнала право към Мъдрите.

— Авиенда? — попита Баир. — Приключи ли вече с наказанието си?

— Не, не съм — заяви тя и спря, стиснала юмруци. Вятърът задърпа роклята ѝ, но тя я остави да заплющи. Забързани лагерни работници — айилци, както и салдейци — ги заобикаляха отдалече.

— Защо? — попита Баир.

— Не се учиш достатъчно бързо — добави Амис и поклати белокосата си глава.

— Не се уча достатъчно бързо ли? Научила съм всичко, което поискахте от мен! Запомних всеки урок наизуст, повторих всеки факт, изпълних всяко задължение. Отговорих на всичките ви въпроси и видях как кимахте одобрително на всеки отговор!

Изгледа ги отвисоко и продължи:

— Мога да преливам по-добре от всяка жива айилка. Оставих копията и приех мястото си сред вас. Изпълних всяко свое задължение и потърсих чест при всеки повод. Но вие продължавате да ми давате наказания! Повече няма да го търпя. Или ми кажете какво искате от мен, или ме изгонете.

Очакваше гняв. Очакваше разочарование. Очакваше да ѝ обяснят, че една проста чирачка няма право да възразява на Мъдри. Очакваше най-малкото да ѝ наложат още по-тежко наказание заради дързостта ѝ.

Амис погледна Мелайне и Баир, после каза:

— Не ние те наказваме, чедо. — Грижливо подбираше думите си. — Тези наказания идват от самата теб.

— Каквото и да съм направила — заяви Авиенда, — не разбирам защо трябва да ме правите на да'цанг. Засрамвате себе си, като се отнасяте с мен така.

— Дете? — Амис я погледна в очите. — *Отхвърляш ли наказанията ни?*

— Да — отвърна тя с разтуптяно сърце. — Отхвърлям ги.

— Смяташ, че залозите ти са силни като нашите, така ли? — попита Баир, заслонила с ръка старческото си лице. — Смяташ, че си ни равна?

„Равна на тях? — Обзе я паника. — Не съм им равна! Имам още години да се уча. Какво правя?“

Можеше ли да отстъпи? Да ги помоли за прошка, да срещне някак своя тох? Трябваше бързо да се върне при наказанието си и да мести водата. Да! Точно това трябваше да направи! Трябваше да отиде и...

— Не виждам повече причина да се уча — чу се да казва вместо това. — Ако тези наказания са единственото, което ви е останало да ме учите, длъжна съм да приема, че съм научила всичко, което трябва. Вече съм готова да се присъединя към вас.

Стисна зъби в очакване да последва взрив от гняв и неверие. Къде ѝ беше умът? Не трябваше да допуска глупавите приказки на Мин да я разгневят толкова.

И тогава Баир започна да се смее.

Звучен смях, с цяло гърло, нелеп за толкова дребна жена. Мелайне се присъедини към нея, слънцекосата Дева се държеше за

издутия от бременността корем.

— Трябваше й повече време, отколкото на теб, Амис! — възкликна Мелайне. — Най-упоритото момиче, което съм виждала.

Изражението на Амис беше необичайно добронамерено.

— Добре си дошла, сестро — каза тя.

Авиенда примигна.

— Какво?!

— Вече си една от нас, момиче! — каза Баир. — Или скоро ще бъдеш.

— Но аз ви се опълчих!

— Една Мъдра не може да позволи на други да я тъпчат — каза Амис. — Ако дойде в сянката на нашето сестринство с мисленето на чирачка, никога няма да види себе си, като една от нас.

Баир хвърли поглед към Ранд ал-Тор. Той стоеше в далечината и говореше със Сарийн.

— Така и не разбирах колко важни са порядките ни, докато не проучих тези Айез Седай. Най-нисшестоящите се умилкват и просят като кучета, а тези, които се смятат за по-висши от тях, ги пренебрегват. Цяло чудо е, че изобщо постигат нещо!

— Но при Мъдрите има йерархия — каза Авиенда. — Нали?

— Йерархия? — Амис беше озадачена. — Някои от нас имат повече чест от други, спечелена с мъдрост, действия и опит.

Мелайне вдигна пръст.

— Но е важно — *жизненоважно* дори, — че всяка Мъдра е готова да защити своя кладенец. Ако вярва, че е права, не може да си позволи да бъде изтикана настрана, дори от друга Мъдра, колкото и да е стара или мъдра.

— Някоя жена не е готова да се присъедини към нас, докато не заяви, че е готова — продължи Амис. — Трябва да се представи като равна на нас.

— Едно наказание не е истинско наказание, освен ако не го приемеш, Авиенда — каза Баир, все така усмихната. — Смятахме, че си готова още преди няколко недели, но ти упорито продължаваше да се подчиняваш.

— Започнах да си мисля едва ли не, че си горделива, момиче — добави с мила усмивка Мелайне.

— Не е вече момиче — поправи я Амис.

— О, още си е момиче — каза Баир. — Докато не се свърши още едно нещо.

Авиенда беше замаяна. Бяха казали, че не се учи достатъчно бързо. Не се учи да държи на себе си! Никога не беше позволявала на други да я разиграват, но тези жени не бяха „други“ — бяха Мъдри, а тя им беше чирачка. Какво ли щеше да се случи, ако Мин не я беше разгневила? Трябваше да ѝ благодари, макар Мин да не разбираше какво е направила.

„Докато не се свърши още едно нещо...“

— Какво още трябва да направя? — попита Авиенда.

— Руйдийн — каза Баир.

Разбира се. Една Мъдра посещаваше свещения град два пъти в живота си. Веднъж щом станеше чирачка, веднъж — щом станеше пълноправна Мъдра.

— Нещата вече ще са различни — каза Мелайне. — Руйдийн вече не е като някога.

— Това не е основание да изоставим старите порядки — отвърна ѝ Баир. — Градът може да е отворен, но никой няма да е толкова глупав, че да мине между стълбовете. Авиенда, ти трябва да...

— Баир — прекъсна я Амис, — ако нямаш нищо против, бих искала аз да ѝ го кажа.

Баир се поколеба, после кимна.

— Да, разбира се. Така е редно. Сега ти обръщаме гръб, Авиенда. Няма да те видим повече, докато не се върнеш при нас като сестра, завърнала се от дълго пътуване.

— Сестра, за която сме забравили, че познаваме — добави с усмивка Мелайне. Двете се обърнаха, а Амис тръгна към терена за Пътуването. Авиенда побърза да я догони.

— Този път можеш да си облечена, полага се на положението ти — заговори Амис. — Обикновено щях да те посъветвам да отидеш пеш до града, въпреки че вече знаем Пътуването, но смятам, че в този случай ще е най-добре да се заобиколи обичаят. Все пак не бива да Пътуваш пряко до самия град. Съветвам те да Отпътуваш до твърдината Студени скали и оттам да продължиш пеш. Трябва да прекараш известно време в Триделната земя, за размисъл.

Авиенда кимна.

— Ще ми трябва мях с вода и храна.

— Готови са и те чакат в укреплението — каза Амис. — Очаквахме да прескочиш скоро тази пропаст. Трябваше да си я прескочила преди дни след всички намеци, които ти подадохме.

Авиенда заби поглед в земята.

— Няма от какво да се срамуваш — увери я Амис. — Бремето е на нашите плещи. Въпреки шегите на Баир ти се справи добре. Някои жени прекарват месеци и месеци в наказания, докато решат, че им стига. Трябваше да сме твърди с теб, дете — по-твърди, отколкото съм виждала досега да се отнасят с готова чирачка. Толкова малко време остава!

— Разбирам — отрони Авиенда. — И... ви благодаря.

Амис изсумтя.

— Принуди ни да сме много изобретателни. Запомни това време и срама, който изпита, защото е срамът, който ще изпита всяка да'цанг, ако я оставиш на съдбата ѝ. И не могат да се измъкнат просто като настояят за избавление.

— Какво правите, ако някоя чирачка заяви, че е готова да бъде Мъдра още през първите няколко месеца обучение?

— Ще я напердашим няколко пъти и ще я пратим да копае дупки сигурно. Не знам обаче това да се е случвало някога. Най-близо беше Севанна.

Авиенда се беше чудила защо Мъдрите бяха приели Севанна без възражения. Заявлението ѝ явно се беше оказало достатъчно и Амис и другите са били принудени да я приемат.

Амис придърпа шала си.

— При Девите, които пазят терена на Пътуването, има един вързоп за теб. Щом стигнеш до Руйдийн, пътувай до центъра на града. Ще намериш стъклените колони. Мини през центъра им и после се върни тук. Изкарай дните си в бягане до града. Толкова те натоварихме, че това време ти е нужно за размисъл. Сигурно ще е последното, което ще имаш задълго.

Авиенда кимна.

— Битката иде.

— Да. Върни се бързо, след като минеш през стълбовете. Ще трябва да обсъдим как най-добре да се оправим с Кар-а-карн. Той се е... променил след последната нощ.

— Разбирам. — Авиенда си пое дълбоко дъх.

— Върви. И се върни. — Старата жена натърти на последната дума. Някои не оцеляваха в Руйдийн.

Авиенда я погледна мълчаливо в очите и кимна. Амис в много отношения ѝ беше като втора майка. Сега я възнагради с рядката си усмивка. В следващия миг ѝ обърна гръб като другите две.

Авиенда вдиша дълбоко и погледна над отъпканата трева към къщата, където Ранд говореше с интендантите. Лицето му беше изопнато, ръката с отсечената длан бе зад гърба му, с другата ръкомахаше оживено. Усмихна му се, макар да не гледаше към нея.

„Ще се върна за теб.“

После леко затича към терена на Пътуването, взе вързопа и заплете портал, който щеше да я прехвърли на безопасно разстояние от твърдината Студени скали, до едно скално образувание, наречено Копието на Девата, от което щеше да пробяга до твърдината и да се приготви.

Порталът се разтвори и я лъхна познатият сух въздух на Пустинята.

Тя се шмугна през него. Ликуваше.

Честта ѝ се беше върнала.

— Излязох през малък шлюз, Айез Седай — заговори Шемерин, навела глава пред другите в палатката. — Всъщност не беше трудно, след като напуснах Кулата и стигнах в града. Не посмях да замина през някой от мостовете. Не можех да позволя Амирлин да разбере какво правя.

Романда я гледаше, скръстила ръце. Две месингови лампи осветяваха палатката, шест жени слушаха разказа на бегълката. Лелейн също бе тук, колкото и да се беше мъчила Романда да скрие от нея за срещата. Беше се надявала, че слабичката Синя, замаяна от високото си положение в лагера, няма да прояви интерес към толкова дребно събитие.

До нея беше Сюан. Бившата Амирлин се беше лепнала за Лелейн като репей. Романда беше неимоверно доволна от новооткритата способност да се Цери усмиряване — *все пак* беше Жълта, в края на краищата, — но отчасти съжеляваше, че се беше случило точно със Сюан. Сякаш Леане не ѝ стигаше. Не беше забравила лукавия нрав на

Сюан, въпреки че толкова много други в лагера май го бяха забравили. Смалената мощ в Силата не означаваше отслабени възможности да се плетат интриги.

Шериам също беше тук, естествено. Червенокосата Пазителка седеше до Леане. Шериам напоследък се държеше отчуждено и едва поддържаше достойнството, полагащо се за Айез Седай. Глупава жена. Трябваше да бъде свалена от поста. Всички го разбираха. Ако Егвийн изобщо се върнеше — а Романда се молеше тя да се върне, макар и само за да осуети плановете на Лелейн, — щеше да се отвори шанс. Нова Пазителка.

Другата Сестра в палатката беше Магла. Романда и Лелейн бяха спорили — сдържано, разбира се — коя първа да разпита Шемерин. Решили бяха, че ще е най-честно да го направят заедно. Тъй като Шемерин беше Жълта, Романда имаше правото да свика заседанието в своята палатка. Беше пълна изненада, когато Лелейн се появи не само със Сюан, но и с Шериам по петите. Но така и не бяха уточнили колко придружителки да доведе всяка. Тъй че Романда беше останала само с Магла. Жената с яките рамене седеше до нея и кротко слушаше изповедта. Дали Романда не трябваше да повика още някоя? Щеше да е прекалено явно търсене на равновесие, понеже щеше да забави разпита.

Макар че това всъщност изобщо не беше разпит. Шемерин говореше охотно, без да се съпротивлява на въпросите. Седеше на малко трикрако столче пред тях. Романда рядко беше виждала толкова готово да се самонаказва дете.

„Не е дете — поправи се тя. — Пълноправна Айез Седай е, каквото и да казва. Да те изгори дано, Елайда, че си превърнала една от нас в това!“

Шемерин беше някогашна Жълта. Проклятие, тя *все още* беше Жълта. Приказваше вече повече от час, отговаряше на въпроси за положението в Бялата кула. Сюан първо я беше попитала как е успяла да избяга.

— Моля да ми простите, че потърсих работа в лагера, без да дойда при вас, Айез Седай — каза Шемерин, навела глава. — Но аз избягах от Кулата в нарушение на закона. Като Посветена, напуснала без разрешение, съм бегълка. Знаех, че ще бъда наказана, ако се разкрия. Задържах се в района, защото го познавам добре. Когато

дойде армията ви, видях възможност за работа и я използвах. Но моля ви, не ме принуждавайте да се върна. Няма да представлявам опасност. Ще потърся живот като обикновена жена и няма да използвам способностите си.

— Ти си Айез Седай — заяви Романда, като се постара да не издаде гнева си. Поведението на тази жена придаваше много повече достоверност на казаните от Егвийн неща за властолюбивото управление на Елайда в Кулата. — Каквото и да твърди Елайда.

— Аз... — Шемерин само поклати глава. Светлина! И преди не беше от най-самоуверените Айез Седай, но беше стъписващо колко ниско е паднала.

— Каж ми за този шлюз — подкани я Сюан и се наведе напред. — Къде е?

— В югозападния край на града, Айез Седай — отвърна Шемерин. — На пет минути път от древните статуи на Елейан ал Ландерин и Стражниците й. — Поколеба се и добави смутено: — Но вратата е малка. Не можете да преведете през нея никаква войска. Знам я само защото имах задължението да се грижа за просяците, които живеят там.

— Все пак искам карта — каза Сюан и се обърна към Лелейн. — Добре ще е да имаме карта, нали?

— Идеята е разумна — отвърна Лелейн с дразнещо великодушен тон.

— Искам да знам повече за твоето... положение — каза Магла. — Как Елайда *изобщо* е могла да си помисли, че понижаването на Сестра е разумно? Егвийн наистина говори за това и аз наистина си помислих, че е невъзможно. Какво си мисли Елайда?

— Аз... не мога да говоря какво мисли Амирлин — отвърна Шемерин и се присви, щом жените в палатката я изгледаха многозначително заради това, че нарича Елайда Амирлин. Вниманието на Романда обаче бе привлечено от друго. Нещо дребно пълзеше под платнището на пода на палатката, от единия ъгъл към центъра. Светлина! Мишка ли беше? Не, твърде малко бе. Може би щурец. Тя помръдна притеснено на мястото си.

— Но все пак трябва да си направила нещо, за да предизвикаш гнева й — настоя Магла. — Нещо, с което да заслужиш такова отношение.

— Аз... — Шемерин замълча. Незнайно защо продължаваше да се озърта към Сюан.

Глупава жена. Романда почти бе готова да реши, че Елайда е постъпила правилно. На Шемерин изобщо не трябваше да се дава шалът. Разбира се, понижаването ѝ в Посветена изобщо не беше начинът това да се поправи. На Амирлин не биваше да се дава толкова много власт.

Да, под платницето определено имаше нещо: придвижваше се решително към центъра на палатката, малка бучка, която се избутваше на тласъци напред.

— Бях слаба пред нея — най-сетне заговори Шемерин. — Говорехме за... световни събития. Не можех да ги приема спокойно. Не проявих самообладанието, полагащо се за една Айез Седай.

— Това ли е? — попита Лелейн. — Не си заговорничила срещу нея? Не си ѝ противоречала?

Шемерин поклати глава.

— Бях предана.

— Трудно ми е да го повярвам — заяви Лелейн.

— Аз ѝ вярвам — каза сухо Сюан. — Шемерин по няколко повода показва достатъчно добре, че Елайда я държи в джоба си.

— Това си е опасен прецедент — отбеляза Магла. — Душата ми да изгори, много опасен!

— Да — съгласи се Романда; все така държеше под око пълзящото под платницето нещо. — Според мен е използвала горката Шемерин за пример, за да подготви Бялата кула за идеята за понижаване. Това ще ѝ позволи да го използва срещу истинските си противници.

Всички в палатката се умълчаха. Заседателките, които подкрепяха Егвийн, най-вероятно щяха да са първи в списъка на понижените, ако Елайда утвърдеше властта си и Айез Седай се обединяха.

— Мишка ли е това? — попита Сюан и посочи платницето.

— Много е малко — отвърна Романда. — Не е важно.

— Малко ли? — възкликна Лелейн и се наведе.

Романда се намръщи и отново хвърли поглед към пълзящата бучка. *Наистина* като че ли се беше уголемила. Всъщност...

Бучката внезапно се раздвижи и подскочи нагоре. Платнището се разцепи и от него изпълзя тлъста хлебарка, голяма колкото зряла смокиня. Романда се дръпна отвратена.

Хлебарката се разтича по платното. Сюан смъкна обувката си, за да я смаже. Но дъното на палатката до процепа се изду и изскочи втора хлебарка. После трета. А след нея — цяла вълна: изригнаха от цепнатината като пръски горещ чай от опарена уста. Черно-кафяв килим от дращеци, пълзящи, суетящи се гадини, които извираха припряно нагоре в бързината си да избягат.

Жените се разпищяха от отвращение, западаха столчета и столове. След миг в помещението нахлуха Стражници: широкоплещестият Рорик, обвързан към Магла, и онзи смуглият, коравият като камък Бурин Шерен, обвързаният към Лелейн. Бяха извадили мечовете си, но хлебарките, изглежда, ги объркаха. Спряха и зяпнаха извиращия поток мръсни твари.

Шериам скочи на стола си. Сюан преля и започна да трепе най-близките гадини. Романда мразеше да прибягва до Единствената сила за смърт, дори срещу толкова отвратителни същества, но се усети, че и тя прелива Въздух и мачка насекоми на откоси...

Само че тварите извираха прекалено бързо. Скоро целият под гъмжеше от тях и Айез Седай се принуди да изтичат навън, в тъмното. Рорик затвори платнището на входа, макар че това нямаше да спре насекомите да изпълзят.

Романда неволно прокара пръсти през косата си — просто за да се увери, че някоя гадина не е пропълзляла в нея. Потръпна, щом си ги представи как лаят по тялото ѝ.

— Има ли в палатката нещо, което ти е скъпо? — попита Лелейн и посочи. На светлината отвътре се виждаше, че гадините са плъзнали по стените.

За миг Романда си помисли за дневника си, но знаеше, че след тази напаст никога повече няма да може да пипне страниците му.

— Нищо, на което да държа — отвърна тя и затыка Огън. — И нищо, което да не мога да възстановя.

Другите се присъединиха към нея и палатката лумна в пламъци. Рорик отскочи назад, щом преляха. На Романда ѝ се стори, че чува как насекомите вътре пукат и пращят. Айез Седай се отдръпнаха от

внезапно лъхналата горещина. След миг цялата палатка гореше. От околните шатри наизскачаха жени, за да видят какво става.

— Това не беше естествено — промълви Магла. — Тия хлебарки бяха с четири прешленчета. Моряците казват, че ги имало на корабите, които ходели до Шара.

— Е, не е най-лошото, което сме виждали от Тъмния — подхвърли Сюан. — Ще виждаме много по-лошо, помнете ми думите. — Хвърли поглед към Шемерин. — Ела с мен. Искам да ми направиш тази карта.

„Светлина — помисли Романда. — Егвийн е права. Иде. И то бързо.“ А момичето беше затворено. Беше се срещнала със Съвета предната нощ в Света на сънищата и ги осведоми за ужасната си вечеря с Елайда и последствията от нея. И все пак отказваше да я освободят.

Догарящата палатка миришеше на дим. Само това бе останало на Романда от всичко, което си бе имала на света.

Кулата обаче трябваше да е цяла. Каквото и да струваше това. Готова ли бе да се преклони пред Елайда, та Сестрите да се обединят? Готова ли бе отново да облече роклята на Посветена, ако това щеше да донесе единство за Последната битка?

Не можеше да реши. А това я безпокоеше почти толкова, колкото я беше притеснило гъмжилото плъзнали хлебарки.

ГЛАВА 27

„КУЦИЯТ КОН“

Мат не се измъкна от лагера без Айез Седай, разбира се. Проклети жени.

Яздеше по древния каменен път, вече без Бандата, разбира се. Обаче с трите Айез Седай, двама Стражници, Талманес, едно товарно животно и Том. Добре поне, че Алудра, Аматаера и Егеанин не настояха да дойдат. Групата бездруго беше преголяма и така.

Трииглените борове стояха край пътя като стражи, носеше се мелодичният зов на сипка. Все още имаше няколко часа до залез-слънце.

Беше спрял Бандата някъде по пладне и сега яздеше малко пред групичката Айез Седай и Стражници. След като бе отказал на Джолайн коне и средства, *нямаше* да му позволят да спечели нова точка. Не и след като можеха да го принудят да ги отведе до селото, където можеха да прекарат поне една нощ в хан с меки легла и топла баня.

Беше отстъпил, без да спори много. Не му харесваше, че още езици ще се раздрънкат за Бандата, а жените *обичаха* да клюкарстват, дори Айез Седай. Но пък нямаше и начин Бандата да не предизвика вълнение в селото с минаването си. Ако сеанчански патрули бяха стигнали до тези криволичещи планински пътеки... Е, Мат щеше просто да води Бандата твърдо на север, и толкова. Нямаше смисъл да се реве за това.

А и вече бе започнал отново да се чувства добре, както си яздеше Пипс по пътя и свежият пролетен вятър лъхаше в лицето му. Беше си облякъл едно от по-старите палта, червено с кафяв хастар, разкопчано, та да се вижда тъмната му риза.

Ей това беше цялата работа. Да пътува до нови села, да хвърля заровете в хановете, да пощипне по някое слугинче. *Нямаше* да мисли за Тюон. Проклета сеанчанка. Тя щеше да е добре, нали?

Уф! Ръцете направо го сърбяха за заровете. Откога не беше сядал да играе с обикновени хора? Вярно, не бяха от най-чистите и говореха

грубо, но пък бяха добросърдечни. По-добри си бяха от благородниците.

Талманес яздеше още по-напред. Сигурно жадуваше за хубава кръчма повече и от Мат, място, където да поиграе на карти — той заровете ги презираше. Но можеше и да нямат избор. Селото беше с прилична големина, може би заслужаваше да се нарече и градче, но едва ли щеше да има повече от три-четири хана. Изборът им щеше да е ограничен.

„Прилична големина“ — помисли си Мат, ухили се и се почеса по тила. Хиндерстап щеше да има *само* три или четири хана, тоест щеше да си е съвсем малко градче. Ами че той още помнеше как беше взел Бейрлон за голям град, а Бейрлон едва ли беше по-голям от този Хиндерстап!

Един ездач се изравни с него. Том. Пак се беше вторачил в онова проклето писмо. Лицето на дългурестия веселчун беше умислено, ветрецът развяваше бялата му коса, докато се взираше в думите. Все едно че не ги беше чел вече хиляда пъти.

— Защо не го прибереш това? — каза Мат. Доста време му беше трябвало да склони веселчуна да дойде до селото, но Том имаше нужда от това, имаше нужда от малко развличане.

— Сериозно, Том. Знам, че нямаш търпение да намериш Моарейн. Но ще минат още няколко недели, докато успеем да се измъкнем, а препрочитането на това писмо няма да донесе нищо. Само те притеснява още повече.

Том кимна и сгъна листа.

— Прав си, Мат. Но това писмо го нося от месеци. Сега, след като го показах, чувствам, че... Ами, просто искам да се заема с това.

— Знам. — Мат зарея поглед далече напред. Моарейн. Кулата Генджей. Имаше чувството, че почти може да я види, извисила се на хоризонта. Натам сочеше пътят му, а Кемлин беше просто крайпътен камък. Ако Моарейн все още беше жива... Светлина, до какво ли пък щеше да доведе това? Как щеше да реагира Ранд?

Спасяването беше друга причина да му се иска една добра игра на зарове. Защо се бе съгласил да иде с Том в тая кула? Ония проклети змии и лисици... никакво желание не изпитваше да види *тях* отново.

Но... Също така не можеше да остави Том да иде сам. В това имаше неизбежност. Все едно, че част от него винаги беше знаела, че

ще трябва да се върне и отново да се изправи пред онези същества. Два пъти вече го бяха изиграли, а Еелфините бяха вързали нишки из мозъка му с онези спомени в главата му. Дълг имаше да урежда с тях, това беше сигурно.

Мат не изпитваше кой знае каква обич към Моарейн, но нямаше да им я остави, нищо, че беше Айез Седай. Кръв и пепел. Сигурно щеше да се изкуси да нахлуе там и да спаси дори някой от Отстъпниците, ако го държаха в плен.

А... май имаше една. Ланфеар беше пропаднала през същия портал. Да го изгори дано, какво щеше да направи, ако я намереше там? И нея ли щеше да освободи?

„Глупак си ти, Мат Каутон. Никакъв герой не си. Просто глупак.“

— Ще намерим Моарейн, Том — каза Мат. — Имаш думата ми, да ме изгори дано. Ще я намерим. Но първо трябва да отведем Бандата някъде на безопасно и *наистина* ни трябва информация. Бейл Домон твърди, че знае къде е кулата, но няма да съм спокоен, докато не стигнем в някой голям град и не подушим из него за слухове и приказки за тая кула. Все някой трябва да знае нещо. Освен това ще ни трябва продоволствие, а се съмнявам, че ще намерим нужното из тия планински селца. Трябва да стигнем до Кемлин, ако е възможно, макар че може би ще се спрем в Четиримата крале по пътя.

Том кимна. Мат виждаше как го гложди мисълта, че Моарейн е в плен, изтезавана и кой знае още какво. Светлосините очи на Том гледаха някак зареяно. Защо се тормозеше толкова много? Какво беше за него Моарейн освен поредната Айез Седай, една от онези, заради които племенникът му бе изгубил живота си?

— Да го изгори дано — изсумтя Мат. — Не трябва да мислим за тия неща, Том! Ще си изкараме една хубава вечер със зарове и смях. Може би ще има време и за някоя и друга песен.

Том кимна и лицето му малко се оживи. Кутията с лютнята му беше вързана на гърба на коня. Щеше да е добре да го види да я отваря пак.

— Смяташ ли пак да пожонглираш за вечерята си, чирако? — попита насмешливо Том.

— По-добре ще е, отколкото да свиря на оная проклета флейта — избоботи Мат. — Хич ме нямаше с нея. Ранд обаче се справи добре, нали?

В главата му се завихриха цветовете и се сляха в образ на Ранд. Седеше сам-самичък в някаква стая. Беше изпружил крака, облечен в пицно извезана риза, с черно-червено палто, захвърлено смачкано до дървената стена до него. Едната му ръка бе долепена до челото, сякаш го мъчеше главоболие. Другата му ръка беше...

Другата ръка свършваше с чуканче. Първия път, Когато Мат бе видял това — преди няколко седмици, — се беше стъпилсал. Как бе изгубил Ранд ръката си? Изглеждаше почти умрял, изпружен така и неподвижен. Макар че устните му май се движеха, бълнуваше нещо или мърмореше. „Да те изгори дано — помисли си Мат. — Какво си направил?“

Е, поне не беше наблизно. „Смятай, че си извадил късмет“ — каза си Мат. Животът напоследък не беше от най-леките, но *все пак* можеше да се е лепнал и за Ранд. Е, Ранд беше приятел, да. Но Мат нямаше намерение да е с него, когато Ранд полудееше и избиеше всичките си познати. Приятелството си е приятелство, обаче глупостта си е глупост. Щяха да се бият заедно в Последната битка, разбира се, нямаше как. Мат просто се надяваше да е достатъчно далече от бойното поле и всички владеещи сайдин побъркани мъже.

— Да, Ранд — рече Том. — Можеше да си живее добре като веселчун, гарантирам. Можеше и истински бард да стане, ако бе започнал като по-млад.

Мат тръсна глава, за да разпръсне видението. „Да те изгори дано, Ранд. Остави ме на мира.“

— Онези дни бяха по-добри, нали, Мат? — Том се усмихна. — Ние тримата, докато си пътувахме по река Аринел.

— С мъдраалите, дето ни гонеха неясно защо — добави навъсено Мат. И онези дни не бяха по-леки. — Мраколюбците пък се пробваха да ни намушкат в гърба всеки път, щом се обърнем.

— По-добре, отколкото да се опитват да ни убият *голам* и Отстъпници.

— Все едно да кажеш, че се радваш да имаш клуп на шията вместо меч в корема.

— От клупа поне можеш да избягаш, Мат. — Том поглади с юмрук дългите си бели мустаци. — Забият ли ти меча, не можеш да направиш кой знае какво.

Мат помълча, после неволно се разсмя. Потърка с пръсти шала на шията си.

— Май си прав, Том. Май си прав. Добре де, защо днес не вземем да забравим всичките тия ужасии? Да се престорим, че нещата са си както някога?

— Не знам дали е възможно, момко.

— Че защо да не е? — настоя Мат упорито.

— О? — възкликна Том с насмешка. — Значи както някога, когато си мислеше, че старият Том Мерилин е най-мъдрият и най-много пътувал по света човек, когото си виждал? И ще се престориш на зяпналото селянче, дето се вкопчваше в наметалото ми всеки път, щом минем през някое село с повече от един хан в него?

— Е, де. Не бях чак толкова зле.

— Позволи ми да не се съглася, Мат — изкиска се Том.

— Не помня много. — Мат пак се почеса по главата. — Но помня, че двамата с Ранд се справихме съвсем добре сами, след като се разделихме с теб. Успяхме да се доберем до Кемлин поне. Върнахме ти проклетата лютня невредима, нали?

— Доста поочукана всъщност...

— Да те изгори дано, я стига! — възмути се Мат. — Ранд буквално *спа* с тая лютня. Нямаше и да *помисли* да я продадем, дори когато бяхме толкова гладни, че щяхме ботушите да си изгризем, ако не ни трябваха, за да стигнем до следващото градче. — Онези дни му бяха мътни, пълни с дупки като желязно ведро, оставено да ръждясва цяла зима. Но беше възстановил някои неща.

Том пак се изкиска.

— Не можем да върнем времето, Мат. Колелото се е превъртало, за добро или за лошо. И ще продължава да се върти, докато гаснат светлини и гори се смрачават, докато бури ехтят и небеса се сриват. Ще се върти. Колелото не е надежда, Колелото не го интересува, Колелото просто *е*. Но докато се върти, *хората* могат да се надяват, *хората* могат да се интересуват. Че докато гасне една светлина, друга ще лумне след време и че всяка кипнала буря все някога ще затихне. Докато Колелото се върти. Докато се върти...

— Това малко на песен избива, Том.

— Мда — отвърна Том почти с въздишка. — Стара, забравена вече всъщност. Открил съм три версии, всичките със същите думи,

нагласени за различни мелодии. Предполагам, че районът ми напомня за нея. Казват, че самата Дорейл била написала текста.

— Район ли? — възкликна Мат изненадано и огледа трииглените борове.

Том кимна замислено.

— Този път е стар, Мат. Древен. Вероятно го е имало още преди Разрушението. Такива забележителности обикновено си намират място в песни и разкази. Мисля, че този район е тъй наричаният някога Разцепени хълмове. Ако е така, значи сме в някогашната Кореманда, близо до Орлови предели. Бас слагам, че ако изкачим ей ония хълмове, ще намерим стари укрепления.

— И какво общо има това с Дорейл? — попита Мат притеснено. Дорейл беше някогашна кралица на Аридол.

— Гостувала е тук — отвърна Том. — Написала е няколко от най-хубавите си стихотворения в Орлови предели.

„Да ме изгори дано — помисли Мат. — Помня го!“ Помнеше как стои на стените на високо укрепление, на студен планински връх, и гледа надолу към дълъг лъкатушещ път, накъсан и разбит, по който пъпли армия с виолетови знамена. Пъпли нагоре под дъжд от стрели. Разцепени хълмове. Една жена на балкона. Кралицата.

Потръпна и прогони спомена. Аридол бе една от древните държави, въздигнали се преди много време, когато Манедерен беше сила. Столицата на Аридол имаше друго име. Шадар Логот.

От дълго време не бе усещал притеглянето на рубинената кама. Почти бе започнал да забравя какво е да е привързан към нея, ако изобщо бе възможно да се забрави такова нещо. Но понякога си спомняше онзи рубин, червен като собствената му кръв. И старата страст, старият копнеж отново се промъкваше в него...

Мат тръсна глава, за да потисне спомените. Да го изгори дано, нали беше тръгнал да се забавлява!

— Хубаво време беше — подхвърли разсеяно Том. — Стар се чувствам напоследък, Мат. Като избеляла завивка, окачена да се суши на вятъра, цветовете ѝ само намекват за някогашната си яркост. Понякога се чудя дали изобщо съм ти от полза вече. Едва ли имаш нужда от мен.

— Какво?! Разбира се, че имам нужда от тебе, Том!

Побелелият веселчун го изгледа.

— Проблемът с теб, Мат, е, че всъщност *те бива* в лъженето. За разлика от другите две момчета.

— Сериозно ти казвам! Да ме изгори дано! Знам, че можеш да духнеш и да тръгнеш да си пътуваш сам, и да си разказваш историите като някога. Но нещата тук може да тръгнат не толкова гладко и със сигурност ще ми липсва мъдростта ти. Че как иначе? Човек има нужда от приятели, на които да се довери, нали така?

— Леле, Мат! — Очите на Том блеснаха насмешливо. — Ти май си решил да ми повдигаш духа, а? Та да остана с теб и да правя каквото трябва, вместо да избягам и да търся приключения? Много *отговорно*, момче. Какво те е прихванало?

Мат се намръщи.

— От брака ще да е. Да ме изгори дано, няма да престана да мисля за пиене и комар! — Талманес отпред го чу и се обърна, погледна го и завъртя очи.

Том се засмя.

— Е, момко, не исках да те обезсърчавам. Просто си бърбим. Все още имам няколко неща, които мога да покажа на този свят. Ако наистина мога да освободя Моарейн... е, ще видим. Освен това някой трябва да е тук и да наблюдава, а после да го нареди всичко на песен някой ден. Да.

Извади от дисагите пъстрото си веселчунско наметало и се заметна гордо с него.

— Е — каза Мат, — когато пишеш за нас, можеш да добавиш няколко чутовни щриха, ако решиш да включиш куплет и за Талманес. Знаеш какво — как все подслушва и дебне и колко гадно мирише, понеже изобщо не се къпе.

— Това го чух! — подвижна Талманес отпред. — Изобщо не е вярно.

— Затова го казах! — отвърна Мат.

Том само се засмя и заоправя гънките на наметалото, за да изглежда по-впечатляващо.

— Не мога да обещавам нищо. — И се изкиска отново. — Макар че ако не възразяваш, Мат, мисля да се отделя от вас, щом влезем в селото. Ушите на един веселчун могат да уловят малко информация, която няма да се изрече пред войници.

— Малко е по-добре от нищо — каза Мат и се почеса по брадичката. Ванин твърдеше, че ще намерят селото точно след завоя. — Чувствам се все едно, че вървя през тунел вече от няколко месеца, без никаква гледка или звук от външния свят. Да ме изгори дано, но ще е хубаво да знам къде е Ранд, макар и само за да знам къде да не ходя. — Цветовете се завъртяха и му показаха Ранд... но той стоеше в някаква стая без прозорец и видението с нищо не подсказа на Мат къде може да е.

— Животът си е тунел — каза Том. — Хората очакват един веселчун да носи информация, затова я измъкваме и я изтупваме за показ — но повечето „новини“, които разказваме, са само поредният низ истории, в много случаи по-недостовърни от баладите отпреди хиляда години.

Мат кимна.

— Ще видя дали ще мога да измъкна нещо за набега — добави Том.

Кулата Генджей. Мат сви рамене.

— По-вероятно е да намерим каквото ни трябва в Четиримата крале или в Кемлин.

— Да, знам. Но Олвер ме накара да обещаая, че ще проверя. Ако не беше наредил на Ноал да го занимава, щях да очаквам, че като отворя дисагите, ще го намеря там. Наистина искаше да дойде.

— Кръчмите не са място за малко момче — изсумтя Мат. — Жалко обаче, че мъжете в лагера ще го покварят повече и от кръчмите.

— Е, той остана съвсем послушно, щом Ноал извади игралното табло.

Олвер беше убеден, че ако играе достатъчно на Змии и лисици, ще измъкне някоя тайна стратегия за надвиване на Аелфините и Еелфините.

— Все още си мисли, че ще дойде с нас в кулата — каза тихо Том. — Знае, че не може да е един от тримата, но смята да ни чака отвън. Може би да нахлуе и да ни спаси, ако се забавим. Не искам да съм там, когато открие истината.

— И аз нямам намерение да съм там — отвърна Мат.

Дърветата пред тях се разрешиха към малка долина с пасища, запълзели нагоре по хълмовете от двете страни. Между склоновете се беше скътало градче от няколкостотин къщи, с река през средата.

Къщите бяха от тъмносив камък, над комините се къдреше дим. Покривите бяха стръмни, за да издържат на снежните зими, макар че единственото бяло, което се виждаше сега, бе по далечните върхове.

Оставаха още няколко часа до мръкване и по улиците се виждаха доста хора.

— Приятна гледка — отбеляза Талманес. — Вече почвах да си мисля, че всяко градче на света или се разпада, или е тъпкано с бежанци, или е под петите на нашественици. Това поне май няма да ни изчезне пред очите...

— Светлината да не дава — отвърна Мат и потръпна, щом се сети за градчето в Алтара, дето бе изчезнало. — Дано да нямат нищо против да се разберат с няколко чужденци. — Хвърли око на войниците: и петимата от Червените ръце, от най-добрите, с които разполагаше. — Трима от вас идете с Айез Седай. Подозирам, че ще искат да отседнат в различен хан от мене. Ще се срещнем на заранта.

Войниците отдадоха чест, а Джолан изсумтя красноречиво и го подмина, без изобщо да го погледне.

— Онова там прилича на хан — каза Том и посочи една голяма сграда в източния край на селото. — Ще ме намерите там.

Смуши коня си и препусна надолу в лек галоп, веселчунското наметало се развя след него. Пристигането пръв щеше да му даде чудесна възможност за впечатляваща поява.

Мат кимна на Талманес и двамата подкараха бавно по склона с двамата останали войници. Заради завоя на пътя подходиха откъм югозапад. На североизток от селото древният път продължаваше. Изглеждаше странно такъв широк път да минава покрай селото ей така, нищо, че бе стар и разнебитен. Майстор Ройдел твърдеше, че щял да ги отведе право в Андор. Беше твърде неравен, за да се използва като главен път, а и посоката, в която водеше, вече не пресичаше поголеми градове, тъй че беше изоставен. Мат обаче благославяше късмета, че го бяха намерили, защото главните проходи към Муранди гъмжаха от сеанчанци.

Според картите на Ройдел Хиндерстап се беше специализирал в производството на козе и овче сирене и месо за градчетата и именията в района, така че селяните би трябвало да са свикнали с гости. И настина, няколко хлапета изтърчаха на пътя в мига щом забелязаха Том

и веселчунското му наметало. Беше предизвикал вълнение, но познато. Айез Седай обаче щяха да се запомнят.

„О, добре“ — помисли си Мат. Щеше да си запази доброто настроение. Този път *нямаше* да позволи на Айез Седай да му го съсипят.

Докато с Талманес стигнат до селото, Том вече бе събрал малка тълпа. Жонглираше с три цветни топки с една ръка и разказваше за пътуванията си на юг. Местната носия беше елеци и зелени наметала от дебел мъхест плат. Изглеждаха топли, но Мат забеляза, че повечето са стари и многократно кърпени.

Друга група, повечето жени, се бе струпала около Айез Седай. Добре. Мат почти беше очаквал, че селяните ще се изплашат. Един от събралите се при Том изгледа Мат и Талманес преценяващо. Беше як мъж, ленените му ръкави бяха навити до лактите въпреки мразовития пролетен въздух. Ръцете му бяха обрасли с тъмни къдрави косми, гъсти почти като брадата му.

— Като ви гледам, приличате на някой лорд — каза мъжът на Мат.

— Той е... — почна Талманес, но Мат го прекъсна:

— Само на пръв поглед.

— Аз съм Барлдън, кметът — каза мъжът и скръсти ръце. — Добре сте дошли да отседнете и търгувате. Трябва обаче да знаете, че нямаме почти нищо за продан.

— Сирене поне трябва да имате — рече Талманес. — Това произвеждате, нали?

— Всичко, което не е мухлясало или развалено, си ни трябва — отвърна Барлдън. — Но ако карате плат или дрехи, можем да направим размяна, колкото да ви нахраним за деня.

„Да ни нахраните за деня? — помисли Мат. — Всичките единайсет?“ Трябваше да натовари поне един фургон с храна, да не говорим за ейла, който бе обещал на хората си.

— А, освен това имаме и комендантски час. Всички външни *трябва* да са извън града преди мръкване.

Мат погледна покритото с облаци небе.

— Но до мръкване няма и три часа!

— Такива са правилата — отсече Барлдън.

— Това е нелепо — каза Джолайн, обърна гръб на селските жени, смуши коня си и се доближи до Мат и Талманес. Стражниците я последваха като сенки, както винаги. — Господин Барлдън, *не можем* да се съгласим с тази глупава забрана. Разбирам колебанието ви в тези опасни времена, но съм сигурна, че ще се погрижите тези правила да не се прилагат в случая.

Кметът стоеше със скръстени на гърдите ръце и мълчеше.

Джолайн присви устни и намести ръце на юздите така, че почти навря пръстена с Великата змия в очите му.

— Толкова малко ли означава символът на Бялата кула напоследък?

— Уважаваме Бялата кула. — Барлдън отново погледна Мат. *Умен* беше. Гледането на Айез Седай в очите обикновено разколебаваше човек. — Но правилата ни са стриктни, милейди. Съжалявам.

— Подозирам, че ханджиите ви никак не са доволни от това изискване — изсумтя Джолайн. — Как ще вържат двата края, ако не могат да дават стаи под наем?

— Хановете са компенсирани — отвърна грубо кметът. — Имате три часа. Свършете си работата и си вървете по пътя. Ние сме дружелюбни хора, но си имаме правила и няма да ги нарушим.

Обърна се и си тръгна. Последва го група яки мъже, някои с брадви. Не ги носеха заплашително. Съвсем небрежно си ги носеха, все едно отиват да цепят дърва. По нареждане на кмета.

— Много мило посрещане, нали? — измърмори Талманес.

Мат кимна. В същия момент заровете затропаха в главата му. Да го изгори дано! Реши да ги пренебрегне. Бездруго никога не му бяха от помощ.

— Да вървим да намерим кръчма — рече той и смуши Пипс.

— Не си се отказал да изкараш нощта тука, а? — усмихна се Талманес.

— Ще видим — отвърна Мат, заслушан в заровете въпреки волята си. — Ще видим.

На влизане в селото беше зърнал три хана. Имаше един в края на главната улица, с два фенера отпред — горяха ярко, въпреки че още беше светло. Варосаните му стени и чистите стъкла на прозорците щяха да привлекат Айез Седай като мухи на мед. Това трябваше да е

ханът за пътуващи търговци и важни особи, извадили лошия късмет да замръкнат сред тия хълмове.

Но сега пътниците не можеха да остават за нощта. Откога бе въведена тази забрана? Как се поддържаха тия ханове? Дали предлагаша баня и храна, но без стаи под наем?...

На Мат не му минаваха уверенията на кмета, че хановете били „компенсирани“. Ако не носеха никаква полза на селото, защо да им плащат? Странна работа.

Тъй или иначе, Мат не се запъти към хубавия хан, нито към избрания от Том — той не беше на главния път, а на една широка улица малко на североизток. Щеше да обслужва средна ръка гости, заможни мъже и жени, които не искат да харчат повече от необходимото. Леглата там щяха да са чисти, а храната — сносна. Местните щяха да посещават гостилницата за по чаша от време на време, най-вече щом почувстват, че жените им ги държат изкъсо.

Последният хан беше най-трудният за намиране, стига Мат да не знаеше какво да търси. Намираше се на три улици от центъра, в задния западен ъгъл на селото. Нямаше никаква табела. Само една дъска с резбовано на нея нещо като пиян кон бе поставена отвътре на един от прозорците. Прозорците, впрочем, бяха без стъкла.

Отвътре се лееше светлина и смях. Повечето външни щяха да се почувстват неловко от липсата на табела и фенери. Всъщност си беше повече кръчма, отколкото хан. Мат се съмняваше, че ще има нещо повече от няколко сламеника, които да се наемат за медник. Това беше място за отпускане на отрудените местни хорица. С настъпването на вечерта много от тях щяха да се запътят насам. Беше място за общуване и отпускане, място, където да изпушиш щипка табак с приятели. И да хвърлиш няколко игри на зарове.

Мат се усмихна, слезе от коня и го върза за дирека до вратата.

Талманес въздъхна.

— Сещаш се, че сигурно разреждат пиенето.

— Значи ще поръчваме двойно — отвърна Мат, докато развързваше няколкото кесии с монети от седлото и ги пъхаше в джобовете на палтото си. Даде знак на войниците да останат да пазят конете. Товарното животно носеше сандъче с монети — личните пари на Мат: нямаше да рискува със заплатите на Бандата на комар.

— Е, добре — рече Талманес. — Но ще се погрижа двамата с теб да намерим прилична кръчма, щом стигнем в Четиримата кралска. Трябва да се държиш подобаващо, Мат. Вече си принц. Трябва да...

Мат вдигна ръка да го спре. Талманес въздъхна и се смъкна от седлото. Мат пристъпи към вратата на кръчмата, пое си дълбоко дъх и влезе. Талманес го последва.

Около масите беше пълно с мъже. Наметалата им бяха сгънати на столовете или окачени на куки по стените, опърпаните им кърпени елечи бяха разкопчани, ръкавите на ризите навити над лактите. *Защо все пак носеха кърпени дрехи?* Имаха много овце, значи можеха да заделят от вълната.

Мат пренебрегна тази странност. Засега. Мъжете играеха на зарове, надигаха халби ейл от лепкавите маси и пляскаха минаващите слугини по задниците. Изглеждаха изтощени, мнозина клюмаха от умора. Но пък това трябваше да се очаква след цял ден работа. Въпреки умората им из помещението се носеше бръмчене, гласовете се застъпваха в тихо, ръмжащо мърморене. Неколцина погледнаха Мат и някои се намръщиха на хубавото му облекло, но повечето не му обърнаха внимание.

Талманес го последва с неохота, макар да не беше от благородниците, които мразят да се мешат с хора с по-ниско положение. Беше посетил немалко вмирисани кръчми в живота си, нищо, че негодуваше от изборите на Мат. Тъй че и той побърза да седне до Мат на една маса, около която вече имаше няколко души. Мат се ухили широко, извади жълтица и я метна на минаващата слугиня, за да донесе пиене. *Виж, това привлече доста внимание, както от мъжете около масата, така и от Талманес.*

— Какво правиш? — изсъска той и се наведе към Мат. — Искаш да ни изкормят в момента, в който се изсушим навън ли?

Мат само се усмихна. На една от близките маси вървеше игра на зарове. Приличаше на Котешка лапа — така поне я наричаха, когато Мат я беше научил. В Ебу Дар я наричаха Трета гема, а беше чувал, че в Кемлин ѝ казват Високи пера. Беше идеална за целите му. В играта имаше само един хвърлящ, а тълпата зяпачи залагаше срещу или за хвърлянията му.

Мат си пое дълбоко дъх, изчака секунда, за да наближи моментът, и плесна една златна корона точно в центъра на мокрия кръг,

оставен от дъното на халбата на някакъв тип, загубил повечето си сива коса — останалото висеше чак до яката му. Мъжът едва не се задави с бирата.

— Нещо против да хвърля? — каза Мат на мъжете около масата.

— Ами... май няма да можем да ти платим залога — отвърна мъж с къса черна брада. — Милорд — добави закъсняло.

— Моето злато срещу вашето сребро — отвърна Мат безгрижно. — Не съм сядал да играя и аз не знам откога.

Талманес беше виждал Мат да прави това и преди — да залага златни монети и да печели сребърни. Късметът му компенсираше разликата и той винаги излизаше на печалба. Понякога дори като залагаше злато срещу медници. Не му носеше много. Продължаваше само докато включилите се или свършваха парите, или преставаха да плащат. А Мат оставаше с шепа сребърници и никой, с който да играе.

Това обаче нямаше да помогне. Войската имаше достатъчно пари. Трябваше ѝ храна.

Неколцина мъже сложиха на масата сребърни монети. Мат разклати заровете в шепи и хвърли. За късмет, заровете спряха на една точка на единия и двойка на другия. Чиста загуба.

Талманес примига, а мъжете изгледаха Мат подозрително, притеснени, че трябва да залагат срещу благородник, който явно не очаква да загуби. Така човек лесно можеше да си навлече беля.

— Виж ти — каза Мат. — Май печелите. Ваша е. — И плъзна златната корона в центъра на масата, за да си я разделят мъжете, заложили срещу него.

— Какво ще кажете за още едно? — попита Мат и плесна на масата две златни корони. Този път имаше повече залагащи. Той отново хвърли и загуби, а Талманес едва не се задави от изненада. Мат беше губил хвърляния и преди — случваше се, дори на него. Но две поред?

Мат плъзна двете монети по масата и извади четири. Талманес сложи ръка на рамото му.

— Без да се засягаш, Мат, но може би трябва да спреш. Всеки си има слаба вечер. Дай да си допием пиенето и да идем да купим каквото можем, преди да се е стъмнило.

Мат само се усмихна и загледа залозите, които се трупаха срещу неговите четири жълтици. Наложил се да сложи пета, понеже всички

искаха да влязат с повече. Хвърли и отново загуби. Талманес изстена, след това се пресегна и взе халба от момичето, което най-после дойде да изпълни поръчката им.

— Не гледай толкова мрачно — каза Мат тихо и посегна за своята халба. — Точно това исках.

Талманес вдигна вежда.

— Мога да губя, когато искам, ако е за добро — каза Мат.

— Как може да губиш за добро? — изуми се Талманес, докато гледаше как мъжете спорят за подялбата на златото на Мат.

— Почакай и ще видиш.

Мат отпи от ейла. Беше разреден, точно както се беше опасявал Талманес. След това се обърна към масата и отброи още монети.

Времето течеше, около масата се трупаха още и още хора. Мат се постара да спечели няколко хвърляния — не искаше да събуди никакво подозрение, че загубите му са нагласени. Но малко по малко монетите в кесиите му се озоваваха в ръцете на мъжете, играещи срещу него. Скоро цялата кръчма затихна, всички се бяха струпали около масата им и чакаха реда си да зложат срещу Мат. Синове и приятели бяха изтичали да вземат бащи и братовчеди и да ги довлекат до „Куцият кон“ — така се наричаше ханът.

В един момент — селяните делеха поредната печалба, а Мат чакаше да му донесат нова халба — Талманес го дръпна настрана.

— Не ми харесва това, Мат — заговори тихо жилавият мъж. Потта отдавна бе набраздила пудрата по бръснатото му чело и той я забърса. Кожата му лъсна.

— Казах ти. — Мат удари глътка. — Знам какво правя.

Мъжете до тях се развикаха весело, когато един изгълта една след друга три халби. Въздухът миришеше на пот, кал и разлята по дървения под бира.

— Нямам предвид това — рече Талманес и хвърли поглед към викащите мъже. — Можеш да си пилееш монетите, щом искаш, стига да хвърляш по някоя пара за пиене и за мен. Не това ме притеснява.

Мат се намръщи.

— А какво?

— Нещо с тия хора не е наред, Мат. — Талманес говореше съвсем тихо. — Докато ти играеше, говорих с някои. Не ги интересува светът. Преродения Дракон, сеанчанците — изобщо не им пука за тях.

— И какво толкова? Прости хорица.

— Простите хорица би трябвало да се тревожат *още повече* — каза Талманес. — Заклецени са тука между трупащи се армии. Но тия само свиват рамене, като говоря, и пият. Сякаш са... сякаш са прекалено *съсредоточени* във веселбата си. Сякаш нищо друго няма значение.

— Значи са идеални — каза Мат.

— Скоро ще се стъмни. — Талманес погледна към прозореца. — Може би трябва да...

В този момент вратата на гостилницата се отвори с трясък и плещестият кмет нахлу, придружен от хората си — бяха оставили брадвите обаче. Не изглеждаха зарадвани, че намират половината село в кръчмата да играе на комар с Мат.

— Мат... — почна отново Талманес.

Мат вдигна ръка и го спря.

— Точно това чаках.

— Нима?

Мат отново се обърна към масата и се усмихна. Беше опразнил повечето си кесии, но имаше достатъчно за още няколко хвърляния — без да се брой онова отвън, разбира се. Взе заровете, отброи няколко златни корони и тълпата започна да хвърля своите залози на масата — повечето бяха монетите, спечелени от Мат.

Той хвърли и загуби, което предизвика възбудения рев на зяпачите. Барлдън изглеждаше готов да го изхвърли — *наистина* ставаше късно и заник-слънце едва ли беше далече, — но се поколеба, като видя как Мат извади нова шепа злато. Алчността гложди всеки мъж и стриктните „правила“ може да се позаобиколят, ако шансът мине покрай теб и ти намигне достатъчно съблазнително.

Мат хвърли отново и отново загуби. Нови резове. Кметът скръсти ръце.

Мат бръкна в кесията си и намери вътре само въздух. Мъжете около него оклюмаха, но един все пак извика към тезгяха да донесат пиене, та „горкият млад лорд да забрави лошия си късмет“.

„Да бе, лош“ — помисли Мат и прикри усмивката си. Стана и вдигна ръце.

— Става късно — каза на хората в помещението.

— Много късно — намеси се Барлдън и мина напред през вмирисаните селяни. — Трябва да си ходите вече, чужденецо. И да не си и помислил, че ще накараш тия хора да ти върнат парите — спечелиха си ги честно.

— Как така ще ми ги връщат? — отвърна Мат завалено. — Те са си техни. Харнан! Деларн! — ревна в следващия миг. — Донесете сандъка!

След миг двамата войници влязоха със сандъчето от товарния кон. Сложиха го на масата и кръчмата се смълча. Мат извади ключа, олюля се като пиан, после отключи сандъчето и вдигна капака.

Злато. Много злато. Всъщност всичкото, което му беше останало.

— Има време за още едно хвърляне — все така завалено каза Мат на стъписаната тълпа. — Има ли залагащи?

Мъжете започнаха да хвърлят монети и след миг купчината на масата събра повечето от онова, което бе изгубил. Изобщо не стигаше, за да изплати това в сандъка. Той го погледна и се потупа с пръст по брадичката.

— Няма да стигне, приятели. Ще приема лош залог, но щом имам само още едно хвърляне тази вечер, искам шанс да изляза оттук с нещо по-сериозно.

— Това е всичко, което имаме — отвърна един.

Мат въздъхна и затвори капака на сандъчето.

— Не. — Дори Барлдън гледеше отстрани с блясък в очите. — Освен ако... — Мат помълча многозначително. — Дойдох тук за провизии. Мисля, че бих приел в натура. Може да си задържите парите, които спечелихте, но ще заложа това сандъче за продукти. Храна за хората ми, няколко бурета ейл също. И кола да ги откара.

— Няма толкова време. — Барлдън хвърли поглед към помръкващите прозорци.

— Разбира се, че има — отвърна Мат и се наведе над масата. — Веднага след това хвърляне си тръгвам. Имате думата ми.

— Не нарушаваме правилата си — заяви кметът. — Цената е твърде висока.

Мат очакваше залагащите да се развикат, да възразят на кмета, да го помолят да направи изключение. Но всички мълчаха. Изведнъж го обзе страх. След всичкото това губене... ако просто го изритаха...

Отчаян, той отново отвори сандъчето и златните монети лъснаха.

— Имам достатъчно ейл — каза неочаквано гостилничарят. — Мардри, ти имаш кола и впряг, на съседната улица е.

— Хм — изсумтя Мардри, мъж с грубовато лице и с къса черна коса. — Добре. Ще я заложа.

Други се развикаха, че могат да предложат храна — зърно, картофи, ряпа. Мат погледна кмета.

— Още имаме половин час до мръкване, нали? Да видим какво могат да съберат? Кметството също ще получи част от златото, ако загубя. Малко повече пари няма да ви дойдат зле след тази тежка зима, нали?

Барлдън се поколеба, след това кимна, без да откъсва очи от сандъчето. Неколцина мъже се развикаха възбудено и хукнаха да докарат колата и да дотъркалят буретата ейл.

— Разбирам какво правиш — каза кметът. Гледаше го сурово.

Мат пък го изгледа питащо.

— Няма да позволя да ни измамиш с чудодейна печалба в края на вечерта. — Барлдън скръсти ръце. — Ще използваш моите зарове. И ще ги хвърлиш чисто и бавно. Знам, че си изгубил много хвърляния, казаха ми, но подозирам, че ако те претърся, ще намеря поне няколко чифта зарове скрити по тебе.

— Ами претърси ме — подкани го Мат и вдигна ръце.

Барлдън се поколеба.

— Сигурно си ги хвърлил вече, разбира се. Много хитър план, да: обличаш се като лорд и подправяш заровете, така че да губиш, вместо да печелиш. Не бях чувал за такава дързост — някой да пилее толкова злато на фалшиви зарове.

— Като си толкова сигурен, че мамя, защо се захващаш с това? — попита Мат.

— Защото знам как да те спра — отвърна кметът. — Както казах, на това хвърляне ще използваш моите зарове. — Замълча, след това се усмихна криво и взе от масата заровете, с които беше играл Мат. Хвърли ги. Падна се едно и две. Хвърли ги отново — със същия резултат.

— Още по-добре. — Кметът се ухили злобно. — Ще използваш тези. Всъщност... Аз ще хвърля вместо тебе.

Талманес хвана Мат за рамото.

— Мисля, че трябва да си ходим.

Мат вдигна ръка. Щеше ли да проработи късметът му, ако друг хвърлеше вместо него? Понякога проработваше и го предпазваше да не го ранят в бой. Сигурен беше в това. Нали?

— Давай — каза на Барлдън.

Кметът се стъписа.

— Хвърляй — подкани го Мат. — Но се брой все едно, че аз съм хвърлил. Ако спечеля, си отивам с всичко. Ако загубя, сихващам пътя с коня и с хората си, а ти прибираш проклетото сандъче. Съгласен?

— Съгласен.

Мат протегна десница да си стиснат ръцете, но кметът се отдръпна, стиснал заровете в шепата си.

— А, не. Няма да ти дам шанс да смениш заровете. Дай да излезем навън и да изчакаме. И стой настрана от мен.

Излязоха от душната вмирисана на ейл кръчма. Войниците на Мат донесоха сандъчето и Барлдън настоя да остане отворено, за да не могат да го подменят. Един от катилите му бръкна вътре и ухапа няколко монети да се увери, че наистина е пълно и че парите са истински. Мат зачака, подпрян на вратата. Колата дойде и няколко мъже натовариха буретата с ейл.

Слънцето беше мъгливо петно зад проклетите облаци. Мат забеляза, че кметът става все по-изнервен. Кръв и кървава пепел, нямаше да отстъпи от скапаните си правила! Е, Мат щеше да му покаже, на всички щеше да им покаже. Да, щеше да им покаже.

Какво да им покаже? Че не може да бъде надвит? Какво доказваше това? Докато товареха колата с още и още чували с храна и бурета, започна да изпитва някакво странно чувство на вина.

„Нищо нередно не правя — помисли си. — Трябва да си нахраня хората, нали? Тия хора залагат честно и аз залагам честно. Никакви фалшиви зарове. Никакво мамене.“

Освен късмета му. Какво пък, късметът си беше негов. Някои се раждат с дарба за музика и стават бардове и веселчуни. Кой може да ги укори, че печелят пари с това, което им е дал Създателят? Мат си имаше късмет и си го използваше. Нищо нередно нямаше в това.

Все пак, докато мъжете се събираха пред кръчмата, започна да вижда онова, което бе забелязал Талманес. Имаше някакво отчаяние в тях. Бяха ли твърде нетърпеливи да влязат в играта? Бяха ли твърде безразсъдни в залаганията? Какво *все пак* беше онзи поглед в очите им,

поглед, който май погрешно бе взел за умора? Бяха ли пили, за да отпразнуват края на деня, или бяха пили, за да се отърсят от отчаянието, което се таеше в очите им?

— Май беше прав — промълви Мат на Талманес, който поглеждаше слънцето почти толкова изнервено като кмета. Последната светлина забърсваше плочите на островърхите покриви с тъмнооранжев блясък.

— Можем да си тръгнем значи? — попита Талманес.

— Не. Оставаме.

А заровеите спряха да тракат в главата му. Тишината бе толкова внезапна, че той замръзна. Беше достатъчно, за да го накара да помисли, че е взел грешно решение.

— Да ме изгори дано, оставаме — повтори той. — Никога не съм се отказвал от залог и не смятам да го направя сега.

Върнаха се няколко ездачи с чували зърно на конете. Удивително колко мотивиращо действат парите. Дойдоха и още. Едно момче притича от улицата.

— Кмете — каза задъхано и задърпа синия елек на Барлдън. — Мама казва, че чуждоземките не са приключили с банята. Мъчи се да ги накара да побързат, но...

Кметът се стегна и погледна сърдито Мат.

Мат изсумтя.

— Не си мисли, че мога *тях* да разбързам. Ако ида да ги пришпоря, сигурно ще се заинатят като мулета и ще се бавим два пъти повече. Хайде тоя път някой друг да се разправя с тях.

Талманес — продължаваше да се озърта плахо към издължаващите се сенки по пътя — измърмори:

— Да ме изгори дано... Ако ония призраци почнат пак да се появяват, Мат...

— Това е друго — отвърна му Мат, докато селяните трупаха чувалите жито на колата. — *Усещането* е друго.

Колата вече бе натоварена. Добра покупка като за толкова голямо село. Точно каквото ѝ трябваше на Бандата. Достатъчно, за да подкара хората си напред и да ги изхрани до следващото градче. Храната не струваше колкото златото в сандъчето, разбира се, но беше почти равна на загубеното от него на зарове вътре, особено като добавиш колата и

конския впряг. Бяха добри животни, здрави и добре гледани, ако се съдеше по козината и копитата.

Мат отвори уста, за да каже, че е достатъчно, но се поколеба, щом забеляза, че кметът си говори тихо с група мъже. Бяха шестима, с овехтели опърпани елеци и рошави тъмни коси. Един сочеше Мат и държеше някакъв лист. Барлдън поклати глава, но мъжът с листа замаха още по-настойтелно.

— Гледай ги тия — измърмори Мат. — Това пък какво е?

— Мат, слънцето... — почна Талманес.

Кметът рязко махна с ръка и дрипавата тълпа около него се отдръпна. Мъжете, които бяха донесли храната, се скупчиха по средата на помръкващата улица. Поглеждаха нервно към хоризонта.

— Кмете — подвикна Мат. — Стига вече. Хайде, хвърляй!

Барлдън се поколеба, погледна го, после погледна заровете в шепата си, сякаш беше забравил за тях. Мъжете около него закимаха нервно, тъй че той вдигна ръка, разклати заровете и ги хвърли на земята. Те изтрополиха някак много силно, като кокали, изтракали един в друг.

Мат затаи дъх. Отдавна не беше имал повод да се притеснява при хвърляне на зарове. Наведе се и зяпна белите кубчета — още не бяха спрели. Как щеше да реагира късметът му на хвърлянето на *някой друг*?

Заровете спряха. Четворки. Твърда печалба. Мат въздъхна облекчено. По слепоочията му беше избила пот.

— Мат... — пак почна Талманес. Някои от селяните се развикаха ликуващо, докато приятелите им не им обясниха, че печелившото хвърляне на кмета означава, че Мат ще прибере печалбата. Тълпата настръхна.

— Вървете си — изръмжа плещестият кмет. — Взимайте си плячката и се махайте оттука. Да не съм ви видял повече.

— Добре де. — Мат въздъхна облекчено. — Е, много благодаря за хубавата игра. Ние...

— Махайте се! — изрева кметът. Погледна към последните лъчи светлина на хоризонта, изруга и замаха припряно на мъжете да влизат в „Куцият кон“. Някои се задържаха, поглеждайки стъписано или враждебно към Мат, но подканянията на кмета бързо ги вкараха в ниския хан. Кметът се вмъкна след тях и затръшна вратата.

Мат, Талманес и двамата войници останаха сами на улицата.

Изведнъж се възцари злокобна тишина. Нямахте и един селянин на улицата. Не трябваше ли поне от кръчмата да долита някакъв шум? Тракане на халби, ръмжене за изгубения залог?

— Е — рече Мат и гласът му отекна от стените на стихналите къщи. — Това беше, мисля. — Приблужи се до Пипс да успокои коня, който бе започнал да се дърпа изнервено. — Видя ли, Талманес? Казах ти. Нямахте защо да се притесняваш толкова.

И тогава започнаха крясъците.

ГЛАВА 28

НОЩ В ХИНДЕРСТАП

— Да те изгори дано, Мат! — извика Талманес и изтръгна острието на меча си от корема на гърчещия се селянин. Талманес *никога* не ругаеше. — Два пъти да те изгори и още един път отгоре!

— *Мен ли?* — сопна се Мат, докато пронизваше с ашандарей втория от двамата си нападатели с яркозелени елеци. — Мен ли? Не съм аз тоя, дето се опитва да те убие, Талманес! Обвинявай *тях*!

Талманес успя да се метне на коня си.

— *Казаха* ни да се махаме!

— Да де — отвърна Мат, стисна юздите на Пипс и го задърпа настрана от хана. — А *сега* се опитват да ни убият. Не може да виниш *мен* за негостоприемното им поведение!

Из селото се носеше вой, кръсъци и резове. Някои бяха изпълнени с гняв, други — с ужас и болка.

От кръчмата се изсипваха още и още мъже, всички ръмжаха и ревяха, всеки се опитваше да убие когото му падне. Някои налитаха срещу Мат, Талманес и двамата войници от Бандата, но повечето просто нападаха приятелите си. Биеха се с голи ръце, с дивашка страст и само малцина се сещаха да наградят камъни и тояги или летви за оръжия.

Беше нещо повече от обикновен кръчмарски бой. Тези хора се опитваха да се избият! На улицата вече имаше няколко трупа, а доколкото можеше да се види, боят в кръчмата бе не по-малко жесток.

Мат задърпа Пипс към натоварената с храна кола. Сандъчето със златото си стоеше наред улицата — биещите се не обръщаха внимание на парите и на храната.

Талманес, Харнан и Деларн заотстъпваха с него. Няколко побеснели мъже се нахвърлиха върху двамата селяни, които Мат беше пробол, и заблъскаха главите им в пръстта, докато не престанаха да мърдат. След това вдигнаха кръвожадни очи към Мат и хората му. Зверските им физиономии изглеждаха странно нелепо.

— Кръв и кървава пепел — измърмори Мат и се метна на седлото. — На конете!

Харнан и Деларн не чакаха подкана. Метнаха се на седлата и извадиха мечовете си. Селяните налетяха напред, но Мат и Талманес спряха атаката. Мат се опитваше да нанася само нараняващи удари, но селяните бяха опасно силни и бързи и той скоро се усети, че трябва да се бие сериозно, ако не иска да го смъкнат от седлото. Изръмжа и макар с неохота посече двама във вратовете. Пипс изрита и събори, още един с копито в главата. Харнан и Деларн също се включиха в битката.

Селяните не отстъпваха. Продължаваха да се бият настървено. Беше адски зловещо да гледаш обикновени селяци да нападат така! Като че ли не беше останала и трошица човещина у тях. От устата им не излизаха думи, а само пъшкане, съсък и крясъци, лицата им бяха изкривени от бяс и кръвожадност. Междувременно другите селяни — които не нападаха пряко Мат и хората му — започнаха да се събират на глутници и да избиват по-малките групи с голи ръце: млатеха ги, дращеха и хапеха. Отчайваща гледка.

Труп с прекършен врат изхвърча през прозореца на кръчмата и тупна на улицата. От прозореца се подаде Барлдън, с разкривено лице и нечовешки подивели очи. Изкрещя нещо, после видя Мат и — само за миг — сякаш го позна. После погледът му отново се размъти, кметът отново нададе рев, скочи през счупения прозорец и нападна двама свои съселани, които бяха с гръб към него.

— Тръгвай! — извика Мат и дръпна рязко Пипс назад, понеже няколко селяци се обърнаха към тях.

— Златото! — викна Талманес.

— Да го гори златото! Можем да си спечелим злато, а храната в каруцата не си струва живота ни!

Талманес и войниците обърнаха конете и препуснаха по улицата. Мат скрита Пипс да ги догони. Златото *наистина* не си струваше живота им — при възможност щеше да доведе войската на заранта да си го прибере. И каруцата с храната също. Но първо трябваше да оцелеят.

На ъгъла спря и погледна назад. Селяните бяха изостанали.

— Все пак ти си виновен! — каза задъхано Талманес.

— Мислех, че *обичаш* битките.

— Обичам някои битки. На бойното поле или хубав кръчмарски бой. Това... това е безумие!

Селяните зад тях се смъкнаха на четири крака и заподскачаха като животни. Талманес потрепери.

Едва виждаха в полумрака. По улицата имаше фенери, но май никой нямаше да ги запали.

— Мат, приближават се — извика Талманес, стиснал меч за бой.

— Това не е заради залога ни — каза Мат, заслушан в крясъците и виковете. Ехтяха от всички посоки. Две вкопчени едно в друго тела изхвърчаха от горния прозорец на близката къща. Жени. Биеха се и се дращеха с нокти, докато падаха, тупнаха тежко в пръстта и не мръднаха повече.

— Хайде — викна Мат и обърна Пипс. — Трябва да намерим Том и жените.

Свърнаха по страничната улица, която трябваше да пресича главната. Мъже и жени се млатеха в канавките. Някакъв дебелак с окървавено лице залитна на улицата и Мат го прегازی, макар и с неохота — твърде много хора вилнееха отстрани, за да рискува да заобикаля нещастния глупак. Видя и деца да се бият: хапеха по-големите по краката и ритяха и тъпчеха връстниците си.

— Целият проклет градец се е побъркал — измърмори Мат, докато препускаха към хубавия хан. Щяха да вземат Айез Седай и след това да препуснат, на изток за Том — неговият хан беше най-далече.

На главната улица беше още по-зле. Вече се беше мръкнало съвсем. Всъщност тъмнината тук като че ли бе настъпила твърде бързо. Неестествено бързо. Улицата гъмжеше от гърчещи се фигури, биещи се, вресящи, боричкащи се в сгъстяващия се мрак хора. В тази тъмница някои от биещите се сякаш се сливаха в странни същества: страховити чудовища с десетки размахващи се крайници и кресящи в мрака усти.

Мат пришпори Пипс. Нищо не можеше да направи, освен да препусне право през врящото гъмжило.

— Светлина! — реवेशе Талманес зад него, докато препускаха в бесен галоп към хана. — Светлина!

Мат стисна зъби и се наведе над врата на Пипс, докато препускаше през кошмара. Ревове разкъсваха мрака, тела се търкаляха по улицата. Той потрепери от ужас и изруга. Самата нощ сякаш се

мъчеше да ги задуши, да стегне гърлата им в смъртна хватка и да бълва черни изчадия.

Тъмните фигури скачаха да се докопат до краката му и да го смъкнат от седлото.

Конят на Деларн изведнъж се закова на място, вдигна се в паника на задните си крака и хвърли войника от седлото.

Мат дръпна юздите на Пипс и се извърна, чул крясъка му — бе някак по-ясен, *по-човешки* от воя около тях.

— Мат! — изрева Талманес, докато профучаваше напред покрай него. — Продължавай! Не можем да спрем!

„Не — помисли Мат и се отърси от паниката. — Няма да оставя човек в това.“ Пое дълбоко дъх, заряза Талманес и извъртя Пипс към черното кълбо тела, където беше паднал Деларн. Стоновете, крясъците и съсъкът сякаш се стовариха върху него.

Мат изрева и скочи от седлото — не можеше да се вреже с коня в тълпата, без да рискува да стъпче човека, когото искаше да спаси. Мразеше да се бие на тъмно, *ужасно* го мразеше това. Налетя върху черните фигури, чиито лица изобщо не можеше да види, освен блесналите тук-там зъби и обезумелите очи, отразили последната гаснеща светлина. Напомниха му за миг друга една нощ, в която избиваше Твари на Сянката в тъмното. Само че тези, с които се биеше сега, нямаха изяществото на мърдраали. Липсваше им дори взаимодействието на тролоци.

За миг му се стори, че се бие със сенки — сенки, хвърляни от пращящи пламъци, безредни и несвързани, но още по-опасни с това, че не можеше да ги предвиди. Едва се отърва да не му строшат черепа в една безсмислена атака. През деня тези атаки щяха да са смехотворни, но от тези озверели мъже и жени, които не ги интересуваше къде и по кого удрят, бяха доста объркващи. По едно време се усети, че се бие просто за да остане жив — въртеше ашандарей в широка дъга и повече отбиваше ударите, отколкото убиваше. Щом нещо се задвижеше в тъмното, удряше. Как, в името на Светлината, щеше да намери Деларн в тая бъркотия?

Близо до него една от сенките се раздвижи и Мат мигновено разпозна фехтовална форма. „Плъх гризе зърното“! Селянин нямаше да го знае това. Добър боец беше тоя Деларн!

Завъртя се към сянката, като посече други две през гърдите и те паднаха с пъшкане и болезнен вой. Деларн се строполи под купчина други тела и Мат изрева, прескочи някакъв труп и посече с оръжието в широк замах. Сенките отстъпиха, една падна. Той приклезна, дръпна Деларн и чу тиха ругатня. Жив беше.

— Хайде — изпъшка Мат и го задържа към Пипс, който стоеше на място и пръхтеше в тъмното. За щастие полуделите селяни май не посягаха на животни. Мат избута залитация Деларн към коня, след което се обърна и се счепка с тълпата — знаеше си, че ще скочат след тях. Блъскаше и отбиваше, мъчеше се да се отскубне достатъчно, за да може да се качи на седлото. Погледна рисковано през рамо и видя, че Деларн е успял да се покатери върху Пипс — но седеше отпуснал немощно ръце и глава. Колко беше пострадал? Май едва можеше да се задържи на гърба на коня. Кръв и кървава пепел!

Отново се обърна към нападателите и развъртя копието, мъчеше се да ги изтласка назад. Но раните не ги интересуваха, нито убийствените му замахвания. Просто продължаваха да настъпват! Обкръжаваха го. Идваха от всички страни. Кървава пепел!

Нещо блесна в нощта, отразило последен лъч далечна светлина. Тъмната фигура зад Мат се строполи на земята. Нов блясък и една от тези пред него също падна. Изведнъж покрай него профуча ездач на бял кон, още един нож блесна във въздуха и събори трети селянин.

— Том! — извика Мат.

— Мятай се на коня! — викна му Том в отговор. — Свършват ми ножовете!

Мат размаха копието, свали още двама селяни, след което се втурна и скочи на седлото. Том щеше да прикрие отстъплението му. Чу няколко болезнени вика зад гърба си. Миг след това покрай него изтрополиха още коне. Врълхлетяха право в тъмната мешавица.

— Мат, глупак такъв! — изрева Талманес. — Бягай!

Мат се ухили, обърна Пипс и задържа с ръка Деларн, който едва не се смъкна на земята. Беше жив, защото се бореше немощно да се задържи, но Мат напипа топло мокро петно под кръста му. Хвана го по-здраво и подкара Пипс с колене. Самият той не го знаеше как става това, но проклетите спомени го знаеха, тъй че Пипс се подчини.

Том ги подмина в галоп и Мат смуши Пипс след него, като крепеше Деларн с едната ръка и стискаше копието в другата. Талманес

и Харлан подкараха от двете му страни към хана в края на улицата.

— Дръж се, Деларн — зашепна Мат. — Дръж се. Айез Седай са ей там, напред. Ще те закърпят.

Деларн прошепна нещо и Мат се наведе напред.

— Какво каза?

— ... Ще хвърлим заровете, както и да падат... — прошепна Деларн. — На танца ни с Джак на Сенките...

— Страхотно — измърмори Мат. Откъм хана блеснаха светлини. Може би все пак имаше едно място в това прокълнато село, където мозъците на хората да не са се обърнали наопаки.

Но не. Тези взривове светлина му бяха познати. Огнени кълба. Бляскаха от прозорците на горния етаж.

— Е — подхвърли Талманес вляво от него, — Айез Седай май все още са живи. Това поне е нещо.

Пред хана се бяха струпали хора, биеха се в тъмното, фигурите им се открояваха от изригващия блясък в прозорците.

— Да заобиколим отзад — викна Том и препусна наляво.

Мат, Талманес, Том и Харнан го последваха плътно. Мат благослови наум късмета си, че не налетяха на някоя дупка или бразда в меката пръст зад хана. Конете лесно можеха да се препънат.

Зад хана беше тихо и Мат дръпна юздите. Том скочи от коня си с ловкост, неприсъща за оплакванията му от старостта, и застана до ъгъла да наблюдава дали няма да ги нападнат.

— Харнан! — извика Мат и посочи с копието към конюшната. — Изведи конете на жените и ги пригответи. Оседлай ги, ако можеш, ако не — не. Ако е рекла Светлината, няма да се наложи да яздим повече от миля. Само колкото да се измъкнем от селото и това безумие.

Харнан отдаде чест в тъмното, скочи от коня и се завтече към конюшната, а Мат попита Деларн:

— Държиш ли се?

Деларн кимна вяло.

— Да, Мат. Но съм прободен в корема. Ще...

— Ще доведем Айез Седай. След мъничко. Можеш да се държиш на седлото, нали?

Деларн кимна отново. Мат се поколеба — виждаше го, че е съвсем слаб, — после се смъкна на земята, стиснал ашандарей.

— Мат — промълви Деларн от седлото.

— Да?

— Благодаря ти. Че се върна за мен.

— А бе как така ще те оставя? — отвърна Мат и потръпна. — Да загинеш на бойното поле е едно, но там, в тъмното... Не, никога. Талманес! Я намери някаква светлина.

— Действам по въпроса — отвърна кайриенецът откъм задната врата на хана. Чу се чаткане на огниво и смътен пламък освети задния двор. Талманес бързо затвори капака на фенера и остана само светла резка.

Том дотича при тях и каза:

— Никой няма. Не са ни усетили.

Мат кимна. На светлината на фенера видя, че Деларн е много зле. Не беше само раната в корема. Лицето му беше раздрано, едното му око бе подуто и затворено.

Мат извади кърпата си, притисна я до раната в корема и стисна ръката на Деларн.

— Дръж се здраво и натискай и кърпата. Как получи тая рана? Те нямаха оръжия.

— Един успя да ми измъкне меча — изпъшка Деларн.

Талманес — беше отворил задната врата — махна на Мат. Пътят навътре бе чист.

— Ей сега ще се върнем.

Стиснал здраво ашандарей, Мат изтича при Талманес и Том и тримата нахлуха в хана.

Вратата водеше към кухните. Мат огледа полутъмното помещение. На тънката резка светлина от фенера видяха две кухненски ратайчета, едва десетгодишни. Лежаха мъртви, с извити вратове. Мат извърна очи, стегна се и запристъпва навътре. Светлина! Деца още, а вече мъртви от това безумие.

Запромъкваха се бавно напред. В коридора намериха готвача: пъшкаше и млатеше някого по главата — гостилничаря навярно, облечен в бяла престилка. Горкият вече бе мъртъв. Дебелият готвач се обърна към Мат и Талманес в мига, в който влязоха, с убийствен бяс в очите. Мат го фрасна по главата, преди да е успял да се развика и да дойдат още луди.

— Отпред се бият — каза Талманес.

— Трябва да има и задно стълбище — отбеляза Том. — За слугините.

Минаха по два къси коридора и стигнаха до тясно паянтово стълбище, водещо нагоре в тъмното. Мат си пое дълбоко дъх и се заизкачва, стиснал ашандарей. Ханът имаше само два етажа и блясъците бяха идвали от втория, точно над входа.

Стигнаха горния кат, отвориха вратата и ги лъхна лютивата миризма на горяла плът. Мат надникна през откренатата врата. Коридорът беше боядисан в бяло. Подът беше застлан с тъмнокафява пътека. Мат даде знак на Талманес и Том и — стиснали оръжията си — тримата нахлуха в коридора.

Към тях изфуча огнено кълбо. Мат изруга, хвърли се назад и се блъсна в Талманес. Том залегна с ловкостта на веселчун, а Мат и Талманес едва не се изтърколиха надолу по стъпалата.

— Кръв и пепел! — ревна Мат. — Какво правиш ма?

Последва мълчание.

— Каутон? — чу се след миг гласът на Джолайн.

— Че кой друг, по дяволите! — викна той.

— Не знам! Толкова бързо се появихте, с оръжия. *Смъртта* ли си търсите?

— Опитваме се да ви *спасим!* — ревна й Мат.

— Случайно да изглежда, че трябва да ни спасяват?

— Ами заклещени сте тук, нали?

Пак последва мълчание.

— О, в името на Светлината! — извика най-сетне Джолайн. — Ще дойдете ли тук все пак?

— Няма да хвърлиш още една огнена топка по мен, нали? — измърмори Мат и пристъпи в коридора, докато Том се изправяше.

Трите Айез Седай стояха до широкото стълбище в другия край на коридора. Теслин и Едесина продължаваха да мятат огнени кълба по невидимите селяни долу. Косите им бяха мокри, а роклите раздърпани, сякаш ги бяха навлекли припряно. Джолайн беше загърната само с широка роба. Хубавото й лице беше спокойно, тъмната й коса — мокра и увиснала пред дясното рамо. Робата беше леко разтворена и загатваше за онова, което се криеше вътре. Талманес тихо подсвирна.

— Тя не е жена, Талманес — прошепна му Мат предупредително. — Тя е Айез Седай. Не мисли за нея като за жена.

— Опитвам се, Мат. Но е трудно. Да ме изгори дано.

— Внимавай, че ще го направи тя — измърмори Мат и дръпна леко шапката си над очите. — Всъщност за малко щеше да го направи одева.

Талманес въздъхна и тримата тръгнаха към жените. Двамата Стражници на Джолайн стояха с извадени оръжия зад прага на къпалнята. В ъгъла бяха вързани десетина слуги и две млади момичета — сигурно прислужвали в къпането. Роклята на Джолайн явно беше накъсана на ивици за връзки. Мат изхъмка одобрително: коприната вършеше по-добра работа от пухкавите кърпи. На стълбището, точно под Айез Седай, зърна куп трупове, свалени от мечове, а не от огън.

Джолайн го изгледа — поглед, който намекваше, че неясно защо смята точно *него* виновен за всичко това. Скръсти ръце и прибра горницата на робата си. Мат така и не разбра дали беше заради зяпналия Талманес, или чисто съвпадение.

— Трябва да тръгваме — каза той. — Цялото село се е побъркало.

— Не можем — заяви Джолайн. — Не можем да оставим тези слуги на тълпата. Освен това трябва да намерим господин Тобрад и да се уверим, че е в безопасност.

— Господин Тобрад е ханджията, нали? — Ново кълбо огън профуча надолу по стълбището.

— Да.

— Е, ние го намерихме. Мозъкът му краси стените долу. Виж, казах ти, *тук всички* са се побъркали. Ония слуги, вързаните, се опитаха да ви убият, нали?

Джолайн се поколеба.

— Да.

— Да вървим — каза Мат. — Нищо не можем да направим за тях.

— Но ако изчакаме до разсъмване...

— И какво? Да изгорите на пепел всеки, който се опита да се качи по тия стъпала ли? С тая суматоха тук само привличате още и още хора. Ще трябва да ги избием всички, за да ги спрете.

Джолайн мълчеше.

— Виж — продължи Мат. — Долу имам ранена Червена ръка и смятам да го измъкна жив. Нищо добро не можете да направите за тези хора тук. Подозирам, че Стражниците ти е трябвало да избият ония на стълбището, преди да се почувствате достатъчно застрашени, за да използвате Силата. Виждате колко са настървени.

— Добре — отвърна Джолайн. — Ще дойдем, но ще вземем двете момичета. Блерик и Фен ще ги носят.

Мат въздъхна. Би предпочел ръцете на Стражниците да са свободни, за да помогнат при нужда с мечовете. Но си замълча. Кимна на Талманес и Том и зачака нетърпеливо, докато Стражниците вдигнат двете вързани слугинчета и ги метнат на раменете си. След това цялата група заслиза по слугинското стълбище, с Талманес начело и Мат в тила. Чуха кръсъци зад себе си, колкото гневни, толкова и радостни, след като селяните долу при стълбището разбраха, че отгоре вече не пада огън. Последва трополене и виковете, след тях тръшкане на врати и Мат потрепери, щом си представи другите слуги — вързаните в къпалнята, — нападнати от озверялата тълпа.

Изскочи след другите в задния двор на хана и видя Деларн на земята до Пипс. Харнан беше на колене до него. Брадатият войник вдигна очи притеснено.

— Мат! Падна от седлото. Аз...

Едесина притича и коленичи до Деларн. Затвори очи и Мат усети как медальонът на гърдите му изстина. Потръпна при мисълта как Единствената сила изтича от нея и влиза в Деларн. Беше почти толкова зле, колкото да умреш, кръв и пепел! Стисна медальона под ризата си.

Деларн се вцепени, но след това изохка и очите му се отвориха.

— Готово — каза Едесина и се изправи. — Ще е слаб от Цяра, но успях навреме.

Харнан беше успял да оседлае конете. Светлината да го благослови. Свестен боец.

— Сякаш самата тъмнина ги е опиянила — рече Том, докато Мат помагаше на Деларн да се качи на седлото. — Сякаш самата Светлина ги е изоставила в ръцете на Сянката...

— Нищо не можем да направим — измърмори Мат и се намести зад Деларн: той беше много слаб, за да язди сам след Цяра, и погледна накриво двете слугинчета, които Стражниците бяха метнали отпред на

конете си. Бореха се да се измъкнат от връзките, а в очите им блестеше омраза.

— Тръгваме — каза Мат и смуши Пипс.

Групата потегли зад него.

— Казах аз, че трябваше да си тръгнем — подхвърли Талманес и погледна назад през рамо. — Ама не: ти трябваше да останеш за още едно хвърляне.

Мат не се обърна назад.

— Не беше по моя вина, Талманес. Как можех да знам, че след залез полудяват?

— Тъй ли? Че те всички полудяват, когато седнеш да играеш зарове след залез.

Мат завъртя очи. Хич не му беше до шегички.

Мат седеше на един камък на тъмния склон и гледаше към Хиндерстап. Селото беше тъмно. Невъзможно бе да се разбере какво става там, но все пак той гледаше. Как можеше да заспи човек след всичко, което ги бе сполетяло?

Е, войниците спяха. Не можеше да вини Деларн. Цярът на Айез Седай можеше да изцеди човек. Самият Мат бе изпитал веднъж ледения му мраз и нямаше намерение да го повтаря. Талманес и Харнан не можеха да се оправдаят с Цяра, но пък те бяха войници, а войниците се научават да спят, когато могат. Пък и нощната преживелица изобщо не беше ги притеснила толкова, колкото Мат. О, притеснили се бяха доста в самия й разгар, но за тях това вече бе само поредната отминала битка. Поредната *преживяна* битка. За която якият Харнан ръсеше шегички и се усмихваше, докато лягаха.

Не и Мат обаче. За него в цялата тази преживелица имаше нещо ужасно *нередно*. Дали вечерният час не беше, за да я предотврати по някакъв начин? Дали *неговото* оставане бе причинило толкова много смърт? Кръв и кървава пепел. Едно нормално място ли не беше останало на този свят?

— Мат, момко — продума Том, беше се доближил до него с познатото леко накуцване. В битката си беше счупил и ръката, но Едесина го бе Изцерила. — Трябва да поспиш.

Луната вече бе изгряла — макар и скрита зад облаците — и беше достатъчно светло, за да се види загрижеността на лицето му.

Бяха спрели в малка падина над пътя. Предлагаше добра гледка към селото и — по-важното — беше с изглед към пътя, по който се бяха измъкнали. Намираше се на стръмен склон и единственият достъп бе отдолу. Само един човек можеше да държи под око всеки, който се опиташе да се промъкне към бивака им.

Айез Седай си бяха постлали в падината, но Мат не смяташе, че наистина спят. Стражниците на Джолан се бяха сетили да вземат походни постели, просто за всеки случай. Стражниците си бяха такива. Хората на Мат разполагаха само с наметалата си, но това не им попречи да заспят. Талманес дори похъркваше. Въпреки пролетния хлад Мат беше забранил паленето на огън. Не беше толкова студено, че да не могат да минат без огън, а и той щеше да даде знак на всеки, който тръгнеше да ги търси.

— Нищо ми няма, Том — отвърна Мат и му направи място на камъка. — Ти трябва да поспиш.

Том поклати глава.

— Едно от хубавите неща на остаряването е, че тялото ти като че ли вече няма толкова нужда от сън. Умирането не отнема толкова енергия, колкото растенето, предполагам.

— Хайде не почвай пак с това. Трябва ли да ти напомням как ми измъкна мършавия задник от оня ужас там долу? Какво се притесняваше преди? Дали си ми *трябвал*? Ако не беше с мен днес, ако не беше дошъл да ме потърсиш, щях да съм умрял в това село. Деларн също.

Том се ухили и очите му светнаха на лунната светлина.

— Добре, Мат. Няма повече, обещавам.

Мат кимна. Седяха си на камъка, загледани към селището.

— Няма да ме остави на мира, Том — отрони най-сетне Мат.

— Кое?

— Всичко това — каза Мат уморено. — Проклетият Тъмен и изчадията му. Гонят ме от онази нощ в Две реки и нищо не ги спря.

— Смяташ ли, че това беше той?

— Кой друг може да е? Кротки селски хорица, а се превърнаха в освирепели луди. Това си е работа на Тъмния и ти го знаеш.

Том помълча, после въздъхна:

— Да. Май е точно така.

— И продължават да ме гонят — каза Мат сърдито. — Оня проклет *голам* ме дебне, знам го, но де да беше само това. Мърдраали и Мраколюбци, чудовища и призраци. Дебнат ме и ме гонят. Налитам от една беля на друга, едва-едва успявам да оцелея, откакто почна това. Все си мисля, че трябва да си намеря една дупчица, да се свра там и да си хвърлям заровете и да си пия, но това няма да го спре. Нищо няма да го спре.

— Ти си тавирен, момко.

— Не съм го искал. Да ме изгори дано, ще ми се всички те да притесняваха само Ранд. На него си му харесва. — Тръсна глава, за да прогони образа, който се оформи пред очите му: Ранд спи, Мин се е сгушила до него.

— Наистина ли го мислиш това? — попита Том.

Мат се поколеба.

— Ще ми се — призна накрая. — Така щеше да е по-лесно.

— Лъжите не правят нещата по-лесни в дългосрочен план. Освен ако не са насочени към точно определена личност — обикновено жена — и в точния, подходящ момент. Когато ги казваш на себе си, само си създаваш повече неприятности.

— Донесох неприятност на ония хора. В селото. — Мат се озърна към другия край на бивака, където двамата Стражници пазеха вързаните все още слугинчета. Те продължаваха да се борят. Светлина! Откъде намираха сила? Беше нечовешко.

— Не смятам, че беше ти, Мат — рече Том замислено. — О, не споря, че бедата те гони — самият Тъмен като че ли те гони наистина. Но Хиндерстап... хм, докато пеех в онази гостилница, подочух това-онова. Не го взех на сериозно. Но сега като си помисля, май хората там *очакваха* това. Или нещо подобно.

— Но как? Ако това се е случвало преди, всички щяха да са мъртви.

— Не знам — промълви Том умислено. После сякаш се сети нещо и бръкна под наметалото си. — О, забравих. Може би *все пак* има връзка между теб и случилото се. Взех това от един мъж, беше се напил порядъчно. — Извади сгънат лист и го подаде на Мат.

Мат се намръщи, взе листа и го разгъна. Примижа на смътната лунна светлина, наведе се и изпъшка, щом видя какво има на него —

много точна рисунка на собственото му лице, с шапката на главата. Нарисуван беше чак и медальонът с лисичата глава на врата му. Кръв и пепел.

Успя да сдържи яда си.

— Красив тип. Хубав нос, прави зъби, страхотна шапка.

Том изсумтя.

— Видях едни да показват лист на кмета — каза Мат, като сгъна рисунката. — Не видях какво имаше на него, но се обзалагам, че е било същото като това. Какво ти каза мъжът, от когото го взе?

— Някаква другоземка в едно село на север оттук ги раздавала и предлагала награда на всеки, който те е виждал. Мъжът взел листа от приятел, тъй че не можа да ми я опише, нито да ми каже името на селото. Или приятелят му го е оставил в неведение, за да прибере сам наградата, или просто беше прекалено пиян, за да помни.

Мат напъха листа в джоба си. Предутринната светлина започна да се усилва. Беше седял буден цялата нощ, но не се чувстваше уморен. Просто... изцеден.

— Връщам се — каза той.

— В Хиндерстап?

Мат кимна и стана.

— Веднага щом се развидели. Трябва да...

Прекъсна го тиха ругатня и той се завъртя мигновено, стиснал ашандарей. За едно мигване на окоото в ръцете на Том се появиха два ножа. Изругалият се оказа Фен, салдейският Стражник на Джолайн. Стоеше прав, с ръка на меча, и се оглеждаше. Блерик бе застанал до Айез Седай с изваден меч и готов за бой.

— Какво има? — сопна се Мат.

— Пленничките — отвърна Фен.

Мат зяпна, чак сега забелязал, че двете момичета ги няма. Втурна се натам с ругатни. Хъркането на Талманес секна и той се надигна, стреснат от шума.

Връзките от ивиците коприна, направени от роклята на Джолайн, лежаха разхвърляни по земята, но момичетата ги нямаше.

— Какво стана? — попита Мат.

— Аз... — Тъмнокосият Стражник изглеждаше объркан. — Представа нямам. Тук бяха само допреди миг!

— Задрямал ли беше? — попита ядосано Мат.

— Фен? Никога — каза спокойно Джолайн, надигнала се от постелята си. Още беше облечена с онази роба.

— Момче — рече Том. — Двамата с теб видяхме момичетата няма и преди минута.

Талманес изруга и събуди двамата Червени ръце. Деларн изглеждаше много по-добре, умората след Цяра почти не го притесни, докато се изправяше. Стражниците предложиха да претърсят, но Мат просто посочи към селото и каза:

— Отговорите са там. Том, ти с мен. Талманес, пази жените.

— Едва ли имаме нужда от „пазене“, Матрим — възрази Джолайн.

— Добре де! — сопна се той. — Том, ти с мен. Джолайн, ти пази войниците. Тъй или иначе, оставате тук. Точно сега не мога да се грижа за всички ви.

Не им даде възможност да спорят повече. След минута с Том бяха на конете и слизаха по пътеката към Хиндерстап.

— Момко, какво очакваш да откриеш? — попита Том.

— Не знам — отвърна Мат. — Ако знаех, нямаше да бързам толкова да видя.

— Така си е — измърмори Том.

Мат забеляза странностите почти моментално. Онези кози по пасището на запад... Не можеше да е сигурен в утринния полумрак, но като че ли имаше някой при тях. И всички тези светлини, които примигваха в селото? През цялата нощ не беше имало и една! Подкара Пипс по-бързо.

Отне им почти час, докато стигнат — Мат не беше искал да рискува със спиране на бивак твърде близо, въпреки че не беше склонен и да се лута в тъмното чак до войската. Беше съвсем светло, макар и все още много рано, когато отново влязоха в двора на хана. Двама мъже с бозави палта поправяха задната врата, която явно беше изкъртена, след като Мат и останалите бяха напуснали. Вдигнаха глави към тях, щом влязоха, и единият притеснен смъкна капата си. Никой от двамата не направи заплашително движение.

Мат дръпна юздите на Пипс. Единият мъж прошепна нещо на другия и той изтича вътре. След малко на прага се показа плешив мъж с бяла престилка и Мат пребледня.

— Ханджията! Да те изгори дано, видях те умрял!

— Тичай да доведеш кмета, синко — рече ханджията на единия от ратаите. — Бързо!

— Какво става тук бе? — попита ядосано Мат. — Някакво смахнато представление ли беше всичко това? Ти...

От вратата на хана се показва глава и надникна над рамото на ханджията. Дебело лице, къдрава руса коса. Готвачът. Същият, когото Мат беше изкормил и му беше прерязал гърлото.

— Ти! — викна той и го посочи. — Тебе те убих!

— Хайде, успокой се, синко — рече ханджията. — Влезте вътре, ще пийнете чай и...

— Никъде няма да ходя с теб. Ти си призрак!

Веселчунът се почеса по брадичката.

— Може би трябва да изслушаме човека, Мат.

— Призраци и духове — измърмори Мат и обърна Пипс. — Хайде.

Подкара Пипс и заобиколи към предния вход на хана. Няколко работници носеха бурета с бяла боя. Да оправят опърленото от огъня на Айез Седай сигурно.

Том спря до Мат.

— Никога не съм виждал такова нещо, Мат. Защо духове трябва да боядисват стени и да поправят врати?

Мат поклати глава и смуши Пипс към мястото, където се бе върнал, за да спаси Деларн. Том го настигна и щом Мат спря, попита:

— Какво има?

Мат посочи. По земята и по няколко камъка край улицата имаше петна кръв.

— Тук намушкаха Деларн.

— Аха.

Около тях минаваха мъже и извъръщаха очи настрана. Заобикаляха ги отдалече.

„Кръв и кървава пепел — помисли Мат. — Пак се оставих да ни обкръжат. Ами ако ни нападнат? Проклет глупак!“

— И какво? — продължи Том. — Какво искаш да кажеш?

— Къде е останалата кръв, Том? — изръмжа Мат. — Поне десет души избих тук и видях, че пуснаха кръв. Ти свали трима с ножовете си. Къде е кръвта?

— Изчезва — отвърна му нечий глас.

Мат рязко обърна Пипс и видя едрият кмет с косматите ръце. Стоеше почти до тях. Трябваше да е бил наблизно — нямаше начин ратаят да го е довел толкова бързо. Но пък както ставаха работите в това село, кой можеше да каже със сигурност? Барлдън беше със същите дрехи, с няколко нови съдрани места по тях.

— Кръвта изчезва — продължи той уморено. — Никой от нас не я е виждал. Просто се събуждаме и я няма.

Мат замълча и се огледа. От къщите надничаха жени с деца на ръце. Мъже тръгваха за нивите, понесли гребла и мотики. Ако не беше напрежението около двамата с Том, човек така и нямаше да разбере, че в селото е станало нещо сбъркано.

— Няма да ви посегнем — каза кметът и сведе очи. — Няма защо да се притеснявате толкова. Поне докато не залезе слънцето. Ще ви обясня, ако искате. Или елате вкъщи и ме изслушайте, или си вървете. Всъщност ми е все едно, стига да спрете да ни притеснявате. Работа ни чака. Повече от обикновено, благодарение на вас.

Мат погледна Том и той сви рамене и каза:

— Никога не вреди да изслуша човек.

— Не знам. — Мат погледна накриво Барлдън. — Нещо не ми се слушат такива истории.

— Значи си тръгваме?

Мат бавно поклати глава.

— Не. Да ме изгори дано, златото ми още е у тях. Хайде да видим какво има да ни каже господин кметът.

— Започна преди няколко месеца — рече кметът, беше застанал до прозореца. Бяха в спретнатата — макар и скромна — дневна в къщата му. Завесите и килимът бяха в мек светлозелен цвят, почти като листа на маргаритка, дървената ламперия бе светлокафява. Жената на кмета им донесе чай от сушени диви ягоди. Мат отказа и за всеки случай остана прав, опрял гръб на стената близо до вратата към улицата. Копието му бе подпряно до него.

Жената на Барлдън беше ниска, с кафява коса и леко пълничка, с добродушно майчинско излъчване. Върна се от кухнята с купичка мед за чая и се поколеба, щом видя подпрелия се на стената Мат. Изгледа накриво копието, после сложи купичката на масата и излезе.

— Какво се случи? — попита Мат и погледна Том, който също бе отказал да седне. Старият веселчун стоеше скръстил ръце до вратата за кухнята. Кимна на Мат. Жената не подслушваше.

— Не сме сигурни дали беше нещо, което *ние* направихме, или просто някое жестоко проклятие от Тъмния — заговори кметът. — Беше обикновен ден, в началото на тази година, точно преди празника на Абрам. Нищо особено нямаше, доколкото помня. Времето вече се бе развалило, макар че снегът още не бе дошъл. Много от нас излязоха на другата сутрин да си вършат обичайната работа, без да го вземат много на сериозно.

— Странностите бяха дребни, виждате ли. Строшена врата тук, съдрано на нечии дрехи, за което човекът нямаше спомен. — Той въздъхна. — И кошмарите. Всички ги имахме — кошмари за смърт и убийства. И повечето хора не помнеха как са си легнали предната вечер. Можеха да си спомнят как са се събудили в топлите си легла, но много малко помнеха как са си *легнали*. Тези, които помнеха, всъщност бяха заспали по-рано, преди залез-слънце. За останалите предната вечер беше като в мъгла.

Мъжът замълча. Мат се озърна към Том, но той не реагира. Присвитите му сини очи издаваха, че се старая да запамечи разказа. „Дано го запомни добре, ако ще ме вкарва в балади. И да гледа и шапката ми да включи. Проклетата ми хубава шапка.“

— Нея вечер бях на пасищата — продължи кметът. — Помагах на стария Гаркен с поправянето на една ограда. А след това... нищо. Мъгла. На другата сутрин се събудих в леглото, до жена ми. И двамата бяхме уморени, все едно не сме спали добре. — Замълча, след това добави с по-тих глас: — И... кошмарите. Смътни са и избледняват. Но помня един много ярък образ. Старият Гаркен, мъртъв в краката ми. Убит като от побеснял звяр.

Барлдън стоеше до прозореца на източната стена, срещу Мат, и гледаше навън.

— Но на другия ден отидох да видя Гаркен и той си беше жив и здрав. Дооправихме оградата. Чак като се върнах в градчето, чух приказките. Общите кошмари, губещите се часове точно след залез-слънце. Събрахме се, обсъдихме го, а после се случи отново. Слънцето залезе, а когато станах, пак се събудих в леглото си, уморен и главата ми пълна с кошмари. — Потръпна, отиде до масата и си наля чай.

— Не знаем какво става нощем — рече кметът, докато разбъркваше лъжичката мед.

— Не знаете ли? — Мат свъси вежди. — Мога скапано да ви *разкажа* какво се случи снощи. Вие...

— Ние *не знаем* какво се случва — прекъсна го рязко кметът. — И не държим да знаем.

— Но...

— Не ни *трябва* да знаем, чужденецо — заяви кметът. — Искаме да си живеем живота добре, колкото можем. Много от нас се прибират рано, лягат си преди залез-слънце. Така няма дупки в спомените ни. Лягаме си в леглото, будим се в същото легло. Има кошмари, може би по някоя щета в къщата, но нищо, което да не може да се поправи. Други предпочитат да идат в кръчма и да пият до залез-слънце. Има благина в това, предполагам. Пиеш колкото искаш и не се налага да се притесняваш, че няма да можеш да се прибереш у дома. Винаги се събуждаш жив и здрав в леглото си.

— Не можете да го избегнете напълно — заговори кротко Том. — Не можете да се преструвате, че всичко си е същото.

— Не го и правим. — Барлдън отпи от чая. — Имаме си правила. Правилата, които *вие* пренебрегнахте. Никакви огньове, запалени след залез-слънце — не можем да си позволим да пламне някой пожар през нощта и да няма кой да го изгаси. И забраняваме на външни хора да се задържат след залез-слънце. Този урок го научихме бързо. Първите хора, които останаха тук след стъмване, бяха роднини на Самри бъчваря. На другата сутрин намерихме кръв по стените на дома му. Но сестра му и семейството ѝ си спяха живи и здрави в леглата, които им беше дал. — Кметът помълча. — Сега и те имат същите кошмари.

— Ами просто се махнете — каза Мат. — Напуснете го това проклето място и идете някъде другаде!

— Опитвахме. Винаги се събуждаме пак тук, колкото и далече да сме стигнали. Някои посегнаха на живота си. Погребахме ги. На другата сутрин се събудиха в леглата си.

— Кръв и кървава пепел — измърмори Мат. Полазиха го тръпки.

— Вие оцеляхте — заговори кметът и отново разбърка чая. — Предполагах, че не сте, след като видях петната кръв. Любопитно ни беше къде ще се събудите. Повечето стаи в хановете са заети постоянно от пътници, които вече са част от селото ни, за добро или

лошо. Не можем да избираме къде ще се събуди някой. Просто се случва. Някое празно легло получава нов обитател — и после той се буди там всяка сутрин. Все едно, когато чух да си говорите какво сте видели, разбрах, че трябва да сте избягали. Помнехте нощта прекалено ярко. Всеки, който... се присъедини към нас, има кошмарите. Смятайте, че сте извадили късмет. Съветвам ви да си тръгнете и да забравите Хиндерстап.

— Имаме Айез Седай с нас — каза Том. — Те сигурно могат да ви помогнат някак. Можем да кажем на Бялата кула да пратят...

— Не — прекъсна го рязко Барлдън. — Животът ни не е чак толкова лош, след като вече знаем как да се справим с положението. Не искаме да привличаме вниманието на Айез Седай. Щяхме за малко да изгоним групата ви още отначало. Правим го понякога, щом усетим, че пътниците няма да се подчинят на правилата ни. Но вие водехте Айез Седай. Те задават въпроси, стават любопитни. Притеснихме се, че ако ви изгоним направо, ще станат подозрителни и ще влязат насила.

— Принуждаването на хората да напуснат до залез-слънце ги прави още по-подозрителни — намеси се Мат. — А да накараш проклетите слуги в банята да ги убият също не е добър начин да пазиш тайната.

Кметът го погледна унило.

— Някои искаха... е, да ви задържим тук. Помислиха, че ако Айез Седай бъдат вързани тук, ще намерят изход за всички ни. Не всички сме съгласни. Все едно, това е *наш* проблем. Моля ви, просто... просто си вървете.

— Добре. — Мат взе копието си. — Но първо ми кажи *тия* откъде идват? — И извади от джоба си рисунката.

Барлдън я погледна бегло.

— Раздават ги в околните села. Някой те търси. Както казах на Ледрон снощи, не се занимавам с продажба на гости. Нямах намерение да те отвличам и да рискувам да те задържа тук през нощта само заради някаква си награда.

— Кой ме търси?

— На двайсетина левги оттук, на североизток, има едно градче, Трустеър. Според мълата, ако ти трябва малко пари, можеш да отнесеш вест за мъж, който прилича на тази рисунка, или на другия.

Иди в Трустеър, в хана „Размаханият юмрук“, и ще намериш тоя, дето те търси.

— Друга рисунка ли? — попита Мат намръщено.

— Да. Едър тип, с брада. Бележка отдолу гласи, че имал златни очи.

Мат се обърна към Том, който само вдигна рунтавите си вежди.

— Кръв и кървава пепел — измърмори Мат и дръпна периферията на шапката си. Кой търсеше него и Перин и какво искаха от тях? — Е, ние ще тръгваме.

Погледна Барлдън. Горкият човек. Това важеше за цялото село, впрочем. Но какво можеше Мат да направи по въпроса? Има битки, които човек може да спечели, и други, които трябва просто да остави за някой друг.

— Златото ти е в каруцата — каза кметът. — Нищо не взехме от печалбите ти. Храната също е там. — Погледна Мат в очите. — Държим си на думата тук. Други неща са извън контрола ни, особено за ония, дето не се вслушват в правилата ни. Но няма да ограбим човек само защото е чужденец.

— Много мило от ваша страна — измърмори Мат, докато отваряше вратата. — Е, лек ден тогава, пък като се стъмни, гледайте да не убиее някой наистина. Том, идваш ли?

Веселчунът тръгна към него, накуцваше от старата си рана. Барлдън стоеше наред стаята, забил поглед в чашата чай. Май съжеляваше, че в нея няма нещо по-силно.

Излязоха и Том попита:

— Значи тръгваме по дирите на тоя, дето разпространява рисунките ти?

— Вярно като Светлината. Точно това ще направим — отвърна Мат, докато връзваше ашандарей за седлото на Пипс. — Бездруго е на пътя за Четирима крале. Ще водя коня ти, ако можеш да караш каруцата.

Том кимна. Оглеждаше замислено къщата на кмета.

— Какво? — попита Мат.

— Нищо, момко. Просто... тъжна история. Нещо му е сбъркано на света. Тук има възел в Шарката. Градчето се разплита всяка нощ, а след това светът се опитва да го намести всяка сутрин, за да оправи отново нещата.

— Ами, по-внимателни трябва да са.

Селяните бяха докарали пълната с храна каруца. Конете бяха хубави, жълто-кафяви на цвят.

— По-внимателни ли? — рече Том. — Как? Кметът е прав, те *наистина* се опитаха да ни предупредят.

Мат изсумтя и отвори капака на сандъчето да види златото си. Беше си там, точно както го бе уверил кметът.

— Не знам. Може да сложат предупредителна табела или нещо такова. Здравсти. Добре дошли в Хиндерстап. Ако останете след залез-слънце, през нощта ще ви убием и ще ви изядем на закуска. Опитайте баничките с кайма на Мартна Бейли. Винаги пресни!

Том не се изкиска.

— Не е смешно, момко. Твърде много трагедия има в това градче за такава вятърничавост.

— Странно — отрони Мат, докато отброяваше толкова злато, колкото смяташе, че ще е добра цена за храната и каруцата. После, след малко размисъл, добави още няколко сребърни корони. Остави монетите на купчинка на прага на кметската къща и затвори сандъчето. — Колкото по-трагични стават нещата, толкова повече ме напушва смях.

— Наистина ли ще я вземем тази каруца?

— Храната ни трябва — отвърна Мат и натика сандъчето по-навътре. Няколко големи пити сирене и шест овчи бута лежаха до буретата с ейл. Храната миришеше вкусно и стомахът му изръмжа. — Спечелих си я честно.

Погледна селяните по улицата. Когато ги бе видял предния ден, си беше помислил, че мудният им вървеж е заради мързеливия нрав на планинците. Вече знаеше, че причината е съвсем друга.

— И изобщо не се чувствам гузен, че им взимам каруцата и конете. Съмнявам се, че тия хорица ще пътуват много в бъдеще...

ГЛАВА 29

В БАНДАР ЕВААН

„Моарейн Дамодред, която умря заради моята слабост.“

Докато преминаваше през внушителния портал към Бандар Еваан, Ранд забави Тай'дайшар. Свитата му бе след него, а отпред бяха айилците. За портите казваха, че градският печат бил врязан в тях, но както бяха широко разтворени, Ранд не можа да го види.

„Безименната Мраколюбка, която обезглавих в онези хълмове в Муранди. Забравил съм как изглеждаха другите с нея, но нейното лице никога не ще забравя.“

Списъкът течеше в ума му. Превърнало се беше вече в почти ежедневен ритуал, с името на всяка жена, загинала от ръката му или заради действията му. Улицата беше от отъпкана пръст, прорязана с бразди по кръстовищата. Пръстта тук бе по-светла, отколкото бе свикнал.

„Колавер Сайган, която умря, защото я направих несретница.“

Яздеше през шпалир от доманци, жени в прозирни рокли и мъже с тънки мустаци и пъстроцветни палта. Покрай улиците имаше дървени пътеки и по тях се трупаха хора и гледаха. Пряпорци и знамена плющяха на вятъра.

Списъкът винаги започваше с Моарейн. Това име най-много го нараняваше, защото можеше да я е спасил. Трябваше да я е спасил. Мразеше се, че бе позволил да се пожертва заради него.

Едно дете понечи да изтича на улицата, но баща му го хвана за ръката и го дръпна назад в човешкото гъмжило. Някои покашляха и измърморваха, но повечето мълчаха. Стъпките на бойците на Ранд по отъпканата пръст бе като гръм в сравнение с притихналата тълпа.

Жива ли беше отново Ланфеар? Щом Ишамаел бе могъл да се върне, с нея какво? В такъв случай смъртта на Моарейн щеше да е за нищо, а неговата страхливост — още по-унизителна. Никога повече. Списъкът щеше да остане, но той никога повече нямаше да е толкова слаб, че да не направи каквото трябва.

Хората по дъсчените пътеки не надаваха радостни възгласи. Какво пък, той не беше дошъл да освобождава. Дошъл бе, за да направи каквото трябва. Навярно щеше да намери Грендал тук. Ашмодеан бе казал, че е в тази страна, но това бе толкова отдавна. Ако я намереше, това може би щеше да успокои съвестта му, че е нахлул като нашественик.

Останала ли му беше все още съвест? Не можеше да реши.

„Лия, от Косайда Чарийн, която убих, като си казах, че е за нейно добро.“ Странно, Луз Терин също започна да мълви с него, да реди имената в чудат, отекващ напев в главата му.

Голяма група айилци беше спряла да го изчака на градския площад, украсен с бронзов фонтан във формата на коне, скачащи от разпенена вода. Пред фонтана чакаше мъж на кон с почетна гвардия около него. Беше едър мъж със скулесто, набраздено от бръчки лице. Челото му беше обръснато и напудрено по обичая на кайриенските войници. Добрайн беше благонадежден, поне доколкото можеше да е благонадежден един кайриенец.

„Сендара от Желязна планина Таардад, Ламел от Пушлива вода Миагома, Анадилин от Червената сол Гошиен.“

„Илиена Терин Морел“, каза Луз Терин, вмъкна името между две други. Ранд го остави. Лудият поне не крещеше.

— Лорд Дракон — заговори Добрайн и се поклони, щом Ранд се приближи. — Предоставям ви град Бандар Еваан. Редът беше възстановен, както заповядахте.

— Помолих да възстановиш реда в цялата страна, Добрайн — каза тихо Ранд. — Не само в града.

Благодарникът леко повехна.

— Намери ли ми някой от Търговския съвет? — попита Ранд.

— Да. Милисаир Чадмар, последната избягала от градския хаос.

Очите му гледаха жадно. Винаги се беше държал предано, но дали това не беше хитрина? Ранд трудно можеше да се довери на когото и да било напоследък. Тези, които изглеждаха най-благонадеждни, все се оказваха хора, от които най-трябваше да се пази. А Добрайн беше кайриенец. Смееше ли Ранд да се довери на един кайриенец, с техните игри?

„Моарейн беше кайриенка. На нея се доверявах. В повечето случаи.“

Може би Добрайн се надяваше, че Ранд ще го сложи за крал на Арад Доман. Беше бивш стюард на Кайриен, но — като повечето други — знаеше, че Ранд пази Слънчевия трон за Елейн.

Какво пък, можеше да даде кралството на Добрайн. Беше един от най-добрите. Ранд му кимна да поведе и той се обърна с групата айилци, и пое по широката странична улица. Ранд продължи след тях, списъкът още се въртеше в главата му.

Сградите тук бяха високи и четвъртити, като кутии, струпани една върху друга. Много бяха с балкони, пълни с хора като дъсчените пътеки долу.

Всяко име в списъка носеше болка, но тази болка вече бе някак странна и далечна. Чувствата му се... бяха се променили след деня, в който уби Семирага. Тя го бе научила как да погребее чувството си за вина и скръб. Поискала беше да го окове, но вместо това му даде сила.

Добави името ѝ и това на Елза към списъка. Нямаха никакво право да са там. Семирага беше по-малко жена и повече чудовище. Елза го беше предала, бе приела да служи на Сянката. Но Ранд добави имената. Имаха право да го корят, че ги беше убил, като всички други. Повече дори. Не беше поискал да убие Ланфеар, за да спаси Моарейн, но беше прибягнал до белфир, за да изгори Семирага завинаги, вместо да позволи отново да бъде пленен.

Опипа малката гладка статуетка, която носеше в кесия на седлото си. Не беше казал на Кацуан, че слугите му са я намерили в стаята ѝ. След като Кацуан беше прогонена от очите му, никога нямаше да ѝ каже. Знаеше, че тя все още се тътри със свитата му, че насилва до крайност границите на заповедта му да не вижда повече лицето ѝ. Но я спазваше и той я беше оставил на мира. Нямаше да ѝ говори и тя нямаше да му говори.

Кацуан беше инструмент и този инструмент се бе оказал неефикасен. Не съжаляваше, че я беше отхвърлил.

„Джендилин, Дева от Студения връх Миагома“, помисли си Ранд, а Луз Терин измърмори с него. Списъкът бе толкова дълъг. Щеше да расте до смъртта му.

Смъртта вече не го безпокоеше. Най-сетне бе разбрал воплите на Луз Терин всичко да свърши. Ранд заслужаваше да умре. Имаше ли толкова силна смърт, че човек изобщо да не се прероди?

Най-сетне стигна до края на списъка. Някога си го повтаряше, за да не забрави имената. Това вече бе невъзможно. Не можеше да ги забрави, дори да поиска. Повтаряше ги като напомняне какво е самият той.

Но Луз Терин имаше да добави още едно име. „Елминдредата Фаршоу“, прошепна в ума му.

Ранд дръпна рязко юздите на Тай'дайшар и спря колоната айилци и салдейската конница. Добрайн се извърна на белия си жребец и го погледна питащо.

„Аз не я убих! — помисли Ранд. — Луз Терин, тя е жива. Ние не я убихме! Във всеки случай виновната бе Семирага.“

Мълчание. Все още усещаше пръстите си върху плътта ѝ, как стискат безсилни и в същото време невероятно силни. Дори зад тези действия да стоеше Семирага, Ранд бе този, който се бе оказал толкова слаб, че не можа да отпрати Мин далече от себе си и да я защити.

Не я беше отпратил. Не защото бе твърде слаб, а защото нещо в него бе станало безразлично. Не към нея — обичаше я страстно, както винаги. Но знаеше, че смъртта, болката и разрухата идват след него, че ги влачи зад себе си като наметало. Мин можеше да умре тук, но ако я отпратеше, щеше да е също толкова застрашена. Враговете му вероятно подозираха, че я обича.

Нямаше спасение. Ако тя умреше, щеше да я добави в списъка и да страда.

Отново подкара, преди да са започнали да задават въпроси какво прави. Копитата на Тай'дайшар заудряха в размекнатата от влагата пръст. Тук често валеше. Бандар Еваан беше главният пристанищен град на северозапад. Макар и да не беше голям като тези на юг, беше впечатляващ. Ред след ред четвъртити къщи, построени от дърво, с издадени втори и трети етажи. Приличаха на детски кубчета, натрупани едно върху друго, толкова съвършено квадратни с разделените етажи. Изпълваха целия град, който се спускаше по лекия наклон към огромното пристанище.

Градът беше най-широк при пристанището, което му придаваше вид на човешка глава с широко отворена уста, която сякаш пиеше самия океан. Кейовете бяха почти празни. Единствените привързани кораби бяха няколко тримачтови съда на Морския народ и няколко

рибарски гемии. Големината на пристанището само го правеше още по-пусто.

Това бе първият признак, че нищо не е добре в Бандар Еваан.

Освен буквално празните кейове най-отличителната черта на града бяха знамената. Вееха се над — или висяха от — всяка сграда, колкото и да беше скромна. Много от тях възвестяваха занаята, практикуван в дадена сграда — също както една проста дървена табела го правеше в Кемлин. Бяха екстравагантни, яркоцветни, пърхаци на вятъра. Подобни знамена, изпънати на стените на сградите, известяваха с ярки букви имената на собственика, майстора или търговеца. Дори домовете имаха знамена с имената на живеещите в тях фамилии.

Смуглите тъмнокоси доманци обичаха ярките цветове. Доманските жени бяха прословути с облеклото си, толкова прозрачно, че чак скандално. Казваха, че още съвсем малките домански момичета се упражнявали в манипулирането на мъже, за да са готови за деня, в който пораснат.

Пъстроцветната тълпа, наблюдаваща шествието, бе достатъчно пищна, за да разсее Ранд от тежките мисли. Може би преди година щеше да зяпне, но сега едва ги поглеждаше. Всъщност му хрумна, че доманците съвсем не са толкова изумителни, когато са събрани така наедно. Самотно цвете сред полето винаги е прекрасна гледка, но ако минаваш всеки ден покрай поддържани цветни лехи, никое отделно цвете няма да привлече вниманието ти.

Колкото и разсеян да беше, все пак успя да различи признаците на гладуване. С нищо не можеше да се сбърка тази измъченост у децата, унилите погледи и измършавелите лица на възрастните. Този град беше в хаос само допреди няколко недели, макар Добрайн и айилците да бяха възстановили закона. Някои от сградите бяха с лошо оправени прозорци, някои от знамената явно бяха набързо закърпени. Законът беше възстановен, но липсата му все още беше пресен спомен.

Стигнаха до централното кръстовище, наречено според големите плющящи знамена площад „Аранди“, и Добрайн поведе процесията на изток. Много от айилците и кайриенците носеха червени превръзки на главите — знак, че са сисвай’аман, Копия на Дракона. Руарк беше събрал двайсет хиляди айилци, вдигнали стан около града и в околните

села. Но сега доманците щяха да знаят, че тези айилци следват Преродения Дракон.

Ранд се зарадва, като разбра, че корабите на Морския народ са пристигнали — най-сетне — със зърно от юг. Надяваше се да помогнат за възстановяването на реда толкова, колкото Добрайн и айилците.

Процесията зави към богатия район на града. Знаеше къде щяха да намерят богатшите още преди домовете да започнат да изглеждат по-заможни. Колкото може по-далече от кейовете, но в същото време удобно близо до крепостните стени. Щеше да ги намери и без да гледа карта. Самият план на града сякаш налагаше местоположението им.

Вляво от него затропаха конски копита. В първия миг Ранд предположи, че е Мин — но не, тя яздеше отзад с Мъдрите. Гледаше ли вече по друг начин на него, или той само си въобразяваше? Спомняше ли си пръстите му на гърлото си всеки път, щом видеше лицето му?

До него се приближи Мерайз, яхнала кротка сиво-кафява кобила. Айез Седай бяха разгневени от изгонването на Кацуан. Нищо чудно. Айез Седай обичаха да поддържат спокойна и невъзмутима външност, но Мерайз и другите се бяха слагали на Кацуан като селска гостилничарка, умилкваща се пред гостуващ крал.

Днес тарабонката бе решила да носи шала си, за да изтъкне принадлежността си към Зелената Аджа. И навярно в опит да подсили авторитета си. Ранд въздъхна. Очакваше сблъсък, но се надяваше, че ще е по-късно, когато страстите се успокоят. Уважаваше Кацуан донякъде, но никога не бе разчитал на нея. Трябваше да има последствия заради провала ѝ. Наистина изпитваше облекчение, че се е справил с тази жена. Нямахше да го оплита повече с нишките си.

Или поне щяха да са по-малко.

— Това изгнание. Глупаво е, Ранд ал-Тор — подхвърли презрително Мерайз. Нарочно ли се опитваше да го подразни? Може би за да го притисне по-лесно след това? След месеците разправии с Кацуан бледото подражание на тази жена беше почти забавно.

— Трябва да я помолиш за прошка — продължи Мерайз. — Тя се съгласи да продължи с нас, макар нелепата ти забрана да я принуждава да носи наметало със спуснатата качулка, въпреки топлината. Трябва да се засрамиш.

Пак Кацуан. Не биваше да ѝ оставя никакво място за увъртане покрай забраната му.

— Е? — попита Мерайз.

Ранд се извърна и я погледна в очите. През последните няколко часа бе открил нещо изненадващо. След като бе потиснал кипящия гняв в себе си — след като се беше превърнал в куендияр, — беше разбрал нещо, което дълго време му бе убягвало.

Хората не реагираха на гнева му. Не реагираха на настояванията му. Мълчание и въпроси — те бяха много по-ефикасни. И наистина: Мерайз, обиграната Айез Седай, клюмна пред този поглед.

А той не бе вложил в него никакво чувство. Гневът, яростта, страстта — те още си бяха тук, заровени дълбоко. Но ги беше обкръжил с лед, студен и парализиращ. Ледът на мястото, до което го бе научила да стига Семирага, мястото, което бе като Пустошта, само че много по-опасно.

Може би Мерайз усещаше замръзналия гняв в него. Или навярно усещаше другото, това, че бе използвал онази... сила. Луз Терин проплака глухо. Правеше го винаги, щом Ранд си помислеше какво бе направил, за да се освободи от нашийника на Семирага.

— Това, което направи, беше глупав ход — продължи Мерайз. — Трябва да...

— За глупак ли ме смяташ? — попита кротко Ранд.

Реагираш на искания с мълчание, на предизвикателства — с въпроси. Удивително, но действаше много добре. Мерайз замълча и видимо потрепери. Погледна кесията на седлото му, където беше статуетката на мъжа, вдигнал сферата. Ранд я опипа с пръсти, хванал хлабаво юздите си другата си ръка.

Не я показваше. Само я носеше, но Мерайз и повечето останали знаеха за почти неограничената сила, която можеше да извлече, ако пожелае. Беше по-могъщо оръжие от всичко познато. С нея сигурно щеше да може да унищожи самия свят. А си кротуваше в кесията на седлото му. Това въздействаше на някои хора.

— Не — призна тя. — Не винаги.

— Смяташ ли, че провалите трябва да остават ненаказани? — попита Ранд, отново много спокойно. Защо беше изгубил самообладанието си? Тези малки ядове не заслужаваха страстта му,

гнева му. Ако някой го подразнесе прекалено, трябваше просто да го угаси, като свещ.

Опасна мисъл. Негова ли беше? Или на Луз Терин? Или... не му ли се стори, че идва от... другаде?

— Все пак беше прекалено суров.

— Прекалено суров? Разбираш ли грешката й, Мерайз? Помисли ли какво можеше да се случи? Какво *щеше* да се случи?

— Аз...

— Краят на всичко, Мерайз — прошепна той. — Тъмния с власт над Преродения Дракон. Двамата воюваме на една и съща страна.

— Да. Но грешките... ти самият си ги правил. Можеше да свършат също тъй бедствено.

— Аз плащам за грешките си — рече той и извърна глава. — Плащам за тях всеки ден. Всеки час. Всеки дъх.

— Аз...

— Стига.

Не го извика. Изрече го твърдо, но тихо. Накара я да почувства цялата сила на неприязънта му. Впил очи в нейните. А тя изведнъж се стресна и го зяпна.

Чу се силен пукот, последван от оглушителен трясък. Разнесоха се писъци. Ранд се обърна натам. Един балкон, пълен с хора, се беше откъснал от подпорите си и бе паднал на улицата. Стенеха ранени, крещяха за помощ. Но... трясъците бяха два, от двете страни на улицата. Ранд се намръщи и се обърна. *Втори* балкон — точно срещу първия — също беше рухнал.

Мерайз пребледня, обърна припряно коня си и тръгна да помогне на ранените. Други Айез Седай вече бързаха натам, за да Изцерят падналите.

Ранд смуши Тай'дайшар и продължи напред. Това не бе предизвикано от Силата, а от същността му на тавирен, същност, променяща вероятностите. Където и да отидеше, възникваха знаменателни и произволни събития. Много раждания, много смърти, сватби и злополуки. Беше се научил да ги пренебрегва.

Рядко беше виждал толкова... бурно събитие обаче. Можеше ли да е сигурен, че не се дължи на някакво взаимодействие с новата сила? С онзи невидим и въпреки това изкусителен кладенец на мощ, от която

бе извлякъл, която бе използвал и на която се бе насладил? Луз Терин смяташе, че случилото се е невъзможно.

Първоначалната причина човечеството да пробие затвора на Тъмния беше сила. Нов източник на енергия за преливане, като Единствената сила, но различна. Непозната и странна, и потенциално безгранична. Този източник на сила се бе оказал самият Тъмен.

Луз Терин проплака.

Ранд не току-така носеше ключа за достъп. Той го свързваше с най-могъщия ша-ангреал на света. С тази сила и с помощта на Нинив беше прочистил сайдин. Ключът за достъп му даваше възможност да извлича невъобразима река, порой, огромен като океан. Беше най-великото усещане, което бе изпитвал.

До мига, в който се домогна до неназованата сила.

Тази друга сила го зовеше, пееше му, изкушаваше го. Толкова мощ, толкова божествена възхита. Но и го ужасяваше. Не смееше да я докосне повече.

Затова носеше ключа. Не беше сигурен кой от двата източника на енергия е по-опасен, но докато го зовяха и двата, можеше да се съпротивлява и на двата. Като двама души, които реват, за да привлекат вниманието му, но се заглушават един друг. Засега.

Освен това *нямаше* да се остави да го оковат пак. Ключът за достъп не можеше да му помогне срещу Семирага — никакво количество от Единствената сила нямаше да помогне на мъж, ако го хванат с изненада, — но може би щеше да помогне в бъдеще. Преди не смееше да го носи от страх от това, което предлагаше. Вече не можеше да си позволи такава слабост.

Крайната им цел вече се виждаше. Около петстотин кайриенци бяха вдигнали лагер в двора на просторно, внушително градско имение. Айилците също имаха шатри на терена, но бяха заели и околните сгради, както и няколко близки покрива. За айилците лагеруването и пазенето на мястото за лагер бе едно и също — един отдъхващ айилец бе два пъти по-нащрек от редовен войник на патрул. Ранд беше оставил ядрото на войската си извън града. Щеше да остави на Добрайн и стюардите му грижата по разквартируване на хората му отсам градските стени.

Спря Тай'дайшар и огледа новия си дом.

„Нямаме си дом — прошепна Луз Терин. — Унищожихме го. Изгорихме го, стопихме го на шлака, като пясък в огън.“

Имението определено беше по-внушително от изградения почти изцяло от дърво чифлик. В просторния двор се влизаше през желязна порта. Цветните лехи бяха още черни — тази пролет цветята не бързаха да разцъфнат, — но моравата беше по-зелена от повечето, които бе видял досега. О, беше предимно жълта и кафява, но имаше тук-там и зелени петна. Градинарите се стараеха много и усилията им личаха в редиците аритски тисове покрай моравата, подрязани във фигурите на приказни животни.

Самото имение беше почти като палат. Имаше един такъв в града, разбира се, собственост на краля. Но казваха, че той отстъпвал на домовете на Съвета на търговците. Знамето, което плющеше високо на върха на имението, беше златно и черно и огласяваше, че тук е седалището на Дома Чадмар. Навярно тази Милисаир бе видяла в заминаването на другите удобна възможност. Ако беше така, то единствената реална възможност, която бе спечелила, бе шансът да я плени Ранд.

Портите бяха отворени и айилците от свитата вече нахлуваха през тях на малки групи по общества и кланове. Беше дразнещо, че рядко изчакваха заповедите му, но пък айилците си бяха айилци. Всеки намек, че е редно да изчакат, просто се посрещаше със смях, сякаш е казал някаква голяма шега. Сигурно щеше да е по-лесно човек да обуздае вятъра, отколкото да ги накара да се държат като влагоземци.

Това му напомни за Авиенда. Тя къде бе отишла, така внезапно? Усещаше я през връзката, но смътно — беше много далече. На изток. Каква работа можеше да има за нея там, в Пустинята?

Поклати глава. Всички жени бяха трудни за разбиране, а айилките бяха десет пъти по-непонятни. Беше се надявал, че ще може да прекара малко време с нея, но тя го беше избягвала преднамерено. Е, може би я възпираше присъствието на Мин. Може би щеше да успее да се въздържи да я нарани, преди да дойде смъртта. По-добре беше Авиенда да избяга. Враговете му все още не знаеха за нея.

Подкара Тай'дайшар през портите и по алеята. Слезе, извади статуетката и я пхна в големия джоб на палтото си, ушит специално за да я побира. Подаде юздите на един коняр — от прислугата на самото имение, облечен със зелено палто и чиста бяла риза, с бухнали

яка и ръкави. Слугите на имението вече бяха предупредени, че Ранд ще използва имението като свое, след като бившата му обитателка беше... прибрана под закрилата му.

Докато се изкачваше по стъпалата, Добрайн се присъедини към него. Сградата беше боядисана в бяло, с дървени пилони от двете страни на входното стълбище. Той влезе през двукрилата врата. Беше живял вече в доста имения, но все пак бе впечатлен. И отвлечен. Луксът, който го посрещна зад входната врата, с нищо не показваше, че хората в града гладуват. В дъното на преддверието стояха изнервени слуги. Ранд можеше да усети страха им. Не всеки ден нечие жилище бива присвоено от самия Прероден Дракон.

Пъхна длан под мишницата си, смъкна ръкавицата си за езда и я затъкна в колана.

— Къде е? — обърна се към две Деви — Беларна и Риалин, — които държаха слугите под око.

— На втория етаж — отвърна едната Дева. — Пие чай и ръката ѝ толкова трепери, че ще счупи порцелана.

— Непрекъснато ѝ повтаряме, че не е пленничка — добави другата. — Просто че не може да напусне.

Двете го намираха за забавно. Ранд се обърна към Руарк, който влезе след него. Високият русокос вожд на клан огледа помещението, прецени пищно украсените вази. Ранд знаеше какво си мисли.

— Можете да вземете петината — каза му. — Но само от богатите, които живеят в този квартал.

Не се правеше така. На айилците трябваше да се позволи да приберат петината от всекиго. Но Руарк не възрази. Стореното от айилците със завземането на Бандар Еваан всъщност не беше истинско завоевание, макар да се бяха били с банди улични разбойници. Може би не трябваше да им дава нищо. Но предвид именията като това тук, имаше предостатъчно богатство и за тях.

Девите кимнаха, сякаш го бяха очаквали, и изскочиха навън, сигурно за да си изберат своя дял. Добрайн ги изгледа втрещено. Кайриен беше понесъл айилската петина по няколко повода.

— Така и не мога да разбера защо им позволяваш да плячкосват като разбойници, намерили охраната на кервана заспала — каза Кореле, щом влезе забързана и усмихната в преддверието. Повдигна

вежда, изненадана от пищната украса. — И то толкова хубаво място. Все едно да позволиш на войници да стъпчат леха с цветя.

Нея ли бяха пратили сега да се разправя с него, след като бе разстроил Мерайз? Погледна го с неизменната си шеговита любезност, но Ранд задържа погледа ѝ, докато тя не отстъпи и не го отклони. Помнеше време, когато това изобщо не действаше с Айез Седай.

Обърна се към Добрайн.

— Добре си се справил. Въпреки че не си наложил реда толкова, колкото ми се искаше. Събери войниците си. Наредих на Нарисма да ви осигури портал до Тийр.

— Тийр ли, милорд? — попита изненадано Добрайн.

— Да. Кажете на Дарлин да престане да ми досажда с пратеници. Да продължава да събира силите си. Ще го прехвърля в Арад Доман, когато реша, че е дошло време. — Щеше да е след срещата му с Щерката на Деветте луни: среща, която щеше да реши много.

Добрайн изглеждаше изненадан. Разочарован. Или това бе просто тълкуване на Ранд? Изражението на Добрайн рядко се променяше. Дали си мислеше, че надеждите му за това кралство повяхват? Дали заговорничеше срещу Ранд?

— Да, милорд. Незабавно ли трябва да тръгна?

„Добрайн никога не е давал повод да се съмнявам в него. Той дори събра поддръжка, та Елейн да вземе Слънчевия трон!“

Много дълго беше стоял далече от него. Твърде дълго, за да може да му се довери. Но засега беше най-добре да го отпрати. Имал беше твърде много време да укрепил позициите си тук, а не можеше да се разчита на кайриенец, че ще избегне политическите игри.

— Да, тръгваш след час — отвърна Ранд, обърна се и се заизкачва бавно по изящното бяло стълбище.

Добрайн отдаде чест, сдържан както винаги, и излезе през парадния вход. Подчини се моментално. Нито дума за възражение. *Наистина* беше добър мъж. Ранд го знаеше.

„Светлина, какво става с мен? Все пак трябва да вярвам поне на някои хора. Нали?“

„Доверие...? — прошепна Луз Терин. — Да, навярно можем да му се доверим. Той не може да прелива. Светлина, единствените, на които изобщо не можем да се доверим, сме самите ние...“

Ранд стисна зъби. Щеше да възнагради Добрайн с кралството, ако не успееш да намерят Алсалам.

Стъпалата водеха до площадка, на която се раздвояваха и извиваха нагоре до втория етаж.

— Трябва ми зала за аудиенции — каза Ранд на слугите долу. — И трон. Бързо.

След по-малко от десет минути седеше в изящно обзаведена дневна на втория етаж и чакаше да му доведат търговката Милисаир Чадмар. Пищно резбованият му дървен стол не беше съвсем трон, но вършеше работа. Навярно самата Милисаир го беше използвала за аудиенции. Помещението наистина изглеждаше устроено като за тронна зала, с нисък подиум, на който да седи. Подиумът, както и подът, бяха застлани с килим на изящни зелени и червени шарки, като порцелана на Морския народ на пиедесталите в ъгъла. Четири високи прозореца зад него пропускаха в стаята разсеяна слънчева светлина — падаше откъм гърба му, докато той седеше, наведен напред, с едната ръка, отпусната на коленете. Статуетката беше на пода точно пред него.

Милисаир Чадмар се появи на прага между двама айилски стражи. Беше облякла една от прословутите домански рокли: покриваше я от шията до пръстите на краката, но беше почти прозрачна и се впиваше във всяка извивка — а извивки тя имаше предостатъчно. Беше тъмнозелена. На шията си Милисаир носеше перли. Тъмните ѝ плитки висяха пред раменете ѝ, беше оставила няколко кичура да подчертаят лицето ѝ. Не беше очаквал, че ще е толкова млада — едва трийсет и няколко годишна.

Щеше да е позор да я екзекутира.

„Само един ден — помисли си — и вече мисля за екзекуцията на жена, защото не се съгласява да ме следва. Някога едва понасях екзекуциите на заслужили престъпници.“ Но щеше да направи каквото трябва.

Дълбокият реверанс на Милисаир като че ли намекваше, че приема властта му. Или може би просто беше начин да му позволи да види по-добре онова, което подчертаваше роклята. Съвсем обичайно за доманка. Е, той си беше имал предостатъчно работа с жени, за да знае как да се справи.

— Милорд Дракон — каза Милисаир. — Как ще заповядате да съм на вашите услуги?

— Кога за последен път получихте съобщение от крал Алсалам? — попита Ранд. Съзнателно не я покани да седне.

— Кралят ли? — попита тя изненадано. — Ами... преди няколко седмици.

— Ще трябва да говоря с пратеника, който е донесъл последното съобщение.

— Не знам дали може да бъде намерен. — Каза го смутено. — Не следя пристиганията и заминаванията на всеки пратеник в града, милорд.

Ранд се наведе напред и попита кротко:

— Лъжеш ли ме?

Тя зяпна, стъписана от прямотата му. Доманците не бяха кайриенци — на тях политическото лукавство като че ли им беше вродено, — но *все пак* бяха коварни. Особено жените.

Ранд не беше нито коварен, нито лукав. Беше овчарче, превърнало се в завоевател, и сърцето му беше на мъж от Две реки, макар да имаше айилска кръв. Каквото и политиканство да му въртеше, Милисаир нямаше да мине пред него. Не, той нямаше да търпи игрички.

— Аз... — започна Милисаир. — Милорд Дракон...

Какво криеше?

— Какво направи с него? — попита Ранд напосоки. — С пратеника?

— Той не знаеше нищо за местонахождението на краля — заговори бързо Милисаир, думите сякаш се заизливаха от устата ѝ. — Разпитвачите ми бяха много усърдни.

— Мъртъв ли е?

— Аз никога... Не, милорд Дракон.

— Значи кажи да ми го доведат.

Тя пребледня още повече и се озърна настрани, може би инстинктивно търсеше изход.

— Милорд Дракон — заговори колебливо и погледът ѝ се върна върху него. — След като вие вече сте тук, може би кралят ще остане... скрит. Може би не е нужно да бъде търсен повече.

„Тя също смята, че е мъртъв — помисли си Ранд. — Това я е накарало да поеме рискове.“

— *Нужно* е да намеря Алсалам — заяви Ранд. — Или поне да разбере какво е станало с него. Трябва да знаем каква е съдбата му, за да можете да изберете нов крал. Така става тук, нали?

— Сигурна съм, че може да бъдете коронован бързо, милорд Дракон — отвърна тя уверено.

— Няма да бъда крал тук. Доведи ми пратеника, Милисаир, и може би ще доживееш да видиш короноването на нов крал. Свободна си.

Тя се поколеба, после отново приклепна в реверанс и се оттегли. Докато напускаше, Ранд зърна за миг Мин, застанала отвън с айилците. Изглеждаше притеснена. Дали бе имала видения за Милисаир? Понечи да я повика, но тя изчезна — отдалечи се с бързи стъпки от входа. Аливия я изгледа с любопитство. Бившата дамане напоследък се държеше сдържано и отчуждено, сякаш чакаше времето си, за да може да изпълни предопределеното ѝ — да помогне на Ранд да умре.

Усети се, че е станал. Онзи поглед в очите на Мин... Сърдита ли му беше? Дали помнеше ръката му на шията си, коляното му, притискащо я на пода?

Седна отново. Мин можеше да почака.

— Добре — обърна се той към айилците. — Доведете писари и стюарди, а също и Руарк, Бейл и колкото градски първенци намерите. Трябва да съставим планове за разпределение на зърното.

После се отпусна в стола. Щеше да се погрижи хората да бъдат нахранени, редът да се възстанови и Съветът на търговците да се събере. Щеше да се погрижи дори да бъде избран нов крал.

Но *също тъй* щеше да открие къде е отишъл Алсалам. Защото там, подсказваха инстинктите му, бе най-доброто място, където да намери Грендал. Това беше най-добрата му следа.

Намереше ли Грендал, щеше да се погрижи тя да загине от белфир, също като Семирага.

Щеше да направи каквото трябва.

ГЛАВА 30

СТАР СЪВЕТ

Гавин помнеше баща си съвсем слабо — не беше кой знае какъв баща, за него поне, — но имаше много силен спомен за един ден в дворцовите градини на Кемлин. Стоеше до едно езерце и хвърляше камъчета във водата. Тарингейл се разхождаше по Алеята на розите, Галад бе до него.

Сцената беше толкова жива в ума му. Тежкият аромат на щедро разцъфналите рози. Сребристите вълнички на езерцето, рибките, бягащи от хвърления по тях камък. Можеше добре да си представи баща си. Висок, чаровен, с вълниста коса. Галад още тогава вървеше като глътнал бастун и вечно навъсен. След няколко месеца Галад щеше да спаси Гавин от удавяне в същото езерце.

Гавин все още можеше да чуе баща си да изрича думи, които никога нямаше да забрави. Каквото и да мислеха всички за Тарингейл Дамодред, точно този съвет кънтеше вярно в ума му. „Има две групи хора, на които не бива никога да се доверяваш — говореше той на Галад, докато минаваха покрай Гавин. — Първата са хубавите жени. Втората Айез Седай. Светлината да ти е на помощ, синко, ако изобщо ти се наложи някога да се изправиш пред едните или другите.“

Светлината да ти е на помощ, синко.

— Просто не мога да допусна неподчинение на изричната воля на Амирлин по този въпрос — каза нацупено Лелейн, докато разбъркваше мастило в бурканчето на писалището си. Никой мъж не се доверява на красиви жени, при цялото им очарование. Но малцина разбираха казаното от Тарингейл — че едно хубаво момиче, като въглен, изстинал само колкото да не изглежда повече горещ, може да е много, много по-опасно.

Лелейн не беше красива, но беше хубава, особено когато се усмихнеше. Тънка и изящна, без едно бяло косъмче в тъмната коса, бадемово лице с пълни устни. Поглеждаше го с очи, които бяха твърде миловидни, за да принадлежат на лукава жена като нея. И тя като че ли

го знаеше. Разбираше, че е просто достатъчно хубава, за да привлича вниманието, без да е толкова зашеметяваща, че да държи мъжете нащрек.

От най-опасния тип жени. От тези, които създават впечатлението, че са естествени, които карат мъжете да си мислят, че могат да задържат вниманието им. Не беше хубава като Егвийн, която те караше да искаш да си с нея. Усмивката на тази жена те караше да искаш да преброиш ножовете на колана и в ботуша си, просто за да си сигурен, че никой от тях не се е озовал в гърба ти, докато си се разсеял.

Гавин стоеше пред писалището ѝ в островърхата синя палатка. Не го беше поканила да седне, а и той не помоли. Говоренето с Айез Седай, особено с важна, изискваше буден ум и трезвомислие. Предпочиташе да е прав. Така може би щеше да е по-нащрек.

— Егвийн се опитва да ви защити — заговори Гавин, едва сдържаше отчаянието си. — Затова ви е заповядала да не се опитвате да я спасявате. Очевидно не иска да ви излага на риск. Самопожертвователна е до крайност.

„Ако не беше — добави наум, — нямаше преди всичко да позволи да я принудите да претендира, че е Амирлинският трон.“

— Изглежда много убедена в безопасността си — каза Лелейн, топна перото в мастилото и започна да пише нещо върху къс пергамент. Гавин учтиво се сдържа да надникне да прочете какво пише, макар да отчете добре пресметнатия ѝ ход. Намекваше му, че е недостатъчно важен, за да заслужава пълното ѝ внимание. Той реши да не се обижда. Опитът да принуди Брин не беше подействал. С тази жена щеше да е още по-неефикасно.

— Опитва се да облекчи тревогите ви, Лелейн Седай.

— Мога добре да преценявам хората, млади Траканд. Не мисля, че тя се чувства в опасност. — Лелейн поклати глава. Парфюмът ѝ миришеше на ябълкови цветчета.

— Не се съмнявам — отвърна той. — Но може би ако знаех как общувате с нея, щях да мога да преценя по-добре. Ако можех да...

— Беше предупреден да не питаш за това — каза Лелейн с мекия си мелодичен глас. — Остави нещата на Айез Седай на Айез Седай.

Буквално същия отговор му даваше всяка Сестра, щом попиташе как се свързват с Егвийн. Стисна челюсти в безсилие. Какво всъщност беше очаквал? Явно включваше боравене с Единствената сила. След

цялото време, което беше прекарал в Бялата кула, все още нямаше ясна представа какво може да прави Силата и какво — не.

— Тъй или иначе — продължи Лелейн, — Амирлин смята, че е в пълна безопасност. Това, което открийме в разказа на Шемерин, само подкрепя и потвърждава казаното ни от Егвийн. Елайда е толкова опиянена от властта, че не смята законната Амирлин за заплаха.

Имаше още нещо, което премълчаваше. Гавин го долавяше. Изобщо нямаше да може да изкопчи ясен отговор за настоящото положение на Егвийн. Чул беше слухове, че е затворена, че не може вече да обикаля на свобода като новачка. Но да изкопчиш информация от Айез Седай беше почти толкова лесно, колкото да избиеш масло от камъни!

Пое дълбоко дъх. Не биваше да губи самообладание. Направеше ли го, *изобщо* нямаше да може да накара Лелейн да го слуша. А имаше нужда от нея. Брин нямаше да се задейства, без Айез Седай да го упълномощят, а доколкото Гавин можеше да прецени, най-големият му шанс да го спечели бе в Лелейн или Романда. Всички останали като че ли слушаха тях — или едната от двете.

За щастие, беше открил, че може да лавира между двете. Една визита при Романда почти винаги водеше до покана от Лелейн. Разбира се, причината да искат толкова настойчиво да го видят, едва ли имаше нещо общо с Егвийн. Е, скоро щеше да разбере.

— Може би сте права, Лелейн Седай — заговори той, опитваше друга тактика. — Може би Егвийн *наистина* си вярва, че е в безопасност. Но не е ли възможно да греши? Не можете искрено да вярвате, че Елайда ще позволи жена, която е претендирала, че е *Амирлин*, да обикаля свободно из Бялата кула, нали? Това очевидно е просто начин да бъде изложена на показ пленена съперничка, преди да бъде екзекутирана.

— Може би — каза Лелейн, продължаваше да пише. Имаше плавен, изящен почерк. — Но не съм ли длъжна да подкрепя Амирлин, дори и да е подведена?

Гавин не отвърна. Разбира се, че можеше да не се подчини на волята на Амирлин. Познаваше достатъчно интригите на Айез Седай, за да разбира, че това се прави непрекъснато. Но ако го кажеше, нямаше да постигне нищо.

— Все пак — подхвърли разсеяно Лелейн, — навярно бих могла да внеса въпроса за обсъждане пред Съвета. Навярно бихме могли да убедим Амирлин да се вслуша. Ще видим дали ще мога да формулирам нов аргумент.

„Ще видим“, „навярно бихме могли“ или „ще помисля какво ще направя“. Никога твърд ангажимент. Всяко половинчато предложение идваше буквално наклепано с гъша мас за по-лесно измъкване. Светлина, писнало му беше от отговорите на Айез Седай!

Лелейн вдигна очи към него и го удостои с усмивката си.

— Е, след като се съгласих да направя нещо за теб, може би и ти ще си готов да ми предложиш нещо. Големите дела рядко се постигат без помощта на много партньори, както може би знаеш.

Гавин въздъхна.

— Кажете от какво се нуждаете, Лелейн Седай.

— Сестра ти, според всички донесения, се изявява възхитително в Андор — заговори Лелейн, все едно не беше казвала почти същото последните три пъти на срещите си с Гавин. — *Налож*и й се да настъпи няколко души по пръстите, за да си осигури трона, обаче. Какво мислиш за политиката й по отношение овощните градини на Дома Тремейн? При майка ви данъчната оценка на земята беше *много* изгодна за Тремейн. Дали Елейн ще отмени тази специална привилегия, или ще я използва като мед, за да прикотка онези, които застанаха срещу нея?

Гавин потисна поредната въздишка. Винаги се стигаше до Елейн. Беше убеден, че нито Лелейн, нито Романда изобщо имат интерес да спасяват Егвийн — бяха твърде доволни от нарасналата си власт при отсъствието й. Не, срещаха се с него заради новата кралица на Лъвския трон.

Представа си нямаше защо една Айез Седай от Синята Аджа ще се интересува от данъчната оценка на овощна градина. Лелейн не можеше да търси парична печалба. Това не беше присъщо за Айез Седай. Но щеше да търси лост, средство за гарантиране на изгодна връзка с андорските благородни фамилии. Той не искаше да й отговори. Защо да помага на тази жена? Каква полза щеше да донесе това?

Но все пак... можеше ли да е *сигурен*, че тя няма да се задейства за освобождаването на Егвийн? Ако той престанеше да е полезен за

Лелейн с тези срещи, щеше ли тя да ги прекрати? Щеше ли той да се окаже лишен от единствения източник на влияние — колкото и да беше малък — в лагера?

— Ами, смятам, че сестра ми ще е по-стриктна от майка ми. Тя винаги е смятала, че изгодната за Тремейн оценка на овощната градина вече не е оправдана.

Забеляза, че Лелейн дискретно нахвърля бележки по казаното от него. Това ли беше истинската причина да извади мастилото и листа?

Нямаше друг избор, освен да отговаря колкото може по-искрено, въпреки че трябваше да внимава да не го притисне толкова, че да издаде *твърде много* информация. Връзката му с Елейн бе единственото, с което разполагаше за размяна, и трябваше да го пести. Това го глождеше. Елейн не беше жетон за размяна, беше му сестра!

Но само това имаше.

— Разбирам — каза Лелейн. — А северните черешови градини? Те дават наистина много плод напоследък и...

Гавин излезе от палатката и поклати глава. Лелейн го беше подпитвала за андорските данъци почти цял час. А той за пореден път изобщо не беше сигурен дали е постигнал нещо полезно. При тази скорост *никога* нямаше да освободи Егвийн!

Както винаги, пред палатката го чакаше новачка, за да го придружи. Този път беше ниска и пълничка, доста години над възрастта, подходяща за обличане на бялото.

Гавин я остави да го поведе през лагера на Айез Седай, като се преструваше, че му е просто водачка, а не пазачка, грижеща се да напусне според указанията. Брин беше прав: жените *не обичаха* ненужни мъже — особено войници — да се мотаят из спретнатото им селце, подражание на Бялата кула. Подминаваше забързани групи облечени в бяло жени, които го поглеждаха със смътното недоверие, каквото и най-дружелюбните хора проявяват към външни. Подминаваше Айез Седай, неизменно самоуверени, все едно дали носеха фина коприна, или корава вълна. Подминаваше групи работнички, много по-спретнати от тия отвън, във войнишкия лагер. Крачеха с осанка почти като на Айез Седай, все едно бяха спечелили някаква власт от това, че име разрешено да са в *истинския* лагер.

Най-объркващото, което бе открил в този лагер, бе свързано с Егвийн. Все повече и повече осъзнаваше, че хората тук *наистина* я виждат като Амирлин. Не беше просто примамка, поставена, за да предизвика гняв, нито добре замислено оскърбление към Елайда. Егвийн *беше* Амирлин за тях.

Очевидно беше избрана, защото бунтовничките искаха някоя, която лесно да държат под контрол. Но не се отнасяха с нея като с кукла — Лелейн и Романда говореха за нея с уважение. В отсъствието на Егвийн имаше предимство, защото създаваше празнота във властта. Поради това приемаха Егвийн като източник на авторитет. Само той ли помнеше, че тя бе само Посветена допреди няколко месеца?

Наистина беше надскочила възможностите си. Но също така беше впечатлила хората в този лагер. Беше същото като издигането на майка му във властта в Андор преди много години.

Но защо все пак отказваше спасителна акция? Пътуването бе преоткрито — според това, което Гавин беше чул, го бе преоткрила самата Егвийн! Трябваше да поговори с нея. Тогава щеше да може да прецени дали нежеланието ѝ да избяга се дължи на страх да не изложи други на опасност, или е нещо друго.

На границата между айезседайския и войсковите лагери отвърза Претендент, кимна за довиждане на придружителката си, метна се на седлото и подкара в бърз тръс. Не беше излъгал, когато каза на Лелейн, че има друга среща — обещал беше да се види с Брин. Разбира се, бе уговорил срещата, защото знаеше, че ще му се наложи да се измъкне от Лелейн. Брин го беше научил на това: не е признак на страх да подготвиш отстъплението си предварително. Просто е добра стратегия.

След близо час езда намери стария си учител там, където се бяха уговорили да се срещнат — на един от външните стражеви постове. Брин провеждаше оглед също като онзи, до който Гавин беше прибягнал, за да прикрие бягството си от Младоците. Тъкмо се качваше на червеникавокафявия си кон, когато Гавин наближи в лек тръс.

Стражевият пост се намираше на полегат склон, с добър изглед към подстъпа от север. Войниците стояха почтително в присъствието на генерала и прикриваха враждебността си към Гавин: беше се разчуло, че тъкмо той е водил силата, която така успешно ги беше тормозила с набезите си. Стратег като Брин можеше да уважава Гавин

заради умението му, нищо, че са били на противни страни, но тези мъже бяха видели свои другари убити от бойците на Гавин.

— Идваш по-късно, отколкото каза, синко — отбеляза Брин.

— Но не по-късно, отколкото очакваше, нали? — попита Гавин и дръпна юздите на Претендент.

— Изобщо — отвърна с усмивка едрият мъж. — Все пак идваш от среща с Айез Седай.

Гавин се ухили. Обърнаха конете и подкараха през хълмовете на север. Брин се канеше да огледа всички стражеви постове по западната страна на Тар Валон, задължение, предполагащо много часове езда, и Гавин беше предложил да го придружи. Нямаше какво друго да прави. Малко от войниците бяха склонни да се упражняват във фехтовка с него, а тези, които бяха, се престараваха в опитите си да предизвикат „неволна злополука“.

Хълмовете бяха унили, обрасли с жълтеникави бурени и сухи храсти. По това време вече трябваше да има диви цветя, избуяли на петна сред тревите, но нито едно не беше разцъфнало. Пейзажът беше посърнал.

— Та как мина срещата? — попита Брин, докато яздеха пред отделението войници.

— Сигурно вече си се досетил.

— Няма как — отвърна Брин. — Времето е необичайно и странните събития са все по-чести. Може би Лелейн все пак е решила да поизостави за малко интригите и да се вслуша в молбите ти.

Гавин направи гримаса.

— Мисля, че по-скоро тролок ще седне да плете чорапи, отколкото Айез Седай да се откаже от интригите.

— Е, предупредих те.

Гавин нямаше какво да възрази, тъй че продължиха да яздят в мълчание. Далече зад реката отдясно се издигаше Кулата и покривите на Тар Валон. Затвор.

— Ще трябва рано или късно да обсъдим войниците, които остави, Гавин — каза неочаквано Брин, гледаше право напред.

— Не виждам какво има за обсъждане — отвърна Гавин, не съвсем искрено. Имаше подозрения какво ще пита Брин и не гореше от нетърпение за този разговор.

Брин поклати глава.

— Трябва ми информация. Разположение, брой войници, снаряжение. Знам, че използвахте за база едно от селата на изток, но кое? Колко души е силата ти и каква поддръжка им дават Айез Седай на Елайда?

Гавин също гледаше право напред.

— Дойдох да помогна на Егвийн. Не да предавам тези, които ми вярваха.

— Ти вече ги предаде.

— Не — заяви Гавин твърдо. — Изоставих ги, но не ги предадох. И нямам намерение да го правя.

— И очакваш да оставя едно потенциално предимство неизползвано? — попита Брин и се извърна към него. — Това, което пазиш в мозъка си, може да спаси живота на много хора.

— Или да *струва* живота на много хора — отвърна Гавин. — Ако го погледнеш от другата страна.

— Не прави нещата прекалено трудни, Гавин.

— Или какво? Ще ме подложиш на разпит ли?

— Готов си да страдаш за тях?

— Те са моите хора.

„Или поне бяха.“ Тъй или иначе, писнало му беше от интриги и войни. Нямахше да предложи верността си на Бялата кула, но нямахше да я предложи и на тези бунтовнички. Сърцето и честта му бяха за Егвийн и Елейн. А ако не можеше да ги отдаде на тях, щеше да ги даде на Андор — и на целия свят, — като се добере до Ранд ал-Тор и го види мъртъв.

Ранд ал-Тор. Гавин не вярваше на Брин за този човек. О, вярваше, че Брин го мисли сериозно, но Брин грешеше. Можеше да се случи и с най-добрите хора, завладени от харизмата на същество като ал-Тор. Та той беше заблудил самата Елейн. Най-добрият начин да помогне на всички бе да развенчае този Дракон и да го премахне.

Погледна Брин. Генералът пак гледаше право напред. Мислеше за Младоците сигурно. Едва ли щеше да го подложи на разпит. Гавин твърде добре познаваше генерала и чувството му за чест. Това нямахше да се случи. Но *можеше* да реши да го арестува. Може би щеше да е разумно да му предложи нещо.

— Те са още младоци, Брин — каза Гавин.

Брин се намръщи.

— Младоци — повтори Гавин. — Едва минали обучението си. Мястото им е на учебния плац, не на бойното поле. Сърцата им са добри, уменията им също, но са в много по-малка степен заплаха за теб, след като мен ме няма. Аз бях този, който знаеше стратегията ти. Без мен ще им е много по-трудно в набезите. Подозирам, че ако продължат да удрят, денят, в който ще намерят смъртта си, ще е много скоро. Няма нужда да им го ускорявам.

— Добре — отвърна Брин. — Ще почакам. Но ако набезите продължат да са ефикасни, отново ще ти задам същия въпрос.

Гавин кимна. Най-доброто, което можеше да направи за Младоците, бе да помогне да свърши това разделение между бунтовничките и лоялистките. Но това изглеждаше далеч извън обхвата на възможностите му. Може би, след като освободеше Егвийн, щеше да измисли някакъв начин да помогне. Светлина! Те наистина можеше да възнамеряват да нанесат удари, нали? Битката след падането на Сюан Санче беше достатъчно лоша. Какво щеше да се случи, ако войските се сблъскаха? Айез Седай срещу Айез Седай, Стражник срещу Стражник? Катастрофа.

— Не може да се стигне до това — неволно отрони той.

Брин го погледна. Конете им вървяха в бавен тръс.

— Не можеш да нападнеш, Брин — продължи Гавин. — Обсадата е едно. Но какво ще направиш, ако заповядат да предприемеш щурм?

— Каквото правя винаги — отвърна Брин. — Ще се подчиня.

— Но...

— Дал съм думата си, Гавин.

— А колко живота ще струва думата ти? Щурмуването на Бялата кула ще е катастрофа. Колкото и пренебрегнати да се чувстват тези бунтовнички, няма да има никакво помирение, ако се извадят мечовете.

— Това не е наше решение — каза Брин и го погледна замислено.

— Какво има?

— Чудех се защо те интересува. Мислех, че си тук просто заради Егвийн.

— Аз... — Гавин се обърка.

— Кой си ти, Гавин Траканд? — попита Брин и изпъна пръст към лицето му. — На какво си верен всъщност?

— Познаваш ме по-добре от всички, Гарет.

— Знам кой *трябваше* да си. Първи принц на Меча, обучен от Стражници, но необвързан към никоя жена.

— А не съм ли точно това? — попита сприхаво Гавин.

— Мир, синко — каза Брин. — Нямах намерение да те обидя. Беше просто наблюдение. Зная, че никога не си бил толкова едностранчив като брат си. Всъщност отдавна трябваше да го видя в теб.

Гавин се извърна към стария генерал. За какво говореше?

Брин въздъхна.

— Повечето войници никога не се изправят пред това, Гавин. О, може да си го мислят, но не позволяват да ги тормози. Този въпрос е за някой друг, за някой по-високо.

— Кой въпрос? — попита объркано Гавин.

— Изборът на страна — каза Брин. — И, след като си избрал, да решиш дали си взел правилното решение. Редниците не са длъжни да правят този избор, но ние, които водим... да, мога да го видя в теб. Това твое умение с меча не е малка дарба. За какво я използваш?

— За Елейн — отвърна бързо Гавин.

— Тъй ли? — попита Брин с насмешка.

— Е, след като спася Егвийн.

— А ако Егвийн не тръгне? — попита Брин. — Познавам този поглед в очите ти, момко. Аз също знам нещичко за Егвийн ал-Вийр. Тя няма да напусне това бойно поле, докато не бъде определен победителят.

— Аз ще я отведа — заяви Гавин. — Ще я върна в Андор.

— Ще я *принудиш* ли да замине? — попита Брин. — Както влезе със сила в лагера ми? Ще се превърнеш ли в насилник и разбойник, прословут само заради умениято си да убива или да наказва несъгласните с него?

Гавин не отговори.

— На кого да служим? — каза Брин замислено. — Собственото ни умение ни плаши понякога. Какво е способността да убиваш, ако няма отдушник за нея? Похабен талант? Пътят към превръщането ти в убиец? Силата да браниш и съхраняваш е плашеща. Затова търсиш някой, на когото да предложиш умениято си, някой, който ще го използва разумно. Необходимостта да вземеш решение те гложди дори

след като си го взел. Виждам въпроса повече в младите. Ние, старите кучета, сме щастливи само да има място за нас край огнището. Ако някой ни каже да се бием, бием се, но без особено желание. Но младите... те се чудят.

— Ти оспорвал ли си някога? — попита Гавин.

— Да — отвърна Брин. — Неведнъж. Не бях капитан-генерал през Айилската война, но бях строеви капитан. Тогава се чудих, много пъти.

— Как би могъл да се съмняваш в избора на страна точно през Айилската война? — каза намръщено Гавин. — Те са дошли, за да избиват.

— Не нас обаче — отвърна Брин. — Само кайриенците. Е, това не беше лесно да се разбере в началото, но честно казано, някои от нас се чудеха. Ламан заслужи смъртта си. Защо трябваше да умираме, за да се изпречим на това? Може би повече от нас трябваше да си зададат въпроса.

— Тогава какъв е отговорът? — попита Гавин. — На какво да се уповаваш? На кого да служиш?

— Не знам — отвърна Брин искрено.

— Защо тогава изобщо да си го задавам този въпрос? — сопна се Гавин и спря коня си.

Брин дръпна рязко юздите на своя и се обърна.

— Не зная отговора, защото отговор няма. Или поне отговорът на всеки си е негов личен. Докато бях млад, се биех за чест. След време разбрах, че няма голяма чест в това да убиваш, и открих, че съм се променил. Биех се, защото служех на майка ти. Вярвах ѝ. Когато тя ме отхвърли, отново започнах да се чудя. Какво да мисля за всички тези години служба? За всички хора, които бях убил в нейно име? Какво означаваше всичко това?

Обърна се, плесна коня с юздите и тръгна отново. Гавин подкара Претендент, за да го догони.

— Чудил ли си се защо съм тук, а не в Андор? — попита Брин. — Защото не мога да се махна. Защото светът се променя и аз трябва да съм част от това. Защото след като в Андор всичко ми беше отнето, ми трябваше място, където да вложа верността си. Шарката ми даде тази възможност.

— И ти я взе, защото ти я даде?

— Не — каза Брин. — Взех я, защото съм глупак. — Погледна Гавин в очите. — Но *останах*, защото е правилно. Това, което се е случило, трябва да стане цяло, а съм виждал какво може да причини един ужасен водач на едно кралство. На Елайда не може да се позволи да срине целия свят със себе си.

Гавин се стъписа.

— Да — каза Брин. — Наистина им повярвах. Глупави жени. Но в името на Светлината, Гавин, те са прави. Това, което правя, е правилно. Тя е права.

— Коя?

Брин поклати глава и измърмори:

— Проклетата жена.

„Егвийн ли?“ — учуди се Гавин.

— Моите мотиви не са важни за теб, синко — каза Брин. — Ти не си един от войниците ми. Но трябва да вземеш някои решения. В идните дни ще трябва да вземеш страна и ще трябва да знаеш защо си я избрал. Това е всичко, което ще кажа по въпроса.

Пришпори коня си и препусна по-бързо. В далечината се откри друг стражеви пост. Гавин се задържа назад, докато Брин и войниците му се приближаваха към него.

Да избере страна. А ако Егвийн *наистина* не поискаше да тръгне с него?

Брин беше прав. Нещо *наистина* предстоеше. Човек можеше да го подуши във въздуха, да го усети в слабата слънчева светлина, едва успяла да се промуши през облаците. Да го долови някъде там, далече на север, пращящо като невидима енергия на тъмния хоризонт.

Война, битки, сблъсъци, промени. Гавин имаше чувството, че изобщо не знае кои са различните страни. Да не говорим да избере една от тях.

ГЛАВА 31

ОБЕЩАНИЕ ПРЕД ЛУЗ ТЕРИН

Кацуан беше загърната в наметалото си, с вдигната качулка въпреки задуха, който подлагаше на изпитание способността ѝ да „пренебрегва“ горещината. Не смееше да смъкне качулката или да свали наметалото. Думите на ал-Тор бяха изрични. Ако видеше лицето ѝ, щеше да бъде екзекутирана. Нямаше да рискува живота си заради няколко часа неудобство, дори да сметнеше, че ал-Тор се е прибрал безопасно в новоприсвоеното си имение. Момчето често се появяваше там, където нито го очакваха, нито го желяеха.

Нямаше намерение да му позволи да я изгони, разбира се. Колкото повече власт се даде на един мъж, толкова по-вероятно е да се държи идиотски. Дай на един мъж крава и той ще се грижи за нея с усърдие, ще храни с млякото ѝ семейството си. Дай му десет крави и сигурно ще реши, че е богат — и ще остави и десетте да измрат от глад, заради безгрижие.

Крачеше тежко по широката дъсчена пътека, подминаваше украсените със знамена сгради — приличаха на наредени една върху друга кутии. Не беше особено доволна от това, че отново е в Бандар Еваан. Нямаше нищо против доманците. Просто предпочиташе не толкова претъпкани с хора градове. А с проблемите в провинцията градът бе по-претъпкан от обичайно. Бежанците продължаваха да се стичат въпреки слуховете за пристигането на ал-Тор. Или заради тях?

Ал-Тор обещаваха храна. Това привличаше много гладни гърла и никой не гореше от нетърпение да се върне във фермата си, дори след като получи храна. Положението в провинцията все още бе твърде хаотично, а храната тук бе добра. Бежанците не можеха да са сигурни, че зърното няма просто да се развали, както се бе развалило толкова много в последно време. Не, оставаха, пълнеха града, тъпчеха се в него.

Кацуан поклати глава и продължи по дъсчената пътека. Калпавите нальми с дебели дървени подметки клопаха по дъските.

Градът беше прочут с тия дълги груби пътеки, които позволяваха на пешеходците да избягват калта на улиците. Каменна настилка щеше да оправи това веднага, но пък доманците се гордееха с това, че са различни от останалия свят. Несмилаемо пикантна храна и ужасни прибори за хранене. Столица, пълна с просташки пъстри знамена, разположена на огромно пристанище при това. Скандалните рокли на жените пък бяха отвратителни почти колкото дългите тънки мустаци на мъжете и обичта им към обещите, все едно са от Морския народ.

Стотици знамена плющяха около нея. Кацуан стисна зъби, за да надвие изкушението да смъкне качулката и да усети вятъра в лицето си. Проклет от Светлината океански въздух! Обикновено в Бандар Еваан беше студено и дъждовно. Влагата и в двата случая беше ужасна обаче. Разумните хора си стояха навътре в сушата!

Най мразеше калта на кръстовищата. Това беше неизкупимият недостатък на дъсчените пътеки. Тукашните знаеха къде да пресичат и къде калта е дълбока, но Кацуан трябваше просто да газии, където се случеше. Точно затова беше купила тези налъми, направени по тайренска мода — за да ги нахлузи върху обувките си. Оказало се бе изненадващо трудно да намери търговец, който ги продава. Доманците явно не проявяваха голям интерес към тях: повечето или бяха боси, или знаеха къде да пресекат, та да не си изкалят обувките.

По средата на пътя към кейовете най-сетне стигна до целта си. На знамето над входа на хана пишеше „Милувката на вятъра“. Кацуан влезе и изу налъмите в калното преддверие, преди да пристъпи в същинския хан. Там най-сетне си позволи да смъкне качулката. Ако ал-Тор вземеше да посети точно този хан... е, значи щеше да я обеси.

Гостилницата приличаше по-скоро на кралска трапезария, отколкото на пивница. Масите бяха покрити с бели покривки, дървеният под беше лъснат до блясък, дори май лакиран. По стените бяха накачени изискани натюрморти — купа с плодове на стената зад тезгяха, ваза с цветя на стената срещу него. Бутилките на рафта бяха почти всички с вино, съвсем малко с бренди и друг алкохол.

Ханджията, Квилин Тасил, беше мършав висок андорец с овално лице. Тъмната му оредяла коса бе късо подстригана, също като брадата, която обаче беше почти съвсем бяла. Изпод ръкавите на хубавото му бледолилаво палто се показваха надиплени бели маншети.

Носеше дълга гостилничарска престилка. Обикновено разполагаше с добра информация. Много полезен човек, да.

Тасил се усмихна на Кацуан, избърса ръцете си с една кърпа, махна ѝ да седне на една маса и отиде при тезгяха да донесе вино.

Кацуан се настани. Двама мъже спореха на висок глас. Останалите посетители — само четирима, две жени на маса в другия край на стаята и двама мъже при тезгяха — не обръщаха никакво внимание на караницата им. Човек не можеше да прекара много време в Арад Доман, без да се научи да пренебрегва честите кавги. Доманските мъже бяха избухливи като вулкани и повечето хора бяха съгласни, че причината за това са доманските жени. Тия двамата не стигнаха до дуел, както щеше да е обичайно за Арад Доман. Само покрещяха още малко, след което започнаха да се съгласяват един с друг и накрая почнаха да настояват кой кого да почерпи. Свадите бяха обичайни, кръвопролитията — рядкост. Нараняванията са лоши за търговията все пак.

Квилин дойде с чаша вино — от най-доброто му сигурно. Тя никога не искаше да я черпи, но и никога не възразяваше.

— Госпожо Шор — заговори ѝ любезно, — съжалявам, че не разбрах по-рано, че сте се върнали в града! Научих за това едва от писмото ви!

Кацуан взе чашата.

— Нямам навика да докладвам къде съм на всеки свой познат, господин Тасил.

— Разбира се, разбира се — закима той, без изобщо да се засегне от резкия ѝ тон. Никога не бе успявала да го ядоса и това винаги възбуждаше любопитството ѝ.

— Ханът, изглежда, върви добре — каза тя учтиво, което го принуди да се обърне и да огледа малобройните си посетители. Като че ли се чувстваха неудобно, че седят на безупречно чисти маси върху блестящ под. Кацуан не беше сигурна дали тъкмо смущаващата чистота държи хората настрана от „Милувката на вятъра“, или упоритостта на Квилин никога да не кани веселчуни или музиканти. Твърдеше, че разваляли атмосферата.

Влезе нов посетител и остави кални дири. Кацуан направо усети как ръцете на Квилин го засърбяха да изтича да забърше пода.

— Ей, ти — подвикна му Квилин. — Остържи си обувките, преди да влезеш, ако обичаш.

Мъжът спря и се намръщи, но се върна, както му бе наредено. Квилин въздъхна многозначително и седна срещу Кацуан.

— Честно казано, госпожо Шор, напоследък тук става малко прекалено оживено за моя вкус. Понякога не мога да смогна с всичките си клиенти! Налага се да чакат, докато им донеса виното.

— Можеш да наемеш помощ — подхвърли тя. — Едно-две слугинчета.

— Какво? И да оставя на тях цялото удоволствие? — възкликна той изумено. Беше абсолютно сериозен.

Кацуан отпи от виното. Чудесна реколта, наистина, и сигурно невероятно скъпо. Въздъхна. Жената на Квилин беше една от най-преуспяващите търговки на коприна в града. Мнозина от Морския народ я търсеха лично, за да търгуват с нея. Квилин беше водил сметките ѝ двацетина години, преди да се оттегли. И двамата бяха богати.

И какво бе направил Квилин с това богатство? Отворил беше хан. Явно цял живот беше мечтал за това. Кацуан отдавна се беше научила да не оспорва странните прищевки на хора с твърде много свободно време.

— Какви са новините в града, Квилин? — попита тя и плъзна кесийка с монети към него.

— Госпожо, обиждате ме — възрази той и вдигна ръце. — Не мога да ви взема парите!

Тя вдигна вежда.

— Нямам настроение за игри днес, господин Тасил. Ако не ги искаш, дай ги на бедните. Светлината знае, има достатъчно бедни в града напоследък.

Той въздъхна, но прибра кесийката. Може би затова гостилницата му оставаше често празна. Ханджия, който не се интересува от пари, странно животно. За много обикновени хора Квилин щеше да е също толкова смущаващ, колкото и безукорният под и изисканите украси.

Квилин обаче беше много добър информатор. Жена му споделяше клюките си с него. Намин — най-голямата му дъщеря — беше отишла в Бялата кула, бе избрала Кафявата и остана да работи в

библиотеката. Доманска библиотекарка изобщо не беше нещо необичайно — библиотеката на Терхана в Бандар Еваан беше една от най-големите на света. Само че непринуденият и в същото време проникателен поглед на Намин върху текущите събития се бе оказал достатъчен повод за любопитство от страна на Кацуан, за да проследи потеклото ѝ: надяваше се да открие родители с добро положение. Връзки като дъщеря в Бялата кула често правеха хората благоразположени към други Айез Седай. Това я беше довело до Квилин. Кацуан не му вярваше изцяло, но той *все пак* ѝ допадаше.

— Какви са новините в града ли? — повтори Квилин. Уф, че кой ханджия носи везано копринено елече под престилката си? Нищо чудно, че хората намираха хана за странен. — Откъде да започна? Твърде много новини има напоследък!

— Започни с Алсалам — каза Кацуан и отпи от виното. — Кога са го видели за последен път?

— Според достоверни свидетели или според слуховете?

— И двете.

— Все по-малко мореплаватели и търговци твърдят, че са получили лично съобщение от краля отпреди неделя, милейди, но аз гледам на такива твърдения със скептицизъм. Почти веднага след като кралят... се оттегли, започнаха да се разпространяват фалшиви писма, претендиращи, че съобщават волята му. Виждам съм с очите си няколко разпоредби, на които вярвам — или поне вярвам на печата на тях, — но самият крал? Бих казал, че мина почти половин година, откакто го е видял някой, за когото мога да гарантирам.

— Местонахождението му?

Ханджията сви рамене извинително.

— За известно време бяхме сигурни, че зад изчезването му стои Съветът на търговците. Те рядко изпускат краля от поглед и при неприятностите на юг всички предполагахме, че са отвели Негово величество някъде на безопасно.

— Но?

— Но източниците ми... — това означаваше жена му — вече не са убедени в това. Съветът на търговците е твърде... неспокоен напоследък, всеки се мъчи да опази своя дял от Арад Доман. Ако кралят беше в ръцете им, досега щяха да го покажат.

Кацуан почука нервно с нокът по чашата си. Възможно ли бе да има някаква истина в убеждението на момчето ал-Тор, че някой от Отстъпниците държи Алсалам?

— Какво друго?

— В града има айилци, лейди. — Квилин затърка някакво невидимо петно на масата.

Тя го изгледа равнодушно.

— Не бях забелязала.

Квилин се изкиска.

— Да, да, очевидно е всъщност. Но точният им брой в района е двайсет и четири хиляди. Според някои Прероденият Дракон ги е довел тук само за да докаже своята сила и власт. В края на краищата кой е чувал изобщо айилци да разпределят храна? Половината бедни в града са прекалено уплашени, за да идат при тях. Страх ги е, че айилците може да са отровили зърното.

— Да са отровили зърното? — Точно този слух Кацуан не беше чувала досега.

Квилин кимна.

— Според някои това е причината за развалянето на храната, милейди.

— Но храната в страната се разваляше много преди да дойдат айилците, нали?

— Да, да, разбира се. Но при толкова много лошо зърно хората просто го забравят. Освен това нещата станаха много по-лоши след пристигането на Преродения Дракон.

Кацуан прикри мръщенето си, като отново отпи от виното. Нещата станали по-лоши след идването на ал-Тор? Само слух ли беше това, или истина? Остави чашата.

— А... другите странни събития? — подпита небрежно.

— Чули сте за тях значи? — рече Квилин и се наведе над масата. — Хората не обичат да говорят за тях, разбира се, но източниците ми чуват разни неща. Мъртвородени деца, мъже, умрели от падания, които е трябвало да оставят само някоя синина, камъни, паднали от сгради и пребили жени, докато пазаруват. Опасни времена, милейди. Не обичам празните слухове, но самият аз видях доста такива случаи.

Събитията, сами по себе си, не бяха неочаквани.

— Разбира се, има и баланси, нали?

— Баланси?

— Нарастване на женитбите — каза тя и махна небрежно с ръка. — Деца, натъкнали се на диви зверове, но избягали невредими, имане, открито под дюшемето на бедняшки дом. Такива неща.

— Това определено *щеше* да е хубаво — изкиска се Квилин. — Можем да желаем и да се надяваме, милейди.

— Не си ли чувал такива приказки? — попита Кацуан изненадано.

— Не, милейди. Но ще поразпитам, ако желаете.

— Непременно. — Ал-Тор беше тавирен, но Шарката бе въпрос на баланс. За всяка случайна смърт, причинена от присъствието на Ранд в някой град, винаги имаше чудодейно оцеляване.

Ако този баланс бе нарушен, какво можеше да означава това?

Кацуан мина на по-конкретни въпроси: за местонахождението на първите в списъка членове на Съвета на търговците. Знаеше, че момчето ал-Тор иска да ги плени всичките. Ако можеше да се сдобие с информация, каквато той нямаше, щеше да е много полезно. Помоли също така Квилин да разбере какво е икономическото положение на другите главни домански градове, снабдяването им с храна, както и за новини за бунтовнически фракции или за удари на тарабонци през границата.

Когато излезе от хана — след като нагласи с неохота качулката си и пристъпи навън в душния следобед, — си даде сметка, че думите на Квилин са събудили в нея повече въпроси, отколкото бе имала на идване.

Миришеше на дъжд. Е, напоследък времето непрекъснато беше такова. Навъсено и мрачно небе, облаци, от които се сипеше постоянна мъгла. Добре поне, че предната нощ наистина беше валяло. По някаква причина това правеше облачното небе някак по-поносимо. Сякаш беше по-естествено и ѝ позволяваше да си внушава, че неизменният сумрак не е поредният признак за разбуждането на Тъмния. Той беше измъчил хората със суша, смразил ги беше след това с внезапна зима, а сега сякаш бе решил да ги унищожи напълно с чиста меланхолия.

Поклати глава, потропа с налъмите, за да се увери, че са здраво стегнати, и закрачи по разкаляните дъсчени пътеки към кейовете. Щеше да провери колко точни са тези слухове за разваленото зърно. Дали странните събития около ал-Тор наистина бяха станали по-

разрушителни, или просто си позволяваше да вижда онова, от което се опасяваше?

Ал-Тор. Трябваше да се примири с истината: беше се издънила в работата си с него. Разбира се, не бе допуснала никаква грешка с мъжкия ай-дам, каквото и да твърдеше ал-Тор. Тази, която бе откраднала нашийника, беше изключително силна и коварна. Всяко същество, способно на такова деяние, можеше също толкова лесно да вземе друг мъжки ай-дам от сеанчанците. Те май имаха много.

Не, ай-дам беше взет от стаята ѝ с цел да се посее недоверие. В това Кацуан беше сигурна. Може би кражбата дори целеше да прикрие нещо друго: връщането на статуетката на ал-Тор. Напоследък беше станал толкова ужасен, че не можеше да се предвиди какво унищожение може да причини с това.

Горкото глупаво момче. Изобщо не биваше да го окаиши онази Отстъпница. Това му бе напомнило за времето, когато беше бит и затворен от Айез Седай. И правеше работата ѝ по-трудна. Ако не и невъзможна.

Това беше въпросът, пред който трябваше да се изправи тепърва. Неспасяем ли беше Ранд? Твърде късно ли беше да го промени? И ако беше така, какво изобщо можеше да направи? Прероденият Дракон *трябваше* да срещне Тъмния в Шайол Гул. Ако не го направеше, всичко беше изгубено. Но ако му се позволеше да срещне Тъмния и това се окажеше също толкова гибелно?

Не. Отказваше да повярва, че битката вече е изгубена. *Трябваше* да има нещо, което да може да се направи, за да се промени посоката на ал-Тор. Но какво?

Ал-Тор не беше реагирал като повечето селянчета, на които изведнъж са дали власт. Не беше станал егоистичен или дребнав. Не беше заграбил богатство, нито беше ударил с детинска отмъстителност всеки, който го е обидил като малък. Всъщност наистина имаше много благоразумие в повечето му решения — поне в тези, които не включваха флиртуване с опасността.

Никой не ѝ правеше път. Каква полза да си Айез Седай, ако лицето ти е покрито? Този град просто беше твърде претъпкан.

Забави крачка, щом наближи редицата вимпели с името на пристанищния секретар. Самите кейове бяха малко по-натам, до тях бяха вързани кораби на Морския народ, като част от тях бяха

преустроени сеанчански съдове, вероятно заграбени от Ебу Дар по време на масовото бягство наскоро.

Кейовете бяха пълни с хора, дошли за дажбите си. Блъскаха се нетърпеливо и никой не изглеждаше притеснен от приказките за „отрови“, за които бе споменал Квилин. Разбира се, гладът надвива и най-ужасните страхове. Пристанищните работници удържаха донякъде навалищата. Мяркаха се и айилци с кафяви кадин-сор: стискаха копията си и гледаха навъсено, както го можеха само айилците. Като че ли имаше и доста търговци на пристанището — сигурно се надяваха да купят част от раздаваното, за да го препродадат по-късно.

Пристанището изглеждаше като във всеки друг ден, откакто бе дошъл ал-Тор. Какво тогава я накара да се спре? Като че ли мравки я полазиха по гърба, все едно че...

Обърна се рязко и видя шествието, идещо надолу по калната улица. Ал-Тор седеше гордо на черния си жребец, в подходящо на цвят облекло със съвсем малко червено взето по него. Както обикновено, го следваха двадесетина войници, съветници — и все по-нарастваща тълпа домански подмазвачи.

Май много често се натъкваше на него, докато обикаляше по улиците. Едва се сдържа да остане на място, без да се дръпне в някоя уличка, въпреки че придърпа качулката малко по-ниско, за да скрие лицето ѝ по-добре. Ал-Тор с нищо не издаде, че я е познал, докато минаваше точно пред нея. Беше сякаш притеснен от мислите си, както често ставаше с него. Искаше ѝ се да му извика, че трябва да действа по-бързо, да осигури короната на Арад Доман и да продължи напред, но си задържа езика зад зъбите. *Нямаше* да допусне близо тристагодишният ѝ живот да свърши с екзекуция от ръцете на Преродения Дракон!

Свитата му подмина. Както и преди, когато се извърна от него, ѝ се стори, че видя... с крайчеца на окото си... тъмнина около него, като сянка от облаците горе. Всеки път щом погледнеше право в него, тя изчезваше... всъщност всеки път, когато се *опиташе* да я види, не можеше. Появяваше се само когато го погледнеше непряко, и то случайно.

Никога не беше чела или чувала за такова нещо. Това, че го виждаше около Преродения Дракон, я ужасяваше. Беше по-важно от гордостта ѝ, много по-голямо от провала ѝ. По-голямо от *самата* нея.

Напътстването на ал-Тор не беше като да управляваш препускащ в галоп кон. Беше все едно да насочваш буря в открито море!

Изобщо нямаше да може да промени курса му. Той не вярваше на Айез Седай — и съвсем основателно. Като че ли не вярваше на никого, освен може би на Мин... но Мин се беше съпротивлявала на всякакво усилие на Кацуан да я въвлече. Момичето беше почти толкова лошо като ал-Тор.

Ходенето до кейовете беше безполезно. Говоренето с осведомителите ѝ беше безполезно. Ако не направеше нещо *скоро*, всички бяха обречени. Но какво?

Триъгълните флагове наоколо плющяха и сочеха на север. Към Погибелта и окончателната съдба на ал-Тор.

Изведнъж я осени идея. Кацуан се вкопчи в нея като удавница в разпенен въртоп. Не знаеше с какво ще е свързано, но беше единствената ѝ надежда.

Обърна се и забърза обратно, с ниско наведена глава. Почти не смееше да мисли за плана си. Можеше толкова лесно да се провали. Ако ал-Тор наистина бе завладян от своя гняв, както се опасяваше, то дори и това нямаше да му помогне.

Но ако наистина бе стигнал толкова далече, тогава *нищо* нямаше да му помогне. Това означаваше, че нямаше какво да губи. Нищо — освен самия свят.

Върна се в имението и тръгна към крилото, заето от айилците. Никой не я спря. Радваше се сред айилците на привилегии, каквито не бе получила никоя друга Сестра.

Намери Сорилея и другите Мъдри в една от библиотеките. Седяха на пода, естествено. Сорилея ѝ кимна. Цялата кожа и кости, кльощава и сбръчкана, и въпреки това човек не можеше да я помисли за крехка. Не и с тези очи и лице, което, макар да беше похабено от вятър и слънце, все пак изглеждаше твърде младо за възрастта ѝ. Как можеха Мъдрите да живеят толкова дълго и да не придобиват липсата на възраст, характерна за Айез Седай? На този въпрос Кацуан така и не можеше да си отговори.

Смъкна качулката си, седна при Мъдрите на твърдия под, погледна Сорилея в очите и каза:

— Провалих се.

Мъдрата кимна все едно, че си мислеше същото. Кацуан се постара да не издаде раздразнението си.

— Няма нищо срамно в един провал — каза Баир, — когато този провал е по чужда вина.

Амис кимна.

— Кар-а-карн е по-упорит от всички мъже, Кацуан Седай. Нямах никакъв тох към нас.

— Срам или тох, всичко това скоро ще е без значение — каза Кацуан. — Но имам един план. Ще ми помогнете ли?

Мъдрите се спогледаха.

— Какъв е планът? — попита Сорилея.

Кацуан се усмихна и започна да обяснява.

Ранд се обърна през рамо и погледна отдалечаващата се с бързи стъпки Кацуан. Навярно си мислеше, че не я е забелязал. Качулката скриваше лицето ѝ, но нищо не можеше да прикрие уверената ѝ стойка. Дори забързана, изглеждаше, че владее положението, и всички инстинктивно се отдръпваха от пътя ѝ.

Играеше си със забраната му, като го преследваше така из целия град. Но не му беше показала лицето си, тъй че той я остави на мира. Може би изобщо беше лош ход да я прогони, но връщане нямаше. Щеше просто да сдържа гнева си в бъдеще. Да го държи загърнат в лед, кипящ дълбоко в гърдите му, пулсиращ като второ сърце.

Обърна се към кейовете. Може би нямаше причина лично да проверява разпределението на зърното. Но беше открил, че зърното има много повече шанс да стигне до нуждаещите се, ако всички знаят, че ги наблюдават. Този народ твърде дълго беше стоял без крал. Заслужаваха да видят, че някой държи нещата под контрол.

Подкара бавно Тай'дайшар покрай кейовете и погледна яздеция до него Аша'ман. Неф имаше волево скулесто лице и стройната фигура на воин. Беше някогашен войник от Краличината гвардия на Андор, преди да се оттегли отвратен от царуването на „лорд Гебрил“. Беше стигнал до Черната кула и сега носеше и Меча, и Дракона.

Рано или късно на Ранд вероятно щеше да му се наложи или да върне Неф при неговата Айез Седай — беше един от първите обвързани, — или да доведе нея при него. Не изпитваше никакво

желание да има още една Айез Седай край себе си, въпреки че Нелаваир Демасиелин, Зелена, беше сравнително приятна жена като за Айез Седай.

— Продължавай — подкани го той. Неф беше разнасял съобщения и се беше срещал със сеанчанците с Башийр.

— Ами, милорд — заговори Неф, — само усещане е, но не мисля, че ще приемат Катар за място на срещата. Винаги стават трудни за разговори, когато лорд Башийр или аз го споменем, твърдят, че трябвало да поискат нови указания от Щерката на Деветте луни. Тонът им намеква, че „указанията“ ще са, че мястото е неприемливо.

Ранд заговори тихо:

— Катар е неутрален терен. Нито е в Арад Доман, нито дълбоко в земите на Сеанчан.

— Знаем, милорд. Опитавме. Гарантирам ви.

— Добре. Ако продължават да упорстват, ще избира друго място. Върни се и им кажи, че ще се срещна с тях при Фалме.

Флин зад тях подсвирна тихо.

— Милорд — каза Неф. — Но това е *съвсем* в границите на сеанчанците.

— Знаем. — Ранд се обърна към Флин. — Но има... известно историческо значение. Ще сме в безопасност. Сеанчанците държат стриктно на честта си. Няма да нападнат, ако пристигнем под знамето на мира.

— Сигурен ли сте? — попита тихо Неф. — Не ми харесва как ме гледат, милорд. Има презрение в очите им, на всички. Презрение и съжаление, все едно съм някакво изгубено псе, което рови за огризки зад хана. Да ме изгори дано, прилошава ми.

— Държат си ония техни нашийници подръка, милорд — обади се Флин. — Знаме на мира или не, ще ги сърбят ръцете да ни окаишат до един.

Ранд затвори очи, за да задържи гнева си дълбоко, и вдиша духащия в лицето му солена вятър. След това ги отвори към затуленото с облаци небе. Нямаше да мисли за нашийника на врата си и за това как души Мин. Онова беше минало.

Беше по-твърд от стомана. Не можеше да бъде прекършен.

— Трябва да сключим мир със Сеанчан — заяви той. — Независимо от различията.

— Различия ли? — възкликна Флин. — Не бих нарекъл това различия, милорд. Те искат да окаишат всички ни, може би да ни екзекутират. И смятат, че това ще е *благодееание*!

Флин не беше бунтовна личност. Беше един от най-верните му, доколкото това бе възможно. Но Ранд го изгледа твърдо. Нямаше да търпи разногласия. Разногласията и лъжите му бяха донесли нашийника. Да, точно те.

— Съжалявам, милорд — най-сетне отрони Флин. — Да ме изгори дано, ако Фалме не е чудесен избор! Ще ги накарате да гледат небесата със страх, и още как.

— Тръгвай веднага, Неф — каза Ранд. — Искам това да се уреди.

Неф кимна, обърна коня си и се отдалечи в тръс от колоната, последван от малка група айилски стражи. Човек можеше да Пътува само от място, което познава добре, тъй че ашаманът не можеше просто да замине от пристанището. Ранд продължи напред, обезпокоен от мълчанието на Луз Терин. Лудият се държеше необичайно отчуждено напоследък. Това уж трябваше да го радва, но вместо това го безпокоеше. Най-вероятно бе свързано с безименната сила, която бе докоснал. Все още чуваше обаче плача на лудия и как си шепне сам, ужасено.

— Ранд?

Той се обърна. Не бе усетил приближаването на Нинив. Носеше дръзка зелена рокля, скромна според доманските обичаи, но все пак показваща много повече, отколкото изобщо щеше да си позволи навремето в Две реки, „Има право на промяна — помисли Ранд. — Какво е една фриволна рокля пред това, че съм заповядвал изгнания и екзекуции?“

— Какво реши? — попита тя направо.

— Ще се срещнем при Фалме.

Нинив измърмори нещо.

— Какво каза? — попита той.

— О, просто, че си празноглав глупак — отвърна тя и го изгледа предизвикателно.

— Фалме ще е приемливо за тях.

— Да. Поставя те идеално в ръцете им.

— Не мога да си позволя да чакам, Нинив. Това е риск, който трябва да поемем. Но се съмнявам, че ще нападнат.

— И последния ли път се съмняваше? Когато си изгуби ръката?
Той се намръщи.

— Едва ли ще има някой от Отстъпниците с тях.

— Можеш ли да си сигурен?

Той я погледна в очите и тя издържа погледа му — нещо, с което малцина можеха да се справят напоследък. Накрая Ранд поклати глава.

— Не. Не мога.

Тя изсумтя, за да покаже, че е спечелила спора, после каза:

— Значи ще трябва просто да сме свръхпредпазливи. Но пък може би спомените от *последния* път, когато посети Фалме, ще ги попритеснят.

— Надявам се.

Тя измърмори още нещо, което Ранд не разбра. От Нинив изобщо нямаше да се получи идеална Айез Седай. Твърде свободно показваше чувствата си, особено яда. Ранд не го намираще за слабост. С Нинив поне винаги знаеше как стоят нещата. Тя бе ужасно слаба в игрите и това я правеше ценна. Вярваше ѝ. Беше една от малкото.

„Вярваме ѝ, нали? — попита Луз Терин. — *Можем ли?*“

Ранд не отговори. Продължи огледа на кейовете. Нинив яздеше до него. Явно беше ядосана, макар Ранд да не можеше да разбере защо. След прогонването на Кацуан Нинив можеше да е негова първа съветничка. Не я ли радваше това?

Може би се тревожеше за Лан. Когато поеха обратно към центъра, Ранд попита:

— Имаш ли вести от него?

Нинив го изгледа с присвити очи.

— От кого?

— Знаеш от кого — каза Ранд. Тъкмо минаваха покрай низ от знамена, всичките с имената на издънки на една и съща фамилия.

— Действията му не са твоя грижа — каза Нинив.

— Целият свят е моя грижа, Нинив. — Погледна я. — Не си ли съгласна?

Тя отвори уста, явно за да му се сопне, но млъкна, щом срещна погледа му. „Светлина — помисли той, като видя разбирането, изписано на лицето ѝ. — Вече мога да направя това и на Нинив. Какво толкова виждат, когато се вгледат в мен?“ Стреснатият ѝ поглед почти го накара да се уплаши от себе си.

— Лан ще се оправи — отрони Нинив и извърна очи.

— Тръгнал е за Малкиер, нали?

Тя се изчерви.

— Колко още? — попита Ранд. — Все още не е стигнал до Погибелта, нали? — Освободил се от всичко, за да последва онова, което виждаше като свой дълг и съдба, Лан щеше да препуска чак до Малкиер. Сам. Кралството — неговото кралство — бе погълнато от Погибелта преди десетилетия, когато е бил още бебе.

— Два-три месеца — каза тя. — Може би малко повече. Язди към Шиенар, за да застане при Клисурата, дори да се наложи да го направи сам.

— Търси възмездие — каза Ранд. — Да отмъсти за онова, което не може да бъде защитено.

— Той изпълнява дълга си! — каза Нинив. — Но... безразсъдството му наистина ме тревожи. Настоя да го отведа до Граничните земи и аз го направих, но го оставих в Салдеа. Искях да е колкото може по-далече от Клисурата. Ще трябва да прекоси доста труден терен, за да стигне там, където отива.

Докато мислеше за пътуването на Лан към Клисурата, Ранд изпита леден хлад. Лан отиваше да умре. Но нищо не можеше да се направи.

— Съжалявам, Нинив. — Каза го, макар да не изпитваше никакво съжаление. Имаше проблем с изпитването на каквото и да било напоследък.

— Мислиш ли, че бих го пратила сам? — сопна се тя. — Празноглавци сте, и двамата! Погрижила съм се да си има своя войска, въпреки че не иска.

И беше напълно способна на това. Вероятно беше изпратила съобщения до останките на малкиерите от името на Лан. Лан беше странен човек. Отказваше да вдигне знамето на Малкиер и да поиска правото си на крал, понеже не желаше да поведе последните си сънародници на смърт. В същото време беше готов да тръгне на същата смърт в името на честта.

„Това ли правя и аз? — помисли си Ранд. — Тръгнал съм към смъртта си в името на честта? Но не, това е друго. Лан има избор.“
Нямаше пророчества, които да казват, че Лан ще умре.

— Малко помощ няма да му навреди, нали така — каза Нинив с нещо като неудобство. Моленето за помощ винаги я караше да се чувства неудобно. — Армията му ще е малка. Съмнявам се, че ще устоят дълго срещу тролоците.

— Ще нападне ли? — попита Ранд.

Нинив се поколеба.

— Не каза. Но да, мисля, че ще нападне. Смята, че ти си губиш времето тук, Ранд. Ако пристигне там и събере армия, и намери тролоци, събрани при Тарвинската клисура... да, мисля, че ще нападне.

— Значи заслужава това, което ще получи, щом тръгва без нас.

Нинив го погледна накриво.

— Как можеш да казваш това?

— Длъжен съм — отвърна й Ранд тихо. — Последната битка идва. Може би моят щурм на Погибелта ще се случи по същото време като този на Лан. Може би не. — Замълча замислено. Ако Лан влезеше в бой при Клисурата... може би щеше да привлече внимание. Ако Ранд *не нападнеше* там, щеше да заблуди Сянката. Можеше да ги удари някъде, където не очакват, докато погледът им е насочен към Лан.

— Да. Смъртта му всъщност би могла да ми послужи добре.

Очите на Нинив се разшириха от гняв, но Ранд го пренебрегна. Едно тихо кътче дълбоко в душата му бе поразено от тревога за приятеля му. Трябваше да пренебрегне тази тревога, да я накара да замълчи. Но гласът му зашепна:

„Той те нарече приятел. Не го изоставяй...“

Нинив овладя гнева си и това го впечатли.

— Ще поговорим пак за това — каза тя сдържано. — Може би, след като намериш време да помислиш какво точно би означавало да изоставиш Лан.

Обичаше да мисли за Нинив като за същата онази войнствена Премъдра, която го беше тормозила в Две реки. Винаги му се беше струвало, че прекалено се стареа, сякаш се боеше, че другите ще пренебрегнат титлата й заради младостта й. Но беше пораснала много оттогава.

Стигнаха имението. На портата стояха на стража петдесет войници на Башийр. Ранд подмина айилския стан, слезе от коня при конюшнията и премести ключа за достъп от седлото в големия джоб на

палтото си — беше ушит специално за статуетката. Ръката със сферата остана да стърчи навън.

Влезе в тронната си зала. Вече не можеше да я нарече другояче, след като му бяха донесли кралския трон. Беше голям, с позлата и скъпоценни камъни, инкрустирани в дървото по облегалките за ръце и на гърба над главата му. Изпъкваха като облещени очи и придаваха на трона пищност, която не му допаднаше. Не се беше оказал в двореца. Един от местните търговци го беше „пазил“ от безредиците. Може би се бе канил и да го „запази“ за себе си.

Ранд седна на трона и се намести така, че ключът за достъп в джоба му да не го убива в хълбока.

В града не знаеха какво да мислят за него и той предпочиташе да си остане така. Не се обявяваше за крал, но армиите му владееха столицата. Говореше за връщането на трона на Алсалам, но седеше на него все едно, че това е в правото му. Не се беше преместил в двореца. Искаше да ги остави да се чудят.

Всъщност не беше взел решение. Много зависеше от донесенията този ден. Кимна на влезлия Руарк, стана от трона и двамата с Руарк седнаха на кръглата черга със спираловидни шарки, постлана пред подиума със зеления килим. Първия път, когато го направиха, беше предизвикало леко вълнение сред доманските слуги и чиновници в нарастващия двор на Ранд.

— Намерихме и задържахме още една, Ранд ал-Тор — каза Руарк. — Аламиндра Курен. Криеше се в земите на братовчед си близо до северната граница. Това, което научихме в имението й, ни отведе право до нея.

Така членовете на Търговския съвет в ръцете му ставаха четирима.

— А Меашан Дубарис? Каза, че може да намерите и нея.

— Убита е. От тълпата, преди една неделя.

— Сигурен ли си? Може да е лъжа, за да ви отклони от следите й.

— Не съм видял тялото й лично. Но хора, на които вярвам, са го видели и твърдят, че отговаря на описанието. Убеден съм, че следата беше вярна.

Четирима пленени и двама мъртви. С това оставаше да се намерят още четирима, за да се съберат достатъчно членове за избора

на крал. Нямах да е най-етичният избор. Но пък какво толкова го притесняваше? Можеше да *назначи* крал или да се самопровъзгласи за крал. Защо изобщо го интересуваше какво ще сметнат за редно доманците?

Руарк го гледаше замислено. Сигурно си мислеше същото.

— Продължавай да търсиш — каза Ранд. — Не възнамерявам да взимам Арад Доман за себе си. Ще намерим законния крал или ще се погрижим Съветът на търговците да се събере и да изберат нов. Не ме интересува кой ще е, стига да не е Мраколюбец.

— Както кажеш, Кар-а-карн — отвърна Руарк и понечи да стане.

— Заповедта е важна, Руарк. Нямам време да управлявам това кралство лично. Малко ни остава до Последната битка. — Ранд погледна към Нинив, която стоеше с няколко Деви до стената. — Искам до края на месеца да разполагаме с още четирима членове на Търговския съвет.

— Тежък срок ни налагаш, Ранд ал-Тор — каза Руарк.

Ранд стана.

— Просто ми ги намерете тези търговци. Хората тук заслужават водачи.

— А кралят?

Ранд хвърли поглед настрани, към Милисаир Чадмар, грижливо пазена от айилските стражи. Изглеждаше... измъчена. Очите ѝ плуваха в червени кръгове. Все още изглеждаше красива, но по-скоро като красива картина, смачкана и след това пригладена на масата.

— Дано намериш вода и сянка, Руарк — каза Ранд.

— Дано намериш вода и сянка, Ранд ал-Тор.

Високият айилец се оттегли, няколко от бойците му го последваха. Ранд си пое дъх и отново седна на помпозния трон. Беше отдал на Руарк почитта, която заслужаваше. Другите... Те *също* щяха да получат онова, което заслужаваха.

Наведе се напред, махна на Милисаир да се приближи и една от Девите я подбутна напред.

— Е? — попита Ранд, щом Милисаир застана пред трона.

— Милорд Дракон... — Тя се заозърта към доманските слуги и придворни, сякаш търсеше помощ от тях. Никой не я удостои с вниманието си. Дори лорд Рамшалан извърна очи от нея.

— Говори — настоя Ранд.

— Пратеникът, за когото попитахте. Мъртъв е.

Ранд си пое дъх.

— И как стана това?

— Хората, на които възложих да го пазят... — заговори тя бързо.
— Не знаех колко зле се отнасят с него! Не бяха му давали вода дни наред и треската го поразила...

— С други думи, не си успяла да изтръгнеш сведения от него, затова си го оставила да изгние в тъмницата и си се сетила за него чак когато поисках да бъде доведен при мен.

— Кар-а-карн — каза една от Девите, съвсем младата Джалани, и пристъпи напред. — Намерихме я да стяга вещите си, сякаш се готвеше да избяга от града.

Милисаир пребледня.

— Лорд Дракон. Беше в момент на слабост! Аз...

Ранд ѝ махна с ръка да замълчи.

— Какво да правя с тебе сега?

— Трябва да я екзекутирате, милорд! — извика Рамшалан и припряно пристъпи напред.

Ранд го изгледа намръщено. Не беше питал за отговор. Източеният като върлина Рамшалан имаше изгърбен нос, който може би издаваше салдейско потекло. Носеше ужасно палто в крещящо синьо, оранжево и жълто, надиплените маншети на ризата му се показваха от ръкавите. Тези неща явно минаваха за модни сред някои среди от висшата класа на доманците. Обещите му носеха знака на Дома му. Украшение с форма на птица в полет бе закрепено на едната му буза.

Ранд познаваше много като него — придворни с твърде малко мозък, но с твърде много фамилни връзки. Благородническият живот като че ли развъждаше породата им така, както в Две реки развъждаха овце. Рамшалан беше особено дразнец заради носовия си глас и припряната си готовност да предава другите в желанието си да спечели благоволенieto на Ранд.

Все пак от хора като него имаше полза. Понякога.

— Ти как мислиш, Милисаир? Трябва ли да те екзекутирам за измяна, както предлага той?

Тя не заплака, но явно беше уплашена. Гледаше го, без да мига, ококорена.

— Не бой се, няма — въздъхна Ранд. — Трябваш ми, за да помогнеш в избора на нов крал. Каква полза да търся из провинцията още, ако започна да екзекутирам тези, които вече съм намерил?

Тя въздъхна облекчено и раменете ѝ се отпуснаха.

— Заклучете я в същата килия, където е държала кралския пратеник — обърна се Ранд към Девите. — Погрижете се да няма същата съдба, поне докато не приключа с нея.

Милисаир проплака отчаяно, докато айилските Деви я извличаха навън, но Ранд вече я беше изключил от ума си. Рамшалан я изгледа в гърба със задоволство. Явно го беше оскърбявала публично. Една точка в нейна полза.

— Останалите членове на Съвета — обърна се той към служителите. — Някой от тях имал ли е връзка с краля?

— Никой през последните три-четири месеца — отвърна niskият дебел доманец Нореладин. — Макар че не знаем за Аламиндра, тъй като беше наскоро... открита.

Може би тя щеше да има вест, макар че едва ли щеше да разполага с по-добра податка от пратеник, заявил, че е дошъл от самия Алсалам. Да я изгори дано Милисаир, че беше допуснала да умре!

„Ако го е пратила Грендал, изобщо не бих могъл да го прекърша — каза внезапно Луз Терин. — Много е добра с Принудата. Коварна е, много коварна.“

Ранд се поколеба. Лудият беше прав. Ако пратеникът *наистина* бе жертва на Принудата на Грендал, едва ли щеше да издаде местонахождението ѝ. Не и ако Принудата не се вдигнеше, а дарбата на Ранд в Цяра нямаше да стигне за това. Грендал винаги прикриваше следите си добре.

Но той не беше сигурен, че е в страната. Ако успееше да намери пратеник и Принудата бе налице, щеше да разполага с достатъчно доказателство.

— Трябва да говоря с всеки, който твърди, че има съобщение от краля — заяви той. — С всички в града, които може да са имали връзка.

— Ще бъдат намерени, лорд Дракон — заяви надутият Рамшалан.

Ранд кимна разсеяно. Ако Неф уговореше срещата със сеанчанците, както се надяваше, скоро щеше да може да напусне Арад

Доман. Надяваше се да остави тук крал, надяваше се да намери и Грендал и да я убие. Но щеше да се задоволи с мир със Сеанчан и храна за тези хора. Не можеше да реши проблемите на всички. Можеше само да ги принуди да се подчиняват достатъчно дълго, докато загине при Шайол Гул.

И да остави света отново да рухне, след като си отиде. Стисна зъби. Твърде много време беше изгубил в грижи за неща, които не можеше да поправи.

„Затова ли се съпротивлявам да назнача домански крал? След като умра, този човек ще загуби авторитет и Арад Доман отново ще се върне там, откъдето започна. Ако не оставя крал, който има подкрепата на търговците, тогава по същество предлагам кралството на сеанчанците в момента, в който умра.“

Толкова много неща на везните. Толкова много проблеми. Не можеше да ги оправи всички. *Не можеше.*

— Не одобрявам това, Ранд — каза Нинив, беше скръстила упорито ръце пред гърдите си. — И не приключихме разговора си за Лан освен това.

Ранд махна пренебрежително.

— Той е твой *приятел*, Ранд. Светлина! А Перин и Мат? Знаеш ли те къде са? Какво е станало с тях?

Цветовете се завихриха пред очите му. Перин стоеше до една палатка с Галад. Защо точно с *Галад*? И кога се беше присъединил полубратът на Елейн към Белите плащове? Цветовете отново се завъртяха. Мат яздеше по улиците на познат град. Кемлин? Том беше с него.

Ранд се намръщи. Усещаше притегляне от Перин и Мат, и от себе си към тях също. Те бяха тавирен. И двамата трябваше да са с него за Последната битка.

— Ранд? — попита Нинив. — Ще ми отговориш ли?

— За Перин и Мат ли? Живи са.

— Откъде знаеш?

— Просто знам. — Въздъхна и поклати глава. — И да гледат да останат живи. Ще ми трябват и двамата, преди да свърши всичко.

— Ранд! Те са твои приятели!

— Те са нишки в Шарката, Нинив — каза той и стана. — Вече почти не ги познавам. Подозирам, че и те биха казали същото за мен.

— Не са ли ти грижа?

— Грижа? — Ранд заслиза по стъпалата на подиума. — Това, за което ме е грижа, е Последната битка. Това, за което ме е грижа, е да склуча мир с проклетите от Светлината сеанчанци, за да мога да спра да се притеснявам от дребните им боричкания и да се заема със същинската битка. Пред тези грижи две момченца от едно затънтено село не значат нищо.

Изгледа я предизвикателно. Рамшалан и останалите придворни се заотдръпваха, за да не попаднат между погледите им.

На лицето ѝ се беше изписала дълбока тъга.

— О, Ранд. Не можеш да продължиш така. Тази твърдост в тебе... тя ще те прекърши.

— Правя каквото трябва — каза той и пак потисна гнева си. Щяха ли да свършат някога тези вопли против избора му?

— Не това трябва да правиш, Ранд. Ще се самоунищожиш. Ще се...

Гневът му избликна. Ранд се обърна рязко, посочи я с пръст и изрева:

— Като Кацуан ли искаш да бъдеш прогонена, Нинив? Няма да позволя да ме *разиграват!* Приключих с това. Давай съвета си, когато те питат, в останалото време *не ме покровителствай!*

Тя се присви уплашено, а Ранд стисна зъби, за да се овладее. Отпусна ръка и усети, че инстинктивно посяга към ключа за достъп. Очите на Нинив се бяха приковали в него, широко отворени, и той бавно отдръпна ръка от статуетката.

Избухването му го изненада. Беше си мислил, че владее гнева си. Потисна го с усилие, но се оказа изумително трудно.

— Край на аудиенциите за днес — каза на придворните. — Идете и направете каквото ви наредих! Трябват ми другите членове на Съвета. Вървете!

Още малко. Трябваше само да задържи нещата в равновесие още малко. После всичко можеше да свърши. Усети, че започва да чака този край със същото упование, с което го чакаше Луз Терин.

„Ти обеща, че можем да умрем“ — отекна далечно гласът на Луз Терин между два хлипа.

„Обещах. И ще умрем.“

ГЛАВА 32

РЕКИ ОТ СЯНКА

Нинив стоеше на високата крепостна стена на Бандар Еваан и гледаше помръкналия град. Стената беше откъм сушата, но Бандар Еваан бе построен на склон, тъй че погледът ѝ стигаше над него до океана. По водите пълзеше нощна мъгла, надвиснала над черното огледало на морето. Приличаше на отражение на облаците високо горе. Самите облаци сияеха с призрачно седефена светлина от невидимата за очите ѝ луна.

Мъглата не стигаше до града. Рядко стигаше до него. Висеше кипнала над океана като призрак на горски пожар, спрян от невидима преграда.

Все още усещаше бурята на север. Зовеше я да препусне през улиците и да завика в тревога. Бягайте в мазетата! Запасете се с храна, защото ще удари бедствие! За жалост трупането на диги и укрепването на стените нямаше да помогне срещу тази буря. Тя беше от съвсем различно естество.

Океанската мъгла често предвещаваше силни ветрове и тази нощ не беше изключение. Нинив придърпа плътно шала си и подуши соления въздух. Смесваше се с неизбежните миризми на препълнен с хора град. Смет, гмеж от нечисти тела, сажди и дим от огнища и пещи. Липсваше ѝ Две реки. Ветровете там бяха студени зиме, но винаги бяха свежи. Ветровете на Бандар Еваан бяха някак *захабени*.

Никога вече нямаше да има място за нея в Две реки. Знаеше го, макар да я болеше от това. Вече беше Айез Седай. Беше се превърнало в нейна същност, много по-важна от това да е Премъдра. С Единствената сила можеше да Изцерява хора по начин, който все още я удивляваше. А с властта на Бялата кула зад нея беше една от най-могъщите личности на света, сравнима само с другите Сестри и някои монарси.

Колкото до монарсите, самата тя се бе омъжила за монарх. Лан. Можеше да си няма кралство, но *беше* крал. За нея, макар и за никой

друг. Животът в Две реки нямаше да го устрои. А честно казано, нямаше вече да устрои и нея. Онзи простичък живот — всичко, което можеше да си представи някога — вече й изглеждаше скучен и празен.

И все пак беше трудно да не изпитва тъга, особено докато гледаше нощните мъгли.

— Там — промълви напрегнато Мерайз. Тя, Кацуан и Кореле гледаха в другата посока — не на югозапад към града и океана, а на изток. Нинив почти бе решила да не идва с тях, още повече че не се съмняваше, че Кацуан отчасти я вини за изгнанието си. Но възможността да види привиденията бе твърде изкушаваща.

Нинив отиде при Айез Седай. Кореле извърна глава да я погледне, но Мерайз и Кацуан я пренебрегнаха. Това я устройваше. Въпреки че сдържаността на Кореле — от Жълтата Аджа — в приемането й продължаваше да я гложди. Кореле беше мила, добродушна, но упорито отказваше да признае, че Нинив също е от Жълтата Аджа. Е, щеше да й се наложи да промени привычките си, след като Егвийн застанеше начело на Бялата кула.

Огледа тъмния пейзаж оттатък градската стена. Едва успя да открие останките от бордеите, струпани доскоро до стените. Опасностите — къде реални, къде преувеличени — бяха накарали бежанците да се струпат в градските улици. Справянето с тях и с болестите и глада, които носеха, все още ангажираше много от времето на Ранд.

Отвъд събореното бедняшко предградие имаше само храсталаци и криви дървета. Близките ниви бяха голи. Изорани, засети, но още голи. Светлина! Защо не покарваше вече зърното? Какво щяха да ядат идната зима?

Все едно, не това търсеше погледът й в момента. Какво беше видяла Мерайз? Къде...

И изведнъж го видя. Като струйка от океанската мъгла, над земята се заизвива светло сияние. Нарасна, изду се като малък буреносен облак и заблестя със седефена светлина също като облаците горе. След това се събра в очертанията на крачещ по земята човек. После седефената мъгла избълва още фигури. След няколко мига по тъмната земя закрачи цяла процесия.

Нинив потрепери, но бързо се овладя. Можеше да са духове на мъртви, но толкова далече не бяха никаква опасност. Само че колкото и

да се опитваше, не можеше да премахне тръпките, които запълзяха по ръцете ѝ.

Шествието беше твърде далече, за да може да открие подробности. В колоната имаше и мъже, и жени, облечени в сияйно облекло, което искреше и пърхаше като знамената в града. Никакъв цвят нямаше в привиденията, само бледнина, за разлика от повечето призраци, които се бяха появявали напоследък.

Тези бяха съставени изцяло от странната неземна светлина. Няколко фигури в групата — която наброяваше около стотина — носеха нещо голямо. Носилка? Или... не. Беше ковчег. Дали не беше някаква погребална процесия отпреди много време? Какво бе сполетяло тези хора и защо отново ги бе привлякъл светът на живите?

Според слуховете в града процесията се беше появила за първи път в нощта след пристигането на Ранд в Бандар Еваан. Стражите на крепостната стена, на които като че ли най-много можеше да се разчита, го бяха потвърдили, макар и с притеснение.

— Не виждам повод за толкова много шум — каза Мерайз с тарабонския си акцент. — Призраци. Свикнали сме вече с тях, нали? От тези поне не се стапят хора, нито избухват в пламъци.

Сведенията в града показваха, че „произшествията“ стават все по-чести. Само през последните няколко дни Нинив беше разследвала три достоверни доклада за хора, от чиито кожи извирали насекоми и ги убили. Имаше и един мъж, когото бяха намерили в леглото му изгорял на въглен. Чаршафите му не бяха опърлени. Тя лично бе видяла трупа.

Тези произведения не бяха причинени от призраците, но хората бяха започнали да винят привиденията. По-добре тях, отколкото Ранд всъщност.

— Това чакане в града... обезсърчаващо е — продължи Мерайз.

— Времето ни в този град *наистина* изглежда безплодно — съгласи се Кореле. — Би трябвало да продължим. А и той твърди, че Последната битка ще е скоро.

Нинив усети как я жегна тревога за Лан, а след това — гняв към Ранд. Той все още смяташе, че ако предприеме щурма си в същото време като атаката на Лан при Тарвинската клисура, може да обърка враговете си. Щурмът на Лан като нищо можеше да се окаже началото на Последната битка. Е, нямаше ли тогава Ранд да заделени войски за помощ?

— Да — отрони замислено Кацуан. — Вероятно е прав. — Защо пак си беше нахлупила качулката? Нали Ранд го нямаше!

— В такъв случай всички имаме още по-голямо основание да продължим напред — каза строго Мерайз. — Ранд ал-Тор е глупак! А Арад Доман е несъществен. С крал или без крал, какво значение има?

— Сеанчанците не са несъществени — изсумтя Нинив. — Какво ще кажеш за тях? Искаш да тръгнем към Погибелта и да оставим кралствата си открити за нашествие?

Мерайз не каза нищо. Кореле се усмихна и сви рамене, след това погледна към Деймир Флин, който се беше подпрял на стената зад тях, скръстил ръце. Небрежната стойка на стария мъж със сбръчканото лице подсказваше, че не вижда в призрачната процесия нищо особено. И може би беше прав.

Нинив отново погледна шествието на духовете, които вървяха в дъга около градската стена. Другите Айез Седай подновиха разговора си. Мерайз и Кореле отново се възползваха от повода да изразят недоволството си от Ранд, всяка по своя начин — едната кисело, другата — добронамерено.

Прииска й се да го защити. Макар да беше станал труден и непредвидлив напоследък, *все пак* имаше да свърши важна работа в Арад Доман. Срещата със сеанчанците във Фалме предстоеше съвсем скоро. Освен това Ранд с право се безпокоеше за запълването на доманския трон. А и ако Грендал наистина бе тук? Другите можеше и да смятат, че трябва да е сбъркал за Отстъпницата, но Ранд беше открил Отстъпник почти във всяко друго кралство. Защо не и в Арад Доман? Липсващ крал, страна, раздрана от хаос, глад и междуособици? Тези неща звучаха точно като неприятностите, които човек можеше да намери близо до някой Отстъпник.

Понечи да си тръгне, но забеляза, че Кацуан я гледа. Поколеба се, след което се обърна към загърнатата в наметалото жена. Лицето на Кацуан едва се виждаше, но Нинив долови гримаса в сенките, сякаш Кацуан бе недоволна от мърморенето на Мерайз и Кореле. Двете се спогледаха за миг, след това Кацуан й кимна сдържано, обърна се и си тръгна.

Другите две Айез Седай се разбързаха да я догонят. Какво трябваше да означава този поглед? Кацуан имаше навика да се държи с

другите Айез Седай все едно изобщо не заслужават уважение. Все едно всички останали са просто дечица в очите ѝ.

Но пък предвид поведението на много Айез Седай напоследък...

Намръщена, Нинив тръгна в другата посока, кимаше на стражите по стената. Хм, кимването на Кацуан не можеше да е просто за довиждане. Знак на уважение ли беше? Едва ли. Кацуан беше *прекалено* самодоволна и арогантна, за да покаже уважение.

Но какво да прави с Ранд? Той не искаше помощта ѝ — не искаше ничия помощ всъщност, — но в това нямаше нищо ново. Беше си инат още в Две реки, а и баща му беше същият. Това обаче изобщо не беше спирало Нинив Премъдрата, тъй че определено нямаше да спре и Нинив Айез Седай. Беше хокала Коплинови и Конгарови. Можеше да го направи и с някакъв си Ранд ал-Тор. Идеше ѝ едва ли не да иде в тоя нов негов „дворец“ и да му издърпа хубаво ушите.

Само че... Ранд ал-Тор не беше някой Коплин или Конгар. А и инатливите хора в Две реки няхаха тази негова странна заплашителна аура.

Беше се справяла е опасни мъже, да. Нейният Лан беше опасен като вълк и също можеше да е сприхав, въпреки че умело го криеше от околните. Но колкото и опасен да беше, по-скоро щеше да си отсече ръката, отколкото да я вдигне, за да ѝ навреди.

Ранд беше различен.

Нинив стигна до стълбите и заслиза по тях, като махна пренебрежително на предложението на един от стражите някой да я придружи. Беше нощ и по улиците имаше много бежанци, но тя съвсем не беше безпомощна. А и щеше да си направи светлина с Единствената сила, ако фенерът не свършеше работа.

Ранд. Някога го беше смятала за толкова мил, като Лан. Готовността му да закриля жени беше почти смехотворна в своята невинност. Този Ранд си бе отишъл. Нинив отново видя в ума си мига, в който беше прогонил Кацуан. Беше повярвала, че *наистина* ще я убие, ако види отново лицето ѝ, и все още потръпваше при мисълта за онзи миг. Разбира се, че беше от въображението ѝ, но в онзи миг стаята сякаш беше *помръкнала* — все едно облак е преминал пред слънцето.

Ранд ал-Тор *наистина* бе станал непредсказуем. Избухването му към самата нея преди няколко дни бе само поредният пример. Разбира

се, той никога нямаше да изгони или да заплаши *нея*, каквото и да твърдеше. Не беше чак такъв идиот. Нали?

Стигна долното стъпало и тръгна по дъсчената пътека. Придърпаша си. От другата страна на улицата, във входовете на дюкяните и под стрехите, се бяха скупчили бездомници.

Чу детска кашлица. Спря и се вслуша. Чу я отново. Лоша кашлица. Измърмори ядосано, пресече улицата и се запровира между бежанците. Много от тях имаха смуглата кожа на доманци, но нерядко се мяркаха и тарабонци. А онези там — не бяха ли салдейци? Хм, наистина неочаквано.

Бежанците лежах загърнати в опърпани одеяла до оскъдните си вещи. Тук котле, там — плъстена завивка. Момиченце държеше кукла, сигурно хубава преди, но сега мръсна и без една ръка. Ранд определено беше успял в покоряването на страни, но кралствата му се нуждаеха от много повече от раздавачи на зърно. Нуждаеха се от стабилност и от нещо — не, от някого, в когото да вярват. Все по-трудно му ставаше да предложи и едното, и другото.

Откъде идваше кашлицата? Заразпитва бежанците, но те се колебаеха да отговорят на въпросите ѝ.

Най-после намери детето и се разтревожи не на шега.

Родителите му бяха направили леговището си в мръсния проход между два дюкяна и когато Нинив се приближи, бащата понечи да стане, за да я спре. Беше мършав доманец с проскубана брада и тънки мустаци. Без връхна дреха. Само по ужасно окъсана риза.

Нинив го изгледа отгоре с поглед, който бе усвоила много преди да стане Айез Седай. Ама как можеше да са толкова глупави това мъжете! Синът му сигурно умираше, а той се опитваше да спре една от малкото в града, които можеха да помогнат. Жена му беше по-благоразумна, но то обикновено така си беше. Сложи ръка на рамото на мъжа си и го накара да млъкне. Той измърмори нещо и се обърна настрани.

Трудно беше да се види лицето на жената заради мръсотията по него — мръсотия, прорязана от бразди от сълзи.

Нинив клекна — без да обръща внимание на намръщения баща — и дръпна одеялото от лицето на детето в ръцете ѝ. Беше измършавяло и бледо, разбира се. Клепачите му трепнаха и очите му се отвориха като в просъница.

— Откога кашля? — попита Нинив, докато вадеше пакетчета с билки от кесията на колана си. Нямаше много, но все щяха да свършат работа.

— От една неделя вече, милейди — отвърна жената.

Нинив цъкна ядосано с език и посочи калаеното канче на земята.

— Напълни го — сопна се на бащата. — Имате късмет, че момчето е оцеляло толкова дълго с бялата треска. Едва ли щеше да преживее тази нощ, ако не го бях чула.

Бащата побърза да се подчини и напълни канчето от кацата под близкия капчук. Добре поне, че вода не липсваше при тия чести дъждове.

Нинив взе канчето, смеси билките против треска и заплете нишка Огън, за да загрее водата. Тя скоро започна да вдига пара и бащата измърмори. Нинив поклати глава. Беше чувала, че доманците са практични хора, стигне ли се до прилагането на Единствената сила. Вълненията в града явно им се отразяваха.

— Пий — каза на момчето и с всичките пет елемента на Силата заплете Цяра.

Правеше го инстинктивно. Дарбата ѝ бе възхитила някои Айез Седай и ѝ беше донесла укорите на други. Тъй или иначе, методът ѝ действаше, макар тя да не можеше да обясни това, което правеше. Това беше едно от предимствата — и от проклятията — на това да си дивачка. Можеше инстинктивно да прави неща, които други Айез Седай научаваха с много усилия. Лошото бе, че не можеше да се отучи от някои лоши навици, които бе усвоила.

Момчето, макар и замаяно, реагира на опряното до устните му канче. Сплитът на Цяра ѝ го покри, докато пиеше, и то се вцепени и вдиша рязко. Билките не бяха нужни, но щяха да му дадат сила за след изтощителния Цяр. Беше надвила навика винаги да прилага билки, когато Цери, но все още вярваше, че от тях има полза.

Бащата се наведе заплашително към нея, но Нинив опря пръст в гърдите му и отсече:

— Остави детето да си поеме въздух.

Момчето примига, тя усети притока на живот в очите му и Вкопа в него, за да се увери, че Цярът е подействал добре.

— Спрях треската — каза, изправи се и освободи Силата. — Ще трябва да се храни добре следващите няколко дни. Идете при

пристанищните началници и поискайте допълнителни дажби. *Не продавайте* храната, че ще се ядосам много и ще ви намеря. Разбрахте ли?

Жената кимна засрамено.

— Никога няма да...

— А, вече на никого не вярвам — изсумтя Нинив. — Все едно, детето ще оживее, ако правите каквото ви кажа. Давайте му от тази отвара през нощта — на малки глътки. Ако треската започне отново, донесете го при мен в двореца на Дракона.

— Да, милейди — отвърна жената, а съпругът ѝ коленичи, взе момчето в прегръдката си и се усмихна.

Нинив вдигна фенера и стана.

— Милейди — каза жената. — Благодаря ви.

Нинив я изгледа сърдито.

— Трябваше да го донесете при мен още преди дни. Не ме интересува що за глупости си мислите, но Айез Седай не са ваши врагове. Ако знаете за други болни, пращайте ги при нас.

Жената кимна, а Нинив тръгна покрай бежанците, които я поглеждаха със смесица от страхопочитание и ужас. Глупави хора! Нима бяха готови да оставят децата си да умрат, вместо да бъдат Изцерени?

След малко се поуспокои. Отклонението всъщност не ѝ беше отнело много време, а тази нощ поне времето беше едно от нещата, с които разполагаше в изобилие. Не беше извадила много късмет в опитите си да се разбере с Ранд. Единственото ѝ утешение бе в това, че Кацуан се беше справила много по-зле като негова съветничка.

Как се оправя човек със същество като Преродения Дракон? Нинив знаеше, че старият Ранд си е там, някъде вътре в него. Просто беше ритан и бит толкова много, че се беше скрил, бе оставил тази посурова личност да властва. Колкото и да я дразнеше да го признае, тормозът над Ранд просто нямаше да свърши работа. Но как да го накара да прави това, което трябваше да прави, след като беше такъв инат?

Всъщност имаше една личност, която беше успяла да работи с Ранд, като в същото време го обучаваше и подготвяше. Не беше Кацуан, нито беше някоя от онези Айез Седай, които се опитаха да го пленят, да го надхитрят или да го вкарат насила в пътя.

Моарейн.

През последните месеци от живота си Синята едва ли не се беше умилквала на Ранд. За да го накара да я приеме за своя съветничка, се бе съгласила да се подчинява на заповедите му и да му предлага съвет само когато ѝ го иска. Каква полза от съвет, ако се дава само когато ти го искат? Хората най-много се нуждаят от съвета, който не искат!

Но Моарейн *все пак* бе имала успех. Благодарение на нея Ранд бе започнал да преодолява неприязънта си към Айез Седай. Ако не беше приел Моарейн, Кацуан едва ли изобщо щеше да се домогне до положението на лична съветничка.

Е, Нинив не мислеше да се държи по същия начин с Ранд ал-Тор, колкото и помпозни титли да имаше. Но все пак имаше какво да научи от успеха на Моарейн. Може би Ранд беше слушал Моарейн, защото раболепието ѝ го беше поласкало. Или навярно просто му беше омръзнало да го тормозят. Около него наистина имаше много хора, които се опитваха да го командорят. Сигурно му беше писнало, а това правеше нейната работа много по-трудна — нали точно тя бе тази, която трябваше да слуша.

Да не би просто да виждаше в нея една от многото манипулаторки? За дървена глава като него нямаше да е изненадващо.

Трябваше да му покаже, че двамата работят за една и съща цел. Не искаше да му казва какво да прави. Искаше просто той да престане да се държи като глупак. А освен това искаше да го опази. И също така да е водач, когото хората уважават, а не от когото се боят. Той като че ли не можеше да разбере, че пътят, по който е поел, е пътят на тиранин.

Да си монарх не беше много по-различно от това да си кмет в Две реки. Кметът трябваше да бъде уважаван и харесван. Премъдрата и Женският кръг можеха да вършат мръсната работа, например да наказват тези, които превишават правата си. Кметът обаче трябваше да бъде обичан. Само тогава селото щеше да е добро място за живеене.

Но как да обясни това на Ранд?

Портата на имението се пазеше от салдейците. Айилците предпочитаха да стоят по-близо до Ранд и пазеха стаите и коридорите на самата сграда. Хастер Налмат, дежурният офицер, я удостои с

поклон, щом се приближи. Хм, някои хора все още не бяха забравили как да се отнасят с Айез Седай.

Дворът беше грижливо поддържан. Фенерът на Нинив хвърляше странни сенки по тревата, светлината му огряваше храсти и дървета, подкастрирани във форма на приказни същества. Сенките се движеха с фенера и призрачните фигури се удължаваха и сливаха с още по-дълбокия нощен мрак. Като реки от сянка.

Пред самата къща стоеше на стража още по-голяма група салдейци — много повече от необходимото. При мъже на стража винаги се събираха техни приятели, за да клюкарстват, несъмнено. Нинив zakрачи право към тях и попита рязко:

— Кой от вас не са на пост в момента?

Трима от деветимата вдигнаха ръце, естествено. Изглеждаха леко смутени.

— Чудесно. — Нинив връчи фенера си на един от тях. — Елате с мен, и тримата.

Влезе с бързи крачки в имението. Тримата се затътриха след нея. Беше късно — призрачното шествие се появяваше чак след полунощ — и сградата беше тиха. Полилеят в преддверието бе загасен и коридорите бяха тъмни.

Нинив тръгна право към кухните.

Рязко отвори вратата и влезе.

На голяма маса бяха насядали четирима мъже със зелено-белите ливреи на Дома Милисаир. Играеха на зарове.

Вдигнаха стреснато глави, щом Нинив нахлу. Един дори скочи на крака и столчето му се катурна на пода. Смъкна шапката си — кривнато на една страна кафяво грозотило, което щеше да се притесни да носи дори Мат Каутон. Приличаше на дете, хванато да опитва десерта преди вечеря.

Нинив не се интересуваше какво правят. Беше намерила слуги от имението, само това беше важно.

— Трябва да видя досуната — каза тя. Досуна бе местната дума за главната домакиня. — Доведете ми я веднага.

Войниците влязоха след нея. И тримата бяха салдейци и макар да бяха възгупави, крачеха с наперената походка на мъже, които знаят как да се бият. Тя се съмняваше, че простите слуги имат нужда от

повече сплашване от една Айез Седай, но войниците вероятно щяха да се окажат от полза по-късно.

— Досуната ли? — попита мъжът с шапката. — Сигурна ли сте, че не искате по-скоро да видите стюарда или...

— Досуната — настоя Нинив. — Доведете ми я веднага. — Посочи един от войниците. — Ти. Иди с него. Гледай да не говори с никой друг. И внимавай досуната да не се измъкне.

— Да се измъкне ли? — ахна работникът. — Защо? Какво е направила, милейди?

— Нищо, надявам се. Вървете!

Двамата бързо излязоха. Другите трима слуги останаха на масата, смълчани неловко. Нинив скръсти ръце пред гърдите си и заобмисля плана си. Ранд беше решил, че със смъртта на пратеника търсенето на доманския крал е стигнало до задънена улица, но тя не беше толкова сигурна. Имаше и други замесени и няколко добре поставени въпроса можеше да изяснят много неща.

Досуната едва ли беше направила нещо нередно. Но Нинив *все пак* не искаше работникът, когото бе изпратила да я доведе, да си развърже езика пред някого. По-добре беше да му се внуши чувство за опасност, а и войникът с него щеше да го накара да мълчи.

Предвидливостта ѝ се оказа ефикасна. Само след няколко минути мъжът се върна забързан с една разчорлена възрастна жена със синя вечерна роба. Изпод вързаната ѝ набързо забрадка се показваха кичури сива коса, състареното ѝ лице беше преbledняло от притеснение. Нинив се почувства гузна. Как ли трябваше да се чувства тази жена, събудена посред нощ от уплашен слуга, който твърди, че една Айез Седай иска да я види незабавно?

Салдейският войник влезе след тях и застана да пази до вратата. Беше кривокрак и набит, с дълги увиснали мустаци. Другите двама бяха до вратата, откъдето бе влязла Нинив. Небрежните им стойки само усилваха напрежението.

— Спокойно, госпожо — каза Нинив и кимна към масата. — Можете да седнете. Останалите, идете в главното преддверие и чакайте там. Не говорете с никого.

Четиримата слуги не чакаха повече покана. Нинив каза на един от войниците да иде с тях и да се погрижи да изпълнят нареждането ѝ. Късният час работеше в нейна полза. След като повечето слуги и

придворни на Ранд спяха, можеше да разследва, без да предупреди някой виновен.

Напускането на работниците притесни досуната още повече. Нинив седна на едно от освободените столчета до масата. В бързината мъжете бяха оставили заровете, но си бяха прибрали монетите, разбира се. Стаята се осветяваше от малка лампа на перваза на прозореца — салдеецът беше взел фенера ѝ, когато излезе след слугите.

— Как се казваш? — попита Нинив.

— Лорал, Айез Седай — плахо отвърна жената.

— Знаеш ли, че Айез Седай не лъжат?

Досуната кимна. Айез Седай наистина не можеха да лъжат, макар че Нинив можеше — все пак не бе държала Клетвената палка. Това отчасти ѝ носеше по-ниско положение в очите на другите. Незаслужено обаче. Клетвената палка беше просто формалност. Хората на Две реки нямаха нужда от тер-ангреали, за да са честни.

— Тогава ще ми повярваш ли, като ти кажа, че не те подозирам лично да си направила нещо лошо. Просто имам нужда от помощта ти. Жената като че ли се поотпусна.

— Каква помощ ви е нужна, Нинив Седай?

— От опит знам, че главната домакиня знае повече за ставащото в къщата от стюардите и дори от собствениците на имота. От дълго време ли работиш тук?

— Служа вече на трето поколение от фамилията Чадмар — отвърна старата жена с гордост. — И се надявах да продължа да служа на още едно, ако нейно благородие не беше... — Замълча. Ранд беше затворил „нейно благородие“ в собствената ѝ тъмница. Някак не се връзваше със служба за още едно поколение.

— Да, добре — каза Нинив, за да запълни неловката тишина. — Неприятните обстоятелства, свързани с господарката ти, са част от задачата ми тази вечер.

— Нинив Седай — заговори припряно старицата, — мислите ли, че е възможно да помогнете да бъде освободена? Да си върне благоразположението на лорд Дракона?

— Може би. — „Съмнително — помисли си. — Но всичко е възможно.“ — Разговорът ми с теб би могъл да помогне. Кажи ми

следното. Виждала ли си изобщо този пратеник, онзи, когото господарката ти е затворила?

— Пратеникът на краля? — попита Лорал. — Изобщо не съм говорила с него, Айез Седай, но *наистина* го видях. Висок мъж, хубав, бръснат, за разлика от нашите мъже. Видях го в коридора. Един от най-красивите мъже, които съм виждала.

— А след това? — попита Нинив.

— Ами, след това той отиде да говори с лейди Чадмар, а после... — Лорал замълча. — Нинив Седай, не бих искала да въвлека милейди в още повече неприятности и...

— После тя го е пратила за разпит — прекъсна я Нинив. — Нямам време за глупости, Лорал. Не съм тук, за да търся улики против господарката ти, и всъщност не ме интересува на кого си вярна. Тук са заложили много по-големи неща. Отговори на въпроса ми.

— Да, милейди — отвърна Лорал пребледняла. — Всички знаем за случилото се, разбира се. Като че ли не беше редно да се прати така на инквизитор кралски човек. Особено този човек. Срамота е да се обезобрази такова красиво лице.

— Къде е тъмницата? Знаеш ли?

Лорал се поколеба, после неохотно кимна. Добре. Не се канеше да затаява информация.

— Да вървим тогава — каза Нинив и се изправи.

— Милейди...

— Какво има?

— Искате да отидем *сега*?

— Да. И освен това може да идем и в дома на палача.

— Той живее там, милейди. В Пира на чайките.

— Хубаво име. Хайде.

След малко Нинив и войниците излязоха с досуната от имението, като взеха и четиримата слуги, за да не разгласят за ставащото. И петимата определено не изглеждаха доволни. Сигурно вярваха на суеверните слухове, че нощем навън не е безопасно. Нинив беше на друго мнение. Нощта можеше и да не е безопасна, но не беше по-зле от други часове на деня. Всъщност можеше и да е по-добре. Щом навън имаше по-малко хора, по-малка беше и вероятността на някого наблизко изведнъж да му пораснат тръни от кожата, да избухне в пламъци или да умре по някакъв друг нелеп начин.

Нинив не си позволи лукса да се усъмни в плана си. Беше избрала определен курс и засега всичко вървеше добре. Разбира се, Ранд можеше да ѝ се ядоса, че е взела войници и е забъркала неприятност. Но понякога, за да разбереш какво има на дъното на каца, трябва ако не да я излееш, то поне да бръкнеш чак до дъното. Просто съвпаденията бяха някак подозрителни. Милисаир Чадмар беше взела в плен пратеника преди месеци, но той беше умрял малко преди Ранд да поиска да го види. А беше единственото лице в града, разполагащо с някаква податка за местонахождението на краля.

Хм, съвпадения. Понякога, когато двама селяни са във вражда, кравата на единия може да умре през нощта и да е просто злополука. А понякога малко претърсване разкрива обратното.

Лорал водеше групата към Пира на чайките, квартал близо до мястото, където рибарите изхвърляха боклука от улова си. Като повечето благоразумни хора, Нинив избягваше този район на града и носът ѝ ѝ напомни отдалече защо точно. Рибешката карантия можеше да е чудесна за наторяване, но гниещите купища воняха отдалече. Дори бежанците избягваха този мрачен район.

Пътят бе доста дълъг — богатата част на града разбираемо беше отдалечена от Пира на чайките. Нинив крачеше уверено, без да обръща внимание на тъмните улички и загърнатите в сенки сгради, въпреки че придружителите ѝ — с изключение на войниците — се бяха скупчили боязливо около нея. Салдейците на свой ред държаха ръцете си на дръжките на извитите си мечове и се озъртаха предпазливо.

Съжаляваше, че нямаше никакви новини от Бялата кула. От много време не беше чувала нещо от Егвийн или от останалите. Чувстваше се като сляпа. Сама си беше виновна, че беше настояла да тръгне с Ранд. Налагаше се *все някоя* да го държи под око, но това означаваше да не можеш да държиш под око всички останали. Разделена ли беше Кулата? Егвийн все още ли беше Амирлин? Уличната мътва не вършеше никаква работа. Както обикновено, срещу всеки слух имаше други два, които му противоречаха. Бялата кула воювала със самата себе си. Не, воювала с Аша'ман. Не, Айез Седай били унищожени от сеанчанците. Или от Преродения Дракон. Не, всички тия слухове били лъжи, пуснати от самата Кула, за да примамат враговете да нападнат.

Много малко се говореше за самата Елайда или за Егвийн, макар да се ширеха изопачени слухове за съществуването на две Амирлин. Това беше проблематично. Някоя от двете групи Айез Седай нямаше да иска да се разпространяват слухове за втора Амирлин. Приказките за раздор между Айез Седай в края на краищата щяха да навредят на всички.

Най-сетне Лорал спря. Четиримата слуги спряха зад нея.

— Е? — попита Нинив.

— Там, милейди. — Жената посочи с кокалест пръст сградата от другата страна на улицата.

— Свещарският дюкян ли?

Лорал кимна.

Нинив повика един от кривокраките салдейски войници.

— Остани да пазиш тези петимата и гледай да не направят някоя беля. Другите двама елате с мен.

Тръгна през улицата, но след като не чу стъпки зад себе си, се обърна намръщена. Тримата стражи стояха скупчени, гледаха единствения фенер и сигурно се ругаеха, че не се бяха сетили да вземат още един.

— О, в името на Светлината! — измърмори ядосано Нинив, вдигна ръка, привлече от Извора, изплете над пръстите си блестящо кълбо и то засия със студена светлина. — Оставете фенера.

Двамата салдейци забързаха към нея. Тя пристъпи до вратата на свещарския дюкян, заплете преграда против подслушване и я намести във въздуха около себе си, вратата и двамата войници.

Погледна единия през рамо.

— Как се казваш?

— Трибен, милейди. — Беше скулест, с късо подрязани мустаци и белег през челото. — А той е Лурц. — И посочи другия войник, едър и як като стена, макар и изненадващо с униформа на конник.

— Добре, Трибен. Избий вратата.

Без да се поколебае, Трибен изрита ключалката. Рамката изпраця и вратата се отвори с трясък. Е, ако беше поставила преградата добре, никой в сградата нямаше да чуе. Нинив надникна вътре. Миришеше на восък и благоухания, дървеният под бе зацапан с петна. Колкото и да го чистиш, восъкът си остава.

— Бързо — каза Нинив, като освободи преградата, но задържа светлото кълбо. — Лурц, ти иди отзад и наблюдавай уличката. Гледай никой да не избяга. Трибен, ти с мен.

Лурц се задвижи с изненадваща бързина за едрото си туловище и зае позиция в другия край на дюкяна. Нинив издигна кълбото и то освети тави за топене на восък и купчина недогорели свещи, изкупени за дребни петаци за претопяване. Вдясно нагоре водеше стълбище. Малка ниша в предната стена на дюкяна беше витрината, побрала свещи с различна големина и форма, от обикновени до украсени ароматизирани. Ако Лорал беше сбъркала мястото...

Но пък всяка добра явка за тайни операции трябваше да има хубаво прикритие. Свещарница например. Нинив забърза нагоре по стълбите.

На горния етаж имаше две стаи. Едната врата бе открехната, тъй че Нинив приглуши светлината на кълбото и заплете преграда против шум. После нахлу вътре. Трибен я последва светкавично, мечът му изсвистя от ножницата.

В стаята имаше само един човек — дебел мъж, който спеше на дюшек на пода. Завивките се бяха омотали около краката му. Нинив запреше няколко нишки Въздух и с едно плавно движение го овърза. Очите му се облециха и той понечи да изкрещи, но тя бързо натика Въздух в устата му.

Обърна се към Трибен, кимна му и стегна връзките. Оставиха връзания да лежи и отидоха пред другата стая. Нинив заплете нов сплит срещу шум, преди да влезе, и добре, че го направи — двамата млади мъже вътре се събудиха много по-бързо. Единият се надигна стреснато и успя дори да извика, преди Трибен да го удари с юмрук в корема и да му изкара въздуха.

Нинив го овърза с нишка Въздух, както и другия, докато той се надигаше сънено от постелята си. Придърпа ги към себе си и кълбото в дланта ѝ блесна по-ярко, щом двамата увиснаха във въздуха на половин педя пред нея. И двамата бяха доманци, с тъмни коси и груби лица, с тънки мустачки. Бяха само по долни дрехи. Изглеждаха малко възрастни за чираци.

— Май намерихме мястото, Нинив Седай — каза Трибен.

Тя го погледна учудено.

— Тия не са чираци на свещар — продължи Трибен и пъхна меча в ножницата. — Мазоли по дланите, но без изгаряния? И толкова мускули? Да не говорим, че са много възрастни за чирачета. На тоя отляво носът му е чупен поне два пъти.

Тя ги огледа по-внимателно. Трибен беше прав. Трябваше да го забележи сама. Е, все пак беше забелязала възрастта.

— На кого от двамата да развържа устата според теб? — попита небрежно. — И кого да убия?

Двамата заскимтяха, опулили очи. Би трябвало да знаят все пак, че една Айез Седай не би могла да направи такова нещо. Всъщност може би не трябваше да го намеква дори, но тези двамата я ядосаха.

— Тоя отляво като че ли е по-готов да говори, милейди — каза Трибен.

Тя кимна и му развърза устата. Мъжът заговори веднага.

— Ще направя всичко каквото кажете! Моля ви, не ми пълнете стомаха с гадини, нищо лошо не съм направил, уверявам ви. Аз...

Тя отново затъкна устата му с Въздух.

— Много мрънка. Може би другият ще говори само когато го питат, как мислиш?

Отпуши устата на втория и го попита:

— Как се стига до тъмницата?

— Капакът — изломоти мъжът. — Под чергата до предната врата.

— Чудесно.

Затегна връзките на ръцете им, отново запуши устата на проговорилия и ги пусна да стъпят на пода.

Трибен доведе дебелия от другата стая и подкара тримата надолу.

Мускулестият Лурц държеше под око уличката отзад — и държеше и за врата някакъв младок, уплашен доманец с нетипично светла коса и с петна от изгорено по ръцете.

— Това вече е чирак на свещар — каза Трибен и се почеса по белега на челото. — Сигурно го карат да върши цялата работа в дюкяна.

— Спеше ей под онези одеяла. — Лурц кимна към ъгъла. — Опитайте се да се измъкне, докато вие се качвахте по стълбището.

— Доведи и него — каза Нинив.

В предната част на дюкяна Трибен дръпна чергата и с върха на меча си зачовърка между плочите, докато острието не изстърга — панти, реши Нинив. Салдеецът се наведе и вдигна капака. В тъмното надолу водеше стълба.

Нинив пристъпи напред, за да слезе, но Трибен я спря.

— Лорд Башийр ще ме обеси на стремената, ако ви пусна първа, милейди.

После направо скочи в дупката, с меча в ръка. Тупна тежко долу и Нинив завъртя очи. Мъже! Даде знак на Лурц да държи под око тъмничарите и ги освободи от връзките, за да могат да слязат. Изглежда ги строго, след което прибра полите си и слезе по стълбата без глупашката ловкост на Трибен. Лурц подкара тъмничарите след нея.

Нинив вдигна светещото кълбо и огледа помещението. Стените бяха каменни, подът беше от отъпкана пръст, а в стената отсреща имаше дървена врата. Трибен беше опрял ухо до нея.

Тя му кимна и той я дръпна и бързо нахлу вътре. Салдейците май прихващаха някои навици от айилците. Нинив го последва, като за всеки случай запреше няколко сплита Въздух.

В другото помещение нямаше много за гледане. Две дебели дървени врати за килиите, маса с няколко столчета и голям дървен сандък. Нинив вдигна светещото кълбо под тавана, а Трибен с ястребовия нос отиде до сандъка. Вдигна капака, кривна вежда и извади няколко лъскави ножа. Инструменти за мъчение. Нинив потръпна. Обърна се и изгледа сурово тъмничарите.

Отпуши устата на онзи, който беше проговорил, и попита:

— Ключовете?

— В сандъка са — отвърна мускулестият мъж.

Дебелият — старшият им, несъмнено, след като спеше в отделна стая — го стрелна с гневен поглед и Нинив го дръпна рязко нагоре във въздуха.

— Не ме предизвиквай — изръмжа му. — И без това съм ядосана.

Кимна на Трибен и той извади ключовете и отвори килиите. Първата се оказа празна. Във втората спеше чорлава жена с доманска рокля. Лейди Чадмар.

Нинив вдиша рязко. Как бе могъл Ранд да допусне това? Вярно, лейди Чадмар бе направила същото на други, но това не му даваше

право да пада до нейното ниво.

Махна на Трибен да затвори вратата, след това седна на едно столче и изгледа тъмничарите. Зад тях Лурц пазеше стълбата и държеше под око нещастния чирак. Дебелият тъмничар още висеше във въздуха.

Трябваша ѝ сведения. Можеше да поиска от Ранд разрешение да посети затвора на заранта, но предпочиташе да използва изненадата и страха.

— Сега ще ви задам няколко въпроса — каза на тъмничарите. — А вие ще отговорите. Още не съм решила какво да правя с вас, така че ще е добре да бъдете *много* честни.

Двамата на пода погледнаха увисналия между тях на невидимите сплитове Въздух и кимнаха.

— Мъжът, когото са ви довели — каза тя. — Пратеникът на краля. Кога го доведоха?

— Преди два месеца — отвърна единият тип, този с голямата брадичка и чупения нос. — Донесоха го в чувал с недогорели свещи от имението на лейди Чадмар, като всички други затворници.

— Заповедите ви?

— Да го държим тук — рече другият. — Жив. Не знаехме много, въ, лейди Айез Седай. Йоргин водеше разпитите.

Тя погледна дебелия.

— Ти ли си Йоргин?

Той кимна с неохота.

— И какви бяха заповедите ти?

Йоргин не отвърна.

Нинив въздъхна.

— Виж. Аз съм Айез Седай и съм обвързана с думата си. Ако ми кажеш каквото искам да науча, ще се погрижа да не бъдете обвинени за смъртта на пратеника. Дракона не се интересува от вас тримата, иначе нямаше още да сте тук и да държите този ваш... пансион.

— Ако проговорим, ще ни освободят? — попита дебелият и я изгледа невярващо. — Обещавате?

Нинив огледа с неприязън малкото помещение, после погледна и вратата, зад която беше лейди Чадмар. Тези мъже едва ли заслужаваха да живеят, още по-малко на свобода.

Но трябваше да се справи с нещо много по-гадно.

— Да — отвърна Нинив, колкото й да загорча в устата й. — Въпреки че не заслужавате.

Йоргин се поколеба, после кимна и каза:

— Пуснете ме на пода, Айез Седай, и ще отговоря на въпросите ви.

Нинив го пусна. Йоргин не го знаеше, но тя нямаше много власт над тях. Нямаше да прибегне до техните методи, за да изтръгне отговори, а и действаше без знанието на Ранд. Той вероятно щеше да се вбеси, ако разбереше, че е ровила. Освен ако не му поднесеше разкрития.

— Морд, донеси ми стол — каза Йоргин на бияча със счупения нос.

Морд погледна Нинив за разрешение и тя му кимна отсечено. Йоргин отпусна туловището си на малкото столче и се наведе напред, стиснал ръце пред себе си. Приличаше на грамаден бръмбар, кривнат на една страна.

— Не разбирам какво искате от мен — въздъхна той. — Явно вече знаете всичко. Знаете за заведението ми и за хората, които държим тук. Какво още искате да знаете?

Заведение? Виж ти.

— Това е моя работа — отвърна му Нинив с поглед, който трябваше да му напомни, че работите на една Айез Седай не подлежат на оспорване. — Кажи ми как умря затворникът?

— Без достойнство — отвърна Йоргин. — Като всички хора, поне според опита, който имам.

— Дай подробности, ако не искаш пак да увиснеш във въздуха.

— Отворих вратата на килията му преди няколко дни, за да го нахраня. Беше мъртъв.

— От колко време не го беше хранил?

— Аз не моря гостите си с глад, лейди Айез Седай. Аз само... ги насърчавам да споделят каквото знаят.

— И колко насърчение даде на пратеника?

— Не толкова, че да го убие.

— О, я стига. Човекът е бил месеци в ръцете ти, уж здрав през цялото време. След това, *един ден* преди да го заведат пред Преродения Дракон, изведнъж умира? Вече ти обещах, че ще бъдете оправдани. Кажи ми кой ви подкупи да го убиете и ще ви защитя.

Тъмничарят поклати глава.

— Казвам ви, той просто умря. Случва се понякога.

— Не ме лъжи.

— Не ви лъжа, да ви изгори дано! — избухна Йоргин. — Мислите ли, че щях да се задържа толкова дълго в професията, ако се знае, че бих приел откуп, за да убия някой от гостите си? Че кой ще ми се довери тогава? Никой!

Нинив се въздържа от коментар по въпроса за това „доверие“.

— Вижте — каза Йоргин, — бездруго никой не би убил този затворник. *Всички* искат да разберат къде е кралят. Кой ще убие единствения с информация за това? Този човек струваше добри пари.

— Значи не е мъртъв — заключи Нинив. — На кого го продаде?

— О, мъртъв е — изсмя се сухо тъмничарят. — Ако го бях продал, нямаше да оживее дълго. Човек с моята работа бързо научава тия неща.

Тя се обърна към двамата биячи.

— Лъже ли? Сто златни марки за този, който може да ми даде доказателство, че лъже.

Морд погледна шефа си и направи гримаса.

— За сто златни марки бих продал и майка си, госпожо. Сериозно, да ме изгори дано. Йоргин казва истината. Оня си беше мъртъв отвсякъде. Хората на Дракона провериха, когато ни доведоха дамата.

Значи Ранд беше обмислил тази възможност. Но все още нямаше доказателство, че тези хора й казват истината. Ако *все пак* криеха нещо, значи го криеха дълбоко. Реши да опита в друга посока.

— И какво все пак открихте? За местонахождението на краля?

Йоргин въздъхна.

— Вече казах на хората на лорд Дракона и на лейди Чадмар също, преди самата тя да се озове в тази тъмница. Онзи човек знаеше нещо, но не искаше да го каже.

— Я стига! — Нинив хвърли поглед към сандъка с инструментите за мъчения. — Човек с твоите... способности? И не си могъл да изтръгнеш от него нищо?

— Да пукна, ако лъжа! — викна тъмничарят някак обидено, все едно това беше въпрос на гордост за него. — Никога не съм *виждал* някой да се съпротивлява като него! Какви яки мъжаги съм

прекършвал аз... Но той — не. Готов беше да говори за всичко друго, но не и за това, за което го питахме! — Наведе се напред. — Не знам как го правеше. Да ме изгори дано, не знам! Все едно някаква... сила му държеше езика вързан. Все едно *не можеше* да говори. Дори да искаше!

— Значи си прекалил — предположи Нинив. — И затова е умрял.

— Кръв и кървава пепел, жено! — изръмжа тъмничарят. — Разбери най-последно! Не го убих *аз!* Понякога хората просто умират.

За съжаление Нинив започваше да му вярва. Йоргин може да беше жалка отрепка, но май не лъжеше.

Значи край на големите планове. Тя въздъхна и се изправи, едва сега осъзнала колко е уморена всъщност. Светлина! Този план по-скоро щеше да накара Ранд да избухне, отколкото да го убеди да се вслуша в съвета ѝ. Трябваше да се върне в имението и да поспи. Може би утре щеше да е в състояние да измисли по-добър начин да покаже на Ранд, че е на негова страна.

Махна на салдейците да качат тъмничаря и хората му горе. Погледна към килията на Милисаир Чадмар. Щеше да се погрижи да подобрят условията ѝ. Каквато и да беше, не заслужаваше да се отнасят с нея така. Ранд трябваше да разбере това. Ами че Милисаир изглеждаше толкова бледа, че като нищо можеше да е хванала треска!

Отиде до вратата и заплете Вкопаване от Дух, за да се увери, че Милисаир не е болна.

И щом започна Вкопаването, замръзна. Беше очаквала да намери болест, може би дори изтощение от глад и жажда.

Не беше очаквала да намери отрова.

Изруга, изведнъж съвзела се от умората, бутна рязко вратата и се втурна вътре. Да, виждаше се ясно през Вкопаването. Тарчрот. Самата тя беше давала тарчрот на куче, което трябваше да се убие. Беше си съвсем обикновено растение, макар и много горчиво, което не го правеше най-добрата отрова.

Да, беше лоша отрова — освен ако човекът, когото тровиш, вече няма друг избор, освен да изяде храната, която му даваш. Нинив започна Цяр — заплете от всичките пет Сили, за да обезсили отровата и да укрепи тялото на Милисаир. Беше сравнително лесен Цяр, тъй като и тарчротът не беше особено силен. Трябваше или да се използва много от него, или — както бе направила тя с кучето — да го

приложиш няколко пъти, за да подейства. Но пък ако го направиш бавно, ще изглежда, че лицето, което убиваш с него, е умряло от естествена смърт.

Веднага щом я измъкна от опасността, Нинив изхвърча навън и кресна:

— Спрете! Йоргин!

Лурц се обърна изненадано, сграбчи тъмничаря Йоргин за рамото и го завъртя към нея.

— Кой приготвя храната на затворниците? — попита Нинив.

— Храната ли? Ами... това е работа на Керб. Защо?

— Керб? Кой е Керб?

— Момчето — обясни Йоргин. — Чиракът. Намерихме го сред бежанците преди няколко месеца. Имахме голям късмет — последният ни чирак избяга, а тоя вече беше обучен да...

Нинив вдигна ръка, за да го накара да млъкне.

— Момчето! Къде е?

— Ами, тук беше... — каза Лурц и погледна нагоре. — Качи се с...

Отгоре изведнъж се чу трополене. Нинив изруга, извика на Трибен да хване чирака и се закатери по стълбата. Светещото й кълбо я последва.

Видя двамата тъмничари до вратата. Салдеецът стоеше до тях с меч в ръка. Погледна я питащо.

— Къде е чиракът? — изръмжа тя.

Трибен хвърли поглед към зеещата врата. Нинив изхвърча на улицата, като заплиташе нишки Въздух.

И спря.

Четиримата слуги, които беше довела от имението, бяха хванали Керб и го водеха към нея.

— Изхвърча през вратата, Айез Седай — каза единият, — все едно го гонеше Тъмният. Та решихме, че ще е добре да го хванем. За всеки случай.

Нинив си пое дълбоко дъх.

— Добре сте направили. — Младежът се дърпаше безсилно в ръцете им. — Много добре.

ГЛАВА 33

РАЗГОВОР С ДРАКОНА

— Дано само да е важно — каза Ранд.

Стоеше на прага на дневната, облечен в червен халат с два черни дракона, извезани по ръкавите. Чукачето му беше скрито в гънките на левия. Косата му беше разчорлена от съня, но очите му гледаха зорко.

Пристъпи в дневната като крал — дори сега, толкова късно след полунощ, вървеше абсолютно уверен в себе си. Слуги бяха донесли котле с горещ чай и той си наля, докато Мин влизаше след него в стаята. Тя също бе загърната в нощна роба, от жълта коприна. Айилски Деви застанаха на пост до вратата — привидно отпуснати, но застрашителни.

Все по-трудно и по-трудно ѝ ставаше да види в него момчето, което бе познавала в Две реки. Винаги ли челюстта му бе така стегната в израз на непоколебима решителност? Кога бе станала стъпката му толкова сигурна, стойката му — толкова властна? Този мъж изглеждаше почти като... статуя на Ранд, когото бе познавала някога. Статуя, изваяна от скала, за да прилича на него, но с преувеличени героични черти.

— Е? — попита Ранд настойчиво. — Кой е този?

Чиракът Керб седеше вързан с Въздух на един от диваните в стаята. Нинив хвърли поглед към него, след което прегърна Извора и изтъка преграда против подслушване. Ранд я изгледа рязко.

— Преля ли?

Можеше да го усети, когато го правеше, без да го крие. Усещаше боцкане по кожата според разкритията на Егвийн и Елейн.

— Преграда — отвърна тя, като отказа да се поддаде на страха. — Последния път май не ми трябваше *разрешение* да преливам. Порасна много, Ранд ал-Тор, но не забравяй, че съм те пляскала по дупето още откакто проходи.

Някога щеше да реагира на това, та дори само да изсумти раздражено. Сега само я погледна. Очите му понякога изглеждаха най-

промененото у него.

Ранд въздъхна.

— Защо ме събуди, Нинив? Кой е този дългнест уплашен младок? Ако някой друг ме беше вдигнал посред нощ, щях да го пратя на Башийр да го набият с камшик.

Нинив кимна към Керб.

— Мисля, че „този дългнест уплашен младок“ знае къде е кралят.

Това вече привлече вниманието му, както и на Мин. Тя също си беше наляла чай и се беше облегнала на стената. Защо още *не бяха женени*?

— Кралят ли? — каза Ранд. — Значи и Грендал. Как разбра, Нинив? Къде го намери този?

— В тъмницата, в която си пратил Милисаир Чадмар — отвърна тя и го изгледа накриво. — Там е ужасно, Ранд ал-Тор. Нямах никакво право да се отнасяш така с хората.

Той все едно не я чу. Пристъпи към Керб.

— Чул е нещо от разпита ли?

— Не. Но мисля, че той е убил пратеника. Зная със сигурност, че тровеше Милисаир. Щеше да е мъртва до края на неделата, ако не я бях Изцерила.

Ранд я погледна и Нинив почти *усети* как свързва думите ѝ, за да разбере какво е правила.

— Вие, Айез Седай, имате много общо с плъховете, както съм се уверил. Винаги се вретете на места, където не ви искат.

Нинив изсумтя.

— Ако бях стояла настрана, сега Милисаир щеше да издъхва, а Керб щеше да е избягал.

— Предполагам, че си го попитала кой му е заповядал да убие пратеника, нали?

— Още не — отвърна Нинив. — Намерих отровата в нещата му обаче и разбрах, че точно той е приготвял храната за Милисаир и за пратеника. — Поколеба се за миг. — Ранд, не съм сигурна дали той *ще може* да отговори на въпросите ни. Вкопах в него и макар да не е болен физически, там вътре... има нещо. В ума му.

— Какво имаш предвид? — попита тихо Ранд.

— Някакво блокиране. Тъмничарят беше разочарован — дори изненадан, — че пратеникът е могъл да издържи на неговото „разпитване“. Смятам, че и при него трябва да е имало някакво блокиране, нещо, което го е възпирало да разкрие твърде много.

— Принуда — каза Ранд и вдигна чашата към устните си.

Принудата беше тъмна работа, зло. Тя лично я бе изпитала. Още потръпваше, щом си спомнеше какво ѝ бе причинила Могедиен. А беше дреболия, просто заличаване на няколко спомена.

— Малцина са толкова вещи с Принудата като Грендал — каза Ранд замислено. — Може би това е потвърждението, което търсех. Да... това наистина би могло да се окаже голямо откритие, Нинив. Достатъчно голямо, за да забравя как си се добрала до него.

Отиде до дивана, наведе се, погледна младежа в очите и ѝ каза:

— Освободи го.

Нинив се подчини.

— Каж ми — заговори Ранд на Керб, — кой ти поръча да отровиш онези хора?

— Нищо не знам! — изписка момчето. — Аз...

— Спри — каза Ранд тихо. — Вярваш ли, че мога да те убия?

Момчето замълча и — колкото и да не беше за вярване, че е възможно — сините му очи се разшириха още повече.

— Вярваш ли, че ако само изрека думата — продължи Ранд със зловещо тих глас, — сърцето ти ще спре да бие? Аз съм Прероденият Дракон. Вярваш ли, че мога да взема живота ти или самата ти душа, ако просто поискам?

Нинив я видя отново: патината от мрак около Ранд, аурата, за която не можеше да е *съвсем* сигурна, че я има. Вдигна чая към устните си... и изведнъж откри, че е станал горчив и гаден.

Керб се разплака.

— Говори — заповяда Ранд.

Младежът отвори уста, но от тях излезе само стон.

— Да — каза замислено Ранд. — Това е Принуда, Нинив. Тя е тук! *Все пак* бях прав. — Погледна я. — Ще трябва да разплетеш паяжината на Принудата. Да я изтриеш от ума му, за да може да ни каже каквото знае.

— Какво?! — попита Нинив невярващо.

— Не съм много вещ в този сплит. Мисля обаче, че ти можеш да премахнеш Принудата. Прилича на Цяра донякъде. Използваш същия вътък, който създава Принудата, но го обръщаш.

Тя се намръщи. Изцеряването на момчето звучеше чудесно — в края на краищата всяка рана *трябваше* да може да се Изцери. Но да опитва нещо, което никога досега не е правила, и то пред Ранд? Ами ако сбъркаше и по някакъв начин момчето пострадеше?

Ранд седна на дивана срещу Керб, а Мин дойде и седна до него. Гледаше чая си намръщено. Явно и нейният се бе развалил толкова внезапно, колкото и на Нинив.

Ранд гледаше Нинив с очакване.

— Ранд, не...

— Просто опитай. Не мога да обясня как точно се прави, още по-малко от жена, но ти си умна. Сигурен съм, че можеш да се справиш.

Покровителственият му тон, макар и непреднамерен, събуди гнева ѝ. Това, че беше уморена, само влошаваше нещата. Тя стисна зъби, обърна се към Керб и заплете и петте Сили.

Приложи съвсем лек Цяр и момчето се вцепени. Тя запреше отделна нишка от Дух, Вкопа в главата му колкото можеше по-деликатно и замушка в сплитовете, обрасли по ума му. Да, вече можеше да я види: сложна плетеница, съставена от нишки на Дух, Въздух и Вода. Беше ужасно, докато я гледаше с вътрешното си око, обхванала мозъка на момчето. Късчета сплит докосваха тъканта като кукички и навлизаха дълбоко в самия мозък.

Обръщане на вътъка, беше казал Ранд. Хич не беше лесно. Трябваше да издърпа Принудата пласт след пласт. Ако направеше грешка, можеше да убие Керб. За миг бе готова да се откаже.

Но коя друга да го направи? Принудата беше забранен сплит и тя се съмняваше, че Кореле или която и да било друга имат опит с него. Ако спреше сега, Ранд просто щеше да повика другите и да ги помоли да го направят. Щяха да се подчинят и дори да ѝ се подиграват — на нея, Посветената, въобрази си, че е Айез Седай.

Добре де, тя все пак бе открила нови начини на Изцеряване! Беше помогнала да се изчисти покварата на самата Единствена сила! Беше Изцерила усмиряване и опитомяване!

Можеше да направи и това.

Заработи бързо, като изтъка огледален образ на първия пласт Принуда. Всяко прилагане на Силата бе точно, но обратно на вътъка, вече вътъкан в ума на момчето. Положи сплита предпазливо, едва-едва, и точно както беше казал Ранд, щом се докоснаха, двата сплита трепнаха и изчезнаха.

Откъде го знаеше това Ранд? Потръпна при мисълта какво бе казала Семирага за него. Спомени от друг живот, спомени, на които той нямаше право. Имаше причина Създателят да е направил да забравят предишния си живот след всяко прераждане. Никой човек не биваше да помни пораженията на Луз Терин Теламон.

Нинив продължи: оголваше пласт след пласт вътъците на Принуда като знахар, смъкваш превръзките от гноясал крак. Изтощителен труд, но и обнадеждаващ. Всеки сплит поправяше злина, изцеряваше момчето още мъничко, правеше света *на косъм* по-добър отпреди.

Отне ѝ почти цял час и беше наистина изнурително. Когато и последният пласт на Принуда изчезна, тя въздъхна изтощено и освободи Единствената сила, убедена, че не може да прелее и нишка повече, дори животът ѝ да зависи от това. Залитна и се смъкна на стола си. Мин се беше свила до Ранд и беше заспала.

Но Ранд не спеше. Прероденият Дракон ги гледаше и сякаш виждаше неща, които Нинив не можеше да съзре. Стана и пристъпи до Керб. В замаята си Нинив не беше обърнала внимание на лицето на младия чирак. Беше странно отпуснато, като на човек, зашеметен от удар по главата.

Ранд се смъкна на коляно, хвана брадичката на момчето в шепа и се взря в очите му.

— Къде? — попита тихо. — Къде е тя?

Момчето отвори уста и от ъгълчето ѝ потече лига.

— Къде е тя? — повтори Ранд.

Керб простена. Очите му бяха помътени, езикът увисна от устата.

— Ранд! Спри. Какво му правиш?

— Нищо — отвърна Ранд тихо и я погледна. — Ти го направи това, с разнищването на сплитовете. Принудите на Грендал са силни — но груби, в някои отношения. Запълва ума с Принуда толкова, че

изтрива личността и разсъдъка. Остава само една кукла, негодна за нищо друго, освен да изпълни преките ѝ заповеди.

— Но той можеше да реагира допреди малко!

Ранд поклати глава.

— Ако попиташ тъмничарите, ще ти кажат, че е бил слабоумен и почти не е говорел. В главата му нямаше никаква личност, само напластени сплитове на Принуда. Указания, съставени хитроумно, за да заличат всякакво съзнание, което е имало у този нещастник, и да го заменят със същество, което ще действа точно според желанията на Грендал. Виждал съм го десетки пъти това.

„Десетки пъти — помисли с трепет Нинив. — Ти ли си го виждал, или Луз Терин? Чии спомени властват над теб сега?“

Погледна отново Керб и ѝ призля. Очите му бяха безизразни не от стъписване, както си беше помислила. Бяха... празни. Докато беше млада, все още нова в ролята си на Премъдра, ѝ бяха донесли една жена, паднала от фургон. Жената спа дни наред, а когато най-сетне се събуди, имаше същия поглед като на Керб. Никакъв признак, че познава някого, никаква податка, че има някаква душа в черупката на тялото ѝ.

Беше умряла неделя по-късно.

Ранд отново заговори на Керб:

— Трябва ми място. Нещо. Каквото и да е. Ако има някаква частица в теб, която е устояла, късче някакво, което ѝ е оказало съпротива, обещавам ти възмездие. Място. Къде е тя?

От устните на момчето пак потече лига. Сякаш се кривнаха едва-едва. Ранд стоеше пред него, без да откъсва очи от неговите. Керб потрепери, после прошепна:

— В гробницата Натрин.

Ранд въздъхна, след което го пусна с почти благоговееен жест. Момчето бавно се смъкна на пода, лигите му се стекоха по чергата. Нинив изруга, скочи от стола и се олюля, щом стаята се завъртя около нея. Светлина, колко бе изтощена! Затвори очи и вдиша няколко пъти дълбоко. После коленичи до момчето.

— Не си прави труда — каза Ранд. — Мъртъв е.

Да, момчето беше мъртво. Нинив вдигна рязко глава и погледна Ранд. Какво право имаше да изглежда толкова изтощен, колкото се чувстваше тя? Не беше направил почти нищо!

— Какво напра...

— Нищо не направих, Нинив. Подозирам, че след като ти премахна Принудата, единственото, което го държеше жив, бе яростта му към Грендал, заровена дълбоко. Трошицата, която бе останала от него, знаеше, че единствената помощ, която може да ни даде, са тези три думички. След това просто свърши. Нищо повече не можехме да направим за него.

— Не мога да приема това — каза Нинив отчаяно. — Той можеше да бъде Изцерен! — Трябваше да може да му помогне! Премахването на Принуда бе толкова хубаво, толкова *редно*. Не трябваше да свърши така!

Потръпна. Чувстваше се омърсена. Употребена. С какво бе по-добра от тъмничаря, който бе вършил ужасни неща, за да измъкне информация? Погледна гневно Ранд. Можеше поне да ѝ каже какво ще причини махането на Принуда!

— Не ме гледай така, Нинив. — Той пристъпи до вратата и даде знак на Девите да отнесат тялото на Керб. Те го вдигнаха, а той ги помоли тихо да донесат още чай.

Върна се и седна до спящата Мин. Беше пъхнала една възглавничка под главата си. Само една от двете лампи в стаята гореше едва-едва и лицето на Ранд оставаше наполовина в сянка.

— Това беше единственият начин — продължи той. — Колелото тъче така, както то пожелае. Ти си Айез Седай. Не е ли това част от веруюто ти?

— Не знам какво е — сопна се Нинив, — но не е извинение за действията ти.

— Какви действия? Ти ми доведе този човек. Грендал е приложила Принуда над него. Ще я убия заради това — и това действие ще бъде само моя отговорност. Сега ме остави. Ще се опитам да поспя.

— Никакво чувство за вина ли не изпитваш?

Погледите им се сплетоха. Нинив беше отчаяна и безпомощна. Ранд... кой можеше да отгатне какво чувства той напоследък?

— Трябва ли да страдам заради всички тях, Нинив? — попита той тихо и се изправи, лицето му все така бе наполовина в сянка. — Положи и тази смърт в нозете ми, ако искаш. Ще е само една от многото. Колко камъни можеш да струпаш върху нечие тяло, преди

тежестта да престане да има значение? Колко можеш да гориш бучка плът, преди горещината да стане несъществена? Ако си позволя да се чувствам виновен за това момче, ще трябва да се чувствам виновен за другите. И това ще ме прекърши.

Тя го изгледа в полумрака. Крал, определено. Воин, макар много рядко да беше виждал война. С усилие потисна гнева си. Не беше ли всичко това само за да му докаже, че може да ѝ се довери?

— О, Ранд — въздъхна Нинив и извърна очи. — Това, в което си се превърнал... в сърцето ти няма нищо освен гняв. Това ще те унищожи.

— Да — въздъхна той.

Тя го погледна стъписано.

— Чудя се — заговори той и погледна към Мин, — защо всички вие допускате, че съм твърде тъп, за да видя онова, което за вас е толкова очевидно. Да, Нинив. Да, тази твърдост ще ме унищожи. Знам.

— Тогава защо? — попита тя. — Защо не ни позволиш да ти помогнем?

Той вдигна очи — не към нея, а зареял поглед в нищото. Една слугиня, облечена в бялото и тревистозеленото на Дома Милисаир, влезе с котле чай, взе старото и се оттегли.

— Когато бях много по-млад — заговори тихо Ранд, — още съвсем дете всъщност, Трам ми разказа една история. За Драконовата планина. Тогава не знаех, че той всъщност я е видял, нито че ме е намерил там. Бях само едно овчарче и Драконовата планина, Тар Валон и Кемлин бяха почти митични места за мен. Той обаче ми разказа за нея — планина толкова висока, че нашият Двоен рог изглеждал пред нея като джудже. Според разказите на Трам никой човек не се бил качвал на върха на Драконовата планина. Не защото било невъзможно — а защото изкачването до върха отнемало и последната трошица сила. Толкова висока била планината, че надвиването ѝ изисквало борба, която те изцежда напълно.

Замълча.

— И? — попита Нинив.

Той я погледна.

— Не разбираш ли? Никой не изкачвал планината, защото ако го направел, нямало да му остане сила за връщането. Планинар можел да я надвие, да стигне до върха, да види онова, което никой друг не може

да види. Но след това щял да умре. Най-силните и най-благоразумни пътешественици знаели това. Затова никога не я изкачвали. Винаги го искали, но чакали, отлагали това пътуване за друг ден. Защото знаели, че ще е последното им.

— Но това е само приказка — каза Нинив. — Легенда.

— Точно това съм аз — каза Ранд. — Приказка. Легенда. Да се разказва на децата след години, да се шепне. — Поклати глава. — Понякога не можеш да се върнеш. Трябва да продължиш. И понякога знаеш, че това изкачване е последното ти.

— Всички вие твърдите, че съм станал прекалено твърд, че неизбежно ще се прекърша, ако продължа така. Но допускате, че от мен трябва да остане нещо, което да продължи. Че трябва да слеза от планината, след като стигна върха. — Погледна я. — Това е ключът, Нинив. Вече го разбирам. Аз няма да преживея това, тъй че не е нужно да се безпокоя какво би могло да стане с мен след Последната битка. Не е нужно да затаявам, не е нужно да спасявам нищо от тази моя пребита душа. Зная, че трябва да умра. Онези, на които им се иска да съм по-мек, готов да се огъна, не могат да приемат това, което ще стане с мен. — Погледна отново Мин. Нинив много пъти беше виждала обич в очите му, когато я погледнеше, но този път бяха празни. Безчувствени, на също толкова безчувственото лице.

— Може да намерим начин, Ранд — каза Нинив. — Разбира се, че има начин да победиш, но и да останеш жив.

— Не — изръмжа той тихо. — Не ме изкушавай отново да тръгвам по този път. Той води само до болка, Нинив. Аз... Мислех си да оставя нещо след себе си, което да помогне на света да оцелее след смъртта ми, но това бе само борба да продължа да живея. Не мога да си позволя този лукс. Ще изкача проклетата планина и ще видя слънцето. Всички вие ще се оправяте с онова, което ще последва. Така трябва да бъде.

Тя отвори уста, за да възрази отново, но той я изгледа рязко.

— Така *трябва* да бъде, Нинив.

Тя замълча.

— Тази нощ се справи добре. Спести на всички ни голяма неприятност.

— Направих го, защото исках да спечеля доверието ти — промълви Нинив и моментално се изруга наум. Защо го каза това?

Наистина ли бе толкова уморена, че да избъбри първото, което ѝ дойде на ума?

Ранд само кимна.

— Ти го имаш, Нинив. Вярвам ти толкова, колкото е възможно да вярвам на някого. Може би повече, отколкото на мнозина други. Ти смяташ, че знаеш какво е най-доброто за мен, въпреки собствените ми желания, и това е нещо, което мога да приема. Разликата между теб и Кацуан е в това, че ти наистина държиш на мен. Тя държи само на мястото ми в плановете си. Иска да съм част от Последната битка. Ти искаш да живея. Заради това имаш благодарностите ми. Мечтай заради мен, Нинив. Мечтай за неща, за които аз вече не мога.

Наведе се, за да вдигне Мин. Успя въпреки липсващата длан, като пхна чукана си под нея, а с другата ръка я прихвана и я вдигна. Тя се раздвижи, после се сгуши до него и измърмори, че може да върви сама. Той не я пусна, може би заради умората в гласа ѝ. Нинив знаеше, че остава будна с книгите си повечето нощи и се натоварва почти толкова тежко, колкото Ранд.

Той понесе Мин към вратата.

— Първо ще се оправим със сеанчанците. Подготви се добре за тази среща. Скоро след това ще се погрижа за Грендал.

И излезе.

Отново я беше изненадал. Беше все същият упорит глупак, но с изненадващо разбиране за себе си. Как можеше човек да разбира толкова много и все пак да е такъв невежа?

И защо не можеше да измисли никакъв аргумент срещу онова, което бе казал? Защо не можеше да се накара да му изкрещи, че не е прав? *Винаги* имаше надежда. Като предаваше това най-важно чувство, той можеше да е станал силен, но рискуваше да загуби всякакво основание да се интересува от изхода на битките си.

Но незнайно защо не можеше да намери думи, с които да му възрази.

ГЛАВА 34

ЛЕГЕНДИ

— Добре — каза Мат и разгъна на масата една от най-добрите карти на Ройдел. Талманес, Том, Ноал, Джюйлин и Мандевин бяха наредили столовете си около масата. До картата на района Мат разгъна скица на разположението на град със средна големина. Доста усилия им беше струвало, докато намерят търговец, склонен да им скицира плана на Трустеър, но след Хиндерстап Мат не искаше да влезе в градче, без да знаят какво може да ги очаква.

Щабният му павилион беше сред борова гора. Денят беше хладен. От време на време полъхваше вятър и сухи борови иглички се откъсваха от клоните и падаха, шушнеха по покрива на палатката. Отвън си подвикваха войници и дрънчаха котлета — раздаваше се обедната храна.

Мат огледа картата на градчето. Време беше да престане да е глупак. Целият свят беше решил да се обърне против него — дори малки планински градчета се оказваха смъртоносни капани напоследък. Още малко и маргаритките покрай пътя щяха да наскачат и да се опитат да го изядат.

Тази мисъл го накара да се сепне, понеже си спомни за нещастния амбулант, потънал във фантомното градче Шиотан. Когато онова призрачно място бе изчезнало, след него бе останала морава с пеперуди и цветя. Включително маргаритки. „Да ме изгори дано!“

Добре, но Матрим Каутон не се канеше да умре в тоя пущинак. Този път щеше да *планира* и щеше да е *подготвен*. Кимна, доволен от себе си.

— Ханът е ето тук — заяви и посочи на картата. — „Размаханият юмрук“. Двама пътници независимо един от друг потвърдиха, че е хубав хан, най-добрият от трите в градчето. Жената, която ме търси, не е правила никакъв опит да скрие местонахождението си, а това означава, че се смята за добре защитена. Можем да очакваме охрана.

Извади друга карта, която показваше по-добре терена около Трустеър. Градчето бе разположено в падина, до езеро, което се пълнеше от планински извори. Според данните в езерото се въдеше чудесна пъстърва, а осоляването ѝ беше главният поминък на градчето.

— Искам три отделения лека конница тук — каза Мат и посочи един по-висок склон. — Ще бъдат прикрити от дърветата, но ще имат пълна гледка към небесата. Ако излети червено нощно цвете, ще се спуснат по главния път ето тук за спасителна акция. Ще разполагаме със сто стрелци с арбалети от двете страни на селището като подкрепление на конницата. Ако нощното цвете е зелено, конницата тръгва и подsigурява главните подстъпи към градчето, тук и тук.

Посочи Том с пръст.

— Том, ти ще вземеш Харнан, Фергин и Мандевин като „чираци“, а Ноал може да е лакеят ти.

— Лакей ли? — попита Ноал. Беше кокалест мъж с окапали зъби и крив като клюн нос. Но беше твърд като стар нащърбен в битки меч, предаван от баща на син. — За какво му е лакей на веселчун?

— Добре — каза Мат. — Може да си брат му тогава, и изпълняваш по съвместителство ролята на слуга. Джюйлин, ти...

— Чакай малко, Мат — прекъсна го Мандевин и се почеса по скулата, точно под превръзката на изваденото си око. — Аз да съм чирак на веселчун? Не знам колко ми е подходящ гласът за хубаво пеене. Чувал си ме все пак. А и само с едно око едва ли ще ме бива много с жонглирането.

— Ти си нов чирак — обясни Мат. — Том знае, че нямаш никакъв талант, но те е съжалил, понеже старата ти леля — с която си живял, откакто родителите ти са загинали при трагичен инцидент, стъпкани от побеснели волове — е хванала шарка и се е побъркала. Почнала е да те храни с огризки от масата и да се държи с теб все едно, че си семейната хрътка Маркс, която обаче е избягала, докато си бил още на седем.

Мандевин се почеса по главата. Косата му вече побеляваше.

— Не съм ли малко стар за чирак все пак?

— Глупости — каза Мат. — Ти си млад по сърце и тъй като не си се женил — единствената жена, в която си бил влюбен, е избягала със сина на кожаря, — идването на Том ти е предложило възможност да започнеш отново.

— Но аз не искам да напусна старата си леля — възрази Мандевин. — Грижила се е за мен от дете! Не е честно човек да остави стара жена само защото малко се е побъркала.

— Нямах *никаква* стара леля — изръмжа Мат ядосано. — Това е просто легенда, версия, която върви с фалшивото ти име.

— Не може ли да си имам някоя по-почтена версия?

— Късно е — каза Мат, зарови в купчината листа на писалището си и измъкна пет страници, надраскани с разкривен почерк. — Не може да го промениш вече. Половин нощ съм работил над версията ти. Най-добрата е от всички. На, прочети я и я наизусти. — Връчи листовите на Мандевин, след което извади нова купчина.

— Сигурен ли си, че не прекаляваме малко с това, момко? — попита Том.

— *Няма* да позволя да бъда изненадан отново, Том — заяви Мат. — Да ме изгори дано, няма да го позволя повече. Омръзна ми да влизам в капани неподготвен. Смятам вече сам да командвам съдбата си, а не да се набутвам от един проблем в друг. Време е вече аз да командвам.

— И го правиш с... — намеси се Джюйлин.

— Фалшиви имена и прикриващи версии, да — заяви Мат и връчи на Том и Ноал страниците им. — Точно така!

— А за мен? — попита Талманес. Насмешливият блясък в очите му се беше върнал, въпреки че говореше съвсем искрено. — Чакай да пробвам, Мат. Аз съм странстващ търговец, пътувал с айилците, който е дошъл в селото, защото е чул, че в езерото живее пъстърва, която е обидила баща му.

— Глупости — каза Мат и му връчи листата. — Ти си Стражник.

— Доста е подозрително — отбеляза Талманес.

— Ти *трябва* да си подозрителен — изтъкна Мат. — Винаги е по-лесно да биеш някого на карти, когато си мисли за нещо друго. Е, ти си нашето „нещо друго“. Стражник, който минава през селото по загадъчна работа, няма да е чак толкова голямо събитие, че да привлече прекалено внимание, но за тия, които знаят какво да търсят, все пак ще е добро отвличане. Можеш да използваш наметалото на Фен. Съгласен е да го даде. Още се чувства гузен, че позволи на ония слугини да избягат.

— Ти, разбира се, не му каза, че просто изчезнаха — добави Том.
— И че нямаше как да го предотврати.

— Не виждах смисъл да му го казвам — обясни Мат. — Пък и няма смисъл да ровим в миналото, нали така?

— Стражник значи? — рече Талманес и заразливства страниците си. — Ще трябва да се поупражнявам в мръщене.

Мат го погледна унило.

— Не го взимаш на сериозно.

— Какво? Има ли някой, който го взима на сериозно?

Пак проклетият блясък в очите. Мат наистина ли си беше мислил, че трудно се засмива? Талманес просто го правеше вътрешно. Това най дразнеше.

— Светлина, Талманес. Някаква жена в онова градче търси Перин и мен. Знае как изглеждаме толкова добре, че може да ни нарисува по-точно и от родната ми майка. Тръпки ме полазват от това, все едно Тъмния диша зад врата ми. А не мога лично да ида в проклетото му градче, след като всеки проклет мъж, жена и дете имат рисунка на лицето ми и обещание за пари срещу сведения, нали така! Та значи може и да съм попрекалил с подготовката, но възнамерявам да намеря това лице, преди да са пратили глутница Мраколюбци да ми прережат гърлото през нощта. Ясно ли е?

Мат ги изгледа един по един, тръгна да излиза, но спря до стола на Талманес, покашля се и измърмори:

— Ти тайно храниш любов към рисуването и ти се иска да можеш да се измъкнеш от рискования живот, на който си се посветил. Минаваш през Трустеър на път на юг, вместо да хванеш по-пряк маршрут, от любов към планината. Надяваш се да чуеш нещо за по-малкия си брат, когото не си виждал от години и който е изчезнал по време на лов в Южен Андор. Имаш много тежко детство. Прочети четвърта страница.

После бързо излезе, но все пак видя как Талманес извъртя очи. Да го изгори дано! Такава хубава драма имаше в тия страници!

Небето беше облачно. *Кога* щеше да свърши това? Мат поклати глава и zakрачи през лагера, кимаше на войниците, които му отдаваха чест или подвикваха: „Лорд Мат“. Бандата беше вдигнала лагер на закътан горист склон на половин ден марш от градчето — довършваха приготовленията си за нападението. Трииглените борове тук бяха

високи и с тежки сенчести клони и растителността под тях бе оскъдна. Въздухът бе прохладен, с мирис на смола и пръст.

Той обиколи лагера, за да провери как върви работата и да се увери, че всичко се върши ефикасно. Древните спомени, които му бяха дали еелфините, бяха започнали да се сливат със собствените му толкова плавно, че вече трудно можеше да различи кои инстинкти идват от тях и кои са си неговите собствени.

Хубаво беше, че отново е сред Бандата. Не си беше давал сметка колко много му бяха липсвали. Щеше да е добре да се съберат отново с останалите — с бойците, водени от Естеан и Дерид. Дано поне да преживяваха по-леко от неговата част.

Конните знамена бяха първи в обиколката му. Бяха отделени от останалата част на лагера — конниците винаги се смятаха за по-елитни от пехотата. Днес, както ставаше все по-често напоследък, мъжете бяха притеснени за храната на конете. За един добър конник конят му винаги е на първо място. Пътуването им от Хиндерстап бе тежко за животните, особено след като нямаше много паша. Тази пролет почти нищо не беше израснало, а останалото от зимата бе необичайно оскъдно. Конете отказваха да пасат петната пожълтяла трева, все едно се беше развалила като другите запаси. А нямаха достатъчно зоб: бяха се надявали да се изхранват от околността, понеже се придвижваха твърде бързо, за да карат и фургони.

Е, значи трябваше да направи нещо по въпроса. Увери конниците, че работи по проблема, и те повярваха на думата му. Лорд Мат не ги беше подвеждал никога. Разбира се, онези, които беше подвел, гниеа в гробовете. Той отказа молбата им да развоят знамето. Може би след Трустеър.

В момента нямаше истинска пехота — всички бяха с Естеан и Дерид. Талманес благоразумно бе осъзнал, че ще им трябва повече подвижност, и беше взел три знамена конница и близо четири хиляди конни стрелци с арбалети. В повечето битки човек няма време да се цели, така че арбалетите вършеха добра работа — за тях беше нужна една десета от тренировките с обикновен лък. Вярно, лъковете можеха да стрелят по-бързо и по-далече, но като не можеш да заделиш цял живот за тренировки, арбалетите бяха чудесен заместител.

Освен това процесът на презареждане на арбалета улесняваше обучението на отделенията да стрелят залпово. Капитанът на

отделението стоеше в другия край и шибваше с пръчка по ствола на едно дърво на всеки две секунди, за да подава ритъма. Всяко тупване по дървото беше заповед. Вдигане на арбалетите на рамо на първото. Стреляш на второто. Сваляш арбалета на третото. Зареждаш на четвъртото. Отново на рамо — на петото. Стрелбата на координирани залпове беше по-убийствена. Всяко четвърто тупване отпращаше вълна стрели по врага — в случая дърветата.

„Ще ни трябват още стрели“ — помисли Мат, забелязал колко много от късите стрели се чупят. При тренировка се губеха повече стрели, отколкото при бой, но си заслужаваше. Стрелците наистина ставаха все по-добри. Ако беше имал няколко знамена от *тия*, когато се би при Кървавите водопади, Нашиф може би щеше по-бързо да си научи урока.

Разбира се, щяха да са *по-полезни*, ако можеха да стрелят по-бързо. Зареждането забавяше най-много. Не завъртането на самия лост, а необходимостта всеки път арбалетът да се сваля. Отнемаше цели четири секунди. Новите лостове, които Талманес бе научил от оня механик в Муранди, доста ускоряваха нещата. Но механикът беше тръгнал да продава изобретението си в Кемлин и знае ли човек кой още ще реши да го купи? Много скоро всеки можеше да ги има. Едно предимство отпада, ако го имаш и ти, и врагът ти.

Нововъведенията му бяха донесли голям успех в Алтара срещу сеанчанците. Яд го беше да отстъпи това предимство. Можеше ли да измисли начин арбалетите да стрелят още по-бързо?

Докато мислеше за това, провери още някои неща из лагера. Алтарците, които бе приел в Бандата, се устройваха добре, а като се изключеше храната за конете и може би недостатъчното стрели, снабдяването изглеждаше в ред. Доволен, Мат тръгна да види Алудра.

Беше се устроила в задния край на лагера до малка закътана цепнатина в скалистия склон и Мат трябваше да се провре между три паравана от платна, окачени между дърветата, докато стигне до нея. И се наложи да спре, когато Бейл Домон вдигна ръка и го задържа, докато Алудра му разреши да влезе.

Слабичката тъмнокоса Илюминаторка седеше на пън в центъра на малкия си бивак, праховете ѝ, рулата хартия, писалищната дъска за бележки и инструментите ѝ бяха спретнато подредени върху парчета плат на земята около нея. Вече не носеше плитки и дългата ѝ коса

падеше свободно на раменете. Това ѝ придаваше малко странен вид. Но пак си беше хубава.

„Да те изгори дано, Мат. Вече си женен“ — каза си той. Но пък Алудра *наистина* беше хубава.

Егеанин беше тук, държеше глинена гилза за нощно цвете, за да може Алудра да работи. Лицето на Алудра с пълничките устни се намръщи съсредоточено, докато почукваше леко по гилзата. Тъмната коса на Егеанин беше пораснала и тя все по-малко приличаше на сеанчанска благородничка. На Мат все още му беше трудно да реши как да я нарича. Тя искаше да я знаят като Лейлвин и понякога той си мислеше за нея с това име. Глупаво е човек да си сменя името само защото някой му е казал, че трябва, но той всъщност не я винеше, че не иска да ядоса Тюон. Адски упорита беше Тюон, да. Неволно погледна на юг, но се овладя бързо. Кръв и пепел! Всичко щеше да е наред с нея.

Все едно, Тюон сега я нямаше. Защо тогава Егеанин продължаваше тази шарада да се нарича Лейлвин? Мат всъщност я бе нарекъл със старото ѝ име веднъж-дваж, след заминаването на Тюон, но тя го нахока. Жени! Не може да ги разбере човек, а сеанчанките — още по-малко.

Погледна Бейл Домон. Мускулестият брадат иллианец се беше подпрял на едно дърво до входа на бивака на Алудра, белите платница плющяха до него. Още държеше ръката си вдигната предупредително. Сякаш целият този лагер не беше на Мат, моля ви се!

Той обаче реши да не се натрапва. Не можеше да си позволи да обижда Алудра. Беше адски близо до ония нейни драконови ужасии, а той държеше да ги има подръка. Но Светлина, колко го дразнеше, че трябва да минава през пропускателен пункт в собствения си лагер!

Алудра вдигна поглед от работата си и затъкна кичур коса зад ухото си. Забеляза Мат, а след това се загледа отново в нощното си цвете и започна пак да чука по него с чукчето. Кръв и пепел! Гледката му напомни защо я посещаваше толкова рядко. Не стигаше пропускателният пункт, но трябваше ли тая жена да тъпче нещо взривно с чук? Капка ум ли нямаше в главата? Цялата пасмина Илюминатори бяха такива обаче. Освен няколко жребчета от табуна, както може би щеше да каже баща му.

— Може да влезе — каза Алудра. — Благодаря ви, господин Домон.

— За мен беше удоволствие, госпожо Алудра — отвърна Бейл, смъкна ръката си и кимна любезно на Мат. Мат изпъна палтото си и закрачи напред, решил да пита за арбалетите. Но нещо моментално привлече погледа му. На земята зад Алудра лежаха изпънати няколко страници с детайлни рисунки и дълъг списък бележки с числа до тях.

— Това плановете за драконите ли са? — попита Мат нетърпеливо и бързо коленичи, за да огледа скиците, без да ги пипа. Алудра беше особено взискателна за такива неща.

— Да. — Още почукваше с чукчето. Погледна го някак неловко. Заради Тюон, подозираше Мат.

— А тези числа? — Мат се постара да превъзмогне неудобството.

— Необходими продукти. — Алудра остави чукчето и огледа цилиндричното нощно цвете от всички страни. Кимна на Лейлвин.

Кръв и пепел, но тия числа бяха големи! Цяла планина въглен, сяра и... гуано от прилеп? В бележките се твърдеше, че имало град, специализиран в производството му, някъде в северните подножия на Мъгливите планини. Кой град ще е специализиран точно в производството на *гуано от прилеп*? Имаше искания също за мед и калай, макар че неясно защо до тях нямаше никакви числа. Само бележка със звездичка.

Мат поклати глава. Как щяха да реагират обикновените хора, ако научеха, че величествените нощни цветя са само хартия, прах и — представи си — лайна от прилеп? Нищо чудно, че Илюминаторите толкова ревностно пазеха тайните на занаята си. Не беше само за да се опазят от конкуренция. Колкото повече знаеш за един процес, толкова по-малко удивителен и по-обикновен се оказва.

— Много материал е това — каза Мат.

— Чудо. За това ме помоли, Матрим Каутон — отвърна тя, подаде нощното цвете на Лейлвин, взе писалищната дъска и нахвърли няколко бележки на изпънатия отгоре лист. — Това чудо съм го разбила на списък от съставки. Дело, което само по себе си е удивително, нали? Не се оплаквай от топлината, когато ти поднасят слънцето в шепи.

— Не ми изглежда възможно — измърмори Мат по-скоро на себе си. — Това число цената ли е?

— Не съм писар — отвърна Алудра. — Сметките са приблизителни. Изчисленията съм направила доколкото мога, но останалото ще трябва да се пресметне от по-знаещи. Прероденият Дракон може да си позволи такива разходи.

Лейлвин гледаше Мат с любопитство. Някои неща се бяха променили и с нея, заради Тюон. Но не по начина, който бе очаквал.

Споменаването на Ранд завихри цветовете пред очите му и Мат потисна въздишката си, докато ги разсее. Ранд сигурно можеше да се справи с тия разходи, но *Мат* определено не можеше. Че то като ги погледнеш, трябваше да играе на зарове със самата кралица на Андор, за да намери толкова пари!

Но това беше проблем на Ранд. Да го изгори дано, дано да одобреше това, което му подготвяше Мат.

— Това май не включва работната сила — отбеляза Мат, като огледа отново страниците. — Колко леяри на камбани ще ти трябват за този проект?

— Всички, които можеш да намериш — отвърна Алудра. — Не ми ли обеща това? Всички от Андор до Тийр.

— Май да. — Всъщност не беше очаквал да го приеме буквално. — А медта и калаят? Тях не си ги пресметнала.

— Ще ми трябва всичко.

— Всичко... В какъв смисъл *всичко*?

— Всичко — повтори тя простичко и спокойно. — Всяка бучка мед и калай, която може да се изкрънка от тази страна на Гръбнака на света. — Изхъмка. — Е, това май е прекалено амбициозно.

— Адски прекалено — измърмори Мат.

— Прав си. Добре, да допуснем, че Дракона владее Кемлин, Кайриен, Иллиан и Тийр. Ако ми осигури всяка мина и склад за мед и калай в тези четири града, предполагам, че ще стигне.

— Всеки склад — повтори Мат унило.

— Да.

— В четирите най-големи градове на света.

— Да.

— И „предполагаш“, че това ще стигне.

— Мисля, че точно това казах, Матрим Каутон.

— Страхотно. Ще видя какво мога да направя. Няма ли да искаш Тъмния да дойде да ти лъсне обувките, като си почнала? Може би ще можем да изровим Артур Ястребовото крило и да го накараме да ти потанцува.

При споменаването на Артур Ястребовото крило Лейлвин го изгледа с гняв. След малко Алудра довърши бележките си, обърна се и също го изгледа. Заговори спокойно, съвсем леко враждебно:

— Моите дракони ще са голяма сила за един пълководец. Твърдиш, че това, което искам, е прекомерно. Не е. То е просто необходимо. — Замълча и го погледна накриво. — Няма да лъжа, че не очаквах тази *пренебрежителност* от вас, господин Каутон. Безнадеждността е любимата ви приятелка, нали?

— Не си права — измърмори Мат и отново погледна скиците. — Смътна позната само. Дал съм ти клетвата си.

Бейл изсумтя. Дали просто му стана весело, или беше насмешка, не можеше да се разбере, без да се види лицето му. Мат не го погледна. Алудра го гледаше съсредоточено. Очите им за миг се срещнаха и Мат си даде сметка, че може би е твърде рязък с нея. Може би се чувстваше неловко покрай нея. Малко. Бяха започнали да се сближават преди Тюон. И това в очите на Алудра не беше ли болка?

— Съжалявам, Алудра. Не биваше да говоря така.

Тя сви рамене. Мат си пое дъх.

— Виж, знам, че... хм, странно как Тюон...

Тя махна с ръка, за да го прекъсне.

— Няма нищо. Имам си драконите. Ти ми даде шанс да ги създам. Други неща вече са без значение. Желая ти щастие.

— Ами... — Мат се почеса по брадичката и въздъхна. По-добре просто да го подмине. — Както и да е, надявам се да мога да направя това. Но наистина искаш много ресурси.

— Леярите и материалите ми трябват — рече тя. — Направих каквото мога тук без ресурси. Все още ми трябват няколко недели за проба — ще трябва да направим един дракон за проверка. Тъй че имаш време да събереш всичко това. Но няма да е лесно, а ти все още отказваш да ми кажеш кога ще трябват драконите.

— Не мога да ти кажа неща, които не зная, Алудра — отвърна Мат и погледна на север. Усети странно придърпване, все едно някой бе качил рибарска въдица във вътрешностите му и леко — но

настойчиво — я дърпаше. „Ранд, ти ли си това, да те изгори дано?“ Завихриха се цветовете. — Скоро, Алудра — усети се, че казва. — Времето е малко. Скоро.

Тя помълча, сякаш доловила нещо в гласа му.

— Добре. Ако е така, значи исканията ми не са прекалени, нали? Ако светът тръгва на война, ковачниците скоро ще са нужни за върхове на стрели и подкови. По-добре сега да ги вкараме в работа за моите дракони. Уверявам те, че всеки, който направим, ще струва колкото хиляда меча в битка.

Мат въздъхна, изправи се и докосна шапката си с пръст.

— Добре. Разбрахме се. Стига Ранд да не ме опече жив в мига, в който му предложи това, ще видя какво мога да направя.

— Би било разумно да проявиш уважение към госпожа Алудра — провлече Лейлвин и го изгледа накриво. — А не да си толкова пренебрежителен към нея.

— Ама бях искрен! Да ме изгори дано, жено! Не можеш ли да усетиш кога човек е искрен?

Тя отново го изгледа все едно се мъчеше да реши дали точно в тази фраза няма някаква подигравка. Мат завъртя очи. Жени!

— Госпожа Алудра е гениална — каза строго Лейлвин. — Не разбираш какъв дар ти предлага. Че то, ако Империята имаше тези оръжия...

— Ти гледай да не ги дадеш на нея, Лейлвин. Не искам да се събудя някоя сутрин и да разбера, че си избягала с плановете в опит да си върнеш титлата!

Тя като че ли се обиди, че допуска такова нещо, макар да си беше съвсем логично. Сеанчанците имаха странно чувство за хумор — Тюон нито веднъж не се беше опитала да избяга от него, макар да имаше много възможности.

Разбира се, Тюон почти от самото начало бе подозирала, че ще се омъжи за него. Имаше Прорицанието на онази дамане. Да го изгори дано, *нямаше* да поглежда пак на юг. Никога!

— Корабът ми вече се тласка от други ветрове, Матрим Каутон — каза простичко Лейлвин, обърна му гръб и погледна Бейл.

— Но не искаш да ни помогнеш да бием сеанчанците — възрази Мат. — Ти като че ли...

— В много дълбока вода заплува точно сега, младежо — прекъсна го Бейл с кротък глас. — Дълбока, да, пълна с риба лъв. Май е време да спреш да пляскаш толкова силно.

Мат затвори уста.

— О, добре.

Тия двамата не трябваше ли да се отнасят към него с повече уважение? Не беше ли там сеанчански принц или нещо такова? Но пък трябваше да се сети, че това няма да му помогне с Лейлвин и с брадатия моряк.

Все едно, *наистина* беше искрен. Думите на Алудра бяха логични, колкото и налудничаво да звучаха. *Наистина* трябваше да посветят много леярни за работата. Неделите, които щеше да похаби, докато стигне в Кемлин, сега го заглождиха още повече. Тия недели трябваше да отидат за правенето на дракони! Разумният човек се научава, че няма смисъл да се тормози за дългия път — но Мат не беше много разумен напоследък.

— Добре — повтори той и отново погледна Алудра. — Макар че — по съвсем различни причини — бих искал да взема тези планове и да ги пазя при мен.

— Съвсем различни причини ли? — попита мрачно Лейлвин, сякаш търсеше в думите му нова обида.

— Да. И причините са, че не искам да са тук, когато Алудра чукне едно от тия нощни цветя неправилно и вземе, че се изгърми на половината път до Тарвинската клисура!

Алудра се засмя, макар че Лейлвин отново изглеждаше обидена. Трудно беше човек да *не* обиди сеанчанци. Тях и проклетите айилци. Странно колко противоположни можеше да са в много отношения, и в същото време еднакви в много други.

— Можеш да вземеш плановете, Мат — каза Алудра. — Стига да ги държиш в онзи сандък със златото ти. Знам, че си го пазиш по-добре от всичко на света.

— Сърдечно ти благодаря — измърмори той и се наведе да събере листовете, без да обръща внимание на прикритата обида. Дали просто не го бяха изработили? Проклетата жена. — Между другото, за малко да забравя. Знаеш ли нещо за арбалетите, Алудра?

— За арбалетите ли?

— Да — каза Мат, докато навиваше хартиите. — Предполагам, че трябва да има начин да се направи така, че да се зареждат по-бързо. Знаеш, като онези нови коленчати лостове, само с пружина или нещо такова. Може би лост, който да може да се завърта, без първо да се налага да се сваля оръжието.

— Това едва ли е в моята област, Мат.

— Знаем. Но ти си умна за такива неща и може би...

— Ще трябва да намериш някой друг — каза Алудра и се обърна, за да вземе друго полудовършено нощно цвете. — Много съм заета.

Мат бръкна под шапката си и се почеса по главата.

— Това...

— Мат! — извика един познат глас. — Мат, трябва да дойдеш с мен! — Олвер притича в бивака на Алудра. Бейл вдигна предупредително ръка, но Олвер, разбира се, се шмугна право под нея.

Мат се изправи.

— Какво има?

— Някой е дошъл — каза Олвер, лицето му бе червено от възбуда.

Голяма гледка беше това лице. Ушите прекалено големи, носът сплескан, устата твърде широка. На дете на неговите години грозотата изглеждаше мило. Нямахше да има толкова късмет, като пораснеш. Може би мъжете в лагера бяха прави да го учат на оръжия. С такова лице по-добре да знае да се защитава.

— Чакай, задръж малко — каза Мат, докато пъхаше плановите на Алудра в колана си. — Някой е дошъл ли? Кой? Защо ще ме търси?

— Талманес ме прати да те доведе — каза Олвер. — Смята, че е важна клечка. Каза да ти предам, че имала листове с твои рисунки и че имала „характерно лице“, каквото и да значи това. Че...

Олвер продължи, но Мат престана да го слуша. Кимна на Алудра и другите и изтича през платницата и под дърветата. Олвер пъхтеше след него.

На входа на лагера, възседнала късокрака бяла кобила, чакаше пълничка жена с добродушна бабешка физиономия, кафява рокля и сиви кичури в косата. Самата коса бе прибрана на кок. Обкръжаваше я група войници, а Талманес и Мандевин стояха точно пред нея като два каменни стълба, преграждащи вход към пристанище.

Жената имаше лице на Айез Седай, а до коня ѝ стоеше Стражник. Макар да бе на години и косата му да бе побеляла, излъчваше присъщото за Стражниците усещане за опасност. Оглеждаше войниците на Бандата с упорити очи, скръстил ръце на гърдите си.

Айез Седай се усмихна и подхвърли превзето:

— Ах, колко мило! Станал си точен след последната ни раздяла, Матрим Каутон.

— Верин — каза Мат, задъхан от тичането. Погледна Талманес, който държеше лист хартия, от напечатаните с лицето на Мат. — Открила си, че някой разпространява рисунки с лицето ми в Трустеър?

Тя се засмя.

— Би могло да се каже.

Той се взря мълчаливо в тъмните айезседайски очи.

— Кръв и кървава пепел — измърмори. — *Ти* си била, нали? Ти си ме търсила!

— От доста време, бих добавила — подхвърли Верин небрежно. — И по-скоро против волята си.

Мат затвори очи. Толкова със сложния план за набега. Да го изгори дано. А беше хубав план.

— Как разбра, че съм тук?

— Някакъв търговец дойде при мен преди час и обясни, че тъкмо имал приятна среща с тебе и че си му платил щедро за скица на Трустеър. Реших да спестя на бедното градче нападение от твоите... приятели и просто да дойда сама при теб.

— Преди час? — Мат се намръщи. — Но Трустеър все пак е на половин ден път оттук!

— Така е. — Верин се усмихна.

— Да ме изгори дано. Пътувала си, нали?

Тя се усмихна още по-широко.

— Допускам, че се опитваш да стигнеш до Андор с тази войска, Матрим Каутон, нали?

— Зависи. Можеш ли да ни пренесеш там?

— Много бързо — отвърна Верин. — До вечерта хората ти може да са в Кемлин.

Светлина! Двайсет дни заличени от похода му? Може би *все пак* щеше да вкара скоро в производство драконите на Алудра! Мат се

поколеба и погледна накриво Верин. Винаги имаше някаква цена, щом е замесена Айез Седай.

— Какво искаш? — попита я направо.

— Честно? — отвърна тя с лека въздишка. — Това, което *искам*, Матрим Каутон, е да се откъсна от твоята паяжина на тавирен! Знаеш ли колко дълго ме принуди да чакам в тези планини?

— *Принудил* съм те?

— Да. Хайде, много неща имаме да обсъдим.

Плесна с юздите и подкара коня си в лагера, а Талманес и Мандевин неохотно отстъпиха встрани да я пуснат.

— Май набегът се отменя — рече Талманес. Не изглеждаше разочарован.

Мандевин се почеса по превръзката на окото.

— Значи ли това, че мога да се върна при бедната си стара леля?

— *Нямаш* бедна стара леля — изръмжа Мат. — Хайде, елате да чуем какво има да ни каже Верин.

— Чудесно — каза Мандевин. — Но следващия път аз ще съм Стражникът, нали, Мат?

Мат само въздъхна и забърза след Верин.

ГЛАВА 35

ОРЕОЛ ОТ МРАК

Хладният морски бриз лъхна Ранд в мига, в който мина през портала. Мекият, нежен като перце вятър носеше миризмите на хиляди кухненски огньове, пръснати из град Фалме и стоплящи сутрешните гозби.

Ранд дръпна рязко юздите на Тай'дайшар. Не беше подготвен за спомените, които носеха тези миризми. Спомени за време, когато все още не беше сигурен за ролята си на света. Спомени за време, когато Мат постоянно го беше ръгал в ребрата да носи хубави палта, колкото и да се опитваше Ранд да ги избягва. Спомени за време, когато го беше срам от знамената, които сега плющяха зад него. Някога бе настоявал да ги държат скрити все едно, че така можеше да се скрие от собствената си съдба.

Процесията го чакаше, скърцаха сбруи и пръхтяха коне. Ранд бе посетил Фалме веднъж, за кратко. В онези дни не можеше да се задържи задълго на едно място. Беше прекарал онези месеци или в гонитба на някого, или сам преследван. Фейн го беше отвел до Фалме, с Рога на Валийр и рубинената кама, към която беше обвързан Мат. Цветовете блеснаха отново, щом си помисли за Мат, но Ранд ги пренебрегна. За тези няколко мига не беше в настоящето.

Фалме бележеше повратен момент в живота му, дълбок като онзи, който бе дошъл по-късно в пустинните земи на айилците, когато се бе доказал като Кар-а-карн. След Фалме не беше имало повече криене, повече борба с онова, което беше всъщност. Тук за първи път бе признал същността си на убиец, за първи път бе осъзнал опасността, която носеше за околните. Опитвал се беше да ги остави зад себе си. Те бяха идвали след него.

При Фалме овчарчето бе изгоряло, пепелта му бе разпръсната и издухана от океанските ветрове. От тази пепел се бе възвисил Прероденият Дракон.

Смуши Тай'дайшар и процесията тръгна отново. Беше заповядал да отворят портала недалече от града, с надеждата да е извън полезрението на дамане. Разбира се, беше взел Аша'ман, който да го направи — прикривайки с това сплитовете от жени, — но не искаше да им предлага никакви податки за Пътуването. Неспособността на сеанчанците да Пътуват бе едно от най-големите му предимства.

Самият Фалме се намираше на малко късче суша — Томанска глава, — издадено в Аритския океан. Вълните се разбиваха във високите стръмни скали от двете страни с далечен грохот. Тъмните каменни сгради покриваха полуострова като камъни речно корито. Повечето бяха едноетажни, вдигнати разпръснато, сякаш обитателите им очакваха вълните да прехвърлят скалите и да се стоварят върху домовете им. Пасищата тук не бяха толкова излинели като на север, но новата пролетна трева започваше да изглежда прежълтяла и посърнала все едно, че стръковете съжالياха, че са се показали от пръстта.

Полуостровът се спускаше към естествения пристан, в който бяха закотвени многобройни сеанчански кораби. Вееха се сеанчански флагове в знак, че този град е част от империята им. На знамето, което плющеше най-високо над града, бе изобразен златен ястреб в полет, стиснал три мълнии. Беше обкръжен с бяло.

Странните същества, докарани от сеанчанците от другата страна на океана, се движеха по далечните улици — твърде далече, за да може Ранд да различи подробности. В небето летяха ракени. Сеанчанците явно държаха много от тях тук. Томанска глава бе леко на юг от Арад Доман и този град несъмнено беше главната база на сеанчанците за кампания на север.

Това завоевание щеше да приключи днес. Ранд *трябваше* да склучи мир, *трябваше* да убеди Щерката на Деветте луни да отзове армиите си. Този мир щеше да е затишието пред буря. Ранд нямаше да защити хората си от война. Щеше само да ги съхрани, за да могат да загинат за него другаде. Но щеше да направи това, което *трябваше*.

Нинив яздеше до него. Спретнатата й рокля в синьо и бяло бе скроена по доманската мода, но ушита от по-плътна — и много по-скромна — тъкан. Нинив, изглежда, възприемаше различните моди по света и обличаше рокли от градовете, които посещаваше, но им налагаше собствения си усет за благоприличие. Някога Ранд може би щеше да го намери за забавно. Това чувство като че ли вече бе

невъзможно за него. Усещаше само хладно спокойствие вътре в себе си — спокойствие, запушило вледенения извор на гняв.

Щеше да задържи достатъчно дълго гнева и спокойствието в равновесие. Трябваше.

— Ето, че се връщаме — каза Нинив. Пищният ѝ накит терангреал разваляше донякъде впечатлението от изящно скроеното облекло.

— Да — отвърна Ранд.

— Спомням си последния път, когато бяхме тук — подхвърли тя разсеяно. — Какъв хаос, какво безумие. А когато всичко свърши, те намерихме с онази рана в хълбока.

— Да — прошепна Ранд.

Беше се сдобил с онази първа неизцерима рана тук, когато се срази с Ишамаел в небесата над града. Раната се затопли, щом си помисли за нея. Топло и болезнено. Започнал бе да гледа на тази болка като на стар приятел, напомняне, че е жив.

— Видях те горе във въздуха — каза Нинив. — Не го повярвах... Опитах се да Изцера онази рана, но тогава все още не можех да събера гнева, за да разбия преградата. Мин беше неизменно до теб.

Мин не беше дошла днес. Оставаше си близо до него, но нещо помежду им се бе променило. Точно както се беше страхувал винаги. Когато го погледнеше, Ранд знаеше, че вижда как я убива.

Само допреди няколко недели нямаше да може да я спре да го придружи, независимо от всичко. Сега остана, без изобщо да възрази.

Хлад. Скоро щеше да свърши. Нямаше място за съжаление и тъга.

Ранд докосна меча на кръста си. Беше извитият, с черната ножница, изрисувана с извиващ се дракон, червен и златен. По много причини му напомняше за Фалме.

— За първи път убих с меч човек в този град — каза тихо Ранд. — Никога не съм говорил за това. Беше сеанчански лорд, майстор на меча. Верин ми беше казала да не преливам в града, тъй че му се противопоставих само с меча. Надвих го. Убих го.

Нинив повдигна вежда.

— Значи *наистина* имаш право да носиш оръжие със знака на чаплата.

Ранд поклати глава.

— Нямахте свидетели. Мат и Хюрин се биеха другаде. Видяха ме веднага след битката, но не бяха свидетели на смъртоносния удар.

— Какво значение имат свидетелите? — изсумтя Нинив презрително. — Надвил си майстор на меча, значи си такъв. Дали са го видели други, или не, е несъществено.

Той я погледна.

— Защо да носи човек знака на чаплата, ако няма да го видят други, Нинив?

Тя не отвърна. Пред тях, извън града, сеанчанците бяха издигнали голям павилион на черни и бели ивици. Отворената му страна като че ли бе обкръжена от стотици двойки сул-дам и дамане, дамане облечени в характерната сива рокля, сул-дам — в роклите си на червено и синьо, с мълнията на гърдите. Ранд беше взел със себе си само няколко преливащи: Нинив, три Мъдри, Кореле, Нарисма, Флин. Нищожна част от онова, което му бе достъпно, дори без да се обръща към силите си, разположени на изток.

Но не, по-добре беше да вземе само почетна охрана, за да изглежда, че е дошъл за мир. Ако тази среща се превърнеше в бой, единствената му надежда беше бързото бягство през портал. Или това... или сам да направи нещо, за да прекрати битката.

Статуетката с мъжа, вдигнал високо сферата, висеше на седлото пред него. С нея сигурно щеше да може да устои срещу сто дамане. Двеста. Помнеше Силата, която беше владял, докато прочистваше сайдин. Беше Сила, способна да срине със земята цели градове, да унищожи всеки, който се изправи срещу него.

Не. Нямахте да се стигне до това. Не можеше да си *позволи* да се стигне до това. Сеанчанците със сигурност трябваше да знаят, че нападението срещу него би довело до бедствие. Ранд бе дошъл отново на среща с тях, с пълното съзнание, че предател сред техните редици се бе опитал да го плени или убие. Трябваше да разберат искреното му намерение.

Но ако не... Пресегна се, стисна ключа за достъп, просто за всеки случай, и го пхна в големия външен джоб на палтото си. После вдиша дълбоко, намести се на седлото и подири пустошта. Там сграбчи Единствената сила.

Гаденето и замаята заплашиха да го изхвърлят от седлото. Той залитна, краката му се стегнаха около Тай'дайшар, ръката му стисна

ключа за достъп в джоба. Луз Терин се надигна от дълбините на ума му, посегна да докопа Единствената сила. Беше отчаяна борба и когато Ранд най-сетне я спечели, усети, че се е отпуснал в седлото.

И отново мърмореше на себе си.

— Ранд? — обади се Нинив.

Ранд изправи гръб. *Беше* Ранд, нали? Понякога след такава битка му ставаше трудно да си спомни кой е. Беше ли натикал най-сетне дълбоко в себе си Ранд натрапника, за да стане отново Луз Терин? Предния ден се беше събудил по пладне, свит в ъгъла в стаята си, плачеше и си шепнеше името на Илиена. *Усещаше* мекотата на дългата ѝ златиста коса в дланите си и помнеше как я притиска до себе си. Помнеше как я вижда мъртва в нозете си, убита с Единствената сила.

Кой беше той?

Важно ли беше наистина?

— Добре ли си? — попита Нинив.

— Добре сме. — Ранд не осъзна, че използва множествено число, докато думите не излязоха от устата му. Зрението му се възвръщаше, макар че все още бе сякаш замъглено. Всичко бе някак леко изкривено като след битката, когато Семирага отне ръката му. Вече едва го забелязваше.

Изправи се, притегли още малко сила през ключа за достъп и се изпълни със сайдин. Беше толкова сладко, въпреки гаденето, което причиняваше. Копнееше да поеме още, но се сдържа. Вече владееше повече Сила, отколкото можеше да понесе който и да е без помощ. Щеше да стигне.

Нинив погледна статуетката. Сферата на върха смътно проблясваше.

— Ранд...

— Държа само малко повече, като предпазна мярка.

Колкото повече от Единствената сила държеше човек, толкова по-трудно бе да го заслонят. Ако дамане се опитаха да го пленят, издръжливостта му щеше да ги изуми. Сигурно щеше да може да устои на пълен Кръг.

— *Няма* да бъде пленен отново — прошепна той. — Никога вече. Няма да ме хванат с изненада.

— Може би трябва да се върнем — каза Нинив. — Ранд, не сме длъжни да се срещаме с тях според техните условия. Това...

— Оставаме — отсече Ранд. — Оправяме се с тях тук и сега.

Зад една маса на подиума в павилиона седеше жена. Срещу нея имаше стол, на същото ниво. Това го изненада. От всичко, което знаеше за сеанчанците, очакваше, че ще възразят да бъде поставен на едно равнище с особа от Кръвта.

Това ли беше Щерката на Деветте луни? Това дете? Ранд се намръщи, щом се приближиха, но бързо осъзна, че всъщност не е дете — просто бе много дребничка. Облечена в черно, с тъмна кожа, като някоя от Морския народ. По страните на спокойното ѝ закръглено лице имаше сиво-бяла пепел. Изглеждаше някъде на неговата възраст.

Ранд си пое дълбоко дъх и слезе от коня. Време беше тази война да приключи.

Прероденият Дракон беше млад мъж. Бяха ѝ го казали, но все пак нещо в него изненада Тюон.

Защо трябваше да е изненадана от този младеж? Героите завоеватели често бяха млади. Самият Артур Ястребовото крило, великият родоначалник на Империята, бил съвсем млад, когато започнал завоеванието си.

Завоевателите, тези, които налагаха господството си над света, изгаряха бързо, като лампи с неподрязани фитили.

Прероденият Дракон слезе от големия черен жребец и тръгна към павилиона. Черното му палто бе с червено и златно вземо по маншетите — не криеше липсващата си ръка, — но извън това облеклото му беше без украса. Сякаш не виждаше нужда да отвлича чуждия поглед от лицето си с труфила.

Крачеше право към павилиона, с марат-дамане от лявата му страна. Жената носеше рокля с цвета на небето в ясен ден, с бяло вземо като облаци. Държеше черната си коса стегната на една плитка и се бе украсила с безвкусно ярък накит. Изглеждаше недоволна от нещо, с намръщено чело и присвита в тънка линия уста. Присъствието ѝ накара Тюон да потръпне. Би трябвало вече да е свикнала с марат-дамане, след пътуванията си с Матрим. Но не беше така. Тези жени бяха неестествени. Опасни. В близост до неокаишена дамане Тюон можеше да се чувства толкова удобно, колкото с тревозъб, увит около глезена ѝ — и езикът му да я гъделичка по кожата.

Разбира се, марат-дамане беше повод за притеснение, но двамата мъже, които вървяха отдясно на Дракона, смущаваха много повече. Единият, почти младеж, носеше косата си на плитки, с навързани звънчета по тях. Другият беше по-стар, с бяла коса и смугло лице. Въпреки разликата във възрастта и двамата крачеха с наперената походка на мъже, вещи в боя. И двамата носеха черни палта с искрящи игли на високите яки. Аша'ман. Мъже, които можеха да преливат. Изчадия, които бе най-добре да се убият бързо. В Сеанчан бе имало някои, които — в страстното си желание да постигнат непредвидим ефект — се бяха опитвали да обучават тези Цоров'анде Дуун, тези Бесове с черни души. Глупците бяха паднали бързо, повечето — от същите инструменти, които се опитваха да владеят.

Тюон се стегна като стомана. Карийд и Гвардията на Смъртната стража около нея бяха напрегнати. Беше едва доловимо — свити до бедрата юмруци, бавни вдишвания и издишвания. Тюон не се обърна към тях, но подаде таен знак на Селусия.

— Ще съхраните спокойствие — каза тихо Гласът на мъжете.

Щяха да го сторят — бяха Гвардията на Смъртната стража. Ядоса се, че си го помисли — снишаваше очите й. Но *нямаше* да позволи инцидент. Срещата с Преродения Дракон щеше да е опасна. Неизбежно беше. Дори с двадесет дамани и сул-дам от двете страни на павилиона. Дори с Карийд и капитан Мусенджи, и отряда стрелци, чакащ на плоския покрив на стрела разстояние. Дори със Селусия вдясно от нея, напрегната и готова да връхлети като джагвин от високите скали. Дори с всичко това Тюон бе изложена на риск. Прероденият Дракон беше стихийен пожар, лумнал необяснимо в къща. Не можеш да го спреш да изпепели стаята. Надяваш се само да спасиш сградата.

Той продължи право до стола срещу Тюон и седна, без и за миг да оспори това, че тя го поставя като равен на себе си. Тя знаеше, че всички се чудят защо още носи пепелта на траура, защо не се е провъзгласила за Императрица. Периодът на траур бе изтекъл, но Тюон все още не беше заела трона.

Беше заради този мъж. Императрицата не можеше да срещне никого, дори Преродения Дракон, като равен. Щерката на Деветте луни обаче... този мъж можеше да бъде равен на *нея*. Затова носеше пепелта. Прероденият Дракон едва ли щеше да реагира добре, ако

някоя се поставеше над него, все едно дали тази някоя има съвсем законна причина да го направи.

В мига, щом той седна, просветна далечна мълния, въпреки настояването на Малаи — една от дамане, която можеше да предрича времето, — че дъжд не се очаква скоро. Мълния в ден без дъжд. „Стъпвай много леко — помисли си Тюон, тълкувайки поличбата — и внимавай какво говориш.“ Не беше от най-ясните поличби. Ако започнеше да стъпва *прекалено* леко, щеше да трябва да полети във въздуха!

— Ти си Щерката на Деветте луни — каза Прероденият Дракон. Беше констатация, а не въпрос.

— Ти си Прероденият Дракон — отвърна тя и взряна в тези тъмносиви очи, осъзна, че първото ѝ впечатление е погрешно. Той *не беше* млад мъж. Да, тялото му можеше да е на млад. Но тези очи... бяха стари очи.

Той леко се наведе напред. Гвардията на Смъртната стража се напрегна, изскърца кожа.

— Ще сключим мир — каза ал-Тор. — Днес. Тук.

Селусия изсъска тихо. Думите му прозвучаха почти като заповед. Тюон бе показала огромно уважение към него, поставяйки го равен на себе си, но никой *не заповядваше* на Имперската фамилия.

Ал-Тор кимна към Селусия и каза сухо:

— Можеш да наредиш на телохранителката си да се отпусне. Тази среща няма да се превърне в конфликт. Аз няма да го позволя.

— Тя е моят Глас — отвърна Тюон предпазливо. — И моята Истинореча. Телохранителят ми е мъжът зад стола ми.

Ал-Тор изсумтя тихо. Беше наблюдателен. Или просто с късмет. Малцина се досещаха вярно за същността на Селусия.

— Желаете мир — каза Тюон. — Имаш ли условия за своето... предложение?

— Не е предложение, а необходимост. — Ал-Тор говореше тихо. Всички тези хора говореха толкова бързо, но той влагаше *тежест* в думите си. Напомняше ѝ за майка ѝ. — Последната битка иде. Вярвам, че вашият народ помни пророчествата. С продължаването на тази ваша война вие застрашавате всички ни. Моите сили — *силите на всекиго* — са нужни в борбата срещу Сянката.

Последната битка щеше да е между Империята и силите на Тъмния. Всички го знаеха. Пророчествата ясно казваха, че Императрицата ще надвие служещите на Сянката, а след това ще изпрати Преродения Дракон на двубой с Гълтача на светлината.

Колко от пророчествата бе изпълнил той? Все още не изглеждаше сяп, значи това предстоеше да се случи. Есаникският цикъл гласеше, че той ще стои над собствения си гроб и ще плаче. Или това пророчество се отнасяше за мъртвите, които вече излизаха от гробовете си? Писанията бяха неясни понякога.

Тези хора като че ли бяха забравили много от пророчествата, също както бяха забравили клетвите си да чакат Завръщането. Но тя премълча това. „Внимавай много с думите си...“

— Вярвате, че Последната битка е близо ли? — попита тя.

— Близо? Близо е като убиец, чийто мръсен дъх лъхва във врата ти, докато ножът му се хлъзга по кожата ти. Близо е като последния звън в полунощ, след като другите единадесет са отекнали. Близо? Да, близо е. Ужасно близо.

Дали го беше обзела вече лудостта? Ако беше, това щеше да затрудни нещата още повече. Тя го изгледа, търсеше признаци на безумие. Като че ли се владееше напълно.

Морският бриз лъхна в платнището, набразди го и донесе мириса на гнила риба. Много неща като че ли гниеха напоследък.

„Онези същества — помисли Тюон. — Тролоците.“ Какво предвещаваше появата им? Тилий ги бе унищожила, а съгледвачите не се бяха натъквали на други. Но тази напрегнатост в мъжа срещу нея я разколеба. Да, Последната битка беше близо, може би толкова близо, колкото твърдеше той. А това още повече налагаше необходимостта да обедини тези земи под знамето си.

— *Трябва* да разбирате защо е толкова важно — каза Прероденият Дракон. — Защо воювате с мен?

— Ние сме Завръщането — каза Тюон. — Поличбите показаха, че е време да дойдем, и очаквахме да заварим обединено кралство, готово да ни приветства и да ни предаде армиите си за Последната битка. Вместо това намерихме разпокъсана земя, която бе забравила клетвите си и не бе подготвена за нищо. Как не можете да разберете, че *трябва* да воюваме? Не ни носи удоволствие да ви убиваме повече,

отколкото на родител, който наказва детето си затова, че се е отклонило от правия път.

Ал-Тор я погледна невярващо.

— Ние сме деца за вас?

— Беше само метафора — каза Тюон.

Той помълча, след това се почеса по брадичката със здравата си ръка. Дали я обвиняваше за загубата на другата? Фалендре бе споменала за това.

— Метафора. Подходяща, може би. Да, на земята *наистина* ѝ липсваше единство. Но аз я обединих. Спйката е слаба навярно, но ще издържи достатъчно дълго. Ако ме нямаше, навярно войната ви за обединение щеше да е похвална. Но сега е само отвличане. Трябва да сключим мир. Нашият съюз трябва да устои само до края на живота ми. — Погледна я в очите. — Уверявам те, че няма да е дълго.

Тя седеше с изправен гръб, скръстила ръце пред гърдите си. Ако ал-Тор протегнеше ръката си, нямаше да може да я достигне. Беше преднамерено, въпреки че предпазната мярка бе смехотворна. Нямаше да му трябва ръката, ако решеше да я убие. По-добре беше да не мисли за това.

— Щом разбирате стойността на обединението — заговори тя, — може би трябва да обедините вашите земи под знамето на Сеанчан, да накарате хората си да положат клетвите и... — Жената, която стоеше зад ал-Тор, марат-дамане, я изгледа стъписано.

— Не — каза ал-Тор, прекъсвайки Тюон.

— Но все пак разбирате, че един владетел с...

— Не — повтори той тихо, но още по-твърдо. По-опасно. — Няма да позволя никой повече да бъде окован от вашите мръсни нашийници.

— Мръсни? Те са единственият начин да се справим с онези, които могат да преливат!

— Оцелели сме столетия без тях.

— И имате...

— По този пункт няма да отстъпя — заяви ал-Тор.

Охраната на Тюон — включително Селусия — стисна зъби, а гвардейците наместиха ръце на дръжките на мечовете си. Беше я прекъснал два пъти поред. Щерката на Деветте луни. Как можеше да е толкова дързък?

Беше Прероденият Дракон, добре. Но думите му бяха глупост. Той *щеше* да се преклони пред нея, щом станеше императрица. Пророчествата го изискваха. Разбира се, това означаваше, че кралствата му ще се влеят в Империята.

Беше позволила разговорът да се изплъзне от контрола ѝ. Марат-дамане бяха деликатна тема за мнозина от тази страна на океана. Вероятно тук разбираха логиката жените да бъдат окаишени, но им беше трудно да се разделят с традициите си. Нямахше съмнение защо толкова се притесняват от разговорите за тези неща.

Трябваше да поведе разговора в друга посока. В област, в която Прероденият Дракон *щеше* да се окаже неподготвен. Огледа го бавно.

— Само за това ли ще е разговорът ни? — попита. — Седим един срещу друг и говорим само за различията ни?

— За какво друго можем да говорим? — попита на свой ред ал-Тор.

— Може би за нещо общо, което имаме.

— Съмнявам се, че има много в тази област, което да е важно.

— О? А Матрим Каутон?

Да, *това* го стъписа. Прероденият Дракон примига.

— Мат? Познаваш Мат? Как...

— Той ме похити — каза Тюон. — И ме влачи със себе си почти по целия път през Алтара.

Прероденият Дракон зяпна, но успя да затвори устата си.

— Сега си спомням — промълви. — Видях те. С него. Не те свързах с онова лице. Мат... какво правеше с него?

„Видял си ни?“ — помисли си невярващо Тюон. Значи лудостта *все пак* се бе проявила. *Щеше* ли с нея да е по-лесен за манипулиране, или по-труден? Вероятно второто, за жалост.

— Добре — каза най-сетне ал-Тор. — Вярвам, че Мат си е имал причини. Винаги си има причини. И те изглеждат *логични* за него в момента...

Значи Мат *все пак* познаваше Преродения Дракон. *Щеше* да е чудесен ресурс за нея. Може би затова беше доведен при нея, за да има как да научи за Преродения Дракон. Трябваше да го върне, за да може да ѝ помогне.

Мат нямаше да хареса това, но трябваше да разбере основанията ѝ. Той беше Първи принц на Гарваните. Трябваше да бъде издигнат до

Висшата кръв, да обръсне главата си и да се научи да живее *подобавашо*. Всичко това ѝ изглеждаше някак срамно — по причини, които не можеше да си обясни.

Не можа да се сдържи да разпита още за него. Отчасти защото темата като че ли извади ал-Тор от равновесие — и отчасти защото бе любопитна.

— Що за човек е този Матрим Каутон? Трябва да призная, заприлича ми на безделник и хитрец, който бързо си намира извинения да избегне клетви, крито е дал.

— Не говори за него така! — Изненадващо, но думите дойдоха от марат-дамане, застанала до стола на ал-Тор.

— Нинив... — понечи да я спре ал-Тор.

— Не ме прекъсвай, Ранд ал-Тор — каза жената и скръсти ръце. — Той е и твой приятел. — Отново се обърна към Тюон и я погледна в очите. В очите! Марат-дамане!?

А после дори се осмели да продължи:

— Матрим Каутон е един от най-чудесните мъже, които изобщо ще познавате, ваше височество, и аз няма да слушам лоши приказки за него. Което е вярно, е вярно.

— Нинив е права — каза с неохота ал-Тор. — Той е добър човек. Може да изглежда малко груб понякога, но е един от най-стабилните приятели. Макар *все пак* да негодува за онова, което съвестта му го кара да прави.

— Той ми спаси живота — заяви марат-дамане. — Спаси ме срещу голяма цена и се изложи на огромна опасност, след като никой друг изобщо не помисли да дойде да ми помогне. — Очите ѝ бяха пламнали от гняв. — Да, прекалява с пиенето и играта на зарове. Но не говорете за него все едно, че го познавате, защото не го познавате. Сърцето му е златно. Ако сте го наранили...

— Да съм го наранила ли? — възмути се Тюон. — *Той отвлече мен!*

— Ако го е направил, имал е причина — каза Ранд ал-Тор.

Каква вярност! Отново бе принудена да преоцени възгледа си за Матрим Каутон.

— Но това е несъществено — заяви ал-Тор и изведнъж се изправи.

Един от Смъртната стража извади меча си и ал-Тор го изгледа с гняв. Карийд бързо даде знак на мъжа и той прибра оръжието посрамен и навел очи.

Ал-Тор постави ръката си на масата, с дланта надолу. Наведе се напред и погледна Тюон в очите. Как можеше да се извърне от тези напрегнати сиви очи, като стомана?

— Нищо друго не е от значение. Мат е без значение. Нашите сходства или различия са без значение. Единственото, което е от значение, е нуждата. *Аз се нуждая от вас.*

Наведе се още напред, надвисна над нея. Нищо не се промени в него, но изведнъж ѝ се стори сто стъпки висок. Заговори със същия спокоен глас, но в него вече имаше заплаха. Нерв.

— *Трябва да отзовете хората си — заяви почти шепнешком. — Трябва да подпишете примирие с мен. Това не са молби. Това е моята воля.*

Тюон изведнъж се усети, че копнее да му се подчини. Да го удовлетвори. Примирие. Едно примирие щеше да е чудесно, щеше да ѝ даде възможност да стабилизира властта си над земите тук. Можеше да планира как да възстанови реда в Сеанчан. Можеше да събере нови бойци и да ги обучи. Толкова много възможности ѝ се откриваха, сякаш умът ѝ изведнъж бе решил да види всяко едно предимство от съюза — и нито един недостатък.

Затърси трескаво за недостатъците, помъчи се да си представи проблемите, които можеше да ѝ донесе съюзът с този мъж. Но те се стапяха в ума ѝ и се изплъзваха. Не можеше да се вкопчи в тях и да оформи възражения. Павилионът затихна, морският бриз спря.

Какво ставаше с нея? Усети, че дъхът не ѝ стига, сякаш някаква тежест бе стегнала гърдите ѝ. Чувстваше, че не може да направи нищо друго, освен да се огъне пред волята на този мъж!

Изражението му бе мрачно. Въпреки светлината на следобеда лицето му бе потънало в сянка, много по-дълбока от всичко друго под покрива на павилиона. Все още се вираше в очите ѝ. Стори ѝ се, че вижда нещо на ръба на полезрението си, нещо около него. Тъмна мъгла, ореол от мрак, който се излъчваше от него. Лъхаше във въздуха като неудържим зной. Гърлото ѝ се стегна и думите започнаха да се оформят. Да. Да. Ще направя каквото искаш. Да, трябва. Трябва.

— Не — каза тя шепнешком.

Лицето му се навъси още повече и тя видя гнева в начина, по който притисна ръката си на масата, пръстите му затрепераха от сила. Сила имаше в стегнатата челюст. В очите му, още по-широко отворени. Огромна сила.

— Трябва да...

— Не — повтори Тюон по-уверено. — Ще се поклониш пред мен, Ранд ал-Тор. Няма да стане обратното.

Такъв мрак! Как можеше да го побере един човек? Сякаш хвърляше сянка колкото планина.

Не можеше да се съюзи с това същество. Тази дълбоко кипяща омраза я ужасяваше, а ужасът за нея бе непознато чувство. На този мъж *не можеше* да се позволи свободата да прави каквото пожелае. Трябваше да бъде удържан.

Той я погледа още миг, после каза:

— Добре тогава.

Гласът му бе леден.

Обърна се рязко и излезе от павилиона, без да поглежда назад. Свитата му го последва. Всички, включително марат-дамане с плитката, изглеждаха обезпокоени. Сякаш самите те не бяха сигурни какво — или кого — следват в лицето на този човек.

Тюон се загледа след него. Не можеше да позволи на другите да видят вълнението й. Не биваше да разберат, че в онзи последен миг се бе уплашила от него.

Гледа го, докато не се скри с коня си зад билото. Ръцете й още трепереха. Не можеше да се довери на себе си и да проговори.

Всички мълчаха. Може би бяха потресени като нея. Може би усещаха тревогата й. Най-сетне, дълго след като ал-Тор си бе отишъл, Тюон стана. Обърна се и огледа събраната Кръв, пълководци, войници и стражи. И заяви:

— Аз съм Императрицата.

Като един паднаха на колене. Дори Висшата кръв се проснаха в нозете й.

Това бе единствената нужна церемония. О, щеше да има формално коронясване в Ебу Дар, с процесии, паради и аудиенции. Щеше да приеме личните клетви за вярност от всеки член на Кръвта и щеше да има възможността — по традиция — да екзекутира

безпричинно със собствената си ръка всеки, за когото смяташе, че се е противопоставил на възшествието ѝ на трона.

Щеше да го има всичко това, и много повече. Но заявлението ѝ бе *истинската* коронация. Изречено от Щерката на Деветте луни след периода на траура.

Празненствата започнаха в мига, в който им заповяда да станат. Щеше да има цяла неделя на празненства. Необходимо отвличане. Светът се нуждаеше от нея. Нуждаеше се от императрица. От този момент всичко щеше да се промени.

Докато да'ковале ставаха и запяваха възхвалите на нейното коронясване, Тюон пристъпи към генерал Галган.

— Предай думата ми на генерал Юлан — каза тихо. — Кажу ми да подготви своя щурм срещу марат-дамане на Тар Валон. Трябва да ударим Преродения Дракон, и то бързо. На този мъж не може да се позволи да набере повече сила, отколкото вече има.

ГЛАВА 36

СМЪРТТА НА ТЮОН

— Започнах пътуването си в Тийр — заговори Верин, седнала на най-добрия стол на Мат, направен от тъмен орех и с хубава жълта възглавница. Томас стоеше зад нея, с ръка на меча. — Целта ми е да стигна до Тар Валон.

— Тогава как се озова тук? — попита Мат все така подозрително, докато се наместваше на отрупаната с възглавнички пейка. Мразеше я. Беше напълно невъзможно човек да седне на нея по някакъв по-удобен начин. Възглавничките не помагаха. Даже някак си я правеха още по-неудобна за седене. Проклетото нещо сигурно беше измислено от побъркани кривогледи тролоци и направено от проклетите им кокали. Това беше единственото разумно обяснение.

Местеше се на пейката и за малко щеше да поръча да донесат друг стол, но Верин продължаваше да говори. Мандевин и Талманес бяха до входа на палатката, единият прав и скръстил ръце, другият — седнал на пода. Том също седеше на пода в другия край на помещението и наблюдаваше Верин с преценяващ поглед. Всички бяха в малката палатка на Мат за срещи, предназначена само за кратки заседания с офицерите. Мат не я покани в походната си дневна, защото беше пълна с плановете му за нападението на Трустеър.

— И аз си задавам този въпрос, господин Каутон — каза с усмивка Верин. — Как се озовах тук ли? Определено нямах такова намерение. Но все пак ето, че съм тук.

— Казвате, че е било едва ли не случайност, Верин Седай — намеси се Мандевин. — Но говорим за разстояние от няколко стотин левги!

— Плюс това можеш да Пътуваш — добави Мат. — Тъй че като си имала намерение да идеш в Бялата кула, защо не си го направила проклетото Пътуване до там, и толкова?

— Добър въпрос — отвърна Верин. — Наистина. Може ли да помоля за малко чай?

Мат въздъхна, опита пак да си намести задника на дяволската пейка и махна на Талманес да се разпореди. Талманес се надигна, подаде глава навън за миг да предаде заповедта, след което се върна и седна отново.

— Благодаря — каза Верин. — Гърлото ми е доста пресъхнало. — Излъчваше познатата разсеяност, обичайна за Сестрите от Кафявата Аджа. Заради дупките в паметта първата среща на Мат с Верин му беше като в мъгла. Всъщност *всичките* му спомени за нея бяха мъгляви. Но като че ли помнеше как си беше мислил за нея, че има темперамент на учен.

Този път поведението ѝ му се стори прекалено превзето. Все едно, че се опираше на предварителните представи за Кафявите и ги използваше. Да подлъже хората като уличен артист, който баламосва селски момчета с хитро разместване на трите карти в играта.

Тя му хвърли поглед. Онази усмивка ъгълчето на устните ѝ... Усмивка на безскрупулен играч, на който не му пука, че си му хванал номера. След като си го разбрал, можете и двамата да се забавлявате на играта, а защо не и да избудалкате някой друг?

— Разбираш ли колко силно си тавирен, млади човече? — попита Верин.

Мат сви рамене.

— За тия работи по-добре потърси Ранд. Честно, нищо не съм в сравнение с него. — Пак скапаните цветове!

— О, не бих и помислила да подценявам важността на Дракона — засмя се Верин. — Но не можеш да криеш светлината си в сянката му, Матрим Каутон. Не и пред всички, които не са слепи поне. В друго някое време щеше безспорно да си най-могъщият жив тавирен. Вероятно най-могъщият от всички, които са живели от столетия.

Мат пак помръдна на пейката. Кървава пепел, как го караше да се върти все едно, че му е неудобно. Може би просто трябваше да стане.

— За какво говориш, Верин? — попита вместо това, скръсти ръце и се опита поне да се *престори*, че му е удобно.

— Говоря за това как ме издърпа през половината континент. — Усмивката ѝ се разшири, щом един войник влезе с димяща чаша ментов чай. Тя я взе, благодари му и войникът излезе.

— Издърпал съм те? *Ти* търсеше мен.

— Едва след като установих, че Шарката ме притегля нанякъде.
— Верин задуха чая. — Това означаваше ти или Перин. Не можеше да е по вина на Ранд, защото него можах да го напусна много лесно.

— Ранд ли? — попита Мат и прогони поредния вихър от цветовете.
— Била си с него?

Верин кимна.

— Как... изглеждаше той? Дали е... разбираш...

— Луд ли? — попита Верин.

Мат кимна.

— Боя се, че да — каза Верин и устните ѝ леко се извиха надолу.
— Мисля, че все още се владее обаче.

— Проклетата Единствена сила — измърмори Мат и бръкна под ризата си, за да опипа утешителния медальон с лисичата глава.

Верин вдигна глава.

— О, не съм убедена, че проблемите на младия ал-Тор се дължат изцяло на Силата, Матрим. Много хора биха искали да хвърлят вината за нрава му на сайдин, но да го направиш означава да пренебрегнеш невероятното напрежение, с което натоварихме това бедно момче.

Мат вдигна вежда и хвърли поглед към Том.

— Тъй или иначе... — Верин отпи от чая. — Човек не би могъл да вини много покварата, след като тя вече няма да му влияе.

— Няма ли? — попита Мат. — Решил е повече да не прелива?

Тя се засмя.

— По-скоро риба ще спре да плува. Не, покварата вече няма да му влияе, защото вече няма поквара. Ал-Тор прочисти сайдин.

— Какво?!

Верин отпи от чая. Мълчеше.

— Сериозно ли говориш? — продължи Мат.

— Напълно — отвърна тя.

Мат отново погледна към Том. После придърпа палтото си и прокара длан през косата си.

— Какво правиш? — попита с насмешка Верин.

— Не знам — каза Мат глупаво. — Предполагам, че трябва да се чувствам някак различно, или нещо такова. Целият свят се е променил, нали?

— Би могло да се каже. Макар че бих възразила, че самото прочистване е по-скоро като камъче, хвърлено в езеро. На вълните ще

им трябва известно време, за да стигнат до брега.

— Камъче ли? *Камъче?*

— Е, може би канара по-скоро.

— Проклетата планина, ако питаш мен — измърмори Мат. Ама наистина ужасна пейка!

Верин се изкикоти. Проклети Айез Седай. Не *трябваше* ли да им харесва това? Сигурно беше поредната клетва, която са дали и не са казали на никого, нещо свързано с това да се държат загадъчно. Изгледа я сърдито.

— За какво се смееш?

— Просто си помислих, че скоро ще изпиташ малко от онова, което *аз* изпитах през тези последни няколко дни.

— И то беше?

— Ами, мисля, че говорех за това, преди да се отклоним по несъществени теми.

— По проклетото *пречистване на Верния извор* — измърмори Мат.

— Преживях прелюбопитни събития — продължи Верин. Пренебрегвайки забележката му, естествено. — Може би не го знаеш, но за да Пътуваш от определено място, трябва да прекараш известно време в него. Обикновено спирането за една вечер е достатъчно. Съответно, след като се разделих с Дракона, отидох до едно близко село и си взех стая в хана. Настаних се, за да изуча стаята и да се подготвя да отворя Портал на заранта.

— Посред нощ обаче дойде ханджията. Обясни притеснено, че трябва да се преместя в друга стая. Били открили теч в покрива точно над стаята ми и скоро щяло да закапе през тавана. Възразих, но той настоя. — Тя въздъхна. — Тъй че се преместих от другата страна на коридора и започнах да изучавам *тази* стая. Точно когато вече имах чувството, че я познавам достатъчно добре, отново бях прекъсната. Този път ханджията — още по-притеснен — обясни, че жена му си загубил пръстена в тази стая по време на сутрешното чистене. Събудила се посред нощ и била много разстроена. Ханджията — който изглеждаше доста уморен — се извини и поиска отново да ме премести.

— И? — попита Мат. — Съвпадение, Верин.

Тя вдигна вежда и се усмихна, докато той отново се наместваше на пейката. Да го изгори всичко, не се въртеше притеснено!

— Отказах да ме преместят, Мат — каза тя. — Заявих на ханджията, че е добре дошъл да претърси стаята *след* като напусна, и обещах, че *няма* да взимам никакви пръстени, ако открия такива. После твърдо му затръшнах вратата. — Отпи от чая. — Няколко минути по-късно ханът се подпали — въглен от камината се изтъркалял на пода. Всички се спасиха, за щастие, но ханът изгоря до основи. С Томас се преместихме в съседното село, за да си намерим стаи там.

— И какво? — каза Мат. — Все още звучи като съвпадение.

— Това продължи три дни — каза Верин. — Прекъсвана бях дори когато се опитвах да изуча място извън сграда. Случаен пътник моли да сподели огъня ти, паднало дърво разбива бивака ти, стадо овце минава наблизо, извива се внезапна буря. Различни случайни събития непрекъснато успяваха да ми попречат да изуча района.

Талманес подсвирна. Верин кимна.

— Всеки път щом се опитвах да изуча даден район, нещо се объркваше. Неизбежно се местех по някаква причина. Обаче когато решавах, че *няма* да правя нищо, за да изуча дадено място, и че не се каня да правя портал, не се случваше нищо. Друг сигурно щеше просто да продължи по пътя си и да се откаже временно от Пътуването, но упоритостта ми надделя и започнах да проучвам явлението. Ставаше съвсем редовно.

Кървава пепел! Ранд трябваше да прави такива неща на хората. Не Мат.

— Според описанието ти би трябвало още да си в Тийр.

— Да. Но скоро започнах да чувствам притегляне. Нещо ме дърпа, тегли ме. Все едно че...

Мат отново помръдна.

— Все едно, че има проклета рибарска кука в теб ли? И леко те дърпа, отдалече — но настоятелно?

— Да — каза Верин с усмивка. — Много подходящо описание.

Мат си замълча.

— Реших да използвам по-обикновено средство за пътуването си. Помислих си, че може би неспособността ми да Пътувам е свързана с близостта на ал-Тор, или може би с постепенното

разнищване на Шарката поради влиянието на Тъмния. Осигурих си място в един търговски керван, пътуващ на север към Кайриен. Имаха един празен фургон и се съгласиха да го дадат под наем срещу разумно заплащане. Бях изтощена от това непрекъснато да стоя будна заради пожари, плачещи бебета и постоянното местене от една стая в друга. Поради това, боя се, че спях по-дълго, отколкото трябваше. Томас също поспа.

— Когато се събудихме, с изненада открихме, че керванът е завил на северозапад, вместо да продължи право към Кайриен. Говорих със старшия на кервана и той обясни, че в последния момент получил съвет, че може да вземе по-добра цена за стоката си в Муранди, отколкото в Кайриен. Помисли и спомена, че всъщност трябвало да ми каже за промяната, но се записал и забравил. — Верин отпи бавно от чая. — Тогава вече със сигурност разбрах, че съм насочвана. Много други нямаше да го забележат, подозирам, но аз съм проучвала естеството на тавирен. Керванът се беше придвижил към Муранди — само малко всъщност, — но заедно с притеглянето това ми беше достатъчно. Говорих с Томас и решихме да упорстваме и да не тръгнем натам, накъдето ни тегли. Приплъзването е по-низш заместител на Пътуването, но няма същото ограничение с познаването на района. Отворих портал, но когато стигнахме крайната точка, се озовахме не в Тар Валон, а в малко градче в северната част на Муранди! Това трябваше да е невъзможно. Но след като го обсъдихме, осъзнахме, че Томас беше говорил с добро чувство за един лов, по време на който се отбил в Трустеър, а аз бях отворила портала точно в този момент. И че неволно съм се съсредоточила на погрешното място.

— И ето ни тук — каза недоволно Томас.

— Точно така — продължи Верин. — Любопитно, нали, млади Матрим? Случайно се озовах тук, на пътя ти, точно когато много ти трябваше някой, който да направи портал за войската ти?

— Все пак би могло да е съвпадение.

— А притеглянето?

Не знаеше какво да отвърне на това.

— Тавирен действа точно на принципа на съпадението — каза Верин. — Намираш изоставен предмет, който се оказва много полезен за теб, или случайно срещаш някой индивид точно в подходящия момент. Произволният шанс произволно действа в твоя изгода. Или не

си го забелязал? — Тя се усмихна. — Няма ли да хвърлиш зарове за това?

— Не — отвърна той с неохота.

— Едно нещо ме притеснява обаче — каза Верин. — Немаше ли друго лице, което случайно да се окаже на пътя ти? Ал-Тор е накарал онези Аша'ман да претърсват околностите за мъже, които могат да преливат, и подозирам, че затънтени селски райони като тези са първи в списъка им, защото е по-вероятно преливачи да останат незабелязани по такива места. Някой от тях можеше да се окаже на пътя ти и да ти даде портал.

— Едва ли — отвърна Мат и потръпна. — Не бих доверил Бандата на такива като тях.

— Дори за да ви прехвърли в Андор за един миг?

Мат се поколеба. Е, може би.

— Аз трябваше да съм тук по някаква причина — отрони тя замислено.

— Все пак мисля, че влагаш твърде много в това — каза той и се размърда отново на проклетата пейка.

— Може би. А може би не. Първо, трябва да договорим цената, за да ви прехвърля в Андор. Допускам, че искате да стигнете до Кемлин?

— Цена ли? Но ти смяташ, че Шарката те е довела тук! Защо ще ми искаш цена?

— Защото — каза тя и вдигна пръст, — докато чаках да те намеря — честно казано, не знаех дали ще си ти, или младият Перин, — си дадох сметка, че има няколко неща, които мога да ти дам и които никоя друга не би могла. — Бръкна в един джоб на дрехата си и извади няколко листа. Единият беше с рисунката на Мат. — Не ме попита откъде се сдобих с това.

— Ти си Айез Седай. — Мат сви рамене. — Предположих, че си го... *насайдарила*.

— *Насайдарила*? Аз получих този лист, Матрим...

— Наричай ме Мат.

— Получих този лист, *Матрим*, от един Мраколюбец, който ми каза — взе ме за слугиня на Сянката, — че Отстъпник е заповядал мъжете на рисунките да бъдат убити. Ти и Перин сте в голяма опасност.

— Не съм изненадан — отвърна той, като се постара да прикрие ледените тръпки, които го побиха от думите ѝ. — Верин, Мраколюбци се опитват да ме убият от деня, в който напуснах Две реки. Да ме изгори дано, от деня *преди* да напусна Две реки. Какво променя това?

— Това е друго — каза Верин и изведнъж стана много сериозна. — Нивото на опасност, в което си... Аз... Добре, да се съгласим просто, че си в много, много голяма опасност. Съветвам те да си *много* предпазлив през следващите няколко седмици.

— Винаги съм предпазлив — увери я Мат.

— Ами, стани още по-предпазлив. Укрий се. Не рискувай. Ролята ти в това, което предстои, ще е много важна.

Мат сви рамене. Да се укрие? Можеше да го направи. С помощта на Том сигурно можеше така да се маскира, че и сестрите му да не могат да го познаят.

— Мога да го направя. Адски проста цена. Колко време ще ти отнеме, докато ни прехвърлиш до Кемлин?

— Това не беше цената ми, Матрим — отвърна му тя с усмивка. — Беше съвет. Съвет, в който мисля, че трябва да се вслушаш много сериозно. — Пъкна малък сгънат лист под рисунката. Беше запечатан с капка кървавочервен восък.

Мат го погледна подозрително.

— Какво е това?

— Указания — каза Верин. — Които ще изпълниш на десетия ден, след като ви оставя в Кемлин.

Той се почеса по врата, намръщи се и понечи да счупи печата.

— Няма да го отваряш до този ден — спря го Верин.

— Какво? Но...

— Това е цената ми — каза простичко Верин.

— Проклетата жена — измърмори Мат и отново погледна листчето. — Няма да се закълна за нещо, дете не знам какво е.

— Знаех си, че условията ми ще ти се сторят жестоки, Матрим.

Мат погледа навъсено печата, после стана и заяви:

— Аз съм пас в това.

Тя присви устни.

— Матрим, ти...

— Казвам се Мат — прекъсна я той и взе шапката си от пейката. — И казах, нямаме сделка. Все едно, двайсет дни марш и ще стигна до

Кемлин. — Дръпна платнището на палатката и махна с ръка. — Няма да се оставя да ме оплетеш в нишките си.

Тя не помръдна от мястото си, но се намръщи.

— Забравила бях какъв си инат.

— И се гордея с това.

— А ако направим компромис?

— Ще ми кажеш какво пише в тоя проклет лист?

— Не. Защото може да не се наложи да се запознаваш със съдържанието. Надявам се да мога да се върна при теб, да взема писмото и да те изпратя по пътя ти. Но ако не мога...

— Какъв е компромисът тогава?

— Може да предпочетеш да не отваряш писмото — каза Верин. — Да го изгориш. Но ако направиш това, изчакваш петдесет дни в Кемлин в случай, че ми отнеме повече време да се върна, отколкото очаквам.

Това го накара да се замисли. Петдесет дни бяха много време. Но ако можеше да чака в Кемлин, вместо да пътува...

Дали Елейн беше в града? Тревожеше се за нея след бягството ѝ от Ебу Дар. Ако беше там, сигурно щеше да може да започне бързо производството на драконите на Алудра.

Но петдесет дни? В чакане? Или това, или да отвори проклетото писмо и да види какво пише вътре? Не му харесваше, нито едното, нито другото.

— Двайсет дни — заяви той.

— Трийсет дни — каза Верин и вдигна пръст, за да прекъсне възраженията му. — *Компромис*, Мат. Сигурно разбираш, че съм посклонна на тях от повечето Айез Седай. — Протегна ръката си.

Трийсет дни. Можеше да изчака трийсет дни. Погледна писмото в ръцете си. Можеше да издържи и да не го отвори, а трийсет дни чакане всъщност не му губеха много време. Щеше да е само малко повече, отколкото щеше да му отнеме, ако стигнеше до Кемлин сам. Всъщност беше си проклета сделка! Трябваша му няколко недели, докато започнат да се правят драконите, а също така и време, докато открие нещо повече за Кулата Генджей и змиите и лисиците. Том не можеше да възрази — след като бездруго щеше да им отнеме две недели, за да стигнат до Кемлин.

Верин го гледаше с лека тревога. Не можеше да ѝ позволи да разбере колко е доволен. Позволиш ли на жена да го разбере и тя все ще намери начин да те изработи.

— Трийсет дни — повтори Мат с неохота и стисна ръката ѝ. — Но щом свършат, мога да тръгна.

— Или можеш да отвориш писмото след десет — каза Верин. — И да направиш каквото пише в него. Едно от двете, Матрим. Имам ли думата ти?

— Имаш я. Но няма да отворя това проклето писмо. Ще чакам трийсет дни и след това си тръгвам по работата.

— Ще видим — каза тя, усмихна се, сгъна рисунката му и извади от джоба си малка кожена чантичка. Отвори я и докато прибираше рисунката, Мат видя вътре купчина сгънати и запечатани листчета, същите като това, което държеше той. А те за какво бяха?

След като прибра чантичката, Верин извади гладък полупрозрачен камък — брошка с форма на лилия.

— Започни да вдигаш лагера си, Матрим. Трябва да направя портала ви колкото може по-скоро. Самата аз трябва скоро да Пътувам.

— Добре. — Мат отново погледна запечатания лист в ръцете си. Защо Верин беше толкова тайнствена?

„Да го изгори дано! Няма да го отворя! Няма.“

— Мандевин! Заведи Верин Седай до палатката ѝ да изчака, докато вдигнем лагера, и назначи двама войници да ѝ донесат всичко, което ѝ трябва. Също така уведоми другите Айез Седай, че тя е тук. Вероятно ще се заинтересуват от пристигането ѝ, знаеш ги Айез Седай. — Пъхна сгънатия лист в колана си и понечи да излезе. — А, и накарай някой да *изгори* тая проклета пейка. Не мога да повярвам, че сме я карали чак дотук.

Тюон беше мъртва. Изчезнала. Захвърлена, забравена. Тюон беше Щерката на Деветте луни. Вече бе само отметка в историите.

Фортюона беше императрица.

Фортюона Атем Деви Пейендраг целуна леко по челото коленичилиия в ниската трева и свел глава войник. Душната алтарска топлина създаваше впечатлението, че лятото вече е дошло, но тревата — която изглеждаше тучна и пълна с живот само допреди няколко

недели — бе израснала закърняла и започваше да пожълтява. Къде бяха бурените и тръните? Напоследък семената не покълваха както трябва. Разваляха се като зърното и умираха още преди наистина да са се съживили.

Войникът пред Фортюона беше един от петимата. Зад тези петима стояха петстотин бойци от Небесните юмруци — най-елитните щурмови части. Носеха кожена гръдна броня и леки дървени шлемове, оформени като глави на насекоми. Шлемовете, както и броните, бяха украсени със знака на стегнатия юмрук. Петдесет двойки сул-дам и дамане, включително Дали и нейната сул-дам Малахавана, които Фортюона бе дала за каузата. Беше почувствала нужда да пожертва нещо лично за тази най-важна мисия.

Стотици то'ракен обикаляха в стоборите отзад, водени от гледачите, които ги подготвяха за предстоящия полет. Ято ракен вече кръжеше изящно високо горе.

Фортюона погледна войника пред себе си, опряла пръсти на челото му, където го бе целунала.

— Дано смъртта ти донесе победа — промълви тя ритуалните слова. — Дано ножът ти пусне кръв. Дано децата ти пеят в твоя възхвала до сетната зора.

Той сведе глава още по-ниско. Като четиримата други в редицата, беше облечен в черна кожа. Три ножа висяха от колана му и нямаше наметало или шлем. Беше дребен мъж — всички членове на Небесните юмруци бяха дребни и стегнати, а над половината от тази група бяха жени. Тежестта винаги беше проблем за тези, на които предстоеше мисия с то'ракен. При набег двама дребни, добре тренирани войници бяха за предпочитане пред един тромав и неповратлив воин с тежка броня.

Слънцето тъкмо залязваше. Лейтенант-генерал Юлан — който лично щеше да води ударната сила — смяташе, че ще е най-добре да предприеме полета в края на деня. Нападението щеше да започне в тъмнина, която да ги скрие от тези, които можеше да наблюдават хоризонта в Ебу Дар. Някога тази предпазна мярка щеше да е ненужна. Какво значение имаше, ако хората в Ебу Дар видеха стотици излитащи то'ракен? Вестта не можеше да пътува по-бързо от крилете на ракен.

Но враговете им можеха да пътуват по-бързо, отколкото трябваше да е по силите им. Дали тер-ангреал, сплит или нещо друго

им даваше тази възможност, но опасността беше сериозна. По-добре беше да действат прикрито. Полетът до Тар Валон щеше да отнеме няколко дни.

Фортюона пристъпи към следващия войник в редицата. Жена. Черната ѝ коса беше на плитки. Фортюона я целуна по челото и изрече същите ритуални слова. Тези петима бяха Кръвни ножове. Чисто черният каменен пръстен, който носеше всеки от тях, беше специализиран тер-ангреал, който щеше да им даде сила и бързина и щеше да ги загръща в мрак, позволявайки им да се сливат със сенките.

Невероятните възможности си имаха цена обаче, защото пръстените изсмукваха живота и убиваха онези, които ги носеха, за няколко дни. Свалянето на пръстена леко забавяше процеса, но щом той се активираше — с капка от тяхната кръв, докато е на пръста, — процесът ставаше необратим.

Тези петима нямаше да се завърнат. Щяха да останат, независимо от изхода на набега, за да избият колкото е възможно повече марат-дамане. Беше ужасно прахосничество — онези дамане трябваше да бъдат окаишени, — но по-добре да ги избият, отколкото да ги оставят в ръцете на Преродения Дракон.

Фортюона пристъпи към следващия в редицата и го удостои с целувката и благословията си.

Толкова много се бе променило за дните след срещата ѝ с Преродения Дракон. Новото ѝ име беше едно от израженията на тези промени. Сега дори Висшата кръв често се просваха в нозете ѝ. Нейните со'джин — включително Селусия — бяха обръснали косите си. Отсега нататък щяха да оставят дясната страна на главите си обръсната и да си пускат коса на лявата, като я сплитат, докато расте. Засега носеха на лявата кепета.

Обикновените хора вървяха по-уверено, по-гордо. Отново имаха императрица. След като целият свят се беше объркал, това поне беше поправено.

Фортюона целуна последния от петимата Кръвни ножове и за пети път изрече словата, които ги обричаха на смърт, но също и на геройство. Отдръпна се назад. Селусия застана до нея. Генерал Юлан пристъпи и се поклонил ниско.

— Нека да се знае от Императрицата, дано да живее вечно, че ние няма да я провалим.

— Знае се — отвърна Селусия. — Светлината да ви следва. Знайте, че Нейно величество, дано да живее вечно, видя днес в градината как от роза на новата пролет паднаха три венчелистчета. Поличбата за вашата победа е дадена. Изпълнете я, генерале, и наградата ви ще бъде голяма.

Юлан отдаде чест с юмрук в гърдите, металът отекна в метал. После поведе войниците към стоборите на то'ракен, петимата Кръвни ножове вървяха първи.

След няколко мига първото същество затича по дългото пасище, очертано с пилони и флагове, подскочи и се понесе във въздуха. Последваха го други, цяла флотилия, повече, отколкото Фортюона бе виждала някога в небето наведнъж. Полетяха на север.

Ракен и то'ракен обикновено не се използваша така. Повечето набези се извършваха, като войниците се спускаха около транспортен пункт, където то'ракен щяха да изчакат, докато войниците извършат нападението и се върнат. Но този набег бе съдбоносен. Планът на Юлан изискваше много по-дръзко нападение. То'ракен с дамане и сулдам на гърбовете, атакуващи от въздуха. Можеше да се окаже началото на нова дръзка тактика. Или да доведе до разгром.

— Променихме всичко — каза тихо Фортюона. — Генерал Галган греши. Това няма да даде на Преродения Дракон по-лоша позиция в преговорите. Това ще го обърне срещу нас.

— А той не беше ли срещу нас досега? — попита Селусия.

— Не. Ние бяхме срещу него.

— Има ли разлика?

— Да — каза Фортюона, загледана след едва видимия в небето облак от то'ракен. — Има. Боя се, че скоро ще видим точно колко голяма разлика има.

ГЛАВА 37

СИЛА ОТ СВЕТЛИНА

Мин седеше кротко и гледаше как Ранд се облича. Движенията му бяха напрегнати и внимателни, като стъпките на акробат по изпънато въже. Оправи левия маншет на колосаната си бяла риза с бавни, съсредоточени движения на пръстите. Десният вече беше оправен — слугите му се бяха погрижили за това.

Свечеряваше се. Все още не беше съвсем тъмно, макар капациите на прозорците да бяха затворени. Ранд посегна към палтото в златно и черно, навлече единия ръкав, после другия. Започна да закопчава копчетата едно по едно. С тях нямаше проблем — вече свикваше да действа само с една ръка. Копче след копче. Първото, второто, третото, четвъртото...

Искаше ѝ се да запищи.

— Искаш ли да поговорим за това? — попита го.

Ранд не се обърна от огледалото.

— За кое?

— За сеанчанците.

— Мир няма да има — каза той, докато изправяше яката на палтото си. — Не успях. — Тонът му беше безчувствен и същевременно напрегнат.

— Нищо лошо няма в това да си обезсърчен, Ранд.

— Обезсърчението е безсмислено — каза той. — Гневът е безсмислен. Никое от двете чувства няма да промени фактите. А фактът е, че нямам повече време за губене със сеанчанците. Ще трябва да рискуваме удар в гръб, като тръгнем на Последната битка без стабилност в Арад Доман. Не е идеално, но е това, което трябва да се случи.

Въздухът над Ранд заблещука и се появи планина. Виденията около Ранд бяха толкова чести, че Мин обикновено се принуждаваше да ги пренебрегне, освен ако бяха нови — въпреки че отделяше много време понякога, за да ги открои и проумее. Това беше ново и задържа

вниманието ѝ. Извисяващият се връх беше откършен от едната страна и образуваше раздрана дупка по склона. Драконовата планина? Беше загърнат в тъмни сенки, засенчен сякаш от облаците горе. Това беше странно. Всеки път, когато бе виждала планината, тя се извисяваше над самите облаци.

Драконовата планина в сенки. Щеше да е важно за Ранд в бъдещето. Онова там не беше ли малък лъч светлина, блеснал от небесата надолу към планинския връх?

Видението изчезна. Макар Мин да знаеше какво означават някои от виденията, това я озадачи. Тя въздъхна и се отпусна в мекото червено кресло. Книгите ѝ лежаха разхвърляни на пода. Напоследък отделяше все повече и повече време за проучвания, отчасти заради усещането на Ранд за спешност и отчасти защото не знаеше какво друго да прави. Обичаше да мисли, че е способна да се грижи за себе си. И бе започнала да мисли за себе си като последна защита за Ранд.

Беше открила колко точно е полезна като „защитна линия“. Беше се оказала горе-долу толкова полезна, колкото невръстно дете! Всъщност беше пречка, инструмент, който Семирага бе използвала срещу него. Беше се възмутила, когато Ранд предложи да я отпрати, дори го нахока, че изобщо го предлага. Да я отпрати! Да я опази? Това беше глупост! Можеше да се грижи за себе си.

Така си беше мислила. Сега разбираше, че е бил прав.

От това ѝ приляваше. Затова проучваше и се стараеше да стои встрани от пътя му. Беше се променил от онзи ден, все едно нещо светло бе угаснало вътре в него. Загасен светилник, чието масло е свършило и е останала само чашката. Когато тези негови очи я гледаха, само дълг ли виждаха?

Потръпна и се помъчи да прогони тази мисъл от ума си.

Ранд навлече ботушите и затегна каишките им.

Стана и посегна за меча, който беше подпрял на скрина. Черната ножница с лакирания червен и златен дракон заискри на светлината. Странно оръжие. И изглеждаше толкова *старо*. Дали Ранд го носеше днес като символ на нещо? Знак, че тръгва на битка, може би?

— За нея тръгваш, нали? — Думите сами излязоха от устата и. — Грендал.

— Трябва да оправя проблемите, които мога — отвърна Ранд, издърпа древния меч от ножницата и огледа острието. Нямахме знак на

чаплата, но тънкото стоманено лезвие блестеше на светлината на лампата и се виждаха вълнистите линии, където металът беше огъван. Ранд твърдеше, че е изковано със Силата. Като че ли знаеше за него нещо, които не споделяше.

Ранд хлъзна меча в ножницата и я погледна.

— Оправяй проблемите, които можеш, и не се тормози за тези, които не можеш. Трам ми го каза веднъж. Арад Доман ще трябва сама да оцелее срещу сеанчанците. Последното, което мога да направя за хората тук, е да махна една от Отстъпниците от земята им.

— Възможно е тя да те очаква, Ранд. Хрумвало ли ти е, че момчето, което намери Нинив, може да е подставено? За да бъде открито и да те отведе до капана ѝ?

Той се поколеба, после поклати глава.

— Беше истински, Мин. Могедиен можеше да помисли за подобна хитрина, но не и Грендал. Тя е много притеснена да не я проследят. Трябва да действаме бързо, преди да е чула, че е компрометирана. Трябва да ударим веднага.

Мин стана.

— Какво, идваш ли? — попита Ранд изненадано.

Тя се изчерви. „Ами ако нещата с Грендал тръгнат толкова зле, колкото със Семирага? Ако отново се окажа инструмент срещу него?“

— Да — заяви тя, най-вече за да докаже на себе си, че не се предава. — Разбира се, че идвам. Не си и помисляй, че можеш да ме оставиш!

— Не бих го и сънувал — отвърна той мрачно. — Хайде.

Беше очаквала повече спор.

Той вдигна от нощния шкаф статуетката на мъжа със сферата, завъртя я в ръката си, огледа я, след което вдигна очи към Мин и я изгледа предизвикателно. Тя не каза нищо.

Ранд пхна статуетката в големия джоб на палтото си и излезе с широка крачка от стаята, с изкования от Силата меч на кръста.

Мин забърза след него. Ранд се обърна към двете Деви, които пазеха на вратата.

— Отивам на битка. Доведете не повече от двайсет.

Девите бързо си казаха нещо на езика на ръцете, после едната затича напред, а другата се задържа след Ранд. Мин забърза до него с разтуптяно сърце, ботушите ѝ закънтяха по дървения под. И преди се

беше забързвал така, за да се бие с Отстъпници, но обикновено отделяше повече време за обмисляне. Със Самаил беше маневрирал месеци наред, преди да удари в Иллиан. А беше имал едва ден, за да реши какво да прави с Грендал!

Провери ножовете си, за да е сигурна, че са по местата си в ръкавите ѝ, но всъщност го направи само от нерви и по навик. Ранд стигна края на коридора и заслиза по стълбите, с все още спокойно лице и с бърза, но не припряна крачка. Въпреки това приличаше на буреносен облак, сдържан и съсредоточен, някак обвързан и насочен към една-единствена цел. Колко ѝ се искаше просто да избухне и да изгуби самообладание, както го правеше някога! Тогава я вбесяваше, но никога не я беше плашил. Не като сега, с тези ледени очи, които не можеше да разгадае, с тази аура на гибелна заплаха. След инцидента със Семирага говореше за „онова, което трябва да направи“, независимо от цената и тя знаеше, че сигурно кипи отвътре, че не бе успял да убеди сеанчанците да се съюзят с него. До какво щеше да го доведе това съчетание от провал и решимост?

Долу Ранд заговори на един слуга:

— Доведи ми Нинив Седай и лорд Рамшалан. В дневната.

Лорд Рамшалан? Онзи перко от бившия кръг на лейди Чадмар?

— Ранд — попита Мин кротко. — Какво си намислил?

Той не отговори. Закрачи през бялото мраморно преддверие и влезе в дневната, декорирана в тъмночервено, в контраст с белия под. Не седна, а остана прав, с ръце зад гърба, и заоглежда охлузената карта на Арад Доман, която бе наредил да окачат на стената. Картата висеше на мястото на чудесно маслено платно и изглеждаше съвсем не на място в стаята.

На картата се виждаше знак с черно мастило на брега на малко езеро на югоизток. Ранд го беше поставил на заранта след като Керб беше умрял. Обозначаваше Гробницата Натрин.

— Било е крепост някога — каза той разсеяно.

— Това е градът, в който се крие Грендал ли? — Мин застана до него.

Ранд поклати глава.

— Не е град. Пратих съгледвачи. Просто самотна сграда, построена преди много време за наблюдателен пункт към Мъгливите планини и да пази срещу нахлувания през проходите от Манедерен. Не

е била използвана за военни цели от Тролоксските войни. Едва ли е имало нужда да се притесняват от нахлуване от хората на Две реки — те дори не помнят името Манедерен.

— Макар че Арад Доман все пак бе завладян от един овчар от Две реки.

Някога това щеше да го накара да се усмихне. Все забравяше, че вече не се смее.

— Преди няколко столетия — заговори Ранд, присвил замислено очи, — кралят на Арад Доман си възвърнал Гробницата Натрин. Защото за известно време дотогава била заградена от дребна благородническа фамилия от Томанска глава, която се опитвала да основе свое кралство. Ставало е понякога в Равнината на Алмот. Доманският крал харесал мястото и вместо като крепост го използвал като дворец. Прекарвал там много време, всъщност толкова много, че някои от враговете му търговци придобили твърде много власт в Бандар Еваан. Кралят паднал, но наследниците му също използвали крепостта и тя се превърнала в популярно място за оттегляне, когато кралят имал нужда от отдих. Практиката замряла през последните стотина години и накрая сградата била подарена на далечен братовчед на краля преди около петдесет. Фамилията им я използва оттогава. Сред населението на Доман Гробницата Натрин е почти забравена.

— Освен от Алсалам ли? — попита Мин.

Ранд поклати глава.

— Не. Съмнявам се, че той изобщо е знаел за нея. Научих тази история от кралския архивар — наложи му се да търси много часове, докато намери името на фамилията, използвала мястото за резиденция. Не е имало никаква връзка с тях от месеци, макар че са посещавали някои градове от време на време. Фермерите в околността казват, че в двореца, изглежда, живее нова особа, въпреки че никой не знае къде е отишъл старият собственик. Като че ли са изненадани, че изобщо не са си помисляли колко странно е това.

Тя го изгледа.

— Това е точно мястото, което Грендал би избрала за своя център на власт. Бижу е — забравена крепост, красива и могъща, древна и царствена. Достатъчно близо до Бандар Еваан, за да държи в ръцете си управлението на Арад Доман, но достатъчно отдалечена, за да е защитима и закътана. Направих грешка при издирването ѝ —

допуснах, че ще поиска някое красиво име с градини и земя. Трябваше да се досетя — тя събира не просто красота, а престиж. Едно величествено укрепление я устройва точно колкото едно елегантно име. Особено след като това е вече по-скоро палат, отколкото крепост.

В преддверието се чуха стъпки и един слуга доведе Нинив и суетния Рамшалан с острата му брадичка и тънки мустаци. Днес имаше звънчета на брадата и носеше на бузата си красило от черно кадифе, също с формата на звънче. Беше облечен с широко копринено палто в зелено и синьо, с надиплена, показваща се отдолу риза. Каквото и да диктуваше модата, за Мин този мъж изглеждаше нелепо. Като размъкнат паун.

— Милорд ме е повикал? — каза той с екстравагантен поклон към Ранд.

— Имам гатанка за теб, Рамшалан — каза Ранд, без да откъсва очи от картата. — Искам да знам какво мислиш?

— Моля ви, не се колебайте, милорд!

— Кажете ми следното: как да надхитря враг, за който знам, че е по-хитър от мен?

— Милорд. — Рамшалан се поклони за втори път, притеснен сякаш, че Ранд не е забелязал първия поклон. — Опитвайте се да ме подведете, разбира се! Няма никой, който да е по-умен от вас.

— Де да беше така — въздъхна Ранд. — Изправен съм пред една от най-коварните личности, живели някога. Настоящият ми враг разбира умовете на другите така, както не бих могъл и да мечтая. Тъй че как да я победя? Тя ще изчезне в мига, в който я застраша, ще избяга в едно от поне десетината други убежища, които си е подготвила. Няма да се бие открито с мен, но ако унищожи крепостта ѝ с изненадваща атака, рискувам тя да се измъкне и никога да не разбера дали съм я премахнал окончателно.

— Проблем, наистина, милорд — отвърна Рамшалан. Изглеждаше объркан.

Ранд кимна.

— Трябва да се взра в очите ѝ, да видя в душата ѝ и да знам със сигурност, че тази, срещу която стоя, е *тя*, а не някоя примамка. Трябва да го направя, без да я изплаша и да избяга. Как? Как мога да убия противник, който е по-умен от самия мен, противник, когото е

невъзможно да изненадам, и който също така не желае да влезе в стълкновение с мен?

Рамшалан изглеждаше съкрушен от тези въпроси.

— Ми... милорд, ако вашият противник е толкова умен, то може би най-добрият ход за вас е да потърсите помощта на някой *още* по-умен?

Ранд се извърна към него.

— Чудесен съвет, Рамшалан. Може би вече направих точно това.

Мъжът изпъчи гърди. „Мисли си, че Ранд го е повикал за това!“ — осъзна Мин. Наложих се да прикрие усмивката си, като извърна глава и вдигна ръка към устата си.

— Ако *ти* имаше такъв враг, Рамшалан, какво щеше да направиш? — попита Ранд. — Ставам нетърпелив. Дай ми отговор.

— Щях даключа съюз, милорд — отвърна Рамшалан, без да помисли и за секунда. — Всеки толкова силен е по-добре да ти бъде приятел, отколкото враг, така мисля.

„Идиот — помисли Мин. — Ако врагът ти е толкова коварен и безскрупулен, един съюз само ще свърши с кама, забита в гърба ти.“

— Нов чудесен съвет — каза тихо Ранд. — Но все още съм заинтригуван от първия ти коментар. Каза, че ми трябва съюзници, които са по-умни от мен. Време е да тръгнеш тогава.

— Милорд?

— Ще бъдеш моят емисар — заяви Ранд и махна с ръка. В другия край на стаята въздухът се раздвои от портал, който проряза хубавия килим на пода. — Твърде много доманци с благородна кръв се крият, разпръснати из страната. Бих искал да ги привлека за свои съюзници, но няма да ми стигне времето, ако тръгна да ги търся лично. За щастие разполагам с теб, за да го направиш от мое име.

Рамшалан изглеждаше възбуден от перспективата. През портала Мин успя да зърне високи борове, а въздухът, лъхнал от другата страна, бе хладен и свеж. Тя се обърна и погледна Нинив. Айез Седай следеше с присвити очи разговора и Мин успя да разчете в изражението ѝ собствената си тревога. Що за игра играеше Ранд?

— Отвъд портала — продължи Ранд — ще намериш древен палат, обитаван от дребна доманска търговска фамилия. Това е първото от многото места, където ще те изпратят. Иди от мое име и потърси владетелите на замъка. Виж дали искат да ме подкрепят и дали изобщо

знаят за мен. Предложи им високи награди срещу васална вярност. Понеже доказа, че си умен, ще оставя на теб да определиш условията. Самият аз не съм достатъчно вещ в такива преговори.

— Да, милорд! — отвърна мъжът и се изпъчи още повече, въпреки че изгледа портала с тревога, недоверчив — като повечето хора — към Единствената сила, особено когато с нея борави мъж. При първа възможност този човек щеше да измени на думата си толкова бързо, колкото бе изменил на лейди Чадмар след падането ѝ. Какво си мислеше Ранд, че да изпраца от свое име това конте на среща с Грендал?

— Тръгвай — каза Ранд.

Рамшалан направи няколко колебливи стъпки към портала.

— Ааа, милорд Дракон, дали не бих могъл да получа нещо като ескорт?

— Не е нужно да плашим или тревожим хората там — отвърна Ранд, без да се обръща от картата. Хладният въздух продължаваше да духа през портала. — Отивай бързо и се върни, Рамшалан. Ще оставя портала отворен, докато се върнеш. Търпението ми не е безгранично, а има много други, към които бих могъл да се обърна за тази мисия.

— Аз... — Мъжът като че ли пресмяташе рисковете. — Разбира се, милорд Дракон.

Пое си дълбоко дъх и прекрачи портала с колебливи стъпки като глезена къщна котка, осмелила се да прецапа навън през локва вода. Мин неволно изпита жал към този човек.

Изхрущяха нападали борови иглички — Рамшалан се отдалечаваше навътре в леса. Вятър просъска в клоните на дърветата. Беше странно да чуеш този звук, докато си вътре в уютното имение. Ранд остави портала отворен, все така взрян в картата.

— Добре де — заговори сърдито Нинив след няколко минути. — Що за игра е това?

— Как би я надвила *ти*, Нинив? — попита Ранд. — Тя няма да се подведе да се бие с мен, както Рахвин или Самаил. Нито ще се остави лесно да бъде вкарана в капан. Грендал разбира хората по-добре от всеки друг. Може да е извратена, но е *умна* и не бива да бъде подценявана. Торхс Марджин направи тази грешка, както помня, и знаеш каква бе съдбата му.

Мин се намръщи.

— Кой? — И погледна Нинив. Айез Седай сви рамене.

Ранд обърна глава към тях.

— В историята е известен като Торхс Прекършения.

Мин отново поклати глава. Нинив също. И двете нямаха задълбочени познания в историята, но Ранд се държеше все едно, че трябваше да знаят това име. Лицето му се стегна, той се изчерви съвсем леко и отново им обърна гръб.

— Въпросът си остава. — Гласът му беше тих, но напрегнат. — Ти как би я надвила, Нинив?

— Няма да играя игрите ти, Ранд ал-Тор — отвърна сърдито Нинив. — Явно вече си решил какво да правиш. Защо питаш мен?

— Защото това, което се каня да направя, би трябвало да ме плаши — отвърна той. — А изобщо не ме плаши.

Мин потръпна. Ранд кимна на застаналите на входа Деви. Прекосиха стаята с леки стъпки, скочиха през портала, разпръснаха се из боровата гора и бързо се скриха от поглед. Двадесетте вдигнаха по-малко шум от Рамшалан.

— Хайде — каза Ранд и тръгна към портала. Мин го последва, но Нинив се завтече и я изпревари.

Стъпиха върху килим от борови иглички, посивели от дългата дрямка под вече стопилите се зимни снегове. Планинският въздух се оказа по-мразовит, отколкото бе издал лекият ветрец. Мин съжали, че не си беше взела наметало, но нямаше време за това. Ранд закрачи през леса, а Нинив притича до него и заговори тихо.

Едва ли щеше да изтръгне нещо полезно от него, не и в това настроение. Трябваше просто да изчакат и да видят какво ще им разкрие. Мин успя да зърне някои от айилките между дърветата, но само за миг, и то когато явно не се криеха. Бяха се приспособили добре към живота във влажните земи. Как един народ, отраснал в Пустошта, знаеше така инстинктивно как да се крие в гора?

Дърветата пред тях се разрешиха и Мин побърза да настигне Ранд и Нинив, които се бяха спрели на билото на нисък полегат хълм. Оттук можеха да виждат над леса. Дърветата продължаваха надолу като море от зелено и кафяво. Боровете се раздвояваха при брега на малко планинско езеро в триъгълна падина между хълмовете.

На друг хълм, високо над водата, се издигаше внушително каменно здание. Правоъгълно и високо, във формата на няколко кули,

струпани една над друга, всяка следваща — малко по-тънка от долната. Това придаваше на двореца елегантност — здраво укрепен и в същото време великолепен.

— Красив е — каза Мин, останала без дъх.

— Строен е в друго време — каза Ранд. — Време, когато хората все още са смятали, че великолепието на една сграда ѝ придава сила.

Дворецът беше далече, но не чак толкова, че Мин да не може да види стражите с алебарди и брони по бойниците. Закъсняла група ловци влизаше през портите с убита сърна, метната на гърба на товарен кон, няколко ратаи сечаха паднало дърво, може би за огрев. Две слугини в бяло носеха кобилици с ведра от езерото, а в прозорците на зданието примигваха светлини. Беше изпълнено с живот и човешка дейност имение, побрано в една-единствена масивна сграда.

— Мислиш ли, че Рамшалан е успял да стигне? — подхвърли Нинив.

— Дори глупак като него не би могъл да пропусне това — отвърна Ранд, присвил очи. Статуетката беше в джоба му. Мин съжали, че не я беше оставил. Притесняваше я, както я опипваше с пръсти. Галеше я.

— Значи изпрати Рамшалан, за да умре — каза Нинив. — Какво ще постигне това?

— Тя няма да го убие — отвърна Ранд.

— Защо си толкова сигурен?

— Не ѝ е присъщо. Не и след като може да го използва срещу мен.

— Не очаквам тя изобщо да повярва — намеси се Мин. — Че го пращаш да провери верността на доманските лордове.

Ранд бавно поклати глава.

— Надявам се отчасти да повярва, но не го очаквам. Сигурно имам предвид това, което казах за нея, Мин — тя е по-хитра от мен. И се боя, че ме познава много по-добре, отколкото аз нея. Тя ще *принуди* Рамшалан и ще изтръгне от него целия разговор, който имахме. Оттам ще намери начин да използва този разговор срещу мен.

— Как?

— Не знам. Де да знаех. Ще измисли нещо умно, а след това ще поразии Рамшалан с толкова дискретна Принуда, че няма да мога да предвидя следващия ход. Ще остана без никакъв избор, освен да го

държа край себе си и да гледам какво прави, или да го изгоня. Но тя, разбира се, ще помисли и за това, така че каквото и да направя, ще задвижи другите ѝ планове.

— Казваш го така, сякаш е невъзможно да спечелиш — каза намръщено Нинив. Тя като че ли изобщо не забелязваше студа. Всъщност и Ранд оставаше безразличен към него. Какъвто и да беше този „фокус“ с пренебрегването на студ и топлина, Мин така и не бе успяла да го проумее. Твърдяха, че нямал нищо общо със Силата, но ако беше така, защо само Ранд и Айез Седай можеха да го постигнат? Айилците като че ли също не се притесняваха от студа, но те не влизаха в сметката. Тях изобщо не ги засягаха обикновените човешки грижи, въпреки че понякога можеха да са много докучливи за най-случайни и незначителни неща.

— Не можем да спечелим, казваш? — попита Ранд. — Това ли се опитваме да направим? Да спечелим?

Нинив повдигна вежда.

— Не отговаряш ли вече на въпроси?

Ранд се обърна и я погледна. Застаналата от другата му страна Мин не можеше да види лицето му, но видя много добре как пребледня Нинив. Сама си беше виновна. Не можеше ли да усети колко настръхнал е Ранд? Може би ледените тръпки по кожата на Мин не идваха от студа. Приблужи се до него, но той не я прегърна както преди. Когато най-сетне се извърна от Нинив, Айез Седай сякаш се смъкна, все едно беше висяла във въздуха, задържана от погледа му.

Ранд дълго не проговори, тъй че стояха и чакаха мълчаливо. Слънцето гаснеше на хоризонта. Сенките по земята се удължиха като пръсти. Долу, до крепостната стена, коняри започнаха да развеждат коне, за да ги поуморят, преди да ги приберат за вечерта. В прозорците на замъка грейнаха още светлини. Колко хора държеше Грендал там? Десетки, може би стотици.

Пращане в храстите привлече вниманието на Мин. Последваха го ругатни и тя се стресна, щом шумът секна толкова внезапно, колкото се бе появил.

Скоро към тях се приближи малка група айилки — водеха раздърпания Рамшалан. Фините му допреди малко дрехи бяха отрупани с иглички и раздрани от клоните. Той се изтупа, изгледа ги и кривна глава.

— Милорд Дракон?

— Поразен ли е? — попита Ранд Нинив.

— От какво?

— Докосването на Грендал.

Нинив се приближи до Рамшалан и го погледа за миг. После изсъска и отвърна:

— Да, Ранд. Подложен е на тежка Принуда. Много сплитове има тук. Не е толкова зле, колкото беше с чирака свещар, или може би е по-фино.

— Казвам... Милорд Дракон, какво става тук? — заговори Рамшалан. — Господарката на замъка беше много дружелюбна — тя е съюзник, милорд. Няма защо да се боите от нея! Много е изискана, между впрочем.

— Така ли? — попита сдържано Ранд.

Стъмваше се, слънцето се скриваше зад далечните върхове. Освен смътната вечерна светлина единственото осветление идваше от все още отворения портал зад тях. Светлината на лампа. Примамващ праг към топлината, далече от това място на сенки и студ.

Колко сурово звучеше гласът на Ранд. По-лошо от всякога досега.

— Ранд — промълви Мин и го докосна по рамото. — Хайде да се върнем.

— Имам да направя нещо — отвърна той, без да я погледне.

— Обмисли го още малко — каза Мин. — Потърси съвет поне. Можем да попитаме Кацуан или...

— Кацуан ме държа в сандък, Мин — промълви той много тихо.

Лицето му бе стегнато в сянка, но когато се обърна, очите му отразиха светлината от отворения портал. Оранжево и червено. Имаше нотка на гняв в гласа му. „Не трябваше да споменавам Кацуан“ — осъзна тя. Името на тази жена бе едно от малкото неща, които все още изтръгваха чувство от него.

— Сандък, Мин — прошепна Ранд. — Макар стените на сандъка на Кацуан да бяха невидими, беше също толкова стягащо като всичко друго, в което съм бил затварян. Езикът ѝ беше по-болезнен от пръчките, с които са ме налагали. Сега го разбирам.

— Каква е целта на всичко това? — попита Нинив настойчиво. — Изпрати този човек да понесе Принуда, макар да знаеше какво ще

му причини тя? Няма да гледам как още един човек се гърчи и умира заради това! Каквото и да го е принудила да направи, няма да я махна! Сам ще си виновен, ако това ти донесе смърт!

— Милорд? — Рамшалан ги погледна уплашено. Нарастващият ужас в гласа му накара Мин да настръхне.

Слънцето се скри. Ранд вече бе само силует, а крепостта — черен профил със светещи дупки по стените. Ранд извади ключа за достъп от джоба си. Статуетката засия смътно с червена светлина, извираше от самото ѝ ядро. Нинив вдиша рязко.

— Някоя от вас не беше с мен, когато Каландор ме провали — заговори той в нощта. — Случи се два пъти. Веднъж се опитах да го използвам, за да вдигна мъртвите, но получих само една кукла. Веднъж се опитах да го използвам, за да унищожа сеанчанците, но причиних толкова смърт сред своите войски, колкото причиних сред техните... Кацуан каза, че вторият провал е дошъл заради недостатък в самия Каландор. Не можел да бъде владян от сам мъж, виждате ли. Действал само ако той е затворен като в ковчег. Каландор е една изкусителна верига, предназначена да ме накара да се предам доброволно.

Сферата на ключа за достъп блесна с още по-ярка светлина, като кристална. Светлината отвътре беше пурпурна, сърцевината — нажежена ярко. Сякаш някой бе хвърлил блестящ камък в езеро от кръв.

— Виждам друг отговор на проблемите си — продължи почти шепнешком Ранд. — И двата пъти, в които Каландор ме провали, бях безразсъден. Позволих на гнева си да ме поведе. Не мога да убивам в гняв, Мин. Трябва да съхраня този гняв вътре. Трябва да го прелея така, както преливам Единствената сила. Всяка смърт трябва да е съзнателна. Преднамерена.

Мин не можеше да проговори. Не можеше да изрече страховете си, да намери думите, с които да го накара да спре. Очите му оставаха някак потънали в мрак въпреки струящата светлина, която държеше пред себе си. Светлината хвърляше сенки встрани от фигурата му все едно, че беше върхът на безшумен гръм. Мин се извърна към Нинив. Айез Седай гледаше с широко отворени очи, зяпнала. Тя също не можеше да намери думи.

Мин отново погледна Ранд. Когато за малко щеше да я убие със собствената си ръка, не се беше уплашила от него. Но тогава знаеше, че не Ранд я наранява, а Семирага.

Но този Ранд — с пламналата статуетка в ръка, с очи толкова напрегнати и в същото време така безстрастни — я ужаси.

— Правено е преди — прошепна той. — Веднъж казах, че никога не съм убивал жени, но беше лъжа. Убих жена много преди да се изправа срещу Семирага. Казваше се Лия. Убих я в Шадар Логот. Поразих я и нарекох това милост.

Обърна се към крепостта долу.

— Прости ми — промълви той, и като че ли изобщо не го каза на Мин, — че и това наричам милост.

Нещо невъзможно ярко се оформи във въздуха пред него и Мин извика, и отстъпи назад. Самият въздух се огъна навън, сякаш се побоя от Ранд. Прах се завихри от земята в кръг около него, а дърветата застанаха, осветени от ярко бялата светлина, боровите иглички запращаха като сто хиляди насекоми, дращеци едно върху друго. Мин вече не можеше да открои Ранд, само една нажежена, ослепително ярка *сила* от светлина. Чиста неудържима мощ, от която косъмчетата по ръцете ѝ настръхнаха. В този момент тя усети, че разбира какво е Единствената сила. Беше тук, пред нея, въплътена в Ранд ал-Тор.

И тогава, със звук като въздишка, той я освободи. Стълб от чиста белота изригна от него, прогори нощното небе и освети на вълна дърветата долу. Излетя бързо колкото щракване на пръсти и порази стената на далечната крепост. Камъните блеснаха, все едно вдишаха силата на енергията. Цялата крепост засия, преобрази се в жива светлина, удивителен, възхитителен дворец от чиста енергия. Беше красиво.

И след това изчезна. Изгорена от пейзажа — и от Шарката, — все едно никога не я беше имало. Цялата крепост, стотици стъпки камък и всички, които живееха в нея.

Нещо удари Мин, нещо като ударна вълна във въздуха. Ударът не беше физически и не я накара да залитне, но усука вътрешностите ѝ. Гората около тях — все още огряна от ключа за достъп в ръцете на Ранд — сякаш се огъна и разтърси. Сякаш самият свят простена в предсмъртна болка.

Сякаш самата същност на света щеше да се разпадне.

— Какво направи? — прошепна Нинив.

Ранд не отвърна. Мин отново можеше да види лицето му, след като огромният стълб белфир бе изчезнал и бе останал само сияещият ключ за достъп. Беше в екстаз, със зяпнала уста, и държеше ключа за достъп високо пред себе си, като в триумф. Или в преклонение.

А после стисна зъби, отвори широко очи и уста, все едно бе подложен на огромен натиск. Светлината проблесна и изчезна. Всичко потъмня. Мин примига във внезапната тъмнина. Яркият образ на Ранд сякаш се беше врязал във визора ѝ. Наистина ли бе направил онова, което си мислеше? Беше ли изгорил цяла крепост с гибелния огън?

Всички онези хора. Ловците със сърната... жените с кобилиците... войниците на стените... конярите отвън...

Тях ги *нямаше*. Изгорени от Шарката. Убити. Мъртви завинаги. Ужасът от това я накара да залитне и тя опря гръб в едно дърво.

Толкова много хора, погубени за миг. Мъртви. Унищожени. От Ранд.

Откъм Нинив се появи светлина, Мин се обърна и видя Айез Седай огряна от топлото, меко сияние на глобус над дланта ѝ. Очите ѝ бяха грейнали сякаш със своя вътрешна светлина.

— Ти си извън контрол, Ранд ал-Тор — заяви тя.

— Правя каквото трябва — отвърна той от сенките. Гласът му прозвуча изтощено. — Провери го, Нинив.

— Какво?

— Глупака. Още ли е там Принудата ѝ? Махнало ли се е докосването на Грендал?

— Мразя това, което направи току-що, Ранд — изръмжа Нинив.

— Не. „Мразя“ не е достатъчно силно. *Ненавиждам* това, което направи. Какво е станало с теб?

— Провери го! — прошепна Ранд, вече заплашително. — Преди да ме осъдиш, нека първо разберем дали греховете ми са донесли нещо повече от проклятието, което съм заслужил.

Нинив вдиша дълбоко и погледна Рамшалан — няколко айилски Девы все още го държаха. Пресегна се, докосна го по челото и се съсредоточи.

— Няма я. Изтрита е.

— Значи е мъртва — каза Ранд от тъмното.

„Светлина! — помисли Мин, осъзнала какво е направил. — Той не използва Рамшалан като пратеник, а като стръв. Използва го като начин да си докаже, че Грендал е мъртва.“ Белфир изгаряше някого от Шарката напълно, така че най-последните му действия все едно изобщо не ги е имало. Рамшалан щеше да помни, че е посетил Грендал, но нейната Принуда вече не съществуваше. В известен смисъл тя беше убита *преди* Рамшалан да я е посетил.

Мин неволно се попипа по шията. Отоците от ръката на Ранд все още не бяха спаднали.

— Не разбирам — почти изскимтя Рамшалан.

— Как се биеш с противничка, която е по-хитра от теб? — прошепна Ранд. — Отговорът е прост. Караш я да си помисли, че седиш на масата срещу нея, готов да играеш нейната игра. После я удриш с юмрук в лицето колкото можеш по-силно. Ти ми служи добре, Рамшалан. Ще ти простя за хвалбите пред лордовете Вивиан и Колсуел, че би могъл да ме манипулираш, както си поискаш.

Рамшалан се отпусна съкрушен и Девите го оставиха да се смъкне на колене.

— Милорд! Много вино пих онази вечер и...

— Шшт. Както казах, ти ми служи добре днес. Няма да те екзекутирам. Ще намериш село на два дни път оттук, на юг.

С тези думи Ранд се обърна, като сянка се плъзна през дърветата към портала и прекрачи през него. Мин забърза подире му, Нинив я последва. Девите минаха последни, като оставиха замаяния Рамшалан в гората.

— Това, което направи, е отвратително, Ранд ал-Тор — заговори Нинив веднага щом порталът се затвори. — В онзи дворец живееха десетки, може би стотици хора!

— До един превърнати в идиоти от Принудата на Грендал — отвърна ѝ Ранд. — Тя никога не позволява човек да се доближи до нея, без първо да е унищожила ума му. Онова момче, Керб, бе познало едва частица от мъчението, което получават повечето ѝ любимци. Остава ги без способност да мислят или действат — единственото, което могат, е да коленичат и да я обожават, може би да слугуват по нейна заповед. Направих им услуга.

— Услуга ли? Ранд, ти използва белфир! Те бяха унищожени завинаги!

— Казах — промълви Ранд. — Услуга. Понякога го желая за самия себе си. Лека нощ, Нинив. Спи толкова добре, колкото можеш, защото времето ни в Арад Доман свърши.

Мин се загледа след него, докато си отиваше. Искаше ѝ се да затича, да го настигне, но се задържа. След като Ранд излезе, Нинив се смъкна на един стол, въздъхна и отпусна глава на ръката си.

На Мин ѝ се дощя да направи същото. До този момент не бе осъзнала колко изцедена е. Близостта до Ранд напоследък ѝ причиняваше това дори когато не беше зает с толкова ужасни неща като тази нощ.

— Да можеше Моарейн да е тук — промълви тихо Нинив и замръзна, стъписана сякаш от думите си.

— Трябва да направим нещо, Нинив — каза Мин.

Нинив кимна унило.

— Може би.

— Какво искаш да кажеш?

— Ами ако той е прав? — попита Нинив. — Колкото и упорит глупак да е, ако наистина *трябва* да бъде такъв, за да победи? Старият Ранд никога нямаше да може да унищожи цяла крепост, пълна с хора, за да убие една от Отстъпниците.

— Разбира се, че нямаше да може — отвърна Мин. — Тогава все още *не му беше* безразлично! Нинив, всички тези хора...

— А колко хора щяха все още да са живи, ако беше също толкова безскрупулен от самото начало? — попита Нинив, зареяла поглед встрани. — Ако можеше да праща следовниците си, както изпрати Рамшалан? Ако можеше да нанася удари, без да се тревожи колко много ще се наложи да убие? Ако беше заповядал на войските си да ударят крепостта на Грендал, нейните хора щяха да се съпротивляват фанатично и накрая все едно щяха да умрат. А тя щеше да е избягала... Може би *трябва* да е точно такъв. Последната битка е близо, Мин. *Последната битка!* Смеем ли да пратим на бой с Тъмния човек, който не е готов да принесе жертва заради това, което *трябва* да направи?

Мин поклати глава.

— Смеем ли да го пратим такъв, какъвто е, с този поглед в очите? Нинив, той е престанал да се интересува. Нищо не е важно вече за него, освен да надвие Тъмния.

— А не искаме ли да бъде точно така?

— Аз... — Мин млъкна. — Победата няма да е никаква победа, ако Ранд се превърне в нещо толкова лошо като Отстъпниците... Ние...

— Разбирам — каза изведнъж Нинив. — Светлината да ме изгори, но да, ти си права. Просто не харесвам отговорите, които ми дават онези заключения.

— Кои заключения?

Нинив въздъхна.

— Че Кацуан е права. — И добави почти без дъх: — Непоносима жена! — После стана. — Хайде. Трябва да разберем какви са плановете ѝ.

Мин стана и тръгна с нея.

— Сигурна ли си, че тя *има* планове? Ранд беше суров с нея. Може би просто стои с нас, за да го види как ще сбърка и ще се провали без нея.

— Има планове. Ако има нещо, което да е сигурно при тази жена, то е, че крои планове. Трябва просто да я убедим да ни запознае с тях.

— А ако не поиска?

— Ще поиска — каза Нинив и погледна към мястото, където порталът на Ранд беше разцепил килима на пода. — Щом ѝ разкажем за тази нощ, ще ги сподели. Не харесвам тази жена и подозирам, че чувствата ни са взаимни, но никоя от нас двете не може да управлява Ранд сама. — Присви устни. — Безпокоя се, че няма да можем да се справим и заедно. Да тръгваме.

Мин я последва. „Да управляват“ Ранд? Това беше друг проблем. Нинив и Кацуан бяха толкова загрижени за *управляването*, че не можеха да разберат, че може би ще е по-добре вместо това да му *помагат*. Нинив държеше на Ранд, но виждаше в него проблем, който трябва да бъде оправен, вместо човек в нужда.

Тъй че Мин придружи Айез Седай. Излязоха в тъмния двор — Нинив направи кълбо от светлина — и забързаха покрай задната част, покрай конюшните и към къщичката на вратаря. По пътя си подминаха Аливия. Бившата дамане изглеждаше разочарована. Сигурно отново бе върната от Кацуан и другите — Аливия прекаляваше с опитите си да накара Айез Седай да я учат на нови сплитове.

Най-сетне стигнаха до къщичката на вратаря — или каквато беше поне, докато Кацуан не убеди вратаря да се премести. Беше едноетажна постройка със сламен покрив, боядисана в жълто. Между кепенците на прозорците струеше светлина.

Нинив пристъпи и почука на здравата дървена врата. Отвори Мерайз, Зелената:

— Да, Чедо? — Сякаш нарочно се опитваше да вбеси Нинив.

— Трябва да говоря с Кацуан — изръмжа Нинив.

— Кацуан *Седай* няма работа с теб точно сега — каза Мерайз и посегна да затвори вратата. — Ела утре и може би ще те види.

— Ранд ал-Тор току-що изгори и премахна с белфир цял дворец, пълен с хора — каза Нинив толкова високо, че да се чуе от всички в къщата. — Аз бях с него. Мерайз замръзна.

— Пусни я — чу се гласът на Кацуан отвътре и Мерайз с неохота доотвори вратата.

Кацуан седеше на няколко възглавнички на пода с Амис, Баир, Мелайне и Сорилея. Стаята бе застлана с проста кафява черга, повечето скрита под насядалите жени. В сивото каменно огнище зад тях червенееше жар. В ъгъла имаше трикрако столче с котле с чай на него.

Нинив нахлу в къщичката, като едва удостои Мъдрите с поглед. Мин я последва колебливо.

— Кажи ни за това събитие, дете — подкани я Сорилея. — Усетихме оттук как се огъна светът, но не разбрахме какво го е причинило. Допуснахме, че трябва да е работа на Тъмния.

— Ще ви кажа — отвърна Нинив и си пое дъх. — Но искам да ме включите в плановете си.

— Ще видим — каза Кацуан. — Разкажи първо.

Мин седна на едно дървено столче до стената, а Нинив почна да разказва.

Мъдрите слушаха, присвили уста. Кацуан само кимваше от време на време. Мерайз, с изкривено от ужас лице, наля чай — ако се съдеше по миризмата, беше черен, от Тремалкинг. Нинив приключи разказа си, все така права.

„О, Ранд — помисли си Мин. — Това трябва да те разкъсва отвътре.“ Но не можеше да го усети през връзката. Чувствата му изглеждаха студени. Не, ледени.

— Разумно беше, че дойде при нас, дете — каза Сорилея на Нинив. — Сега можеш да се оттеглиш.

Очите на Нинив се разшириха от гняв.

— Но...

— Сорилея — каза кротко Кацуан. — Това дете може да е от полза за плановете ни. Тя все още е близо до момчето ал-Тор. Той ѝ се е доверил достатъчно, за да я вземе със себе си тази вечер.

Сорилея погледна другите Мъдри. Състарената Баир и слънцекосата Мелайне кимнаха. Амис изглеждаше замислена, но не възрази.

— Може би — каза Сорилея. — Но може ли да е покорна?

— Е? — обърна се Кацуан към Нинив. Никоя като че ли не забелязваше Мин. — Можеш ли?

Очите на Нинив все още горяха от гняв. „Светлина — помисли си Мин. — Нинив? Да се подчини на Кацуан и другите? Та тя ще се пръсне от яд!“

Нинив дръпна плитката си.

— Да, Кацуан Седай — отвърна със стиснати зъби. — Мога.

Мъдрите изглеждаха изненадани, че чуват тези думи от устата ѝ, но Кацуан кимна отново, все едно бе очаквала отговора. Кой можеше да очаква от Нинив да е толкова... благоразумна?

— Седни, Чедо — покани я Кацуан и махна с ръка. — Да видим дали *можеш* да изпълняваш и заповеди. Може да се окажеш единствената спасяема от сегашната реколта.

Мерайз се изчерви.

— Не, Кацуан — каза Амис. — Не единствената. Егвийн има много чест.

Другите две Мъдри кимнаха.

— Какъв е планът? — попита Нинив.

— Твоята част в него... — започна Кацуан.

— Чакай — прекъсна я Нинив. — Моята част ли? Искам да чуя цялото.

— Ще чуеш цялото, когато сме готови да ти го кажем — отвърна строго Кацуан. — И не ме карай да съжалявам за решението си да говоря в твоя полза.

Нинив затвори устата си с усилие, очите ѝ пламтяха. Но не се развика.

— Твоята част — продължи Кацуан — е да намериш Перин Айбара.

— Каква ще е ползата от това? — попита Нинив и веднага добави: — Кацуан Седай.

— Това е наша работа — отвърна Кацуан. — Той напоследък пътува на юг, но не можем да открием къде точно. Момчето ал-Тор може би знае къде е. Разбери го, кажи ни и може би ще ти обясня идеята.

Нинив кимна с неохота, а другите заобсъждаха колко напрежение от белфир би могла да понесе Шарката, преди да се разнищи напълно. Нинив слушаше мълчаливо, явно се опитваше да разбере нещо повече за плана на Кацуан, макар че като че ли нямаше много податки.

Мин почти не слушаше. Каквото и да беше планът, някой трябваше да се погрижи за Ранд. Деянието му този ден можеше да го унищожи отвътре, каквото и да твърдеше. Предостатъчно други имаше, които да се грижат какво ще прави той в Последната битка. Нейната работа бе да го доведе до тази Последна битка жив и със здрав разсъдък, с непокътната и цяла душа.

Все някак.

ГЛАВА 38

НОВИНА В ТЕЛ-АЙЕРАН-РИОД

— Егвийн, вразуми се — каза Сюан, полупрозрачна заради пръстена тер-ангреал, с чиято помощ влизаше в Тел-айеран-риод. — Каква полза да гниеш в онази килия? Елайда ще се погрижи изобщо да не излезеш на свобода, не и след като си направила на вечерята това, което каза. — Поклати глава. — Майко, понякога просто трябва да погледнеш истината в очите. Колкото и да кърпиш една мрежа, все ще се наложи накрая да я захвърлиш и да изплетеш нова.

Егвийн седеше на трикрако столче в ъгъла на стаята, предната част на обуцарски дюкян. Беше избрала мястото случайно, просто за всеки случай, като избегна самата Бяла кула. Отстъпниците знаеха, че Егвийн и другите влизат в Света на сънищата.

Със Сюан Егвийн можеше да се отпусне повече и да бъде повече себе си. И двете разбираха, че Егвийн сега е Амирлин, а Сюан — понизша от нея, но в същото време нещо ги свързваше. Другарство, дължащо се на ролята, която бяха изпълнявали. Тази връзка по някакъв странен начин беше прераснала в нещо близко до приятелство.

В момента Егвийн беше готова едва ли не да удуши приятелката си.

— Това вече го обсъдихме — каза тя твърдо. — *Не мога да избягам.* Всеки ден, който изтърпявам затворена — но без да се прекърша, — е пореден удар за властта на Елайда. Ако изчезна преди нейния съд, ще подроня всичко, за което съм се трудила!

— Съдът ще бъде нагласен, Майко — каза Сюан. — А ако не е, наказанието ще е леко. Според това, което ми разказа, тя не чупи кости, когато те бие — ами че тя дори кожата не разкъсва.

Това беше вярно. Беше й текла кръв от счупено стъкло, а не от камшика на Елайда.

— Дори едно формално порицание от Съвета ще подрони властта й — отвърна Егвийн. — Съпротивата ми, отказът ми да напусна затвора си означават нещо. Заседателките лично идват да ме

посетят! Ако избягам, ще изглежда все едно, че съм се огънала пред Елайда.

— Тя не те ли обяви за Мраколюбка? — изтъкна Сюан.

Егвийн се поколеба. Да, Елайда го беше направила това. Но не беше дала доказателство.

Законът на Кулата беше заплетен и уточняването на подходящото наказание, както и тълкуванието, можеше да са сложни. Трите клетви трябваше да са попречили на Елайда да използва Единствената сила за оръжие, тъй че тя можеше да е *мислила*, че това, което прави, не е нарушение. Или си беше изпуснала нервите, или наистина си мислеше, че Егвийн е Мраколюбка. Можеше да държи на едното или другото, за да се защити. Второто щеше да я оправдае почти напълно, но първото щеше да е по-лесно да се докаже.

— Би могла да успее в обвиненията си към теб — каза Сюан, явно тръгнала в същата посока на разсъждения. — Ще бъдеш осъдена на екзекуция. Тогава какво?

— Няма да успее. Няма никакво доказателство, че съм Мраколюбка, така че Съветът изобщо няма да го позволи.

— А ако грешиш?

Егвийн се поколеба.

— Е, добре. Ако Съветът реши, че трябва да бъде екзекутирана, ще позволя да ме измъкнете. Но не преди това, Сюан. Не преди това.

Сюан изсумтя.

— Може да нямаш възможност тогава, Майко. Ако Елайда успее да ги прикотка, ще действа бързо. Наказанията ѝ може да са бързи като щорм. Знам *това* със сигурност.

— Ако това се случи, смъртта ми ще е победа — заяви твърдо Егвийн. — Елайда ще е тази, която се е предала, не аз.

Сюан поклати глава и измърмори:

— Запънала си се като котва.

— Приключихме с тази тема, Сюан — каза строго Егвийн.

Сюан въздъхна, но не настоя повече. Нервите като че ли ѝ пречеха да седне, защото пренебрегна столчето в другия край на стаята и остана права до прозореца вдясно от Егвийн.

Стаята за клиенти издаваше оживена дейност. Груб тезгях разделяше помещението на две и стената зад него беше надупчена с ниши с големината на чифт обувки. Понякога повечето бяха пълни с

работни обувци от кожа или платно, с увиснали каишки или закопчалки, лъснали на призрачната светлина на Тел-айеран-риод. Но всеки път, щом Егвийн погледнеше към стената, обувките семеняха, едни изчезваха и се появяваха други. Явно не се задържаха задълго в нишите в реалния свят, след като оставяха толкова смътен образ за себе си в света на сънищата.

Предната половина на дюкяна беше запълнена със столчета за клиенти. Обувките на задната стена бяха с различна направа и големина, наред с мострите за проба на размера. Човек влизаше в дюкяна, изпробваше за големината и си избираше модела. След това обувчарят — или по-скоро помощниците му — му ги изработваха. На широките стъклени прозорци отпред с бели букви бе изписано името на обувчаря — Наорман Машинта, — а до името стоеше с по-дребен шрифт цифрата „три“. Дюкянът се поддържаше от третото поколение Машинта, нещо съвсем обичайно за всички хора в града. Всъщност Егвийн, все още донякъде под влияние на порядките в Две реки, намираще за странно, че някой може да реши да изостави родителския занаят заради друг, освен ако не е трето или четвърто дете.

— След като обсъдихме очевидното — каза тя, — какви новини има?

— Ами... — Сюан се подпря на перваза на прозореца и се загледа към зловещо пустата улица отвън. — Един твой стар познат пристигна наскоро в лагера.

— Нима? — попита Егвийн разсеяно. — Кой?

— Гавин Траканд.

Егвийн се сепна. Това беше невъзможно! По време на бунта Гавин беше взел страната на фракцията на Елайда. Не беше възможно да е минал на страната на бунтовничките. Пленен ли беше? Но Сюан не се изрази така.

За миг Егвийн се превърна в разтреперано от вълнение момиче, запленило от силата на прошепнатите му обещания. Успя обаче да се задържи в ролята на Амирлин и да върне мисълта си към настоящето. Овладея се и реагира с външно безразличие.

— Гавин ли? Колко странно. Нямаше и да си помисля, че може да се окаже там.

Сюан се усмихна.

— Добре се справи. Въпреки че паузата беше дълга, а когато все пак попита за него, прозвуча прекалено незаинтересовано. Това те издава лесно.

— Светлината да те ослепи дано. Това поредният изпит ли беше? Той наистина ли е там?

— Придържам се към Клетвите, моля — отвърна Сюан обидено. Егвийн бе една от малкото, които знаеха, че след усмиряването ѝ и последвалото изцеряване Сюан беше освободена от Трите клетви. Но също като Егвийн беше избрала все пак да не лъже.

— Тъй или иначе, мисля, че времето за изпитването ми свърши — каза Егвийн.

— Всяка, която се среща с теб, винаги ще те изпитва, Майко — отвърна Сюан. — Трябва да си подготвена за изненади. Във всеки момент могат да ти подхвърлят нещо, просто за да видят как ще реагираш.

— Благодаря. Но наистина нямам нужда да ми се напомня.

— Така ли? Звучи малко като казано от Елайда.

— Това не е справедливо!

— Докажи го — каза Сюан самодоволно.

Егвийн се овладя с усилие. Сюан беше права. По-добре да приеме един съвет, особено ако е добър, отколкото да негодува.

— Права си, разбира се. Разкажи ми повече за идването на Гавин.

— Не знам много повече — призна Сюан. — Всъщност трябваше вчера да спомена за това, но срещата ни беше прекъсната. — Вече се срещаха по-често — всяка нощ след затварянето на Егвийн, — но предната нещо беше събудило Сюан, преди да приключат разговора си. Мехур на злото, беше ѝ съобщила тя, включващ оживели палатки, опитващи се дадушат хора. Трима бяха загинали, сред тях и една Айез Седай.

— Все едно — продължи Сюан. — Гавин не е казал много неща пред мен. Мисля, че е тук, защото е чул, че си пленена. Суматохата около пристигането му беше доста забавна, но сега е отседнал в командния пост на Брин и посещава редовно Айез Седай. Обмисля нещо. Непрекъснато ходи да разговаря с Романда и Лелейн.

— Това е обезпокоително.

— Е, те са явната власт в лагера — отвърна Сюан. — Освен когато Шериам и другите не успеят да изтръгнат малко власт. Нещата не вървят добре без теб. Лагерът се нуждае от водач с качества. Всъщност жадуваме за това, както гладен рибар жадува за добър улов. Айез Седай са хора на реда все пак. Това...

Млъкна. Най-вероятно щеше да започне отново да убеждава Егвийн да се съгласи да избяга. Поколеба се и продължи:

— Ох, добре ще е за нас, когато се върнеш, Майко. Колкото по-дълго се задържаш тук, толкова по-силни стават фракциите. Вече почти можеш да откриеш фронтовете наред лагера. Романда от едната страна, Лелейн от другата, и един свиващ се дял, който все още не иска да вземе страна.

— Не можем да си позволим поредно разделение — каза Егвийн. — Не и помежду ни. Трябва да докажем, че сме по-силни от Елайда.

— Нашето разцепление поне не минава през редиците на Аджите.

— Фракции и разцепления — каза Егвийн, докато ставаше. — Вътрешни борби и раздори. По-добри сме от това, Сюан. Кажи на Съвета, че желая да се срещна с тях. Може би след два дни. Утре двете с теб трябва да се срещнем отново.

Сюан кимна колебливо.

— Ами добре.

Егвийн я изгледа.

— Мислиш, че е неразумно ли?

— Не. Притеснява ме колко се натоварваш. Амирлин трябва да се научи да пести силите си. Някои на твоето място са се проваляли не защото им е липсвал капацитет за величие, а защото са разтягали този капацитет до предела, тичали са, когато е трябвало да вървят бавно.

Егвийн се въздържа да ѝ напомни, че тя самата като Амирлин много често беше тичала главоломно бързо. Но спокойно можеше да ѝ се възрази, че Сюан *наистина* се е напругала до предела и е паднала тъкмо заради това. Коя по-добре можеше да говори за опасностите от такова поведение от тази, която толкова дълбоко беше пострадала от него?

— Съветът ти се приема, Дъще — каза Егвийн. — Но сериозно, не е нужно да се тревожиш толкова. Дните ми минават в самота, с

малко бой от време на време, за подправка. Тези нощни срещи ми помагат да оцелея. — Потръпна и извърна очи към прозореца, към мръсната и пуста улица.

— Трудно ли се издържа? — попита тихо Сюан.

— Килията е толкова тясна, че докосвам срещуположните страни едновременно — отвърна Егвийн. — И не е много дълга при това. Когато легна, трябва да свия колене, за да се събера. Не мога да стоя права, защото таванът е толкова нисък, че трябва да се изгърбя, а не мога и да седя, без да ме боли, защото вече не ме Церят между всеки два боя. Сламата е стара и вони. Вратата е дебела и цепнатините не пропускат много светлина. Не знаех, че в Кулата има такива килии. — Погледна отново Сюан. — Щом бъда напълно подкрепена като Амирлин, тази стая и другите като нея ще бъдат премахнати, вратите ще се изкъртят, самите килии ще се запълнят с тухли и хоросан.

Сюан кимна.

— Ще се погрижим за това.

Егвийн отново извърна очи и забеляза, за свой срам, че е позволила роклята ѝ да се промени на кадин-сор на айилска Дева, чак до копията и лъка на гърба. Върна с усилие облеклото си и вдиша дълбоко.

— Някое човешко същество не бива да бъде държано така. Дори да е...

Сюан се намръщи, щом Егвийн спря.

— Какво?

Егвийн поклати глава.

— Просто ми хрумна. Така трябва да е било за Ранд. Не, по-лошо. Разправят, че бил заключен в по-малък сандък от моята килия. Аз поне мога да прекарвам част от нощта в бърбрене с теб. Той нямаше никого. Нямаше вратата, че боят, който търпи, означава нещо. — Светлината дано да дадеше да не ѝ се наложи да изтърпи толкова дълго като него. Беше затворена само от няколко дни.

Сюан мълчеше.

— Тъй или иначе, аз имам Тел-айеран-риод — каза Егвийн. — През деня тялото ми е в плен, но нощем душата ми е на свобода. И всеки ден, който изтърпя, е още едно доказателство, че волята на Елайда не е закон. Тя не може да ме пречупи. Подкрепата ѝ от другите се подкопава. Повярвай ми.

Сюан кимна и се изправи.

— Добре. Ти *наистина* си Амирлин.

— Разбира се, че съм — отвърна Егвийн разсеяно.

— Не, Егвийн. Казах го от сърце.

Егвийн се обърна изненадана.

— Но ти винаги си вярвала в мен!

Сюан повдигна вежда.

— Поне почти от самото начало.

— Винаги съм вярвала, че в теб има потенциал — поправи я Сюан. — Е, ти вече го реализира. Част от него поне. Но достатъчно. Както и да задуха щормът, ти доказа едно. *Заслужила* си мястото, което заемаш. Светлина, момиче, може да се окажеш най-добрата Амирлин, която светът е познавал от тази страна на владенията на Артур Ястребовото крило! — Замълча за миг. — А никак не ми е лесно да призная това, имай предвид.

Егвийн хвана ръцете ѝ и се усмихна. Виж ти, Сюан бе почти готова да се просълзи от гордост!

— Единственото, което постигнах, е, че съм заключена в килия.

— И го направи като Амирлин, Егвийн — каза Сюан. — Но вече трябва да се връщам. Някои от нас не могат да си позволят да се излежават по цял ден като теб. Имаме нужда от истински сън, иначе може да паднем в несвяст във водата за пране.

Издърпа ръцете си от ръцете на Егвийн с кисела гримаса.

— Можеш просто да му кажеш да...

— А, това да не съм го чула повече — прекъсна я Сюан и ѝ размаха пръст. Забравила ли беше изречената току-що похвала за Егвийн като Амирлин? — Дала съм думата си и по-скоро ще стана на рибешка карантия, отколкото да я наруша.

Егвийн примигна.

— Ама разбира се. — И прикри усмивката си, щом забеляза, че призрачната фигура на Сюан сега има светлочервена панделка в косата. — Е, хайде, отивай си.

Сюан кимна рязко, седна и затвори очи. След малко се стопи и изчезна от Тел-айеран-риод.

Егвийн постоя, загледана в мястото, където беше доскоро Сюан. Може би беше време да се върне в обикновения сън, за да остави ума си да си почине. Но връщането в обикновените сънища щеше да е

стъпка към събуждането, а събудеше ли се, щеше да намери само онзи тесен затвор и задушната му тъмница. Копнееше да поостане само още малко в Света на сънищата. Помисли си дали да посети сънищата на Елейн и да я помоли за среща... но не, това щеше да отнеме твърде много време, и то при условие, че Елейн успееше да задейства своя тер-ангребал. Рядко успяваше напоследък.

Усети се, че излиза от Тар Валон. Обущарският дюкян около нея изчезна.

Появи се в лагера на бунтовниците. Глупаво място за посещение всъщност. Ако в Света на сънищата имаше Мраколюбци или Отстъпници, като нищо можеше да оглеждат лагера и да търсят информация, също както самата тя понякога посещаваше кабинета на Амирлин в Тел-айеран-риод, за да търси податки за плановете на Елайда. Но Егвийн имаше нужда да дойде тук. Не се запита защо. Просто знаеше, че е така.

Доскоро обикновено поле, районът бе присвоен от Айез Седай и превърнат в... нещо. Отчасти във военен лагер, отчасти в село, макар че никое село не се беше гордяло някога с такова попълнение от Айез Седай, новачки и Посветени. Отчасти в паметник на слабостта на Бялата кула.

Егвийн тръгна по главната улица, където тревата бе отъпкана на кал, а калта — разорана на коловози като коларски път. От двете й страни минаваха дървени пътеки, а зад тях по равната земя бяха изпънати палатки. Нямаше хора, освен по някой мярнал се спящ, случайно попаднал в Тел-айеран-риод. Тук — зърната за миг фигура на жена в изящна зелена мантия. Сънуваща Айез Седай може би, въпреки че беше също толкова възможно да е някоя слугиня, представяща си, че е кралица. Там — жена в бяло със сплъстена русолява коса, твърде стара, за да е новачка. Това вече нямаше значение. Книгата на новачките отдавна трябваше да е отворена за всички. Бялата кула беше твърде отслабнала, за да отхвърля източници на сила заради възрастта.

Двете жени изчезнаха почти толкова бързо, колкото се появиха. Малко сънуващи се задържаха задълго в Тел-айеран-риод — човек трябваше или да има изключително умение като Егвийн, или тер-ангребал като пръстена, който използваше Сюан. Имаше и трети начин. Да попадне в оживял кошмар. От тях напоследък не се мяркаха, слава на Светлината.

Пустият в Света на сънищата лагер изглеждаше странно. Егвийн отдавна беше престанала да се плаши от злокобното отсъствие на хора в Тел-айеран-риод. Но този лагер бе някак по-различен. Приличаше на военен, след като всички войници са били избити на бойното поле. Изоставен, но все пак знаме в прослава на живота на онези, които са го обитавали. Егвийн имаше чувството, че може да види разделението, за което беше говорила Сюан, в струпаните от двете страни на улицата палатки.

След като хората ги нямаше да я отвличат, можеше да види цялата картина по-ясно. Можеше да укорява Елайда за пукнатините между Аджите в Бялата кула, но и Айез Седай на самата Егвийн бяха започнали да се цепят. Добре, три Айез Седай трудно можеха да се съберат на едно място, без две от тях да се съюзят. Беше здравословно жените да бъдат окуражавани да кроят заговори и да сплетничат. Неприятното идваше, когато започнеха да смятат други от своите за врагове, вместо просто за съпернички.

Сюан беше права, за съжаление. Егвийн не можеше да загуби още много време, като залага на надеждата си за обединение. А ако Бялата кула *все пак* не свалеше Елайда от трона? А ако въпреки напредъка на Егвийн цепнатините между отделните Аджи останеха незапълнени? Тогава какво? Да тръгне на война?

Имаше и друга възможност, която така и не бяха обсъждали: да се откажат окончателно от обединението. Да основат втора Бяла кула. Това щеше да доведе до разкъсването на Айез Седай, може би завинаги. При мисълта за тази възможност Егвийн потръпна.

Но ако се окажеше, че няма друг избор? Трябваше да обмисли последиците, а ги намираше за плашещи. Как можеше да окуражи Родството или Мъдрите да се обвържат с Айез Седай, ако самите Айез Седай бяха разделени? Двете Бели кули щяха да се превърнат в противопоставени сили и да объркват хората, докато съперническите си Амирлин се опитват да използват държавите за своите цели. Съюзници, както и врагове, щяха да загубят страхопочитанието си към Айез Седай, а някои крале като нищо можеха да започнат да основават свои центрове за жени, надарени в преливането.

Егвийн вървеше по калната улица. Палатките наоколо се променяха, платнищата на входовете им се отваряха и затваряха, после отново се отваряха по странните закони на Света на сънищата. Усети

как епитрахилът на Амирлин се появи около врата ѝ, тежък все едно е от олово.

Щеше да привлече Айез Седай в Бялата кула на своя страна. Елайда щеше да падне. Но ако не... тогава щеше да направи каквото е нужно, за да съхрани своите хора и света пред лицето на Тармон Гайдон.

Пристъпи извън лагера и палатките, коловозите и пустите улици изчезнаха. Отново не беше сигурна къде ще я отведе умът ѝ. Пътуването из Света на сънищата по този начин — като се остави на *необходимостта* да я води — можеше да е опасно, но също така можеше да е много просветляващо. В този случай тя не търсеше обект, а знание. Какво трябваше да узнае, какво имаше нужда да види?

Обкръжението ѝ се замъгли, а след това изведнъж се проясни. Стоеше в средата на малък бивак, пред нея тлееше огън, струйка дим се извиваше към небето. Това беше необичайно. Огънят обикновено бе нещо твърде преходно, за да се отрази в Тел-айеран-риод. Нямахше истински пламъци, въпреки дима и оранжевото сияние, стоплящо гладките речни камъни, обкръжили дупката на огнището. Тя погледна нагоре към много тъмното, бурно небе. Безмълвната буря беше още една необичайност за Света на сънищата, макар напоследък да беше станала толкова честа, че тя вече почти не я забелязваше. Можеше ли да се нарече нещо обичайно за това място?

С изненада забеляза около себе си пъстри фургони, зелени, червени, оранжеви и жълти. Тук ли бяха допреди миг? Намираще се на голяма поляна, сред гора от призрачно бели трепетлики. Беше обрасла с жилава трева, стръковете стърчаха на гъсти туфи. Вдясно от нея между дърветата лъкатушеше обрасъл с бурени път. Фургоните бяха в кръг около огъня. Бяха четвъртити, боядисани с ярки бои и имаха покриви и стени като малки къщички. Волове и коне не се отразяваха в Света на сънищата, но пък имаше чинии, паници и лъжици — появяваха се, а после изчезваха от местата си около огъня или по каприте на фургоните.

Това беше табор на Пътуващия народ, Туатан. Защо точно тук? Егвийн тръгна напосоки около огнището, оглеждаше фургоните — прясно боядисани, без драскотини и петна. Този керван бе много помалък от посещения с Перин преди много време, но усещането бе почти същото. Все едно чуваше флейтите и барабаните и почти

можеше да си представи, че сенките около мъждукащото огнище са сенките на танцуващи мъже и жени. Дали танцуваха все още Туатан под това изпълнено със скръб небе, при ветровете, така изпълнени със зли вести? Какво място имаше за тях в един свят, който се готвеше за война? На тролоците им беше все едно за Пътя на листото. Дали тази група Туатан търсеше да се скрие някъде от Последната битка?

Седна на стъпалата на един фургон. За миг остави облеклото си да се преобрази в простата вълнена рокля от Две реки, също като онази, която носеше при първата си среща с Пътуващия народ. Загледа се в несъществуващите пламъци, потънала в спомен и размисъл. Какво ли беше станало с Ейрам, с Рен и Ила? Сигурно бяха живи и здрави някъде, в стан точно като този, и чакаха да видят какво ще причини на света Тармон Гай-дон. Усмихна се при спомена как бе флиртувала и танцувала с Ейрам под навъсения и неодобрителен поглед на Перин. Онова време беше много по-просто. Макар че Калайджиите като че ли все успяваха да направят времето си по-просто.

Да, те все още щяха да танцуват. Щяха да танцуват чак до деня, в който Шарката изгореше, все едно дали щяха да намерят своята песен, или не, все едно дали тролоците щяха да раздерат света, или не, или пък Прероденият Дракон щеше да го унищожи.

Беше ли изгубила погледа си за тези неща, неща толкова скъпоценни? *Защо* всъщност се бореше така упорито да спечели Бялата кула? Заради властта? Заради гордостта? Или защото чувстваше, че така наистина ще е най-добре за света?

Щеше ли да се пресуши, докато водеше тази битка? Беше избрала — или по-скоро щеше да си избере — Зелената, а не Синята. Разликата не беше просто в това, че й харесваше начинът, по който Зелените устояваха и се бореха. Смяташе, че Сините са твърде *съсредоточени*. Животът беше нещо много по-сложно от една-единствена кауза. Животът означаваше да се живее. Животът беше за мечти, смях и танцуване.

Гавин беше в лагера на Айез Седай. Твърдеше, че е избрала Зелената заради войнствената ѝ решителност — нали беше Бойната Аджа. Но една по-тайна, по-искрена частица от нея признаваше, че Гавин също е мотивация за решението ѝ. Сред Зелената Аджа да се омъжиш за своя Стражник бе нещо обичайно. Егвийн *щеше* да има Гавин за свой Стражник. И *щеше* да го има за свой съпруг.

Обичаше го. Щеше да го обвърже. Тези пориви на сърцето ѝ бяха по-маловажни от съдбата на света, вярно, но *все пак* бяха важни.

Стана от стъпалата и дрехата ѝ отново се преобрази в бяло-сребрилата рокля на Амирлин. Пристъпи напред и светът около нея се промени.

Стоеше пред Бялата кула. Извърна очи нагоре и те пробягаха по дължината на нежния — и въпреки това могъщ — бял шпил. Макар небето да беше кипнало от буреносните черни облаци, нещо хвърли сянка от Кулата и тя падна точно върху нея. Някакво видение ли беше това? Кулата я смаляваше и тя усещаше тежестта ѝ все едно, че сама я крепи. Че държи стените, за да не се пропукат и да рухнат.

Стоя така дълго, под кипналото високо горе небе и съвършения шпил на Кулата, хвърлящ сянката си отгоре ѝ. Взираше се във върха му, мъчеше се да реши дали не е време просто да я остави да падне.

„Не — помисли си. — Все още не. Още няколко дни.“

Затвори очи, а след това ги отвори в пълна тъмнина. Тялото ѝ изведнъж изригна от болка. Гърбът ѝ беше разранен от камшиците, ръцете и краката ѝ бяха схванати от това, че беше принудена да лежи свита на кълбо в малкото помещение. Миришеше на стара слама и плесен и тя знаеше, че ако носът ѝ не беше привикнал, щеше да подуши и вонята на собственото си немито тяло. Потисна стона си — откън имаше жени, които я пазеха и поддържаха щита ѝ. Нямахте да им позволи да чуят, че се оплаква, та дори да е само стон.

Надигна се от пода, облечена в същата рокля на новачка, която носеше на вечерята с Елайда. Ръкавите се бяха втвърдили от засъхналата кръв и жулеха китките ѝ. Устата ѝ беше пресъхнала — не ѝ даваха достатъчно вода. Но тя така и не се оплака. Никакви рекове, никакви викове, никакво просене. Изправи с усилие гръб въпреки болката и се усмихна. Кръстоса крака, след това се наведе назад и един по един раздвижи мускулите по ръцете си. След това стана и се изгърби, за да разкърши гърба и раменете си. Накрая легна на гръб започна да изпъва и да свива крака, докато не се умориха. Трябваше да запази пъргавината си. Болката не беше нищо. Нищичко в сравнение с опасността, в която се намираше Бялата кула.

Седна отново на пода със скръстени крака и започна да вдишва дълбоко, повтаряше си, че *иска* да е заключена в тази килия. Можеше да избяга, ако пожелаеше, но оставаше. А като оставаше, поддронваше

Елайда. Като оставаше, доказваше, че има някои, които не ще се преклонят и няма да приемат кротко падането на Бялата кула. Този затвор означаваше нещо.

Това ѝ помогна да надвие паниката и да обмисли поредния ден в тази килия. Какво щеше да прави без нощните сънища, които съхраняваха разума ѝ? Отново си помисли за бедния Ранд, когато го бяха заключили. Двамата вече имаха нещо общо. Близост, надхвърляща общото им детство в Две реки. И двамата бяха понесли наказанията на Елайда. И това не ги беше прекършило.

Нищо не можеше да направи, освен да чака. Някъде към обед щяха да отворят вратите и да я извлекат навън, за да я бият. Наказанието нямаше да е от Силвиана. На боя се гледаше като на награда, компенсация за Червените сестри затова, че прекарват по цял ден в тъмницата да я пазят.

След боя щяха да я върнат в килията и да ѝ дадат купа безвкусна овесена каша. Ден след ден едно и също. Но нямаше да се прекърши, особено докато можеше да прекарва нощите си в Тел-айеран-риод. Всъщност в много отношения онова бяха дните ѝ — преживявани в свобода и действие, — а това — нощите ѝ, в бездействие и мрак. Това си казваше наум.

Утрото минаваше бавно. По някое време издрънчаха железни ключове и един се завъртя в старата ключалка. Вратата се отвори. Отвън стояха две Червени сестри, едва очертани като силуети — светлината беше толкова непривична за Егвийн, че не можеше да различи лицата им. Сграбчиха я грубо под мишниците, въпреки че тя изобщо не се съпротивляваше. Издърпаха я навън и я хвърлиха на пода. Егвийн чу как едната плесна камшика в дланта си — явно предвкушваше удоволствието — и се стегна за ударите. Щяха да чуят смеха ѝ като всеки друг ден досега.

— Чакайте — спря ги нечий глас.

Ръцете, които държаха Егвийн, се стегнаха. Тя се намръщи. Не можеше да извърти глава да види коя е, понеже бяха притиснали лицето ѝ в плочките на пода. Но гласът... беше на Катерин.

Сестрите отпуснаха хватката си и вдигнаха Егвийн на крака. Тя примигна срещу ярката светлина на лампите. Катерин стоеше в коридора със скръстени ръце.

— Трябва да се освободи — каза Червената с някакво странно самодоволство в гласа.

— Какво?! — изненада се едната пазачка: Егвийн чак сега видя, че е мършавата Баразайн.

— Амирлин е осъзнала, че наказва не тази, която заслужава наказание — каза Катерин. — Грешката не пада изцяло върху главата на това... насекомо, наречено новачка, а на онази, която трябваше да я вкара в правия път.

Егвийн я изгледа изненадано. После нещо прещрака в ума ѝ, всичко се намести и тя каза:

— Силвиана.

— Точно така. — Катерин кимна. — Ако новачките не са послушни, не трябва ли вината да падне върху онази, която трябва да ги обучава?

Значи Елайда *все пак* бе осъзнала, че не може да докаже, че Егвийн е Мраколюбка. Отклоняването на вниманието към Силвиана беше умен ход. Ако Елайда бъдеше наказана затова, че е била Егвийн с помощта на Силата, но Силвиана бъдеше наказана много повече затова, че е оставила Егвийн извън контрол, това щеше да опази авторитета на Амирлин.

— Мисля, че Амирлин направи разумен избор — заяви Катерин. — Егвийн, сега трябва да... получиш наставленията си от Наставницата на новачките.

— Но ти каза, че сгрешилата е Силвиана? — каза Егвийн объркано.

— Не от Силвиана. — Самодоволството на Катерин като че ли порасна още повече. — От новата Наставница на новачките.

Егвийн я погледна в очите.

— Аха. И вярваш, че ще успееш там, където Силвиана се е провалила?

— Ще видиш. — Катерин се обърна и тръгна по плочестия коридор. — Отведете я в квартирата ѝ.

Егвийн поклати глава. Елайда се оказваше по-веща, отколкото беше очаквала. Разбрала беше, че затварянето не върши работа, и вместо това беше намерила изкупителна жертва, която да накаже. Но Силвиана, свалена от поста ѝ на Наставница на новачките? Това щеше

да деморализира самата Кула, тъй като много Сестри смятаха Силвиана за образцова Наставница на новачките.

Червените поведоха с неохота Егвийн към жилищата на новачките, чийто сектор вече се намираще на двадесет и втория етаж. Изглеждаха ядосани, че са пропуснали възможността да я набият.

Егвийн ги изключи от ума си. Усещането, че просто може отново да ходи, беше чудесно. Не беше свобода, не и с две пазачки до нея, но все пак много приличаше на свобода. Светлина! Не беше сигурна колко дни още щеше да издържи в онази влажна дупка!

Но беше спечелила. Едва сега започваше да го осъзнава. *Беше спечелила!* Беше устояла на най-тежките наказания, които можеше да измисли Елайда, и беше излязла победителка! Амирлин щеше да бъде наказана от Съвета, а тя щеше да е на свобода.

Всеки познат коридор сякаш грееше с приветствена светлина, а всяка стъпка, която правеше, беше като победен марш на хиляда души през бойно поле. Беше спечелила! Войната не беше свършила, но тази битка беше нейна.

Изкачиха няколко стълбища и навлязоха в по-обитаваните части на Кулата. Скоро покрай тях мина група новачки. Зашепнаха си, щом видяха Егвийн, и се пръснаха.

След няколко минути малката ѝ процесия започна да подминава все повече и повече хора по коридорите. Сестри от всички Аджи, забързани и угрижени на вид... но стъпките им се забавяха, щом видяха минаващата покрай тях Егвийн. Посветените в роклите им с цветна ивица изобщо не бяха толкова дискретни. Стояха на пресечките и я зяпаха открито. В погледите на всички се четеше изненада. Защо я бяха пуснали на свобода? Изглеждаха напрегнати. Дали се беше случило нещо, за което Егвийн не знаеше?

— А, Егвийн — извика глас, докато вървяха по един коридор. — Чудесно, вече си свободна. Бих искала да поговоря с тебе.

Егвийн се обърна изумена. Беше Серин, неустрашимата Кафява Заседателка. Белегът на страната ѝ винаги ѝ придаваше много по-... плашещ вид, отколкото у повечето Айез Седай, а усещането се подсилваше от белите кичури в косата ѝ, издаващи преклонна възраст. Малко Кафяви сестри можеше да се нарекат „плашещи“, но Серин определено попадеше в тази отбрана група.

— Водим я в стаята ѝ — заяви Баразайн.

— Е, ще поговоря с нея пътъом — отвърна невъзмутимо Серин.

— Тя не може да...

— Отказваш ли ми, Червена? На Заседателка?

Баразайн се изчерви.

— Амирлин няма да остане доволна, като чуе това.

— Тогава тичай да ѝ го кажеш — отвърна Серин. — Докато обсъдя някои важни неща с младата ал-Вийр. — Измери с поглед двете Червени. — И ни отворете малко място, моля.

Двете наведоха очи и леко се отдръгнаха. Егвийн ги изгледа с любопитство. Като че ли авторитетът на Амирлин — всъщност на цялата ѝ Аджа — беше малко помръкнал. Серин се обърна към нея, подкани я с жест и двете тръгнаха бавно по коридора. Червените ги последваха на няколко стъпки зад тях.

— Поемаш риск, като разговаряш с мен така — каза Егвийн.

— Човек и да си покаже носа от квартирата си е риск напоследък — изсумтя Серин. — Твърде много съм разочарована от събитията тук, за да ме занимават дреболии. — Замълча, погледна я и добави малко по-тихо: — Освен това да ме видят с теб може би вече си заслужава риска. Искам да разбера нещо.

— Какво? — попита Егвийн с любопитство.

— Ами, искам всъщност да видя дали *те* може да бъдат потормозени. Повечето от Червените не приемат добре освобождаването ти. Смятат го за голямо поражение от страна на Елайда.

— Тя трябваше да ме убие — отвърна Егвийн. — Още преди няколко дни.

— Това щеше да се приеме като провал.

— Толкова голям, колкото да се принуди да свали Силвиана ли? — попита Егвийн. — Изведнъж да решиш, че е виновна Наставницата на новачките, и то цяла неделя след събитието?

— Това ли ти казаха те? — попита с усмивка Серин, гледаше право напред. — Че Елайда „изведнъж“ е стигнала до това решение, съвсем сама?

Егвийн я погледна учудено.

— Силвиана настоя да бъде изслушана от пълния Съвет — обясни Серин. — Стана пред всички нас, пред самата Елайда, и заяви, че начинът, по който се отнасят с теб, е противозаконен. Което

вероятно си е така. Въпреки че не си Айез Седай, не биваше да те поставят в такива ужасни условия. — Серин замълча и я погледна. — Силвиана настоя да бъдеш пусната на свобода. Изглежда, те уважава много, поне според мен. Говореше с гордост как си понасяла наказанията ѝ, все едно си най-добрата ѝ ученичка. Обвини Елайда и призова да бъде свалена като Амирлин. Беше... доста необичайно.

— В името на Светлината... — Егвийн си пое дъх. — И Елайда какво направи?

— Заповяда ѝ да облече роклята на новачка. За малко да предизвика врява в самия Съвет. Силвиана отказа, разбира се. Елайда заяви, че трябва да бъде усмирена и екзекутирана. Съветът не знае какво да прави.

Жегна я паника.

— Светлина! Не трябва да я наказват! Трябва да предотвратим това.

— Да го предотвратим ли? — попита Серин. — Чедо, Червената Аджа се разпада! Сестрите ѝ са се обърнали една срещу друга, като вълци, нападащи собствената си глутница. Ако Елайда бъде оставена да стигне дотам, че да *убие* една от собствената си Аджа, цялата подкрепа, която има от своите, ще се изпари. Не бих се изненадала, щом прахта улегне, ако видя, че Аджата им е подкопана толкова, че да можем просто да я разтурим и да приключим с тях.

— Аз *не* искам това — заяви Егвийн. — Серин, това е един от проблемите с начина на мислене на Елайда преди всичко! Бялата кула се нуждае от всички Аджи, дори от Червената, за да се изправи пред това, което предстои. Определено не можем да си позволим да изгубим жена като Силвиана, за да докажем нещо. Събери колкото може повече подкрепа. Трябва да действаме бързо и да спрем това извращение.

Серин примига.

— Наистина ли си мислиш, че ти командваш тук, дете?

Егвийн я погледна в очите.

— Искаш ли да си *ти*?

— Светлина, не!

— Добре, тогава престани да стоиш на пътя ми и се захващай за работа! Елайда трябва да бъде отстранена, но не можем да позволим цялата Кула да рухне, докато стане това. Върви в Съвета и виж какво можеш да направиш, за да се спре това!

Серин буквално се поклони, и то с уважение, после се отдалечи по един страничен коридор. Егвийн погледна през рамо към двете Червени.

— Чухте ли всичко?

Те се спогледаха. Естествено, че бяха чули.

— Искате сами да разберете какво е станало — каза тя. — Защо не го направите?

Двете я погледнаха ядосано.

— Щитът — каза Баразайн. — Заповядано ни е винаги да сме поне две, докато го поддържаме.

— О, в името на... — Егвийн си пое дъх. — Ако се закълна, че няма да прегръщам Силата, докато не съм под охраната на друга Червена сестра, достатъчно ли ще е?

Двете я гледаха недоверчиво.

— Така и подозирах. — Егвийн се обърна към група новачки, които стояха в страничния коридор и се преструваха, че търкат плочките на стената, а всъщност зяпаха към тях.

— Ти. — Посочи една от тях. — Марсиал беше, нали?

— Да, Майко — изписука момичето.

— Иди донеси чай от вилняк. Катерин трябва да има в кабинета на Наставницата на новачките. Не е далече. Кажй й, че Баразайн го иска за мен. Донеси го в стаята ми.

Новачката забърза да изпълни възложената й задача.

— Ще изпия дозата и тогава поне една от вас може да отиде — каза Егвийн. — Вашата Аджа се разпада. Ще им трябват всички с неразмътен още ум, които могат да намерят. Може би вие ще успеете да убедите сестрите си, че е неразумно да се позволи на Елайда да екзекутира Силвиана.

Двете Червени се спогледаха колебливо. После дългнестата — Егвийн не й знаеше името — изруга тихо и забърза по коридора. Баразайн извика след нея, но жената не се върна.

Баразайн погледна Егвийн, измърмори нещо под нос, после каза твърдо:

— Добре, ще изпиеш вилняка. Да вървим.

— Нали казах, че ще го изпия. Но всяка минута бавене може да ви струва скъпо.

Качиха се към новите жилища на новачките, лепнати до останалото от Кафявия сектор на Кулата. Спряха до вратата на Егвийн, за да изчакат за вилняка. Междувременно около тях започнаха да се трупат новачки. По коридорите се мяркаха припряно забързани Сестри, водеха и Стражниците си. Дано само Съветът да успееше да направи нещо, за да задържи Елайда. Ако наистина стигнеше дотам, че да екзекутира Сестри само заради несъгласието им с нея...

Ококорената новачка най-сетне се върна с чаша и пакетче билки. Баразайн огледа пакетчето и явно реши, че дозата е задоволителна, защото го изсипа в чашата и я поднесе с очакване на Егвийн. Егвийн въздъхна, взе я и я изгълта цялата. Дозата бе достатъчна, за да не може да прелее и една тънка струйка, но се надяваше да не е толкова силна, че да изпадне в несвяст.

Баразайн се обърна и бързо се отдалечи. Егвийн остана сама в коридора. Но не просто сама, а сама и в състояние да прави точно това, което иска. Не че възможностите бяха много.

Добре, трябваше да види какво можеше да направи все пак. Но първо трябваше да смени тази мръсна, зацапана с кръв рокля и да се измие. Бутна вратата на стаята си.

И видя, че я чакат.

— Здравей, Егвийн — каза Верин и отпи от чашата си с димящ чай. — Уф! Вече започвах да се чудя дали ще трябва да слизам чак до килията ти, за да поговоря с теб.

Егвийн се отърси от изумлението си. Верин? Кога се беше върнала в Бялата кула? От колко време не я беше виждала?

— Не е моментът точно сега, Верин — отвърна тя и бързо отвори малкото шкафче с резервната си рокля. — Работа ме чака.

— Хм, да — подхвърли Верин и отпи спокойно от чая. — Така си и мислех. Между другото, роклята, която носиш, е зелена.

Егвийн се намръщи на тази безсмислица и погледна роклята си. Разбира се, че не беше зелена. Какви ги говореше Верин? Да не би да беше станала...

Замръзна и се обърна към нея.

Казаното беше лъжа. Верин можеше да говори лъжи!

— Да, помислих си, че това може да привлече вниманието ти — каза Верин с усмивка. — Седни. Имаме да обсъдим много неща и съвсем малко време за това.

ГЛАВА 39

ВИЗИТА ОТ ВЕРИН СЕДАЙ

— Ти изобщо не си държала Клетвената палка — обвини я Егвийн, все още права до шкафчето за дрехи. Верин седеше на ръба на леглото и отпиваше от чая. Бе облечена в проста кафява рокля със строго деколте и с широк кожен колан на кръста. Полите на роклята бяха раздвоени за езда и ако се съдеше по мръсните ѝ ботуши, тя току-що беше пристигнала в Бялата кула.

— Не бъди глупава. — Верин приглади кичура, измъкнал се от кока ѝ. Кафявото на косата ѝ бе силно прошарено със сиво. — Дете, държала съм Клетвената палка и съм се заклела над нея преди още да се е била родила баба ти.

— Тогава си премахнала Клетвите — каза Егвийн. С Клетвената палка беше възможно — в края на краищата Юкири, Серин и другите бяха премахнали клетвите си и ги бяха заменили.

— Е, да — отвърна Верин с майчински добродушен тон.

— Не ти вярвам — избълва Егвийн неволно. — Не мисля, че изобщо съм ти вярвала някога.

— Съвсем разумно — каза Верин и отпи спокойно от чая. Мирисът му бе непознат за Егвийн. — Аз, в края на краищата, съм от Черната Аджа.

Егвийн изведнъж се смрази, все едно леден шип я прониза през гърба и чак до гърдите. Черната Аджа. Верин беше Черна. Светлина!

Мигновено посегна за Единствената сила. Но заради вилняка усилието се оказа безплодно, разбира се. А самата тя беше предложила да ѝ го дадат! Светлина, ума ли си беше изгубила? Такава увереност и сигурност в себе си бе изпитала след победата, че не беше предвидила какво може да се случи, ако се натъкне на Черна сестра. Но коя *изобщо* можеше да предвиди, че ще се натъкне на Черна сестра? Че ще завари една от тях да седи най-спокойно на леглото ѝ, да пие чай и да я гледа с тези очи, които винаги я бяха оставяли с впечатлението, че знаят

твърде много. Какво по-добро прикритие от това на една невзрачна Кафява, презирана от другите Сестри заради учената ѝ разсеяност?

— О, този чай наистина е добър — въздъхна Верин. — Следващия път като видиш Лейрас, кажи ѝ, моля те, че ѝ благодаря, задето ми го осигури. Увери ме, че ѝ е останал малко неразвален, но не ѝ повярвах. Човек не може да се доверява много в днешно време, нали?

— Какво, и Лейрас ли е Мраколюбка?

— Небеса, не, разбира се. Тя може да е много неща, но Мраколюбка — не. По-скоро Бял плащ ще се ожени за Айез Седай, отколкото Лейрас да се закълне на Великия господар. Необикновена жена. И е много добра в преценката за вкуса на чайовете.

— Какво се каниш да правиш с мен? — попита Егвийн, като се постара да запази спокойствие. Ако Верин мислеше да я убие, вече щеше да го е направила. Явно искаше да я използва, а това щеше да ѝ даде някакъв шанс. Възможност да избяга, да обърне положението. Светлина, моментът бе толкова неподходящ!

— Е — заговори Верин, — първо ще те помоля да седнеш. Бих ти предложила и чай, но искрено се съмнявам, че ще искаш точно от този.

„Мисли, Егвийн!“ — каза си тя. Виковете за помощ щяха да са безполезни. Само новачки можеше да ги чуят, след като и двете ѝ Червени пазачки се бяха махнали. Точно сега да е сама! Изобщо не си беше помисляла, че ще иска тъмничарките ѝ да са наблизко.

Все едно, ако извикаше, Верин несъмнено щеше да я върже и да ѝ запуши устата със сплитове Въздух. А ако някои новачки *все пак* я чуеха, щяха да притичат да видят какъв е проблемът — а това само щеше да вкара и тях в лапите на Верин. Тъй че Егвийн издърпа единствения дървен стол в стаята, седна и я заболя от твърдото дърво.

В стаичката беше тихо, студено и прашно, след като не беше обитавана няколко дни. Егвийн затърси трескаво път за бягство.

— Поздравления за това, което си направила тук, Егвийн — заговори Верин. — Проследих малко от глупостите, които стават между фракциите на Айез Седай, макар че реших да не се намесвам лично. По-важно беше да продължа проучванията си и да държа под око младия ал-Тор. Много е избухлив, трябва да кажа. Тревожа се за това момче. Не съм сигурна дали разбира как действа Великият

господар. Не всяко зло е толкова... явно като Избраните. Отстъпниците, както ги наричате вие.

— Явно ли? — каза Егвийн. — Отстъпниците?

— Ами, относително. — Верин се усмихна, докато топлеше ръцете си на чашата с чай. — Избраните са като дърлеци се деца, всяко се мъчи да пици най-силно, за да привлече вниманието на тати. Лесно е да се разбере какво искат те: власт над другите деца, доказателство, че са най-важните. Убедена съм, че не интелигентността, сръчността или умението е това, което прави някого Избран — макар че тези неща са важни, разбира се. Не, вярвам, че това, което Великият господар търси в своите най-велики водачи, е *егоизмът*.

Егвийн се намръщи. Наистина ли си бърбеа така кротко за *Отстъпниците*?

— Защо да избира това качество?

— То ги прави предсказуеми. Един инструмент, на който можеш да разчиташ, че ще действа точно както се очаква, е много по-ценен от този, който не можеш да разбереш. Или може би защото когато се борят един срещу друг, оцеляват само най-силните. Не знам, честно казано. Избраните са предсказуеми, но Великият господар — ни най-малко. Дори след десетилетия проучвания не мога да съм сигурна какво *той* иска или защо го иска. Знам само, че тази битка не се води по начина, по който си мисли ал-Тор.

— А какво общо има всичко това е мен?

— Не много — отвърна Верин и цъкна с език. — Боя се, че се разсейвам. И при толкова малко време при това. Наистина трябва да внимавам. — *Все още* приличаше на любезната учена Кафява сестра. Егвийн винаги беше очаквала, че Черните сестри ще са... различни.

— Все едно — продължи Верин. — Говорехме за това, което си постигнала тук, в Кулата. Страхувах се, че ще дойда и ще те заваря още да се мотаеш отвън с приятелките си. Представи си удивлението ми, когато разбрах, че не само си се внедрила в режима на Елайда, но явно си обърнала половината от Съвета против нея. Със сигурност си ядосала някои от съмишленичките ми, уверявам те. Никак не са доволни. — Верин поклати глава и отново отпи от чая.

— Верин, аз... — Егвийн замълча. — Какво е...

— Нямаме време, опасявам се — каза Верин и се наведе към нея. Изведнъж нещо в нея сякаш се промени. Макар все още да беше стара — и донякъде майчински добродушна, — изражението ѝ стана порешително. Погледна Егвийн в очите и напрегнатостта в този поглед я стъписа. Това *наистина* ли беше същата жена?

— Благодаря, че изтърпя женските ми брътвежи — заговори Верин вече по-тихо. — Толкова хубаво беше да си побъбря с някоя на чашка чай поне още веднъж. Значи, има неща, които трябва да знаеш. Преди години се изправих пред едно решение. Показах се в положение, при което можех или да положа клетвите пред Тъмния, или да издам, че всъщност никога не съм искала — или възнамерявала — да го направя, при което щях да бъда екзекутирана. Може би някоя друга щеше да намери начин да заобиколи това положение. Много щяха просто да изберат смъртта. Аз обаче видях в това възможност. Виждаш ли, човек рядко получава шанс като този: да проучи един звяр отвътре, от самото му сърце, да види наистина кое кара кръвта да тече. Да открие накъде водят всички вени и съдове. Доста необичаен опит.

— Чакай малко — каза Егвийн. — Присъединила си се към Черната Аджа, за да ги *проучиш*?

— Присъединих се към тях, за да си опазя кожата — отвърна Верин с усмивка. — Обичам си я, въпреки че Томас често ми натяква за тези бели коси. Все едно, след като се присъединих към тях, възможността да ги проуча беше начинът ми да се възползвам най-добре от ситуацията.

— Томас... Той знае ли какво си направила?

— Той самият беше Мраколюбец, дете — каза Верин. — Търсеше начин да се измъкне. Е, измъкване всъщност няма, не и след като Великият господар те е хванал в ноктите си. Но *има* начин да се бориш, да компенсираш с малко това, което си направил. Предложих този шанс на Томас и вярвам, че той ми беше много благодарен за това.

Егвийн помълча, мъчеше се да осмисли чутото. Верин беше Мраколюбка... но в същото време не беше.

— Каза, че ти „беше“ много благодарен?

Верин не отговори веднага. Отпи отново от чая.

— Клетвите, които човек дава на Великия господар, са много изрични — най-сетне продължи тя — и когато са наложени над някой, който може да прелива, са много обвързващи. Невъзможно е да се

нарушат. Можеш да се караш с други Мраколюбци, можеш да се обърнеш срещу Избраните, стига да можеш да го оправдаеш. Егоизмът трябва да се запази. Но никога не можеш да предадеш *него*. Никога не можеш да предадеш самия орден на външни. Клетвите са изрични. Много изрични. — Вдигна глава и погледна Егвийн в очите. — „Заклевам се да не предам Великия господар, да пазя тайните си до часа на своята смърт.“ Това обещах. Разбираш ли?

Егвийн погледна димящата чаша в ръцете ѝ.

— Отрова?

— Нужен е много специален чай, за да се погълне плесента от аспинг сладко, — каза Верин и отпи отново. — Както казах, моля те, предай благодарностите ми на Лейрас.

Егвийн стисна очи. Нинив ѝ беше споменавала за плесента от аспинг. Една капка можеше да убие човек. Беше бърза смърт, мирна и често настъпваше... до един час след погълтането.

— Любопитна пукнатина в клетвите — каза кротко Верин. — Да позволи на човек да извърши измяна в последния час на живота си. Не мога да не се чудя дали Великият господар го знае. Защо не е запушил тази пукнатина?

— Може би не вижда заплахата в нея — каза Егвийн и отвори очи. — В края на краищата кои Мраколюбци биха се *самоубили* в името на по-голямото добро? Точно неговите следовници едва ли биха помислили за такова нещо.

— Може и да си права — каза Верин и остави чашата настрана. — Би било разумно грижливо да я премахнеш, дете.

— Значи е това? — попита Егвийн смразена. — А Томас?

— Сбогувахме се с него. Той прекарва последния си час със семейството си.

Егвийн поклати глава. Такава трагедия.

— Дошла си при мен, за да се изповядаш, да се самоубиеш в сетно търсене на изкупление?

Верин се засмя.

— Изкупление ли? Според мен изкупление едва ли би могло да се спечели толкова лесно. Светлината знае, направила съм достатъчно, за да си заслужи много *специален* вид изкупление. Но си заслужаваше цената. Заслужаваше си я, и още как. Или може би просто трябва да се самоубеждавам така. — Пресегна се настрана и измъкна изпод

сгънатото одеяло в долния край на леглото на Егвийн една кожена торбичка. Грижливо развърза каишките и извади две книги, и двете подвързани в кожа. Едната беше по-голяма, като справочник, с червена подвързия. На корицата нямаше никакво заглавие. Другата беше тънко синьо книжле. И двете бяха протрити от дълга употреба.

Верин ги подаде на Егвийн и тя ги взе колебливо. По-голямата натежа в дясната ѝ ръка, а синьото книжле кацна леко в лявата. Тя прокара намръщено пръст по гладката кожа, после вдигна очи към Верин.

— Всяка жена в Кафявата — заговори Верин — се стреми да произведе нещо дълготрайно. Изследване или труд, който ще бъде *значим*. Другите често ни обвиняват, че пренебрегваме света около нас. Мислят си, че гледаме само назад. Е, това е неточно. Ако сме разсеяни, то е защото гледаме напред, към онези, които ще дойдат. И информацията, знанието, което събираме... оставяме го за тях. Другите Аджи се грижат за това днешният ден да е по-добър. Ние копнеем да направим по-добър *утрешния*.

Егвийн остави настрана синята книга и отвори червената. Думите бяха изписани със ситен, енергичен, почти нечетлив почерк — почерка на Верин. Нито едно от изреченията не беше смислено. Бяха пълни безсмислици. Затвори я.

— Малката книжка е ключът, Егвийн — обясни Верин. — Тя съдържа шифър, с чиято помощ написах този том. Този том е... трудът. Моят труд. Трудът на живота ми.

— Какво съдържа? — попита Егвийн; подозираше, че знае отговора.

— Имена, места, обяснения — каза Верин. — Всичко, което съм научила за *тях*. За водачите сред Мраколюбците, за Черната Аджа. Пророчествата, в които вярват, целите и мотивите на отделните фракции. Съпроводено със списък отзад, на всяка Сестра от Черната Аджа, която можах да идентифицирам.

Егвийн се сепна.

— Всяка?

— Съмнявам се, че съм засякла всички — отвърна Верин с усмивка. — Но мисля, че хванах повечето. Уверявам те, Егвийн. Мога да бъда *доста* задълбочена.

Егвийн погледна книгите е благоговеен трепет. Невероятно! Светлина, та това беше съкровище по-голямо от хазната на всеки крал. Съкровище, голямо като самия Рог на Валийр. Вдигна глава и погледна Верин. Очите ѝ се насълзиха. Представи си живот, преживян между Черните: винаги нащрек, винаги наблюдаваща, записваща, работеща за доброто на всички.

— О, не ми се размеквай — каза Верин. Лицето ѝ започваше да пребледнява. — Те имат много агенти сред нас, като червеи, които проядат плода от ядката. Добре, помислих си, че е време и ние да имаме поне една сред тях. Това си струва един живот. Малко хора са имали шанса да създадат нещо толкова полезно и толкова чудесно като тази книга, която държиш. Всички ние се стремим да променим бъдещето, Егвийн. Мисля, че може би просто имах шанса да го направя.

Верин си пое дълбоко дъх и вдигна ръка към челото си.

— Олеле. Ама наистина действа бързо. Трябва да ти кажа още нещо. Отвори пак червената книга, моля те.

Егвийн го направи и видя между страниците тънка кожена ивица със стоманени тежести в двата края, като тези, с които човек си отбелязва място в книга, макар да беше доста по-дълга.

— Увий я около книгата — каза Верин. — Постави я да отбележи която и да е страница и след това усучи краищата отгоре върху двете книги.

Егвийн я послуша, обзета от любопитство. Пъхна ивицата на случайна страница, затвори книгата, после постави отгоре по-малката книжка, взе двата увиснали края и ги усуча. Забеляза, че тежестите си пасват като тока, и ги щракна.

И книгите изчезнаха.

Егвийн зяпна. Усещаше тежестта им в ръцете си, но самите книги бяха невидими.

— Действа само на книги, опасявам се — каза Верин с прозявка. — Изглежда, че някой, или някоя, от Приказния век *много* се е притеснил, че трябва да крие дневника си от другите. — Усмихна се леко, но ставаше все по-бледа.

— Благодаря ти, Верин — каза Егвийн, откопча и развърза лентата за отбелязване. Томовете се появиха отново. — Съжалявам, че нямаше друг начин да...

— Ще призная, че отровата беше резервен план — каза Верин. — Не бързах толкова да умирам. Все още има неща, които трябва да свърша. За щастие успях да задвижа някои от тях, за да... се довършат от други в случай, че не се върна. Все едно, първият ми план беше да намеря Клетвената палка и да видя дали не бих могла с нея да премахна клетвите на Великия господар. Клетвената палка, изглежда, е изчезнала, за съжаление.

„Серин — помисли си Егвийн. — И другите. Сигурно са я взели пак.“

— Съжалявам, Верин.

— Все едно, можеше и да не подейства. Внимавай как ще ги удариш. Ще оставя на теб да решиш дали да се опиташ да ги хванеш всички наведнъж, или ще предпочетеш да хванеш най-важните поотделно и тайно. Може да решиш да ги следиш и да видиш дали би могла да противодействаш на заговорите им. Един добре проведен разпит би могъл да хвърли светлина върху някои от въпросите, на които не успях да намеря отговор. Толкова много решения трябва да вземеш, а си толкова млада... — Прозя се, после лицето ѝ се сгърчи от жегналата я болка.

Егвийн стана и пристъпи до нея.

— Благодаря ти, Верин. Благодаря ти, че избра мен да понеса това бреме.

Верин се усмихна вяло.

— Ти се справи много добре предния път с клюките, които ти подадох. Онази ситуация беше доста интересна. Амирлин ми заповяда да ти подам информация за Черните сестри, избягали от Кулата, тъй че трябваше да се подчиня, въпреки че ръководството на Черната беше разстроено от тази заповед. Не трябваше да ти давам тер-ангреал за сънуване, знаеш ли. Но винаги съм хранила добро чувство към теб.

— Не знам дали съм заслужила такова доверие. — Егвийн погледна книгите в ръцете си. — Доверие, каквото показва.

— Глупости, момиче. — Верин се прозя отново и затвори очи. — Ти ще бъдеш Амирлин. Убедена съм в това. А една Амирлин трябва да е добре въоръжена със знание. Това между всичко останало е най-святата длъжност на Кафявата — да въоръжава света със знание. Аз все още съм една от тях. Моля те, погрижи се да го узнаят. Въпреки че

думата „Черна“ може завинаги да опетни името ми, душата ми е Кафява. Кажете им...

— Ще го направя, Верин — обеща Егвийн. — Но твоята душа не е Кафява. Виждам го.

Верин отвори очи, взря се в Егвийн и се намръщи.

— Твоята душа е от чисто бяло, Верин — промълви Егвийн. — Като самата Светлина.

Верин се усмихна и очите ѝ се склопиха. Същинската смърт щеше да дойде след няколко минути, но първо и бързо идваше комата. Егвийн седеше до нея, хванала ръката ѝ. Елайда и Съветът можеха да се погрижат за себе си — тя беше посяла семената си добре. Ако започнеше точно сега да се самоизтъква и да се разпорежда, това само щеше да постави на изпитание авторитета ѝ.

След като пулсът на Верин угасна, Егвийн взе чашката с отровния чай и я остави настрана, после вдигна чинийката пред носа на Верин. По лъскавата повърхност не се събра никаква мъгла. Беше коравосърдечно да прави тази двойна проверка, но имаше отрови, които можеха да създадат впечатлението, че човекът е мъртъв, а в същото време той да диша много плитко, и ако Верин бе поискала да я измами и да посочи погрешните Сестри, този начин щеше да е чудесен. Коравосърдечно наистина, и на Егвийн ѝ призля, но все пак беше Амирлин. Правеше това, което бе нужно, и предвиждаше всички възможности.

Разбира се, никоя истинска Черна сестра нямаше да пожелае да умре само за да създаде такова подвеждане. Сърцето ѝ вярваше на Верин, но умът ѝ искаше да се увери. Тя погледна към скромното писалище, на което беше оставила книгите. В този момент вратата на стаичката се отвори и една млада Айез Седай — толкова отскоро получила Шала, че липсата на възраст още не личеше на лицето ѝ — надникна вътре. Тюрыйз от Червените. Значи все пак бяха назначили някоя да я пази. Времето ѝ на свобода беше приключило. Добре, нямаше смисъл да се коси за неща, които не зависеха от нея. Времето беше използвано добре. Съжаляваше, че Верин не бе дошла да я види преди неделя, но станалото — станало.

Червената сестра се намръщи, като видя Верин, и Егвийн вдигна пръст до устните си, стана и бързо отиде до вратата.

— Току-що дойде и поиска да поговорим за една задача, която ми беше възложила отдавна, преди Кулата да се разцепи. Тия Кафяви наистина са много целенасочени.

Верни думи, до една.

Тюрийз кимна мрачно на коментара за Кафявите.

— Ще ми се да си беше легнала на своето легло — продължи Егвийн. — Не знам какво да правя с нея сега. — Отново всичко беше истина. Егвийн *наистина* трябваше час по-скоро да сложи ръце на Клетвената палка. Лъженето започваше да изглежда твърде удобно във времена като тези.

— Сигурно е уморена от пътуванията си — каза Тюрийз тихо, но твърдо. — Остави я да прави каквото пожелае. Тя е Айез Седай, а ти си просто новачка. Не я безпокой.

Червената затвори вратата, а Егвийн се усмихна доволно. След това погледна тялото на Верин и усмивката ѝ угасна. Рано или късно трябваше да разкрие, че Верин е умряла. Как щеше да обясни *това*? Е, все щеше да измисли нещо. Ако я притиснеха, можеше просто да каже истината.

Първо обаче трябваше да посвети малко време на книгата със записките. Вероятността да ѝ я отнемат беше голяма, въпреки лентата тер-ангреал. Може би трябваше да прибере шифъра отделно от справочника. Може би трябваше да го наизусти и да го унищожи. Решението щеше да е много по-лесно, ако знаеше как са се развили събитията в Съвета. Дали бяха свалили Елайда? Жива ли беше Силвиана, или вече беше екзекутирана?

Нямаше да може да разбере много засега, докато я пазеха. Налагаше се просто да изчака. И да чете.

Кодът се оказа доста сложен и се наложи да изчете по-голямата част от синята книжка, за да го разбере. Това беше едновременно удобно и разочароващо. Без нея щеше да е много трудно да се дешифрира текстът, но също тъй беше почти невъзможно кодът да се запомни наизуст. Нямаше да може да се справи с това до заранта, а дотогава щеше да се наложи да разкрие истинското състояние на Верин.

Погледна я отново. Верин наистина изглеждаше все едно, че спи кротко. Егвийн я беше завила до шията, после беше смъкнала обувките ѝ и ги беше поставила до леглото, за да подсили впечатлението.

Колкото и да беше неуважително, реши да я обърне на една страна. Червената сестра вече беше надниквала два пъти и ако видеше Верин в друга поза, щеше да е по-малко подозрително.

След като приключи и с това, Егвийн погледна свещта, за да прецени колко време е изтекло. В стаята нямаше прозорци — не се полагаха в квартирите на новачките. Потисна порива си да прегърне Силата и да сътвори кълбо светлина, на която да чете. Трябваше да се задоволи с пламъчето на единствената свещ.

Задълба над първата си задача: дешифриране на имената на Черните сестри, изредени в края на тома. Това беше дори по-важно от запомнянето на шифъра. *Трябваше* да знае на кои може да се довери.

Следващите няколко часа се оказаха най-притеснителните и тревожни в живота ѝ. Някои имена ѝ бяха непознати, много — съвсем бегло познати. Други бяха на жени, с които беше работила, които бе уважавала и дори им се беше доверявала. Изруга наум, когато намери името на Катерин почти в началото на списъка, после изсъска изненадано, щом се появи Алвиарин. Чувала беше за Елза Пенфел и Галина Касбан, но не знаеше следващите няколко имена.

Призля ѝ, щом прочете името на Шериам. Вярно, някога я беше подозирала, но това бе, докато беше новачка и Посветена. В онези дни — когато бе започнала да издирва Черната Аджа — измяната на Лиандрин все още беше скорошна и Егвийн беше подозирала всички.

По време на изгнанието в Салидар беше работила плътно с Шериам и бе започнала да я харесва. Но тя беше Черна. Собствената ѝ Пазителка беше Черна. „Стегни се, Егвийн“ — помисли си и продължи да чете списъка. Четеше, надмогвайки усещането за предателство, горчивината и съжалението. Нямаше да позволи на чувствата да пречат на дълга ѝ.

Черните сестри бяха разхвърляни из всички Аджии. Някои бяха Заседателки, други — от най-низшите и слаби Айез Седай. И бяха стотици, малко над двеста по сметките на самата Верин. Двайсет и една в Синята, двайсет и осем в Кафявата, трийсет в Сивата, трийсет и осем в Зелената, седемнайсет в Бялата, двайсет и една в Жълтата — и изумителният брой четирийсет и осем в Червената. Имаше също тъй имена на Посветени и на новачки. В книгата се отбелязваше, че те вероятно са били Мраколюбки, преди да постъпят в Бялата кула, тъй като Черната Аджа не привличаше от други освен от Айез Седай.

Препращаше я към по-ранна страница за по-дълго обяснение, но Егвийн продължи по списъка на Сестрите. Трябваше да знае името на всяка. *Трябваше.*

Имаше Черни сестри сред бунтовничките Айез Седай, както и в Бялата кула, и дори няколко сред неутралните, оказали се извън Кулата по време на разцеплението. Освен Шериам най-смущаващото разкритие на списъка бяха Сестрите Заседателки в Кулата или сред бунтовничките. Дюара Басахин. Велина Бехар. Седори Дажена. Делана Мосалайн, разбира се, и Талене Минли. Мейдани беше споделила доверително на Егвийн, че Талене е между разкритите от Серин членове на Черната Аджа, но че е избягала от Кулата.

Мория Карентанис. Последната бе от Синята Аджа, жена, сложила шала преди повече от сто години, известна със своята мъдрост и уравновесеност. Егвийн беше споделяла с нея по много поводи и беше извличала от опита ѝ, приемайки, че тя — Синя — ще е от най-благонадеждните в подкрепата си. Мория беше една от тези, които най-горещо настояваха да изберат Егвийн за Амирлин, и я беше подкрепила безусловно в няколко критични момента.

Всяко име беше като трън в кожата ѝ. Дагдара Финчи, която я беше изцерила, когато се спъна и си навехна глезена. Занайка, която ѝ беше давала уроци и изглеждаше толкова доволна. Лариса Линдел. Мийаси, за която Егвийн беше чупила орехи. Несита. Нацеле Каяма. Налене Форел, която — като Елза — беше обвързана към Ранд. Бирлен Пена. Мелвара. Чай Руган...

Списъкът продължаваше. Нито Романда, нито Лелейн бяха Черни, което беше донякъде дразнещо. Щеше да е много удобно да можеше да ги окове двете. Защо Шериам, а нито една от тези двете?

„Престани, Егвийн — помисли си тя. — Не се държиш разумно.“ Желанието някои Сестри да се окажат Черни нямаше да я доведе доникъде.

Кацуан не беше в списъка. Нито някоя от най-близките приятелки на Егвийн. Не беше и очаквала да са, но все пак беше добре да приключи със списъка, без да види някое от имената им. Групата, която издирваше Черната Аджа в Бялата кула, си беше вярна, след като нито едно от имената им го нямаше в списъка. В списъка също тъй ги нямаше и имената на шпионките, изпратени от Салидар.

И името на Елайда не беше в списъка също така. В края имаше бележка обясняваща, че Верин много грижливо е проучила Елайда, но нямало доказателство, че е Черна, а някои коментари на Черни сестри я накарали твърдо да повярва, че Елайда *не е* Черна. Просто нестабилна жена, понякога точно толкова дразнеща за Черните, колкото и за останалите от Кулата.

Изглеждаше логично, за съжаление. Знанието, че Галина и Алвиарин са от Черната, бе довело Егвийн до подозрението, че няма да намери името на Елайда в списъка. Черните, изглежда, бяха по-скоро склонни да изберат Амирлин, която да могат да манипулират, а след това да наложат Черна Пазителка, която да я държи в „правия път“.

Вероятно бяха използвали някакъв лост срещу Елайда чрез Галина — която според бележката на Верин, изглежда, бе успяла да се самоналожи за глава на Червената Аджа — или Алвиарин. Бяха притиснали или подкупили Елайда да прави каквото пожелаят, без да знае, че служи на Черната. А това помагаше да се обясни странното падане на Алвиарин. Може би беше прекалила? Прекрачила беше границите и бе предизвикала гнева на Елайда? Изглеждаше вероятно, въпреки че нямаше да го разберат със сигурност, докато Елайда не проговореше или докато Егвийн не получи възможност да нареди да разпитат Алвиарин. Нещо, което смяташе да направи колкото се може по-скоро.

Затвори умислено дебелия червена книга. Свещта почти бе догоряла. Денят беше на свършване. Може би беше време да настои да ѝ кажат за състоянието на Кулата.

Преди да е успяла да реши как да подходи, на вратата се почука. Егвийн вдигна глава, припряно усука краищата на лентата и книгите изчезнаха. Чуването означаваше, че отвън има друга освен Червената.

— Влез — извика тя.

Вратата се отвори и се показа Никола. Тюрыйз не изглеждаше доволна, че Егвийн има посетителка, но димящата купа на подноса в ръцете на Никола показваше защо са ѝ разрешили да влезе.

Никола приклепна в реверанс към Егвийн и бялата ѝ рокля на новачка изпърха. Тюрыйз се намръщи още повече. Никола обаче не го забеляза.

— За Верин Седай — каза тя и кимна към леглото. — По нареждане на Наставничката на кухните, след като е чула колко

изтощена е Верин Седай от пътуванията си.

Егвийн кимна и махна с ръка към масата, като прикри възбудата си. Никола постави подноса на масата и прошепна:

— Трябва да ви попитам дали ѝ вярвате. — Пак хвърли поглед към леглото.

— Да — отвърна Егвийн съвсем тихо и изскърца със столчето по пода, та Тюрыйз да не чуе. Значи съюзничките ѝ не знаеха, че Верин е мъртва. Това беше добре. Тайната все още беше опазена. Засега.

Никола кимна, след което заговори по-високо:

— Ще е добре да я изяде, докато е топла, но ще оставя на вас да решите дали да я събудите, или не. Наредиха ме да ви предупредя самата вие да не я докосвате.

— Няма, освен ако не се окаже, че тя не я иска — отвърна Егвийн.

Никола излезе, а Егвийн изчака няколко болезнени минути Тюрыйз да отвори вратата, за да я провери, като междувременно изми лицето и ръцете си и си облече чистата рокля. Накрая, убедена, че няма да я прекъснат, лакомо изгреба супата. На дъното намери малка стъкленица с навито вътре късче хартия.

Умно. Съюзничките ѝ явно бяха чули за появата на Верин в стаята ѝ и бяха решили да използват това като повод да ѝ пратят вест. Разви листчето. На него бе изписана само една дума: „Почакай.“

Въздъхна, но нямаше какво да прави. Не смееше да извади книгата и да продължи с четенето обаче. Скоро чу отвън гласове и като че ли спор. На вратата отново се почука.

— Влез — каза Егвийн, обзета от любопитство.

Влезе Мейдани — и хлопна вратата под носа на Тюрыйз.

— Майко — каза и направи реверанс. Пак беше със стегната сива рокля, под която много явно изпъкваше пицната ѝ гръд. Дали ѝ бяха наредили да присъства на масата на Елайда и тази вечер? — Съжалявам, че ви оставихме да чакате.

Егвийн махна пренебрежително с ръка.

— Как успя да минеш през Тюрыйз?

— Знае се, че Елайда ме... удостоява с покани — отвърна тя. — А и според закона на Кулата никоя затворничка не може да бъде лишавана от посещения. Тя не може да спре Сестра, поискала да посети новачка, макар да се опита да спори.

Егвийн кимна, а Мейдани погледна намръщено към Верин. И изведнъж преbledня. Лицето на Верин бе станало восъчнобледо и изпито и беше явно, че нещо не е наред. Добре, че Тюрыйз така и не беше погледнала отблизо „спящата“.

— Верин Седай е мъртва — каза Егвийн и хвърли поглед към вратата.

— Майко? Какво се е случило? Нападнаха ли ви?

— Верин Седай била отровена от Мраколюбка малко преди разговора си с мен. Знаеше за отровата и дойде, за да ми предаде важна информация в последните си мигове. — Беше невероятно колко могат да скрият няколко истинни твърдения.

— Светлина! — възкликна Мейдани. — Убийство *вътре* в Бялата кула? Трябва веднага да съобщим! Да съберем стражата и...

— Ще се оправим — заяви твърдо Егвийн. — Само по-тихо и се стегни. Не искам пазачката отвън да чуе какво си говорим.

Мейдани преbledня и се вгледа в нея. Сигурно се чудеше как може да е толкова коравосърдечна. Добре. Нека да види хладнокръвната, решителната Амирлин. И дано да не видеше и нотка на скръб, смут и вътрешна тревога.

— Да, Майко. — Мейдани приклепна в реверанс. — Разбира се. Извинявам се.

— Носиш ми вест, предполагам?

— Да, Майко. Серин ми нареди да дойда при вас. Каза, че трябва да знаете за днешните събития.

— Трябва, да. — Егвийн се постара да прикрие нетърпението си. Светлина, вече можеше да се досети за *тази* част. Не можеше ли тази жена да го каже по-бързо? Имаше с Черна Аджа да се оправя!

— Елайда все още е Амирлин — каза Мейдани. — Но беше на косъм. Съветът на Кулата заседава и я порица официално. Уведомиха Елайда, че Амирлин *не е* абсолютен владетел и че не може да продължи да издава декрети и заповеди, без да се съветва с тях.

Егвийн кимна.

— Очакван обрат. — Не една Амирлин се беше превръщала в марионетка заради превишаване на правата си по подобен начин. Елайда се беше запътила натам и това щеше да е удовлетворително, ако не идваше краят на света. — А наказанието?

— Три месеца — отвърна Мейдани. — Един за това, което направи с вас. Два за поведение, надвишаващо поста ѝ.

— Интересно — каза Егвийн замислено.

— Някои поискаха повече, Майко. За миг изглеждаше, че ще я свалят.

— Ти си била там?

Мейдани кимна.

— Елайда поиска решенията да бъдат Впечатани в Пламъка, но не получи подкрепа. Мисля, че собствената ѝ Аджа стоеше зад това, Майко. И трите Червени Заседателки са извън Кулата. Още се чудя къде се дянаха Дюара и другите.

„Дюара. Черна. Какво ли беше намислила? А другите две? Дали трите бяха заедно и ако да, другите две също ли бяха Черни?“

Щеше да се заеме с това по-късно.

— Как прие Елайда всичко това?

— Тя не каза много, Майко — отвърна Мейдани. — Седеше и наблюдаваше главно. Не изглеждаше много доволна. Изненадах се, че не държа тирада.

— Червените. Ако наистина губи подкрепа в собствената си Аджа, сигурно са я предупредили да не нажежава повече обстановката.

— Това беше преценката и на Серин — отвърна Мейдани. — Тя също така отбеляза, че вашето настояване да не се допуска Червената Аджа да падне — разпространено от група новачки, които са ви подслушали, — отчасти е предотвратило свалянето на Елайда.

— Е, не бих имала нищо против да бъде свалена — каза Егвийн. — Просто не исках цялата Аджа да се разтури. Все пак това може да е за добро. Падането на Елайда трябва да стане по начин, който да не срути Кулата заедно с нея. — Макар че ако можеше, Егвийн щеше да си върне онези думи обратно. Не искаше някои да си помислят, че *подкрепя* Елайда. — Предполагам, че осъждането на Силвиана е отменено?

— Не напълно, Майко — каза Мейдани. — Тя е задържана, докато Съветът реши какво да прави с нея. Все още отхвърля публично властта на Елайда и се говори за наказание.

Егвийн се намръщи. Намирисваше на компромис. Елайда вероятно се беше срещнала насаме с главата на Червената Аджа — която и да беше тя, след като Галина беше изчезнала — и бяха

обсъдили подробностите. Силвиана все пак щеше да бъде наказана, макар и не толкова сурово, но Елайда щеше да се подчини на волята на Съвета. Това показваше, че Елайда стои на хлъзгав терен, но че все още може да се разпорежда. Подкрепата от собствената ѝ Аджа не беше напълно подкопана, както се беше надявала Егвийн.

Все пак беше щастлив обрат. Силвиана щеше да живее, а на Егвийн — изглежда — бе разрешено да се върне към живота си на „новачка“. Заседателките бяха достатъчно недоволни от Елайда, за да я порицаят. Още малко време и Егвийн беше сигурна, че ще я свалят и Кулата ще се обедини. Но смееше ли да чака толкова време?

Погледна към масата, където лежаха невидимите скъпоценни книги. Ако предприемеше масова атака срещу Черната Аджа, щеше ли това да доведе до битка? Щеше ли Кулата да се стабилизира още повече? Трябваше ѝ време, за да обмисли информацията. Засега това означаваше да стои в Кулата и да работи срещу Елайда. И, за жалост, означаваше да остави повече Черни сестри да действат на свобода.

Но не всички.

— Мейдани — каза Егвийн. — Искам да съобщиш на другите. Трябва да задържат Алвиарин и да я изпитат с Клетвената палка. Кажим им да поемат всякакъв разумен риск, за да постигнат това.

— Алвиарин ли, Майко? Защо тя?

— Тя е Черна — отвърна Егвийн и стомахът ѝ се обърна. — И е близо до главата на организацията им в Кулата. Това е сведението, за което Верин умря, за да ми го донесе.

Мейдани пребледня.

— Сигурна ли сте, Майко?

— Убедена съм в благонадеждността на Верин. Но все пак е разумно другите да премахнат, а след това да подменят клетвите на Алвиарин и да я попитат дали е Черна. Всяка жена трябва да получи шанса да потвърди, че е невинна, независимо от доказателствата. Клетвената палка е у вас, предполагам?

— Да. Трябваше ни, за да докажем благонадеждността на Никола. Другите поискаха да въведем няколко Посветени и новачки, за да могат да разнасят съобщения там, където Сестрите не могат да идат.

Беше разумно, предвид разделенията между Аджите.

— Защо нея?

— Защото твърде често говори на другите за вас, Майко — отвърна Мейдани. — Добре известно е, че е най-голямата ви защитничка сред новачките.

Странно беше да чуе това за жената, която ѝ беше изменила, но всъщност не можеше да я вини, предвид обстоятелствата.

— Не ѝ позволиха да положи Трите клетви, разбира се — добави Мейдани. — Тя не е Айез Седай. Но даде клетвата за лъженето и се доказа, че не е Мраколюбка. След това премахнаха клетвата.

— А ти, Мейдани? — попита Егвийн. — Премахнаха ли ти четвъртата клетва?

Жената се усмихна.

— Да, Майко. Благодаря ви.

Егвийн кимна.

— Върви тогава. Предай съобщението ми. Алвиарин *трябва* да бъде задържана. — Кимна към тялото на Верин. — Налага се да те помоля да я вземеш. Ще е по-добре, ако изчезне, вместо да трябва да обяснявам смъртта ѝ в стаята ми.

— Но...

— Използвай портал. Приплъзни, ако не познаваш района достатъчно добре.

Мейдани кимна и прегърна Извора.

— Изплети нещо друго първо — каза Егвийн замислено. — Все едно какво. Нещо, за което е нужна много сила. Може би някой от стоте сплита, които правим в изпита за Айез Седай.

Мейдани се намръщи, но изпълни заръката ѝ и заплете нещо много сложно и наситено с мощ. Почти веднага след като го започна, Тюрыйз откряна вратата и надникна вътре подозрително. За щастие сплитът прикри лицето на Верин, но пък и Тюрыйз изобщо не погледна „спящата“ Кафява, а зяпна сплита и отвори уста.

— Показва ми някои от сплитовете, които ще трябва да знам, за да си взема изпита за Айез Седай — отсече Егвийн. — Забранено ли е?

Тюрыйз я изгледа ядосано, но се отдръпна и затръшна вратата.

— Това беше, за да престане да наднича и да види сплитовете за портали — каза Егвийн. — Хайде, побързай. Вземи тялото. Когато Тюрыйз погледне отново, ще ѝ кажа истината — че с Верин сте напуснали през портал.

— Но какво да правя с тялото?

— Каквото решиш, че е подходящо — отвърна Егвийн малко сприхаво. — Това ще го оставя на тебе. Нямам време да се занимавам сега с тия неща. И вземи и ей тази чаша. Чаят е отровен. Премахни я внимателно.

Погледна догарящата свещ. Беше изгоряла почти до самата маса.

Мейдани въздъхна тихо и отвори портал. Сплитове на Въздух понесоха тялото на Верин през отвора и Егвийн се загледа след него с тъга и съжаление. Кафявата бе заслужила по-добро. Един ден щеше да се знае какво е претърпяла и какво е постигнала. Но все още не беше време за това.

След като Мейдани си отиде с тялото и чая, Егвийн запали друга свещ и легна на леглото, като се мъчеше да не мисли за тялото, което го заемаше доскоро. Отпусна се и се замисли за Сюан. Тя също скоро щеше да заспи. Трябваше да бъде предупредена за Шериам и другите.

Отвори очи в Тел-айеран-риод. Беше в стаята си или поне в сънната ѝ версия. Леглото беше оправено, вратата затворена. Преоблече се в изящна зелена рокля, подобаваща за Амирлин, след което се премести в Пролетната градина на Кулата. Сюан още я нямаше, но навярно все още беше малко рано за срещата им.

Тук поне човек можеше да не вижда мръсотията, с която бе затрупан градът, и развалата, разяла единството на Аджите. Градинарите на кулата действаха като природни сили: засяваха, копаеха и подкастрияха, без да се интересуват от издигането и падането на Амирлин.

Пролетната градина бе по-малка от повечето други в Кулата. Представляваше триъгълно парче земя, притиснато между две стени. Навярно в някой друг град това парче щеше да се използва за склад или просто да го запълнят с камъни. Но в Бялата кула и двете възможности бяха немислими.

Решението бе малка градинка, пълна с растения, които виреят добре на сянка. По стените пълзеше бръшлян, виеше се между сандъчетата с пръст. Кървящи сърца се редяха в прави лехи, малките им розови цветчета капеха от нежните тривърхи листа. Тук-там надничаха разцъфнали бодливчета.

Докато чакаше, Егвийн крачеше покрай храстите и си мислеше за това, че Шериам е Черна. В колко неща беше замесена тази жена? Беше Наставница на новачките години наред при управлението на

Сюан. Дали беше използвала поста си, за да натиска, може би да обръща други Сестри? Дали стоеше зад атаката на Сивия преди много време?

Шериам беше една от Сестрите, които бяха изцерили Мат. Разбира се, не можеше да е направила нищо злонамерено в Кръг от толкова много други жени — но всичко, в което бе замесена, попадеше под подозрение. А беше толкова много! Шериам бе една от командващите в Салидар преди издигането на Егвийн на власт. Какво беше направила, колко манипулация бе упражнила тогава, колко беше предала на Сянката?

Била ли е в течение на плановете на Елайда за свалянето на Сюан? Галина и Алвиарин бяха Черни, а те бяха две от главните подстрекателки, тъй че изглеждаше възможно да са били предупредени и други Черни. Дали излизането от Кулата, събирането в Салидар и последвалото чакане и спорове също бяха част от плана на Тъмния? А издигането на самата Егвийн на власт? На колко ли струни на Сянката беше танцувала, без да го знае?

„Това упражнение е безплодно — каза си твърдо. — Не тръгвай по тази пътека.“ Дори без книгата на Верин беше подозирала, че разбиването на Кулата е дело на Тъмния. Той, разбира се, щеше да е доволен, ако Айез Седай са разцепени, вместо да са обединени под една водачка.

Беше просто по-... лично вече. Егвийн се чувстваше омърсена, чувстваше се излъгана. За миг се почувства като селското момиче, за каквото я мислеха много Сестри. Ако Елайда беше пионка за Черните, тя също се оказваше такава. Светлина! Колко ли се смееше Тъмния, като гледаше две съперничещи си Амирлин, всяка със своите поддръжнички, настръхнали една против друга.

„Не мога да съм сигурна какво точно иска той или защо го иска — беше казала Верин. — Дори след толкова години проучване не мога да съм сигурна...“

Егвийн потръпна. Какъвто и да беше планът на Тъмния, тя щеше да се бори срещу него. Да му се възпротиви. Да го заплуе в очите, дори да спечелеше, както казваха айилците.

— Виж ти каква гледка — прозвуча гласът на Сюан.

Егвийн се обърна рязко и за свой срам осъзна, че вече не носи роклята на Амирлин, а пълна броня, като воин, тръгнал на битка. И

държеше и две айилски копия.

Заличи с мисъл бронята и копията и върна роклята.

— Сюан. Може би ще е добре да си направиш стол. Нещо се случи.

Сюан се намръщи.

— Какво?

— Най-напред, Шериам и Мория са Черна Аджа.

— Какво? — възкликна Сюан изумена. — Що за глупости? — Замръзна и добави със закъснение: — Майко.

— Не са глупости — каза Егвийн. — А самата истина, опасявам се. Има и други, но техните имена ще трябва да ти дам по-късно. Засега не можем да ги задържим. Трябва ми време да обмисля план, една вечер може би. Ще ударим скоро. Но дотогава искам Шериам и Мория да са под наблюдение. Не оставай насаме с тях.

Сюан поклати глава невярващо.

— Колко си сигурна за това, Егвийн?

— Достатъчно сигурна. Наблюдавай ги, Сюан, и мисли какво да правим. Ще искам да чуя предложенията ти. Ще трябва да измислим начин да ги хванем тихо, а след това да докажем на Съвета, че направеното е оправдано.

— Може да е опасно. — Сюан се почеса по брадичката. — Надявам се, че знаеш какво правиш, Майко. — Натърти на последната дума.

— Ако греша, ще бъде върху моята глава — каза Егвийн. — Но не мисля. Както казах, много неща се промениха.

Сюан наведе глава.

— Още ли си пленничка?

— Не точно. Елайда е... — Егвийн се поколеба и се намръщи. Нещо не беше наред.

— Егвийн? — попита Сюан с тревога.

— Аз... — понечи да отвърне Егвийн и потрепери. Нещо притегляше ума й, замъгляваше го. Нещо я...

Теглеше назад. Тел-айеран-риод се стопи и Егвийн отново отвори очи в стаята си. Разтревожената Никола разтърсваше рамото й.

— Майко... — повтаряше. — Майко!

Имаше кървава рана на бузата. Егвийн се стресна, надигна се — и в същия момент цялата Кула се разтресе от взрив. Никола я сграбчи

за ръката и проплака от страх.

— Какво става? — попита Егвийн намръщено.

— Твари на Сянката! — проплака Никола. — Във въздуха. Влечуги, които хвърлят огън и сплитове на Единствената сила! Унищожават ни! О, Майко. Това е Тармон Гай-дон!

За миг Егвийн изпита първична, почти неудържима паника. Тармон Гай-дон! Последната битка!

Чу писъци в далечината, последвани от викове на войници или Стражници. Не... не, трябваше да се съсредоточи! Влечуги във въздуха. Влечуги, които владеят Единствената сила... или с *ездачи*, които владеят Единствената сила. Захвърли одеялото и скочи.

Не беше Тармон Гай-дон, но беше почти толкова зле. Сеанчанците най-сетне бяха нападнали Бялата кула тъкмо докато Егвийн Сънуваше.

А не можеше да прелее Сила и колкото свещ да запали, още по-малко да се бие.

ГЛАВА 40

КУЛАТА СЕ РАЗТЪРСВА

Сюан се сепна и се събуди. Нещо не беше наред. Нещо много, много не беше наред. Измъкна се от постелята си. В същото време една тъмна фигура изведнъж се раздвижи в другия край на палатката, издрънча метал. Сюан замръзна, прегърна Извора инстинктивно и сътвори кълбо светлина.

Гарет Брин беше буден и нащрек, с изваденото и готово за бой стоманено острие със знака на чаплата. Беше само по долни дрехи и тя зяпна с неверие мускулестото му тяло — той бе в много по-добра форма от повечето мъже на половината му години.

— Какво има? — попита Брин напрегнато.

— Светлина! — възкликна Сюан. — Ти с меча си ли спиш?

— Винаги.

— Егвийн е в опасност.

— Каква опасност?

— Не знам — призна тя. — Срецахме се и тя изведнъж изчезна. Мисля... Мисля, че Елайда е решила да я екзекутира. Или най-малкото да я извади от килията ѝ и да... да ѝ направи нещо.

Брин не попита за подробности. Прибра меча в ножницата, обу си панталона и навлече ризата. Сюан все още беше с омачканите си през деня пола и блуза — преобличаше се чак след срещите си с Егвийн, когато Брин вече спеше дълбоко.

Изпитваше тревога, която не можеше да определи. Защо бе толкова изнервена? Не беше никак необичайно нещо да събуди някого, докато спи.

Но повечето хора не бяха Егвийн. Тя владееше Света на сънищата. Ако нещо я беше събудило неочаквано, щеше да се справила с него и да се върне, за да успокои тревогите на Сюан. Но не се беше върнала, въпреки че Сюан се бе задържала да я изчака като че ли цяла вечност.

Брин се приближи до нея, вече с униформеното палто. Беше закопчал високата яка, трите звезди отляво на гърдите и златните еполети на раменете му блестяха.

Отвън тревожен глас извика:

— Генерал Брин! Генерале!

Брин я погледна, после се обърна към входа на палатката.

— Влизай!

Млад войник с грижливо сресана черна коса се втурна вътре и отдаде чест. Не се извини, че идва толкова късно — Брин бе наредил при нужда да го будят по всяко време.

— Милорд — заговори мъжът. — Донесение на съгледвачи. Нещо става в града.

— „Нещо“ ли, Тийдс? — попита Брин.

— Съгледвачите не са сигурни, милорд — отвърна младият мъж с гримаса. — При тези облаци нощта е тъмна и далекогледите не помагат много. Имало е изригвания на светлина близо до Кулата, като представление на Илюминатори. Тъмни сенки във въздуха.

— Твари на Сянката ли? — попита Брин и бързо излезе навън с глобуса от светлина — Сюан и войникът го последваха. Дори без тези вечни облаци луната щеше да е само тънък сърп и щеше да е трудно да се види каквото и да било. Палатките на офицерите бяха като струпани черни грамади върху черен фон, единствените различни светлини бяха от стражевите огньовете на пазачите при входа на палисадата.

— Възможно е да са Твари на Сянката, милорд — заговори войникът зад Брин. — Разправят за същества от сянка, които летели така. Но съгледвачите не са сигурни какво виждат. Проблясъците светлина ги има със сигурност обаче.

Брин кимна и забърза към стражевия огън.

— Предупредете нощната стража. Прати бегачи до градските укрепления. И ми донеси повече информация!

— Слушам, милорд. — Войникът отдаде чест и затича.

Брин се обърна към Сюан, лицето му бе осветено от кълбото над дланта ѝ.

— Твари на Сянката не биха посмели да нападнат Бялата кула — каза той. — Не и без съществена наземна ударна сила, а искрено се съмнявам, че в малкото прикритие, което предлагат тия равнини, се крият сто хиляди тролоци. Тъй че какво в името на пъкъла става?

— Сеанчанци — отвърна Сюан и стомахът ѝ се вледени. — Рибешка карантия, Гарет! Това трябва да е. Егвийн го предсказа.

Той кимна.

— Да. Те яздят Твари на Сянката, поне според някои слухове.

— Летящи зверове са — каза Сюан. — Не Твари на Сянката. Егвийн каза, че се наричали ракен.

Той я изгледа със съмнение.

— И какво би накарало сеанчанците да нападнат така глупашки без наземна поддръжка?

Сюан поклати глава. Винаги беше допускала, че един сеанчански удар по Бялата кула ще означава мащабно нахлуване, а Егвийн предполагаше, че до атаката остават месеци. Светлина! Явно и Егвийн можеше да греша.

— Е — каза Брин, — докато нападат само Тар Валон, не са наш проблем. Ние трябва само да...

— Отивам да я изведа — каза изведнъж Сюан, за изненада на самата себе си.

Брин рязко се обърна към нея. Брадичката му бе потъмняла от наболата четина.

— Какво?

— Егвийн — каза Сюан. — Трябва да отидем да я вземем. Това ще е съвършеното отвличане, Гарет! Можем да влезем и да я измъкнем, преди някой да се е усетил.

Той я изгледа.

— Какво има? — попита тя.

— Ти даде думата си да не я спасяваш, Сюан. — Светлина, колко хубаво беше да чуе, че я нарича по име!

„Съсредоточи се!“ — сгълча се тя.

— Това вече е без значение. Тя е в опасност и се нуждае от помощ.

— Тя *не иска* помощ — каза строго Гарет. — Трябва да се погрижим нашата сила да е в безопасност. Амирлин е уверена, че може сама да се грижи за себе си.

— И аз си мислех, че мога да се грижа сама за себе си — отвърна Сюан. — И виж докъде ме докара това. — Поклати глава и погледна към далечния шпил на Тар Валон. Смътна светлина огря кулата за миг. — Когато говори за сеанчанците, Егвийн винаги потръпва. Много

малко неща могат да я притеснят — нито Отстъпниците, нито Прероденият Дракон. Гарет, ти не знаеш какво правят сеанчанците на жени, способни да преливат. — Погледна го в очите. — Трябва да отидем да я спасим.

— Няма да участвам в това — заяви той упорито.

— Хубаво! — изръмжа Сюан. Глупав мъж! — Върви тогава при хората си. Мисля, че познавам един, който *ще* ми помогне.

Обърна се и тръгна сърдито към една палатка отсам палисадата.

Цялата Кула се разтърси отново и Егвийн се подпря на стената на коридора. Самите камъни затрепериха. От тавана се откъртиха късчета хоросан, една отлепила се от стената плочка се пръсна на десетки парчета на пода. Никола изпищя и се вкопчи в Егвийн.

— Тъмният! Последната битка! Почна се!

— Никола! — сопна се Егвийн. — Стегни се! Това не е Последната битка. Това са сеанчанците.

— Сеанчанците ли? Но аз си мислех, че са само мъла!

Глупаво момиче! Егвийн бързо закрачи по един от страничните коридори. Никола забърза след нея, понесла лампата. Паметта на Егвийн ѝ послужи добре и следващият коридор се оказа по края на Кулата, което ѝ отвори гледка навън. Махна с ръка на Никола да изостане и надникна рисковано в тъмното.

Разбира се. В небето плющяха тъмни крилати фигури. Бяха твърде големи за ракен. То'ракен значи. Спускаха се рязко надолу, около много от тях се завъртаха сплитове, блеснали ярко в очите ѝ. Изригнаха огнени взривове и осветяваха за миг двойки жени, яхнали гърбовете на то'ракен. Дамане и сул-дам.

Части от крилата на Кулата долу бяха огрени от пламъци и за свой ужас Егвийн видя няколко зейнали дупки в стените на Кулата. То'ракен се вкопчваха в каменните блокове, катереха се нагоре като прилепи и разтоварваха войници и дамане в зданието. Пред очите ѝ един то'ракен отскочи от стената на Кулата и височината му позволи да излети без началното засилване с бяг. Съществуването не беше толкова изящно като по-малките ракен, но ездачът му се справи чудесно, като го насочи наново във въздуха. То прелетя точно покрай прозореца на

Егвийн и вятърът от преминаването му развя косата ѝ. И в същия миг Егвийн чу писък. Писък на обзета от ужас жена.

Не беше атака — беше набег! Набег, за да пленят марат-дамане! Егвийн се дръпна рязко встрани, защото покрай прозореца изсвистя огнена мълния и порази стената наблизо. Камъкът изпраця и Кулата се разтнесе ужасно. Прах и пушек изригнаха от страничния коридор.

Скоро щяха да дойдат войниците. Войниците и сул-дам. С нашийниците! Егвийн потръпна. Студеният гладък метал. Гаденето, позорът, паниката, отчаянието и — най-срамното — гузната съвест от това, че не даваш всичко от себе си в служба на своята господарка. Помнеше измъченото лице на една прекършена Айез Седай. И най-вече помнеше собствения си ужас.

Ужаса от осъзнаването, че рано или късно ще стане като другите. Поредната робиня, щастлива от това, че служи.

Кулата пак се разтърси. В далечните коридори лумнаха пламъци, придружени от викове и отчаяни вопли. Замириса на пушек. О, Светлина! Възможно ли беше всичко това? Нямах да се върне при тях! Нямах да позволи да я окаишат отново. Трябваше да бяга! Трябваше да се скрие, да избяга, да се спаси...

Не!

Събра сили и се изправи.

Не, *нямаше* да избяга. Тя беше Амирлин.

Никола се присви до стената и изхлипа:

— Идват да ни вземат! О, Светлина, идват!

— Да дойдат! — изрева Егвийн и се разтвори за Извора. За щастие беше изтекло достатъчно време, та действието на вилняка да се притъпи леко, и тя успя да привлече макар и съвсем тънка струйка от Силата. Беше мъничко, може би най-нищожната капчица Сила, която изобщо беше преливала някога. Нямах да може заплете и езиче от Въздух, за да премести и прашинка. Но щеше да стигне. Трябваше. — Ще се бием!

Никола подсмръкна и проплака:

— Та вие едва можете да прелеете, Майко! Виждам го. *Не можем* да се бием с тях!

— Можем и ще се бием — каза твърдо Егвийн. — Изправи се, Никола! Ти си жена от Кулата, а не уплашена доячка.

Момичето вдигна глава.

— Аз ще те защита — каза Егвийн. — Обещавам.

Момичето сякаш се окуражи и се изправи. Егвийн погледна към коридора, откъдето бе дошъл взривът. Беше тъмен, лампите по стените не горяха, но ѝ се стори, че зърна сенки. Щяха да дойдат оттам и да окаишат всяка жена, която видеха.

Обърна се в другата посока. Все още смътно чуваше писъци оттам. Същите, които бе чула още със събуждането си. Не знаеше дали охраната при вратата ѝ си е отишла, но пък вече ѝ беше все едно.

— Ела — каза тя и закричи напред, вкопчена в нищожната струйка Сила като удавница в спасителното въже. Никола я последва — подсмърчаше, но я последва. След няколко мига Егвийн намери точно това, което се надяваше да намери. Коридорът беше пълен с момичета, някои с белите си рокли, други — още по долни ризи. Бяха се скупчили плътно и много от тях изпищяваха при всеки взрив, който разтърсваше Кулата. Сигурно съжаляваха, че не са долу, където бяха жилищата на новачките преди.

— Амирлин! — възкликнаха няколко, щом Егвийн се появи в коридора. В следващия миг въпросите им изникнаха като гъби по гнило дърво напролет.

— Какво става?

— Кой ни напада?

— Тъмния ли е това?

Егвийн вдигна ръце и момичетата едно по едно млъкнаха.

— Кулата е нападната от сеанчанците — заговори тя спокойно. — Дошли са, за да пленят жени, които могат да преливат. Имат начини да принудят такива жени да им служат. *Не е* Последната битка, но сме в голяма опасност. Не възнамерявам да им позволя да вземат нито една от вас. Вие сте мои.

Възцари се тишина. Момичетата я гледаха с надежда и боязън. Бяха поне петдесет, ако не и повече. Трябваше да стигнат.

— Никола, Жасмин, Йетери, Инала — заизрежда Егвийн имената на няколко от по-силните сред новачките. — Излезте напред. Останалите, внимавайте много. Сега ще ви науча на нещо.

— Какво, Майко? — попита едно от момичетата.

„Само дано да подейства“ — помисли Егвийн.

— Ще ви науча как да свързвате.

Последваха ахкания. Това не се преподаваше на новачките, но Егвийн бе решена да се погрижи сул-дам да не намерят лесен улов в жилищата на новачките!

Предаването на уменията отне притеснително много време, а и постоянно се прекъсваше от нови взривове и писъци. Новачките пък бяха уплашени и това пречеше на някои от тях да прегърнат Извора, още по-малко — да усвоят новата техника. За онова, което ѝ бе отнемало само няколко опита, докато го усъвършенства, на новачките им трябваша цели пет тревожни минути, докато го започнат.

Никола — беше се учила да свързва още в Салидар — ѝ помогна да го покаже. Докато го упражняваха, Егвийн я накара да свърже Кръг с нея. Младата новачка се разтвори за Извора, но остана на самия ръб на пълното отдаване и позволи на Егвийн да привлече през нея. Подейства, слава на Светлината! Егвийн изпита прилив на възторг, щом Единствената сила — отказвана ѝ твърде дълго в значими количества — потече в нея. Колко сладко беше! Светът стана по-жив, звуците по-сладки, цветовете — по-красиви.

Усмихна се на възбудата. Можеше да усеща Никола, да почувства страха ѝ, емоциите, които кипяха в нея. Беше се включвала в достатъчно Кръгове и знаеше как да се отдели от Никола, но помнеше онзи първи път и как бе усетила, че се понася в нещо много по-голямо от самата нея.

Разтварянето за Кръг изискваше специално умение. Не беше кой знае колко трудно за усвояване, но нямаха време. За щастие някои от момичетата го схванаха бързо. Йетери, дребното русокосо момиче, все още по нощница, беше първата. Инала, дългокраката смугла доманка, бе следващата. Егвийн бързо оформи Кръг с тях и Никола. Силата потече в нея.

След това се зае с другите. От разговорите си с тях знаеше кои са най-умели със сплитовете и с най-голямо самообладание. Не бяха винаги най-силните, но това щеше да е без значение, ако зад тях имаше Кръг. Егвийн бързо ги разпредели на групи и им обясни как да приемат Извора през връзка. Надяваше се, че поне някои ще разберат.

Важното беше, че самата тя вече държи Силата. И то много Сила, почти толкова, колкото извличаше, ако не беше натъпкана с вилняк. Усмихна се, предчувствайки усещането, и започна сплит, чиято сложност изуми повечето новачки.

— Това, което виждате — предупреди ги Егвийн, — е нещо, което *няма* да опитвате, дори тези от вас, които водят Кръговете. Освен че е трудно, е твърде опасно.

Резка светлина разцепи въздуха в дъното на коридора и се завъртя около себе си. Егвийн се надяваше порталът да се отвори на точното място. Следваше указанията на Сюан, които бяха малко смътни, въпреки че разполагаше и с първоначалното описание на Елейн.

— Освен това — каза тя строго на новачките — *няма* да повтаряте този сплит пред никого без изричното ми разрешение, дори пред други Айез Седай. — Съмняваше се, че това ще е проблем. Сплитът беше сложен и малко от новачките щяха да имат нужното умение, за да го повторят.

— Майко? — изписука едно кривоносо момиче, казваше се Тамала. — Бягате ли? — В гласа ѝ звучеше страх и немалко надежда, сякаш Егвийн можеше да вземе и нея със себе си.

— Не — заяви твърдо Егвийн. — Ей сега ще се върна. Но като се върна, искам да сте оформили поне пет добри Кръга!

И с Никола и другите две прекрачи през портала. Озоваха се в тъмна стая и тя сътвори кълбо светлина и огледа рафтовете по стените. Въздъхна облекчено. Беше улучила точното място.

Рафтовете и няколко ниски шкафа на пода бяха пълни със странни предмети. Кристални глобуси, статуетки, тук стъклена висулка, сияеща в синьо на светлината, там големи метални ръкавици, инкрустирани с огнекапки по маншетите. Егвийн тръгна през стаята. Трите новачки бяха зяпнали в почуда. Вероятно се досещаха за онова, което тя знаеше: това бяха предмети на Единствената сила. Тер-ангреали, ангреали, ша-ангреали. Реликви от Приказния век.

Огледа рафтовете. Предметите на Силата бяха изключително опасни, ако не знаеш какво точно правят. Всеки можеше да я убие. Но ако... Усмихна се, пристъпи до един рафт и придърпа от най-горната лавица набраздена с жлеbove бяла палка, дълга колкото ръката ѝ до лакътя.

Беше я намерила! Погледа я за миг с благоговение, след това се пресегна и привлече Единствената сила през нея. Заля я порой от страховита, почти неудържима енергия.

Йетери ахна — усети го веднага. Малко жени изобщо се бяха домогвали до толкова сила. Тя нахлу в Егвийн като дълбоко поет дъх. Искаше й се да изреве от възторг. Погледна трите новачки и се усмихна широко.

— *Е, сега* вече сме готови!

Да, да дойдат сега сул-дам и да се опитат да я заслонят, докато държи един от най-могъщите ша-ангреали, притежавани някога от Айез Седай. Бялата кула нямаше да падне, докато тя беше Амирлин! Не и без борба, сравнима със самата Последна битка.

Брин, упорит като скат, *все пак* не отиде при хората си, както му беше казала, а тръгна с нея, като ръсеше ругатни и викаше на помощниците си да дойдат да го намерят, вместо да се срещне с тях на поста.

Щом спряха до палатката на младия Гавин, Брин излезе пред нея, с ръка на дръжката на меча, и я погледна крайно недоволно. Е, не. Тя нямаше да позволи *той* да е съдникът за честта й! Щеше да направи каквото тя смяташе за добре.

Въпреки че Егвийн наистина можеше много, много да й се ядоса. „Накрая обаче ще ми е благодарна“ — помисли си Сюан. И изрева:

— Гавин!

Младият хубавец изхвърча от палатката, подскачаше на един крак, докато нахлузваше ботуша на другия. Държеше в една ръка меча си в ножницата, оръжейният колан се влачеше по земята.

— Какво става? — попита той и огледа лагера. — Чух викове. Нападат ли ни?

— Не — отвърна Сюан и изгледа сърдито Брин. — Но Тар Валон може би го нападат.

— Егвийн! — извика Гавин и запаса колана с меча. Светлина, нищо не можеше да спре това момче!

— Чуй ме — каза Сюан и скръсти ръце пред гърдите си. — Имам дълг към теб затова, че ме измъкна от Тар Валон. Ще приемеш ли като отплата да те *вкарам* в Тар Валон?

— С радост! — отвърна Гавин нетърпеливо, докато затягаше колана. — Отплата, че и отгоре!

— Иди ни доведи коне тогава. Може да сме само ние двамата.

— Най-последно!

— Не си давам конете за такава глупост! — изръмжа Брин.

— В конюшната има коне на Айез Седай, Гавин — каза Сюан, без да му обръща внимание. — Доведи ми един от тях. *Кротък* да е, внимавай. Ама много, много кротък. Съвсем.

Гавин кимна и затича в мрака. Сюан го последва с по-спокойни крачки. Щеше да е толкова по-лесно, ако можеше да отвори портал, но нямаше достатъчно мощ в Силата за това. Имала я беше преди усмиряването, но да ти се иска нещата да са други е почти толкова полезно, колкото да ти се иска сребрушата, която си хванала, да е рибозъб. Продаваш каквото имаш и се радваш, че изобщо си уловила нещо.

— Сюан — заговори тихо Брин до нея. Не можеше ли просто да я остави на мира! — Чуй ме. Това е безумие! Как ще влезете?

Сюан го погледна и каза:

— Шемерин е излязла.

— Онова беше преди обсадата, Сюан. — Гласът му бе отчаян. — Сега охраната е много по-сериозна!

Сюан поклати глава.

— Шемерин са я държали изкъсо. Успяла е обаче да излезе през оня шлюз. Обзалагам се, че все още не го охраняват, дори сега. Изобщо не бях чувала за него, а бях Амирлин. Имам карта и знам точно къде е.

Брин се поколеба. После се намръщи.

— Това е без значение. Все пак нямате никакъв шанс само двамата.

— Ами тогава ела с нас — отвърна Сюан.

— *Няма* да участвам отново в нарушаването ти на клетва.

— Егвийн каза, че можем да предприемем нещо, ако ни се стори, че е застрашена от екзекуция. Каза, че тогава би позволила да я спасим! Добре, заради начина, по който изчезна от срещата с мен, съм склонна да мисля, че е в опасност.

— Не Елайда я е изложила на опасност, а сеанчанците!

— Не го знаем със сигурност, нали?

— Незнанието не е извинение — заяви твърдо Брин и пристъпи към нея. — Клетвопрестъпничеството започва да ти става твърде удобно, Сюан. Не искам да ти стане навик. Айез Седай или не, бивша

Амирлин или не, хората трябва да имат *правила* и *граници*. Да не говорим, че най-вероятно ще се самоубиеш с този опит!

— А ти ще ме спреш ли? — Все още държеше Извора. — Мислиш ли, че ще можеш?

Той изскърца със зъби. Но не каза нищо. Сюан се обърна и тръгна към огньовете до палисадата.

— Проклетата жена! — изръмжа Брин зад нея.

Тя се обърна и вдигна вежда.

— Ще дойда — рече Гарет, стиснал дръжката на неизвадения си от ножницата меч. Фигурата му се очертаваше внушително в нощта, правите линии на палтото му бяха като резките по изопнатото му лице. — Но имам две условия.

— Ами кажи ги.

— Първото е да ме обвържеш като твой Стражник.

Сюан се стъписа. Искаше... Светлина! Брин искаше да е неин Стражник? Сърцето ѝ се разтуптя.

Не си беше помисляла да си вземе Стражник, не и след смъртта на Алрик. Загубата му бе ужасно преживяване. Можеше ли да рискува отново с това?

А смееше ли да пропусне възможността да има този мъж обвързан към себе си, да усеща чувствата му, да е винаги до нея? След всичко, което си беше мечтала, и всичко, което си бе пожелавала?

С трепетно благоговение пристъпи към Брин, опря длан на гърдите му, а след това заплете неотменимите сплитове на Дух и ги положи върху него. Той вдиша рязко, щом новото усещане избуя вътре в двамата: новата връзка. Тя вече можеше да долови чувствата му, можеше да усети тревогата му за нея — бе изумително силна. Беше над безпокойствието му за Егвийн и дори над грижата за войниците му! „О, Гарет!“ Усмихна се от сладостта на обичта му към нея.

— Винаги съм се чудил какво е усещането — каза Брин, вдигна ръка и я стисна няколко пъти в юмрук на светлината на факлите. Гласът му бе изпълнен с удивление. — Да можех само да дам това на всеки мъж в армията си!

Сюан изсумтя.

— Силно се съмнявам, че жените и семействата на хората ти ще одобрят.

— Ще го одобряват, ако това ще опази войниците живи — отвърна Брин. — Ах! Мога да пробягам хиляда мили и изобщо да не спирам, за да си поема дъх! Мога да се изправя срещу сто противници и да им се изсмея в лицата на всичките!

Тя завъртя очи. Мъже! Беше му дала дълбока и чувствена връзка — връзка, каквато дори съпруги и съпрузи нямаше да познаят никога, — а единственото, за което можеше да си помисли, бе колко по-добър ще е в боравенето с меча!

— Сюан! — извика някой зад тях. — Сюан Санче!

Тя се обърна. Гавин, на черен кон, идваше към тях. Зад него подтичваше още един кон — рунтава кафява кобила.

— Бела! — възкликна Сюан.

— Става ли? — попита Гавин разтревожен. — Беше на Егвийн, доколкото помня, а и конярят каза, че била най-кротката, която имал.

— Чудесна е — отвърна Сюан и се обърна към Брин. — Каза, че имаш две искания?

— Ще ти кажа второто по-късно. — Още я гледаше омаяно.

— Доста неопределено звучи. — Сюан скръсти ръце. — Не обичам да давам голи обещания.

— Е, налага се — отвърна Брин и я погледна в очите.

— Добре. Гледай обаче искането ти да не е неприлично, Гарет Брин.

Той се намръщи, после се усмихна.

— Какво има?

— Странно... Вече мога да усещам чувствата ти. Например мога да доловя, че... — И спря, а тя на свой ред усети как съвсем леко се смути.

„Може да долови, че почти ми се иска да пожелае нещо неприлично от мен! — осъзна стъписана. — Кървава пепел!“ — Усети, че се изчервява.

— О, блажена Светлина... съгласна съм с условията ти, глупак такъв! Хайде! Трябва да тръгваме.

— Само да подготвя капитаните да поемат командата в случай, че боят се разпростре извън града. Ще взема охрана от сто души, от най-добрите. Би трябвало да е достатъчно малко, за да проникнем, стига този шлюз наистина да е проходим.

— Ще бъде. Върви!

Чак ѝ отдаде чест, със сериозно лице, но тя усети вътрешната му усмивка — и той навярно го знаеше. Непоносим беше! Сюан се обърна към Гавин, който ги гледаше объркано.

— Какво става? — попита я.

— Не се налага да го правим сами. — Сюан си пое дъх, стегна се и яхна Бела. На коне не можеше да се вярва, дори на Бела, макар да беше по-добра от повечето. — Това означава, че шансът ни да оцелеем достатъчно дълго, за да измъкнем Егвийн, се повишиха. Което е добре, тъй като след това, което се каним да направим, тя несъмнено ще държи на привилегията да ни убие лично.

Аделорна Бастайн тичаше из коридорите на Бялата кула. За първи път може би проклинаше изострените сетива, които предлагаше боравенето със Силата. Миризмите бяха наистина по-остри, но единственото, което можеше да помирише, бе изгоряло дърво и умираща плът. Цветовете също бяха по-ярки, но единственото, което можеше да види, бяха сиво-черните дири от огнените бичове и кълба, поразили стените. Звуците бяха по-резки, но единственото, което чуваше, бяха писъци, проклетия и дрезгавият рев на ужасните зверове във въздуха.

Заситни задъхана по един тъмен коридор, на пресечката спря и вдигна ръка към гърдите си. Трябваше да намери съпротива. Светлина, не можеше всички да са паднали, нали? Ядро Зелени беше стояло с нея и се бяха сражавали. Видяла беше как умря Джосайн, когато сплит Земя унищожи стената до нея, и видя как плениха Мартера — оковаха я с някакъв метален нашийник. Аделорна не знаеше къде са Стражниците ѝ. Единият беше ранен. Другият беше жив. Последният... за последния не искаше да мисли. Светлината да дадеше дано да може поне да стигне навреме до ранения Талрик.

Изправи се и избърса кръвта от челото си, където я беше одрал някакъв камък. Нахлулите врагове просто бяха толкова много, с тия странни шлемове и тия още по-странни жени, използвани като оръжие. И бяха толкова опитни с тези убийствени вълни! Изпитваше срам от себе си. Бойната Аджа, как ли не! Зелените бяха устояли едва няколко минути, преди да ги съкрушат.

Пое си дъх и продължи по коридора. Държеше се далече от външната страна на Кулата, където бе най-вероятно да се появят нашествениците. Беше ли успяла да се измъкне от онези, които я гонеха? Къде се намираше? На двайсет и третия етаж? Изгубила беше броя на стълбищата.

Замръзна, щом усети преливане отдясно. Можеше да означава нашественици... или пък Сестри. Поколеба се за миг, после стисна зъби. Тя беше капитан-генерал на Зелената Аджа! Не можеше просто да бяга и да се крие.

Отдясно блеснаха факли, зад тях се раздвижиха злокобни сенки — мъже със странни брони. Иззад ъгъла изскочи отделение нападатели... и с тях имаше две жени, от свързаните с металната каишка. Аделорна извика и побягна. Усети връхлитащия към нея щит, но здраво се вкопчи в сайдар и той не успя да се затвори, преди тя да завие зад ъгъла. Продължи да бяга, задъхана и замаяна.

Зави на следващата пресечка и насмалко да излети навън през зейнал във външната стена на Кулата пролом. Залитна на ръба и зяпна изпълненото с чудовищни същества и огнени резки небе. Вдясно от нея имаше нападала зидария. Закатери се по купчината. Коридорът продължаваше натам! Трябваше да...

Нов щит се плъзна между нея и Извора — и този път се затвори. Тя изохка и се олюля. Нямахше да я пленят! Не можеше да я пленят. Не и това!

Опита се да продължи напред, но поток от Въздух се стегна около глезена ѝ и я повлече назад по разбитите плочи на пода. Не! Теглеше я право към група войници, този път придружени от две двойки жени, свързани с каишки. Във всяка двойка имаше жена в сиво и друга в червено и синьо, със знака на мълнията през гърдите.

Към нея се приближи друга жена в червено и синьо. Държеше нещо сребристо. Аделорна изпищя отчаяно и заблъска щита. Жената невъзмутимо коленичи до нея и нахлузи на врата ѝ сребърен нашийник.

Това не се случваше. *Не можеше да се случва.*

— Ах, колко хубаво — бавно повлече третата жена. — Аз съм Грегана, а ти ще си Сиви. Сиви ще бъде добро дамане. Виждам го. Дълго чаках този миг, Сиви.

— Не — прошепна Аделорна ужасено.

— Да — усмихна се Грегана.

И в същия момент нашийникът около врата на Аделорна изщрака и падна на пода. Грегана зяпна стъписано... а после я погълна огнен взрив.

Аделорна се присви под връхлетялата вълна от зной. На пода пред нея се свлече труп с овъглена червено-синя рокля, замириса на пушек и изгоряла плът. Едва сега Аделорна усети зад себе си невероятно могъщо преливане на Сила.

Нашествениците се разкрещяха, жените в сиво заплетоха щитове. Лошо решение, защото след като нашийниците на двете жени се отключиха, извиващите се снопове Въздух ги разтвориха с невероятна ловкост и бързина. Миг след това една от жените в червено и синьо изчезна в блясъка на мълния, а другата бе обвита от езици огън като от нападащи змии. Издъхна с писък, а един от войниците извика нещо. Сигурно беше заповед за отстъпление, защото войниците побягнаха назад и изоставиха двете уплашени, стегнати от пипалата на Въздух жени.

Аделорна се обърна колебливо. На купчината развалини недалече от нея стоеше жена в бяло, обкръжена от могъщ ореол от енергия, с протегната към бягащите войници ръка и с неумолимост в очите. Стоеше като олицетворение на самата мъст и силата на сайдар кипеше около нея като тайфун. Самият въздух сякаш искреше, а кафявата ѝ коса се развяваше от вятъра, нахлул през зейналия отвор в стената. Егвийн ал-Вийр.

— Бързо! — извика Егвийн. Няколко новачки се изкатериха през грамадата отломки, приближиха се до Аделорна и ѝ помогнаха да стане. Беше свободна! Още няколко новачки побързаха да сграбчат под мишниците двете освободени от каишките жени, които, странно, все още стояха на колене. Можеха да преливат — Аделорна го усещаше. Защо не се съпротивляваха? Вместо това като че ли плачеха.

— Отведете ги при другите — каза Егвийн. — Искам... — И спря и вдигна ръце.

Около нея изригнаха нови сплитове. Светлина! Онова, което държеше, бялата набраздена палка, не беше ли ша-ангреалът на Вора? Къде го беше намерила? От ръката на Егвийн излетя мълния, блесна през отвора и нещо отвън изкрещя в агония. Аделорна пристъпи към Егвийн и прегърна Извора, обзета от срам, че се беше оставила да я

пленият. Егвийн удари отново и още едно от летящите чудовища пропадна в нощта.

— А ако носят пленнички? — попита Аделорна, докато поредният звяр падаше, обгърнат от пламъците на Егвийн.

— Тогава тези пленнички по-добре да загинат — отвърна тя. — Повярвай ми. Знам го. — Обърна се към другите. — Назад от дупката, всички. Тези взривове може да са привлекли внимание... Шанал и Клара, останете да наблюдавате, но от безопасно разстояние. Бягайте към нас, ако тук кацне някой то'ракен. Не нападайте. Бягайте.

Момичетата кимнаха и приклекнаха зад отломките. Другите новачки бързо се оттеглиха, повели двете странни нашественички. Егвийн закрачи по коридора след тях като пълководец по бойно поле. А може би наистина беше точно това. Аделорна побърза да я догони.

— Е, хубаво си ги организираща, Егвийн, но все пак една Айез...

Егвийн спря и я погледна. Очите ѝ бяха спокойни и властни.

— Докато тази заплаха не отmine, командвам аз. Ще ме наричаш Майко. Налож ми наказание по-късно, ако трябва, но засега властта ми не подлежи на оспорване. Ясно ли е?

— Да, Майко — неволно отвърна Аделорна.

— Добре. Къде са Стражниците ти?

— Един е ранен — отвърна тя. — Един е невредим, с другия. Един е убит.

— Светлина, жено, и още се държиш?

Аделорна я погледна твърдо.

— Имам ли избор?

Егвийн кимна. Защо ли уважението в погледа ѝ накара Аделорна да се изпълни с гордост?

— Е, радвам се, че си с мен — заговори Егвийн, щом тръгна отново. — Дотук успяхме да спасим само шест други Айез Седай, нито една от тях Зелена, и трудно удържаме сеанчанците запушени при източното стълбище. Ще накарам една от новачките да ти покаже как да отключваш гривните. Но не поемай никакви рискове. Общо взето е по-лесно — и много по-безопасно — да убиеш дамане. Запозната ли си със складовете с ангреали на Кулата?

— Разбира се.

— Чудесно. — Егвийн небрежно заплете сложен сплит, който Аделорна не беше виждала никога. Светла резка разцепи въздуха пред

тях, завъртя се около себе си и разтовари зев в тъмното. — Лукаин, тичай да кажеш на другите да се държат. Скоро ще донеса още ангреали.

Една новачка с кафява коса кимна и хукна да изпълни задачата. Аделорна се беше вторачила в светлия отвор.

— Пътуването — промълви тя невярващо. — Ти *наистина* си го преоткрила. Мислех, че е само слух.

Егвийн я погледна.

— Изобщо нямаше да ти го покажа, но ми донесоха, че Елайда разпространява знанието за сплита. Тайната на Пътуването е компрометирана. Това означава, че сеанчанците вероятно вече я притежават, ако са пленили жени, които Елайда вече е научила.

— Майчино мляко в чаша! — изруга Аделорна.

— Точно така — каза ледено Егвийн. — Трябва да ги спрем и да унищожим всеки то'ракен, който видим, с пленнички или не. Ако изобщо има шанс да им попречим да се върнат в Ебу Дар с някоя, която може да Пътува, трябва да го използваме.

Аделорна кимна.

— Хайде — подкани я Егвийн. — Трябва да разбере кои неща в този склад са ангреали. — И пристъпи през отвора.

Аделорна остана на място, все още замислена над току-що чутото.

— Можеше да побегнеш — промълви. — Можеше да си избягала по всяко време.

Егвийн се обърна и я погледна през портала.

— Да избягам? И да бях, нямаше да съм *избягала* от вас, Аделорна. Щях да съм ви *изоставила*. Аз съм Амирлинският трон. Мястото ми е тук. Сигурна съм, че си чула: Сънувах тази атака.

Аделорна се смрази. Наистина го беше чувала.

— Хайде — повтори Егвийн. — Трябва да побързаме. Това е само един набег. Ще искат да пленят колкото може повече преливащи и да отлетят с тях. Смятам да се погрижа да загубят повече дамане от Айез Седай, които ще пленят.

ГЛАВА 41

ИЗВОР НА СИЛА

— Е, вържете ми кърпа на лицето и ме наречете айилец — каза един от войниците на Брин, коленичил до генерала на носа на лодката. — *Наистина* има проход.

Бяха им потрябвали тринайсет лодки, за да поберат всички, и бяха доплували дотук тихо и лесно — след като Сюан най-сетне приключи с огледа на лодките и реши, че са годни за плаване по вода. Е, почти годни.

На всяка имаше фенер със затворени капаци. Гавин едва можеше да различи другите лодки, плъзгащи се по лъскавата като абанос вода, и войниците, които гребяха почти безшумно покрай каменния бряг на югоизточната страна на Тар Валон. Блясъците в небето го разсейваха и той непрекъснато се улавяше, че неволно поглежда нагоре, към влечугоподобните зверове, осветявани за миг от бели мълнии или яркочервени пламъци.

Самата Бяла кула като че ли гореше. Светлините огряваха страховития ѝ профил в небето — бяло и червено, очертано от пламъците. Валма дим се къдреха нагоре към катранените облаци, огньовете изригваха от много прозорци на Кулата, а блясъците в основата ѝ издаваха, че околните здания и дървета също горят.

Войниците прибраха греблата и лодката на Гавин изящно се плъзна под арката на древен каменен зид.

Гавин вдигна фенера, откряхна капака за ивица светлина и успя да различи онова, което беше видял войникът на Брин.

Тар Валон беше оброчен от каменни валове, построени от огиери, част от първоначалния план на града. Предпазваха острова от ерозия. Като повечето огиерски строежи, валовете бяха красиви. Тук камъкът деликатно се подаваше на дъга от острова, на пет-шест стъпки над водата, и оформяше издатина, наподобяваща белия гребен на разбиваща се вълна. На приглушената светлина на фенера камъните

изглеждаха толкова деликатни, че беше трудно да се разбере къде свършва зидът и къде започва реката.

Една от тези каменни вълни прикриваше цепнатина, почти невидима дори от толкова близо. Войниците на Брин тъкмо вкарваха лодката му в тесния зев, затворен от двете страни и отгоре от камък. Лодката на Сюан влезе втора и Гавин даде знак с ръка на гребците си да я последват. Зевът се превърна в тесен тунел и Гавин отвори фенера си още малко, след като Брин и Сюан отпред направиха същото. Покритите с мъх камъни от двете страни бяха почти черни.

— Вероятно е направен за работници — каза Брин отпред и тихият му глас отекна във влажния тунел. — Да излизат отук и да поддържат зидовете.

— Не ме интересува *защо* е направен — каза Сюан. — Просто се радвам, че го има. И съм огорчена, че не знаех за него преди. Една от силите на Тар Валон винаги е била това, че мостовете го правят непристъпен. Можеш да следиш кой влиза и кой излиза.

Брин изсумтя съвсем тихо, но звукът отекна в тунела.

— Никога не можеш да следиш всичко в толкова голям град, Сюан. Мостовете в известен смисъл ти дават лъжливо чувство за контрол. Разбира се, за нашественическа армия този град е непристъпен... но в такова място, като дюшек с много здрав калъф, все пак винаги ще се намерят десетина дупчици, за да изпълзят бълхите.

Сюан не каза нищо. Гавин си пое дъх. Поне вече правеше нещо, за да помогне на Егвийн. Беше отнело много повече време, отколкото му се искаше. Светлината дано да дадеше да не е закъснял!

Тунелът потрепери от далечен взрив. Гавин погледна назад през рамо към другите десет лодки и настръхналите войници в тях. Плъзгаха се право към бойна зона, където и двете страни бяха по-силни от тях, нито една от двете нямаше причина да ги харесва и, и двете владееха Единствената сила. Нужна беше истинска храброст, за да дръзне човек да погледне тези опасности в очите.

— Тук — каза Брин и светлината очерта силуета му. Вдясно се очерта каменна издатина — площадка със стълбище нагоре. Самият тунел продължаваше нататък.

Брин стъпи на издатината и привърза лодката за един каменен кнехт. Войниците му го последваха, всички с малки кафяви вързопи в ръце. Какво ли имаше в тях? Гавин не беше видял да ги товарят. Щом

слезе на площадката, последният войник бутна лодката напред и подаде буксирното въже на войника на носа на лодката на Сюан. И така колоната продължи напред — връзваха всяка лодка за тази пред нея.

Щом дойде редът му, Гавин скочи на каменната издатина, затича нагоре по стълбището и излезе в тясна задънена уличка, сигурно отдавна забравена от всички освен от просяците, които я използваха за подслон. Няколко войници тъкмо връзваха неколцина дрипльовци в дъното на уличката. Гавин се намръщи, но си замълча. Просяците продаваха тайни на всеки, готов да ги чуе, а вестта за сто промъкнали се в града войници сигурно щеше да им донесе добра пара.

Брин и Сюан надничаха от уличката. Гавин се приближи до тях, с ръка на меча.

Улицата пред тях беше пуста. Хората несъмнено се криеха в домовете си и се молеха набегът по-скоро да свърши.

Войниците се събраха в уличката. Брин тихо се разпореди едно отделение да остане да пази лодките, а останалите развързаха кафявите вързопи, извадиха сгънати бели табарди и ги нахлузиха върху броните си. Всеки табард беше с пламъка на Тар Валон на гърдите.

Сюан стоеше с ръце на кръста и гледаше възмутено.

— Откъде ги *намерихте*?

— Накарах жените във външния лагер да ги направят — отвърна Брин. — Винаги е добре да имаш няколко мостри от униформата на врага.

— Не е редно — възкликна Сюан. — Служенето в Стражата на кулата е свят дълг. Стражите...

— Стражите са твои *противници*, Сюан — прекъсна я твърдо Брин. — Засега поне. Ти вече не си Амирлин.

Сюан го изгледа накриво, но си замълча. Брин погледна войниците си и кимна одобрително.

— Това никого няма да подлъже отблизо, но отдалече ще свърши работа. На улицата и в строй. Бързате към Кулата, все едно се притичате на помощ в битката. Сюан, едно-две кълба светлина ще помогнат на маскировката — ако тези, които ни видят, видят и Айез Седай, ще е по-вероятно да предположат това, което искаме.

Тя изсумтя, но изпълни молбата му и две кълба светлина се зареяха във въздуха до главата ѝ. Цялата група се изсипа на улицата и

се строи. Гавин, Сюан и Брин застанаха в челото — Гавин и генералът малко пред Сюан, все едно са Стражници.

Общо взето измамата беше много добра. На пръв поглед и самият Гавин щеше да се хване. Какво по-естествено от това да видиш рота от Стражата, тръгнала в марш към мястото на щурма и водена от Айез Седай и нейните Стражници? Определено беше по-добре, отколкото да придвижиш сто души през града крадешком.

Около Кулата цареше истински кошмар. Димът, отразил червения блясък на пламъците, я обгръщаше в злокобна пурпурна мъгла. В стената на величественото здание зееха дупки. От някои от тях проблясваха огньовете. Във въздуха властваха ракен, спускаха се и кръжаха около Кулата като чайки над мъртъв кит. Письци и викове ехтяха отвсякъде, гъстият дим лютеше на очите.

Войниците на Брин забавиха крачка. Като че ли имаше два центъра на сражение. В подножието на Кулата проблясваха мълнии. Дворът беше осеян с тела на мъртви и ранени. А високо горе, към средата на Кулата, от няколко пробойни изригваха огнени топки и мълнии и летяха към нападателите. Останалите части на Кулата изглеждаха пусти и затихнали, но и там несъмнено по коридорите се водеше бой.

Спряха пред железните порти. Те зееха отворени, нямаше никаква охрана. Изглеждаха зловещо.

— Сега какво? — прошепна Гавин.

— Сега намираме Егвийн — отвърна Сюан. — Първо претърсваме подземните етажи. Тя беше заключена там някъде, значи там е първото място, където трябва да потърсим.

Дъжд каменни парчета се посипа от тавана и затропа по масата, щом Бялата кула се разтърси от поредния взрив. Серин изруга, забърса парчетата с лакът, приглади разгънатия пергамент и затисна краищата му с няколко от тях.

Около нея цареше пълен хаос. Намираха се в наземния етаж, в предната зала за събирания — голяма и квадратна, разположена на границата на източното крило и същинската Кула. Бойци от Стражата бяха издърпали масите настрани, за да отворят място. Айез Седай загрижено надничаха през прозорците и поглеждаха към небето.

Стражници крачеха нервно като зверове в клетка. Какво можеха да направят срещу летящите зверове? Най-доброто място за тях беше тук, да пазят центъра на бойните операции. Такъв, какъвто беше.

Серин току-що бе дошла.

Към нея закрачи Сестра в зелено, Морадри, дългокрака тъмнокожа майенка. След нея стъпваха двама красиви Стражници, и двамата също майенци. Според клюката ѝ бяха братя, дошли в Бялата кула, за да защитават сестра си, макар Морадри да не говореше нищо по въпроса.

— Колко? — попита строго Серин.

— На наземния етаж има поне четирийсет и седем Сестри — докладва Морадри. — Това е най-точното преброяване, което можах да получа, защото се бият на малки групи. Казах им, че организираме официален команден център тук. Повечето, изглежда, смятат, че идеята е добра, въпреки че бяха твърде изтощени, стъписани и замаяни, за да отвърнат с нещо повече от кимване.

— Отбележи местоположението им на картата — каза Серин и посочи пергамента. — Намери ли Елайда?

Морадри поклати глава.

— Пепел — измърмори Серин, щом Кулата се разтърси отново. — А други Зелени?

— Не намерих много — каза Морадри и хвърли поглед през рамо. Явно гореше от нетърпение да се върне в боя.

— Жалко — каза Серин. — А уж сте Бойната Аджа. Добре, в такъв случай остава на мен да организирам боя.

Морадри сви рамене.

— Щом казваш. — Отново се озърна през рамо.

Серин почука настоятелно по картата.

— Отбележи местоположението им, Морадри. После можеш да се върнеш в боя, но точно сега това, което знаеш, е по-важно.

Зелената сестра въздъхна и бързо започна да отмята на картата, а Серин вдигна глава и с радост забеляза влезлия капитан Чубайн. Изглеждаше младолик за своите четирийсет и няколко зими, без едно бяло косъмче в косата. Някои мъже бяха склонни да говорят пренебрежително за способностите му, може би заради прекалено хубавото му лице. Серин беше чувала за унижението, претърпяно от тези мъже от меча му заради оскърбленията им.

— А, добре. Най-последно нещо да е наред. Капитане, елате, ако обичате.

Той закуцука към масата — щадеше левия си крак. Белият му табард, провиснал върху плетената ризница, беше обгорял. Лицето му бе зацапано със сажди.

— Серин Седай. — Мъжът се поклони.

— Ранен сте.

— Драскотина, Айез Седай, в битка като тази.

— Погрижете се за себе си! — заповяда тя. — Ще е нелепо капитанът на гвардията да рискува да умре заради „драскотина“. Ако заради нея залитнете и за миг, рискуваме да ви загубим.

Мъжът пристъпи към нея и заговори тихо:

— Серин Седай, гвардията е почти безполезна в тази битка. След като сеанчанците използват тези... чудовищни жени, просто не можем да се доближим до тях, преди да ни разкъсат на парчета или да ни изгорят на пепел.

— Значи трябва да промените тактиката си, капитане — каза твърдо Серин. — Хората ви да използват лъкове. Да *не рискуват* пряк сблъсък с вражеските преливащи. Стрелба от разстояние. Стрелите могат да обърнат битката на наша страна. Надвишаваме многократно по численост войниците им.

— Да, Айез Седай.

— Както би казала някоя Бяла, логиката е проста — заяви тя. — Капитане, най-важната ни задача е да оформим център на операциите. Айез Седай и войниците засега се борят стихийно и поединчно. Трябва да устоим заедно.

Това, за което не спомена, бе огромното ѝ смущение. През вековете Айез Седай бяха наставлявали крале и влияли във войни, но сега, когато беше нападната собствената им светая светих, се бяха оказали ужасно неспособни да се защитят. „Егвийн беше права — помисли Серин. — Не само в предсказването на това нападение, а и в укорите си, че сме разделени.“ Не ѝ бяха нужни донесенията на Морадри или съгледвачите, за да се досети, че всички Аджи се бият поотделно.

— Капитане — каза Серин. — Морадри Седай отбелязва на картата гнезда на съпротива. Попитайте я коя Аджа е представена във всяка група. Тя има чудесна памет и лесно ще ви каже подробностите.

Пратете от мое име хора до всяка група Жълти и Кафяви. Кажете им да докладват тук, в тази зала. Освен това пратете бегачи до другите групи и им кажете, че ще изпратим по една Кафява или Жълта сестра при тях за Изцеряване. Ще има и цяла група Сестри, които ще осигуряват Цяра. Всеки ранен да се явява тук незабавно.

Той отдаде чест.

— О! И някой да иде да погледне главните пробиви горе — добави тя. — Трябва да знаем къде е най-дълбокото проникване.

— Айез Седай... Отвън е опасно. Летящите твари хвърлят огън по всичко, което се движи.

— Значи прати хора, които могат да се прикриват добре — изръмжа тя.

— Това е катастрофа! — извика гневен глас.

Серин се обърна и видя на прага четири Червени сестри. Ноташа беше с бяла рокля, окървавена на лявото рамо, но и да беше нейна кръвта, бяха я Изцерили. Дългата черна коса на Катерин беше разчорлена и прашна от падащата мазилка. Другите две бяха с раздрани рокли и зацапани с пепел лица.

— Как *смеят* да удрят тук! — продължи Катерин, докато вървеше през залата. Войниците се заотдръпваха на пътя ѝ, а няколко не толкова влиятелни Сестри, които се бяха събрали по заповед на Серин, набързо си намериха работа по ъглите. Отекнаха далечни гърмежи — като на представление на Илюминатори.

— Смяят, защото имат средствата и желанието, явно — отвърна Серин, отърсила се от раздражението и успяла да върне спокойствието си. Трудно. — Засега ударът им се оказва забележително успешен.

— Добре, аз поемам командването тук — изръмжа Катерин. — Трябва да прочистим Кулата и да ги премахнем до крак!

— Ти *няма* да поемеш командването — заяви твърдо Серин. Непоносима жена! Спокойствие. Трябваше да запази спокойствие. — И няма да минаваме в настъпление.

— А ще посмееш ли да ме спреш? — изръмжа Катерин и изгарящото сияние на сайдар лумна около нея. — *Кафява?*

Серин повдигна вежда.

— Откога Наставницата на новачките надвишава по ранг Заседателка на Съвета, Катерин?

— Аз...

— Егвийн ал-Вийр предсказа това — продължи с гримаса Серин. — Ето защо можем да допуснем, че другите неща, които тя каза за сеанчанците, също са верни. Сеанчанците отвличат жени, които могат да преливат, и ги използват като оръжия. Не са довели пехота. Бездруго е невъзможно да я придвижат през вражеска територия. Което означава, че това е *набег* с цел да отвлекат колкото може повече Сестри.

— Тази битка обаче се проточи твърде дълго за набег, може би защото оказахме толкова слаба съпротива, че те усещат, че не е нужно да бързат — продължи тя. — Тъй или иначе, трябва да оформим единен фронт и да удържим. Щом битката тръгне по-зле за тях, ще се оттеглят. Изобщо не сме в положение да „прочистваме Кулата“ и да ги прогонваме.

Катерин се поколеба. Отвън се чу нов гръм.

— Откъде идват *тези*? — попита ядосано Серин. — Не направиха ли достатъчно дупки?

— Не беше насочено към кулата, Серин Седай! — извика един от войниците откъм вратата към градината.

„Прав е — осъзна Серин. — Кулата не се разтърси. Предишния път също.“

— По какво стрелят тогава? По хората долу?

— Не, Айез Седай! — отвърна гвардеецът. — Мисля, че взривът беше хвърлен от самата Кула, от един от горните етажи. Срещу летящите същества.

— Добре, значи поне още някой се бие — каза Серин. — Откъде го изстреляха?

— Не видях — отвърна войникът, загледан нагоре. — Светлина, ето пак! И пак! — От дима горе се отрази червено и жълто и окъпа градината в светлина. Улучен ракен изкрещя от болка.

— Серин Седай! — извика капитан Чубайн откъм група ранени войници: Серин не ги беше видяла да влизат, докато бе говорила с Катерин. — Тези мъже са от горните етажи. Изглежда, има втори център на отбрана и се справя доста добре. Сеанчанците прекъсват атаката си долу, за да се съсредоточат там.

— Къде точно? — попита нетърпеливо Серин.

— На двацет и втория, Айез Седай. Североизточният сектор.

— Какво? — възкликна Катерин. — Квартирите на Кафявата Аджа?

Не. Такива бяха преди. Сега, с разместването на коридорите на Кулата, този район на Кулата беше...

— Квартирите на новачките? — промълви Серин. Изглеждаше още по-нелепо. — Как... — Замълча и очите ѝ се разшириха. — *Егвийн!*

Всяка безлика сеанчанка, която Егвийн поразяваше, във вътрешния ѝ взор приличаше на Рена. Стоеше до пробитата в стената на Бялата кула дупка и вятърът теглеше роклята ѝ, дърпаше косата ѝ и виеше в съзвучие с яростта ѝ.

Яростта ѝ не беше необузdana. Беше хладна и чиста. Кулата гореше. Тя беше Предрекла това, беше го Сънувала, но реалността се оказваше по-лоша, отколкото се беше страхувала. Ако Елайда се бе подготвила за събитието, щетите щяха да са по-малки. Но нямаше смисъл да се съжالياва за пропуснатите възможности.

Вместо това тя насочваше своя гняв — гнева на справедливостта, яростта на Амирлин. Поразяваше то'ракен след то'ракен във въздуха. Бяха много по-неповратливи от по-малките си братовчеди. Беше свалила вече поне дузина и действията ѝ бяха привлекли вниманието на другите. Атаката долу спираше и целият набег се насочваше срещу Егвийн. Новачките се биеха с връхлитащите по стълбищата сеанчанци и ги отблъскваха. То'ракен кръжаха във въздуха, спускаха се към Кулата и ездачите им се опитваха да я поразят с щитове или огнени взривове. Между тях прелитаха по-малки ракен, стрелците с арбалети на гърбовете им сипеха по нея метални стрели.

Но тя беше извор на Сила, извлечена дълбоко през набраздената палка в дланите ѝ, прелята през групата новачки и Посветени, скрити в стаята зад нея, свързани в Кръга ѝ. Егвийн се беше *сляла* с огньовете, които горяха в Кулата, които бяха окървавили небето с пламъците си и бяха изрисували небесата с пушеците си. Все едно вече не беше от плът, а от чиста Сила, и отпращаше своя гняв срещу онези, които бяха дръзнали да донесат война на самата Кула. Взривове и мълнии се сипеха от небето и облаците горе кипяха. Огън изригваше от дланите ѝ.

Навярно трябваше да се бои, че нарушава Трите клетви. Но не се боеше. Тази битка трябваше да се води и тя не жадуваше да сее смърт — макар че яростта ѝ срещу сул-дам навярно се доближаваше до това. Войниците и дамане бяха неизбежните жертви.

Бялата кула, святото обиталище на Айез Седай, беше нападната. Всички бяха в опасност, опасност по-голяма от смъртта. Сребристите нашийници бяха много по-лоши и от смъртта. Егвийн защитаваше и себе си, и всяка жена в Кулата.

Щеше да принуди сеанчанците да отстъпят.

Щит след щит връхлитаха, за да я откъснат от Извора, но бяха като ръце на деца, опитващи се да запушат ревящ водопад. С толкова много сила не можеше да бъде спряна освен от пълен Кръг, а сеанчанците не използваша Кръгове. Ай-дам не го позволяваше. Нападателяте усукваха сплитове, за да я поразят, но всеки път Егвийн ги изпреварваше — или отклоняваше огнените кълба с взривове въздух, или сваляше то'ракен, понесли жените, които се опитваха да я убият.

Някои от зверовете бяха отлетели далече, понесли пленнички на гърбовете си. Егвийн беше свалила онези, които можеше, но твърде много бяха то'ракен в този набег. Някои щяха да избягат. Щеше да има пленени Сестри.

Тя сътвори две огнени кълба и взриви с тях поредния звяр в небето. Да, някои щяха да избягат. Но щяха да платят скъпо. Това беше другата ѝ цел. Щеше да се погрижи никога повече да не помислят да нападат Кулата.

Този набег щеше да им струва *скъпо*.

— Брин! Над тебе!

Гарет скочи встрани и се хвърли по корем на плочите. Нещо огромно профуча точно над него, последва оглушителен грохот. Той се надигна на колене и видя как горящият ракен се натресе в земята, където беше стоял допреди миг. Ездачът му — вече мъртъв от огнения взрив, поразил носещия го звяр — се превъртя във въздуха като парцалена кукла, шлемът му се изхлузи и задрънча по камъните в тъмното.

Брин изпъшка, стана и извади ножа от колана си — при падането беше изтървал меча. Огледа се за опасност. А те бяха безброй. Ракен връхлитаха отгоре — големи и по-малки, — макар че повечето се бяха съсредоточили в Кулата горе. Вътрешната морава пред Кулата беше осеяна с парчета камък и тела, сгърчени в ужасни пози. Мъжете на Брин се биеха с отряд сеанчански войници, нашествениците с насекомopodobните брони се бяха изсипали преди няколко мига от Кулата. Дали бягаха от нещо, или просто търсеха бой? Бяха поне трийсетима.

При съотношение двама срещу един хората на Брин трябваше да се оправят лесно. За жалост някои от ракен горе пускаха камъни и хвърляха огнени топки по тях. А сеанчанците се биеха добре. Даже много добре.

Брин се огледа за меча си. Гавин — тъкмо той го беше предупредил преди малко — стоеше над оръжието му и се дуелираше с двама сеанчанци едновременно. Нямаше ли ум това момче? Силата на Гавин беше в удара отгоре. Трябваше да има партньор. Трябваше да...

Гавин прати и двамата сеанчанци на онзи свят с едно плавно движение. „Лотосът затваря цвета си“ ли беше това? Брин никога не го беше виждал приложен толкова ефикасно срещу двама наведнъж. Без да спира замаха, Гавин хлъзна оръжието си в ножницата, изрита във въздуха падналия меч на Брин и ловко го хвана за дръжката. Бързо влезе в гард и се огледа. Мъжете на Брин удържаха атаката. Гавин му кимна и му махна с меча да дойде при него.

Из осветения от пламъците двор танцуваха сенки и кънтеше метал в метал. Брин взе меча си, а Гавин извади своя от ножницата и посочи с острието.

— Виж там горе!

Брин вдигна очи и примижа. При една от дупките на горните етажи кипеше бой.

Той бързо извади далекогледа си и го фокусира; Гавин щеше да го предупреди, ако се появи опасност.

— В името на Светлината... — прошепна Брин.

В процепа стоеше самотна фигура, облечена в бяло. Беше много далече, за да се различи лицето й дори през далекогледа. Но която и да беше, нанасяше сериозни щети на сеанчанците. Беше вдигнала високо

ръце и огънят бляскаше между дланите ѝ, изгарящите кълба излитаха в постоянен поток и помитаха ракен от небето.

Брин обходи Кулата за други следи от съпротива. Горе, на ръба на плоския покрив, ставаше нещо. Беше толкова далече, че едва можеше да го различи. Ракен се спускаха надолу и... Какво? После излитаха и сякаш дърпаха нещо след себе си.

„Пленнички — осъзна Брин и го полазиха ледени тръпки. — Водят пленени Айез Седай на покрива, връзват ги с въжета, а след това ракен теглят въжетата и ги отнасят във въздуха.“ Светлина! Видя за миг една пленничка по-ясно. Като че ли бяха нахлузили торба на главата ѝ.

— Трябва да влезем в Кулата — извика Гавин. — Тази битка тук е само за отвличане на вниманието.

— Съгласен.

Брин свали далекогледа и погледна към другата страна на двора, където Сюан бе казала, че ще изчака, докато мъжете се бият. Време беше да я прибере и да...

Нямаше я. Стъписването му прерасна в ужас. Къде се беше дянала? Ако тая проклета жена се беше оставила да я убият...

Но не. Усети я вътре в Кулата. Не беше пострадала. Тази връзка бе нещо толкова удивително... но все още не беше привикнал с нея. Нали би трябвало да е усетил, че е тръгнала нанякъде! Огледа бойната линия. Сеанчанците се сражаваха добре, но вече явно отстъпваха. Строят им се накъсваше и се пръскаха. Брин изрева на войниците си да останат на място.

— Първо и второ отделение, бързо съберете ранените. Отнесете ги до стената. Тези, които не могат да се държат на крака, ще трябва да изчакат Айез Седай да ги Изцерят.

Войниците се подчиниха. Лошо ранените щяха да бъдат изоставени във вражески ръце, но бяха предупредени за това, преди да се включат в мисията. Спасяването на Амирлин надделяваше над всички други грижи.

Някои щяха да издъхнат от раните си, докато чакаха. Нищо не можеше да се направи за това. Надяваше се, че повечето ще бъдат Изцерени от Айез Седай в Кулата. Изцеряването щеше да бъде последвано от затвор, но друг избор нямаше. Отрядът трябваше да се придвижва бързо и нямаше време да носят ранените.

— Трето и четвърто отделение — продължи той забързано и спря. От Кулата излезе позната фигура в синьо, повела зад себе си момиче в бяло. Разбира се, самата Сюан сега изглеждаше съвсем малко по-възрастна от момичето. Понякога му ставаше трудно да я свърже с намръщената неприветлива жена, която бе срещнал преди години.

Брин въздъхна облекчено и тръгна към Сюан.

— Коя е тази? — попита намръщено. — Къде ходи?

Тя цъкна с език, каза на новачката да изчака, след което го дръпна настрана и заговори тихо:

— Войниците ти бяха заети и реших, че моментът е добър да посъбера малко информация. И бих отбелязала, че ще се наложи да поработим над поведението ти, Гарет Брин. Това не е подходящият начин един Стражник да говори на своята Айез Седай.

— Ще помисля за това, когато *ти* престанеш да вършиш неща все едно, че нямаш капка ум в главата. Ами ако се беше натъкнала на сеанчанци?

— Значи щях да съм в опасност — тросна се тя, с ръце на кръста. — Нямаше да ми е за първи път. Не можех да рискувам да ме види друга Айез Седай с теб и войниците ти. Такава проста маскировка няма да излъже Сестра.

— А ако те познаеха? Сюан, та те се опитаха да те екзекутират!

— Самата Моарейн не би ме познала с това лице — изсумтя тя. — Жените в Кулата ще видят просто една млада Айез Седай, която им изглежда смътно позната. Освен това не срещнах нито една. Само това дете. — Новачката, момиче с къса бухнала черна коса, зяпаше с ужас битката в небето. — Хашала, ела насам — извика ѝ Сюан.

Новачката притича.

— Кажу ми онова, което разказа на мен — заповяда Сюан.

— Да, Айез Седай — отвърна новачката и приклепна в реверанс. Войниците на Брин оформиха почетна гвардия около Сюан, а Гавин пристъпи до него. Очите на младежа непрекъснато пробягваха към страховитото небе.

— Амирлин, Егвийн ал-Вийр — заговори с разтреперан глас момичето. — Бяха я пуснали от килията и ѝ разрешиха да се върне в жилищата на новачките. Аз бях долу в кухните, когато започна нападението, и не знам какво се е случило с нея. Но вероятно е горе, някъде на двайсет и първия или двайсет и втория етаж. Там сега са

жилицата на новачките. — Момичето се намръщи. — В Кулата напоследък е истински хаос. Нищо не е както трябва.

Сюан се спогледа с Брин.

— На Егвийн са й давали вилняк в големи дози. Едва ли може да прелива.

— Трябва да я намерим! — възкликна Гавин.

— Явно. — Брин се почеса по брадичката. — Нали затова дойдохме. Значи тръгваме нагоре вместо надолу към килиите, нали?

— Дошли сте, за да я спасите? — възкликна момичето.

Брин я изгледа. Не можеше да я остави да изтича и да предупреди Айез Седай.

— Искам да дойда с вас — заговори момичето пламенно. — Аз съм вярна на Амирлин. *Истинската* Амирлин. Повечето сме с нея.

Брин повдигна вежда и погледна Сюан.

— Да дойде — каза тя. — Бездруго това е по-лесното решение. — И дръпна новачката настрани да ѝ зададе още няколко въпроса.

Приблужи се един от капитаните, Вестас, и докладва:

— Милорд. Ранените са прибрани. Загубихме дванайсет души. Други петнайсет са ранени, но могат да вървят и тръгнаха към лодките. Шестима са много тежко ранени, за да идат с тях. — Замълча за миг. — Трима няма да издържат повече от час, милорд.

Брин стисна зъби.

— Тръгваме.

— Усещам болката, Брин — каза Сюан и се обърна към него. — Какво има?

— Нямаме време. Амирлин...

— Може да почака още малко. Какво има?

— Трима мъже. Трябва да оставя трима от хората си да умрат.

— Не и ако ги Изцеря. Заведи ме при тях.

Брин се огледа. Няколко ракена бяха накацали по двора на Кулата — смътни тъмни очертания, огрени от оранжевия блясък на пламъците. Бягащите сеанчанци се събираха при тях.

„Наземните им сили — помисли той. — Наистина се оттеглят. Набегът приключва.“

А това означаваше, че времето им изтича. Веднага щом сеанчанците си отидеа, Бялата кула щеше да започне да се

организира. Трябваше бързо да стигнат до Егвийн! Светлината дано да дадеше да не са я пленили.

Но щом Сюан настояваше да Изцери войниците му... Дано само тези три живота да не струваха живота на Амирлин.

Вестас беше оставил тримата под едно голямо дърво. Брин взе едно отделение, като остави на Гавин да организира останалите, и тръгна със Сюан към ранените. Тя коленичи до първия. Умението ѝ в Цяра не беше особено добро — беше го предупредила за това. Но може би щеше да успее да ги оправи достатъчно, за да оцелеят, докато ги намерят и ги приберат в Кулата.

Сюан работеше бързо и Брин си помисли, че не е била много справедлива към себе си. Май се справяше доста прилично с Цяра. Все пак отнемаше време. Той се заозърта с нарастваща тревога. Макар по горните етажи все още да отекваха гърмежи, по-долните и приземните бяха затихнали. Единствените звуци наблизо бяха стонове на ранените и пращането на пламъците.

„Светлина“ — помисли Брин, докато очите му обхождаха отломките в подножието на Кулата. Покривът на източното крило и част от стената зад него бяха сравнени със земята и пожарът бушуваше вътре в сградата. Дворът беше разровен и засипан с отломки. Гъст лютив дим бе натезжал във въздуха. Щяха ли огиерите да пожелаят да се върнат, за да пресъградят това величествено здание? Щеше ли Кулата отново да е същата някой ден, или тази вечер един уж вечен монумент беше рухнал? Горд ли беше той от това, че е бил свидетел, или наскърбен?

В тъмното покрай дървото пробяга сянка.

Брин се задвижи, без да мисли. Три неща се смесиха в него: годините боравене с меч, дълго трупаните рефлексии на бойното поле и усилените сетива от новата връзка. Всичко се съчета в едно движение. Мечът му изсвистя от ножницата за едно изтупване на сърцето, след това изпълни „Последен удар на Черната пика“ и посече тъмната фигура право в шията.

Всичко стана без шум. Стъписана, Сюан вдигна очи от мъжа, когото Цереше. Мечът на Брин се изпъна точно над рамото ѝ и прониза в гърлото сеанчански войник с чисто черна броня. Мъжът изпусна зловещо назъбения си къс меч, намазан с гъста течност, потрепери и

посегна към меча на Брин, но не успя да го изтръгне. Пръстите му за миг забърсаха китката на Брин.

После мъжът залитна назад, свлече се на земята, сгърчи се и въпреки бликналата от гърлото му кръв прошепна съвсем ясно:

— Марат... дамане...

— Светлината да ме изгори! — изпъшка Сюан и притисна ръка до сърцето си. — Какво стана?

— Не е облечен като другите — каза Брин и поклати глава. — Бронята е различна. Сигурно е професионален убиец.

Убийци. Винаги бяха едни и същи, независимо от културата. Брин прибра меча си. За първи път бе прибягнал до „Последен удар на Черната пика“ в двубой. Беше проста форма с едно-единствено предназначение: бързина. Вадиш меча и удряш във врата с едно плавно движение. Не улучиш ли, обикновено загиваш.

— Ти ми спаси живота — промълви Сюан и го погледна в очите. Лицето ѝ беше в сянка. — В името на всички среднощни морета, проклетото момиче беше право!

— Кое момиче? — попита Брин, докато оглеждаше в тъмното за още убийци. Атаката на този бе дошла толкова бързо, че хората му изобщо не бяха реагирали. Ако Брин нямаше бързината от връзката на Стражника...

— Мин — отвърна уморено Сюан. Церовете явно бяха изцедили силите ѝ. — Каза, че трябва да стоя близо до теб. — Замълча. — Ако не беше дошъл тази нощ, щях да умра.

— Е, *все пак* съм твой Стражник — отвърна Брин. — Подозирам, че ще ти спасявам живота още много пъти. Уф, защо изведнъж стана толкова топло?

— Да — отрони Сюан и стана. — Но това е друго. Мин каза, че ще умра и... Не, чакай. Мин не каза *точно* това. Каза, че ако не стоя близо до теб, ще умрем и двамата.

— Какво... — Брин се обърна към нея.

— Шшт! — прекъсна го Сюан и хвана главата му в дланите си. Кожата му настръхна. Силата ли прилагаше върху него? Какво ставаше? Познато му беше това рязко пронизване, като лед в жилите! Тя го Цереше! Но защо? Не беше ранен.

Сюан отдръпна ръцете си от лицето му и леко залитна, останала съвсем без сили. Той я прихвана, но тя поклати глава и се изправи.

— Ето — промълви, хвана дясната му ръка и я изви така, че да се види китката. От кожата му стърчеше малка черна игла. Сюан я изтръгна и Брин мигновено усети мраз, който нямаше нищо общо с Церенето.

— Отрова ли е? — Погледна мъртвия убиец. — Значи когато посегна към ръката ми, не беше просто смъртен спазъм.

— Вероятно е парализираща — измърмори ядосано Сюан, захвърли игличката настрани и я изпепели заедно с отровата.

Брин прокара ръка през косата си. Беше мокра от пот.

— Ти... Изцери ли ме?

Сюан кимна.

— Оказа се изненадващо лесно. Имаше съвсем малко в кръвта ти. Все пак щеше да те убие. Ще трябва да благодариш на Мин, като я видиш следващия път, Брин. Тя току-що спаси живота и на двама ни.

— Но аз нямаше да бъда отровен, ако не бях дошъл!

— Не се опитвай да прилагаш логика към видение или Прорицание като това — отвърна му Сюан с гримаса. — Ти си жив. Аз съм жива. И точка. Достатъчно добре ли си, за да продължим?

— Има ли значение? Няма да те оставя да тръгнеш без мен.

— Да вървим тогава — каза Сюан. — Тези твои трима войници ще преживеят нощта. Направих каквото можах за тях.

Останала съвсем без сили, Егвийн седеше на купчина отломки и гледаше през дупката в стената горящите долу пламъци. Около тях се движеха фигури и един по един пламъците угасваха. Тази, която ръководеше съпротивата, бе достатъчно съобразителна да се сети, че огньовете може да са също толкова опасни, колкото сеанчанците. Но няколко Сестри със сплитове Въздух и Вода можеха бързо да ги изгасят и да опазят Кулата. Каквото бе останало от нея.

Отпусна се бавно на гръб върху каменните късове от разбитата стена, притвори очи и свежият вятър задуха полъхна в лицето ѝ. Сеанчанците си бяха отишли, последният то'ракен се беше стопил в нощта. Този миг, мигът, в който го видя как отлита, беше мигът, в който осъзна колко е натоварила и себе си, и горките новачки, през които беше извличала. Беше ги освободила с изрична заповед да идат да

поспят. Другите жени, които бе успяла да събере, се грижеха за ранените или гасяха пожарите по горните нива.

Искаше ѝ се да помогне. Част от нея го искаше. Частица. Но, Светлина, колко бе уморена! Не можеше да прелее и струйка повече, дори с помощта на ша-ангреала. Стигнала бе до предела на силите си. Но вече бе толкова изтощена, че нямаше да може да прегърне Извора, дори да се опиташе.

Беше се борила. Сражавала се беше възхитително и неумолимо — въздаващата съд и ярост Амирлин, Зелена Аджа до мозъка на костите. И все пак Кулата бе опожарена. И все пак повече то'ракен се бяха спасили от свалените. Броят на пострадалите сред тези, които бе събрала при себе си, беше донякъде окуражителен. Само три новачки и една Айез Седай мъртви, а в същото време бяха събрали десет дамане и бяха убили десетки войници. Но на другите етажи? Бялата кула не беше надвила в тази битка.

Бялата кула беше разбита, вече физически, както и духовно. Трябваше им силна водачка, за да я пресъградят. Следващите няколко дни щяха да са критични. При мисълта колко работа ѝ предстои се почувства още по-изтощена.

Беше защитила толкова много. Беше оказала съпротива и се беше борила. Но въпреки това този ден щеше да се запомни с едно от най-големите бедствия в историята на Айез Седай.

„Не бива да мисля за това — каза си. — Трябва да се съсредоточа върху най-неотложните неща по възстановяването.“

След малко щеше да стане. Щеше да поведе новачките и Айез Седай по горните нива, за да разчистят и да огледат щетите. Щеше да е силна и дейна. Всички бяха на ръба на отчаянието и тя трябваше да им вдъхва кураж.

Но можеше да отдели няколко минути. Мъничко само да си отдъхне...

Някой май я вдигна от пода. Тя отвори уморено очи и — колкото ѝ да беше изтръпнал умът ѝ — с изумление видя, че я носи Гавин Траканд. Челото му беше зацапано със съсирена кръв, но лицето му бе изопнато в решимост.

— Намерих те, Егвийн — промълви той и я погледна в очите. — Ще те защитя.

„О — помисли тя и отново затвори очи. — Добре. Колко приятен сън.“ — И се усмихна.

Чакай. Не. Нещо не беше наред. Не трябваше да напуска Кулата. Егвийн понечи да възрази, но от устата ѝ излезе само глухо мърморене.

— Рибешка карангия! — чу сърдития глас на Сюан. — Какво са ѝ направили?

— Ранена ли е? — Друг глас. Гарет Брин.

„Не — помисли Егвийн и изтръпна цялата. — Не, трябва да ме пуснете. Не мога да си тръгна. Не и сега...“

— Просто са я оставили там, Сюан — каза Гавин. Колко хубаво беше, че чува гласа му! — Беззащитна в коридора! Всеки можеше да я намери. Ами ако я бяха намерили сеанчанците?

„Аз ги унищожих — помисли тя и се усмихна. Мислите ѝ се изплъзваха. — Бях изпепеляващ воин, бях герой, призован от Рога. Няма да посмеят да се изправят отново срещу мен.“ Унасяше се, но люшкането от стъпките на Гавин надолу по стълбището я държеше будна. Почти.

— Ха! — чу смътно гласа на Сюан. — Какво е това? Светлина, Егвийн! Откъде си взела *това*? Това е най-мощното в Кулата!

— Какво е то, Сюан? — попита гласът на Брин.

— Нашият изход — отвърна Сюан отдалече. Егвийн усети нещо. Преливане. Мощно преливане. — Попита как ще се измъкнем при толкова оживената дейност на двора? Е, с това нещо съм достатъчно силна за Пътуването. Да доведем войниците при лодките и да прескочим в лагера.

„Не! — помисли Егвийн, докато се бореше да надвие умората. — Аз печеля, не го ли разбирате? Ако сега предложи водачество, докато се разчистват развалините, със сигурност ще ме приемат за Амирлин! Трябва да остана. Трябва да...“

Гавин я понесе през портала. Коридорите на Бялата кула изчезнаха.

Серин най-сетне си позволи да седне. Залата за събирания, превърнала се в нейния команден център, вече беше и зала за Церене на ранените. Жълти и Кафяви сестри се движеха между редиците войници, слуги и други Сестри, като първо се спираха при най-тежко

пострадалите. Броят на мъртвите бе ужасяващ, сред тях — и над двайсет Айез Седай досега. Но сеанчанците се бяха оттеглили, както беше предсказала. Слава на Светлината за това.

Самата Серин седеше на ниско столче в северозападния ъгъл на помещението, под красиво платно с Тийр напролет, и приемаше постъпващите донесения. Ранените стенеха и в залата миришеше на лечебен мехлем, използван за по-леките рани, които не изискваха незабавен Цяр. Миришеше също на пушек. Тази миризма беше повсеместна. Войниците се точеха един подир друг и ѝ подаваха доклади за щети и жертви. Не искаше да чете повече, но беше по-добре, отколкото да слуша стоновете. Къде, в името на Светлината, беше Елайда?

Никой не беше зървал Амирлин по време на битката, но пък голяма част от горната Кула бе откъсната от по-долните сектори. Серин се надяваше Амирлин и Съветът да се съберат скоро, за да осигурят силно командване в кризата.

Прие поредния доклад и повдигна учудено вежди, щом го зачете. Само три загинали новачки в групата на Егвийн? От над шейсет? И само една Сестра от около четиридесетте, които бе събрала? *Десет* преливащи сеанчанки пленени, над трийсет рамена взривени във въздуха? Светлина! В сравнение с това усилията на Серин изглеждаха съвсем любителски. И това бе жената, която Елайда държеше затворена и упорито настояваше, че е само една *новачка*?

— Серин Седай?

— Хм? — попита тя разсеяно.

— Мисля, че трябва да чуете разказа на тази Посветена.

Серин вдигна очи, осъзнала, че гласът е на капитан Чубайн. Ръката му бе на рамото на млада Посветена от Арафел, със сини очи и закръглено лице. Как ѝ беше името? Мейр, да. Горкото дете изглеждаше съсипано. Лицето ѝ беше цялото в драскотини и някои щяха да заберат. Роклята ѝ на Посветена беше разпрана на ръкава и рамото.

— Чедо? — попита Серин и погледна разтревоженото лице на капитана. Какво не беше наред?

— Серин Седай — прошепна плахо момичето, приклепна за реверанс и изохка от болка. — Аз...

— Казвай, дете — настоя Серин. — Нямаме време за губене тази нощ.

Мейр наведе очи.

— За Амирлин, Серин Седай. Елайда Седай. Аз ѝ прислужвах тази нощ, правех ѝ преписи. И...

— И какво? — подкани я Серин. Сърцето ѝ изстина.

Момичето се заплака.

— Цялата стена се срути навътре, Серин Седай. Отломките ме затрупаха. Мисля, че ме взеха за умряла. Нищо не можех да направя! Съжалявам!

„Светлината да не дава дано! — помисли Серин. — Не е възможно да казва това, което си мисля. Нали?“

Елайда се събуди от много странно усещане. Защо се движеше леглото ѝ? Вълнуваше се, полюшваше се. Толкова ритмично. И този вятър! Да не би Карля, слугинята, да беше оставила прозореца отворен? Трябваше да прати да я набият за тази нехайност. Беше я предупредила. Беше...

Това не беше леглото ѝ! Отвори очи и осъзна, че гледа към тъмен пейзаж, на стотици стъпки долу. Беше вързана на гърба на някакъв странен звяр. Не можеше да се движи. Защо не можеше да се движи? Посегна за Извора, но изпита внезапна рязка болка, все едно бяха ударили с хиляда пръчки всяка педя по тялото ѝ.

Посегна и замаяна опипа нашийника на врата си. В седлото до нея имаше някаква тъмна фигура. Никаква светлина не огряваше лицето на жената, но Елайда някак я *усещаше*. Много смътно си спомни, че беше висяла във въздуха вързана за въже, изпадеше в несвяст и се съвземаше отново. Кога я бяха издърпали? Какво ставаше?

От тъмното ѝ зашепна глас:

— Ще ти простя тази малка грешка. Твърде дълго си била марат-дамане и лошите навици трябва да се очакват. Но няма повече да посягаш към Извора без мое разрешение. Разбираш ли?

— Пусни ме! — изрева Елайда.

Болката се върна десетократно и Елайда повърна от силата ѝ. Повърнатото падна по хълбока на летящия звяр и закапа надолу към

земята.

— Хайде, хайде — продължи търпеливо жената, все едно увещаваше съвсем малко дете. — Трябва да се учиш. Името ти е Суфа. И Суфа ще бъде добро дамане. О, да. Много, много добро дамане.

Елайда изкрещя отново и този път не спря, когато болката дойде пак. Продължи да креци в равнодушната нощ.

ГЛАВА 42

ПРЕД ТИЙРСКИЯ КАМЪК

„Не знаем имената на жените, които бяха в палата на Грендал — каза Луз Терин. — Не можем да ги добавим в списъка.“

Ранд се опита да пренебрегне лудия. Показа се невъзможно. Луз Терин продължи:

„Как можем да продължим списъка, ако не знаем имената? Във война издирвахме Девите, които са паднали. Намирахме всяка! Списъкът е непълен! Не мога да продължа!“

„Това не е твой списък — изръмжа Ранд. — Мой е, Луз Терин. МОЙ!“

„Не! — заговори забързано лудият. — Кой си ти? Мой е! Аз го направих. Не мога да продължа сега, след като са мъртви. О, Светлина! Белфир? Защо използвахме белфир? Обещах никога вече да не го правя...“

Ранд стисна очи и стисна и по-здраво юздите на Тай’дайшар.

„В какво се превърнахме? — прошепна Луз Терин. — Ще го правим пак, нали? Ще избием всички. Всеки, когото сме обичали. Пак и пак, и пак...“

— Пак и пак — прошепна Ранд. — Все едно е, стига светът да оцелее. Прокълнаха ме преди, прокълнаха Драконовата планина и името ми, но живяха. Тук сме и сме готови да се бием. Пак и пак.

— Ранд? — обади се Мин.

Той отвори очи. Мин яздеше сиво-кафявата си кобила до Тай’дай-шар. Не можеше да й позволи, нито на никого, да разбере, че губи контрол. Не трябваше да знаят колко е близо до срива.

„Толкова много имена не знаем — прошепна Луз Терин. — Толкова много мъртви от нашата ръка.“

А беше едва началото.

— Добре съм, Мин — промълви той. — Мислех си.

— За хората ли? — попита Мин.

Дървените пътеки покрай улиците на Бандар Еваан бяха пълни с хора. Ранд вече не виждаше цветовете на дрехите им. Виждаше колко похабени са тези дрехи. Виждаше разкъсаното в чудесната тъкан, грубите кръпки, калта и петната. Буквално всеки в Бандар Еваан беше бежанец, по един или друг начин. Гледаха го с измъчени погледи.

Всеки път, когато бе завладявал кралство досега, го беше оставял в по-добро състояние, отколкото при идването си. Беше премахнал тирани Отстъпници, прекратявал беше войни и обсади. Беше прогонил нашественици Шайдо, донасял беше храна, създавал беше стабилност. Всяка страна, която бе унищожил, беше и спасил същевременно.

В Арад Доман беше друго. Донесъл беше храна — но тази храна бе привлякла още повече бежанци, което бе подложило запасите на изпитание. Не само че не бе успял да им даде мир със сеанчанците, но бе присвоил войските им и ги беше пратил да пазят Граничните земи. Моретата все още бяха опасни. Дребничката сеанчанска императрица не му беше повярвала. Щеше да продължи атаките си, може би щеше да ги удвои.

Доманците щяха да бъдат стъпкани под копитата на войната, премазани между нахлуващите тролоци на север и сеанчанците от юг. А Ранд ги оставяше.

Хората някак осъзнаваха това и му беше трудно да ги гледа. Измъчените им очи го обвиняваха: защо носиш надежда и след това я оставяш да изсъхне като новоизкопан кладенец по време на суша? Защо ни принуждаваш да те приемем като свой владетел само за да ни изоставиш след това?

Флин и Неф бяха напред и чакаха процесията да се приближи до градския площад. Иглите искряха на високите им яки. Фонтанът на площада още течеше между лъскавите бронзови коне, скачащи от бронзови вълни. Кой от тези смълчани доманци все още лъскаше фонтана, след като нямаше крал на трона и половината Търговски съвет се беше изгубил?

Айилците бяха успели да издирят достатъчно от Съвета, за да се образува мнозинство. Ранд подозираше, че Грендал е убила или пленила достатъчно от тях, за да не могат изобщо да си изберат нов крал. Достатъчно хубавите сигурно бе включила сред любимците си — което означаваше, че Ранд ги беше убил.

„Ах — въздъхна Луз Терин. — Имена, които мога да добавя в списъка. Да...“

Башийр подкара до Ранд. Потърка замислено мустаците си с юмрук.

— Заповедта е изпълнена.

— А лейди Чадмар? — попита Ранд.

— Върната е в имението ѝ — отвърна Башийр. — Същото направихме с другите четирима членове на Търговския съвет, които айилците държаха край града.

— Разбират ли какво трябва да направят?

— Да — каза с въздишка Башийр. — Но не мисля, че ще го направят. Според мен в мига, в който се махнем оттук, ще драснат от града като крадци, бягащи от затвор, след като охраната си иде.

Ранд не реагира. Беше заповядал Търговският съвет да избере нови членове и след това да изберат крал. Но Башийр вероятно беше прав. Ранд вече бе получил донесения от градовете по крайбрежието, където бе наредил на своите айилци да се оттеглят. Градските водачи бягаха пред очакваното настъпление на Сеанчан.

Кралство Арад Доман беше свършило. Като маса, затрупана с твърде много тежест, скоро щеше да рухне. „Не е мой проблем — помисли си Ранд, без да поглежда към хората. — Направих всичко, което можех.“

Не беше вярно. Макар да искаше да помогне на доманците, истинската причина да дойде тук бе, за да се оправи със сеанчанците, да разбере какво е станало с краля и да издири Грендал. Отделно — възможността да подсигури доколкото може охраната на Граничните земи.

— Какви са вестите от Итуралд?

— Нищо добро, опасявам се — отвърна мрачно Башийр. — Имал е схватки с тролоци, но това вече го знаеш. Тварите на Сянката винаги се оттеглят бързо, но той ни предупреждава, че нещо се събира там. Съгледвачите му са забелязали сили, достатъчно големи, за да го пометат. Ако тролоците се събират там, вероятно се събират и другаде.

„Проклети Пограничници! — помисли си Ранд. — Ще трябва да направя нещо с тях. Скоро.“

Щом излезе на площада, дръпна юздите на Тай’дайшар и кимна на Флин и Неф.

Двамата отвориха широк портал наред площада. Беше искал да замине направо от имението на лейди Чадмар, но щеше да прилича на бягство на крадец — тук е един ден, и го няма на другия. Така поне щеше да даде на хората възможност да видят, че заминава, и да знаят, че са оставени да се оправят сами.

Трупаха се по дъсчените пътеки също като при влизането му в града. И сега бяха дори по-тихи отпреди. Жените с лъскави рокли, мъжете с цветни палта и надиплени ръкави. Много от тях нямаха бронзовия тен на доманците. Ранд бе съблазнил толкова много хора да се стекат в града с обещания за храна.

Време беше да тръгва. Подкара Тай'дайшар, но го спря вик:
— Лорд Дракон!

Гласът се чу ясно над стихналите тълпи. Ранд се извърна в седлото. Жилав мъж с червено доманско палто, закопчано на кръста и разтворено отпред, с надиплена риза отдолу. Златните му обеци блеснаха, докато си пробиваше с лакти път през множеството. Айилците го задържаха, но Ранд позна в него един от пристанищните началници, Иралин, и им кимна да го пуснат.

Иралин забърза към него и спря до Тай'дайшар. Беше обръснат гладко, нещо нехарактерно за доманец, а очите му бяха помръкнали от безсъние.

— Милорд Дракон... — заговори приглушено мъжът, застанал до коня на Ранд. — Храната! Развалена е.

— Коя храна?

— Всичката. — Гласът му беше напрегнат. — Всяко буре, всеки чувал, всичко в складовете ни и на корабите на Морския народ. Милорд! Не само е пълна с гъгрици. Почерняла е и горчи. Изобщо не става за ядене.

— Всичката? — повтори стъписан Ранд.

— Всичко — промълви Иралин. — Стотици и стотици бурета. Стана изведнъж, за едно мигване на окото. В един момент беше добра, в следващия... Милорд, толкова много хора дойдоха в града, защото чува, че има храна! Сега нямаме *нищо*. Какво ще правим?

Ранд стисна очи.

— Милорд?

Той отново отвори очи и смуши Тай'дайшар. Остави зад себе си пристанищния началник зяпнал и мина през портала. Нищо повече не

можеше да направи. Нищо повече *нямаше* да направи.

Заличи от ума си предстоящия глад. Оказа се стъписващо лесно.

Бандар Еваан изчезна. Изчезнаха ужасно смълчаните хора. В мига, в който премина портала, от чакащите тълпи изригнаха възторжени викове. Контрастът бе толкова стъписващ, че Ранд дръпна смаян юздите на Тай'дайшар.

Пред него се просна Тийр. Беше един от най-големите градове, величествен и разпрострян на огромна площ, а порталите се отвориха на един от главните градски площади. Строените Аша'ман отдадоха чест с юмруци на гърдите. Ранд ги беше изпратил по-рано сутринта, за да подготвят града за пристигането му и да разчистят площада за порталите.

Възгласите продължиха. Бяха се събрали хиляди и знамената на Светлината плющяха на десетките високи пръти, вдигнати от човешкото множество. Хвалебствията го удариха като вълна от укор. Не ги заслужаваше. Не и след това, което бе направил в Арад Доман.

„Трябва да продължа“ — каза си и подкара отново Тай'дайшар. Тук копитата на коня заудряха в каменни плочи, вместо в разкаляна от дъждове пръст. Бандар Еваан беше голям град, но Тийр бе нещо съвсем друго. Улиците лъкатушеха между сгради, които щяха да изглеждат твърде тесни за повечето хора от провинцията, но бяха обичайни за тайренците. Много от островърхите, покрити с плочи покриви бяха отрупани с мъже и момчета, накацали по ръбовете с надеждата да видят по-добре лорд Дракона. Камъните на сградите тук бяха с по-светъл цвят, отколкото в Бандар Еваан, и бяха предпочитаният строителен материал. Може би това бе заради крепостта, извисила се над града. Тийрският камък, така я наричаха. Останка от отминал век, все още впечатляваща.

Ранд продължи в тръс напред, Мин и Башийр язدهа до него. Тълпите ревяха. Толкова шумно. Недалече от тях вятърът подхвана две знамена и ги заплете необяснимо. Мъжете, които ги държаха, ги свалиха и се опитаха да ги разделят, но те се бяха сплели на възел от вятъра. Ранд ги подмина безучастно. Престанал беше да се изненадва на странностите, които предизвикваше естеството му на тавирен.

Изненада се обаче, че вижда толкова много чужденци в тълпата. Това не беше толкова необичайно — в Тийр винаги можеше да се видят много чужденци. Беше гостоприемен за тези, които внасяха

подправки и коприни от Изтока, порцелан от моретата, зърно или табак от Севера и разкази от чудни места по целия свят. Но Ранд беше открил, че чужденците — в който и да е град — му обръщат по-малко внимание при гостуванията му. Това беше вярно дори за чужденци от друга завладяна от него страна. Когато беше в Кайриен, кайриенците го ласкаеха — но ако беше в Иллиан, кайриенците го отбягваха. Навярно не им харесваше да им се напомня, че техният господар и господарят на техния враг са един и същи човек.

Тук обаче не му беше трудно да зърне чужденци сред приветстващата го тълпа: хора на Морския народ с тъмната им кожа и широкото пъстро облекло. Мурандийци е дългите им палта и с лъскавите мустаци. Брадати иллианци със загърнатите яки. Бледолики кайриенци с цветните им ивици по дрехите. Мяркаха се също така мъже и жени в простите вълнени дрехи на Андор. По-малко чужденци го съпровождаха с възгласи, отколкото местните, но ги имаше и всички следяха шествието напрегнато.

Башийр също оглеждаше множеството.

— Хората изглеждат изненадани — подхвърли Ранд.

— Нямало те е дълго време. — Башийр поглади замислено мустаците си с юмрук. — Слуховете безспорно са се разлетели побързо от стрели и не един ханджия е завъртял приказки за твоята смърт или изчезване, та гостите да поръчат още по едно.

— Светлина! Половината ми живот сякаш минава в това да потъпквам слух след слух. Кога ще свърши това?

Башийр се изсмя.

— Когато успееш да спреш *мълва*, ще слеза от коня си и ще яхна коза! Ха! И ще стана от Морския народ също така.

Ранд замълча. Хората му продължаваха да се изсипват през портала. Щом влязоха в Тийр, салдейците като един вдигнаха пиките си по-нависоко, а конете им застъпваха гордо. Горделивото перчене бе неприсъщо за Айез Седай, но и те изглеждаха по-малко оклюмали и лишени от възраст лица оглеждаха множеството с проникателни погледи. И айилците, с дебнещите им стъпки, бяха малко по-отпуснати и израженията им не бяха толкова напрегнати, сякаш се чувстваха по-добре с възгласите, отколкото под смълчаните, обвиняващи домански очи.

Башийр и Ранд подкараха встрани и Мин ги последва мълчаливо. Изглеждаше разсеяна. Нинив и Кацуан ги нямаше в имението, когато Ранд обяви, че тръгва. Какво ли можеше да правят? Съмняваше се, че са заедно. Двете едва се търпяха в една стая. Все едно, щяха да чуят, че е заминал, и щяха да го намерят. Оттук насетне Ранд щеше да е лесен за намиране. Никакво криене в гористи имена повече. Никакво пътуване повече сам. Не и след като Лан с неговите малкиери препускаше към Клисурата. Нямаше вече време.

Башийр гледаше към отворените портали. Последните айилци минаваха безшумно през тях. Свикваха вече с този начин на придвижване.

— Ще кажеш ли на Итуралд? — най-сетне попита Башийр. — За оттеглянето си?

— Той ще чуе — отвърна Ранд. — На пратениците му бе заповядано да носят съобщенията в Бандар Еваан. Скоро ще открият, че вече ме няма там.

— А ако напусне Граничните земи и поднови войната си срещу сеанчанците?

— Значи ще задържи сеанчанците. И ще им попречи да ме настъпват по петите. Ще е също толкова от полза.

Башийр го изгледа.

— Какво очакваш да направя? — попита тихо Ранд. В погледа на Башийр имаше предизвикателство, макар и дискретно, но Ранд не се поддаде. Гневът му остана да къкри под ледения пласт.

Башийр въздъхна.

— Не знам. Всичко това е такава бъркотия, а не виждам изход от нея. Тръгваме на война със сеанчанците зад гърба ни. Най-лошата позиция, която мога да измисля.

— Знам. — Ранд зарея поглед над града. — Тийр ще е техен, докато всичко свърши, може би и Иллиан също. Да ме изгори дано, късмет ще имаме, ако не стигнат чак до Андор, докато сме им обърнали гръб.

— Но...

— Длъжни сме да допуснем, че Итуралд ще изостави поста си, щом до него стигне вестта за провала ми. Това означава, че следващият ни ход *трябва* да бъде към армията на Пограничните. Каквито и

недоволства да имат сънародниците ти към мен, това трябва да се реши бързо. Няма да търпя хора, които изоставят дълга си.

„Това ли направихме? — попита Луз Терин. — Кого сме изоставили?“

„Млъкни! — изръмжа Ранд наум. — Върни се при сълзите си, безумецо, и ме остави на мира!“

Башиър се отпусна в седлото. Сигурно мислеше за това как Ранд бе изоставил доманците, но не го каза. После поклати глава.

— Не знам какво е решила Тенобия. Може просто да ми е ядосана, че напуснах, за да тръгна с теб. Може да е искане да се подчиниш на волята на кралете на Граничните земи. Не мога да си представя какво би накарало нея и другите да се оттеглят от Погибелта в такова време.

— Скоро ще разберем — каза Ранд. — Искам да вземеш двама Аша'ман и да намериш лагера на Тенобия и другите. Може да открием, че са се отказали от това глупашко парадиране и са се върнали където им е мястото.

— Добре. Да уредя настаняването на хората си и потеглям.

Ранд кимна отсечено, обърна коня и пое в тръс по улицата. Хората се бяха подредили в шпалир от двете страни и го съпровождаха с викове. Последния път, когато бе гостувал в Тийр, се бе опитал да дойде предрешен — не че имаше полза някаква. Всеки, който знаеше признаците, щеше да разбере, че е в града. Необичайните събития — знамена, които се оплитат на възел, хора, които падат от здания и остават невредими — бяха само началото. Влиянието му на тавирен като че ли ставаше все по-силно и предизвикваше все по-големи изкривявания. И все по-опасни.

При последното му гостуване Тийр беше обсаден от бунтовници, но не бе пострадал. Тийр имаше твърде оживена търговия, за да се притеснява от нещо толкова елементарно като обсада. Повечето хора си живееха както обикновено, без да забелязват обсадата. Благородниците можеха да си играят своите игри, стига да не притесняват честните хора.

Освен това всеки знаеше, че Камъкът ще устои, както бе устоявал почти винаги. Пътуването можеше да го превърща в отживелица, но за нападателите, които нямаха достъп до Единствената сила, Камъкът си оставаше буквално непревзимаем. Сам по себе си

беше по-внушителен от много градове — гигантска грамада от стени, кули и стръмни укрепления, без нито една пукнатина в скалата. Включваше ковачници, складове, хиляди защитници и свой собствен укрепен пристан.

Нищо от това нямаше да е от голяма полза срещу армия сеанчанци с дамане и ракен.

Тълпите се редяха до Каменната ивица, широкото открито пространство, обкръжаващо Камъка от три страни.

Тук с възгласи го посрещна нова тълпа. Портите на Камъка бяха отворени и пред тях го очакваше приветствена делегация. Дарлин — някогашен Върховен лорд, а сега крал на Тийр — бе яхнал великолепен бял жребец. По-нисък от Ранд поне с една глава, тайренецът имаше къса черна брада и високо подстригана коса. Изпъкналият нос му придаваше малко грозноват вид, но Ранд се бе уверил, че е с проникателен ум и мъж на честта. В края на краищата Дарлин в началото му се беше противопоставил, вместо да се присъедини към тези, които бързаха да му се преклонят. Човек, чиято вярогност се печели толкова трудно, често се оказва тъкмо този, на чиято дума можеш да разчиташ, докато е далече от очите ти.

Дарлин се поклони на Ранд. Бледоликият Добрайн, със синьо палто и бели панталони, бе яхнал дорест кон до краля. Изражението му беше сдържано, макар Ранд да подозираше, че е разочарован от това, че бе отпратен толкова рано от Арад Доман.

Пред стената стояха редици Бранители, с вдигнати за почест мечове и с лъснати до блясък брони и шлемове с гребени. Бухналите им ръкави бяха нашарени с ивици от черно и златно, а над тях се вееше знамето на Тийр, наполовина червено, наполовина — златно поле с три сребърни полумесеца. Ранд видя, че площадът зад стената гъмжи от войници, много от тях в униформата на Бранителите, но също толкова много — без униформа, освен лентата в червено и златно, вързана на ръцете им. Това трябваше да е новото попълнение, мъжете, които Ранд бе заповядал на Дарлин да събере.

Беше гледка, която трябваше да предизвика възхита. Или може би да погъделичка нечия гордост. Ранд спря Тай'дайшар пред Дарлин. За жалост, перкото Вейрамон придружаваше краля, яхнал коня си точно зад Дарлин. Вейрамон беше толкова тъп, че Ранд едва ли щеше да му повери каквато и да е работа без контрол, да не говорим за

командване дори на взвод. Вярно, niskият мъж беше смел, но това сигурно се дължеше на неспособността му да помисли за повечето опасности. Както винаги, Вейрамон изглеждаше още по-глупаво в усилието си да прилича на всичко друго, но не и на шут. Брадата му бе намазана с восък, косата му бе нагласена грижливо, за да крие колко е оплешивял, а облеклото му беше пищно — палто и брич, скроени уж като полева униформа, но никой не би тръгнал с такова фино облекло в сражение. Никой освен Вейрамон.

„Харесвам го“ — помисли си Луз Терин.

Ранд се сепна. „Ти не харесваш никого!“

„Той е искрен — отвърна Луз Терин и се изсмя. — Повече от мен, определено! Човек не избира да е идиот, но избира да е верен. Може да направим нещо по-лошо от това човек като него да ни следва.“

Ранд си замълча. Споренето с лудия беше безсмислено. Луз Терин взимаше безпричинни решения. Добре поне, че не мрънкаше пак за някаква хубава жена.

Дарлин и Добрайн сведоха почтително глави пред Ранд, а Вейрамон побърза да ги имитира. Зад краля имаше и други, разбира се. Сред тях — и лейди Каралайн. Стройната кайриенка бе толкова красива, колкото я помнеше Ранд. На челото ѝ висеше бял опал, златната му верижка бе сплетена в тъмната ѝ коса. Ранд трябваше да извърне очи. Твърде много напомняше за братовчедка си Моарейн. Луз Терин започна да изрежда имената в списъка, естествено, с Моарейн начело.

Ранд се стегна, заслушан в шепота на мъртвия, докато оглеждаше останалите в групата. Всички останали Върховни лордове и лейди на Тийр бяха тук — на конете си. Превзетата Анайела на червеникавокафявия кон до Вейрамон. И... не носеше ли кърпа с неговия герб? Ранд я беше смятал за малко по-придирчива. Торен бе изписал усмивка на грубоватото си като на селяк лице. Жалко, че все още беше жив, докато много по-добри мъже сред Върховните лордове бяха загинали. Симаан, Естанда, Тедосиан, Хеарне — и четиримата се бяха противопоставили на Ранд, начело на обсадата на Камъка. Сега му се кланяха.

Аланна също бе тук. Ранд не погледна към нея. Беше тъжна, усещаше го през връзката им. И имаше защо.

— Милорд Дракон — заговори Дарлин и изправи гръб. — Благодаря ви, че изпратихте Добрайн с желанията ви. — Гласът му издаваше недоволство. Бързал бе да събере армия по спешната заповед на Ранд, а след това Ранд го бе принудил да бездейства няколко недели. Е, войниците скоро щяха да са благодарни за няколкото недели повече тренировка.

— Армията е готова — продължи колебливо Дарлин. — Подготвени сме да тръгнем за Арад Доман.

Ранд кимна. Първоначално бе смятал да прехвърли Дарлин в Арад Доман, за да може да изтегли айилците и Аша'ман и да ги постави другаде. Обърна се и погледна тълпите отзад, осъзнал защо има толкова много чужденци сред тях. Повечето местни мъже бяха събрани за армията, която сега стоеше строена зад стените на Камъка.

Може би хората на площада и по улиците не бяха тук, за да приветстват неговото идване. Може би мислеха, че приветстват тръгващите на победен поход свои армии.

— Свършили сте добра работа, крал Дарлин — каза Ранд. — Време е някои в Тийр да се научат да се подчиняват на заповеди. Зная, че хората ви са нетърпеливи, но ще трябва да изчакат още малко. Осигурете ми стаи в Камъка и се погрижете за настаняването на войниците на Башийр и айилците.

Дарлин се обърка още повече.

— Разбрано. Няма да трябваме в Арад Доман значи?

— Каквото им трябва в Арад Доман, никой не може да им го даде — отвърна Ранд. — Вашите сили ще дойдат с мен.

— Разбира се, милорд. А... накъде ще тръгнем?

— Към Шайол Гул.

ГЛАВА 43

ВПЕЧАТАНО В ПЛАМЪКА

Егвийн седеше кротко в палатката си, с ръце в скута. Удържаше под контрол стъписването, изгарящия гняв и неверието си.

Пълничката миловидна Чеса седеше тихо на възглавничка в ъгъла и шиеше вземо по една от роклите, доволна колкото може да е доволна предана слугиня, след като господарката вече се е върнала. Палатката бе закътана в отделна горичка сред лагера на Айез Седай. Тази сутрин Егвийн не бе допуснала никакви слуги освен Чеса. Върнала беше дори Сюан, която несъмнено бе дошла, за да поднесе някакво извинение. Трябваше ѝ време да помисли, да се подготви и да се справи с провала си.

А беше провал. Да, беше ѝ наложен от други, но тези други бяха нейни съмишленици и приятели. Щяха да изпитат гнева ѝ заради своята част в този провал. Но първо трябваше да се вгледа навътре, да прецени какво самата тя трябваше да е направила по-добре.

Седеше на дървения си стол с високия гръб, с дърворезба по облегалките. Палатката си беше така, както я бе оставила, със спретнато подреденото писалище, сгънатите одеяла, струпаните в ъгъла възглавници, явно изтупвани редовно от Чеса. Като музей, в който да показват на деца порядките от стари времена.

Егвийн беше възможно най-настоятелна със Сюан по време на срещите им в Тел-айеран-риод и въпреки това те *все пак* бяха дошли, въпреки желанието ѝ. Може би се беше държала твърде потайно. Опасна беше потайността. Точно това беше привлякло Сюан. Опитът ѝ като глава на „очите и ушите“ на Синята Аджа я беше научил да е пестелива с информацията, да я подава с неохота като свидлив господар в ден за плащане на слугите. Ако другите знаеха колко важна е работата на Сюан, може би нямаше да решат да действат срещу нея.

Пръстите на Егвийн пробягаха по кесията, която носеше на колана си. Вътре имаше един дълъг тънък предмет, взет тайно тази сутрин от Бялата кула.

Дали не бе попаднала в същия капан като Сюан? Беше опасно. В края на краищата Сюан я беше подготвяла. Ако Егвийн бе обяснила по-подробно колко добре върви работата ѝ в Бялата кула, дали другите щяха да се въздържат?

Посоката на разсъждения бе трудна. *Все пак* имаше много тайни, които една Амирлин трябваше да крие. Да е прозрачна означаваше да загуби авторитет. Но със самата Сюан трябваше да е по-откровена. Сюан отдавна беше свикнала да предприема действия на своя глава. Начинът, по който бе задържала тер-ангреала за сънуване без знанието на Съвета, бе показателен. И все пак Егвийн го бе одобрила, с което несъзнателно бе насърчила Сюан да се опълчва на всякакви авторитети.

Да, Егвийн бе допуснала грешки. Не можеше да хвърли цялата вина на Сюан, Брин и Гавин. Сигурно беше правила и други грешки. По-късно щеше да огледа действията си по-подробно.

Но засега трябваше да насочи вниманието си към по-големия проблем. Беше претърпяла провал. Беше измъкната от Бялата кула на ръба на успеха. Какво трябваше да се направи? Не стана, за да закрачи замислено напред-назад. Краченето щеше да издаде нервност и безсилие, а тя трябваше да се научи винаги да е сдържана, за да не си създаде неволно лоши навици. Затова остана седнала, с ръце отпуснати на облегалките, облечена в тънката копринена зелена рокля с жълтите шарки по корсажа.

Колко странно бе усещането в тази рокля. И колко *грешно*. Белите ѝ рокли, въпреки че беше *принудена* да ги носи, се бяха превърнали в символ на непокорство. Да се преоблече сега означаваше край на съпротивата ѝ. Беше уморена, емоционално и физически, от нощната битка. Но не можеше да се предаде на умората. Нямахше да е първата ѝ почти безсънна нощ преди важен ден на решения и проблеми.

Усети се, че потупва нервно с пръсти по облегалката, и спря.

Вече нямаше начин да се върне в Бялата кула като новачка. Непокорството ѝ беше подействало само защото беше пленена Амирлин. Ако се върнеше доброволно, щяха да го приемат като раболепие или като арогантност. Освен това този път Елайда със сигурност щеше да заповяда да я екзекутират.

Тъй че отново бе заседнала на едно място, също както след пленяването ѝ от агентите на Бялата кула. Стисна зъби от безсилие. Някога погрешно си беше мислила, че Амирлин не може лесно да бъде подмятана от случайните обрати в Шарката. От нея се очакваше да държи нещата под контрол. Всички други реагираха на събитията пасивно, но Амирлин беше жена на действието!

Все повече започваше да разбира, че да си Амирлин *не е* различно. Животът беше буря, все едно дали си доячка, или кралица. Кралиците просто бяха по-добри в излъчването на самообладание сред тази буря. Ако Егвийн приличаше на статуя, недосегаема от ветровете, то бе защото знаеше как да се огъва с тези ветрове. Това създаваше илюзията за контрол.

Не. Не беше просто илюзия. Амирлин *наистина* притежаваше повече контрол, макар и само защото контролираше себе си и задържаше бурята отвън. Огъваше се пред нуждите на момента, но действията ѝ бяха добре обмислени. Трябваше да е логична като Бяла, разсъдлива като Кафява, решителна като Синя, милостива като Жълта, дипломатична като Сива. И да, отмъстителна като Червена, когато се наложи.

Нямаше връщане за нея като новачка в Бялата кула, а не можеше да чака преговори. Не и след като сеанчанците се бяха одързостили да ударят Бялата кула, не и след като Ранд оставаше без всякакъв надзор, не и след като светът затъваше в хаос, а Сянката събираше силите си за Последната битка. Така ѝ оставаше да вземе трудно решение. Разполагаше със свежа армия от петдесет хиляди бойци, а Бялата кула беше понесла невероятен удар. Айез Седай щяха да са изтощени, Гвардията на Кулата — пострадала и разбита.

След няколко дни Изцеряванията щяха да са приключили и жените щяха да са си отдъхнали. Не знаеше дали Елайда е оцеляла след нападението, но трябваше да приеме, че все още управлява. Това ѝ оставяше много тясно пространство за действие.

Знаеше кое е единственото решение. Нямаше време за чакане. Сестрите в Бялата кула да вземат правилното решение. Трябваше да ги *принуди* да я приемат.

Надяваше се, че историята в крайна сметка ще ѝ прости.

Стана, дръпна платницата на входа и замръзна. На земята точно пред нея седеше Гавин.

Той бавно се изправи, все толкова чаровен, колкото го помнеше. Не беше красавец като брат си. Гавин беше по-стабилен, по-... истински. Удивително, това сега го правеше по-привлекателен в очите ѝ, отколкото Галад. Галад приличаше на същество извън реалността, на фигура от легендите и преданията. Беше като стъклена статуетка, предназначена да се постави на маса и да ѝ се възхищават, но не и да се докосва.

Гавин беше различен. Чаровен, с тази блестяща червеникавозлатиста коса и нежни очи. Докато Галад никога не се тревожеше за нищо, загрижеността на Гавин го правеше истински. Както и способността му да допуска грешки, за жалост.

— Егвийн — каза той, докато оправяше меча си и изтупваше крачолите на панталона си. Светлина! *Спал* ли беше тук, пред палатката ѝ? Слънцето вече бе на половината до зенита. Трябваше да се е прибрал да отдъхне!

Потисна притеснението и безпокойството си за него. Не беше време да се държи като влюбено момиче. Време беше да се държи като Амирлин.

— Гавин — заговори тя и вдигна ръка, за да го спре. — Не съм започнала още да мисля какво да правя с тебе. Други проблеми ме ангажират. Събра ли се Съветът, както помолих?

— Така мисля. — Обърна се и хвърли поглед към центъра на лагера. Голямата палатка за събиранията на Съвета едва се виждаше между шубраците.

— Значи трябва да се явя пред тях — каза Егвийн и вдиша дълбоко. Понечи да тръгне.

— Не. — Гавин застана на пътя ѝ. — Егвийн, трябва да поговорим.

— По-късно.

— Не, не *по-късно*, да го изгори дано! Чаках месеци. Трябва да знам какви са нещата помежду ни. Трябва да знам дали ти...

— Спри!

Той замръзна. Нямахше да се остави да я пленят тези очи, да го изгори дано! Не и точно сега.

— Казах, че все още не съм изяснила чувствата си — заяви тя хладно. — И го казвам сериозно.

Гавин се намръщи.

— Не вярвам на това айезседайско спокойствие, Егвийн. Не и след като очите ти са толкова искрени. Аз пожертвах...

— *Ти* си пожертвал? — прекъсна го Егвийн, като издаде малко от гнева си. — А аз какво пожертвах, за да възстановя Бялата кула? Жертви, които *ти* обезсмисли, действайки против изричните ми желаниа! Не ти ли каза Сюан, че бях забранила спасителни акции?

— Каза ми — отвърна той сковано. — Но бяхме разтревожени за теб!

— Е, тази *тревога* беше жертвата, която поисках, Гавин — заяви тя раздражено. — Не разбра ли какво недоверие показва към мен? Как мога да разчитам *на теб*, щом няма да ми се подчиняваш, за да се чувстваш по-добре?

Гавин не изглеждаше засрамен. Изглеждаше смутен. Това всъщност беше добър знак — като Амирлин тя имаше нужда от мъж, който да споделя откровено каквото мисли. Насаме. Но за пред хората и трябваше мъж, който да я подкрепя. Не можеше ли да го разбере?

— Ти ме обичаш, Егвийн — каза той упорито. — Виждам го.

— Егвийн жената те обича — отвърна тя. — Но Егвийн Амирлин *ти е ядосана*. Гавин, ако ще си с мен, ще трябва да си и с жената, и с Амирлин. Бих очаквала от теб — мъж, който е обучаван да бъде Първи принц на Меча — да разбираш тази разлика.

Гавин извърна поглед.

— Не го вярваш, така ли?

— Кое?

— Че аз съм Амирлин. Не приемаш титлата ми.

— Опитвам се — отвърна той и я погледна отново. — Но кръв и пепел, Егвийн. Когато се разделихме, беше просто Посветена, а това не беше толкова отдавна. Сега са те избрали за Амирлин? Не знам какво да мисля.

— И не разбираш как колебанието ти подронва всичко, което би могло да има между нас?

— Мога да се променя. Но трябва да ми помогнеш.

— Точно затова исках да говорим *по-късно* — каза тя. — Ще ме пуснеш ли да мина?

Той се отдръпна встрани с явна неохота.

— Но не сме довършили този разговор — предупреди я. — Най-после взех решението си за нещо и няма да престана да го преследвам,

докато не го имам.

— Добре — отвърна Егвийн и го подмина. — Не мога да мисля за това сега. Трябва да заповядам на хора, на които държа, да избият друга група хора, на които държа.

— Ще го направиш значи? — попита зад гърба ѝ Гавин. — В лагера се говори. Чух го, въпреки че почти не се отделях оттук цялата сутрин. Някои смятат, че ще заповядаш на Брин да щурмува града.

Тя се поколеба.

— Това ще е позор — каза той. — Пет пари не давам за Тар Валон, но мисля, че разбирам какво ще причини на теб, ако го нападнеш.

Тя се обърна рязко и го погледна в очите.

— Ще направя каквото трябва да се направи, Гавин. За доброто на Айез Седай и на Бялата кула. Дори да е болезнено. Дори да ме разкъса отвътре. Ще го направя, ако трябва да се направи. Винаги.

Той кимна мълчаливо. Тя тръгна към павилиона в центъра на лагера.

— Ти си виновна, Джеси — каза Аделорна. Очите ѝ все още бяха зачервени: беше загубила Стражник предната нощ. Беше една от многото. Но също така беше корава като подивяла хрътка и явно бе решила да не издаде болката си.

Джеси Билал топлеше дланите си на чашата чай от върбица, решена да не се остави да я ядосат. Темата бе неизбежна. И може би Джеси заслужаваше укора. Разбира се, всички го заслужаваха, по един или друг начин. Освен може би Цутама, която в момента не беше глава на Аджа. Това отчасти бе причината да не я поканят точно на това събиране. Както и фактът, че другите в момента не гледаха с добро око на Червената Аджа.

Тясната стая едва побираше пет стола и малкия тумбест мангал до стената, който излъчваше уютна топлина. Нямаше място за маса, още по-малко за камина. Място едва колкото за пет жени. Най-могъщите жени на света. И петте най-глупави жени, изглежда.

Жалко Сестринство бяха тази сутрин — сутринта след най-голямата катастрофа в историята на Бялата кула. Джеси погледна жената до себе си. Ферейн Нееран — Първата Разсъдница на Бялата —

беше дребна набита жена, която, странно за Белите, често се държеше по-скоро сприхаво, отколкото разсъдливо. Днес беше точно такъв момент: седеше навъсена и скръстила ръце. Беше отказала чай.

До нея беше Суана Драганд, Първа Тъкачка на Жълтите. Беше мършаво същество, само кожа и кости, но имаше неотстъпчив нрав. Аделорна, тази, която отправяше обвинения към Джеси, бе до нея. Кой можеше да обвини капитан-генерала за злобата ѝ? Тази, която Елайда беше пердашила с брезова пръчка и която предната нощ едва не беше загинала от ръцете на сеанчанците? Слабата жена изглеждаше необичайно размъкната. Косата ѝ беше припряно прибрана в кок, а светлата ѝ рокля беше омачкана.

Последната жена в стаята беше Серанча Колвайн, Главната Чиновница на Сивата Аджа. Имаше светлокафява коса и измъчено лице. Винаги изглеждаше все едно, че е вкусила нещо много кисело. Днес тази особеност като че ли изпъкваше повече от обичайно.

— Тя е права, Джеси — каза Ферейн. Разсъдливият тон прозвуча в пълен контраст с видимия ѝ яд. — *Ти* предложи този курс на действие.

— „Предложи“ е силно казано. — Джеси бавно отпи от чая. — Просто споменах, че в някои от по-... поверителните архиви на Кулата има описания на времена, когато главите на Аджите са управлявали вместо Амирлин. — Тринадесетият депозитар беше познат на главите на Аджите, въпреки че не можеха да го посещават, освен ако не са Заседателки. Това не пречеше на повечето от тях да пращат Заседателки, за да им събират информация от него. — Може и да бях пратеничката, но това често е ролята на Кафявата. Всички вие изобщо не се поколебахте да ви „принудят“ към този курс на действие.

Думите ѝ бяха съпроводени от няколко коси погледа, после жените намериха повод да забият очи в чашите чай. Да, всички бяха замесени и го разбираха. Джеси *нямаше* да поеме вината за тази катастрофа.

— Няма много полза в това да приписваме вина. — Суана се опитваше да говори утешително, въпреки че в гласа ѝ се прокрадна горчивина.

— Няма да ме отклоните толкова лесно — изръмжа Аделорна. Някои реагираха на загубата на Стражник с тъга, други — с гняв. Не беше трудно да се долови как е с Аделорна. — Допуснатата беше голяма,

много голяма грешка. Бялата кула гори, Амирлин е пленена от нашественици, а Прероденият Дракон *все още* върви по земята необуздан. Целият свят скоро ще разбере за позора ни.

— А каква е ползата да се обвиняваме една друга? — отвърна Суана. — Толкова ли сме се вдетинили, че да се дърлим на тази среща коя трябва да обесим, в безполезно усилие да избегнем отговорността си?

Джеси мълчаливо благодари на кокалестата Жълта за думите ѝ. Разбира се, Суана беше първата от главите на Аджите, съгласила се с плана на Джеси. Тъй че щеше да е следващата на опашката за метафоричното „бесене“.

— Права е — каза Серанча. — Трябва да сключим мир помежду си. Кулата се нуждае от здраво ръководство, а от Съвета няма да го получим.

— Това също отчасти е по наша вина — призна унило Ферейн.

Така беше. Планът им се беше сторил гениален. Разделението на Кулата, напускането на толкова много разбунтували се Сестри и издигането на нова Амирлин не бяха станали по тяхна вина. Но бяха предложили няколко изгодни възможности. Първата се бе оказала най-лесната: изпращат Заседателки при бунтовничките, за да ги озаптят и да постигнат помирение. Бяха избрани най-младите Заседателки, заместничките им в Кулата трябваше да служат само за кратко време. Главите на Аджи бяха сигурни, че тази вълна на бунта скоро ще се изглади.

Не го бяха взели достатъчно на сериозно. Това бе първата им грешка. Втората беше по-жестока. В миналото наистина бе имало времена, когато главите на Аджите — а не Амирлинският трон или Съветът на Кулата — бяха ръководили Айез Седай. Беше правено тайно, разбира се, но беше много успешно. Властването на Семейл Сорентейн например щеше да е пълно бедствие, ако не се бяха намесили главите на Аджите.

Този случай изглеждаше подобен. Дните на приближаването на Последната битка бяха особено време, изискваха особено внимание. Внимание от страна на жени със стабилни, рационални умове и голям опит. Жени, които можеха да разговарят помежду си доверително и да избират най-добрия курс, като избягват споровете, в които затъваше Съветът.

— Къде сгрешихме според вас? — попита кротко Серанча.

Жените се смълчаха. Никоя не искаше да признае открито, че планът им е пропаднал. Аделорна се отпусна в стола и скръсти ръце. Още ѝ кипеше отвътре, но бе престанала да хвърля обвинения.

— Елайда сгреши — заяви Ферейн. — Тя изобщо не беше... много логична.

— Беше едно проклето бедствие, това беше тя — измърмори Аделорна.

— Не беше само това — призна Джеси. — Прекият избор на Заседателки, които можехме да контролираме, докато заместват пратените при бунтовниците, беше добро решение, но може би прекалено явно. Жените от нашата Аджа станаха подозрителни. Знам за няколко коментара от жени в Кафявата. Не сме толкова заваяни, за каквито ни мислят някои.

Серанча кимна.

— Замириса на конспирация. Това направи жените по-малко доверчиви. А освен това и бунтовниците. Оказаха се много по-трудни за контролиране, отколкото допускахме.

Жените закимаха. И те, както и Джеси, бяха очаквали, че с подходящо напътствие бунтовниците ще се върнат в Кулата и ще помоят за прошка. Разделението трябваше да приключи с не повече щети от малко наранено честолубие.

Но не бяха преценили колко неотстъпчиви и ефективни ще се окажат бунтовниците. Цяла армия, появила се по бреговете около Тар Валон наскоро зимна виелица? Водена от един от най-великите военни умове? С нова Амирлин и отчайващо ефективна обсада? Кой можеше да го очаква? А някои от изпратените Заседателки бяха започнали да взимат по-скоро страната на бунтовниците, отколкото на Бялата кула!

„Изобщо не трябваше да позволим на Елайда да разтури Синята Аджа — помисли Джеси. — Сините можеше да пожелаят да се върнат, ако не се беше случило това. Но беше такова оскърбление, че се заинатиха.“ Светлината само знаеше колко опасно можеше да е това. Историята беше пълни с описания на това колко упорити могат да са Сините в домогванията си, особено ако са притиснати в ъгъла.

— Според мен е време да си признаем, че няма никаква надежда да спасим плановете си — каза Суана. — Съгласни ли сме?

— Съгласна — отвърна Аделорна.

Една по една жените закимаха, тъй че Джеси също се съгласи. Дори в тази стая бе трудно да се признае вината. Но беше време да се примирят със загубите и да започнат да пресъграждат.

— Това си има своите проблеми — каза Серанча вече с по-спокоен тон. Другите жени също изглеждаха по-уверени. Не си вярваха една на друга, тези петте, но бяха много по-близо до това от всяка друга група с някаква власт в Съвета.

— Трябва да се погрижим — добави Ферейн. — Това разделение трябва да се излекува.

— Бунтът беше срещу Елайда — заяви Аделорна. — Щом тя вече не е Амирлин, против какво има да се бунтуват тогава?

— Значи я изоставяме? — попита Джеси.

— Заслужава си го — отвърна Аделорна. — Толкова пъти повтаряше, че сеанчанците не са никаква заплаха. Е, сега да си плаща за глупостта.

— Елайда е неспасяема — добави Ферейн. — Съветът вече го обсъди. Амирлин е погребана някъде сред множество сеанчански пленници и нямаме нито ресурси, нито информация за спасителна операция.

„Да не говорим за пълната ни липса на желание“ — добави Джеси наум. Много от Заседателките, изтъкнали тези съображения пред Съвета, бяха пращани за наказание от Елайда. Джеси не беше от тях, но беше съгласна, че Елайда си е получила заслуженото, макар и само заради това как беше тласнала Аджите да се хванат гуша за гуша.

— Тогава трябва да я заместим с някоя — каза Серанча. — Но коя?

— Трябва да е някоя силна — отбеляза Суана. — Но и внимателна, не като Елайда. Някоя, около която Сестрите да могат да се сплотят.

— Какво ще кажете за Серин Аснобар? — попита Джеси. — Тя напоследък проявява необикновено благоразумие и я харесват много.

— Естествено, че ти ще предложиш Кафява — каза Аделорна.

— А защо не? — отвърна учудено Джеси. — А и тя много добре се справи с командването по време на снощното нападение.

— Сеайне Херимон ръководеше свое гнездо на съпротива — изтъкна Ферейн. — Мисля, че в такова време е добре да се избере

начело жена със сдържан темперамент. Някоя, която може да предложи рационално ръководство.

— Глупости — възрази Суана. — Белите са прекалено безчувствени. Не искаме да отчуждаваме Сестри, искаме да ги привлечем. Да ги Изцерим! Виж, една Жълта...

— Всички забравяте нещо — намеси се Серанча. — Какво е нужно сега? Помирение. Сивата Аджа е тази, която от столетия практикува изкуството на преговарянето. Коя по-добре би се справила с разделена Кула и със самия Прероден Дракон?

Аделорна стисна облегалките на стола си. Другите също ставаха по-напрегнати. Докато Аделорна отваряше уста, за да заговори, Джеси я прекъсна:

— Стига! Да се караме ли започваме, като в Съвета през цялата сутрин? Всяка Аджа ще предлага от своите и всички други вкупом ще я отхвърлят?

Отново настъпи тишина. Вярно беше. Съветът заседаваше вече часове и беше разпуснал само за кратко прекъсване. Нито една Аджа нямаше шанс да събере достатъчно подкрепа за някоя от кандидатките си. Заседателките нямаше да станат за никоя, която не е от тяхната Аджа. Твърде много неприязън се бе натрупала между тях. Светлина, това му се викаше бъркотия!

— В идеалния случай би трябвало да е една от нас петте — каза Ферейн. — Това е логично.

Петте се спогледаха и Джеси ясно разчете в очите им отговорите на това. Бяха главите на Аджи, най-могъщите жени на света. Точно в този момент могъществото им бе в равновесие и макар да си вярваха повече от всички други, нямаше начин някоя да позволи издигането на глава на друга Аджа за Амирлинския трон. Щеше да даде твърде много власт на тази жена. След провала на плана им взаимното доверие доста бе изтъняло.

— Ако не го решим скоро, Съветът може да отнеме решението от ръцете ни — отбеляза Суана.

— Ба. — Аделорна махна презрително с ръка. — Те са толкова разединени, че не могат да се съгласят какъв цвят има небето. Заседателките нямат представа какво правят.

— Някои от нас поне не избраха Заседателки, които са с години твърде млади, за да влязат в Съвета — подхвърли Ферейн.

— О? — възкликна Аделорна. — И как успя да го заобиколиш, Ферейн? Като избра *себе си* за Заседателка?

Очите на Ферейн се разшириха от гняв. *Не беше* добра идея да се предизвиква гневът ѝ.

— Всички правим грешки — намеси се бързо Джеси. — Много Сестри, които избрахме, бяха странни. Искахме жени, които да правят точно каквото им кажем, но вместо това се сдобихме с група дърлеци се хлапачки с прекалено високо мнение за себе си, прекалено незрели, за да им влияят по-опитни умове.

Аделорна и Ферейн съзнателно отбягнаха да се погледнат.

— Проблемът ни все пак си остава — изтъкна Суана. — Трябва ни Амирлин. Изцеряването трябва да започне бързо, на каквато и да е цена.

Серанча поклати глава.

— Честно казано, не мога да измисля и една жена, която биха подкрепили достатъчен брой Заседателки.

— Аз мога — промълви Аделорна. — Беше спомената няколко пъти в Съвета днес. Знаете за коя говоря. Млада е и обстоятелствата около нея са необичайни, но в момента всичко е необичайно.

— Не знам — каза намръщено Суана. — Беше спомената, да, но от тези, на чийто мотиви не вярвам.

— Серин като че ли е доста впечатлена от нея — призна Джеси.

— Твърде млада е — каза Серанча. — Не се ли укорявахме току-що за избора си на Заседателки без необходимия опит?

— Млада е, да — отбеляза Ферейн, — но трябва да признаете, че има известен... нюх. Не мисля, че някоя друга в Кулата се опълчваше толкова ефективно на Елайда като нея. И то в положението, в което бе поставена!

— Чули сте докладите за действията ѝ по време на нападението — каза Аделорна. — Мога да потвърдя, че са верни. Бях с нея през повечето време.

Джеси я зяпна. Не беше разбрала, че Аделорна е била на двајсет ѝ втория етаж по време на боя.

— Разбира се, част от тях са преувеличени?

Аделорна поклати мрачно глава.

— Не. Не са. Звучи невероятно... но... да, точно това стана. Всичко, от игла до конец.

— Новачките направо я обожават — каза Ферейн. — Щом Заседателките няма да станат за някоя от друга Аджа, какво би станало с жена, която още не си е избрала Аджа? Жена, която има известен опит — колкото и да е неоправдан — в упражняването на същия пост, който обсъждаме?

Джеси се усети, че кима. Но как младата бунтовничка си бе спечелила такова уважение от Ферейн и Аделорна?

— Не съм убедена — обади се Суана. — Прилича на поредното прибързано решение.

— Не каза ли самата ти, че трябва да изцерим Кулата на каквато и да е цена? — попита Аделорна. — Можеш ли честно да измислиш по-добър начин да върнем бунтовничките при нас? — Обърна се към Серанча. — Кой е най-добрият начин да усмирим една обидена страна? Не е ли да им направим отстъпка, да признаем това, което са направили правилно?

— Тя е права — призна Суана с гримаса и довърши чая си на една глътка. — Светлина, права е, Серанча. Трябва да го направим.

Сивата ги изглед бавно, една по една.

— Не сте толкова глупави да допускате, че тази жена ще бъде водена за носа, нали? Няма да подкрепя това, ако просто се опитваме да създадем поредната марионетка. Този план се провали. Провали се ужасно.

— Съмнявам се, че ще се окажем отново в тази ситуация — каза Ферейн с лека усмивка. — Тази... няма да се остави да я тъпчат. Вижте само как се справи със забраните на Елайда.

— Да — отрони Джеси за своя собствена изненада. — Сестри, ако се съгласим на това, край на мечтата ни да управляваме зад кулисите. За добро или за лошо, ще изберем силна Амирлин.

— Аз поне смятам, че идеята е чудесна — заяви Аделорна. — Крайно време беше.

Една по една останалите се съгласиха.

Сюан стоеше неподвижно под клоните на малкия дъб. Дървото бе скътано сред лагера и сянката му се бе превърнала в любимото място за обяд на Посветени й новачки. В момента такива нямаше. Сестрите, проявили този път забележителна съобразителност, ги бяха

пратили по задачи, за да не се събират около палатката, където заседаваше Съветът.

Тъй че Сюан стоеше сама и видя как Шериам дръпна платнищата на големия павилион, за да го затвори. Можеше да е тук, след като Егвийн вече се беше върнала. Лесно бе да се усети, когато заплетоха преградата против подслушване и впечатленията заседанието в Пламъка от любопитни уши.

Една ръка се отпусна на рамото ѝ. Сюан не подскочи — беше усетила приближаването на Брин. Генералът стъпваше дебнешком, макар да не беше нужно. От него щеше да стане чудесен Стражник.

Застана до нея, ръката му свойски отпусната на рамото ѝ, и тя си позволи да направи още стъпчица по-близо до него. Чувстваше се добре с ръста и здравината му до себе си. Беше все едно да знаеш, че небето е буреносно и морето кипнало, но корпусът ти е добре запушен със смола и платното ти е от най-здравия плат.

— Какво ще им каже според теб? — попита Брин тихо.

— Честно казано, представа нямам. Може да поиска усмиряването ми, предполагам.

— Едва ли. Не е от отмъстителните. Освен това знае, че ти направи това, което се чувстваше длъжна. За нейно добро.

Сюан се намръщи.

— Никой не обича неподчинението, най-малкото Амирлин. Ще си платя за предната нощ, Брин. Прав си, че може би няма да е публично, но се тревожа, че съм загубила доверието на момичето.

— А струваше ли си цената?

— Да. Тя не разбра колко близо беше тази сган да се откъсне от нея. А и не можехме да знаем дали е в безопасност в Кулата по време на нападението. Ако животът ми в Бялата кула ме е научил на нещо, то е, че има време за събиране и планиране, но има и време за действие. Не можеш винаги да чакаш за повече сигурност.

Усети усмивката на Брин през връзката. Светлина, колко хубаво бе да има отново Стражник. Не беше съзнавала колко много ѝ липсва този утешителен възел от чувства в тила. Тази стабилност. Мъжете разсъждаваха различно от жените и неща, които тя намираще за сложни и объркващи, за Брин бяха праволинейни и прости. Взимаш решението и тръгваш. Имаше една окуражаваща яснота в начина му на

мислене. Не че беше безхитростен — просто бе по-малко склонен да съжалява за решения, които вече е взел.

— А другите цени? — попита той.

Тя усети колебанието му, безпокойството. Обърна се към него и се усмихна насмешливо.

— Ти си глупак, Гарет Брин.

Той се намръщи.

— Обвързването ти не беше никаква цена — каза тя. — Каквото и да се случи заради този провал, *този* момент от снощните събития беше чиста печалба за мен.

Той се изсмя късо.

— Е, остава да се уверя, че *второто* ми искане е още по-неразумно.

Рибешки карантии! Почти беше забравила за това. Проклетият Брин не беше обаче.

— И кога точно смяташ да ми поднесеш това свое неразумно искане?

Той не отвърна веднага. Само я погледна и потърка брадичката си.

— Знаеш ли. Мисля, че всъщност те разбирам, Сюан Санче. Ти *наистина* си жена на честта. Просто ничии изисквания към теб не могат да са по-сурови и по-задължаващи от собствените ти изисквания към себе си. Дължиш такъв самоналожен данък на собственото си чувство за дълг, че се съмнявам дали някое смъртно същество изобщо би могло да го изплати.

— Звучи все едно, че ме смяташ за егоцентрична.

— Поне не те сравнявам отново с глиган.

— Значи *все пак* ме смяташ за егоцентрична!

Да го изгори дано! Сигурно можеше да усети, че наистина е засегната от думите му, а не просто спори заради самия спор. Да го изгори още веднъж!

— Ти си целеустремена жена, Сюан Санче — каза той. — Целеустремена да спаси света от самия него. Затова можеш толкова лесно да отхвърляш клетва или заповед.

Сюан си пое дъх.

— Този разговор много бързо взе да става досаден, Гарет Брин. Ще ми кажеш ли най-после другото си искане, или ще ме караш да

чакам?

Той я погледна замислено.

— Ами, честно казано, канех се да поискам да се омъжиш за мен.

Тя примигна изненадана. Светлина! Връзката казваше, че е искрен.

— Но само след като почувстваш, че светът може да се погрижи сам за себе си. Няма да се съглася преди това, Сюан. Ти си отдала живота си на нещо. Ще се погрижа да оцелееш и да го постигнеш. Надявам се, че след като приключиш, ще си готова да отдадеш живота си на нещо друго.

Тя обузда стъписването си. Нямахше да позволи на един глупав мъж да я накара да загуби ума и дума.

— Виждам, че имаш разум все пак. Ще видя дали ще се съглася на това твое „искане“. Ще помисля над него.

Брин се подсмихна, щом тя се обърна към павилиона в очакване Егвийн отново да се появи. Можеше да усети истината вътре от нея, точно както тя можеше да я усети в него. Светлина! Вече разбираше защо Зелените толкова често се омъжваха за Стражниците си. Замайваше я това негово чувство на обич към нея, особено след като и тя чувстваше същото към него.

Беше глупав мъж. А и тя не беше по-малко глупава жена. Поклати глава съжалително, но си позволи да се подпре лекичко на него, докато чакаха, а ръката му отново се върна на рамото ѝ. Леко, без натиск. Готов беше да чака. *Наистина* я разбираше.

Егвийн стоеше пред групата гладки и невъзмутими лица, толкова добри в скриването на безпокойството си. По обичай бе заповядала на Квамеса да изплете преграда против подслушване, тъй като остроносата Сива бе най-младата. Голямата палатка изглеждаше почти празна с толкова малко заети места. Дузина жени, по две от всяка Аджа — трябваше да са по три, но всички Аджи бяха пратили по една Заседателка с посланика от Черната кула. Сивите вече бяха заместили Делана с Наориса Камбрал.

Дванайсет Заседателки, с Егвийн и още една. Егвийн не погледна към Шериам, която седеше на стола си до нея. Шериам изглеждаше

притеснена на влизане. Дали разбираше какво знае Егвийн? Не, едва ли. Ако го беше разбрала, изобщо нямаше да дойде на заседанието.

Все пак това, че беше тук — и след като знаеше каква е, — изнервяше Егвийн. В хаоса на сеанчанското нападение Сюан не беше могла да следи Шериам. Защо *все пак* Пазителката носеше превръзка на лявата си ръка? Егвийн не вярваше на обяснението ѝ със злополуката по време на езда, как кутрето ѝ се оплело в юздите. Защо беше отказала Цяра? Проклетата Сюан! Вместо да следи Шериам, тръгнала да похищава Егвийн!

Съветът беше стихнал. Жените чакаха да видят как ще откликне Егвийн на своето „освобождение“. Романда, прибрала на кок прошарената си коса, излъчваше задоволство, докато Лелейн — в другия край на помещението — се цупеше, като в същото време се стараеше да покаже, че се радва на завръщането на Егвийн. След всичко, което Егвийн бе преживяла в Бялата кула, тази неприязън изглеждаше нелепо дребнава.

Егвийн си пое дълбоко дъх и прегърна Извора. Усещането бе толкова хубаво! Без горчивия вилняк, който да смали силата ѝ до струйка, без нуждата да достига чрез други жени, които да ѝ влеят от своята мощ. Никаква нужда от ша-ангреал. Колкото и да беше сладка мощта през набраздената палка, да си силна без нея бе още по-удовлетворяващо.

Няколко от жените се намръщиха и не една от тях прегърна Извора инстинктивно, сякаш се озъртаха за опасност.

— Няма да е нужно това — каза Егвийн на жените. — Все още не. Моля, освободете Извора.

Поколебаха се, но — привидно — я приеха за Амирлин. Една по една освободиха силата. Егвийн не го направи.

— Много се радвам да видя, че се върна невредима, Майко — каза Лелейн. Заобиколи Трите клетви, добавяйки думата „невредима“.

— Благодаря — отвърна Егвийн спокойно.

— Каза, че си имала да направиш важно разкритие — добави Вилин. — За сеанчанското нападение ли е?

Егвийн бръкна в кесията на полата си и извади гладката бяла палка с всечената в нея цифра „три“ на шрифта от Приказния век в основата. Последваха ахвания.

Егвийн заплете Дух в Палката и заговори с ясен глас:

— Заклевам се, че няма да изричам дума, която е невярна. — Остави клетвата да попие в нея като нещо материално, кожата ѝ се стегна и настръхна. Беше лесно да го пренебрегне. Болката не беше нищо в сравнение с онова, което бе изтърпяла. — Заклевам се, че няма да правя оръжие, с което човек да убива друг човек. Заклевам се, че никога няма да използвам Единствената сила за оръжие, освен срещу Мраколюбци и Твари на Сянката, или като последно крайно средство, за да защитя своя живот или този на своя Стражник, или на друга Сестра.

Съветът бе затихнал. Егвийн освободи сплита. Усещането по кожата ѝ бе толкова странно! Сякаш някой бе защипал излишното под шията ѝ и по гръбнака, беше го издърпал и изпънал на място.

— Нека да не се мисли повече, че мога да избягна съблюдаването на Трите клетви — заяви Егвийн. — Нека да не се изрича повече, че не съм пълна Айез Седай. — Никоя не напомни, че не е минала изпитанието, за да получи шала. За това щеше да се погрижи в друг ден. — А сега, след като видяхте, че използвах Клетвената палка, и след като знаете, че не мога да лъжа, ще ви кажа нещо. Докато бях в Бялата кула, една Сестра дойде при мен и довери, че е от Черната Аджа.

Очите на жените се опулиха и няколко от тях ахнаха тихо.

— Да — продължи Егвийн. — Знам, че не обичате да се говори за тях, но може ли някоя от вас честно да твърди, че Черната Аджа не съществува? Можете ли да спазите клетвите и да заявите, че никога не сте обмисляли тази възможност — дори *вероятността* — между нас да има Мраколюбки?

Всички мълчаха. Въпреки ранния час в палатката стана горещо. Душно. Никоя от тях не се изпоти, разбира се — всички знаеха стария от векове номер с избягването на това.

— Да — каза Егвийн. — Срамно е, но е истина, която ние — като водачки на своите хора — трябва да признаем. Не публично. Но между нас е неизбежно. Видях от първа ръка какво може да причини недоверието и тихото политиканстване. *Няма* да позволя същата болест да зарази и нас тук. Ние сме от различни Аджи, но имаме една цел. Трябва да знаем, че можем да си вярваме безусловно, защото в този свят има твърде малко друго, на което може да се вярва.

Погледна Клетвената палка, която бе взела от Серин тази сутрин. Поглади я с палец. „Жалко, че не можа да намериш това, Верин. Може би нямаше да те спаси, но ми се иска да можеше да го опиташ. Щях да мога да използвам помощта ти.“

Вдигна глава.

— Аз не съм Мраколюбка — заяви на събралите се. — И вие знаете, че това не може да е лъжа.

Заседателките изглеждаха озадачени. Е, скоро щяха да разберат смисъла на думите ѝ.

— Време е да се докажем. Някои умни жени в Бялата кула се натъкнаха на тази идея и смятам да я разширя. Всяка от нас поред ще използва Бялата палка, за да се освободим от Трите клетви, а след това отново поред всички ще ги изрекат. След като всички се обвържем отново, ще можем да заявим, че не сме слуги на...

Шериам прегърна Извора. Егвийн беше предвидила това. Заби щит между нея и Извора и тя ахна безпомощна. Берана извика стъписано, няколко други прегърнаха Извора и се заозъртаха.

Егвийн се обърна и погледна Шериам в очите. Лицето на жената бе почервеняло почти като косата ѝ и тя дишаше задъхано. Като пленен заек, с единия крак в примката, ококорил очи от уплаха. Стисна превързаната си ръка...

„О, Шериам — помисли Егвийн. — Надявах се, че Верин греша за теб.“

— Егвийн? — почна Шериам. — Аз просто...

Егвийн пристъпи напред.

— Черна Аджа ли си, Шериам?

— Какво? Разбира се, че не?

— Общуваш ли с Отстъпниците?

— Не! — извика Шериам и се заозърта.

— Служиш ли на Тъмния?

— Не!

— Освобождавана ли си от клетвите си?

— Не!

— Имаш ли червена коса?

— Разбира се, че не. Никога не съм...

— И замръзна.

„И ти благодаря и за този трик, Верин“ — помисли Егвийн.

В палатката стана много, много тихо.

— Сбърках, разбира се — заговори Шериам, изпотена от страх. — Не чух добре въпроса. Не мога да лъжа, разбира се. Никоя от нас не може...

Млъкна, щом Егвийн ѝ протегна Клетвената палка.

— Докажи го, Шериам. Жената, която дойде при мен в Кулата, ми даде името ти като водачка сред Черната Аджа.

Шериам я погледна в очите.

— Тъй значи — промълви тя тъжно. — И коя бе тази, която дойде при теб?

— Верин Матуин.

— Виж ти... — Шериам се отпусна на стола. — Изобщо не очаквах това от нея. Как е заобиколила клетвите към Великия господар?

— Изпи отрова — отвърна Егвийн със свито сърце.

— Много умно. — Жената с огнената коса кимна. — Никога не бих могла да се реша на това. Никога...

Егвийн заплете връзки Въздух, уви с тях Шериам и затегна сплитовете. Обърна се към изумените жени.

— Светът върви към Последната битка. Нима очаквахте, че враговете ни ще ни оставят на мира?

— Коя още? — прошепна Лелейн. — Коя още бе спомената?

— Много други — отвърна Егвийн. — Заседателки между тях.

Мория скочи и побягна към изхода. Едва успя да направи две стъпки. Десетина Сестри поотделно затвориха бившата Синя с щитове и я овързаха в сплитове Въздух. След секунди тя висеше във въздуха със запушена уста и по страните на овалното ѝ лице се стичаха сълзи.

Романда цъкна с език, докато я обикаляше.

— И двете от Синята. Много драматичен начин да направиш разкритията си, Егвийн.

— Ще се обръщаш към мен с „Майко“ — заяви Егвийн и слезе от подиума. — И не е толкова странно, че тук ще има по-висок процент от Сините, след като цялата Аджа избяга от Бялата кула. — Вдигна Клетвената палка. — Причината да направя разкритието така беше проста. Как щяхте да реагирате, ако просто бях заявила, че са Черни, без да предложа доказателство?

Романда наведе глава.

— Права си и за двете неща, Майко.

— Значи не би имала нищо против да си първата, която ще положи отново клетвите?

Романда се поколеба съвсем за кратко, като се озърна към двете вързани с Въздух жени. Почти всички в палатката държаха Извора и се споглеждаха нащрек, сякаш очакваха всеки момент да им израснат пепелянки вместо коси.

Романда взе Клетвената палка и както им бе указано, се освободи от клетвите. Процесът беше болезнен, но тя се овладя и вдиша рязко със съсък. Другите я следяха напрегнато за някаква хитрина, но тя беше безукорна с повторното заклеване. Подаде палката на Егвийн и заяви:

— Не съм Мраколюбка. И никога не съм била.

Егвийн взе Клетвената палка.

— Благодаря ти, Романда. Лелейн, желаш ли да си следващата?

— С радост — отвърна тя.

Сигурно изпитваше нужда да реабилитира Сините. Една след друга останалите жени отмениха клетвите, като ахкаха или съскаха от болка, след което отново се заклеха и дадоха обет, че не са Мраколюбки. Егвийн въздъхваше тихо от облекчение след всяка. Верин бе казала, че ще има Сестри, които не е разкрила, и че Егвийн може би ще открие и други от Черната сред Заседателките.

Когато Квамеса, последната, връчи Палката на Егвийн и заяви, че не е Мраколюбка, напрежението видимо спадна.

— Много добре — каза Егвийн и се обърна към всички. — Отсега нататък продължаваме заедно. Никакво дърлене повече. Никакво боричкане. За всяка от нас целта е да опазим Бялата кула — и самия свят. Ние, дванадесетте поне, си вярваме една на друга. Едно прочистване никога не е лесно. Често е болезнено. Днес пречистихме самите себе си, но това, което ни предстои да направим, ще е почти също толкова болезнено.

— Ти... знаеш имената на много други, нали? — попита Такима. Този път поне не изглеждаше разсеяна.

— Да — отвърна Егвийн. — Над двеста всичко, по няколко от всяка Аджа. Около седемдесет от тях са сред нас в този лагер. Имам имената. — Беше се върнала през нощта, за да прибере книгите на Верин от стаята си. Сега те бяха скрити грижливо в палатката ѝ,

невидими. — Предлагам да ги задържим, въпреки че ще е трудно, след като ще трябва да заловим всички едновременно, доколкото е възможно.

Най-голямото им предимство, освен изненадата, щеше да е присъщата недоверчивост на Черната Аджа. Верин и други източници показваха, че малко Сестри в Черната Аджа знаят повече от шепата други имена. В книгата имаше цялостно описание на организацията на Черната Аджа и на системата им на разделяне на групи, известни като „сърца“, които имаха минимално взаимодействие помежду си, за да останат скрити. Егвийн се надяваше, че същата тази система ще им попречи да разберат навреме какво става.

Заседателките изглеждаха обезсърчени.

— Първо — каза Егвийн, — ще заявим, че трябва да разпространим важна новина до всяка Сестра, но че тя не може да бъде чута от войниците в лагера. Ще призовем Сестрите в този павилион по Аджи — достатъчно голям е, за да побере около двеста души. Аз ще съобщя на всяка от вас имената на всички Черни сестри. Щом всяка Аджа влезе, ще повтора пред тях това, което ви казах, и ще им кажа, че всички трябва да се презакълнат на Клетвената палка. Ще сме готови да задържим Черните сестри, които се опитат да се измъкнат. Ще ги вържем и ще ги задържим в павилиона за аудиенции. — Тази по-малка палатка беше свързана с павилиона на Съвета и можеше да бъде затворена, тъй че влизащите Сестри да не виждат задържаните.

— Ще трябва да направим нещо и със Стражниците — каза навъсено Лелейн. — Предлагам да идват със Сестрите и да сме готови да задържим и тях.

— Някои от тях ще са Мраколюбци — каза Егвийн. — Но не всички. И не знам кои са. — Верин имаше някои бележки за това, но не много, за жалост.

— Светлина, какъв ужас — промълви Романда.

— Трябва да се направи — заяви Берана.

— И трябва да се направи бързо — добави Егвийн. — Така, че Черните сестри да нямат време да избягат. Ще предупредя лорд Брин да направи кръгова охрана със стрелци и Сестри, на които можем да се доверим, за да спре всеки опит за бягство, просто за всеки случай. Но

това ще свърши работа само с тези, които са твърде слаби да направят портали.

— Не бива да допускаме да се стигне до това — намеси се Лелейн. — Една война в самия лагер...

Егвийн кимна.

— А Бялата кула? — попита Лелейн.

— След като се прочистим — отвърна Егвийн, — ще можем да направим каквото трябва, за да обединим отново Айез Седай.

— Искаш да кажеш...

— Да, Лелейн. Възнамерявам да започна щурм на Гар Валон тази вечер. Предай думите ми и кажи на лорд Брин да подготви хората си. Новината ще отвлече вниманието на Черните сред нас и по-трудно ще забележат какво правим.

Романда се озърна към Шериам и Мория. И двете плачеха открито, със запушени с Въздух уста.

— Трябва да се направи. Внасям пред Съвета за гласуване да се предприемат действията, които предложи Амирлин.

В палатката настъпи тишина. След това, бавно, всяка жена стана, за да даде съгласието си. Беше единодушно.

— Светлината да ни пази — прошепна Лелейн. — И да ни прости за това, което се каним да направим.

„Права си — помисли Егвийн. — И аз се надявам на това.“

ГЛАВА 44

НЕПОЗНАТИ МИРИЗМИ

— Тарвинската клисура е най-логичното място! — възрази Нинив.

Двамата с Ранд яздеха по обрасъл с бурени път през откритата степ на Маредон, придружени от тълпа айилци. Нинив беше единствената Айез Седай. Нарिशма и Неф бяха в тила на групата, и двамата намусени. Ранд им беше наложил техните Айез Седай да останат. Напоследък изглеждаше особено решен да изтъкне независимостта си от тях.

Нинив яздеше чисто бялата Лунна светлина от конюшната на Ранд в Тийр. Все още ѝ се струваше странно, че той изобщо си има своя конюшня, да не говорим за конюшни във всеки главен град на света.

— Тарвинската клисура — повтори Ранд и поклати глава. — Не. Колкото повече мисля за това, толкова повече разбирам, че не искаме да се бием там. Лан ми прави услуга. Ако мога да съсредоточа щурм редом с неговия, ще мога да спечеля голямо предимство. Но не искам да отвличам армиите си с Клисурата. Ще е загуба на ресурси.

Загуба на ресурси? *Лан* се беше запътил към Клисурата, като стрела, пусната от дълъг лък на Две реки. Полетял беше натам, за да умре! А Ранд казваше, че помощта е загуба? Празноглав глупак!

Стисна зъби и с усилие се овладя. Поне да *спореше*, а не да говори така отчуждено, както правеше напоследък. Изглеждаше съвсем безчувствен, но тя беше виждала как звярът в него изригва, за да ѝ изреве. Беше се присвил вътре в него и ако той скоро не дадеше воля на чувствата си, щяха да го изядат отвътре.

Но как да го накара да се вразуми? Беше подготвяла аргумент след аргумент — всеки от тях ясно обоснован и спокойно обяснен, — докато бяха в Тийр. Но Ранд ги пренебрегваше всичките, а последните два дни прекара с генералите си в обмисляне стратегията за Последната битка.

Всеки ден приближаваше Лан на още една стъпка към битка, която не можеше да спечели. Всеки ден тя ставаше все по-притеснена. На няколко пъти за малко да изостави Ранд и да препусне на север. След като Лан щеше да влезе в безнадежден бой, тя копнееше да е до него. Но оставаше. Светлината да го вземе Ранд ал-Тор, оставаше. Каква полза да помага на Лан, ако така щеше да позволи светът да падне под Сянката заради инатливия... *инат* на един овчар!

Дръпна плитката си с все сила. Камъчетата по гривните и пръстените на ръцете ѝ блеснаха на смътната слънчева светлина — небето беше облачно, разбира се, каквото си беше през последните няколко недели. Всички се стараеха да не забелязват колко е неестествено това, но Нинив все още усещаше назряващата на север буря.

Толкова малко време оставаше, докато Лан стигне до Клисурата! Светлината дано да даде да го забавят малкиерите, дошли да го подкрепят. Светлината дано да даде да не остане сам. Мисълта за него, как навлиза в Погибелта срещу орди от Твари на Сянката, опустошили родната му земя...

— *Трябва* да нападнем там — почна Нинив. — Итуралд казва, че Погибелта гъмжи от тролоци. Тъмния събира силите си. Бъди сигурен, ядрото им ще е при Клисурата, откъдето е най-лесно да ударят по Андор и Кайриен!

— Точно затова няма да атакуваме при Клисурата, Нинив — отвърна Ранд невъзмутимо, както винаги. — Не можем да позволим врагът да ни диктува избор на бойното поле. Последното, което искаме, е да се бием там, където *те* желаят или където ни очакват. — Обърна поглед на север. — Да, нека да се събират. Мен търсят и няма да им се предложи. Защо да се бия при Тарвинската клисура? Най-разумно е да прехвърлим армиите си направо в Шайол Гул.

— Ранд — започна отново тя, мъчеше се да прозвучи благоразумно. Не можеше ли да разбере, че е права? — Няма начин Лан да успее да събере достатъчно голяма сила, за да задържи масово настъпление на тролоците. Особено след като повечето войски на Пограничните правят Светлината знае какво тук. Ще го разбият и тролоците ще нахлуят!

При споменаването на Пограничните лицето на Ранд се изопна. Тръгнаха бяха на среща с техни пратеници.

— Тролоците ще нахлуят — повтори той.

— Да.

— Добре. Това ще ги задържи, докато аз направя каквото трябва.

— А Лан? — попита Нинив.

— Неговата атака ще е много ценна и на подходящо място. —

Ранд кимна. — Той ще привлече вниманието на враговете към Малкиер и Клисурата и ще ги накара да си помислят, че съм там. Твари на Сянката не могат да се движат през портали, тъй че не могат да се движат бързо като мен. Докато се сражават с Лан, аз ще съм ги прехвърлил и ще атакувам в самото ядро на Тъмния. Изобщо не мисля да изоставям южните земи. Когато тролоците пробият през Клисурата, ще се разбият на юмурици, за да нахлуят. Тогава моите сили ще ги ударят, водени от Башийр. С Пътуване през портал ще ударят по всяка група тролоци във фланг или в тил. Така ще можем да избираме най-изгодните за нас места за бой.

— Ранд... — Нинив усети как гневът ѝ премина в ужас. — Лан ще умре!

— А кой съм аз да му го отказвам? Всички заслужаваме шанса да намерим мир.

Нинив зяпна, останала без думи. Той наистина го вярваше! Или поне се мъчеше да се убеди, че го вярва.

— Моят дълг е да убия Тъмния — каза Ранд тихо, сякаш на себе си. — Убивам го и умирам. Това е всичко.

— Но...

— Достатъчно, Нинив. — Каза го тихо, с онзи негов убийствено спокоен тон. Нямахше да позволи да го притискат повече.

Нинив се отпусна в седлото. Кипеше ѝ отвътре, докато се мъчеше да реши как все пак да го убеди. Светлина! Щеше да остави хората на Граничните земи да загинат в тролокското нашествие! На хората щеше да им е все едно дали Тъмния е победен — щяха да врат в казаните. Така за Лан и малкиерите щеше да остане да се бият сами, нищожна сила, която да се противопостави на мощта на всички чудовища, които можеше да избълва Погибелта.

Сеанчанците щяха да водят своята война на юг и на запад. Тролоците щяха да настъпят от север и изток. Двете сили щяха да се срещнат рано или късно. Андор и другите кралства щяха да се превърнат в огромно бойно поле, хората там — добри хора, като в Две

реки — щяха да се без никакъв шанс в такава война. Щяха да бъдат премазани.

Какво можеше да направи тя, за да промени това? Трябваше да измисли нова стратегия, която да убеди Ранд. Всичко в сърцето ѝ сочеше към подкрепа за Лан. Трябваше да му заведе помощ!

Препускаха през открита равна земя, осеяна тук-там с ферми. Подминаха една вдясно от пътя им — самотна ферма, не по-различна от много такива из Две реки. Но в Две реки Нинив никога не беше виждала селяк да гледа пътниците с такава неприкрита враждебност. Червенобрад мъж с оцапани панталони и навити почти до раменете ръкави се беше подпрял на полудовършената ограда, брадвата му бе подпряна небрежно — но много видимо — на дървата до него.

Нивите му помнеха по-добри времена. Макар земята да беше грижливо изорана и засята, по браздите едва-едва бяха поникнали хилави стръкове. Нивите бяха осеяни с черни петна, където зърното необяснимо бе отказало да пусне корен, а там, където *все пак* беше поникнало, стръковете бяха залинели и жълти.

В съседната нива няколко по-млади мъже изтръгваха от земята пън, но опитното око на Нинив виждаше, че те всъщност изобщо не се опитват да свършат работа. Не бяха сложили хамута на вола, а и не бяха разкопали около пъна, за да излезе по-лесно. Дългите пръти пък, които лежаха в тревата, бяха прекалено дебели и гладко издялани, за да са дръжки на сечива. Бойни криваци. Гледката беше почти забавна, предвид това, че Ранд водеше двеста айилци, но все пак говореше нещо. Тези хора очакваха неприятност и се готвеха за нея. Несъмнено и те усещаха назряващата буря.

Този район, в близост до търговски пътища и в границите на Тийр, беше сравнително спокоен и незастрашен от безчинствата на разбойници. Освен това бе достатъчно далеч на север, за да се въвлича в дребните счепквания между Иллиан и Тийр. Трябваше да е място, където селяните да нямат нужда от бойни криваци и да гледат пътниците все едно, че очакват нападение.

Тази бдителност щеше да им послужи добре, когато дойдеха тролоците, стига дотогава сеанчанците да не ги принудеха да влязат в армиите им. Нинив дръпна отново плитката си.

Умът ѝ се върна към Лан. Трябваше да направи нещо! Но Ранд не се вразумяваше. Така оставаше само загадъчният план на Кацуан.

Глупава жена — да откаже да го обясни. Нинив бе направила първата стъпка, като предложи съюз, а как бе реагирала Кацуан? Със самонадеяна наглост, разбира се. Ще прибира тя Нинив в групичката си Айез Седай като някакво детенце, заскитало се из горите!

Как задачата на Нинив — да открие къде е Перин — щеше да помогне на Лан? През последната неделя Нинив бе притискала Кацуан за повече информация, но не беше успяла да изкопчи нищо.

— Изпълни добре тази задача, чедо — беше й казала Кацуан, — и може би ще ти поверя повече отговорност в бъдеще. Проявявала си инат понякога, а това няма да го търпим.

Нинив въздъхна. Да открие къде е Перин. Как се очакваше да го направи? Хората от Две реки нямаше да са й от полза. Много от мъжете им пътуваха с Перин, но не ги бяха виждали от дълго време. Бяха на юг някъде, в Алтара или Геалдан може би. Но районът за търсене беше много голям.

Знаеше, че Две реки няма да предложат лесен отговор. Кацуан явно вече се бе опитала да се добере сама до Перин и не бе успяла. Затова бе възложила задачата на Нинив. Дали Ранд не беше изпратил Перин на някоя тайна мисия?

— Ранд?

Той мърмореше нещо на себе си.

Нинив потръпна.

— Ранд? — повтори малко по-рязко.

Той млъкна и извърна поглед към нея. Стори й се, че видя гнева, скрит дълбоко в него — в очите му за миг блесна раздражение, че го е прекъснала. След това изчезна, смени се с плашещо хладна сдържаност.

— Да?

— Ти... знаеш ли къде е Перин?

— Той си има поставени задачи и ги изпълнява — отвърна Ранд и отново се загледа напред. — Какво искаш да знаеш?

Не биваше да споменава Кацуан.

— Още се безпокоя за него. И за Мат.

— Аха. Никак не те бива в лъженето, а, Нинив?

Тя се изчерви от смущение. Кога се беше научил да познава хората толкова добре!

— *Наистина* се безпокоя за него, Ранд ал-Тор. Той е толкова кротък, скромнен — и винаги позволява на приятелите си да го командорят.

Така. Нека Ранд да мисли за *това*.

— Скромнен? — повтори той замислено. — Да, предполагам, че още е скромнен. Но кротък? Перин вече не е твърде... кротък.

Значи се беше свързвал с Перин наскоро. Светлина! Как го беше разбрала Кацуан и как на нея ѝ беше убягнала тази връзка?

— Ранд, ако си възложил на Перин да свърши нещо за теб, защо трябва да го пазиш в тайна? Имам право да...

— Не съм се срещал с него, Нинив — прекъсна я Ранд. — Успокой се. Просто има неща, които знам. Свързани сме — Перин, аз и Мат.

— Как? Какво искаш да...

— Само това ще кажа, Нинив — прекъсна я Ранд тихо.

Нинив стисна зъби. Другите Айез Седай говореха за уменията да съдържаш чувствата си, но явно не им се налагаше да се разправят с Ранд ал-Тор. И тя можеше да е спокойна, ако не се очакваше да се оправя с най-упорития глупак, навличал ботуши на краката си.

Продължиха известно време мълчаливо. Облачното небе бе надвиснало над главите им като далечно поле от торф и сив мъх. Мястото за среща с Пограничните беше един кръстопът наблизо. Можеха да Отпътуват направо там, но Девите бяха настояли да пристигнат малко по-далече и да подхождат по-предпазливо. Пътуването беше изключително удобно, но можеше и да е опасно. Ако враговете ти знаят къде ще се появиш, можеш да отвориш портала и да се озовеш в засада от стрелци. Дори изпращането на съгледвачи не беше толкова безопасно, колкото да Отпътуваш до място, където никой не те очаква.

Айилците се учеха и се приспособяваха бързо. Изненадващо, наистина. Пустошта бе ужасно еднообразна. Всяка нейна част изглеждаше еднакво. Разбира се, тя беше чувала някои айилци да казват същото за влажните земи.

Точно този кръстопът беше загубил важността си преди години. Ако Верин или друга някоя Кафява сестра беше с тях, сигурно щеше да може да обясни точно защо. Нинив знаеше само, че кралството, владяло някога тази земя, е паднало преди много време и единствената

останка от него бе независимият град Фармадинг. Колелото на Времето се въртеше. Най-великите кралства се сгромолясваха, пропадаха и след време се превръщаха в лениви поля, владени от селяни, решени да отгледат много добра реколта ечемик. Беше се случило с Манедерен, беше се случило и тук. Величествени пътища, по които някога бяха преминавали легиони, сега се бяха превърнали в буренясаи и разбити селски друмища.

Нинив остави Лунна светлина да забави ход, изостана и се изравни с Нарिशма. Носеше черно, като повечето Аша'ман, и Мечът и Драконът святкаха на яката му. Беше се променил през месеците, откакто го обвързаха за Стражник. Нинив не можеше вече да го погледне и да види в него момче. Това сега беше мъж, с изящната стойка на войник и бдителния поглед на Стражник. Мъж, който бе виждал смърт и се беше сражавал с Отстъпници.

— Ти си Пограничник, Нарिशма — заговори Нинив. — Имаш ли някаква идея защо другите са напуснали постовете си?

Той поклати глава и огледа околността.

— Аз съм син на обуцар, Нинив Седай. Не познавам господарските нрави. — Помълча малко. — Освен това вече не съм Пограничник. — Намекът беше ясен. Щеше да защити Ранд, каквато и вярност да го теглеше. Мислене съвсем като за Стражник.

Нинив кимна замислено.

— Имаш ли някаква идея какво ни очаква?

— Ще спазят думата си — увери я Нарिशма. — Един Пограничник по-скоро ще умре, но няма да измени на думата си. Обещаха да изпратят делегация, която да се срещне с лорд Дракона. Ще направят точно това. Съжалявам обаче, че не ни се разреши да вземем нашите Айез Седай.

Според донесенията армията на Пограничниците включваше тринайсет Айез Седай. Опасен брой: броят, нужен за усмиряване на жена или опитомяване на мъж. Тринайсет жени в Кръг можеха да заслонят и най-могъщите преливащи. Ранд бе настоял делегацията, която щеше да дойде на среща с него, да не включва повече от четири от тези тринайсет Айез Седай. В замяна на това бе обещал да доведе не повече от четирима преливащи. Нарिशма, Неф, Нинив и самият Ранд.

Мерайз и останалите бяха изпаднали в айезседайския вариант на истерия — много нацупени устни и въпроси от рода на „Сигурен ли сте, че искате това?“ — когато Ранд им бе забранил да дойдат.

Нинив забеляза напрегнатата стойка на Нарिशма.

— Май не им вярваш много.

— Мястото на един Пограничник е да пази Границата — отвърна Нарिशма. — Аз бях син на обуцар, но въпреки това бях обучен с меч, копието, лъка, брадвата и прашката. Още преди да стана Аша'ман, можех да надвия четирима-петима обучени южняшки войници в двубой. Ние *живеем*, за да браним. А те все пак напуснаха. И то точно сега. С тринайсет Айез Седай. — Погледна я с дълбоките си тъмни очи. — Искам да им вярвам. Познавам ги като добри хора. Но и добри хора могат да направят нещо погрешно. Особено когато са намесени хора, които могат да преливат.

Нинив замълча. Нарिशма имаше право, въпреки че каква причина можеха да имат Пограничниците да навредят на Ранд? Бяха се борили столетия наред срещу посегателствата на Погибелта и Тварите на Сянката и съпротивата срещу Тъмния беше жигосана в душите им. Нямаше да се обърнат срещу Преродения Дракон.

Пограничниците притежаваха особено чувство за чест. Можеше да е отчайващо, вярно, но такива си бяха. Благоговейната почит на Лан към отечеството му — особено след като много други малкиери бяха изоставили произхода си — бе едно от нещата, които тя обичаше в него. „О, Лан. Ще намеря някой, който да ти помогне. Няма да те оставя да влезеш сам в пастта на Сянката.“

Когато приближиха един малък зелен хълм, няколко айилци се върнаха от разузнаване. Ранд спря групата и изчака облечените в кадин-сор съгледвачи да дотичат до него. Неколцина от тях носеха на челата си ленти с древния символ на Айез Седай. Не бяха задъхани, въпреки че бяха пробягали целия път напред до мястото на срещата и обратно.

Ранд се наведе от седлото.

— Направили ли са каквото поисках? Нали не са повече от двеста души и не повече от четири Айез Седай?

— Да, Ранд ал-Тор — отвърна един от съгледвачите. — Да, спазили са изискването ти възхитително. Имат голяма чест.

Нинив долови странния айилски хумор в тона му.

— Какво? — попита Ранд.

— Един мъж, Ранд ал-Тор — каза айилският съгледвач. — Това е цялата им „делегация“. Дребосък, макар да му личи, че знае да танцува копията. Кръстопътят е зад този хълм.

Нинив погледна напред. Наистина, след като знаеше вече за какво да гледа, успя да види друг път, минаващ от юг, който, изглежда, се пресичаше с техния отвъд хълма.

— Що за капан е това? — попита Неф. Мършавото му войнишко лице изглеждаше угрижено. — Засада?

Ранд вдигна ръка за тишина и подкара коня си напред. Съгледвачите затичаха до него. Нинив почти я оставиха най-назад. Лунна светлина бе много по-кратко животно, отколкото щеше да си избере сама. Щеше да си поговори хубавичко с началника на конюшнията, щом се върнеше в Тийр.

Заобиколиха хълма и пред очите им се откри четвъртито парче земя, отъпкано и нашарено от стари огнища — кервани бяха спирали тук за нощувка. По-тесен път пресичаше техния от север на юг. А там, където двата пътя се пресичаха, стоеше самотен шиенарец, загледан към приближаващата процесия. Дългата му до раменете побеляла коса висеше свободно около мършаво лице, вече нашарено с белезите на старостта. Имаше дребно жилаво тяло; очите му бяха малки и сякаш примижали.

„Хюрин?“ — помисли си тя изненадана. Не беше виждала ловеца на крадци, откакто я бе придружил с още няколко други на връщане към Бялата кула, след събитията при Фалме.

Ранд дръпна юздите на коня си, та Нинив и двамата Аша'ман да го настигнат. Айилците се развърнаха от двете страни като листа, понесени от порив на вятъра, и застанаха нащрек около кръстопътя. Нинив беше напълно сигурна, че Аша'ман са сграбчили Извора, както и самият Ранд.

Хюрин помръдна неспокойно. Беше си точно какъвто го помнеше Нинив. С малко по-побеляла коса, но със същото просто кафяво облекло, с нацърбения щит „мечотрошач“ и късия меч на кръста. Беше вързал коня си за едно паднало дърво наблизко. Айилците го гледаха подозрително, както други щяха да гледат глутница кучета пазачи.

— Я, лорд Ранд! — подвикна Хюрин с малко изнервен глас. — Вярно, че сте вие! Гледай ти, направо изникнахте изневиделица, трябва да кажа. Хубаво, че...

И млъкна, щом го вдигнаха от земята. Само изпъшка изненадано, докато невидими сплитове Въздух го завъртяха и обърнаха. Нинив сподави трепета си. Щеше ли някога изобщо да престане да се притеснява, щом види да преливат мъже?

— Кой ни преследваше двамата, Хюрин? — извика Ранд. — Онзи път, когато заседнахме в онази далечна сумрачна земя? От каква народност бяха хората, които свалих с лъка?

— Хора ли? — почти изграчи Хюрин. — Лорд Ранд, никакви хора нямаше там! Никой не сме срещали. Освен лейди Селийн де. Помня само ония зверове като жабоци, същите, дето хората разправят, че сеанчанците ги яздели!

Ранд завъртя Хюрин във въздуха и го огледа с хладни очи. После подкара коня си още малко напред. Нинив и двамата Аша'ман тръгнаха с него.

— Не вярвате ли, че съм аз, лорд Ранд? — попита Хюрин.

— На много малко неща вярвам напоследък — отвърна Ранд. — Пограничните са пратили теб, понеже се познаваме, нали?

Хюрин кимна, целият плувнал в пот. Нинив изпита жалост към него. Беше абсолютно предан на Ранд. Бяха прекарвали дълго време заедно, докато гонеха Фейн и Рога на Валийр. На връщане към Тар Валон Нинив изобщо не успяваше да спре Хюрин да дърдори за великия подвиг, който бе извършил Ранд. Да се отнесе с него така човекът, когото беше боготворил, сигурно беше много притеснително за мършавия търсач на крадци.

— Защо само ти? — попита Ранд кротко.

— Ами... — Хюрин въздъхна. — Ами че те ви казаха... — Замълча, все едно нещо го разсея, и подуши с нос. — Хм, виж ти... много странно. Никога не ми е мирисало така.

— На какво? — попита Ранд.

— Не знам — отвърна Хюрин. — Въздухът... мирише като на много смърт, много насилие, само че не. По-зло е. По-ужасно. — Потрепери. Дарбата му да надушва насилие беше една от онези странности, които Кулата така и не можеше да обясни. Не беше свързана със Силата, но все пак явно не беше и съвсем естествена.

На Ранд явно му беше все едно какво надушва Хюрин.

— Кажи ми защо пратиха само теб, Хюрин?

— Почнах да казвам, лорд Ранд. Вижте, тука сега трябва да обсъдим условия.

— Условия за връщането на армиите ви там, където им е мястото.

— Не, лорд Ранд — отвърна притеснено Хюрин. — Условия за уреждане на *истинска* среща с тях. Тая част в писмото им беше смътна малко, де. Казаха, че може да се ядосате, като намерите тук само мен.

— Сгрешили са — каза Ранд съвсем тихо. Нинив се напрегна, за да го чуе по-добре, и дори се наведе напред.

— Вече не изпитвам гняв, Хюрин. Не ми носи никаква полза. Защо ще ни трябва „условия“ да се срещнем? Смятах, че предложението ми да доведе съвсем малка сила ще е приемливо.

— Ами, лорд Ранд — почна Хюрин, — видите ли, те *наистина* искат да се срещнат с вас. Имам предвид, бихме целия този път... Вървахме насам през цялата проклета зима, да ме прощава Айез Седай. Но си беше *проклета* зима! И лоша при това, макар да мина доста време, докато ни удари. Все едно, бихме този път заради вас, лорд Ранд. Тъй че виждате, искат да се срещнат с вас. Искат го много.

— Но?

— Но, видите ли, последния път, когато бяхте във Фармадинг, имаше...

Ранд вдигна пръст. Хюрин замълча и всичко затихна. Дори конете като че ли затаиха дъх.

— Пограничните са във Фармадинг? — попита Ранд.

— Да, лорд Ранд. Вие ще трябва да влезете под закрилата на Бранителя, видите ли, и...

Ранд махна отсечено с ръка й го прекъсна. Мигновено се появи портал. Като че ли не водеше към Фармадинг обаче. Водеше просто малко по-назад, на същия път, по който преди малко бяха дошли.

Ранд пусна Хюрин, даде знак на айилците да му разрешат да се качи на коня си и преведе Тай'дайшар през портала. Какво ставаше? Всички го последваха. Щом преминаха, Ранд създаде друг портал, който се отвори в малка гориста падина. На Нинив мястото й се стори познато. Точно тук се бяха спрели на бивак с Кацуан след гостуването им във Фармадинг.

„Но защо беше първият портал?“ — помисли си объркана Нинив. А след това изведнъж се досети. Човек нямаше нужда да научава един район, за да Пътува на късо разстояние от него... а Пътуване до място научаваше човека за това място достатъчно добре, за да създава портали от него.

Тъй че Пътувайки първо на къс отскок, Ранд запомняше мястото достатъчно добре, за да създаде оттам портали, докъдето си поиска — и спестяваше времето, нужно за научаването на района! Беше изключително умно и Нинив се изчерви, че не се е сетила сама за тази възможност. Откога ли знаеше Ранд тази хитрина? Дали споменът за нея идваше от онзи... глас в главата му?

Ранд подкара Тай'дайшар през шубраците. Нинив го последва, пришпорваше кротката кобила, за да не изостава. А, началникът на конюшната определено щеше да чуе няколко приказки от нея. Щеше да го научи тя!

Хюрин също пришпори коня си, а айилците затичаха на дълги отскоци покрай него, като се стараеха да го задържат обкръжен. Бяха си забулили лицата и копията или лъковете бяха в ръцете им. Ранд излезе от храсталака, спря Тай'дайшар и се загледа над откритата моравка към древния Фармадинг.

Градът не беше голям, не и според мерките на Великите градове. Нито беше красив, не и в сравнение със съградените от огиери чудеса, каквито Нинив бе виждала. Но бе достатъчно голям и място на чудесна архитектура и древни реликви. Разположен на остров сред езеро, той всъщност смътно напомняше за Тар Валон. Три широки моста прехвърляха кротките води и бяха единственият достъп до града.

Около езерото се бе разположила на лагер огромна армия, покриваше може би повече площ от самия Фармадинг. Нинив успя да преброи десетки различни знамена, знак за десетки различни Домове. Низове и низове коневръзи, и палатки като редове лятна реколта, грижливо засадени и подредени, очакващи жътва. Армията на Пограничниците.

— Чувал съм за това място — отрони Неф и вятърът развя късо подрязаната му тъмнокафява коса. Беше присвил очи и се мръщеше недоволено. — Като стеддинг е, само че не толкова безопасно.

Величественият тер-ангреал на Фармадинг — известен като Бранителя — създаваше невидими защитни мехури, които пречеха на

хора да докосват Единствената сила. Това можеше да се заобиколи с помощта на много специализиран тер-ангреал, какъвто Нинив случайно носеше със себе си. Но щеше да помогне съвсем малко.

Армията изглеждаше достатъчно близо, за да е под мехура, който спираше преливането и се простираше на около миля около града.

— Те знаят, че сме дошли — каза Ранд тихо, присвил очи. — Очаквали са го. Очакват да вляза в техния сандък.

— Сандък ли? — попита Нинив колебливо.

— Този град е сандък — каза Ранд. — Целият град и районът около него. Искат ме там, където да може да съм в ръцете им, но не разбират. Никой не ме държи в ръцете си. Никога вече. Достатъчно сандъци, затвор, вериги и въжета търпях. Никога вече няма да се оставя във властта на друг.

Все тъй загледан към града, той се пресегна и взе статуетката с мъжа, вдигнал високо глобус, от мястото ѝ на седлото. Нинив се смрази. Трябваше ли да взима *това* навсякъде, където ходеше?

— Ранд... — Умът ѝ заработи трескаво. Трябваше да измисли нещо. Не можеше да позволи това да се случи отново!

Ключът за достъп засия смътно.

— Те искат да ме пленят — промълви той. — Да ме държат. Да ме бият. Вече го направиха веднъж във Фармадинг. Те...

— Ранд!

Той млъкна и я погледна, все едно я виждаше за първи път.

— Тези тук не са роби с умове, вече изгорени от Грендал. Целият този град е пълен с невинни хора!

— Не бих навредил на хората в града — отвърна Ранд безчувствено. — Армията заслужава демонстрацията, не градът. Огнен дъжд над тях може би. Или мълния...

— Нищо друго не са направили, освен да помолят за среща с теб! — каза Нинив и доближи коня си до неговия. Тер-ангреалът в ръката му бе зъл като пепелянка. Веднъж бе прочистил Извора. Защо не се беше стопил като женската статуетка?

Не беше сигурна какво ще стане, ако Ранд насочи сплит в защитния мехур над Фармадинг, но подозираше, че ще подейства. Бранителя не спираше правенето на сплитове. Нинив бе успяла да ги направи чудесно, когато бе извлякла от своя Кладенец.

Тъй или иначе знаеше, че трябва да спре Ранд да хвърли гнева си — или каквото изпитваше — върху свои съюзници.

— Ранд — промълви тя. — Ако направиш това, връщане няма да има.

— За мен вече няма връщане, Нинив — отвърна той. Очите му се променяха — ту сиви, ту сини. Днес бяха стоманеносиви. Продължи хладно: — Краката ми са тръгнали по този път в мига, в който Трам ме е намерил да плача на онази планина.

— Не се налага да убиваш никого днес. Моля те.

Той се обърна и отново се загледа към града. Бавно, милостиво, ключът за достъп угасна.

— Хюрин! — изрева Ранд.

„На ръба е — помисли си Нинив. — Гневът му се прокрадва в гласа му.“

Ловецът на крадци подкара към челото на групата. Айилците останаха на разстояние.

— Да, лорд Ранд?

— Върни се при своите господари в сандъка им — каза Ранд, овладял отново гласа си. — Ще им предадеш послание от мен.

— Какво послание, лорд Ранд?

Ранд се поколеба. После върна ключа за достъп на мястото му.

— Кажим им, че скоро Прероденият Дракон тръгва на битка при Шайол Гул. Ако желаят да се върнат на постовете си с чест, ще им осигуря прехвърлянето в Погибелта. Иначе могат да стоят тук и да се крият. Да обясняват на децата и внуците си защо *те* са били на стотици левги от постовете си, когато Тъмния е бил убит и пророчествата са се сбъднали.

Хюрин изглеждаше потресен.

— Да, лорд Ранд.

Ранд обърна коня си и подкара назад. Нинив го последва бавно. Колкото и красива да беше Лунна светлина, с охота щеше да я замени със здрав и послушен кон от Две реки като Бела.

Хюрин остана назад. Все още изглеждаше потресен. Събирането му с „лорд Ранд“ явно изобщо не бе такова, каквото очакваше. Нинив стисна зъби, щом дърветата го скриха. На поляната Ранд бе отворил друг портал, пряко до Тийр.

Влязоха в терена на Пътуването, приготвен пред конюшните на Тийрския камък. Въздухът в Тийр беше горещ и задушен, въпреки облачното небе, и изпълнен с шумовете от упражняващи се мъже и крясъка на чайки. Ранд спря при чакащите ги коняри и слезе. Лицето му беше неразгадаемо.

Докато минаваше покрай Нинив, която тъкмо подаваше юздите на Лунна светлина на един коняр, подхвърли:

— Гледай за статуя.

— Какво?

Той спря.

— Попита ме къде е Перин. На лагер е с армия, под сянката на огромна паднала статуя, приличаща на забит в земята меч. Сигурен съм, че учените ще могат да ти кажат къде е. Много е характерна.

— Как... как разбра?

Ранд сви рамене.

— Просто го знам.

— Защо ми го каза? — попита тя и тръгна до него през двора. Не беше очаквала да ѝ даде информацията — придобил беше навика да таи всичко, което знае, та дори това знание да е маловажно.

— Защото — отвърна той толкова тихо, че тя едва можеше да го чуе, — съм... ти задължен за това, че си загрижена, когато аз не мога да съм. Ако намериш Перин, кажи му, че скоро ще ми потрябва.

И я остави.

Нинив стоеше насред двора и гледаше след него. Във въздуха миришеше леко на влага — миризмата на пресен дъжд — и тя разбра, че лекото припръскване ѝ е убягнало. Не бе валяло достатъчно, за да прочисти въздуха или да разкаля земята, но достатъчно, за да намокри камъка по сенчестите ъгли. Вдясно от нея мъже препускаха в галоп и се упражняваха на песъчливия плац. Камъкът бе единствената позната ѝ крепост с места за упражнения на конница — но пък Камъкът не беше обикновена крепост.

Тътенът на конските копита бе като звук от далечна буря и тя неволно се загледа на север. Бурята сякаш бе *по-близо* отпреди. Допускала беше, че назрява в Пустошта, но вече не беше сигурна.

Пое си дълбоко дъх и забърза към цитаделата. Подминаваше Бранители в безукорните им униформи. Подминаваше конярчета, всяко от които сигурно си мечтаеше как един ден ще носи същата униформа,

но засега само водеха коне в конюшните, за да ги тимарят и нахранят. Подминаваше десетки и десетки слуги с ленени дрехи, несъмнено много по-удобни от грубата вълнена рокля на Нинив.

Самата цитадела бе извисено към небето здание, наподобяващо скала, със стръмни стени, накъсани само от прозорци. Само дете все още можеше да види мястото, където Мат бе унищожил част от камъка с неговите илюминаторски фойерверки, когато дойде да ги спаси от плена им. Глупаво момче. Къде ли беше? Не го беше виждала от... доста дълго време. След като Ебу Дар падна в ръцете на сеанчанците. В известен смисъл се почувства все едно, че го е изоставила, макар никога да не беше признавала това. Ами че то, като помислиш, достатъчно се бе затруднила пред Щерката на Деветте луни, когато тя защити онзи негодник! Още не знаеше какво я беше прихванало.

Мат можеше сам да се погрижи за себе си. Сигурно гуляеше в някой хан, докато останалите напругаха мишци да спасяват света — напиваше се глупаво и играеше на зарове. Ранд беше друга работа. Колко по-лесно беше да се оправи с него, докато все още се държеше като другите мъже — упорит и незрял, но предсказуем. Този нов Ранд с хладните чувства и студения глас беше наистина изнервящ.

Тесните коридори на Камъка ѝ бяха все още непознати и тя често се губеше. Объркването ѝ ставаше още по-голямо от това, че коридорите и стените понякога си сменяха местата. Опитвала се беше да не обръща внимание на подобни приказки като на суеверни глупости, но предния ден, като се събуди, откри, че стаята ѝ наистина изведнъж и най-загадъчно се е *преместила*. Вратата ѝ се бе отворила към гладка стена от същата скала като самия Камък. Принуди се да избяга през портал и се стъписа, като видя, че прозорецът ѝ гледа от два етажа по-високо, отколкото предната нощ!

Кацуан каза, че било докосването на Тъмния: карало Шарката да се различи. Кацуан казваше много неща и повечето от тях Нинив предпочиташе да не е чула.

Изгуби се два пъти по коридорите, но най-сетне успя да стигне до стаята на Кацуан. Добре поне, че Ранд не бе забранил на стюардите си да ѝ дадат стаи. Почука — научила се беше, че така е по-добре — и влезе.

Айез Седай от свитата на Кацуан — Мерайз и Кореле — седяха в стаята, плетяха и пиеха чай, даваха си вид, че не чакат поредната

прищявка на проклетата жена. Самата Кацуан говореше кротко с Мин, която едва ли не си беше присвоила последните няколко дни. Мин като че ли нямаше нищо против, може би защото напоследък не беше лесно да е с Ранд. Нинив я погледна и я жегна съчувствие към момичето. Тя имаше да се справя с Ранд само като с приятел. Сигурно беше много по-тежко, ако ти лежи на сърцето.

Щом затвори вратата, всички се извърнаха към нея.

— Мисля, че го намерих — заяви Нинив.

— Кого, чедо? — каза Кацуан, без да вдига очи; прелистваше една от книгите на Мин.

— Перин — отвърна Нинив. — Беше права. Ранд наистина знае къде е.

— Чудесно! — каза Кацуан. — Добре си се справила. Май наистина ще излезе, че може да си от полза.

Нинив не беше сигурна кое я ядоса повече — небрежната похвала или това, че сърцето ѝ се изду от гордост, щом я чу. Не беше момиче, за да се ласкае от думите на тази жена!

— Е? — Кацуан вдигна очи от книгата. Другите запазиха мълчание, въпреки че Мин все пак ѝ се усмихна поздравително. — Къде е?

Нинив отвори уста, за да отговори, но се овладя. Какво имаше в тази жена, което я караше да иска да ѝ се подчини? Не беше Единствената сила, нито нищо друго, свързано с нея. Кацуан просто имаше излъчването на строга, но справедлива баба. От тези, на които не можеш да противоречиш, но ще ти даде няколко опечени сладки като награда, че си измела пода, когато са ти казали.

— Първо искам да знам защо Перин е важен. — Нинив закри през стаята и зае единственото свободно място, боядисано дървено столче. Щом се настани на него, разбра, че седи на педя под нивото на очите. Като ученичка пред Кацуан, За малко да стане, но това щеше да привлече още повече внимание.

— Фу! — каза Кацуан. — Ще затаиш това, което знаеш, дори да означава живота на хора, които са ти най-скъпи?

— Искам да знам в какво се замесвам — заяви Нинив упорито. — Искам да знам, че това сведение няма да нарани Ранд повече.

— Позволяваш си да мислиш, че съм *наранила* глупавото момче? — изсумтя Кацуан.

— А какво друго да мисля? — сопна се Нинив. — Не и докато не ми *кажеш* какво правиш.

Кацуан затвори книгата — „Отгласи от неговата династия“ — и я погледна.

— Ще ми кажеш ли поне как мина срещата с Пограничните? Или и тази информация ще задържиш срещу откуп?

Наистина ли си мислеше, че толкова лесно ще я отвлече от темата?

— Мина лошо, както можеше да се очаква. Клекнали бяха до Фармадинг и отказаха да се срещнат с Ранд, освен ако не влезе в обхвата на Бранителя, тоест да се откъсне от Извора.

— А той добре ли го прие? — попита Кацуан от отрупаната си с възглавнички пейка. И дори се усмихна леко. Като че ли беше единствената, която мислеше, че промените в Ранд са забавни, а не ужасяващи. Но пък тя *все пак* беше една от жените, които бяха обвързали Аша'ман при първата удача им се възможност.

— Добре ли го прие? — повтори Нинив ядосано. — Зависи. Случайно изваждането на оня проклет тер-ангреал и заплахата да засипе армията с огън да ти звучи като „добро приемане“?

Мин пребледня. Кацуан вдигна вежда.

— Спрях го — продължи Нинив. — Но на косъм. Не знам. Може би вече... става твърде късно да се направи каквото и да било, за да се промени.

— Това момче *ще* се смее отново — каза Кацуан тихо, но много настойчиво. — Не съм живяла толкова дълго, за да се проваля тепърва.

— Какво значение има? — обади се Кореле.

Нинив се обърна стъписана.

— Е? — Кореле остави плетката си. — Какво значение има *наистина*? Ние очевидно ще успеем.

— Светлина! — стъписа се Нинив. — Какво ти дава *основание* да мислиш така?

— Току-що прекарахме цял следобед в човъркане на това момиче за виденията ѝ. — Кореле кимна към Мин. — Винаги се оказват верни и тя е видяла неща, които очевидно не могат да се случат *преди* Последната битка. Тъй че знаем, че Ранд ще надвие Тъмния. Шарката вече го е решила. Можем да престанем да се безпокоим.

— Не — каза Мин. — Грещиш.

Кореле се намръщи.

— Дете, не ми казваш, че си ни излъгала за нещата, които виждаш, нали?

— Не — отвърна Мин. — Но ако Ранд загуби, няма Шарка.

— Момичето е право — каза Кацуан малко изненадано. — Това, което вижда, са сплитове в Шарката от все още далечно време... но ако Тъмния спечели, той ще *унищози* Шарката напълно. Това е единственият начин виденията да не се сбъднат. Същото е в сила и за другите пророчества и предсказания. Нашата победа изобщо не е сигурна.

Възцари се тишина. Не си играеха на селска политика или държавна власт. Залогът бе самото Творение.

„Светлина. Мога ли да затая това сведение, ако има какъвто и да е шанс да помогна на Лан?“ Сърцето ѝ се късаше от мисълта за него, а нямаше много избор. Всъщност единствената надежда за Лан като че ли беше в армиите, които Ранд можеше да изпрати, и порталите, които можеха да сътворят хората му.

Ранд трябваше да се промени. Заради Лан. Заради всички тях. А тя нямаше никаква идея какво друго да направи, за жалост, освен да се довери на Кацуан. Така че преглътна гордостта си и проговори:

— Знаете ли мястото, където има статуя като огромен меч, паднал на земята, все едно се е забил в нея?

Кореле и Мерайз се спогледаха объркано.

— Ръката на *аман рукане*. — Кацуан се извърна от Мин, вдигнала вежда. — Статуята така и не била довършена, според това, което могат да кажат учените. Лежи край пътя Джеанна.

— Перин е на стан в сянката ѝ.

Кацуан присви устни.

— Допусках, че ще е тръгнал на изток, към земите, които завладя ал-Тор. — Вдиша дълбоко. — Добре. Отиваме *още сега*. — Замълча, след което погледна Нинив. — В отговор на предишния ти въпрос, дете. Перин всъщност не е важен за плановете ни.

— Не е ли? — попита Нинив. — Но...

Кацуан вдигна пръст.

— Други хора има с него, които са *съдбоносни*. Особено един.

ГЛАВА 45

КУЛАТА СТОИ

Егвийн бавно крачеше през лагера на бунтовничките. Бе облечена в пурпурна рокля за езда и цветът караше немалко вежди да се вдигат учудено. Предвид стореното от Червената Аджа тукашните Айез Седай отбягваха този оттенък. Дори лагерните слугини го бяха забелязали и бяха продали червените си и морави рокли, или ги бяха нарязали за парцали.

Егвийн изрично бе поискала червено. В Кулата Сестрите бяха развили навика да носят само цвета на своята Аджа и тази практика беше подхранвала разделението. Колкото и да беше хубаво да се гордееш с привързаността към своята Аджа, беше опасно да започнеш да си въобразяваш, че не можеш да се довериш на друг цвят.

Егвийн беше всички Аджи. Днес червеното за нея символизираше много неща. Предстоящото помирение с Червената Аджа. Напомняне за разделението, което трябваше да бъде поправено. Знак за пролятата кръв, кръвта на добри хора, които се бяха борили, за да защитят Бялата кула.

Кръвта на мъртвите Айез Седай, обезглавени преди час по заповед на Егвийн.

Сюан бе намерила пръстена ѝ с Великата змия. Колко хубаво беше да го усеща отново на пръста си.

Небето беше стоманеносиво, миризмата на пръст се носеше във въздуха заедно с оживената шумотевица из лагера. Жени забързано перяха дрехи, все едно закъсняваха да пригответ хората си за празник. Новачки тичаха — буквално тичаха — от урок на урок. Айез Седай стояха наоколо, скръстили ръце и готови да изгорят с очи всеки, който излиза от ритъма.

„Усещат напрежението на деня — помисли Егвийн. — И мен самата неволно ме обзема безпокойство от това.“ Предната нощ с нападението на сеанчанците. Последвалото завръщане на Амирлин,

която сутринта беше прочисти́ла Айез Седай. И сега следобедът с тътена на бойните барабани.

Лагерът на самия Брин едва ли беше в такова напрежение. Неговите хора винаги бяха готови за бой. И тъкмо те щяха да решат изхода от тази война. Егвийн *нямаше* да накара своите Айез Седай да влязат в битка, като заобиколи Клетвата си да не използват Силата за нанасяне на смърт. Щяха да чакат тук и да я използват само за Изцеряване.

Освен ако Сестрите в Бялата кула не се включеха истински в боя. Светлината дано да дадеше Елайда да прояви разум и да не позволи това. Ако Айез Седай обърнеха Силата едни срещу други, наистина щеше да е мрачен ден.

„Може ли този ден да стане още по-мрачен?“ Много Айез Седай, покрай които минаваше, я поглеждаха с респект, с благоговение и малко страх. След дълго отсъствие Амирлин се беше завърнала. И носеше със себе си унищожение и съд.

Над петдесет Черни сестри бяха усмирени и след това екзекутирани. Призляваше ѝ от мисълта за смъртта им. Тази сцена завинаги щеше да остане жива в ума ѝ — бившата ѝ Пазителка, отпуснала глава на дръвника, синята рокля и огненочервената коса, окъпани изведнъж от топлата златиста светлина, щом по-тънкият слой облаци се разкъса за миг пред слънцето. Сребристият блясък на брадвата, падаща, за да вземе главата ѝ. Може би Шарката щеше да е по-милостива към нея следващия път, когато ѝ се позволеше нишка във великото пано. А може би не. Смъртта не беше избавление от Тъмния. Ужасът на Шериам в края издаваше, че може би си бе помислила същото, докато брадвата отсичаше главата ѝ.

Егвийн вече напълно разбираше защо айилците могат да се смеят на един най-обикновен бой. Да можеше и тя да изтърпи няколко дни под жилещата пръчка, вместо да заповяда екзекуцията на жени, които бе обичала и с които беше работила.

Някои Заседателки се бяха изказали да бъдат подложени на разпит преди екзекуцията, но Егвийн настоя на своето. Петдесет жени бяха твърде много, за да ги заслонят и пазят, а след като вече знаеха, че усмиряването може да се Изцери, това не беше решение. Не, историята бе доказала колко коварни и опасни могат да са Черните, а на Егвийн до гуша ѝ беше дошло да се безпокои какво *би могло* да стане. С

Могедиен се беше научила, че цената за алчността е висока, та дори да е просто алчност за информация. Тя и останалите се бяха оказали твърде жадни — и твърде горди от „откритията“, които бяха направили, — за да се погрижат светът да се отърве от една Отстъпница.

Е, нямаше да позволи тук подобна грешка. Законът беше ясен, Съветът беше дал присъдата си и не беше направено тайно. Верин беше умряла, за да спре тези жени, и Егвийн щеше да се погрижи саможертвата ѝ да не е напразна.

„Добре се справи, Верин. Много добре.“ Всяка Айез Седай в лагера беше накарана да положи отново Трите клетви и освен разкритите от Верин бяха открили само още три от Черната. Проучването ѝ беше изчерпателно.

Стражниците на Черните бяха под охрана. С тях щяха да се оправят по-късно, когато щяха да разполагат с време внимателно да отделят истинските Мраколюбци от тези, които просто са разгневени от загубата на своите Айез Седай. Повечето от тях щяха да потърсят смъртта, дори невинните. Може би щяха да успеят да убедят невинните да останат живи достатъчно дълго, за да се хвърлят в Последната битка.

Въпреки предпазните мерки на Егвийн близо двайсет Черни сестри от списъка на Верин все пак се бяха спасили. Не знаеше как са го разбрали. Стражите на Брин бяха заловили някои по-слаби при опита им да избягат и за да ги задържат, бяха загинали войници. Но много все пак се бяха измъкнали.

Нямаше полза да се ядосва за това. Петдесет Черни бяха мъртви. Това беше победа. Плашеца. Но победа все пак.

Тъй че тя вървеше през лагера, с ботуши за езда и рокля в червено, с развята на вятъра кестенява коса, вързана с алени панделки в знак за кръвта, която бе проляла няма и преди час. Не обвиняваше Сестрите наоколо за потайните им погледи, за прикритата им тревога и страх. И почит. Ако бяха хранили някакво съмнение, че Егвийн е Амирлин, то се беше разсеяло. Бяха я приели и се страхуваха от нея. Никога вече нямаше да се вмести напълно сред тях. Беше се отделила от тях и завинаги щеше да остане така.

Една фигура се отдели от палатките с решителна походка и я настигна. Достолепната жена се сниши в почтителен реверанс, но след

като крачеха толкова бързо, Егвийн не се спря, за да ѝ даде да целуне пръстена с Великата змия.

— Майко — заговори Лелейн, — Брин извести, че всичко за щурма е готово. Казва, че западните мостове са идеални отправни точки за атака, но предлага част от хората му да се прехвърли с портали зад редиците на Бялата кула. Пита дали ще е възможно.

Не беше използване на Силата за оръжие, но почти. Тънко разграничение. Но тънкото разграничение бе в същината на това да си Айез Седай.

— Кажи му, че лично ще направя порталите.

— Великолепно, Майко — отвърна Лелейн с вежлив поклон — съвършената, вярна служителка. Забележително колко бързо се бе променило отношението ѝ към Егвийн. Трябваше да е осъзнала, че единственият ѝ избор е да се прикрепил напълно към нея и да се откаже от опитите да си осигури власт. По този начин нямаше да изглежда двулична, а и може би щеше да си спечели висока позиция. Стига Егвийн да можеше да се укрепи като могъща Амирлин.

Добро допускане.

Само че промяната в поведението на Романда сигурно разстройваше Лелейн. Жълтата чакаше своя ред по пътя напред. Носеше рокля с цвета на своята Аджа, косата ѝ бе прибрана в достолепен кок. Приклекна в реверанс, щом Егвийн стигна до нея, и хвърли много бегъл поглед към Лелейн, преди да застане отдясно на Егвийн, по-далече от Лелейн.

— Майко — заговори Романда, — разпитах за това, което ме помолихте. Не е имало никаква връзка с изпратените до Черната кула. Нито думичка.

— Това не ти ли се струва странно? — попита Егвийн.

— Да, Майко. С Пътуването трябваше вече да са се върнали и пак да са отишли. Трябваше вест да изпратят поне. Това мълчание е обезпокоително.

Обезпокоително, наистина. Още по-лошо: тази делегация включваше Нисао, Миреле, Фаолайн и Теодрин. Всяка от тези жени се беше заклела във вярност на Егвийн. Притеснително съвпадение. Заминаването на Фаолайн и Теодрин беше особено подозрително. Бяха заминали уж защото си нямаха Стражници, но Сестрите в лагера не ги

смятаха за пълни Айез Седай... въпреки че никоя не смееше да го каже открито на Егвийн.

Защо точно тези четири от стотиците Айез Седай в лагера бяха включени в делегацията? Беше ли съвпадение? Вероятността изглеждаше нищожна. Но какво означаваше тогава? Дали някоя преднамерено беше изпратила верните на Егвийн? И ако беше така, защо не е изпратила Сюан? А може би беше дело на Шериам? Тя беше признала няколко неща преди екзекуцията, но това не беше между тях.

Тъй или иначе, нещо ставаше при онези Аша'ман. Трябваше сериозно да се заеме с Черната кула.

— Майко — заговори Лелейн, за да привлече отново вниманието ѝ към себе си. Синята не погледна към съперничката си. — Имам друга новина.

Романда изсумтя тихо.

— Говори — подкани я Егвийн.

— Шериам не лъжеше — заяви Лелейн. — Тер-ангреал за сънуването ги няма. Всичките.

— Как е възможно това? — възмути се Егвийн и гневът неволно се прокрадна в гласа ѝ.

— Шериам беше Пазителка, Майко — заговори бързо Лелейн. — Пазехме тер-ангреалите заедно, както е обичаят в Бялата кула, под охрана. Но... ами, какво основание е имала охраната да връща Шериам?

— А какво щеше да ни каже според теб? — попита Егвийн. — Тази кражба нямаше да остане скрита задълго.

— Не знам, Майко. — Лелейн поклати глава. — Стражите казаха, че Шериам изглеждаше... притеснена, когато е взела тер-ангреалите. Било е снощи.

При мисълта за последните признания на Шериам Егвийн стисна зъби. Кражбата на тер-ангреалите съвсем не беше най-стъписващата новина, спомената от нея. Елейн щеше да се вбеси. Оригиналният пръстен беше между откраднатите, а Егвийн се съмняваше, че скритото копие на Сюан ще свърши работа за модел. Той вече имаше недостатъци. Копия от него едва ли щяха да са по-свършени.

— Майко — продължи Лелейн, по-тихо този път. — Ами... другото твърдение на Шериам?

— Онова за Отстъпницата в Бялата кула, предрешена като Айез Седай ли?

Лелейн и Романда продължиха да вървят мълчаливо, и двете загледани напред, сякаш мисълта за това беше особено плашеща.

— Да, подозирам, че е права — каза Егвийн. — Те проникнаха не само в нашия лагер, но и в аристокрацията на Андор, Иллиан и Тийр. Защо не и в самата Бяла кула? — Не добави, че книгата, на Верин потвърждаваше наличието на Отстъпница в Бялата кула. Струваше й се, че ще е най-добре засега да запази в тайна пълния размер на разкритията на Верин. — Но не бих се притеснявала чак толкова. След като превземем и обединим Кулата, Отстъпницата — която и да е тя — вероятно ще намери за по-благоразумно да се измъкне и да намери полесен обект за кроежите си.

Думите й като че ли не успокоиха особено Лелейн и Романда. Стигнаха края на лагера на Айез Седай, където ги чакаха коне, както и голяма група войници, и по една Заседателка от всяка Аджа — освен Синята и Червената. Синя нямаше, тъй като Лелейн бе единствената, останала в лагера. Причината да няма Червена бе очевидна. Отчасти и заради това Егвийн беше избрала да облече червено — дискретен намек, че в действието, което щяха да предприемат, трябва да са представени всички Аджи. Беше за доброто на всички.

Докато се качваше на коня си, Егвийн забеляза, че Гавин я е последвал, макар и на почтително разстояние. Откъде беше дошъл? Не бяха разговаряли от сутринта. Той също яхна коня си и когато тя излезе от лагера с Лелейн, Романда, Заседателките и войниците, продължи след тях на безопасно разстояние. Егвийн още не знаеше какво да прави с него.

Войнишкият лагер беше опустял. Палатките бяха празни, отъпканите от ботуши и копита проходи между тях — пусти. Егвийн прегърна Извора, готова със сплитовете, в случай че някой я нападне по време на ездата. Все още не можеше да разчита, че Елайда няма да използва портал, за да предотврати атаката. Вярно, лъжливата Амирлин щеше да е твърде заета с последствията от сеанчанското нападение. Но подобни очаквания — допускането, че е в безопасност — я бяха довели до плена. Тя беше Амирлин. Не можеше да се излага на риск. Беше обезсърчаващо, но разбираше, че е дошъл краят на самостоятелните й действия. През онези няколко недели можеше да я

убият, вместо да я държат в плен. Салидарският бунт щеше да пропадне и Елайда щеше да продължи да е Амирлин.

Малката ѝ свита подходи към бойните линии край село Дарейн. Пожарът в Бялата кула още тлееше, стълб пушек се виеше нагоре в средата на острова и загръщаше белия шпил. Дори отдалече раните, оставени от сеанчанската атака по зданието, се виждаха ясно. Черни дупки като петна от развала по здрава иначе ябълка. Кулата сякаш простена, когато Егвийн се загледа в нея. Толкова дълго бе устоявала, толкова много бе преживяла. Сега беше толкова дълбоко наранена, че ден по-късно все още кървеше.

Но стоеше. Светлината да я благослови, *стоеше*. Издигаше се високо, ранена, но крепка, и сочеше нагоре към скритото зад облаци слънце. Стоеше гордо ѝ предизвикваше онези, които искаха да я прекършат, отвътре и отвън.

Брин и Сюан я чакаха в тила на войската. Несъразмерна двойка бяха двамата. Закоравелият в битки генерал с побелели слепоочия и неуязвимо като броня лице. Силен и твърд, като изсечен от камък. И до него Сюан, дребничка в светлосинята рокля, с миловидно лице, толкова млада на вид, че можеше да мине за внучка на Брин, при все че бяха почти на една и съща възраст.

Сюан направи полуреверанс от седлото, а Брин отдаде чест. В очите му все още се четеше тревога. Изглеждаше засрамен от участието си в спасяването, макар Егвийн да не таеше недоволство към него. Беше мъж на честта. Дори да бе тръгнал само за да защити безразсъдната Сюан и Гавин, трябваше да бъде похвален, че е опазил живота им.

Забеляза, че Сюан и Брин са много близо един до друг. Признала ли му беше най-после Сюан, че я привлича? И... у Брин вече имаше някакво познато изящество. Беше толкова смътно, че може би си въобразяваше някои неща, но съчетано с връзката между двамата...

— Взе ли си Стражник най-после? — попита я Егвийн.

Сюан присви очи.

— Да.

Брин изглеждаше изненадан и малко засрамен.

— Постарай се да я опазиш от неприятности, Брин — каза Егвийн, взряна в очите на Сюан. — Доста си ги имаше напоследък. Мисля си дали да не ти я дам за пехотинец. Вярвам, че военният ред

може да е добър за нея и ще ѝ напомни, че понякога *подчинението* стои над инициативата.

Сюан клюмна и извърна очи.

— Все още не съм решила какво да правя с тебе, Сюан — каза Егвийн по-тихо. — Но разпали гнева ми. И изгуби доверието ми. Ще се наложи да успокоиш първото и да спечелиш второто, ако искаш отново да си в кръга на най-доверените ми хора.

Обърна ѝ гръб и погледна генерала. Той беше преbledнял. Може би от това, че усещаше срама на Сюан.

— Трябва да бъдете поздравен за смелостта, че сте ѝ позволили да ви обвърже, генерале. Разбирам, че да бъде опазена от неприятности е почти невъзможна задача, но имам доверие във вас.

Брин се отпусна.

— Ще направя всичко по силите си, Майко. — След това посочи войнишките редици.

— Има нещо, което трябва да видите.

Подкараха по пълния с хиляди войници път. Сюан яздеше до нея и Брин, Гавин малко след тях. Лелейн и Романда останаха с другите Заседателки, след като Егвийн им махна с ръка. Новопридобитото им покорство се оказваше полезно, особено след като явно бяха решили вече да се надпреварват за одобрението на Егвийн. Вероятно всяка се домогваше да стане новата ѝ Пазителка, след като Шериам вече я нямаше.

Генералът я поведе към предните линии и Егвийн пригответи сплит от Въздух в случай, че към нея бъде изстреляна някоя стрела. Сюан я погледна за миг, но не оспори тази предпазна мярка. Трябваше да е ненужна — стражите на Кулата никога нямаше да стрелят по Айез Седай, дори в конфликт като този. Същото обаче не можеше да се каже за Стражниците, а злополуките *все пак* се случваха. За Елайда щеше да е добре дошло, ако някоя случайна стрела понижеше съперничката ѝ в гърлото.

Речните камъни на настилката отстъпиха място на четвъртити блокове, докато преминаваха през евакуирания Дарейн, а те на свой ред — на мраморни плочи, водещи към моста Алиндер, величествено съоръжение от бял мрамор, което прехвърляше реката към Тар Валон. Тук беше онова, което Брин искаше да ѝ покаже: от другата страна на моста, присвити зад барикадата от камъни и трупи, стояха бойци от

Гвардията на Кулата с Пламъка на Тар Валон на табардите. Не можеше да са повече от хиляда.

Ударната сила на Брин наброяваше десет хиляди.

— Знам, че съотношението на силите никога не ни е спирало да щурмуваме — заговори Брин. — Но Гвардията може да изкара повече бойци, особено с набор на мъже от самия град. Съмнявам се, че са изкарали тези месеци в дялкане на пръчки край огнището и в спомени за славни времена. Ако Чубайн има малко ум в главата, щеше да е упражнявал ново попълнение войници.

— Тогава къде са? — попита Егвийн.

— Светлината само знае, Майко — отвърна Брин и поклати глава. — Ще изгубим хора, докато преодолеем тази сила, но не много. Ще е разгром.

— Възможно ли е сеанчанците наистина да са ги уязвили чак толкова?

— Не знам, Майко. Нощес беше лошо. Много огън, много мъртви. Но преценката ми за щетите е в стотици, не в хиляди. Може би Гвардията разчиства отломките и потушава пожарите, но все пак мислех, че ще съберат по-голяма сила, когато ме видяха да съсредоточавам хората си тук. Огледах ги тези момчета с далекогледа. Капнали са.

Егвийн гледаше замислено през реката. Лек ветрец духаше срещу течението и водата се накъдряше.

— Не оспорвате разумността на този щурм, генерале.

— Не е в навика ми да оспорвам заповеди, Майко.

— А съображенията ви по въпроса, ако ви попитат?

— Ако ме попитат? Ами, атакуването тактически е оправдано. Загубили сме Пътуването като предимство и щом врагът ни може да се снабдява, когато си поиска, тогава какъв е смисълът на една обсада? Време е или да се нападне, или да стягаме багажа и да си ходим.

Егвийн кимна. И все пак изпитваше колебание. Онзи злокобен дим в небето, осакатената Кула, напашените войници без подкрепления. Всичко това нашепваше за нещо нередно.

— Колко можем да чакаме, преди да се наложи *на всяка цена* да започнете щурма, генерале? — попита тя.

Брин се намръщи, но не възрази на въпроса. Погледна към небето.

— Става късно. Един час може би. След това ще е много тъмно. При такова благоприятно съотношение на силите не бих добавил случайния фактор на нощната битка.

— Значи изчакваме час — заяви Егвийн и се отпусна в седлото. Другите изглеждаха объркани, но замълчаха. Амирлинският трон беше казал.

За какво чакаше? Какво ѝ подсказваха инстинктите? Мислеше за това, докато минутите бавно се точеха. По някое време осъзна какво я беше накарало да спре. Направеше ли се тази стъпка, връщане нямаше да има. Предната нощ Бялата кула беше пострадала. За първи път вражеска сила бе използвала Единствената сила срещу нея. Щурмът на Егвийн щеше да е още нещо за първи път: първият път, в който група Айез Седай е повела войски срещу друга група Айез Седай. Имало беше преди битки между фракции в Кулата. Сблъсъци между една и друга Аджа, довеждали понякога до кръвопролития, като случилото се след свалянето на Сюан. Тайните истории упоменаваха за такива събития.

Но никога враждата не се беше разпростирила извън вратите на самата Кула. Никога Айез Седай не бяха повеждали войски по тези мостове. Да направи това означаваше винаги да се свърже с управлението ѝ. Каквото и друго да постигнеше Егвийн, сигурно щеше да бъде засенчено от този ден.

Беше се надявала да донесе свобода и обединение. А се очертаваше война и покоряване. Ако трябваше да стане така, щеше да даде заповедта. Но искаше да изчака до последния възможен момент. Ако това означаваше един мрачен час под облачно небе, с цвилещи коне, усетили напрегнатостта на своите ездачи — нека.

Часът на Брин дойде ѝ си отиде. Егвийн се поколеба още няколко минути — толкова, колкото смееше. Никакво облекчение не дойде от горките войничета от другата страна на моста. Само гледаха с отчаяна решимост иззад малката си барикада.

Егвийн се обърна с неохота, за да даде команда.

— Я! — Брин се наведе напред в седлото. — Това пък какво е сега?

Егвийн отново се обърна към моста. В далечината, едва видима, по пътя се приближаваше процесия. Прекалила ли беше с чакането?

Подкрепление ли беше изпратила Бялата кула? Беше ли пожертвала живота на своите с упоритата си неохота?

Но не. Групата не беше от войници, а от жени. Айез Седай!

Процесията яздеше право към укреплението на Бялата кула. След миг една жена със сива рокля излезе пред барикадата, придружена само от един Стражник. Егвийн примижа, мъчейки се да различи лицето ѝ; Брин припряно извади далекогледа си и ѝ го подаде. Егвийн го взе, макар вече да бе познала жената. Андая Форе, една от новите Заседателки, избрана след разцеплението. Сива Аджа. Това подсказваше желание за преговаряне.

Сиянието на Силата обкръжаваше жената и Сюан изсъска, при което няколко от войниците наблизко надигнаха лъковете. Егвийн вдигна ръка да ги спре и каза строго:

— Брин. Никакви стрели, преди аз да дам разрешение.

— Свалете лъковете! — изрева Брин. — Кожата ви ще съдера! Чухте добре: никакви стрели!

Мъжете отново заметнаха лъковете на рамо.

Андая заплете сплит, който Егвийн не можа да различи, а след това прозвуча усиленият ѝ глас.

— Желаем да говорим с Егвийн ал-Вийр. Тя сред вас ли е?

Егвийн направи своя сплит, за да усили гласа ѝ.

— Тук съм, Андая. Кажи на другите с теб да излязат напред, за да мога да ги видя.

Изненадващо, те се подчиниха на заповедта. Още девет жени застанаха пред барикадата и Егвийн ги огледа една по една.

— Десет Заседателки — каза накрая, върна далекогледа на Брин и освободи сплита си, за да не излъчи думите ѝ. — По две от всяка Аджа, освен Синята и Червената.

— Това е обещаващо. — Брин потърка брадичката си.

— Е, може да са тук с искане да им се предам — отбеляза Егвийн. — Добре. — Подсили отново гласа си със сплита. — Какво желаете от мен?

— Дошли сме... — Андая се поколеба. — Дошли сме, за да те уведоим, че Съветът на Бялата кула реши да те издигне на Амирлинския трон.

Сюан ахна от изумление, а Брин изруга тихо под нос. Няколко войници замърмориха, че сигурно е капан. Но Егвийн само затвори

очи. Смееше ли да се надява? Беше решила, че нежеланото ѝ спасяване е дошло твърде рано. Но ако беше положила достатъчно добре основите, преди Сюан и Гавин да я отвлекат...

— А Елайда? — попита Егвийн, щом отвори очи и гласът ѝ прогърмя над моста. — Нима сте свалили поредната Амирлин?

Другата страна отвърна с мълчание.

— Съвещават се — каза Брин. Беше вдигнал далекогледа.

Миг след това Андая заговори:

— Елайда до Аврини, а Ройхан, Бдителка на Печатите, Пламъкът на Тар Валон, Амирлинският трон... беше пленена при снощния набег. Местонахождението ѝ е неизвестно. Предполага се, че е мъртва или негодна да изпълнява задълженията си.

— В името на Светлината! — Брин свали далекогледа.

— Заслужи си го напълно — измърмори Сюан.

— Никоя жена не заслужава това — обърна се Егвийн към Сюан и Брин. Неволно вдигна пръсти към шията си. — По-добре да беше умряла.

— Може да е капан — каза Брин.

— Не виждам как — отвърна Сюан. — Андая е обвързана от Клетвите. Не е в твоя списък на Черните, нали, Егвийн?

Егвийн поклати глава.

— Все пак се колебае, Майко — каза Брин.

Егвийн пак усили гласа си със сплит.

— Ще пуснете ли армията ми да влезе? Ще приемете ли другите Айез Седай да се завърнат в разбирателство и ще възстановите ли Синята Аджа?

— Предвидихме тези искания — каза Андая. — Ще бъдат изпълнени.

Последва тишина. Единственият звук бе плясъкът на водата в каменните брегове.

— Тогава приемам — заяви Егвийн през моста.

— Майко — промълви предпазливо Сюан. — Може да е безразсъдно. Може би трябва да поговориш с...

— Не е безразсъдно. — Егвийн освободи сплита, обзета от прилив на надежда. — Нима не искахме точно това? — Погледна накриво Сюан. — Освен това, коя си ти, че да ме поучаваш кое е безразсъдно? — Сюан наведе очи. — Генерале. Пригответе хората си

за влизане в Тар Валон. И доведете Заседателките отпред. Пратете бегачи до лагера на Айез Седай с новината и се погрижете бойците ви по другите мостове да вдигнат обсадата.

— Да, Майко.

Егвийн си пое дълбоко дъх и подкара коня по моста. Сюан измърмори някаква рибарска ругатня и я последва. Егвийн чу и коня на Гавин зад себе си, а след това и тропота на ескадрон войници, подчинил се на отсечената команда на Брин.

Яздеше над водите, косата ѝ с червените панделки се развяваше зад нея. Изпита странно усещане за нереалност, докато осъзнаваше какво са избегнали току-що. Чувството скоро се замени с удовлетворение и радост.

Бялата кобила поклати леко глава и меката като коприна грива забърза дланите ѝ. От другата страна на моста Заседателките чакаха тържествено. Кулата се извисяваше зад тях. Ранена. Кървяща.

Но още стоеше. Светлина, *стоеше!*

ГЛАВА 46

ИЗКОВАН ОТНОВО

След като Егвийн влезе в Тар Валон като победителка, денят тръгна почти като в мъгла. Тя забърза към Бялата кула, а Сюан и Гавин едва смогваха да се задържат до нея. При Кулата я посрещнаха слуги. Самите Заседателки я чакаха в Съвета.

Слугите я отведоха в гола стая с дървена облицовка, обзаведена само с два общити с кожа стола. Егвийн никога не я беше виждала. Изглежда, беше нещо като чакалня до залата на Съвета. Миришеше на дърво и в единия ъгъл тлееше мангал.

Скоро влезе ниска и трътлеста като жаба Кафява, представи се като Лайрайн и започна да инструктира Егвийн по тънкостите на церемонията. Изглеждаше напълно безразлична към важността на момента. Егвийн изобщо не я беше срещала досега. Сигурно беше от онези Кафяви, които прекарваха живота си в ровене из прашните библиотечни рафтове и излизаха на повърхността само веднъж на стотина години, за да повторят инструкциите си на следващите издигани Амирлин. Егвийн слушаше внимателно. Беше минала веднъж през церемонията, но беше много сложна, за да я запомни.

Все още помнеше напрежението на онзи ден, преди няколко месеца, когато я бяха издигнали в Салидар. Тогава все още беше обърквана от ставащото. Тя? Амирлин?

Това колебание си бе отишло. Всъщност не се безпокоеше особено, че може да сбърка нещо в церемонията. Беше само церемония, а важното решение вече бе взето. Докато слушаше Лайрайн, чу Сюан да спори отвън зад вратата с една от Сестрите: твърдеше, че Егвийн вече е издигната и че тази церемония е ненужна. Егвийн вдигна ръка на Лайрайн да замълчи и извика на Сюан да влезе.

Сюан надникна през откренатата врата.

— Издигната бях от бунтовнички, Сюан — каза строго Егвийн.
— Тези жени заслужават възможността също да станат за мен. В

противен случай изобщо не мога да искам тяхната вярност. Церемонията трябва да се изпълни отново.

Сюан се намръщи, но кимна.

— Е, добре.

Лайрайн отвори уста, за да продължи с указанията си, но Егвийн я спря с ново махване с ръка и жената изпухтя обидено.

— Какви новини имаш, Сюан?

— Ами... — Сюан откряна вратата още малко. — Брин прехвърли повечето си бойци през мостовете и е освободил Гвардията от позициите им при укрепленията: пратил ги е — заедно с част от своите хора — да помогнат в гасенето на пожарите из града. При оттеглянето си сеанчанците са подпалили някои домове за прикритие.

Това обясняваше липсата на войски при барикадите, както и обсъжданията в Съвета да издигнат ли Егвийн, или не.

— Какво ще наредиш за Сестрите от лагера? — попита Сюан. — Започват да се чудят. И да се тревожат даже.

— Кажим им да се съберат пред Залезната порта — отвърна Егвийн. — Да застанат в строй по Аджи, със Заседателките най-отпред. Щом приключи с церемонията, ще ги поздравя, официално ще приема извинението им за техния бунт и ще ги посрещна с добре дошли в Кулата.

— Ще приемеш тяхното *извинение*? — попита невярващо Сюан.

— Те се бунтуваха против Кулата, Сюан — каза твърдо Егвийн. — Аз представлявам Кулата. Цялата Кула. А Кулата трябва да разбере, че бунтовничките съжालяват за разделението. Не е нужно да лъжат и да твърдят, че са искали да останат, но мисля, че *все пак* е редно да изразят съжаление за трудностите, които причини разделението. Ще ги опростя и можем да се заемем с градежа.

— Да, Майко — отвърна примирено Сюан. Егвийн успя да зърне застаналата зад нея Тесан. Жената кимаше на думите ѝ и многобройните ѝ тарабонски плитки се люшкаха.

Егвийн остави Лайрайн да продължи с указанията си, след което ѝ повтори фразите, които трябваше да произнесе, и действията, които да извърши. Щом Кафявата остана доволна, Егвийн стана, отвори вратата и видя, че Сюан е отишла да предаде заповедите ѝ. Тесан стоеше в коридора, скръстила ръце, и гледаше Гавин, който се беше подпрял на стената малко по-настрани с ръка на дръжката на меча.

— Стражникът ли ти е? — попита Тесан.

Егвийн погледна Гавин и ѝ се наложи да надвие странна смесица от чувства: яд, обич, страст и съжаление.

— Не — отвърна тя и го погледна в очите. — Не можеш да участваш в това, което ми предстои да правя, Гавин. Изчакай тук.

Той отвори уста, за да възрази, но бързо премисли и се поклони вдървено. Жестът бе някак по-дързък, отколкото ако беше възразил.

Егвийн изсумтя тихо — но достатъчно силно, за да я чуе, — след което остави Тесан да я поведе към Съвета на Кулата: мястото, както и самите хора. Защото бяха едно, също както Амирлинският трон беше личност, но и столът, на който седи.

Спря пред двукрилата врата на Съвета с инкрустирания в тъмното дърво сребърен Пламък на Тар Валон и усети как сърцето ѝ изпърха бунтовно. Сюан изведнъж се появи с пантофи в ръце и посочи ботушите ѝ. Ама разбира се. Подът на Съвета бе деликатно изрисуван. Егвийн obu пантофите, а Сюан отнесе ботушите. Нямаше нужда да е толкова изнервена! „Била съм тук преди — помисли си тя изведнъж. — Не просто в Салидар. В изпита ми. Стояла съм пред тази врата, изправена срещу жените зад нея. В изпита ми...“

Внезапно прокънтя гонг. Звукът бе толкова силен, че сякаш разтърси цялата Кула, отекнал да възвести, че ще бъде издигната Амирлин. Изкънтя отново, и още веднъж, и огромните крила на вратата се разтвориха. Да, чувството тук бе съвсем различно от онова, което бе изпитала в скромната дървена къщурка, когато бе издигната от Айез Седай в Салидар. В много отношения представянето ѝ в Салидар бе просто репетиция.

Вратата се отвори докрай и Егвийн едва потисна ахването си. Във величествената куполна зала беше зейнала прогорена дупка — точно срещу входа. Откриваше гледка към Драконовата планина. Залата не беше толкова пострадала, колкото някои други, нападалите отломки бяха малко. Високата платформа все така се извиваше покрай стената, а столовете на нея бяха непокътнати. Осемнайсет, на групи по три, всеки боядисан и с възглавничка в цвета на Аджата, седяща на него.

Амирлинският трон стоеше до отсрещната стена, точно пред избития отвор, и с гръб към гледката с Драконовата планина. Ако сеанчанският взрив беше проникнал още няколко стъпки навътре,

Тронът щеше да е унищожен. Слава на Светлината, останал бе непокътнат.

Егвийн смътно долови миризма на боя. Дали бяха пребойдисали Трона набързо, за да има отново всичките седем цвята? Явно не им беше останало време да върнат столовете на Сините Заседателки обаче.

Забеляза Серин, Дезине и Юкири, седнали при своите Аджи. Сеайне също беше тук и я гледаше с хладно пресметливите си сини очи. Колко власт бяха упражнили четирите в тези събития? Кръглоликата Суана от Жълтите ѝ се усмихна открито със задоволство, щом я погледна, и макар на повечето лица да беше изписано ведрото, невъзмутимо изражение на Айез Седай, Егвийн долови в позите им одобрение. Или липса на враждебност най-малкото. Не само ловкините на Черната Аджа бяха застанали зад това решение.

Серин се изправи от стола си в групата на Кафявите и гласът ѝ прокънтя в залата:

— Кой идва пред Съвета на Бялата кула?

Егвийн се поколеба, без да откъсва очи от Заседателките. Столовете им бяха подредени на равно разстояние около външната платформа. Твърде много от тези столове бяха празни. Имаше само две Зелени Заседателки. Талене беше избягала преди няколко недели. От Сивата липсваше Еванелейн, изчезнала по-рано същия ден. Велина и Седори също ги нямаше. Това не вещаеше нищо добро: двете бяха в списъка на Верин на Черната Аджа. Другите две Червени Заседателки, Джавиндра и Певара, бяха изчезнали загадъчно.

С това оставаха единадесет Заседателки. Недостатъчно за издигане на Амирлин според старите закони на Кулата — но те бяха променени с разформирането на Синята Аджа от Елайда. По-малко Заседателки означаваше и по-малко жени, нужни за издигането на Амирлин, и сега трябваша само единайсет. Щяха да стигнат. Най-малкото всяка Заседателка в Кулата в момента знаеше за това събитие. Не ставаше тайно, като при издигането на Елайда. И Егвийн можеше до голяма степен да е сигурна, че никоя Черна Заседателка няма да стане за нея.

Серин се покашля, погледна я разколебано и отново извика:

— Кой идва пред Съвета на Кулата?

Тесан се надвеси отстри, готова сякаш да ѝ изсъска полагащия се отговор. Егвийн обаче я спря с махване с ръка.

Обмисляше трескаво нещо, нещо дръзко. И все пак уместно. Знаеше го. *Чувстваше го.*

— Червената Аджа в немилост ли е? — попита тя тихо Тесан.

Бялата кимна и черните ѝ плитки се люшнаха около лицето ѝ.

— Не е нужно да се безпокоиш за Червените — заговори с лекия си тарабонски акцент. — След изчезването на Елайда се върнаха в квартирите си. Заседателките тук се притесниха, че Червените бързо ще изберат нови Заседателки и ще ги пратят на тази процедура. Вярвам, че няколко... по-резки послания от Съвета на Кулата бяха достатъчни, за да ги сплашат.

— А Силвиана Бреон? Още ли е затворена?

— Да, доколкото знам, Майко — отвърна Тесан, като неволно изрече титлата, въпреки че Егвийн все още не беше издигната от Съвета. — Не се безпокой. Леане... Леане е освободена. Наредихме да я пратят да застане с другите бунтовнички и да чака опрощението ти.

Егвийн кимна замислено.

— Заръчай да доведат Силвиана тук, в Съвета на Кулата. Незабавно.

Тесан се намръщи.

— Майко, не мисля, че моментът е...

— Просто го направи — изсъска ѝ Егвийн, отново се обърна с лице към Съвета и произнесе твърдо:

— Една, която идва покорно в Светлината.

Серин се успокои.

— Кой идва пред Съвета на Кулата?

— Една, която идва смирено в Светлината — отвърна Егвийн. Взря се във всяка от Заседателките. Твърда ръка. Трябваше да е твърда. Нуждаеха се от твърдо управление.

— Кой идва пред Съвета на Кулата? — завърши Серин.

— Една, която идва призована от Съвета — заяви Егвийн, — покорно и смирено в Светлината, и моли само да приеме волята на Съвета.

Церемонията продължи. Всяка от Заседателките се съблече до кръста, за да докаже, че е жена. Егвийн също го направи и леко се

изчерви при мисълта за Гавин, който явно си мислеше, че трябваше да го доведе на събитието.

— Кой става за тази жена? — запита Серин, след като Сестрите се облякоха. Егвийн засега трябваше да остане гола до кръста и хладният ветреца, лъхнал през дупката, смрази кожата ѝ. — И се врича за нея, сърце за сърце, душа за душа, живот за живот?

Юкири, Сеайне и Суана станаха бързо.

— В това се вричам — заяви всяка.

Първия път, когато Егвийн бе преживяла тази церемония, беше стъписана. На всяка стъпка бе изпитвала ужас, че ще направи грешка. Още по-лошо: изпитваше ужас, че всичко това ще се окаже подвеждане или грешка.

Този страх вече го нямаше. Докато задаваха ритуалните въпроси — след като пристъпи три стъпки напред и коленичи на гладкия под, преобоядисан по заповед на Елайда само с шест цвята, извиващи се на спирала от знака на Пламъка на Тар Валон, — Егвийн прозря през външната помпозност до самата сърцевина на това, което ставаше. Тези жени бяха уплашени. Също като жените в Салидар. Амирлинският трон бе източник на стабилност и те се домогваха до нея.

Защо беше избрана? И двата пъти отговорът изглеждаше един и същ. Защото тя бе единствената, за която всички можеха да се съгласят. На лицата в тази група имаше усмивки. Но бяха усмивките на жени, успели да задържат съпернички настрани от Трона. Или бяха усмивките на жени, успокоени, че *някоя* излиза напред, за да поеме водачеството. А може би някои се усмихваха, защото не се налагаше те да поемат Трона. Близката му история бе натежала от опасности, раздори и две трагедии.

Първия път, в Салидар, Егвийн си беше помислила, че жените са се видиотили. Сега беше по-опитна и, надяваше се, по-мъдра също. Можеше да разбере, че онези не бяха глупачки. Бяха Айез Седай — прикриващи страха си, изключително предпазливи, но и безскрупулни в същото време. И избираха жена, за която щеше да им е все едно, ако се провали. Поемаха риск, но без самите те да се излагат на опасност.

Тези жени правеха същото. Прикриваха страха си с гладки лица и сдържани действия. Когато дойде моментът Заседателките да станат в нейна подкрепа, Егвийн не се изненада, че станаха и единадесетте.

Нито едно несъгласие. Нямаше да има никакво измиване на крака при тази церемония.

Не беше изненадана. Те знаеха, че нямат друг избор, не и при армия на прага им, не и след като Елайда все едно, че беше умряла. Присъщо за Айез Седай беше да се действа все едно, че не е имало никакъв спор. Трябваше да се постигне единодушие.

Серин изглеждаше изненадана, че никоя не остана седнала, макар и само за да докаже, че няма да позволи да ѝ налагат воля. Всъщност повечето Заседателки изглеждаха изненадани и Егвийн подозираше, че съжالياват за решението си да станат толкова бързо. Можеше да се спечели известна власт, ако се окажеш единствената, останала седнала, и принудиш кандидатката да измие краката ти и да помоли за разрешение да служи. Разбира се, това щеше да открие въпросната жена и да ѝ спечели неприязънта на новата Амирлин.

Жените бавно заеха местата си. Егвийн не се нуждаеше от напътствие и никоя не ѝ го предложи. Стана и прекоси залата, обутите ѝ в пантофки стъпала минаха безшумно по изрисувания на камъка Пламък. Вятър нахлу през отвора, развя шалове и облъхна голата ѝ кожа. Това, че бяха избрали да се съберат тук, въпреки зашеметяващата гледка през стената, говореше за силата на Съвета.

Серин я посрещна при Трона. Смуглата алтарка започна с грижливи пръсти да закопчава бюстието на Егвийн, а след това благоговейно вдигна от Трона епитрахила на Амирлин. Беше старият, със седемте цвята, прибран оттам, където Елайда го беше захвърлила. Серин я погледа за миг, вдигнала шала в ръцете си, сякаш го претегляше.

— Сигурна ли си, че искаш да носиш това бреме, Чедо? — попита тя много тихо. Не беше част от церемонията.

— Аз вече го нося, Серин — отвърна почти шепнешком Егвийн. — Елайда го захвърли, когато се опита да го среже и раздели както си иска. Аз го вдигнах и го нося оттогава. Бих го носила до смъртта си. И ще го нося.

Серин кимна.

— Мисля, че може би точно заради това го заслужаваш. Съмнявам се, че нещо в историите ще е сравнимо с дните, които предстоят. Подозирам, че в бъдещето учени ще се взрат назад към нашето време и ще го оценят като по-трудно — по-изтощително за

ума, тялото и душата — от Времето на лудостта или самото Разрушение.

— В такъв случай е добре, че светът има нас, нали? — попита Егвийн.

Серин помълча, след което кимна.

— Предполагам, че да. — Постави епитрахила на раменете на Егвийн. — Издигната си на Амирлинския трон! — обяви тя и гласовете на другите Заседателки се сляха с нейния. — В прослава на Светлината и нека Бялата кула устоява во веки веков. Егвийн ал-Вийр, Бдителката на Печатите, Пламъкът на Тар Валон, *Амирлинският трон!*

Егвийн се обърна и бавно огледа групата жени, след това седна на стола. Имаше чувството, че се е върнала у дома след много дълго пътуване. Светът се огъваше под тежестта на допира на Тъмния, но изглеждаше някак малко по-правилен — малко по-сигурен — в мига, в който тя зае своето място.

Жените се подредиха пред нея по възраст, със Серин в самия край. Една по една приклякаха в дълбок реверанс пред нея, помолваха за разрешение да служат, а след това целуваха пръстена на Великата змия и се отдръпваха встрани. Докато ставаше това, Егвийн забеляза, че Тесан най-последно се е върнала. Надникна вътре да се увери, че всички са облечени, а малко след това доведе на прага четирима стражи с грееция бял Пламък на Тар Валон на гърдите им. Егвийн потисна въздишката си. Бяха довели Силвиана във вериги, изглежда.

След като целунаха пръстена ѝ, Заседателките се върнаха при столовете си. Оставаше още малко от церемонията, но важната част вече беше приключила. Егвийн беше Амирлин, призната и истинска, най-сетне. Толкова дълго бе очаквала този момент.

Сега бе моментът за някои изненади.

— Освободете затворничката от веригите — заповяда тя.

Войниците пред залата се подчиниха и на пода издрънча метал. Заседателките се обърнаха със смутени физиономии.

— Силвиана Бреон! — заяви Егвийн и се изправи. — Можеш да се доближиш до Амирлинския трон.

Войниците отстъпиха встрани и пуснаха Силвиана да влезе. Хубавата ѝ червена рокля бе съсипана в затвора на Елайда. Черната ѝ коса — обикновено стегната на кок — беше грубо прибрана на плитка

и мръсна. Въпреки това скулестото ѝ лице излъчваше ведро спокойствие.

Изненадващо, Силвиана коленичи пред Егвийн и тя наведе ръката си, за да целуне пръстена.

Заседателките гледаха объркани от това, че Егвийн е нарушила церемонията.

— Майко? — попита най-сетне Юкири. — Това ли е най-подходящият момент за даване на правосъдие?

Егвийн отдръпна ръката си от коленичилата Силвиана, извърна очи към Юкири, а след това бавно огледа една по една смълчаните в очакване Заседателки.

— Всички вие носите голям срам.

Айез Седай повдигнаха вежди и очите км се разшириха още повече. Изглеждаха ядосани. Нямаха право! Ядът им беше нищо пред нейния гняв.

— Това — каза Егвийн и посочи разбитата стена. — Всички вие носите отговорност за това. — Посочи Силвиана, която все още бе на колене. — Носите отговорност за *това*. Носите отговорност за начина, по който нашите сестри се гледат по коридорите, и носите отговорност за това, че позволихте Кулата толкова дълго да остане в разделение. Много от вас носят отговорност за самото това разделение преди всичко!... Вие сте *срам*. Бялата кула — гордостта на Светлината, силата, гарантирала стабилност и истина още от Приказния век — едва не беше разбита заради вас.

Жените я гледаха, потресени от думите ѝ.

— Елайда... — понечи да отвърне една.

— Елайда беше луда и всички вие го знаете! — заяви Егвийн строго, изправена високо на подиума и взряна отгоре към тях. — Знаехте през тези последни няколко месеца, че в безумието си тя прави всичко, за да ни унищожи. Светлина, много от вас сигурно го знаеха още когато я *издигнахте!*

— Имало е глупави Амирлин и преди, но никоя не е стигала толкова близо до събарянето на самата Кула! — продължи тя. — *Вие* сте юздите на Амирлин. *Вие* сте тези, които трябва да я спрат да прави такива неща! *Вие* ѝ позволихте да разтури цяла Аджа! Какво си мислехте? Как така позволихте Кулата да пропадне толкова много! И то когато самият Прероден Дракон крачи по земята!

— Трябваше да отстраните Елайда в мига, в който чухте за пагубния ѝ опит да плени Ранд ал-Тор. Трябваше да я отстраните, когато видяхте как нейната свадливост и дребнавост обърна Аджите една против друга. И трябваше *със сигурност* да я отстраните, когато тя отказа да направи необходимото, за да обедини отново Кулата, единна и цяла!

Огледа Сестрите една по една, взря се в очите на всяка. Никоя не издържа погледа ѝ задълго. Най-сетне видя как срамът започна да проличава под маските им. Крайно време беше!

— Никоя от вас не посмя да ѝ се опълчи — отсече тя. — И *смеете* да се наричате Съветът на Кулата? Вие, които бяхте толкова наплашени? Вие, които толкова треперехте от страх, че не можехте да направите каквото трябва? Вие, които толкова се бяхте въвлекли в своето дърлене и политиканстване, че не можехте да *разберете* какво трябва да се направи?

Погледна към Силвиана.

— Само една жена в тази зала пожела да се изправи и да защити онова, което знаеше, че е правилно. Само една жена посмя да се опълчи на Елайда и прие цената на това опълчване. И смятате, че доведох тази жена тук за *отмъщение*? Наистина ли сте толкова слепи, че да си въобразите, че ще накажа единствената личност в цялата Кула, която се държа достойно през тези последни няколко месеца?

Всички вече бяха навели очи. Дори Серин не искаше да срещне погледа ѝ.

Силвиана вдигна очи към нея.

— Ти изпълни дълга си, Силвиана — заяви Егвийн. — И го изпълни добре. Стани.

Жената се изправи. Беше измъчена, с подпухнали от безсъние очи, и Егвийн подозираше, че ѝ е трудно да се задържи права. Никой ли не се беше сетил да ѝ донесе храна или вода в целия хаос през последните дни?

— Силвиана — заговори Егвийн. — Издигната беше нова Амирлин. И, колкото и да ме е срам да го кажа, това бе направено с увъртания, сходни с тези при издигането на Елайда. От седемте Аджи бяха представени само пет. За Синята знам, че щяха да ме подкрепят, ако бяха тук. Но на Червената не им беше даден шанс да огласят своето несъгласие или одобрение.

— Има сериозни основания за това, Майко — каза Силвиана.

— Може и да е така — отвърна Егвийн. — Но това само ще натовари царуването ми с напрежение между мен и Червените. Те ще виждат злонамереност там, където няма такава, а аз ще бъда лишена от силата на стотици жени. Жени, които ще са ужасно нужни.

— Но... не виждам как може да се преодолее това, Майко — каза искрено Силвиана.

— Аз виждам. Силвиана Бреон, искам да те имам за своя Пазителка на Хрониките. Нека не се казва, че съм презряла Червените.

Силвиана примига изненадано. Няколко Заседателки ахнаха, макар Егвийн да не забеляза кои са.

Взря се в очите на Силвиана. Съвсем доскоро тази жена я пердашеше по заповед на Елайда. Но сега Силвиана бе коленичила. Направила го беше, без да е нужна заповед. Приела беше властта на Съвета да издигне Егвийн. Дали приемаше самата нея?

Предлагаше ѝ да тръгне по труден и опасен път. Червените можеха да приемат това като измяна. Какъв щеше да е отговорът на Силвиана? Егвийн благослови наум хитрината, която я предпази от потенето, иначе знаеше, че потта щеше да закапе по страните ѝ.

— За мен ще е чест, Майко — каза Силвиана и коленичи отново. — Истинска чест.

Егвийн въздъхна облекчено. Задачата ѝ да обедини разделените Аджи щеше да е трудна, но ако Червените я приемеха като свой враг, щеше да е почти невъзможна. Със Силвиана на своя страна щеше да има посредник с Червените, които нямаше да се чувстват отхвърлени. Дано.

— Това време ще е тежко за Червената Аджа, Дъще — каза Егвийн. — Предназначението им винаги е било да залавят мъже, които могат да преливат, но според донесенията сайдин е прочистен.

— Все пак ще има злонамерени преливачи, Майко — отвърна Силвиана. — А на мъжете не може да се вярва.

„Някой ден ще се наложи да превъзмогнем това чувство — помисли Егвийн. — Но засега е достатъчно вярно, за да си остане.“

— Не казах, че предназначението ви ще изчезне, само, че може би ще се промени. Виждам големи неща за Червената Аджа в бъдещето — разширяване на хоризонта, обновление на целите. Радвам се да те имам до себе си, за да ми помогнеш да ги насочим.

Егвийн огледа Заседателките, които наблюдаваха ставащото смълчани и стъписани.

— Щях да заповядам всички да понесете наказание, ако не знаех, че поне някои от вас работеха зад кулисите, за да спрат рухването на Бялата кула. Не направихте достатъчно, но все пак направихте нещо. Освен това смятам, че наказанието, което често си налагаме, е нелепо. Какво е физическата болка за една Айез Седай?

Замълча и си пое дълбоко дъх.

— Аз също не съм невинна. Споделям отчасти вашия срам, защото при моята власт станаха тези бедствия. Взех страната на бунтовничките, позволих да бъда издигната от тях, защото това бе единственият избор. Но този избор все пак ми носи вина.

Огледа ги пак.

— Носете своя срам, Заседателки, но го носете с решимост. Не позволявайте да ви прекърши. Времето за изцеряване е започнало и вече няма никаква полза да сочим с пръсти. Вие се провалихте. Но сте единственото, което имаме. *Ние* сме единственото, което светът има.

Жените започнаха да вдигат глави.

— Хайде — каза Егвийн и тръгна през залата, а Силвиана тръгна до нея. — Ред е на бунтовничките.

Тръгнаха по коридорите, които все още миришеха на пушек и на места бяха засипани с отломки. Егвийн се стараеше да не поглежда петната от кръв.

— Майко — заговори тихо Силвиана. — Мога само да предположа, че вече имате Пазителка сред бунтовничките. И двете ли смятате да ни държите? — Напрегнатият ѝ глас издаваше какво мисли за този необичаен обрат.

— Не — отвърна Егвийн. — Предишната ми Пазителка бе екзекутирана затова, че е от Черната Аджа.

Силвиана пребледня.

— Разбирам.

— Не можем да си играем с тези неща, Силвиана. Приех много важна посетителка малко преди... спасяването ми. Беше от Черната и ми издаде имената на други Черни сестри. Потвърдих всички от тях, които бяха сред бунтовничките Айез Седай с помощта на Клетвената палка.

— Клетвената палка?! — възкликна Силвиана.

— Да — отвърна Егвийн, щом заслужиша по стълбището. — Дадена ми беше последната нощ от съюзничка в Кулата. Знаеш ли, май ще трябва да преместим стаята с тер-ангреалите. И да пазим мястото им в тайна и с постоянна защита. Няма да мине много време и всяка Сестра с достатъчно сила ще знае сплита на Пътуването. Не бих изключила за много от тях, дори тези, на които вярвам, да се изкушават да си вземат „назаем“ по някой ангреал от време на време.

— Да, Майко — отвърна Силвиана. И добави по-тихо: — Подозирам, че ще се наложи да свиквам с много промени.

— Боя се, че да. Една от най-сериозните ще е необходимостта да изберем подходяща Наставничка на новачките. Такава, която ще може да се справи със стотици нововъведени — много от които не са на стандартната възраст. Вече съм започнала процеса на приемане за обучение на всяка жена, колкото и да е възрастна, която показва някаква дарба за преливане. Подозирам, че скоро Бялата кула ще се пръска по шевовете от новачки.

— В такъв случай ще обмисля предложения за бързо назначаване, Майко — отвърна Силвиана.

Егвийн кимна одобрително. Романда и Лелейн несъмнено щяха да се вбесят, щом разберяха за избора и на Силвиана, но колкото повече го мислеше, толкова по-доволна беше от себе си. Не просто защото Силвиана беше Червена, а защото бе наистина способна. Серин щеше да е добър избор, но мнозина щяха да видят в нейно лице наставничка на Егвийн и може би реалната сила зад Трона. Избирането на Синя щеше само да подсили разкола при сегашното състояние на Кулата. А освен това, с Амирлин, която е била от бунтовничките — никой нямаше да забрави скоро това, каквото и да казваше или да правеше Егвийн — излекуването на отношенията щеше много бързо да напредне, ако Пазителката е лоялистка.

Стигнаха до Големия площад от източната страна на Кулата. Беше пълен — според повелята ѝ — с жени, строени по Аджи. Егвийн беше избрала това място заради високото стълбище и просторната площадка пред величествените врати. Беше свършена позиция, от която да се обърне към множеството.

Освен това стълбището бе разположено между крилата, понесли най-големите щети по време на атаката. Източното крило все още димеше. Куполът беше рухнал. Едната стена бе пропаднала навътре.

Но от тази гледна точка самата Кула беше сравнително невредима и нито един от зейналите пробиви не се виждаше пряко.

Егвийн видя и много лица по прозорците на долните етажи. Айез Седай и новачки. Явно, че освен към бунтовничките, имаше възможност да се обърне към мнозинството обитателки на Кулата. Направи сплит, за да усили гласа си. Не чак да закънти, но достатъчно, за да я чуят и онези вътре, и долу.

— Сестри — започна тя. — Дъщери мои. Издигната бях подобаващо на Амирлинския трон. Двете страни в този конфликт ме избраха. Двете изпълниха предписаните ритуали и двете ме приеха за своя Амирлин. Време е отново да се съединим... Няма да се престоря, че нашето разделение изобщо не се е случвало. Ние от Бялата кула понякога сме твърде напористи в желанието си да забравим онези факти, които не искаме да признаем. Този не може да бъде скрит, не и от нас, които го преживяхме. Ние бяхме разделени. Едва не стигнахме до война помежду си. Ние се опозорихме.

— Вие, бунтовничките пред мен, направихте нещо ужасно. Разбихте Кулата и издигнахте съперничеца Амирлин. За първи път войници бяха поведени от Айез Седай срещу Айез Седай. Аз поведох тези войски. Признавам този позор. — Пое си дъх. — Необходимост или не, това е позор. Тъй че настоявам да признаете своята вина. Трябва да поемете отговорност за престъпленията си, макар да бяха извършени в името на по-голямо добро.

Огледа мълчаливо строените долу Айез Седай. Ако това, че ги беше накарала да се строят в редици и да чакат благоволенieto й, не им беше дало повод да разберат отношението й, то може би думите й щяха да помогнат.

— Вие не дойдохте тук със слава — заговори Егвийн. — Не дойдохте тук като победителки. Защото няма победа и не може да има победа, когато Сестра воюва със Сестра и Стражник загива от Стражник. — Забеляза Сюан, застанала близо до челото на редиците, и очите им се срещнаха отдалече. Леане също бе там, изглеждаше разчорлена от дългия си плен, но стоеше гордо изправена.

— Грешки бяха допуснати и от двете страни. И всички ние ще трябва да работим упорито, за да поправим стореното от самите нас. Ковачите казват, че един меч не може никога да стане цял отново, след като е бил прекършен. Металът трябва да се стопи, а след това мечът

да бъде отново изкован... Така че следващите няколко месеца ще бъдат нашето изковаване наново. Бяхме разбити, изтръгнати почти от корен. Последната битка приближава и преди да дойде, съм решена да се погрижа ние отново да сме меч, изкован със сила, цял и ненакърним! Ще ви поставям изисквания. Те ще са сурови. Ще ви напрягат до предела на онова, което мислите, че можете да понесете. Ще взема тези изгорени дупки и ще ги запълня! Споразумения ще трябва да се постигнат, защото Заседателките сред нас са твърде много за Съвета, да не говорим за твърде многото глави на Аджи. Някои от вас ще трябва да превиете гръб в смирение пред онези, които сте ненавиждали.

— Тези дни ще са изпитание за вас! Ще ви накарам да работите с тези, които само допреди часове сте виждали като свои врагове. Ще крачите редом до тези, които са ви презирали или наранявали, или са ви мразели.

Тя огледа редиците под себе си.

— Но ние сме по-силни от слабостта си. Бялата кула стои и ние ще стоим с нея! *Ще станем* отново едно. Ще бъдем събрание, за което ще се разказват легенди! И никога няма да се запише, че в наши дни Бялата кула е била слаба. Разделенията ни ще бъдат забравени пред лицето на нашите победи. Ще бъдем запомнени не като Бялата кула, обърнала се против самата себе си, а като Бялата кула, която е стояла силна пред лицето на Сянката. Тези дни ще станат *легендарни!*

Изригнаха овации, най-вече от войници и новачки — Айез Седай бяха твърде сдържани за такова поведение. Като цяло. Някои по-млади все пак завикаха, заразени от мига. За радост, тези възгласи заехтяха и от двете страни. Егвийн ги остави да пореват още миг, след това вдигна ръце да ги усмири и извика високо:

— И нека се разчуе по земята! Да се говори от уста на уста, и нека се запомни. Бялата кула е цяла и пълна. И никой — мъж, жена или създание на Сянката — не ще ни види разделени отново!

Възгласите този път бяха почти оглушителни и изненадващо, включиха се много повече Айез Седай.

Дано да не секнеха тези възгласи през следващите месеци. Твърде много работа имаше да се свърши.

ГЛАВА 47

ОНЗИ, КОГОТО ИЗГУБИ

Ранд не се върна веднага в покоите си. Провалената среща с Пограничните го беше разстроила. Не заради коварния им опит да го привлекат във Фармадинг — това беше неприятно, но не и неочаквано. Хората винаги се опитваха да го контролират и манипулират. Пограничните не бяха по-различни.

Не, нещо друго го глождеше, нещо, което не можеше да определи точно. Ето защо крачеше из Тийрския камък с две айилски Деви зад себе си и появата му стряскаше слуги и изнервени Бранители.

Коридорите се извиваха и въртяха. Стените — там, където не бяха украсени с пана и гоблени — имаха цвета на мокър пясък, но бяха много по-яки от всяка скала, позната на Ранд, чужди и странни. Всеки гладък къс стена напомняше, че това място не е естествено.

Ранд се чувстваше по същия начин. Имаше тялото на човек. Всъщност имаше поведението и биографията на човек. Но беше същество, което никой човек — дори той самият — не можеше да разбере. Легендарна фигура, създание на Единствената сила, неестествено като тер-ангреал или къс куендияр. Обличаха го като крал, също както обличаха тези коридори с предено злато и червени килими. Също както покриваха стените с тези гоблени, всеки от които изобразяваше прочут тайренски пълководец. Наглед бяха за красота, но също тъй бяха предназначени да крият. Петната гола стена издаваха колко свръхестествено е това място. Килимите и гоблените го правеха да изглежда по-... човешко. Също както на Ранд даваха корона и богато извезано палто, за да могат да го приемат. Нали кралете трябва да са малко по-различни. Нищо, че умът му, скрит под короната, беше още по-различен, много по-чужд. Нищо, че сърцето му бе на отдавна мъртъв човек, че раменете му трябваше да носят бремето на едно пророчество, че душата му беше съкрушена от нуждите, исканията и надеждите на милиони.

Две ръце. Една да унищожи, една — да спаси. Коя от двете беше загубил?

Лесно беше да се изгубиш в Камъка. Много преди Шарката да започне да се разнищва, тези лъкатушещи коридори бяха обърквали. Замислени бяха да заблуждават нападатели. Айилците казваха, че били впечатлени колко трудно е да се превземе Камъкът. Впечатлили ги бяха не Бранителите, а самите мащаби и планът на чудовищното здание.

За щастие Ранд нямаше определена цел. Искаше просто да повърви.

Беше *приел* това, което трябваше да бъде. Защо тогава го притесняваше толкова? Някакъв глас дълбоко вътре — не онзи в главата му, а в сърцето му — бе започнал да оспорва това, което правеше. Не беше силен и натрапчив като гласа на Луз Терин. Просто шепнеше. Като сърбеж от забравена рана. Нещо не беше наред. Нещо беше погрешно...

„Не! Трябва да съм силен. Най-сетне трябва да стана това, което съм длъжен да бъда!“

Спря и стисна зъби. В дълбокия джоб на палтото си носеше ключа за достъп. Опипа с пръсти хладните му гладки контури. Не смееше да го остави на грижите на някой слуга, колкото и доверен да е.

„Хюрин — осъзна Ранд. — Това ме притеснява. Че видях Хюрин.“

Тръгна отново, изправил гръб. Трябваше да е силен — или поне да изглежда силен — винаги.

Хюрин беше останка от един предишен живот. От дните, когато Мат все още се присмиваше на палтата на Ранд, дните, когато Ранд се беше надявал, че ще се ожени за Егвийн и все някак ще се върне в Две реки. Беше пътувал с Хюрин и Лоиал, решен да спре Фейн и да върне камата на Мат, да докаже, че е приятел. Онова време беше далеч по-просто, макар Ранд да не го осъзнаваше тогава. Беше се чудил може ли нещо да се окаже по-сложно от това да мисли, че приятелите му го мразят.

Цветовете се завихриха пред очите му. Перин вървеше през сумрачен лагер, онзи каменен меч бе надвиснал във въздуха над него. Образът се промени в Мат, който все още беше в онзи град. Кемлин ли беше? Защо можеше да е близо до Елейн, а Ранд трябваше да е толкова далече? Едва можеше да долови чувствата ѝ през връзката. Толкова му

липсваше. Някога се бяха целували скришом в коридорите на същата тази крепост.

„Не — помисли си той. — Аз съм силен.“ Копнежът беше чувство, което не трябваше да изпитва. Носталгията не го водеше доникъде. Опита се да прогони и двете, като се спусна в близката стълбищна шахта и почти затича по стъпалата.

„От миналото ли бягаме? — тихо попита Луз Терин. — Да. Това е добре. По-добре да избягаме, отколкото да се изправим пред него.“

Времето му, преживяно с Хюрин, бе свършило при Фалме. Онези дни бяха размътени в ума му. Промените, които го бяха сполетели тогава — разбирането, че трябва да убива, че никога вече няма да може да се върне към живота, който бе обичал, — бяха неща, за които не можеше да не мисли. Беше се запътил към Тийр почти като в сън, отделен от приятелите си, виждаше Ишамаел в сънищата си.

И това ставаше отново.

Стигна задъхан до един от по-долните етажи, закричи по коридора и нахлу в огромна зала с редици здрави дебели колони, подебели, отколкото мъж можеше да обхване с разперени ръце. Сърцето на Камъка. Няколко Бранители се изпънаха мирно и отдадоха чест, докато минаваше покрай тях.

Спря в центъра на Сърцето. Някога Каландор беше висял тук, искрящ и лъчист. Кристалният меч сега бе притежание на Кацуан. Дано да не загубеше и него, както се бе провалила с пазенето на мъжкия ай-дам. Всъщност му беше все едно. Каландор беше лошо оръжие. За да го използва, човек трябваше да се подчини на волята на жена. Беше могъщо, но съвсем не толкова могъщо като Чедан Кал. Ключът за достъп бе много по-добър инструмент. Ранд го погали с пръсти, докато оглеждаше мястото, където някога бе висял Каландор.

Това винаги го беше безпокояло. Каландор беше оръжието, упоменато в пророчествата. Каретонският цикъл съобщаваше, че Камъкът няма да падне, докато Каландор не бъде завладян от Преродения Дракон. За някои учени този пасаж означаваше, че мечът *никога* няма да бъде завладян. Но пророчествата не действаха така — те бяха създадени, за да се изпълнят.

Ранд беше проучил Каретонското пророчество. За жалост, извличането на смисъла му бе все едно да се опиташ да развържеш сто разтега оплетено въже. С една ръка.

Взимането на Меча недосегаем беше едно от първите пророчества, които бе изпълнил. Но дали взимането на Каландор беше безсмислен знак, или важна стъпка? Всички знаеха пророчеството, но малцина задаваха въпроса, който трябваше да е неизбежен. Защо? *Защо* Ранд трябваше да вземе меча? Дали за да го използва в Последната битка?

Мечът беше по-слаб като ша-ангреал, а Ранд се съмняваше, че е предназначен да се използва просто като меч. Защо пророчествата не упоменаваха за Чедан Кал? С *тях* той беше прочистил покварата. Ключът за достъп предлагаше на Ранд мощ, далеч надвишаваща онова, което можеше да осигури Каландор, и тази мощ вървеше без обвързване. Статуетката беше свобода, а Каландор бе просто поредният сандък. Но в пророчествата не се споменаваха нищо за Чедан Кал и техните ключове.

За Ранд това беше ужасно, защото пророчествата — в известен смисъл — се оказваха най-здравият и задушаваш сандък от всички. Беше заклещен в тях. Рано или късно щяха да го задушат.

„Казах им...“ — прошепна Луз Терин.

„Какво си им казал?“ — попита Ранд.

„Че планът няма да успее — отвърна много тихо Луз Терин. — Че грубата сила няма да го удържи. Нареккоха плана ми безразсъден, но оръжията, които създадох, бяха твърде опасни. Твърде плашещи. Никой човек не бива да владее такава Сила...“

Ранд се бореше — с мислите, с гласа, със спомените. Почти нищо не можеше да си спомни за плана на Луз Терин да Запечата затвора на Тъмния. Чедан Кал... за тази цел ли бяха създадени?

Това ли беше отговорът? Грешния избор ли беше направил Луз Терин? Защо тогава в пророчествата не се споменаваха за тях?

Обърна се, за да напусне залата.

— Не пазете повече това място — каза на Бранителите. — Тук няма нищо ценно. Не съм сигурен дали изобщо е имало.

Те изглеждаха стъписани и огорчени като деца, току-що сгълчани от обичния им баща. Но предстоеше война и той нямаше да остави войници, за да пазят една празна стая.

Стисна зъби и отново закрочи по някакъв коридор. Каландор. Къде го беше скрила Кацуан? Знаеше, че е взела стаи в Камъка — отново подлагаше на изпитание волята му да я прогони далече от себе

си. Трябваше да направи нещо по въпроса. Да я изхвърли от Камъка може би. Забърза нагоре по каменните стъпала, излезе на друг етаж и продължи да се *движи*. Ако се спреше, седенето щеше да го подлуди.

Толкова упорито се беше трудил да не им се остави да го оплетат в нишките си, но в крайна сметка пророчествата щяха да се погрижат да направи това, което се очакваше. Бяха по-манипулативни, поковарни от всяка Айез Седай.

Гневът в него се надигна и се разбушува, готов да избликне. Тихият вътрешен глас затрепери пред бурята. Ранд опря лявата си ръка на стената и наведе глава, стиснал зъби.

— Ще бъда силен — прошепна си. Но гневът не си отиваше. А и защо да си иде? Пограничните му се опълчваха. Сеанчанците му се опълчваха. Айез Седай се преструваха на покорни пред него, но вечеряха с Кацуан зад гърба му и играеха по свирката й.

Кацуан му се опълчваше най-много от всички. Оставаше близо до него, извърташе смисъла на заповедта му и изопачаваше намеренията му. Той издърпа ключа за достъп и го опипа. Последната битка надвисваше, а той си губеше времето в ходене на срещи с хора, които го оскърбяваха. Тъмния различаваше Шарката с всеки изминал ден, а заклетите се да бранят границите се криеха във Фармадинг.

Огледа се. Нещо точно в този коридор му изглеждаше познато. Не беше сигурен защо. С нищо не се отличаваше от другите. Килими и гоблени в златно и червено. Пресичащи коридори напред.

Може би не трябваше да остави Пограничните ненаказани заради непокорството им. Може би трябваше да се върне и да ги научи да се страхуват от него. Но не. Нямаше нужда от тях. Можеше да ги остави за сеанчанците. Армията им можеше да забави враговете му тук, на юг. Може би това щеше да задържи сеанчанците от фланговете му, докато се справи с Тъмния.

Но... дали нямаше начин да спре сеанчанците завинаги? Погледна ключа за достъп в ръката си. Някога се беше опитал да надвие чуждестранните нашественици с помощта на Каландор. Все още не беше разбрал защо е толкова трудно да владее меч: Кацуан бе обяснила каквото знаеше едва след пагубния му щурм. Ранд трябваше да е в Кръг с две жени, за да може безопасно да борави с Меча, който не е меч.

Това бе първият му голям провал като пълководец.

Но сега имаше по-добър инструмент. Най-могъщия инструмент, създаван някога. Някое човешко същество не би могло да държи повече от Единствената сила от това, което бе държал той, когато прочисти сайдин. За изгарянето на Грендал и Натрин бе нужна нищожна част от онова, което можеше да извлече.

Ако насочеше *това* срещу сеанчанците, щеше да може да тръгне към Последната битка с увереност, без да се притеснява повече какво го дебне зад гърба. Дал им беше шансове. Няколко шанса. Беше предупредил Кацуан, казал й беше, че ще обвърже към себе си Щерката на Деветте луни. По един начин... или по друг.

Скоро щеше да е.

„Там — каза Луз Терин. — Стояхме там.“

Ранд се намръщи. Какво пак бълнуваше лудият? Огледа се. Подът на широкия коридор бе облицован с плочки на червени и черни фигури. По стените бяха накачени гоблени. Ранд с изумление осъзна, че някои от тях изобразяват *него*: как завзема Камъка, *как държи Каландор*, *как убива тролоци*.

„Боят ни със сеанчанците не беше първият ни провал — прошепна Луз Терин. — Не, първият ни провал стана тук. В този коридор.“

Изтощен, след битката с тролоци и мърдраали. Раната на хълбока му пулсира. Камъкът все още кънти от виковете на ранените. Чувството, че би могъл да направи всичко. *Всичко*.

Застанал над трупа на младо момиче. Просто дете. Каландор блести в ръцете му. Тялото изведнъж потрепери.

Моарейн го беше спряла. Съживяването на мъртвите е непосилно за него, така беше казала.

„Колко съжалявам, че вече не е тук“ — помисли си Ранд. Често се беше отчайвал от нея, но тя — повече от всеки друг — като че ли схващаше най-точно какво се очаква от него. Успяваше да го накара да иска да го направи, дори когато го беше разгневявала.

Ранд се обърна. Моарейн беше права. Не можеше да върне живота на мъртвите. Но *много* го биваше в това да носи смърт на живите.

— Съберете своите сестри на копието — извика той през рамо на Девите. — Тръгваме на битка.

— Сега ли? — попита едната, — Вече се стъмни!

„Толкова ли дълго съм вървял“? — помисли Ранд изненадано.

— Да. Тъмнината е без значение. Ще направя достатъчно светло.

Опипа с пръсти ключа за достъп. Изпитваше възбуда и ужас едновременно. Веднъж беше изтласкал сеанчанците в океана. Щеше да го направи отново. Сам.

Щеше да ги прогони, да. Поне тези, които останеха живи.

— Вървете! — изрева той на Девите и те затичаха на дълги отскоци по коридора. Какво беше станало със самообладанието му? Ледът бе изтънял напоследък.

Отвори рязко вратата на покоите си и вдигна ръка, за да накара Бранителите на пост пред нея да замълчат. Нямаше настроение да слуша бърборенето им.

Нахлу вътре и се ядоса, щом видя, че стражите са пуснали някого. С гръб към него стоеше непознат, загледан навън през отворените врати на терасата.

— Какво...

Мъжът се обърна. *Не беше чужд. Изобщо не беше чужд.*

Беше Трам. Баща му.

Ранд залитна стъписан назад. Привидение ли беше това? Някаква извратена уловка на Тъмния? Но не, беше Трам. Добрината в тези очи не можеше да се сбърка с нищо. Макар да беше с цяла глава по-нисък от Ранд, Трам винаги беше изглеждал по-крепък от всичко и всекиго около себе си. Широките му гърди и здравите крака бяха непоклатими не защото бе силен — в пътуванията си Ранд беше срещал много мъже с далеч по-голяма сила. Силата беше преходна. Трам беше *истински*. Сигурен и стабилен. Само да го гледаш вдъхваше утеха.

Но утехата се сблъска с това, в което Ранд се беше превърнал. Световете му се срещнаха — някогашният човек и човекът, който бе станал — като плисната върху нажежен камък вода. Едното се пръска, другото става на пара.

Трам стоеше колебливо на прага на терасата, огрян от треперливата светлина на двата светилника на стойки в стаята. Ранд разбра колебанието му. Не бяха кръвни баща и син. Кръвният баща на Ранд беше Джандуин, кланов вожд на Таардад Айил. Трам беше просто мъжът, намерил го на склоновете на Драконова планина.

Просто мъжът, който го беше отгледал. Просто мъжът, който го бе научил на всичко, което знаеше. Просто мъжът, когото Ранд

обичаше и почиташе, и винаги щеше да обича.

— Ранд — промълви неловко Трам.

— Моля те... — проговори Ранд изумено. — Моля те, седни.

Трам кимна. Затвори вратите на терасата, после пристъпи и седна на един стол. Ранд също седна. Загледаха се мълчаливо през стаята. Каменните стени бяха голи. Ранд не искаше гоблени и картини. Килимът бе жълт и червен, и толкова голям, че стигаше и до четирите стени.

Стаята изглеждаше някак твърде съвършена. Ваза с прясно откъснати лилии и цветове калима, точно където трябваше да е. Столове в средата, подредени твърде точно. Стаята не изглеждаше като да *живее* някой в нея. Като толкова други места, където бе отсядал, не беше дом. Не беше имал истински дом, откакто напусна Две реки.

Трам седеше на единия стол, Ранд — на другия. Осъзна, че все още държи ключа за достъп, затова го постави на килима с шарката на слънцето пред себе си. Трам погледна чуканчето на другата му ръка, но не каза нищо. Беше стиснал ръце пред себе си, може би съжаляваше, че няма нещо за работа. Трам винаги се беше чувствал по-удобно да говори за неудобни неща, когато ръцете му можеха да вършат нещо, все едно дали проверява сбруята на коня или стриже овца.

„Светлина — помисли Ранд и изведнъж изпита порив да скочи и да прегърне Трам. Близостта и спомените се изляха в ума му на порой. Трам, как кара ябълкова ракия в хана «Виноструй» за Бел Тин. Удоволствието, с което пушеше лулата си. Търпението и добротата му. Изненадата, която бе изпитал, като видя меча му със знака на чаплата. — Толкова добре го познавам. И все пак рядко се сецах за него в последно време.“

— Как... — почна Ранд. — Трам, как стигна тук? Как ме намери?

Трам се засмя тихо.

— Та ти непрекъснато пращаше вестonosци до всички големи градове през последните няколко дни, нареждаше им да стягат войските си за война. Мисля, че човек трябва да е сляп, глух и пиан, за да не разбере къде да те намери.

— Но мои вестonosци не са ходили до Две реки!

— Не бях в Две реки — отвърна Трам. — Някои от нас се бихме редом с Перин.

„Ама разбира се“ — помисли Ранд. Нинив трябваше да се е свързала с Перин... цветовете се завихриха... беше се притеснила за него и Мат. Трам лесно можеше да е дошъл с нея на връщане.

Наистина ли водеше този разговор? Беше се примирил с мисълта, че никога няма се върне в Две реки и да види отново баща си.

Беше толкова хубаво, въпреки тази неловкост между двамата. По лицето на Трам имаше повече бръчки отпреди, а няколкото упорити черни кичура в косата му най-после се бяха предали и бяха побелели, но си беше същият.

Толкова много хора се бяха променили около Ранд — Мат, Перин, Егвийн, Нинив, — беше чудо, че среща някой от стария си живот, някой, който си е останал същият. Трам, мъжът, който го бе научил да търси пустотата. Трам беше скала, по-здрава сякаш от самия Камък.

Настроението му леко помръкна.

— Чакай. Перин е използвал хора от Две реки?

Трам кимна.

— Бяхме му нужни. Момчето е заиграло такава опасна игра на въжето, че може да впечатли всеки акробат на позорище. Със сеанчанците и хората на Пророка, да не говорим за Белите плащове и кралицата...

— Кралицата ли?

— Аха. Макар тя да твърди, че не е кралица вече. Майката на Елейн.

— Значи тя е *жива*? — попита Ранд.

— Жива е, с малко помощ от Бели плащове — каза Трам с неприязън.

— Видяла ли се е с Елейн? — попита Ранд. — Спомена за Бели плащове... как се е натъкнал на Бели плащове? — Трам започна да му отговаря, но Ранд вдигна ръка да го спре. — Не. Чакай. Мога да получа донесение от Перин, когато пожелае. Няма да си губим времето заедно, за да му бъдеш вестоносец.

Трам се усмихна леко.

— Какво?

— Ех, синко. — Мъжът поклати глава, стиснал пред себе си широките си отрудени ръце. — Наистина са го направили. Хванали са те и са направили крал от тебе. Какво е станало с онова дългуресто

момче, така ококорено на Бел Тин? Къде е неувереният момък, когото гледах през всички онези години?

— Мъртъв е — отвърна без колебание Ранд.

Трам кимна замислено.

— Виждам го. Ти... трябва да знаеш... За...

— Че не си мой баща ли?

Трам кимна и наведе очи.

— Знам го от деня, в който напуснах Емондово поле — отвърна Ранд. — Сам ми го каза в трескавите си сънища. Отказвах да го повярвам в началото.

— Да. Разбирам. Аз... — Стисна силно дланите си. — Не съм искал да те лъжа, синко. Или... е, май не трябва да те наричам така, нали?

„Можеш да ме наричаш син, разбира се. Ти си моят баща. Каквото и да казват някои.“ Но не намери сили да го изрече.

Прероденият Дракон не можеше да има баща. Един баща можеше да се окаже слабост, която да се използва — дори повече, отколкото жена като Мин. Любителите бяха нещо очаквано. Но Прероденият Дракон трябваше да е фигура от легендите, същество голямо почти колкото самата Шарка. Бездруго му беше трудно да накара някои хора да му се покорят. А ако знаеха, че Прероденият Дракон разчита на силата на един овчар?

Тихият глас в сърцето му крещеше.

— Добре си направил, Трам — промълви той. — С това, че затаи истината от мен, вероятно си спасил живота ми. Ако хората знаеха, че съм намерениче, и то намерен не къде да е, а на Драконова планина... щеше да се разчуе. Като нищо можеше да ме убият още като дете.

— О. Е, радвам се, че го направих, тогава.

Ранд вдигна ключа за достъп — той също му носеше утеха — и стана. Трам го последва припряно — държеше се все повече като поредния придворен или слуга.

— Велика служба изпълни, Трам ал-Тор — каза Ранд. — С това, че ме защити и отгледа, ти вкара света в нов Век. Светът ти е длъжник. Ще се погрижа да преживееш спокойно старините си.

— Благодаря за това, милорд — отвърна Трам. — Но не е нужно. Имам си каквото ми трябва.

Усмивка ли прикриваше? Може би речта на Ранд наистина беше високопарна. В стаята беше задушно и Ранд се обърна, мина по хубавия килим и отново разтвори широко вратите на терасата. Слънцето наистина беше залязло и над града бе паднал мрак. Лъхна го свеж вятър от морето и той пристъпи до перилото навън в нощта.

Трам застана до него.

— Съжалявам, че изгубих меча ти — промълви неволно Ранд. Чувстваше се ужасно глупаво.

— Няма нищо. Все едно, не знам дали изобщо го заслужавах.

— Не беше ли наистина майстор на меча?

Трам кимна.

— Бях, предполагам. Убих мъж, който беше, направих го пред свидетели, но така и не можах да си простя това. Въпреки че трябваше да го направя.

— Нещата, които трябва да правим, често са тези, които най-малко искаме да правим.

— Самата истина. — Трам въздъхна и се подпря на перилото до него. — Толкова е странно. Моето момче — Прероденият Дракон. Всички онези истории, които чух, докато пътувах по света... и аз съм част от тях.

— Помисли си какво е за мен — каза Ранд.

Трам се засмя.

— Да. Да, предполагам, че разбираш точно какво имам предвид. Смешно, нали?

— Смешно ли? — Ранд поклати глава. — Не. Не е това. Моят живот не е мой. Марионетка съм за Шарката и пророчествата, марионетка, направена да танцува за света, преди да ми отрежат конците.

Трам се намръщи.

— Това не е вярно, синко. Ммм, милорд.

— Не мога да го видя другояче.

Трам погали гладкото каменно перило.

— Мисля, че мога да разбера. И аз съм изпитвал донякъде тези чувства по времето, докато бях войник. Знаеш ли, че съм се бил срещу Тийр? Би могло да се очаква, че ще ме налегнат болезнени спомени, като пак съм тук, нали? Но един враг често се оказва не по-различен от всеки друг. Не храня злоба.

Ранд остави ключа за достъп на перилото, но го задържа здраво.

— Един войник също няма кой знае какъв избор за собствената си съдба — продължи Трам и почука разсеяно с пръст по перилото. — По-важни хора взимат всички решения. Хора... е, като теб, предполагам.

— Но моите решения вече са взети вместо мен от самата Шарка — отвърна Ранд. — Аз имам *по-малко* свобода от войниците. Ти си могъл да избягаш, да дезертираш. Или поне да се оттеглиш законно.

— А ти не можеш ли да избягаш? — попита Трам.

— Не мисля, че Шарката ще ми позволи — отвърна Ранд. — Това, което правя, е твърде важно. Тя просто ще ме върне в пътя. Правила го е поне десет пъти досега.

— А би ли *поискал всъщност* да избягаш?

Ранд не отвърна.

— Можех да оставя онези войни. Но в същото време не можех. Не и без да изменя на онзи, който бях. Мисля, че с теб е същото. Има ли значение дали *можеш* да избягаш, когато знаеш, че няма да го направиш?

— Аз ще умра в края на всичко това — каза Ранд. — Нямам никакъв избор.

Трам го изгледа намръщено и за миг Ранд се почувства отново като дванайсетгодишно момче.

— Такива приказки няма да търпя — рече Трам. — Дори да си Прероденият Дракон, няма да ги слушам. Човек *винаги* има избор. И да не може да избира пътя, по който е принуден да върви, все пак има избор.

— Но как?

Трам отпусна ръка на рамото му.

— Изборът не винаги е за това *какво* правиш, синко, а за това *защо* го правиш. Когато бях войник, имаше някои хора, които воюваха просто за пари. Имаше други, които воюваха заради вярност — вярност към другарите си или към короната, или каквото и да е. Войникът, който умира за пари, и войникът, който умира заради вярност, са мъртви, но има *разлика* между тях. Едната смърт означава нещо. Другата — не... Не знам дали е вярно, че трябва да умреш в края на всичко това. Но и двамата знаем, че няма да избягаш. Колкото

и да си се променил, мога да видя, че някои неща са си същите. Тъй че няма да позволя никакво хленчене по въпроса.

— Аз не хленча...

— Знам. Кралете не хленчат, те разсъждават. — Като че ли цитираше някого, макар Ранд да нямаше представа кого. Странно, Трам се изсмя късо. — Все едно — продължи той. — Ранд, мисля, че можеш да преживееш това. Не мога да си представя, че Шарката няма да ти даде малко мир, предвид службата, която изпълняваш заради всички нас. Но ти си войник, отиващ на война, а първото нещо, което научава един войник, е, че може да умре. Може да нямаш право да избираш задълженията, които ти се дават. Но можеш да избереш защо ги изпълняваш. Защо отиваш на битка, Ранд?

— Защото трябва.

— Това не е достатъчно — отвърна Трам. — Враните да я вземат оная жена! Защо не беше дошла по-рано при мен. Ако знаех...

— Коя жена?

— Кацуан Седай — отвърна Трам. — Тя ме доведе тук, каза, че трябва да ти поговоря. Преди гледах да стоя настрана, защото смятах, че последното, което ти трябва, е баща ти да нагази в нивата ти!

Трам продължи, но Ранд престана да го слуша.

Кацуан. Трам беше дошъл заради *Кацуан*. Не защото бе видял Нинив и бе използвал възможността. Не защото просто бе поискал да види сина си. А защото беше *манипулиран* да дойде.

Никога ли нямаше да го остави на мира тази жена!

Чувствата му от това, че вижда Трам, бяха станали толкова силни, че бяха стопили леда. Прекомерната обич бе като прекомерната омраза. И едното, и другото го караха да *чувства* — нещо, с което не можеше да рискува.

Но беше рискувал. И изведнъж *чувството* едва не го съкруши. Потрепери и се отдръпна от Трам. Беше ли целият този разговор поредната игра на Кацуан? Беше ли Трам съучастник в това?

— Ранд? — попита Трам. — Съжалявам. Не трябваше да споменавам за Айез Седай. Тя каза, че може да се ядосаш, ако спомена за нея.

— Какво още каза? — настоя Ранд и се обърна рязко. Трам колебливо отстъпи. Вятърът лъхна между тях, светлините на града мигаха като точки далече долу.

— Ами... Каза ми, че трябва да поговоря за младостта ти, да ти напомня за по-добри времена. Мислеше, че...

— Тя си играе с мен! — промълви Ранд, взрян в очите му. — Играе си и с теб. Всички връзват нишките си към мен!

Гневът закипя. Опита се да го затисне, но беше *толкова* трудно. Къде бе отишъл ледът, покоят? Отчаян, Ранд затърси пустотата. Опита се да излее всички чувства в пламъка на една свещ, както го беше учил Трам, толкова отдавна.

Сайдин чакаше там. Без да помисли, Ранд се вкопчи в него и чувствата, които мислеше, че е оставил, го заляха на порой. Пустотата се разби, но сайдин някак остана, устоя. Той изкрещя, щом гаденето го порази, и хвърли целия си гняв срещу него.

— Ранд — каза Трам намръщено. — Помисли добре...

— Млъкни!!! — изрева Ранд и го събори на пода с поток от Въздух. Бореше се със своя гняв от едната страна и сайдин от другата. Заплашваха да го съкрушат, да го смажат помежду си, да го разкъсат.

Затова трябваше да е силен. Не можеха ли да разберат? Как можеше да се смее човек, изправен срещу такива сили?

— Аз съм Прероденият Дракон! — изрева Ранд на сайдин, на Трам, на Кацуан и на самия Създател. — Няма да съм ваша кукла! — Посочи Трам с ключа за достъп. Баща му лежеше на каменния под. — Праща те Кацуан, уж за да ми покажеш обичта си. Но ти носиш поредната й нишка, за да я затегнеш около гърлото ми! Няма ли да ме оставите на мира, всички?

Беше изгубил контрол. Но му беше все едно. Искаха да чувства. Щеше да *чувства* тогава! Искаха да се смее? Щеше да се смее, докато те горят!

С рев, изпълнен с ярост към всички тях, запреше нишки на Въздух и Огън. Луз Терин зави в главата му, сайдин се опита да ги унищожи и двамата, а тихият глас в сърцето на Ранд изчезна.

Игла от светлина блесна пред Ранд, изникнала от центъра на ключа за достъп. Сплитовете за белфир се завихриха пред очите му, ключът ставаше все по-ярък, докато извличаше още и още от Силата.

На тази светлина видя лицето на баща си, зяпнало го отдолу.

С ужас.

„Какво правя?!“

Ранд затрепери, сплитът на гибелния плам се разнищи, преди да е успял да го запокити. Залитна назад, ужасен от себе си.

„Какво ПРАВЯ?“

„Нищо повече от онова, което направих преди“ — изшепна Луз Терин.

Трам продължаваше да го гледа.

„О, Светлина — помисли Ранд с ужас и гняв. — Отново го правя. Аз съм чудовище.“

Все още вкопчен в сайдин, изплете портал към Ебу Дар и скочи през него, за да избяга от ужаса в очите на Трам.

ГЛАВА 48

ЧЕТЕНЕ НА „КОМЕНТАРА“

Мин седеше с другите в стаичката на Кацуан и чакаше да чуе какво е донесла срещата на Ранд с баща му. В огнището тлееше огън, светилници във всеки ъгъл даваха нужната светлина на жените, улисани в разни занимания — бродирание, кърпене, плетене, — за да разсеят умовете си от чакането.

Беше надмогнала съжалението си от това, че реши да се съюзи с Кацуан. Съжалението бе дошло по-рано, в първите няколко дни, когато Кацуан я задържа при себе си и започна да я разпитва за всяко видение, което бе имала за Ранд. Жената бе педантична като Кафява и си записваше всяко видение и отговор. Мин се чувстваше така, все едно отново е в Бялата кула!

Не беше сигурна защо отстъпването на Нинив пред Кацуан ѝ дава право да разпитва нея, но Кацуан, изглежда, го тълкуваше така. А като се съчетаеше с притеснението ѝ в близост до Ранд напоследък, както и с желанието ѝ да разбере какво точно замислят Кацуан и Мъдрите, Мин като че ли прекарваше на практика цялото си време в компанията на тази жена.

Да, съжалението бе дошло и си беше отишло. Беше се заменило с примирение, примесено с леко неудовлетворение. Кацуан знаеше доста за нещата, които Мин проучваше в книгите си, но подаваше знанието си на малки лъжички, като сладко от диви къпини — малка награда за доброто поведение с намекване, че ще има още. Това задържаше Мин да не избяга.

А трябваше да намери отговори. Ранд се нуждаеше от тях.

С тази мисъл в ума, Мин се отпусна на пейката си с възглавнички и отвори отново книгата, която проучваше сега, приписвания на Сейжиус труд с простичкото заглавие „Коментар върху Дракона“. Едно изречение особено я глождеше, изречение общо взето пренебрегвано от коментаторите: „Ще държи той меч от светлина в ръцете си и тримата ще са едно.“

Мнението на коментаторите беше, че е твърде смътно в сравнение с други пасажи, като този, че Ранд ще завземе Камъка, или че кръвта на Ранд ще се пролее по скалите на Шайол Гул.

Мъчеше се да не мисли за последното. Важното беше, че много от пророчествата — след малко анализ и разсъждение — общо взето имаха смисъл. Дори фразата, че Ранд ще е белязан с дракони и чапли, имаше смисъл, като го погледнеше човек сега.

Но това изречение? Меч от светлина почти със сигурност означаваше Каландор. Но какво можеше да значи „тримата ще са едно“? Някои учени твърдяха, че е „трите“ и става дума за три велики града — Тийр, Иллиан и Кемлин. Или, ако ученият се окажеше от Кайриен, ги изреждаше като Тийр, Иллиан и Кайриен. Проблемът бе, че Ранд беше обединил много повече от три града. Беше завладял и Бандар Еваан също така, да не говорим, че трябваше да доведе под знамето си и Пограничните.

Но той беше владетел — или почти — в три кралства. Отстъпил беше Андор, но Кайриен, Иллиан и Тийр бяха под негова власт, нищо че лично той носеше само една корона. Може би този пасаж всъщност означаваше точно каквото казваха учените, а Мин само си губеше времето с него.

Дали и проучванията ѝ бяха толкова безполезни, колкото закрилата, която си въобразяваше, че предлага на Ранд? „Мин — каза си, — самосъжалението няма да те доведе доникъде.“ Единственото, което ѝ оставаше, бе да проучва, да мисли и да се надява.

— Това е сбъркано — неволно отрони тя.

Чу как Белдеин изсумтя презрително от другия ъгъл на стаята и вдигна очи намръщена.

Жените, заклели се на Ранд — Ериан, Несуне, Сарийн и Белдеин — бяха станали по-нежелани от Ранд, след като недоверието му към Айез Седай се беше усилило още повече. Единствената, която редовно можеше да го види, беше Нинив. Не беше странно в такъв случай, че останалите бяха потърсили „лагера“ на Кацуан.

А нейните отношения с Ранд? Той все още я допускаше до себе си. Това не се беше променило. Но нещо не беше както трябва, нещо *липсваше*. Той вдигаше стени, когато тя беше близо до него — не за да задържи нея навън, а за да задържи истинското си „аз“ вътре. Сякаш го

плашеше онова, което истинското му „аз“ щеше да направи или може да направи на тези, които обича...

„Отново изпитва болка — помисли Мин, щом го усети през връзката. — Такъв гняв.“ Какво ставаше? Жегна я страх, но го потисна бързо. Трябваше да се довери на плана на Кацуан. Беше добър.

Кореле и Мерайз — почти неизменни гостенки на Кацуан напоследък — се бяха залисали с везмото си в двата еднакви стола до огнището. Кацуан им беше предложила работата, за да са им заети ръцете, докато чакат. Древната Айез Седай май рядко вършеше нещо, без да поучи някого.

От заклетите се на Ранд Айез Седай в момента присъстваше само Белдеин. Кацуан седеше близо до Мин, зачетена в своята книга. Нинив крачеше напред-назад и си подръпваше плитката от време на време. Никоя не отваряше и дума за възцарилото се в стаята напрежение.

Какво *все пак* обсъждаха Ранд и Трам? Щеше ли бащата на Ранд да може да го промени?

В стаичката беше тясно. С трите стола на килима до огнището, пейката до стената и крачещата като куче в клетка пред вратата Нинив нямаше място да помръдне човек. С тези гладки каменни стени помещението приличаше на сандък. Имаше само едно прозорче, отворено, за да влиза нощният въздух, зад Кацуан. Стражниците си говореха тихо в съседната стая.

Тясно беше, да, но пък Кацуан пак имаше късмет, че изобщо ѝ дадоха стаи в Камъка.

Мин въздъхна и се върна към „Коментар върху Дракона“. Същият ред отново се наби в очите ѝ. „Ще държи той меч от светлина в ръцете си и тримата ще са едно.“ Какво означаваше това?

— Кацуан — промълви Мин и вдигна книгата. — Мисля, че тълкуването на тази фраза е погрешно.

Белдеин отново — едва чуто — изсумтя пренебрежително.

— Имаш ли да кажеш нещо, Белдеин? — попита Кацуан, без да вдига очи от книгата си: „Правилното обуздаване на Силата“.

— Не с много думи, Кацуан — небрежно отвърна Белдеин. Зелената имаше лице, което някои хора можеха да нарекат хубаво, с черти, издаващи салдейско потекло. Все още твърде млада, за да е

добило лицето ѝ айезседайската липса на възраст, тя като че ли често се престараваше в усилието си да се докаже.

— Очевидно си помисли *нещо*, когато Мин заговори, Белдеин — настоя Кацуан, докато обръщаше страницата. — Хайде, казвай.

Белдеин леко се изчерви — човек започваше да забелязва тези неща, след като е прекарал повечко време с Айез Седай. *Все пак* реагираха емоционално, просто бяха по-дискретни. Освен Нинив, естествено. Въпреки че ставаше все по-добра в съдържането на чувствата си, тя... ами, все пак си беше Нинив.

— Просто си мисля, че детето е доста забавно с начина, по който рови из тези томове като някой учен — каза Белдеин.

Мин щеше да приеме това за предизвикателство от повечето хора. Но от устата на Белдеин прозвуча съвсем безобидно.

— Разбирам. — Кацуан обърна друга страница. — Мин, какво се канеше да ми кажеш?

— Нищо важно, Кацуан Седай.

— Не питах дали е важно, момиче — каза Кацуан отривисто. — Помолих да повториш мисълта си. Хайде, да чуем.

Мин въздъхна. Никой не можеше да унизи човек повече от една Айез Седай, защото го правеха без зъл умисъл. Моарейн ѝ го беше обяснила веднъж съвсем простичко: повечето Айез Седай смятат за важно да наложат контрол, докато все още няма голям конфликт, тъй че хората да знаят къде да търсят изход, когато *наистина* възникне криза.

Наистина много обезсърчаващо.

— Казах, че един пасаж е сгрешен — повтори Мин. — Чета коментар върху Каретонския цикъл. Сейжиус твърди, че това изречение за трите, ставащи едно, говори за обединяването на три кралства под знамето на Дракона. Но мисля, че греши.

— А защо собствено си мислиш, че знаеш повече за пророчествата от един толкова уважаван учен?

— Защото — отвърна Мин настръхнала — теорията е нелогична. Ранд всъщност държи само една корона. *Можеше* да има добро основание тук, ако не беше отстъпил Тийр на Дарлин. Но теорията повече не издържа. Смятам, че пасажът се отнася за някакъв начин, по който той трябва да използва Каландор.

— Разбирам — отрони Кацуан и обърна нова страница. — Доста нетрадиционно тълкуване. — Белдеин се подсмихна и отново заби очи във вземото си. — Разбира се, ти си напълно права — добави Кацуан.

Мин вдигна глава.

— Точно този пасаж ме наведе на идеята да проуча Каландор — продължи Кацуан. — След много проучвания открих, че мечът би могъл да се използва подходящо само в Кръг от трима. Изглежда точно това е основният смисъл на пасажа.

— Но това би означавало, че в един момент Ранд трябва да използва Каландор в Кръг — каза Мин и отново погледна пасажа. Никога не го беше правил, доколкото знаеше.

— Би означавало — вметна Кацуан.

Мин изведнъж изпита възбуда. Може би това беше податка. Нещо, което Ранд не знаеше, а можеше да му помогне! Само дето... Кацуан вече го знаеше. Тъй че в края на краищата Мин едва ли бе открила нещо особено важно.

— Според мен някои тук дължат извинение — подхвърли Кацуан. — Лошите маниери няма да се толерират.

Белдеин вдигна глава от вземото си, лицето ѝ потъмня. След това неочаквано стана и напусна. Стражникът ѝ, младият Аша'ман Войник Карлдин бързо излезе от съседната стаичка, тръгна след своята Айез Седай и излезе с нея в коридора. Кацуан изсумтя и отново се зае с книгата си.

Вратата се затвори, а Нинив погледна накриво Мин и закрочи отново. Мин успя да разчете много в този поглед. Нинив беше ядосана, че никоя друга освен нея не изглежда притеснена. Ядосана, че не беше измислила начин да подслуша разговора на Ранд и Трам. И явно много я беше страх за Лан. Мин я разбираше. Тя самата изпитваше същото за Ранд.

И... какво беше това видение, което изведнъж надвисна над главата на Нинив? Беше коленичила над нечий труп в поза на скръб. След миг видението изчезна.

Мин тръсна глава. Беше от виденията, които не можеше да изтълкува, затова го остави. Не можеше да си губи времето в разнищването на всички. Например черният нож, който се завъртя около главата на Белдеин преди малко, можеше да означава какво ли не.

Съсредоточи се върху книгата. Значи... Ранд щеше да използва Каландор като част от Кръг? Тримата стават едно? Но защо и с кого? След като щеше да се срази с Тъмния, беше безсмислено да е в Кръг, управляван от друг, нали?

— Кацуан — каза тя. — Това все пак е погрешно. Нещо повече има тук. Нещо, което не сме открили.

— За Каландор ли? — попита старата жена.

Мин кимна.

— И аз го подозирам — отвърна Кацуан. Колко странно беше да я чуе, че говори откровенно! — Но не можах да определя какво. Ако онова глупаво момче отмени изгонването ми, бихме могли да продължим с по-важни...

Вратата се отвори с трясък и Мерайз стреснато подскочи на стола си. Нинив се дръпна навътре — вратата за малко щеше да я удари.

На прага стоеше Трам ал-Тор, много ядосан. Изгледа с гняв Кацуан и изръмжа:

— Какво си му направила?

Кацуан остави книгата.

— Нищо не съм направила на момчето, освен да го подтикна да се държи малко по-възпитано. Нещо, на което други членове на семейството явно също трябва да се понаучат.

— Внимавай с приказките, Айез Седай — изръмжа Трам. — Виждала ли си го? Цялата *стая* сякаш потъмня, когато влезе. А лицето му... виждал съм повече чувство в очите на мъртвец! Какво е станало със сина ми?

— Доколкото разбирам, срещата не е преминала, както се надявахме?

Трам вдиша дълбоко и гневът сякаш изведнъж се оттече от него. Все още беше напрегнат и в очите му имаше недоволство, но гневът си бе отишъл. Мин беше виждала Ранд да се овладява толкова бързо, преди нещата да тръгнат на зло в Бандар Еваан.

— Той се опита да ме убие — заговори мрачно Трам. — Собственият ми син. Някога беше толкова добър и обичлив момък, колкото може да се надява един баща. Тази нощ преля Единствената сила и я насочи срещу мен.

Мин вдигна в ужас ръка към устата си. Думите ѝ напомниха за Ранд, надвиснал над нея, докато се опитваше да я убие.

Но онова не беше той! Беше Семирага. Нали? „О, Ранд! — Вече разбираше болката, която бе усетила през връзката. — Какво си направил?“

— Интересно — каза хладно Кацуан. — А ти каза ли думите, които ти казах?

— Започнах. Но разбрах, че не вършат работа. Не пожела да се открие пред мен, и толкова по-добре. Мъж, прилагащ предписаното от Айез Седай със собствения си син! Не знам какво си му направила, жено, но мога да позная омразата, когато я видя. Много ще трябва да обясниш, за да...

Трам млькна, надигнат изведнъж във въздуха от невидими ръце.

— Спомняш ли си какво казах за възпитанието, момче? — попита Кацуан.

— Кацуан! — намеси се Нинив. — Няма нужда да...

— Всичко е наред, Премъдра — прекъсна я Трам. Погледна към Кацуан. Мин я беше виждала да се държи с други така, включително с Ранд. Него винаги го беше разстройвало, а други, на които го правеше, бяха склонни да крещят от гняв.

Трам я погледна в очите.

— Познавал съм хора, които щом бъдат предизвикани, винаги се обръщат за отговор към юмруците си. Никога не съм обичал Айез Седай. Бях щастлив, когато се отървах от тях и се върнах във фермата си. Насилникът си е насилник, все едно дали използва силата на ръката си, или друго средство.

Кацуан изсумтя, но думите явно я уязвиха, защото пусна Трам.

— Сега — намеси се Нинив, почувствала се сякаш задължена да поохлади страстите, — може би трябва да се върнем към важното. Трам ал-Тор, очаквах, че точно ти ще се справиш по-добре с това. Не те ли предупредихме, че Ранд е станал неуравновесен?

— Неуравновесен ли? Нинив, момчето е почти обезумяло. Какво е станало с него? Разбирам какво може да причини една битка на човек, но...

— Това е несъществено — прекъсна го Кацуан. — Разбираш ли, чедо, че това можеше да е последната ни възможност да спасим сина ти?

— Ако ми бяхте обяснили какво е отношението му към вас, можеше да тръгне другояче. Да ме изгори дано! Ето какво получавам, когато започна да слушам Айез Седай!

— Ето какво получаващ, когато се инатиш и не слушаш какво ти се казва! — намеси се Нинив.

— Ето какво получаваме всички, когато си въобразим, че можем да го *накараме* да прави каквото ние искаме — каза Мин.

Стаята стихна.

А Мин изведнъж осъзна, че може да усети Ранд през връзката. Далече, някъде на запад.

— Той си е отишъл! — прошепна тя.

— Да — каза с въздишка Трам. — Отвори един от ония портали на самата тераса. Остави ме жив, макар че можех да се закълна — когато го погледнах в очите, — че се кани да ме убие. Виждал съм този поглед в очите на мъже — и един от двамата винаги свършва плувнал в кръв на пода.

— Е, и какво стана? — попита Нинив.

— Той... — нещо изведнъж го отвлече — отвърна Трам. — Взе статуетката и се втурна през портала.

Кацуан повдигна вежда.

— А случайно да видя къде го отведе порталът?

„На запад — помисли си Мин. — Далече на запад.“

— Не съм сигурен — призна Трам. — Беше тъмно, макар да ми се стори...

— Какво? — настоя Нинив.

— Ебу Дар — каза Мин, за изненада на всички. — Отишъл е, за да унищожи сеанчанците. Точно както каза на Девите.

— За последното не знам — въздъхна Трам. — Но *наистина* приличаше на Ебу Дар.

— Светлината да ни опази — прошепна Кореле.

ГЛАВА 49

ЕДИН ОТ МНОГОТО

Ранд крачеше, пъхнал чукачето на лявата си ръка в джоба на палтото, с наведена глава. Ключът за достъп бе грижливо увит в ленена кърпа и закачен на колана му. Никой не му обръщаше внимание. Беше просто един от многото по улиците на Ебу Дар. Нищо особено, въпреки че бе по-висок от повечето хора наоколо. Имаше червеникавозлатиста коса, която може би издаваше айилска кръв. Но твърде много чужди хора бяха побягнали към града напоследък, за да потърсят закрила от сеанчанците. Какво толкова значеше един повече?

Стига да не можеше да прелива, всеки можеше да намери стабилност тук. Безопасност.

Това го притесняваше. Те бяха негови врагове. Бяха завоеватели. Струваше му се, че в завладените от тях земи не трябва да цари мир. Тук трябваше да е ужасно, пълно със страдание заради тираничната им власт. Но изобщо не беше така.

Не и ако можеш да преливаш обаче. Това, което правеха сеанчанците с подобни хора, бе ужасяващо. Не всичко беше добре под цялата тази безметежна повърхност. И все пак беше стъписващо да се види колко добре се отнасят с другите.

Извън града Калайджии на големи групи бяха вдигнали таборите си. Фургоните им не се бяха движили от много дни и като че ли образуваха селища. Докато минаваше между тях, Ранд чу някои да говорят за трайно отсядане. Други им възразяваха, разбира се. Все пак бяха Калайджиите, Пътуващият народ. Как можеха да намерят Песента, ако не я търсеха? Беше толкова част от самите тях, колкото и Пътят на листото.

Предната нощ Ранд ги беше слушал край един от лагерните огньове. Бяха го приели гостоприемно, нахраниха го, изобщо не го разпитваха кой е и откъде. Беше крил ръката си с дракона и ключа за достъп. Грижливо пъхнати в джоба на палтото му, загледан в догарящите въглени.

Не беше стъпвал досега в самия Ебу Дар. Посетил беше само хълмовете на север, където се беше сразил със сеанчанците, докато владееше Каландор. Там беше претърпял провал. Сега се беше върнал в Алтара. Но за какво?

На заранта, когато отвориха градските порти, влезе с другите дошли през нощта. Калайджиите ги бяха приели всички. Явно получаваха порцион храна от сеанчанците, за да настаняват закъснелите пътници. Това бе едно от многото им занимания. Поправяха котли, шиеха униформи и вършеха всевъзможни други чудати неща. Заради това получаваха закрила от властници за първи път в дългата си история.

Беше живял твърде дълго с айилците и беше прихванал от тяхното презрение към Калайджиите. Но това презрение се сблъскваше със знанието му, че Туатан в много отношения следват древната, истинската айилска традиция. В своите видения за Руйдийн беше следвал Пътя на листото. Видял беше и Приказния век. Макар и за няколко кратки мига, беше живял живота на онези други хора.

Крачеше по отгъпаните улици на душния град, все още като в мъгла. Предната нощ бе разменил хубавото си черно палто с един Калайджия срещу просто кафяво наметало, овехтяло, но добре закърпено. Не Калайджийско наметало, просто някой Калайджия го беше закърпил за човек, който така и не се е върнал да си го вземе. В него не изпъкваше чак толкова, макар да се наложи да носи ключа за достъп на колана си, вместо в дълбокия му джоб. Калайджията също така му беше дал тояжка за подпиране и сега той вървеше с нея, леко изгърбен. Ръстът му можеше да го отличи, а искаше да е незабележим сред тези хора.

За малко не беше убил баща си. Не по принуда на Семирага този път, нито под влиянието на Луз Терин. Никакви извинения. Никакво обяснение. Той, Ранд ал-Тор, се беше опитал да убие собствения си баща. Беше извлякъл от Силата, направил беше сплитовете и за малко не ги беше хвърлил.

Гневът го бе напуснал, заменен от омерзение. Искал беше да стане твърд. *Нужно* му беше да стане твърд. Но ето докъде го беше довела твърдостта. Луз Терин можеше да вини лудостта за своите злодеяния. Ранд нямаше нищо. Никакво място, където да се скрие, никакво убежище от самия себе си.

Ебу Дар. Оживен, гъмжащ от хора град, разцепен на две от голямата река. Ранд вървеше по западната страна, през площади с изящни статуи и улици, обрамчени от бели къщи, много от които на по няколко етажа. Често подминаваше биещи се мъже: биеха се е голи юмруци или с ножове и никой не се опитваше да ги разтърве. Дори жените носеха ножове на вратовете си — в обсипани със скъпоценни камъни кании, окачени над роклите с дълбоки деколтета.

Не им обръщаше внимание. Мислеше само за Калайджиите. Калайджиите тук бяха в безопасност, но собственият му баща не беше в безопасност в неговата империя. Приятелите на Ранд се бояха от него. Беше го видял в очите на Нинив.

Хората тук не бяха уплашени. Сред тълпите се движеха сеанчански офицери, с онези техни насекомоподобни шлемове. Хората им отваряха път, но с уважение. Да, простите хора се радваха на стабилността. Всъщност благославяха сеанчанците, че са ги завладели!

Прехвърли канала по един къс мост. По водата лениво се полюшваха малки лодки и лодкарите си подвикваха за поздрав. Като че ли нямаше никакъв ред в плана и устройството на града. Там, където очакваше да види къщи, намираще дюкяни и вместо много еднакви дюкяни да са струпани на едно място — както беше обичайно за повечето градове, — тук бяха пръснати безразборно. От другата страна на моста мина покрай високо бяло градско имение, а точно до него имаше пивница.

Мъж с пъстър копринен елек го блъсна неволно на улицата, след което му поднесе дълго, свръхвежливо извинение. Ранд побърза да го подмине, за да не би мъжът да настоява за дуел.

Тези хора изобщо не изглеждаха потиснати. Нямаше никакво подмолно негодувание. Сеанчанците управляваха много по-добре Ебу Дар, отколкото самият той в Бандар Еваан, и хората тук бяха щастливи — дори процъфтяващи! Разбира се, Алтара — като кралство — открай време не беше много силна. Ранд знаеше от учителите си, че властта на короната никога не се е разпростирала много извън границите на града. До голяма степен същото бе в сила за другите места, завладени от сеанчанците. Тарабон, Амадиция, Равнината на Алмот. Някои бяха по-стабилни от Алтара, други — по-малко, но всички с радост бяха приели сигурността.

Ранд спря и опря гръб на стената на поредното бяло здание, този път налбантски дюкян, и се помъчи да избистри ума си.

Не искаше да мисли за онова, което за малко щеше да направи в Камъка. Не искаше да мисли за онова, което *беше* направил: заплитането на Въздух и събарянето на Трам, заплашването му, беса.

Не биваше да мисли затова. Не беше дошъл в Ебу Дар, за да се заплесва като селянче. Беше дошъл, за да унищожи враговете си! Те му се опълчваха. Трябваше да бъдат премахнати. За доброто на всички народи.

Но ако извлечеше твърде много сила, какви щети щеше да причини? Колко хора щяха да умрат? И нямаше ли просто да запали маяк за Отстъпниците, както бе направил с пречистването на сайдин?

„Нека дойдат.“ Ранд се изправи. Можеше да ги надвие.

Време беше за удар. Време беше да изгори сеанчанците от земята. Остави тоягата и издърпа ключа от каишката на колана, но не можа да се насили да развие лепената кърпа. Погледна го за миг, след което тръгна отново, забравил тоягата. Колко странно бе усещането, че е просто един от многото. Прероденият Дракон вървеше сред тези хора, а те не го познаваха. За тях Ранд ал-Тор бе някъде далече. Последната битка бе нещо второстепенно спрямо това дали ще могат или не да закарат пилците си на пазара, или дали синът им ще се оправи от кашлицата, или дали могат да си позволят онази хубава копринена дреха, която толкова много искат.

А той щеше да ги унищожи.

„Ще е милост — прошепна Луз Терин. — Смъртта винаги е милост.“

Лудият не говореше толкова налудничаво като някога. Всъщност гласът бе започнал да звучи ужасно подобно на гласа на самия Ранд.

Той спря на извит мост, с изглед към внушителния градски дворец с бели стени, приютил имперския двор на Сеанчан. Издигаше се на четири етажа, със златни кръгове в основата на четирите купола и още злато по върховете на многото тънки кули. Щерката на Деветте луни щеше да е там. Можеше да даде на тези стени чистота, каквато не бяха имали никога, съвършенство. Това щеше да направи зданието пълно и несравнимо: в миг, преди да се стопи в нищото.

Разви ключа за достъп — просто поредният чужденец, един от многото, застанал на калния мост. След като унищожеше двореца,

трябваше да действа бързо. Щеше да отпрати взривове белфир, за да унищожи корабите в залива, след това да засипе с по-невзрачен огнен дъжд самия град, за да го хвърли в паника. Хаосът щеше да забави реакцията на враговете му. След това щеше да Отпътува до гарнизоните и градските порти и да ги унищожи. Смъртно помнеше за донесения на съгледвачи за продоволствени лагери на север, добре заредени с припаси и охранявани от много войска. Щеше да унищожи и тях.

Оттам трябваше да се прехвърли в Амадор, после в Танчико и нататък. Щеше да Пътува бързо, без да се задържа на едно място достатъчно дълго, за да го засекаат Отстъпниците. Блеснала светлина на смърт като догаряща жар, лумнала ненадейно тук, после там. Много хора щяха да умрат, но най-много щяха да са сеанчанците. Нашествениците.

Взря се в ключа за достъп в ръката си. И сграбчи сайдин.

Гаденето го връхлетя по-силно от всякога. Мощта му го събори като юмрук в корема. Той падна на плочите и простена, притиснал ключа за достъп до себе си, свит на кълбо около него. Вътрешностите му сякаш изгаряха. Той извърна глава, извъртя се на една страна и повърна.

Но задържа сайдин. Нуждаеше се от силата. Сладката, прелестна сила. Дори вонята на повърнатото му се стори по-истинска, по-сладка заради силата в него.

Отвори очи. Около него се бяха струпали хора, угрижени. Приближаваше се сеанчански патрул. Сега беше моментът. Трябваше да удари.

Ала не можеше. Хората изглеждаха толкова угрижени. Толкова притеснени. За него.

Изкрещя от безсилие, отвори портал и хората отскочиха стъписани. Надигна се с усилие и се хвърли през него с главата напред, докато сеанчанските войници вадеха мечове и ревяха нещо.

Падна върху някакъв огромен каменен диск от черно и бяло. Наоколо бе пусто и тъмно. Порталът се затвори зад него и Ебу Дар изчезна, а дискът започна да се движи. Носеше се през пустошта, огрян от някаква странна светлина. Ранд се присви върху диска, стиснал до гърдите си ключа за достъп, задъхан.

„Защо не мога да съм достатъчно силен? — Не знаеше негова ли е мисълта, или на Луз Терин. Двата бяха едно и също. — Защо не мога да направя каквото трябва?“

Единственият звук в пустотата бе от собствения му дъх. Дискът приличаше на един от печатите на затвора на Тъмния, разцепен от крива линия, разделяща черното от бялото. Ранд беше точно върху нея. Наричаха тъмната половина Драконовия зъб. За хората символизираше злото. Унищожението.

Но Ранд беше *необходимо* унищожение. Защо така упорито го беше тласкала Шарката, ако не трябваше да унищожи? В началото се бе опитвал да избегне убийството, но нямаше шанс това да стане. След това се беше опитвал да избягва убийството на жени. Беше се оказало невъзможно.

Той беше унищожение. Просто трябваше да го приеме. Някои трябваше да са достатъчно твърди, за да направят каквото трябва, нали?

Разтвори се портал и той с усилие се надигна на крака, стиснал ключа за достъп. Пристъпи от платформата на Плъзгането и се озова сред пуста морава. Мястото, където някога се бе сразил със сеанчанците с Каландор. И се бе провалил.

Погледа го дълго, вдишваше и издишваше дълбоко, а след това запрече нов портал. Този път се отвори сред заснежено поле и леденият вятър го блъсна в гърдите. Пристъпи — краката му изпрацяха в снега — и остави портала да се затвори.

Светът се просна около него.

„Защо дойдохме тук?“ — помисли Ранд.

„Защото — отвърна Ранд. — Защото ние направихме това. Тук умряхме.“

Стоеше на самия връх на Драконова планина, самотния връх, който беше изригнал там, където Луз Терин се беше самоубил преди три хиляди години. От едната страна можеше да погледне на стотици стъпки надолу, там, където планинският склон се отваряше към изригналата пропаст. Отворът беше огромен — широк овал от червена, нажежена, вряща скала. Беше все едно, че част от планината просто я нямаше, откъсната и захвърлена, за да остане върхът извисен във въздуха, но целият склон на планината си бе отишъл.

Ранд се взря в кипящата бездна. Беше като пастта на звяр. Отдолу извираше пъклен зной и пепелта кръжеше на парцали нагоре.

Сумрачното небе над него беше загърнато в облаци. Земята изглеждаше навсякъде еднакво далечна и едва видима, като пъстра покривка. Тук зелено петно на гора. Там синя чертица на река. На изток видя малка резка на сред далечна река, като лист, понесен от течението. Тар Валон.

Седна и снегът изскърца под тежестта му. Остави ключа за достъп на стръмния склон пред себе си и запреше Въздух и Огън, за да го стоплят.

После отпусна лакти на коленете си и глава на ръцете си, взрян в статуетката на мъжа с глобуса.

Да помисли.

ГЛАВА 50

ЖИЛИ ОТ ЗЛАТО

Задуха вятър. Ранд седеше на върха на света. Запридането на Въздух и Огън бе разтопило, снега около него и бе оголило нащърбената сиво-черна скала. Върхът бе като счупен нокът, щръкнал в небето, а Ранд седеше отгоре му. Доколкото можеше да прецени, това бе самият връх на Драконова планина. Може би най-високата точка на света.

Седеше на малката издатина, ключът за достъп бе на скалата пред него. Въздухът тук бе разреден и му беше трудно да диша, докато не намери начин да запреде Въздух тъй, че да го посгъсти малко около себе си. Също като сплита, който го топлеше, не знаеше как го е направил. Смътно помнеше как Ашмодеан се бе опитвал да го учи на подобен сплит, а той не беше успял да го схване добре. Сега му дойде съвсем естествено. От влиянието на Луз Терин ли беше, или от това, че Единствената сила му ставаше все по-близка и позната?

Зеещата уста на Драконова планина бе на няколко стъпки под него, отляво. Миризмата на пепел и сира беше остра, дори от толкова далече. Пастта бе почерняла от пепел и червена от разтопената скала и бушуващите огньовете.

Все още държеше Извора. Не смееше да го пусне. Последният път, когато бе посегнал към него, бе най-лошият, който помнеше, и той се страхуваше, че гаденето ще го съкруши, ако опита отново.

Беше тук вече от часове. И въпреки това не изпитваше умора. Взираше се в тер-ангреала. И мислеше.

Какво беше той? Какво беше Прероденият Дракон? Символ? Жертвоприношение? Меч, предназначен да унищожава? Засланияща ръка, предназначена да защити?

Кукла, която играе роля, отново и отново?

Изпитваше гняв. Гняв към света, гняв към Шарката, гняв към Създателя, оставил хората да се борят срещу Тъмния без никаква насока. Какво право имаше който и да е от тях да иска живота му?

Добре. Ранд им беше предложил живота си. Много време му беше трябвало, докато приеме своята смърт, но *беше* сключил своя мир. Не стигаше ли това? Длъжен ли беше да изпитва болка до самия край?

Беше си мислил, че ако стане достатъчно твърд, това ще отнеме болката. Ако не можеше да чувства, нямаше да може да го боли.

Раните в хълбока му запулсираха болезнено. За известно време беше успял да забрави за тях. Но смъртите, които бе причинил, разраняваха душата му. Онзи списък, започващ с Моарейн. Всичко бе започнало да се обърква след нейната смърт. Преди това все още бе имал надежда.

Преди това никога не го бяха поставяли в сандък.

Разбираше какво се иска от него и се беше променил по начин, който смяташе за нужен. Тези промени трябваше да го опазят да не рухне. Да умре, за да защити хора, които не познава? Избран да спаси човечеството? Избран да принуди кралства да се обединят зад него, да унищожи онези, които откажеха да се вслушат? Избран да причини смъртта на хиляди, които се борят в негово име, да трупа душите им на раменете си, бремене, което трябва да понесе? Кой човек можеше да направи тези неща и да съхрани разума си? Единственият начин, който беше видял, бе да откъсне чувствата си и да се превърне в куендияр.

Но се беше провалил. Не беше успял да откъсне чувствата си от себе си. Гласът вътре в него бе толкова малък, но го бодеше като игла и оставяше малки дупки в сърцето му. И най-малките дупки обаче щяха да пуснат кръвта да изтече.

Тези дупки щяха да го изцедят докрай.

Тихия глас вече го нямаше. Беше изчезнал, когато бе хвърлил Трам на пода и едва не го беше убил. Без този глас смееше ли Ранд да продължи? Ако това бе последната останка от стария Ранд — Ранд, който беше вярвал, че знае какво е добро и какво е зло, — какво тогава означаваше мълчанието?

Ранд взе ключа за достъп и се изправи, ботушите изскърцаха в камъка. Беше пладне. Слънцето все още беше скрито зад облаците. Виждаше долу хълмове и гори, езера и села.

— А ако *не* искам Шарката да продължи? — изкрещя той. Пристъпи до самия ръб на скалата, притиснал ключа за достъп до гърдите си.

— Живеем един и същи живот! — изрева той. — Отново и отново. Правим същите грешки. Кралствата са същите *глупави* неща. Владетели провалят поданиците си всеки път. Хората продължават да нараняват и мразят, да мрат и убиват!

Вятърът го блъскаше, развяваше кафявото му наметало и плющеше в тънките тайренски панталони. Но думите кънтяха, отекваха над назъбените скали на Драконова планина. Въздухът беше студен и свеж. Сплитът го пазеше да оцелее, но не спираше мраза. Не го беше пожелал.

— А ако реша, че всичко това е безсмислено? — извика Ранд с гръмкия глас на властелин. — Ако *не искам* да продължи да се върти? Живеем своя живот от кръвта на други! И тези други остават забравени. Каква *полза*, ако всичко, което знаем, ще изчезне? Велики дела или велики трагедии, всички те са безсмислени! Ще се превърнат в легенди, легендите ще бъдат забравени и после всичко отново ще започне отначало!

Ключът за достъп засия в ръцете му. Облаците горе станаха сякаш още по-тъмни.

Гневът на Ранд запулсира с ритъма на сърцето му, настойчив да изригне на воля.

— А ако *той* е прав? — изрева Ранд. — Ако е по-добре всичко това да свърши? А ако Светлината през цялото време е била лъжа, ако всичко *това* е само едно наказание? Живеем отново и отново, вехнем и умираме, пленени в един и същи капан. Трябва ли да бъдем изтезавани вечно?

Силата се вля в него като порой, като бушуващи вълни, изпълващи нов океан. Ранд се пробуди за живот, засиял в блясъка на сайдин и безразличен към това, че всички мъже по света, владеещи Силата, щяха да видят. Засия от мощта ѝ като слънце над света долу.

— ВСИЧКО ТОВА Е БЕЗСМИСЛЕНО!

Затворил очи, извличаше още и още сила. Само два пъти досега се беше чувствал така. Веднъж, когато бе прочистил сайдин. Веднъж, когато бе създал тази планина.

А след това извлече още.

Знаеше, че още сила ще го унищожи. Престанал беше да се безпокои. Гневът, който се беше трупал в него с години, най-сетне изригна на воля, неподвластен на никого и нищо и неустоим. Той

разпери широко ръце, стиснал ключа за достъп. Луз Терин бе имал право да се самоубие и да сътвори Драконовата планина. Само че не бе стигнал достатъчно далече.

Ранд можеше да си спомни онзи ден. Пушеците и грохота, рязката болка от Цяра, която върна яснотата на зора и на ума му, докато лежеше сред отломки от рухнал дворец. Но болката бе избледняла пред агонията на осъзнаването. Агонията от това, че вижда красивите стени пропукани и разбити. От това, че вижда купищата трупове на близки и обични хора, разхвърляни като дрипи по пода.

От това, че вижда Илиена, ето там, тъй близо, златистата ѝ коса разпиляна по земята около нея.

Можеше да усети двореца около себе си, как се тресе от хлиповете на самата земя. Или това бе Драконовата планина, пулсираща от неимоверната мощ, която бе привлякъл в себе си?

Можеше да усети мириса на въздуха, натежал от кръв и сажди, от смърт и болка. Или това бе мирисът на умирация проснат пред него свят?

Ветровете го шибаха и се вихреха, огромните облаци горе се извиваха около себе си като древни левиатани, пропадащи в черна бездна.

Луз Терин бе направил грешка. Беше умрял, но беше оставил света жив, наранен и куцукащ напред. Оставил беше Колелото на Времето все така да се обръща и върти, да носи развалата на тленността и да връща всичко отново. Не можеше да го избегне. Не и без да сложи край на всичко.

— Защо? — прошепна Ранд на вихреците се ветрове. Силата, нахлуваща в него през ключа за достъп, бе по-голяма от тази, която бе поел в пречистването на сайдин. Навярно по-голяма от всичко, което някой бе поемал някога. Достатъчно голяма, за да различи самата Шарка и да донесе сетен мир.

— Защо трябва да правим това отново? — прошепна той. — Вече съм се провалил. Тя е мъртва от собствената ми ръка. Защо трябва да ме караш да преживея това *отново*?

Над него изтрещя мълния и грохотът ѝ го блъсна в гърдите. Ранд затвори очи, надвиснал над пропаст от хиляди стъпки надолу, сред буря от леден вятър. През клепачите си усещаше ярката светлина на

ключа за достъп. Бледнееше пред силата, която държеше в себе си. Беше слънцето. Беше огън. Беше живот и смърт.

Защо? Защо трябваше да правят това отново и отново? Светът не можеше да му даде отговор.

Вдигна високо ръце: проводник на мощ и енергия. Въплъщение на смърт и унищожение. Щеше да сложи край на това. Да сложи край на всичко и да остави хората най-сетне да отдъхнат от страданието си.

Да ги освободи от гнета да живеят отново и отново. Защо? Защо Създателят им бе причинил това? *Защо?*

„Защо живеем отново?“ — попита внезапно Луз Терин. Гласът му бе ясен и кристално чист.

„Да — прошепна Ранд умолително. — Кажете ми. Защо?“

„Може би... — отвърна Луз Терин стъписващо ясно, без дори нотка на лудост в гласа. Заговори тихо, благоговейно. — Защо? Може да е... Може да е за да имаме втори шанс.“

Ранд се смрази. Ветровете се блъскаха в него, но той им беше неподвластен. Силата в него се поколеба като брадвата на палач, затреперила над врата на осъдения. „Може да нямаш право да избираш задълженията, които ти се дават — прошепна в ума му гласът на Трам, далечен спомен. — Но можеш да избереш защо ги изпълняваш.“

Защо, Ранд? Защо отиваш на битка? Какъв е смисълът? Защо?

Всичко бе затихнало. Дори с бурята, с ветровете, с грохота на мълниите.

Всичко бе тихо.

„Защо? — помисли си Ранд в почуда. — Защото всеки път, когато живеем, обикваме отново.“

Това беше отговорът. Всичко го връхлетя: животи изживени, грешки направени, любов, променяла всичко. Целия свят видя в умствения си взор, огрян от сиянието в ръката му. Спомни си животи, стотици, хиляди, проточени назад в безкрайността. Спомни си любов и мир, радост и надежда.

В този миг изведнъж го озари нещо удивително. „Ако аз живея отново, значи и тя би могла!“

За това се бореше. За това живееше отново и това бе отговорът на въпроса на Трам. „Боря се, защото последния път се провалих. Боря се, защото искам да поправам онова, което сгреших.“

„Този път искам да го направя добре.“

Силата в него стигна до своя предел и той я обърна срещу нея самата през ключа за достъп. Тер-ангреалът беше свързан с много мощен, огромен ша-ангреал, сътворен, за да спре Тъмния. Твърде мощен според някои. Твърде мощен, за да се използва изобщо. Твърде плашещ.

Ранд насочи собствената му мощ срещу него. Стовари я в далечния глобус, за да го пръсне като в шепите на гигант.

Чедан Кал се взриви.

Силата угасна.

Бурята секна.

Ранд отвори очи за първи път като че ли след безкрайно много време. Знаеше някак, че никога вече няма да чуе гласа на Луз Терин в главата си. Защото те не бяха двама души. И никога не са били.

Огледа света под нозете си. Облаците горе най-сетне се бяха разкъсали, макар и само в зенита. Сумракът се разпръсна и слънцето се показа, увиснало точно над него.

Ранд вдигна очи към него и се усмихна. И най-сетне от гърлото му изригна смях: дълбок, ясен и чист.

Твърде дълго не се беше смял.

ЕПИЛОГ

ОКЪПАНА В СВЕТЛИНА

Егвийн работеше на светлината на два бронзови светилника. Бяха оформени като жени с вдигнати ръце и пламъкът струеше от дланите им. Кротката жълта светлина се отразяваше от ръцете и лицата им. Дали бяха символи на Бялата кула и Пламъка на Тар Валон? Или изобразяваха Айез Седай, запридаща Огън? А може би бяха просто спомен за вкуса на някоя предишна Амирлин.

Стояха от двете страни на писалището ѝ. Удобно писалище, най-сетне, с удобен стол. Намираще се в кабинета на Амирлин, изчистен от всичко, напомнящо за Елайда. Заради това беше празен, с голи стени, без дори картина или гоблен по дървената ламперия, без изделия на изкуството по масичките в дъното. Дори книжните рафтове бяха опразнени, за да не би нещо от Елайда да оскърби Егвийн.

В мига, в който разбра какво са направили, Егвийн заповяда вещите на Елайда да се съберат в грижливо заключен склад и да се пазят от жени, на които можеше да се довери. Сред тези вещи можеше да се крият податки за плановете на Елайда. Можеше да са просто скрити бележки, пъхнати между страниците на книги, за да бъдат прегледани по-късно. Или да е нещо по-смътно, като връзки между видовете книги, които е чела, или предмети, които е държала в чекмеджетата на писалището. Но не разполагаха със самата Елайда, за да я разпитат, така че не можеше да се предвиди какви нейни интриги може да се върнат след време и да захаят Бялата кула. Егвийн възнамеряваше да огледа тези вещи, а след това да разпита всяка Айез Седай, пребивавала по това време в Кулата, за да разбере какви податки може да крият.

Но засега беше твърде заета. Поклати глава, докато прелистваше страниците на доклада на Силвиана. Жената наистина се утвърждаваше като ефикасна Пазителка, много по-умела от Шериам. Жените лоялистки уважаваха Силвиана, а Червената Аджа като че ли

бе приела — поне отчасти — предложението на Егвийн за мир с избора на една от тях за своя Пазителка.

Разбира се, Егвийн имаше и две твърди писмени възражения — едното от Романда, а другото от Лелейн — най-отдолу в купа документи. Двете бяха оттеглили възторжената си подкрепа почти толкова бързо, колкото я бяха предложили. В момента спореха как трябва да се постъпи с пленените от Егвийн при нападението над Бялата кула дамане, като и двете не одобряваха плана ѝ да бъдат обучавани за Айез Седай. Романда и Лелейн явно щяха да ѝ създават главоболия години занапред.

Остави доклада настрана. Беше късен следобед и през процепите на дървените капаци на терасата едва прозираше светлина. Не ги отвори. Самотата на кроткия полумрак беше приятна.

Засега нямаше нищо против оскъдната украса на стаята. Вярно, малко прекалено ѝ напомняше за кабинета на Наставницата на новачките, но никакви картини и гоблени нямаше да заличат от паметта ѝ онези дни, не и след като самата Силвиана ѝ беше Пазителка. Това беше добре. Защо да заличава онези дни? Бяха свързани с най-удовлетворителните ѝ победи.

Въпреки че със сигурност нямаше да има нищо против да седи, без да се присвива от спомените.

Усмихна се и почна да преглежда следващия доклад на Силвиана. После се намръщи. *Повечето* от Черната Аджа в Кулата бяха избягали. Докладът, написан с грижливия гладък почерк на Силвиана, съобщаваше, че са успели да пленят някои от Черните в часовете след издигането на Егвийн, но само най-слабите от многото. Бяха избягали почти шейсет, включително една Заседателка, чието име го нямаше в списъка на Верин. Изчезването на Еванелейн сочеше убедително, че е от Черната.

Егвийн вдигна следващия доклад и го зачете намръщено. Бе списък на всички жени в Бялата кула, подробен и дълъг, разделен по Аджи. До много имена имаше бележки. Черна, избягала. Черна, пленена. Взета от сеанчанците.

Последната група безпокоеше. Серин предвидливо бе извършила преброяване след нападението, за да разбере колко точно са пленените. Близо четиридесет жени — над половината от които пълни Айез Седай, — похитени и отвлечени. Беше като приказка, разказвана на

деца, преди да заспят, за да ги сплаши със Сенчести и Получоведи, които крадат непослушни дечица. Тези жени щяха да бъдат бити, затворени и превърнати в послушни инструменти за сеене на смърт.

Трябваше ѝ воля, за да задържи ръката си да не посегне към врата ѝ, където я беше стягал нашийникът. Нямахше да мисли за това точно сега, да го изгори дано!

Всяка от Черната Аджа в списъка на Верин я бяха видели жива и здрава след сеанчанското нападение. Но повечето бяха избягали, преди Егвийн да дойде в Кулата, за да заеме трона. Велина я нямаше. Изчезнали бяха също така Чаи и Бирлен. И Алвиарин. Ловкините не бяха успели да стигнат до нея навреме.

Какво ги беше предупредило? За жалост, вероятно имаше нещо общо със залавянето на Черната Аджа в бунтовническия лагер, предприето от Егвийн. Беше се притеснявала да не проиграе предимството си. Но какво можеше да направи? Нищо друго, освен да се надява да излови всяка Черна в лагера и вестта да не стигне до Кулата.

Но беше стигнала. Тя беше заловила само тези, които бяха останали, и бе заповядала екзекуцията им. След това бе принудила всяка Сестра в Кулата отново да положи клетвите над Палката. Не им беше харесало, разбира се. Но това, че всички жени в бунтовническия лагер го бяха направили, ги склони. Ако не това, то вестта, че Егвийн бе заповядала екзекуцията на собствената си Пазителка. Силвиана пък предложи да се закълне първа, пред целия Съвет, и това определено облекчи нещата. Егвийн също се беше заклепа след нея повторно, а след това заяви искрено пред Съвета, че пред самите ѝ очи всяка една жена от лагера на бунтовничките е доказала, че не е Мраколюбка. Бяха пленили и три Сестри, които ги нямаше в списъка на Верин. Само три. Каква точност! Верин отново се беше доказала.

Егвийн остави доклада настрана. Новината за избягалите продължаваше да я гложди. Шейсет Мраколюбки, чиито имена знаеше, да се измъкнат от хватката ѝ. Броят стигаше до осемдесет, ако добавеше и избягалите от бунтовническия лагер.

„Ще те намеря, Алвиарин — помисли Егвийн и потупа страницата с пръст. — Ще ви намеря всичките. Бяхте развалата в самата Кула. Най-лошата поквара. Няма да ви позволя да заразите повече.“

Вдигна следващия лист. На него имаше само няколко имена. Списък на всички жени в Кулата, които *не* бяха в списъка на Верин и които бяха или отвлечени от сеанчанците, или изчезнали след нападението.

Верин беше вярвала, че една от Отстъпниците, Месаана, се крие в Кулата. Изповедта на Шериам потвърждаваше това. Ходът с презаклеването на всяка Айез Седай над Палката не беше разкрил Мраколюбки с голяма сила. Егвийн обаче се надяваше самото повторно заклеване да облекчи напрежението между Аджите. Можеха да престанат да се тревожат дали има Черни сред самите тях. Разбира се, можеше също така да отслаби позициите на Айез Седай с разкритието, че Черната Аджа все пак е *съществувала*. „И продължава да съществува“ — помисли Егвийн.

Тъй или иначе, тя имаше проблем. Погледна пак листа пред себе си. За всяка жена в Бялата кула беше доказано, че не е Мраколюбка. Всяка жена в списъка на Верин беше отметната. Беше екзекутирана, беше пленена, беше избягала от Бялата кула в деня на издигането на Егвийн, беше взета от сеанчанците или в момента се намираще извън Кулата — и то от доста време. На Сестрите бяха дадени указания да следят за тези жени.

Може би бяха извадили късмет и Отстъпницата се беше оказала една от жените, отвлечени от сеанчанците. Но Егвийн не разчиташе на такъв късмет. Отстъпница нямаше да се остави да бъде похитена толкова лесно. Сигурно беше знаела предварително за самото нападение.

С това в списъка пред нея оставаха три имена. Налася Мерхан, Кафява; Терамина, Зелена; и Джамиля Норсиш, Червена. Всички бяха много слаби в Силата. И всичките бяха пребивавали в Кулата от години. Изглеждаше неправдоподобно Месаана да се е превъплътила в една от тях, и то толкова добре, че хитрината ѝ да е останала незабелязана.

Глождеше я някакво чувство. Предчувствие по-скоро. Или най-малкото опасение. Тези три жени бяха единствените, които можеше да са Отстъпницата. Но и не можеше да са те. Изобщо от това я побиваха тръпки. Дали Месаана все още се криеше в Кулата?

Ако беше така, значи знаеше как да надвие Клетвената палка.

На вратата се почука и след миг тя се откряна.

— Майко? — попита Силвиана.

Егвийн вдигна поглед учудено.

— Помислих си, че може би ще искате да видите нещо — каза Силвиана и влезе. Черната ѝ коса бе грижливо прибрана на кок, червеният шал на Пазителката бе на раменете ѝ.

— Какво?

— Трябва да дойдете.

Обзета от любопитство, Егвийн стана. В гласа на Силвиана нямаше напрежение, тъй че не можеше да е нещо страшно. Двете излязоха от кабинета и заобиколиха външната страна на зданието към Съвета на Кулата. Щом стигнаха до него, Егвийн повдигна вежда. Силвиана я покани с жест да влезе.

Съветът не беше в заседание и столовете бяха празни. В ъгъла върху бели платна бяха нахвърляни зидарски инструменти и група строители с кафяви работни дрехи и бели ризи — с навити ръкави — се бяха струпали пред отвора в стената. Егвийн беше поръчала в отвора да вградят прозорец розетка, вместо да го зазидат изцяло, като възпоминание за времето, когато Бялата кула е била нападната. И като предупреждение това да не се случва повече. Преди да сложат прозореца обаче зидарите заглаждаха страните и подготвяха крепежите на рамката.

Егвийн и Силвиана се плъзнаха безшумно в залата и заслизаха по ниската рампа към пода, преобоядисан подобаващо с цветовете на всичките седем Аджи. Зидарите ги видяха и се отдръпнаха почтително, един свали шапката си и я притисна до гърдите си. Щом стигна до края на залата, точно пред отвора, Егвийн най-сетне видя за какво я е довела Силвиана.

След толкова много време облаците най-после се бяха разкъсали. Бяха се отдръпнали в кръг около Драконовата планина. Слънцето грееше отгоре лъчисто и осветяваше далечния увенчан със сняг зъбер. Зейналата паст и върхът на взривения планински склон бяха окъпани в светлина. Сияйна слънчева светлина за пръв път от много недели. Може би от повече.

— Някои новачки го забелязаха първи, Майко — каза Силвиана до нея. — И вестта се разнесе бързо. Кой би могъл да си помисли, че един толкова малък кръг слънчева светлина ще предизвика толкова

вълнение? Толкова простичко нещо всъщност. Не е като да не сме го виждали. Но...

Имаше нещо красиво в него. Светлината, струяща надолу в стълб, чиста и силна. Далечна и все пак — удивителна. Беше като нещо забравено, но някак си все пак познато, засияло от някой далечен спомен, за да донесе отново топлина.

— Какво означава? — попита Силвиана.

— Не знам — отвърна Егвийн. — Но гледката ме радва. — Замълча. — Пролуката в облаците е твърде правилна, за да е естествена. Отметни този ден на календарите, Силвиана. Нещо се е случило. Може би след време ще узнаем какво е.

— Да, Майко — промълви Силвиана, загледана през отвора в стената.

Вместо да се върне веднага в кабинета си, Егвийн остана с нея. Имаше нещо утешително в тази далечна светлина, тъй желана и прекрасна. „Бурите скоро ще дойдат — сякаш казваше тя. — Но засега съм тук.“

Тук съм.

*В края на времето,
щом многото станат едно,
последната буря ще сбере
гневните си ветрове
да съкруши земя, вече умираща.
А в центъра ѝ
слепецът ще стои
над своя собствен гроб.
Там той отново ще прогледне
и ще плаче за стореното
от самия него.*

от „Пророчества за Дракона“,
Есаникски цикъл.
Официален превод на
Малхавиш,
Имперски архив на Сеандар,

Четвърти   цикъл   от
Въздигането.

РЕЧНИК

БЕЛЕЖКА ПО ДАТИРОВКИТЕ В НАСТОЯЩИЯ РЕЧНИК. Томанският календар (въведен от Тома дур Амид) бил възприет приблизително два века след смъртта на последния мъж Айез Седай. По него се датирани хрониките на годините след Разрушението на света (СР). Толкова много хроники били унищожени по време на Тролокските войни, че след края им се разгорял спор за началната година по тази стара система. Тиам от Гадзара предложил нов календар, чието начало на летоброене увековечавало освобождаването от тролокската заплаха и който отбелязвал всяка нова година като „Свободна година“ (СГ). Гадзарският календар получил широко разпространение в продължение на двадесет години след края на Войните. Артур Ястребовото крило направил опит да наложи свой календар, ознаменуващ основаването на неговата империя (ОО, „От основаването“), но в днешни времена само историци се позовават на този календар. След разрухата на Стогодишната война Юрен дин Джубаи Рееция се буревестник, учен от Морския народ, изобретил четвърти календар, който бил доразвит от панархеса Фареде Тарабонска. Днес се използва така нареченият „Фаредски календар“, датиращ от условно възприетата година на края на Стогодишната война и отбелязващ годините на Новата ера (НЕ).

Аелфини: Раса на същества с почти човешки облик, но със змиеподобни характеристики, които дават истинни отговори на три въпроса. Какъвто и да е въпросът, отговорите им винаги са верни, макар и често пъти да се дават в неясна форма, но въпроси, свързани със Сянката, са изключително опасни. Истинското им местонахождение е неизвестно, но може да бъдат посетени, като се премине през тер-ангреал, владян някога от Майен, но съхраняван в последните години в Тийрския камък. Съществуват сведения, че до тях може да се стигне и като се влезе в Кулата на Генджей. Говорят на Древния език, споменават за договори и споразумения и питат дали

влезлите носят желязо, музикални инструменти или устройства, с които може да се прави огън. *Виж също: Еелфини.*

Арад Доман: Държава на Аритски океан, понастоящем опустошавана от гражданска война и от войни срещу обявилите се на страната на Преродения Дракон. Столицата ѝ е Бандар Еваан и много от хората ѝ са се стекли в нея в търсене на убежище. Храната е оскъдна. В Арад Доман потомците на благородническото съсловие от времето на основаването на държавата, за разлика от отгледаните покъсно, са известни като „кръвнородните“. Владетелят (крал или кралица) се избира от съвет на главите на търговските гилдии (Съвета на търговците), които почти винаги са жени. Владетелят трябва да е от благородническата класа, а не от търговската и бива избран до живот. По закон владетелят притежава абсолютна власт, но може да бъде свален с три четвърти от гласовете на Съвета. Настоящият владетел е крал Алсалам Сайд Алмадар, господар на Алмадар, Върховен трон на дома Алмадар. Местонахождението му до голяма степен е загърнато в мистерия.

Аша’ман: (1) На Древния език, „Страж“ или „Стражи“, но винаги защитник на истината и справедливостта. (2) Име, давано както общо, така и за определен ранг на мъжете, дошли в Черната кула, близо до Кемлин в Андор, за да се учат да преливат. Обучението им е съсредоточено главно върху начините за използване на Единствената сила като оръжие, и като още една отлика от порядките в Бялата кула, след като те се научат да улавят сайдин, мъжката половина на Силата, от тях се изисква да извършват всички домакински шетни и физически труд с помощта на Силата. Новозаписаният получава степента „боец“; той носи обикновено черно палто, наречено „куртка“, с висока яка според обичаите на Андор. Издигнат ли го в ранга на „вречен“, получава правото да носи сребърна игла, наречена „Мечът“, на яката на куртката си. С издигането му в степен „Аша’ман“ получава правото да носи „Драконовата игла“, от злато и червен емайл, която се поставя на яката от другата страна на „Меча“. Въпреки че много жени, в това число и съпруги, бягат, когато разберат, че мъжете им всъщност могат да преливат, не малко мъже в Черната кула са женени и използват една разновидност на връзката на Стражника, за да обвържат жените си.

Същата връзка, но изменена така, че да предизвиква покорство, наскоро е използвана, за да се обвържат пленени Айез Седай. Някои Аша'ман са обвързани от Айез Седай, традиционната връзка на Стражник. Аша'ман се предвождат от Мазрим Таим, който се е самоназовал М'хаил, „водач“ на Древния език.

Бандата на Червената ръка: виж Шен ан Калхар.

Валута: След много столетия търговия стандартните наименования на монетите са еднакви във всички страни: корони или крони (най-голямата по размери монета), марки и петаци. Короните и марките могат да се секат от злато или сребро, докато петаците може да са сребърни или медни, като последните обикновено се наричат просто „медник“. В различните страни обаче тези монети са с различна големина и тегло. Дори в една държава от различни владетели са се секли монети с различни размери и тегло. Поради търговията почти навсякъде може да се намерят монети от много държави и по тази причина банкери, лихвари и търговци използват везни, за да определят стойността на всяка монета. Теглят се дори големи количества монети.

Най-тежките монети са от Андор и Тар Валон, а в тези две места относителните стойности са: 10 медни петака = 1 сребърен петак; 100 сребърни петака = 1 сребърна марка; 10 сребърни марки = 1 сребърна корона; 10 сребърни корони = 1 златна марка; 10 златни марки = 1 златна корона. За разлика от това, в Алтара, където по-едрите монети съдържат по-малко злато или сребро, относителните стойности са: 10 медни петака = 1 сребърен петак; 21 сребърни петака = 1 сребърна марка; 20 сребърни марки = 1 сребърна корона; 20 сребърни корони = 1 златна марка; 20 златни марки = 1 златна корона.

Единствената хартиена валута са „акредитивите“, издавани от банкери, с които се гарантира предоставянето на определено количество злато или сребро там, където се представят акредитивите. Поради големите разстояния между градовете, дългото време, необходимо за пътуване от един град до друг, и трудностите по пренасянето на суми на дълги разстояния, акредитивите може да бъдат приети в пълната им стойност в град близо до банката, която ги е издала, или на по-ниска стойност в по-отдалечен град. Обикновено

човек, тръгнал на дълъг път, носи един или повече акредитиви, за да ги размени срещу монети, щом му се наложи. Акредитивите обикновено се приемат само от банкери или едри търговци, но никога не се използват в дюкяни.

Вкопаване: (1) Способността да се използва Единствената сила за диагноза на физическото състояние и заболявания. (2) Способността да се откриват рудни залежи с Единствената сила. Това, че името е прикачено и към друга дарба, вероятно показва, че тя отдавна е забравена от Айез Седай.

Гвардия(та) на кралицата: Елитна военна формация в Андор. В мирно време Гвардията отговаря за налагането на Закона на кралицата и поддържането на мира в цял Андор. Униформата на Гвардията на кралицата включва червено палто, лъскава ризница и плочеста броня, яркочервено наметало и коничен шлем с решетъчен лицев предпазител. Една доскорошна добавка към Гвардията на кралицата е личната охрана на Щерката-наследница, съставена изцяло от жени с единственото изключение в лицето на техния командир Дойлин Мелар. Тези Гвардейки носят много по-пищни униформи от колегите си мъже, включително шапки с широки периферии и с пискюли, лакирани в червено нагръдници, шлемове, поръбени с бяло, и широки пояси с дантела през гърдите, с Белия лъв на Андор.

Гвардия(та) на Смъртната стража: Елитна военна формация на империята Сеанчан, включваща както човешки същества, така и огиери. Човеците, членове на Гвардията на Смъртната стража, са до един да'ковале, родени като собственост и избрани още от млади, за да служат на Императрицата, на която са лично притежание. Фанатично верни и безмилостни, те често носят на раменете си татуирани гарвани, белега на да'ковале на Императрицата. Огиерите в Гвардията са известни като Градинари и те не са да'ковале. Градинарите обаче са също толкова фанатично предани като човешките Смъртни стражи и внушават още по-голям страх. Хора или огиери, Смъртните стражи не само са готови да умрат за Императрицата и императорската фамилия, но вярват, че животът им е собственост на Императрицата и че тя може да разполага с него както намери за добре. Шлемовете и бронята им са

лакирани в тъмнозелено (толкова тъмно, че понякога по погрешка го взимат за черно) и кървавочервено, щитовете им са лакирани в черно, а копията, мечовете, брадвите и алебардите им са с черни пискюли. *Виж също: Да'ковале.*

Глава на Великия съвет на Тринадесетте: Титла, давана на главата на Черната Аджа. Постът в момента се държи от Алвиарин Фрейдхен.

Главна Чиновница: Титла, давана на главата на Сивата Аджа. Постът в момента се заема от Серанча Колвайн в Бялата кула.

Да'ковале: (1) На древния език — „притежаван“ или „лице, което е собственост“. (2) При сеанчанците, наред със „собственост“, терминът често се използва за роби. Робството в Сеанчан има дълга и необичайна история, като някои роби са получавали възможността да достигнат голямо могъщество и власт, включително над онези, които са свободни. Възможно е също така хора с голяма власт да бъдат понижени до да'ковале. *Виж също: Со'джин.*

Депозитар: Подразделение в Библиотеката на Кулата. Публично са известни дванадесет Депозитара, като всеки съдържа книги и записки, свързани с определена тема. Има и един тринадесети Депозитар, известен само на няколко Айез Седай, в който се пазят тайни документи, записки и исторически хроники, до които достъп имат само Амирлинският трон, Пазителката на Хрониките и Заседателките в Съвета на Кулата. И, разбира се, шепата библиотекари, които поддържат депозитара.

Дер'морат: (1) На Древния език — „старши дресьор“. (2) При сеанчанците представката се използва за означаване на старши, притежаващ високи умения дресьор на различни странни същества, който обучава в това умение други, например дер'морат'ракен. Дер'морат могат да получат доста високо положение в обществото, най-високото от които е това на дер'сул-дам, обучаващите сул-дам, които се равняват по ранг с висши военни служители. *Виж също: морат.*

„Древни паметници“: Книга, за която е известно малко.

Дължина, мерки за: 10 полупръста = 1 стъпка; 3 стъпки = 1 крачка; 2 крачки = 1 разтег; 1000 разтега = 1 миля; 4 мили = 1 левга.

Еелфини: Раса от човекоподобни същества, но със змийски черти, които ще ти изпълнят три желания, макар че искат в замяна да се плати определена цена. Ако молещото лице не предложи цена, избират я Еелфините. Най-обичайната цена при подобни обстоятелства е смърт, въпреки че те все пак изпълняват своята част от сделката, макар и рядко по начин, какъвто е очаквал молителят. Истинското им местонахождение е неизвестно, но е възможно да се стигне при тях през тер-ангреал, който се е намирал в Руйдийн. Този тер-ангреал е бил отнесен от Моарейн Дамодред в Кайриен, където е унищожен. Има също така сведения, че до тях може да се стигне, като влезеш в Кулата на Генджей. Задават същите въпроси като Аелфините за огън, желязо и музикални инструменти. *Виж също: Аелфини.*

Завръщане: *Виж Коренне.*

Змии и лисици: Игра, много обичана от децата, докато не съзреят достатъчно, за да разберат, че никога не може да бъде спечелена, без да се нарушат правилата. Играе се на табло с плетеница от линии, със стрелки, указващи посоката. Има десет кръгчета, изрисувани с триъгълници, обозначаващи лисиците, и десет кръгчета, изрисувани с криви линии, обозначаващи змиите. Играта започва, като се произнесе фразата: „Кураж да укрепи, огън да ослепи, музика да замае, желязо да скрепи“, като през това време описваш над таблото крива линия с едната ръка. Хвърлят се зарове, за да се определят ходовете за играчите и змиите и лисиците. Ако лисица или змия попадне върху кръгче на играч, той излиза от играта и доколкото правилата се спазват, това се случва винаги.

„Знаци и коментари“: Книга, за която е известно малко.

Илюминатори, гилдия на: Общество, пазещо тайната на правенето на фойерверки. Съхранява тайната си много стриктно, дори с цената на убийство. Гилдията е спечелила името си с устройването на пищни зрелища — „Илюминации“ — за владетели и понякога за велики лордове. По-малки фойерверки се продават и на обикновени хора, но с изричните предупреждения за смъртна опасност при всеки опит да се разбере какво има в тях. Гилдията е имала две свои палати в Кайриен и Танчико, но и двете са унищожени. Освен това членовете на Гилдията са се противопоставили на нашествениците и са превърнати в да'ковале, а Гилдията като такава вече не съществува. Отделни Илюминатори обаче все още съществуват извън властта на Сеанчан и се стараят Гилдията да бъде запомнена. *Виж също: да'ковале.*

Ишара: Първата кралица на Андор (ок. 994–1020 СГ). След смъртта на Артур Ястребовото крило Ишара убедила своя съпруг, един от най-изтъкнатите пълководци на Ястребовото крило, да вдигне обсадата на Тар Валон и да я придружи до Кемлин с толкова войници, колкото можел да задели от армията. Докато други се опитвали да завладеят цялата империя на Ястребовото крило и се провалили, Ишара се укрепила здраво на малка територия и устояла. Днес почти всеки благороднически Дом на Андор носи част от кръвта на Ишара и правото на претенции над Лъвския трон зависи както от прякото родство с нея, така и от броя свързвани с това родство линии, които могат да се установят.

Календар: Неделята има десет дни, месецът — 28 дни, а годината — 13 месеца. Няколко празнични дни не влизат в състава на месеците; те включват Слънцеднев (най-дългия ден в годината), Празника на благодарността (веднъж на всеки четири години, на пролетното равноденствие) и Празника на Спасението на Все души, или Деня на Все души (веднъж на всеки десет години, на есенното равноденствие). Въпреки че месеците имат имена — Тайшан, Джумара, Сабан, Айни, Ейдар, Сейвин, Амадайн, Тамаз, Мейгдал, Чорен, Шалдайн, Несан и Дану — те се използват рядко, главно в официални документи и от длъжностните лица. За повечето хора използването на имената на сезоните е съвсем достатъчно.

Капитан-генерал: Титлата, дадена на оглавяващата Зелената Аджа. Понастоящем този пост се държи от Аделорна Бастайн в Бялата кула и Миреле Беренгари сред бунтовническата фракция.

Капитан на меча: *Виж Капитан на пиката.*

Капитан на пиката: В повечето земи благородничките обикновено не водят лично своите ратници в битка. Вместо това наемат някой професионален войник, почти винаги от простолюдието, който отговаря както за обучението, така и за командването на техните ратници. В зависимост от земята този мъж може да се нарича Капитан на пиката, Капитан на меча, Майстор на коня или Майстор на пиките. Често, и може би неизбежно, възникват слухове за по-интимни отношения, отколкото е прието между благородна дама и слуга. Понякога са верни.

Кафява Аджа, Съвет на: Кафявата Аджа се оглавява от съвет вместо от единична Айез Седай. Сегашната глава на Съвета е Джеси Билал в Бялата кула. Другите членове на Съвета в Бялата кула и всички в бунтовническия лагер са неизвестни.

Кенсада: Област в Сеанчан, населена с полуцивилизовани планински племена. Тези племена непрекъснато воюват помежду си, както и отделните родове вътре в племената. Всяко племе си има свои обичаи и табути, като последните обикновено изглеждат безсмислени за всеки извън племето. Повечето хора от племената избягват по-цивилизованите обитатели на Сеанчан.

„Коментар върху Дракона“: Книга на Сейжиус, за която се знае малко.

Коренне: На Древния език — „Завръщането“. Името, дадено от народа на Сеанчан на флотата от хиляди кораби и на стотиците хиляди войници, занаятчии и други, превозени от тези кораби, който ще дойдат след „Предтечите“, за да си възвърнат правата над земите, отнети от потомците на Артур Ястребовото крило. Коренне се

ръководи от капитан-генерал Лунал Галган. *Виж също: Хайлене, Риагел.*

Крилатата гвардия: Личната охрана на Първата на Майен и елитната военна формация на Майен. Членовете на Крилатата гвардия носят боядисани в червено брони и шлемове с форма на гърнета с широка периферия, обхващащи темето и тила, и пики с червени ленти. Офицерите имат криле на шлемовете, рангът се обозначава с тънки пискюли.

Кръвта: Термин, използван от сеанчанците за означаване на благородническото съсловие. Съществуват четири степени на благородничество, две от Висшата кръв и две от Низшата или Подолната кръв. Висшата кръв оставят ноктите на пръстите си да израстат до половин педя и бръснат главите си отстрани, като оставят в средата гребен, по-тесен за мъжете и по-широк за жените. Дължината на този гребен варира според модата. Низшата кръв също пускат ноктите си дълги, но бръснат страните и тила на главата, като оставят нещо като паница коса с широка опашка отзад, която се пуска да расте по-дълга, често пъти до рамото за мъже и до кръста за жени. Тези от най-висшето ниво на Висшата кръв се наричат Върховна лейди или Върховен лорд и лакират ноктите на първите два пръста на всяка ръка. Тези от следващото ниво на Висшата кръв се наричат просто лорд или лейди и лакират само ноктите на показалците си. Представителите на Низшата кръв също се наричат просто лейди или лорд, но тези от по-висшия ранг лакират ноктите на последните два пръста на всяка ръка, докато тези от най-долното ниво лакират само ноктите на кутретата си. Императрицата и най-близките членове на имперската фамилия бръснат главите си изцяло и лакират всички нокти. Човек може както да се роди в Кръвта, така и да бъде издигнат до нея, и това често е награда за върховно постижение или за предана служба на Империята.

Куендияр: Вещество, смятано за неразруσιμο и създадено в Приказния/Легендарния век. Всяка сила, приложена за повреждането му, включително Единствената сила, бива погълцана от него и го прави още по-здро. Макар да се е смятало, че начинът на правене на

куендияр е изгубен завинаги, са се появили нови предмети, изработени от него. Наричат го също сърцекамък.

Легион(ът) на Дракона: Голяма военна формация, състояща се изцяло от пехота, служеща на Преродения Дракон и обучена от Даврам Башийр по замисъл, съставен от самия него и от Мат Каутон по правила, които рязко се отличават от обикновения набор на пехота. Макар много мъже да влизат в нея доброволно, голяма част от Легиона е съставена от набори за Черната кула, които първо събират в една територия всички мъже, пожелали да следват Преродения Дракон, и едва след като ги преведат през порталите недалече от Кемлин, отделят онези, които могат да се научат да преливат. Останалите, много повече на брой, биват отпращани в тренировъчните лагери на Башийр.

Майстор на коня: *Виж Капитан на пиката.*

Майстор на пиките: *Виж Капитан на пиката.*

Марат-дамане: На Древния език — „онези, които трябва да бъдат окаишени“ и също „тази, която трябва да бъде окаишена“. Термин, прилаган от сеанчанците за всяка жена, която е способна да прелива и която все още не е окаишена като дамане.

Марш: *Виж Площ, единици за.*

Мелар, Дойлин: *Виж Ханлон, Давед.*

„Мисли сред руините“: Древен исторически труд.

Моарейн Дамодред: Айез Седай от Кайриен, от Синята Аджа. От дълго време смятана за мъртва. Том Мерилин обаче е разкрил, че е получил писмо, за което твърди, че е от нея. Възпроизвеждаме го тук:

Мой прескъпи Том,
Много са думите, които бих искала да ти напиша,
думи, извиращи от сърцето ми, но се налага да се откажа от

това, защото знам, че така трябва, а и времето вече е малко. Много неща има, които не мога да ти кажа, за да не причиня гибел, но това, което мога, ще ти го кажа. Вслушай се внимателно в това, което казвам. Скоро ще слеза на пристана и ще се опълча срещу Ланфеар. Как е възможно да знам това? Тази тайна е в ръцете на други. Достатъчно е, че го знам, и нека това предчувствие бъде доказателство за останалото, което казвам.

Когато получиш това, ще са ти казали, че съм мъртва. Ще го вярват всички. Не съм мъртва и бих могла да изживея определените ми години. Възможно е също така ти, Мат Каутон и още един, непознат за мен мъж, да се опитате да ме спасите. Казвам „възможно“, защото може да не пожелаеш или да не можеш, или защото Мат може да откаже. Той не таи към мен онази обич, която ти като че ли изпитваш, и си има основания, които несъмнено смята за добри. Ако се опиташ, трябва да бъдете само ти, Мат и още един. Повече ще означава смърт за всички ви. По-малко ще означава смърт за всички ви. Дори да дойдете само с Мат и другия, пак е възможно да ви споходи смърт. Виждала съм да се опитвате и да загивате, един, или двама, или и тримата. Виждала съм сама да загивам при опита. Виждала съм как всички оставаме живи и как умираме в плен.

Ако въпреки това решите да опитате, младият Мат знае как да ме намери, но не бива да му показваш това писмо, преди той да попита за него. Това е изключително важно. Той не трябва да знае нищо за съдържанието на това писмо, докато не те попита. Събитията трябва да се развият по определен начин, каквато и да е цената.

Ако отново видиш Лан, кажи му, че всичко това е за добро. Неговата съдба върви по път, различен от моя. Желая му пълно щастие с Нинив.

И последно. Помнете онова, което знаете за играта на „Змии и лисици“. Помнете го и го спазвайте.

Време е и вече трябва да направя онова, което трябва да се направи.

Светлината дано те освети и да ти даде радост, мой прескъпи Том, все едно дали ще се видим повече, или не.

Моарейн

Морат: На Древния език — „дресьор“. При сеанчанците се използва за онези, които дресират екзотични животни, например морат’ракен, дресьор на ракен или негов ездач, също така разговорно назоваван „летец“. *Виж също: дер’морат.*

Най-висша: Титла, давана на главата на Червената Аджа. Този пост в момента се държи от Цутама Рат.

Насилване, насилен: Когато някой, притежаващ способността да прелива, държи толкова от Единствената сила, колкото може, продължително и прелива продължително, се научава по-бързо и набира сила по-бързо. Това при Айез Седай се нарича насилване, или да се насилиш, но тази практика е забранена при новачките и Посветените заради опасността от смърт или изгаряне.

Наследство: В общия смисъл — когато един Дом наследи друг на трона. В Андор терминът широко се използва в смисъл на борбата за трона, възникнала след смъртта на Мордрелен. Изчезването на Тигрейн е оставило Мантеар без Щерка-наследница и са изтекли две години, преди Мургейз от Дома Траканд да вземе трона. Извън Андор конфликтът е известен като „Третата война за Наследството на Андор“.

„Отгласи от неговата династия“: Книга, за която малко се знае.

Отстъпници(те): Прозвище, дадено на тринадесет от най-силните известни през вековете Айез Седай, които дезертирали на страната на Тъмния в Легендарния (Приказния) век и били заклещени със запечатването на Ямата (Въртела) в затвора на Тъмния. Макар дълго да се е вярвало, че единствено те са изоставили Светлината, всъщност е имало и други. Тези тринадесет са били само с най-високия ранг между тях. Отстъпниците (самите те се наричат

Избраните) са малко понамалели след събуждането им в настоящето. Някои от убитите са превъплътени в нови тела.

Пелатеос: Автор на „Размисли на Пелатеос“.

Площ, единици за: (1) Земя: 1 ивица = 20 крачки x 10 крачки (200 квадратни крачки); 1 връв = 20 крачки x 50 крачки (1000 квадратни крачки); 1 хайд = 100 крачки x 100 крачки (10 000 квадратни крачки); 1 въже = 100 крачки x 1000 крачки (100 000 квадратни крачки); 1 марш = 1000 крачки x 1000 крачки (1/4 квадратна миля). (2) Плат: 1 крачка = 1 крачка плюс 1 длан x 1 крачка плюс 1 длан.

„Подробно обсъждане на реликви отпреди Разрушението“: Книга, за която се знае малко (освен заглавието).

„Правилното обуздаване на Силата“: Книга, за която малко е известно.

Предтечи(те): *Виж Хайлене.*

„Пропадащата шиста“: Книга, за която малко е известно.

Пророк(ът): По-официално, Пророкът на Преродения Дракон. Известен някога като Масема Дагар, шиенарски воин, той е обладан от откровение и е решил, че е призван да разпространи словото на Преродения Дракон. Вярва, че нищо — нищо! — не е по-важно от това Прероденият Дракон да бъде признат като живото въплъщение на Светлината, че човек трябва да е готов, когато Прероденият Дракон го призове, и че той със своите следовници ще използва всички средства, за да се възпее славата на Преродения Дракон. Като отхвърля всяко друго име освен „Пророка“, той предизвиква хаос в Геалдан и Амадиция, по-голямата част от които са под негов контрол, макар че след оттеглянето му сеанчанците възстановяват реда в Амадиция и Висшия съвет в Геалдан. Присъединил се е към Перин Айбара, изпратен, за да го заведе при Ранд, и по неясни причини е останал при него, въпреки че това забавя отиването му при Преродения Дракон. Следват го мъже и жени в най-окаяно положение; ако не са такива,

привлечени от харизмата му, стават такива под негово влияние. Умира при загадъчни обстоятелства.

Първа Избираща: Титла, давана на главата на Синята Аджа. Първата Избираща в момента е неизвестна, макар да се подозира, че този пост заема Лелейн Акаши.

Първа Разумница (Разсъдница): Титла, давана на главата на Бялата Аджа. Този пост в момента го държи Ферейн Нееран, Айез Седай в Бялата кула. Ферейн Седай е една от само двете глави на Аджи, които заседават в момента в Съвета на Кулата.

Първа Тъкачка: Титла, давана на главата на Жълтата Аджа. Титлата в момента се държи от Суана Драганд в Бялата кула. Суана Седай е една от само двете глави на Аджи, заседаващи в момента в Съвета на Кулата. При бунтовничките Айез Седай поетът се държи от Романда Касин.

„Размисли за разгарящия се пламък“: История, занимаваща се с издигането на различни Амирлин.

Разпитвачи: Орден в състава на Чедата на Светлината. Целта, в която са се вrekli, е разкриването на истината в спорове и разобличаването на Мраколюбците. В търсенето на истината и на Светлината, така, както те го разбират, те са най-ревностни от всички Чедата на Светлината. Обичайният им метод на разпитване е чрез изтезание; обичайното им поведение е на хора, които вече знаят истината и трябва само да принудят жертвата си да я признае. Разпитвачите наричат сами себе си „Ръка на Светлината“ и понякога действат така, сякаш са нещо напълно отделно от Чедата и от Съвета на Помазаните, който командва Чедата. Глава на Разпитвачите е Върховният инквизитор, който председателства и Съвета на Помазаните. Гербът им е кървавочервена овчарска гега.

Риагел: На Древната реч, „Онези, които се връщат у дома“. Поредното име за сеанчанците, върнали се в земите, владени някога от Артур Ястребовото крило. *Виж също: Коренне, Хайлене.*

Ръка: В Сеанчан Ръка се нарича пръв помощник или някой от йерархията на имперската администрация. Ръката на Императрицата е от първи ранг, а Низши ръце може да се намерят сред низшите рангове. Някои Ръце действат тайно, като командващите Търсачите и Слушачите; други са известни и изтъкват ранга си, като носят съответния брой златни длани, извезани по дрехите им.

Сеандар: Имперската столица на Сеанчан, разположена в североизточната част на сеанчанския континент. Също така е най-големият град в Империята.

Сейжиус: Автор на „Коментар върху Дракона“.

Сиснера, Дарлин: Върховен лорд в Тийр, бивш съзаклятник в бунта срещу Преродения Дракон, но сега служи като стюард за Преродения Дракон в Тийр.

„След Разрушението“: Книга, за която малко е известно.

Слушачи: Сеанчанска шпионска организация. Почти всеки в дома на сеанчански благородник, търговец или банкер може да е Слушач, в това число и да'ковале понякога, но много рядко со'джин. Те нямат активна роля, наблюдават, слушат и донасят. Доносите им се изпращат до Низшите ръце, които контролират както тях, така и Търсачите и решават какво да се предаде на Търсачите за следващи действия. *Виж също: Търсачи, Ръка.*

Со'джин: Най-близкият превод от Древния език би бил „висина сред низините“, въпреки че някои го превеждат като „и небе, и долина“, наред с още няколко възможни тълкувания. Со'джин се прилага от сеанчанците за висши слуги по наследство. Те са да'ковале, собственост, но притежават значителна власт и много често — могъщество. Дори Кръвта стъпва предпазливо около со'джин на имперската фамилия и говорят със со'джин на самата Императрица като с равни. *Виж също: Кръвта; да'ковале.*

Сърце: Основната организационна единица в Черната Аджа. По същество — клетка. Едно Сърце се състои от три Сестри, които знаят една за друга, като всяка в Сърцето знае за още една Сестра от Черните, без другите две да знаят за нея.

Тарабон: Държава на Аритски океан. Някога с голяма търговска традиция, източник на чергила, бои и фойерверки, изработвани от Гилдията на илюминаторите, наред с всичко друго, Тарабон преживява тежки времена. Разкъсвана от анархия и гражданска война, в добавка към войните срещу Арад Доман и Вречените в Дракона, при идването на сеанчанците тя е узряла за жътва. Сега е под пълен сеанчански контрол, Палатата на Гилдията на илюминаторите е унищожена, а самите Илюминатори са превърнати в да'ковале. Повечето тарабонци, изглежда, са благодарни, че сеанчанците са възстановили реда, и след като сеанчанците им позволяват да живеят живота си с минимална намеса, нямат желание да започват нова война, за да се опитат да прогонят завоевателите. Има обаче някои лордове и войници, които остават извън сеанчанската сфера на влияние и се борят, за да си възвърнат владенията.

Тежест, единици за: 10 унции = 1 фунт; 10 фунта = 1 камък; 10 камъка = 1 стотина; 10 стотини = 1 тон.

Търсачи: По-официално, Търсачи на истината: Полицейско-шпионска организация на имперския трон на Сеанчан. Въпреки че повечето от тях са да'ковале и собственост на имперската фамилия, те имат широки пълномощия. Дори някой от Кръвта може да бъде задържан затова, че не е успял да отговори на въпрос, зададен от Търсач, или защото не е сътрудничил изцяло на Търсач, като последното се определя от самите Търсачи и може да бъде обект на надзор единствено от Императрицата. Докладите си изпращат на Низшите ръце, които контролират тях и Слушачите. Повечето Търсачи усещат, че Ръцете не предават толкова информация, колкото би трябвало. За разлика от Слушачите, ролята на Търсачите е активна. Търсачите, които са да'ковале, са жигосани на раменете с гарван и кула. За разлика от Смъртната стража, Търсачите рядко показват

гарваните си, отчасти защото това ги принуждава да разкрият кои са. *Виж също: Ръка, Слушачи.*

Фел, Херид: Авторът на „Разум и безумие“ (или „Разум и безразсъдство“) и други книги. Фел е ученик (и учител) в Академията на Кайриен. Намерен е в кабинета си разкъсан.

Хайлене: На Древния език — „Дошлите преди“, или „Предтечите“. Термин, използван от сеанчанците за масивната експедиционна сила, изпратена през Аритския океан, за да разузнае земите, които някога са били под властта на Артур Ястребовото крило. Първоначално под командването на Върховната лейди Сурот, сега те са се влели в Коренне. *Виж също: Коренне, Риагел.*

Ханлон, Давед: Мраколюбец, известен също като Дойлин Мелар, пленен с лейди Шиейн, Чезмал Емри, Елдрит Джондар, Темайле Киндероуд, Фалион Бода и Марилин Гемалфин. В момента са затворени в Кралския дворец на Андор.

Чеда на Светлината: Общество със строго аскетични убеждения, неподчинено на нито една държава и обрекло се да надвие Тъмния и да унищожи всички Мраколюбци. Основан по време на Стогодишната война от Лотаир Мантелар с цел да събира съмишленици срещу нарастващия брой Мраколюбци, през войната орденът се е развил в напълно военизирано общество. Изключително безкомпромисни във вярата си, Чедата са убедени, че единствено те познават истината и правото. Смятат Айез Седай и всички, които ги поддържат, за Мраколюбци. Известни с презрителното си прозвище „Белите плащове“. Първоначално командването им се е намирало в Амадор, Амадиция, но са изтласкани оттам, след като сеанчанците завладяват града. Галад Даморед става Лорд-капитан командир, след като убива Еамон Валда в дуел заради насилието над мащехата му, Мургейз. Смъртта на Валда предизвика разцепление в ордена, като Галад води едната фракция, а Радам Асунава, Върховен инквизитор на Ръката на Светлината, води другата. Гербът им е златен изгрев на бяло поле. *Виж също Разпитвачи.*

Червени ръце: Войници от Бандата на Червената ръка, избрани за временна полицейска служба, за да не се допусне други войници от Бандата да предизвикат неприятности или нанесат щети. Наречени са така, защото докато са на служба, носят на ръката си много широки червени ленти, от маншетите до лактите. Обикновено ги избират между най-опитните и благонадеждни мъже. Тъй като всички щети трябва да се плащат от мъжете, служещи като Червени ръце, те много се стараят всичко да е тихо и мирно. Много бивши Червени ръце са избрани да придружат Мат Каутон до Ебу Дар. *Виж също: Шен ан Калхар.*

Шара: Загадъчна страна на изток от Айилската пустош, източник на коприна и костени изделия, както и на други търговски стоки. Страната се пази както от естествени враждебни за външни хора особености, така и от изкуствено вдигнати стени. Малко е известно за Шара, тъй като народът ѝ полага усилия тя да остане забулена в тайна. Поданиците на Шара отричат, че Тролокските войни са ги засегнали, въпреки твърденията на айилците в обратното. Отричат да е съществувал опит на Артур Ястребовото крило да ги завладее, въпреки историческите свидетелства на очевидци от Морския народ. Малкото изтекла информация разкрива, че обитателите на Шара се управляват от абсолютен монарх — Ш'боан, ако е жена, и Ш'ботай, ако е мъж. Този монарх управлява точно седем години, след което умира. Управлението се предава на съпруга или съпругата, които управляват точно седем години, след което умират. Това се е повтаряло още от Разрушението на света. Обитателите на Шара вярват, че смъртта им е „по волята на Шарката“.

В Шара има преливащи, известни под името Айад — татуират им лицата още при раждането им. Жените Айад налагат строго закона на Айад. Всяка полова връзка между Айад и не-Айад се наказва със смърт за не-Айад, а Айад също се екзекутират, ако може да се докаже насилие от тяхна страна. Ако от такава връзка се роди дете, оставят го на природните стихии и то умира. Мъжете Айад се използват само за оплождане. Не получават никакво образование, дори в четене и писане, а щом навършат двадесет и първата си година или започнат да преливат, което от двете настъпи първо, убиват ги и тялото се изгаря.

Казват, че Айад преливат Единствената сила само по заповед на Ш'боан или Ш'ботай, които винаги са обкръжени от жени Айад.

Дори името на страната е спорно. За местните се знае, че я наричат с различни имена, включително Шамара, Ко'дансин, Томака, Кигали и Шибуя.

Шей'мошиев: На Древния език — „сведени очи“ или „притворени очи“. При сеанчанците, да кажеш, че някой е „станал шей'мошиев“, означава, че е изгубил достойнството си. *Виж също: шей'таер.*

Шей'таер: На Древния език — „открити очи“ или „равен поглед“. При сеанчанците е свързано с честта, с достойнството, със способността да погледнеш някого в очите. Възможно е да „бъдеш“ или да „имаш“ шей'таер, което означава, че някой има чест и достойнство, и също така да „спечелиш“ или да „изгубиш“ шей'таер. *Виж също: шей'мошиев.*

Шен ан Калхар: На Древния език — „Бандата на Червената ръка“. (1) Легендарна група герои, извършили много подвизи и най-накрая загинали в защита на Манедерен, когато тази страна била унищожена през Тролокските войни. (2) Военно формирование, събрано почти по случайно стечение на обстоятелствата от Мат Каутон и организирано според изискванията на върховете на военното изкуство от времената на Артур Ястребовото крило и непосредствено преди него.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.